

Εβηεν ε na Bes

**Les Livres du Nouveau Testament
en langue Bekwyel (Bekwil, Bekwel)
du Congo, du Gabon et du Cameroun.**

Ɛbhɛŋ ɛ na Bes

Le Nouveau Testament dans la langue bekwyel du Congo,
du Gabon et du Cameroun.

Bekwyel
[bkw]

Traduction par
© Wycliffe Bible Translators, Inc. 2024
www.Wycliffe.org

Édition électronique
2026, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pour plus de ressources bibliques en langue Bekwyel,
veuillez consulter le site
www.ScriptureEarth.org/bkw

License Creative Commons

Attribution - Pas d'Utilisation Commerciale - Pas de Modification 4.0 (CC BY-NC-ND 4.0).
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.fr>

Indice

<i>livre</i>	<i>abréviation</i>	<i>page</i>
Matye	(Mat)	5
Malak.....	(Mak).....	61
Luk	(Luk).....	95
Zaŋ	(Zaŋ).....	152
Mesa	(Mes)	194
Lom.....	(Lom)	246
1 Koolet	(1Ko)	270
2 Koolet	(2Ko)	293
Ghalasi.....	(Gha)	309
Efeez	(Efe).....	317
Filip	(Fil).....	326
Kols.....	(Kol)	332
1 Tesalonik	(1Te).....	338
2 Tesalonik	(2Te).....	343
1 Timote	(1Tm)	347
2 Timote	(2Tm)	355
Tit.....	(Tit)	360
Filemɔŋ.....	(Flm).....	363
Ebele.....	(Ebe).....	365
Zak	(Zak).....	384
1 Pyeed	(1Py).....	390
2 Pyeed	(2Py).....	398
1 Zaŋ	(1Za).....	403
2 Zaŋ	(2Za).....	410
3 Zaŋ	(3Za).....	411
Zuud	(Zud).....	413
Eteŋ e syela Sisim natel Zaŋ ε.....	(Etp)	416
Plan de lecture quotidienne.....		441

Aku gugai-dina taidei buki-nai
wagaine ani gavetokilumidi e
ada imi wana vetumagana vaita
Yeisu Banae velemoena Mesaiya
ada Yaubada Natu-moena, e
ada yami vetumagana wagaine
yawai velemoena wana nuwa-
gana Tauna anayeganeya.

Iyoni 20.31

Mbɛɛ Bhaadal ɛ

Matye

Mekpa mɛ meken

Matye nakwyal Mbɛɛ Bhaadal ɛ ɛtɛp bot ɛ mbyak eYuda. Nye nadi egu Ekwyala ee nadi tɔ ebheɲ ɛ na mwa ɛ enyɔɛpe. Matye lɛɛ bot ɛ nǎǎ, Yezu nazye ɛ ɛtɛp ezesa nǎǎ, ɛtɛp ee nakwyalaa tɔ bɛmekana menek ɛ neebela ɛsuk. Matye nakwyal ɛ, ɛ gheɲ ekeletye yii mbyak eYuda nazesɔaa tɔ mendjaa mɛ mendjaala mɛ eYuda ɛ. Bɛ nadi ɛ tɔ ezɛɛga bot ɛ nadi emyaal nǎǎ, bot ɛ membyak mɛ sis sulal pɛ daa lɔɔ ɛ.

Ye bɛ Matye ɔɔ, nyey ke ɛ nǎǎ, Yezu ɛ **Lyoel** di elɛɛ nɛ eghɛɲ djas sa Zɛɛb di ewaab nɛ bot ɛ di edum koɲ nɛ Zɛɛb ɔ. Lyoel tak epelyaal ezel na bes yii ɛmet metiɲ mɛ di tɔ ebheɲ ɛ na mwa ɛ. Nǎǎ, Yezu ɛ **Mesia** mɛ eYuda nadi ebwood ɔ. Ẽ sok nye di elii dum nɛ eyoɲ ɛ di tɔ gwoo ɛ, nye dyeebake ɛ nǎǎ: Zɛɛb ɛ Mɛkoozi, eghɛɲ bɛ pɛ eezenyen kɔ bɔs.

Mbɛɛ Bhaadal ɛ Matye baazodu ɛ ezel ɛ wat nɛ bak besɔ beɛl.

Pɛ tɔ ezel ɛ tak, Matye naseɛg mekpa ɛ Yezu ɛ, tɔ mwoob meten: ɛtɛp ee nye nalii kana tɔ mɛlaɲɛl mɛ eten kekum ɛlaɲɛl eten nɛ ebǎ (5–7) ɛ, mekpa menek baadjóoaa ɛ mekpa mɛ kɔ ɛtsok. Ye kwylɛɛ elyaal ɛ kɔ kyeed bedjekel ɛ Yezu nagoka nɛ eke ɛ tak ɛ. Ye nadyeebalyo ɛ kɔ ɛsu ɛ edum koɲ nɛ Zɛɛb, dǎa bot di egoka nɛ ɛdi nɛ ɛgwakel pak'ɔɔ ɛ, nɛ dǎa bɛ di egoka nɛ ɛgwakel bɛ nɛ Zɛɛb'ɔɔ ɛ. Ye kabɛ ekwyala ee nakan ɛ ɛlaɲɛl kam (10) ɔɔ, yenek lii ɛ dum nɛ edul ɛ mɛlɔ nɛ mɛlyo ɛtɛp bot aakegoola Mbɛɛ Bhaadal ɔ. Ye kabɛ mekpa mɛ di tɔ ɛlaɲɛl ɛ kam nɛ elɛl (13) ɔɔ, yenek sɛɛg ɛ ɛtɛp ee di elyo bot esa ee di esael ɛ sok di nǎǎ, Zɛɛb ɛ mekoozi ɛ. Tɔ ɛlaɲɛl kam nɛ eten nɛ elɛl (18), yenek lyaal ɛ dǎa bot di nɛ ghwyil ɛdi ɛ di wat bekel nɛ bedhem tɔ zɛɛga ekeletye ɛ. Ye kabɛ ekwyala ee di kan tɔ ɛlaɲɛl mekam-membǎ nɛ enǎ kekum mekam-membǎ nɛ eten (24–25) ɔɔ, yenek lyaal ɛ dǎa bedjekel di egoka nɛ ebwood megham mɛ mesik ɛ.

Ẽsok nɛ bɛ nɛ bela mekpa menek, nɛ bhii mekpa menek, mekana mɛ Mbɛɛ Bhaadal ɛ Matye kaada ɛ dǎa Yezu nadi ɛtsik bot ɛ, nɛ dǎa nye nadi edje mɛdhuu mɛ bot edee ɛ. Ye baakaadaa ɛ ɛtɛp epus bot nǎǎ, bɛ siiza ɛbuepe, nɛ ebe ɛ meso bɛ nɛ belyoel yii eYuda.

Pɛ meken mɛ Mbɛɛ Bhaadal ɛ Matye, nye kaada ɛ ɛtɛp ɛ ɛbyel ɛ Yezu, edhɔma ɛ Yezu mot di mekoozi mɛ eYuda ɔ. Ye ɛ kwylala tɔ ɛlaɲɛl ɛ wat nɛ ɛlaɲɛl ɛ ebǎ (1–2). Pɛ mesik mɛ Mbɛɛ Bhaadal, Yezu, mekoozi mɛ eYuda eedjeaa epɛɛ ɛ ɛsyee nɛ ebemaa ɛ Melaaba, ye ɛ kwylala tɔ ɛlaɲɛl mekam-membǎ nɛ eten nɛ ebǎ (27). Tin Zɛɛb naagomal nye tɔ ɛsyee. Yezu eezetel bedjekel bɛ nyel. Nye eezɛlwom bɛ, bɛ kegoola Mbɛɛ Bhaadal pɛ daa bot ɛ

membyak djas ko eko e bos, ye é kwyala to elangel mekam-membá ne eten ne elel (28).

Esok ne Yezu ne byel, nye nadjóoaa é **Emanuel**: ye kwyel elee é «Zeeb é ne nena» (elangel e meken, ze mekam-membá ne elel 1.23). Mbée Bhaadal Matye sik e ne ekek e Yezu bak: «Me é ne nen sam wat melu djas kekum dwoo bos aakesi e» (elangel mekam-membá ne elel, ze mekam-membá 28.20). Yezu é Zeeb pak bot.

Dhaad e Yezu

1 ¹Beeka dhaad e Yezu Klisto, mon e Dhavid, dha e Abalaam:
²Ye é Abalaam e nabya Izak, Izak e nabya Zakóob, Zakóob kabya ye é Yuda ne bon-nyeeeg. ³Tin, Yuda kabya é Peleez be ne Zaala. Din e nyeeeg'oo nabe é Tamaad. Peleez kabya é Eslom, Eslom kabya ye é Alam. ⁴Mon Alam kadi é Aminadaab, Aminadaab nakabya ye é Naason. Naason kabya é Salman. ⁵Salman be ne myel Layaab é nabya Bhooz. Bhooz be ne ngbe myel Luth nakabya é Obeed. Obeed nabya é Yese, ⁶Yese kabya é mekoozi Dhavid.

Mekoozi Dhavid kabya é Salomón, nye nabya Salomón é be ne mwaa Uli^a. ⁷Salomón nabe é seeg e Loboam, Loboam nakabya ye é Abya, Abya kazebya é Asaf. ⁸Asaf nabya ye é Yozafat, Yozafat kabya é Yolam. Mon Yolam nabe é Ozias. ⁹Ozias nadi é seeg e Yotam, Yotam kabya é Akaaz, Akaaz eezebya Ezekias. ¹⁰Ezekias kabya é Manase. Manase kabya é Amón, Amón kabya é Zozias. ¹¹Zozias kadi é seeg e Zekonias ne bon-nyeeeg, ye é ghej bon e Yisalael nató é ekwom pe kyee dik Bhabhilon e.

¹²Bhii bon e Yisalael nató é ekwom pe kyee dik Bhabhilon e, Zekonias naakebya Salatyel. Bhii tak, Salatyel eezebya Zoolobhabhel. ¹³Zoolobhabhel kabya é Abyuud. Abyuud nabe é seeg e Eliakim, Eliakim kadi é seeg e Azóod. ¹⁴Azóod eezebya Sadók, Sadók kabya é Akim. Mon e Akim kadi é Eliyuud. ¹⁵Eliyuud kadi é seeg e Eleazaad, Eleazaad kabya é Matan. Matan eezebya Zakóob, ¹⁶Zakóob kadi é seeg e Zozef ngom e Maali. Ye é Maali tak e nabya Yezu bot di edjóo Mesia o.

¹⁷Tinaak, kana kóko mebyel e Abalaam, keyaka ne ye Dhavid, ye nabe é, ye naasa tyee ekoko e mebyel kam ne ená (14). Ye naabaasa tyee ekoko e mebyel kam ne ená (14) kana ebyel e Dhavid, keyaka ne membu me bon e Yisalael nató é ekwom pe Bhabhilon e. Kana membu me bon e Yisalael nató é ekwom pe Bhabhilon e keyaka ne ebyel e Mesia, ye naasa tyee ekoko e mebyel kam ne ená (14).

Ebyel e Yezu Klisto

¹⁸Gwakeka esuk e ebyel e Yezu Klisto. Maali nyeeeg nabe é ghóod e Zozef. Esok ne be ne di moma ne motom, ye nabe é, Maali eezebela ebum ne ghwyil e Sisim na Dee. ¹⁹Zozef, mwaaz'e nabe é mot epiki, nye nabe é àakwyel edhusal nye é mis me bot. Nye é boozeke náá, emwaaz be ne Maali si to syaab. ²⁰Dáa nye nadi esiiza deenek e, dhiiti fofop e Ghej ngot eezetuula

a 1.6 mwaa Uli nye nadek nye é ne dhiiti mao sodja ye, din e le nabe é Uli.

nye tɔ dhyam, nye eezeke ne ne náá: «Zozef, dha e Dhavid, nàbem ba étep eba Maali, etee náá, ye é ne ghwyil Sisim na Dee e, nye bela ebum. ²¹Nye waabya mɔn mɔɔ motom, bi aaget nye e Yezu, etee náá, nyey é kwaatsik bot e mbyak'e tɔ mesyem mɔɔ.»

²²Esesee binek djas aasael e, etee náá, etep djas Gheɲ nalee tɔ nuub ngooel-Mekpa e Zeeb e neebela esuk. Ye nabe é náá:

²³«Mɔn esyes e moma di ààgu botom ɔ waabela ebum.

Bhii tak, nye waabya mɔn mɔɔ motom,

nye aaget nye é Emanuel.^b»

Ye kwyel elɛe é: «Zeeb é ne nena.»

²⁴Dáa Zozef kadjem é gó e, nye zokasa é dáa fofop e Gheɲ nalee nye e, nye é boozebeeb myel Maali. ²⁵Tin, nye nabe é ààseeɲa goɲ be ne myel kekum dwoo myel nabya mɔn motom, Zozef naget Yezu e.

Betsoɲ e bot eezetɔ keduwal Yezu

2 ¹Yezu nabyel é pe del e Bheteleem pe kyee dik Yude é gheɲ Eelood nadi mekoozi e. É gheɲ tak, ye nabe é, betsoɲ e bot naadus pe kyee edjem e dwoo, kum pe Yeluzalem. ²Tin, be moo zedji náá: «Mekoozi me eYuda, tɔɔ mɔn byel ɔ, nye é wo? Bis eebee kwyikwyen ye edus pe edjem e dwoo, bis é bookazyɛ zeduwal nye.» ³Dáa mekoozi Eelood nagwak deenek é, ye naaneɲ nye lo zem-zem, nyey ne bot edi tɔ ghaada Yeluzalem ɔ. ⁴Wɔ gwaa, nye zedjoo bot e nadi kɔ elo e eboo beghaa-Zeeb ɔ djas, ne beghaɲ e mekana me etsi djas, nye needji be di Mesia di esiɲa ne ebyel ɔ. ⁵Be eezebeɔɔza ne ne náá: «Pe Bheteleem, pe kyee dik Yude etee náá, ngooel-Mekpa e Zeeb naa-kwyal náá:

⁶«Wɔy Bheteleem, kyee dik Yude

Ne tsɛetɛ wɔ tok ne ghwyil ebyaselaa

pe kɔ mel me di kɔ kyee dik Yude e,

etee náá, boo kukuma é waawysis kɔ lɔ,

mot aadjeed mbyak'am Yisael ɔ.^c»

⁷Deenek, wɔ gwaa, mekoozi Eelood zedjoo betsoɲ e bot binɔk tɔ syaab. Tin, be ezelee nye sum di ne ewala e kwyikwyen tak nanyen tɔ gwoo e. ⁸Bhii tak, nye eezelwom be pe Bheteleem. Nyey ne nɔɔ náá: «Tɔka kesaa, da bi é gu etep djas dum ne mɔn tak, dɔɔ ne zeza ne di nye di ɔ. Bi e bela ɔɔ, da bi é lee me, etee náá, mam pe, me neezye, zeduwal nye.»

⁹Bhii be nazegwak dáa mekoozi nalii ne nɔɔ e, be eezenɔɔ menyel dhaa yɔɔɔ. Tin, kwyikwyen be nadi ebee pe edjem e dwoo e, moo eke pe sok bhwoob'ɔɔ pe eko, é sok be nakum zeza ne di mɔn tak nadi ɔ, wɔ gwaa kwyikwyen zetyaa piki, é di wat, ààkabaake. ¹⁰Dáa be nabee kwyikwyen e, be nabe é, be naamyala ebuepe. ¹¹Bhii tak, be eezeni tɔ ndjaa, zebela mɔn be ne nyeeɲ Maali tin. Wɔ gwaa, be zekwyit meboɲ si étep eduwal mɔn. Bhii tak, be eezekee mekɔm mɔɔ. Be eezepek nye ne elɔɔɔ, ne epu ele na mbee menuub di edikaa e, zenɔɔ mul me di djooaa miid e.

¹²Bhii tak, wɔ gwaa Zeeb zelu be tɔ dhyam náá, be nàdhaa pe daa Eelood. Tin, é esik e lɔɔ pe del, be nakadhaɲ é, pe ze sis.

Zozef ne Maali eezewoo mon'oo Yezu, kaab tó pe Ezipte

¹³Bhii betsonj e bot binok nató e, fofop e Ghej ngot eezetuula Zozef tó dhyam. Nyey ne ne náá: «Wyela, nɔɔa mwalo ne mon, da bi é kaab, tó, kesowa pe Ezipte. Kedi penek, kekum dwoo me aake náá, wɔ bula e. Etee náá, Eelood é waasaa mon étep nye neegó nye.» ¹⁴Tin, Zozef é boozewyel, nɔɔ mon ne myel, zekaab pum ne pum, tó, kesowa pe Ezipte. ¹⁵Zozef zokadi penek e kekum elu e esyee e Eelood. Ye nasae deenek é, etee náá, etep ee Ghej naloolee tó nuub ngoolet-mekpa me e, neebela esuk. Ye nabe é náá: «Pe me nadi pe kyee dik Ezipte e, me eedjoo mon'am^d.»

Eelood eezegó bɔɔ dhyeeb

¹⁶Bhis Eelood nazegu náá, betsonj e bot binok naakoo nye e, nye naazebiyo elylepe. Wɔ gwaa nye zedje elee ne bot be náá, be tó pe Bheteleem ne mel me di é mengwoob e djas, be kegó bɔn botom djas di náá, be dinaa ààpakum membu membá ɔ. Etee náá, ndem betsonj e bot nalee nye e, ye nabe é náá, mon tak nadi é, tó loog membu menek. ¹⁷Tin, etep ee ngoolet-Mekpa e Zeeb Zelemi nalee é, ye é boo zebela esuk. Nye nabe é, nye naake náá:

¹⁸ «Etsim epegék pe del e Lama,
etsim e boo megwe ne mezuk.
Ye é Lasyel e di edje bɔn be.
Nye aanàkwaakat egwe,
etee náá, bɔn tokape^e.»

Zozef ne Maali ne mon'oo eezedus kɔ Ezipte, sik pe Nazalet

¹⁹Bhis esyee e Eelood, fofop e Ghej ngot eezetuula Zozef tó dhyam pe Ezipte. ²⁰Nyey ne ne náá: «Wyela, nɔɔa mwalo ne mon, da bi é sik pe kyee dik Yisalael etee náá, bot djas nadi ekwyel egó mon'ɔ ɔ, be eezesi bhēēē.» ²¹Tin, Zozef é boozewyel, nɔɔ mon ne myel sik pe kyee dik Yisalael. ²²Tinaak, dāa nye nagwak náá, Aalekelaus naadjila seeg Eelood kɔ bóo mekoozi pe kyee dik Yude e, bwoo naazesa nye, étep etó penek. Zeeb é boobaazedje nye melyo me sis tó dhyam. Tin, nye eezetó pe dhiiti del e sis, pe kyee dik Ghalile. ²³Nye é boozetó kedi pe dhiiti del, din e del e tak é Nazalet. Ye nasael deenek é, etee náá, dhiiti etep ee Zeeb nalee tó enuub e bengoolet e Mekpa e Zeeb e, neebela esuk. Ye nabe é náá: «Be aadjoo nye é mot Nazalet.»

Melyo e Zan Nduuel-bot

3 ¹É ghej tak ye nabe é Zan Nduuel-bot eetuula tó kyee bɔs besye di ààbe ne medii e pe kyee dik Yude. Nye nadi elyo é náá: ²«Liigka elyem bin, etee náá, Eyonj e di tó gwoo e, ye eezekunaa!» ³Ngoolet-Mekpa e Zeeb Ezayi nalii étep'e é náá: «Mot ngot epetuud kɔ kyee bɔs besye di ààbe ne medii e náá: «Koobalka meze e Ghej!

Tuuka nye meze me na looba-looba!¹»

⁴Kaad Zan nadi ebɔt e nasael é ne mya me boo yaaga bal. Nye nabe é ne bhete ket é kuu. Nye nadede é etsemaaka ne eghe. ⁵Bot e ghaada Yeluzalem ne bot

ε kyee dik Yude djas, zenɔɔ bot ε nadidi mbaka-mbaka ne dii Yulden ɔ, nadi ezye pe daa le. ⁶Be nadi evaa mesyem mɔɔ ε mis me bot. Bhii tak, Zarj ε zeduu be Zeeb to dii Yulden.

⁷Daa Zarj nabee naa, bete ne eFalizye ne eSadusee nadi ezye pe daa le ebuepe zeduwa Zeeb ε, nye ε boozeke ne nɔɔ naa: «Biyo mbyak megel mak! Eze lyo bin naa, bi kaab ebuk ε Zeeb zekunaa ne ezye'enek? ⁸Lyaalka ne esesee bin naa, ye ε tseetse naa, bi eezeliig elyem bin. ⁹Betka eke biyo ne biyo naa: “Dhiiti sonok aanakwaasa mena, etee naa: Abalaam ε bhaab'enaka.” Etee naa, Zeeb ε ne ghwyil eliig mekok mak ye liiza bedha e Abalaam. ¹⁰Ye nyo ε bi gu naa, zoŋ moo ε neega ε ebok ε le etep ye neetsaal ekaŋal e tak. Ele ee di aadje mbee bhum ɔ djas, goka ε ne ekwyalaa. Bhii tak, da ye ε kemwasaa to du.

¹¹Ye ε tseetse naa, mam duu bin Zeeb ε to medii, etep ye neelyaal naa, bi eezeliig elyem. Ye kabe mot di zye bhis'am ɔɔ, nye aaduu bin Zeeb ε, to ghwyil Sisim na Dee ne du. Nye eedhaa me ne mebwa. Mam aanakwaakobela-bela duu emalal etep ekotii-tiiak ekel ekoko be. ¹²To membo me, nye eemet wal etep nye neewa mbek pak ezeza ne embes mebhek. Tin, da nye ε kwom mbee bhum ko taa. Ye kabe ezeza ɔɔ, nye kakemwas ye ε to du na kom-kom.»

Eduwa Zeeb ε Yezu Klisto

¹³Dhiiti dwoo Yezu naazedus pe kyee dik Ghalile zekum pe dii Yulden pe kyee Zarj nadi ε, etep nye needuwa Zeeb daa Zarj. ¹⁴Wo gwaa Zarj zeyen ye. Nyey ne ne naa: «Ye ε mam ε di egoka ne ezye, zeduwa Zeeb pe daa lo. Deenek, woy ε kadi ezye pe daa lam ε!» ¹⁵Yezu eezebɔɔza ne ne naa: «Wo goka ε wo myaal naa, ye see deenek ε ewala elak. Etee naa, ye ε deenek ε mena aasaka ekwosak ε Zeeb.» Tin, Zarj ε boozemyaal.

¹⁶Daa Yezu naduwa Zeeb ε, wyisa nye nazowyis to medii ε, ε di tak wat, wo gwaa, gwoo zebengel. Bhii tak, Sisim na Dee ezye, zesul ko le tyee eghum.

¹⁷Dhiiti gwood eezegεk to gwoo naa: «Nwyak ε mon'am me di kwyl ɔ. Me eedyebamyaala ne ne ebuepe.»

Mebhowal ε Yezu Klisto

4 ¹Bhii tak, Sisim Zeeb eezɛnɔɔ Yezu, to ne ne pe kyee bos besye di aabe ne medii ε, etee naa, dim mot mekoŋ neekewa nye to mebhowal. ²Bhii nye nazetsi edee etep mendjaala tyee melu mekam-mená ne epum mekam-mená ε, za naazesa nye. ³Tin, dim mot mekoŋ, mot mebhowal eezetiila pe daa le. Nyey ne ne naa: «Ye be naa, wo ε Mon ε Zeeb ɔɔ, kea ne mekok mak naa, ye liiza emapa.» ⁴Yezu eezebɔɔza ne ne naa: «Ekwyla e Zeeb lee ε naa:

“Ye tok mapa ne emapa di esa naa, mot di ne tsik.

Mot tsak ε ne mekpa djas di edus to nuub Zeeb ε.» ^g»

⁵Bhii tak, dim mot mekoŋ eebaazetɔ ne ne pe Yeluzalem ghaada na dee. Nye eezegel nye ko nges Ndjaa-ebuwa. ⁶Nyey ne Yezu naa: «Ye be naa, wo ε Mon ε Zeeb ɔɔ, tsela, da wo ε keduma pe si, etee naa, Ekwyla e Zeeb lee ε naa:

“Ko esu ε lo, Zeeb ε waake ne efofop be naa:

Be bep wo ne membo mɔɔ,

ekaab naa, wo ε zekabema ebek.^h»

⁷Tin, Yezu eezebɔɔza ne ne náá: «Ekwyala baalee é náá: “Sa wɔ ààwa Gheɲ Zeeb'ɔ tɔ mebhawal.” » ⁸Dim mot mekɔɲ eebaazɛnɔɔ nye, tɔ ne ne pe kɔ dhiiti etsok e na vyeeg-vyeeg. Nye eezetel nye meyoɲ me di kɔ eko e bɔs e djas ne mekas ne enem tak djas. ⁹Dim mot mekɔɲ eezeke ne ne náá: «Me waadje wɔ esesee bak djas e, wɔ kwyit meboɲ mɔ si eduwal me ɔɔ.» ¹⁰É di'enek, Yezu é boozeke ne ne náá: «Dusa tin, Satan! Etee náá, Ekwyala lee é náá:

“Ye é Gheɲ Zeeb'ɔ e wɔ di egoka ne eduwal.

Wɔ goka ne esa é mesa me met.” »

¹¹É sok'enek, dim mot mekɔɲ eezebet Yezu, é di'enek, wɔ gwaa efofop zokazyɛ, be moo tin edje nye esa ee nye nadi ne ekwosak e tak e.

Yezu eekan esa mesa me pe kyee dik Ghalile

¹²Bhii Yezu nagwak náá, Zan naametaa é mbok e, nye naazetɔ pe Ghalile. ¹³Nye nabe é ààkosulal kɔ ghaada Nazalet. Tin, nye nakwos é kedi é pe ghaada Kapelnaum, ghaada tak nadi é mbaka-mbaka ne boo soob na djato-djato Ghalile, pe pak kyee dik e Zabulɔɲ ne Neftali. ¹⁴Nye nasa deenek é, etee náá, etep e ngooel-Mekpa e Zeeb Ezayi nalee é neebela esuk:

¹⁵«Pe kyee medhik me Zabulɔɲ ne Neftali,

pe kyee ze boo soob na djato-djato,

pe yii kyiid dii Yulden,

Ghalile, pe bot e di ààbe bot e mbyak eYuda di ɔ!

¹⁶Mbyak di tɔ ghooghom e,

ye waabee boo ngel gwey ekas tɔ ɔɔ!

Dɔɔ ne bot e di ekɔla tɔ ghooghom pe kyee dik esyee ɔ,

gwey é waakas kɔ ɔɔk.»

¹⁷Kana ewala elenek, Yezu naazekan elyo bot náá: «Liigka elyem, etee náá, Eyoɲ e di tɔ gwoo ɔ, ye eezekunaa!»

Yezu eezedjoo bedjekel be yii meken

¹⁸Dhiiti dwoo Yezu nadi eke mbaka-mbaka ne boo soob na djato-djato e Ghalile. Dáa nye nabee belael e mewyet bebá, dhyeeb ne tel, bɔɔ ela mewyet e. Bot e tak nabe é Simɔɲ, mot nagetaa Pyeed ɔ, zenɔɔ dhyeeb Andele ela ewyet tɔ dii. ¹⁹Tin, Yezu eezeke ne nɔɔ náá: «Duka me, me waasa náá, bi di belael e mewyet yii bot.»

²⁰É di'enek wat, be eezedhuugal mewyet mɔɔ, etep edu Yezu. ²¹Bhii Yezu nake ba ziii e, nye eezeboma ne bedhiiti bot e sis, dhyeeb ne tel, Zak be ne mɔn-nyeeg Zan, bɔn e Zebede. Be nadi é tɔ eleed, ekoobal mewyet mɔɔ, be ne seeg'ɔɔ. Tin, Yezu eezedjoo be. ²²É di'enek wat, be eezedhuugal eleed ne seeg'ɔɔ, wɔ gwaa be eezedu Yezu.

Yezu moo elyo ne etsik e bot

²³Tin, Yezu naazetɔ pe kyee dik Ghalile djas, nye nadi edje melyo tɔ mendjaa me mendjaala me eYuda nadi pe kyee dik tak e. Nye nadi egoola Mbée Bhaadal dum ne Eyoɲ e Zeeb, ne ebaatsik bot e nazye ne mebé membi ne membi ɔ ne bot e nadi ne edjam ɔ.

²⁴Ye nabe é, menduk me naake kɔ kyee dik Siili djas. Be é boodi ezezye nye ne bot e nadi ne mebé membi ne membi ɔ, ne bot e embee esisim nadi

edhe-dhek ɔ, dɔɔ nɛ bot ɛ nadi ebil djem ɔ nɛ eboka e bot. Yezu zokatsik bɔɔ djas. ²⁵Mɛdhuu mɛ bot ɛ nadi edu nyɛ ɔ, nadudus ɛ pɛ Ghalile, pɛ pak eghaada kam, pɛ ghaada Yeluzalem, pɛ kyee dik Yude nɛ bot ɛ kyee dik nadi pɛ yii kyiid dii Yulɔɔn ɔ.

Yezu eezɛdje bot mɛlyo kɔ ɛtsok

5 ¹Dáa Yezu nabee ɛdhuu ɛ bot binɔk ɛ, nyɛ naazebyet kɔ ɛtsok, nyɛ eezɛnɔ nyell'ɛ, disi. Bɛdjekel bɛ eezɛdisi ɛ ngwoob'ɛ. ²Nyɛ eezɛni edje bɛ mɛlyo:

Tɛtɛ mɛmyaala

- ³ «Menyɔ nɛ bɛdjel ɛ bot tɔ sisim,
etɛɛ náá, ɛyɔŋ ɛ di tɔ gwoo ɔ, yɛ ɛ yɔbɔ.
⁴ Menyɔ nɛ bot ɛ di edje nenak ɔ,
etɛɛ náá, Zɛɛb ɛ waadis ghonɔ di tɔ elyem bɔɔ ɛ!
⁵ Menyɔ nɛ bot ɛ di etela lyem ɔ,
etɛɛ náá, bɛ waabela kyee bɔs Zɛɛb nakɛk bɛ ɛ!
⁶ Menyɔ nɛ bot ɛ di nɛ za nɛ gwyɛs esa ekwosak ɛ Zɛɛb ɔ,
etɛɛ náá, bɛ waade, djill!
⁷ Menyɔ nɛ bot ɛ di egék bot ɛ sis ghonɔ ɔ,
etɛɛ náá, Zɛɛb ɛ waagek bɛ ghonɔ!
⁸ Menyɔ nɛ bot ɛ di nɛ lyem sɛŋ ɔ,
etɛɛ náá, bɛ waabee Zɛɛb.
⁹ Menyɔ nɛ bot ɛ di esaa egwyem pak'ɔɔ ɛ,
etɛɛ náá, Zɛɛb ɛ waadiig bet náá, bɛ ɛ bɔn bɛ!
¹⁰ Menyɔ nɛ bot ɛ di tɔ tsik mezuɔk ɔ,
etɛɛ náá, bɛ ɛpesa ekwosak ɛ Zɛɛb,
etɛɛ náá, ɛyɔŋ ɛ di tɔ gwoo ɔ, yɛ ɛ yɔbɔ!
¹¹ Menyɔ nɛ nen, yɛ bɛ náá, bot epelee bin ɔɔ, nɛ ewa bin tɔ tsik mezuɔk ɔɔ, bɛ di esu bin etɛp mbes ɔɔ, nɛ ebaasaab dék'en étɛp'am ɔɔ, ¹²myaalaka, da bi ɛ bɔl zɛŋ, etɛɛ náá, boo etuud bin ɛ nɛɛga pɛ tɔ gwoo. Etɛɛ náá, yɛ ɛ deenɛk ɛ bɛ nazuk bengooelɛ ɛ Mɛkpa ɛ Zɛɛb nazye esok nɛ nen ɔ.»

Bɛdjekel ɛ mesɔn nɛ mɛkas kɔ bɔs

¹³ «Yɛ ɛ biyɔ ɛ di mesɔn kɔ bɔs. Yɛ bɛ náá, mesɔn moo ɛ, ààkagwom ɔɔ, yɛ goka ɛ nɛ esaaa dáa, étɛp mesɔn neebaagwom? Deenɛk mesɔn aakadi ɛ, ààbɛ nɛ mɛsa mɛ yɛ aasaaa nɛ yɛ. Deenɛk, yɛ goka ɛ nɛ ɛmwasaa pɛ kel, da bot ɛ nyal yɛ.

¹⁴ Yɛ ɛ biyɔ ɛ di mɛkas kɔ ɛko ɛ bɔs. Dɛl ɛ di suma kɔ ɛtsok ɔ, tok nɛ ghwyil ɛdi syela. ¹⁵Wɔ aanàkwaatuub lama, da wɔ ɛ wa yɛ si bhe. Yɛ ààseaa deenɛk, yɛ goka nɛ ekelaa ɛ, pɛ kɔ tɛɛg ɛ di bot djas aadi tɔ gwyɛ tak ɔ. ¹⁶Yɛ ɛ deenɛk ɛ di egoka náá, mɛkas men nyen tɔ bot, étɛp bot neebɛɛ menyɔ mɛ esesɛɛ bi di esa ɛ, étɛp bɛ needuwal Sɛɛg'en di tɔ gwoo ɔ.»

Mɛlyo dum nɛ etsi

¹⁷ «Nàgekeka náá, mɛ nazye ɛ zɛgó etsi ɛ Moiz nɛ mɛlyo mɛ bengooelɛ ɛ Mɛkpa ɛ Zɛɛb nadje ɛ. Mɛ nabɛ ɛ ààzye zɛgó etsi, mɛ nazye ɛ zɛlyaal mesuk mɛ

tak. ¹⁸Tseetse ne tseetse, me lee bin é náá: Dáa ye di náá, gwoo ne bɔs dinaa ààpadum ε, ye tok ne sa wat aadisaa tɔ etsi. Ye nakoozodi ba mɔɔ etɔn neghu ba mɔɔ kyeeb, sa wat aanàdus tɔ etsi kekum dwoo mesik me etep djas. ¹⁹Ye é étep tak ε di náá, mot aazodis tsi wat, ye nakoozotɔɔl dáa, da nye é lyo bɔn-nyeeɔ náá, be sa dáa nye sa ɔɔ, yenɔk aadi é, mɔɔ dhyeeb tɔ Eyoŋ ε di tɔ gwoo ε. Tin, mot di eduwal etsi, da nye é lyo bɔn-nyeeɔ náá, be sa dáa nye ɔɔ, yenɔk aadi é boo-mot tɔ Eyoŋ ε di tɔ gwoo ɔ. ²⁰Me lee bin é náá: Epiki bin é mis ε Zeeb ε di ààdhaa yii begħan ε mekana me etsi ne eFalizye ɔɔ, bi aanàkwaani tɔ Eyoŋ ε di tɔ gwoo ε.»

Melyo dum ne tep ebuk

²¹«Ye nabe é, bi naagwak náá, nye nake ne bebhaab bina náá: “Sa wɔ ààgɔ mot. Mot ε gɔ sɔ mot ɔɔ, ye goka é ye tɔaa ne ne é mis me betetep, nye neepéɛaa.”

²²Ye kabe mam ɔɔ, me lee bin ε náá: Mot djas aagwak ebuk ne mɔn-nyeeɔ ɔɔ, ye goka é náá, betetep péɛ nye. Mot aake ne sɔ mot náá, “wɔ é wɔ ɔ”, nye goka é nye tɔ kepéɛaa pe boo kwan eYuda. Mot aake ne sɔ mot náá, “wɔ é ndjemet ɔ”, ye goka é náá, nye kemwasaa tɔ du na kɔm-kɔm. ²³Ye be náá, wɔ epetɔ pe mesa-ebuwa étep ekeduwal Zeeb ne esa bɔ ɔɔ, tin, wɔ siiza náá, mɔn-nyoog é ne tep nye di ebwak wɔ kɔ esu ε tak ɔɔ, ²⁴pookobet esa e duu tak kɔ mesa-ebuwa. Da wɔ é pookokegwakel ne mɔn-nyoog. Bhii tak ε wɔ aakazyɛ, zekaa Zeeb ekeɛ ε lɔ.

²⁵Mot ε kepit wɔ ɔɔ, bi ε di etɔ pe daa betetep ɔɔ, lela egwakel ne ne é di bi dinaa é ze yenek, ekaab náá, mot tak é zekaka wɔ é mis me betetep. Bhii tak, da betetep é dje wɔ é membo me esodja, da be é wa wɔ é membok. ²⁶Tseetse ne tseetse, me lee bin ε náá: Wɔ aanàkwaawɔyis tin, wɔ di ààtuud dɔɔ ne falanga esik ɔ.»

Melyo dum ne tep mezo

²⁷«Ye nabe é, bi naagwak náá: “Sa wɔ ààsa εzɔ.” ²⁸Tin, mam kaleɛ ne nen ε náá, motom djas aagwɔ́ák mwaa sɔ, da nye ε wyeeb nye tɔ lyem ɔɔ, yenɔk tak eezesa εzɔ ne moma tak tɔ lyem'ε. ²⁹Ye be náá, ye é dis ε kyee mbo egħeŋ bɔ é di esa náá, wɔ għeeekwyekwyɛ tɔ mesyem ɔɔ, wɔ goka é ne epiid e ye, da wɔ é mwas ye etsetaɛpe. Ye aadi é, enyɔɛpe ne nɔ náá, wɔ dis dhiiti kyes nyel'ɔ, ààkabe náá, wɔ kedyak tɔ du na kɔm-kɔm ne nyel'ɔ djas. ³⁰Ye be náá, ye é mbo egħeŋ bɔ ε di esa náá, wɔ għeeekwyekwyɛ tɔ mesyem ɔɔ, tsaala ye, da wɔ é mwas ye etsetaɛpe ne nɔ. Ye aadi é enyɔɛpe ne nɔ náá, wɔ tsaal dhiiti kyes nyel'ɔ, ààkabe náá, wɔ kedyak tɔ du na kɔm-kɔm ne nyel'ɔ djas.»

Melyo dum ne tep ebel ε eba

³¹«Ye nabe é, be naabaake náá: “Mot ε peɛ myel ɔɔ, nye goka é ne edje nye mekana me ebel ε eba.” ³²Ye kabe mam ɔɔ, me ke é náá, motom djas di epee myel, ààmet nye ne sa etsi di elu ɔ, motom tak sa é náá, moma tak di moma mezo nye baatɔ eba ε sis ɔɔ. Tin, motom aaba moma zebyenaa é eba ɔ, nyeɛ baasa é εzɔ.»

Melyo dum ne tep etuwal myoŋ ne mesoŋ

³³«Ye nabe é, bi naagwak dáa be nake ne bebhaab binaka náá: “Sa wɔ ààgwakel ne mot, da wɔ é tuwal myoŋ ne mesoŋ bhii tak wɔ kadi é ààsa sa wɔ

nakek ε. Ye goka é náá, wɔ sa sa wɔ kek é mis me Gheɲ ε.” ³⁴Ye kabe mam ɔ, me lɛ bin é náá, sa mot ààtuwal myon ne meson, da nɔɔ gwoo dáa tyaases, etee náá, penek é pe bóó mekoozi me Zeeb di ε. ³⁵Sa mot ààtuwal myon ne meson ne bɔs, etee náá, bɔs é di Zeeb di enyal ne meko me ɔ. Sa mot ààtuwal myon ne meson ne din ε Yeluzalem, etee náá, ye é ghaada ε boo Mekoozi. ³⁶Sa wɔ ààtuwal myon ne meson, da wa lo'ɔ é ban, etee náá, wɔ tok ne ghwyil eswoola bhoo lo'ɔ náá, ye bhilal neghu ye pum. ³⁷Ye be náá, wɔ eemyaal tep ɔ, kea “iyooo”. Ye kabe náá, wɔ eeyen ɔ, kea “hooo”, etee náá, ekela-ekela ee bot dyeebakel kɔ étepe'enek dyeebadus é pe daa Mbee mot.»

Melyo dum ne tep ebulal ε embee esesee

³⁸«Ye nabe é, bi naagwak náá: “Mot ε tuu ɔ dis ɔ, ye goka é náá, nye baatuuaa ye. Mot ε bwak wɔ edje ɔ, da wɔy é baabwak nye edje.” ³⁹Deenek, mam kalee bin ε náá: Sa mot ààbulal ebiyo ne ebiyo. Mot ε nyuu wɔ beez é emuk pe mbo eghen ɔ, baaka nye yak kyee emuk. ⁴⁰Mot ε di esaa wɔ ne etep étep nye neenɔ kuwa yɔ ɔ, beta nye, nye baanɔ dɔɔ ne ndjookuwa yɔ. ⁴¹Mot ε besal wɔ náá, wɔ ke nen wat ɔ, kea enen ebá. ⁴²Gwyena ne mot di ewaab wɔ sonok ɔ. Ye be mot eenɔ sa yɔ ɔ, sa wɔ ààkabaakedu.»

Kwyel ne bot ε mebhuka

⁴³«Ye nabe é, bi naagwak náá: “Ye goka é, wɔ kwyel ɔ'ɔ mot, da wɔ é byen mot mebhuka mɔ.” ⁴⁴Ye be mam ɔ, me kalee bin é náá, kwyelka bot ε mebhuka men. Djaalaka Zeeb kɔ esu ε bot ε di etiig bin ɔ. ⁴⁵Ye é deenek ε bi aadi bɔn Seeg'en di pe tɔ gwoo ɔ, etee náá, Zeeb ε di esa náá, gwyes kas kɔ bot djas, bembée ε bot ne betete ε bot. Tyee wat, Zeeb sil bhi é, étep bot ε di sosoob ɔ, ne bot ε di ààbe sosoob ɔ. ⁴⁶Ye be náá, bi zokwyel é bot ε di ekwyel bin ɔ, étep yé bi di bun náá, bi é waabela efute aadus pe eko ε? Dɔɔ ne benɲel ε epata ε lapo zobaakwyel é, bot ε di ekwyel be ɔ. ⁴⁷Ye be náá, bi zoswos é bɔn-nyeeɲ bin ɔ, bi bee tin é náá, bi epesa enem esa? Etee náá, bot ε di ààbe bot ε membyak me sis ɔ, bɔɔ pe zobaasa é deenek! ⁴⁸Dika ne mbee elyem dáa Seeg'en di tɔ gwoo ɔ di ne mbee lyem ε.»

Egwyena ne bedjel ε bot

6 ¹«Bi é kotiibal dum ne dáa bi di esa enem esa ne bot étep eduwal ε Zeeb ε. Bi é sa deenek é mis me bot, étep bot djas neeke náá: “Biyo é di bembée ε bot” ɔ, bi aanàkwaabela efute yii Seeg'en di tɔ gwoo aadje ε. ²Wɔ kwyel edje djel mot sonok ɔ, wɔ goka é ne esa ye tɔ ɔ, sa mot ààgu. Nàsa dáa bot ε lualen di esa tɔ mendjaa me eYuda ne é egba ε. Be sa deenek ε étep bot needuwal be. Tsɛetse ne tsɛetse, me lɛ bin é náá: Mbi bot binɔ eezebela yɔɔ efute. ³Ye be náá, mbo eghen bɔ epedje djel mot sonok ɔ, ye àànyɔ náá, mbo emyel ε lo gu. ⁴Etee náá, ye goka é náá, sa wɔ dje mot ε, ye di ɔ. Tin, Seeg'en, mot di egu dáa wɔ di ekwyee bot tɔ ɔ, nye waadje wɔ yɔ efute.»

Melyo dum ne mendjaala

⁵Yezu eezeke ne nɔɔ náá: «Bi é di edjaala ɔ, nàdika dáa bot ε medjhaaz pe eko, bhimis pe si, be dyeebakwyel edjaala ε metetet tɔ mendjaa me mendjaala

mε eYuda ne é beman, étép bot neebée be. Tseetse ne tseetse, mε lee bin é náá: bot binok ezebelá yobó efute. ⁶Ye kabε woy ɔɔ, wɔ kwyel edjaala Zeeb ɔɔ, nia tɔ dhen'ɔ, da wɔ é diyál ebe. Bhii tak, da wɔ é djaala ne Soog di tɔ di ɔɔ. Tin, Soog, mot di ebee esesεε wɔ di esa tɔ ɔɔ ε, nye waadje wɔ efute.

⁷É sok bi di edjaala ε, sa mot ààbasal ekpa ε wat esok ne esok gwyes dāá bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda ɔ. Bɔɔ gek é náá, Zeeb é waagwak be, etεε náá, be ne bil mekpa ebuεpe tɔ mendjaala mɔɔ. ⁸Sa mot ààbaɲa be, etεε náá, Sεεg'en ne gu sa elyem bin di ekwos ε, esok ne bi ne waab ne ne. ⁹Deenek, Gwakeka dāá bi di egoka ne edjaala ε. Keka náá:

“Zeeb Sεεg'es di tɔ gwoo ɔ,

ye goka é náá,

din ε lɔ di Dεε, ye guaa.

¹⁰Ye goka ε Eyon ε lɔ zye.

Beta náá, ekwosak ε lɔ sael kɔ bɔs,

dāá ye di esael pε tɔ gwoo ε.

¹¹Djea bis mos edee di egoka ne nes ε.

¹²Pela ebiyo ε bis zesa ε,

etεε náá, bisɔ pe, bis epepel bot ε nazesa bis ebiyo ɔ.

¹³Sa náá, bis nàkwyekwyε tɔ mebhawal,

é di'enek, peka bis é mεmbɔ mε Mbee mot.

[Etεε náá, ye é woy ε di ne Mekoozi, ne mebwala, ne duma na kɔm-kɔm.

AMEN.]”

¹⁴Guka náá: Bi é pel ebiyo ε bot ε di etɔ ne esa bin ɔ, Sεεg'en di pε tɔ gwoo ɔ, waabaapel yebo pe. ¹⁵Tin, ye kabε náá, bi ààpel besɔ bin ɔɔ, Sεεg'en di tɔ gwoo ɔ, aanàkwaabaapel ebiyo ε bi di esa ε.»

Melyo dum ne tep etsi ε edee étép mendjaala

¹⁶«Ye be náá, bi epetsi edee étép mendjaala ɔɔ, sa mot ààdi ne bhwoob ghorj dāá bot ε di ne lualɛɲ ɔ. Be lyaal bhwoob ghorj deenek ε, étép bot djas neegu náá, be epetsi edee. Tseetse ne tseetse, mε lee bin ε náá: bot binok ezebelá yobó efute. ¹⁷Ye kabε woy ɔɔ, wɔ tsi edee ɔɔ, gwyiia bhwoob, da wɔ é lɔɔb mul é lɔ, ¹⁸etεε náá, bot needi ààgu náá, wɔ epetsi edee. Tin, ye é Soog mot di tɔ ɔɔ di egu, deenek Soog, mot di ebee esesεε djas wɔ di esa tɔ ɔɔ ε, nye waadje wɔ efute.»

Ekum pε daa Zeeb

¹⁹«Nàsaaka edi é ne bete ne ekum é bɔs'ak. Ekum ee di náá, beses ne emaa é waapul ε. Ekum ee di náá, bot ε djii é waakwak ebo ε ndjaa, da djii, nɔɔ, tɔ ne ye ε. ²⁰Kwomka ekum bin pε daa Zeeb. Penek, bot ε djii aanàkwaani kedjii ye, beses ne emaa aanàkwaapul ye. ²¹Etεε náá, é di mot di ekwom esa be ɔ, lyem'ε di é tin.»

Lama nyel

²²«Mis é dāá lama nyel. Ye be náá, mis mɔ epenyaasok enyɔεpe ɔɔ, gua náá, nyel'ɔ djas é tɔ selele. ²³Ye kabε náá, mis mɔ epekpaɲ ɔɔ, nyel'ɔ djas é tɔ ghooghom. Ye kabε náá, ngel di tɔ lɔ eezedim ɔɔ, tin, kwaa yenek meghomela aanɔɲel ne ye?»

Neghu epata, neghu Zeeb

²⁴«Ye tok ne mot ngot aadi ne ghwyil esa mesa me ekukuma ebá. Ye be deenek ɔɔ, nye waabhina ngot, da nye é kwyel nwyak ngot, neghu nye kaseya ne ngot ɔɔ, nye waabyasal nwyak ngot. Bi tok ne ghwyil esa mesa me Zeeb ne mesa me epata é di wat.»

Edum e koŋ ne Zeeb

²⁵«Ye é étep tak e me di elee ne nen náá: Nàbemka ba kɔ esu e tsik'en dum ne tɛp edee bi aade e, ààkoobe-beaak menyel men dum ne ekaad bi aabot e. Etee náá, tsik eedhaa edee, nyel eedhaa ekaad ne metan. Etsal é? ²⁶Beeka enen pe eko, be ààbe epyeeb, ààbók edee di ewum tɔ epyeeb e. Be ààkwom edee tɔ mebhwa ne kɔ etaa. Tin, dhi Sɛg'en di tɔ gwoo ɔ, di dje be edee! Bi ààpadhaa enen ne boo metan é mis e Zeeb é? ²⁷Ye be náá, bi epebem ba ɔɔ, eze pak'en di ne ghwyil ebil ba elu e wat kɔ melu me tsik'e?

²⁸Étep yé bi di ebem ba kɔ esu e ekaad? Beeka dáa mezem di ekwyil ne ewyee tɔ pyeeb e. Mezem me tak ààsa mesa, ààlat ekaad. ²⁹Tin, betka me lee bin náá, dɔɔ ne mekoozi Salomɔŋ, ne boo duu ye, nye nabe é ààbe ne mbɛe kaad nadi enyɔ dhaa zem wat tɔ kɔkɔ mezem menek e. ³⁰Ye be náá, Zeeb epebét eka ee di tɔ dik mos, da djemen ye é nɔŋaa, dikaa tɔ du ɔɔ, haa gwyata ne biyɔ! Zeeb tok ne ghwyil esa deenek ne lyem'e met étep'en é? Ye nakoozodi náá, bi tok ne boo emyaal ne ne!

³¹Nàbemka ba é ekeke náá: “Mena aadeka yé? Mena aadeka yaa medii? Mena aabotka yé?” ³²Yenek djas, ye é bot e membyak me sis é di ebwos esa binek melu djas. Tin, Sɛg'en mot di tɔ gwoo ɔ ne gu náá, bi é ne gwyes tak. ³³Pookosaaka sok ɛyɔŋ e Zeeb ne tsik tɔ epiki nye di ewaab e. Tin, Zeeb é waadje bin esa djas bi di ne gwyes tak e. ³⁴Nàbemka ba ne etep aasaal djemen e, etee náá, etep e djemen aagwye lo é nye emet, dwoo ne dwoo é ne ye ekwosak.»

Sa bi ààpée bot

7 ¹«Sa bi ààpée bot, deenek Zeeb aanàkwaapée bin. ²Etee náá, Zeeb aapée bin e dáa bi di epée besɔ bin e. Nye aalwoodal bhwan'en e dáa bi di elwoodal bhwa besɔ bin e. ³Étep yé wɔ gwyák kwyeezyɔŋ di tɔ dis e mɔn-nyoog, wɔ kadi é ààbee pek le di tɔ dis e lo e? ⁴Wɔ aanàkwaake ne sɔ'ɔ mot náá: “Mɔn-nyaagam, beta me dis mɔɔ kwyeezyɔŋ tɔ dis e lo,” dhi wɔy ààbe ebee pek le di tɔ yɔ dis e. ⁵Wɔy mot medjhaaz pe eko, bhimis pe si, pookodis sok pek le di tɔ dis e lo! Bhii tak e wɔ waanyaasok, étep wɔ needis kwyeezyɔŋ di tɔ dis e mɔn-nyoog e.

⁶Nàdjeka esa ee di dee e ne bebhye, ekaab náá, be é zekebula zeduma wɔ nyel ne mekwaala. Nàmwaska mevunga sok bhwoob beghwye, ekaab náá, be é zekenyal ye.»

Waabka, saaka, diigka é ebe e ndjaa

⁷«Waabka, bi é waadjeaa, saaka, bi é waabela, diigka ebe e ndjaa, be waadii bin ye e. ⁸Ye é deenek, mot e waab sonok ɔɔ, nye waadjeaa. Mot e saa sonok ɔɔ, nye waabela. Mot e diig ebe e ndjan ɔɔ, be waadii nye ye e. ⁹Ye é ne mot

ngot pak'en di ne ghwyil edje mɔn'e ekok bela náá, mɔn waab nye é mapa?
¹⁰Neghu eze di ne ghwyil edje mɔn nyo', ye be náá, mɔn waab é su ɔɔ? ¹¹Kwyii biyɔ, bembee e bot bi di e, bi ne gu edje embée esonok ne bɔn bin, gwyata ne Sɛɛg'en di tɔ gwoo ɔ, nye aanàdje embée esonok ne mot aawaab ɔ!

¹²Kanka esa sok ne besɔ bin esesee bi di ekwyel náá, bot sa bin ye e. Ye é deenek é mekana me etsi e Moiz ne yii bengooel e Mekpa e Zeeb di elyo.»

Ebe e ndjaa na maad-maad

¹³«Nika tɔ ebe e ndjaa na maad-maad. Etee náá, ze di eniigal bot pe del e bot e zewo ze ɔ, ye ààkɔla, ebe e tak ne bɔk. Bete ne bot dyebakwyel edhar é penek. ¹⁴Tin, guka náá, ebe e ndjaa tak ne maad, bela náá, ze di edul bot pe ze tsik e, ye ne pata. Ye e éteɔ tak e bot ebuepe di ààdyeebadu ye.»

Bengooel e Mekpa e Zeeb yii mekɔŋ

¹⁵«Dika ne etsoŋ ne bengooel e Mekpa e Zeeb yii mekɔŋ. Be zye pe daa len é, ne ezaaba dáa mɔn bhata, ghuna be é eben, be zosyel e mya mɔɔ. ¹⁶Bi aagu bengooel e Mekpa e Zeeb yii mekɔŋ tak é ne mefulu mɔɔ. Etee náá, bum le vin ààbɔkaa tɔ mekpak me megɔk neghu bum fiigh kɔ le megɔk. ¹⁷Etee náá, mbee le zodje é mbee bhum. Mbee le kadje é mbee bhum. ¹⁸Mbee le tok ne ghwyil edje mbee bhum. Tyee wat ne mbee le, ye tok ne ghwyil dje mbee bhum. ¹⁹Ele djas di ààdje bhum e, ye goka é ne ekwyalaa, bhii tak da ye é mwasaa tɔ du. ²⁰Deenek, bi aagu bengooel e Mekpa e Zeeb yii mekɔŋ é ne embee mefulu mɔɔ.»

Elɛe ne esa

²¹«Ye tok bot djas di djóo me: “Gheŋ, Gheŋ!” ɔ, paani tɔ ɛyɔŋ e di tɔ gwoo ɔ. Bot aani ɔ, ye é bot e di esa ekwosak e Saagam di tɔ gwoo ɔ. ²²É dwoo epée, bot ebuepe é waake ne nam náá: “Gheŋ, Gheŋ”, ye é ne din e lɔ e bis nadi bengooel e Mekpa e Zeeb! Etsal é? Ye é ne din e lɔ e bis nadi esesɔ embee esisim! Etsal é? Ye é ne din e lɔ e bis nasa bete ne endem e mebwala! Etsal é? ²³Tin, me waalee ne nɔɔ é mis me bot náá: “Me nabe é ààgu bin. Duska é mis mam, tɔka etsetaɛpe ne nam, biyɔ, bot e di esa embee esesee ɔ!” »

Mendjaa membá

²⁴«Deenek, mot e gwak etɛp ee me di elii wak, da nye é ke tyee tak ɔɔ, nye é mot etsoŋ di esum ndjaŋ'e kɔ ekok ɔ. ²⁵Bhi e zenée ebuepe, tyee bhyɔŋ natuula ne ghuu na lyel-lyel ɔ, ye nyuŋa é ndjaŋ'enek ɔɔ, ye aanàbik, etee náá, ndjaa tak nasumel é, enyɔɛpe kɔ ekok. ²⁶Tin, mot di egwak mekpa mam, da nye kadi é, ààke tyee mekpa me tak di elɛe ɔɔ, nye é dáa ndjemet mot di esum ndjaa kɔ bɔs besye, ààwyel epap kɔ ekok ɔ. ²⁷Tin, bhi e kanee ebuepe ɔɔ, da bhyɔŋ e desal meɔhii ɔɔ, ghuu na lyel-lyel e zenyuŋa é epap e ndjaŋ'enek ɔ, epap e tak e waabik syeee é di tak wat.»

Egheŋ e Yezu

²⁸Dáa Yezu nasilal elyo bemelyo me e, meɔhuu me bot naadyeebadjoka dáa nye nadi elelyo bot e. ²⁹Etee náá, nye nabe é ààlelyo bot dáa beghar e mekana me etsi nalelyo e, nye nalelyo é, ne egheŋ e Zeeb.

Yezu eezetsik dhiiti mot ebé e zezam

8 ¹Dáa Yezu nasul kɔ etsok ε, zukamwaa ne mot naazedu nye. ²Wɔ gwaa, dhiiti mot nadi ne ebé e zezam ɔ, zetiila pe daa le. Nye eezekwyit meboŋ si, zedjaala ne ne náá: «Gheŋ! Me ne gu náá: wɔ kwyel ɔɔ, wɔ é ne ghwyil etsik me, nyel'am bula dɛɛ.» ³Tin, Yezu eezeseeb mbo, met nye. Nyey ne ne náá: «Me eekwyel, tsaka!» É di tak wat, wɔ gwaa, ebé e zezam mot'enok zesi. ⁴Bhii tak, Yezu é boozeke ne ne náá: «Gwaka me enyɔpe: Sa wɔ ààlɛɛ mot sa dhaa wak ε. Tɔa, kelyaal nyel pe daa ghaa-Zeeb, da wɔ é kɛdje esa e ekɛɛ e Zeeb dáa Moiiiz nalyo ε, éteŋ wɔ neelyaal bot djas náá, wɔ eetsak ε.»

Yezu eezetsik mot-mesa e komanda esodja e Lɔm

⁵Dáa Yezu nadi eni tɔ ghaada Kapelnaum ε, wɔ gwaa dhiiti boo kukuma tɔ lɔɔɔ esodja zetiila pe daa le. Bhii tak, nye eezeke ne Yezu náá, nye zekwyee nye. ⁶Nyey ne ne náá: «Gheŋ, mot-mesa mam ngɔt é ndjaasi pe ndjan'am, nye eezeseɔɔb nye epebé elyɛlepe.» ⁷Tin, Yezu ezeɛɔɔɔɔɔɔ ne ne náá: «Me epɛtɔ, ketsik nye.» ⁸É di'enek, boo kukuma yenɔk ezeɛɔɔɔɔɔɔ ne ne náá: «Gheŋ, mam é yam ze, wɔ neezeni tɔ ndjan'am. Ye goka é náá, wɔ zoloo ekpa ε wat, éteŋ mot-mesa mam neetsak. ⁹Di me di'aak, me é ne ekukuma bam me di egwak eseseɛ me di goka ne esa ε ne nɔɔ. Pe si meko mam, me é ne esodja. Me ke ne ngɔt náá: “Tɔak” ɔɔ, nye epɛtɔ. Me ke ne nwyak náá: “Bulak” ɔɔ, nye epebula. Tin, me ke ne mot-mesa mam: “Sa dáak” ɔɔ, nye epesa.» ¹⁰Dáa Yezu nagwak eyala e kukuma yenɔk ε, ye nabe é, nye naadyeeba-myaaala. Tin, nye é booke ne bot ε nadi egyee ne ne ɔ náá: «Tɛetse ne tɛetse, me lee bin é náá, me dinaa ààpabee kwaambi yak edum koŋ ne Zeeb sok kɔ Yisalael dáa yii mot'ak. ¹¹Betka me lee bin náá, bot ebuepe é waadus pe ebil ε dwoo ne pe edjem ε dwoo. Be waazyɛ, zedi kɔ mesa wat, be ne bɔn e Abalaam, Izak ne Zakɔɔb tɔ Eyorj ε di tɔ gwoo ε. ¹²Tin, bot ε nagoka ne edi é bot ε eyorj ε tak ɔ, be aadi é, mwasaɛ pe kel, tɔ ghooghom pe baadi edje megwyɛ ne ekwaal e metsok ε.»

¹³Bhii tak, Yezu eezeke ne kukuma esodja binɔk náá: «Sika pe ndjan'ɔ etee náá, kɔ edum ε koŋ ε lɔ ne Zeeb, Zeeb eedje wɔ sa lyem'ɔ di ekwos e!» É di tak wat, ye nabe é, mot-mesa ε kukuma esodja binɔk naatsak.

Yezu eetsik bete ne bot e mebé

¹⁴Yezu eezewyis, tɔ pe daa Pyɛɛd. Ghuna tsi e Pyɛɛd yii moma nadi é ndjaasi ne mekosa ekpaŋepe. ¹⁵Nye eezemet nye é mbo, mekosa eezesi. É di tak wat, moma yenɔk eezewyɛl, nye moo zebe be.

¹⁶Dáa dwoo nadi ye moo esila ε, wɔ gwaa be zɛzye nye ne bot ε embee esisim nadi edhek ɔ. Dáa Yezu nadi elii kɔ membel menɔk ε, embee esisim nadi ewyis tɔ lɔɔ, tin, nye naatsik dɔɔ ne bot ε mebé djas. ¹⁷Nye nasa deenek é, etee náá, eseseɛ ngoolɛl-Mekpa e Zeeb Ezayi naleɛ é, neebela esuk. Nye nake é náá: «Nye naanɔɔ edjam bina ne mebé mena^m.»

Bot ε di ekwyɛl edu Yezu ɔ

¹⁸Bhii tak, dáa Yezu nabee edhuu ε bot ε nadi edu nye ɔ, nye é boozeke ne bedjekel be náá, be see dhaa pe yii kyiid boo soob na djato-djato. ¹⁹Wɔ gwaa,

dhiiti ghaa-mekana me etsi zezye pe daa le. Nyey ne ne náá: «Lyoele, me epe-kwyel edu e wo é meze djas wo aadi etó e.» ²⁰Deenek Yezu eezebwaza ne ne náá: «Bebhek é ne eku, enen é ne mek. Ye kabé Seengele Mòn Mot wò, nye tok ne zeza di edjaasi ne ewala.»

²¹Dhiiti mot ngot pak bedjekel be ezeke ne ne náá: «Gheñ, esok ne me ne du wo, pookobet me, me pookokedel Saagam.» ²²Tin, Yezu eebwaza ne ne náá: «Dua me, beta bot e zegwyé wò, be del myon me bot wò.»

Yezu eezelyak ghuu

²³Yezu eezeni to boo eléed sama wat ne bedjekel be. ²⁴Ààbwa deenek, kaseka é, boo ghuu na lyel-lyel eezekan epupal kò boo soob na djato-djato. Mepupal me tak eezegheé ebhyeeb e medii, zegheeg é eléed. Ye kabela tin é, Yezu edja gó. ²⁵Tin, bedjekel be zokazetiila pe pak nye nadi to eléed e, be eezedjem nye ne etsim: «Gheñ, tsika bis! Esyee é yak!» ²⁶É di'enek, ye nabe é Yezu naazebwaza ne nò náá: «Étep yé bi di ne keñ? Ebwaaale e len ne Zeeb ne tóol!» Bhii tak, nye eezewyel, zebhem ghuu, ne dii, nye eezelyak ghuu. Nyey ne dii náá: «Sila ghulal'ò ye di gwyem.» Wò gwaa, ghuu zesila, bhwak moo tin kup. ²⁷Bò djas nabe é, be naadyeebadjoka. Tin, bò náá: «Nwyak é nwyaa kwaambi mot di náá, dwo ne ghuu ne boo soob na djato-djato epegwak nye?»

Yezu eezetsik bot ebá embee esisim nadi edhek wò

²⁸Dáa Yezu nasée pe yii kyiid boo soob na djato-djato pe kyee dik bot e Ghadhaala e, wò gwaa bot ebá zetuula to mevit, be neezeboma ne ne. Ye nabe é bot e embee esisim nadi dhek wò, be nadi é, ne mbee menyan dhaa tye, bot nabe é ààbe ne ghwyil edhaa é ngwoob mevit me tak. ²⁹Bot binòk moo tin etsim náá: «Bis sa wò yé, woy Mòn e Zeeb? Wò zye wak é zezem bis, sonok ewala e tak dinaa ààdjala?»

³⁰Ba etsetape ne di tak, ye nabe é ne boo esañ e beghwyee nadi egò tin wò. ³¹Embee esisim eezedjaala ne Yezu, bò náá: «Wò kwyel esò bis wò, kyeeda bis to esañ e beghwyee bak.» ³²Yezu eezemyaal, nye ezeke ne nò náá, be tó. Tin, wò gwaa embee esisim zewyis to bot binòk, zen to esañ e beghwyee. Bhii tak, esaa djas eezesul etsok pe be nadi é, kaab, keghaaga to dii, diida. Bò djas si na bheé. ³³Bot e nadi ebaal esañ e beghwyee tak wò, zokazekaab, sik pe del. Be moo tin ebaña bot e del edjema be bee penek dum ne bot ebá binòk e. ³⁴Tin, wò gwaa bot e del djas zokazewyis, keboma ne Yezu. Dáa be naboma ne ne e, be naazedjaala ne Yezu náá, nye dus kò kyee dik'wò.

Yezu eetsik dhiiti mot nazeswòb ne ebé wò

9 ¹É di'enek, Yezu eezeni to eléed, sée boo soob na djato-djato, sik pe del. ²Tin, bedhiiti bot zokazyé ne mot ngot nazeswòb ne ebé wò, byaala kò mwaala. Dáa Yezu nabee edum e koñ e bot e nazye ne mbel tak wò, nye naazeke ne mbel náá: «Sa meghaaz mòn'am, mesyem mò epelel!» ³Dáa be nabee deenek é, bedhiiti begħañ e mekana me etsi e Moizi nabe é, be moo enyigela pak'wò náá: «Nwyak mot epebyasal Zeeb!» ⁴É di tak wat, ye nabe é, Yezu naagu esiiza wò. Nye boozeke náá: «Étep yé bi di ne mbee esiiza to elyem bin deenek?» ⁵Eyé di elyel ne nen, eke é ne mot ebé náá: «Mesyem mò epelel» ohoo, neghu eke náá: «Wyela, da wò é ke?» ⁶Ye goka é bi gu náá, Seengele

Mɔn Mot é ne ghwyil epel mesyem me bot kɔ bɔs.» Bhii tak, nye eezɛke ne mot zɛsɔɔb ne ébɛ ɔ náá: «Wɛla, nɔŋa mwaala yɔ, da wɔ é sik pɛ ndjan'ɔ!» ⁷É di'enek, mot'enɔk eezɛwɛl, sik pɛ ndjan'ɛ. ⁸É di'enek wat, dɔ́a ɛdhuu ɛ bot ɛ nadi tin ɔ nabee deenek é, bɛ naadyeebadjoka ɛlyɛlɛpɛ. Bhii tak, bɛ moo eduwal Zɛɛb dɔ́a nye nadjɛ mbi yenek mɛbwala ne bot ɛ.

Yezu eezɛdjóo Matye

⁹Yezu eezɛdus tin, dɔ́a nye nadi edhan ɛ, nye naazɛbee dhiiti mot, din ɛ lɛ é Matye, nye nadi é ndiindel é di mesa mɛ. Nye nadi é nɔŋel epata e lapo. Yezu eezɛke ne nɛ: «Dua mɛ!» Matye eezɛwɛl ngbat, bhii tak, nye eezɛdu nye.

¹⁰Yezu bɛ ne bedjekel bɛ nadi ede edee pɛ ndjan ɛ Matye. Wɔ gwaa, betɛ ne bɛnɔŋel ɛ epata e lapo ne bot ɛ mesyem zokazelwood tin, zɛdɛ bɛ ne bɛnɔɔ djas kɔ mesa wat. ¹¹Dɔ́a ɛFalizye nabee deenek ɛ, bɛ naazɛdji bedjekel bɛ náá: «Étɛp yé lyoel yen di ede edee é di wat bɛ ne bɛnɔŋel ɛ epata e lapo ne bot ɛ mbɛɛ dék?» ¹²Yezu eegwak dɔ́a bɛ nadi elii ɛ, tin, nye é boozɛke ne nɔɔ náá: «Bot ɛ di ne mɛnyɛl ɛnyɛpɛ ɔ tok ne gwyɛs ngwomel bot nye neegwom bɛ. Yɛ é mɛmbɛl ɛ di ne gwyɛs mɛgwoma. ¹³Tɔ́ka, kɛdɛkɛka ɛsuk ɛ Mɛkpa ɛ Zɛɛb di eke náá: «Mɛ kwɛl é ɛnɛm esa, ààkabe ebuwa e betit'». Etɛɛ náá, mɛ nabe é ààzyɛ zɛsaa bot ɛ epiki. Mam nazye é zɛsaa bot ɛ di egu náá, bɛ é bot ɛ mesyem ɔ.»

Mɛlyo ɛ Yezu dum ne tɛp ɛtsi edee étɛp mɛndjaala

¹⁴Dhiiti dwoo, bedjekel ɛ Zan Nduuel-bot naazyɛ zɛdji Yezu náá: «Étɛp yé bisɔ ne ɛFalizye di ɛtsi edee étɛp mɛndjaala, dhi bedjekel bɔ di ààtsi edee étɛp mɛndjaala?» ¹⁵Wɔ gwaa, Yezu zɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Bi nakobee sok paa náá, bɛsɔ ɛ mwaaz di tɔ ghon dwoo eba, dhi bɛ di lɔɔg wat ne mwaaz, mot paazyɛ, zɛba moma ɔ? Yenɛk ààsael! Deenek, ɛwala tak ɛpɛzyɛ, ɛwala ɛ di náá, mot zɛba moma ɔ waadisaa pak'ɔɔ. É di tak ɛ bɛ aatsi edee.

¹⁶Yɛ tok ne mot aanyaa pes bes kaad étɛp ɛkoobal put kaad ne yɛ. Wɔ sa deenek ɔɔ, é sok wɔ aagwyii kaad tak ɛ, bes kaad é waanyaa put kaad, da yɛ é bek elen ɛ tak. ¹⁷Mɛnyok mɛ na bes ààwaaa tɔ bhɛɛb na mwa. Yɛ sɛɛ deenek ɔɔ, bhɛɛb é ne ghwyil ebel, da mɛnyok é sɛɛ, deenek bhɛɛb eepulel. Yɛ é étɛp tak ɛ bɛ di lɛɛaa náá, yɛ ààgoka deenek, etɛɛ náá, mɛnyok mɛ na bes goka é tɔ ebes e bhɛɛb.»

Yezu eetsik dhiiti moma, da gomal ɛsyɛs ɛ Zayilus

¹⁸Dɔ́a Yezu nadi elii ne nɔɔ deenek é, wɔ gwaa dhiiti kukuma ɛYuda zɛzyɛ pɛ daa lɛ. Nye eezɛkwɛit mɛbɔŋ si meko mɛ. Nyɛy ne ne náá: «ɛsyɛs ɛ lam ààlɔo ne peka. Mɛ kwɛl é, wɔ zɛkel mɛmbɔ kɔ lɛ étɛp nye neegom!» ¹⁹Yezu eezɛwɛl, ngbat, bɛ ne bedjekel bɛ, du nye.

²⁰Dhiiti moma nadi ebé ebé ɛ zoob, ghiya nadi ekekek nye ààbɛ ne ɛtsek. Ebé ɛ tak naaboya ne ne é di mɛmbu kam ne ebá. Moma tak zokazetiila pɛ bhii kɔŋ ɛ Yezu, nye eezɛmɛt kyɛɛ ɛghɔ ɛ kaad ɛ Yezu. ²¹Étɛp, nye nabe é, nye eekɛ tɔ lyɛm'ɛ náá: «Mɛ zomet kaad'ɛ ɔɔ, mɛ ɛpɛtsak!» ²²Tin, Yezu eezɛliiŋ mis, gwyák nye. Nye eezɛke ne ne náá: «Sa mɛghaaaz ɛsyɛs ɛ lam! ɛdum ɛ kɔŋ ɛ lɔ ne Zɛɛb eetsik wɔ.» É di tak wat, moma yenɔk naazɛtsak.

²³Bhii tak, Yezu eezetó pe ndjaa kukuma eYuda e tak. Dáa be nakum ε, be kabela bot ε, ebwom ngambi, zenɔɔ bak bot esa yɔɔ ezem pe ndjaa tak étep ekoobal esesε, be neetó ndela. ²⁴Tin, Yezu eezeke ne nɔɔ náá: «Wyiska pe kel, etε náá, esyes elak àapagwye, nye dja é gó.» É di'enek, be moo tin eduk Yezu. ²⁵Dáa be nawyisal edhuu ε bot pe kel ε, Yezu eezeni tɔ dheɲ, nye eezemet nye é mbo, wɔ gwaa esyes elenɔk zewyel. ²⁶Menduk me tep'enek naake kɔ kyee dik'enek djas.

Yezu eetsik bot ε edhim bebá

²⁷Dáa Yezu nadas tin ε, wɔ gwaa bot ε mebé me edhim bebá zokazeni edu nye bhii koɲ ne etsim: «Mɔn Dhavid, geka bis ghon!»

²⁸Dáa Yezu nakum pe ndjaɲ ε, wɔ gwaa, be na edhim binɔk zetiila pe daa le. Yezu eezedji be náá: «Bi eemyaal náá, me é ne ghwyil esa sa bi di ewaa-b'enek é?» Bot binɔk eezebɔɔza ne ne náá: «lyooo, Gheɲ! Wɔ é ne ghwyil esa.»

²⁹Tin, Yezu eezekel be membo kɔ mis. Nyey ne nɔɔ náá: «Zeeb eedje bin sa djala ne edum ε koɲ ε len ε.» ³⁰É di tak wat, wɔ gwaa be nyaasok. Yezu eezelu be elyelepe náá: «Gwakeka me enyɔpe: sa mot ngot ààgu sa sεε wak ε.» ³¹Tin, bot binɔk kató é, elεε tɔ kyee dik'enek djas esesε Yezu nasa ε.

Yezu eezetsik dhiiti bubu mot

³²É sok be nadi ekwyel etó ε, bedhiiti bot nabe é, be eezye Yezu ne mot ngot nadi bubu ɔ, etε náá, embee esisim nadi edhek nye. ³³Dáa Yezu nasɔ embee esisim tak ε, é di tak wat mot'enɔk nabe é, nye moo elii. Tin, ye nabe é, edhuu ε bot ε nadi é di tak ɔ, moo tin edjoka. Bɔɔ náá: «Bis dinaa àapakobee kɔkɔ mbi yak sonok tɔ Yisalael.» ³⁴Ye kabe eFalizye ɔɔ, bɔɔ nake yɔɔ é náá: «Ye é kukuma embee esisim ε di edje Yezu mebwala me nye di esɔ embee esisim ne ye e!»

Yezu é ne ghon ne edhuu ε bot

³⁵Yezu nadi eke kɔ boo eghaada ne kɔ mel. Nye nadi elelyo mɛdhuu me bot tɔ mendjaa me mendjaala me eYuda. Nye nadi egoola be Mbεε Bhaadal dum ne Eyon ε Zeeb. Nye nadi etsik bot ε di ne epel ɔ, zenɔɔ bot ε nadi ne edjam ɔ. ³⁶Ye nabe é, ghon naasa nye elyelepe dum ne edhuu ε bot ε nadi tin ɔ. Etε náá, bot ε tak nadi é, be eezewak dáa mesaa me ebhata di ààbe ne mbaalel ε. ³⁷Nye é boozeke ne bedjekel be náá: «Edee ne bu tɔ pyeeb, tin, bot ε ebók ààbu. ³⁸Ye goka é bi djaala náá, nakuma pyeeb dhis bedhiiti bot ε mesa étep be needis edee tɔ pyeeb.»

Bedjekel ε Yezu kam ne bebá

10 ¹Yezu naazedjóo bedjekel be kam ne bebá. Bhii tak, nye eezedje be eghεɲ esɔ embee esisim ne etsik é bot ε mebé, zenɔɔ bot ε nadi ne edjam ɔ. ²Beeka min me bot ε lwoma kam ne bebá tak é: Mot meken é Simɔɲ nagetaa din Pyeεd ɔ, ne dhyyeb Andele, Zak be ne dhyyeb Zaɲ bɔɔ bebá nabe é bɔn ε Zebede, ³Filip ne Bhaatelemi, Toma zenɔɔ Matye nɔɲel epata e lapo, baazenɔɔ Zak mɔn Alfe, wɔ kabela é Tade, ⁴Simɔɲ mot di tɔ edhuu ε bot ε nadi edjóoaa eZelot ɔ, zenɔɔ Yudas Iskaliot mot naka Yezu gha ɔ.

Mesa me bedjekel nalwomaa ɔ

⁵Yezu zokazelwom bedjekel be kam ne bebá étep esa mesa me. Nyey ne nɔɔ náá: «Bi é kookyee mel me bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda ɔ. Sa bi ààni pe tɔ

eghaada e bot e Samaali. ⁶Bi goka ne etó é, pe daa bot e mbyak Yisalaél di dáa ebhata ee nazewo ze ɔ. ⁷Ze e ze, gheegoolaka ne bot náá: “Éyon e di tɔ gwoo e moo é ekunaaepe!” ⁸Tsikeka bot e mebé, gomalka bot e zegwyé ɔ, tsikeka bot mebé me ezezam ezezam bɔɔ, sɔka embee esisim. Esa ee bi bela ààbɔm-bɔmak e, djeka bot ye yii toto. ⁹Nàncɔka elɔɔd, ààncɔ epata, ààbaanɔ-ncɔnak dɔɔ ne meea étep ewa tɔ mengwyé da tó ne ye. ¹⁰Nàncɔka mekoo me di tóaa ne ye medjon e, nàncɔka dhiiti kuwa, nàncɔka edhiiti ekoko, nàncɔka sek, étep etó medjon ne ye, etee náá, mot di esa mesa ɔ goka é nye bela sa dek.

¹¹Bi e kum kɔ dhiiti mɔɔ del neghu kɔ ghaada ɔ, saaka mot di ne ghwyil emyaal bin náá, bi sulal pe daa le ɔ. Dika pe daa mot'enɔk, bi dus tin e, ye be bi moo twol kɔ del e tak ɔ. ¹²Bi é ni tɔ ndjaa mot ɔ, keka náá: “Bis eeswos bin ooo.” ¹³Ye be náá, bot e ndjaa tak eemyaal bin ɔ, tin, egwyem bin di ne nɔɔ. Tin, be pee náá, bi nàsulal tɔ mendjaa mɔɔ ɔ, betka egwyem bin sik ne nen. ¹⁴Ye be náá, kɔ dhiiti del neghu tɔ dhiiti ndjaa, be eepée náá, bi nàsulal ɔ, be byen egwak bin ɔ, wyiska yebɔ kɔ del é tak, neghu tɔ ndjaa tak, da bi é kut piib meko men. ¹⁵Me lee bin é etep etseetse náá, dwoo Zeeb aazepée bot e, del elenek aapéeaa é elyelepe dhaa-dhanjak epée bot e ghaada Sodɔm ne yii Ghomɔɔd.»

Mezuk me di ezye pe sok e

¹⁶«Gwakeka! Me kyeed bin tin é dáa ebhata kuku eben. Dika ne etsonj dáa benyɔ, da bi é di bot e edee dáa megum. ¹⁷Dika betsonj e bot, etee náá, bot é waakepit bin sok bhwoob boo zeeɔa betetep eYuda, bi é waabiaa ne eghwyes tɔ mendjaa me mendjaala me eYuda. ¹⁸Kɔ esu e lam, bi é waaketanjal pe daa ekukuma ne bemekoozi, zenɔɔ pe daa bot e di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ, étep bi needi betyaases e etep ee bi nazebee e. ¹⁹É sok be aatɔ ne nen sok bhwoob boo zeeɔa betetep eYuda e, sa mot ààbem ba étep mekpa aawyis tɔ enuub bin ne dáa bi aatanjal e. Mekpa me tanjal é waadjéaa bin é di'enek wat. ²⁰Etee náá, ye tok biyɔ aakalii tin. Ye é Sisim Seeg'en e aatanjal é di'enek.»

²¹«Bɔn-nyeeɔ ngɔt e waakekael pak'ɔɔ é esan é náá, mɔn-nyeeɔ'ɔ neegóaa, dɔɔ ne beseeg e bɔn aazobaasa é deenek ne bɔn bɔɔ. Bɔn é waapit bebyael bɔɔ, bɔɔ kemetaa, kwyé ndje sɔs, góaa. ²²Bot djas é waabhina bin, étep din e lam. Tin, bot e aawa zii kekum pe esik ɔ, be waabela tsik. ²³É sok bi aadi kɔ dhiiti ghaada e, bot e ghaada tak e di esa bin esa e ekokok ne etep epes ne mezuk ɔ, kaabka, da bi é tɔ pe del e sis. Me lee bin é etep e tseetse náá, bi aanàk-waasilal eke kɔ mel me di kɔ kyeé dik Yisalaél ɔ djas, esok ne náá, Seenjele Mɔn Mot zye.

²⁴Ye tok ne djekel ngɔt di edhaa mot di elyo nye ɔ. Ye tok ne mot-mesa di edhaa kukuma ye. ²⁵Djekel goka é, nye di dáa lyoel ye, da mot-mesa é di dáa kukuma ye. Kwyyi nakuma mebyel é koodjóoaa Belzebul, “Aah” gwyata ne bot e mebyel me! Be aazoleleaaa é leeak.»

Mot bi di egoka ne ekaab ɔ

²⁶«Étep tak e di náá, sa mot ààkaab bembee e bot binɔk. Dhiiti dwoo é tak, dwoo di náá, esesee djas di syela é waawyis é gwyé e. Esesee djas di tɔ syaab e waaguaa. ²⁷Tep me di elée bin tɔ ghooghom e, leeaka ye popoopwon é mwos dwoo. Etep ee bi nadi enyiijelaa tɔ elɔ e, tuudka ye elyelepe kɔ emii e

mendjaa. ²⁸Nàkaabka sa di egó epuud ε, etee náá, be aanàkwaagó sisim. Bi goka é ne ekaab ε Zeeb mot di ne ghwyil egó sisim ne epuud tɔ du na kɔm-kɔm ɔ. ²⁹Tin, bɔɔ enen ebá tok wak ebɔmsaa ne ba mɔɔ falanga wat é? Bela náá, ngɔt pak'ɔɔ tok ne ghwyil ekwyit é bɔs, Seeg'en ε di ààmyaal ɔɔ. ³⁰Deenek, bhoo e elo bin é elaja. ³¹Sa mot ààdi ne bwoo, etee náá, é mis ε Zeeb, bi é ne boo metaŋ, dhaa bɔɔ enen!»

Emyaal, neghu ebyen ε Yezu Klisto

³²«Mot aamyaaal popoopwon é mis me bot djas náá, nye é djekel'am ɔɔ, mam pe, me waamyaaal nye é mis me Saagam di tɔ gwoo ɔ náá, nye é ngbam. ³³Bela náá, mot aakela popoopwon é mis me bot djas náá, nye tok djekel'am ɔɔ, mam pe, me waakela nye é mis me Saagam di tɔ gwoo ɔ náá, me ààgu nye!»

Yezu nabe é ààzye étep bot neegwakel, nye nazye é zewa zyaala pak bot

³⁴«Nàgekeka náá, me nazye kɔ εko ε bɔs é, étep ezewa egwyem tɔ bot. Me nabe é ààzye, zewa egwyem ne egwakel tɔ bot. Me nazye é zekus eghuub ne ezebek ε bot. ³⁵Me nazye é zewa membek pak seeg ne mɔn mɔɔ motom, pak nyeeg ne mɔn mɔɔ moma, pak nakɔla ne bheebel. ³⁶Bot ε mebhuka men aadi é, bot ε mebyel men met. ³⁷Mot di ekwyel mot ngɔt pak seeg ne nyeeg dhaa me ɔɔ, mot tak ààkɔa ne nam. Mot di ekwyel mɔn'e mɔɔ moma, neghu mɔn'e mɔɔ motom dhaa me ɔɔ, mot tak ààkɔa ne nam. ³⁸Mot ε di ààbep melaaba me, da nye é du me ɔɔ, mot tak ààkɔa ne nam. ³⁹Mot aakwyel ekwyeeeg tsik'e dhaa me ɔɔ, nye waasu tsik'e. Mot aakakwyel esu tsik'e étep edu ε me ɔɔ, nye waabela tsik.»

Efute

⁴⁰«Mot aamyaaal náá, bi sulal tɔ ndjaŋ'e ɔɔ, nye myaal é mam. Mot aamyaaal me tɔ ndjaŋ'e ɔɔ, nye myaal é mot nadhis me ɔ. ⁴¹Mot aamyaaal ngoolel-Mekpa ε Zeeb tɔ ndjaŋ'e, da dil nye náá, nye é ngoolel-Mekpa ε Zeeb ɔɔ, nye waabela efute ee di egjee ne ngoolel-Mekpa ε Zeeb ε. Mot di emyaal mot epiki, etee náá, nye é mot epiki ɔɔ, nye waabela efute mot epiki di gyee ne ye ε. ⁴²Me lee bin é etep e tseetse náá, mot aadje dhiiti ba mɔɔ djekel'am ngɔt ba mɔɔ beelee medii, etee náá, nye é djekel'am ɔɔ, nye waabela efute be.»

Bot ε Zaŋ Nduuel-bot nalwom ɔ

11 ¹Dáa Yezu nasilal elyo bedjekel be kam ne bebá ε, nye eezedus tin, tɔ kelyo ne ekegoola Mbée Bhaadal pe eghaada kyee dik'enek.

²Zaŋ Nduuel-bot, pe nye nadi tɔ ndjaa membok ε, nye naagwak menduk ε Mesia. Tin, nye é boolwom bedhiiti bedjekel be, ³be kedji Yezu náá: «Ye é wɔy ε di Mesia nabe náá, nye epezye ohoo, neghu ye é náá, ye baabwoodaa dhiiti baadi ezye ɔ?» ⁴Yezu eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «KeleeKa Zaŋ sa bi bee é ne yii bi gwak ne melɔ men ε. ⁵Bot ε edhim moo nyaasok. Bot ε di ne edjam ɔ moo ke enyɔpe. Bot ε mebé me ezezam eezetsak. Be na endiila e melɔ moo gwak, bot ε nazegwyε ɔ, be eezegom. Mbée Bhaadal epegoollel kekum pe daa bedjel ε bot. ⁶Menyɔ ne mot aadi ààkat edum ε koŋ ε le ne nam ɔ!»

⁷Bhii bedjekel ε Zaŋ nasik ε, Yezu moo tin elii ne zukamwaa ne mot nadi tin kɔ esu ε Zaŋ ɔ. Nyey ne nɔɔ náá: «Bi nakebee yé tɔ bal? Bi nakebee é mɔɔ le

ghwaazok edheegel ne pup é? ⁸Haaa bi nakebee yé tɔ bal? Bi nakebee é mot ngɔt ne varj mbi bhet é? Bi ne gu náá, bot e dyeebabɔt evanj ekaad ɔ, dyeebadi é pe tɔ eboo mendjaa me bemekoozi. ⁹Bi nakebee yé? Bi nakebee é ngooel-Mekpa e Zeeb é? Ne tseetse, me lee bin é náá, nye eedhaa-dhanjak ngooel-Mekpa e Zeeb. ¹⁰Etee náá, ye é kɔ esu e Zanj e Ekwyala nalee náá:

“Esok ne wɔ ne tɔ, me waalwom ngoola-ngoola yam,
nye neekedii wɔ ze.”

¹¹Me lee bin é etep e tseetse náá: pe tɔ bot djas Zeeb nasa ɔ, ye tok ne mot dhaa Zanj Nduuel-bot. Saabegɔs é náá, mot di mɔɔ dhyeeb tɔ Eyɔŋ e di tɔ gwoo ɔ, nye é boo boo-mot ne Zanj. ¹²Kekan membu me Zanj Nduuel-bot nadi elyo bot tɔ Mekpa e Zeeb e, keyaka ne elu e mos, eni é tɔ Eyɔŋ e di tɔ gwoo e ne lyel. Bot e di ne meghaaz ɔ di ne ghwyil edek ye. ¹³Kana ne bengooel e Mekpa e Zeeb djas, zɛnɔ etsi e Moiiiz, Mekpa e Zeeb naagooel kekum membu me ekwyil e Zanj. ¹⁴Bi e kwyl etiiibal enyɛpe ɔ, ye é Zanj e di Eli, ngooel-Mekpa e Zeeb nalookekaa náá, nye waabula ɔ. ¹⁵Ye be náá, bi é ne melɔ me egwak ɔ, gwakeka ye enyɛpe!

¹⁶Me gek bot e membu mak ne beze? Be é dáa zeeɣa bɔɔ dhyeeb mendii-ndil kɔ ebeseɛ e bot djas di di e, da bedhiiti é gheetsim kɔ besɔ bɔɔ náá: ¹⁷“Bis eebwom bin ngɔmbi, bi ààpabɔl. Bis eedjeeb bin medjeeb me esyee, bi ààpadje!” ¹⁸Etee náá, Zanj eezye, nye nabe é, nye etsi edee ne menyok. Deenek, bot kake é náá: “Ye é embee esisim e di esa nye deenek!” ¹⁹Sɛŋɛle Mɔn Mot eezye. Nye epede ye edee, bi kake é náá: “Beeka nwyak é? Na ghaadek ne menyok. Nye be mesɔ é ne benɔŋel e epata e lapo dɔɔ ne bot e di ne mbée tsik ɔ!” Tin, etsɔŋ e Zeeb nadi enyen tɔ mesa me.»

Eghaada di ebyen edum e koŋ ne Zeeb ɔ

²⁰Tin, Yezu eezeni ne mɛlyo me edul e melɔ me bot e eghaada ee nye nasa bete ne endem e mebwala ɔ, etee náá, bot e eghaada tak nabe é ààliig elyem bɔɔ. Nye é boozee náá: ²¹«Haaa kpaa-ghoŋ ne nɔ, del e Koodazin, kpaa-ghoŋ ne nɔ, del e Bhetsaida! Etee náá, bete ne endem e mebwala nasael pe yebɔ e, ye epedi é náá, ye nasael é pe ghaada Tiid ne yii Sidɔn ɔ, pe bot e eghaada binɔk naaloobɔt kaad epum, pe be naazelɔɔba mesii, pe be naaloozeliig elyem bɔɔ. ²²Ye é etep tak e me di elɛe ne nen náá, dwoo Zeeb aazepée bot e, yebɔ epée é waadhaa yii bot e ghaada Tiid ne yii Sidɔn ne mɛlyel. ²³Ye kabɛ wɔy ɔ, del Kapelnaum, wɔ gek é náá, wɔ é ne ghwyil ebyet tɔ pe tɔ gwoo? Wɔ waasi-laa kekum pe del e edim e bot e nazegwye ɔ. Etee náá, endem e mebwala me nasɛe penek e, ye epedi é náá, ye naasɛe é pe del e Sodɔm ɔ, pe del elenek dinaa tak dɔɔ ne mos. ²⁴Ye é etep tak e me di elɛe bin náá, dwoo Zeeb aazepée bot e, epée nye aapée bin e, ye waadhaa yii bot e kyee bɔs Sodɔm ne mɛlyel.»

«Dhaka pe daa lam, me needje bin ewala!»

²⁵É gheŋ tak, Yezu naazeke náá: «Heee Saagam, Gheŋ gwoo ne bɔs, me epeghaape wɔ, etee náá, esonok ee wɔ nasyel betɔŋ e bot ne bot e di etselal ɔ, wɔ eelyaal ye ne bɔɔ dhyeeb. ²⁶Iyooo, Saagam, wɔ nakwyel é, ye sael deenek.

²⁷Saagam naadje me esonok djas. Ye tok ne mot di egu Mɔn, ye di ààbe Sɛɛg ɔ. Deenek, ye tok ne mot di egu Sɛɛg, ye di ààbe Mɔn neghu mot Mɔn aakwyel elyaal ɔ.

²⁸ Biyo, bot ε zewak étep ebep edil-dil mekom men ɔ, dhaka pe daa lam, me needje bin ewala. ²⁹ Bepka kom etep bam. Betka náá, me dje bin etson, etee náá, mam é mot mesila ne etela ε lyem. Tin, bi é waabela di ewala biyo bemet. ³⁰ Kom etep me di edje bin ε, ye ààdil, ebep ε lam me di djoo bin náá, bi zebep ε, ne gwyaa.»

Melyo dum ne tep dwoo saba

12 ¹ Dhiiti dwoo saba, Yezu nadi edhaa to pyeeb kɔkɔ mbi bhek bhisa di edjóoaa ble ε. Tin, wo gwaa za zebe bedjekel be, be moo tin ebɔk mebhisa me tak étep ede. ² Dáa eFalizye nabee deenek é, be eezeke ne Yezu náá: «Bee, bedjekel bo epesa esesee di náá, ye ààpadjeaa be ze dwoo saba ε!» ³ Yezu zokazebɔɔza ne nɔɔ náá: «Bi nabe é ààlaa sa Dhavid nasa, é sok be ne bot ε nadi egjee be ne benɔɔ nagwak za ε? ⁴ Ye nabe é, be ne bot ε loɔg'e naani to pet ebheɲ ε Zeeb, bɔɔ zokakede emapa ee nakaɲaa Zeeb ye ε. Dhi ye di náá, be nabe é ààgoka ne ede emapa é tak. Etee náá, etsi bina lee é náá, bot ε di egoka ne ede emapa é tak ɔ, ye é beghaa-Zeeb bɔɔ bemet. ⁵ Neghu bi nabe é ààlaa to etsi ε Moliiz náá, beghaa-Zeeb di esa mesa to Ndjaa-ebuwa dwoo saba ɔ, be ààduwal etsi e saba, bela náá, be tok ne ndje kɔ esu ε tak. ⁶ Tin, betka me lee bin náá, wak, ye é ne sonok wat di edhaa Ndjaa-ebuwa ne metan! ⁷ Bi epedi egu enyɔɔpe esuk ε Mekpa ε Zeeb di eke náá: “Me kwyel é enem esa, ààkabe ebuwa e betit” di ekwyel elee ɔɔ, pe bi ààpazye zepit bot ε di ààgu tep ɔ gwyes. ⁸ Etee náá, Seɲɲe Mɔn Mot é di kukuma dwoo saba.»

Mot na sɔɔbela mbo

⁹ Bhii tak, Yezu eezedus tin, nye eezetɔ pe ndjaa mendjaala me eYuda. ¹⁰ To ndjaa mendjaala me eYuda tak, ye nabe é ne dhiiti mot ngɔt nadi ne sɔɔbela mbo ɔ. Ekwasak ε eFalizye nabe é, Yezu bela ndje é mis mɔɔ. Ye é étep tak ε be nadi nye náá: «Etsi bina epemyaal náá, mot tsikaa dwoo saba?» ¹¹ Yezu é boozebɔɔza ne nɔɔ náá: «Ye be náá, mot ngɔt pak'en ε ne sim bhata ngɔt, nye gwak náá, dwoo saba, sim bhata tak eekwyit to guk na dim-dim ɔɔ, nye aanàkwaatɔ kewyisal nye to guk tak é? ¹² Dáa ye di náá, mot eedhaa bhata ne metan ε, tin, etsi lee é náá, mena saka bot enem esa dwoo saba.» ¹³ Yezu é boozeke ne mot nadi ne sɔɔbela mbo ɔ náá: «Seeba mbo'ɔ.» É di tak wat, mbo mot'enɔk eezebula enyɔɔpe, dáa yak dhiiti mbo. ¹⁴ Bhii tak, eFalizye é boozedus tin, tɔ yɔɔ. Wo gwaa be keseeɲa é kwan, étep edjek dáa be aadje nye epée e esyee ε.

Mot-mesa me Zeeb nasée ɔ

¹⁵ Dáa Yezu nagwak deenek é, nye eezedus tin, wo gwaa zukamwaa ne mot zokadu nye. Wo gwaa, nye zokazetsik membél djas. ¹⁶ Tin, nye eezelyak be elyelepe náá, be nàsa náá, bot gu mbi mot nye nadi ε. ¹⁷ Nye nasa deenek é, etee náá, etep ee ngoolél-Mekpa ε Zeeb Ezayi nalee ε, ye neebela esuk. Ngoolél-Mekpa ε Zeeb Ezayi nalee é náá:

¹⁸ «Zeeb lee é náá:

“Bee mot-mesa mam me nasée ɔ,

- mot me di ekwyel ɔ.
 Lyem'am é tɔ memyaala kɔ esu e le.
 Me waawa Sisim'am tɔ le.
 Tin, nyey é aapagoola ne bot e membyak djas,
 epiki bam me aadhis e.
¹⁹ Nye aanàkwaawaya ne bot.
 Nye aanàkwaabiyo ne mot.
 Bi aanàkwaagwak gwood'e é gba.
²⁰ Nye aanàkwaabwak-bwakak mɔɔ le ghwaazok
 di náá ye eeenyaabel e.
 Nye aanàkwaadimal mɔɔ ngel lama di esa náá,
 ye dim e.
 Nye aasa deenek,
 kekum dwoɔ epiki be aanyen é mis me bot e.
²¹ Tin, bot djas di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ,
 be waawa ebwaalel e lɔɔ kɔ le^p.” »

Yezu sɔ embee esisim ne ghwyil ze?

²² Wɔ gwaa, be zokazyé Yezu ne dhiiti mot, mot tak nadi é bubu ne ebé e edhim. Ye é embee esisim e nasa mot tak deenek. Tin, Yezu eezetsik mot tak, nye moo tin elii ne enyaasok. ²³ Mɛdhuu me bot e nadi tin ɔ, naadyeebadjoka. Be moo tin eke náá: «Wɔ ke é, nwyak tok Mɔn e Dhavid é?» ²⁴ Dáa eFalizye nagwak bot binɔk elii e, be boozéke náá: «Mot tak sɔ embee esisim é etee náá, Belzebul kukuma embee esisim e di edje nye kɔkɔ yak mbi mebwala me nye di esɔ embee esisim ne ye e.» ²⁵ É di'enek, Yezu nadi egu egeka e elyem bɔɔ, nye boozéle ne nɔɔ náá: «Eyon e di náá, mesa me bot e tak e mɛwɔ ne edho pak'ɔɔ ɔ, esik eyon e tak é ebel ne ewaazel. Bot tɔ ghaada wat neghu bot e mebyel me wat e di ne mɛwɔ ne etuub pak'ɔɔ ɔ, yenek mebyel ne yenek ghaada aanàkwaa-pyet enyɔpe. ²⁶ Ye be náá, Satan moo sɔ sa di náá, ye é ye Satan ɔɔ, bi ààbee náá, Satan kaduu tuub e, be ne nyel'e met é? Tin, eyon e le aakapyet dáa?

²⁷ Ye be náá, me sɔ embee esisim é ne ghwyil e Belzebul ɔɔ, eze di edje bot bin ghwyil be di esɔ embee esisim ne ye e? Me bee é náá, ye é bɔɔ benakuma tak e paalyaal bin náá, bi tok ne gham. ²⁸ Sa di tseetse é náá, me sɔ embee esisim é ne ghwyil e Zeeb. Yenek djas kwyel eleé é náá, Eyon e Zeeb moo é wak ne nen é di wat.

²⁹ Ye tok ne mot di ne ghwyil eni tɔ ndjaa mot menyan, da nye é nɔɔ esa e ndjaa mot tak, nye di ààkɔl nye membo ne meko ɔɔ. Ye é bhis ekɔl nye e, nye aakabela ghwyil enɔɔ esa e ndjan'e djas, da nye é wyis, tɔ ne ye. ³⁰ Mot di ààdi pe yam kyee ɔ, ye lee é náá, mot tak é mot di ebhina me ɔ. Tin, mot di ààkwyee me é eseeɛ é bot ɔ, nye waaz é waazak. ³¹ Ye é étep tak e me di eleé bin náá, me é ne ghwyil epel mesyem me bot djas, ye nakoozodi ebyas ne embee esesee be nasa Zeeb e. Ye kabe náá, mot eebyasal Sisim na Dee ɔɔ, nye aanàkwaapelaa. ³² Mot e lii ebiyoɛpe ne Seɛɛle Mɔn Mot ɔɔ, mesyem me é ne ghwyil epelaa. Tin, mot e lii ebiyoɛpe ne Sisim na Dee ɔɔ, mesyem me aanàkwaapelaa tɔ tsik mena dika mos'aak neghu tsik ebhis.»

Le ne ebhum

³³«Étép wɔ neebela mbɛɛ bhum, ye goka é, le pookokan edi sok mbɛɛ le. Etɛɛ náá, le ɛ di ne ebé ɔ, bhum tak aabaazodi é mebɛ ne mebɛ, etɛɛ náá, le gwyakaa é ne bhum di ekwyil é tak ɛ. ³⁴Mbyak megel! Bi aakwak elii embɛɛ etɛp dáa, bela náá bi é bembee ɛ bot? Etɛɛ náá, nuub dyeebawyisal é etɛp ee zelwood tɔ lyem ɛ. ³⁵Mbɛɛ mot nɔɔ etetɛ etɛp ee nye di elii é tɔ ekwom ɛ embɛɛ esesɛɛ bɛ. Tyee wat ne mbɛɛ mot, nye nɔɔ embɛɛ etɛp ee nye di elii ɛ, tɔ ekwom ɛ embɛɛ esesɛɛ bɛ. ³⁶Betka mɛ lɛɛ bin, sa di tsɛtɛɛ é náá, dwoo Zɛɛb aazɛpɛɛ bot ɛ, bot é waatyaa sok bhwoob betetɛp étɛp mɛlee mɛ bɛ nadi elee bot ɛ. ³⁷Etɛɛ náá, ye é kɔ mekpa mɔ met ɛ wɔ aabela gham nɛghu ekwyɛ ndje sɔs é mis ɛ Zɛɛb.»

Ngwyeebel ndem mebɛwala

³⁸É di'enek, bedhiiti begħaŋ ɛ mekana mɛ etsi ne eFalizye zokazɛdji Yezu náá: «Lyoel! Bis kwyɛl é náá, wɔ lyaal bis dhiiti ndem mebɛwala.» ³⁹Yezu é boozɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Étép yé di náá, bot ɛ di ewaab mos dhiiti ndem mebɛwala pɛ daa Zɛɛb ɔ, ye é bembee ɛ bot, bot ɛ di ààbɛ sosoob é mis ɛ Zɛɛb ɔ? Tin, Zɛɛb aazɔlyaal bɛ é ndem wat. Ye aadi é kɔkɔ mbi ndem ngoolel-Mekpa ɛ Zɛɛb Zonas nabɛɛ ɛ. ⁴⁰Ye é tyee wat ne dáa ngoolel-Mekpa ɛ Zɛɛb Zonas nakpaa emwos elɛl ne epum elɛl tɔ mɔ boo su ɛ. Sɛɛŋɛle Mɔn Mot aabaasa é emwos elɛl ne epum elɛl tɔ bɔs. ⁴¹Dwoo Zɛɛb aazɛpɛɛ bot ɛ, bot ɛ ghaada Niniv é waazyɛ, zetyaa sok bhwoob bot ɛ kɔkɔ mɛbyɛl mɛ di kɔ bɔs mos'aak étɛp epit bɛ. Deenek, nye waazɛkwɛysal bɛ ndje sɔs. Etɛɛ náá, bot ɛ ghaada Niniv naaliig elyem bɔɔ, bhii bɛ nazɛgwak mɛlyo ɛ Zonas ɛ. Ghuna yii di wak ɛ ye eedhaa-dħaŋak ye Zonas. ⁴²Dwoo Zɛɛb aazɛpɛɛ bot ɛ, mekoozi mɛ moma mɛl mɛ di pɛ kye bɔs é waazyɛ, zetyaa sok bhwoob bot ɛ kɔkɔ mɛbyɛl mɛ di kɔ bɔs mos'aak étɛp epit bɛ, deenek, nye neekwɛysal bɛ ndje sɔs. Etɛɛ náá, nye nadus é pɛ edum e bɔs, étɛp ɛzɛgwak mbɛɛ mɛlyo mɛ etsoŋ e mekoozi Salomɔŋ. Ye nyo é, bi gu náá, mot di nenak wak'aak, nye eedhaa Salomɔŋ!»

Ebula ɛ embɛɛ esisim

⁴³«É sok mbɛɛ sisim di ewyis tɔ nyɛl mot ɛ, nye katɔ é pɛ kyee dik bɛsyɛ di ààbɛ ne mɛdii ɛ, kɛsaa di nye aakɛdi ɛ. É di nye aakadi ààbɛla di nye aadi ɔ, ⁴⁴nye kake é náá: “Mɛ pookosik pɛ ndjaŋ'am, ndjaa mɛ nawyis tɔ tak sok ɛ.” Tin, sika nye aakasik ɛ, nye aabela ndjaa tak é toto, bɛ eezɛwaabal ne ekoobal ye. ⁴⁵Tin, nye katɔ é kɛnɔɔ edhiiti embɛɛ esisim bɛ na nyan-nyan bɛtɛn ne bebá di edhaa nye ne embɛɛ mɛsa ɔ. Tin, bɔɔ djas kabula é tɔ ndjaa tak, da bɛ di tin. Deenek, tsik yɛnɔk mot eezɛpulel dħaa-dħaŋak yii nabe sok ɛ. Ye aadi é deenek étɛp bembee ɛ bot di mos'aak.»

Bɔn-nyɛɛg ɛ Yezu bɛ ne nyɛɛg

⁴⁶Yezu dinaa kuku elii ne medhuu mɛ bot, wɔ gwaa bɔn-nyɛɛg ne nyɛɛg zɛkum é di nye nadi ɔ. Bɛ eezɛtyaa pɛ kel. Tin, bɛ nadi ekwyɛl elii ne ne. ⁴⁷Dhiiti mot é boozɛlɛɛ Yezu náá: «Bɛɛa, nyoog ne bɔn-nyoog é pɛ kel, bɛ ɛpɛkwɛl elii ne nɔ.» ⁴⁸Yezu é boozɛbɔɔza ne mot'enɔk náá: «Nyaagam é zɛ, bɔn-nyaagam kadi bɛzɛ?» ⁴⁹Bhii tak, nye eezɛlyo bɛdjekɛl bɛ ne djin. Nyɛɛ

náá: «Beeka nyaagam, ne bɔn-nyaagam di wak é! ⁵⁰Eteé náá, ye é mot di esa ekwosak e Saagam di tɔ gwoo ɔ, di mɔn-nyaagam, kel'am ne nyaagam.»

Kana sɔsel mɛbhɛk

13 ¹Dwoo tak wat, Yezu nadus é pɛ ndjaa nye nadi ε, nye é boozetɔ́, kedisi pɛ eboŋ ε boo soob na djato-djato. Tin, nye moo zelyo bot. ²Wɔ gwaa, zukamwaa ne mot zokazemaala é di tak. Dáa nye nabee náá, zukamwaa ne mot naazesɛega tin ε, nye é boozɛni tɔ dhiiti elɛɛd, nɔɔ nyel, disi. Nye eezɛpus elɛɛd tɔ dii, ɛdhuu ε bot eezelik pɛ kyiid é ngwoob dii. ³Melyo mɛ nye nalelyo bɛ ε nadyeebabu é tɔ ekana. Tɔ ekana ee nye nadi elyo bɛ ne ye ε, wat nabe é kɔ esu ε sɔsel mɛbhɛk. Tin, nye é boozɛke ne nɔɔ náá: «Dhiiti dwoo mot ngɔt naatɔ́ pɛ pyeeb kɛsɔs bhɛk. ⁴Dáa nye nakadi emwam bhɛk tak ε, kyee wat nakwyit é é gba. Wɔ gwaa enen zokazɛɛd ye. ⁵Yak kyee kakwyit é kɔ bat ekok. Tin, ààkobɔya deenek, mɛbhɛk eezekwyil, etɛé náá, di tak nadi é ne ba bɔs. ⁶É di gwyɛs na ghɛ-ghɛ nakakas ε, wɔ gwaa mɛbhɛk djas zɛsyee, etɛé náá, ekaŋal e tak nabe é ààni tɔ bɔs ɛdimɛpe. ⁷Yak pak mɛbhɛk nakakwyit é tɔ engwyinini. Wɔ gwaa, engwyinini binek zokawyye, kala kɔ mɛbhɛk ààbɛ ne dáa mɛbhɛk wyee enyɔɛpe. ⁸Tin, mɛbhɛk mɛ nakakwyit kɔ mbɛɛ bɔs ε, naakwyil enyɔɛpe, wɔ gwaa, ye kwyl bhum. É kwos wat, bhum mɛkam-mɛlɛl (30), é yak, mɛkam-mɛten ne wat (60), é yak tak, bhum dhɛt (100).» ⁹Bhii tak, Yezu eezɛke náá: «Ye bɛ náá, bi é ne mɛlɔ mɛ ɛgwak ɔ, gwakeka enyɔɛpɛ!»

Étɛp yé Yezu di elii ne bot tɔ ekana

¹⁰Tin, bedjekel eezɛtiila pɛ pak Yezu nadi é, bɛ é boozɛdji nye náá: «Étɛp yé wɔ di elii ne nɔɔ tɔ ekana?» ¹¹Wɔ gwaa nye zɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Biyo, bi eezɛdjɛaa etsoŋ ɛgu esuk ε ɛyɔŋ ε di tɔ gwoo ε. Ye bɛ bɛsɔ bin ɔ, bɛ dinaa ààpamɛt esuk ε tak. ¹²Eteé náá, mot aadi ne ba bim sonok ɔ, bɛ waabil nye dhiiti, étɛp ye neebu. Tin, mot aakadi toto ààbɛ ne sonok ɔ, bɛ waadɛk nye dɔɔ ne eghutu-ghutu nye lik ne ye ε. ¹³Ye é étɛp tak ε mɛ di elii ne nɔɔ tɔ ekana. Etɛé náá, bɛ é ne ghwyil ɛgwɔák ne mis, ààbee. Bɛ é ne ghwyil ɛgwak ne mɛlɔ, dhi bɛ di ààsiiza sa ye di ekwyel elɛ ε. ¹⁴Ye é deenek é etɛp ee ngoolel-Mɛkpa ε Zɛɛb Ezayi naleé é aabelɛ esuk. Nye nabe é, nye eekɛ náá:

“Bi é waagwak enyɔɛpe, bi é aanàkwaagu esuk ε tɛp tak.

Bi é waabee ne mis, bi aanàkwaasiiza esuk ε tak.

¹⁵Eteé náá, bot ε mbyak'ak ne kalyel elyem dhaa nyel.

Bɛ ne kasa maa-elɔ dhaa tye.

Bɛ eezɛdipal mis mɔɔ étɛp bɛ é zɛkɛbee.

Bɛ eediyal mɛlɔ mɔɔ, ye nàgwak.

Bɛ eezɛlu etɛsɛlɛl ε lɔɔ náá, ye nàgu sonok.

Tin, bɛ tok ne ghwyil ɛbula,

dum koŋ ne Zɛɛb etɛé náá, Zɛɛb neetsik bɛʔ.” »

¹⁶«Ye kabe biyo bɛmɛt ɔ, menyo ne nen, etɛé náá, mis men ɛpebee, mɛlɔ men ɛpegwak! ¹⁷Mɛ lɛɛ bin é etɛp e tɛɛtɛ náá: Bɛtɛ ne bɛngooel ε Mɛkpa ε Zɛɛb, bot ε epiki naadyeebakwos ɛbee ne ɛgwak sa bi di ɛbee ne gwak

mos'aak. Saabegɔs ne nɔɔ ɛ náá, be ààpabela mbee bhwoob ebee ne gwak sa bi di ebee mos'aak.»

Yezu moo eleɛ esuk ɛ kana sɔsel mebhək

¹⁸«Biɔ, bot bak! Gwakeka esuk ɛ kana sɔsel mebhək: ¹⁹Bɔs ɛ ngwoob gba di bhek nakwyit ɔ, ye kwyel elyaal ɛ, bot ɛ nadi egwak etep ɛyɔŋ ɛ Zeeb, be kadi ɛ, ààmet esuk ɛ tak ɔ. Tin, Mbee Mot eetuula, nye eezedeɛ mebhək beaa tɔ elyem bɔɔ ɛ. ²⁰Bedhiiti bot kadi ɛ dɔ́a mebhək nakwyit kɔ bat ekok ɛ, ɛ sok be di egwak-gwakak Mekpa ɛ Zeeb ɛ, be ne dyeebamyaala tɔ elyem bɔɔ. ²¹Tin, be ààpakabet náá, mekpa me tak pookoni be tɔ ebhum elyem enyɔɔpe. Be kadi ɛ, ààwa zii ebuepe tɔ ebaal ɛ mekpa me tak. Tin, ɛ gheɲ mezuk ne mebhəwal aatuula be kɔ esu ɛ Mekpa ɛ Zeeb ɛ, eliig ɛ lɔɔ koɲ ne Zeeb ààbɔya. ²²Bedhiiti tɔ len gwak Mekpa ɛ Zeeb ɛ dɔ́a kyee mebhək nakwyit tɔ engwyinini ɛ. Be ne gwak Mekpa ɛ Zeeb, ye kabela ɛ náá, be ne wa lyem tɔ esiiza esa e bɔs, mevum me di ekɔɔ bot kɔ bɔs'ak ɛ, ne mbee esiiza tɔ elyem bɔɔ ɛ di enyal Mekpa ɛ Zeeb. Tin, mebhək me tak kadi ɛ, ààwum. ²³Bedhiiti bot kadi ɛ dɔ́a mebhək me nakwyit kɔ mbee bɔs ɛ. Be epegwak Mekpa ɛ Zeeb, myaal ye ne lyem wat, be kake ɛ dɔ́a Zeeb kwyel ɛ. Tin, ye waawum ebuepe. Yak mekam-melel (30), yak mekam-meten ne wat (60), yak dhet (100).»

Kana mbee bhek

²⁴Yezu zokabaaleɛ bedhiiti ekana sis: «Beeka dhiiti sonok di tyee ɛyɔŋ ɛ di tɔ gwoo ɛ: Dhiiti mot ngɔt naabe embee mebhək tɔ pyeeb'ɛ. ²⁵É pum, ɛ sok bot ɛ del djas nadi egɔ ɛ, wɔ gwaa dhiiti mot mebhuka me zokazennɔ embee mebhək, be ye pak mebhək me nadi tɔ pyeeb ɛ, nye eezennɔ nyel sik. ²⁶Dɔ́a mebhək nakawyeɛ ɛ, ye eezewum, embee mebhək menek eebaaze-wyeɛ ye. ²⁷Tin, bot ɛ mesa me nakuma pyeeb tak ɛ bookelee ne kukuma yɔɔɔ náá: “Gheɲ, wɔ nabe tɔ pyeeb'ɔ ɛ embee mebhək, etsal ɛ? Haaa yak mbee bhek kadus paa?” ²⁸Nye ɛ boozeɔɔza ne nɔɔ náá: “Ye ɛ mot mebhuka ɛ sa eseseɛ binek.” Bhii tak, bot ɛ mesa ɛ boozedji nye náá: “Bis sa dɔ́a, wɔ kwyel ɛ bis kedis embee mebhək menek ɛ?” ²⁹Nye eebaazeɔɔza ne nɔɔ náá: “Hooo! Ààbe! Etee náá, bi ɛ kegu ye ɔɔ, bi ɛ ne ghwyil egu dɔɔ ne embee mebhək lɔɔg wat ne yiizaag. ³⁰Deenek, betka náá, mebhək menek djas wyee lɔɔg wat, kekum dwoo ye aakabe náá, bi moo kedis ɛ. Tin, me waaleɛ ne bot aakedis ɔ náá, be pookokan sok edis ɛ embee mebhək, da be ɛ kɔl ye ɛ di wat etep be needik ye. Bhii tak ɛ be aakaseɛg embee mebhək, kwom kɔ tan'am.” »

Kana ba mɔɔ bhek na sike-sike be di edjóo «mutaad» ɛ

³¹Wɔ gwaa, Yezu baazelee be yak kana sis, nyey náá: «ɛyɔŋ ɛ di tɔ gwoo ɛ, ye ɛ dɔ́a bhek le di edje bhum di edjóoaa mutaad ɛ'. Dhiiti mot naakebe ye pe tɔ pyeeb'ɛ. ³²Bhum mutaad ɛ bhek na sike-sike dhaa mebhək djas di ebeaa kɔ ekɔ ɛ bɔs ɛ ne metɔɔl. Tin, ɛ gheɲ ye di ekwyil ɛ, ye ne bok dhaa ele e bok djas. Ye kadi ɛ, ye moo le di náá, enen epebatazeloo mek mɔɔ kɔ eleɛ e tak.»

Kana leviid

³³Yezu zokabaazedje be dhiiti kana. Nyey ne nɔɔ náá: «Ƴonj e di tɔ gwoo e, nɔɔɔl é ne leviid moma di ewa tɔ boo edham e tsim nye di epul étep nye neesa mapa ne ye e. Ba ewala bhii tak, tsim'enek djas aadi é, ye eezeghamta.»

Etep ee Yezu nadi elelyo bot tɔ ekana e

³⁴Yezu nadyeebalelyo medhuu me bot etep binek djas é pe tɔ ekana. Nye nabe é ààdje dhiiti melyo, ààlee ye tɔ kana. ³⁵Nye nasesa deenek é, etee náá, sa bengoollel e Mekpa e Zeeb nalee é neebela esuk. Ye nabe é bengoollel e Mekpa e Zeeb naake náá:

«Me waalii tɔ ekana.

Tin, me waalee esa ee nadi syela kana bɔs nakusel e.»

Yezu eezelee esuk e kana mbee bhék

³⁶Bhii tak, Yezu zokazedus tɔ edhuu e bot, nye eezesik, tɔ pe ndjaa. Tin, bedjekel é boozeye pe nye nadi e. Bhii tak, be é boozeke ne ne náá: «Leea bis esuk e kana mbee bhék tɔ pyeeb.» ³⁷É di'enek, Yezu é boozeni elee bedjekel be náá: «Ye é Seengele Mɔn Mot e di ebe embée mebhek. ³⁸Pyeeb kwyel elyaal é medhik djas di kɔ bɔs e. Embée mebhek kwyel elyaal é bot e di eke dāa Ƴonj e Zeeb di kwyel e. Mbee bhék kalyaal é bot e Mbee Mot. ³⁹Mot mebhuika nazebe bhék ɔ, kadi é dim mot mekɔɔ. Dwoo ekébók bhum kabe é esi e bɔs'. Bot e mesa kwyel elyaal é efofop. ⁴⁰Dāa ye di náá, embee mebhek é waatsaa-laa étep ekemwasaa tɔ du e, ye aabaazodi é deenek é esi e bɔs. ⁴¹Seengele Mɔn Mot é waalwom efofop be, nye waadis tɔ Ƴonj e le bot djas di ezem emyaal e bɔn-nyeg bɔɔ ɔ, zenɔɔ bot e embee mesa. ⁴²Nye waamwas be tɔ boo du na kɔm-kɔm. Penek, bot ebuepe é waadje megweye ne ekwaal e metsok. ⁴³Tin, bot e epiki é waakas tɔ Ƴonj e Seeg'ɔɔ dāa gwyes. Ye be náá, bi é ne melɔ me egwak ɔɔ, gwakeka enyɔɔpe.»

Ekwom e epata di syela e

⁴⁴«Ƴonj e di tɔ gwoo é dāa di ekwom e epata di syela tɔ pyeeb e. Dāa dhiiti mot nakabela ye e, nye é boobaazesyel ye é di sis tɔ pyeeb'enek. É di'enek, nye moo é tɔ memyaala, etee náá, nye waakebɔmsa esa be djas, étep nye neeze-bɔm pyeeb tak.

⁴⁵Ƴonj e di tɔ gwoo ɔ, baanɔɔɔl é ne mot di esaa esa e ghonj étep nye neebɔmsa ɔ. Nye dyeebasanj é tete esa e ghonj na nyenyo-nyo. ⁴⁶Ye kabe náá, nye eebela yii na nyenyo-nyo dhaa besɔ djas ne boo metan ɔɔ, nye kakebɔmsa é esa be djas, étep nye neezebɔm yiizaag na boo metan.»

Kana ewyet

⁴⁷«Ƴonj e di tɔ gwoo e, baanɔɔɔl é ne ewyet e be di ela tɔ dii e. Ewyet e tak dyeebamet é ekɔkɔ besu djas. ⁴⁸Tin, ye be náá, ewyet eezelwood ɔɔ, belael e mewyet kadul ye é, zye ne ye pe kyiid, da be é nɔɔ menyel disi, étep edis é

ebel besu é ewyete e tak. Tin, be kabek be edi é beka, da be é nɔɔ betete, wa to meɔɔɔ, ye kabe be na sike-sike ne embee tak ɔɔ, be kamwas be é mwasa. ⁴⁹Esi e ɔɔs aadi é deenek: Zeeb é waadhis efofop be, be zewa mbek pak mbee bot ne bot e epiki. ⁵⁰Etée náá, mbee bot é waakemwasaa to boo du na kɔm-kɔm. Tin, bot ebuepe waadje megwe ne ekwaal e metsok.»

Mevu me na bes ne yii na mwa

⁵¹Yezu zokazedji be náá: «Bi eemet esuk e etep binek é?» Bɔɔ náá: «Iyooo». ⁵²Yezu é boozeke ne nɔɔ náá: «Étep tak e di náá: ghaa-mekana me etsi djas di ekwos edi djekel étep Eyoŋ e di to gwoo ɔ, nye é dáa kuma mot di enɔɔ ekwom e le pe to mevu me na mwa zenɔɔ yii na bes e.»

Bot e Nazalet ààmyaal Yezu

⁵³Bhii Yezu nasilal elyo bot to ekana binek e, nye é boozenɔɔ nyel, to ye. ⁵⁴Nye nató é pe del e nye nawyee ko tak e. Nye moo tin elyo bot to ndjaa mendjaala me eYuda. Tin, bot e nadi egwak nye ɔ, naadyeebadjoka ebuepe, be moo tin eke náá: «Nye kebela yak kwaambi etsoŋ ne mbi yak endem e mebwala paa? ⁵⁵Mɔn'ak tok wak mɔn salpande? Ye tok Maali di wak nyeeɔ é? Zak be ne Zozef, ne Simɔŋ, zenɔɔ Zuud tok bedhyeeb é? ⁵⁶Haaa ye tok bekɛl mena ne benɔɔ di melu djas é di wat'aak é? Haaa nye kebela yenek mebwala paa?» ⁵⁷Nye nabe ne nɔɔ é ebek. É di'enek, Yezu é boozeke ne nɔɔ náá: «Ngooel-Mekpa e Zeeb dyeebaduwalaa é pe kyee sis, ààbe pe ko del e nye nabyel ko tak e, neghu to ndjaŋ'e ne to bil'e.» ⁵⁸Yezu nabe é ààsa bete ne endem e mebwala tin, étep melyel me elyem ɔɔ.

Esyee e Zaŋ Nduuel-bot

14 ¹É gheŋ tak, Eelood mot nadi mekoozi ko Yeluzalem ɔ, zokagwak menduk e Yezu. ²Nye é boozeke ne bot e mesa me náá: «Ye é Zaŋ Nduuel-bot e baagom-gomak é! Ye é étep tak e nye di ne ghwyil esa bete ne yenek endem e mebwala.»

³Ne tseetse, ye nabe é mekoozi Eelood naalwom náá, be met Zaŋ, da be é kol nye ne eghwooz. Bhii tak, be naakewa nye é membok. Ye nabe é étep Eeloodhiaad, mwaa tel Filip, ⁴etee náá, Zaŋ naake ne Eelood náá: «Dum ne etsi e Moiz», ye ààgoka náá, wo dek Eeloodhiaad mwaa tel'ɔ!» ⁵Étep tak e Eelood nakadi esaa dáa nye aasa étep nye neegó Zaŋ. Nye nadi ekaab edhuu e bot e mbyak eYuda, etee náá, ɔɔ djas nakeke é náá, Zaŋ Nduuel-bot nabe é ngooel-Mekpa e Zeeb.

⁶Tinaak, é dwoo ebyon e Eelood di eduwal ebyel ele e, esyes e Eeloodhiaad naabɔl é mis me bedjoŋ e nadjóoaa é ebyon ɔ. Eelood naadyeebamyaala ne ko zeŋ esyes e tak. ⁷Tin, mekoozi Eelood é booke ne esyes e mɔɔ moma yenɔk náá: «Myon ne meson mam! Waaba esa ee lyem'ɔ kwyl e djas, me waadje wo!» ⁸Esyee elenɔk zokazewaab sa nyeeɔ nalee nye e. Nyey náá: «Me kwyl é, wo dje me nenak yak lo e Zaŋ Nduuel-bot kela ko pet kongo na pyaaz!» ⁹Wo gwaa, ye sa Mekoozi Eelood nyel wɔyɔŋ ne ghon. Tin, nye nabe é ààkabe ne tyee nye pee, etee náá, nye naazetuwal myon ne meson me é mis me bedjoŋ.

Nye é boozelee ne bot be náá, be dje nye sa nye waab ε. ¹⁰Tin, nye eezelwom dhiiti mot étep nye neeketsaal lo ε Zaŋ Nduuel-bot pe nye nadi tɔ membok ε. ¹¹Wɔ gwaa, be zokazyε ne lo ε Zaŋ kɔ pet kongo na pyaaz, be eezedje esyes ε mɔɔ moma yenɔk. Tin, esyes ε tak é boonɔɔ ye, kedje ne nyεεg. ¹²Tin, bedjekel ε Zaŋ é boozenɔɔ muu'e, kedel. Bhii tak, be é boozetɔ kebaŋa Yezu etep djas nadhaŋ ε.

Yezu eedje bot bemil eten edee

¹³Dáa Yezu nagwak etep binek djas ε, nye é boodus tin, nye eezeni tɔ eleed, tɔ, kesaa di ewala pe bot aadi ààbee nye ε. Ghuna εdhuu ε bot naagu ze nye natɔ ε, wɔ gwaa, zukamwaa ne mot nadus pe mel me nadi é mengwoob tin ɔ, zokazedu nye ne meko mbaka-mbaka ne dii. ¹⁴Dáa Yezu nasul tɔ eleed ε, nye kabee é εdhuu ε bot binɔk, ye nabe é, ghoŋ naasa nye elyelepe. Nye moo tin etsik membel mɔɔ. ¹⁵Dáa be nabee náá, dwoo moo é bikoko ε, bedjekel é boozetiila pe daa le. Bɔɔ ne ne náá: «Dwoo eezeleega, tɔ kakon'ak, ye tok ne bɔɔ mel. Swaala bot bak étep be neekesaa edee pe bɔɔ mel me di é mengwoob-b'aak.» ¹⁶Yezu é boozebɔɔza ne nɔɔ náá: «Ye ààgoka náá, be swaalaaa, djeka be edee biyɔ bemet!» ¹⁷Tin, be é boozeke ne Yezu náá: «Zuka ne sa bis di ne ye wak ε, ye é etsim e emapa eten ne besu ebá.»

¹⁸Yezu é boozeke ne nɔɔ náá: «Dhaka ne ye wak.» ¹⁹É di'enek, nye é boozeke ne medhuu me bot ε nadi tin ɔ náá, be disi mendiindil kɔ bɔɔ eka e na bes. Bhii tak, Yezu é boozenɔɔ emapa eten ne besu ebá binek, nye eezeben mis pe εko, ghaapeε Zeeb. Nye eezepyak emapa, nɔɔ, dje bedjekel be. Bedjekel é boozenɔɔ ye, kaa, dje εdhuu ε bot ε nadi tin ɔ. ²⁰Mot ne mot naade, djil. Wɔ gwaa, bedjekel baabula ne mebhuhwak me ebil ε emapa ne besu ε nalik ε, ye naalwoodal mebhwaak kam ne ebá. ²¹Bot ε naade emapa ne besu binek ɔ, nabe é tyee botom bemil eten (5 000), ààkalaa metaŋ me boa ne bɔɔ dhyeeb.

Yezu eezeke kɔ dii

²²Batsa bhii tak, Yezu eezelwom bedjekel be náá, be ni tɔ eleed, tsaal, tɔ pe yii kyiid boo soob na djato-djato. Tin, nye ezelik étep eswaal é zukamwaa ne bot binɔk pe mendjaa mɔɔ. ²³Bhii nye nazeswaal be ε, nye é boo zebyet kɔ etsok étep ekedjaala Zeeb. Dáa dwoo nabe náá, ye eezesila ε, nye nakalik tin é nye emet. ²⁴Eleed nabe é ye moo etsetaεpe ne εboŋ. Wɔ gwaa, boo ghuu zepupal kɔ dii, tin, bhuuge moo tin enyuŋa é eleed, etεε náá, pup nadi ebulal be eleed pe bhis. ²⁵Ƴwala ε mesik é pum, wɔ gwaa Yezu zesul kɔ dii, nye moo tin edu bedjekel be. Nye nadi eke é ne meko me kɔ dii. ²⁶Dáa bedjekel be nabee nye eke kɔ dii ε, bwoo naasa be elyelepe. Bɔɔ náá: «Nwyak é dim!» Be moo ne bebebwool etsim. ²⁷Batsa deenek, Yezu eezedjɔo be. Nyey náá: «Nàbemka ba, saka meghaaz, ye é mam.»

²⁸Dáa Pyeed nabee deenek é, nye é boozeke ne Yezu náá: «Gheŋ, ye be náá, ye é tsεetse náá, ye é wɔy ɔɔ, kea náá, me ke kɔ dii, zye pe wɔ di'enek.» ²⁹Yezu é boozeke ne ne náá: «Dha!» Tin, Pyeed é boozewyis tɔ eleed, sul kɔ dii. É di'enek, Pyeed moo eke kɔ dii ne meko me, etɔ pe kyee Yezu nadi é. ³⁰Tinaak, dáa nye nabee náá, ghuu naalyel pyep ε, wɔ gwaa bwoo zesa nye. É di tak wat, nye moo diida tɔ dii, nye é boozetsim elyelepe náá: «Gheŋ, tsika me!» ³¹É di tak wat, Yezu é boozesεeb mbɔ, wɔ gwaa, nye zokamet Pyeed, nye é booke

ne ne náá: «Étép yé wɔ be mɛso? Ɛmyaal ɛ lo ààdyeebabɔk.» ³² Bhii tak, bɔɔ djas bebá eezego tɔ boo elɛd. Tin, ghuu yenek eezesila. ³³ É di'enek, bedjekel ɛ nadi tɔ elɛd ɔ, zokazyɛ, zekwyit mɛboŋ si meko ɛ Yezu. Bɔɔ ne ne náá: «Yɛ é tsɛetse náá, wɔ é Mɔn ɛ Zɛɛb!»

Tsik membel pɛ kyee dik Ghenezalet

³⁴ Bhii be nasɛɛ dii ɛ, be é boozetɔ pɛ kyee dik Ghenezalet. ³⁵ Dáa be nakum é di'enek ɛ, wɔ gwaa, bot ɛ dɛl ɛ tak zokazɛgwyak Yezu. Tin, lɛŋ ɛ ɛkum ɛ Yezu zokadjala mɛl djas, wɔ gwaa, be zokazyɛ ne membel djas be nadi ne nɔɔ ɛ. ³⁶ Bot ɛ tak é boozɛdjaala ne Yezu náá, nyɛ bet membel djas, bɔɔ bɛmɛt zokee-keeak ɛlo ɛ ndjookuwa yɛ. Tin, bot djas namɛt nyɛ ɔ nabe é be naatsak.

Etsi ee bebhaab nalik ɛ

15 ¹ Dhiiti dwoo eFalizyɛ ne bɛghaŋ ɛ mɛkana mɛ etsi naadus pɛ Yeluzalem zɛboma ne Yezu, be é boozɛdji nyɛ náá: ² «Étép yé bedjekel bɔ di ààduwal etsi e bebhaab bina nalik ɛ? Etɛɛ náá, bɔɔ, be ààgwyii membo, é gheŋ be di ede edee ɛ.» ³ Yezu é boozɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Étép yé bi di ààke dáa etsi e Zɛɛb di lɛɛ ɛ? Bi kwyɛl eke é dáa etsi e mbyak'en di elɛɛ ɛ! ⁴ Etɛɛ náá, Zɛɛb ke é náá: “Dila soog ne nyoog, mot ɛ di ekal sɛɛg ne nyɛɛg ɔ, nyɛ goka é ne esyee.” ⁵ Yɛ kabe biyɔ ɔ, bi lyo bot é náá, mot é ne ghwyil elɛɛ ne sɛɛg ne nyɛɛg náá: “Esa ee mɛ waakwyee bin ne yɛ ɛ, mɛ eenɔɔ kɛdjɛ étɛp etuud ɛ Zɛɛb ne yɛ.” ⁶ Mot ɛ ke deenɛk ɔ, nyɛ tok ne gwyɛs ɛkwyee sɛɛg ne nyɛɛg. É di'enek, bot ɛbuɛpɛ epesa náá, Mɛkpa ɛ Zɛɛb zehoola, étɛp esaŋ é eduwal etsi bin biyɔ bɛmɛt. ⁷ Bot ɛ mɛdjhaaz pɛ eko, bhimis pɛ si! Ngooel-Mɛkpa ɛ Zɛɛb Ezayi nabe é ne gham ne nyɛ ne ke náá:

⁸ “Bot ɛ mbyak'ak duwal mɛ é duwela mɛkɔŋ,

elyem bɔɔ é pɛ kyee sis.

⁹ Zɛɛga mɛndjaala mɔɔ,

yɛ é yii toto é mis mam,

etɛɛ náá, mɛlyo mɛ be di elyo é,

yɛ é mɛlyo mɛ epuud.” »

Mɛlyo dum ne esa ee di epul mot ɛ

¹⁰ Wɔ gwaa, Yezu zokazɛdjóo ɛdhuu ɛ bot, nyɛ é boozɛke ne bɔɔ djas náá: «Biyɔ djas, gwakeka mɛ, da bi é mɛt sa mɛ di elii'aak: ¹¹ Ye tok sa mot di ewa tɔ nuub'ɛ di esa náá mot di ne ɛdhuud é mis ɛ Zɛɛb. Yɛ é sa wɛyis tɔ nuub ɛ di esa náá mot tak di ne ɛdhuud é mis ɛ Zɛɛb.» ¹² Tin, bedjekel é boozyɛ, zɛlɛɛ Yezu náá: «Wɔ ne gu náá, etɛp ee wɔ li'enek eedyeebakpaa eFalizyɛ tɔ lyem é?» ¹³ Nyɛ é boozɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Mɛbhek djas di náá, yɛ tok Saagam di tɔ gwoo ɛ nabe é, yɛ aadi é guaa.» ¹⁴ Yezu é boozɛke náá: «Betka be, yɛ é mot ɛdhim ɛ di ɛdul bɛsɔ bɔɔ be na ɛdhim. Tin, yɛ nyo é bi gu náá: Yɛ be náá, yɛ é mot ɛdhim ɛ di ɛdul sɔ mot ɛdhim ze ɔ, esik ɛ tak ɛ náá, bɔɔ djas bebá é waadjoola tɔ guk.» ¹⁵ Tin, Pyɛɛd é boozɛke náá: «Lɛɛa bis sa ekana binek di ɛkwyɛl elɛɛ ɛ.» ¹⁶ Yezu é boozɛbɔɔza náá: «Dɔɔ ne biyɔ pɛ, bi tok ne etsoŋ etiibal é? ¹⁷ Bi ààgu náá, esa djas mot di ewa tɔ nuub ɛ, dhaŋ é tɔ mɔ yɛ. Bhii

tak, ye kakewyis é tó ébyeed é? ¹⁸ Sa di ewyis tó nuub mot é, ye dus é tó lyem, ye é sa di edje edhuud. ¹⁹ Etée náá, embee egeka dus é tó lyem mot. Ye é esiiza é di elwom bot náá, be gó bot, be sa mezo, be sa mepam, be djii, ne esu bɔn-nyeeɔ bɔɔ etep ne mebhkekel. ²⁰ Yenek é esesee ee di epul egwakel pak bot ne Zeeb é. Ye kabe tep ede edee ààgwyii membo ɔɔ, ye aanàsa náá mot di ne edhuud é mis é Zeeb.»

Ndjoŋ moma eedum koŋ ne Yezu

²¹ Yezu zokadus tin, tó pe kyee medhik me eghaada Tiid ne Sidɔn. ²² Dhiiti moma del é Kanan nadidi kɔ kyee dik tak ɔ, zokazyee pe daa le, nye moo tin etsim náá: «Gheŋ, Mɔn é Dhavid, geka me ghoŋ, dhiiti kwaambi mbee sisim epedhek mɔɔ esyes é lam, nye tok enyɔɔpe!» ²³ Tin, Yezu gwyem ààbis moma tak. Wɔ gwaa bedjekel be zokazeke ne Yezu náá: «Sɔa nye, étep yé lookebok mos, nye epedu mena ne etsim!» ²⁴ É di'enek, Yezu é boozebɔɔza náá: «Me nadhisaa é, kɔ esu é bot é mbyak Yisalael di náá, be eezewo ze dáa bɔɔ ebhata ee di ààbe ne mbaalel ɔ.»

²⁵ Tin, wɔ gwaa moma yenɔk zekwyit meboŋ si meko é Yezu. Nye é boozeke ne ne náá: «Gheŋ, kwyee me!» ²⁶ Yezu é boozebɔɔza ne ne náá: «Yé àànyɔ náá, bɔɔ bebhye djéaa emapa di náá, ye é yii bɔn é bot é.» ²⁷ Wɔ gwaa moma yenɔk baazepesal náá: «Wɔ é ne gham, Gheŋ! Tin, bebhye aazodede é bɔɔ eghutu-ghutu e mapa dyeebakwyit é mesa kukuma yɔɔ é.» ²⁸ Tin, Yezu eezeke ne moma yenɔk náá: «Heee moma! Edum é koŋ é lɔ ne Zeeb ne bok. Étep tak é, Zeeb waadje wɔ sa lyem'ɔ di ekwos é.» É di tak wat, wɔ gwaa mɔn zokatsak.

Yezu eezetsik membél ebuɛpe

²⁹ Bhii tak, Yezu eezedus tin, nye eezetɔ pe eboŋ é boo soob na djato-djato e Ghalile. Nye eezɛbyet kɔ mɔɔ etsok, nɔɔ nyel, disi. ³⁰ Bot medhuu-medhuu zokazyee ne bot é edjam, bot é edhim, eboka e bot, ebubu e bot, ne betɛ ne membél. Be eezesil be sok bhwoob'ɛ. Tin, Yezu zokazetsik be. ³¹ Edhuu é bot naadyeebadjoka dáa be nadi ebee ebubu moo lii é, bot é edjam ne eboka moo ke é, bot é edhim moo nyaasok é. Be moo tin eduwal Zeeb Yisalael.

Yezu eezɛdje bot bémil ená edee

³² Yezu eezɛdjoo bedjekel be, nye é booke ne nɔɔ náá: «Haaa kpaa-ghoŋ ne edhuu é bot bak! Mena ne benɔɔ moo mos é melu melɛl é di wat. Be tokape ne edee e dek. Me tok ne ghwyil eswaal be pe mendjaa mɔɔ tɔ emɔ toto, be waazuk, ze é ze.» ³³ Tin, bedjekel be é boozeke ne ne náá: «Mena aabela edee ee edhuu é bot bak djas aade djil ne ye é paa? Menabel é dika kuku kakon'aak?» ³⁴ Yezu eezɛdji be náá: «Bi é ne emapa edhen?» Be é boozebɔɔza náá: «Eten ne ebá ne ba bɔɔ besu.» ³⁵ Nye é boozelɛɛ ne edhuu é bot náá, be disi é bɔs. ³⁶ Bhii tak, nye eezenɔɔ emapa eten ne ebá ne besu binek, nye eezɛbulal bhɔɔ ne Zeeb. E di'enek, nye eezɛpyak ye ebil-ebil. Nye eezenɔɔ ye náá, dje bedjekel be, be neekaa bot djas ye é. ³⁷ Mot ne mot naade, djil. Bedjekel bula ne yii nabwak é. Mebhuhwak naalwoodal bebhwaŋ eten ne ebá. ³⁸ Metaŋ me bot é nade ɔ, naakum bɔtom bémil ená (4 000), ààlaa-laŋak boa ne bɔɔ dhyeeb. ³⁹ Bhii tak, Yezu é boozeswaal bot é tak be sik pe mendjaa mɔɔ. É di'enek wat, nye eezɛni tɔ elɛɛd, be ne bedjekel be zokazetɔ pe kyee dik Maghadan.

eFalizye ne eSadusee epesaa dhiiti ndem mebwala

16 ¹eFalizye ne eSadusee naazye pe daa Yezu étep esanj e elóo e nye pe éko, da bwood nye pe kye. Be eezeke ne ne náá, nye lyaal be dhiiti ndem mebwala di edus pe to gwoo e. ²Yezu é boo kabulal be dáak: «Dwoo e sila ɔɔ, bi ke é náá: “Ye aadi é, mbee dwoo, etee náá, gwoo moo é ɔɔbelaa.” ³Keɛɛ to melem, bi dyeebake é: “Bhi é waanee mos, etee náá, gwoo é ɔɔbelaa.” Bi é ne ghwyil esiiza enyɔɔpe endem ee di to gwoo ɔɔ, ghuna bi ààgu ebek membi me endem di edhaa melu mak e. ⁴Biyo, bot e melu mak, biyo bembée e bot, bot e di ààbe sosoob é mis e Zeeb ɔɔ, bi kasanj é endem e mebwala. Ye aanàkwaadjéaa bin dhiiti ndem, ye di ààbe yii nasael é gheɛɛ e ngooel Mekpa e Zeeb Zonas e.» Bhii tak, nye eezebet be, zetɔ.

Leviid e eFalizye ne eSadusee

⁵É di bedjekel nadhaa pe yii kyiid soob ɔɔ, be eezedjisa enɔɛɛ e emapa. ⁶Yezu é boolee be náá: «Dika ne etsonɛ, da bi é kyee leviid e eFalizye ne eSadusee di ne ye e.» ⁷Bedjekel moo tin enyiigela pak'ɔɔ náá: «Nye lii deenek é, etee náá, mena ààpanɔɔka emapa.» ⁸Yezu eezegu sa be nadi enyiigela e. Nye é boozedji be náá: «Étep yé bi di elii pak'en: Ye é etee náá, mena tok ne mapa? Dhatyee ebwaalel e len ne Zeeb di batsa e! ⁹Bi dinaa ààpamet esuk, bi tok ne ghwyil etaala emapa eten me nakaa botom bemil eten ye e, dɔɔ ne bete ne mebhwaab bi nabula ne ye e? ¹⁰Bi tok ne ghwyil etaala emapa eten ne ebá me nakaa bot bemil ená (4 000) ye e, ne bete ne bebhwanɛ bi nabula ne ye e? ¹¹Étep yé bi di ààgu náá, me be é ààlii ne nen étep emapa, é sok me lii ne nen e? Me ke é náá: “Kyeeka leviid e eFalizye ne eSadusee”.»

¹²É di tak, bedjekel eezegu náá, nye nabe é ààke náá, be kyee leviid di ewaaa to emapa e. Ghuna ye nabe é melyo me eFalizye ne eSadusee.

Pyeed eezelée náá, Yezu é Mesia

¹³Yezu eezekum kɔ kyee bɔs Sezaale e Filip. Nye é boozedji bedjekel be náá: «Bot ke dáa dum ne Seɛɛle Mɔn Mot?» ¹⁴Be eezebɔɔza ne ne náá: «Bedhiiti ke é náá, wɔ é Zanj Nduuel-bot, bak náá, wɔ é Eli. Bedhiiti kabaake é náá, wɔ é Zeleemi nɛghu dhiiti ngooel-Mekpa e Zeeb.» ¹⁵Yezu é boozedji be náá: «Haaa! Biyo, bi ke náá, mam é ze?» ¹⁶Tin, Simɔɛ Pyeed zebɔɔza náá: «Wɔ é Mesia, Mɔn e Zeeb di ne tsik na kɔm-kɔm ɔɔ.» ¹⁷Yezu é boozeke ne ne náá: «Menyo ne nɔ, Simɔɛ mɔn e Zanj, etee náá, ye tok mot epuud zetel wɔ yenek etseetse, gua náá ye é Saagam mot di to gwoo ɔɔ. ¹⁸Ye be mam ɔɔ, me epelee wɔ, woy Pyeed wɔ é ekok, kɔ ekok e tak, me aasum zeeɛa mendjaala mam. Eyyee aanàkwaak-wak ye. ¹⁹Me waaboodje wɔ besap e ndjaa Eyoɛɛ e di to gwoo e. Sa wɔ aalu kɔ bɔs e, ye waaluel to gwoo. Sa wɔ aadje ze kɔ bɔs e, ze é waadjel to gwoo.» ²⁰Bhii tak, Yezu eezelu bedjekel be náá, sa be ààlee mot náá, nye é Mesia.

Yezu eezelii dum esyee e le ne egom e le

²¹É di'enek, Yezu moo zelée ne bedjekel be náá: «Ye goka é náá, me tɔ pe Yeluzalem, étep me neekɛzuk ebuepe é membo me bepaa eYuda, be ne eboo beghaa-Zeeb, zenɔɔ beghanɛ e mekana me etsi. Be waagó me, bhii melu melé, me waagom.» ²²É di'enek, Pyeed eezedul nye é ngwoob be ne ne bebá,

nye moo edul nye melo: «Zeeb baal wɔ, Gheŋ! Yenek aanàkwaakosael.» ²³É di'enek, Yezu eezebhem nye. Nye ne Pyeed náá: «Dusa! Tɔa etsetaepe ne nam, Satan! Wɔ é ebek é ze yam, etee náá, esiiza bɔ tok esiiza e Zeeb. Ye é yii bot e epuud!»

²⁴Bhii tak, Yezu é boozeke ne bedjikel be náá: «Ye be náá, mot epewyél edu me ɔ, nye kat ekwyeeɛ e nyel'e, nye bep melaaba me, da nye é du me. ²⁵Etee náá, mot di ekwyél etsik e nyel'ɔ ɔ, nye waasu nyel'e. Ghuna mot aasu nyel'e étep'am ɔ, nye waabela ye! ²⁶Ye é tete yé, wɔ bela mevú me bɔs'ak djas, da wɔ é su tsik na kɔm-kɔm? Ye é ne dhiiti sa mot aadje étep ebɔm e tsik'e? Mam ààbee! ²⁷Ye é deenek é Seɛŋele Mɔn Mot aazyé tɔ duma Seɛɛ, be ne efofop be. É di'enek e nye aadje mot ne mot efute mɛsa me tyee nye nadi eke e. ²⁸Me lee bin é etep e tsetse náá, bedhiiti bot e di wak ɔ, be aanàkwaagwyé esok ne be ne bee Seɛŋele Mɔn Mot ezye tɔ Mekoosi me.»

Yezu eeswoola bhwoob

17 ¹Melu meten ne wat bhii tak, Yezu naanɔ Pyeed, Zak ne Zan mɔn-nyeeɛ e Zak. Nye naazetɔ ne nɔɔ kɔ vyeeɛ-vyeeɛ etsok, é di tak be nadi é bɔɔ bemet. ²É di'enek, wɔ gwaa Yezu zeswoola bhwoob é mis mɔɔ. Bhwoob'e moo tin ekasepe dáa gwyee, ekaad be moo ekasepe dáa dwoo. ³É di tak wat, bedjikel be eezeebe Moiiɔ ne Eli eleɛ elɛŋ be ne Yezu. ⁴Wɔ gwaa, Pyeed zokazeke ne Yezu náá: «Gheŋ, ye goka é náá, mena di wak. Wɔ kwyél ɔ, me é sum epet elél: wat yɔ, dhiiti ye Moiiɔ, yak wat kadi é, ye Eli.» ⁵Dáa nye nadi nye dinaa elii e, wɔ gwaa eguud na kas-kas zedipal be. Bhii tak, gwood zokazegék náá: «Yenɔk é mɔn'am me dyeebakwyél ɔ, ye é nyey e me natɔ. Gwakeka nyel!» ⁶É di bedjikel nagwak gwood'enek e, bwoo naazesa be elyel-epe, wɔ gwaa be zekwyit meboŋ mɔɔ, sum bhwoob si. ⁷Yezu naazetiila pe daa lɔɔ, nye eezemet be. Nyey ne nɔɔ náá: «Wyeɔka, nàdika ne bwoo.» ⁸Tin, bena be nakaben mis e, be nabe é ààkabee dhiiti mot bhii Yezu nye emet. ⁹Dáa be nadi ewyeeɛ etsok e, Yezu naazeke ne nɔɔ náá: «Sa mot ààlee mot esesee mebwala me bi bee e. Baalka ye kekum dwoo Seɛŋele Mɔn Mot aagom bhis esyee e.»

¹⁰Bhii tak, bedjikel naazedji Yezu náá: «Étep yé beghaŋ e mekana me etsi dyeebake náá, Eli é kwaaleezye esok?» ¹¹Nye naazebɔɔza ne nɔɔ náá: «Ye é deenek. Eli é di egoka ne ezye sok étep ezekoobal etep djas. ¹²Gwakeka, me lee bin é náá: Eli eezeezye, bot ààpagwyak nye. Be kasa nye e, dáa elyem bɔɔ di ekwyél e. Ye é deenek, Seɛŋele Mɔn Mot aazukaa kɔ esu elɔɔ.» ¹³É di'enek, bedjikel naazegu náá, nye nalii ne nɔɔ é dum ne Zan Nduuel-bot.

Yezu eezetsik mɔn nadi ne ebé e djem ɔ

¹⁴Dáa be nakum é di edhuu e bot nadi ɔ, wɔ gwaa, mot ngɔt zokazyé é bhaaz e Yezu, zekwyit meboŋ si meko me. ¹⁵Nyey náá: «Gheŋ, geka me ghoŋ, mɔn'am é epɛzuk ebuepe ne ebé e djem. É sok ye dyeebamet nye e, nye ne ghaaga tɔ du, é dhiiti ewala, tɔ dii. ¹⁶Me aazyé ne ne pe daa bedjikel bɔ, be nabe é ààkwak etsik nye.» ¹⁷É di'enek, Yezu naazetsim elyeelepe, nyey ne nɔɔ náá: «Biɔɔ bembée e bot di ààdum koŋ ne Zeeb ɔ! Melu medhen kalik ne nam é eɔi é tɔ len? Baabela náá, melu medhen me di egoka ne emaad bin? Dhaka me ne mɔn'enɔk wak.» ¹⁸Tin, wɔ gwaa Yezu zebhem mbee sisim. Mbee sisim tak naazewyis tɔ mɔn'enɔk. É di'enek wat, mɔn'enɔk naazetsak.

¹⁹É di'enek, bedjekel eezetiila é bhaaz e Yezu nyey nye emet, be eezedji nye náá: «Étep yé biso nadi ààkwak esó mbee sisim'enek?» ²⁰Yezu eezebwaza ne nwo náá: «Étep náá, edum e koŋ e len ne Zeeb ne twol. Me lee bin e etep e tseetse náá: Bi epedi é di ne edum e koŋ ne Zeeb ebokope dáa bhek le mutaad w, pe bi é ne ghwyil eke ne etsok elak náá: "Dusa wak, tó penek," pe ye waadus. Tin, pe ye tok ne sa wat aadi ne ghwyil edhaa bin. [²¹Guka náá, ye é ne ghwyil mendjaala ne etsi e edee e mbi yenek embee esisim aadus.]]»

Yezu eebaalii dum esyee e le ne egom e le

²²Dwoo wat, bedjekel eezedi é di wat pe Ghalile. Tin, Yezu eezelee be náá: «Seengele Mon Mot é waakaaa é membo me bot. ²³Be waagó nye, melu melel bhii tak, nye waagom.» Tin, ghoŋ naazemet bedjekel dhaa nyel.

Lapo Ndjaa-ebuwa e Zeeb

²⁴É gheŋ Yezu ne bedjekel be nakum pe ghaada Kapelnaum e, benoŋel e epata e lapo Ndjaa-ebuwa zokazyé pe kyee Pyeed nadi é. Be é boozedji nye náá: «Lyoe! yen àatuud lapo Ndjaa-ebuwa?» ²⁵Pyeed naazebwaza náá: «Heee, nye ne tuud.» É gheŋ Pyeed nani to ndjaŋ e, Yezu nadi é mot meken elii. Nyey náá: «Wó gek dáa, Simoŋ? Eze di egoka ne etuud lapo neghu edhiiti etuud pe daa bemekoozi me bos'ak? Ye é bot e del ohoo, neghu ye é bedjoŋ?» ²⁶Pyeed é boozebwaza ne Yezu náá: «Ye é bedjoŋ.» É di'enek, Yezu eezepesal náá: «Wó bee w, bot e del àagoka ne etuud lapo. ²⁷Ye é etee náá, mena é zekedhusal bot binok. É di tak, tó pe boo soob na djato-djato. Lóoa ngwyep to dii, nwa su meken wó aabela e, da wó é dii nuub'e, wó waabela pata aagoka ne etuud e lapo yam ne yo e. Nwa ye, da wó é tuud mena yenabel lapo.»

Ye é eze di dhil-mot to Eyoŋ e di to gwoo e?

18 ¹É ewala elenek, bedjekel naazetiila é bhaaz e Yezu, be naazedji nye náá: «Ye é eze e di boo-mot to Eyoŋ e di to gwoo e?» ²É di'enek, wó gwaa Yezu zedjoo mwo dhyeeb, zetel nye kuku ebwak é mis mwo. ³Nyey ne nwo náá: «Me lee bin é etep e tseetse náá: Bi é di àaswoola mefulu men, da bi é di dáa bwo dhyeeb w, bi aanakwaani to Eyoŋ e di to gwoo e. ⁴Boo-mot to Eyoŋ e di to gwoo w, ye é mot di esil nyell'e, da nye é di dáa mon'ak w. ⁵Mot e be enyope mwo dhyeeb dáa mon'ak ko esu e din e lam w, nye be é mam.»

Edulaa melo ko esu e ekwyasal e bot to mesyem

⁶«Mot aakwyasal mon ngot to sama bon zedum koŋ ne nam to mesyem w, ye goka é náá, be tsel nye boo ekok é tsuŋ. Bhii tak, da be é lóo nye to boo dii meson, da nye é diida kekum pe si. ⁷Haaa kpa-a-ghoŋ ne bot e di esa náá, bon-nyeeŋ bema mebek" w. Enyo náá, mebek di. Tin, haaa kpa-a-ghoŋ ne mot aadi ebek e tak w. ⁸Ye be náá, ye é mbo'w, neghu ko'w é di esa náá, wó gheekwyekwyé to mesyem w, tsaala ye, da wó é mwas ye etsetape ne w. Ye goka é náá, wó ni to mbee tsik ne tsaala mbo, neghu tsaala ko, ààbe náá, wó baal membo membá ne meko membá, bhii tak, wó kakemwasaa é to du na kom-kom. ⁹Ye be náá, dis e lo e di esa náá, wó kwyé, to mesyem w, piida ye, da wó

é mwas ye etsetaεpe ne nɔ. Ye goka é náá, wɔ ni tɔ mbεε tsik ne tiila dis, ààbe náá, wɔ baal mis membá mɔ, bhii tak, wɔ kakemwasaa é tɔ du na kɔm-kɔm.»

Kana bhata nabelaaa bhii nye nazediib ε

¹⁰ «Bi é koobaka! Sa mot ààbyasal mot ngɔt tɔ bɔn bak etεε náá, efofop bɔɔ dyeebadi é, é di wat é mɛwala djas be ne Saagam di pe tɔ gwoo ɔ. [¹¹ Etεε náá, Sɛɛŋɛlɛ Mɔn Mot nazye é zetsik bot ε nabe náá, be eezediib ɔ.]

¹² Bi ke dǎa? Pookogekeka náá, dhiiti mot ngɔt nabe é ne ebhata dhet (100). Tin, ngɔt ε diib ɔɔ, nye aanàkwaalik ebhata mekam-meten ne mekam-mená ne eten ne ená (99) kɔ etsok, étεp nye neekesaa ngɔt diib ɔ? ¹³ Mɛ lɛε bin é tsetse náá, nye bela nye ɔɔ, nye waadi tɔ mɛmyaala εbuepe étεp bhata wat'enɔk, dhaa ebhata mekam-meten ne mekam-mená ne eten ne ená (99), nadi ààdiib ɔ. ¹⁴ Ye é tyee wat ne Sɛɛŋ'en di tɔ gwoo ɔ. Nye ààkwyel náá, mot ngɔt tɔ bɔn be djas wo ze.»

É sok mɔn-nyoog di ekwyε ndje sɔs ε

¹⁵ «Ye be náá, mɔn-nyoog eesa wɔ εbiyo ɔɔ, tɔ kεbee nye wɔy wɔ εmet. Da wɔ é kelyaal nye εbiyo ε lɛ. Nye gwak wɔ ɔɔ, tin, wɔ eekwak εbulal ε nye é ze. ¹⁶ Ye kabe náá, nye ààpagwak wɔ ɔɔ, djóo dhiiti mot ngɔt neghu bot ebá. Dǎa Ekwyala di elyaal náá: “Etεp djas koobelaa é é mis mɛ bεtetεp ebá neghu belek.” ¹⁷ Tin, nye byen εgwak be ɔɔ, tɔ ne ne sok bhwoob bot ε zεεga mendjaala. Nye byen εgwak bot ε zεεga mendjaala ɔɔ, tin, bi kabee nye é dǎa mot di ààdum kɔŋ ne Zεεb ɔ, dǎa nɔŋel epata e lapo.

¹⁸ Mɛ epelee bin, ye é tsetse náá, etεp djas bi aabyen wak kɔ bɔs ε, Zεεb é waabyen ye tɔ gwoo. Etεp djas bi aamyaaal wak kɔ bɔs ε, Zεεb é waamyaaal ye tɔ gwoo.

¹⁹ Mɛ kabaalɛε bin é náá, wak kɔ εko ε bɔs, bot ebá ε gwakel, da be é waab sa be aakwyel ewaab tɔ mendjaala mɔɔ ε, Saagam di pe tɔ gwoo ɔ, nye waadjε be sa be waab ε. ²⁰ Etεε náá, bot ebá neghu bot elɛl ε sεεga kɔ esu ε din ε lam ɔɔ, mɛ aadi é tin pak'ɔɔ.»

Kana mot-mesa di epeε epel é mɔn-nyεεg ε

²¹ Wɔ gwaa Pyεed zokazyε pe pak Yezu nadi é. Tin, nye boozedji nye náá: «Ghɛŋ, mɛ goka é ne epel mɔn-nyaagam esok edhen, nye sa mɛ εbiyo ɔɔ? Tyee esok eten ne ebá?» ²² Yezu naazεbɔɔza ne ne náá: «Ààbe, mɛ ààpalɛε ne nɔ náá, ye di esok eten ne ebá. Mɛ lɛε wɔ é, ye di esok mekam-meten ne mekam-membá (70), esok eten ne ebá.

²³ Étεp tak ε di náá, Eyɔŋ ε di tɔ gwoo ɔ nɔŋel ε, ne dhiiti mɛkoozi nadi ekwyel εkoobal etεp be ne bot ε mesa mɛ nakola epata be ɔ. ²⁴ Tin, é ghɛŋ nye nakan εdjóo ngɔt-ngɔt ε, wɔ gwaa, be zokazyε nye ne mot-mesa mɛ ngɔt nakola epata εbuepe ɔ. ²⁵ Mot'enɔk nabe é, ààbe ne sa nye aabulal epata binek ne ye. Kukuma ye é boodje elee náá, nyey ne myel ne bɔn zenɔɔ esa be djas bɔmsaaa, etεp epata e tak neebulal kola nye nadi ne ye ε. ²⁶ Tin, mot-mesa menɔk eezεkwyit mɛbɔŋ si sok bhwoob kukuma ye tak. Nyey ne ne náá: “Sila lyem, da wɔ é gek mɛ ghɔŋ. Mɛ waazεbulal wɔ epata binek djas!” ²⁷ Kukuma

ye zokazegek nye ghoŋ, nye eezepel nye ne epata ee nye nakola e djas. Bhii tak, nye eezebet nye, nye tɔ.

²⁸Dáa mot-mesa menɔk nawyis tin e, nye eezeboma ne dhiiti mɔn-nyeeɗ nyey nakola nye edhenye dhet (100) e epata. Nye eezenvyek gbak, met nye é tsuŋ, nye moo tin esus nye é tsuŋ ekee, nye aagó nye góak. Nyey ne ne náá: “Tuuda me kola yam nenak!” ²⁹Sɔ kwom zokazekwyit meboŋ si sok bhwoob’e, nye eedjaala ne ne náá: “Sila lyem, da wo é gek me ghoŋ. Bwooda batsa me waatuud kola yɔ!” ³⁰Wo gwaa nakuma epata zokapee. Tin, nyey zokakekɔɔl mɔn-nyeeɗ é membok é ebwood é dwoo nye aabulal epata be e.

³¹Dáa bedhiiti bot e mesa nabee deenek é, ye naakpaa be to elyem. Be é boozetɔ, kelee kukuma yɔɔ etep djas dhaŋ e. ³²Tin, kukuma yɔɔ é boozebaa-djóo mot-mesa menɔk, nye é booke ne ne náá: “Wo é mot-mesa me di náá, wo é ne mbee lyem! Me be mbembe é, me eepel wo ne epata bam wo nakola e, etee náá, wo be é, wo eedjaala ne nam náá, me bet wo. ³³Ye goka náá, wo gek mɔɔ sɔɔ ghoŋ dáa me gek wo ghoŋ e.” ³⁴Tin, ye nabe é, kukuma eezebiyo elyelepe, nye é boolwom náá, be met mot-mesa menɔk. Nye kesa mesa me bhel kekum dwoo nye aaboobulal kola yenek djas e.»

³⁵Yezu eebaazeke náá: «Ye é deenek é Saagam di to gwoo ɔ aasa ne nen, ye be náá, mot ne mot àapapel mɔn-nyeeɗ ne lyem wat ɔ.»

Melyo e Yezu dum ne tep ebel e eba

19 ¹Bhii Yezu nasilal elyo bot pe kyee dik Ghalile e, nye naazetɔ pe kyee dik Yude, pe yii kyiid dii Yulden. ²Tin, zukamwaa ne mot baazedu nye. Wo gwaa, nye zokatsik membél me be nazyé ne nɔɔ e. ³É di'enek bedhiiti eFalizye zokazye pe daa le, étep be neeloo nye pe eko, bwood nye pe kye. Bɔɔ ne Yezu náá: «Etsi bina epemyaal náá, mot pee myel kɔ esu e etep mbes é?» ⁴Yezu é boozebɔɔza ne nɔɔ náá: «Bi ààlaa sa di kwyla to Mekana e Zeeb é? «É gheŋ Zeeb nakus bɔs e, nye nakus e moma ne motom.» ⁵Nye eebaazebil náá: «Étep tak e ye di náá, motom é waalik seeg ne nyeeɗ, étep nye neekeseega be ne myel. Tin, bɔɔ bebá aakadi é, be moo mot ngɔt. ⁶É di'enek, be tokape bot ebá, be aakadi é, be moo mot ngɔt. Sa mot ààbek sa di náá, Zeeb eeseeg e.» »

⁷Efalizye é boo baadjii nye náá: «Étep yé Moiiiz nalee náá, motom kwyal mekana me ebel e eba, nye pee myel ɔɔ?» ⁸Yezu eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Moiiiz namyaal náá, bi pee bel bin é, étep melyel me elyem bin. Etee náá, é eken e bɔs, ye nabe é ààbe deenek. ⁹Me lee bin é náá, motom e pee myel, da nye é baakeba dhiiti moma sis, ààbe náá, myel tak eesa ezo ɔɔ, tin, motom'enɔk eesa ezo.»

¹⁰Tin, bedjekel eezeke ne Yezu náá: «Ye be náá, etep eba goka é ne edi é deenek pak moma ne motom ɔɔ, ye nyo é náá, mot di ye kɔ, ààba moma.» ¹¹É di'enek, Yezu eezeke ne nɔɔ náá: «Bot djas ààdyebakwyel mbi melyo mak. Tin, ye é bot e di edum koŋ ne Zeeb yii nyey nye emet Zeeb aadje ghwyil ɔ aakwaakwak ye. ¹²Ye é ne bete ne etep di elu náá, bot nàba e. Ye é ne bot e nabyel náá, be tok ne ghwyil eba yɔɔ e. Ye kabe bedhiiti bot ɔɔ, ye é besɔ bɔɔ bot e aakwaasa náá, be nàkwyl eba. Bedhiiti aadi é ààba, étep ŋyɔŋ e di to gwoo e. Deenek ye be náá, mot epekwyel emyaal melyo mak ɔɔ, nye myaal.»

Yezu eezesee bwa dhyyeb metel

¹³ Dhiiti dwoo, bot naazeyye Yezu ne bwa dhyyeb étep nye needjaala be Zeeb ne ekel e be membo. Wo gwaa, bedjekel be zokazebhem bot e tak. ¹⁴ Dáa Yezu nabee deenek é, nye é boozeke ne bedjekel náá: «Betka bwa dhyyeb, be zye pe daa lam! Nàluka be, etee náá, Eyon e di to gwoo o, ye é yii mot di tyee bwa o.» ¹⁵ Tin, nye é boozekel be membo. Bhii nye nakasilal e, nye boozenwa nyel tó.

Mwa ngbaaz na ekum

¹⁶ Dáa be nadi gba-gba é gon e, dhiiti mot zokazyé pe daa Yezu, mot tak ne Yezu náá: «Lyoel! Me goka ne esa yaa tete sonok étep me neebela tsik na kom-kom?» ¹⁷ Yezu eezebwa ne ne náá: «Étep yé wo di edji me medjin dum ne sa di enyope e? Ye é Zeeb nye emet e di tete mot. Wo kwyel eni to tsik na kom-kom o, wo goka é wo looba ne sa metinj di elée e.» ¹⁸ Mot'enok eezedji Yezu náá: «Yaa metinj?» Yezu é boozelée nye náá: «Sa wo ààgó mot. Sa wo ààsa mezo. Sa wo ààdjii sa mot. Sa wo ààlee eler e etsal dum ne mot. ¹⁹ Duwala soog ne nyoog. Kwyela so'o mot dáa wo di ekwyel nyel'o met e.» ²⁰ Ngbaaz'enok eezebwa ne ne náá: «Metinj menek djas me ne duwal ye. Me kabaasa yé?» ²¹ É di'enek, Yezu eezebwa ne ne náá: «Wo kwyel édi to epiki o, tóa kebomsa esa bo djas, da wo é nwa epata tak, dje bedjel e bot. Tin, wo waabela mevu to gwoo. Bhii tak, da wo é zye, zedu me.» ²² Dáa ngbaaz'enok nagwak deenek é, kiyooo nye eeliigel, sik ye, etee náá, ye naatek nye nyel, etee náá, nye nadi é ne ekum ebuepe.

²³ Bhii tak, Yezu eezeke ne bedjekel be náá: «Me lee bin é etep e tseetse náá: Ekwa náá, bot e di ne mevu o ni to Eyon e di to gwoo e! ²⁴ Me baalee bin e náá, ekwa náá, boo yaaga bal dhaa to ba mwa elen e dhwa. Ye kabe bekum e bot o, eni e lwa to Eyon e Zeeb eebaadhaa-dhanak eni e yaaga to elen e dhwa ne melyel.» ²⁵ Dáa bedjekel nagwak mekpa menek e, be naadyebadjoka. Bhii tak, be é boozedji Yezu náá: «Ye be deenek o, eze aabela tsik na kom-kom?» ²⁶ Yezu zokabwa ne nwa náá: «Sa di náá, bot tok ne ghwyil ekwak e, Zeeb é waakwak ye, etee náá, ye tok ne sa Zeeb aadi ààkwak.» ²⁷ Wo gwaa, Pyeed zéke ne ne náá: «Gwaka! Bis ezebet meze mes ne etep bis djas étep edu e wo. Yeso efute aakadi tin yé?» ²⁸ Tin, Yezu eezebwa ne nwa: «Me lee bin é etep e tseetse náá, é gher Seengele Mon Mot aadi ko bóo mekoozi me ne duma to Eyon e na bes e, biyo, bot kam ne bebá namyaal edu e me o, bi aadi é, ko mebhóo me mekoozi kam ne ebá, étep epée e membyak kam ne ebá e Yisalael. ²⁹ Bot e di ebet mebhii mwa, bon-nyee o, ne bekel o, zenwa besee o ne benyee o, bon o, zenwa epyee bwa étep'am o, be waabela bedhet ne bedhet kala ko yii. Be waabela tsik na kom-kom. ³⁰ Tin, ye kabela é náá, bete ne bot e di mos pe sok lwa o, be aakas-waala é bot e ebhis, bot e di mos bot e ebhis e lwa o, be aakas-waala é bot e sok.»

Kana bot e mesa to pyeeb vin

20 ¹ «Beeka dhiiti sa di enjel ne Eyon e di to gwoo e: Dhiiti kukuma naazewyis to ghooghom melem kesaa bot étep be neekesa mesa to pyeeb vin'e. ² Be ne benwa zokagwakel náá, efute bwa aadi é, dáa bot di ezye ne efutaa sok e, neghu dhenye wat to elu e wat. Tin, nye eezelwom be, be kesa mesa to pyeeb vin'e.

³Nye eebaazewyis é ewala eten ne ená yii melem, wɔ gwaa nye baazeboma ne bedhiiti bot metetel kɔ ebeseɛ e del, bɔɔ tin, ààbe ne mesa. ⁴Nye é boozeke ne nɔɔ náá: “Biyo pe, tóka, kesaka mesa tɔ pyeeb vin'am, me aadje bin efute dáa ye di egoka ɛ.” ⁵Tin, bot binɔk é boozenɔɔ menyel, tɔ.

Bhii tak, kukuma yenɔk naabaazye kuku mwos dwoɔ dɔɔ ne é ewala elɛl yii bikoko. Nye nabaazolii é dáa nye nazolii ne bot esok ɛ. ⁶Nye eebaazewyis bikoko, dwoɔ eezesila. Tin, nye é boo baazeboma ne yak edhuu ɛ bot. Nye eezedji be náá: “Étɛp yé bi di wak, kana melem, keyaka ne yak ewala, ààsa sonok?” ⁷Bot binɔk zokazebɔɔza ne ne: “Ye é etɛɛ náá, bis tok ne mesa me esa.” Bhii tak, nye é booke ne nɔɔ náá: “Dɔɔ ne biyo pe, tóka, kesaka mesa tɔ pyeeb vin'am.”

⁸Dáa dwoɔ nakabe, ye moo bikoko ɛ, kukuma pyeeb vin é booke ne mot nadi kɔ elo e bot ɛ mesa me djas ɔ náá: “Djóoa bot ɛ mesa, da wɔ é dje mot ne mot efute be. Wɔ kan é ne bot ɛ nadjóoaa ebhis ɔ, da wɔ é kesilal ne bot é nakanaa edjóoaa sok ɔ.”

⁹Tin, bot ɛ nakan mesa bikoko ɔ, zokazye, zɛbela yɔbɔ efute e dhenye wat. ¹⁰Dáa bot esok nakazye yɔbɔ ɛ, be nagek tɔ elyem bɔɔ ɛ náá, be waabɛla efute dhaa bot ɛ nakan bikoko ɔ. Tin, be nazobaadje be é efute e dhenye wat. ¹¹Bɛɛa be nabɛɛ deenek é, be é boozɛni é byak kukuma pyeeb. ¹²Bɔɔ náá: “Bot ɛ kan mesa nenak bikoko ɔ, be zosa é mesa é di ewala wat. Tin, wɔ kadje be efute é tyee wat ne dáa wɔ dje bisɔ, bot ɛ kan mesa tɔ melem ɔ, si kas-kas gwyɛs ne etuɲ, zɛnɔɔ menyel na wɔyɔɲ ghwyil djas eezesi.”

¹³Tin, kukuma é boobɔɔza ne ngɔt pak'ɔɔ náá: “Mɔn-nyaagam, ye tok ne ebiyo me sa. Tin, mena be ààgwakel náá, wɔ sa mesa ɛ étɛp wɔ neebɛla etuud e dhenye wat, di egoka náá, ye djeaa ne mot sa mesa me dwoɔ wat ɔ, etsal é? ¹⁴Nɔɲa pata yɔ, da wɔ é tɔ yɔ, etɛɛ náá, me neebaadje nwyak mot kalik'aak dáa me dje wɔy ɛ. ¹⁵Mɛ tok ne ghwyil ebe esa bam dáa lyem'am di ekwyɛl ɛ? Étɛp yé wɔ di ebyen náá, me sa enɛm esa?” »

¹⁶É di'enek, Yezu é bookabaazɛpesal náá: «Ye aadi é deenek, bɛtɛ ne bot é di bot ɛ ebhis ɛ lɔɔɔ ɔ, be kaswaalaa é, bot ɛ pe sok lɔɔɔ. Bot ɛ pe sok'aak aas-waalaa é bot ɛ pe bhis lɔɔɔ.»

Ye moo é tyee esok elɛl Yezu di elɛɛ tɛp esyee ne egom ɛ le ɛ

¹⁷Dáa Yezu nadi etɔ pe Yeluzalem ɛ, nye naazɛnɔɔ bedjekel kam ne bebá bɔɔ bɛmet. Tin, dáa be nadi eke ze ɛ ze ɛ, nye é boozɛlɛɛ bedjekel náá: ¹⁸«Gwakeka! Mena ɛpetóka pe Yeluzalem pe Seɲɲɛlɛ Mɔn Mot aakaaa é membo me eboo beghaa-Zɛɛb ne beghaɲ ɛ mekana me etsi ɛ, étɛp be needje nye epée e esyee ɛ. ¹⁹Bhii tak, be waaka nye é membo me bot ɛ di ààbe bot ɛ mbyak eYuda ɔ. Bot binɔk é waaduk nye, be waabem nye é mɛlaaba, nyuu nye ne eghwyɛs, gó nye. Mɛlu mɛlɛl bhis esyee ɛ le, nye waagam.»

Ngwyeebel ɛ nyɛɛg ɛ Zak ne Zan

²⁰Wɔ gwaa, mwaa Zɛbɛde zokazye ne bɔn be bebá zɛbee Yezu. Dáa be nakum é di Yezu nadi ɛ, nye eezɛkwyit mɛbɔɲ sok bhwoob'e étɛp nye neewaab sonok pe daa le. ²¹Yezu é booke ne ne náá: «Wɔ saa yé?» Moma tak é boozɛb-ɔɔza ne Yezu náá: «Bɛɛa bɔn bam bebá bak. Mɛ kwyɛl é, wɔ kek me náá, be bɛla duma di náá, ngɔt di pe mbo eghɛɲ bɔ, nwyak ngɔt pe mbo emyɛl ɛ lɔ, é

sok waadi tɔ mekoozi mɔ ɛ.» ²² Tin, Yezu é boozebɔɔza náá: «Bi ààgu sa bi di ewaab ɛ. Bi é ne ghwyil ekwak ede tɔ beele mezuk me me aade ɛ?» Be eezebɔɔza náá: «Heee! Bis é ne ghwyil ede.» ²³ Yezu eezeke ne bɔn be bebá náá: «Ye é tseetse! Bi é waade tɔ beele mezuk mam. Ye kabe dum ne tep edi pe mbo eghen bam neghu pe mbo emyel ɛ lam ɔɔ, mam tok ne ghwyil edje bin edi tak. Etee náá, Saagam ɛ di egu bot ɛ nye aadje edi binek ɔ.»

²⁴ Dáa bak bedjekel kam nalik ɛ, nagwak deenek é, ye nabe é, ye naakpaa be elyem ne sa Zak be ne Zan nasa ɛ. ²⁵ Bhii tak, Yezu é bookazedjoo bɔɔ djas, nye é boozeke ne nɔɔ náá: «Bi kabe edjak náá, mesa me ekukuma e membyak me sis é ezuk ɛ bot bɔɔ. Mesa me bot ɛ di djóoaa eboo bot ɛ bɔs ɔ, ye é enyal bot ɛ di eduwal be ɔ. ²⁶ Ghuna, ye ààgoka ne esael deenek pak'en. Ye goka é náá, ngɔt pak'en ɛ kwyel edi boo-mot ɔɔ, nye di mot-mesa me besɔ. ²⁷ É di'enek, mot ɛ kwyel edi pe sok besɔ ɔɔ, nye di kwom'en. ²⁸ Étep tak ɛ di náá, ezye é Seenjele Mɔn Mot nabe é ààbe, etee náá, bot neesa nye mesa. Nye nazye ɛ, étep ezedi mot-mesa me bot, ne ezedje bot tsik'e nye emet tyee etuud étep epek bete ne bot.»

Yezu eetsik bot ɛ edhim bebá pe Yeliko

²⁹ Bhii be nawayis kɔ del ɛ Yeliko ɛ, zukamwaa ne mot naazedu Yezu. ³⁰ Tin, bot ɛ edhim bebá nadidi é ngwoob gba ɔ, zokagwak menduk náá, Yezu epedhaa tin. Wɔ gwaa, be zebo etsim náá: «Ghen, Mɔn ɛ Dhavid! Geka bis ghen!» ³¹ Edhuu ɛ bot ɛ nadi edu Yezu ɔ, moo tin ebhem be, étep be needi gwyem. Wɔ gwaa be zokabaaben ebhyeed bɔɔ elyelepe náá: «Ghen, Mɔn ɛ Dhavid! Geka bis ghen!» ³² É sok'enek, Yezu eezetyaa. Wɔ gwaa nye zokadjoo be. Nye eezedji bɔɔ bebá náá: «Bi kwyel náá, me sa bin yé?» ³³ Bot binɔk é boopesal náá: «Ghen, bis kwyel é náá, bis nyaasok.» ³⁴ Tin, Yezu zokazegek be ghen. Bhii tak, nye eezekel be membo kɔ mis. É di tak wat, mis mɔɔ eezebenjel, tin, be eezedu nye.

Yezu eeni tɔ Yeluzalem

21 ¹ Dáa be nadi, be moo ekunaa ne Yeluzalem ɛ, be moo é ngwoob del ɛ be di edjoo Bhetfaze, pe etsok ɛ pyeeb oliv ɛ, Yezu eezelwom bedjekel be bebá: ² Nyey ne nɔɔ náá: «Tɔka kɔ del ɛ di pe sok'enek. Tuula bi aatuula kɔ del ɛ tak ɛ, bi é waabela myel mɔɔ yaaga di edjóoaa an ɛ ne mɔɔ swooz tak kola é di wat. Tiika be, da bi é zye me ne nɔɔ wak.

³ Mot ɛ dji bin náá: «Bi tɔ ne nɔɔ wo» ɔɔ, leeka nye náá: «Ye é Ghen ɛ di ne gwyes ne nɔɔ.» Tin, be waaleedje bin bak.»

⁴ Eseseé binek goka ne esael, etee náá, étep ee di kwyala tɔ mekana me ngoolle-Mekpa ɛ Zeeb ɛ neebela esuk:

⁵ «Leeka ne esyes ɛ ghaada Siyɔɔ náá:

«Bee, mekoozi mɔ epezye pe daa lɔ.

Nye zye é ne enem esa,

nye é ndiindel kɔ myel an.

Nye zye é ààbe ne ebet,

nye é ndiindel kɔ swooz an,

nye é ndiindel kɔ mɔɔ myel an.» »

⁶Bhii tak, bedjikel eezetó. Dáa be nakakum é di tak ε, be é boozesa tyee Yezu nalex be ε. ⁷Wó gwaa, be zesik ne myel an, ne swooz an tak Yezu nawaab ε. Be moo tin ezekele be endjookuwa bɔɔ kɔ ekoŋ. Bhii tak, Yezu eezedisí kɔ lɔɔ. ⁸É di tak wat, bot εbuɛpe naabaazedja yɔbɔ endjookuwa gba-gba, bedhiiti nadi etsaal yɔbɔ é, ebhuuz e le éteɓ edja é gba. ⁹Ngoŋ bot ε nadi eke pe sok ɔ, ne bot ε nakabe pe bhis ɔ, moo tin ekyeeb: «HOZANA ne Mɔn Dhavid! Duu ne Zeeb! Zeeb goka é ne esee mot di ezye ne din ε Gheŋ ɔ mbée metel! HOZANA ne Zeeb pe tɔ gwoo!»

¹⁰Dáa Yezu nakani tɔ Yeluzalem ε, bot djas kɔ del nabe é, be moo nyaa-nyaa, be é boozedji: «Yenok é nwyaa mot?» ¹¹Medhuu me bot nadi ebɔɔza náá: «Ye é ngoolet-Mekpa ε Zeeb, Yezu mot del Nazalet pe kyee dik Ghalile.»

Yezu tɔ kok Ndjaa-ebuwa

¹²Bhii tak, Yezu naazeni tɔ kok Ndjaa-ebuwa. Deenek, nye moo tin é sɔ bot ε nadi ebɔmsa esesee bɔɔ ɔ, ne bot ε nadi ebaabɔm-bɔmak nadi tin ɔ. Nye naawaaz emesa ee be nadi eswoola epata kɔ tak ε, ne mebhóó me bot ε nadi ebɔmsa meghum ɔ. ¹³Bhii tak, Yezu eezebaakaada be náá: «Ye é kwyala tɔ Mekpa ε Zeeb náá: “Ndjaŋ'am aadjóoaa é, ndjaa mendjaala” Me bee é ekée, biyɔ, bi eezeliig ye, ye moo é zeeɓa bot ε djii^a.»

¹⁴É di tak wat, bot ε nadi ne edhim ɔ, ne bot ε edjam, naazyε pe daa Yezu tɔ kok Ndjaa-ebuwa, nyey zokatsik be. ¹⁵Tin, begħaŋ ε mekana me etsi ne eboo begħaa-Zeeb naazekpaa elyem, é gheŋ be nabee esesee binek djas Yezu nasa ε. Ne dáa bɔɔ dhyeeb nadi etsim tɔ Ndjaa-ebuwa náá: «Duu ne Mɔn Dhavid» e! ¹⁶Bot binok é boozedji Yezu náá: «Wó epegwak dáa bɔɔ dhyeeb di eke'e-nek é?» Yezu eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Iyooo! Me epegwak. Bi nabe é ààlaa tɔ Mekana ε Zeeb é di nakwyalaa náá: “Tɔ enuub e bɔɔ dhyeeb ne bɔɔ etɔlɔɔ, wɔ eelyaal dáa bis di egoka ne eduwal wɔ ε^b”?» ¹⁷Bhii tak, nye eezewyis, tɔ pe del ε Bhetani, pe be nakedjaasi ε.

Yezu eezekal le fiigh di ààdje bhum ε

¹⁸Yak melem, é gheŋ be nadi esik pe boo del ε, wɔ gwaa za zemet Yezu. ¹⁹Nye eezeebe le fiigh é ngwoob gba. Tin, Yezu eezetiila si le tak éteɓ nye neebók bhum. Dáa nye nakakum si le ε, nye kabela é eka ne eka, ààbe ne bhum. É di'enek, Yezu é booke ne le tak náá: «Kana dwoo pan mos'ak, wɔ aanàkwaaka-baawum!» É di tak wat, wɔ gwaa le syee. ²⁰Dáa bedjikel nabee deenek ε, ye nabe é, be naadyeebadjoka, be é boozedji Yezu náá: «Éteɓ yé le fiigh zosyee é di wat deenek?» ²¹Yezu eezebɔɔza ne bedjikel be náá: «Me lee bin é etep e tseetse náá: Bi ε di edum koŋ ne Zeeb ɔɔ, bi di ààsa meso ɔɔ, bi é ne ghwyil esa esa e mebwala dhaa yii me sa ne le fiigh'aak. Me lee bin é náá, mot ε ke ne etsok elak: “Gheεa nyel tin, dusa, keghaaga tɔ dii mesɔn” ɔɔ, ye epesael. ²²Bi ε dum koŋ ne Zeeb ɔɔ, esesee djas bi aawaab tɔ mendjaala ε, Zeeb é waadje bin.»

Eze nadje Yezu eghen?

²³Bhii tak, Yezu eezeni tɔ kok Ndjaa-ebuwa, nye moo tin elyo bot Mekpa ε Zeeb. Eboo begħaa-Zeeb, ne bepaa ε eYuda zokazyε pe daa le, zedji nye náá:

«Kò eghen e ze wò di esa esesee binek? Eze nadjé wò eghen e esa deenek?»
²⁴Yezu eezébóóza ne nòó náá: «Bwoodka, mé pookodji bin kiya wat. Bi é bóóza mé óó, ye é mé aakalée bin kò eghen e ze mé di esa esesee bak. ²⁵Ye é eze nadhis Zaŋ, nye zeduu bot Zeeb? Ye nabe é Zeeb ohoo, ye nabe é mot?» É di'enek, be moo tin esós pak'óó. Bóó náá: «Mena é keka nenak náá: “Ye é Zeeb” óó, nye waadji mena náá: “Étep yé bi nadi ààmyaal Zaŋ?” ²⁶Mena é kakeka nenak náá: “Ye é bot é nadhis nye” óó, ye goka é náá, mena kaab edhuu e bot, etée náá, be dyeebake é náá, Zaŋ nabe é ngoolé-Mekpa é Zeeb.» ²⁷Be é boozébóóza ne Yezu náá: «Bis ààgu.» Tin, Yezu é boozébóóza ne nòó náá: «Dóó ne mam pé, mé aanàkwaalée bin kò eghen e ze mé di esa esesee bak.»

Kana bòn bá

²⁸Yezu eebaazéke ne nòó náá: «Kana yak kwyel élee bin yé? Motom ngót nabe é ne bòn bebá. Nye eezéke ne yii megwyak náá: “Mòn'am, é dwoo lak mos, tó kesa mesa tó pyeeb vin'am.” ²⁹Nye eezébóóza ne seeg: “Hooo, mé aanàkwaató.” Ba ewala eezédhaa bhii tak, mòn'enók eezédje lyem mebe, tin, nye eezénóó nyel, tó pé pyeeb vin seeg nalwom nye é. ³⁰Wò gwaa, seeg'óó baazelwom nwyak dhiiti mòn. Mòn tak eezemyaal: “Iyooo, ghen mé waató.” Bhii tak, nye kadi é, ààtó. ³¹Tin, tó bòn binók bebá, eze looba dum ne lwomel seeg'óó?» Be eezébóóza ne Yezu náá: «Ye é mòn megwyak.» Tin, Yezu é boozéke ne nòó náá: «Mé lee bin é etep e tséetse náá, benóŋel é epata e lapo ne boa é mézo é waaleeni tó Eyon é Zeeb esok ne nen. ³²Etée náá, Zaŋ Nduuel-bot nazye é zelyaal bin ze epiki, bi nabe é ààmyaal nye. Tin, benóŋel é epata e lapo ne boa é mézo naamyaal nye. Bela náá, dáa bi naabee ye é, bi nabe é ààliig elyem bin, bi ààpakomyaal-myaalak nye.»

Kana bot é mesa na mbee elyem

³³«Gwakeka dhiiti kana. Mot ngót naabe pyeeb vin. Nye eezépeeb pyeeb tak, pu guk tó ékok é di be aadi esyal medii mé bhum tak óó, baasum ndjaa, étep bot aadi ebaal pyeeb óó. É di tak, nye eezédje bot é di egu mesa mé vin óó étep be neesa mesa tó tak. Nye eezénóó nyel, tó medjon. ³⁴Tin, mbu epyeeb e tak di ewum é, ye eezékum. Wò gwaa, nakuma pyeeb zokazelwom bot é mesa mé pé daa bot é nye nalik be ne pyeeb óó, étep be needje nye ye pak vin be bela é. ³⁵Wò gwaa, bot é nalik ne pyeeb óó, zokazemet be, be eezéduma ngót é nyel ne mebin, be eenóó nwyak gó nye, zenóó nwyak tak, be eezéwus nye ne mekok, gó nye. ³⁶Bhii tak, nakuma pyeeb é boozékyeed bot-mesa ebuépe dhaa bot é mesa mé nye nalwom sok óó pé pyeeb tak, be nabaazosa ne nòó é deenek. ³⁷Bhii tak, nye é boozelwom mòn'e met. Nye nabe é ne geka náá: “Bot binók é waamyaal nye ne edje nye duu, etée náá, ye é mòn'e met.” ³⁸Dáa bot é di esa mesa tó pyeeb'e nabee mòn'enók é, bóó náá: “Yaweee! Beeka mot aalik ne mevu mak djas óó! Djhookegóka nye. Tin, mevu mak aakadi é, yenabelka.” ³⁹Wò gwaa, be zemet nye, mwas nye bhii pyeeb vin, be eezégó nye.»

⁴⁰Yezu é boozédji be náá: «É di'enek, é sok nakuma pyeeb vin aakazyé é, nye goka ne esa bot binók dáa?» ⁴¹Yala yóó kabe é náá: «Ye goka é, nakuma pyeeb gó bot é nadi esa mesa tó pyeeb vin'é óó, ààgek be ghen. Bhii tak, da nye é nòó pyeeb'e, dje ne bot é sis, bot aazedje nye ye pak ékéé é ewala di egoka ne edjeaa nye é.»

⁴²É di'enek, Yezu é booke ne nɔɔ náá: «Bi dinaa ààpalaa mekpa mak tɔ Ekwiyala e Zeeb é?

“Ékok e besumel mwas e,

ye moo é ékok e di epyet ndjan e.

Ye é ne ghwyil e Gheɲ e nye moo deenek. Ye tok tin mbyok é mis menaka-!” »

⁴³Yezu eebaazekel náá: «Me lee bin é náá, bi é waadekaa Eyon e Zeeb, étep ye needjeaa ne bot e mbyak aadi edje bhum ɔ. [⁴⁴Mot aaduma kɔ ékok e tak ɔ, nye waabik ekyes-ekyes. Ye kabe náá, ékok e kakwyit kɔ mot ɔɔ, mot tak aatwaalel é twaalela.]»

⁴⁵Gwaka be nagwak kana tak e, eboo beghaa-Zeeb, ne eFalizye nabe é, be eegu náá, Yezu nalii é ne nɔɔ. ⁴⁶Be é boozekan esaa mepek étep be neemet nye. Be nadi é ne bwoo ekaab medhuu me bot e nadi tin ɔ. Bot e tak nake é náá, Yezu é ngoolel-Mekpa e Zeeb.

Kana ebyon e eba

22 ¹Yezu eebaazekan elii ne bot tɔ kana. Nyey náá: ²«Beeka sa di enɔɲel ne Eyon e di tɔ gwoo e: Dhiiti mekoozi naazedjoo ebyon étep eba e mɔn. ³Ye é nye kazelwom bot e mesa me, be kedjoo bot étep ede edee ebyon e eba. Tin, bot e tak ààpakakwyel ezye. ⁴Bhii yenek, nye eebaazelwom bedhiiti bot e mesa me é yak kɔkɔ ne bhaadal náá, be kelee bot náá: “Edee moo é ndjaaba. Me eezetsak engɔmbe ne etaa bam na medel. Esa djas moo é koobela. Dha deka ebyon.” ⁵Tin, bot e nadjóoaa ɔ, ààkobis-bisak. Mot ne mot naaghee ye nyel, tɔ meze me. Nwyak tɔ pe pyeeb'e, nwyak tɔ pe nye di ebɔmsa esa be e. ⁶Bak bot zokazemet bot e mesa me kukuma yenɔk nalwom ɔ, duma be é menyel ne mebin, be é boozegó be. ⁷Mekoozi zokazekpaa lyem: nye é bookazelwom esodja be, be gó bot e nagó bot be ɔ. Bhii tak, da be é dik eghaada bɔɔ. ⁸É di'enek, nye ezelee bot e mesa me náá: “Edee e ebyon e eba moo é koobela. Bot e djóoaa be zede ɔ, ààkɔa ne ede edee e tak. ⁹Wyiska, da bi é tɔ kɔ eboo egba. Djóoka mot djas bi aaboma ne nɔɔ ɔ, be zede edee e ebyon e eba.” ¹⁰Bot e mesa zokazetɔ egba ne egba, kedjoo bot djas be aaboma ne nɔɔ ɔ, bembee e bot ne bembee e bot. Tin, koo ndjaa be nakoobal étep ebyon e naalwood “kpep”.

¹¹Tin, mekoozi eezeni tɔ koo tak, étep nye neekabee bot e zye zede edee ebyon ɔ. É di'enek, nye kabee kuku bot é dhiiti mot ààbe ne kaad di egoka ne ebɔtaa é mebyon e. ¹²Nye é boodji nye náá: “Mɔɔ sɔ'am, wɔ ni wak dɔ́a, wɔy ààbe ne kaad bot di egoka ne ebɔt étep e ebyon e?” Tin, mot'enɔk kadi é, ààbɔɔza kiya mekoozi menɔk. ¹³Tinaak, mekoozi eezelwom bot e mesa me náá: “Metka mot'enɔk, da bi é kɔl nye meko ne membo. Bhii tak, da bi é mwas nye pe kel, tɔ ghooghom. Penek aadi é megwye ne ekwaal e metsok.” »

¹⁴Yezu eebaazebil náá: «Ye é etee náá, bot ebuepe é waadjóoaa. Tin, bot aaséaa ɔ, be ààdyeebabu.»

Efute e lapo ne mekoozi Sezaad

¹⁵eFalizye zokakeboma étep edjek dɔ́a be di egoka ne esa, be neekwyesal Yezu ne medjin étep nye neebela ndje kɔ mekpa me met e. ¹⁶Be é boozekyeed

bedhiiti bedjekel bɔɔ, ne bot ɛ zɛɛga ɛ mekoozi Eelood, be zelee ne Yezu náá: «Lyoe! bis ne gu náá, etep ee wɔ di eleɛ ɛ, ye é etseetse. Wɔ lyo bot é epiki dáa mot di egoka ne eke ɛ, dáa Zeeb di ekwyel ɛ. Wɔ ààbem ba ne mot, etee náá, wɔy ààdyeebagwyák sa bot di esa étɛp be neetela menyel ɛ. ¹⁷Leea bis, tɔ yɔ egoka dáa wɔ di ebee ɛ: etsi bina lee é náá, bot tuud lapo ne mekoozi Sezaad, Bis tuud ohoo, bis nàtuud?»

¹⁸Dáa Yezu nadi egu mbee mepek mɔɔ ɛ, nye é boozebɔɔza ne nɔɔ náá: «Bot ɛ medjhaaz pe eko, bhimis pe si! Étɛp yé bi di ekwyel ewa me tɔ mebhowal? ¹⁹Pookolyaalka me dhenye wat bot di etuud lapo ne ye ɛ, étɛp me neebɛɛ.» Wɔ gwaa, be zɛzye nye ne mɔɔ pata wat. ²⁰Bhii tak, Yezu é boozedji be náá: «Kɔ ghwooz'ak, ye lulaa ebhwoob ɛ zɛ? Ye é din ɛ zɛ di kwyala kɔ tak?» ²¹Bot binɔk eezɛbɔɔza ne Yezu náá: «Ye é ye mekoozi Sezaad.» Tin, Yezu é boozɛke ne nɔɔ náá: «Djeka Sezaad sa di náá ye é ye Sezaad ɛ, da bi é dje Zeeb sa di náá, ye é ye Zeeb ɛ.» ²²Gwaka be nagwak eyala ɛ Yezu deenɛk é, ye nabe é, be naadyeebadjoka elyelepe. Bhii tak, be boozɛnɔɔ menyel, tɔ yɔbɔ.

Medjin dum ne tep egom bhis esyee

²³Dwoo tak wat, bedhiiti eSadusee zokazyɛ pe daa Yezu. ESadusee é, bot ɛ di eke náá, bot aanàkwaagom bhis esyee ɔ. Be eezedji kiya, ²⁴bɔɔ ne Yezu náá: «Lyoe! mekana ɛ Moiz lee é náá: “Mot ɛ gwyɛ àalik mɔn ɔɔ, ye goka é náá, dhyeeb mot lik ɔ, ba kus myel étɛp nye neekwyiida tel gwyɛ ɔ.” ²⁵Bela tin, tɔ loɔg'es, ye nabe é ne bɔn-nyɛɛg beten ne bebá. Mɔn megwyak ezeɛba moma, tin, nye eezegwyɛ, àalik mɔn. Nye kalik kus myel nadi ààbe ne mɔn ɔ ne dhyeeb. ²⁶Mot na bhɔɔba mɔn megwyak ɔ, kanɔɔ moma bhii kon'ɛ. Nyey eebaakpaa ne mesyee, gwyɛ, àalik mɔn. Tyee wat ne mot elel. Tin, bɔɔ djas beten ne bebá kadi é, ààbya ne moma yenɔk. ²⁷Bhis esyee ɛ bɔɔ djas, moma eebaazekpaa ne mesyee, gwyɛ. ²⁸Dwoo bot aagom bhis esyee ɛ, moma yenɔk tin aakadi mwaa zɛ pak bɔɔ beten ne bebá? Etee náá, bɔɔ djas nabe é botom be!» ²⁹Yezu eezɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Bi é tɔ edjak, etee náá, bi àasiiza enyɔɛpe sa di kwyala tɔ Mekana ɛ Zeeb ɛ. Baanɔɔ náá, bi ààgu ghwyil ɛ Zeeb! ³⁰Etee náá, é ghen bot aagom bhis esyee ɛ, botom aanàkwaakabaaba boa. Boa pe ààkwaani meba, etee náá, bot djas aakadi é, dáa efofop tɔ gwoo. ³¹Dum ne tep egom bhis esyee, bi dinaa ààpalaa sa Zeeb lee kɔ esu ɛ tak ɛ? Nye naake é: ³²“Ye é mam, Zeeb ɛ Abalaam, ne Zeeb ɛ Izak, ne Zeeb ɛ Zakɔɔbɛ.” » Yezu eebaazɛke náá: «Zeeb tok Zeeb bot ɛ zegwyɛ ɔ. Nye é Zeeb bot ɛ di ne tsik ɔ.» ³³Ye nabe é, mɛlyo me tak naadyeebakwyɛsa tɔ elyem e medhuu me bot ɛ nadi egwak nye ɔ.

Tsi di edhaa etsi djas ɛ

³⁴Dáa eFalizye nagwak náá, Yezu naadiyal eSadusee enuub ɛ, be é boozɛs-ɛɛga. ³⁵Dhiiti lyoe! etsi ɛ Zeeb naazekwyel ebawal Yezu. Nyey ne ne náá: ³⁶«Lyoe! yaa tsi di edhaa etsi djas?»

³⁷Yezu kabɔɔza ne ne náá: « “Wɔ goka é, wɔ kwyel Ghen Zeeb'ɔ, ne lyem'ɔ djas, ne sisim'ɔ djas, ne metselal mɔ djas.” ³⁸Yenek é di boo tsi. Ye é tsi di edhaa etsi djas ɛ. ³⁹Gwaka tsi di ebhɔɔba yii meken ɛ: “Wɔ goka é, wɔ kwyel

so'w mot dáa wo di ekwyel nyel'w met εἰς.” ⁴⁰Etsi ε Muiiz djas ne melyo me bengoolet ε Mekpa ε Zeeb pyet é kɔ etsi binek ebá.»

Yezu Klisto é mɔn ze?

⁴¹Efalizye nadi é, tɔ yɔbo zεega. Yezu é boozedji be náá: ⁴²«Tɔ yεbo egeka, Mesia é ze?» Be é boozeboɔza ne ne náá: «Nye é dha ε mekoozi Dhauid.» ⁴³É di'enek, Yezu é boozeke ne nɔɔ náá: «Ye nakosa dáa náá, Dhauid ne ghwyil Sisim na Dεε djóo nye “Gheɲ”? Eteε náá, Dhauid naake náá:

⁴⁴“Gheɲ Zeeb nake ne Gheɲ'am ε náá:

Dha disi pe mbo eghεɲ bam.

Me aalwom bot ε mebhuka mɔ lwoma bhel náá,

be zedhaa si meko mɔ^h.”

⁴⁵Ye be náá, Dhauid nye emet naadjóo nye “Gheɲ” ɔɔ, é yaa tye Mesia aaka-baadi dha'ε?»

⁴⁶Bɔɔ djas moo tin kup, ààbe ne ekpa elóo bhis etεp djas Yezu nalii ε. Kana dwoɔ elenek, be moo ekyee εdji ε nye ekiya.

Yezu eezedul bot melɔ dum ne beghaɲ ε mekana me etsi ne eFalizye

23 ¹Wo gwaa, Yezu zεlii ne mεdhuu me bot ε nadi tin ɔ, dɔɔ ne bedjekel be. ²Nyey ne nɔɔ náá: «Mesa me beghaɲ ε mekana me etsi ne eFalizye é εlyo bot dum ne dáa etsi ε Muiiz di egoka ne εke ε. ³Bi goka é ne elooba ne nɔɔ, da bi é sa esesεε be aalwom bin ε, djas. Ye kabe mεfulu mɔɔ ɔɔ, sa mot ààsa dáa bɔɔ. Eteε náá, be ààsa esesεε ee be di εlyo bot ε. ⁴Be epekaɲal mekɔm me na dil-dil di elyelepe é ebεp ε, be kakel é kɔ mebyak me bot. É di'enek, be kadi é, ààkwyel εkokee-keeak ne djin be neekogek mεdil me mekɔm me tak. ⁵Be sa esesεε bɔɔ djas é, étεp be neetela mεnyel. Deenek, ye kabe Ekwyala ee Mekpa ε Zeeb be di ebek é ebhata-bhwoob bɔɔ ne é mεmbo mɔɔ ɔɔ, be sa epek e tak é ebɔkepe. Yɔbo ekel ee di lataa kɔ ekaad ne elɔbo bɔɔ ε ne dyeebadjaa dhaa tye. ⁶Tɔ mebyoɲ, be dyeebakwyel edisi é kɔ mebhóo me koobelaa étεp bot ε duu ɔ. Ye kabe tɔ ndjaa mendjaala me eYuda ɔɔ, ⁷be dyeebakwyel é bot swos be ne duu kɔ mebesεε é edi ee bot di esεega εbuepe ɔ. Be kwyel é, bot djóo be “Lyoeł”.

⁸Ye kabe biyɔ ɔɔ, nàkeka náá, bi djóoaa “Lyoeł”, etεε náá, biyɔ djas é bɔn-nyεεg ngɔt. Bi é ne lyoeł ngɔt. ⁹Sa mot ààdjóo mot kɔ bɔs'ak “Sεεg'es” etεε náá, sεεg'en é ngɔt, mot di pe tɔ gwoo ɔ. ¹⁰Nàkwyelka náá, bot djóo bin “Kukuma” etεε náá, kukuma yen é ngɔt, Mesia. ¹¹Mot di boo-mot lɔɔg ɔ, ye goka é nye di tyee mot-mesa me bɔn-nyεεg. ¹²Mot di eghεe nyel tɔ besɔ ɔ, nye waasilaa. Mot di esil nyel tɔ besɔ ɔ, nye waabenaa.»

Yezu epelyaal mekɔɲ me beghaɲ ε mekana me etsi ne eFalizye

¹³«Haaa kpaa-ghoɲ ne nen, biyɔ beghaɲ ε mekana me etsi ne eFalizye, bot ε mεdjhaaz pe εko, bhimis pe si! Bi epediyal bot εbe ε Eyon ε di tɔ gwoo ɔ. Biyɔ bemet, bi aanàkwaani. Tin, bi ààkwyel náá, bot ε di ekwos eni ɔ, be ni tɔ Eyon ε tak.

[¹⁴Haaa kpaa-ghoɲ ne nen, biyɔ beghaɲ ε mekana me etsi ne eFalizye, bot ε mεdjhaaz pe εko, bhimis pe si! Bi epedek bekus ε boa esa bɔɔ djas. É di tak

wat, bi ne kwyel edul e mendjaala na kpokolom, étep etela menyel tɔ bot. Étep tak e di náá, bi aapééaa é epéé wat di na lyel-lyel, ààbe ne ghoŋ e!]

¹⁵Haaa kpaa-ghoŋ ne nen, biyɔ beghaŋ e mekana me etsi ne eFalizye, bot e medjhaaz pe eko, bhimis pe si! Bi ne tɔ medjoŋ é edi djas kɔ bɔs ne kɔ eboo medhii me mesoŋ, étep esaa náá, mot ngɔt myaal edjaala Zeɛb eYuda. Tin, bi e bela mot e du bin ɔɔ, bi kaliig yiizaag mot e, nye di mot di egoka ne ekedyak tɔ du na kɔm-kɔm dhaa-dhaŋak biyɔ bemet.

¹⁶Haaa kpaa-ghoŋ ne biyɔ bot e edhim di edjeed bot ɔ. Bi dyeebaleɛ é náá: “Mot e tuwal myoŋ ne mesoŋ kɔ Ndjaa-ebuwa ɔɔ, ye aanàsa sonok. Nye katuwal myoŋ ne mesoŋ kɔ lɔɔɔ di tɔ Ndjaa-ebuwa ɔɔ, nye goka é ne esa sa nye tuwal myoŋ ne mesoŋ kɔ esu e tak e.” ¹⁷Bi é endjemet e bot, bot e edhim! Éyé di edhaa metan tin, ye é lɔɔɔ ohoo, Ndjaa-ebuwa di edje lɔɔɔ edeɛ ɔ?

¹⁸Bi baaleɛ é náá: “Mot e tuwal myoŋ ne mesoŋ kɔ mesa-ebuwa ɔɔ, ye aanàsa sonok. Nye katuwal myoŋ ne mesoŋ kɔ buwa di kɔ mesa-ebuwa tak ɔɔ, nye goka é ne esa sa nye tuwal myoŋ ne mesoŋ kɔ esu e tak e.” ¹⁹Biyɔ bot e edhim! Éyé di edhaa metan tin, esa e buwa ohoo, neghu mesa-ebuwa di esa náá, esa e buwa di tɔ edeɛ e? ²⁰Ye be náá, mot eetuwal myoŋ ne mesoŋ kɔ mesa-ebuwa ɔɔ, nye tuwal ye é kɔ mesa-ebuwa dɔɔ ne kɔ esa e buwa di ekaa kɔ mesa e. ²¹Mot e di etuwal myoŋ ne mesoŋ me kɔ Ndjaa-ebuwa ɔɔ, nye tuwal myoŋ ne mesoŋ me tak é dɔɔ ne kɔ din e Zeɛb mot di tɔ ndjaa tak ɔ. ²²Mot di etuwal myoŋ ne mesoŋ, da nye é nɔɔ gwoo dáa tyaases ɔɔ, nye tuwal ye é kɔ bóó mekoozi e Zeɛb ne din e Zeɛb, mot di kɔ tak ɔ.

²³Haaa kpaa-ghoŋ ne nen, biyɔ beghaŋ e mekana me etsi ne eFalizye, bot e medjhaaz pe eko, bhimis pe si! Bi dyeebakwyel é etuud Zeɛb ne ndyaal wat tɔ endyaal kam e nadjeebe ne eka e na mbeɛ menuub zenɔɔ aghomkɔtɔ. Tin, bi kadhuugal é etete melyo me di ne boo mesuk tɔ etsi e. Melyo me tak é: epiki, enem esa, ne eke dáa Zeɛb di ekwyel e. Yenek djas é sa di egoka náá, bot du melu djas ne zii, ààbet dhiiti sonok e. ²⁴Biyɔ, bedjeedel e na edhim! Bi epesyal menyok men ekaab náá, ba mɔɔ kuŋ é zekedhaa tɔ tak, ghuna bi epemin boo yaaga bal!

²⁵Haaa kpaa-ghoŋ ne nen, biyɔ beghaŋ e mekana me etsi ne eFalizye, bot e medjhaaz pe eko, bhimis pe si! Bi gwyii é ekoŋ e ebeɛle ne ekoŋ e esaan. Tin, pe tɔ emɔ tak kadi é tɔɔɔ ne esa e djii ne embee mekwosak men. ²⁶Biyɔ eFalizye, bot e edhim! Pookogwyiika sok tɔ mɔ beɛle. Tin, pe koŋ tak é waadi deɛ.

²⁷Haaa kpaa-ghoŋ ne nen, biyɔ beghaŋ e mekana me etsi ne eFalizye, bot e medjhaaz pe eko, bhimis pe si! Bi é dáa mevit me nasumaa enyɔɔpe, da lɔɔbaa epyaab e. Enem e tak nyen é pe kel é mis me bot, ghuna tɔ tak, ye é ebyok e egwyes di ààbe ne tsik e, ne membi me dhiiti esonok di ne edhuud e. ²⁸Ye é dáa biyɔ, bot e di ebee bin ɔ, be ke é náá, bi é bot e epiki. Ghuna pe tɔ len, ye é tɔɔɔ ne medjhaaz pe eko, bhimis pe si, ne embee esesɛɛ.

²⁹Haaa kpaa-ghoŋ ne nen, biyɔ beghaŋ e mekana me etsi ne eFalizye, bot e medjhaaz pe eko, bhimis pe si! Bi epesum embee mevit étep bengooel e Mekpa e Zeɛb. Bi epekoobal ne esɔn é mevit me bot e epiki. ³⁰Bi dyeebake é náá: “Mena epedi é dika é gheŋ bebhhaab binaka ɔɔ, pe mena nabe é ààgwa-kel ne nɔɔ étep egó e bengooel e Mekpa e Zeɛb.” ³¹Deenek, bi epemyaal biyɔ bemet náá, bot e nadi egó bengooel e Mekpa e Zeɛb ɔ nabe é bebhhaab bin.

³² Ebese'e'enek tsabidibila, belaka, duka ko bebhaab bin nalik bin ye ε. Silalka mesa me be nakan ε. ³³ Biyo benyo, mbyak megel! Bi aasa daa etep bi needi aabela fey du na kom-kom?

³⁴ Gwakeka me enyo'epe: me waadhis bin bengooel ε Mekpa ε Zeeb, betsoy ε bot, ne betete beghañ ε mekana me etsi. Bi é waagó bedhiiti, bi é waabem bedhiiti é melaaba. Bi é waanyuu bedhiiti ne eghwyes to mendjaa me mendjaala me eyuda men. Bi é waadu be ne swaka eghaada ne eghaada etep bi neegó be. ³⁵ Tinaak, guka náá, ebiyo djas bot di esa ko bot ε epiki kana dwoo esyee ε Abhel mot epiki, keyaka ne ye Zakaali mon ε Bhaalaki bi nagó pak Di na Dee ε Gheñ ne mesa-ebuwa o, ye waabulelaa ko len. ³⁶ Me lee bin é etep e tseetse náá, esesee binek djas kwey ko elo e koko bot ε mebyel me bot ε dika mos'aak.»

Yezu eedje ko esu ε ghaada Yeluzalem

³⁷ «Yeluzalem! Yeluzalem woy mot di egó bengooel ε Mekpa ε Zeeb o, woy mot di egó bot ε Zeeb, di edhis wo bak ne mekok o. É sok edhen me di ekwyel eseeq bot ε di ko del ε lo daa nabwa-kuu di eseeq bon be si mebhap me ε, biyo aakwyel! ³⁸ Deenek guka náá, ndjan'en é waalik wum! ³⁹ Ne tseetse, me lee bin é náá, bi aanakabaabee me, kana dwoo pan mos'ak, keyaka ne dwoo bi aake náá: «Menyo ne mot aazyε ne din ε Gheñ o!» »

Yezu eeleε náá, Ndjaa-ebuwa é waawaazel

24 ¹ Daa Yezu nadi ewyis to kok Ndjaa-ebuwa ε, bedjekel eezetiila pe daa le, etep be neelyaal nye zumal Ndjaa-ebuwa. ² Tin, Yezu eezelii ne nwo, nyey ne nwo náá: «Bi epebee esa djas di tin ε? Me lee bin é etep e tseetse náá, ye aanakabaalik é di yak ekok ε wat kela ko so ekok é ndjaa bi di bee'aak. Eteε náá, djas aadi é, bik, waazel, see é bos.»

Mezuk ne metiiga

³ Yezu eezedisi ko etsok ε pyeeb oliv, bedjekel eezetiila é ngwoob'ε. Bwo ne ne náá: «Leea bis esesee binek aasaal den? Lyaala bis endem e bis aagu náá, wo moo ko ne ebula ne náá, bos moo é ko esi ε.» ⁴ Yezu eezebwoza ne nwo náá: «Dika ne etsoy, sa mot aakwo bin. ⁵ Eteε náá, bete ne bot é waazyε ne din ε lam. Be waaleε bin náá: «Ye é mam ε di Klisto!» Be waasa náá, bot ebuepe kat edum koñ ne Zeeb. ⁶ Bi é waagwak bot elii etep e meeb é ngwoob'en ne menduk me meeb me di pe etseta ε. Sa mot aabem ba etee náá, ye goka é, esesee binek sée. Tin, guka náá, yenek tok mesi me bos. ⁷ Dhiiti mbyak é waaghε, kelumla deeb ne yak mbyak. Dhiiti eyon é waakegheε, kelumla deeb ne yak eyon. É bedhiiti edi, bos é waakuu, pwom edee é waani ko mel. ⁸ Mezel menek djas aadi é daa endem e meken esuula ebyel ε mon. ⁹ Bot é waakepit bin, etep bi neezukaa. Tin bot é waagó bin. Membyak djas é waabhina bin ko esu ε lam. ¹⁰ É sok'enek, bot ebuepe é waakat edum ε koñ ne Zeeb. Bot é waapitel pak'wo. Bedhiiti é waabhina besa bwo. ¹¹ Bete ne bengooel ε Mekpa ε Zeeb yii mekoñ é waatuula, be waakwo bot ebuepe. ¹² Daa ye di náá, embee esa é waazedhaa to elyem e bot ε, kwyel to elyem e bot ebuepe é waatyaala. ¹³ Tin,

mot aake ne ewa zii, kekum pe esik ɔ, nye waabela tsik. ¹⁴Mbee Bhaadal dum ne Eyon e Zeeb aadi é egoolel kɔ éko e bɔs ne tɔ membyak djas, étep bot djas di ààgu Zeeb ɔ neegwak ye. Bhii tak e esi e bɔs aakakum.»

Boo mezuk

¹⁵«É gheɲ bi aabee “etep e eɲes ne puluk”, yii ngoolel-Mekpa e Zeeb Dhanyel naleɲ e, ye eezebe di tɔ Di na Dɛɛ ɔ, ye goka é bot e di egu elaa mekana ɔ tiibal enyɛpe! ¹⁶Étep tak e di náá, bot aadi pe kyee dik Yude ɔ, kan kaab, tɔ pe tɔ metsok. ¹⁷Mot aadi kɔ mii ndjaɲ ɔ nàbaasul pe si zeni tɔ ndjaa étep ékenɔ sonok. ¹⁸Mot aadi tɔ pyeeb ɔ, nàbaasik pe del, kenɔ ndjookuwa ye. ¹⁹Haaa kpaa-ghon dwoo lenek ne boa aadi ne mebum ɔ, zenɔ boa aadi ne bɔn ede mebel dwoo leeg ɔ! ²⁰Djaalaka ne Zeeb étep, bi é zekewyis ekaab é mbu kwol, neghu é dwoo saba! ²¹Etee náá, é ewala tak aadi é ewala mezuk, mezuk me wat di náá, ye dinaa ààpabeeaa, kana bɔs nakusel e, keyaka ne dwoo pan mos'ak. Ye aanàkwaakabaabe ne mbi mezuk deenek. ²²Zeeb epedi ààsa náá, melu me tak di ààdyeebabɔya ɔ, pe ye tok ne mot aatsak. Ye é kɔ esu e bot e nye nazesée ɔ, melu me mezuk menek di ba bim. ²³Dhiiti mot e lee bin náá: “Beeka Mesia di wak é!” neghu nye kaleɲ bin é náá: “Mesia é poon!” ɔ, sa mot ààmyaal nye. ²⁴Etee náá, bemesia me etsal ne bengoolle e Mekpa e Zeeb yii mekɔɲ é waatuula ebuepe. Be waasa etep e mebwala ne bemeyekɛle ebuepe étep be neekɔ bot, dɔɔ ne bot e Zeeb nazesée ɔ. ²⁵Gwakeka, me dul bin melo esok ne esesee binek kum tɔ len.

²⁶Ye be náá, be lee bin é náá: “Beeka, nye é pe tɔ bal!” ɔ, nàtɔka. Neghu be kaleɲ bin é náá: “Beeka, nye eesowa wak!” Sa mot ààmyaal, nye tok tin. ²⁷Dáa ngwyes bhi di ekas tɔ gwoo e, dus pe edjem e dwoo, ketɔ pe ebil e dwoo e, Seɲɛle Mɔn Mot aazyé é deenek. ²⁸Enen ee di edjooaa mebek' e di ekii tɔ gwoo ɔ, keka náá, muu tit é tin.»

Ébula e Seɲɛle Mɔn Mot

²⁹«Ààbɔya batsa bhii ewala e mezuk menek aadhaɲ e, bi é waabee náá, gwyes é waagwyiid suuut, ngɔn aanàkabaakas, ekwyikwyen é waadus tɔ gwoo, bil si, esa e mebwala djas di tɔ gwoo e waadheegel. ³⁰Tin, ndem e Seɲɛle Mɔn Mot é waanyen tɔ gwoo. Membyak djas di kɔ bɔs e, ye aadi é, tɔ etsim ne megwyé. Tin, be waabee Seɲɛle Mɔn Mot esul tɔ eguud e gwoo ne betɛ ne mebwala ne duma. ³¹Boo tɔɲ é waalɔɔel. Tin, nye waalwom efopop pe é edum e bɔs djas, be neekeseg bot djas Zeeb nazesée ɔ, kana pe yak edum e gwoo, keyaka ne pe yak edum.»

Melyo dum ne le fiigh

³²«Nɔɔka etsoɲ ne kana yak, dum ne le fiigh. Ye be náá, elɛɛ be moo zebula ebes ɔ, eka moo baakwyil é tak ɔ, guka náá, mbu gwyes moo kunaa. ³³Ye é tyee wat ne biyɔ, é sok bi aabee endem binek moo nyen e, guka náá, ébula e Seɲɛle Mɔn Mot moo zekunaa. Nye moo é é ngwoob ebe e ndjaɲ'en. ³⁴Me lee bin é etep e tseɛtse náá, bot e kɔkɔ membu mak aanàkwaagwyé djas esonok bak ààsaɛl. ³⁵Gwoo ne bɔs é waadum, ye kabɛ Mekpa e Zeeb ɔ, ye aalik é kɔm-kɔm sii ne kɔm.»

Zeeb nyey nye emet é di egu ewala e mesik me bəs

³⁶ «Ye kabe dum ne dwoo ne ewala e esesee binek aasaal e, ye tok ne mot ngot di egu, ààkobe-beak efofop tɔ gwoo, dɔɔ ne Mɔn e Zeeb pe ààgu dwoo tak. Ye é Sɛeg nye emet e di gu. ³⁷ Ebula e Sɛɛɛle Mɔn Mot aadi é, dāa sa nasael é gheɲ e Noe e. ³⁸ Etee náá, é gheɲ tak, esok ne boo bhyoɲ ne zye, bot nadi é, tɔ memyaala, ede edee, ede menyok, eba boa, ekyeed mesyes mɔɔ é meba, kekum dwoo Noe nani tɔ mesuwa e. ³⁹ Bot nabe é ààbis, kekum dwoo boo bhyoɲ nazasilal bɔɔ djas na bheee e. Ye aabaadi é, deenek dwoo Sɛɛɛle Mɔn Mot aabula e. ⁴⁰ É gheɲ tak é di náá, bot ebá é waadi tɔ pyeeb, ngot é waanɔɲaa, nwyak ngot é waalik. ⁴¹ Boa ebá é waadi edum bhum tɔ bwak wat, ngot é waanɔɲaa, nwyak ngot é waalik.

⁴² Dika ne etsoɲ! Beeka mis etee náá, bi ààgu dwoo Gheɲ'en aaboobula é. ⁴³ Gwakeka sa me di ele e, ye be náá, nakuma ndjaɲ epedi egu ewala e pum mot djii aazyee zedjii tɔ ndjaɲ'e ɔɔ, pe nye aanàkwaadja gɔ, étep nye neelu mot djii yenok, nye nani tɔ ndjaɲ'e. ⁴⁴ Ye é me di ele bin náá, bi bee mis, nàpee-baka, etee náá, Sɛɛɛle Mɔn Mot aatuula é é ewala bi aadi ààgek náá nye aatuula e.»

Mot-mesa na sosoob ne etsoɲ

⁴⁵ «Eze di mot-mesa na sosoob ne etsoɲ? Ye é mot-mesa kukuma ye dje nye mesa me ebaal e besɔ ne edje be edee bɔɔ é ewala be di egoka ne ede e. ⁴⁶ Menyɔ ne mot-mesa menok, mot kukuma ye aabula zebela nye, nyey esa mesa me menok ɔ. ⁴⁷ Me lee bin é etep e tseetse náá: kukuma yenok é waadje mot-mesa menok esa be djas nye baal. ⁴⁸ Ye di mbee mot-mesa ɔ, nye aake náá: “Kukuma aanàkwaaleebula.” ⁴⁹ Deenek, nye aadi é ezuk besɔ di esa mesa be ne benɔɔ ɔ, ne ekedede bemenyok be ne bot e zegel menyel mɔɔ tɔ menyok ɔ. ⁵⁰ Tin, kukuma ye aabula é é dwoo nye aadi epel náá, nye aanàkwaazyee e, é ewala mot-mesa di ààgu e. ⁵¹ Kukuma yenok é waaso mot-mesa menok. Da nye é lyaal nye kyet be di esa ne bot e medjhaaz pe eko, bhimis pe si e. Bhii tak, nye é zezyegal nye pe kel pe bot e di edje megwyee ne ekwaal e metsok di ɔ.»

Kana mesyes kam

25 ¹ «Eni tɔ Eyɔɲ e di tɔ gwoo é aadi é, dāa kana mesyes kam nanɔɔ elama bɔɔ, wyis, étep be neekéboma ne motom di zesa eba ɔ. ² Beten pak'ɔɔ nadi é endjemet e mesyes. Bak beten kadi é betsoɲ e bɔɔ boa. ³ Endjemet e mesyes menok nanɔɔ yɔbɔ elama é, ààɔɔ petelɔy, ne gu yii di tɔ elama é waasi. ⁴ Ye kabe mesyes me nadi betsoɲ ɔɔ, bhii be nanɔɔ elama e, ye nabe é, be naatɔ ne yak bim petelɔy be nakwom e. ⁵ Tin, motom kadi é, ààleetuula. Gɔ naazesa bɔɔ mesyes menok, wɔ gwaa, bɔɔ djas zekpaa ne egɔ djaasi.

⁶ É di'enek, wɔ gwaa, boo tuud zokazégék kuku egha e pum náá: “Beeka motom eba! Kebomaka ne ne.” ⁷ Tin mesyes kam menok é boozedjem, be moo tin ekoobal elama bɔɔ. ⁸ Tin, mesyes me nadi endjemet ɔ naazeke ne betsoɲ náá: “Bi é ne ghwyil ebek bis ba petelɔy, etee náá, elama bis epedim.” ⁹ Mesyes me nadi betsoɲ ɔ é boobɔɔza ne nɔɔ náá: “Hooo, ààbe! Etee náá, bim bis di ne ye e, ye aanàkwaadjala menabelka djas. Ye nyo é, bi kebom yebo tɔ djando.” ¹⁰ Tin, endjemet e bɔɔ mesyes menok eezetɔ, kebom yɔbɔ petelɔy. Bhii koɲ'ɔɔ,

motom eba eezekum, nye zokanɔŋ é beten nadi betson ɔ. Nye é boozeni ne nɔɔ tɔ ndjaa nakoobelaa étep eba ε. Bhii tak, be eezekɔɔl ebe ε ndjaa ne engon. ¹¹Bhii ba ewala kadhaŋ ε, bedhiiti bɔɔ mesyes menɔk eezebula, be moo tin etsim náá: “Gheŋ, Gheŋ diia bis ebe ε ndjaal!” ¹²Motom eba eezebɔɔza ne nɔɔ náá: “Me lee bin ne tsetse é náá, me ààgu bin.” » ¹³Bhii tak, Yezu eebaazeke ne nɔɔ náá: «Beeka mis, nàdjaka egó. Dika ne etson etee náá, bi ààgu dwoo ne ewala ε tak.»

Kana bot ε mesa belel

¹⁴«Ye aadi é, dāa dhiiti motom nadi ekwyel etɔ medjon, nye é boozedjoo bot ε mesa me, da lik be ne esa ε. ¹⁵Nye é boozenɔɔ medheeb me loɔd eten, dje mot meken. Mot nabɔɔba ɔ, nye kadje nye é medheeb me elɔɔd ebá. Mot nazye bhii mot bhɔɔba ɔ, nye kadje nyey é edheeb loɔd wat. Nye zokadje mot ne mot ε sa di edjala ne ghwyil'e ε, bhii tak nye eezetɔ ye. ¹⁶Mot-mesa nabela medheeb me loɔd eten eezetɔ ye keliig membo ne loɔd'enek. Wɔ gwaa nye baazebela medheeb me loɔd eten kɔ yii nye nadjeaa sok ε. ¹⁷Ye é tyee wat ne mot nabela medheeb membá ɔ, nye nabaasa ye é dāa mot esok nasa ε. Wɔ gwaa, nye baabela medheeb me loɔd membá kɔ yii nye nalikaa ne ye ε. ¹⁸Mot nabela edheeb ε loɔd wat ɔ, nye naatɔ kepu bɔs, da nɔɔ ye, syel epata e kukuma ye pe tɔ bɔs.

¹⁹Bete ne melu bhii tak, kukuma bot ε mesa menɔk eezebula. Bhii tak nye moo zedji be dāa be nadi ebe loɔd nye nalik be ne ye bhii kon ε. ²⁰Mot-mesa na medheeb meten é boozelyaal ye medheeb meten me nye nabaabela ε. Nyey ne kukuma ye náá: “Gheŋ, wɔ nadje me é medheeb me loɔd meten. Beea dhiiti medheeb me loɔd meten me me baabela ε.” ²¹Kukuma ye é booke ne ne náá: “Enyɔpe! Wɔ é mbee mot-mesa ne esosoob. Wɔ eesa embɛe mesa ne sa dem. Me waadje wɔ yii di bu ε. Dha myaala é di wat ne nam.” ²²Mot-mesa nabela medheeb me loɔd ebá ɔ, baazye ye. Nyey náá: “Gheŋ, wɔ nadje me é medheeb me loɔd membá. Mam eebaabela yak medheeb membá kɔ tak. Beea ye.” ²³Tin, kukuma ye eezeke ne ne náá: “Enyɔpe! Wɔ é mbee mot-mesa ne esosoob. Wɔ eesa embɛe mesa ne sa dem. Me waadje wɔ yii di bu ε. Dha myaala é di wat ne nam.”

²⁴Bhii tak, mot nabela edheeb ε wat ɔ, nye eezeye é ye sok. Nye ne kukuma náá: “Gheŋ, me ne gu náá, wɔy ne goo lo dhaa nyel. Wɔ dyeebakennɔɔ edee é tɔ pyeeb ee wɔ di ààbe ε. Wɔ ne dyeebakebók bhum ele baa, tɔ pyeeb wɔ nadi ààbe ε. ²⁵Ye é étep tak ε me gwak bwoo, me é bookesyel loɔd'ɔ tɔ bɔs. Beea loɔd'ɔ, nɔŋa ye.” ²⁶É di'enek, kukuma ye é boobɔɔza ne ne náá: “Mbee mot-mesa, tsak-bel. Wɔ ke é náá, wɔ ne gu náá, mam dyeebakennɔɔ edee é tɔ pyeeb me di ààmwm bhek ε, mam ne kebók bhum ele baa, tɔ pyeeb me nadi ààbe ε. ²⁷Gwaka me, wɔ di àànɔɔ epata bam, kɛwa tɔ eboo mendjaa me di ebaal epata e bot ε, étep yé? Wɔy epedi é di tson mot ɔɔ, pe bula me kabula ε, me kazebele é dhiiti epata eezekala kɔ yii me nalik ε. ²⁸Dekeka nye edheeb ε loɔd'enek, da bi é dje mot di ne medheeb kam ɔ. ²⁹Etee náá, mot aadi ne ba bim sonok ɔ, be waabil nye dhiiti, étep ye neebu. Tin, mot aakadi toto ààbe ne sonok ɔ, be waadek nye dɔɔ ne eghutu-ghutu nye lik ne ye ε. ³⁰Ye kabe mbee mot-mesa mak ɔɔ, zyeegalka nye pe kel, tɔ ghooghom, tɔ di megwyé ne di ekwaal ε metsok.” »

Dáa bot aapéeaa é esi é bɔs é

³¹«É sok Sɛɛɛle Mɔn Mot aazyɛ tɔ duma yɛ bɛ nɛ efɔfɔp bɛ djas é, nye waazɛdisi kɔ bóó mekoozi mɛ. ³²Membyak djas di kɔ bɔs é waazɛsɛɛga sok bhwoob'ɛ, bhii tak nye waawa mbɛk pak bot dáa mbaalel mesaa di ewa mbɛk pak ebhata nɛ etan é. ³³Nye waanɛɛg ebhata pɛ mbɔ egheɛ, etaa pɛ mbɔ emyel. ³⁴Tin, mekoozi é waalɛ nɛ bot aadi pɛ mbɔ egheɛ ɔ náá: “Biɔ, bot é Saagam zɛsɛɛ metel ɔ, dhaka pɛ kak. Dha nika tɔ ɛyɔɛ é Zɛɛb naloozekoobal bin yɛ é, é sok nye nadi ekus bɔs é. ³⁵Etɛɛ náá, za naasa mɛ, bi naadje mɛ edee. Mɛ naagwak gwyɛs medii, bi naadje mɛ medii. Mɛ nadi é ndjon, bi naa-myaal mɛ tɔ mendjaa men dáa mɔn-nyɛɛg'en. ³⁶Mɛ nadi é ben toto, bi naabét mɛ. Mɛ naabé, bi naagwom mɛ. Mɛ naani membok, bi naazyɛ zɛbee mɛ.”

³⁷Deenek bot é nake tɔ epiki ɔ waabɔɔza nɛ nɛ náá: “Gheɛ! Yaa dwoɔ bis nabee wɔ nɛ za, da bis é dje wɔ edee? Yaa dwoɔ wɔ nadi nɛ gwyɛs medii, da bis é dje wɔ medii? ³⁸Yaa dwoɔ wɔ nadi ndjon, da bis é dje wɔ di tɔ mendjaa mes? Yaa dwoɔ wɔ nadi ben toto, da bis é bét wɔ? ³⁹Yaa dwoɔ wɔ nadi ebé, da bis é zye, zegwyák wɔ? Yaa dwoɔ wɔ nadi é membok, da bis é zye zɛbee wɔ?” ⁴⁰Mekoozi kabɔɔza é náá: “Mɛ lɛɛ bin é etɛp é tɛɛtɛ náá, esonok djas bi di esa nɛ mot mesik tɔ bɔn-nyaagam é, bi sa embɛɛ esa binek é nɛ nam.”

⁴¹Bhii tak, kukuma é waake nɛ bot aadi pɛ mbɔ emyel ɔ náá: “Duska mɛ é mis. Tɔka etsetaɛpɛ nɛ nam, biɔ, bot é Zɛɛb zelek ebiiɔɛpɛ ɔ. Tɔka tɔ du di ààdim é. Ye nakoobelaa é, éɛp dim mot mekɔɛ bɛ nɛ efɔfɔp be! ⁴²Etɛɛ náá, mɛ nabe é nɛ za, bi nabe é ààdje mɛ edee. Mɛ naagwak gwyɛs medii, bi nabe é ààdje mɛ medii. ⁴³Mɛ nadi é ndjon, bi nabe é ààdje mɛ di tɔ mendjaa men. Mɛ nadi é ben toto, bi nabe é ààbét mɛ kaad. Mɛ nadi ebé, bi nabe é ààgwom mɛ. Mɛ naani mbok, bi nabe é ààzegwyak mɛ.”

⁴⁴Wɔ gwaa, bɛ zɛbɔɔza náá: “Gheɛ, yaa dwoɔ bis nabee wɔ nɛ za, nɛ gwyɛs medii, nɛ neghu ndjon? Yaa dwoɔ bis nabee wɔ ben toto, wɔy ebé, neghu wɔy é membok, da bis é kadi ààkwyye wɔ?” ⁴⁵Kukuma é boozebɔɔza nɛ nɔɔ náá: “Mɛ lɛɛ bin é etɛp é tɛɛtɛ náá, esok djas bi nadi ààsa esonok binek nɛ mot mesik tɔ bɔn-nyaagam é, bi nadi ààsa yɛ é nɛ nam.” ⁴⁶Bɛ waatɔ, kɛbee mezuɔ na kɔm-kɔm. Yɛ kabɛ bot é epiki ɔ, bɛ waabelaa tsik na kɔm-kɔm.»

Zɛɛga ekukuma eegwakel éɛp égɔ é Yezu

26 ¹Bhii Yezu nasilal mɛlyo mɛ djas é, nye naazeke nɛ bedjekel bɛ náá: ²«Bi nɛ gu náá, yɛ kalik é melu membá, etɛɛ náá, ebyɔɛ é Pak neesael. Sɛɛɛle Mɔn Mot é waakaaa, éɛp nye neekɛbemaa kɔ melaaba.»

³Tin, eboo beghaa-Zɛɛb nɛ bepaa eYuda naazɛsɛɛga tɔ ndjaa mekoozi Kayif, mot nadi boo ghaa-Zɛɛb ɔ. ⁴Wɔ gwaa, bɔɔ djas zokazɛgwakel náá, bɛ met Yezu tɔ syaab, bhii tak, da bɛ é gó nye. ⁵Bɛ nadi eke é náá: «Sa mena ààmɛtka nye dwoɔ ebyɔɛ é Pak, ekaab náá, bot é zɛkɛkpaa elyem, da bɛ é sa ezem.»

Dhiiti moma eezeso Yezu menanas kɔ lo

⁶Dáa Yezu nadi pɛ Bhetani tɔ ndjan é Simɔɛ mot na ebé é zezam é, ⁷wɔ gwaa, dhiiti moma zɛni tɔ ndjaa tak, zeza nɛ di Yezu nadi é. Nye nadi é, nɛ bɛɛb nasael nɛ ekok é albat é, tɔɔɔ nɛ menanas na boo metan. Moma tak zokazeso menanas menek kɔ lo é Yezu é sok bɛ nadi kɔ mesa é. ⁸Dáa bedjekel

be nabee deenek é, ye nabe é, ye naakpaa be elyem. Bɔɔ náá: «Yak é yaa kwaambi puluk? ⁹Enyɔ náá, be bɔmsa menanas me tak ne boo metan, da nɔɔ epata e tak, dje ne bedjel e bot!»

¹⁰Ye nabe é Yezu naagu sa be nadi enyɛnɛla pak'ɔɔ é. Nye é boozeke ne nɔɔ náá: «Betka moma yak gwyem. Étɛp yé bi di ezem nye? Sa nye sa kɔ esu e lam é, ye é enyɔɛpe. ¹¹Ye be étɛp bedjel e bot ɔɔ, bi ne benɔɔ é aakwaazodi melu djas é di wat. Ye kabe mam ɔɔ, bi aanàkwaakabaadi sama ne nam melu djas. ¹²Moma yak so menanas é nyel'am é, étɛp nye neekan ekoobal nyel'am é dwoo medela mam. ¹³Me lee bin é etɛp e tseetse náá, é edi djas Mbɛe Bhaadal aadi egoolaaa kɔ bɔs é, tseɲa moma yak é waakaadaaa medhik ne medhik. Tin, bot é waataala enem esa nye sa kɔ esu e lam é.»

Yudas eezeka Yezu

¹⁴Tinaak, djekel ngɔt tɔ bedjekel kam ne bebá é Yezu, nadi edjóoaa Yudas Iskaliot ɔ, zokazetɔ pe daa eboo beghaa-Zɛɛb. ¹⁵Nye eezɛdji be náá: «Mam é ka bin Yezu ɔɔ, bi kadje me yé é di tak?» Tin, wɔ gwaa bot e tak zɛwɛyisal epata mekam-melel (30) nɔɔ laa, bhii tak be eezɛdje nye. ¹⁶Kana tin, Yudas nabe é, nye moo esaa mepek étɛp nye neeka be Yezu.

Yezu eezede ebyon é Pak be ne bedjekel be

¹⁷É dwoo meken me ebyon é emapa di ààbe ne leviid é, bedjekel é Yezu eezɛdji nye náá: «Wɔ kwyel náá, bis kekoobal wɔ di mena aakedeka edee e ebyon é Pak é wo?» ¹⁸Tin, Yezu é boozeke ne nɔɔ náá: «Tɔka pe dɛl, pe daa dhiiti mot, da bi é lee nye náá: «Lyol ke é náá: Éwala é lam eezekum. Mam ne bedjekel bam aade ebyon é Pak'ak é pe tɔ ndjan'ɔ.» ¹⁹Tin, bedjekel é bookesa dáa Yezu nalɛɛ be é. Bɔɔ zokazekoobal ne edjaab é edee ebyon é Pak.

²⁰Dáa dwoo nakabe, ye moo bikoko é, Yezu eezɛdisi kɔ mesa be ne bedjekel be kam ne bebá. ²¹Dáa be nadi kɔ mesa ede é, Yezu é boozeke náá: «Me lee bin é etɛp e tseetse náá, mot ngɔt pak'en é waaka me.» ²²Bedjekel djas moo tin ne ghoɲ tɔ elyem, bhii tak, ngɔt-ngɔt moo tin ezedji nye: «Gheɲ, ye é mam é?» ²³Yezu eezɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Ye é mot duu mbo tɔ saan wat bis ne ne ɔ aakwaaka me. ²⁴Ye é tseetse, Seɲɛle Mɔn Mot é waagwye dáa Ekwyala di elɛɛ kɔ esu e le é. Tinaak, haaa kpaa-ghoɲ ne mot aakeka nye é membo me bembee é bot ɔ. Ye nabe ààgoka náá, mbi mot deenek byel-byelak!» ²⁵Yudas, mot nadi ekeka nye ɔ, nye é boodji náá: «Lyol, ye kabe é mam é?» Yezu é boozebɔɔza ne ne náá: «Ye é wɔ ɛmet é ke deenek.»

²⁶Dáa be nadi ede kɔ mesa é, wɔ gwaa Yezu zenɔɔ mapa. Nye eezɛghaapeɛ Zɛɛb, bhii tak, nye eezɛpyak mapa tak, nɔɔ, dje bedjekel be. Nye náá: «Nɔɔka ye, da bi é de, etɛɛ náá, yak é nyel'am.» ²⁷Bhii tak, nye eezɛnɔɔ beɛle nadi ne vin tɔ tak é, nye eezɛbaazɛghaapeɛ Zɛɛb, nye eezɛke ne nɔɔ náá: «Nɔɔka ye, da bi é de biyɔ djas, ²⁸etɛɛ náá, yak é ghiya yam. Ye é ghiya ebheɲ é Zɛɛb nasee étɛp bot ebuepe étɛp mesyem me bot neepelel é. ²⁹Me lee bin é náá, kana dwoo pan mos'aak, me aanàkabaade menyok me vin, kekum dwoo me aakabaakede menyok me na bes menabelka tɔ Éyon é Saagam é.» ³⁰Tin, wɔ gwaa be zɛduwal Zɛɛb tɔ medjeeb. Bhii tak, be eezɛnɔɔ menyel, tɔ pe etsok é pyeeb oliv.

Yezu eezelee ne Pyeed náá, nye waaswonal nye

³¹ Tin, Yezu zokake ne bedjekel be náá: «É pum'ak mos, biyo djas é waakat edum e koŋ ne nam, etee náá, Ekwyala lee é náá: “Me waagó mbaalel ebhata. Tin, esaa djas é waawyyeza na ghwyiiŋ^k.” » ³² Yezu eebaazebil ekpa náá: «Bhis egom e lam, me waatɔ, kebwood bin pe Ghalile.» ³³ Pyeed zokake ne ne náá: «Ye be náá, bot djas é waakaab wo ɔ, mam aanàkwaakaab wo.» ³⁴ Tinaak, Yezu kabɔɔza ne ne é náá: «Gwaka, me lee bin é etep e tseetse náá, é pum'ak mos, esok ne kuu ne kɔk, ye aakabela é, wo eezelee ne bot esok el el náá, wo ààgu me.» ³⁵ Pyeed eezebɔɔza ne Yezu náá: «Me tok ne ghwyil eke ne bot náá, me ààgu wo, ye nakoozobe esyee, me epemyaal náá, menabel bebá gweye.» É di'enek, ye nabe tin é, bedjekel djas moo ekpa wat.

Yezu eekedjaala Zeeb pe Ghetsemani

³⁶ Bhis yenek, Yezu be ne bedjekel be naazekum pe di di edjóoaa Ghetsemani e. É di tak, nye é boozeke ne nɔɔ náá: «Likeka wak, me pookotiila poon, kedjaala Zeeb.» ³⁷ Tin, nye kanɔŋ é Pyeed, ne bɔn Zebede bebá, tɔ ne nɔɔ. É di'enek, ye nabe é, keŋ ne ghoŋ nadi é ye moo esa nye. ³⁸ Nye eezeke ne nɔɔ náá: «Sisim'am é tɔ ghoŋ, saa-saŋak náá me gweye. Likeka wak, dika ndjem sama ne nam.» ³⁹ Bhii tak, nye eezetiila batsa pe sok, zekwyit meboŋ bhwoob si na ghɔkɔ, nye moo tin edjaala ne Zeeb náá: «Saagam, wo kwyel ɔ, wo é ne ghwyil edis beele mezuk mak sok bhwoob'am. Ye goka é djas sael tɔ ekwosak e lo, ààkabe yam ekwosak.» ⁴⁰ Bhii tak, nye eezesik, tɔ pe nye lik bedjekel be belel binɔk e, nye kzebela be é é gɔ. Nye é boozeke ne Pyeed náá: «Deenek, bi eedja gɔ! Bi ààpakodi-diak mis membek sama ne nam é ewala wat é? ⁴¹ Dika ndjem, djaalaka Zeeb, etee náá, bi é zekekweye tɔ mebhawal. Sisim é ne ghwyil elooba, kabela é náá, epuud ne sa elete.»

⁴² Yak kɔkɔ, tyee esok ebá nye eebaazesik pe pak nye nadi sok e, nye kadjaala Zeeb é sok tak é dáak: «Saagam, ye ààkosael náá, beele mezuk mak dhaa, mam ààde ye, ye goka é náá, ekwosak e lo sael.» ⁴³ Yezu eebaazebula pe nye nalik bedjekel be e, nye kabaazobela be é é egɔ, etee náá, mis mɔɔ nadi é edilepe. ⁴⁴ Yak sok, Yezu eebaazelik be, zebaasik, nye eezetseta ne nɔɔ. Ye nabe é, etɔ e le tyee esok el el nye nadi etetɔ kedjaala dáa nye nadjedjaala sok e. ⁴⁵ Tin, Yezu eezebula pe bedjekel be nadi é, nyey ne nɔɔ náá: «Bi dinaa é egɔ? Bi epewala? Guka náá, ewala Seejele Mɔn Mot di eka me é membo me bot e mesyem e eezedjala. ⁴⁶ Wyelka, gheeka menyel, mena tɔka, etee náá, mot ka me é membo me bot binɔk ɔ, nye moo é ekunaaepe ne nena.»

Yezu eezemetaa

⁴⁷ Yezu dinaa ààpakosilal elii deenek é, Yudas, ngɔt tɔ bedjekel be kam ne bebá eezetuula ne boo edhuu e bot ne epel ne ebhil e ele é membo. Eboo beghaa-Zeeb, ne bepaa e eYuda é nalwom be. ⁴⁸ Kabela tin é, Yudas, mot naka be Yezu gha ɔ naazelyaal be geka, be aagwyak Yezu ne ye e: «Bi zobee é, mot me aakebeedal ɔ, ye é nyey, metka nye.» ⁴⁹ Batsa deenek, Yudas eezetuula, nye eezetiila pe daa Yezu, nye eezeke ne ne náá: «Me eeswos wo, Lyoel!» Bhii tak,

nye eezεbeedal nye. ⁵⁰É di tak, Yezu é boozeke ne ne náá: «Wen sɔ'am! Lela esa sa wɔ zyezesa ε.» Bhii tak, bot ε nazye be ne Yudas ɔ, εboozemet Yezu.

⁵¹Tin, wɔ gwaa ngɔt pak bot ε nadi be ne Yezu ɔ, zokawaal pel, tsaal εlɔ mot-mesa ε boo ghaa-Zεeb. ⁵²Yezu eezeke ne mot'enɔk náá: «Nɔŋa pel'ɔ, da wɔ é bulal tɔ pep, etεε náá, bot ε di egó besɔ bɔɔ bot ne epel ɔ, be aabaazogwye é ne pel. ⁵³Wɔ ààgu náá, me é ne ghwyil εdjoo Saagam, nye zekwyee me? É di tak wat, nye é ne ghwyil edhis me edhuu ε esodja efɔfop εbuepe kum-kumak mɛdhuu kam ne bebá. ⁵⁴Me sa deenek ɔɔ, etεp ee di tɔ Ekwyala aakasael dáa? Etεε náá, Ekwyala lee é náá, ye goka é etεp binek sael deenek.»

⁵⁵Bhii tak, Yezu eezeke ne edhuu ε bot náá: «Ye goka ne nen é náá, bi zye ne epel ne ebhil e ele etεp bi neezemet me tyee náá, me é mot ezem é? Dhi melu djas me di ndiindel tɔ kok Ndjaa-ebuwa é lelyo, biyɔ ààmēt me. ⁵⁶Esesεε binek sael é, etεε náá, etεp ee nakwyalaa tɔ mekana me bengoolle ε Mekpa ε Zεeb dum ne nam é neebela esuk.» Tinaak, bedjekel djas é boo zεghuma ne ekaab tɔ yɔɔ.

Yezu sok bhwoob bot ε boo kwan eYuda

⁵⁷Bot ε namet Yezu ɔ eezetɔ ne ne pe daa Kayif, mot nadi boo ghaa-Zεeb ɔ, é di begħaŋ ε mekana me etsi, ne bepaa ε eYuda nakeseεga ɔ. ⁵⁸Pyεed nadi edu be, nyey etsetaεpe ne nɔɔ, batakeni tɔ εbesεε ε ndjaŋ ε boo ghaa-Zεeb. Nyey zokani tɔ εbesεε, nɔɔ nyel, disi be ne bot ε di ebaal ndjaa tak ɔ, etεp nye neebεε dáa tεp tak aakesik ε.

⁵⁹Eboo begħaa-Zεeb, ne bedhiiti bot ε boo kwan eYuda nadi esaa dhiiti esua-esua etεp be needje Yezu epée ε esyee. ⁶⁰Ye nakoozodi náá, bot εbuepe nadi ezezye zεpit nye ne etεp esua-esua, tin, be nakadi é, ààbela sonok. É di tak, wɔ gwaa, bot ebá zokazyε zεpit nye. ⁶¹Bɔɔ náá: «Mot tak naake náá: “Me waabwak Ndjaa-ebuwa ε Zεeb, da me é sum ye tɔ melu melɛl.” »

⁶²Tin, boo ghaa-Zεeb eezεwyeɛ, zεdji Yezu náá: «Tɔ mɛpita me bot bak zεpit wɔ'aak, wɔ ààkatanaɔ yɔ é?» ⁶³Yezu nabe é ààbɔɔza nye. Boo ghaa-Zεeb eebaazεdji nye náá: «Tuwala myoŋ ne mesoŋ mɔ ne din ε Zεeb Mekaake. Leea bis tseetse tyee mwaado, lee bis neghu wɔy é di Mesia Mɔn ε Zεeb!» ⁶⁴Tin, Yezu eezεbɔɔza náá: «Ye é wɔy, wɔ é met ε ke deenek! Me lee bin é náá, kana ewala mena dika'aak, bi é waabee Sεεŋεε Mɔn Mot ndiindel pe kyee mbo egħeŋ ε Zεeb Mekaake. Bi é waabee nye ezye kɔ eguud tɔ gwoo.»

⁶⁵É di'enek, wɔ gwaa, boo ghaa-Zεeb zenya ekaad be, nye é boozeke náá: «Nye eelee Zεeb! Mena tokape ne gwyε náá, mot zεlee mena sa nye di esa ε! Bi eegwak ebyas ee nye byasal Zεeb ε. ⁶⁶Biyɔ kake dáa?» Bɔɔ djas eezεbɔɔza náá: «Nye é ne ndje, nye goka é ne esyee.» ⁶⁷Bhii tak, be eezεsεε nye metel é bhwoob, be moo tu nye ne ekutupo. Bedhiiti bot moo tin epak nye mεbhεεz. ⁶⁸Bɔɔ ne ne náá: «Naŋa! Wɔy Mesia, ye eze myak wɔ?»

Pyεed eezεkela Yezu

⁶⁹Pyεed nadi é ndiindel pe kel tɔ εbesεε. Dhiiti moma nadi esa mesa tɔ ndjaa boo ghaa-Zεeb ɔ, zokazetiila pe daa lε. Nye é boozeke ne ne náá: «Wɔy pe, wɔ nadi é, bi ne Yezu, mot Għalile yenɔk.» ⁷⁰Wɔ gwaa, Pyεed zeswonol. Nyey náá: «Me ààgu sa wɔ di ekwyel εlii'enek.» ⁷¹Bhii tak, Pyεed eezεswoola di tɔ peeb εbesεε, tɔ ketyaa pe eniel. Tin, wɔ gwaa dhiiti moma mesa baazεgwyak

nye. Moma tak eezelée ne bot e nadi tin o náá: «Mot'ak nadi é, be ne Yezu, mot Nazalet.» ⁷² Tin, wo gwaa Pyeed baazekela Yezu kela sis, nye eetuwal myonj ne mesonj ne din e Zeeb náá: «Me lee bin é tseetse náá, me ààgu mot'enok.»

⁷³ Bhii tak, bot e nadi é di'enek be ne benoo eezetiila pe Pyeed nadi é, be eezeke ne ne náá: «Ye é tseetse! Wo é mot'oo, etee náá, elii e lo epelyaal pe kyee del wo dus e.» ⁷⁴ É di'enek, Pyeed eezeben gwood, kela. Nye é bookalal: «Mam ààgu mot bi di eke'enok!» Batsa deenek, kuu esok eezekok. ⁷⁵ Tin, Pyeed eezetaala sa Yezu nalee nye e: «Esok ne kuu ne kok, ye aabela é, wo eezelée ne bot esok elél náá, wo ààgu me». É di'enek, Pyeed eezewyis, tó, nye moo tin edje ebupe.

Be eezetó ne Yezu sok bhwoob e Pilat

27 ¹ To melem keej, eboo beghaa-Zeeb, ne bepaa e eYuda zokazesega. To zega tak, be nagwakel é náá, be neegó Yezu. ² Be eezemet nye, kol nye membo, zenoo nye, tó ne ne pe daa Pilat mot nadi kukuma del o.

Esyee e Yudas

³ Dáa Yudas, mot naka nye gha nagwak náá, Yezu naapécaa étep nye nee-kegóaa e, ye nabe é, nye naadyeebadje lyem mebe. Tin, nye é bookanoo efalanga mekam-melel e epata ee eboo beghaa-Zeeb, ne bepaa e eYuda nadje nye e, nye eekbulal ye. ⁴ Nye é boozelée ne noo náá: «Me eekwey ndje! Me eemyaal náá, me eeka mot baa gwyee nye góaa!» Bot binok é boozebooza ne ne náá: «Yenek àakagwyák biso, ye gwyák é woy.» ⁵ Wo gwaa Yudas zokanoo epata binek, mwas to Ndjaa-ebuwa. Bhii tak, nye eezetó, ketiŋal kel é tsun yeeda.

⁶ Bot e nadi ko eboo beghaa-Zeeb o é boozetek epata binek. Boo náá: «Etsi bina lee é náá, mbi epata dáak ààgoka ne ebaakekwomaa to di epata di ekwomaa to Ndjaa-ebuwa o. Etee náá, yenek moo é epata e ghiya.» ⁷ Bhii be nazegwakel e, be é boozenoo epata binek, kebom pyeeb meel mebbe me dyak. Be nabom ye é étep ye needi, di mevit me bedjon. ⁸ Étep tak e, be naget pyeeb tak «pyeeb ghiya», kekum doo ne dwoo pan mos'ak. ⁹ Djas yenek nasael é dáa ngoolel-Mekpa e Zeeb Zelemi nalee é: «Be eenoo boo efalanga mekam-melel epata binek, metaj me bot e Yisael nazetiŋal ko esu e le e. ¹⁰ Tin, be é boozenoo epata e tak, bom ye ne pyeeb e meel mebbe me dyak, dáa Ghej nalee me e'!»

Yezu sok bhwoob e Pilat

¹¹ Yezu eezepécaa pe daa kukuma. Pilat eezedji nye náá: «Wo é mekoozi me eYuda?» Tin, Yezu eezebooza náá: «Ye é dáa woy, wo emet ke'enek!» ¹² Bhii tak, dáa eboo beghaa-Zeeb, ne bepaa e eYuda nakadi esu nye zukamwaa ne etep e, nye nabe é ààbooza ne noo. ¹³ Pilat eezeke ne ne náá: «Wo ààgwak mepita me be di epit wo yenek é?» ¹⁴ Tinaak, Yezu kadi é ààbooza be ekpa wat. Kukuma naadyeebadjoka ne dáa Yezu nadi gwyem, ààbee nuub e.

Be eezepée Yezu epée e esyee

¹⁵ É ghej mebyon me ePak djas, kukuma eLoma nabebe é ne mefulu me epel e mot membok ngot yii edhuu e bot aasée o, da nye é wyiselaa é membok. ¹⁶ É

di tak, tɔ membok, ye nabe é ne dhiiti ngék mot membok. Din ε le nabe é Yezu Bhaalabhas. ¹⁷Pilat naazedji edhuu ε bot ε naseega tin ɔ náá: «Bi kwyel náá, me bet bin ze? Yezu Bhaalabhas ohoo, Yezu mot di djóoaa Klisto ɔ?» ¹⁸Tin, Pilat nadi egu náá, Yezu nametaa é, etee náá, be nabe é ne mbee lyem ne ne.

¹⁹Dáa Pilat nadi kɔ bóó epée be ε, myel zokadhis nye bhaadal náá: «Sa wɔ ààsa mot epiki yenɔk ebiyo, etee náá, me eedyebazuk é pum'ak mos tɔ dhyam kɔ esu ε le.»

²⁰É di'enek, eboo beghaa-Zeeb, ne bepa ε eYuda moo tin ebesal edhuu ε bot, be lee ne Pilat náá, nye wysal be Bhaalabhas, da be é gó Yezu. ²¹Wɔ gwaa, kukuma Pilat baazedji be náá: «Tɔ bot ebá bak, bi kwyel náá, me bet bin nwyaa?» Edhuu ε bot binɔk kabulal é náá: «Bhaalabhas.» ²²Pilat é boozebaadji be náá: «Me sa dáa ne Yezu di djóoaa Klisto ɔ?» Be kabɔɔza ne ne náá: «Bemka nye é melaaba!» ²³Pilat eebaadji be náá: «Yaa etep e ebiyo nye sa?» Wɔ gwaa, be baazetsim elyelepe: «Bema nye kɔ melaaba!»

²⁴Dáa Pilat nabee náá, bot nadi enenal ε, nye é boozenɔɔ medii, gwyii membo me é mis me edhuu ε bot binɔk, nye é boozeke ne nɔɔ náá: «Tep esyee ε mot'ak ààkagwyák me. Ye kagwyák é biyɔ bemet!» ²⁵Edhuu ε bot ε nadi tin ɔ zokazeɔɔza náá: «Beta náá, eseseé binek djas kwyε kɔ elo bis ne kɔ elo e bɔn bis!» ²⁶Tin, Pilat é boozewysal be Bhaalabhas, é di'enek nye eezelwom be, be nyuu Yezu ne eghwyεs, bhii tak, nye eezedje be Yezu, étep be neekebem nye é melaaba.

Esodja epeduk Yezu

²⁷Esodja ε Pilat zokatɔ ne Yezu tɔ ebeseé pe daa kukuma, é di'enek, be eezewa nye kuku ebwak. ²⁸Be eezeso nye ekaad nye nabot ε, bhii tak be eezebét nye ndjookuwa na tɔɔbelaa. ²⁹Tin, be eezenɔɔ kel megɔk, pyeed nye kɔtɔ mekoozi ne ye. Wɔ gwaa, be sɔm nye ye ε é lo, be eezeseɔk nye mɔɔ le ghwaazok é mbo eghen be. Bhii tak, be eezekwyit meboɔ sok bhwoob'e, be moo tin eduk nye. Bɔɔ ne ne náá: «Bis eeswos wɔ, mekoozi me eYuda!» ³⁰Be moo tin esee nye metel é mis. Be eezenɔɔ mɔɔ le ghwaazok, be moo tin enyuu nye ne ye é lo. ³¹Bhii be nasilal eduk nye elyelepe ε, be é boozedis nye ndjookuwa be nazeβét nye é, be eebaazeβét nye ekaad ee nye nadi ne ye sok ε. Bhii tak be eezetɔ ne ne, étep be neekebem nye é melaaba.

Yezu eebemaa kɔ melaaba

³²É ghen be nadi ewyis kɔ del ε, wɔ gwaa, be zeboma ne dhiiti mot del Silen. Din ε mot tak nabe é Simɔɔ. Tin, esodja é boolwom nye ne bhel náá, nye kwyee Yezu é ebep ε melaaba.

³³Tin, be eezekum é di be nadi edjóo, Ghologhota ɔ. Din ε tak kwyel elee ε: «Di Bhoobo Lo.» ³⁴É di'enek, be é boozedje Yezu menyok puuza ne dhiiti sonok menyan na gwyee-gwyee. Bhii nye nabowal ε, nye é boozepεε ede ye. ³⁵Bhii tak, be eezebem nye é melaaba. Bot ε nadi tin ɔ é boozekaa ekaad be, bhii be nasa egwyeeɔg étep be neesée mot aanɔ ekaad e tak ɔ. ³⁶Bhii tak, be eezedis tin ebaal Yezu.

³⁷Be nabe é, be eekwyal kɔ lo'e, kɔ eko ε melaaba mesɔ me nye nagóaa étep tak ε. Ye nakwyalaa é náá: «NWyAk é YezU, MEKOOZI ME eYUDA.» ³⁸Bedhiiti bot ε ezem ne etuub bebá naabemaa é yɔɔb melaaba dwoo tak wat, ngɔt pe mbo eghen ε Yezu, nwyak tak pe mbo emyel ε le.

³⁹Bot ε nadi edhaa tin ɔ, be nadi elee nye, ne esyaal elo. ⁴⁰Bɔɔ ne ne náá: «Wɔy mot di ekwyel ewaaz kok Ndjaa-ebuwa, da bhii tak, wɔ é baasum ye tɔ melu melɛl ɔ, tsika nyel'ɔ wɔ emet. Ye be náá, wɔ é Mɔn ε Zeeb ɔɔ, sula kɔ melaaba!»

⁴¹Dɔɔ ne eboo beghaa-Zeeb, ne begħaɲ ε mekana me etsi, zenɔɔ bepaa ε eYuda moo tin eduk nye. Bɔɔ ne ne náá: ⁴²«Nye epetsik bot ε sis, nye tok ne ghwyil etsik nyel'e emet é! Ne tseetse náá, ye é nyey ε di mekoozi me Yisalael é? Nye pookokasul kɔ melaaba étɛp mena needumka koɲ ne ne. ⁴³Nye naadyeebadum koɲ'e ne Zeeb, nyey batake náá: «Me é Mɔn ε Zeeb». Tin, ye be náá, Zeeb ne kwyl nyey ɔɔ, nye katsik nye é di'enek nenak!» ⁴⁴Bot ε ezem ε nadi mbema é mengwoob ε Yezu ɔ, moo tin ebaalee nye pe mekpa me wat tyee bot ε esok nadi elee nye ε.

Esyee ε Yezu

⁴⁵Dáa ye nakum kuku mwos ε, wɔ gwaa, egwyitok zegwyiidela kɔ éko ε bɔs djas, meghomela menek naabɔya mewala melɛl. ⁴⁶Tin, é ewala ε tak wat, wɔ gwaa Yezu zebo tsim: ELI, ELI, LAMA SABATANI? Ye kwyl elee é náá: «Zeeb Saagam, Zeeb Saagam! Étɛp yé wɔ bet me mam me emet deenek?» ⁴⁷Bedhiiti bot pak bot ε nadi tin ɔ, zokagwak dáa Yezu nadi elii ε. Be é boozeke ne besɔ bɔɔ náá: «Gwakeka! Nye epedjoo Eli!» ⁴⁸Tin, mot ngɔt pak'ɔɔ eezewyis kaab, kenɔɔ pes kaad, zekɔl é bil le ghwaazok, duu tɔ menyok me na bwaaz-bwaaz, nye eeseeb Yezu ye ε, nye neede. ⁴⁹Tin, wɔ gwaa bedhiiti bot zokake náá: «Bwooda, mena pookobeeka neghu Eli é waazyε, zetsik nyε.» ⁵⁰Bhis yenek, wɔ gwaa, Yezu baazebo boo tsim, bhii tak nye zesil eswos.

⁵¹É di'enek wat, wɔ gwaa boo lembe na pip-pip nadi tɔ Di na Dee, di ebek dħeɲ ne koo tɔ Ndjaa-ebuwa ɔ, zokanyee kuku tak, kan pe éko, kekum pe si.

Bɔs dheegel, mekok bel, ⁵²mevit diiel. Wɔ gwaa, bot ebuepe nagwyε bɔɔ edum koɲ ne Zeeb ɔ zokagom. ⁵³Bɔɔ zokawyis tɔ mevit, bhis egom ε Yezu, bɔɔ zokani tɔ Yeluzalem, del ε na dee ε, ye nabe é bot ebuepe nabee be.

⁵⁴Kukuma loɔg esodja ne esodja ee nadi tin ebaal Yezu ɔ naabee dáa bɔs nadheegel ε, dɔɔ ne edjema djas nasael tin ε. Boo bwoo naazesε be elyelepe, be é boozeke náá: «Tseetse, mot'ak nabe é Mɔn ε Zeeb.»

⁵⁵Bete ne boa nadi é tin, bɔɔ ebee etsetape sa nasεε ε. Boa tak nadidi é, be ne Yezu, kana pe Ghalile. Mesa mɔɔ nabe é ekwyee ε Yezu. ⁵⁶Pak boa ε tak, ye nabe é: Maali, moma del Makdala, Maali nyεeg ε Zak be ne Zozef, zenɔɔ nyεeg bɔn ε Zebede.

Muu ε Yezu eekewaaa tɔ evit

⁵⁷Dáa ye nabe dwoo moo bikoko ε, dhiiti kuma mot del Aelimate zokazyε, din ε le nabe é Zozef. Nye nabaabe é ngɔt tɔ bedjekel ε Yezu. ⁵⁸Wɔ gwaa, nye zokatɔ pe daa kukuma Pilat, kewaab muu ε Yezu. Tin, Pilat é booke náá, be dje nye muu ε Yezu. ⁵⁹Tin, Zozef é boozenɔɔ bheeza wat na puu, pil muu ε Yezu tɔ tak. ⁶⁰Wɔ gwaa, nye zokanɔɔ muu tak, kewa ye tɔ evit ε nye nabwak tɔ bat ekok ε. Nye é bookabiɲal boo ekok ε be nasa étɛp be neediyal evit ε tak ne ye ε. Bhii tak, nye eezɛnɔɔ nyel, sik, tɔ pe ndjaɲ'e. ⁶¹Tin, kabela é, Maali, moma del ε Makdala ne nwyak Maali nadi ebee di be nawa muu ε Yezu ɔ.

Esodja nadi ebaal evit

⁶²Eluawat bhii tak, ye nabe é dwoosaba. Eboobeghaa-Zeeb ne eFalizye zokazetó keseega pe daa Pilat. ⁶³Bóó ne ne náá: «Gheñ, ye be é bis eetaala náá, na-ghaa mekōñ menok, é gheñ nye nadi, nye dinaa ne tsik e, ye nabe é, nye naalee náá: “É gheñ me aagwe e, melu melel bhii tak, me waagom.” ⁶⁴Ye goka é, wó lwom bot náá, be kebaal evit melu melel, etee náá, bedjekel be é ne ghwyil ezedjii muu, tó ne ye, da be é kake náá: “Nye eegom!” Tin, mekōñ menek é waabaagék dhaa-dhanak yii nabe sok e.» ⁶⁵Pilat é booke ne nóó náá: «Beeka esodja étép ekebaal é. Tóka, kebaal evit dáa bi di ekwyel e.» ⁶⁶Bhii tak, be eezetó, kekoobal dáa be aakebaal evit e. Be é boopyet ekok é ebe e evit e tak elyelepe. Esodja e tak eezenóó menyel, disi tin é ngwoob evit.

Egom e Yezu Klisto

28 ¹Dáa dwoosaba nadhan e, keñ tó melem me dwoo meken me yenga, wó gwaa, Maali moma del e Makdala, ne nwyak dhiiti Maali zetó, kebee evit. ²Dáa be nakató e, be kaseka é, bóó moo edheegel elyelepe. Fofop e Gheñ ngót eedus pe tó gwoo, sul é bóó, nye eezebingal boó ekok e be nadiyal ebe e evit ne ye e. Bhii tak, nye eezenóó nyel, disi kó ekok e tak. ³Nye nadi é, ekasepe dáa ngwyes bhi, ekaad be mepum dhaa nyel. ⁴Tin, esodja ee naze-baal evit ó, moo tin esyeela ne bebebwol, be moo tin gbegbaagba epwak ne bwoo, saa dáa be sa. ⁵É di'enek, wó gwaa, fofop zokake ne nóó náá: «Nàdika ne bwoo, me ne gu náá, bi sanj é Yezu, mot nabemaa é melaaba ó. ⁶Nye tokape wak. Nye eezegom dáa nye nalee bin é gheñ nye nadi, nye dinaa ne nen é di wat e. Dha beeka di be nakel muu'e ó. ⁷Lelka, tóka, kelee bedjekel be náá: “Nye eezegom! Nye eetó, kebwood bin pe Ghalile. Ye é penek e bi aakeboma ne ne.” Bhaadal me kwyl me neele bin e, ye é yenek.»

⁸É di tak wat, boa binok eezewyis tó evit, be eezesum kaab. Tó elyem bóó, ye nabe é ne bwoo ne memyaala elyelepe. Bóó zokasik kegoola leñ pe daa bedjekel e Yezu. ⁹É di tak wat, Yezu zokazeboma ne boa binok. Nyey ne nóó náá: «Me eeswos bin!» Tin, boa binok eezetiila pe daa Yezu, be eezemet nye é meko, be moo tin eduwal nye. ¹⁰Yezu é booke ne nóó náá: «Sa bi ààdi ne bwoo. Keleeka ne bōn-nyaagam náá, be tó pe Ghalile. Ye é penek e be aakebee me.»

Leñ esodja ee nadi ebaal evit ó

¹¹Boa binok dinaa é ze, bedhiiti bot tó lóog esodja ee nanegaa étép ebaal evit ó eezekum pe del. Be moo tin elee eboobeghaa-Zeeb esesee ee nadhaa penek e djas. ¹²Bot e nadi kó elo e beghaa-Zeeb ó, ne bepaa e eYuda zokaseega é kwan. Bhii be nazegwakel e, wó gwaa, be dje esodja binok bete ne epata. ¹³Be ezeke ne nóó náá: «Bi lee bot e náá: “Bedjekel be eezye é pum, zedjii muu mot'óó, bisó é gó.” ¹⁴Tin, kukuma yen e gwak óó, ye aanàkwaasa sonok, etee náá, bis é waagu dáa bis aasil nye lyem e. Bis é waasa náá, bi nàbela etép pe edi mesa men.» ¹⁵Esodja e tak é boonóó epata e tak. Sika be nakasik é, be é bookesa dáa be nalee be náá, be sa e. Deenek, ye nabe é menduk me etép binek naagék tó melo me bot e mbyak eYuda djas, kekum dwoo pan mos'aak.

Yezu eezetel nyel ne bedjekel be

¹⁶Bedjekel be kam ne ngɔt nalik ɔ, nadi etɔ pe ze Ghalile, pe kɔ etsok e Yezu nalyo be e. ¹⁷Dáa be nakum e, be eezɛbee nye. Bhii tak be moo tin eduwal nye. Ye kabelá tin é, bedhiiti nadi é, ne meso tɔ elyem bɔɔ. ¹⁸Yezu é bootiila pe be nadi e, nye é booke ne nɔɔ náá: «Ye nabe é, Zɛɛb eedje me eghɛɲ ne mebwala me djas pe tɔ gwoo ne kɔ bɔs. ¹⁹Deenek, tɔ́ka pe daa bot e membyak djas di kɔ eko e bɔs ɔ, da bi é kesa náá, bɔɔ djas liigel, da be é di bedjekel bam. Duuka be Zɛɛb ne din e Sɛɛg, ne Mɔn, ne Sisim na Dee. ²⁰Lyoka be, be kelooba ne esesɛɛ djas me nalyaal bin e. Tin, bi é waabee náá, mena waadika lɔɔg wat melu djas, kekum dwoo bɔs'ak aabookesi e.»

Mbɛɛ Bhaadal ɛ Malak

Mekpa me meken

Beeka Mbɛɛ Bhaadal ɛ Yezu Klisto Malak nakaada tɔ mekana me ɛ. Malak nabe ɛ ngɔt tɔ eYuda nakan edum koŋ ne Zɛɛb bhii be nagwak Mbɛɛ Bhaadal ne bedjekel ɛ Yezu ɛ. Nye nakwyal mekana me embɛɛ etɛp bak ɛ, ɛ sok bot nadi, be dinaa ààmyaal Mekpa ɛ Zɛɛb ɛ.

Beeka Mbɛɛ Bhaadal ɛ Malak nakwyal bot ɛ namyaal Zɛɛb nadi ààdi bot ɛ mbyak eYuda ɔ. Ye ɛ Mbɛɛ Bhaadal na dhen. Nyeɔ ààkaada etɛp ee edhɔma ɛ Yezu. Ye tok pe ne etɛp ee na dulal-dulal Yezu nadi elii ne bot ɛ tɔ tak. Tin, tɔ tak wɔ waabela betɛ ne edi ee nye nakaada bhoma Yezu be ne bedhiiti bot, dɔa nye nadi etsik bot ɛ, ne elɛŋ be ne bedhiiti bot. Ɛ bedhiiti edi e sis, nye kaada ɛ bedhiiti etɛp ee di ààdi tɔ bedhiiti bemekana me Mbɛɛ Bhaadal ɛ.

Mbɛɛ Bhaadal Malak nakwyal ɛ zobaadu ɛ ezel ɛ wat ne bemekana me Mbɛɛ Bhaadal elɛl yii meken. Tin, nye nakaada ye ɛ dɔa puuge. Kana mekpa me meken, nye lyaal bot Yezu ɛ dɔa Sɛɛŋɛlɛ Mɔn Mot (1.1). Pɛ kyee mesik me Mbɛɛ Bhaadal nye kake ɛ náá, Mɔn ɛ Zɛɛb eegwye bema ɛ Mɛlaaba (15.39).

Pɛ tɔ etsek ɛ meken me mekana me Malak (1.1–8.26), Yezu ààkwyl náá, bot leegu mot nye nadi ɛ. Nye nadi etsik membɛl, esɔ embɛɛ esisim tɔ bot, nye nadi elii ɛ ne eghɛŋ. Bot nadi edji-dji náá: «Nwyak ɛ nwyaa mot?» Tin, Yezu nadi eke ne bot ɛ di egek náá, be ne gu nye ɔ náá: «Nàlɛɛka bot, mot me di ɛ.»

Pɛ tɔ yak pes mekana kalik ɛ (8.27–16.20) lyaal ɛ dɔa Yezu di Mɔn ɛ Zɛɛb ɛ.

Bot ɛ mɛl me Ɔyɔŋ ɛ Lɔm naduduwal ekukuma bɔɔ ɛ dɔa bezɛɛb. Bot ɛ tak nadi esa betɛ ne mevyekɛlɛ, be nadi ɛ bengék ɛ bot, etɛp djas bot nadi ezye be ne ye ɛ, be nadi ekwak.

Ghuna Yezu nabe ɛ Mɔn ɛ Zɛɛb, myaala nye namyaal mot ne esesɛɛ be djas, ne dɔa nye nalooba ne Zɛɛb ɛ. Ye naasa náá, nye zuk da nye ɛ gwyɛ. Dɔɔ ne náá, bedjekel be nabe ɛ ààleenɔɔ ɛgu ye. Ye nabe ɛ, be naadhugal nye, ɛ sok ye nakeaa náá, nye waagóaa ɛ. Tin, dhiiti kukuma esodja ɛ Lɔm ɛ nake náá: «Ne tseetse, mot'ak nabe ɛ Mɔn ɛ Zɛɛb», ɛ sok nye nabee dɔa Yezu nasil eswos ɛ.

Ɛ sok Yezu di elii kɔ esu ɛ lɛ met ɛ, nye dyeebake ɛ náá, nye ɛ Sɛɛŋɛlɛ Mɔn Mot. Ye kwyl ɛlyaal ɛ mot Zɛɛb nadjɛ ghwyil djas ɔ, dɔɔ ne ghwyil ɛpɛɛ ɛ bot, ne ɛpɛl ɛ mesyem ɔ. Mekpa me tak baakwyl ɛlɛɛ ɛ náá, tseetse nye nabe ɛ mot. Ye lyaal ɛ mot mebwala me nye nadi ɛ, ne lwomel nye nazye kɔ esu ɛ tak ɛ.

Mbɛɛ Bhaadal Malak nakwyal ɛ, dji ɛ kiya náá: «Yezu ɛ zɛ?» Mot tok nɛ ghwyil ebɔɔza ɛ di'enek. Mekana mɛ Malak lyaal ɛ meze mɛ Yezu nadhaa ɛ tak ɛ. Ye epekwyee bot ɛtɛp bɛ neegu batsa-batsa mot Yezu nadi ɛ.

Zaŋ Nduuel-bot

1 ¹Ekɛn ɛ Mbɛɛ Bhaadal dum nɛ Yezu Klisto, Mɔn ɛ Zɛɛb^a. ²Dáa Ekwyala di elɛ tɔ mekana mɛ ngoolel-Mekpa ɛ Zɛɛb Ezayi náá:

«Mam Zɛɛb ɛ waadhis ngoola-ngoola yam pɛ sok bhwoob'ɔ ɛtɛp nyɛ neekoobal wɔ meze^b.

³Yɛ ɛ gwood mot di etuud kɔ kyee bɔs besyɛ di ààbɛ nɛ mɛdii ɛ.

Nyɛ nakeke nɛ bot ɛ mbyak'e ɛ náá:

«Koobalka meze ɛ Gheŋ!

Tuuka nyɛ meze mɛ na looba-looba!»

⁴Tin, Zaŋ Nduuel-bot eezɛzyɛ pɛ kyee bɔs besyɛ di ààbɛ nɛ mɛdii ɛ, nyɛy etuud náá: «Liigka elyem, da bi ɛ kɛduwa Zɛɛb. Tin, Zɛɛb ɛ waapel mesyem men.»

⁵Tin, bot ɛ kyee dik Yude djas nɛ bot ɛ ghaada Yeluzalɛm lɔɔg wat, bɛ eezɛtɔ pɛ daa lɛ, kɛvaa mesyem mɔɔ ɛ mis mɛ bot, nɛ ɛduwa Zɛɛb tɔ dii Yulden.

⁶Kaad Zaŋ nadi ebɔt ɛ nasael ɛ, nɛ mya mɛ boo yaaga bal. Nyɛ nabe ɛ nɛ bhɛtɛ ket ɛ kuu. Nyɛ nadɛdɛ ɛ etsemaaka nɛ ego. ⁷Nyɛ nadi elyo mɛdhuu mɛ bot binɔk ɛ náá: «Mot di ezyɛ bhii mam ɔ, nyɛ eedhaa mɛ nɛ mɛbwala. Mam aanàkwaakobela-belak duu ɛmalal ɛtɛp ɛkotii-tiik ekel ɛ ekoko bɛ. ⁸Mam duu bin Zɛɛb ɛ pɛ tɔ dii. Ye kabɛ nyɛy ɔɔ, nyɛ aaduu bin Zɛɛb ɛ tɔ Sisim na Dɛɛ.»

Ɛduwa Zɛɛb, nɛ mɛbhowal ɛ Yezu

⁹Tin, tɔ melu menɛk, Yezu naazɛdus pɛ Nazalet, pɛ kyee dik Ghalile, nyɛ eezɛtɔ pɛ dii Yulden, ɛtɛp nyɛ neekɛduwa Zɛɛb pɛ daa Zaŋ. ¹⁰Ɛ gheŋ nyɛ nadi ewys tɔ dii ɛ, wɔ gwaa, gwoo zɛbɛŋɛl. Sisim na Dɛɛ eezɛsul kɔ lɛ tyɛɛ ɛghum.

¹¹Gwood wat zɛgɛk tɔ gwoo eke náá: «Wɔ ɛ mɔn'am mɛ dyeebakwyl ɔ. Bum lyem'am ɛ nɛ mɛmyaala ɛbuepe kɔ ɛsu ɛ lɔ.»

¹²Ɛ di tak wat, Sisim Zɛɛb eezɛtɔ nɛ nɛ pɛ kyee bɔs besyɛ di ààbɛ nɛ mɛdii ɛ.

¹³Yezu naazɛsa tin pɛ kyee bɔs besyɛ di ààbɛ nɛ mɛdii ɛ, melu mekam-mená. Satan naawa nyɛ tɔ mɛbhowal. Nyɛ nadi ɛ tɔ betit ɛ dik. Efofop nadi ezedjɛ nyɛ sa nyɛ nadi ekwos ɛ.

Yezu moo ekan esa mesa mɛ Zɛɛb

¹⁴Ba melu bhii tak, Zaŋ naazɛmetaa ɛ mbok. Tin, yɛ nabe ɛ, Yezu naazɛ-tɔ pɛ Ghalile kɛgoola Mbɛɛ Bhaadal Zɛɛb. Nyɛy náá: ¹⁵«Ɔwala Zɛɛb nakek ɛ, yɛ eezekum! Ɔyɔŋ ɛ Zɛɛb moo ɛ ɛkunaape. Liigka elyem, myaalka Mbɛɛ Bhaadal Zɛɛb.»

Yezu eezɛdjɔo bedjekel ená

¹⁶Yezu nadi eke mbaka-mbaka nɛ boo soob na djato-djato ɛ Ghalile. Wɔ gwaa, nyɛ zɛbɛɛ belael ɛ mɛwyɛt bebá, Simɔŋ bɛ nɛ dhyyɛb Andele ela

a 1.1 Mɔn ɛ Zɛɛb tɔ betɛ nɛ Ekwyala nakwyalɛl sok ɛ, Ekwyala bak tok tɔ bedhiiti tak.

b 1.2 Mal 3.1 c 1.3 Eza 40.3

mewyet tɔ dii. ¹⁷Yezu eezɛke ne nɔɔ náá: «Duka me, me waasa náá, bi di belael ɛ mewyet étep emet ɛ bot.» ¹⁸É di'enek wat, be eezedhuugal mewyet mɔɔ, étep edu ɛ Yezu. ¹⁹Bhii Yezu nake ba ziii ɛ, nye eezɛboma ne Zak be ne dhyyeb Zanj, bɔn Zɛbedɛ. Be nadi é, mendiindil tɔ elɛɛd e bɔɔ sela é ɛbɔɔ, bɔɔ ekoobal mewyet mɔɔ. ²⁰Batsa deenek, Yezu eezɛdjoo be, wɔ gwaa, be zedhuugal sɛɛg'ɔɔ Zɛbedɛ ne bot ɛ mesa me tɔ elɛɛd, du nye.

Yezu eelyo bot tɔ ndjaa mendjaala me eYuda

²¹Yezu be ne bedjekel be eezɛni kɔ dɛl Kapelnaum dwoɔ saba^d. Wɔ gwaa be zeni tɔ ndjaa mendjaala me eYuda. Nye eezɛben gwood elyo Mɛkpa ɛ Zɛɛb. ²²Bot ɛ nadi egwak nye ɔ nadi edjoka kɔkɔ mbi yenek lyoa Mɛkpa ɛ Zɛɛb. Eteɛ náá, nye nalelyo é, ne egheɔ, ààkabe dáa begħan ɛ mekana me etsi ɛ Moiiɔ di ezezye ne elɛlyo sok ɛ. ²³É di tak wat, tɔ bot ɛ nadi tɔ ndjaa mendjaala me eYuda ɔ, ye nabe é ne dhiiti mot mbee sisim nadi dhedhek nye ɔ. Wɔ gwaa, nye zekyyeb náá: ²⁴«Haaa! Mena é ne yaa tɛp, Yezu, mot Nazalet? Iyeeel! Wɔ zye é zetwak bis é? Mɛ ne gu náá, wɔy é Mot na Dɛɛ Zɛɛb nadhis ɔ.» ²⁵Wɔ gwaa, Yezu zɛbhem nye elyɛlepe. Nyey náá: «Dia gwyem, wyisa tɔ nyel mot'ak!» ²⁶Mbee sisim zokazɛdheeg mot'enɔk elyɛlepe. Bhii tak, nye eezɛwɔyis tɔ le ne boo tsim. ²⁷Bot djas naadjoka elyɛlepe, bhii tak be moo edjinel pak'ɔɔ: «Nwyak é nwyaa kwaambi kɔkɔ lyoel di elyo ne egheɔ djas'aak? Nye é ne egheɔ ne ghwyil ɛbatake ne embee esisim náá, be wyis, bɔɔ batagwak nye, da wyis!» ²⁸É di tak wat, dék din ɛ le zokake kɔ kyee dik Ghalile djas.

Yezu eetsik tsi ɛ Simɔɔ yii moma

²⁹Wyisa Yezu nawyis tɔ ndjaa mendjaala me eYuda ɛ, be eezɛtɔ pɛ ndjan ɛ Simɔɔ ne Andele, be nabe é, be ne Zak zenɔɔ Zanj. ³⁰Be kabɛla tin é, tsi ɛ Simɔɔ yii moma kpop ne mekosa ndjaasi. Kuma nye nakum ɛ, be eezɛleɛ nye. ³¹Yezu zetiila pɛ daa le, bhii tak, nye eezɛmalal, met nye é mbɔ, wylɛ nye. É di tak wat, mekosa eezɛsi tɔ le. Tin, tsi ɛ Simɔɔ eezɛwylɛ, nye moo zebe be.

Yezu eetsik zukamwaa ne mot

³²Bikoko, dwoɔ eezɛsila, wɔ gwaa, bot ɛ dɛl zokazyɛ ne bot ɛ mɛbɛ membi ne membi, dɔɔ ne bot ɛ embee esisim nadi edhedhek ɔ. ³³Bot ɛ mɛl djas zokazɛmaala é ɛbe ɛ ndjan ɛ nye nadi ɛ. ³⁴Tin, Yezu naazɛtsik betɛ ne membel membi ne membi nazye ɔ, nye naabaasɔ embee esisim tɔ bedhiiti. Tin, nye nabe é ààbet náá, embee esisim gheelii, etɛɛ náá, be nadi egwyak nye.

Yezu eezɛtɔ kegoola Mɛkpa ɛ Zɛɛb kɔ kyee dik Ghalile

³⁵Tɔ ghooghom melem me yak elu, Yezu eezɛkuud tɔ pɛ kyee bɔs besye di ààbe ne medii ɛ, étep ekɛdjaala Zɛɛb. ³⁶Simɔɔ ne bot ɛ nadi be ne benɔɔ ɔ eezɛtɔ kesaa nye. ³⁷Bhii be nakabɛla nye ɛ, be eezɛke ne ne náá: «Bot djas ɛpesaa wɔ.» ³⁸Nye eezɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Djhookaka pɛ yii mɛl etɛɛ náá, ye goka é mɛ kegoola Mɛkpa ɛ Zɛɛb penek, etɛɛ náá, mɛ nazye é étep tak.» ³⁹Bhii tak, Yezu zokake kɔ kyee dik Ghalile djas, egoola Mɛkpa ɛ Zɛɛb tɔ mendjaa me mendjaala me eYuda ne ɛsɔ embee esisim tɔ bot.

Yezu eetsik dhiiti mot nadi ne ebé e zezam ɔ

⁴⁰Dhiiti mot nadi ne ebé e zezam ɔ, zokazetiila pe daa le, kwyit mebon si, zedjaala ne ne náá: «Me ne gu náá, wɔ é ne ghwyil etsik me, lyem'ɔ e kwyel ɔɔ, étep me neebula nyel dɛɛ.» ⁴¹Wɔ gwaa, ghoŋ zemet Yezu elyelepe. Nye eezeseb mbo, met nye, nye ezeke ne ne náá: «Me eekwyel, tsaka!» ⁴²É di tak wat, ebé e zezam zokasi é nyel mot'enɔk, nye moo dɛɛ. ⁴³Bhii tak, Yezu é boozeswaal mot'enɔk é di tak wat. Tin, nye é boozedul nye melo elyelepe. ⁴⁴Nye ezeke ne ne náá: «Gwaka me enyɔpe! Sa wɔ ààlee mot sa dhaa wak e. Tɔ kelyaal nyel'ɔ pe daa beghaa-Zeeb, da wɔ é kedje ebuwa e betit étep edis edhuud dáa Moiiiz nake e, tin, wɔ neelyaal ne bot náá, wɔ eetsak.» ⁴⁵Mot'enɔk eezetɔ, nye àapakadi gwyem. Nye moo eleɛ ne bot egba ne egba sa dhan e. Kɔ esu e tak, ye nabe é, ye naalyel ne Yezu nye tuula kɔ del. Nye nazokadi é pe tɔ kyee bɔs besye di ààbe ne medii e. Bot nadi edus pe ekyee sis, zye pe daa le.

Yezu eetsik dhiiti mot nyel nazesɔɔb ne ebé ɔ

2 ¹Ba melu bhii tak, Yezu eezɛbula pe Kapelnaum. Dáa bot nagwak náá, nye é pe ndjaŋ e, ²wɔ gwaa, zukamwaa ne mot zeseɛga kɔ ebesɛɛ. Mɛbu me bot saa-saŋak di esɛɛ metel. Bot kum-kumak pe ebe e ndjaa. Tin, Yezu nabe é, elyo bot Mekpa e Zeeb. ³Bedhiiti bot zokazyɛ ne mot ngɔt, nye nabe é, nye eezeseɔɔb ne ebé. Bot ená é nabyaal nye kɔ mwaala. ⁴Dáa edhuu e bot nadi ebuɛpe, ààbe ne ze ekpaa étep be neekenɛɛg nye si meko e Yezu e. Wɔ gwaa, bot binɔk zokazetuu elen kɔ mii ndjaa, be eezesil mwaala mot ebé e tak.

⁵Dáa Yezu nabee edum e koŋ e bot e nazye ne mbel tak ɔ, nye é boozeke ne mot nazesɔɔb ɔ náá: «Mɔn'am, mesyem mɔ epelel.» ⁶Bedhiiti beghaŋ e mekana me etsi e Moiiiz nadi mendiindil tin ɔ, nabe é, be moo ne bete ne esiiza tɔ elyem bɔɔ. Bɔɔ náá: ⁷«Mot'ak lii deenek étep yé? Nye epebyasal Zeeb, etɛɛ náá, mot tok ne ghwyil epel mesyem me sɔ mot, bhii Zeeb nye emet.» ⁸É di tak wat, Yezu naagu esiiza bɔɔ. Nye é booke náá: «Étep yé bi di ne mbi yenek egeka? ⁹Ʋye di elyel ne nen, eke é ne mbel náá: “Mesyem mɔ epelel” ohoo, neghu eke é náá: “Wyela, gheɛa mwaala yɔ, da wɔ é ke?” ¹⁰Ye goka é bi gu náá, Seŋɛle Mɔn Mot é ne ghwyil epel mesyem me bot kɔ bɔs.» Bhii tak, nye ezeke ne mot nazesɔɔb ɔ náá: ¹¹«Me ke é náá: Wyela, nɔŋa mwaala yɔ, da wɔ é sik pe ndjaŋ'ɔ!» ¹²É di'enek wat, bot djas dhuuu ne mis é nyel'e, mbel eezɛ-wyel, gheɛ mwaala ye, zenɔɔ nyel tɔ. Bot djas naadyeebadjoka. Bhii tak, be moo eduwal Zeeb é ekeke náá: «Mena dinaa ààpabee kɔkɔ yak sok!»

Yezu eezeseɛ Levi

¹³Yezu eebaazesik mbaka-mbaka ne boo soob na djato-djato e Ghalile. Bot medhuu-medhuu nadi ezye pe daa le. Tin, nyey elelyo be Mekpa e Zeeb. ¹⁴Dáa nye nadi edhan e, nye é boozebee Levi, mɔn e Alfe, ndiindel é di mesa me. Nye nadi é, nɔŋel epata e lapo. Yezu ezeke ne ne náá: «Dua me!» Tin, ngbat, Levi eezɛwyel, nye eezɛdu nye.

¹⁵Bhii tak, Yezu eezetɔ, kedɛ edee pe ndjaŋ e Levi. É di tak, ye nabe é ne bete ne benɔŋel e epata e lapo, ne bot e mesyem, etɛɛ náá, kwaambi bot binɔk nadi edudu nye ebuɛpe. Dɔɔ ne bedjekel e Yezu pe nadi é tin. ¹⁶Beghaŋ e mekana me etsi yii eFalizye, nadi ebee dáa nye nadi ede edee é di wat, be ne

bot e mesyem ne benɔŋel e epata e lapo e. Be é boozedji bedjekel be náá: «Étép yé nye di ede edee é di wat be ne benɔŋel e epata e lapo ne bot e di ne embee mefulu ɔ?» ¹⁷Yezu naagwak dáa be nadi elii e, nye é boozeke ne nɔɔ náá: «Bot e di menyel enyɔɔpe ɔ, tok ne gwyese ngwomel bot étép nye neegwom be. Ye é membél e di ne gwyese megwoma. Me nabe é ààzye zesaa bot e epiki. Me nazye é zesaa bot e di egu náá, be é bot e mesyem ɔ.»

Melyo e Yezu dum ne tep etsi edee

¹⁸Dhiiti dwoo, bedjekel e Zaŋ, be ne eFalizye nadi etsi edee étép mendjaala. Tin, bot naazedji Yezu náá: «Étép yé bedjekel e Zaŋ ne yii eFalizye di etsi edee, da bɔ kadi é, ààtsi?» ¹⁹Wɔ gwaa, Yezu zokabɔɔza ne nɔɔ náá: «Bi nakobee sok paa náá, besɔ e mwaaz tsi edee é dwoo eba, dhi be di lɔɔg wat ne mwaaz, mot paazyé, zeba moma ɔ? Mam ààbee. ²⁰Ɛwala e tak é waakum, é sok ye aadi náá, mwaaz mot zyezesa ebá ɔ aadisaa tɔ lɔɔ ɔ. É di tak é be aakatsi edee.

²¹Ye tok ne mot aanyaa pes bes kaad étép ekoobal e bet kaad ne ye. Wɔ sa deenek ɔɔ, é sok wɔ aagwyii kaad tak e, bes kaad é waanyaa bet kaad, da ye é bek elen e tak. ²²Ye tok ne mot aawa bes menyok tɔ bheeb na mwa, etee náá, ye wyil ɔɔ, menyok é ne ghwyil ebo bheeb, da mot é su menyok, su dɔɔ ne bheeb. Ààbe! Ye ààgoka deenek etee náá, menyok me na bes goka é tɔ ebes e bheeb.»

Seɛŋele Mɔn Mot é kukuma dwoo saba

²³Dhiiti dwoo saba, Yezu be ne bedjekel be nadi edhaa tɔ pyeeb kɔkɔ mbi bhek bhusa di edjooaa ble e. Bɔɔ kuku kyeed, bedjekel moo tin, ebɔk mezem me tak. ²⁴eFalizye eeezeke ne ne náá: «Beea etep ee be di esa dwoo saba e, ye ààpadjeaa be ze náá, be sa deenek.» ²⁵Yezu eeezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Bi dinaa ààpalaa dáa Dhauid nasa é sok be ne bot be nadi tɔ mezuk, ààbe ne sa dek e? ²⁶Be naani tɔ pet ebheŋ e Zeeb, tɔ, kede emapa ee nakaŋaa Zeeb ye e. É gheŋ tak, ye é Abiyataad e nadi boo ghaa-Zeeb. Ye nakoozodi náá, etsi lee é náá, mot di egoka ne ede emapa binek ɔ, ye é ghaa-Zeeb. Tin, mekoozi Dhauid naade ye, bhii tak, nye naanɔɔ yak kyee, dje bot e nadi egyee ne ne ɔ.» ²⁷Yezu zoka-baazeke ne nɔɔ náá: «Zeeb nasa dwoo saba é, étép bot, ààkabe náá, nye nasa mot é étép saba. ²⁸Ye é étép tak e Seɛŋele Mɔn Mot di kukuma dwoo saba.»

Yezu eetsik mot na sɔɔbela mbɔ dwoo saba

3 ¹Bhii tak, Yezu eebaazesik tɔ ndjaa mendjaala me eYuda. Tɔ tak, ye nadi é, ne dhiiti mot ngɔt ne mbɔ sɔɔbela. ²Bot moo tinaak dhuuu ne mis é nyel e Yezu egwyak neghu nye waatsik nye é dwoo saba, étép be neepit nye. ³Yezu eeezeke ne mot na mbɔ sɔɔbela yenɔk náá: «Wyela, dha! Tyaŋa tetel kuku ebwak.» ⁴Nye eezedji edhuu e bot e nadi tin ɔ: «Tɔ etsi, eyé di egoka ne esael dwoo saba, enem esa ohoo, embee eseseɛ? Etsik e mot ohoo, neghu ebet náá, mot gwyé?» Tin, bot djas moo tinaak mɔɔɔ, ààbɔɔza nye. ⁵Yezu eeezebulal mis, gwyák be ne ebuk tɔ lyem, nyel tsak nye wɔyɔŋ ne mbi yenek melyel me elyem me bot e tak. Nye eeezeke ne mot tak náá: «Seɛba mbɔɔ.» Nye eezeseeb mbɔ'e, wɔ gwaa, mbɔ'e tak zeseke bula enyɔɔpe. ⁶eFalizye eezewyis tɔ ndjaa mendjaala me eYuda. Tin, be eezeseega ne bot e zeege e mekoozi Eelood. Be ne benɔɔ é boozeni é boob, étép edjek dáa be aasa étép be neegó nye e.

Edhuu e bot eezedu Yezu

⁷Yezu ne bedjekel be eezetó mbaka-mbaka ne boo soob na djato-djato e Ghalile. Wó gwaa, zukamwaa ne mot zedu nye. Bot e tak nadudus é pe kyee dik Yude ne pe Ghalile, ⁸ne del e Yeluzalem, ne pe kyee dik Edhume, ne pe kyee dik yii kyiid dii Yulden, zenó pe kyee dik Tiid ne Sidon. Be nadi ezye medhuu-medhuu etee náá, be nabe é egwak menduk me sa nye nasa e. ⁹⁻¹⁰Dáa nye naadi etsik membél ebuepe e, bedhiiti nasuu é, be ghaaga nye é nyel, étep bóo bemet neemet nye ne membo móo, be neetsak. Tin, Yezu é boolee ne bedjekel be náá, be nóo nye dhiiti eléed étep nye neeni to tak, ekaab náá, bot ezekebila nye é nyel. ¹¹É sok bot e embee esisim nadi edhedhek o, nadi ebee nye e, be nadi ekwyit mebon si, si meko me, etsim náá: «Wó é Món e Zeeb!» ¹²Yezu é bozelyak be elyelepe náá, be nása náá, bot gu mbi mot nye nadi e.

Yezu eezesée bot e lwoma ye kam ne bebá

¹³Bhii tak, Yezu eezetyet kó etsok. Nye eedjóo bot e nye nasée o, wó gwaa bot e tak zokazyé pe nye nadi é. ¹⁴Bhii tak, nye eezesée to sama yoo bot e lwoma kam ne bebá yii nye aadi egyee ne nóo e, étep nye neekyeed be, be kelyo bot Mekpa e Zeeb, ¹⁵doó ne edje be eghen yii eso embee esisim. ¹⁶Beeka min me bedjekel kam ne bebá tak é: Simón, mot Yezu naget Pyeed o, ¹⁷Zak ne dhyyeb Zan, bóo djas bon Zebede. Yezu naget be din e Bhoaneghes, ye kwyel elée é: bot e di dáa ndum bhi o. ¹⁸Andele, Filip, Bhaatelemi, Matye, Toma, Zak mon Alfe, Tade, Simón mot di to edhuu e bot e nadi edjóoaa eZelot o, ¹⁹zenóo Yudas Iskariot, mot di náá, nye aaka Yezu gha o.

Bot e mebyel e Yezu eetó kesaa Yezu

²⁰Bhii tak, Yezu eezesik pe ndjaa. Wó gwaa zukamwaa ne mot zelwood kó ebeseé, ààbe ne dáa be ne bedjekel be de edee. ²¹Dáa bot e mebyel me nagwak deenek é, wó gwaa, be ghee, to, kesaa nye, be neebula ne ne etee náá, to elo bóo, be nadi egek e náá: «Yezu epebé melyet.»

Mebhekel me beghan e mekana me etsi

²²Beghan e mekana me etsi nadus pe Yeluzalem o, moo tin eke pak'oo náá: «Nwyak é leega ne Belzebul, kukuma embee esisim djas.» Bóo náá: «Ye é kukuma embee esisim e di edje kóko yak mbi mebwala me nye di eso embee esisim ne ye e.» ²³É di'enek, Yezu eezedjóo be. Nye eezelii ne nóo to kana. Nye náá: «Satan é ne ghwyil eso nyel'e nye emet é? ²⁴Ye be náá, mesa me bot e eyon e wat é ewaya pak'oo o, eyon e tak aanàkwaadi. ²⁵Baabela náá, bon bil wat e di egónel pak'oo o, bil tak aanàkwaadi. ²⁶Ye kwyel elée é náá, Satan e twak nyel'e nye emet o, nye wa zyaala to eyon e le o, tin, nye aanàkwaabaabe ne ghwyil, esi e le'enek.

²⁷Ye tok ne mot di ne ghwyil eni to ndjaa mot menyan, da nóo esa be, ye be náá, nye dinaa ààpamet nye sok, da kól nye membo ne meko o. Tin e, nye aadjala ne enoo esa e ndjan'e djas, da nye é wyis, to. ²⁸Tseetse ne tseetse, me lee bin é náá, mesyem me bot djas é ne ghwyil epelaa, ye nakoozodi ebyas djas be byasal Zeeb e ne mesyem móo djas. ²⁹Ye kabe náá, mot eebyasal Sisim na Dee o, nye aanàkwaapelaa, etee náá, yenek é syem na kom-kom.»

³⁰Yezu nalii ne nɔɔ deenek é, etée náá, be nadi eke náá: «Ye é mbee sisim e di tɔ le.»

Tete bot e mebyel e Yezu

³¹Nyeeg e Yezu ne bɔn-nyeeg eezekum, be eezetyaa pe kel, ààni tɔ ndjaa. Bhii tak, be eezelwom mot, nye kedjoo Yezu. ³²Etee náá, zukamwaa ne mot nadi é mendiindil nyey kuku ebwak. Wɔ gwaa, be zele ne ne náá: «Nyoog ne bedhyeeb bɔ, zenɔɔ bekel bɔ é pe kel. Be epesaa wɔ.» ³³Tin, Yezu eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Nyaagam é ze? Da bɔn-nyaagam é kadi beze?» ³⁴Wɔ gwaa, nye bulal mis, gwyák edhuu e bot binɔk djas. Nye é booke náá: «Beeka nyaagam ne bɔn-nyaagam di wak é. ³⁵Etee náá, mot di esa ekwosak e Zeeb ɔ, nye é di mɔn-nyaagam, kel'am ne nyaagam.»

Kana sɔsel mebhək

4 ¹Bhii tak, wɔ gwaa Yezu baazeni elyo bot mbaka-mbaka ne boo soob na djato-djato e Ghalile. Tin, zukamwaa ne mot naazeseega tin, nye é boozeni tɔ dhiiti eleed. Nye eezenɔɔ nyel, disi. Eleed nadi é tɔ dii, bot kadi é pe kyiid é ngwoob dii. ²Nye naalyo be bete ne melyo tɔ ekana. Tɔ dhiiti kana, nye nake ne nɔɔ é náá: ³«Gwakeka! Dhiiti dwoo mot ngɔt naatɔ pe pyeeb'e, kesɔs bhek. ⁴Dáa nye nadi esɔs bhek e, kyee bhek wat nakwyit é, é gba, wɔ gwaa, enen zokazyɛ, zede ye. ⁵Yak kyee bhek kakwyit é, kɔ bat ekok. Ààko-bɔya deenek, mebhək eezekwyil etée náá, di tak nadi é, ne ba bim ebɔs. ⁶Bhii tak, gwyɛs na "ghe-ghe" eezekɛɛza kɔ mebhək menek, wɔ gwaa, mebhək djas zesyee etée náá, ekaɲal e tak nabe é ààni tɔ bɔs edimepe. ⁷Dhiiti kyee bhek nakwyit é tɔ engwyinini. Engwyinini binek wyee, kala kɔ embɛe mebhək, ààbe ne dáa mebhək wyee enyɔpe. Mebhək kadi é, ààwum. ⁸Tin, dhiiti kyee bhek nakwyit kɔ mbee bɔs ɔ naakwyil enyɔpe, wɔ gwaa, ye kwyl mezem. É kwos wat, bhum mekam-melel, é yak kwos bhum mekam-meten ne wat, é dhiiti kwos bhum dhet.» ⁹Bhii tak, Yezu zeke ne nɔɔ náá: «Ye be náá, bi e ne melɔ me egwak ɔ, gwakeka enyɔpe!»

Étep yé Yezu di elyo tɔ ekana?

¹⁰É sok be nadi be ne Yezu bɔɔ bɛmet e, bot e nadi egyee ne Yezu ɔ, zenɔɔ bedjekel be kam ne bebá, naazedji nye esuk e ekana binek. ¹¹Wɔ gwaa, nye zebɔɔza ne nɔɔ náá: «Biɔ, bi eezedjeaa etson egu e esuk e Eyon e Zeeb. Ye kabe besɔ bin ɔ, be gwak ye e tɔ ekana. ¹²Deenek,

«Be é ne ghwyil egwyák ne mis, ààbee.

Be é ne ghwyil egwak ne melɔ, ààmet sa ye di ekwyel ele e,
ekaab náá, be é zekebula dum koɲ ne Zeeb,
da be é bela epelak e Zeeb!» »

Yezu moo eleé esuk e kana tak

¹³Bhii tak, nye eebaazeke ne nɔɔ náá: «Bi ààtiibal esuk e kana yak enyɔpe? «Aah» bi aagwak esuk e bak bedhiiti ekana dáa? Gwakeka esuk e tak: ¹⁴Sɔsel mebhək kesɔs é Mekpa e Zeeb. ¹⁵Bedhiiti bot é dáa mebhək me di é ngwoob

egba é di Mekpa e Zeeb kwyit ɔ. Ne egwak e be zogwak e, Satan eelezye, zenɔ be mekpa me tak to ebhum elyem ɔɔ. ¹⁶Tin, ye é ne kyee bədhiiiti bot e di dāa mebhək kwyit kɔ bat ekok ɔ. Dāa be gwak Mekpa e Zeeb e, wɔ gwaa, be myaal ne memyaala djas. ¹⁷Tin, be ààbet nāá, mekpa me tak gheeni be enyɔɔpe to ebhum elyem, be ààwa zii ebuepe. É gheɲ mezuk ne metiiga aatuula be kɔ esu e Mekpa e Zeeb e, eliig e lɔɔ Zeeb koɲ ààɔɔya. ¹⁸Bedhiiti to lɔɔ gwak Mekpa e Zeeb é dāa kyee bhek nakwyit to engwyinini e. Ye é bot e di egwak Mekpa e Zeeb ɔ, ¹⁹tin, ewa lyem to esiiza esa e ɔɔs'ak, ewyeeb e mevu, ne egwyee e esonok mbes é di enyal Mekpa e Zeeb to elyem ɔɔ. Tin, ye kadi é, ààdje bhum. ²⁰Bedhiiti bot kadi é dāa mebhək me kwyit kɔ mbes ɔɔ ɔ. Ye é bot e di egwak Mekpa e Zeeb, myaal ye ne lyem wat, da be é ke dāa Zeeb di ekwyel e. Tin, be waadje bhum ebuepe, yak mekam-melel, yak tak mekam-meten ne wat, yak dhet.»

Kana lama

²¹Wɔ gwaa, Yezu baazeke ne nɔɔ nāá: «Mot é ne ghwyil zye ne lama, da nye é butal si bhwa, neghu enɔɔ ye, da wa pe si goɲ é? Ye neegaa é pe kɔ teeg, etsal é? ²²Ye tok ne sa esɔ aadi àànyen é mwos dwoo. Esa e mesɔ djas aadi é, nyen é gwyee. ²³Beeka melɔ men, ye be nāá, bi é ne melɔ me egwak ɔɔ, gwakeka enyɔɔpe!» ²⁴Bhii yenek, Yezu eebaazeke ne nɔɔ nāá: «Dika ne etsoɲ dum ne etep djas me di elɛe bin e! Dāa bi di edum koɲ ne Zeeb e, é di tak wat, nye waabil bin egu. Nye aalwoodal bhwarɲen e dāa bi di elwoodal bhwa besɔ bin e. Tin, nye waalwoodal bin ye ebuepe. ²⁵Eteɛ nāá, ye é mot aadi ne ba bim sonok ɔ, be aabil nye dhiiti. Ye kabe mot di ààbe ne sonok ɔɔ, nye aanàkwaa-bela sonok. Ba bim nye aadi ne ye e, ye waadekaa djas.»

Kana mebhək di ekwyil nye emet e

²⁶Wɔ gwaa, Yezu baazeke nāá: «Eyoɲ e Zeeb e: dhiiti mot zokakemwam mebhək é ɔɔ. ²⁷Bhii tak, nye nakoodi é gɔ, neghu nye kadi é ndjem mwos ne pum, mebhək epekwyil ne ewyee to pyeeb. Bela nāá, nyey ààgu dāa ye di esée penek e. ²⁸Kabela tin e, mbes ɔɔ e di esa nāá, embes mebhək menek kwyil ne ewyee enyɔɔpe. Ye Kan é etuu e ɔɔs, zye, kum le, bhii tak zedje mezem me na bes, batadje bhum mebhisa. ²⁹Tin, é di ye aakabe nāá, bhisa eezesok e, nye kazye é ne elando, zekan mesa me edis e bhisa tak.»

Kana ɔɔ mebhək di edjóaa «mutaad» e

³⁰Wɔ gwaa, Yezu baazeke nāá: «Eyoɲ e Zeeb aakɔa ne yaa mbi sa? To yaa kana mena aadjala ne etel Eyoɲ e Zeeb? ³¹Eyoɲ e Zeeb é dāa bhek le di edje bhum di edjóaa mutaad e. É sok be di ebe ye to ɔɔs e, nye eedhaa mebhək djas kɔ ɔɔs ne metɔɔl. ³²Tin, ye be nāá, nye eebeaa ɔɔ, nye waakwyil, mewyee me é dhaa ele ee di to mɔɔ bok e djas. Nye waakwyil boo elɛe djala nāá, enen lóo mek mɔɔ kɔ ebhuuz e tak.»

³³Deenek, ye é to kɔkɔ mbi ekana binek e Yezu nadi lelyo bot. Nye nalelee be é, yii baadjala ne emet esuk e tak e. ³⁴Nye nabe é ààlii ne bot, ààbe ne kana to sa nye di ekwyel elɛe e. Ye kabe é sok nye nadi be ne bedjekel be, ɔɔɔ bemet e, nye nadi elɛe be mesuk me ekana binek djas.

Yezu eezelyak ghuu

³⁵Bikoko dwoo tak wat, Yezu eezeke ne bedjekel be náá: «Djhooséeka pe yii kyiid boo soob na djato-djato.» ³⁶Be eezelik edhuu e bot binok, bedjekel eezetó sama wat ne Yezu to boo eléed. Tin, bedhiiti meléed nadi é, é ngwoob'wó. ³⁷Ààb'oya deenek, kaseka é boo ghuu elyelepe eezekan, ghulal tak eegheé ebhyeeb e medii kééza é eléed, eléed moo tin eni medii, ekeé ye aalwood-lwooda. ³⁸Tin, Yezu, pe esik e eléed, nye nadi é, é gó, lo kó boola. Bedjekel be zokazédjem nye ne etsim. Bóó náá: «Lyoel, mena é di esikaa. Ye ààgwyák woy é?» ³⁹Tin, Yezu eezédjem. Bhii tak, nye eezelyak ghuu. Nyey ne dii náá: «Sila ghulal'ó. Dia gwyem!» É di'enek, ghuu eezesila, bhwak moo tin kup.

⁴⁰Bhii tak, Yezu eezeke ne bedjekel be náá: «Étép yé bi di ne ké? Bi ààdum kón ne Zéeb é?» ⁴¹Ye nabe é, bwoo naasa be elyelepe, be moo edjinel pak'wó náá: «Nwyak é nwyaa kwaambi mot di náá, dóó ne ghuu ne boo soob na djato-djato epegwak nye'aak?»

Yezu eetsik dhiiti mot nadi ne mbee sisim ɔ

5 ¹Yezu be ne bedjekel be eezesé pe yii kyiid boo soob na djato-djato e Ghalile tó pe kyee dik Gheelaasa. ²Dáa nye nadi esul to eléed e, kaseka é dhiiti mot edus to mévit, ezye zésaa tyee nye aaboma ne ne. Embee esisim e nadi edhek mot tak. ³Mot tak nadidi é to mévit. Nye nabe é ààbe ne mot aakwak émet nye, étép be neekol nye ne ekel e ghwooz. ⁴Eteé náá, sok, ye nabe é, nye eewaaa meko é mbwak, kolaa membo ne eghwooz. Tin, nye naabwak mbwak, dóó ne etsaal eghwooz. Ye tok ne mot aakwak émet nye. ⁵Melu djas, mwos ne pum nye nadidi é to mévit ne kó metsok, etsim ne ebaal é nyel'e nye émet ne mekok.

⁶Étsetaépe pe nye nadi é, nye eezébee Yezu, wó gwaa, nye sum kaab, zeghaaga mebon si, sok bhwoob'e. ⁷Nye eezetsim elyelepe náá: «Mé sa wó yé, Yezu, Mɔn e Zéeb Mékaake? Mé epedjaala ne nɔ ne din e Zéeb, nàtwak mé!» ⁸Nye nadi eke deenek é, eteé náá, ye nabe é, Yezu naake náá: «Mbee sisim, wyisa to mot'ak!» ⁹Wó gwaa, Yezu zokazédji nye: «Din e lo é yé?» Nye eezéb-ɔɔza ne ne náá: «Din e lam é “Mekóm-mekóm” eteé náá, bis ne bu.» ¹⁰Tin, nye eezédjaala ne Yezu elyelepe náá: «Nàɔ bis étsetaépe ne kyee dik'ak!»

¹¹É di tak, ye nabe é ne boo esan e beghwyee nadi egwó kó metsok menek e. ¹²Embee esisim eezédjaala ne Yezu, bóó ne ne náá: «Kyeeda bis to beghwyee bak. Lééa náá, bis ni to menyel mɔɔ!» ¹³Yezu zokazemyaal be ye e. Tin, wó gwaa be zewyis to mot'enók, ni to esan e beghwyee binók. Be nadi é, ebuépe tyee beghwyee bemil ebá. Bóó djas zesul etsok pe be nadi é, ne ekaab. Wó gwaa, be zéges, keghaaga to dii, diida. Bóó djas si na bhéé.

¹⁴Bot e nadi ebee edjema binek djas ɔ, zokasik ne ekaab, kééé bot kó dél ne to epyeeb. Tin, wó gwaa beté ne bot zokazyé, zébee sa nasael e. ¹⁵Be eezekum pe kyee Yezu nadi e. Tin, bóó zokazébee mot embee esisim mekóm-mekóm nadi edhedhek ɔ, ndiindel ne ekaad é nyel. Nye nabe é nyel enyɔépe. Wó gwaa, bwoo zémet bóó djas. ¹⁶Bot e nabee edjema binek djas ɔ, moo tin ebaɔa bot dáa mot na embee esisim mekóm-mekóm natsak e, ne dáa beghwyee nak-eghaaga to dii e. ¹⁷Étép tak, be é boozédjaala ne Yezu, bóó ne ne náá: «Dusa kó kyee dik'es. Tóa pe kyee sis.»

⁴²É di tak wat, mɔn moma yenɔk eezɛwɛl, nye moo eke. Nye nabe é ne membu tyee kam ne ebá. Tin, ye nabe é, bot naadyeebadjoka elyelepe. ⁴³Yezu eezɛlyak be náá, be nàlɛ bot. Bhii tak nye é boolwom be náá, be dje mɔn tak edee e dek.

Bot e Nazalet ààmɔyaaɔ Yezu

6 ¹Yezu eezɛdus pe nye nadi é, nye eezetɔ sama wat be ne bedjekel be pe Nazalet ghaada nye nawyee kɔ tak ɛ. ²Dwoo saba, nye nadi elyo bot to ndjaa mendjaala me eYuda. Zukamwaa ne mot nadi tin ɔ naadyeebadjoka ebuepe. Bɔɔ ekeke náá: «Yak é yaa kwaambi elyo ɛ bot? Eze dje nye mbi yak etsoɲ ne endem e mebwala me nye di ne ye'aak? ³Ye tok nyey di salpande, mɔn Maali, mɔn-nyɛg e Zak be ne Zozes, ne Zuud, zenɔɔ Simɔɲ é? Bekel tok wak mena ne benɔɔ?» Yenek djas naasa náá, nye di tyee boo ebek dum ne nɔɔ. ⁴Wɔ gwaa, Yezu zebɔɔza ne nɔɔ náá: «Ngooɓel-Mekpa e Zɛɛb dyeebadu-walaa é, pe kyee sis, ààbe pe kɔ del e nye nabyel kɔ tak ɛ, nɛghu to ndjan'e ne to bil'ɛ.» ⁵Tin, nye nabe é ààsa dhiiti ndem mebwala, bhii yii nye nazokel bedhiiti membɛl membo da be é tsak ɛ. ⁶Nye nadi edjoka dáa bot ɛ del ɛ le nadi ààdum koɲ ne ne ɛ.

Lwomel bedjekel be kam ne bebá

Bhii tak, Yezu naazeke elyo bot Mekpa e Zɛɛb kɔ mel me nadi é ngwoob del ɛ le ɛ. ⁷Nye eezɛdjɔo bedjekel be kam ne bebá, nye eezɛkyeed be bebá-bebá. Wɔ gwaa, nye zedje be eghɛɲ kɔ embee esisim. ⁸Nye eezɛlu be náá: «Sa mot ààɔɔ sonok wat, nye neetɔ ne ye mɛdjoɲ. Bi zotɔ é, ne sek. Sa mot ààɔɔ mapa, ààɔɔ ekoo, ààɔɔ-nɔɲak meea to mengwɛy men. ⁹Botka bemɛpapa, sa mot ààɔɔ dhiiti kuwa éteɓ ekeswoola penek.»

¹⁰Nye eebaazeke ne nɔɔ náá: «Bi ɛ kum dhiiti di ɔɔ, dika to ndjaa bi aasulal ɛ. Dika é di'enek kekum dwoo bi aadus tin ɛ. ¹¹Bot ɛ del epeɛ náá, bi nàsulal pe daa loɔ ɔ, nɛghu be kapeɛ é egwak bin ɔ, kpaaka yebɔ, da bi é kut be piib di é meko men ɛ. Ye aadi é, tyee mwana éteɓ embee esesɛɛ bɔɔ.» ¹²Bedjekel eezetɔ, kegoola ne bot djas náá, be liig elyem. ¹³Bɔɔ zokasɔ betɛ ne embee esisim. Betɛ ne membɛl naatsak, bhii be nadi elɔɔb be mul ɛ.

Esyee e Zaɲ Nduuel-bot

¹⁴Ghuna ye nabe é, Mekoozi Eelood naagwak menduk ɛ Yezu etɛɛ náá, dék'e nabe é, ye eezɛdjala mel djas. Bedhiiti bot nadi ekeke é náá: «Zaɲ Nduuel-bot naagwɛy, gom. Ye é éteɓ tak e nye di esa betɛ ne yenek endem e mebwala.»

¹⁵Bak náá: «Ye é ngooɓel-Mekpa e Zɛɛb, Eli!» Yak kyee bot náá: «Ye é ngooɓel-Mekpa e Zɛɛb, dáa dhiiti ngooɓel-Mekpa e Zɛɛb na mwa!» ¹⁶Dáa Eelood nagwak sa bot nadi elii-lii kɔ esu e Yezu ɛ, nye é boozeke náá: «Ye be Zaɲ ɔɔ, ye nabe é, me naazelwom náá, nye tsakaa, nyey é baagom ɛ!»

¹⁷Ne tseetse ye nabe é, Eelood naalwom náá, be met Zaɲ kɔɔɔ nye é membok kɔ esu e Eeloodhiaad, mwaa tel Filip, nye nadek ɔ. ¹⁸Eteɛ náá, Zaɲ naake ne Eelood náá: «Ye ààgoka náá, wɔ dek mwaa mɔn-nyooɲ!» ¹⁹Eeloodhiaad nadi ebhina Zaɲ elyelepe. Nye nadi esaa dáa nye aasa éteɓ nye neegó nye. Tin, nye nabe é, ààbela ghwyil esa. ²⁰Eelood nadi ekaab Zaɲ, etɛɛ náá, nye nadi egu náá, Zaɲ nadi é mot edɛɛ ne epiki. Nye nabe ààkwyel náá, nye góaa. Nye nadi

ekwyekwyel egwak melyo me ebuepe, ye nakoozodi náá, melyo me tak naadyebadhedheeg nye mesel ebuepe.

²¹Tinaak, dwoo ebyon e Eelood di eduwal dwoo ebyel e le e, ye nabe ne Helodhiaad e mbée ewala étep nye neesa sa lyem'e nadi ekwos esa e. Ye nabe é, Eelood naadjóo bete ne ekukuma di esa mesa be ne nɔɔ ɔ, ne ekukuma e esodja be, ne boo betson e bot e kyee dik Ghalile, be zede pe daa le. ²²Tin, esyes e Eeloodhiaad eezetuula kuku ebwak, tɔ koo ndjaa é di bot nadi ede ɔ. Bhii tak, nye moo bɔl é mis e Eelood. Ye nabe é, Eelood ne bedjon be naadyeebamyala ne ko zɛɲ tak ebuepe. Tinaak, Mekoozi Eelood é boozeke ne esyes e moma tak náá: «Waaba sa lyem'ɔ kwyl e, me waadje wɔ.» ²³Nye nake ne ne deenek é, ne tseetse ne lyem wat: «Me eetuwal myon ne meson mam! Sa wɔ waawaab e, me waadje wɔ, ye nakoozodi pes eyon e lam.» ²⁴Esyes elenɔk eezewyis, kedji nyeɛg: «Me waab yé?» Wɔ gwaa, nyeɛg zebɔɔza náá: «Waaba lo e Zan Nduuel-bot.» ²⁵Esyes eezesik kaab pe daa Mekoozi Eelood. Nye eezeke ne ne náá: «Me kwyl é, wɔ dje me nenak yak lo e Zan Nduuel-bot kela kɔ pet kongo na pyaaz!» ²⁶Wɔ gwaa, ye sa Mekoozi Eelood nyel wɔɔɔɔ ne ghoɲ. Tin nye nabe é ààbe ne dáa nye pee, etee náá, nye naazetuwal myon ne meson me é mis me bedjon. ²⁷Tin, nye eezelwom sodja di ebaal nye ɔ, nye tsaal lo e Zan Nduuel-bot, da nye é zye ne ye. É di'enek, sodja é boozetɔ pe ndjaa membok, ketsaal lo e Zan Nduuel-bot. ²⁸Wɔ gwaa, nye zye ne lo tak kɔ pet kongo, nye eezedje esyes e moma yenɔk, esyes e tak é boonɔɔ ye, kedje ne nyeɛg. ²⁹Dáa bedjekel e Zan nagwak deenek é, be é boozenɔɔ muu'e, kedel tɔ evit.

Yezu eezedje botom bemil eten edee

³⁰This ebula e lɔɔ, bot e lwoma eezeboma pe daa Yezu, be moo tin ebaɲa nye esesee be nasa e, ne melyo me be nadi elyo e djas. ³¹Tinaak, bot e nadi ezye, ne bot e nadi esik ɔ naadyeebabu, ààbe ne ewala di náá, be ne bedjekel be de edee. Yezu é boozeke ne bedjekel be náá: «Dhaka, mena tɔka pe kasak di etseta ne bot e, étep mena neekewalaka batsa.» ³²Be eezetɔ tɔ elɛɛd, bɔɔ bemet, pe bot di ààbe e. ³³Ghuna bot ebuepe naabee ze be nadi etɔ e. Tin, pe be nadi etɔ é nadi eguaa, bhwak djas zesum kaab é etɔ pe kyee Yezu ne bedjekel be nadi etɔ e, bɔɔ batakekum é di tak esok ne Yezu be ne bedjekel be.

³⁴Dáa Yezu nasul tɔ elɛɛd e, nye naabee edhuu e bot binɔk, wɔ gwaa, ghoɲ zemet nye elyelepe, etee náá, be nadi é, dáa mesaa me ebhata di ààbe ne mbaalel e. Tin, nye moo zelyo be kɔ esu e bete ne esonok. ³⁵Dáa be nabee náá, dwoo moo é bikoko e, bedjekel be é boozetiila pe daa le. Bɔɔ ne ne náá: «Dwoo ezeleega, tɔ kakon'ak, ye tok ne del. ³⁶Swaala bot bak pe bɔɔ mel ne pe tɔ epet ee di é mengwoob'aak, be neekebɔm edee e dek!» ³⁷Tin, wɔ gwaa Yezu zebɔɔza ne nɔɔ náá: «Djeka be edee biyɔ bemet!» Bhii tak, be eezedji nye náá: «Wɔ kwyl é náá, bis kebɔm emapa di edhenye bedhet-ebá (200) étep bis needje bot bak be needeɛ.» ³⁸Nye é boobaazebɔɔza ne nɔɔ náá: «Bi é ne emapa edhen? Pookokegwyákeka.» Bhii be kakegwyák e, be é boozelɛɛ nye náá: «Emapa eten ne besu ebá.» ³⁹Tin, Yezu é boozelɛɛ bedjekel be náá, be dil bot djas mendiindil, mebwak ne mebwak kɔ ebes eka. ⁴⁰Wɔ gwaa, bot zedisi

f 6.37 Pe tɔ mekana Mekpa Zeeb nakwyalaa sok e, be ke é 200 dhenye. Ye kwyl elyaal é efute epata mesa me bengon eten ne ebá.

zeega loog bot dhet (100), bak mekam-meten (50). ⁴¹Bhii tak, Yezu eezeno mapana ne besu binek, nye eezeben mis pe eko, zeghaapee Zeeb. Nye eezepyak mapana, noo, dje bedjekel be etee naá, be needje bot e be naneeg mendiindil o, doo ne besu ebá be nadi ne ye e. ⁴²Mot ne mot naade, djil. ⁴³Bedjekel bula ne mebhuhwak me ebil e emapa ne besu e nalik e, sa ye aalwoodal mebhwaak kam ne ebá. ⁴⁴To bot e nade emapa binek o, botom nadi e, bemil eten (5 000).

Yezu eezeke ko dii

⁴⁵Ààkoboya bhii tak'enek, Yezu eezebesal bedjekel be, be ni to eleed, da be e tsaal, to pe yii kyiid boo soob, pe kyee ghaada Bhetsaida. E di tak wat, nyey nye emet eezeswaal zukamwaa ne bot binok, be sik pe yobo. ⁴⁶Bhii nye nasilal eswaal be e, nye eezebyet ko etsok, kedjaala Zeeb. ⁴⁷Dáa egwyitok nabe, ye moo egwyiidela e, eleed nabe e ye moo kuku dii. Tin, Yezu nalik e nye emet pe kyiid. ⁴⁸Dáa nye nabee naá, bedjekel be nadi ezuk e eduk, etee naá, pup nadi ebulal be pe bhis elyelepe e. Tin, e ewala mesik e pum, nye e boozedu be, nyey e eke ko dii ne meko, ye nabe e, nye naawaadhaa be. ⁴⁹Dáa be nabee nye eke ko dii e, bedjekel nagek e naá, ye e dim. Be moo tin etsim. ⁵⁰Etee naá, dáa boo djas nabee nye e, bebebwool naamet be. Batsa deenek, nye moo lii ne noo. Nyey naá: «Dika ne meghaaz. Ye e mam! Nádika ne bwoo.» ⁵¹Bhii tak, nye eezeni to boo eleed. Tin, pup eezetyaala. Boo djas naadyeabadjoka elyelepe. ⁵²Ye nabe e, boo àànyo emet esuk e mevyekele me nasaal dum ne ebil e emapa e. Etee naá, be nadi e, ne elyem e meso.

Etsak e bot e mebé pe Ghenezalet

⁵³Bhii be nasee dii e, be eezesel e ebon e Ghenezalet. ⁵⁴Dáa be nawyis to eleed e, ààkoboya deenek, bot eezegwyak Yezu. ⁵⁵Tin, bot eezetó ko mel djas, ne e edi djas kenoo membél. Be nadidi ebebep be e, ko emwaala, ko e edi djas bot nagwak leŋ ekwyil e le o. ⁵⁶E edi djas Yezu nadi etó e, ko mel, ko eghaada ne epet, be nadi ezye ne membél e edi bot djas di eseege o. Be nadi edje-djaala ne ne naá, nye bet be, boo bemet zokee-keeak elo e ndjookuwa ye pe si. Tin, bot djas namet nye o, naatsak.

Melyo me bebhaab nalik e

7 ¹Dhiiti dwoo eFalizye ne beghan e mekana me etsi naadus pe Yeluzalem, boo zokazeseege be ne Yezu, ²ye nabe e, be naabee bedhiiti bedjekel e Yezu ede edee ne mendi e membo, boo ààgwyii ye dáa etsi di elyaal e. ³Etee naá, eFalizye ne bot e mbyak eYuda djas nadi ebaal etsi e bebhaab boo nalik e ebuepe: be ààde edee, ààgwyii membo enyoepe. ⁴Zenoo naá, be dus pe djando oo, be aanàkwaade edee, ààgwyiia. Be nadi eduwal bete ne bedhiiti etsi e mbyakoo, dáa van mbi egwyii ebeele, ne ba boo mebbe me dyak, zenoo esaan.

⁵Wo gwaa, eFalizye ne beghan e mekana me etsi zedji Yezu naá: «Étep ye bedjekel bo di ààsa dáa etsi e bebhaab binaka nalik e, di ele e? Be de e ne mendi e membo moo!» ⁶Yezu eezebwoza ne noo naá: «Bi e bot e medjhaaz pe eko, bhimis pe si! Sa ngooel-Mekpa e Zeeb Ezayi nalee dum ne nen e, nabe e tseetse. Gwakeka sa di kwiyala e:

“Zeeb ke e naá,

bot e mbyak'ak duwal me e duwela mekoŋ,

elyem bɔɔ é pɛ kyee sis.

⁷ Zɛɛga mendjaala mɔɔ,
ye é yii toto é mis mam,
etɛɛ náá, mɛlyo mɛ bɛ di elyo ɛ,
ye é mɛlyo mɛ epuud.” »

⁸ Bhii tak, Yezu baazeke náá: «Bi byen é etsi e Zɛɛb, da bi kaduwal é, yii bot nalik bin ye ɛ.

⁹ Bi eezedhuugal etsi e Zɛɛb elyɛlɛpɛ, étep ɛduwal etsi e mbyak'en! ¹⁰ Bela náá, ye nabe é Moiiiz eeke náá: “Dila soog nɛ nyoog” nɛ nabaake pɛ é náá: “Mot di ekal sɛɛg nɛ nyɛɛg ɔ, goka é nɛ góaa^h”. ¹¹ Ye kabe biyɔ ɔɔ, bi lɛɛ bot ɛ náá, mot é nɛ ghwyil eke nɛ sɛɛg nɛ nyɛɛg náá: “Beeɛ esa ee mɛ waadjɛ wɔ ɛ, mɛ eekwom ye, mɛ needjɛ Zɛɛb ebuwa. Yenɛk lɛɛ é KɔɔDBAN.” ¹² Deenɛk, bi ààbet náá, nɛ kwyee sɛɛg nɛ nyɛɛg. ¹³ Ye é deenɛk é bi di ehoola Mekpa e Zɛɛb étep egoola etsi e mbyak'en. Bi nɛ baasa betɛ nɛ mbi kɔkɔ esonok di enɔŋɛl nɛ yenɛk ɛ.»

Mɛlyo dum nɛ esa ee di edis mot edɛɛ ɛ

¹⁴ Wɔ gwaa, Yezu baazɛdjóo ɛdhuu ɛ bot binɔk djas. Nyɛy nɛ nɔɔ náá: «Biyɔ djas, gwakeka mɛ. Mɛtka sa mɛ di elii'aak: ¹⁵ Ye tok nɛ sa di ni tɔ nuub mot ɛ aasa náá, mot di nɛ ɛdhuud. Ye é sa di ewyis tɔ lɛ ɛ di esa náá, mot di nɛ ɛdhuud. ¹⁶ [Gwakeka ɛnyɔɛpɛ, bi ɛ di nɛ mɛlɔ mɛ egwak etɛp ɔɔ!]

¹⁷ Dáa Yezu nadus tin ɛ, bɛ eezɛni tɔ ndjaa etsetaɛpɛ nɛ ɛdhuu ɛ bot, bɛdjɛkel bɛ zokazɛdji nɛ sa ɛsuk ɛ kana yenɛk nadi ekwyɛl ɛlɛɛ ɛ. ¹⁸ Nyɛ eezɛb-ɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Dɔɔ nɛ biyɔ, bi tok nɛ etsoŋ etiibal é? Bi ààgu náá, sa mot di ewa tɔ nuub'ɛ ɛ, ye aanákwaasa náá, mot di nɛ ɛdhuud é? ¹⁹ Esɛsɛɛ binek ààni tɔ lyem, ye ni é tɔ mɔ'ɛ. Bhii tak, nɛ kakesaaz ye ɛ tɔ ebyeɛd.» Tɔ mɛlyo menɛk Yezu nadi ekwyɛl ɛlɛɛ é náá, edɛɛ djas goka é nɛ ɛdɛɛl. ²⁰ Bhii tak, nyɛ eebaazeke náá: «Ye é sa di ewyis tɔ mot ɛ di esa náá mot di nɛ ɛdhuud. ²¹ Etɛɛ náá, embee egeka dus é tɔ lyem mot. Ye é esiiza ɛ di lwom bot náá, bɛ sa epam, djii nɛ egó ɛ bot, ²² esa ɛ ɛzɔ, dɔɔb epata, mbee lyem, mɛkɔŋ, ɛwa lyem tɔp tɔ mɛzɔ, ɛwyeeb ɛ esa e baa, ebyas, ɛbet, mɛlyet. ²³ Esɛsɛɛ binek djas, egeka tak dus é tɔ elyem e bot. Ye é di esa náá, mot di nɛ ɛdhuud é mis ɛ Zɛɛb.»

Ndjoŋ moma eedum koŋ nɛ Yezu

²⁴ Yezu eezɛdus tin, tɔ pɛ kyee dik Tiid. Nyɛ eezɛni tɔ dhiiti ndjaa, nɛ nabe é ààkwyɛl náá, bot gu náá, nɛ ye tin. Ye nabe é ààdjala náá, mot dáa nyɛy di ɔɔ. ²⁵ Tin, ye nabe é nɛ dhiiti moma, mbee sisim nadi edhek esyes ɛ lɛ. Dáa nyɛ nagwak menduk ɛ Yezu ɛ, nyɛ eezɛzyɛ kaab pɛ daa lɛ, nyɛy zokazɛkwyit mɛboŋ si, sok bhwoob'ɛ. ²⁶ Moma tak nabe ààbɛ moma mbyak eYuda. Nyɛ nabyɛl é pɛ del Fenisi pɛ kyee dik Siili. Nyɛ eezɛdjaala nɛ Yezu náá, nɛ sɔ mbee sisim nadi tɔ nyɛl mɔn'ɛ ɔ. ²⁷ Tin, Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Beta, bɔn pookodɛ, djil. Etɛɛ náá, mapɛ bɔn di goka nɛ ɛdɛ ɛ, ye àànyɔ, ye mwasaa, djeaa bɔn bebhye.» ²⁸ Wɔ gwaa moma yenɔk baazɛpesal náá: «Ghɛŋ, wɔ é nɛ gham. Ye goka é wɔ gu náá, bɔɔ bebhye di si mesa ɔ, bɛ dɛ é bɔɔ eghutu-ghutu emapa ee bɔn di kwyital é ghɛŋ bɛ di ɛdɛ kɔ

mesa e.» ²⁹Tin, Yezu eezeke ne moma yenok náá: «Woy, moma, dum ne yala yo, sika pe ndjanj'. Mbee sisim tak eezewyis to nyel esyes e lo.» ³⁰Wo gwaa, nye zesik pe ndjanj'e. Tin, nye eekabela mon'e ndjaasi ko gon, mbee sisim eezewyis to le.

Etsak e bubu mot

³¹Bhii tak, Yezu eezedus pe kyee dik Tiid, zedhaa to pe boo ghaada Sidon, zetsaal yii kyee bos medhik me eghaada kam, etep nye neeto pe kyee boo soob na djato-djato e Ghalile. ³²Wo gwaa, be zeye nye ne mot na endiila e melo, aggu elii enyope. Be eezedjaala ne ne náá, nye kel nye mambu, nye neetsak. ³³Tin, wo gwaa Yezu zenoo mot tak, tiila ne ne ba etsetape ne edhuu e bot. Bhii tak, nye eezewa mot tak bhin to melo. Nye eezese metel, zemet nye djem ne ye. ³⁴Bhii tak, nye ezeben mis pe eko, nye eezeso bhiyo. Nye ne mot'enok náá: «EFFATA!» Ye kwyel ele náá: «Benela!» ³⁵E di'enek wat, melo me mot tak ezebenel; djem pe eezetiil. Nye moo elii enyope. ³⁶Yezu eezelwe ne bot binok djas náá, sa mot aalee mot ngot sa sael wak e, yenek nadhedheeg bot e dheegak. Lyaka nye nadi elelyak bot e, nabebesal bot e beselak. ³⁷Bot naadyebadjoka dhaa nyel. Bos náá: «Esa ee nye di esa djas e, ye e enyope! Nye batabee melo me be na endiila e melo, ebubu batalii!»

Yezu eedje bot bemil ena edee

8 ¹To melu menek, boo edhuu e bot naabaazeseega e ngwoob e Yezu. Daa be nadi aabe ne edee e dek e, nye e boozedjoo bedjikel be, nye ne noo náá: ²«Haa kpaa-ghon ne bot bak! Be moo mena ne benoo mos e melu melo, be tokape ne edee e dek. ³Me swaal be pe mendjaa moo to emo toto oo, be waazuk e ze. Ete náá, mel me bedhiiti ne tseta.» ⁴Bedjikel be ezeboza ne ne náá: «Mena belaka edee ee bot bak djas aade djil e paa, menabel e dika kuku kakon'aak?» ⁵Yezu eezedji be náá: «Bi e ne emapa edhen?» Be eebaazebooza ne Yezu náá: «Eten ne eba.» ⁶Tin, nye e boozele ne edhuu e bot djas, be disi e bos. Bhii tak, nye eezenoo emapa eten ne eba binek, zeghaape Zeeb. Bhii tak, nye eezepyak ye ebil-ebil, zenoo ye, dje bedjikel be, be neekaa bot djas. Bos sa deenek. ⁷Ye nabaadi e, ne ba bos besu. Yezu eezenoo ye, ghaape Zeeb, bhii tak nye eedje bedjikel be, be kaa. ⁸Mot ne mot nabe e, nye naade, djil, bedjikel bula ne mebhuhwak me bebhwan eten ne eba. ⁹E di tak, bot nadi e tyee bot bemil ena (4 000). Bhii tak, Yezu eezeswaal be, be sik pe mel moo. ¹⁰E di'enek wat, nye ezeni to eleed be ne bedjikel be, zet to pe kyee dik Dhalmanuta.

eFalizye eezewaab Yezu dhiiti ndem mebwala

¹¹Tin, eFalizye eezekum pe Yezu nadi e, be moo be meso, be ne benoo. Be nadi ekwyel eloo e nye pe eko, da bwood nye pe kye. Bos ne ne náá, nye sa be dhiiti ndem mebwala me di edus to gwoo e. ¹²Tin, Yezu naazegwak ghon to lyem'e, nye e boozeke náá: «Etepe ye bot e melu mak di esaa ndem mebwala? Tsetse ne tsetse, me lee bin e náá, be aanakwaabee ye!» ¹³Yezu eezedus e di'enek, ni to eleed, see dii, to pe yii kyiid.

Leviid eFalizye ne Eelood

¹⁴Ye nabe e, bedjikel eedjisa enoo emapa. Tin, to eleed, be nazodi e ne mapa wat e djin. ¹⁵Yezu eezedul be melo. Nye ne noo náá: «Biyo bak! Bi e kobaka ne

leviid eFalizye ne leviid Eelood!¹⁶ Bedjekel moo tin elii pak'wó náá: «Nye ke deenek é, etee náá, mena ààpazyeka ne emapa!»¹⁷ Dáa Yezu gwak deenek é, nye eezedji be náá: «Bi gweye yé, ye é etee náá, bi tok ne emapa? Bi dinaa ààpasiiza enyoepe? Bi tok ne etsoŋ é?»¹⁸ Bi é ne mis, bi ààbee? Bi é ne melo, bi ààgwak é? Bi ààtaala?¹⁹ É sok me napyak emapa eten dwoó tak, da dje bot bemil eten, bɔɔ de, djil e, bebhwanj edhen nabwak ne bete ne ebil emapa to tak?» Wó gwaa, be bɔɔza ne ne náá: «Kam ne ebá.»²⁰ Yezu eebaadji náá: «É dwoó me nabaapyak emapa eten ne ebá, dje bot bemil ená (4 000) e, bebhwanj edhen nabwak ne bete ne ebil emapa to tak?» Bɔɔ náá: «Ye nabwak é bebhwanj eten ne ebá.»²¹ Bhii tak, Yezu eezeke ne nɔɔ náá: «Bhis yenek bi ààpanyo egu sa ye di kwyel elee é?»

Etsak e mot edhim pe Bhetsaida

²² Be eezekum pe Bhetsaida. Tin, be eezeye Yezu ne mot edhim, bɔɔ náá, nye met nye étep nye neetsik nye.²³ Yezu eezemet mot edhim binɔk é mbo, tó ne ne ba etsetape ne del. Nye eezesee metel, lɔɔb nye ye é mis. Bhii tak, nye eekel nye mɛmbɔ, nye eezedji nye náá: «Wó epebee sonok é?»

²⁴ Mot edhim binɔk eezeben mis pe eko. Nyey náá: «Me epebee bot! Me bee be é, dáa ele, be epekel!»²⁵ Yezu eebaazekel mɛmbɔ kɔ mis me mot tak. Bhii tak, nye moo zebbe enyoepe, nye eezetsak. Tin, nye moo ebee popoopwon.²⁶ Bhii tak, Yezu eezeke ne ne, nye sik pe ndjaa, nye eezeke ne ne náá: «Sa wó ààtuula kɔ del.»

Pyeed ezelee náá: Yezu é Mesia

²⁷ Bhis'enek, Yezu be ne bedjekel be eezetó pe kyee mel me di é ngwoob kyee del Sezaade e Filip e. Ze e ze dáa be nadi eke e, nye eezedji be náá: «Bot ke náá, mam é ze?»²⁸ Bɔɔ náá: «Bedhiiti ke é náá, wó é Zan Nduuel-bot.» Bak náá: «Wó é Eli. Ye kabe yak pak bot ɔɔ, bɔɔ ke é náá, wó é ngɔt to bengoolle e Mekpa e Zeeb.»²⁹ Yezu eezeke ne nɔɔ náá: «Ye kabe biyo ɔɔ, bi ke náá, mam é ze?» Pyeed ezebɔɔza: «Wó é Mesia! Zeeb nadhis ɔ.»³⁰ Deenek, Yezu eezedul be melo elyelepe náá, sa be ààlee bot.

Eken elee e Yezu di elee bedjekel be náá, nye waagweye, bhii tak da nye é gom e

³¹ Bhis'enek nye moo elyo bedjekel be náá: «Ye goka é Seeŋele Mɔn Mot zukaa ebupe. Bepaa e eYuda, ne eboo beghaa-Zeeb, zenɔɔ beghanj e mekana me etsi é waabhina nye. Nye waagóaa. Melu melé bhis esyee e le, nye waagom.»³² Nye nalelee be etep binek djas é mepyeme, ààsyel sonok wat. Dáa Pyeed nagwak deenek é, nye eezedul nye é ngwoob be ne ne bebá, nye ne ne náá: «Nàke deenek.»³³ Bhii tak, Yezu zokazebulal mis, gwyák bedjekel be. Tin, nye ezebiyo, zeke ne Pyeed náá: «Satan, dusa é mis mam etee náá, esiiza bɔ tok esiiza e Zeeb. Ye é yii bot e epuud!»

Dáa mot di egoka ne esa étep nye needu Yezu e

³⁴ Bhii tak, wó gwaa, Yezu zedjoo edhuu e bot, dɔɔ ne bedjekel be. Nyey ne nɔɔ náá: «Ye be náá, mot epekwyel edu me ɔɔ, nye kat ekwyee e nyel'e, nye

i 8.15 Leviid kwyel elyaal é embee melyo me mekɔŋ me eFalizye ne Eelood nadi elyo bot e.

j 8.29 Ye é Klisto Zeeb nadhis ɔ, mot nazye zetsik bot e mbyak eYuda ɔ.

bep melaaba me, da nye é du me. ³⁵ Etee náá, mot e di esaa etsik e nyell'e ɔɔ, nye waasu ye. Ye kabe náá, mot aamyaa esu é tsik'e kɔ esu e lam, ne kɔ esu e Mbée Bhaadal ɔɔ, nye waabela tsik. ³⁶ Ye é tete yé, wɔ bela mevu me bɔs'ak djas, da wɔ é su tsik na kɔm-kɔm? ³⁷ Tete yaa mbi sa metan etuud mot aadje étep wɔ neebɔm tsik? ³⁸ Mot e gwak sen ne nam, neghu ne mekpa mam, é mis me bot e mesyem ne bot e di ààkaab Zeeb é melu me mena dika mos'aak ɔɔ, tin, Seengele Mɔn Mot é waadi ne sen ne ne é gheɲ nye aazyé ne efofop be to duma Seeg e.»

9 ¹ Wɔ gwaa, Yezu baazeke náá: «Tseetse ne tseetse, me lee bin é náá, bedhiiti bot to sama bi di'aak aanàkwaagwye, bɔɔ ààbee dáa Eyon e Zeeb aazyé ne eghen e.»

Eswoola bhwoob e Yezu

² Bhii ye nadhaa tyee melu meten ne wat e, Yezu eezɛnɔɔ Pyeéd, ne Zak zenɔɔ Zan, nye zokazebyet ne nɔɔ kɔ etsok e na vyeeg-vyeeg pe be nadi bɔɔ bemet e. Wɔ gwaa, nye zokazeswoola bhwoob é mis mɔɔ. ³ Ekaad be moo puu ekasepe, mbi mekas me wat di ààbe ne mbi sonok gekaa ne ye pe kɔ bɔs e. ⁴ Batsa deenek, bedjekel kaseka é Eli be ne Moiiiz moo elee eleɲ ne Yezu. ⁵ Wɔ gwaa, Pyeéd zeke ne Yezu náá: «Lyoel, ye goka é náá, mena dika wak. Djhoosumka epet elɛl: wat yɔ, dhiiti ye Moiiiz, yak wat kadi é ye Eli.» ⁶ Nye nadi é, ààgu sa nye nadi elii e, etee náá, bebebwool naadyeebamet be ne bɔn-nyeeɲ elyelɛpe. ⁷ Eguud zokazesul, wɔ gwaa, ye zekala kɔ lɔɔ, butal be. To eguud binek, wɔ gwaa, dhiiti gwood zegék, é eke náá: «Nwyak é mɔn'am me dyeebakwyel ɔ. Bi é gwak nye!» ⁸ É di'enek wat, bedjekel moo tin egwyák é mengwoob mɔɔ, be kadi é, ààkabaabee mot. Ye nazokalik é Yezu nye emet.

Kiya dum ne ebula e Eli

⁹ Dáa be nadi ewyeeɛ etsok e, Yezu eezeke ne bedjekel be náá: «Sa mot ààlee mot sa bi bee e, kana dwoo lak mos, keyaka ne dwoo Seengele Mɔn Mot aagom bhis esyee e.» ¹⁰ Be naamet mekpa menek djas, be moo tin esɔs pak'ɔɔ náá: «Nye kwyel elee yé dum ne “egom bhis esyee”?»

¹¹ Bhii tak, be eezɛɛɛɛɛ Yezu náá: «Étep yé beghan e mekana me etsi di elee náá, ye goka é Eli pookonyel ezye esok?» ¹² Nye eezɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Tseetse, ye goka é náá, Eli pookozye esok étep nye neezekoobal etep djas. Haaa, étep yé Ekwyala e Zeeb di baalee náá, ye goka, Seengele Mɔn Mot zukaa elyel-ɛpe, náá nye waabhinaa? ¹³ Ye be mam ɔɔ, betka me lee bin náá, Eli eezɛzye, kabela é, bot eesa nye dáa be nakwos e, dáa Mekpa e Zeeb di kwyala, dum ne ne e.»

Etsak e dhiiti mɔn, embee esisim nadi edhedhek ɔ

¹⁴ Dáa be nakakum é di bedhiiti bedjekel nalik e, be kabela é, zukamwaa ne mot, ne beghan e mekana me etsi kuku ebwak esuu meso. ¹⁵ Beea bot nabee Yezu e, ye nabe é, be naadyeebadjoka, be eezɛsum ekaab, be neekeswos nye. ¹⁶ Yezu eezɛɛɛɛɛ bedjekel be náá: «Ye é meso me yé bi di esuu, bi ne benɔɔ?» ¹⁷ Wɔ gwaa, mot ngɔt to edhuu e bot binɔk zeke ne ne náá: «Lyoel, me eezye ne mɔn'am, etee náá, mbee sisim epedhek nye, nye ààlii. ¹⁸ Mbee sisim tak zoghee e nye é edi djas, gheeg nye é bɔs, mewyil é nuub, mɔn kwaan metsok,

mōn nyel kaada dāa muu. Mē é booke nē bedjekel bō nāá, bē sō mbee sisim tak. Bē ààpakwak yē.»

¹⁹Tin, wō gwaa Yezu zeke nē nōō nāá: «Biyo bot ε di ààdum koŋ nē Zeeb ɔ! Melu mēdhen kalik nē nam é edi tō len? Baabela nāá, melu mēdhen mē di egoka nē emaad bin? Dhaka mē nē mōn'enōk wak.» ²⁰Bhii tak, bē eeezye nye nē mōn tak. Bēea mbee sisim nabee Yezu ε, wō gwaa, nye zedheeg mōn'enōk elyelepe bhuku-bhuku. Nye eeezghaaga si, nye moo eboola si, mēdheed ewyis é nuub. ²¹Tin, Yezu eezēdji sēeg mōn'enōk nāá: «Mōn'ak moo nē ebil ebé elak mos melu mēdhen?» Sēeg mōn nē nē nāá: «Kana edhōma bē, keyaka nē dwoo pan mos'ak. ²²É dhiiti tyē, mbee sisim epezyeegal nye tō du, yak tyē tō dii éteŋ nye neegwyē. Iyee! Geka bis ghōŋ, tsika bis, wō di nē ghwyil esa ɔ!» ²³Wō gwaa, Yezu zebōɔza nē nē nāá: «Éteŋ yé wō ke nāá: “Wō di nē ghwyil esa ɔ?” Ghuna yé é nāá, mot ε dum koŋ nē Zeeb ɔ, esa djas nye aawaab ε, nye waabela.» ²⁴É di'enek wat, sēeg mōn'enōk eezetsim elyelepe. Nyeŋ nāá: «Mē eedum koŋ. Kwyēea mē, etēē nāá, mē neewa lyem tō emyaal enyōpe!»

²⁵Dāa Yezu nabee edhuu ε bot ezye nē ekaab pē kyee bē nadi ε, nye eeezēbhēm mbee sisim. Nyeŋ nē nē nāá: «Wōy sisim di ediyal bot melo nē enuub ɔ, yé é mam ε di eke nē nō nāá: Wyisa tō nyel mōn'ak. Sa wō ààbaabula tō le!» ²⁶Wō gwaa, mbee sisim zēbo boo tsim, zedheeg mōn'enōk elyelepe. É di tak, mbee sisim tak eezēwyis, mōn tak moo tin dāa muu, sa nāá, bot ε nadi tin ɔ, ke nāá: «Nye eegwyē!» ²⁷Tin, Yezu eezēmet nye é mbo, zēwyel nye, mōn tak eezētyaa tetel. ²⁸É sok Yezu nazēni tō ndjaa bē nē bedjekel bē bōō bēmet ε, bedjekel eezēdji nye nāá: «Éteŋ yé bis di ààkwak esō mbee sisim tak?» ²⁹Yezu eezēbōɔza nē nōō nāá: «Mbi esisim binek wyis é, yé é bē nāá, wō nē djaala Zeeb ebuepe ɔ.»

Yezu eebaazelee esyee nē egom ε le tyee leea esok ebá

³⁰Bē eezēdus tin, wō gwaa bē zetsaal kyee dik Ghalile djas. Yezu nabe ààkwyl nāá, bot gu pē nye nadi ε. ³¹Etēē nāá, nye nadi elyo bedjekel bē. Nyeŋ nē nōō nāá: «Sēŋele Mōn Mot é waakaaa é membo mē bot ε mesyem. Bhii tak, bē waagó nye. Melu melel bhii tak, nye waagom.» ³²Tin, bedjekel nabe é, àamet lo etēŋ ee nye nadi elēē bē ε. Bē nadi é, nē bwoo ēdji nye etēŋ binek djas.

Eze di boo-mot?

³³Bē eezekum pē Kapelnaum. Dāa bē nadi tō ndjaŋ ε, Yezu eezēdji bedjekel bē nāá: «Meso mē yé bi di esuu ze ε ze?» ³⁴Bōō djas kup, ààlii, bela tin nāá, ze ε ze bē nadi esuu meso dum nē tēŋ egu ze di boo-mot. ³⁵Tin, Yezu eezēdisi, bhii tak, nye eezēdjōo bedjekel bē kam nē bēbá. Nyeŋ nē nōō nāá: «Mot ε kwyl edī mōt meken ɔ, yé goka é nye di mōt ebhis tō besō djas, nye di mot-mesa mē besō djas.» ³⁶Bhii tak nye eezēnōō dhiiti mōō dhyēeb, nēeg nye kuku ēbwak ε lōō. Nye eezēbeedal nye. Bhii tak, nye eezeke nē nōō nāá: ³⁷«Mot aamyaaal mōō dhyēeb dāak kō esu ε kwyl nye di nē yé nē nam ɔ, yé é mam mē emet ε nye myaaal. Mot ε aamyaaal mē ɔ, nye ààpamyaaal mam mē emet, nye myaaal é dōō nē mot nadhis mē ɔ.»

Mot di ààbhina mena ɔ, nye é mot'ena

³⁸Zaŋ eezeke nē Yezu nāá: «Lyoe! bis eebee dhiiti mot esō embee esisim nē din ε lō. Bis eekoolyak nye, etēē nāá, nye ààke lōōg wat mena nē benōō.» ³⁹Tin,

Yezu eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Sa mot ààlyak nye, etee náá, ye tok ne mot aasa endem e mebwala ne din e lam é di'enek wat, da nye lii ebiyoepɛ ne nam me. ⁴⁰Etee náá, mot e di ààbhina mena ɔɔ, nye é mot'ena. ⁴¹Tseetse ne tseetse, me lee bin é náá: Ne mot aazodje bin djeak neghu beele medii me wat, etee náá, bi é bot e Klisto ɔɔ, nye waabela efute be.»

Be na embee mefulu eedulaa melo

⁴²«Mot aakwyesal mɔn ngɔt tɔ sama bɔn zedum koŋ ne nam tɔ mesyem ɔɔ, ye goka é náá, be tsel nye boo ekok é tsuŋ, da be é lóo nye tɔ boo dii mesɔn. ⁴³Ye be náá, mbo'ɔ di esa náá, wɔ gheekwyekwye tɔ mesyem ɔɔ, tsaala ye. Enyɔ náá, mot ni tɔ tsik na kɔm-kɔm ne mbo tsaala. Ebiyo kabe é náá, wɔ di ne membo membá, da wɔ é su tsik, da wɔ é tɔ, kedyak tɔ du na kɔm-kɔm di ààdim e. [⁴⁴Pe tɔ di di náá, elum ààgwye e, é di di náá, ngel du ààdim e.] ⁴⁵Ye be náá, ko'ɔ di esa náá, wɔ gheekwyekwye tɔ mesyem ɔɔ, ye goka é, wɔ tsaal ye. Enyɔ náá, mot ni tɔ tsik na kɔm-kɔm ne ko tsaala. Ebiyo kabe é náá, wɔ di ne meko membá, da wɔ é su tsik, da wɔ é tɔ, kedyak tɔ du na kɔm-kɔm. [⁴⁶k] ⁴⁷Ye be náá, dis e lɔ é di esa náá, wɔ gheekwyekwye tɔ mesyem ɔɔ, ye goka é, wɔ piid ye. Enyɔ náá, mot ni tɔ Eyoŋ e Zeeb ne dis wat. Ebiyo kabe é náá, wɔ di ne mis membá, da wɔ é su Eyoŋ e Zeeb, da wɔ é tɔ, kedyak tɔ du na kɔm-kɔm. ⁴⁸Pe tɔ di di náá, elum ààgwye e, é di di náá, ngel du ààdim e. ⁴⁹Tin, bot djas é waadhaa tɔ du mezuɔ, tin be aakadi é, be moo gwom dáa mesɔn.

⁵⁰Mesɔn é mbɛe sonok. Ye be náá, mesɔn moo é, àakagwom ɔɔ, haaa ye aasaa dáa, étep ye neebaagwom? Dika ne mesɔn tɔ len, da bi é gwakel ne bot djas.»

Melyo e Yezu dum ne ebel e eba

10 ¹Yezu eezetɔ pe kyee dik Yude, pe yii kyiid dii Yulden. Wɔ gwaa, zuka-mwaa ne mot baazesɛɛga tin, nye moo baazelyo be dáa nye nazezye ne esesa sok e. ²Bedhiiti eFalizye eezetiila pe daa le, étep be neeloo nye pe eko, bwood nye pe kye. Be eezɛdji nye náá: «Etsi bina epemyaal náá, mot pee myel é?» ³Yezu kabɔɔza ne nɔɔ tɔ kiya náá: «Moiiz nakodje bin yaa tsi?» ⁴Be eezebɔɔza ne ne náá: «Moiiz nake é náá, motom kwyal mekana me ebel e eba, étep epee myel.» ⁵Deenek Yezu eezɛke ne nɔɔ náá: «Moiiz nakwyal etin elenek é, étep'en etee náá, bi ne dyebalyel elyem. ⁶Mena bee é gheŋ Zeeb nakus bɔs e, «Nye nasaa é moma ne motom», Ekwyalaa lee é deenek'. ⁷«Étep tak e di náá, motom é waadus pe daa sɛɛg ne nyeɛg, étep ekeseɛga ne myel. ⁸Bhii tak, bɔɔ bebá kadi é, be moo mot ngɔt'». Tin, be tokape bot eba; be moo é mot ngɔt. ⁹Deenek, sa mot ngɔt ààbek sa Zeeb sɛɛg e.» ¹⁰É sok be nazenɔ tɔ ndjaŋ e, wɔ gwaa bedjekel baazɛdji Yezu medjin dum ne tep tak. ¹¹Nye é boozebɔɔza ne nɔɔ náá: «Motom e pee myel, da nye é keba moma sis ɔɔ, nye é motom mezo etee náá, be ne moma megwyak dinaa mot ngɔt. ¹²Tyee wat ne moma, nye byen ngom, da nye é myaal etɔ, keba motom sis ɔɔ, nye sa é ezo.»

Yezu eesɛe bɔɔ dhyeeb metel

¹³Bot zokazyɛ Yezu ne bɔɔ dhyeeb étep nye neekel be membo. Tin, bedjekel eezɛbhem be. ¹⁴Dáa Yezu nabee deenek é, lyem naakpaa nye. Bhii tak, nye

k 9.46 Pe tɔ di di náá, elum ààgwye e, edi di náá, ngel du ààdim e. 1 10.6 Mek 1.27

m 10.8 Mek 2.24

eezeke ne bedjekel be náá: «Betka bɔɔ dhyeeb zye pe daa lam! Nàluka be, etee náá, Ëyon e Zeeb é, yii mot di tyee bɔɔ ɔ. ¹⁵Tseetse ne tseetse, me lee bin e náá: Mot e di ààmyaal Ëyon e Zeeb dāa mɔɔ dhyeeb ɔɔ, nye aanàkwaani tɔ tak.» ¹⁶Bhii tak, nye eezeghee mɔn ngɔt, nye moo tin ekel membo kɔ bɔn binɔk, esee be metel.

Mot ekum

¹⁷Yezu gba e gba, nyey kuku kyeed, dhiiti mot zokazyee ne kaab, zekwyit meborɔ si, si meko me. Nyey ne ne náá: «Mbée Lyoel, me goka ne esa dāa étep me neebela tsik na kɔm-kɔm?» ¹⁸Yezu eezebɔɔza ne ne náá: «Étep yé wɔ di edjóo me Mbée Lyoel? Ye tok ne mbée mot kɔ bɔs'ak bhii Zeeb nyey nye emet. ¹⁹Wɔ ne gu etsi djas: “Sa wɔ ààgó mot, sa wɔ ààsa mezo, sa wɔ ààdjii sa mot, sa wɔ ààlee elen e etsal dum ne mot, sa wɔ ààsa sa ebiyo ne mot, duwala soog ne nyoog.” »

²⁰Mot'enɔk eezebɔɔza ne ne náá: «Lyoel, etsi binek djas me ne duwal ye, kana edhɔma bam, kekum dwoo pan mos'ak.» ²¹Yezu eezegwyák nye ne kwyel djas. Nye eezeke ne ne náá: «Ye zokalik wɔ é, wɔ sa sa wat: Tɔa, kebɔmsa esa bɔ djas, da wɔ é nɔɔ epata e tak, dje bedjel e bot. Tin, wɔ waabela mevu tɔ gwoo, bhii tak da wɔ é zedu me.» ²²Dāa mot'enɔk nagwak deenek é, ye nabe é, mekpa menek naatek nye nyel wɔyɔɔ. Nye eezesik ne ebuk etee náá, nye nadi é, ne ekum ebuɛpe.

²³Bhii tak, Yezu eezeliig mis tɔ ebwak, gwyák bedjekel be. Nyey ne nɔɔ náá: «Ekɔla ne bekum e bot, be ni tɔ Ëyon e Zeeb!» ²⁴Ye nabe é mekpa menek naadyeebadhek bedjekel be ebhum elyem, bhii tak Yezu eeaaazeke náá: «Bɔn bam, eni é tɔ Ëyon e Zeeb, tok ebee! ²⁵Ekɔla náá, boo yaaga bal dhaa tɔ ba mɔɔ elen e dhɔɔ. Ye kabe bekum e bot ɔɔ, eni e lɔɔ tɔ Ëyon e Zeeb eebaadhaa-dhanak eni e boo yaaga bal tɔ elen e dhɔɔ ne melyel.»

²⁶Bedjekel nadjedjoka yenek djas é djoka. Tin, be moo edjinel pak'ɔɔ náá: «Ye be deenek ɔɔ, eze aabela tsik na kɔm-kɔm?» ²⁷Yezu zebulal mis, gwyák be. Nyey ne nɔɔ náá: «Sa di náá, bot tok ne ghwyil ekwak e, Zeeb é waakwak ye, etee náá, ye tok ne sa Zeeb aadi ààkwak.»

²⁸Wɔ gwaa, Pyeed ke náá: «Gwaka! Bis ezeebet esa bis djas étep edu e wɔ.» ²⁹Yezu baazeɔɔza náá: «Tseetse ne tseetse, me lee bin é náá: Mot e bet seeg ne nyeeɛ, ne mɔn-nyeeɛ, zenɔɔ bɔn be, ne bekel, zenɔɔ ebhis e le, ne epyeeb be étep'am, ne étep Mbée Bhaadal e Zeeb ɔɔ, ³⁰kana mos, nye waabela bot e ebhis e le, bɔn-nyeeɛ, bekel, benyeeɛ, bɔn ne epyeeb bedhet ne bedhet kɔ bɔs. É di tak wat, nye waade goo kɔ esu e lam. Tɔ tsik aazyee bhii yak e, nye waabela tsik na kɔm-kɔm. ³¹Bela náá, bete ne bot e di mos pe sok lɔɔɔ ɔ, be aakaswaala é bot e ebhis, bot e di mos bot e ebhis e lɔɔɔ ɔ, be aakaswaala é bot e esok e lɔɔɔ.»

Ye moo é tyee esok elɛl Yezu di elɛe esyee ne gom e le e

³²Be nadi é é ze, bɔɔ etɔ pe Yeluzalem. Yezu pe sok, bedjekel be pe bhis ne bedhiiti bot e nadi edu nye ɔ. Keɔ nabe é ye moo esa be. Wɔ gwaa, Yezu baazeseeɛ bedjekel be kam ne bebá, nye moo tin eleɛ be sa aasaal dum ne ne

ε. ³³Nye eezelεε be náá: «Gwakeka! Mena εpetóka pe Yeluzalem pe Seεjele Mɔn Mot aakaaa é membo me eboo beghaa-Zεεb ne begħaη ε mekana me etsi ε, étep be needje nye epée e esyee. Bhii tak, be waaka nye é membo me bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda ɔ. ³⁴Bot binɔk é waaduk nye, seε nye metel é mis, nyuu nye ne eghwyεs, gó nye. Melu melel bhis esyee ε le, nye waagom.»

Ngwyeebel ε Zak ne Zaη

³⁵Wɔ gwaa, Zak be ne mɔn-nyεεg Zaη, bɔn ε Zεbede, zokazetiila pe daa Yezu, bɔɔ ne ne náá: «Lyoele, bis kwyel é náá, wɔ sa sa bis aadji wɔ nenak'aak.» ³⁶Nye eezεdji be: «Bi kwyel náá, me sa bin yé?» ³⁷Be eezεbɔɔza ne ne náá: «Bis kwyel é náá, é sok wɔ aadi tɔ duma yɔ ε, wɔ dje bis duma aadje bis ghwyil εdisi, ngɔt pe mbo eghεη bɔ, nwyak ngɔt pe mbo εmyel ε lɔ ε.» ³⁸Tin, Yezu zokazεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Bi ààgu sa bi di ewaab ε. Bi é ne ghwyil ekwak εde medii me mbi beεle mezuk mam aade ε neghu bi é ne ghwyil εduwa Zεεb duwa mezuk mbi mam aaduwa ε?» ³⁹Bɔɔ ne Yezu náá: «Bis é waakwak εsa ye.» Bhii tak, Yezu zεbaabɔɔza ne nɔɔ náá: «Ye é tseεtse náá, bi é ne ghwyil εde tɔ beεle mezuk me me aade ε. Bi é ne ghwyil εduwa Zεεb duwa mezuk dáa mam aaduwa ε. ⁴⁰Ye kabe dum ne tep εdisi pe mbo eghεη bam neghu pe mbo εmyel ε lam ɔɔ, ye tok mam di ne ghwyil εdje bin εdi e tak, etεε náá, εdi binek aadjeaá é, ne bot ε ye nazekoobela étep'ɔɔ ɔ.»

⁴¹Dáa bedjekel kam nalik ε, nagwak deenek é, ye nabe é, ye naakpaa be elyem dum ne tep Zak be ne Zaη nalii ε. ⁴²Tin, Yezu zokazεdjóo be. Bhii tak, nye eezelεε be náá: «Bi ne gu dáa bɔs'ak di ε: Ye é bot ε di ebeεaa dáa ekukuma e membyak me sis é di ezuk bot bɔɔ. Mesa me bot ε di djóoaa eboo bot ε bɔs ε, ye é enyal bot ε di eduwal be ɔ. ⁴³Ye ààgoka ne esael deenek pak'en. Ye goka é náá, mot di ekwyel εdi boo-mot pak'en ɔ, mot tak kodi mot-mesa me besɔ. ⁴⁴Mot ε kwyel εdi mot esok tɔ lɔɔg ɔɔ, nye di kwom besɔ djas. ⁴⁵Étep tak ε di náá, ezye é Seεjele Mɔn Mot nabe é ààbe, etεε náá, nye eezeliig bot, bot ε mesa me. Nye nazyε é, étep εzεdi mot-mesa me bot, ne εzεdje bot tsik'e nye εmet tyee etuud étep epek betε ne bot.»

Etsak ε mot edhim pe Yeliko

⁴⁶Be eezεkum pe del Yeliko. Dáa Yezu nadi nye moo ewyis be ne bedjekel be tin ε, zukamwaa ne mot nadi εdu be. Ye nabe é ne dhiiti mot na edhim ne engwyeebel, din ε le nabe Bhaalatime. Nye nabe é mɔn ε Time. Nye nadidi é ndiindel é ngwoob gba. ⁴⁷Dáa Bhaalatime tak nagwak náá, ye nabe é Yezu, mot Nazalet ε, wɔ gwaa, nye zetsim náá: «Yezu, Mɔn ε Dhavid, geka me ghon!» ⁴⁸Bete ne bot ε nadi tin ɔ moo tin ebiyo ne ne, ebhem nye, étep nye needi gwyem. Tin, nye eεbaazeloogal gwood elyelepe: «Mɔn ε Dhavid, geka me ghon!» ⁴⁹É sok'enek, Yezu eεzetyaa. Nyey ne bedjekel be náá: «Djóoka me nwyak.» Tin, be eezεdjóo mot edhim binɔk. Bɔɔ ne ne náá: «Wyela, sa meghaaz. Nye é εpedjóo wɔ!» ⁵⁰Tin, ngbat, Bhaalatime eezε-wyεl, mwas boo ndjookuwa ye, tɔ pe Yezu nadi é. ⁵¹Deenek Yezu eezεdji nye náá: «Wɔ kwyel náá, me sa wɔ yé?» Mot edhim binɔk eezεbɔɔza ne ne náá: «Lyoele, me kwyel é náá, mis mam beηel!» ⁵²Yezu eεzeke ne ne náá: «Tɔa, εmyaal ε lɔ eetsik wɔ.» É di'enek wat, mis me eezεbeηel. Bhii tak, nye moo εdu Yezu é gba.

Eni ε Yezu tɔ Yeluzalem

11 ¹Dáa be nadi, be moo ekunaa ne Yeluzalem ε, ye nabe é, be moo é ngwoob mel me Bhetfaze ne Bhetani, é ngwoob etsok ε pyeeb oliv.

Tin, Yezu eezelwom bedjekel be bebá. ²Nyey ne mɔɔ náá: «Tɔka kɔ del di pe sok'enek. Tuula bi aatuula kɔ del ε, bi é waabee mɔɔ swooz an tiŋela di náá, mot dinaa ààpago kɔ le ɔ. Tiika nye, da bi é zye me ne ne wak. ³Mot ε dji bin náá: “Bi tɔ ne ne wo” ɔɔ, leeka nye náá: “Ye é Gheŋ ε di ne gwyes ne ne, nye waabulal bin nwyak nenak.” »

⁴Bhii tak, be eezetɔ, be kabela é, mɔɔ swooz an tiŋela é ebe ε ndjaa dhiiti mot. Wɔ gwaa, be zetii nye, zesik ne ne pe Yezu nadi é. ⁵Bedhiiti bot ε nadi tin ɔ eezedji be éteɔ yé be di etii mɔɔ swooz an. ⁶Wɔ gwaa, be zebɔɔza ne mɔɔ dáa Yezu nalée ne be ε. Tin, be eezebet be, be eetii mɔɔ swooz an tak. ⁷Bhii tak, be eezetɔ ne mɔɔ swooz an tak pe Yezu nadi ε. Wɔ gwaa be zekel nye endjoo-kuwa bɔɔ kɔ koŋ, bhii tak Yezu eezedisi kɔ le. ⁸Wɔ gwaa, bot εbuepe zetɔ ne edja endjookuwa bɔɔ gba-gba, bedhiiti kadja yɔɔɔ é, ebhuuz e ele ee be nadi etsaal tɔ epyeeb ε. ⁹Ngoŋ bot ε nadi pe sok ɔ, ne bot ε nadi pe bhis ɔ, moo tin edjeeb: «HOZANA! Zeeb sɛɛ mot zye ne din ε Gheŋ ɔ metel! ¹⁰Zeeb goka é ne esɛɛ metel me kɔ Eyon ε di ezye yenek, eyon ε Dhavid sɛɛg'enaka! HOZANA ne Zeeb tɔ gwoo.» ¹¹Yezu eezeni tɔ Yeluzalem, nye eezetɔ pe kok Ndjaa-ebuwa. Bhii nye nakazegwyák é ngwoob'ε ε, nye eezεbee esesεε ee nadi esεε tɔ tak ε djas, nye eezεɔɔ nyel, be ne bedjekel be kam ne bebá dhaa yɔɔɔ, tɔ pe Bhetani, etεε náá, ye nabe é dwoo eezesila.

Yezu eezelek le fiigh di ààdje bhum ε

¹²Yak melem, é gheŋ be nadi edus pe Bhetani ε, wɔ gwaa za zemet Yezu. ¹³Be dinaa etsetaεpe, wɔ gwaa, nye zεbee le fiigh ne betε ne eka. Tin, Yezu eezetiila si le tak neghu nye waabela bhum, éteɔ nye neebɔk, de. Dáa nye nakakum si le ε, nye ààpakabela sonok. Nye kabela é, eka ne eka, etεε náá, ye mbu nye di edje bhum ε, nabe é, ààdjala. ¹⁴Tin, Yezu eezeke ne le tak náá: «Kana dwoo pan mos'ak, wɔ aanàkwaakabaawum!» Bedjekel be nabe é egwak etεɔ binek djas.

Yezu eezεɔɔ bot ε di bɔmsa esa pe tɔ Ndjaa-ebuwa ɔ

¹⁵Be eezekum pe Yeluzalem. Wɔ gwaa be zeni tɔ kok Ndjaa-ebuwa. Nye eezeni é εɔɔ bot ε nadi ebɔmsa esa bɔɔ ɔ, ne bot ε nadi ebɔm-bɔmak ɔ nadi tin ɔ. Nye eezεwaaz emesa be nadi eswoola epata kɔ tak ε, ne mebhóó me bot ε nadi ebɔmsa meghum ɔ. ¹⁶Yezu nabe é ààbet náá, mot tsaal kok Ndjaa-ebuwa ne sa wat é mbo. ¹⁷Bhii tak, nye moo elyo be: «Tɔ Mekpa ε Zeeb, ye tok kwyala náá: “Ndjaŋ'am aadjóoa é, ndjaa mendjaala me eYuda, éteɔ bot ε membyak djas é?” Ye kabe biyɔ ɔɔ, bi eezesa náá, ye di zεga bot ε djii.» ¹⁸Tin, wɔ gwaa etεɔ binek djas kum tɔ melɔ me eboo beghaa-Zeeb ne begħaŋ ε mekana me etsi. Be moo tin esaa dáa be aasa éteɔ be neegó nye. Etεε náá, be nadi é, ne bwoo dáa be nadi ebee náá melyo me naadyeebakwyekwyesa tɔ elyem e bot ε. ¹⁹Dáa dwoo nakabe ye eezesila ε, wɔ gwaa be ne bedjekel be zokazewyis, tɔ.

Syeela le fiigh

²⁰Tɔ melem keεŋ dáa be nakadhaa é ze'enek ε, be kabela é, le fiigh eezesyeε dɔɔ ne ekanal. ²¹Tin, Pyeεd eezetaala sa nasael koko é di'enek ε. Nyey ne Yezu

náá: «Lyoe! Gwyáka le fiigh wɔ nalek koko ε. Ye eezesyee!» ²² Yezu eezɛb-ɔɔza ne bɛdjekel be náá: «Mɛ lɛɛ bin é náá: Dumka koŋ ne Zɛɛb. ²³ Tɛɛtɛ ne tɛɛtɛ, mɛ lɛɛ bin é náá: Mot ε ke ne ɛtsok elak: “Ghɛɛa nyel tin, dusa, kɛghaaga tɔ dii mɛɔn” ɔɔ, ye é be náá, mot tak tok ne mɛso tɔ lyem ɔɔ, nye dum koŋ ne Zɛɛb ɔɔ, djas nye aake ε, ye waasaɛl éteɔp'ε. ²⁴ Ye é éteɔp tak ε me di eke ne nen náá: É sok bi di edjaala éteɔp ɛwaab sonok ε, dumka koŋ ne Zɛɛb náá, bi eezɛbela, tinaak é bi aabela sa bi waab ε. ²⁵ Tin, bi ε di metetel éteɔp edjaala ɔɔ, wɔ siiza náá, wɔ é ne teɔp ne mɔn-nyoog ɔɔ, ye goka é wɔ pel nye etɛɛ náá, Sɛɛg'en di tɔ gwoo ɔ, neepel bin yebo ebiyo bi sa ε. ²⁶ Ye be náá, bi ààpapel bɔn-nyɛɛg bin ɔɔ, Sɛɛg'en di tɔ gwoo ɔ, aanàkwaapel yebo ebiyo ε bi sa ε.]»

Egheɲ e Yezu dus paa?

²⁷ Bhii tak, be eezɛbula pɛ Yeluzalɛm, dáa Yezu nadi edjaad tɔ kok Ndjaabebuwa ε, wɔ gwaa, beghaɲ e mɛkana mɛ etsi, ne bɛpaa e eYuda, zenɔɔ eboo beghaa-Zɛɛb, zokazyɛ pɛ daa Yezu beghu. ²⁸ Be nazye zedji Yezu é náá: «Kɔ egheɲ e ze wɔ di esa esesɛɛ binek? Eze dje wɔ egheɲ e esa deenek?» ²⁹ Yezu eezɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Mɛ pookodji bin kiya wat. Bi ε bɔɔza me ɔɔ, ye é mɛ aakalɛɛ bin kɔ egheɲ e ze mɛ di esa esesɛɛ bak. ³⁰ Ye é eze nadhis Zaɲ, nye zɛduu bot Zɛɛb? Ye nabe é Zɛɛb ohoo, ye nabe é mot? Bulalka mɛ kiya yenek.» ³¹ Pak'ɔɔ, be moo tin esɔs. Bɔɔ náá: «Mena é keka nenak náá: “Ye é Zɛɛb” ɔɔ, nye waadji mena náá: “Éteɔp yé bi nadi ààmyaal Zaɲ?” ³² Haaa mena kakeka nenak náá: “Ye é mot ε nadhis nye” ɔɔ?» Be nake deenek é, etɛɛ náá, be nadi ekaab ɛdhuu e bot, bela náá, bɔɔ djas nadi eke é náá, Zaɲ nabe é tete ngoolel-Mekpa e Zɛɛb. ³³ Be é boozɛbɔɔza ne Yezu náá: «Bis ààgu.» Tin, Yezu é boozɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Dɔɔ ne mam pe, mɛ aanàkwaalɛɛ bin kɔ egheɲ e ze mɛ di esa esesɛɛ bak.»

Kana bot ε mesa be na embee elyem di ebaal pyeeb vin ɔ

12 ¹ Bhii tak, Yezu eezɛlii ne nɔɔ tɔ kana náá: «Mot ngɔt naabe pyeeb vin'ε. Nye eezɛpyeeb pyeeb tak, pu guk tɔ ɛkok é di be aadi esyal mɛdii mɛ bhum tak ɔ, baasum ndjaa, éteɔp bot aadi ebaal pyeeb ɔ. Tin, nye eezɛdjoɔ bot ε di egu mesa mɛ vin ɔ, da dje be mesa mɛ tak. Nye eezɛnɔɔ nyel, tɔ mɛdjoɲ. ² Mbu epyeeb e tak di ewum ε, ye eezɛdjala. Wɔ gwaa, nakuma pyeeb zokazɛlwom dhiiti mot-mesa mɛ ngɔt, pɛ daa bot ε nye nalik ne pyeeb ɔ, éteɔp be needje nye ye pak bhum vin be nabela tɔ pyeeb vin ε. ³ Wɔ gwaa, bot ε nalik ne pyeeb ɔ, zɛmet mot tak, duma nye é nyel ne mɛbin. Bhii tak swaal nye membo mɛ toto. ⁴ Bhii mot sok, nakuma pyeeb eebaazɛlwom dhiiti mot-mesa, nye tɔ pɛ daa lɔɔ tɔ pyeeb, be eezɛnyuu nye é lo, nyek nye ɛbuepe. ⁵ Yak kɔkɔ tyee esok elɛl. Nye eebaazɛlwom nwyak mot, bɔɔ duma nye é nyel ne mɛbin, gó nye. Be nabaazosa ne bot ε nazye ebhis ɔ deenek, bɛdhiiti biaa, bak góaa. ⁶ Nye nabe é ne ɛtsak ε mɔn'ε ngɔt nalik ɔ, yii nye nadi ekwyel dhaa tyɛ ɔ. Nye eezɛlwom nye pɛ daa lɔɔ ne egeka náá: “Bot binɔk é waamyaal nye ne ɛdje nye duu, etɛɛ náá, ye é mɔn'ε met.” ⁷ Dáa bot ε di esa mesa tɔ pyeeb'ε nabee mɔn'enɔk ε, bɔɔ náá: “Yawee! Beeka mot aalik ne mɛvu mak djas ɔ! Djhoogóka nye. Tin, mɛvu mak aakadi é, yenabelka.” ⁸ Wɔ gwaa, be zɛmet nye, gó nye, mwas muu'ε bhii pyeeb vin.»

⁹Yezu eezedji be kiya náá: «É di'enek, nakuma pyeeb vin goka ne esa yé? Nye waazyé, da nye é gó bot e nadi esa mesa to pyeeb ɔ. Bhii tak, da nye é nɔɔ pyeeb, dje ne bot e sis. ¹⁰Bi nabe ààlaa mekpa mak to Ekwyala?

“Ékok e besumel mwas e,
moo é ékok di epyet ndjaɲ e.

¹¹Ye é ne ghwyil e Gheɲ e nye moo deenek.

Ye tok tin mbyok é mis menaka¹¹!” »

¹²Tinaak, beghaɲ e mekana me etsi, ne bepaa e eYuda, zenɔɔ eboo beghaa-Zeeb, nadi esaa mepek éteɲ be neemet nye. Tin, be nadi ekaab é edhuu e bot, etee náá, be nabe é, egu náá, Yezu nalee kana tak é, kɔ esu e lɔɔ. É di tak wat, be eezebet Yezu, tɔ yɔɔ.

Etuud e lapo ne mekoozi Sezaad

¹³Beghaa-Zeeb eezekyeed bedhiiti eFalizye ne bedhiiti bot e zeeɲa e mekoozi Eelood pe daa Yezu tyee mebhowal, éteɲ nye neebela ndje kɔ mekpa me met.

¹⁴Be é boozeke ne ne náá: «Lyoeɓ, bis ne gu náá, eteɲ ee wɔ di eleɛ e, ye é etsetse. Wɔ ààbem ba ne mot, etee náá, wɔy ààdyeebagwyák sa bot di esa, éteɲ be neetela menyel e. Wɔ lyo bot é epiki dáa mot di egoka ne eke dáa Zeeb di ekwyel e. To yɔ mbeea, ye goka é náá, bot tuud epata e lapo ne mekoozi Sezaad é? Bis tuud ohoo, bis nàtuud?» ¹⁵Dáa Yezu nadi egu mbee mefulu me medjhaaz pe éko, bhimis pe si e, nye é boozebɔɔza ne nɔɔ náá: «Éteɲ yé bi di ekwyel ewa me to mebhowal? Dhaka me ne dhenye wat, éteɲ me neebée.»

¹⁶Be eezeyye nye ne pata wat.

Yezu eezedji be náá: «Kɔ falanga yak, ye é wak ebhwoob e ze? Ye é ekwyala e din e ze e di kɔ tak?» Bot binɔk eezebɔɔza ne ne náá: «Ye é ye mekoozi Sezaad.» ¹⁷Bhii tak, nye eebaazeɓɔɔza ne nɔɔ náá: «Djeka Sezaad sa di ye Sezaad e, da bi é dje Zeeb sa di ye Zeeb e.» Gwaka be nagwak deenek é, be eezedjoka nye elyelepe.

Kiya dum ne tep egom bhis esyee

¹⁸ESadusee, bot e nadi eke náá, bhis esyee, bot aanàkwaagom ɔ, be eezeyye yɔɔ pe, pe daa Yezu, zedji nye náá: ¹⁹«Lyoeɓ, mekana e Moiiɓ lee é náá: “Ye be náá, mɔn-nyeeɲ dhiiti mot eegwyé, ààlik mɔn ɔɔ, ye goka é náá, dhyeeb mot lik ɔ, ba kus myel, éteɲ nye neekwyiida tel gwyé ɔ.” ²⁰Tin, ye nabe é ne bɔn-nyeeɲ beten ne bebá. Mɔn megwyak ezeɓa moma, da gwyé, ààlik mɔn. ²¹Mot ɔɔɔba mɔn megwyak ɔ, kanɔɔ moma bhii kon'ɛ. Tin, nye eebaakpaa ne mesyee, gwyé, ààlik bɔn. Ye zokabaasael é tyee wat ne mot nabaazyé bhis yenɔk ɔ. ²²Tin, ɔɔɔ djas beten ne bebá kadi é ààbya ne moma yenɔk. Bhii ɔɔɔ djas, moma eezekpaa ne mesyee gwyé. ²³É sok bot aagom bhis esyee e, moma yenɔk aakadi mwaa ze, to ɔɔɔ beten ne bebá? Etee náá, ɔɔɔ djas nabe é botom be.»

²⁴Yezu eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Bi ààbee tin náá, bi é to edjak é? Etee náá, bi ààsiiza enyɔpe sa di kwyla to Mekana e Zeeb e. Baanɔɔ náá, bi ààgu ghwyil e Zeeb. ²⁵Etee náá, é gheɲ bot aagom bhis esyee e, botom aanàkwaakabaaba boa, boa pe ààkwaani meba, etee náá, bot djas aadi é, dáa efofop to gwoo. ²⁶Dum ne tep

egom bhis esyee, bi naalaa tɔ mekana me Moiiiz sa Zeeb nalee nye dum ne tep tak tɔ le nagel', àadyak ɛ: "Ye é mam, Zeeb ɛ Abalaam, Zeeb ɛ Izak, ne Zeeb ɛ Zakɔɔb'." ²⁷Zeeb tok Zeeb bemyon. Nye é Zeeb bot ɛ di ne tsik ɔ. Deenek bi epebu edjak.»

Boo tsi na dil-dil

²⁸Wɔ gwaa, dhiiti ghaa-mekana me etsi nadi egwak dáa Yezu nadi elii ne bot binɔk ɛ, zokazetiila pe daa Yezu, etee náá, nye naabee náá, Yezu nabe é ne gham. Nye é boozedji Yezu náá: «Tɔ etsi e Zeeb djas, yaa tsi di edil tɔ etsi djas?» ²⁹Yezu é boozeɔɔza ne ne náá: «Yii di dil tɔ etsi djas ɛ: "Gwaka, Yisalael, ye tok ne dhiiti Zeeb, bhii Gheɲ Zeeb'enaka. ³⁰Da wɔ é kwyel Gheɲ Zeeb'ɔ, ne lyem'ɔ djas, ne sisim'ɔ djas, ne metselal mɔ djas, ne ghwyil'ɔ djas." ³¹Beeka tsi di ebɔɔba yenek ɛ: "Kwyela sɔɔ mot dáa wɔ di ekwyel nyel'ɔ met ɛ." Ye tok ne dhiiti etsi di edhaa binɔk bebá ne medil.» ³²Ghaa-mekana me etsi yenɔk eezɛke ne ne náá: «Tseetse, lyoel! Wɔ lee tseetse náá, Zeeb é ngɔt. Dhiiti Zeeb tok bhii kon'e. ³³Etee náá, ekwyel ɛ nye ne lyem'ɔ djas, ne sisim'ɔ djas, ne metselal mɔ djas, ne ghwyil'ɔ djas, ne ebaakwyel sɔɔ mot, dáa wɔ kwyel nyel'ɔ met ɛ, ye eedhaa ebuwa e betit, ne esa ee di kanjaa Zeeb ɛ.» ³⁴Dáa Yezu nabee dáa mot'enɔk ɔɔza ne etsonɲ djas ɛ, nye é boozelee ne ne náá: «Eyon ɛ Zeeb ààtseta ne nɔ.»

Bhii tak, bot nadi é, be moo ekyee edji ɛ nye ekiya.

Klisto é mɔn ze?

³⁵Tin, Yezu epelyo bot tɔ kok Ndjaa-ebuwa, nye eezedji bot náá: «Étep yé beghaɲ ɛ mekana me etsi di eke náá, Mesia é dha ɛ mekoozi Dhavid? ³⁶Ye nabe é, Dhavid nye emet ne ghwyil ɛ Sisim na Dee naake náá:

"Gheɲ Zeeb nake ne Gheɲ'am ɛ náá:

Dha disi pe mɔ eghɲ bam,

kekum dwoo me aalwom bot ɛ mebhuka mɔ,

be zedhaa si meko mɔ ɛ'."

³⁷Dhavid nye emet naadjoo nye "Gheɲ". É yak tye Mesia aakabaadi dha'e?»

Yezu eezedul bot melɔ dum ne beghaɲ ɛ mekana me etsi

Zukamwaa ne mot nadi tin ɔ, nadi egwak Yezu ne memyaala tɔ elyem. ³⁸Tɔ melyo me, nye nakeke é náá: «Kyeeka beghaɲ ɛ mekana me etsi, bot ɛ di ekwyel eke tɔ bot ne ewolo ekaad na boo metanɲ é elyaala menyel, étep be needuwalaa ne eswosaa é edi bot di esɛga ebupe ɔ. ³⁹Be dyeebakwyel edi é kɔ mebhóo me di pe sok ɛ tɔ mendjaa me mendjaala me eYuda ne tɔ edi e mebyon. ⁴⁰Ye é bot binɔk ɛ di edjii esa tɔ mendjaa me bekus ɛ boa. Tɔ mekonɲ mɔɔ, be ne kwyel edul ɛ mendjaala me na kpɔkolɔm, étep bot needi ààbee embee esa be di esa ɛ. Epée ɔɔ aadi é elyelepe.»

Djel kus moma eezekaa Zeeb

⁴¹Wɔ gwaa, Yezu zedisi sok ebɔɔl ɛ nanɛegaa kɔ ebese ɛ kok Ndjaa-ebuwa ɛ. Betɛ ne bot ɛ ekum nadi ewa epata ebupe. ⁴²Wɔ gwaa, dhiiti djel kus

r 12.26 *le nagel* eghɲ Zeeb nalii ne Abalaam, tɔ ebheɲ ɛ na mwa ɛ, nye nalii ne ne tɔ mevyekele me mɔɔ le nadi ne ngel di ye di àadyak ɛ. Ye é kwala tɔ mekana me Ewy 3.2-5.

s 12.26 Ewy 3.2,6 t 12.30 Det 6.4-5 u 12.31 Msa 19.18 v 12.36 Med 110.1

moma zokazye ye sok, zelóo ye tɔ ɛbɔɔl, nye eezewa ye ba bɔɔ efalanga ebá di ààbe ne boo metan ɛ. ⁴³Dáa Yezu nabee deenek é, nye é boozedjoo bedjekel be. Nyey ne nɔɔ náá: «Tsetse ne tsetse, me lee bin é náá, djel kus moma yak eelóo tɔ ɛbɔɔl, dhaa yii bot djas lóo ɛ. ⁴⁴Etee náá, bot ɛ lóo wak djas'aak, be lóo é eghutu-ghutu. Ye kabe djel kus moma yak ɔɔ, nye dje é ekwom ɛ le djas.»

Melyo dum ne esi ɛ bɔɔ

13 ¹Dáa Yezu nadi ewyis tɔ kok Ndjaa-ebuwa ɛ, dhiiti djekel'e ngɔt eezeke ne ne náá: «Lyool, gwyáka kɔkɔ yak mbi zumal ne mbi yak embɛe mekok é!» ²Yezu zebɔɔza ne ne náá: «Wɔ eebɛe mbi eboo zumal mendjaa mak é? Tin, ye aanákabaalik é di yak ekok ɛ wat kela kɔ sɔ ekok tɔ ndjaa bi di bee'aak. Etee náá, djas aadi é, bik, waazel, see é bɔɔ.»

Eken ɛ mezuk

³Yezu eezedisí kɔ etsok ɛ pyeeb oliv, pyeeb tak nadi egwyakel é, ne kok Ndjaa-ebuwa. Pyeed ne Zak, be ne Zan, zenɔɔ Andele zokazedji nye é ngwoob náá: ⁴«Leea bis, esesee binek aasaal den? Lyaala bis endem e bis aagwyák náá, esesee binek moo kɔ ne esael ɛ.»

⁵Yezu eezeke ne nɔɔ náá: «Dika ne etsoɲ, sa mot ààkɔɔ bin. ⁶Bete ne bot é waazyɛ ne din ɛ lam. Be aake é náá: “Ye é mam ɛ di Mesia!” Bot ɛ tak é waakwyital edum ɛ koɲ ne Zeeb yii bot ɛbuepe. ⁷É sok bi aadi, bi moo gwak leɲ meeb ne menduk me meeb ɛ, sa mot ààbem ba, etee náá, ye nyo é náá, esesee binek sael. Yenek djas ààlee náá, ye é esi ɛ bɔɔ. ⁸Yak mbyak é waaghee, kelumla deeb ne dhiiti mbyak. Dhiiti eyoɲ é waakeghee, kelumla deeb ne yak eyoɲ. É bedhiiti edi, bɔɔ é waakuu, pwom edee é waani kɔ mel. Mezel menek djas aadi é dáa endem e meken esuula ebyel ɛ mɔn. ⁹Ye kabe biyɔ bemet ɔɔ, dika ne etsoɲ. Bi é waakepitaa pe boo kwan eYuda. Bi é waanyuɲaa ne eghwyɛs tɔ mendjaa me mendjaala me eYuda. Bi é waaketaɲal pe daa ekukuma ne bemekoozi kɔ esu ɛ din ɛ lam, étep be neebela gham kɔ len. ¹⁰Tin, ye goka é náá, Mbɛe Bhaadal pookogooel sok kɔ bɔɔ djas ne tɔ membyak djas. ¹¹É sok be aadi etɔ ne nen, be neekɛka bin ɛ, sa mot ààbem ba ne dáa bi aaketaɲal ɛ. Liika dáa Sisim aadjɛd bin é di'enek wat ɛ. Etee náá, ye tok biyɔ aakabaalii tin, ye é Sisim na Dee ɛ paakataɲal é di'en. ¹²Bɔn-nyɛɛg ngɔt é waakekael pak'ɔɔ é esaɲ é náá, mɔn-nyɛɛg'ɔɔ neegóaa, ɔɔ ne besɛɛg ɛ bɔn aazobaasa é deenek ne bɔn bɔɔ. Bɔn é waapit bebyael bɔɔ, bɔɔ kemetaa, kwey ndje sɔs, góaa. ¹³Bot djas é waabhina bin, étep din ɛ lam. Ye é bot aamaad lyem kekum pe esik ɔ aakwaabɛla tsik.»

Boo mezuk

¹⁴«É gheɲ bi aabee mot di edjóoaa “etep e epes ne puluk” ɔ. Bi é waabee nye, nye eezetyaa é di nabe náá, nye aanákwaadi sok ɔ. Bot ɛ di egu elaa mekana ɔ, goka é ne egwak náá, bot aadi pe kyee dik Yude ɔ, kaab, tɔ pe kɔ metsok. ¹⁵Mot é di kɔ mii ndjan'e é ewala elenek ɔ, sa nye ààsul, étep ekɛnɔɔ dhiiti sonok tɔ ndjaa. ¹⁶Mot aadi pe pyeeb é ewala elenek ɔ, sa nye ààsik, kɛnɔɔ ndjookuwa pe ndjan'e. ¹⁷Haaa kpaa-ghoɲ dwoo lenek ne boa aadi ne mebum ɔ, zenɔɔ boa aadi ne bɔn ede mebel dwoo leeg ɔ! ¹⁸Djaalaka Zeeb, etee náá, esonok binek nàkum é mbu kwol. ¹⁹Etee náá, melu menek aadi é, melu

me mezu, mezu me wat di náá, ye dinaa àapakosée sok, kana dáa Zeeb nalookus bós'ak e, keyaka ne dwoo pan mos'ak. Ye aanàkwaabaadi ne kòkò mbi mezu deenek. ²⁰Gheŋ epedi ààsa náá, melu me tak di ààdyeebaboya, pe ye tok ne mot aatsak. Ye é kò esu e bot e nye nazesée, melu me mezu menek di ba bim deenek. ²¹Dhiiti mot é lee bin náá: “Beeka Mesia di wak é!” neghu nye kalee bin e náá: “Mesia é poon!” o, sa mot ààmyaal nye. ²²Etee náá, bemesia me etsal ne bengoolle e Mekpa e Zeeb yii mekoŋ é waatuula ebuepe. Be waasa bemeyyekele ne dhiiti endem mebwala, éteŋ ekò bot, kò o ne bot e Zeeb nazesée o. ²³Dika ne etsoŋ etee náá, me eezedul bin melo.»

Ezye e Seeŋele Mòn Mot

²⁴«Tin to melu menek, bhii melu me mezu menek, gwyes é waagwyiid suuut, doo ne ngon pe moo ààkakas,

²⁵ekwyikwyen é waadus to gwoo, bil si,

esa e mebwala djas di to gwoo e waadheegel.

²⁶É di'enek, bot é waabee Seeŋele Mòn Mot etuula to eguud ne ghwyil ne duma djas. ²⁷Tin e, nye aakalwom efofop, be neekeseeŋ bot e Zeeb nazesée o, pe to etuma ená yii bós, kana pe yak edum e bós, keyaka pe yii edum e gwoo.»

Melyo dum ne le fiigh

²⁸«Nòka etsoŋ ne kana yak, dum ne le fiigh. Ye be náá, elee be moo zebula ebes o, eka moo baakwyil é tak o, guka náá, mbu gwyes moo kunaa. ²⁹Ye é tyee wat ne biyo pe, é sok bi aabee endem binek moo nyen e, guka náá, ebula e Seeŋele Mòn Mot moo zekunaa. Nye moo é é ngwoob ebe e ndjan'en. ³⁰Tseetse ne tseetse, me lee bin é náá, bot e kòkò membu mak aanàkwaagwyie djas, esonok me lee wak djas'aak, ààsa. ³¹Gwoo ne bós é waadum, ye kabe Mekpa e Zeeb o, ye aalik é kòm-kòm sii ne kòm.»

Zeeb nye emet é di egu dwoo esi e bós

³²«Dum ne dwoo, ne ewala e esesee binek aasaal e, ye tok ne mot ngot di gu, efofop to gwoo ààgu, doo ne Mòn e Zeeb pe ààgu dwoo tak. Ye é Seeŋ nye emet e di egu. ³³Bi é koobaka, dika ndjem etee náá, bi ààgu elu ne ewala e esonok binek aasaal e. ³⁴Ye aadi é, dáa mot di etó medjoŋ, lik ndjan'e. Da nye é lik bot e mesa me ebaal ndjaa. Tin, nye eezekaa mot ne mot ye mesa me nye aasa bhii koŋ'e e. Bhii tak, nye kalee sangili di é ebe e ndjan'e o náá, nye lik ebaal. ³⁵Dika ndjem, etee náá, bi ààgu dwoo nakuma ndjaa aaboobula e, neghu nye aabula é, bikoko, neghu ye aadi é, kuku pum, neghu ye aadi é é bekuu e sok, neghu ye aadi é to melem. ³⁶Kyeeka, nye é zekabela bin zaka, biyo é gó. ³⁷Eteŋ ee me di elee bin'aak, me lee ye e, ne bot djas: “Beeka mis.” »

Dáa be namet Yezu ne egó nye e

14 ¹Ye nakalik é melu membá éteŋ ebyoŋ e emapa di ààbe ne leviid e ne ebyoŋ e Pak kan. Eboo beghaa-Zeeb ne begħaŋ e mekana me etsi nadi esaa mepek éteŋ be neemet Yezu tyee syaab, éteŋ be neegó nye. ²Be nadi eke é náá: «Ye ààgoka ne esael é dwoo e ebyoŋ, ekaab náá, ye é zekokus eghuub to zukamwaa ne mot dwoo ebyoŋ.»

Dhiiti moma eezeso menanas kɔ lo ɛ Yezu

³Dáa nye nadi pe Bhetani tɔ ndjan ɛ Simɔn na ebé ɛ zezam ɛ, tin bɔɔ kɔ mesa ede edee, wɔ gwaa, dhiiti moma zeni tɔ ndjaa tak ne beeb nasael ne ekok ɛ albat ɛ, tɔɔɔ ne menanas na boo metan di edjóóaa naad^w ɛ. Wɔ gwaa, moma tak zekɔ elas ɛ tak, so kɔ lo ɛ Yezu. ⁴Bedhiiti bot ɛ nadi be ne benɔɔ ɔ, naadyeebabyen sa tak. Bhii tak, be moo enyiɲɲela pak'ɔɔ: «Yak é yaa kwaambi puluk menanas? ⁵Ye waagoka é náá, be bɔmsa menanas me tak ne edhenye bedhet-eten ne wat e epata (300)^x, da nɔɔ epata e tak, dje bedjel ɛ bot!» Tin, be moo ebyak moma yenɔk ebiyoɛpe. ⁶Wɔ gwaa, Yezu zeke náá: «Betka moma yak gwyem. Étep yé bi di ezem nye? Sa nye sa kɔ esu ɛ lam ɛ, ye é enyɔɛpe. ⁷Ete náá, bi ne bedjel ɛ bot é waadi melu djas é di wat. É sok djas bi aakwyel elyaal be ghwyikwyee ɛ, bi é ne ghwyil esa. Ye kabe mam ɔɔ, bi aanàkwaaka-baadi sama ne nam melu djas. ⁸Moma yak eesa tseja nye sa ɛ: nye eelɔɔb me mul é nyel, mam dinaa ààgwyé, ekoobal ndela yam. ⁹Tseetse ne tseetse, me lee bin é náá: Kɔ edi djas Mbée Bhaadal aadi egoolaaa kɔ bɔs ɛ, tep moma yak é waakaadaaa medhik ne medhik. Tin, bot é waataala menyo me mesa me.»

Yudas Iskaliot epekwyel ezeka Yezu gha

¹⁰Yudas Iskaliot, ngɔt tɔ bedjekel kam ne bebá ɛ Yezu, naazetɔ pe daa eboo beghaa-Zeeb étep nye neekéka Yezu. ¹¹Tin, ye nabe é, eboo beghaa-Zeeb naadyeebamyaaal é gheɲ be nagwak leɲ tak ɛ. Wɔ gwaa, be zekék Yudas epata. É di'enek, Yudas kadi tin é, nye moo esaa mepek étep nye neeka be Yezu.

Yezu eezede ebyon ɛ Pak be ne bedjekel be

¹²É dwoo meken me ebyon ɛ emapa di ààbe ne leviid ɛ, dwoo be di etsak bɔɔ ebhata étep ebyon ɛ pak ɛ, bedjekel ɛ Yezu zeke ne ne náá: «Wɔ kwyel náá, bis kekoobal wɔ di mena aadeka edee e ebyon ɛ Pak wo é?» ¹³Tin, Yezu é boozekyeed dhiiti bedjekel be bebá pe sok. Nye ne nɔɔ náá: «Tɔka pe del. Bi é waaboma ne dhiiti mot ebep bhe medii. Duka nye. ¹⁴É di nye aadjeɔ ɔ, leeke nakuma ndjaa náá: «Lyoel ke é, bis dji náá, di bi koobal nye ye ɛ étep nye neezede ebyon ɛ Pak be ne bedjekel be é wo é?» ¹⁵Tin, nye waalyaal bin pe eko ɛ ndjaa, boo koo koobela ne esa djas tɔ tak. Tin ɛ, bi aasa esesee e ebyon ɛ Pak.» ¹⁶Bedjekel eezetɔ pe del ɛ tak. Be kabela djas é dáa Yezu nalee be ɛ. Bhii tak, be eezekan ekoobal ebyon ɛ Pak.

Yezu eele náá, Yudas é kwaaka nye

¹⁷Bikoko Yezu eezeyé, nye katuula é lɔɔg wat ne bedjekel be kam ne bebá. ¹⁸Dáa be nadi kɔ mesa ede ɛ, Yezu é boozeke náá: «Tseetse ne tseetse, me lee bin é náá, mot ngɔt pak'en é waaka me. Ye é mot bis ne ne di eduu mbɔ tɔ saan wat ɔ.» ¹⁹Bedjekel djas moo tin ne ghon tɔ elyem, bhii tak, be é boozedji nye ngɔt-ngɔt náá: «Ye é mam é?» ²⁰Yezu eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Ye é mot ngɔt pak'en, tɔ biyɔ kam ne bebá. Ye é mot di eduu mbɔ tɔ saan wat ne nam ɔ. ²¹Ye

w 14.3 *menanas na boo metan di edjóóaa naad* menanas me tak nasael é, ne medii me dhiiti le na embee menuub. Ye nabe é, ààpuuzaaa ne dhiiti sonok. x 14.5 Epata mekam-meten ne wat lyaal ɛ, metan me etuud ee mot di egoka ne edjeaa bhii mesa me tu mbu ɛ.

é tseetse náá, Sɛɛɛɛɛ Mɔn Mot é waagwye, dáa Ekwyala di elɛ kɔ ɛsu ɛ lɛ ɛ. Tinaak, haaa kpaag-ghon ne mot aakeka nye é membo me bembɛ ɛ bot ɔ. Ye nabe ààgoka náá, mbi mot deenɛk byel-byelak!»

Nyel ne ghiya ɛ Yezu: kɔminyɔŋ

²²É gheŋ be nadi edɛ ɛ, wɔ gwaa Yezu zɛnɔɔ mapɔ, zɛghaapɛ Zɛɛb. Bhii tak, nye eezɛpyak mapɔ, dje bedjekel bɛ. Nyey ne nɔɔ náá: «Nɔɔka ye. Bi é de etɛ náá, ye é nyel'am.»

²³Bhii tak, nye eezɛnɔɔ bɛɛɛ nadi ne vin tɔ tak ɛ, baaghaapɛ Zɛɛb. Nye eezɛdje bedjekel bɛ, bɛ de. Tin, bɔɔ djas eezɛdɛ. ²⁴Nyey ne nɔɔ náá: «Yak é ghiya yam, ghiya ɛbheŋ ɛ nasee étɛp bot ɛbuepe ɛ. ²⁵Tseetse ne tseetse, me lɛɛ bin é náá, me aanàkwaakabaade menyok me vin, kana dwoɔ pan mos'ak, keyaka ne dwoɔ me aabaade-dea sis tɔ ɛyon ɛ Zɛɛb ɛ.» ²⁶Bhii tak, bɔɔ zokazɛ-duwal Zɛɛb ne mɛdjɛɛb. Wɔ gwaa, bɛ eezɛnɔɔ menyel, tɔ pɛ ɛtsok ɛ pyeɛb oliv.

Yezu eezɛɛ ne Pyɛɛd náá, nye waaswonal nye

²⁷Yezu eezɛɛ ne bedjekel bɛ náá: «Biɔɔ djas é waakaab me mos, etɛ náá, tɔ Mɛkana ɛ Zɛɛb, ye kwyalaa é náá: «Me waagɔ mbaalel ebhata, esaa djas é waawyyɛza na gwyiɛŋ.» » ²⁸Tin, Yezu baabil náá: «Bhii me aagom ɛ, me waatɔ kebwood bin pɛ sok, pɛ Ghalile.»

²⁹Pyɛɛd zokake ne ne náá: «Ye bɛ náá, bot djas é waakaab wɔ ɔɔ, mam aanàkwaakaab wɔ.» ³⁰Wɔ gwaa, Yezu zɛbɔɔza ne ne náá: «Tseetse ne tseetse, me lɛɛ wɔ é náá: E pum'ak mos, esok ne bekuu ne kɔk esok ebá, ye aabela é, wɔ eezɛswonal me esok elɛl.» ³¹Pyɛɛd eezɛben gwɔɔd, lɛɛ ne Yezu náá: «Me tok ne ghwyil eke ne bot náá, me ààgu wɔ. Ye bɛ esyee ɔɔ, me epemyaal náá, menabel bebá gwyɛ.» Tin, bedjekel djas nabe é ɛkpa ɛ wat.

Yezu ɛpedjaala pɛ Ghetsemani

³²Bhii tak, bɛ eezɛkum pɛ dhiiti mɔɔ sum di, din ɛ di tak nabe é Ghetsemani. Dáa bɛ nakum ɛ, Yezu é booke ne bedjekel bɛ náá: «Dika si wak. Me pookotiila pɔon, kɛdjaala Zɛɛb.» ³³Tin, nye kanɔŋ é Pyɛɛd, ne Zak, zɛnɔɔ Zan, tɔ ne nɔɔ. Ye nabe é, keŋ ne ghon nadi é é moo esa nye. ³⁴Nye eezɛɛ ne nɔɔ náá: «Sisim'am é tɔ ghon, saa-saŋak náá, me gwyɛ. Likeka wak, dika ndjem.» ³⁵Bhii tak, nye eezɛtiila ba ɛtsetaɛpe pɛ sok, zɛkwyit mɛboŋ si, nye moo edjaala ne Zɛɛb náá, Zɛɛb dis mezuk menɛk sok bhwoob'ɛ, nye kwyɛl ɔɔ. ³⁶Nye nadi eke é náá: «Bhaaba Saagam, me ne gu náá, wɔ é ne ghwyil esa esonok djas. Disa pɛ sok bhwoob'am bɛɛɛ mezuk mak. Tin, ye goka é náá, ekwosak ɛ lɔ sael, ààkabe ekwosak ɛ lam.» ³⁷Bhii tak, nye eezɛnɔɔ nyel, sik pɛ nye nalik bedjekel bɛ ɛ. Nye kazɛbela é, bɔɔ é egɔ. Nye é boozeke ne Pyɛɛd náá: «Simɔŋ, wɔ eedja gɔ! Wɔ ààpakodi mis membek ɛwala ɛ wat é? ³⁸Dika, djaalaka Zɛɛb, etɛ náá, bi é zɛkɛkwyɛ tɔ mɛbhowal. Sisim é ne ghwyil elooba, kabela é náá, epuud ne sa elɛɛ.»

³⁹Nye eebaasik pɛ kyee nye nadi sok ɛ. Nye eebaazɛdjaala dáa nye djaala Zɛɛb sok ɛ. ⁴⁰Yezu eebaazɛbula pɛ nye nalik bedjekel bɛ ɛ. Nye kabaazɛbela bɛ é, é egɔ, etɛ náá, mis mɔɔ nadi é, ɛdilepe. É di'enek, bɛ moo yooo,

ààkabaagu sa be aabɔɔza ne Yezu ε. ⁴¹Yezu baazebula yak kɔkɔ tyee esok elɛl, ɔɔ é egɔ. Nye eezeke ne nɔɔ náá: «Bi dinaa edja gɔ? Bi dinaa ewala? Ye eedjala! Ewala ε Sɛɛɛlɛ Mɔn Mot moo zekaaa é membo me bot ε mesyem ε, ye eezedjala. ⁴²Wylɛka, ghɛɛka mɛnyel. Mena tɔka, etɛɛ náá, mot ka me é membo me bot binɔk ɔ, moo é ekunaaɛpe ne nena.»

Yezu eezemetaa

⁴³Ye nabela é, Yezu dinaa elii, é di tak wat, Yudas, ngɔt tɔ bedjekel be kam ne bebá eezetuula ne εdhuu ε bot ne epel ne ebhil e ele é membo. Eboo beghaa-Zɛɛb, ne beghaɛ ε mɛkana me etsi, zenɔɔ bepaa ε eYuda ε nalwom be. ⁴⁴Kabela tin é náá, Yudas, mot naka be Yezu ɔ, nabe é, nye naalyaal be geka be aagwyak Yezu ne ye ε: «Bi zobee é, mot me aakebeedal ɔ, ye é nyey. Metka nye gbak, da bi é tɔ ne nɛ.» ⁴⁵Dáa Yudas ne bot be natuula ε, nye eezetiila pe daa Yezu. Nye eezeke ne ne náá: «Lyoel!» Bhii tak, nye eezebeedal nye. ⁴⁶Wɔ gwaa, bot ε nazye be ne Yudas ɔ, zokazemet nye. ⁴⁷Tin, mot ngɔt tɔ bot ε nadi é di tak ɔ, naazewaal pel tɔ pep, tsaal elɔ ε mot-mesa ε boo ghaa-Zɛɛb. ⁴⁸Wɔ gwaa, Yezu zeke ne nɔɔ náá: «Me kabe é mot ezem étep bi neezye, zemet me ne epel ne ebhil e ele? ⁴⁹Me tok wak melu djas tɔ len elyo tɔ kok Ndjaa-ebuwa, bi nadi àamet me étep yé? Sa bi sa'aak, ye é etɛɛ náá, etep ee nakwyalaa tɔ Mɛkana ε Zɛɛb, dum ne nam ε neebela esuk.» ⁵⁰Tin, bedjekel djas eezeghuma ne ekaab gbes, lik Yezu é membo me bot binɔk. ⁵¹Dhiiti ngbaaz ngɔt nadi é edu be pe bhis, zuka ne kaad nye nabe ne ye é nyel ε, ye nabe é kaad esoa kɔ goɣ. Wɔ gwaa bot ε tak zesuu emet mɔɔ ngbaaz tak, ⁵²nye eezekaab, lik be kaad tak é membo, nɔɔ nyel'e, tɔ ben toto syɛɛɛ.

Yezu sok bhwoob boo kwan eYuda

⁵³Be eezetɔ ne Yezu pe kɔ ebɛɛɛ ndjaa boo ghaa-Zɛɛb, pe di bhoma bot ε nadi kɔ elo e beghaa-Zɛɛb ɔ, ne bepaa ε eYuda, zenɔɔ beghaɛ ε mɛkana me etsi. ⁵⁴Pyɛɛd nadi edudu nye pe bhis, batakɛni tɔ ebɛɛɛ ε boo ghaa-Zɛɛb. Nye eezedis egɔɔl du, be ne bot ε nadi ebaal ndjaa tak ɔ.

⁵⁵Eboo beghaa-Zɛɛb ne bedhiiti bot ε boo kwan eYuda nadi esaa embee etep di náá, ye é ne ghwyil edje Yezu ndje ε, étep be neegó nye, be kadi é, àabela sonok. ⁵⁶Etɛɛ náá, bot ebuepe nadi ezezye, zesu etep e mɛkɔɣ kɔ esu ε lɛ. Saabegɔs kabe é náá, ɔɔ djas kadi é, ààbe lɛɣ wat. ⁵⁷Bedhiiti wylɛl, zokazyɛ, zesu nye tɛp. ɔɔ náá: ⁵⁸«Bis naagwak nyey eke náá: “Me waabwak Ndjaa-ebuwa bot nasum'aak. Bhii tak, me kasum é, dhiiti ndjaa sis. Zumal tak aabɔya melu melɛ. Yiizaag aanàkabaadi zumal membo me bot.” » ⁵⁹Ye kabela tin é, betɛ ne bot é napookozye sok, zɛpit nye ɔ, nabe é ààbe ne taɣal wat.

⁶⁰Tin, boo ghaa-Zɛɛb eezewyl kuku εdhuu ε bot binɔk, zɛdji Yezu náá: «Tɔ mɛpita me bot bak zɛpit wɔ ε, wɔ ààkatarɣal yɔ!» ⁶¹Yezu zokadi é gwyem, ààlii.

Boo ghaa-Zɛɛb baazɛdji nye náá: «Ye wɔy é di Mesia, Mɔn ε Zɛɛb sɛɛ metel ɔ?» ⁶²Tin, Yezu eezɛɔɔza náá: «Hɛɛɛ, ye é mam. Bi é waabee Sɛɛɛlɛ Mɔn Mot ndiindel pe mbɔ eghɛɣ ε Zɛɛb Mɛkaake, ezye tɔ eguud tɔ gwɔɔ.» ⁶³Tin, wɔ gwaa boo ghaa-Zɛɛb zenya ekaad beɛ. Nye eezeke náá: «Dum ne yak,

menaka é ne gwyes náá, bot zelee mena sa nye di esa e? ⁶⁴Bi eegwak dáa nye di ebyasal Zeéb e! Bi bee dáa?» Bɔɔ djas eezeebɔɔza náá, nye é ne ndje, nye goka é ne esyee. ⁶⁵Bedhiiti bot moo tin esee Yezu metel é nyel. Be moo tin ezebutal nye kaad é mis, ne etu nye ne ekuta. Bɔɔ ne ne náá: «Naŋa! Eze sa wo deenek!» Tin, bambaalel e Ndjaa-ebuwa, moo tin epak nye mebhæz.

Pyeed eezekela Yezu

⁶⁶É ewala e Pyeed nadi pe si ko ebesee e, dhiiti moma nadi esa mesa to ndjaa boo ghaa-Zeeb ɔ zezye tin. ⁶⁷Dáa nye nabee Pyeed egɔɔ du é di tak e, nye eezegwyak Pyeed. Bhii tak, nye ezeke ne ne náá: «Dɔɔ ne woy pe, wo nagyegyee é, bi ne Yezu, mot Nazalet é?» ⁶⁸Wo gwaa, Pyeed zekela. Nyey náá: «Me ààgu sa wo di elii'enek. Me àànyɔ egwak ye.» Bhii tak, Pyeed eezee-swoola di, tɔ pe peeb ebesee, tɔ, ketyaa pe eniel. [Tin, wo gwaa kuu zekok.] ⁶⁹É di'enek, moma tak eebaazebee nye, nye moo tin elee bot e nadi tin ɔ, náá: «Mot tak é ngɔt to bedjekel be.» ⁷⁰Pyeed eebaazekela nye, kela sis. Bhii tak, dɔɔ ne bot e nadi be ne benɔɔ tin ɔ, baazeke ne Pyeed náá: «Ye é tsetse! Wo é mot'ɔ etee náá, wo é mot kyee dik Ghalile.» ⁷¹É di'enek, Pyeed to ekela tep, wo gwaa, nye moo tin etsaal tsuŋ é mis e Zeéb ne ghalal: «Zeéb pe eko! Me ààgu mot bi di eke ne nam'enɔk.» ⁷²Batsa deenek, kuu eebaakok tyee esok ebá. Tin, wo gwaa Pyeed zetaala sa Yezu natee nye e. «Esok ne bekuu ne kok esok ebá, ye aakabela é, wo eezeswonal me esok elee.» Bhii tak, Pyeed ezekek ne egwyee yenek.

Yezu sok bhwoob e Pilat

15 ¹To melem keɛŋ, eboo beghaa-Zeeb, ne bepaa e eYuda, zenɔ beghan e mekana me etsi, naazeboma étep edjek tep tak. Ye nabe é boo kwan eYuda. Bhii be namet Yezu e, be é boo zekol nye membo. Bhii tak, be eezetɔ ne ne pe daa kukuma Pilat. ²Kuma be nakum ne Yezu e, wo gwaa, kukuma Pilat zedji nye náá: «Ye é woy e di mekoozi me eYuda?» Yezu eezeebɔɔza ne ne náá: «Ye é dáa woy wo emet ke'enek.» ³Wo gwaa, eboo beghaa-Zeeb zesu nye zukamwaa ne etep. ⁴Tin, kukuma Pilat eebaazeke ne ne náá: «Wo ààkatanal é? Gwaka etep djas di ekeaa náá, ye é woy e di ekus e.» ⁵Yezu ààkobɔɔza nye yenek. Wo gwaa, Pilat djoka nye.

Be eezepée Yezu epée e esyee

⁶É ghen mebyon me ePak djas, Pilat nabebe é ne mefulu me epel e mot membok ngot, da nye é wyiselaa é membok. Edhuu e bot é nadi esee mot Pilat aawyisal é membok ɔ. ⁷É ghen tak, é membok, ye nabe é ne dhiiti mot ndiila. Din e le nabe é Bhaalabhas. Nye nametaa é loɔg wat, be ne bot e nabe boo dho nagó mot e. ⁸Tin, edhuu e bot e nadi tin ɔ, zokazebyet, tɔ pe daa mekoozi étep ekedji nye náá, nye sa, dáa nye boozeyee ne esesa sok e, nye bet mot membok ngot. ⁹Dáa kukuma Pilat nabee deenek é, nye eezeebɔɔza ne nɔɔ náá: «Bi kwyel é náá, me wyisal mekoozi me eYuda?» ¹⁰Etee náá, Pilat nadi egu náá, Yezu nametaa é, étep mbee lyem eboo beghaa-Zeeb. ¹¹É di'enek, eboo beghaa-Zeeb nabe é, be moo ebesal edhuu e bot be lee ne Pilat náá, ye goka é, nye wyisal be Bhaalabhas. ¹²Pilat eebaazeke ne nɔɔ náá: «Bi kwyel náá, me sa mot bi di edjoo mekoozi me eYuda ɔ, dáa?» ¹³Edhuu e bot eebaazetsim: «Bemka nye é

melaaba!» ¹⁴ Pilat eezedji be náá: «Yaa etep ébiyo nye sa?» Wɔ gwaa, be baaze-tsim elyelepe: «Bemka nye é melaaba!» ¹⁵ Dáa ye nabe náá, Pilat nadi ekwyel edje edhuu é bot binɔk sa elyem bɔɔ nadi ekwyel é, nye é boowyisal be Bhaa-labhas. Tin, bhii nye nalwom náá, Yezu nyunɔaa ne eghwyes é, nye é boodje be nyak, étep be neekebem nye é melaaba.

Yezu eezébétaa kɔto megɔk

¹⁶ Esodja zokazetɔ ne Yezu kɔ ebeseé é bil é kukuma Pilat. Bhii tak, be eezedjoo edhuu é esodja djas, zeseeg be. ¹⁷ Be eezébét Yezu ndjookuwa na tɔɔbelaa. Be eezepyeeed nye kɔto ne kel megɔk, sɔm nye ye é é lo dáa kɔto mekoozi. ¹⁸ Be moo tin eswos nye meswosel me meduka: «Me eswos wɔ, mekoozi me eYuda!» ¹⁹ Bhii tak, be moo tin enyuu nye é lo ne le ghwaazok, esee nye metel é mis, ekwyit meboɔ ne emalal sok bhwoob'é. ²⁰ Bhii be nazeduk nye deenek é, bɔɔ zokazedis nye ndjookuwa na tɔɔbelaa be nabét nye é, be eezébulal nye ndjookuwa nye nadi ne ye sok é. Bhii tak, be eezewyis ne ne, étep be neekebem nye é melaaba.

Yezu eebemaa é melaaba

²¹ Wɔ gwaa, be zedje dhiiti mot nadi edus ye pe pyeeb ɔ, nye kwyee Yezu ne bhel é ebep é melaaba nye aakebemaa é tak é. Din é mot tak nabe é Simɔɔ, mot del é di djóoaa Silen é. Nye nabe é seeg é Alekzandele ne Lufus. ²² Tin, be eezetɔ ne Yezu pe dhiiti di be nadi edjoo, GHOLOGHOTA é. Din é tak kwyel eleé «Di Bhoobo Lo». ²³ Tin, be eezekwyel edje Yezu menyok puuza ne dhiiti ngwyel be di djoo miid é, Yezu eezepée ede. ²⁴ Bhii tak, be eezebem nye é melaaba^a. Bot é nadi tin ɔ, zokazekaa ekaad be, bhii be nazesa egwyeeeg étep be neeseé mot aanɔ ekaad tak ɔ. ²⁵ Be nabem nye é melaaba é, é ewala eten ne ená yii melem. ²⁶ Ekwyala ee nadi eleé esuk é tep be nabem nye é melaaba é, nakwyel eleé náá: «NYE É MEKOOZI ME EYUDA.» ²⁷ Be nabem nye é melaaba é, be ne bot é djii bebá: ngɔt pe mbɔ eghɛɔ, nwyak ngɔt pe mbɔ emyel. [²⁸ Ye é deenek é eseseé djas nadi kwyala é, nabela esuk: «Be nabee nye é tye ngɔt ne bembee e bot^b.]»

²⁹ Bot é nadi edhaa tin ɔ, nadi ego nye, bɔɔ esesyaal elo, edji náá: «Heee! Wɔy mot di náá, wɔ é ne ghwyil ewaaz kok Ndjaa-ebuwa, da wɔ é baasum tɔ melu melel ɔ, ³⁰ tsika nyel'ɔ wɔy wɔ emet. Sula kɔ melaaba me wɔ di bema kɔ tak'enek!» ³¹ Tyee wat ne eboo beghaa-Zeeb ne beghaɔ é mekana me etsi moo tin eduk nye náá: «Nye epetsik bot é sis, nye tok ne ghwyil etsik nyel'e nye emet!» ³² Mesia, mekoozi me bot é mbyak Yisalaél, kasul kɔ melaaba be bem wɔ é tak é, étep bis neebée, bhii tak, da bis é dum koɔ ne nɔ!» Dɔɔ ne bot é nabemaa be ne nɔɔ ɔ, nabaadi é, eleé nye.

Esyee é Yezu

³³ Dáa ye nadhaa mewala melel bhii kuku mwos é, wɔ gwaa, egwyitok zegwyiidela kɔ éko é bɔs djas, egwyitok elenek naabɔya, kekum ewala elel yii bikoko. ³⁴ Tin, é ewala é tak wat, wɔ gwaa Yezu zebo tsim: ELOYI, ELOYI,

^a 15.24 Melaaba é ebhil é ele ebá syaza Yezu nabemaa kɔ tak é, ee esodja é Lɔm nadi gó bot ne ye é. ^b 15.28 Eza 53.12

LAMA SABATANI? Ye kwyel elɛɛ tɔ lii eBhele é náá: «Zeeb Saagam, Zeeb Saagam! Étɛp yé wɔ bet mɛ mam mɛ ɛmet deenek?» ³⁵ Bedhiiti bot pak bot ɛ nadi tin ɔ, zokagwak dáa Yezu nalii ɛ. Bɔɔ nɛ bɛsɔ náá: «Gwakeka! Nye epedjoo Eli!» ³⁶ Mot ngɔt pak'ɔ eezɛwɛyis kaab, kɛnɔ pes kaad, kɔl é bil le ghwaazok, duu ye tɔ menyok mɛ na bwaaz-bwaaz. Bhii tak, nye eezɛsɛb Yezu ye ɛ, nye needɛ. Wɔ gwaa, nye baake nɛ nɔɔ náá: «Betka, djhooka beeka neghu Eli é waazyɛ, zedis nye é melaaba!» ³⁷ Tin, bhii Yezu bo boo tsim ɛ, nye naazɛsil eswos.

³⁸ É dí'enek wat, wɔ gwaa boo lɛmbɛ na pip-pip nadi tɔ Di na Dɛɛ, di ebek dhɛɲ nɛ koo tɔ Ndjaa-ebuwa ɔ, zokanyɛɛ kuku tak, kan pɛ ɛko, kekum pɛ si. ³⁹ Dáa kukuma lɔɔɔ esodja nadi sok bhwoob ɛ Yezu, nabɛɛ dáa Yezu nasil eswos deenek é, nye eezɛke náá: «Nɛ tsɛɛtɛ, mot'ak nabɛ é Mɔn ɛ Zeeb.»

⁴⁰ Ye nabaabɛ pɛ é, nɛ boa nadi ebeɛ etɛp binek ɛtɛtɛpɛ ɔ. Boa ɛ tak nabɛ é: Maali, moma dɛl Makdala, nɛ Maali, nyɛɛg ɛ Zak yii mɔɔ dhyyɛb bɛ nɛ Zosɛs, zɛnɔ Salome. ⁴¹ Ye nabɛ é, boa nadi egyɛɛ ɛ lɔɔɔ ɛ Yezu ɔ, ye é bɔɔ ɛ nadi edje-djaabal Yezu é ghɛɲ bɛ nadi pɛ kyɛɛ dik Ghalile ɛ, zɛnɔ bedhiiti betɛ nɛ boa natɔ pɛ Yeluzalɛm bɛ nɛ bɛnɔ lɔɔɔ wat ɛtɛp bɛ neekwyyɛ-kwyyɛ nye nɛ mɛsa ɔ.

Muu ɛ Yezu eekɛwaaa tɔ ɛvit

⁴² Dáa ye nabɛ náá, dwoo moo é bikoko ɛ, ye nagoka é náá, mot nɛ mot kɛ ekoobal ye esɛsɛɛ, ɛtɛɛ náá, melem mɛ nadi edu dwoo tak ɛ, nabɛ é melem mɛ dwoo saba. ⁴³ Tin, wɔ gwaa dhiiti mot, din ɛ lɛ nabɛ é Zozɛf, nye nadi é mot dɛl Aelimate. Nye nadi é, ngɔt tɔ bedhil ɛ bot ɛ boo kwan eYuda. Ye mɛfulu nabɛ é ààdjala nɛ yii bɛsɔ. Nye nabɛ é nɛ ɛbwaalɛ ɛ ebeɛ ɛ ɛyɔɲ ɛ Zeeb. Wɔ gwaa, nye zɛtɔ, kɛwaab muu ɛ Yezu pɛ daa Kukuma Pilat. ⁴⁴ Tin, Pilat eezɛ-djoka dáa Yezu naleegwyyɛ kaab deenek é. Bhii tak, nye eezɛdjoo mot nadi kɔ elo ɛ esodja bɛ ɔ, nye é boozɛdji nye náá: «Yezu eeloogwyyɛ mos é?» ⁴⁵ Bhii nye nagwak dáa kukuma esodja nabɔɔza náá, nye eezɛgwyyɛ ɛ, wɔ gwaa, Pilat zemyaal náá, Zozɛf nɔɔ muu ɛ Yezu. ⁴⁶ Tin, Zozɛf naazɛbɔm bheɛza na puu, nye é boozɛsil muu ɛ Yezu é melaaba. Bhii tak, nye eezɛpil muu'ɛ tɔ bheɛza tak. Tin, nye eezɛnɔ ye, kɛwa tɔ ɛvit ɛ bɛ nabwak tɔ bat ɛkok ɛ. Bhii tak, bɛ eezɛbiɲal boo ɛkok ɛ bɛ nasa ɛtɛp bɛ neediyal ɛvit ɛ tak nɛ ye ɛ. ⁴⁷ Ghuna Maali, moma dɛl ɛ Makdala, nɛ Maali, nyɛɛg ɛ Zosɛs, nadi ebeɛ di bɛ nawa muu ɛ Yezu ɛ.

Yezu eegom bhɛs ɛsyɛɛ

16 ¹ Dáa dwoo saba nadhan ɛ, wɔ gwaa Maali, moma dɛl ɛ Makdala, nɛ Maali, nyɛɛg ɛ Zak, zɛnɔ Salome zɛtɔ, kɛbɔm bɛmul nɛ bɛmɛnanas ɛtɛp bɛ neekɛlɔɔɔ ye é muu ɛ Yezu. ² Tɔ ghooghom melem dwoo mɛkɛn mɛ yɛnga, bɛ eezɛghɛɛ menyɛl, zɛtɔ pɛ mɛvit. ³ Bɛ moo tin elii pak'ɔɔ: «Bɛzɛ aako-biɲal mɛna ɛkok ɛ bɛ diyal ɛvit nɛ ye ɛ nɛnak?»

⁴ Dáa bɛ kabɛn mis, gwyák pɛ sok ɛ, bɛ kabɛɛ é, boo ɛkok ɛ bɛ nadiyal ɛvit nɛ ye ɛ, ye eezɛbiɲɛlaa, ye moo é ngwoob ɛvit. ⁵ Wɔ gwaa bɛ zɛni tɔ ɛvit, bɛ kabɛɛ é, dhiiti mɔɔ ngbaaz ndiindɛl pɛ mbɔ ɛghɛɲ nɛ kaad na puu é nyɛl. É

di tak wat, bwoo eezemet be. ⁶Moo ngbaaz tak é boozeke ne nɔɔ náá: «Sa mot ààbem ba! Bi sanj é Yezu, mot Nazalet, nabemaa é melaaba ɔ. Nye eezegom! Nye tokape wak. Beeka di be nakel nye ɔ. ⁷Tóka, kelee bedjekel be ne Pyeed náá: «Nye eetɔ́, kebwood bin pe Ghalile. Ye é penek ε bi aakeboma ne ne dáa nye naleε bin ε.» ⁸Bhii tak, be eezewyis tɔ evit, zesum kaab é gbakba etee náá, bebebwol naasa be. Wyisa be nawyis tin ε, kaab wat, ààlee bot étep bwoo be nadi ne ye ε^d.

Yezu eezetel nyel ne Maali, moma del ε Makdala

⁹Yezu eezegom tɔ melem me elu eken ε yenga, nye nakan elyaal nyel'e é ne Maali, moma del ε Makdala, moma nye nasɔ embee esisim eten ne ebá tɔ le ɔ. ¹⁰Wɔ gwaa Maali tak kelee etep e tak ne bot ε nadi be ne Yezu ɔ. Be nadi é, tɔ ghoŋ ne megwyε. ¹¹Tin, dáa be nadi egwak dáa Maali nadi eke náá: «Yezu é ne tsik! Me eebee nye!» Bɔɔ djas nabe é ààmyaal nye.

Yezu eezetel bedjekel be nyel mbi tela sis

¹²Bhis yenek, bot ebá nadi esik, tɔ pe del ε loɔ. Wɔ gwaa, Yezu zeboma ne nɔɔ é ze, nye zokazetel nyel mbi tela sis. ¹³Bedjekel binɔk bebá zokabula, zelee besɔ bɔɔ. Bɔɔ ààmyaal be yenek.

Yezu eezetel nyel ne bedjekel be kam ne ngɔt nalik ɔ

¹⁴Bhii tak, wɔ gwaa nye zetel nyel ne bedjekel kam ne ngɔt nalik ε, é sok be nadi kɔ mesa ede edee ε. Tin, nye eezedul be melɔ náá: Be ààdum koŋ ne Zeeb. Dɔɔ ne elyel ε lo be di ne ye ε, ààmyaal sa bot ε nabee nye, nye eezegom ɔ naleε ε. ¹⁵Bhii tak nye eezεlee ne nɔɔ náá: «Tóka kɔ bɔs djas, kegoolaka Mbεε Bhaadal kɔ eko ε bɔs djas. ¹⁶Mot ε dum koŋ ne Zeeb, da nye é duwa Zeeb ɔɔ, mot tak é waabela tsik. Mot ε pεε emyaal ɔɔ, nye waabela ndje tɔ epée. ¹⁷Beeka endem e mebwala aalyaal náá, bak é bot ε di edum koŋ ne nam ɔ: Ne din ε lam, be waasɔ embee esisim. Be waalii elii na bes. ¹⁸Be waamet benyɔ ne membo, neghu be de medii me dho ɔɔ, ye aanàkwaasa be sonok. Be waakel membo moo kɔ bot ε mebé, bot ε mebé tsak.»

Yezu eezesik pe daa Zeeb

¹⁹Bhii Gheŋ Yezu nazelii ne nɔɔ deenek é, wɔ gwaa, nye zebyet tɔ tɔ gwoo. Penek, nye é ndiindel pe mbo eghεŋ ε Zeeb Mεkaake. ²⁰Bhii tak, bedjekel naazetɔ medhik djas, kegoola Mbεε Bhaadal. Gheŋ nadi é ne nɔɔ sama wat, ekwyε-kwyε be tɔ mesa. Endem e mebwala menek é nadi elyaal bot ne tseetse náá, Zeeb é nadhis be.]

Mbɛɛ Bhaadal ɛ

Luk

Eniel

Tye wat ne Matye, Luk baazodu tɔ Ekwyala be ɛ, ezel ɛ wat ne Malak: Zanɔ Nduuel-bot nazye ɛ zekoobal Yezu ze. Zanɔ eeduu Yezu Zɛɛb (3.1-20). Bhii tak, Satan naawa Yezu ɛ mebhowal (3.21-4.13).

Yezu nadi ɛ mot kyee dik Ghalile, pe nye nakan elyo ne etsik ɛ membel ɛ (4.14-9.50).

Ye epekaada dɔa Yezu nazɛdus Ghalile tɔ pe ghaada Yeluzalem ɛ (9.51-19.28). Tin, Luk naabaakɛl betɛ ne etɛp kɔ ye Malak nakaada ɛ. Ye ɛ dɔa, kana ɛ mot Samaali na mbɛɛ lyem, kana wo mot ekum, kana mɔn nadiib, da nye ɛ belaa ɔ, dɔɔ ne etɔ ɛ Yezu pe daa Maat ne Maali.

Mesa ɛ Yezu pe Yeluzalem (19.29-21.38).

Ye epebaakaa mezuk ɛ Yezu ne esyee ɛ le (22-23).

Mekana mak kesi ɛ ne dwoo ebyonɔ ɛ Pak (24), pe ye di elyaal dɔa Yezu nakelyaal bot ɛ lwoma be bebɔ nyel pe ze Emayus ɛ, esok ne nye ne byet tɔ pe eko.

Luk nakan ekaada ɛ dɔa nye nasa zii ɛ esɛɛga, ɛtɛp egu enyɔɛpe etɛp djas Yezu nasa ɛ ne etɛp ee nye nalii ɛ. Tin, nye naakaada betɛ ne etɛp dum ne ebyel ɛ Zanɔ Nduuel-bot, zenɔ ye Yezu. Nye nakaada ɛ dɔa fofop ɛ Gheɔ nalyaal Zakaali ne Maali nyel ɛ, dɔa ye nadhaa ɛ sok Elizabeth ne Maali nabya ɛ, dɔa Maali, Zakaali zenɔ Simeyɔn naduwal Zɛɛb ne djeeb ɛ, dɔa Yezu nalik tɔ Ndjaa-ebuwa nye dinaa dhɔma ɛ (1-3).

Ye baakaada ɛ, etɔ ɛ Yezu pe Yeluzalem. Tɔ elajɛl ɛlak, Luk nakaada kana dhiiti mot na mbɛɛ lyem dɛl ɛ Samaali, kana mot ekum, kana mɔn nawo ɔ. Zenɔ edhiiti etɛp, tyee ye Maat ne Maali, bot ɛ namyaal nɔa, Yezu sulal pe daa lɔɔ ɔ (10.35-15.32).

Tɔ etɛp bak djas, Luk nadi ekwyɛl elyaal ɛ ghwyil ne mebwala ɛ Yezu. Nye baalyaal ɛ nɔa, Yezu nadus ɛ pe daa Zɛɛb, ne tseetse nɔa, nye ɛ mot mbyak Yisalaɛl, nye nazye ɛ ɛtɛp bot ɛ membyak djas. Nye baakwyɛl elyaal ɛ, dɔa Zɛɛb di ekwyɛl bot ɛ di ebeɛa ɛ mis toto ɔ. Ye ɛ mot dɔa Elizabeth, mot nadi kwyiid moma ɔ, bembaaɛl ɛ etaa, ne bedhiiti bot ɛ lɔɔg tak.

Luk nakwyɛl ɛ egoola Mbɛɛ Bhaadal pe daa bot ɛ di ɔaɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ. Kɔ esu ɛ tak ɛ di nɔa, tɔ bemekana menɔ me Mbɛɛ Bhaadal di kwyala ɛ, ye nabe ɛ etɛp bot ɛ di ɔaɔg etsi ɛ bot ɛ mbyak Yisalaɛl aalaa ye ɔ. Nye nakwyal deɛnek ɛ, ɛtɛp be neegu esuk ɛ duma ɛ Yezu, be neemyaal nɔa, nye ɛ Metsik-bot ɛtɛp bot ɛ bɔs djas.

Mekana me tak kaada ɛ etɛp bak:

Elajel 1.1-4: Esuk e Ekwyala bak;
 melajel 1.5–2.52: Ebyel e Zañ Nduuel-bot ne ye Yezu, zenɔ edhɔma
 bɔɔ;
 elajel 3.1-20: Mesa e Zañ Nduuel-bot;
 melajel 3.21–4.13: Eduwa Yezu naduwa Zeeb e, ne mebhawal me;
 melajel 4.14–9.50: Mesa e Yezu pe Ghalile;
 melajel 9.51–19.27: Yezu eedus pe Ghalile tɔ pe Yeluzalem;
 melajel 19.28–23.56: Yenga mesik e Yezu pe Yeluzalem, mezuk me ne
 esyee e le;
 elajel 24.1-53: Yezu eegom, nye eelyaal bot nyel, nye eebyet to gwoo.

Luk epelyaal esuk e Ekwyala be

1 ¹Dhaandijaa Teofil, dɔa ye nabe nɔa, bot ebuepe naakwyel ekaada to mekana etep ee nadhaa pak'ena e, ²ne dɔa bot e nabee ne mis mɔɔ met tyee etep bak djas nadi esael e, nakaadaa bis e meken e. Bot e tak nabe e, be moo bot e mesa e Zeeb. ³Bhii me nazedu etep tak kekum pe mesuk me tak e, me e booke nɔa, ye goka e nɔa, mam pe, me kaada wɔ etep bak djas to Ekwyala, wɔy kukuma Teofil. ⁴Me sa deenek e, etep wɔ neegu etseetse e melyo me wɔ nabela e.

Fofop ngɔt epelee bhaadal dum ne ebyel e Zañ Nduuel-bot

⁵E ghej Eelood nadi mekoozi me kyee dik Yude e, ye nabe e ne dhiiti ghaa-Zeeb, din e le nabe e Zakaali. Nye nadi e ngɔt to sama edhuu e beghaa-Zeeb nadi to lɔɔg e Abiya ɔ. Myel nabe e dha e boo ghaa-Zeeb Aalon. Din e le nabe e Elizabhet. ⁶Bɔɔ djas bebɔ nadi e bot e epiki e mis e Zeeb. Be nadi eduwal ne eke tyee etsi ne metij e Ghej di elee e enyɔepe. ⁷Saabegɔs kabe e nɔa, be nabe e aabe ne mɔn. Elizabhet nabe e kwyiid moma, nye nabe e aabe ne ghwyil ebya etee nɔa, bɔɔ djas nabe e, be moo betɔa-bot.

⁸Dhiiti dwoo, Zakaali nadi esa mesa me yii ghaa-Zeeb to Ndjaa-ebuwa, etee nɔa, ye nabe e yɔɔɔ lɔɔg e nadi to mesa e dwoo tak. ⁹Be eezesa dhiiti egwyeeeg to ezel e lɔɔ, dɔa eboo beghaa-Zeeb nadi ezezye ne esa sok e, etep be neesee mot aani, tɔ kedik epu e ele na mbee menuub to Di na Dee e Ghej e. Zakaali e nasɛɛaa dwoo tak etep ekedik epu ele na mbee menuub. ¹⁰Edhuu e bot djas nalelik e pe kel edjaala e ewala e epu ele na mbee menuub nadi edikaa to Di na Dee e.

¹¹Tin, dhiiti fofop ngɔt e Ghej zokazetuula Zakaali zaka. Fofop tak eezetyaa tetel pe mbo eghen mesa-ebuwa di edikaa epu ele na mbee menuub e. ¹²Dɔa Zakaali nabee nye e, ye nabe e bwoo ne bebebwol naamet nye elyelepe. ¹³E di'enek, fofop eezeke ne ne nɔa: «Nɔdi ne bwoo Zakaali, etee nɔa, Zeeb eegwak mendjaala mɔ! Elizabhet mwalo e waabela ebum. Nye waabya wɔ mɔn mɔɔ motom. Wɔ aaget mɔn tak e Zañ. ¹⁴Wɔ aadi e to boo memyaala. Tin, bot ebuepe e waamyaala dum ne ebyel e le. ¹⁵Etee nɔa, nye aadi e boo-mot e mis e Ghej. Nye aanade menyok me vin, aade dɔɔ ne kwaambi edhiiti menyok me di edje elangi e. Sisim na Dee e waalwood to le nye dinaa to mɔ nyeeeg. ¹⁶Nye waasa nɔa, bɔn e Yisael ebuepe bula zedum koj ne Ghej Zeebɔɔ. ¹⁷Tin, nye waake sok bhwoob e Ghej ne sisim ne eghen e ngoollel-Mekpa e

Zeeb Eli, étep nye neebulal egwakel pak beseeḡ ne bɔn bɔɔ. Ne ebaasa náá, bot ε di elyel elo ɔ swoola mefulu étep be needi bot ε etsoŋ ne epiki.»

¹⁸ Tin, Zakaali eezeke ne fofop náá: «Mam aagu náá, etep ee wɔ di eleε ε, ye é tseetse dáa? Etee náá, me moo é tɔa-mot. Mwalam pe moo é ye sil-moma.»

¹⁹ É di'enek, fofop é boozebɔɔza ne ne náá: «Din ε lam é Ghabhiliyel. Ye é mam ε dyeebadi sok bhwoob ε Zeeb étep esa mesa me. Nye lwom me é, me zeli ne nɔ, me zelee wɔ Mbée Bhaadal'enek. ²⁰ Deenek, wɔ ààpamyaal etep ee me lee wɔ ε, sonok be náá, etep tak é waasée é ewala ε Zeeb zekoobal ε. Étep tak ε di náá, wɔ aadi é bubu. Wɔ aanàkwaabaalii, kana dwoo mos kekum dwoo esesée binek djas aasael ε.»

²¹ É di'enek, bot ε nazye mendjaala ɔ nadi ebwood Zakaali, be nadi edjoka dáa nye nadi ebɔya tɔ sum Di na Dee ε Zeeb ε. ²² Tin, dáa nye nakawis ε, nye nabe é, nye moo ààkabe ne tyee nye kalii ne nɔɔ. Deenek, bot eezegək náá, nye eebée dhiiti djema mebwala penek tɔ sum Di na Dee ε Zeeb. É di'enek, nye nakalii-lii ne nɔɔ é ne egeka dáa bubu, étep nye nabe é, nye moo bubu.

²³ Tin, dáa Zakaali nasilal bim melu me nye nagoka ne esa mesa me tɔ Ndjaa-ebuwa Zeeb ε, nye eezesik pe del ε le.

²⁴ Ba melu bhii tak, Elizabhet myel eezebela ebum. Wɔ gwaa, nye zokazesowa ne ebum ε tak tyee bengon eten tɔ ndjaŋ'e. Nye nadi ekeke é náá: ²⁵ «Bee sa Gheŋ sa dum ne nam ε, nye eemyaal edis ε me tɔ esa ee nadi edje me sen é mis me bot ε.»

Fofop ngɔt epelee bhaadal dum ne ebyel ε Yezu

²⁶ Bhii bengon eten ne wat yii ebum ε Elizabhet, Zeeb eebaazedhis fofop Ghabhiliyel pe del ε Nazalet, pe kyee dik Ghalile. ²⁷ Nye nadhis fofop tak é pe daa mɔɔ moma ngɔt di ààgu botom ɔ, din ε le nabe é Maali. Nye nadi é, ghɔɔd motom ngɔt ne din ε Zozef. Zozef nabe é dha ε Mekoozi Dhavid. ²⁸ Fofop eezetuula nye, swos nye, nyey náá: «Dia tɔ memyaala, wɔ eeboma ne mbée bhwoob ε Zeeb. Gheŋ é ne nɔ lɔɔg.»

²⁹ Maali moo tinaak yooo, edjoka ne mbi yenek mekpa. Nye é boozedji esuk ε yenek meswosel. ³⁰ Fofop é bookake ne ne náá: «Maali, nàbem ba, etee náá, wɔ eeboma ne mbée bhwoob ε Zeeb. ³¹ Wɔ waabela ebum. Wɔ waabya mɔn mɔɔ motom. Din ε wɔ aaget nye ε, ye aadi é Yezu. ³² Nye aaboodi é boo-mot, be aadjóo nye Mɔn ε Zeeb Mekaake. Gheŋ Zeeb é waaneeg nye mekoozi dáa Dhavid bhaab'e nadi é. ³³ Deenek, nye aadi é mekoozi kɔ mbyak ε Zakɔɔb kɔm-kɔm. Eyon ε le aadi é ààbe ne esik.» ³⁴ Maali eezeke ne fofop náá: «Yiizaag aasael dáa? Mam é di ààgu botom'aak?» ³⁵ Fofop eezebɔɔza ne ne náá: «Sisim na Dee é waazye kɔ lɔ. Ghwyil ε Zeeb Mekaake é waabutal wɔ. Étep tak ε di náá, mɔn na dee wɔ waabya ɔ, nye aadjóoaa é Mɔn ε Zeeb. ³⁶ Dɔɔ ne Elizabhet mɔn-nyoog é waabya ngbe mɔn mɔɔ motom, ye nakoozobe náá, nye é sil-moma. Nyey mot be nadi ekeke náá, nye é kwyiid ɔ, ebum ε le moo mos é ne bengon eten ne wat. ³⁷ Etee náá, ye tok ne sa Zeeb aadi ààkwak.» ³⁸ Tin, Maali zebɔɔza ne ne náá: «Mam é mot-mesa ε Gheŋ. Ye sael ne nam dáa mekpa mɔ di eke náá, ye sael ε.» Bhii tak, fofop eezetɔ ye.

Maali eetɔ kebee Elizabhet

³⁹ Ààbɔya tɔ melu menek deenek, Maali eezegheε, tɔ kaab pe del ε metsok nadi pe kyee dik Yude ε. ⁴⁰ Nye eezɛni tɔ ndjaŋ ε Zakaali, bhii tak, nye eezε-swos Elizabhet.

⁴¹Dáa Elizabeth nazogwak-gwakak meswosel ε Maali ε, é di tak wat, wɔ gwaa, mɔn zekuu nye tɔ mɔ. É di'enek, Sisim na Dε eezelwood tɔ lε. ⁴²Nye eezetsim elyεlepe náá: «Zεeb eesεε wɔ metel dhaa boa djas kɔ bɔs'ak! Deenek, esεεa metel menek é dɔɔ nε kɔ mɔn wɔ aabya ɔ. ⁴³Mam é yam nwyaa dhiiti vanj moma, etεε náá, nyεεg ε Gheɲ'am zye pe daa lam? ⁴⁴Etεε náá, ye bε é, wɔ eebee náá, é sok mε gwak meswosel mɔ ε, ye bε é, mɔn eekuu mε tɔ mɔ nε memyaala. ⁴⁵Mεnyɔ nε nɔ, etεε náá, wɔ eemyaal náá, Gheɲ é waasa sa nye lεε wɔ ε εnyɔεpe!»

Djeeb ε Maali

⁴⁶É di'enek, Maali eεzeke náá:

«Mε epeduwal Gheɲ nε lyem'am djas.

⁴⁷Sisim'am é pe tɔ boo memyaala kɔ esu ε Zεeb Metsik-bot mam.

⁴⁸Etεε náá, nye eeliig mis mε, gwyák mot-mesa mε,
mam ààkobe yam mot etela ε nyel.

Nε tseetse, kana dwoo lak mos, membu nε mesee,
bot aakadjóo mε é “moma Zεeb nazesεε metel ɔ”.

⁴⁹Etεε náá, Zεeb Mεkaake eesa eboo esonok tɔ lam.
Nye é Zεeb na Dεε.

⁵⁰Nye nε bu enεm esa,
melu nε mεwala djas dum nε bot ε di eduwal metiɲ mε ɔ.

⁵¹Nye eesa mesa mε mεbwala nε eghεɲ bε.
Nye eetwak bot ε di nε mεbet tɔ elyem ɔ.

⁵²Nye eedis bεmekoozi kɔ mεbhóó mε mεkoozi mɔɔ.
Bhii tak, nye eedje bot ε di ààbε nε εbet ɔ,
mεbhóó mε mεkoozi.

⁵³Nye eedje bot ε nadi nε za ɔ ekum.
Nye eeswaal bekum ε bot mεmbɔ mε toto.

⁵⁴Nye nazye é zekwyee Yisalael, mot-mesa mε.
Nye ààdjisa elyaal enem nε embεε bε

⁵⁵nε Abalaam bε nε bedha bε,
kɔm-kɔm sii nε kɔm,
dáa nye nakek bebhaab binaka ε.»

⁵⁶Tin, Maali eezedi pe daa Elizabeth tyee bengɔn elεl, bhii tak, nye eezεsik pe del ε lε.

Εbyel ε Zaɲ Nduuel-bot

⁵⁷Ɔwala nabe náá, Elizabeth é waabya ɔ, ye eεzekum. Wɔ gwaa, nye zebya mɔn mɔɔ motom. ⁵⁸Bεɔ bot ε nadi nε mendjaa ekunaape nε nε ɔ, nε bot ε mebyel mε zokazεgwak náá, Gheɲ nabe é, nye naagek nye ghonj. Bε nε benɔɔ moo tin tɔ memyaala bɔɔ djas. ⁵⁹Dáa mɔn nabe, nye moo nε melu meten nε elεl bhis ebyel ε lε ε, wɔ gwaa, bε zetɔ éteɲ ekeniigal nye beka. Bε nakwyel eget nye ε din ε sεεg Zakaali. ⁶⁰Tin, nyεεg é boopeε, nye é boozeke náá: «Ààbε! Din ε lε aadi é Zaɲ.» ⁶¹É di'enek, wɔ gwaa bε zeke nε nε náá: «Deenek, ye tok nε mot ngɔt tɔ bot bɔ nadi nε din ε Zaɲ!» ⁶²Tin, tɔ εgek ε dáa ebubu di elii ε, bε eezεdji sεεg mɔn, din ε nye nakwyel eget mɔn'ε ε. ⁶³Wɔ gwaa, Zakaali zokazεwaab náá, bε zye nye nε mɔɔ pet ebaya bε di ezezye nε ekwyal

kɔ tak ɛ. É di tak, wɔ gwaa, nye zokakwyal náá: «Ne tseetse, din ɛ le é Zanj.» Tin, bɔɔ djas naazedjoka ebuepe. ⁶⁴É di tak wat, wɔ gwaa, Zakaali zebaakan elii enyɔpe. Nye moo tin etsim elyelepe eduwal Zeeb. ⁶⁵É di'enek, bot djas nadi be ne benɔɔ ɔ, be nadi é be moo ne bwoo, pe kɔ mel me nadi tɔ metsok me kyee dik Yude ɛ. Tin, bot djas nazokakekaada é tep'enek. ⁶⁶Bot djas nadi egwak dǎa tep tak nasael ɛ, be moo tin esiiza tɔ ebhum elyem bɔɔ, edji náá: «Mɔn tak aadi zɛ?» Ye nabe é tseetse náá, ghwyil ɛ Gheɲ nadi é tɔ le.

Djeeb ɛ Zakaali

⁶⁷Zakaali, sɛɛg mɔn nabe é, nye eelwood ne Sisim na Dɛɛ. Wɔ gwaa, nye zokani egoola Mɛkpa ɛ Zeeb tɔ Sisim. Nye nadi ekeke é náá:

⁶⁸«Mena goka é ne esɛɛ Gheɲ Zeeb bot ɛ Yisalaɛl metel.

Etɛɛ náá, nye eezɛkwyeɛ bot ɛ mbyak'e, nye eepek be.

⁶⁹Nye eewyisal mena gheɲ mot, Mɛtsik-bot,
pɛ tɔ bedha ɛ mɛkoozi Dhavid mot-mesa mɛ.

⁷⁰Ye é etɛp ee nye naloozeleɛ tɔ enuub e bengooel ɛ Mɛkpa ɛ Zeeb'e, be na edɛɛ ɛ.

⁷¹Nye naakek mena tsik di epek mena é mɛmbɔ mɛ bot ɛ mɛbhuka mena ɛ,
dɔɔ ne si mɛko mɛ bot ɛ di esa mena ebiyo ɔ.

⁷²Nye naagék gheɲ ne bebhaab benaka.

Nye nabe é ǎǎdjisa ebheɲ ɛ le na dɛɛ nye nalik ɛ.

⁷³Ne tseetse ye nabe é, Zeeb eetuwal myoɲ ne mesoɲ mɛ é mis mɛ
bhaab'enaka Abalaam náá,

⁷⁴nye waazepek mena é mɛmbɔ mɛ bot ɛ mɛbhuka mena.

Étɛp mena neesaka mesa mɛ, ǎǎbe ne bwoo tɔ ebhum e elyem bena.

⁷⁵Etɛɛ náá, mena needika dɛɛ ne piki
é mis mɛ, é melu mɛ tsik'ena djas.

⁷⁶Deenek, wɔy mɔn'am, wɔ aadi é, ngoolel-Mɛkpa ɛ Zeeb Mɛkaake.

Etɛɛ náá, wɔy é kwaake sok bhwoob ɛ Gheɲ étɛp wɔ neekoobal mɛze mɛ.

⁷⁷Étɛp wɔ neeleɛ bot be náá, nye epezyɛ zɛtsik be,
da pel mesyem mɔɔ.

⁷⁸Tseetse, Zeeb yenabelka ne bu enem esa, ne kwyel.

Dusa tɔ gwoo, nye eewyisal kɔ lena gwyɛ tyee wat ne mɛkas mɛ gwyɛ
di edjem tɔ melem ɛ.

⁷⁹Etɛɛ náá, nye neewyisal bot ɛ di tɔ ghooghom, ne tɔ piyo esyee ɔ, tɔ
gwyɛ.

Nye needjɛɛd mɛko mɛ kyeed mena pɛ ze egwyem^a.»

⁸⁰Dǎa mɔn nadi ewyee ɛ, sisim ye nabaadi ewyee ebuepe. Nye nadidi é, tɔ kyee dik besyɛ di ǎǎbe ne mɛdii ɛ, kɛkum dwoo nye nazelyaal bot ɛ Yisalaɛl nyel ɛ.

Ebyel ɛ Yezu

2 ¹É gheɲ tak, wɔ gwaa, Sezaad Oghust zokazelwom bot, be kwyal min me metanj mɛ bot ɛ eyoɲ Lɔm djas. ²Èken ɛ elɛɛga ne ekwyal ɛ min

mε bot nasael ε ε gheη Kilinus nadi kukuma dik Siili ε. ³Bot djas nadi etó kεkwyε-kwyalaa min ε, mot ne mot pe del ε le. ⁴Zozef zokadus pe kyee dik Ghalile, pe ghaada Nazalet, nye neezetó pe kyee dik Yude, pe del ε Bheteleem, etee náá, nye nabe ε dha ε Dhavid. ⁵Nye ε bootó pe eleega ne ekwyla e min be ne ghóod'e Maali. Maali nadi ε ne εbum.

⁶Dáa be nakadi tin ε, wó gwaa, ewala ε nabe náá, Maali ε waasyas ε zokaze-kum. ⁷Nye ε boozεbya mɔn mɔɔ megwyak mε. Tin, nye ε boozεbét nye eghóod, pil nye tɔ bhelangiti, bhii tak nye eezekel nye kɔ mɔɔ tεeg be nadi ekekel edee e ebhata ε, etee náá, be nabe ε ààbela di tɔ ndjaa bedjon.

Fofop ngɔt eetuula bεmbaalel ε ebhata

⁸É kyee dik tak wat, ye nabe ε ne bεmbaalel ε ebhata, be nadi ε tɔ bal ebaal esan ε ebhata bóó ε pum. ⁹Wó gwaa, fofop ε Gheη zetuula be. Mekas ε Gheη naazekaal be bweee. Wó gwaa, bwoo zesa be εbuepe. ¹⁰Tinaak, fofop eezεlee be náá: «Nàbemka ba, etee náá, me zye ε, zegoola bin Mbεε Bhaadal, yii bot djas aamyala ne ye ε. ¹¹É pum'ak mos, kɔ del ε Dhavid, Metsik-bot eezεbyel étεp'en. Ye ε Mesia, Gheη. ¹²Beeka geka bi aagwyak nye ne ye ε: bi ε waabela mɔɔ tɔlɔɔ wola tɔ bhelangiti, ndjaasi kɔ mɔɔ tεeg be di ekel edee e ebhata ε.»

¹³É di'enek wat, wó gwaa, bete ne efofop zokadus tɔ gwoo, zεsεega ne fofop nadi tinaak sok ɔ, be moo tin eduwal Zεεb, bóó náá:

¹⁴«Duu ne Zεεb pe εko tɔ gwoo,

tin, egwyem kɔ bɔs dum ne bot ε nye di ekwyel ɔ!»

Bεmbaalel ε ebhata eetó pe del ε Bheteleem

¹⁵Dáa efofop nalik be, sik pe tɔ gwoo ε, bεmbaalel ε mesaa mε ebhata zokazeke pak'wó náá: «Djhootóka pe Bheteleem. Ye goka ε náá, mena beeka sa tuula penek ε, sa Gheη lyaal menaka ε.» ¹⁶Be eezεgheε mɛnyel tó, tin, be eezεbela Maali be ne Zozef, dóɔ ne mɔɔ tɔlɔɔ ndjaasi kɔ mɔɔ tεeg be nadi ekekel edee e ebhata ε. ¹⁷Dáa be nakabee nye ε, wó gwaa, be zεlee etεp ee fofop'enɔk nalεε be dum ne mɔn tak ε. ¹⁸É gheη bot djas nadi egwak mbi etεp ee bεmbaalel ε mesaa mε ebhata binek nadi eleε ε, bot djas naadyeebadjoka. ¹⁹Ye kabε Maali ɔɔ, nye nazobaa etεp binek djas ε tɔ bum lyem'e. Tin, nye moo esiiza εbuepe. ²⁰Bhii tak, bεmbaalel ε mesaa mε ebhata ε boozεsik. Be nadi eduwal Zεεb, étεp endem ee be nazebee ε, ne yii be nazegwak ε, ne etεp ee efofop nalεε, nabatasael ε.

Mɔn getaa din ε Yezu

²¹Bhii melu meten ne elel mɔn nabyel ε, wó gwaa, be zetó, keniigal nye beka, tin, be eezεget nye din ε Yezu, din ε fofop nalεε be, εsok ne nyεeg ne bela εbum ε.

Zozef be ne Maali eεzyε ne Yezu pe Ndjaa-ebuwa

²²Tin, ewala ε edis edhuud, dáa etsi e Moiiz nadi eleε étεp εbyel ε mɔn ε, ye eezεdjala, deenek, Zozef be ne Maali eezetó ne mɔn pe Yeluzalem. Wó gwaa, be zetó ne mɔn pe kok Ndjaa-ebuwa Yeluzalem étεp ekelyaal Gheη mɔn. ²³Etee náá, tɔ etsi ε Gheη, ye nabe ε, ye eekwyalaa náá: «Mɔn motom,

yii megwyak aabyel ɔ, nye aadi é ngbe Gheɲ^b.» ²⁴Be nabaadi é, edje dɔɔ ne dhiiti buwa yii etsi e Gheɲ di edji e. Ye nabe é: «Mepepak membá, nɛghu bɔɔ megum membá^c.»

²⁵Pe Yeluzalem, ye nadi é, ne dhiiti mot, din e le nabe é Simeyɔɲ. Nye nadi é, mot epiki, eduwal Zeeb. Nye nadi ebwood mot aazetsik Yisalaél ɔ. Sisim na Dee nadi é ne ne lɔɔg. ²⁶Sisim na Dee naaloolɛe nye náá, esok ne nye ne gweye, nye waabee Mesia Gheɲ aadhis ɔ. ²⁷Wɔ gwaa, Sisim na Dee zedul Simeyɔɲ, nye tɔ pe kok Ndjaa-ebuwa. Bebyael e Yezu naazyɛ ne mɔn'ɔɔ éteɖ ezesa nye dáa mekpa me etsi di elɛɛ e.

²⁸Simeyɔɲ é boobɛɖ mɔn tɔ membo mɛ. Bhii tak, nye eezɛghaapeɛ Zeeb. Nye náá:

²⁹«Nenak, Gheɲ, beta kwom'ɔ, nye gweye tɔ egwyem, tyee wɔ nalɛɛ nye e.

³⁰Etɛɛ náá, mis mam ezebee tsik wɔ nadhis bis ye e,

³¹tsik wɔ nazekoobal éteɖ membyak djas e.

³²Ye é ngel aasa náá, membyak me sis gu wɔ e.

Ye é duu bot e mbyak'ɔ, Yisalaél^d.»

Mekpa e Zeeb yii Simeyɔɲ nalɛɛ e

³³Sɛɛg ne nyeɛg e Yezu nabe é, edjoka dáa Simeyɔɲ nadi elii dum ne mɔn'ɔɔ e. ³⁴Simeyɔɲ é boozɛsɛɛ be metel, nye ne Maali nyeɛg náá: «Zeeb dhis mɔn'ak e, éteɖ ekwyesal bot ebuepe ne ɛwyɛl bot ebuepe pe kɔ Yisalaél. Nye aadi é, ndem ngɔt e Zeeb. Bot ebuepe é waasyaala bhyeed kɔ lo'ɛ. ³⁵Tin, nye waalyaal popoopwon egeka ee di syela tɔ ebhum elyem e bot ebuepe e. Ye kabe wɔy Maali ɔɔ, mezuk é waatuu wɔ lyem ketuula pe yii kyee dáa pel.»

An, moma nadi ngoolel-Mekpa e Zeeb ɔ

³⁶Ye nabaabe é ne dhiiti moma nadi ngoolel-Mekpa e Zeeb ɔ. Din e le nabe é An. Nye nabe é esyes e Fanuél, mot mbyak e Aseɛd. Nye nabe é, nye eezedyebageeb. Nye nabe é, nye naadi membu meten ne ebá, be ne ngom naba nye, nye dinaa ààgu botom ɔ. ³⁷Bhis esyee e ngom, nye nabe é ààkabaatɔ eba, kekum membu mekam-meten ne elɛl ne membu mená (84). Nye nabe é ààdus tɔ kok Ndjaa-ebuwa. Nye nadidi é, esa mesa me Zeeb mwos ne pum, ne etsi e edee tɔ mendjaala. ³⁸Wɔ gwaa, nye zetuula dwoɔ tak wat, nye moo tin eduwal Zeeb, bhii tak nye moo lii dum ne mɔn tɔlɔɔ ne bot e nadi ebwood náá, Yeluzalem zepekɛl é ban ɔ.

Esik e Yezu pe del e Nazalet

³⁹Dáa sɛɛg ne nyeɛg e Yezu nasilal esa esesɛɛ djas etsi e Gheɲ nadi elɛɛ e, be eezɛsik ne ne pe kyee dik Ghalile pe del e lɔɔ, pe Nazalet. ⁴⁰Tin, ye nabe é, mɔn ewyee ne ebɛɛ e mis, Zeeb naawa tɔ le etsoɲ ne enɛm ne embɛɛ be.

Yezu tɔ kok Ndjaa-ebuwa, nyeɛ ne membu kam ne ebá

⁴¹Membu djas bebyael e Yezu nabe é, etetɔ pe Yeluzalem éteɖ ekeɖɔl ebyon e Pak. ⁴²Dáa Yezu nabe nye moo ne membu kam ne ebá e, be é boozetɔ ne ne, dáa ye boodi ezezye ne esesɛɛ tɔ mefulu mɔɔ e. ⁴³Dáa ebyon nasi e, be eezɛsik.

Ghuna mɔn'ɔɔ Yezu naalik pe Yeluzalem, tinaak, bebyael e Yezu ààgu. ⁴⁴Bɔɔ nadi egek e náá, nye é be ne bedhiiti bot tɔ zukamwaa ne mot nadi eke lɔɔg wat be ne benɔɔ ɔ. Tin, bɔɔ zokake tu dwoo. Wɔ gwaa, be zekan esanɔ e nye pak bɔn-nyɛɛg bɔɔ, ne besɔ bɔɔ bot e nadi é ebyonɔ be ne benɔɔ ɔ. ⁴⁵Bɔɔ ààbela nye e yenek. Be é boozesik pe Yeluzalem esaa nye.

⁴⁶Tin, kuma ye nakum melu melɛl bɔɔ esaa nye e, wɔ gwaa, be zebela nye tɔ kok Ndjaa-ebuwa. Nye nadi é, ndiindel, belyoel eewa nye kuku ebwak, nyey egwak be, ne ebaadji be ekiya. ⁴⁷Bot djas nadi egwak nye ɔ, be nadi edjoka ebuepe ne kwaambi etsonɔ nye nadi ne ye e, ne dáa nye nadi ebɔɔza ekiya bɔɔ e. ⁴⁸Dáa sɛɛg ne nyɛɛg nabee nye e, wɔ gwaa be zɛdjoka ebuepe. Nyɛɛg é boozeke ne ne náá: «Mɔn'am, éteɔ yé wɔ sa bis deenɛ? Bhum elyem e bis ne soog di é pe eko. Bis eesaa wɔ, saa saa.» ⁴⁹Nye é boozebɔɔza ne nɔɔ náá: «Bi saa me éteɔ yé? Bi ààgu náá, me é tɔ ndjaa Saagam, éteɔ esa mesa me?» ⁵⁰Kabela náá, be nabe é ààmet esuk e sa nye nadi elii e.

⁵¹Bhii tak, be eezesik ne ne pe Nazalet. Nye nadi elooba ne nyɛɛg ne sɛɛg. Tin, nyɛɛg zokabaal etɛɔ binek djas tɔ lyem'e. ⁵²Yezu moo tin ewyee ne tye, ne etsonɔ, ne enem ne embee é mis e Zɛɛb ne é mis me bot.

Melyo e Zanɔ Nduuel-bot

3 ¹Ye nabe é, é sok Sezaad Tibɛɛd nadi, nye moo ne membu kam ne etɛn kɔ bóó ekukuma dik'e e, Pɔɔs Pilat nadi é kukuma kyee dik Yude, Eelood kadi é ekɔk kɔ Ghalile. Ye kabɛ mɔn-nyɛɛg Filip ɔɔ, nye nadi é kukuma kyee dik Ituud, ne Talakonitid. Lizanyas nakabe ye é kukuma kyee dik Abilen. ²É gheɔ Han ne Kayif nadi eboo beghaa-Zɛɛb e, ye nabe é Zɛɛb naalii ne Zanɔ mɔn Zakaali pe tɔ bal. ³Zanɔ zokazyɛ kɔ mel me nadi pe kyee dik wat ne dii Yulɛn e. Nye natutuud é náá: «Liigka elyem, da bi é keduwa Zɛɛb. Tin, Zɛɛb é waapel mesyem men.»

⁴É di'enek, etɛɔ ee nadi kwyala tɔ Mekana me ngoolel-Mekpa e Zɛɛb Ezayi e, ye naabela esuk. Ye nabe é náá:

«Mot ngɔt epetuud tɔ bal:

“Koobalka ze e Gheɔ,

da bi é tuu nye meze me na looba-looba!

⁵Edi ee di na sebetɛɛ pak metsok

djas e, ye waabimelaa.

Metsok ne eghooda djas é waasilaa.

Membonɔ djas di é ze e, ye waasekaa.

Meze me di, ye eezepulel e, ye waakoobelaa.

⁶Tin, bot djas é waabee tsik Zɛɛb aadje e.” »

⁷Medhuu me bot nadi ezye pe daa Zanɔ etɛɛ náá, Zanɔ neezɛduu be Zɛɛb. Zanɔ zokake ne nɔɔ náá: «Biɔɔ mbyak megel mak, eze lyo bin náá, bi kaab ebuk e Zɛɛb di ye eezekunaa yenek? ⁸Lyaalka ne esesɛɛ bin náá, ye é tseɛtse náá, bi eezeliig elyem bin, da bi é bet eke biɔɔ ne biɔɔ náá: “Dhiiti sonok aanàk-waasa mena, etɛɛ náá, Abalaam é bhaab'enaka.” Betka me lee bin náá, Zɛɛb é ne ghwyil esa náá, mekok mak liiza, ye di bedha e Abalaam. ⁹Ye goka é bi gu náá, zɔɔ moo é neega é ebok e le, éteɔ ye neetsaal ekanal e tak. Ele djas aadi ààdje bhum e, goka é ne etsaalaa. Bhii tak, ye kedikaa tɔ du.»

¹⁰ Wɔ gwaa, bot moo tin edji nye náá: «Bis goka ne esa dáa?» ¹¹ Nye é boozebɔɔza ne nɔɔ náá: «Mot di ne ekuwa ebá ɔ, goka é ne egwyena wat, dje mot di ààbe ne ye ɔ. Bela náá, mot di ne edee e dek ɔ, nye kaa ne bot é di ààbe ne ye ɔ.»

¹² Benɔɔɔl e epata e lapo zokabaazyɛ yɔɔɔ zeduwa Zeeb. Wɔ gwaa, be dji Zaɔ Nduuel-bot náá: «Lyoeɔ, bis goka ne esa dáa?» ¹³ Nye eezɛɔɔza ne nɔɔ náá: «Nàwaabka bot epata e lapo dhaa yii kukuma di eleɛ náá, bi goka ne ewaab e.»

¹⁴ Esodja zokabaadji yɔɔɔ náá: «Ye kabe bis ɔ, bis goka ne esa dáa?» Nye eezɛɔɔza ne nɔɔ náá: «Sa mot ààbaanɔɔ sa mot ne bhel, sa mot ààsu mot tɛp. Bi goka é ne ede e efute e mesa men.»

¹⁵ Bot djas nadi ebwood ne ebwaaleɔ djas. Bot djas nagek é náá, Zaɔ nabe é Mesia. ¹⁶ Nye eezɛke ne bɔɔ djas náá: «Mam duu bin Zeeb é tɔ mɛdii. Ye kabe mot di ezye bhis'am ɔɔ, nye eedhaa mɛ ne mɛbwala ne ghwyil. Mam aanàkwaakobela-belak duu' emalal éteɔ ekotii-tiik ekel e ekoko be. Nyeɔ aaduu bin Zeeb é tɔ ghwyil Sisim na Dɛɛ ne tɔ du. ¹⁷ Tɔ membo mɛ, nye eemet wal éteɔ nye neewa mbek pak ezeɛza ne embɛɛ mɛbhek. Tin, da nye é kwom mɛɛ bhum kɔ taa. Ye kabe ezeɛza ɔɔ, nye kakemwas ye e tɔ du na kɔm-kɔm.»

¹⁸ Zaɔ naagegoola bot Mbɛɛ Bhaadal ne elyo be betɛ ne bedhiiti melyo.

¹⁹ Wɔ gwaa, Zaɔ zokazɛdul mɛkoozi Eelood mɛɔ kɔ esu e Eeloodhiaad mwaa mɔn-nyɛɛɔ nye nadek ɔ, dɔɔ ne éteɔ embee esesɛɛ nye nadi esa e djas.

²⁰ Tin, Eelood naabaazesa dhiiti mbee tɛp: nye naawa Zaɔ é mbok.

Eduwa Zeeb e Yezu

²¹ Bhii bot djas nazeduwa Zeeb e, Yezu pe naazeduwa Zeeb. Nye nadi edjaala, wɔ gwaa gwoo zɛɔɔɔl. ²² Bhii tak, Sisim na Dɛɛ eezɛsul kɔ lɛ tyee eghum. Wɔ gwaa, dhiiti gwood zokazɛgék tɔ gwoo náá: «Wɔ é mɔn'am mɛ dyebakwyɛɔ ɔ. Mɛ eedyebamyala ne nɔ ebueɛɛ.»

Dhaad mɛbyɛɔ e Yezu

²³ Yezu nabe é, nye moo ne membu tyee mɛkam-mɛɔl (30) é sok nye nakan mesa mɛ e, ne dáa bot nadi eke náá, nye é mɔn e Zozɛf e. Zozɛf nadi é mɔn e Eli. ²⁴ Eli é mɔn e Matat, Matat nakadi é mɔn e Levi. Levi nabe é mɔn e Mɛlki, Mɛlki nakadi é mɔn e Zanayi, Zanayi nabe é mɔn e Zozɛf. ²⁵ Zozɛf nakadi é mɔn e Matatyas, Matatyas nabe é mɔn e Amɔs. Amɔs é mɔn e Nawum. Sɛɛɛ e Nahum nabe é Esli, Esli é mɔn e Naghayi. ²⁶ Naghayi nabe é mɔn e Maat. Mot nabya Maat ɔ nabe é Matatyas. Matatyas nabe é mɔn e Semeyi. Mot nabya Semeyi ɔ, nabe é Yosek. Yosek nabe é mɔn e Zodha. ²⁷ Zodha kadi é mɔn e Yoanan. Sɛɛɛ e Yoanan nabe é Leesa. Leesa nadi é mɔn e Zoolobhabhel, Zoolobhabhel kadi é mɔn e Salatyɛɔ, Salatyɛɔ nabe é mɔn e Neeli. ²⁸ Neeli kadi é mɔn e Mɛlki, Mɛlki nadi é mɔn e Adhi, Adhi kadi é mɔn e Kosam, Kosam nadi é mɔn e Elmadham. Elmadham kadi é mɔn e Eed. ²⁹ Mot nabya Eed ɔ, nabe é Zozue, Zosue nabe é mɔn e Elieɛɛɛɛɛ, Elieɛɛɛɛɛ kadi é mɔn e Zoolim, Zoolim nabe é mɔn e Matat. Matat kadi é mɔn e Levi. ³⁰ Levi nabe é mɔn e Simeyɔɔ, Simeyɔɔ kadi é mɔn e Yuda. Yuda nabe é mɔn e Zozɛf, Zozɛf kadi é

mɔn ɛ Yonam, Yonam nabe ɛ mɔn ɛ Eliakim. ³¹Eliakim kadi ɛ mɔn ɛ Melea, Melea nabe ɛ mɔn ɛ Mena, Mena kadi ɛ mɔn ɛ Matata. Sɛɛg ɛ Matata nabe ɛ Natan, Natan kadi ɛ mɔn ɛ Dhavid. ³²Dhavid nabe ɛ mɔn ɛ Yese, Yese kadi ɛ mɔn ɛ Obɛɛd. Obɛɛd nabe ɛ mɔn ɛ Bhooz, Bhooz kadi ɛ mɔn ɛ Sala. Sala nabe ɛ mɔn ɛ Naason. ³³Naason kadi ɛ mɔn ɛ Aminadaab, Aminadaab nabe ɛ mɔn ɛ Admin, Admin kadi ɛ mɔn ɛ Aalni. Aalni nabe ɛ mɔn ɛ Eslɔm, Eslɔm kadi ɛ mɔn ɛ Peleɛz, Peleɛz nabe ɛ mɔn ɛ Yuda. ³⁴Yuda nabe ɛ mɔn ɛ Zakɔɔb, Zakɔɔb kadi ɛ mɔn ɛ Izak. Izak nabe ɛ mɔn ɛ Abalaam. Sɛɛg ɛ Abalaam nabe ɛ Teela, Teela nabe ɛ mɔn ɛ Nakɔɔd. ³⁵Nakɔɔd nabe ɛ mɔn ɛ Seluk, Seluk nabe ɛ mɔn ɛ Lewu, Lewu kadi ɛ mɔn ɛ Peleɛg. Peleɛg nabe ɛ mɔn ɛ Ebɛɛd, Ebɛɛb nabe ɛ mɔn ɛ Sala. ³⁶Sala nabe ɛ mɔn ɛ Kenan, Kenan nabe ɛ mɔn ɛ Aalpakazaad, Aalpakazaad ɛ mɔn ɛ Sem, Sem ɛ mɔn ɛ Noe, Noe ɛ mɔn ɛ Lemek. ³⁷Lemek nabe ɛ mɔn ɛ Matusalem, Matusalem nabe ɛ mɔn ɛ Enɔk. Enɔk ɛ mɔn ɛ Zaleɛd, Zaleɛd nabe ɛ mɔn ɛ Malaleel. Malaleyl nabe ɛ mɔn ɛ Kenan. ³⁸Tin, Kenan nabe ɛ mɔn ɛ Enɔs, Enɔs nakadi ɛ mɔn ɛ Set. Set kadi ɛ mɔn ɛ Adam, Adam ɛ mɔn ɛ Zɛɛb.

Satan eewa Yezu tɔ mebhawal

4 ¹Dáa Yezu nabula pɛ dii Yulden ɛ, ye nabe ɛ Sisim na Dɛɛ moo tɔɔɔ tɔ lɛ, Sisim eezɛdul nyɛ tɔ bal, ²ɛ di dim mot mekɔŋ nakɛwa nyɛ tɔ mebhawal ɔ. Ye nabe ɛ, nyɛ naasa melu mekam-mená ààde edee. Bhii tak za zokazɛsa nyɛ. ³Dim mot mekɔŋ eezɛke nɛ nɛ náá: «Yɛ bɛ náá, wɔ ɛ Mɔn ɛ Zɛɛb ɔɔ, kea nɛ ɛkok ɛlak náá, ye liiza mapa.» ⁴Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Ekwyala ɛ Zɛɛb lɛɛ ɛ náá: “Ye tok mapa nɛ mapa di esa náá, mot di nɛ tsikɛ.” »

⁵Bhii tak, dim mot mekɔŋ eezɛbyet nɛ nɛ kɔ dwol, wɔ gwaa, nyɛ lyaal nyɛ tɔ ewala ɛwat meyorɔ mɛ di kɔ ɛko ɛ bɔs djas. ⁶Dim mot mekɔŋ eezɛke nɛ nɛ náá: «Gwyáka, mɛ waadjɛ wɔ egheɔ nɛ mekas mɛ di tɔ meyorɔ mak ɛ djas. Eteɛ náá, ye naazɛdjɛaa mɛ. Mɛ ɛ nɛ ghwyil ɛdɛ nɛ mot mɛ aakwos ɛdɛ ɔ. ⁷Yɛ bɛ náá, wɔ eemyaal ɛkwyit meɔɔŋ mɔ si duwal mɛ ɔɔ, mɛ waadjɛ wɔ esa djas.» ⁸Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Ekwyala lɛɛ ɛ náá: “Yɛ ɛ Gheɔ, Zɛɛb'ɔ ɛ wɔ di egoka nɛ ɛduwal. Wɔ goka nɛ esa ɛ mesa mɛ met^h.” »

⁹Bhii tak, dim mot mekɔŋ eebaazetɔ nɛ nɛ pɛ Yeluzalɛm, nyɛ eezɛgel nyɛ kɔ nges Ndjaa-ebuwa. Nyɛy nɛ Yezu náá: «Yɛ bɛ náá, wɔ ɛ Mɔn ɛ Zɛɛb ɔɔ, tsɛla, da wɔ ɛ kɛduma pɛ si. ¹⁰Deenek, etɛɛ náá, Ekwyala lɛɛ ɛ náá: “Kɔ ɛsu ɛ lɔ, Zɛɛb ɛ waalɛɛ nɛ ɛfofop bɛ náá, bɛ baal wɔⁱ.” ¹¹Tin, baabɛla náá: “Bɛ waabɛp wɔ kɔ membo mɔɔ, ɛkaab náá, kɔ'ɔ ɛzɛkɛbɛma ɛbɛk.” » ¹²Tin, Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Ekwyala baalɛɛ ɛ náá: “Sa wɔ ààwa Gheɔ, Zɛɛb'ɔ tɔ mebhawal.” » ¹³Bhii nyɛ nazɛwa Yezu tɔ mebhawal dáa nyɛ nakwyɛl ɛ, dim mot mekɔŋ eezɛbet nyɛ, tɔ ɛtsetaɛpɛ, kɛbwood dhiiti kɔkɔ sis.

Yezu eekan mesa mɛ pɛ Ghalilɛ

¹⁴Yezu eezɛsik pɛ Ghalilɛ, ghwyil Sisim na Dɛɛ tɔ lɛ tɔɔɔ. Duma yɛ zokakɛ kɔ mɛl mɛ nadi mbaka-mbaka nɛ tin ɛ djas. ¹⁵Tin, Yezu moo tin elyo bot Mekpa ɛ Zɛɛb tɔ mɛndjaa mɛ mɛndjaala mɛ ɛYuda. Bot ɛ nadi egwak nyɛ ɔ, naadyeabaduwal nyɛ.

Bot e Nazalet eeswonal Yezu

¹⁶Dhiiti dwoo Yezu zetó pe Nazalet, é di nye nawyelaá ɔ. É dwoo saba, nye eezeni tɔ ndjaa mendjaala me eYuda dáa nye natawa ne esesa e. Nye é boowyel é mis me bot étep elañ e Ekwyala e Zeeb.

¹⁷Bhii tak náá, be eezedje nye mbwoob mekana me ngooel-Mekpa e Zeeb Ezayi, nye eezewyiiz mekana me tak. Nye kabela é, é di nakwyalaa náá:

¹⁸«Sisim e Gheɲ é ne nam

eteɛ náá, nye naadje me ebota,

étep me neezetuud bedjel e bot Mbɛɛ Bhaadal.

Nye nadhis me é,

me zelee bot e membok náá, be moo é etia.

Me zelee be na edhim náá, be moo zenyaa sok.

Me zelee bot é di nyalaa ɔ náá, be moo é peka.

¹⁹Me zetuud náá, mena moo é, é mewala e Gheɲ di zetsik bot be e^k.»

²⁰Bhii tak, Yezu eezewol mekana, zedje ne mot-mesa nakwokwom mbwoob mekana me tak ɔ, nye eezenɔ nyel, disi. Bot djas nadi tɔ ndjaa mendjaala me eYuda ɔ, moo tin dhuuu, ne mis é nyel'e.

²¹É di'enek, nye boozeleɛ be náá: «Mos Ekwyala ee bi zegwak e, ye eedjala.»

²²Bɔɔ djas nadi etañal étep'e, be nadi edjoka embɛɛ etɛp ee nye nadi elɛɛ be e. Be moo tin eke náá: «Ye tok mɔn Zozɛfaak é?» ²³Tin, Yezu eezɛke ne nɔɔ náá: «Tseetse náá, bi é waadje kana yak: “Ngwomel bot, tsika nyel'ɔ wɔy wɔ é emet.” Bi é waabaake ne nam náá: “Bis eegwak menduk me mesa me wɔ nasa pe del e Kapelnaum e. Baasa esa e tak wak kɔ ghaada yɔ met!” » ²⁴Bhii tak nye eezɛbaabil náá: «Ne tseetse, me lee bin é náá, ye tok ne dhiiti ngooel-Mekpa e Zeeb aamyalaa kɔ del e le met. ²⁵Tseetse, me lee bin e náá: É gheɲ e ngooel-Mekpa e Zeeb Eli, ye nabe é ne betɛ ne bekus e boa tɔ Yisalaɛ, é sok ye nasa membu melɛl ne pes, bhi àànee e, é sok boo pwom nasa kɔ del djas e. ²⁶Zebela náá, Zeeb nabe é ààkyeed Eli pe daa kus moma dik'ena. Nye nazo-kyeed nye é pe daa dhiiti kus moma, nadidi pe del e Saalepta ɔ, pe kyee dik Sidɔn. ²⁷Ye nabaabe pe é, ne bot e nadi ne ebé e zezam ɔ, ebuepe tɔ Yisalaɛ é gheɲ e ngooel-Mekpa e Zeeb Eliize. Zebela náá, ye nabe ààbe ne mot ngɔt tɔ sama yɔɔ natsak, bhis Naaman, mot kyee dik Siili nye emet.»

²⁸Tin, wɔ gwaa ebuk zemet bɔɔ djas tɔ ndjaa mendjaala me eYuda, bhii be nazegwak deenek é. ²⁹Wɔ gwaa, be zewyel, bhii tak be eezewyis, tɔ ne Yezu é di sis ààbe kɔ del, pe kɔ nges boo etsok e Nazalet nasumaa kɔ tak e, étep be neekzyeegal nye, nye neeges tɔ toɲ. ³⁰Tin, Yezu zokazesyla tɔ lɔɔ, nɔɔ nyel'e, tɔ ye.

Mot mbee sisim nadi edhek ɔ

³¹Dhiiti dwoo, Yezu naatɔ pe Kapelnaum, del e Ghalile. Nyey é lelyo bot Mekpa e Zeeb, dwoo saba. ³²Bot naadyeebadjodjoka dáa nye nadi elelyo e, etɛɛ náá, nye nalelyo é ne egheɲ. ³³Tɔ ndjaa mendjaala me eYuda, ye nadi é ne dhiiti mot nadi ne mbee sisim nadi edhedhek ɔ. Mot'enɔk moo zetsim elylepe. ³⁴Nyey náá: «Haaa! Mena é ne yaa tɛp, Yezu, mot Nazalet? Wɔ zye,

zetwak bis é? Me ne gu náá: Woy é mot na dɛɛ Zeeb nadhis ɔ.» ³⁵Yezu eezebhem nye elyelepe. Nyey náá: «Dia gwyem, wyisa tɔ nyel mot'ak!» Mbee sisim zegheeg mot'enok si é mis me bot. Bhii tak, nye eezewyis tɔ le, ààzúk nye é dhiiti di. ³⁶Bot djas naadjoka elyelepe, be moo tin elerii pak'ɔɔ náá: «Yak é yaa kɔkɔ lii ne nwyak mot? Nye é ne eghen ne ghwyil ebatake ne embee esisim náá, be wyis, bɔɔ é batawyis.» ³⁷Wɔ gwaa, dék din e le zedjala kɔ kyee dik'enek djas.

Yezu epetsik bete ne membél

³⁸Yezu eezewyis tɔ ndjaa mendjaala me eYuda, tɔ pe daa Simɔɔ. Ghuna tsi e Simɔɔ yii moma nadi é ne mekosa ekpapepe. Be ezeke ne Yezu náá, nye sa sonok étepe. ³⁹Nye eezemalal é ngwoob'e, tinaak nye zebhem mekosa, nye wyis. Wɔ gwaa, mekosa zewyis tɔ le. E di tak wat, moma yenok eezewyel, nye moo ebe be.

⁴⁰É ebil e dwoo, bot e nadi ne membél membi-membi ɔ, naazyé ne nɔɔ pe daa Yezu, nye é bookel membo kɔ lɔɔ. Bhii tak náá, be eezetsak. ⁴¹Embee esisim nadi ewyis tɔ bete ne membél, bɔɔ é tsitsim náá: «Wɔ é Mɔn e Zeeb!» Yezu é boozelyak be náá, be diyal enuub, etee náá, be nadi egu náá, nyey é di Mesia.

Yezu epelee Mekpa e Zeeb tɔ mendjaa me mendjaala me eYuda

⁴²Dáa melem nalem e, Yezu eezedus tɔ ghaada tɔ pe kyee di ààbe ne bot e. Tin, zukamwaa ne mot moo zesaa nye, wɔ gwaa, be zokazebela nye. Ekwasak e lɔɔ nabe é, be ne benɔɔ di é di wat, nye nàkabaalik be. ⁴³Nye ezeke ne nɔɔ náá: «Ye goka é náá, me tɔ, kegoola Mbée Bhaadal dum ne Eyon e Zeeb pe edhiiti eghaada e sis, etee náá, me nadhisaa é, étepe tak.» ⁴⁴Tin, nye nadi egoola Mekpa e Zeeb tɔ mendjaa me mendjaala me eYuda kyee dik Yude.

Yezu eedjóo bedjekel yii meken

5 ¹Dhiiti dwoo Yezu nadi é, é ngwoob boo soob na djato-djato Ghenezaalet. Tin, bot ebuepe eezesaala nye é nyel pe kyee nye nadi é, étepe be neezegwak Mekpa e Zeeb. ²Nye ezebee é ebon e dii, meléed membá ye ezeesel, belael e mewyet naasee, étepe egwyii mewyet mɔɔ. ³Nye ezeeni tɔ eléed wat. Yiizaag nabe é ye Simɔɔ. Nye é booke ne nɔɔ náá, be pookotiila batsa ne ebon. Bhii tak, nye ezeenɔɔ nyel, disi. Tin, nye moo zelyo bot Mekpa e Zeeb.

⁴Dáa Yezu nasilal elii e, nye é booke ne Simɔɔ náá: «Tiila kuku dii, bhii tak, da bi é la mewyet men.» ⁵Simɔɔ é boozebɔɔza ne ne náá: «Ghen, bis eegɔɔ tu pum'ak djas mos, ààbela sonok. Tin, dum ne mekpa mɔ, me epela mewyet.» ⁶Dáa be kala mewyet e, wɔ gwaa, be zemet besu ebuepe, mewyet mɔɔ moo sa ye neek. ⁷Be é boozedjóo besɔ bɔɔ nadi tɔ dhiiti eléed ɔ, be zekwyee be. Be é boozye. Bɔɔ bela besu, bhii tak, wɔ gwaa, be zokazelwoodal meléed membá mɔɔ, meléed ekee saa diida-diidak.

⁸Dáa Simɔɔ Pyeed nabee deenek é, wɔ gwaa, nye zekwyit mebon si meko e Yezu. Nyey ne ne náá: «Ghen, tɔa yɔ etsetape ne nam, etee náá, me é mot mesyem.» ⁹Etee náá, ekeed naadyeebasa be ne bot e nadi tin be ne benɔɔ sama ɔ, dum ne yenek mbi bete ne besu e be nagó e. ¹⁰Ekeed e tak baazemet dɔɔ

ne Zak ne Zan bɔɔ Zebede bot ε be ne benɔɔ nadi ɔ. É di'enek Yezu é booke ne Simɔn náá: «Nàbem ba, etee náá, kana dwoɔ pan mos'ak, wɔy aakadi é lael mewyet étep emet bot.» ¹¹ Bhii be nasel melɛed é ebonj ε, be eezɛdhuugal esesɛɛ bɔɔ djas, be eezɛdu Yezu.

Yezu eetsik dhiiti mot nadi ne ebé ε zezam ɔ

¹² Yezu nadi é, kɔ dhiiti dɛl, wɔ gwaa dhiiti mot nadi ne ebé ε zezam ɔ, zetiila pɛ daa le, kwyit mebonj, bhwoob si, zɛdjaala ne ne náá: «Ghej, lyem'ɔ ε kwyel ɔɔ, wɔ é ne ghwyil etsik mɛ, da nyel'am é bula dɛɛ.» ¹³ Yezu eezesɛɛb mbɔ, met nye. Nye eezeke ne ne náá: «Mɛ eekwyel! Tsaka.» É di tak wat, zezam zokasi é nyel mot'enɔk. ¹⁴ Tin, nye é boozedul nye melɔ elyɛlepe náá: «Sa wɔ ààlɛɛ mot sa dhaa wak ε. Tɔa kelyaal nyel pɛ daa ghaa-Zɛɛb, da wɔ é kesa ezel ε edis edhuud dɔa Moiz nake é. Etep náá, be neetaɲal é di yen dum ne tsik wɔ zetsak ε.» ¹⁵ Tin, dék'e, nabaazekala dhaa tye kɔ mel djas, bot ebuepe nadi ezye, zɛgwak mɛlyo mɛ Zɛɛb ne zesaa tsik pɛ daa le. ¹⁶ Yezu nabe é etetɔ tɔ bal é edi di ààbe ne bot ɔ, étep nye neekɛdjaala.

Yezu eetsik dhiiti mot zesɔɔb ne ebé ɔ

¹⁷ Dhiiti dwoɔ Yezu nadi elyo bot Mɛkpa ε Zɛɛb, eFalizye ne beghaɲ ε mɛkana mɛ etsi nadus mel ne mel pɛ kyee dik Ghalile, ne kyee dik Yude, zenɔɔ ghaada Yeluzalem ɔ nadi é tin, mendiindil é gwoob ε Yezu. Tin, ghwyil ε Ghej Zɛɛb nadi é tɔ Yezu étep nye neetsik bot ε mebé. ¹⁸ Wɔ gwaa, bedhiiti bot zokazyɛ ne mot zesɔɔb ne ebé ɔ, byaala kɔ mwaala. Be nadi esaa dɔa be aaniɲal nye tɔ ndjaa étep ekeneɛg nye si meko ε Yezu. ¹⁹ Dɔa be nadi ààbe ne dɔa be sa ε, wɔ gwaa, bot binɔk zokazebyet kɔ mii ndjaa, tuu elen tɔ ebo, be eezɛsil mbel'enɔk kɔ mwaala ye, kuku ebwak, zeza ne di Yezu nadi ɔ. ²⁰ Dɔa Yezu nabee edum ε koɲ ε bot ε nazye ne mbel tak ɔ, nye é boozeke ne mbel náá: «Mɔɔ sɔ'am, mesyem mɔ eepelel.» ²¹ Beghaɲ ε mɛkana mɛ etsi ne eFalizye moo tin ne betɛ ne esiiza tɔ elyem. Bɔɔ náá: «Yenɔk eze di ebyasal Zɛɛb deenek? Nwyak mot di ne ghwyil epel mesyem mɛ sɔ mot, bhis Zɛɛb nye emet?» ²² Dɔa Yezu nagu esiiza bɔɔ ε, nye é booke náá: «Étep ye bi di ne mbi yenek egeka? ²³ Éyé di ààdyeebalyel ne nen, eke é náá: “Mesyem mɔ eepelel” ohoo, neghu eke é náá: “Wyela, da wɔ é ke?” ²⁴ Ye goka é, bi gu náá: Sɛɲɛle Mɔn Mot é ne ghwyil epel mesyem mɛ bot kɔ bɔs.» Bhii tak, nye eezeke ne sɔɔbela mot'enɔk náá: «Mɛ ke é náá, wyela, nɔɲa mwaala yɔ, da wɔ é sik pɛ ndjan'ɔ!» ²⁵ É di'enek wat, bot djas dhuuu, ne mis é nyel mbel, wɔ gwaa, nye zewyel, ghee mwaala nye naghegheɛaa ne ye ε, zenɔɔ nyel, tɔ pɛ ndjan'e, nyey é duwal Zɛɛb. ²⁶ Bot djas naadyeebadjoka, bhii tak be moo eduwal Zɛɛb é ekeke náá: «Bis dinaa ààpabee kɔkɔ yak sok!»

Yezu eedjóo Levi

²⁷ Bhii tak Yezu zokazewyis, wɔ gwaa, nye bee dhiiti nɔɲel epata e lapo, din ε le nabe é Levi, ndiindel é di mesa mɛ. Yezu eezeke ne ne ε náá: «Dua mɛ!» ²⁸ Ngbat, Levi eezewyel, nye eezɛlik esesɛɛ be djas, du nye. ²⁹ Bhii tak, Levi eezesa ebyonj tɔ ndjan'e. Betɛ ne benɔɲel ε epata e lapo, ne bedhiiti bot ebuepe nadi é, lɔɔg wat be ne benɔɔ kɔ mesa. ³⁰ eFalizye ne beghaɲ ε mɛkana mɛ etsi nadi be ne benɔɔ ε nadi elii ebiyoɛpe ne sa tak elyɛlepe. Be é boozeke

ne bedjekel be náá: «Étép ye bi di ede é di wat bi ne benɔŋel e epata e lapo ne bot e di ne mbee dék ɔ?» ³¹ Yezu é boozebɔɔza ne nɔɔ náá: «Bot e di menyel enyɔɔpe ɔ, tok ne gwyes ngwomel bot étép nye neegwom be. Ye é membél e di ne gwyes megwoma mé. ³² Mé nabe é ààzye, zesaa bot e epiki. Mé nazye é, zesaa bot e di gu náá, be é bot e mesyem ɔ, étép be neeswoola mɛfulu mɔɔ.»

Melyo e Yezu dum ne tep etsi e edee étép mendjaala

³³ eFalizye zokazédji Yezu náá: «Bedjekel e Zarj Nduuel-bot ne bedjekel bis ne tsi edee étép mendjaala esok ne esok. Étép yé bɔ bedjekel di ààtsi edee étép mendjaala?» ³⁴ Wɔ gwaa, Yezu zokabɔɔza ne nɔɔ náá: «Bi nakobee sok paa náá, besɔ e mwaaz tsi edee dwoo éba, dhi be di lɔɔg wat ne mwaaz, mot paazyé zéba moma ɔ? Mé ààbee deenek. ³⁵ Tin, ewala e tak é waakum, sɔɔɔ mot mot zye zesa éba ɔ, nye waadisaa tɔ lɔɔ. É di tak é be aatsi edee.»

³⁶ Yezu eebaazeɔɔza be tɔ kana náá: «Ye tok ne mot aanyaa kaad na bes étép ekoobal bet kaad ne ye. Ye sael deenek ɔɔ, pes bes kaad é waanyaa bet kaad, tin, pes bes kaad tok ne ghwyil elataa é bet kaad. ³⁷ Ye tok ne mot aawa bes menyok tɔ ebheeb na mwa etee náá, ye wyil ɔ, menyok é ne ghwyil ébo bhéeb. Menyok é waasee é bɔs tin, bhéeb waapulel. ³⁸ Enyɔ náá, menyok mé bes waaa tɔ ebheeb na bes! ³⁹ Ye tok ne mot aakwyel ede menyok mé bes, bhis nye eezede menyok mé na mwa e. Ye dyeebakeaa e náá: “Menyok mé na mwa ne nyɔ.” »

Yezu é kukuma dwoo saba

6 ¹ Dhiiti dwoo saba, Yezu nadi edhaa tɔ pyeeb mebhék mé di edjóoaa blé e. Bedjekel be nadi ebók mebhék ne edjas ye tɔ membo mɔɔ, bhii tak, be eezede bhum tak. ² Bedhiiti eFalizye é boozeke ne Yezu náá: «Étép yé bi di esa sa etsi di elyak dwoo saba e?» ³ Yezu eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Bi dinaa ààpalaa dáa Dhavid nasa é sok za nasa be ne bot be e? ⁴ Be naani tɔ pet ebheɣ e Zeeb, nyey zokanɔɔ emapa ee nakanjaa Zeeb e, de, nɔɔ yak pak, dje bot e nadi egyee be ne ne ɔ. Dhi bɔɔ eezogu enyɔɔpe náá, etsi lee é náá, bot di egoka ne ede emapa binek e, ye é bɔɔ bemet beghaa-Zeeb.» ⁵ Yezu zokabaazeke ne nɔɔ náá: «Seenjele Mɔn Mot é di kukuma dwoo saba.»

Yezu eetsik mot na sɔɔbela mbɔ dwoo saba

⁶ Dhiiti dwoo saba, Yezu eezeni tɔ ndjaa mendjaala mé eYuda, nye moo tin elyo bot Mɛkpa e Zeeb. Tɔ tak nadi é ne dhiiti mot ngot ne mbɔ egheɣ sɔɔbela. ⁷ eFalizye ne beghan e mekana mé etsi moo tinaak dhuuu ne mis é nyel e Yezu é gwyák neghu nye waatsik nye dwoo saba, étép ebela lo mesɔ mé be aapit nye e. ⁸ Tin, Yezu nadi egu egeka e ebhum e elyem bɔɔ. Nye eezeke ne mot na sɔɔbela mbɔ náá: «Wyela! Tyanja tetel tin kuku ébwak.» Wɔ gwaa, mot'enɔk eezewyel, nye eezetyaa tetel. ⁹ Nye eezédji edhuu e bot é nadi tin ɔ náá: «Tɔ etsi, eyé di egoka ne esael dwoo saba, enem esa ohoo, embee esesee? Etsik e mot ohoo, neghu ébet náá, nye gwyé?» ¹⁰ Yezu eebulal mis gwyák be, bhii tak, nye eezeke ne mot tak náá: «Seeba mbɔɔ.» Nye eezeseeb mbɔ'e, ye eezesekel, bula enyɔɔpe. ¹¹ Wɔ gwaa, beghan e mekana mé etsi ne eFalizye zokazekpaa lyem elyelepe, be moo tinaak esɔs pak'ɔɔ, edjek tyee be aasa kɔ esu e Yezu e.

Yezu eesée bot e lwoma ye kam ne bebá

¹²É gheŋ tak, Yezu naazebyet kɔ etsok étep ekedjaala Zeeb. Nye naadjaala Zeeb tu pum tak djas. ¹³Dáa melem nakalem ε, nye eezedjoo bedjekel be. Bhii tak, nye eezesée tɔ sama yɔɔ bot kam ne bebá, nye nadjɛ be din ε «bot e lwoma» ɔ. ¹⁴Min mɔɔ nabe é: Simɔŋ Yezu naget Pyeed ɔ, ne dhyeeb Andele, Zak ne Zar, Filip, Bhaa-telemi, ¹⁵Matye, Toma, Zak mɔɔ Alfe, zenɔ Simɔŋ, mot di tɔ edhuu ε bot e nadi djóoaa eZelot ɔ, ¹⁶zenɔ Zuud mɔn ε Zak, be ne Yudas Iskaliot, mot aaka nye ɔ.

Yezu epelyo ne etsik bot

¹⁷Yezu eezewyeed etsok be ne benɔɔ. Nye eezetyaa é di na sebetee, é di bedhiiti bedjekel ebupe nadi ɔ. É di tak, ye nabaabe é ne zukamwaa ne mot. Bot e tak naadudus é pe kyee dik Yude ne Yeluzalem, kɔ eghaada di é ngwoob boo dii mesɔn ε, pe Tiid ne Sidon. ¹⁸Be nazyezegwak embée melyo me Zeeb, dɔɔ ne ezesa tsik. Bot e embee esisim nadi edhedhek ɔ, nabe é, be naabela yɔɔ tsik. ¹⁹Bot nadi esuu é, be met nye bɔɔ bɛmet, etee náá, dhiiti kwaambi mebwala nadi ewyis tɔ le, é tsetsik bɔɔ djas.

Memyaala ne ghon

- ²⁰Yezu eezegwyák bedjekel be, nyey ne nɔɔ náá:
«Menyɔ ne biyɔ bedjel e bot,
etee náá, Eyon ε Zeeb é yebɔ.
²¹Menyɔ ne biyɔ bot ε di ne za nenak ɔ,
etee náá, bi é waade, djil.
Menyɔ ne biyɔ bot ε di edje nenak ɔ,
etee náá, bi é waago.
²²Menyɔ ne biyɔ, bot ε di ebhina bin ɔɔ,
be sɔ bin ɔɔ,
be lee bin ɔɔ,
ne saab ε dék ε len kɔ esu ε Seengele Mɔn Mot ɔɔ.
²³É dwoɔ tak, myaalka, da bi é bɔl zen, etee náá, boo etuud bin é neega pe tɔ gwoo. Bebhaab bɔɔ nasesa é deenek ne bengoolɛ ε Mekpa ε Zeeb.
²⁴Haaa kpaa-ghon ne biyɔ, bekum ε bot,
etee náá, bi nabezela yebɔ enɛm ne embée.
²⁵Kpaa-ghon ne biyɔ, bot ε zede, djil nenak ɔ,
etee náá, bi aadi é ne za.
Haaa kpaa-ghon ne biyɔ, bot ε di ego nenak ɔ,
etee náá, bi aadi é dje.
²⁶Haaa kpaa-ghon ne biyɔ, ye be náá, bot djas epeduwal bin ɔɔ. Ye é deenek é bebhaab bɔɔ nadi eduwal bengoolɛ ε Mekpa ε Zeeb yii mekɔŋ.»

Ekwyel e bot e di ebhina bin ɔ

²⁷«Ye be biyɔ, bot ε di egwak me ɔɔ, me lee bin é náá, kwyelka bot e mebhuka men. Saka enem esa ne bot é di ebhina bin ɔ. ²⁸Seeka bot ε di ekal

1 6.15 Simɔŋ nabe é mot di tɔ edhuu ε bot e nadi djóoaa eZelot ɔ. Be nasesa mesa mɔɔ é tɔ syaab étep ebyen náá, ekwyel e bot ezekewa be é bhel.

bin ɔ, metel. Da bi é baadjaala Zeeb étep bot é di esa bin ébiyo ɔ. ²⁹Ye be náá, mot eenyuu wɔ bæz é emuk ɔ, baadje yak kyee emuk. Mot ε nɔɔ wɔ ndjoo-kuwa ɔ, beta nye baanɔɔ dɔɔ ne kuwa yɔ. ³⁰Gwyena ne mot ne mot di ewaab wɔ sonok ɔ. Ye be náá, mot eenɔɔ sa yɔ ɔ, sa wɔ ààkabaakedu. ³¹Saka ne bot tyee bi di ekwyel náá, be sa ne nen ε.

³²Ye be náá, biyɔ zokwyel é bot ε di ekwyel bin ɔ, étep yé bi di ebun náá, bi djéaa bhɔɔ? Dɔɔ ne bot ε mesyem zobaakwyel é, bot ε di ekwyel be ɔ. ³³Ye be náá, biyɔ zosa enem esa ε, ne bot ε di esa bin enem esa ɔ, étep yé bi di ebun náá, bi djéaa bhɔɔ? Dɔɔ ne bot ε mesyem baasaa deenek. ³⁴Ye be náá, bi zokola esonok ε ne bot ε bi di ebwaal náá, be waabulal bin ye ɔ, étep yé bi di ebun náá, bi djéaa bhɔɔ? Dɔɔ ne bot ε mesyem baadjeel pak'ɔɔ ε fulu ekola, etee náá, be neebulela ye. ³⁵Ye be biyɔ ɔ, ye goka é, bi kwyel bot ε mebhuka men. Saka be enem esa. Gwyenaka ne bot esa bin, ààbwaal náá, be waabaabulal bin ye ε. Deenek Zeeb é waadje bin boo etuud. Bhii tak, bi é waadjóoaa bɔn ε Zeeb Mekaake, etee náá, nye é Zeeb menyɔ ne bot ε lwalen, zeeega ne bembee ε bot. ³⁶Gekeka bot ghoŋ, dáa Seeg'en di egék bin ghoŋ ε.»

Nàéeke bot

³⁷«Sa bi ààdidi epée bot, deenek Zeeb aanàkwaapée bin. Sa bi ààdidi ekwyesal bot ndje sɔs, deenek Zeeb aanàkwaakwyesal bin ndje sɔs. Pelka bot ébiyo ε be di esa bin ε, deenek Zeeb é waapel bin. ³⁸Gwyenaka ne bot. Deenek Zeeb é waadje bin ebuepe, lwoodal. Zeeb é waaso tɔ boo bhwar'en betε ne bhum, nyomelaa, dital-dital, tɔɔɔ see. Heee! Zeeb bee é dáa bi di elwoodal bhwaabeso bin ε. Ye é deenek é nye aalwoodal yebɔ bhwa.»

³⁹Tin, Yezu eebaazeli ne nɔɔ pe tɔ kana náá: «Mot edhim tok ne ghwyil edul sɔ mot edhim étep élyaal é nye ze, ààbe deenek é? Be ε sa deenek ɔ, bɔɔ djas bebá é waakedjoola tɔ guk. ⁴⁰Ye tok ne djekel ngɔt di edhaa mot di elyo nye ɔ. Tin, ye be náá, djekel di edjek mesa ɔ, nye eezedjek enyɔɔpe ɔ, nye aakaswaala é, nye moo dáa seeg mesa mε. ⁴¹Étep yé wɔ gwyák kwyeezyon di tɔ dis ε mɔn-nyoog, wɔ kadi é, ààbee pek le di tɔ dis ε lɔ é? ⁴²Wɔ aanàkwaake ne sɔɔ mot náá: “Mɔn-nyaagam, beta, me dis mɔɔ kwyeezyon tɔ dis ε lɔ,” dhi wɔy di ààbee pek le di tɔ yɔ dis ε! Wɔy mot medjhaaz pe eko, bhimis pe si, pookodis sok pek le tɔ dis ε lɔ! Bhii tak é wɔ aanyaa sok, étep wɔ needis kwyeezyon di tɔ dis ε mɔn-nyoog ε.»

Le ne ebhum be

⁴³«Mbée le ààbya mbee bhum. Tyee wat ne mbee le, ye aanàkwaabya mbee bhum. ⁴⁴Le djas gwyakaa é, ne ebhum nye di edje ε. Bhum efiigh ààbókaa kɔ le megɔk. Baadi náá, bhum di saaa menyok me vin ne ye é, ye ààbókaa tɔ engwyinini. ⁴⁵Mbée mot dyeebawyisal é embee etep di edus tɔ di ekwom ε di tɔ lyem'e ε, kadi é náá, mbee mot dyeebawyisal é embee etep mebiyo me di tɔ mbee lyem'e ε. Etee náá, mekpa me mot dyeebawyisal tɔ nuub'e ε, ye é mekpa me zelwood tɔ lyem'e ε.»

Kana mendjaa membá

⁴⁶«Étep yé bi di edjóo me “Gheŋ, Gheŋ”, da bi kadi é, ààsa dáa me ke ε? ⁴⁷Me pookolyaal bin mbi mot zye pe daa lam é gwak mekpa mam, da nye é ke

tyee tak ɔ, di egoka ne edi ε: ⁴⁸nye é dáa mot nadi eesum ndjaa, nye é zeben epap e tak, zepu bɔs edimepe, tuula kɔ bat ekok ɔ. Nye nakawyel epap é kɔ tak, tyee bhyon nakatuula ε, ebhyeeb ε medii me tak naanyuna é ndjan'enek, ààbik, etee náá, ndjaa naasumel ε enyɔpe. ⁴⁹Deenek, mot maa-elɔ di egwak mekpa mam, nye kadi é, ààke tyee tak ɔ, nye é dáa mot nasum ndjan'e kɔ bɔs, ààpu edimepe, ààbe ne ghus epap. Tyee bhyon nakatuula ε, ndjan'enek eezebik é di tak wat syeeε.»

Yezu eetsik mot-mesa me boo kukuma esodja eLɔm

7 ¹Bhii Yezu nasilal elii ne medhuu me bot ε nazemaala tin ɔ, nye eezetɔ pe Kapelnaum. ²Tin, dhiiti boo kukuma tɔ lɔɔg esodja Lɔm nadi é, ne dhiiti mot-mesa me ngɔt nye nadi ekwyel ebuepe ɔ. Mot-mesa me tak nadi ebé ekpaɔpe, é siila ne esyee. ³Dáa boo kukuma esodja tak nagwak menduk e Yezu ε, nye é boolwom bedhiiti bepaa ε bot ε mbyak eYuda, be zedjoo Yezu étep nye neezetsik nye. ⁴Be eezekum pe daa Yezu. Be moo tin edjaala ne ne elyeepe. Bɔɔ náá: «Mot tak goka é náá, wɔ kwyee nye. ⁵Nye ne kwyel bot ε mbyak'enaka. Ye é nyey ε nasum ndjaa mendjaala me eYuda yenaka.»

⁶Tin, Yezu eezeghee nyel, tɔ be ne benɔɔ. Be dinaa ààpakotseta ne ndjaa deenek e, kukuma esodja eezelwom besɔ be, be lee nye náá: «Gheɲ, nàdhek nyel'ɔ gwyee. Mam tok mbée mot étep wɔ neeni tɔ ndjan'am. ⁷Ye é étep tak e mam nakuma nyel, di ààzye zeli ne nɔ. Deenek, iyee! Lóoa ekpa wat, etee náá, mot-mesa mam neetsak. ⁸Di me di'aak, me é ne ekukuma bam me di egwak esesee me aasa é ne nɔ ɔ. Pe si meko mam, me é ne esodja. Me ke ne ngɔt náá: “Tɔak” ɔ, nye epetɔ. Me ke ne nwyak náá: “Bulak” ɔ, nye epebula. Tin, me ke ne mot-mesa mam: “Sa dáak” ɔ, nye epesa.» ⁹Dáa Yezu nagwak eyala e kukuma yenɔk ε, ye nabe é, nye naadyeebamyaala. Nye é boo liig mis, nyey ne edhuu ε bot ε nadi egyee ne ne nɔ náá: «Me lee é náá, me dinaa ààpabee kwaambi yak edum koɲ ne Zeeb sok, kɔ Yisalael dáa yii mot'ak.» ¹⁰Bot ε nalwomaa ɔ, eezesik yɔbɔ pe daa kukuma esodja, be kakebela mot-mesa nadi bé ɔ, nye eezetsak.

Yezu eezegomal muu mɔn ε kus moma

¹¹Bhii tak, Yezu eezetɔ pe del ε di djóoa Nayin ε, lɔɔg wat ne bedjekel be ne medhuu me bot ε nadi egyee ne ne ɔ. ¹²Dáa nye nadi, nye moo é ngwoob eniel ε del ε tak ε, bot ε del nadi ezye ne muu mot pe mevit étep ekedel nye. Ye nabe é etsak ε mɔn dhiiti kus moma. Bot ε del ε tak ebuepe nadi é, é ngwoob'e. ¹³Dáa Gheɲ nabee kus moma yenɔk ε, ghoɲ naasa nye ebuepe étep'e. Nye é booke náá: «Nàdje!» ¹⁴Nye eezetiila, wɔ gwaa, nye met kes", bot ε nadi ebep kes ɔ, eezetyaa. Yezu zeke náá: «Mɔɔ ngbaaz, me lee é náá: Wyela!» ¹⁵Mot nagwyee ɔ eezegom, di ndiindel, nye moo tinaak elii. Yezu eezebulal nye é membo me nyeeɔ. ¹⁶Bot ε nadi tin ɔ, naadjoka ebuepe. Be é boozeduwal Zeeb é ke náá: «Boo ngooel-Mekpa ε Zeeb eetuula pak'enaka. Deenek, Zeeb eezekwyee bot ε mbyak'e!» ¹⁷Bot ε kyee dik Yude ne mel me mengwoob ne mengwoob nabe é, be naagwak menduk me sa Yezu nasa ε.

m 7.14 Ye nabe é elyaal náá, Yezu nadi é kɔ etsi, etee náá, tɔ etsi eYuda, ghaa-Zeeb nabe é ààtitiila ne muu mot, ààkomet-metak nye.

Engoola-ngoola ee Zaŋ Nduuel-bot nalwom ɔ

¹⁸Bedjekel e Zaŋ eezekaada Zaŋ etep binek djas. Zaŋ eezedjoo bedjekel ebá pak'ɔɔ. ¹⁹Nye eezelwom be pe daa Yezu, etep edji Gheŋ náá: «Ye é wɔy e di Mesia nabe náá, nye epezye ɔ ohoo, neghu ye baabwoodaa dhiiti baadi ezye ɔ?» ²⁰Dáa be nakum pe Yezu nadi e, be eezeke ne ne náá: «Zaŋ Nduuel-bot lwom bis é, bis zedji wɔ náá: Ye é wɔy e di Mesia nabe náá, nye epezye é ohoo, neghu ye baabwoodaa dhiiti baadi ezye ɔ?» ²¹É ewala e tak wat, Yezu zokazetsik bete ne membel, bot e nadi ne edjam ɔ, ne bot e embee esisim nadi edhedhek ɔ, dɔɔ ne ebé e mis me bot e edhim. ²²Bhii tak, Yezu eezebɔɔza ne engoola-ngoola e Zaŋ náá: «Keleeka Zaŋ sa bi bee e, ne yii bi gwak e. Bot e edhim moo nyaasok, bot e di ne edjam ɔ moo ke enyɔpe, bot e nadi ne mebé me zezam ɔ, be eezetsak. Be na endiila e melɔ, moo gwak. Bot e zegwye ɔ, be eezegom. Mbée Bhaadal epegoolé, kekum pe daa bedjel e bot. ²³Menyɔ ne mot aadi àadis ebwaalel e le kɔ lam ɔ!»

²⁴Bhis engoola-ngoola e Zaŋ nasik e, Yezu moo tin elii ne zukamwaa ne mot nadi tin kɔ esu e Zaŋ. Nye natee ne nɔɔ náá: «Bi nakebee yé tɔ bal? Mɔɔ le ghwaazok edheegel ne pup é? Ààbe! ²⁵Haaa bi nakebee yé tɔ bal? Bi nakebee é, mot ngɔt ne vaŋ mbi bhet é? Bi ne gu náá, bot e dyeebabɔt evaŋ ekaad ɔ, ne bot e di edi tɔ ekum ɔ, dyeebadi é pe tɔ eboo mendjaa me bemekoozi. ²⁶Haaa bi nakebee yé? Bi nakebee é ngoolé-Mekpa e Zeeb é? Ne tseetse me lee bin é náá, yii bi nakebee e, nye eedhaa-dhanjak ngoolé-Mekpa e Zeeb. ²⁷Etee náá, Zaŋ é mot Ekwyala natee náá:

“Esok ne wɔ ne tɔ,

me waalwom ngoola-ngoola yam,

etep nye neekokoobal wɔ meze.” »

²⁸Yezu eebaabil náá: «Me lee bin é etep e tseetse náá: pe tɔ bot djas Zeeb nasa ɔ, ye tok ne mot dhaa Zaŋ Nduuel-bot. Saabegɔs é náá, mot di mɔɔ dhyeeb tɔ Eyɔŋ e Zeeb ɔ eedhaa Zaŋ. ²⁹Bot e mbyak Yisalaél djas ne benɔŋel e epata e lapo naagwak nye, bɔɔ myaal náá, Zeeb é mot epiki. Bhii tak, bɔɔ batazeduwa Zeeb pe daa Zaŋ. ³⁰Tin, eFalizye ne belyoel e etsi naabyen ekwosak e Zeeb etep'ɔɔ, be naapee náá, Zaŋ duu be Zeeb.»

³¹Yezu eebaazeke náá: «Me gek bot e membu mak ne beze? Be baakɔa ne ze é? ³²Be é dáa zeeɔga bɔɔ dhyeeb mendiindil kɔ ebese e bot djas di edi e. Tin, ngɔt katsim é, lee ne bɔɔ besɔ be náá: “Bis eebwom bin ngɔmbi, bi ààpabɔl. Bis eedjeeb bin medjeeb me esyee, bi ààpadje!” ³³Etee náá, Zaŋ Nduuel-bot ezye. Nye nabe é nye eetsi edee ne menyok, bi kake é náá: “Ye é elyeeb e di esa nye deenek!” ³⁴Seɛŋele Mɔn Mot ezye. Nye epede ye edee, bi kake é náá: “Beeka nwyak é, na ghaa-dek ne menyok. Nye é mɔɔ sɔ e benɔŋel e epata e lapo, ne bot e di ne mbee tsik ɔ!” ³⁵Tin, bot djas di emyaal etsɔŋ e Zeeb ɔ, be epegu náá, ye é epiki.»

Yezu tɔ ndjaŋ e Simɔŋ, mot Falizye

³⁶Dhiiti mot Falizye zokazedjoo Yezu, nye zede edee be ne. Wɔ gwaa, Yezu zetɔ pe daa le, nye eezɛnɔɔ di kɔ mesa. ³⁷Pe kɔ del e tak ye nabe é ne dhiiti

moma nadi ne mbee dék ɔ. Dáa nye nagwak náá, Yezu nadi é, kɔ mesa pe daa mot Falizye ɛ, nye eezeye ne beeb nasael ne ekok ɛ albat ɛ, tɔɔ ne menanas. ³⁸Nye eezetyaa bhii kon ɛ Yezu, é dje si meko me. Nye moo tin ebel meko ɛ Yezu ne miɲal me. Tin, nye moo esuɲal ye ne bhoo lo'e, dɔɔ ne eboma nuub'e é meko ɛ Yezu. Bhii tak nye eezeso menanas kɔ meko me tak.

³⁹É gheɲ mot Falizye nadjóo Yezu náá, nye zede pe daa le ɛ, nabee deenek é, nye moo tin elii tɔ lyem'e náá: «Mot tak epedi é di ngooel-Mekpa ɛ Zeeb ɔɔ, pe nye eegu mbi moma met nye'aak. Pe nye eegu náá, nye é moma na mbee dék!» ⁴⁰Yezu eezeke ne mot Falizye yenɔk náá: «Simɔɲ, me é ne sa wat me di kwyel elee wɔ.» Simɔɲ eezeke ne ne náá: «Bela, liia lyoel.» ⁴¹Yezu eezeke ne ne náá: «Mot ngɔt naakola bot ebá epata. Ngɔt nakola é, edhenye bedhet-eten (500), dhiiti tak epata mekam-meten (50).» ⁴²Dáa bɔɔ djas nadi ààbe ne ghwyil ebular epata tak ɛ, nakuma epata é boopel kola bɔɔ djas bebá. Pe tɔ bot ebá binɔk eze aakwyel mot'enɔk dhaa tyé?» ⁴³Simɔɲ ezeɛbɔɔza náá: «Ye be mam ɔ, me gek é náá, ye aadi é, mot nakola epata ebuepe ɔ.» Yezu ezeɛbɔɔza ne ne náá: «Simɔɲ, wɔ é ne gham.»

⁴⁴Bhii tak, nye eezeliig mis, gwyák moma tak. Nyey ne Simɔɲ náá: «Wɔ eebee moma yak é? Me eeni tɔ ndjaɲ'ɔ, wɔ ààpadje me medii me egwyii ɛ meko. Gwyáka! Nye eegwyii me meko ne miɲal me, bhii tak, nye eesuɲal ye ne bhoo'e.» ⁴⁵Wɔ ààpaboma nuub'ɔ é memuk mam. Ye kabɛ nyey ɔɔ, dáa me looni wak mos ɛ, nye ààpakat eboma nuub'e é meko mam. ⁴⁶Wɔ ààpalɔɔb me mul kɔ lo. Ye kabɛ nyey ɔɔ, nye eelɔɔb me menanas é meko! ⁴⁷Ye é étep tak ɛ me di lee wɔ náá: Bete ne mesyem me eepele! Ye é étep tak ɛ nye lyaal boo kwyel deenek. Mot pelaa ba bim ɔ, zobaalyaal é ba bim kwyel.» ⁴⁸Yezu é boozeke ne moma tak náá: «Mesyem mɔ, eepelel.»

⁴⁹Bot ɛ be ne benɔɔ nadi kɔ mesa ɔ moo tin elii pak'ɔɔ náá: «Nwyak é nwyaa kwaambi mot di ne ghwyil epel mesyem me bot'aak?» ⁵⁰Tin, Yezu eezeke ne moma yenɔk náá: «Emyaal ɛ lo eetsik wɔ. Tɔa tɔ egwyem.»

Boa nadi egwee be ne Yezu ɔ

8 ¹Bhii tak, Yezu eezetɔ kegoola bot Mbee Bhaadal Eyon ɛ Zeeb pe tɔ eghaada ne kɔ bɔɔ mel, be ne bedjekel be kam ne bebá, ²zenɔɔ bedhiiti boa nye nawyisal embee esisim tɔ lɔɔ ɔ, ne bot ɛ mebe nye natsik ɛ. Ye nabe é Maali di djóoaa Maali moma del Makdala ɔ, moma na embee esisim eten ne ebá nasɔaa tɔ le ɔ, ³Zan, mwaa Kuuzaa, ngɔt tɔ lɔɔɔ ekukuma di sa mesa tɔ ndjaa mekoozi Eelood ɔ, Suuzan, ne bete ne bedhiiti boa nadi ekwyee Yezu ne bedjekel be ne esa e bɔɔ met ɔ.

Kana sɔsel mebhék

⁴Zukamwaa ne mot nadus mel ne mel ɔ, naazesaala é bhaaz ɛ Yezu. Wɔ gwaa, Yezu zekan kana yak: ⁵«Dhiiti mot ngɔt zokazetɔ, kemwam mebhék tɔ pyeeb'e. Tyee nye nadi emwam ɛ, dhiiti kyee bhék eezékwyit é ze. Bhii tak, enen ɛ zede ye.» ⁶Dhiiti kyee bhék kakwyit é, kɔ bɔs di ne bat ekok ɛ. Tyee bhék'enek nakwyit ɛ, ye é boozesye, ete náá, é di tak, bɔs nadi é ghas. ⁷Dhiiti yak kyee bhék kazékwyit é tɔ engwyinini. Bhék tak eezékwyit lɔɔɔ wat ne engwyinini. Dikel engwyinini e tak é boozégó ye. ⁸Tin, dhiiti kyee bhék naazékwyit é mbee bɔs. Tyee ye nawyee é, bhék ne bhék naadje bhum

bedhet ebuɛpe.» Bhii Yezu nasilal kana yenek ε, nye eezɛke n   : «Gwakeka enyɛpe, bi ε di n  m l  m   gwak   .»

   p y  Yezu dyeebalii t  ekana

⁹Bedjekel ε Yezu zokaz  ji nye esuk ε kana tak. ¹⁰W  gwaa, nye zeb  za n  n   n  : «Bi , bi eez  j   etson  e  gu esuk ε  yon  ε Z  b. Y  b  bes  bin   , b  gwak y  ε t  ekana. Deenek,

“B    n  ghwyil  gw  k n  mis,   b e.

B    n  ghwyil  gwak n  m l ,

     bal sa di kwyel      .”  

Yezu  pelyaal esuk ε kana s   l m bh k

¹¹«Gwakeka esuk ε kana tak: Bh k   M kpa ε Z  b. ¹²M bh k m  nakwyit   ngwoob gba ε, y    d   bot ε di  gwak M kpa ε Z  b, da dim mot m k     z    b  y  t  ebhum e elyem ε,    p  kaab n  , b    z          n  Z  b, da b    tsak. ¹³M bh k nakwyit k  b   di n  bat  k k   d   bot ε di  gwak M kpa ε Z  b, da b    dja y  n  m myaala. Ghuna b       n  , y  tyaa “zik”. B  dyeebamyaal y  ε,   ba m    wala batsa, kaseka  ,   di m bh wal aaka-tuula  , b               n  Z  b. ¹⁴Bh k nakwyit t  engwyinini ε, y    d   mbi bot ε di  gwak M kpa ε Z  b  , bhii tak, b  kawa lyem   t         sa e b    , n       n  m ny  m  tsik b    . B  tok n  ghwyil      t    bhum. ¹⁵Bh k kwyit k  m    b     kwyel  lyaal ε, bot ε di  gwak M kpa ε Z  b, da b    wa lyem    baal ε y , bhii tak, b    k  m    ky     , tin, b  waad  m    bhum.»

Kana lama

¹⁶«Mot   n  ghwyil  tuub lama, da nye   butal y  n  m   b  , n ghu  n   y , da wa p  si g    ? Y  n  gaa  , p  k  t  g  t   n  , bot ε di ni t  ndjan   , needi t  gwy . ¹⁷Esa    di t  s  ε djas aadi  , wyis   gwy    m w  dwo . Esa e m s  djas aadi  , nyen   gwy . ¹⁸Dika n   tson  dum n     p djas bi di  gwak  !  t   n  , mot aadi n  ba bim sonok  , b  waabil nye dhiiti. Tin, mot aadi     n  sonok  , b  aadis nye ba bim  sa    nye di n  y   .»

Ny  g ε Yezu n  b n-ny  g

¹⁹Ny  g ε Yezu n  b n-ny  g zokaz  , z b la Yezu. B          p  k l  t   n  , z   dhaa    p b  n        n  Yezu nadi  ,              p m bu m  bot. ²⁰Deenek, b        Yezu n  : «Ny  g n  b n-ny  g   m t  l p  k l, b           b    n  n .» ²¹W  gwaa, Yezu zeb  za n  bot djas n  : «Ny ag m n  m n-ny ag m   bot ε di  gwak M kpa ε Z  b, da looba n  y   .»

Yezu  elyak boo gh  

²²Dhiiti dwo , Yezu     ni t  boo      b  n  bedjekel b . Bhii tak nye       n  n   n  : «Djhoos  ka, t  p  yii kyiid boo soob na djato-djato.» Bhii tak b       . ²³D   b  nadi     t       ε, g        Yezu. Kaseka  , boo gh    ly                  k  dii. M      m  gh   tak   gh    bh      m    k gh  g y        ,      m   tin  ni m   . M    m  tak      sa aalwoodal-lwood lak     , b  m   tin pak tsik n   sy  . ²⁴Bedjekel ε Yezu

Zayilus. Nye nadi é, kukuma ndjaa mendjaala me eYuda. Nye eezekwyit meborj si meko e Yezu, é djaala ne ne, nye zye pe ndjan'e, ⁴² etee náá, nye nabe é ne sim esyes e le ngot, mon membu kam ne ebá nadi ebé ekpanepe pak tsik ne esyee ɔ.

Dáa Yezu nadi etó e, zukamwaa ne mot nadi edu nye, bak eghuɔa nye é nyel, bak tak etiidal nye. ⁴³ Ghuna tɔ edhuu e bot binɔk, ye nabe é ne dhiiti moma, ghiya nadi ekekek nye é nyel boa, ààbe ne etsek ɔ. Ebé e tak naasa ne ne tyee membu kam ne ebá. Nye naasilal epata be djas tɔ mendjaa me megwoma ebuɛpe, ebé ààsi. Ye nabe ààbe ne mot nakwak egwom ebé e tak. ⁴⁴ Nye eezedu Yezu bhii koɔ, zye, zemet kyee egɔ e kaad'e wat. Meta nye nazomet e, é di tak wat, ghiya eezetsek. ⁴⁵ Yezu eezedji náá: «Eze met me?» Wɔ gwaa, bot djas kɛla, Pyɛd eezɛke náá: «Gheɔ, beea kwaambi zukamwaa ne mot di etiidal wɔ kyee djas'aak.» ⁴⁶ Deenek, Yezu eezɛke náá: «Tseetse mot eekwyet me, etee náá, me eegwyak náá, dhiiti pes mebwala eewyis tɔ lam.» ⁴⁷ Dáa moma tak nagu náá, nye eepanaa e, moma tak eezetiila, nye moo pwak ne bwoo. Bhii tak, nye eezekwyit meborj si, si meko e Yezu. Nye eezemyam é mis me bot djas, tin, nye moo elɛe ne bot djas éteɔ yé nye namet kaad e Yezu e, ne dáa nye nakatsak é di tak wat e. ⁴⁸ Wɔ gwaa, Yezu eezɛke ne ne náá: «Esys e lam, edum e koɔ e lo ne Zeeb eetsik wɔ. Tɔa tɔ egwyem.»

⁴⁹ Tinaak, Yezu dinaa elii, ngoola-ngoola ngot eezedus pe ndjan e kukuma ndjaa mendjaala me eYuda, zelee nye náá: «Esys e lo eezɛɛka. Nàkabaa-dhek lyoel.» ⁵⁰ Yezu nabe ààbis sa be nadi elii e. Nye é boozɛke ne Zayilus náá: «Nàbem ba. Duma koɔ ne Zeeb, nye waatsak!» ⁵¹ Dáa nye nakum pe ndjan e, nye eezelu bot djas náá, be nani tɔ ndjaa. Nye nazomyaal é, bedjekel be, Pyɛd, Zaɔ ne Zak, zenɔ seeg ne nyeeg mon. ⁵² Bot djas, metetel ne megwyɛ, ne etanɔl ne etsim. É di'enek Yezu é booke ne nɔ náá: «Nàdjeka. Mon ààpagwyɛ. Nye é é gɔ.» ⁵³ Wɔ gwaa, bot gɔ nye etee náá, be nadi egu náá, mon naazegwyɛ. ⁵⁴ Nye eezemet mon é mbo, nye eezeben gwood. Nyey ne ne náá: «Mon'am, wyela!» ⁵⁵ É di tak wat, mon'enɔk eezegom, nye eezewyɛl. Bhii tak, nye é boolwom be náá, be dje mon tak edee e dek. ⁵⁶ Tin, ye nabe é, seeg ne nyeeg naadyeaba-djoka elyelepe. Yezu eezelyak be náá, be nàlee bot sa nasael e.

Lwomel bedjekel kam ne bebá

9 ¹ Yezu eezeseeg bedjekel be kam ne bebá, nye eezedje be ghwyil ne eghɛɔ e esɔ embee esisim ne etsik e bot e mebé. ² Bhii tak nye eezelwom be, be kegoola Mbɛe Bhaadal Eyon e Zeeb, ne etsik e membel. ³ Nye eezedje be etsi náá: «Sa mot àànɔɔ sonok wat, nye neetɔ ne ye medjoɔ. Sa mot àànɔɔ sek, àànɔɔ ekoo, àànɔɔ mapa, keyaka ne epata tɔ mengwyɛ men. Sa mot ààdi ne ekuwa ebá. ⁴ Tɔ edi djas bot aamyaa náá, bi sulal ɔ, dika tɔ ndjaa tak, kekum dwoo bi aadus tin e. ⁵ Mel djas bot aapee náá, bi nàsulal pe daa loɔ e, kpaaka yebɔ, da bi é kut be piib meko men. Ye aadi é, tyee mwana éteɔ embee esesee bɔɔ.» ⁶ Bedjekel eezetɔ pe mel djas, kelee bot Mbɛe Bhaadal, ne etsik e bete ne membel é edi djas.

Keɔ e Eelood

⁷ Tin, Eelood mot nadi mekoozi kɔ kyee dik Ghalile ɔ, naagwak menduk me etɛɔ binek djas. Nye nabe é ààkagu sa nye gek e, etee náá, bedhiiti bot

nadyeebake é náá: «Zaŋ Nduuel-bot nagwye ɔ, naazegom.» ⁸Bak náá: «Ye é ngooel-Mekpa é Zeeb, Eli, eebaatuula!» Yak kyee bot náá: «Ye é ngooel-Mekpa é Zeeb na mwa é zegom!» ⁹Eelood é boozeke náá: «Ye nabe é mam emet naazelwom náá, be tsak Zaŋ Nduuel-bot. Haaa yenɔk é nwyaa mot? Mot me di egwak bot elii etep bak ko esu é le'aak é ze?» Nye nadi esaa nye neebée Yezu.

Yezu eedje edee ne botom bemil eten

¹⁰Bot é lwoma zokazebula pe daa Yezu, be moo tin ebaŋa nye esesee ee be nasa é. Yezu é boozeɗul bedjekel be, tɔ ne nɔɔ é ngwoob dhiiti ghaada di edjóaa Bhetsaida é. ¹¹Ghuna bot ebuepe naagu ze be nadi tɔ é, be é boozeɗu be. Yezu zokazeboma ne nɔɔ. Bhii tak, nye moo tin elyo be dum ne Eyoŋ é Zeeb, ne etsik é bot é nadi ekwos etsak ɔ. ¹²Dáa dwoo nabe ye moo esila é, bedjekel be kam ne bebá é boozeɗiila pe daa le. Bɔɔ ne ne náá: «Swaala bot bak, be tɔ pe kɔ mel ne pe to epet ee di pak ne wak é, etee náá, penek be waakebela di ndjek ne edee e dek, etee náá, menaka wak é to bal.» ¹³É di'enek, Yezu eezeɓɔɔza ne nɔɔ náá: «Djeka be edee biyo bemet!» Be eezebaake ne Yezu náá: «Bis zokalik é, ne emapa eten, zenɔɔ besu ebá. Wɔ kwyel bilak é náá, bis kebom edee etep bot bak djas é?» ¹⁴É di'enek, metan me bot naakum tyee botom bemil eten (5 000). Tin, Yezu é boozelee bedjekel be náá: «Dilka bot djas mendiindil, zega bot mekam-meten (50) e di wat.» ¹⁵Bedjekel é boozeɓa dáa Yezu nake é. Be eezedil be si. ¹⁶Bhii tak, Yezu eezenɔɔ emapa eten ne besu ebá binek, nye eezeben mis pe eko, zeghaape Zeeb etep edee binek. Nye eezepyak mapa, nɔɔ, dje bedjekel be, be kaa bot djas. ¹⁷Mot ne mot naade, djil. Bedjekel zokabula ne mebhwa kam ne ebá yii mebhuhwak.

Pyeed eele náá, Yezu é Mesia

¹⁸Dhiiti dwoo, dáa Yezu nadi é djaala ne Zeeb é dhiiti sum di é, bedjekel nadi é, be ne ne. Nye eezedji be náá: «Medhuu me bot ke náá, mam é ze?» ¹⁹Be eezeɓɔɔza ne ne náá: «Bak ke é náá, wɔ é Zaŋ Nduuel-bot. Bedhiiti náá, wɔ é ngooel-Mekpa é Zeeb Eli. Bedhiiti pe kabaake é náá: Wɔ é ngot to bengooel é Mekpa é Zeeb na mwa zegom ɔ.» ²⁰Yezu eezedji be náá: «Ye kabe biyo ɔ, bi ke náá, mam é ze?» Pyeed eezeɓɔɔza ne ne náá: «Wɔ é Mesia Zeeb nadhis ɔ.» ²¹Yezu eezedul be melo elyelepe, nye eezeke ne nɔɔ náá, sa be àalee bot.

Èken é leŋ é Yezu nalee etep esyee ne egom é le é

²²Bhii tak, nye eebaazeɓil náá: «Ye goka é Seengele Mɔn Mot zukaa ebuepe. Bepaa, ne eboo beghaa-Zeeb, zenɔɔ beghan é mekana me etsi é waabhina nye. Nye waagóaa. Melu melé bhis esyee é le, nye waagom.»

²³Bhii tak, Yezu eezelii ne bɔɔ djas náá: «Ye be náá, mot ngot epekwyel edu é me ɔɔ, nye bet ekwyeeɓ é nyel'e, da nye é bep melaaba me melu djas, da nye é du me. ²⁴Etee náá, mot é di ekwyel etsik nyel'e ɔɔ, nye aanàkwaabela tsik, mot é myaal esu é tsik nyel'e etep'am ɔɔ, nye waabela tsik. ²⁵Ye é tete yé, mot bela mevu me bɔs'ak djas, da nye é gel nyel'e met, neghu epul é nyel'e? ²⁶Mot aagwak sen etep'am ne etep mekpa mam ɔ, mam Seengele Mɔn Mot é waagwak sen ne ne dwoo me aazye to duma yam é, ne to duma Saagam ne efofop na dee é. ²⁷Me lee bin ne tseetse é náá, to sama bot é di wak'aak, bedhiiti aanàkwaa-gwye, bɔɔ àabee Eyoŋ é Zeeb.»

Bhwoob ε Yezu eeswoola

²⁸Ye naasa tyee yenga wat bhii nye naalii deenek é, Yezu eezenɔɔ Pyeéd, ne Zaŋ, zenɔɔ Zak, nye eezébyet kɔ dhiiti etsok étep edjaala ne Zeeb. ²⁹É sok Yezu nadi edjaala ε, bhwoob'e zokaswoola, ekaad be moo puu, ekasepe dáa ngwyes bhii. ³⁰Kaseka tin é, bot ebá é bhaaz'e, bɔɔ elée elenɛ ne Yezu. Ye nabe é Moiiiz be ne Eli. ³¹Be eezetuula kuku mekas ε Zeeb. Be ne Yezu nadi elii dum ne tyee nye aasilal lwomel'e ε, ne dáa nye aakegwye pe Yeluzalem ε. ³²Tinaak, Pyeéd ne bot ε lɔɔg'e eezéduma é gɔ, syaaaz. Dáa be nakadjem ε, be eezébee mekas ε Yezu ne bot ebá be ne benɔɔ nadi ɔ. ³³É di nadi náá, bot binɔk moo elik Yezu ɔ, Pyeéd eezeke ne ne náá: «Gheɛ, ye goka é náá, mena di wak. Djhoosumka epet elél: Wat yɔ, dhiiti ye Moiiiz, yak wat kadi é ye Eli.» Tinaak, nye nadi é, ààgu sa nye nadi eke ε. ³⁴É di nye nadi elii deenek ɔ, eguud eezesul, zebutal be. Bedjekel é boozegwak bwoo é ebee dáa eguud di ebutal be ε. ³⁵Tɔ eguud binek, gwood zokagék náá: «Nwyak é Mɔn'am me nazetɔ ɔ. Gwakeka nye.» ³⁶Bhii gwood nazegék ε, ye nakalik é, Yezu nye emet. Bedjekel é boozesyl tep tak, é gheɛ tak, be nabe é ààbaɛa bot etep ee be nabee ε.

Yezu eetsik dhiiti mɔɔ dhyeeb embee esisim nadi edhek ɔ

³⁷É yak elu Yezu be ne bedjekel elél binɔk moo wyeed etsok elenek, wɔ gwaa zukamwaa ne mot zeboma ne ne. ³⁸Tɔ edhuu ε bot binɔk, mot ngɔt moo tin etsim: «Lyoel, me epedjaala ne ɔɔ, kela mis kɔ mɔn'am. Ye é sim mɔn'am! ³⁹Eteé náá, mbee sisim wat ne dyeebamet nye, é di tak wat nye epekyeeb, bhii tak, ye kadheeg nye é elyelepe, é di tak wat, mewyil moo ewyis é nuub mɔn. Mbee sisim tak epezuk nye elyelepe, edus ε le tin ne lyel. ⁴⁰Ye be é, me eedjala ne bedjekel bɔ náá, be ɔɔ mbee sisim tak. Be ààpakwak ye.» ⁴¹Yezu eezeke ne ɔɔ náá: «Biɔɔ bembée ε bot, bot ε di ààdum koɛ ne Zeeb ɔ! Melu medhen kalik ne nam é edi tɔ len? Baabela náá, melu medhen me di egoka ne emaad bin? Dha me ne mɔn'ɔ wak.» ⁴²Dáa mɔn tak nazokunaa ne Yezu ε, wɔ gwaa, mbee sisim zegheeg nye si. Bhii tak ye moo zedheeg mɔn'enɔk elyelepe na bhuku-bhuku. Tin, Yezu eezébhém mbee sisim tak, mɔn eezetsak. Bhii tak Yezu eezébulal nye é membo me seeg. ⁴³Ye nabe é bot naadyeebadjoka mebwala me Zeeb tin.

Yezu eebaalii dum esyee ne egom ε le

Dáa ye nabe náá, mot ne mot nabe é, nye dinaa edjoka ne esɔs etep djas Yezu nadi esa ε, Yezu é boolee ne bedjekel be náá: ⁴⁴«Beeka melɔ men enyɔpepe étep bi neebaal sa me aalee bin ε: Ye kalik é batsa Seengele Mɔn Mot neekaaa é membo me bot.» ⁴⁵É di'enek, bedjekel nabe é, ààmet lo etep ee nye nadi elée be ε, etée náá, esuk ε tak nadi be é syela étep be needi ààmet ye. Be nadi é ne bwoo ε dji é Yezu tep'enek.

Ye é eze di dhil mot?

⁴⁶Bedjekel moo tin ebe meso pak'ɔɔ étep be neegu tɔ sama yɔɔ, eze di dhil mot. ⁴⁷Yezu eezegu sa nadi edhaa pak'ɔɔ ε, wɔ gwaa, nye zenɔɔ mɔɔ dhyeeb, neeg nye é ngwoob'e. ⁴⁸Nyey ne ɔɔ náá: «Mot é myaal mɔn'ak kɔ esu ε kwyl nye di ne ye ne nam ɔɔ, nye myaal é mam. Tin bela náá, mot ε myaal me ɔɔ,

nye myaal é, mot nadhis me ɔ. Eteé náá, mot di mɔɔ dhyeeb pak biyɔ djas ɔ, ye é nyey ε di boo-mot.»

Mot di ààbhina mena ɔ, nye é mot'ena

⁴⁹Zaɲ eezeke ne Yezu náá: «Gheɲ, bis eebee dhiiti mot esɔ embee esisim ne din ε lɔ. Bis eelyak nye, eteé náá, nye ààke lɔɔg wat mena ne benɔɔ.» ⁵⁰Tin, Yezu eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Sa mot ààlyak nye, eteé náá, mot di ààbhina bin ɔ, yenɔk é mot'en.»

Bot ε Samaali eepɛɛ náá, Yezu sulal kɔ del ε lɔɔ

⁵¹Dáa elu ε nabe náá, nye neebyet tɔ gwoo ε, nadi ye eezekunaa ε, Yezu é boozeke ne lyem'e wat náá: Nye epetɔ pe Yeluzalem. ⁵²Nye é bookyeed engoola-ngoola meɓhaadal pe sok. Engoola-ngoola eezetɔ, be eezeni tɔ dhiiti del pe kyee dik Samaali étep be neekoobal nye di, ne esesee djas. ⁵³Tin, bot ε del zokabyen náá, nye nàsulal kɔ del ε tak, eteé náá, nye nadi etɔ pe kyee dik Yeluzalem. ⁵⁴Dáa Zak ne Zaɲ bedjekel be nagwak deenek é, be é boozeke náá: «Gheɲ, wɔ epəkwyel náá, bis djóo du, dus tɔ gwoo étep ye neezedik be?»

⁵⁵Yezu eezeliig mis, bhem be. Bhii tak, nye moo edul be melɔ. ⁵⁶Be eezetɔ pe dhiiti del.

Bot ε di ekwyel edu ε Yezu ɔ

⁵⁷Yezu be ne bot ε nadi egyee ne ne ɔ gba-gba kuku kyeed, wɔ gwaa, dhiiti mot zokake ne ne náá: «Mε epəkwyel edu é wɔ é meze djas wɔ aadi etɔ ε.» ⁵⁸Yezu zokazebɔɔza ne ne náá: «Bebhek é ne eku, enen é ne mek. Kabela náá, Seengele Mɔn Mot, nye tok ne zezε ne di edjaasi ne ewala.»

⁵⁹Nye eezeke ne nwyak dhiiti mot náá: «Dua me.» Mot'enɔk eezebɔɔza ne ne náá: «Gheɲ, pookobet me, me pookokedel Saagam.» ⁶⁰Yezu eezebɔɔza ne ne náá: «Beta bot ε zegwyε ɔ be del myoɲ me bot bɔɔ. Ye be wɔy ɔɔ, tɔa, kelyaal bot Eyon ε Zeeb.» ⁶¹Nwyak dhiiti mot eebaake ye náá: «Gheɲ, me waadu wɔ. Pookobet náá, me ke emwana ne bot ε mebyel mam.» ⁶²Yezu eezebɔɔza ne ne náá: «Mot ε zemet awata, da nye é baake náá, nye bulal mis, gwyák pe bhis ɔ, yenɔk tak ààpakɔa ne Eyon ε Zeeb.»

Lwomel bedjekel mekam-meten ne mekam-membá ne ebá

10 ¹Bhii tak, Gheɲ eebaazesée bedjekel mekam-meten ne mekam-membá ne ebá (72). Nye eezelwom be bebá-bebá pe tɔ egħaada ne kɔ mel me Yezu nabe náá, nye aadhan ε. ²Nye eezeke ne nɔɔ náá: «Pyeeb ne bɔk. Bot ε mesa ààbu. Ye goka é bi djaala náá, nakuma pyeeb nye dhis bedhiiti bot ε mesa étep be needis edee tɔ pyeeb. ³Tɔka! Me kyeed bin tin é dáa ebhata kuku eben. ⁴Sa mot àànɔɔ ngwyε epata, àànɔɔ ekoo, àànɔɔ-nɔɲak dɔɔ ne mepapa. Sa mot ààbe tyε étep meswosel e ze. ⁵Pe tɔ mendjaa me bi aani ε, keka sok náá: “Betka náá, egwyem di tɔ ndjan'ak!” ⁶É d'enek, mot di ne egwyem ε di tin ɔɔ, egwyem bin é waakala kɔ le. Ye kabe náá, mot egwyem tok tin ɔɔ, egwyem bin é waabula pe daa len. ⁷Sulalka tɔ ndjaa mot egwyem é tak. Bi ε djeaa medii ne edee ɔɔ, da bi é de ye, eteé náá, mot-mesa goka é ne ebela etuud e mesa me. Sa mot ààke mendjaa ne mendjaa. ⁸Bi ε ni kɔ del, da be é myaal bin ɔɔ, deka edee be aadje bin ε. ⁹Tsikeka bot ε mebé di kɔ del ε tak

ɔ, da bi é lée bot e del náá: “Eyoŋ e Zeeb eezekunaa ne nen.” ¹⁰Pe kɔ dhiiti mel me bi aani, da bot é mel me tak epee náá, bi nàsulal pe daa loɔ ɔ, tɔka kɔ ebeseɛ e del, da bi é lée ne nɔɔ náá: ¹¹“Bis epekut piib meko mes. Ye é piib del e len zenaata bis é meko e. Ye goka é náá, bi gu náá, Eyoŋ e Zeeb moo é eku-naape ne nen.” ¹²Me lée bin é náá, dwoo Zeeb aazepée bot e, bot e del elak é waapeɛaa é elyelepe dhaa-dhanak epee bot e ghaada Sodòm.»

Eghaada ee di byen edum koŋ ne Zeeb e

¹³«Haaa kpaa-ghoŋ ne nɔ, del e Koodazin! Haaa kpaa-ghoŋ ne nɔ, del e Bhetsaida! Etee náá, endem e mebwala me nasael pe yebo epedi náá, ye nasael é pe ghaada Tiid ne yii Sidon ɔ, pe bot e eghaada binɔk eeloobot kaad epum, pe be naazelɔɔba mesii, pe be naaloozeliig elyum bɔɔ. ¹⁴Ye é étep tak e me di eleɛ bin náá, dwoo bot aadi epeeaa é, yebo mepéaa waadhaa yii Tiid ne Sidon ne melyel. ¹⁵Kapelnaum! Ye kabe wɔy ɔ, egeka bɔ é náá, wɔ é ne ghwyil ebyet, tɔ pe tɔ gwoo? Wɔ waasila pe si, batakekum del e edim, yii bot e naze-gwey ɔ.» ¹⁶Nye eebaazeke ne bedjekel be náá: «Mot aagwak bin ɔ, nye eegwak me. Mot e byen bin ɔ, nye byen é mam. Tin, mot e byen me ɔ, nye eeyen mot nadhis me ɔ.»

Ebula e bedjekel mekam-meten ne mekam-membá ne ebá

¹⁷Bedjekel mekam-meten ne mekam-membá ne ebá (72) nalwomaa ɔ, eezebula ne memyaala djas. Bɔɔ ne Yezu náá: «Gheŋ, dɔɔ ne embee esisim eelooba ne nes é sok bis di elii ne nɔɔ ne ghwyil din e lo e!» ¹⁸Yezu eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Me di ebee Satan é dus pe eko, sul pe kɔ bɔs tyee ngwyes bhi. ¹⁹Gwakeka: Me eedje bin eghen enyal benyɔ, ebaalɔl, dɔɔ ne mebwala me mot mebhuka djas. Ye tok ne sa ye aasa bin. ²⁰Tin, nàmyaalaka, etee náá: Embee esisim epegwak bin. Bi goka ne emyaala é, ye be náá, min men é kwyala tɔ gwoo ɔ.»

Yezu eemyaala

²¹É gheŋ tak, Yezu naazebela boo memyaala Sisim na Dɛɛ nadjɛ nye é. Nye eezetsim: «Heee Saagam, Gheŋ gwoo ne bɔs. Me eeghaape wɔ, étep náá, wɔ eelyaal bɔɔ dhyeeb eseseɛ ee di syela é mis me betsoŋ e bot ne bot e metselal e. Ne tseɛtse, Saagam, wɔ ne kwyel náá, ye sael deenek. ²²Saagam naadjɛ me esonok djas. Ye tok ne mot di egu Mɔn, ye di ààbe Seeg ɔ. Tin, mot aanàk-waagu náá, Seeg eze, ye di ààbe Mɔn, ne mot Mɔn aakwyel elyaal nye nwyak ɔ.»

²³Bhii tak, Yezu eezeliig mis, gwyák bedjekel, nyey ne bɔɔ bemet náá: «Menyɔ ne biyɔ, etee náá, bi epebee sa bi di ebee'enek! ²⁴Etee náá, me lée bin é tseɛtse náá, betɛ ne bengoolet e Mekpa e Zeeb ne bemekoozi ebuepe nadi é, ne gwyes ebee esa ee bi di ebee'aak. Saabegɔs ne nɔɔ é náá, be nabe é ààbee. Be nadi é ne gwyes egwak sa bi di egwak mos'aak, saabegɔs ne nɔɔ é náá, be nabe ààgwak.»

Kana mot Samaali na mbee lyem

²⁵Dhiiti lyoel etsi e Zeeb naazewyel, lii, étep ebowal e Yezu. Nye eezedji nye náá: «Lyoel, me sa dáa, étep me neebela tsik na kòm-kòm?» ²⁶Yezu kabɔɔza ne

ne náá: «Haaa, yé nakwyaalel tɔ mekana me etsi bina? Wɔ gwak d́́a tɔ tak?»
²⁷Mot'enɔk zebɔɔza náá: « "Wɔ goka é wɔ kwyl Gheɲ, Zeeb'ɔ ne lyem'ɔ djas, ne sisim'ɔ djas, ne ghwyil'ɔ djas, ne metselal mɔ djas." Zenɔɔ náá: "Wɔ goka é wɔ kwyl sɔ'ɔ mot d́́a wɔ di ekwyl nyel'ɔ met e." »²⁸ Yezu é bookake ne ne náá: «Wɔ eebɔɔza enyɔɔpe. Sa deenek, wɔ neebela tsik na kɔm-kɔm.»

²⁹Ghuna ghaa-mekana me etsi nakwyl é, nye neebela gham. Nye é boodji Yezu náá: «Sɔ'am mot eze?»³⁰ Yezu kadje nye kana é náá: «Dhiiti motom nadi edus pe Yeluzalem, eesul pe Yeliko. Wɔ gwaa, bot e djii zemet nye, duma nye é nyel ne mebin, bɔɔ zedek nye esa be djas. Be eezekaab, lik nye ekɔɔ ne esyee.»³¹ Dhiiti ghaa-Zeeb nadi edhaa é ze'enek. É gheɲ nye nabee mot'enɔk e, nye eezegwoob, tɔ ye.³² Tyee wat ne dhiiti Levit^q eezekwyl é di'enek, bee mot mepyon, gwoob nye, tɔ ye.³³ Tin, dhiiti mot kyee dik Samaali nadi etɔ ye medjon ɔ naazekum é ngwoob mot mepyon menɔk. D́́a nye nakabee nye e, wɔ gwaa, ghon zemet nye elyelepe.³⁴ Nye eezetiila é bhaaz'e, zeso nye menyok ne mul tɔ mepyon, zedjel nye ye e. Bhii tak, nye eezekel nye kɔ yaaga ye, tɔ ne ne pe ndjaa bedjon. Tin, nye eezegwom nye enyɔɔpe.³⁵ Yii myen, mot del Samaali yenɔk eezewyisal edhenye ebá e epata, zokadje nakuma ndjaa bedjon. Nyey ne ne náá: «Gwoma motom'ak. Epata djas ee wɔ aadi ebaawyisal étep'e e, me waaboobulal wɔ ye é, dwoɔ me aabula e." »

³⁶ Yezu eebaazedji náá: «Tɔ bɔɔ belɛl, eze kɔa ne edi é mɔɔ sɔ mot bot e djii namet ɔ?»³⁷ Ghaa etsi zokabɔɔza náá: «Ye é mot nagek nye ghon ɔ.» Yezu é booke ne ne náá: «T́́a, da wɔ kesa deenek.»

Yezu pe daa Maat ne Maali

³⁸ D́́a Yezu nadi é ze, be ne bedjekel be e, wɔ gwaa, be zokazeni tɔ dhiiti del. Tɔ del e tak ye nabe é ne dhiiti moma din e le nabe é Maat. Nye eezesulal pe daa le.³⁹ Nye nabe é ne dhyyeb, din e le nabe é Maali. Maali tak nadi é si meko e Gheɲ Yezu é gwak mɛlyo me.⁴⁰ Ye kabelá é náá, Maat nadi eghuula étep edjaab e edee e bedjon. Maat é boozye zeke ne Yezu náá: «Gheɲ, wɔ ààbee d́́a dhyyeb'am dhuugal me ne bete ne yak mesa mam me emet'aak é? Lɛɛa nye náá, nye kwyye me.»⁴¹ Gheɲ eezebɔɔza ne ne náá: «Maat, Maat, wɔ epebem ba é etep e gwyey, lyem'ɔ epesɔs etep ebuepe yii toto.»⁴² Ye é ne sonok wat di ne boo metan e. Maali eesée sa di ne boo metan e. Yiizaag é di náá, mot tok ne ghwyil edek nye ye e.»

Yezu epelyaal bedjekel be, d́́a be di egoka ne edjaala Zeeb e

11 ¹ Dhiiti dwoɔ, Yezu nadi edjaala é dhiiti di. D́́a nye nasilal e, dje-
 kel'e ngɔt eezéke ne ne náá: «Gheɲ, lyaala bis edjaala Zeeb, d́́a Zan
 nalyaal bedjekel be e.»² Yezu eezéke ne nɔɔ náá: «Bi é di edjaala ɔɔ, keka náá:

“Zeeb Seeg'es,

Ye goka é náá,

din e lɔ di Dee ye guaa.

Ye goka e, Eyon e lɔ zye.

³ Dje bis elu ne elu edee di egoka ne nes e.

⁴ Pela mesyem mes etee náá, bisɔ pe,

bis epepel bot e di esa bis ebiyo ɔ.

Sa náá, bis nàkwyekweye tɔ mɛbhowal.” »

⁵Yezu eebaazeke ne nɔɔ náá: «Djhoopookogekeka tyee náá: mot ngɔt pak'en é ne sɔ, nye eezetɔ pe daa le kuku pum. Nye eezeke ne ne náá: “Sɔ'am, djema! Kola me emapa elɛl, ⁶etee náá, dhiiti sɔ'am ngɔt nadi é mendjon ɔ aloo ne tuula nenak pe daa lam. Me tok ne edee me dje nye.” ⁷Djhoopookogekeka náá, sɔ mot tak yala nye tɔ ndjaa náá: “Beta me gwyem! Ebe e ndjaa moo é kɔɔla ne engonj. Bis ne bɔn moo é kpop mendjaamesi. Me aanàkwaawyele, zedje wɔ emapa é tak!” ⁸Me lee bin é tseetse náá, ye be náá, nye aanàkwaawyele zedje nye sa nye waab e, kɔ esu e esɔ e be ne ne ɔɔ, nye waabatawyele, zedje nye sa tak, etee náá, sɔ epenaada ewaab, ààbe ne sen. ⁹Ye be mam ɔɔ, me kalɛ bin é náá: Waabka, bi é waadjéaa. Saaka, bi é waabela. Diigka é ebe e ndjaa, be waadii bin ye e. ¹⁰Ye é deenek, mot aawaab ɔ, nye waadjéaa. Mot aasanj ɔ, nye waabela. Be dii ndjanj é, ne mot diig ɔ.

¹¹Ye be náá, dhiiti mot pak'en é seeg mɔn ɔɔ, mɔn é waab su ɔɔ, nye ne ghwyil edje mɔn nyo é di tak é? ¹²Ye kabɛ náá, mɔn waab é eke ɔɔ, nye é ne ghwyil edje nye baalɔl é di tak é? Ye aanàkwaasael. ¹³Kwyii biyo, bembee e bot bi di e, bi ne gu edje embee esonok ne bɔn bin, gwyata ne Seeg'en di pe tɔ gwoo ɔ, nye waadje Sisim na Dee ne mot aawaab ɔ.»

Yezu eezebɔɔza dum ne tep nye natilaa gwyes e

¹⁴Dhiiti dwoo, Yezu nadi esɔ embee esisim nanɛɛg dhiiti mot bubu e. Wɔ gwaa, embee esisim zokawyele tɔ mot'enɔk, bubu mot'enɔk moo tin elii. Tin, edhuu e bot e nadi tin ɔ moo tin edjoka. ¹⁵É di'enek, bot e nadi tin ɔ moo tin eke pak'ɔɔ náá: «Ye é Belzebul, kukuma embee esisim e di edje kɔkɔ yak mbi mebwala me nye di esɔ embee esisim ne ye e!» ¹⁶Bedhiiti nadi ekwyel eloo e nye pe eko, da bwood nye pe kye. Be é boolee ne ne náá: «Sa bis dhiiti tseɲa mebwala di elyaal náá, Zeeb é nadhis wɔ e!» ¹⁷Tin, Yezu nabe é, egu egeka e elyem ɔɔ. Nye é booke ne nɔɔ náá: «Eyonj e di náá, mesa me bot e tak é ewaya pak'ɔɔ e, eyonj e tak aanàkwaadi. Bɔn bil wat e di egónel pak'ɔɔ, yenek tak aanàkwaadi. ¹⁸Ye be náá, Satan é di etwak nyel'e nye emet ɔɔ, eyonj e le aapyet dáa? Etee náá, bi ke é náá, me twak embee esisim é ne ghwyil e Belzebul dje me e. ¹⁹Ye be náá, me sɔ embee esisim é ne ghwyil e Belzebul ɔɔ, haaa yeɔ bot aasɔ embee esisim ne yaa ghwyil? Étep tak e di náá, bot bin ɔɔ bemet aadi é betetep bin. ²⁰Ne tseetse me lee bin é náá, ye é ne ghwyil e Zeeb e me di esɔ embee esisim. Ye kwyele elyaal é náá, eyonj e Zeeb moo é wak ne nena é di wat.

²¹É gheɲ mot ghwyil di ne mekɔ me deeb di ebaal ndjanj'e ɔ, esa be djas é waabaalaa enyɛpe. ²²Ye be náá, dhiiti mot di edhaa nye ne ghwyil eezye, nye kwak ebhaad nye si ɔɔ, bhii tak, nye deɲ nye mekɔ me deeb me nye nadi ebebwaal ɔ, da nɔɔ esa be djas é kaa.

²³Mot di àadi pe yam kyee ɔ, ye lee é náá, mot tak é mot di ebhina me ɔ. Zenɔ náá, mot di àakwyee me é eseeg e bot ɔ, nye waaz é waazak.»

Ebula e mbee sisim

²⁴«É sok mbee sisim di ewyele tɔ nyel mot e, ye dyeebawyele é tɔ pe kyee dik besye di ààbe ne medii e, étep ekɛsaa di ye aakewala ɔ. Ye di ààbela di ɔɔ, ye

kake é náá: “Me pookosik pe ndjan'am, ndjaa me nawyis to tak e.” ²⁵ Tin, sika ye aakasik e, ye kabela ndjaa tak, toto, waabela, koobela ɔɔ, ²⁶ É di'enek, nye katɔ́ é kenɔɔ edhiiti embee esisim be na nyan-nyan beten ne bebá di edhaa nye ne embee mesa ɔ. Tin, bɔɔ djas kazeni é to ndjaa tak, da be di. É di'enek, tsik yenɔk mot eezepulel dhaa-dhanjak yii nabe sok e.»

Tete ekum

²⁷ Dáa Yezu nadi elii deenek é, dhiiti moma zokazeben gwood to edhuu e bot, nyey ne ne náá: «Menyo ne moma nabep ebum e lo ɔ! Menyo ne mebel me wo nade e!» ²⁸ Tin, Yezu eezebɔɔza ne ne náá: «Menyo ne nen, bot e di egwak Mekpa e Zeeb, da bi é ke dáa Zeeb di ekwyel e.»

Ngwyeebel tseɲa mebwala

²⁹ Dáa medhuu me bot nadi esaala é ngwoob e Yezu e, nye moo tin eke náá: «Bot e di ko bɔs'ak mos'aak, be àànyɔ bot. Be epewaab dhiiti tseɲa mebwala me Zeeb. Be aanàkwaakobee dhiiti wat, ye di ààbe yii ngoolel-Mekpa e Zeeb Zonas ɔɔ. ³⁰ Deenek, tyee wat Zonas nadi tseɲa é mis me bot e ghaada Niniv e, ye é deenek é Seɲɛle Mɔn Mot aadi tseɲa éteɓ bot e di ko bɔs'ak mos'aak. ³¹ Dwoo Zeeb aazepée bot e, mekoozi me moma mel me di pe kye bɔs é waazyɛ, zetyaa sok bhwoob bot e kɔkɔ mebyel me di ko bɔs mos'aak éteɓ epit be, deenek, nye neekwyesal be ndje sɔs. Eteɛ náá, nye nadus é pe edum e bɔs éteɓ ezegwak mbɛɛ mɛlyo me etsoɲ e mekoozi Salomɔɲ. Ye nyɔ é, bi gu náá, mot di nenak wak'aak, nye eedhaa Salomɔɲ! ³² É dwoo Zeeb aazepée bot e, bot e ghaada Niniv waazyɛ, zetyaa sok bhwoob bot e kɔkɔ mebyel me di ko bɔs mos'aak éteɓ epit be. Tin, nye waazekwyesal be ndje sɔs, eteɛ náá, bot e ghaada Niniv naazeliig elyem ɔɔ, bhii be nazeɲwak mɛlyo e Zonas e. Ghuna yii di wak e, ye eedhaa-dhanjak ye Zonas!»

Lama nyel

³³ «Mot aanàkwaatuub lama, da nye é butal ye si bhwa, ye ààsael deenek. Ye goka ne ekelaa é, pe ko teɛg, eteɛ náá, bot djas aadi eni to ndjan ɔ needi to gwe tak. ³⁴ Mis mɔ é dáa lama nyel'ɔ. Mis mɔ e di enyaasok enyɔɛpe ɔɔ, gua náá, nyel'ɔ djas é to selele. Ye kabɛ náá, mis mɔ àànyaasok ɔɔ, nyel'ɔ djas é to ghooghom. ³⁵ Ye é deenek é me di eleɛ wo náá, wo di tsoɲ mot éteɓ ebaal eselele di to lo e, ekaab náá, eselele bin ezekeliiza ghooghom. ³⁶ Ye be náá, nyel'ɔ djas é to selele, ààbe ne kyee nyel wat di to ghooghom ɔɔ, nyel'ɔ djas aadi é, to gwe, dáa lama di edje wo gwe ne mekas me e.»

Yezu eetil eFalizye be ne beghan e mekana me etsi

³⁷ Dáa Yezu nasilal elii e, dhiiti Falizye zokadjoo nye, nye zede pe ndjan'e. Yezu zokani to ndjaa mot tak, nɔɔ nyel, disi ko mesa. ³⁸ Falizye yenɔk zokadjoka dáa nye nabee náá, Yezu nabe ààgwyii membo esok ne nye ne de edee e. ³⁹ Tin, Gheɲ é booke ne Falizye yenɔk náá: «Beeka dáa biyɔ eFalizye di e. Bi dyeebagwyii é ekoɲ e ebɛɛle ne ekoɲ e esaan. Ye kabɛ to mɔ tak ɔɔ, bi é toɔɔ ne ekwosak e djii ne mbee lyem dhaa nyel. ⁴⁰ Bi ààtselal, Zeeb mot nasa koɲ tak ɔ, nye nabe é ààbaasa mɔ tak é? ⁴¹ Djeka bedjel e bot esa ee di to emɔ ebɛɛle bin e. Deenek e esonok djas aadi, deɛ éteɓ'en.

⁴²Haaa kpa-a-ghoŋ ne biyo eFalizye, etee náá, bi epetuud Zeeb ndyaal wat tɔ endyaal kam e nadjeebe ne eka e na mbee menuub ne aghomkɔɔ, zenɔɔ mewyee me di ebeaa tɔ bok e. Da bi kadi é ààwa lyem tɔ epiki ne kwyel e Zeeb. Yenek djas é sa di egoka náá, bot du melu djas ne zii, ààbet dhiiti sonok e.

⁴³Haaa kpa-a-ghoŋ ne biyo eFalizye, etee náá, bi kwyel é, mebhóó me pe sok étep etela menyel tɔ mendjaa me mendjaala me eYuda, bi ne kwyel eswosaa ne duu kɔ mebesee. ⁴⁴Haaa kpa-a-ghoŋ ne biyo, etee náá, bi é dāa mevit me di àànyɔ enyen e, mevit me bot di eke kɔ tak ààgu e!»

⁴⁵Mot ngɔt tɔ belyoel e etsi e Zeeb zokazedji nye náá: «Lyoe! dāa wɔ di elii deenek'enek, wɔ lee tin é dɔɔ ne bisɔ!» ⁴⁶Yezu eezeeɔɔɔɔɔɔɔ ne nɔɔ náá: «Kpa-a-ghoŋ dɔɔ ne biyo, belyoel e etsi e Zeeb! Bi epikel kɔ ekoŋ e bot mekɔm me na dil-dil, da bi é kadi, ààkoseeb-seebak djin wat bi neekogek medil me mekɔm me tak. ⁴⁷Haaa kpa-a-ghoŋ ne nen, etee náá, bi epesum mevit me bengooel e Mekpa e Zeeb, bot e bebhāab bin nagó e! ⁴⁸É sok bi di esa deenek é, bi lyaal é náá, bi eemyaal embee esesee bebhāab bin, etee náá, be naagó bengooel e Mekpa e Zeeb, ye é biyo e kadi esum mevit mɔɔ! ⁴⁹Kɔ esu e tak e Zeeb tɔ etsoŋ be, nake náá: “Me waakyeed be bengooel e Mekpa e Zeeb ne bot e lwoma, be waagó bedhiiti, da be é wa bedhiiti tɔ tsik mezuk.” ⁵⁰Kana ekus e bɔs, bete ne bengooel e Mekpa e Zeeb naa-dyeebagóaa, étep tak e di náá, esesee binek djas kwyé kɔ elo e kɔkɔ bot e di kɔ bɔs dwoo mos'ak. ⁵¹Kana dwoo esyee e Abhel, keyaka ne ye Zakaali, mot nagóaa pak mesa-ebuwa, ne Di na Dee e Gheŋ ɔ. Tseetse ne tseetse me lee bin é náá, esesee binek djas kwyé kɔ elo e kɔkɔ bot e mebyel me bot e dika mos'aak.

⁵²Haaa kpa-a-ghoŋ ne nen, biyo, belyoel e etsi e Zeeb, etee náá, bi eezediyal ze di etɔ ne bot pe daa Zeeb e. Biyo bemet bi ààpake é ze tak. Tin, bi epela bot e di ekwyel edhaa é ze tak ɔ, ze.»

⁵³Dāa Yezu nawyis tɔ ndjaŋ'enek e, eFalizye ne beghaŋ e mekana me etsi moo tin ne mebuk tɔ elyem. Bhii tak be moo tin edji nye bete ne ekiya dum ne bete ne etep. ⁵⁴É di'enek, be nadi elóo nye pe eko, da bwood nye pe kye étep be neebela mekpa me be aapit nye ne ye e.

Yezu epedul bot e medjhaaz pe eko, bhimis pe si melo

12 ¹É gheŋ tak, bot eezeseega é di tak. Mebu me bot bedhet ne bedhet ekee e ye aasa náá, bedhiiti nyalel pak'ɔɔ. Tin, Yezu eezeke ne bedjekel be náá: «Esok ne esonok djas, ye goka é náá, bi kyee leviid eFalizye. Ye kwyel elyaal é, mefulu mɔɔ yii medjhaaz pe eko bhimis pe si. ²Esesee djas di syela e, ye waawyis é gwyé, etep ee nadi tɔ sɔ e, ye waaguaa ne bot djas. ³Étep tak e di náá, etep djas bi aadi elii tɔ ghooghom e, ye aadi egék é gwyé mwos dwoo. Sa bi nadi enyiŋgela tɔ elo pe tɔ dheŋ e, ye aadi é moo tuudaa kɔ emii e mendjaa.»

Sa mot di egoka ne ekaab e

⁴«Biyo besɔ bam, me lee bin é náá, nàkaabka sa di egó epuud, bhii tak, ye kadi é ààsa dhiiti sonok. ⁵Me pookolyaal bin sa bot di egoka ne ekaab dhaa nyel e. Bi goka ne kaab é Zeeb, mot di náá, bhis esyee, nye é ne ghwyil ekemwas bin tɔ du na kɔm-kɔm ɔ. Ne tseetse, me lee bin e náá, ye é nyey e bi

di egoka ne ekaab! ⁶Bot djas ne gu náá, bɔɔ enen eten dyeebabɔmsaa é ne efa-
langa ebá. Kabela náá, ye tok ne sa Zeɛb aadjisa é mis mɛ. ⁷Deenek, bhoo elo
bin é elarja, sa mot ààdi ne bwoo, etɛɛ náá, é mis e Zeɛb, bi é ne boo metan,
dhaa bɔɔ enen!»

Emyaal neghu eswonal Yezu

⁸«Mɛ lɛɛ bin é náá, mot aamyam popoopwon é mis mɛ bot djas náá, nye
é djekel'am ɔ, Sɛɛɛle Mɔn Mot pe é waamyam nye é mis mɛ efofop e Zeɛb.
⁹Tin, mot e kela popoopwon é mis mɛ bot djas náá, nye tok djekel'am ɔ, mam
pe, mɛ waakela nye é mis mɛ efofop e Zeɛb. ¹⁰Yɛ bɛ náá, dhiiti mot eeloo
mbee ekpa ne Sɛɛɛle Mɔn Mot ɔ, mot tak é ne ghwyil ebela epelak. Yɛ kabe
náá, mot ebyasal Sisim na Dɛɛ ɔ, yenɔk aanàkwaabela epelak.

¹¹É sok bɛ aatɔ ne nen tɔ mendjaa mɛ mendjaala mɛ eYuda ne pe daa
ekukuma ne bemekoozi e, sa mot ààbem ba dum ne dáa bi aataɲal ne mekpa
mɛ bi aaloo e. ¹²Etɛɛ náá, é di'enek wat Sisim na Dɛɛ waalyo bin dáa bi di
egoka ne etanjal e.»

Kana kum mot di ààbe ne lyem e

¹³Mot ngɔt tɔ edhuu e bot e nadi tin ɔ zokazeke ne Yezu náá: «Lyoe! Lɛɛa
ne mɔn-nyaagam náá, bis kaa esa ee sɛɛg'es nalik e.» ¹⁴Yezu eeezebɔɔza ne ne
náá: «Mɔɔ sɔ'am, eze nɛɛg mɛ tetep dum ne etep bin, dɔɔ ne étɛp ekaa esa ee
sɛɛg'en nalik bin ne ye e?» ¹⁵Bhii tak nye eezeke ne nɔɔ náá: «Bi é kobaka ne
dɔɔb mevɔ, etɛɛ náá, tsik mot tok étɛp mevɔ, ye nakoozodi náá, mot tak é
kum mot.»

¹⁶Tin, nye é boozɛɛ bɛ kana yak: «Dhiiti kum mot nadi é ne mɛdhik mɛ
nadi esa náá, nye gó bhek ebuɛpe e. ¹⁷Nye moo tin esiiza, nyey náá: «Mɛ sa
dáa, etɛɛ náá, mɛ tok ne betɛ ne edi étɛp mɛ neekwom edee mɛ gó tɔ pyeeb'am
e?» ¹⁸Bhii tak nye eezeke náá: «Bee dáa mɛ aasa e: mɛ waawaaz etaa bam, da
mɛ é lóo etaa na bɔk-bɔk. Tin, da mɛ é wa embɛɛ mebhik mam ne mevɔ mam
djas.» ¹⁹Bhii tak, mɛ kake ne nyel'am e náá: «Mɔɔ sɔ'am, ye di deenek, wɔ moo
é ne mevɔ ebuɛpe aadjala étɛp membu ebuɛpe e. Wɔ é ne ghwyil ekawala. Dea
edee ne mɛdii, dia tɔ memyaala.» ²⁰Tin, Zeɛb zokazeke ne ne: «Wɔy mot di
ààbe ne lyem'aak! É pum'ak mos, mɛ epenɔɔ mengwyil mɔ. É di'enek, esesɛɛ
ee wɔ kwom e, eze aakabe ye?» ²¹Yezu eebaazeke náá: «Yɛ aadi é deenek,
dum ne bot e di esaa mevɔ mɛ menyel mɔɔ met, ghuna é mis e Zeɛb, bɛ kadi
é, ààbe bekum e bot.»

Edum e koɲ ne Zeɛb

²²Yezu eezeke bhii tak ne bedjekel bɛ náá: «Yɛ é étɛp tak e mɛ di elɛɛ ne
nen náá: Nàbemka ba kɔ esu e tsik'en dum ne tɛp edee bi aade e, ààkoobe-
beaak menyel men dum ne ekaad bi aabot e. ²³Etɛɛ náá, tsik eedhaa edee, nyel
eedhaa ekaad ne metan. ²⁴Beeka enen ee di djóoaa kolbo ɔ, bɛ ààbe epyeeb,
ààbɔk edee ee di ewum tɔ epyeeb e. Bɛ tok ne edi ekwom edee tɔ bhwa ne kɔ
etaa, dhi Zeɛb di edje bɛ edee! Biɔɔ, bi eedhaa enen ne boo metan! ²⁵Yɛ bɛ náá,
bi epebem ba ɔ, eze pak'en di ne ghwyil eɓil ba elu e wat kɔ melu mɛ tsik'e?

²⁶Yɛ bɛ náá, bi tok ne ghwyil ekwak esa ba sa dem ɔ, haaa étɛp yé bi di
ebem ba kɔ esu e yii kalik'enek? ²⁷Pookogwyákeka dáa mezem di ewyee tɔ

medhik ε. Be ààsa mesa, be ààlat ekaad. Tin, ye goka é, me lee bin náá, ye nakoozobe mekoozi Salomɔɔ mot nadi ne boo duu ɔ, nye nabe é ààbe ne mbee kaad nadi enyɔ dhaa zem wat tɔ kɔkɔ mezem menek. ²⁸ Kwɔii Zeeb di ebét eka ee di tɔ dik mos, da djemen ye é nɔɔaa, dikaa tɔ du ε, tin, haaa gwyata ne biyɔ, Zeeb tok ne ghwyil esa deenek ne nen é! Biyɔ, bot ε di náá, bi tok ne boo emyaal ne ne ɔ! ²⁹ Nàdhekeka menyel men étep esesaa ngwyis edee ne medii me bi aade ε. ³⁰ Ye é bot ε membyak me sis di kɔ eko ε bɔs'ak ɔ, di ebwos esa binek melu djas. Guka náá, Sɛeg'en ne gu egwyes bin. ³¹ Pookosaaka sok Eyon ε Zeeb. Bhii tak, nye waadje bin esa djas bi di ne gwyes tak ε.»

Ekwom ε ekum tɔ gwoo

³² «Wɔy, mɔɔ esaa ε Zeeb, nàbem ba, etee náá, Sɛeg'en kwyel é, nye dje bin Eyon ε le. ³³ Bɔmsaka ekum bin. Da bi é kaa epata e tak ne bedjel ε bot. Saka mengwye me epata ee di ààgwye ε. Kwomka ekum bin pe daa Zeeb pe ye aadi ààdiib ε. Penek, bot ε djii aanàkwaani kedjii ye, beses aanàkwaagɔ ye. ³⁴ Saka deenek, etee náá, é di mot di ekwom ekum be ɔ, lyem'e di é tin.»

Kana bot ε mesa di ndjem ɔ

³⁵ «Dika ghwyε ne bhete é kuu ne elama tuuba. ³⁶ Dika dáa bot ε mesa di ebwood kukuma yɔbɔ, étep náá, é sok nye aabula pe ebyon ε eba, da nye é diig ebe ε ndjan ε, bi neeleedii nye ye ε. ³⁷ Menyɔ ne bot ε mesa aadi ndjem é gheɔ kukuma yɔbɔ aatuula ε. Tseetse ne tseetse, me lee bin é náá, kukuma nye emet é waabɔt ekaad e mesa me, da bhii tak nye é dil be kɔ mesa, da nye é dje be edee. ³⁸ Nye bula kuku egha ε pum ɔ, neghu ebhaa melem ɔ, da nye é bela be ghwyε ɔ, menyɔ ne nɔɔ ebuepe!

³⁹ Gwakeka sa me di elée ε: Ye be náá, nakuma ndjan epedi é di egu ewala ε mot djii aazyε zedjii tɔ ndjan'e ɔ, pe nye aanàkwaabet nye náá, nye zeni tɔ ndjan'e. ⁴⁰ Biyɔ pe, dika ghwyε, etee náá, Sɛengele Mɔn Mot aatuula é é ewala bi aadi ààbwood nye ε.»

Mot-mesa di sosoob ɔ

⁴¹ Tin, Pyeed eezedji nye náá: «Gheɔ, wɔ lee kana yak é, étep bisɔ bemet ohoo, étep bot djas?» ⁴² Wɔ gwaa, Gheɔ zebɔɔza ne ne náá: «Eze di mot-mesa na sosoob ne etsɔɔ? Ye é mot di náá, kukuma ye eedje nye ze náá, nye baal ndjan'e, da nye é dje bedhiiti bot ε mesa yɔbɔ edee é tete ewala. ⁴³ Menyɔ ne mot-mesa menɔk, mot kukuma ye bula zebela nye, nyey esa mesa me menek ɔ. ⁴⁴ Tseetse ne tseetse, me lee bin é náá, kukuma yenɔk é waadje mot-mesa menɔk esa be djas, nye baal. ⁴⁵ Tin, mot-mesa menɔk e kake náá: “Kukuma aanàkwaaleebula.” Nye kadi eduma boa ne botom ε di esa mesa tin é nyel ne mebin, da nye di ede edee ne ekuka menyok ɔ, ⁴⁶ tin, kukuma ye aabula é, é dwoo mot-mesa menɔk aadi epel náá, nye aanàkwaazyε ε, é ewala mot-mesa di ààgu ε. Tin, nye waasɔ mot-mesa menɔk, da nye é lyaal nye kyet be di esa ne bot ε di ààdi sosoob ne Zeeb ɔ.

⁴⁷ Mot-mesa di egu sa lyem kukuma ye di ekwyel, da nye é kadi é, ààsa ye ɔ, nye waabiaa ne ghwyes ebuepe. ⁴⁸ Ye be náá, mot-mesa ààgu ekwosak ε kukuma ye, da nye é di eke ebiyoepe ɔ, ye mebin aadi é, ba bim. Mot ε djeaa bete ne esa ɔ, nye waawaab é ebuepe. Be kwom esa ebuepe pe daa mot ɔ, be aabaazowaab nye é ebuepe kedhaa.»

Yezu eewa mebeka pak bot

⁴⁹«Me nazyε ε, zewa du kɔ bɔs. Me kwyel ε náá, du tak kadi tuuba! ⁵⁰Ye goka ε náá, me duwa kɔkɔ mbi eduwa Zεεb sis. Me epebwood eduwa Zεεb tak ne lyem pe εko, lyem'am ε pe εko kekum dwoo eduwa Zεεb elenek aasaε ε.

⁵¹Bi gek ε náá, me nazyε kɔ bɔs ε, étepe egwyem tɔ bot ε? Ààbe, me nabe ε ààzye zewa egwyem ne egwakel tɔ bot. Me nazyε ε zεkus eghuub ne ezebek ε bot. ⁵²Kana dwoo pan mos'ak, bot eten di tɔ mebyel me wat ɔ waabeka. Bot elεl ε waabhina bot εbá, bot εbá ε waabhina bak belel. ⁵³Sεεg ε waa-bhina mɔn'e mɔɔ motom, mɔn tak bhina sεεg. Nyεεg ε waabhina mɔn'e mɔɔ moma, mɔn tak bhina nyεεg. Bheεbel moma ε waabhina nakɔla, nakɔla bhina bheεbel moma.»

Egu εlan ε endem tɔ gwoo

⁵⁴Yezu nadi ebaake ne medhuu me bot náá: «É sok bi dyeεbabeε eguud ekeghεε pe εbil ε dwoo ε, ε di tak wat, bi dyeεbake ε náá: “Bhi ε waanee.” Ye aabataswaala ε nee. ⁵⁵Ye kabe, ε sok bi di ebee pup ekeghεε pe kye bɔs ε, bi dyeεbake ε náá: “Gwyes ε waakas mos εbuepe.” Ye aabataswaala ε deenek. ⁵⁶Bot ε medjhaaz pe εko, bhimis pe si, bi ε ne ghwyil εsiiza enyɔpe endem ee di kɔ bɔs ε, ne tɔ gwoo ε. Haa εtepe yé bi di ààgu sa ewala ε mena dika'aak di ekwyel elεε ε?»

Egwakel pak bi ne mɔn-nyoog

⁵⁷«Étepe yé biyɔ bemet di ààgu εpée náá: “Yak ε mbεε sonok”? ⁵⁸Ye be náá, wɔ epeketaɲal bi ne mot ɔɔ, bi ne mot tak ε di edjaad ze wat, étepe etɔ pe be aakepée bin ɔɔ, sa meghaaz bi lel egwakel ε di bi dinaa ε ze'enek. Deenek wɔ waalu náá, mot bi ne ne di ne tep ɔ nàdul wɔ sok bhwoob betetep, da betetep ε kedje wɔ ε membo me esodja, da wɔ ε waaa ε mbok. ⁵⁹Me lεε wɔ ε náá, wɔ aanàkwaawysis tin, wɔ di ààtuud dɔɔ ne falanga εsik ɔ.»

Eliig ε elyem neghu εsyee

13 ¹É gheɲ tak, bedhiiti bot zokazyε zelee Yezu dāa mekoozi Pilat nagó bot ε Ghalile ε sok be nadi edje Zεεb ebuwa e betit ε. ²Yezu ε boobɔɔza ne nɔɔ náá: «Bi gek bilak ε náá, bot ε Ghalile binɔk zukaa deenek ε, etεε náá, be nadi ε bot ε mesyem dhaa bot ε Ghalile djas ε? Ààbe! ³Betka, me lεε bin náá, bi ε di ààliig elyem ɔɔ, biyɔ djas pe ε waagwyε dāa bot binɔk. ⁴Tin, bot kam ne beten ne belel yii ndjaa Silowe na vyεεg-vyεεg nagó, ε sok ye nabik ε, bi ke bilak ε náá, be nadi ε ne mesyem dhaa bot ε Yeluzalem djas ε? Ààbe! ⁵Betka, me lεε bin náá, bi ε di ààliig elyem ɔɔ, biyɔ djas pe ε waagwyε dāa bot binɔk.»

Kana le fiigh di ààwum ε

⁶Bhii tak, Yezu eezelii ne nɔɔ tɔ kana náá: «Mot ngɔt nadi ε, ne le fiigh tɔ pyeeb vin ye. Wɔ gwaa, nye zesaa εbók ε bhum, nye kadi ε, ààbela sonok. ⁷Nye eεzeke ne mot di ebaal pyeeb vin tak ɔ: “Beeε, ye moo mos ε, membu melel me di ezyε zesaa bhum le fiigh'ak ε, me ààbela ye. Tsaala ye, etεε náá, ye ààgoka ne enɔɔ yenek boo di tin gwyes.” ⁸Tin, mot di ebaal pyeeb vin

tak eezebɔɔza ne ne náá: “Gheŋ, pookobaabet ye mbu yak. Me waapu guk é mengwoob. Bhii tak, da me é wa eka ne ezeza. ⁹Deenek, ye é ne ghwyil ewum bilak é mbu di ezye yenek. Ye di ààkawum ɔɔ, da wɔ é katsaal ye.” »

Yezu eetsik dhiiti moma na djam é dwoo saba

¹⁰Dhiiti dwoo saba, Yezu nadi elyo bot Mekpa é Zeeb tɔ ndjaa mendjaala me eYuda. ¹¹Dhiiti mbel moma nadi é tɔ ndjaa tak. Kana membu kam ne eten ne elɛl, ye nabe é dhiiti mbee sisim naazenyak nye koŋ. Nye nabe é ààbe ne ghwyil esek é koŋ. ¹²Dáa Yezu nabee moma tak é, nye eezɛdjóo nye. Bhii tak, nye eezɛke ne ne náá: «Wɔ moo é peka si bhel ébé é lɔ.» ¹³Nye eezɛkel membo ko lɛ, é di tak wat, koŋ eezɛsekel nye. Moma tak moo tin eduwal Zeeb.

¹⁴Tin, ye nabe é kukuma ndjaa mendjaala me eYuda naadyeebakpaa lyem dum ne dáa Yezu natsik mot dwoo saba é. Kukuma tak é booke ne edhuu é bot náá: «Bot é ne melu meten ne wat bot di esa mesa é. Dhaka zetsikaa é melu menek, ààkabe dwoo saba.» ¹⁵Gheŋ zokazebɔɔza ne ne náá: «Bi é bot é medjhaaz pe eko, bhimis pe si. Dwoo saba, mot ne mot aadi etii ngɔmbe neghu an ye étɛp ékedje be edee ne medii, etsal é? ¹⁶Moma yak é ngɔt tɔ bedha é Abalaam. Tin, kabela é náá, Satan naazelookɔl nye, ye moo mos é ne membu kam ne eten ne elɛl (18). Ye be é ààgoka náá, nye tsikaa é dwoo saba?» ¹⁷Bhɔɔza Yezu nabɔɔza deenek é, ye naasa bot é nadi ebhina nye ɔ boo sen. Ye kabe medhuu me bot djas nadi tinaak ɔɔ, bɔɔ naadyeebamyaala ne esesee e duu djas nasée tin é.

Kana mɔɔ bhɛk di edjɔɔaa mutaad é

¹⁸Yezu eebaazeke náá: «Eyoŋ é Zeeb kokɔa ne yaa mbi sa? Me goka ne egɛk ye ne yaa sonok? ¹⁹Eyoŋ é Zeeb é dáa bhɛk na sike-sike di edjɔɔaa mutaad é. É sok mot di enɔɔ ye étɛp ékebe tɔ bok é, bhɛk ne kwyil, wyee, zye boo lɛ, enen lóo mek mɔɔ ko elɛɛ é tak.»

Kana leviid

²⁰Yezu zokabaazeke ne nɔɔ náá: «Me koogek bin Eyoŋ é Zeeb ne yaa sonok? ²¹Eyoŋ é Zeeb nɔŋel é ne leviid moma di ewa tɔ boo edham é tsim nye di epul, étɛp nye neesa mapa ne ye é. Ba ewala bhii tak, tsim'enek djas aadi é, ye eezeghamta.»

Ébe é ndjaa na maad-maad

²²Yezu nadi edhaa ko eghaada ne ko mel elyo bot Mekpa é Zeeb nyey etɔ pe Yeluzalɛm. ²³Dhiiti mot eezɛdji nye náá: «Gheŋ, Zeeb aazotsik é ba bim bot é?» Yezu zebɔɔza náá: ²⁴«Lyelka ghwyil étɛp bi neeni tɔ ebe é ndjaa na maad-maad, etɛɛ náá, me lɛɛ bin é tseetse náá, bot ébuɛpe é waagek eni penek, be aanàkwaakwak eni.

²⁵É sok kukuma ndjaŋ aawyel é, nye waakɔɔl ebe é ndjaa ne engon. Tin, biyɔ, bi é waalik pe kel. Bhii tak, bi é waazuk é édiig ebe é ndjaa ne é ke náá: “Gheŋ! Diia bis ndjaa!” Nye kabɔɔza ne nen é náá: “Me ààgu pe bi dus é!” ²⁶Deenek, bi aakabɔɔza ne ne é náá: “Mena naadeka edee ne medii é di wat. Wɔ nadi elyo Mekpa é Zeeb é egba eghaada bis.” ²⁷Nye aabaazoke ne nɔɔ é náá: “Me ààgu pe bi dus é, duska é mis mam, biyɔ djas, bot é di esa embee mɛsa ɔ.” ²⁸Ye é deenek

é bi aadje megwye, ne ekwaal e metsok, etee náá, bi é waabee Abalaam, Izak, Zakóob, zenóo bengooel e Mekpa e Zeeb penek tó Eyon e Zeeb, ye kabé biyo ɔɔ, bi aadi é mwasaa pe kel. ²⁹Bot é waadus pe edjem e dwoo ne pe ébil e dwoo, bedhiiti dus pe kye bɔs ne pe eko e bɔs. Be waazedi kɔ mesa wat tó Eyon e Zeeb. ³⁰Tin, guka náá, bete ne bot e di mos pe ebhis e lɔɔɔ ɔ, be aakaswaala é bot e pe sok lɔɔɔ, bot e di mos pe sok lɔɔɔ ɔ, be aakaswaala é bot e ebhis.»

Yezu ne Yeluzalem

³¹É di tak wat, bedhiiti eFalizye eezeye zelee Yezu náá: «Dusa wak, tóa pe kyee sis, etee náá, mekoozi Eelood epesaa nye neegó wɔ.» ³²Yezu eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Tóka, kelee bebhək binɔk náá: «Me epeso embee esisim, me epetsik membel dwoo mos ne djemen. É elu e elé é me aasilal mesa mam.» ³³Ye goka é náá, me ke mos, ne djemen ne bhii djemen, etee náá, ye ààgoka náá, ngooel-Mekpa e Zeeb gwe etsetaepe ne ghaada Yeluzalem.

³⁴Yeluzalem! Yeluzalem! Wɔy mot di egó bengooel e Mekpa e Zeeb ɔ, wɔy mot di egó bot e Zeeb di edhis wɔ bak ne mekok ɔ. É sok edhen me di ekwyel eseeɔ bot e di kɔ del e lɔ dáa nabwa-kuu di eseeɔ bɔn be si mebhap me e, biyo ààkwyl! ³⁵Deenek, guka náá, ndjan'en é waalik wum! Ne tsetse, me lee bin é náá, bi aanàkabaabee me, kana dwoo pan mos'ak, keyaka ne dwoo bi aake náá: «Zebe eesee metel me kɔ mot aaze ne din e Gheɔ ɔ!» »

Yezu eebaatsik mot ebé é dwoo saba

14 ¹Dhiiti dwoo saba, Yezu naazetɔ pe daa dhiiti kukuma eFalizye ngɔt étep ekede. Bot e nadi é di tak ɔ moo tin dhuu ne mis é nyel e Yezu. ²Dhiiti mot eezetyaa tetel sok bhwoob'e, mot tak nabe é, nyel eezebeyal nye ne ebé. ³É di'enek, Yezu eezeke ne belyoel e etsi e Zeeb ne eFalizye náá: «Etsi bina ne dje mena ze étep etsik e bot dwoo saba?» ⁴Be moo tin gwyem, ààbɔɔza. Bhii tak, Yezu eezemet mot ebé elenok, nye eezetsik nye, nye eezeswaal nye. ⁵Nye eezeke ne nɔɔ náá: «Ye be náá, ngɔt pak'en mɔn'e neghu ngombe ye eeges tɔ guk medii ɔɔ, nye aanàkwaalel ekewyisal nye kaab, ye nakoozodi dwoo saba?» ⁶Be nabe é, ààbe ne ekpa ebɔɔza ne nye.

Yezu epelyo bot dum ne di edisi

⁷Yezu eezabee dáa bot e nadjóoa ɔ nadi esaa edisi kɔ mebhóó me di pe sok e. Deenek nye eezelii ne nɔɔ tɔ kana náá: ⁸«Mot e djóo wɔ é ebyon e eba ɔɔ, sa wɔ ààsuu edi kɔ mebhóó me di pe sok e, ekaab náá, neghu be naadjóo dhiiti dhil mot dhaa wɔy, ⁹da mot djóo biyo bebá ɔ é ke ne nɔ náá: «Djea nye di'ak.» Tin, sen waasa wɔ étep ekesaa di ekedisi pe bhis. ¹⁰Ye nyo é náá, wɔ djóoa é ebyon ɔ, wɔ goka é ne edi é kɔ bóó di pe bhis e, etee náá, é sok nakuma ebyon aatuula e, nyey aapake ne nɔ náá: «S'am, wyela, dha zedisi kɔ bóó di pe sok e.» Deenek wɔ waabela duu é mis me bot e bi ne benɔɔ aadi kɔ mesa ɔ. ¹¹Mot e di ekwyel eghee nyel ne ebet ɔɔ, nye waasilaa. Mot e di esil nyel, nye e di ààbe ne ebet ɔɔ, nye waabena.»

¹²Tin, Yezu eezeke ne mot nadjóo nye ɔ náá: «Wɔ di edje bot edee é mwos, neghu bikoko ɔɔ, sa wɔ ààdjóo besɔ bɔ, bɔn-nyoog, bot e mebyel mɔ, ààdjóo

bekum e bot e bi ne benoo di ekunaaepe o, ekaab naá, be ezekedjoo wo dhiiti dwoo. Da be e bulal daa wo nasa ne nno e. ¹³Ye nyo e, wo djoo ebyon o, wo goka ne edjoo e bedjel e bot, be na edjam, eboka, ne be na edhim. ¹⁴Menyo ne no e di'enek, etee naá, be tok ne ghwyil ebulal wo ye e. Zeeb e waabulal wo ye e ghej bot e epiki aagom to esyee e.»

Kana boo ebyon

¹⁵Bhii be nazegwak etep binek djas e, mot ngot pak bot e nadi ede be ne Yezu ko mesa o zokake naá: «Menyo ne mot aade edee to Eyon e Zeeb o!»

¹⁶Yezu eezeele nye kana yak: «Dhiiti mot naazedjoo ebyon. Nye eezedjoo bot ebuepe. ¹⁷E sok ewala ede edee nakadjala e, nye eezelwom mot-mesa me, nye kedjoo bot da ke ne nno naá: «Dha deka, etee naá, edee eezebée.» ¹⁸Tin, bot e nadjooaa o, moo tin, mot ne mot edje ye gham, etep epeeba. Mot esok ezeke ne mot-mesa naá: «Me eebom pyeeb na bes. Ye goka e, me to kebee ye, pela me mon-nyee.» ¹⁹Nwyak mot naá: «Ye nabe e, me eebom engombe kam, edjasla beten, ne eswooz eten. Me pookokegek meghwyil moo. Pela me mon-nyee.»

²⁰Nwyak tak eezeye ye, nyey naá: «Me aalloo ne beeb ghoo'd'am. Etap tak e di naá, me tok ne ghwyil ezye.»

²¹Mot-mesa menok eezesik pe daa kukuma ye, kelee nye daa bot binok djas lee e. Nakuma ndjan eezekpaa lyem elyelepe. Nye e booke ne mot-mesa me naá: «Lela, toa ko mebesee me del ne ko egba. Toa, kedjoo bedjel e bot, eboka e bot, be na edjam, ne be na edhim. Dha me ne nno wak.» ²²Bhii tak, mot-mesa eezeele ne kukuma ye naá: «Ghej, sa wo lwom naá, me sa e, ye eezesael. Kabela e naá, edi dinaa tak to ndjaa.» ²³Tin, kukuma ezeke ne mot-mesa me naá: «Toa egba ne egba, ne ko boo mel pe ze epyeeb. Mot ne mot wo aaboma ne ne o, besela nye, nye zye. Etee naá, me kwyel e, ndjan'am lwood.» ²⁴Ne tseetse me lee bin e naá: «To bot djas me nadjoo sok o, ye tok ne mot aade edee e ebyon e lam!» »

Sa mot di egoka ne esa, etap nye needi djekel e Yezu e

²⁵Zukamwaa ne mot nadi eke loog wat be ne Yezu. Yezu zokazeliig mis, nye ezeke ne nno naá: ²⁶«Mot e kwyel edu me o, ye goka e nye byen seeg ne nyee, ne myel ne bon, ne bon-nyee ne bekel. Nye goka e ne ebyen-byenak tsik'e met. Ye di aadi deenek o, nye aanakwaakwak edi djekel'am. ²⁷Mot e di aabep melaaba me, da bhii tak, nye e du me o, yenok tok ne ghwyil edi djekel'am. ²⁸Mot ngot pak'en e kwyel esum boo ndjaa na vyeeg-vyeeg o, ye goka e, nye pookodisi, etap eval neghu metan me nye goka ne ewyisal etap esum ndjaa tak e waadjala. ²⁹E kaab naá, nye e zekekan mesa, da nye e sik e ze. Tin, ekpaa-gon e bee deenek o, be ezekego nye. ³⁰Deenek be aakeke e naá: «Mot tak eekan esum ndjaa enyeepe. Nye aapakakwak esilal zumal.»

³¹Ye e tyee wat ne dhiiti mekoozi di ekwyel ekelumla deeb, be ne nwyak dhiiti mekoozi o. Ye goka e nye pookodisi sok, etap edjek neghu, ne esodja bemil-kam, nye e ne ghwyil ekwak elumla deeb ne so mot zekeghee ne esodja bemil mekam-membá o. ³²Ye be naá, nye aanakwaakwak o, nye waakeed engoola-ngoola ne mebhaadal pe daa so mekoozi, nye dinaa etsetape, etap edji nye sa nye di ekwyel e, etee naá, egwyem needi pak'oo.» ³³Deenek bhii tak Yezu eebaazelik epka naá: «Ye tok ne mot ngot pak'en aakwak edi djekel'am, nye di aabet esa be djas o.»

Mesɔn me di ààval sonok ɛ

³⁴«Mesɔn é mbee sonok. Ye be náá, mesɔn moo é, ààkagwom ɔ, bot aakasa dáa étep megwom me tak neebaabula? ³⁵Ye aanàkabaakoal sonok, ye nakoozobe étep ekoobal bɔs neghu mebhék. Yenék aakagoka é ne emwasaa pe kel. Mot di ne melo me egwak ɔ, nye gwak!»

Kana bhata nawo, da nye é baazebelaa ɔ

15 ¹Benɔɛl ɛ epata e lapo, be ne bot ɛ mbee dék naazeseseeɛga é bhaaz ɛ Yezu étep ezegwak nye. ²Efalizye be ne begħaɲ ɛ mekana me etsi nadi elii ebiyoɛpe ne Yezu. Bɔɔ náá: «Ezaaba ɛ mot'ak é ne bot ɛ mesyem. Nye epede be ne benɔɔ é di wat.»

³Deenek, Yezu é booleɛ be kana yak: ⁴«Dhiiti mot pak'en ɛ di ne ebhata dhet (100), da ngɔt é wo ɔ, nye aanàbet ebhata mekam-meten ne mekam-mená ne eten ne ená (99) tɔ bal, étep ekesaa yii wo ɔ, da kebela nye? ⁵É għeɲ nye aabela nye ɛ, nye waakel nye kɔ mebyak ne memyaala djas. ⁶Bula nye bula pe del ɛ, nye waadjóo besɔ ne bot ɛ di é mengwoob ɔ, da lee be náá: “Dhaka mena myaalaka, etee náá me eebatabela bhata yam nawo ɔ!” ⁷Ye é tyee wat ne biyɔ pe. Me lee bin é náá, ye waadi ne boo memyaala tɔ gwoo étep mot mesyem ngɔt liig lyem ɔ, dhaa bot ɛ epiki mekam-meten ne mekam-mená ne eten ne ená (99), di ààbe ne gwyee eliig elyem bɔɔ ɔ.»

Kana pata nadiib, da be é baazebela nye ɛ

⁸«Ye be náá, dhiiti moma nadi é ne bɔɔ eghwooz epata kam na boo metan, da wat é diib ɔ, nye aanàkwaaketuub lama, da waabal ndjaa, da san enyɔɛpe ne lyem wat, bataké bela ye? ⁹É għeɲ nye aabela ye ɛ, nye waadjóo besɔ boa ne boa di é mengwoob ɔ, lee ne nɔɔ náá: “Dha myaalaka sama ne nam, etee náá, me eebatabela pata yam nadiib ɛ!” ¹⁰Ye é tyee wat ne biyɔ pe. Me lee bin é náá: Efofop ɛ Zeɛb é waadi tɔ memyaala étep mot mesyem ngɔt liig lyem ɔ.»

Kana mɔn motom nawo, da nye é baazebelaa ɔ

¹¹Yezu eebaazeke náá: «Dhiiti mot nadi é ne bɔn botom ebá. ¹²Ye é dhyeeb tak kazye, zeke ne seɛg náá: “Saagam, dje me yam ekee lyak di náá, me waa-boobela é, ne djheed.” É di tak é, seɛg'ɔ nazekaa ekum be, pak bɔn be bebá. ¹³Ye eezekpaa ba melu bhii tak, ye é dhyeeb kazenɔɔ ye kyee náá, bɔmsa ye, nɔɔ epata e tak, tɔ ne ye pe dhiiti kyee dik etsetaɛpe. Penek, wɔ gwaa nye kebɔya tɔ medjemel, zesaab esa e lyak be. ¹⁴Bhii nye nakazesaa esa be djas ɛ, boo pwom naazetuula pe kyee dik tak. Nye nakadi é, nye moo tɔ edjel. ¹⁵Nye é boozetɔ, kesa mesa pe daa dhiiti mot kyee dik tak. Mot'enɔk é bookyeed nye, nye kebaal begħwyee tɔ epyeeb be. ¹⁶Nye nadi é, ne gwyee ede bhum le kalubye' yii begħwyee nadi edede é, ye nakasa é, ne nyey ààbe ne mot dje nye ye.

¹⁷É di'enek, nye moo tin zibiliii esiiza etep e nyel'e. Nyey náá: “Bot ɛ di esa mesa pe daa saagam ɔ, djas e lɔɔ epede edee kat, dhi mam egwyee ne za wak. ¹⁸Me pookosik pe daa saagam, da lee nye náá: Saagam! Me naasa mesyem sok

bhwoob ε Zεεb, ne sok bhwoob'ɔ. ¹⁹Me ààpakabaagoka náá, me djóoaa mɔn'ɔ. Nɔŋa me tyee ngot tɔ bot ε mesa mɔ.” ²⁰Nye eezesik pe daa sεεg.

Dáa nye nadi, nye dinaa ba etsetaepe ne ndjan ε, sεεg eezεbee mɔn, nye é boogek nye ghoŋ. Wɔ gwaa Sεεg zetɔ kaab, kεboma ne mɔn, nye eezεbeedal nye. ²¹Mɔn eezeke ne sεεg náá: “Saagam, me eesyem sok bhwoob ε Zεεb, ne sok bhwoob'ɔ. Me ààpagoka náá, me djóoaa mɔn'ɔ.” ²²Wɔ gwaa sεεg zeke ne bot ε mesa me náá: “Lelka εzye me ne kaad, lɔbɔ na nyenyo-nyɔ. Bétka nye ye ε. Sɔmka nye εsum é djin. Bétka nye ekoko. ²³Kε metka mɔɔ ngɔmbε na medel, da bi é gó nye, mena neesaka ebyoŋ, ²⁴etεε náá, mɔn'am nwyak naaze-gwyε, nenak, nye eegom. Nye naazewo, nenak me eebatabela nye.” Wɔ gwaa be zεkan mbεε ebyoŋ.

²⁵É sok tak, mɔn megwyak me nadi é, pe epyeeb. É εbula ε lε, dáa nye nadi nye moo ekunaa ne ndjan ε, nye kagwak é dhok etap, kul ne ghom, ne mezeŋ. ²⁶Nye eezεdjóo dhiiti mot-mesa, dji nye náá: “Yenek é yaa?” ²⁷Ye é mot-mesa menɔk kabɔɔza ne ne náá: “Dhyeeb'ɔ eebula. É di tak, soog é boogó mɔɔ ngɔmbε na medel, etεε náá, mɔn eebula nyel εnyɔεpe.” ²⁸Mɔn megwyak é boogwak εbuk, nye eezεbyen eni-niak tɔ ndjaa. Ye é sεεg kawyis kedjaala ne ne, étepe nye neeni tɔ ndjaa. ²⁹Wɔ gwaa, mɔn zεbɔɔza ne sεεg náá: “Gwaka, me moo é ne zukamwaa ne membu me di esa wɔ mesa tyee kwom ε. Me ààbyen dhiiti lwomel'ɔ wat. Wɔ bee ɔɔ, wɔ dinaa ààpakodje me djeak ba mɔɔ ngɔmbε étepe me neesa ebyoŋ, bis ne besɔ bam. ³⁰Beea, é di mɔn'ɔ nwyak kabula ɔ, nyey mot naasaab esa e lyak bɔ djas ne boa mezo ɔ, étepe, wɔ eebatalwom náá, be gó nye mɔɔ ngɔmbε na medel!” ³¹Ye é sεεg kalεε nye náá: “Mɔn'am! Menabel é di melu djas. Me bee é náá, esa ee me di ne ye djas ε, ye é yɔ. ³²Mena goka é ne esa tete ebyoŋ, da mena é myaala, etεε náá, dhyeeb'ɔ nwyak naazegwyε, nenak nye eegom. Nye naazewo, mos mena eebela nye.” »

Kana ndɔmbε na metselal

16 ¹Yezu eezeke ne bedjekel be náá: «Dhiiti kum mot nadi é ne ndɔmbε. Bot eezεεε kum mot'enɔk náá, ndɔmbε ye εpesaab nye esa. ²Kum mot tak eezεdjóo ndɔmbε ye, nye eezeke ne ne náá: “Me εpedyeebagwak embee menduk dum ne din ε lɔ. Pookobaŋa me dáa wɔ di ebaal esa bam ε, etεε náá, wɔ aanàkabaadi ndɔmbε yam.” ³Ndɔmbε eezeke tɔ lyem'e met náá: “Me sa dáa, dáa ye di náá, kukuma yam moo zedek esa be é membo mam'aak. Mam é di ààbe ne ghwyil mesa me epyeeb'aak, ebeyak ne sa mam sen. ⁴Me ne gu dáa me aasa étepe bot neemyaal me tɔ mendjaa mɔɔ bhii kukuma yam aadis me é mesa ε.” ⁵Tin, nyey zokazεdjóo mot ne mot nadi ne kola esa ε kukuma ye ɔ. Nye eezeke ne mot εsok náá: “Wɔ é ne kola kukuma yam edhen?” ⁶Nye eezεb-ɔɔza náá: “Ye é etondo e bemul me bhum oliv dhet (100).” Ndɔmbε eezeke ne mot'enɔk náá: “Lela εdisi, ba mekana mɔ, kwyala tɔ tak mekam-meten (50).” ⁷Bhis yenɔk, nye eebaake ne nwyak tak náá: “Haaa wɔy, wɔ é ne kola kukuma yam edhen?” Mot tak eezεbɔɔza náá: “Ye é eghuude e mebhisa dhet (100).” Ndɔmbε eezeke ne mot'enɔk náá: “Ba mekana mɔ, kwyala mekam-meten ne mekam-melεl (80).” ⁸Tin, wɔ gwaa kukuma zokazεduwal mbee ndɔmbε yenɔk dum ne mesa me etsoŋ nye sa ne bot étepe nye needi ààbyenaa bhii nye aasɔaa é mesa ε. Etεε náá, bot ε bɔs'ak ne gu ekwyeeel pak'ɔɔ dhaa-dhaŋak bot ε di eke tɔ gwyε ɔ.»

⁹Yezu eebaazebil náá: «Deenek, mam lee bin é náá, beka eso ne mevu me di ekɔɔ bot kɔ bɔs'ak ε. Etee náá, é di mevu menek aadi náá, ye tokape ɔ, Zeeb é waamyaa náá, bi di tɔ ndjan'e di na kɔm-kɔm. ¹⁰Mot di sosoob tɔ esa e dem ɔ, mot tak é waadi pe sosoob tɔ eboo mekee. Mot aadi àadi sosoob tɔ esa e dem ɔ, nye aanàkwaadi sosoob tɔ eboo mekee. ¹¹Ye be náá, bi nabe àadi sosoob ne dáa bi nadi ebe mevu me mekɔɔ di kɔ bɔs'ak ɔ, eze aadje bin tete mevu? ¹²Ye be náá, bi nabe àagu edi sosoob dum ne esa e bot ε sis ɔ, eze aadje bin embee esa yii di náá, ye é yebo ε?

¹³Ye tok ne mot-mesa ngɔt aadi ne ghwyil esa mesa me ekukuma ebá. Deenek nye waabhina ngɔt, da nye é kwyel nwyak ngɔt, neghu nye kaseya ne ngɔt, da nye é byasal nwyak mot. Bi tok ne ghwyil esa é di wat mesa me Zeeb ne mesa me epata.»

E dhiiti etep ee Yezu nadi elii ε

¹⁴EFalizye naagwak etep ee Yezu nadi elii ε djas. Be é boozeni eduk nye etee náá, elyem bɔɔ naadyeebakwyel epata dhaa nyel. ¹⁵Yezu eezeboɔɔɔɔ ne nɔɔ náá: «Bi é bot ε di etelaa menyel é mis me bot náá, bi é bot ε epiki ɔ. Guka náá, Zeeb ne gu ebhum e elyem bin. Etee náá, esa ee bot di ebee náá, ye é embee esa ε, Zeeb bee ye ε, embee esa é mis me.

¹⁶Ƴwala ε etsi ε Moiiɔ ne Ekwyala e bengoolle ε Mekpa ε Zeeb naabɔɔɔɔɔ, kesik é ezye ε Zanj nduuel-bot. Kana é Ƴwala lenek, Mbée Bhaadal Ƴyɔɔ ε Zeeb epegoolaaa, mot ne mot goka é nye sa ye meghaaz étap ebela di tɔ tak. ¹⁷Ye nakoozobe náá, gwoo ne bɔs é ne ghwyil edum, tɔp tok. Ye kabe mekpa me etsi ɔ, ye aanàkwaakodisaa-disak ba mɔɔ ekye wat tɔ tak.

¹⁸Motom ε pee myel, da nye é keba dhiiti moma sis ɔ, motom tak eesa Ƴɔɔ. Tin, motom ε ba moma nazepeɔɔɔ é Ƴba ɔ, nyey pe baasa é Ƴɔɔ.»

Kana djel mot Lazaad, be ne mot ekum

¹⁹«Ye nabe é ne dhiiti mot ekum. Mot ekum tak nabebɔt é embee ekaad be na eboo metanɔ. Nye nadidi é tɔ wolo ndjaa, nye nadede melu djas é embee edee. ²⁰É eniel ε ndjan'e, ye nabe é ne dhiiti djel mot nadi edjedjaasi tin ɔ. Din ε mot tak nabe é Lazaad. Nye nabe é ne mepyɔɔ kpeeɔɔ é nyel djas. ²¹Djel mot'enɔk nabe é ne gwyes edede bɔɔ eghutu-ghutu edee nadi ekwyit é mesa e mot ekum'enɔk ε. Tin, bela náá, bebhye nadi ezye, zewyiiz mepyɔɔ me.

²²Tin, djel mot eezekpaa ne mesyee, gwyε. Efofop naazenɔɔ nye, kenεεɔɔ nye é bhaaz ε Abalaam. Wɔ gwaa, mot ekum zokabaazegwyε ye, nyey kedelaa. ²³Mot ekum tak nadi ezuk ebuepe tɔ del ε edim e bot ε nazegwyε ɔ. Nye é boozeben mis, nye kabee ne etseta é, Abalaam zenɔɔ Lazaad é bhaaz'e. ²⁴Bhii tak, nye eezebo tsim: “Saagam Abalaam! Geka me ghɔɔ. Lwoma Lazaad, nye duu djin tɔ medii, da nye é zetɔlal me etɔ ε tak kɔ djem. Etee náá, me epezuk ebuepe ne megoo me du'ak.” ²⁵Tin, Abalaam eezeboɔɔɔɔ ne ne náá: “Mɔn'am, taala náá, wɔ naabela bete ne ekum é sok wɔ nabe, wɔ dinaa ne tsik ε. Ye kabe Lazaad ɔ, nye nabe é mot mezuk. É di nye di wak'aak, nye epebela ye menyɔ. Ye kabe wɔɔ ɔ, wɔ moo é tɔ mezuk. ²⁶Baabela náá, ye é ne boo guk na dim-dim pak'ena. Etee náá, mot ε kwyel etsaal étap ezye penek ɔ, nye aanàkwaak. Baabela náá, mot ε kwyel edus penek, zye pe kak ɔ, nye aanàkwaak pe.” ²⁷Mot ekum zokazeke náá: “Saagam, me epedjaala ne nɔ, kyeeda Lazaad

tɔ ndjaa saagam, ²⁸ penek, mɛ ɛ nɛ bɛdhyeeb eten. Nye kɛdul bɛ mɛlo ekaab nɔ́á, bɛ ezekezye pɛ yak di mezuɔk.” ²⁹ Abalaam ezeɛɔɔza nɛ nɛ nɔ́á: “Bɔɔ penek, bɛ ɛ nɛ etsi ɛ Moiiɔ nɛ bengooel ɛ Mekpa ɛ Zɛɛb ɛtɛp ɛdul ɛ bɛ mɛlo. Bɛ gwak mɛlyo mɔɔ!” ³⁰ Mot ekum ezeke nɔ́á: “Saagam Abalaam, yenek djas aanàkwaadjala! Ye nyo ɛ nɔ́á, mot dus tɔ edim ɔ, da nye ɛ kelii nɛ nɔɔ, tin ɛ bɛ aaswoola mɛfulu mɔɔ nɛ tseɛtɛ.” ³¹ Deenek Abalaam eebaazeke nɛ nɛ nɔ́á: “Bɛ di ààgwak Moiiɔ nɛ bengooel ɛ Mekpa ɛ Zɛɛb ɔɔ, bɛ aanàkwaakomyaal, ye nakoozodi mot dus tɔ edim ɔ.” »

Mesyem nɛ epelak

17 ¹ Yezu ezeke nɛ bɛdjekel bɛ nɔ́á: «Ye ɛ tseɛtɛ nɔ́á, ye waadi nɛ mɛbɛk mɛ di nɔ́á, mot aanàkwaagwoob ɛ! Haaa kpaa-ghoɔ nɛ mot aadi ebek ɛ tak ɔ. ² Nɛ mbi mot deenek, ye goka nɛ nɛ ɛ, bɛ tsel nye boo ekok ɛ tsuɔ, da bɛ ɛ lóo nye tɔ boo dii mɛsɔn. Ye goka nɛ nɛ ɛ deenek, ààbɛ nɔ́á, nye kwyesal ngɔt tɔ bot ɛ di ààlyel tɔ ɛdum ɛ koɔ nɛ Zɛɛb ɔ tɔ mesyem. ³ Dika ghwyɛ.

Mɔn-nyoog ɛ syem nɛ nɔ ɔɔ, djóoa nye, da wɔ ɛ dul nye mɛlo nɛ lyem wat. Tin, nye liig lyem ɔɔ, pela nye. ⁴ Nye sa wɔ embee esa dwoɔ wat esok eten nɛ ebá, da nye ɛ bula esok eten nɛ ebá, ɛtɛp ezeke nɛ nɔ nɔ́á: “Pela mɛ! Mɛ eegu ebiyo ɛ lam” ɔɔ, da wɔ ɛ pel nye.»

Edum ɛ koɔ nɛ Zɛɛb

⁵ Bot ɛ lwoma ezeke nɛ Gheɔ nɔ́á: «Bila bis ɛdum ɛ koɔ nɛ Zɛɛb.» ⁶ Deenek, Gheɔ ezeɛɔɔza nɛ nɔɔ nɔ́á: «Bi epedi ɛ di nɛ ɛdum ɛ koɔ ɛbuɛpe dáa mɔɔ bhɛk le mutaad ɔɔ, pɛ bi ɛ waake nɛ etsok elak nɔ́á: “Gua ekaɔal bɔ wak! Tɔ́a, kebe nyel’ɔ tɔ dii mɛsɔn”, nye waalooba nɛ nen.»

Sa mot-mesa di egoka nɛ esa ɛ

⁷ «Djhoopookogek dáak: Mot ngɔt tɔ len ɛ nɛ mot-mesa di bɛ nye epyeeb nɛghu ebaal ɛ nye esaɔ ɛ etaɔ ɔ. ɛ sok nye di ebee mot tak ebula pɛ ndjaa bhii mesa ɛ, nye nɛ ke nɛ nɛ nɔ́á: “Lela ezye zɛdi kɔ mesa wɔ neede”? Ààbɛ deenek ɛ! ⁸ Mɛ bee ɛ nɔ́á, nye aake nɛ nɛ ɛ nɔ́á: “Djaaba mɛ edee, da wɔ ɛ swoola ekaad, ɛtɛp wɔ neezɛlaa mɛ edee, mɛ needɛ. Bhii mam aakasilaɔ ɛdɛ edee nɛ mɛdii ɛ, wɔy ɛ nɛ ghwyil ɛ kaɛɛ yɔ.” ⁹ Nye tok nɛ ghwyil eghaapeɛ mot-mesa mɛ etɛɛ nɔ́á, nye eesa mesa mɛ kukuma ye lwom nye ɛ. Ye tok deenek ɛ? ¹⁰ Ye ɛ tyee wat nɛ biyo pɛ. ɛ sok bi aadi nɔ́á, bi eezesa mesa mɛ bi lwomaa nɔ́á, bi sa ɛ, keka nɔ́á: “Bis tok bɛdhiiti evaɔ bot ɛ mesa. Bis zosa ɛ, mesa mɛ lwomaa nɔ́á, bis sa ɛ.” »

Yezu eetsik bot ɛ ebɛ ɛ zezam kam

¹¹ Dáa Yezu nadi etɔ pɛ Yeluzalem ɛ, nye nadhaɔ ɛ mbaka-mbaka ɛ kpál pak kyee del Samaali nɛ Ghalile. ¹² Dáa nye natuula kɔ del ɛ, wɔ gwaa, bot ɛ ebɛ ɛ zezam kam zokazɛboma nɛ nɛ. Bɛ eezetyaa tetel ba etsetape nɛ nɛ. ¹³ Bɛ moo tin etsim nɔ́á: «Heee Yezu, Gheɔ! Geka bis ghoɔ!» ¹⁴ Dáa Yezu nabee bɛ ɛ, nye ɛ booke nɛ nɔɔ nɔ́á: «Tɔ́ka kelyaal mɛnyel men pɛ daa beghaa-Zɛɛb.»

t 17.1 ye waadi nɛ mɛbɛk mɛ di nɔ́á, mot aanàkwaagwoob ɛ Mɛbɛk mɛ tak ɛ waasa nɔ́á, bot sa mesyem.

Dáa be nadi be dinaa etó-tóak ε, be naazetsak. ¹⁵ Mot ngot pak'wó zokabula pe bhis, é eduwal ε Zeeb ne etsim. ¹⁶ Nye eezeduma sok bhwoob ε Yezu mebonj si, nye eezeghaapeε Yezu. Ye nazobe é, mot kyee dik Samaali. ¹⁷ Yezu eezeke náá: «Bóo bot kam djas eetsak, etsal é? Haaa bak bot beten ne bená moo wo? ¹⁸ Ye tok ne mot ngot pak'wó taala ebula, étep eezeghaapeε Zeeb, ye di ààbe ndjonjak nye emet wó?» ¹⁹ Bhii tak Yezu eezeke ne ne náá: «Wyla, da wó é nóo nyel'ó tó. Emyaal ε lo eetsik wó!»

Etuula ε Eyon ε Zeeb

²⁰ EFalizye zokazedji Yezu náá: «Eyon ε Zeeb aazyε den?» Yezu eezebwóza ne nóo náá: «Eyon ε Zeeb aanákwaazyε, mis me bot djas ebee. ²¹ Bot é waake ne nen náá: “Beeka, ye é wak,” neghu “Beeka ye di poon'enek!” Ye nyo é, bi gu náá, Eyon ε Zeeb é to len.»

²² Bhii tak, nye eezeke ne bedjekel náá: «Ewala epezyε, ewala bi aadi ne gwyε ebee Sεεgele Món Mot, ye nakoozobe beea ba dwoo wat. É ewala tak, bi aanákwaabee nye. ²³ Be waaleε bin náá: “Nye é wak,” neghu náá, “Nye é poon.” Deenek, sa mot ààtó, sa mot ààdu ne kaab. ²⁴ Dáa ngwyε bhi di ekas to gwoo ε, dje gwyε to edi djas ε, ye aadi é deenek é dwoo Sεεgele Món Mot aazyε ε. ²⁵ Esok ne etep binek ne sael, ye goka é náá, Sεεgele Món Mot pookozuk ebuepe, da bot é di kó bós'ak mos'aak ε pookoswonal nye. ²⁶ Dáa ye nasael é ghej ε Noe ε, ye aabaazosael é deenek é dwoo Sεεgele Món Mot aabula ε. ²⁷ É ghej tak, bot nadi ede edee ne ede menyok. Be nadi eba meba ne ekedje bón bóo é meba, keyaka ne dwoo Noe nani to mesuwa ε. Bhii tak, boo bhyon naazyε, wó gwaa, ye zedesal bóo djas, bóo djas gwyε. ²⁸ Ye aadi é, tyee é ghej ε Lót. É ghej tak, bot nadi ede edee ne menyok. Be nadi ebóm esa, be nadi ebóm esa, be nadi ebe epyeeb ne esum ε mendjaa. ²⁹ Tin, dwoo Lót nadus kó del ε Sodóm ε, ye nabe é, Zeeb naasa náá, bhi na du, ne pup na mesii me na goo-goo dus to gwoo, zyε kó bós, da gó bot binók djas. ³⁰ Ye aabaazosael é deenek é dwoo Sεεgele Món Mot aabula ε.

³¹ Dwoo tak, mot kwaadi pe éko ε ndjan'ε ɔ, sa nye ààbaasul étep ekenóo esa be di pe si ε. Tyee wat ne mot aadi to pyeeb ɔ, sa nye ààbaasik pe ndjan'ε. ³² Taalaka sa nasael ne mwaa Lót e! ³³ Mot aasuu ekwyεεg é tsik'e ɔ, nye waasu tsik'e. Mot aasu tsik'e ɔ, nye waabaal tsik'e. ³⁴ Me lee bin é tseetse náá, é pum tak, bot ebá é waadjaasi gonj wat. Ngot é waanónaa, nwyak ngot likaa. ³⁵ Boa ebá aadi edum bhum to bwak wat, ngot é waanónaa, nwyak ngot likaa. [³⁶ Bot ebá é waadi to pyeeb, ngot é waanónaa, nwyak ngot likaa.]» ³⁷ Bedjekel be zokazedji nye náá: «Ghej, etep binek djas aasael pe yaa sum di?» Wó gwaa, nye zebwóza ne nóo náá: «É sok bi aadi ebee enen di edjóóaa mebek» e kii to gwoo ε, keka náá, muu tit é tin.»

Kana kus moma ne tetep

18 ¹ Bhii tak Yezu eezebanja be kana yak, étep élyo be dáa be di egoka ne edjaala melu djas, ààbula bhis ε. ² Nye eezeke náá: «Pe kó dhiiti ghaada wat, ye nabe é ne dhiiti tetep ngot di náá, etep ε Zeeb ààgwyak nyey ɔ. Nye nadi é ààkobem ba ne mot. ³ Kó del ε tak, ye nabe é ne dhiiti kus moma

nadi epyap ezye pe daa tetep tak étep zeke ne ne náá: “Péea me tep me di ne ye bis ne nwyak mot'aak,” etee náá, nye nadi egu náá, nye é ne gham. ⁴É meken, tetep nadi ebyen. Deenek nye ezeke to lyem'e náá: “Ye kobe náá, me ààkaab Zeeb ɔ, ye kobaadi náá, mam ààbis bot ɔ, ⁵dáa ye di náá, kus moma yak epemyel me e, ye goka é me péé tep'e, étep nye neekat epyap ezye wak.” » ⁶Bhii tak Gheɲ ezebaabil náá: «Gwakeka, dáa mbee tetep tak nalii e. ⁷Tin, Zeeb tok ne ghwyil ekwyee bot e nye nazesée ɔ, bot e tak e di ewaab esonok pe daa le mwos ne pum ɔ. Nye aanàkwaakwyee be? ⁸Me lee bin é tseetse náá: Nye waalel ekwyee be. Tin, é sok Seeɲele Mɔn Mot aazyé e, nye waazebela bot e di edum koɲ ne Zeeb ɔ ko bɔs'ak é?»

Kana Falizye be ne nɲel epata e lapo

⁹Yezu eebaazelee kana ko esu e bot e di ebun náá, be é bot e epiki, da be é kadyamal bɔn-nyeeɲ bɔɔ ɔ. Nye ezeke ne nɔɔ náá: ¹⁰«Bot ebá naazebyet pe kok Ndjaa-ebuwa étep ekedjaala, ngɔt nadi é Falizye, dhiiti kadi é nɲel epata e lapo. ¹¹Falizye eezetyaa é ye di, nye moo edjaala náá: “Heee, Zeeb! Me eeghaapee wɔ, etee náá, me tok dáa bedhiiti bot. Be é bot e djii, bembée e bot, bot e mezo. Me epeduwal wɔ, etee náá, me tok dáa nɲel epata e lapo di'aak. ¹²Mam tsi edee etep mendjaala é esok ebá to yenga wat. Me ne dje wɔ ndyaal wat to endyaal kam e esa bam djas me di ebela e.” ¹³Nɲel epata e lapo natyaa ye é ba etsetape. Nyey ààben mis pe eko, nye eekel membo ko lo. Nyey náá: “Iyeee, Zeeb, wɔy ààkokek me ghoɲ é? Mam mot mesyem.” » ¹⁴Yezu é boozeke náá: «Nɲel epata e lapo nakasik é, Zeeb ezepele mesyem me, ààbe Falizye. Étep tak e di náá, mot e ghee nyel ɔ, Zeeb é waasil nye. Mot e sila ɔ, Zeeb é waaghee nye.»

Yezu epesee bɔɔ dhyeeb metel

¹⁵Bot naazyé ne bɔn tɔlɔɔ bɔɔ pe daa Yezu étep nye neekel be membo. Tyee bedjekel nakabee deenek é, be naazebhem be. ¹⁶Tin, Yezu ezeke náá, bɔɔ dhyeeb tiila pe nye nadi é, nyey náá: «Betka bɔɔ dhyeeb be zye pe daa lam. Sa bi ààlu be, etee náá, Eyon e Zeeb é yii bot e di dáa bɔɔ dhyeeb ɔ. ¹⁷Tseetse ne tseetse, me lee bin é náá, mot e di ààmyaal Eyon e Zeeb dáa mɔɔ dhyeeb ɔ, nye aanàkwaani to tak.»

Mot ekum

¹⁸Dhiiti kukuma eYuda ngɔt zokazedji Yezu náá: «Mbée Lyoel, me goka ne esa dáa étep me neebela tsik na kɔm-kɔm?» ¹⁹Yezu ezebeɔɔza ne ne náá: «Étep yé wɔ di edjoo me mbée lyoel? Ye tok ne mbee mot ko bɔs'ak bhii Zeeb nyey, nye emet. ²⁰Wɔ ne gu etsi djas: “Sa wɔ ààsa mezo, sa wɔ ààgɔ mot, sa wɔ ààdjii sa mot, sa wɔ ààlee eleɲ e etsal dum ne sɔ'ɔ mot, duwala soog ne nyoog.” » ²¹Mot'enok ezebeɔɔza ne ne náá: «Me ne duwal etsi binek djas kana edhɔma bam, kekum dwoo pan mos'ak.» ²²Bhii Yezu nagwak nye e, nye ezeke ne ne náá: «Ye zokalik é, wɔ sa sa wat: kebɔmsa esa bɔ djas, da wɔ é nɔɔ epata e tak, dje bedjel e bot, tin, wɔ waabela mevu to gwoo. Bhii tak, da wɔ é zedu me.» ²³Dáa kum mot'enok nagwak deenek é, ye nabe é mekpa menek naatek nye nyel na wɔyɔɲ, etee náá, nye nadi é, ne mevu ebuɛpe.

²⁴Dáa Yezu nabee náá, lyem mot ekum'enok naakpan ε, nye é boozeke náá: «Ékòola ne bekum ε bot náá, be ni tɔ Ʋyon ε Zeeb! ²⁵Ékòola náá, boo yaaga bal dhaa tɔ ba mɔɔ elen ε dhɔɔ. Ye kabe bekum ε bot ɔɔ, eni ε lɔɔ tɔ Ʋyon ε Zeeb eebaadhaa-dhanak eni ε boo yaaga bal tɔ elen ε dhɔɔ ne mɛlyel.» ²⁶Bot é nadi egwak nye ɔ, moo tin eke pak'ɔɔ náá: «Ye be deenek ɔɔ, eze aabela tsik na kɔm-kɔm?» ²⁷Yezu eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Sa di náá, bot aanàkwaak ε, Zeeb aanàkwaakat ye.» ²⁸Wɔ gwaa, Pyeed zeke náá: «Gwyáka, bis eezeteb djas étɛp edu ε wɔ.» ²⁹Yezu é booleε be náá: «Tseetse ne tseetse, me lεε bin é náá: Mot é bet ebhis ε le neghu myel, neghu bɔn-nyεeg, neghu sεeg ne nyεeg, nye é baabet bɔn be, étɛp Ʋyon ε Zeeb ɔɔ, ³⁰nye waabela dhaa-dhanak é ewala elak, dɔɔ ne é ewala di ezye ε, nye waabela tsik na kɔm-kɔm.»

Yezu epebaalii dum ne esyee ne gom ε le

³¹Dhiiti dwoo, Yezu zokanɔɔ bedjikel kam ne bebá, nyey ne nɔɔ náá: «Gwakeka! Mena moo tɔ pe Yeluzalem. Penek é pe etɛp djas ee bengooel ε Mekpa ε Zeeb nazekwyal dum ne Sεɛɲele Mɔn Mot é aadjala ε. ³²Nye waakaaa é membo me bot ε di ààbe bot é mbyak eYuda ɔ. Bot binok aadek nye, lee nye, ne esεε nye metel é nyel. ³³Be waanyuu nye ne eghwyεs. Bhii tak, be waagó nye. Melu melɛl bhii tak, nye waagom.» ³⁴Tin, bedjikel kadi é, ààgu sa wat tɔ etɛp ee nye nadi elεε be ε. Ye nadi ne nɔɔ é syela. Be nadi é, ààgu sa Yezu nalii ε.

Yezu eetsik mot edhim pe Yeliko

³⁵Dáa Yezu nabe náá, be moo ekunaa ne Yeliko ε, ghuna dhiiti mot na edhim nadi é ndiindel é ngwoob gba. Nye nadi é, mot engwyeebel. ³⁶Nye eezεgwak etap ε zukamwaa ne mot ezye pe kyee nye nadi é, wɔ gwaa, nye zedji sa nadi edhan ε. ³⁷Be eezeleε nye náá: «Ye é Yezu, mot Nazalet ε di edhaa tin.» ³⁸Wɔ gwaa, nye zetsim náá: «Yezu, Mɔn Dhavid, geka me ghon!» ³⁹Bete ne bot ε nadi eke pe sok ɔ moo tin ebhem nye, ne elyak nye, étɛp nye needi gwyem. Tin, wɔ gwaa nye baazelooal gwood elyεlepe: «Mɔn ε Dhavid, geka me ghon!» ⁴⁰Yezu eezetyaa. Bhii tak, nye eezelwom náá, be zye nye ne ne. Dáa mot edhim yenok natiila pe Yezu nadi é, wɔ gwaa Yezu zedji nye náá: ⁴¹«Wɔ kwyel náá, me sa wɔ yé?» Mot edhim yenok eezebɔɔza ne ne náá: «Gheɲ, me kwyel é náá, mis mam baabɛɲel!» ⁴²Yezu eezeke ne ne: «Bεεa mis mɔ! Ɛmyaal ε lɔ eetsik wɔ.» ⁴³É di'enek wat, mis me ezebeɲel. Bhii tak, nye moo edu Yezu é duwal Zeeb. Dáa edhuu ε bot ε nadi tinaak ɔ djas nabee deenek é, bɔɔ djas naaduwal Zeeb.

Yezu be ne Zasye

19 ¹Bhii Yezu natuula kɔ del Yeliko ε, nye eezεkpaa tɔ pe yii kyee del. ²Kɔ del ε tak, ye nabe é ne dhiiti mot, din ε le nabe é Zasye. Nye nadi é, kukuma benɔɲel ε epata e lapo, nye nadi é, mot ekum. ³Nye nadi esuu ebee Yezu, saabegɔs kabe é náá, nye nadi é ewulalepe. Nye nabe é ààbe ne tyee nye bee Yezu, etεε náá, bot nadi é ebuepe. ⁴Tin, nye é boozewyis kaab tɔ pe sok, kego kɔ mɔɔ le di edjóaaa sikomood ε, etεε náá, é gheɲ Yezu aadhaa tin ε, nye neebɛe nye. ⁵Dáa Yezu nakum é di'enek ε, nye ezeeben mis pe eko, nye é booleε ne Zasye náá: «Lela esul Zasye, etεε náá, ye goka é náá, mos, me sulal tɔ ndjan'ɔ.»

⁶Tin, wɔ gwaa Zasye zesul kɔ le kaab é kaab. Bhii tak, nye eekedisi be ne Yezu tɔ ndjan'ɛ ne memyaala ebuɛpe tɔ lyem. ⁷Dáa bot nabee deenek é, bot naadyeebalii ebiyoɛpe kɔ ɛsu ɛ Yezu éteɔ tak. Be nadi ekeke é náá: «Mot'ak eetɔ kedi tɔ ndjaa mot na mbee dék!» ⁸Zasye eezɛwɛyɛl sok bhwoob ɛ Yezu, nye eezeke ne ne náá: «Gheɛ, gwaka, me epekaa mevu mam mekeɛ meba. Ekeɛ wat me waadje bedjel ɛ bot. Ye be náá, me naanɔɔ epata e mot, dhaa yii me nawaagoka ne enɔɔ ɔɔ, me waabulal nye metan me menɔɔ é esok ená.» ⁹Tin, Yezu eezeke ne ne náá: «Dwoo pan mos'ak, tsik eeni tɔ ndjan'ak, etɛ náá, wɔy pe é dha ɛ Abalaam. ¹⁰Eteɛ náá, Seɛɛle Mɔn Mot nazye é zesaa bot djas nazewo ze ɔ éteɔ etsik be.»

Kana medheeb me loɔɔ

¹¹Yezu eebaazeleɛ dhiiti kana dum ne bot é nadi egwak nye ɔ. Nye nadi é, nye eezekunaa ne Yeluzalem. Bot nadi egek é náá, Eyon ɛ Zeeb eezeko ne etuula. ¹²Tin, Yezu eezeke ne nɔɔ náá: «Mot ngot nabyel tɔ mebyel me bekum ɛ bot ɔ, zokazetɔ medjon pe dhiiti kyee dik etsetaɛpe ne del ɛ le, éteɔ nye neekedjeaa bóo mekoozi. Bhii tak nye é zebula pe del ɛ le. ¹³Esok ne nye ne tɔ, nye eezedjoo bot ɛ mesa me kam, lik be mot ne mot ne edheeb ɛ loɔɔ wat nadi ne boo metan ɛ. Bhii tak nye eezeke ne nɔɔ náá: «Likeka é liig membo ne epata bak, kekum dwoo me aaboobula ɛ.» ¹⁴Tin, ye kabela náá, bot ɛ kyee dik'e nadi ebhina nye. Wɔ gwaa, be zelwom bot nyey àagu, éteɔ bot ɛ tak neekeleɛ náá: «Bis àapakwɛyɛl náá, mot'enok di mekoozi mes.»

¹⁵Saabegɔs náá, be naabatadje nye bóo mekoozi. Bhii tak nye eezesik pe del ɛ le. Dáa nye nakakum ɛ, wɔ gwaa, nye zedjoo bot ɛ mesa me nye nadje be epata ɔ, éteɔ nye needji be bim epata ee nakala kɔ yii nye nalik be ne ye éteɔ eliig ɛ membo ɛ. ¹⁶Mot esok eezɛzye, nyey ne ne náá: «Mekoozi, me eebela medheeb me loɔɔ kam kɔ yii wɔ nalik me ne ye ɛ.» ¹⁷Mekoozi eezɛbɔɔza ne ne náá: «Enyɛpe! Wɔ é mbee mot-mesa. Dáa ye di náá, wɔ ke é tɔ etson dum ne bɔɔ esonok ɛ, me eedil wɔ kukuma eghaada kam.» ¹⁸Mot bhɔɔba mot esok ɔ eezɛzye ye. Nye eezeke ne mekoozi me náá: «Mekoozi, me eebela medheeb me loɔɔ meten kɔ yii wɔ nalik me ne ye ɛ.» ¹⁹Mekoozi eezɛbɔɔza ne ne náá: «Enyɛpe wɔy, me eedil wɔ kukuma eghaada eten.»

²⁰Nwyak dhiiti mot-mesa eezɛzye. Nye eezeke ne mekoozi me náá: «Gheɛ, beea edheeb ɛ loɔɔ wɔ nalik me ne ye ɛ. Me àapabe. Me eekwom ye syela tɔ pes kaad. ²¹Eteɛ náá, me di é, ne bwoo ne nɔ. Wɔy é mot ngot di náá, wɔ é ne biyo dhaa tye. Wɔ ne dyeebanɔɔ dɔɔ ne sa di náá, wɔ àapakwom ɛ. Wɔ ne tɔ tɔ epyeeb e baa, kenɔɔ edee bɔɔ, ààbe náá, wɔy é nabe ye.» ²²É di'enek, mekoozi é boobɔɔza ne ne náá: «Mbee mot-mesa, beta náá, me pɛɛ wɔ ne mekpa mɔ met. Wɔ nadi egu náá, mam dyeebakebók edee é tɔ pyeeb me nadi ààbe ɛ. ²³Haaa éteɔ yé wɔ di àanɔɔ epata bam, kewa tɔ eboo mendjaa me di ebaal epata e bot ɛ? Wɔ pe di é di tson mot ɔɔ, pe bula me bula ɛ, me zebela é edhiiti epata eezekala kɔ yii me nalik ɛ.» ²⁴Bhii tak nye eezeke ne bot ɛ nadi tin ɔ náá: «Dekeka nye edheeb ɛ loɔɔ yii nye di ne ye'enek, da bi é dje mot bela kam kɔ yii me nadje nye ɛ.» ²⁵Bot ɛ tak eezɛbɔɔza ne mekoozi tak náá: «Mekoozi, nyey moo é ne medheeb me loɔɔ kam!» ²⁶Mekoozi eebaazeɛbɔɔza náá: «Me lee bin é náá, ye é pe daa bot djas aadi ne batsa ɔ, be aabil éteɔ ye neebu. Tin, mot aakadi toto ààbe ne sonok ɔɔ, be waadek nye dɔɔ ne eghutu-ghutu nye lik ne

ye e. ²⁷Ye kabe bot e di ebhina me ɔɔ, bot e nadi ààkwyel náá, me di mekoozi ɔ, dhaka ne nɔɔ wak, da bi é tsak be é mis mam.” »

Yezu eetó pe Yeluzalem

²⁸Bhii be nalii deenek é, Yezu eezɛbyet tó pe Yeluzalem. Nyey pe sok loɔɔ medhuu me bot. ²⁹Dáa nye nadi, nye moo ekunaa ne mel me Bhetfaze ne Bhetani, é ngwoob etsok e pyeeb oliv e, tin, Yezu eezɛlwom bedjekel be bebá. ³⁰Nyey ne nɔɔ náá: «Tóka kɔ del e di pe sok'enek. Tuula bi aatuula kɔ del e, bi é waabee mɔɔ swooz an tiɲela, ye dinaa, mot dinaa ààpago kɔ le ɔ. Tiika nye, da bi é zye me ne ne wak. ³¹Mot é dji bin náá: “Bi tii nye éteɓ yé?” Leeka nye náá: “Ye é Gheɲ e di ne gwyes ne ne.” »

³²Bhii tak, bot e nalgwamaa ɔ eezetó, be kakebela esonok djas é dáa Yezu nazolee be e. ³³Dáa be nakadi etii mɔɔ swooz an tak e, benakuma tak eezɛdji be náá: «Bi tii mɔɔ swooz an éteɓ yé?» ³⁴Wɔ gwaa be zɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Ye é Gheɲ e di ne gwyes tak.» ³⁵Be eezetii mɔɔ swooz an tak. Tin, be eezetó ne ne pe daa Yezu. Bhii tak be eezɛdja endjookuwa bɔɔ kɔ koɲ mɔɔ swooz an tak. Tin, be eezɛgel Yezu kɔ le. ³⁶Dáa be nadi eke e, bot nakadi tin é edja endjookuwa bɔɔ gba-gba. ³⁷Dáa be nadi, be moo ekunaa ne Yeluzalem e, be nadhan é pe ze di esul pe etsok e pyeeb oliv e. Medhuu me bedjekel moo tin eduwal Zɛɛb elyelepe dum ne endem e mebwala me be nadi ebee e. ³⁸Be nakeke é náá: «Zɛɛb sɛe Mekoozi me di ezye ne din e Gheɲ ɔ metel. Egwyem tɔ gwoo, duma ne Zɛɛb!»

³⁹Bedhiiti eFalizye nadi tɔ medhuu me bot binɔk ɔ zokake ne Yezu náá: «Lyoel, lyaka bedjekel bɔ náá, be di gwyem.» ⁴⁰Yezu eezɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Beeka, me lee bin é náá, be diyál enuub bɔɔ ɔɔ, mekok é waatsim é di yɔɔ.»

Yezu epedje kɔ esu e del e Yeluzalem

⁴¹Dáa Yezu nakum é bhaaz Yeluzalem e, beea nye nabee ghaada tak e, wɔ gwaa, nye zokadje kɔ esu e tak. ⁴²Nyey náá: «Wɔy Yeluzalem, mos wɔ ààpagu dáa wɔ goka ne esa, etee wɔ neebela egwyem e. Nenak, ye moo é syela é mis mɔ, wɔ tok ne ghwyil ebee ye. ⁴³Ƴwala epezye, Ƴwala di náá, bot e mebhuka mɔ aasum peeb éteɓ be neelumla deeb ne nɔ e. Be waakaal wɔ kuku ebwak, da be é kemaad wɔ é edi djas. ⁴⁴Be waatwaal wɔ dɔɔ ne bɔn bɔ djas. Be aanàkwaalik ekok wat kela kɔ dhiiti ekok, etee náá, wɔ ààpamet Ƴwala Zɛɛb zekwyee wɔ e.»

Yezu eeso bot e di ebɔmsa esa pe tɔ kok Ndjaa-ebuwa ɔ

⁴⁵Yezu naazeni tɔ kok Ndjaa-ebuwa, wɔ gwaa nye eezɛni esɔ bot e nadi ebɔmsa esa bɔɔ tɔ tak ɔ. ⁴⁶Nyey ne bot e tak náá: «Pe tɔ Ekwyala, Zɛɛb lee é náá: “Ndjaɲ'am aadjóoaa é ndjaa mendjaala.” Ye kabe biyɔ ɔɔ, bi zeliig ye, ye di zɛɛga bot e djii.”»

⁴⁷Melu djas Yezu nadi elelyo bot tɔ kok Ndjaa-ebuwa. Tin, eboo beghaa-Zɛɛb, ne beghan e mekana me etsi, zenɔɔ bedhil e bot e del nadi esaa dáa be sa éteɓ be neegó Yezu e. ⁴⁸Deenek be nabe é ààgu dáa be di egoka ne esa, etee náá, bot djas nadi ekwyel egwak melyo me ebuepe.

Egheŋ e Yezu dus wo?

20 ¹Dhiiti dwoo, Yezu nadi edje bot melyo tɔ kok Ndjaa-ebuwa. Nye nadi egoola be Mbɛɛ Bhaadal e Zɛɛb. Eboo beghaa-Zɛɛb, nɛ beghaŋ e mekana mɛ etsi, zenɔɔ bepaa e eYuda, zokazetuula é di'enek. ²Be eezɛdji Yezu náá: «Lɛɛa bis, kɔ egheŋ e ze wɔ di esa esesɛɛ binek? Eze nadjɛ wɔ egheŋ e esa deenek?» ³Yezu eezɛɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Mɛ epɛdji bin pe kiya wat, pookoɔɔ-zaka mɛ. ⁴Eze nadhis Zaŋ, nye zɛduu bot Zɛɛb? Ye nabe é Zɛɛb ohoo, ye nabe é mot?» ⁵É di'enek, be moo tin esɔs pak'ɔɔ. Bɔɔ náá: «Mena e keka nenak náá: “Ye é Zɛɛb” ɔɔ, nye waadji mena náá: “Étɛp yé bi nadi ààmyaal Zaŋ?” ⁶Mena e kakeka náá: “Ye é bot e nadhis nye” ɔɔ, mɛdhuu mɛ bot bak djas é waasaa egó mena nɛ mekok. Etɛɛ náá, bɔɔ djas nɛ myaal náá, Zaŋ nabe é ngooel-Mekpa e Zɛɛb.» ⁷Be é boozɛɔɔza nɛ Yezu náá: «Bis ààgu mot nadhis nye náá, nye zɛduu bot Zɛɛb ɔ.» ⁸Tin, Yezu é boozɛɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Dɔɔ nɛ mam pe, mɛ aanàkwaalɛ bin kɔ egheŋ e ze mɛ di esa esesɛɛ bak.»

Kana bot e mesa be na embee elyem

⁹Bhii tak, Yezu eezɛlii nɛ edhuu e bot binɔk tɔ kana náá: «Mot ngɔt naabe pyeeb vin'ɛ. Nye eezɛpeeb pyeeb tak, pu guk tɔ ekok é di be aadi esyaal mɛdii mɛ bhum tak ɔ. Bhii tak, nye eezɛkola ye nɛ bot e di egu mesa mɛ vin ɔ. Nye eezɛnɔɔ nyel, tɔ kebɔya pɛ nye natɔ mɛdjoŋ e. ¹⁰É gheŋ, ewala ebɔk bhum tak nakakum e, wɔ gwaa, nye zelwom dhiiti mot-mesa mɛ pɛ daa bot e nakola pyeeb ɔ, étɛp be needje nye ye bim tɔ yii be bela tɔ pyeeb vin e. É di'enek, wɔ gwaa, bot e nalik nɛ pyeeb ɔ met mot tak, duma nye é nyel nɛ mɛbin, bhii tak, swaal nye membo mɛ toto. ¹¹Nakuma pyeeb eebaazɛlwom dhiiti mot-mesa, nye eezɛtɔ pɛ daa lɔ tɔ pyeeb, be eebaazɛbi nye, zenyek, swaal nye membo mɛ toto. ¹²Nakuma pyeeb eebaazɛlwom nwyak mot-mesa tyee lwoma esok elɛl, bɔɔ duma nye é nyel, baal nye mɛpyoŋ, wus nye pɛ kel. ¹³Nakuma pyeeb vin eezɛke: “Mɛ kasa dáa? Mɛ aakakyeed é, mɔn'am ngɔt mɛ dyeebakwyel ɔ. Tin, mɛ bee é náá, be waakaab nye.” ¹⁴Dáa bot e di esa mesa tɔ pyeeb'e nabee mɔn'enɔk e, bɔɔ náá: “Yaweee! Beeka mot aalik nɛ mɛvu mak djas ɔ! Dhaka, mena góka nye. Tin, mɛvu mak aakadi é yenabelka.” ¹⁵Wɔ gwaa, be zemɛt nye, mwas nye bhii pyeeb vin, gó nye.»

Tin, Yezu eezɛdji be náá: «É di'enek, nakuma pyeeb goka nɛ esa be yé?» Yezu eezɛbil náá: ¹⁶«Nye waazyɛ, da nye é gó bot e nadi esa mesa tɔ pyeeb vin'ɛ ɔ. Bhii tak nye é zenɔɔ pyeeb, dje nɛ bot e sis.» Bhii bot nagwak deenek é, be é boozɛke náá: «Ààbe! Yenek aanàkwaasael.» ¹⁷Bhii tak, Yezu eezɛliig mis, gwyák be. Nye nɛ nɔɔ náá: «Mekpa mɛ di ekwyala tɔ mekana mak e:

“Ekok e besumel mwas e,
ye moo é ekok di epyet ndjaŋ e.»

Ye kwyel elɛɛ yé? ¹⁸Mot aaduma kɔ ekok e tak ɔ, nye waabik ekyes-ekyes. Ye kabe náá, ekok e kakwyit kɔ mot ɔɔ, yenɔk mot aatwaalel é twaalelak.»

Etuud e lapo pɛ daa Sezaad

¹⁹Tin, beghaŋ e mekana mɛ etsi, nɛ eboo beghaa-Zɛɛb nadi esaa mɛpek étɛp be neemet Yezu é di tak wat. Etɛɛ náá, be naagu náá, Yezu naleɛ kana tak é,

ko esu e loo. Tin, be nadi ekaab é edhuu e bot e nadi tin o. ²⁰Be moo tin ebɔŋal Yezu. É di'enek, wo gwaa, be zedhis bedhiiti bot e nadi esa mepek náá, be é bedhil e bot o. Bot e tak nazye é, étep ezeloo Yezu pe eko, da bwood nye pe kye, ne medjin me be aadi edji nye e, étep be neebela lo meso me be aaka nye é ghwyil mebwala ne eghen e kukuma del e. ²¹Be é boozeke ne ne náá: «Lyael, bis ne gu náá, etep ee wo di elae e, ye é etseetse. Woy ààpée mot ne dāa wo di ebee nye e, woy lyo etep e Zeēb di ekwyel e, ne lyem epiki. ²²Tinaak, leea bis, etsi lee é náá, epata e lapo tuudaa é ne mekoozi Sezaad é?» ²³Tin, Yezu eezeggu mepek mao. Bhii tak nye é booke ne noo náá: ²⁴«Dhaka me ne pata wat, étep me neebēe.» Be eezeyye nye ne dhenye wat. Yezu eezedji be náá: «Bhwoob di sōna ko pata yak e, ye é ebhwoob e ze? Ye é ekwala din e ze di ko tak?» Bot binok eezebōza ne ne náá: «Ye é bhwoob ne din e mekoozi Sezaad.» ²⁵Bhii tak, Yezu eebaazeke ne noo náá: «Djeka Sezaad sa di ye Sezaad e, da bi é dje Zeēb sa di ye Zeēb e.» ²⁶É di'enek, be nabe é ààbela di emet Yezu ne mekpa me nye nadi elii é mis me bot e. Etee náá, gwaka be nagwak deenek é, ye nabe é be naadyeebadjoka nye elyelepe, tin, be eezedi gwyem.

Kiya dum ne tep egom bhis esyee

²⁷Bedhiiti bot to loog eSadusee di eke náá, bhis esyee, mot aanàkwaabaa-gom o, zokazye pe daa Yezu zedji nye dhiiti kiya. ²⁸Bōo ne Yezu náá: «Lyael, mekana e Moiiiz lee é náá: “Ye be náá, dhiiti mot naaba moma, bhii tak, nye eezegwyē ààlik mōn o, ye goka é náá, dhyeeb mot lik o, ba kus myel étep nye neekwyiida tel gwyē o.”

²⁹Djhoogekeka náá, ye nabe é ne bōn-nyeeeg beten ne bebá. Mōn megwyak eezēba moma, da gwyē, ààlik mōn. ³⁰Mot bhōoba mōn megwyak o, nye eeba kus moma tak. ³¹Tin, nye eebaakpaa ne mesyee, gwyē, ààlik bōn. Bhii tak, nwyak yii elēl eebaazenōo moma tak, ye zokabaasael é tyee wat ne bot e naba moma tak sok o, zenōo zwaabel e loog. É di'enek, bōo djas beten ne bebá kadi é, ààbya ne moma yenok. ³²Bhii bōo djas, moma eebaazegwyē ye pe. ³³É sok bot aagom bhis esyee e, moma yenok aakadi mwaa ze to bōo beten ne bebá? Etee náá, bōo djas nabe é botom be.»

³⁴Yezu eezebōza ne noo náá: «Botom ne boa di ko bōs'ak o, be epebael. ³⁵Tin, guka náá, botom ne boa aabela mbyok egom bhis esyee, da be é kedi to tsik na bes o, be aanādi to meba. ³⁶Be aanàkwaakabaagwyē, be aakadi é dāa efofop. Be é bōn e Zeēb, etee náá, be eezedhaa esyee, kebela tsik. ³⁷Moiiiz naalee popoopwon náá, bot e nazegwyē o, be waagom. Nye nalee deenek é to Ekwyala ee di ekaada tep ekpak nadi egel àadyak e. Nye nadjōo Ghen é: “Zeēb e Abalaam, Zeēb e Izak, Zeēb e Zakōb.” » ³⁸Yezu naabaazeke náá: «Zeēb tok Zeēb bot e zegwyē o. Nye é Zeēb bot e di ne tsik o, etee náá, ye é étep'e e bot djas di ne tsik.» ³⁹Wo gwaa, bedhiiti begħan e mekana me etsi nadi tin o zokake ne Yezu náá: «Lyael, wo eedyeebalii enyōepe.» ⁴⁰Deenek, be moo kyee edji e nye ekiya.

Mesia ne Dhavid

⁴¹Tin, Yezu eezeke ne noo náá: «Dum ne yé bot di eke náá, Mesia é dha e mekoozi Dhavid? ⁴²Etee náá, ye é Dhavid nye emet e nalee to Mekana me Medjeeb náá:

“Gheṇ Zeeb nake ne Gheṇ'am é náá:

Dha disi pe mbo eghen bam.

⁴³ Me waaneeg bot e mebhuka mo

be di esa ee mebo mo aanyal e’.”

⁴⁴ Dhavid nye emet naadjoo nye “Gheṇ”, haaa é yaa tye Mesia aakabaadi dha e Dhavid?”

Yezu eedul bot melo dum ne beghan e mekana me etsi

⁴⁵ Daa zukamwaa ne mot nadi tin egwak nye e, Yezu eezeke ne bedjekel be náá: ⁴⁶ «Kyeeka beghan e mekana me etsi, bot e di ekwyel eke to bot ne ewolo ekaad na boo metan elyaala menyel étep be needuwalaa ne eswosaa é edi bot di eseege ebuepe o. Be dyeebakwyel edi é ko mebhoo me di pe sok e to mendjaa me mendjaala me eYuda ne to edi e mebyon. ⁴⁷ Ye é bot binok e di edjii esa to mendjaa me bekus e boa. To mekon mo, be ne kwyl edul e mendjaala na “kpokolom”, étep bot needi ààbee embee esa be di esa e. Epée bo aadi é, elyelepe.»

Falanga djel kus moma nadje e

21 ¹ Yezu zokazeben lo, nye moo tin ebee daa bekum e bot nadi ezewa epata to ebol e nanegaa ko ebese e kok Ndjaa-ebuwa étep tak e. ² Nye eezebbe dhiiti djel kus moma ezye zewa ye bo efalanga ebá to ebol. ³ Daa Yezu nabee deenek é, nye é booke náá: «Tssetse ne tssetse, me lee bin é náá, djel kus moma yak eeloo to ebol dhaa yii bot djas lóo wak e. ⁴ Etee náá, bot e lóo wak djas'aak, be lóo é eghutu-ghutu. To mebos me, kus moma yak dje é ekwom e le djas.»

Yezu eele náá, Ndjaa-ebuwa é waawaazel

⁵ Bedhiiti bot e nadi elii dum ne zumal Ndjaa-ebuwa, daa ye nasumel ne embes mekok e, zenoo esa ee bot nakadje Zeeb e. Tin, Yezu eezeke náá: ⁶ «Dhiiti elu epezye, elu e di náá, ye aanakabaalik é di'ak ekok e wat kela ko so ekok to ndjaa bi di bee'aak. Etee náá, djas aadi é, bik, waazel, see é bos.»

Mezuk ne metiiga

⁷ Bedjekel be eezedji Yezu náá: «Lyael! Lee bis, esese binek aasaal den? Lyaala bis endem ee bis aagwyák náá, esese binek moo ko ne esael e.» ⁸ Nye eezebboza náá: «Tselalka, nabetka náá, be ko bin etee náá, bot ebuepe é waazyne ne din e lam. Mot ne mot é waalee náá: “Ye é mam e di Mesia.” Be aake náá: “Elu e tak eezedjala.” Sa bi àadu be. ⁹ É sok bi aadi bi moo gwak len meeb, ne menduk me ekus e eghuub e, sa mot àabem ba, ye goka é esese binek pookosael sok, guka náá, yenek ààlee náá, ye é esi e bos.»

¹⁰ Yezu eebaazeke náá: «Yak mbyak é waaghee, kelumla deeb ne dhiiti mbyak. Dhiiti eyon e wat é waaghee kelumla deeb ne yak eyon. ¹¹ Bos é waaboodheegel elyelepe. É medhik ne medhik, ye aadi é ne pwom ne gum, bot djas é waagwak bwoo é di be baabee edjema ne epela to gwoo o.

¹² Esok ne esese binek ne sael, bi é waakemetaa, bi é waakewaaa to tsik mezuk, bi é waakekaaa étep be neeképe bin to mendjaa me mendjaala me

eYuda, bi é waakemetaa é membok, bi é waakepééaa pe daa bemekoozi ne ekukuma kɔ esu e lam. ¹³Yenek djas aasaal e, étep bi neebela ze ekélee bot sa bi di egu dum ne nam e. ¹⁴Dika ne lyem enyɔɔpe, sa mot ààbem ba ne dāa bi aaketaɲal e. ¹⁵Mam emet, me waadje bin mekpa ne etsoɲ. Tin, bot e bi aadi ne tep ne nɔɔ aanàkwaakwak ekwyesal bin, ne edupal mekpa men. ¹⁶Bot aaka bin ɔ, ye aadi é, beseeɲ bin, ne benyeeɲ bin, bɔn-nyeeɲ bin, ne besɔ bin, dɔɔ ne bot e bi ne benɔɔ di ɔ. Bedhiiti bot pak'en é waagóaa tɔ membok.

¹⁷Bot djas é waabhina bin kɔ esu e din e lam. ¹⁸Tin, ye aanàkwaadi ne ko bhoo wat é elo bin aakodiib. ¹⁹Kopyetka pe yebo kyee elyelepe, etee náá, ye é deenek é bi aatsik menyel men.»

Yezu eeleé náá, Yeluzalem é waawaazel

²⁰«É sok bi aabee náá, medhuu me esodja eezekaal Yeluzalem e, tin, bi é ne ghwyil ekagu náá, ye kalik é ba ewala batsa Yeluzalem neewaazel! ²¹É di'enek, bot aadi pe kyee dik Yude ɔ, goka é, ne ekaab tɔ kɔ metsok. Bot aadi tɔ ghaada Yeluzalem ɔ, goka é ne edus tin, tɔ etsetaɔpe. Bot aadi pe tɔ epet é ewala elenek ɔ, be ààgoka ne esik tɔ pe tɔ ghaada. ²²Etee náá, ye aadi é, melu me Zeeb aazepée bot e. Ye é elu e Ekwyala djas aabela mesuk e. ²³Haaa kpaa-ghoɲ dwoo lenek ne boa aadi ne mebum ɔ, zenɔɔ boa aadi ne bɔn ede mebel dwoo leeɲ ɔ. Etee náá, boo mezuk é waadi dwoo tak kɔ bɔs. Bot ebuepe é waagu ebuk e Zeeb kɔ ghaada tak. ²⁴Bot e tak é waagóaa ne epel. Bedhiiti é waametaa é mbok, tɔaa ne nɔɔ pe tɔ ekyee medhik djas. Tin, Yeluzalem é waazenyalaa ne bot e di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ. Be waasa deenek, kekum dwoo Zeeb nadje be é aadjala e.»

Ezye e Seɲɲele Mɔn Mot

²⁵«Bot é waabee edjema ne epela tɔ gwyes, tɔ ngɔn, tɔ ekwyikwyen. Pe si, membyak djas é waadi ne boo ba ne keɲ, di be aagwak ghuu ne ebee boo mebhyyeb tɔ boo dii mesɔn e. ²⁶Gwyes ne ngɔn ne ekwyikwyen é waadheegel ne ghwyil e Zeeb. Bhii tak, bete ne bot é waagwye ne bwoo é siiza etep aaboo-tuula kɔ bhwak djas e. ²⁷É di'enek, be waabee Seɲɲele Mɔn Mot ezye tɔ eguud. Nye waazyé ne ghwyil ne duma ye djas. ²⁸Dwoo etep binek aakan é, tyaaka, pyetka pe yebo kyee, etee náá, Zeeb moo zepɛk bin é ekwom.»

Melyo dum ne le fiigh

²⁹Bhii tak, Yezu eezelee be kana yak: «Pookobeeka bhek le fiigh ne edhiiti ele djas. ³⁰É sok bi di ebee náá, eka e bes moo kan ekwyil é tak e, bi ne gu náá, mbu ele di wum é moo kunaa. ³¹Tyee wat ne biyɔ pe, é sok bi aabee endem binek moo nyen e, guka náá, Eyon e Zeeb moo é ye eezekunaa. ³²Tseetse ne tseetse, me lee bin é náá, bot e kɔkɔ membu mak aanàkwaagwye djas, esonok me lee wak djas'aak, ààsaal. ³³Gwoo ne bɔs é waadum, ghuna yam mekpa aalik é kɔm-kɔm sii ne kɔm.»

Edi é ghwyé

³⁴«Bi é kobaka! Sa bi ààpul ebhum e elyem bin gwyes tɔ elangi ne tɔ mebyon, dɔɔ ne étep ewa lyem tɔ esiiza esa e bɔs'ak. Deenek, dwoo Zeeb aazyé zepée bot e, ye aatuula bin é zaka. ³⁵Ye aazyé dāa ewyét. Ye é deenek e

ye aatuula bot ε bɔs djas zaka. ³⁶Dika ghwyε, gheedjaalaka Zεεb melu djas. Yε ε deenek ε bi aabela ghwyil emaad ε lyem dum ne εtεp ee di ezyε yenek. Da bi ε tyaa tetel sok bhwoob Sεεŋεle Mɔn Mot.»

³⁷É mwos, Yezu nadi elelyo bot ε pε tɔ Ndjaa-ebuwa, é pum, nye katetɔ kedjaasi é kɔ etsok ε pyeeb oliv. ³⁸Tin, tɔ melem, bot ε dεl djas nadi etɔ pε daa lε tɔ kok Ndjaa-ebuwa εtεp kegwak melyo mε.

Boob ekukuma εtεp ε Yezu

22 ¹Εbyonj ε emapa di ààbe ne leviid, di djóoaa Pak ε, nabe é ye eeze-kunaa. ²Eboo beghaa-Zεεb ne beghaŋ ε mekana mε etsi nadi esaa mepek εtεp be neemet Yezu, etεε náá, be neegó nye. Tin, be nadi ekaab zuka-mwaa ne mot nadi tin ɔ.

Yudas moo é tsat nye aaka Yezu é membɔ mε ekukuma

³Tin, Satan eezεni tɔ bum lyem ε Yudas mot di edjóoaa Iskaliot ɔ, ngɔt tɔ bedjekel kam ne bebá ε Yezu. ⁴Yudas naazetɔ pε daa eboo beghaa-Zεεb ne bot ε di kɔ elo e bεmbaalel ε kok Ndjaa-ebuwa ɔ, εtεp nye neeleε be dáa nye aasa εtεp εka be Yezu ε. ⁵Tin, bot ε di kɔ elo e beghaa-Zεεb ɔ naadyebamyaala. Wɔ gwaa, be zεkek Yudas epata. ⁶Yudas eezεmyaal, nye moo tin esaa mepek mε nye ka be Yezu gha tɔ syaab ekaab náá, mεdhuu mε bot é ezekegu.

Yezu eelwom bedjekel be, be kekoobal di pε be aakεde εbyonj ε Pak ε

⁷É dwoo εbyonj ε emapa di ààbe ne leviid ε, dwoo ebhata ε Pak di ekaaa é buwa ε eezεkum. ⁸Yezu eezεkyeed Pyεed be ne Zaŋ pε sok. Nyey ne nɔɔ náá: «Tɔka, kekoobalka mena edee ε εbyonj ε Pak.» ⁹Tin, be eezεdji Yezu náá: «Wɔ kwyel náá, bis kekoobal wɔ di mena aakεdeka edee ε εbyonj ε Pak ε wo?» ¹⁰Yezu eezεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Gwakeka, é sok bi aakum kɔ dεl ε, bi é waaboma ne dhiiti mot ne bhe mεdii. Duka nye, é di nye aadjel ɔ, ¹¹lεeka nakuma ndjaa náá: “Lyol ke é, bis dji wɔ náá, ndjaa nye aade εbyonj ε Pak tɔ tak be ne bedjekel be é wo é?” ¹²Tin, nye waalyaal bin pε εko ε ndjaa, boo koo koobela ne esa djas tɔ tak. Tin ε bi aasa esesεε ε εbyonj ε Pak.» ¹³Bedjekel eezetɔ pε dεl ε tak. Be kabela djas é dáa Yezu nalεε be ε. Bhii tak, be eezεni ekoobal εbyonj ε Pak.

Nyel ne ghiya ε Yezu: kɔminyɔŋ

¹⁴Dáa ewala tak nakadjala ε, Yezu eezεdi kɔ mesa be ne bot ε lwoma. ¹⁵Nye eezεke ne nɔɔ náá: «Mε be é, mε eedyeebakwyel náá, mena deka εbyonj ε Pak'ak é di wat, esok ne náá, mε zuk! ¹⁶Etεε náá, ye goka é mε lεε bin náá, mε aanàkabaade εbyonj εlak, kana mos, keyaka ne dwoo esuk ε tak aabela lo tɔ εyonj ε Zεεb ε. Tin é mε aakabaade.» ¹⁷Nye eezεnɔɔ bεεle nadi ne vin tɔ tak ε, nye eezεghaapε Zεεb, nye eezεke ne nɔɔ náá: «Nɔɔka bεεle vin'ak. Kaaka ye pak'en, da bi é dε, ¹⁸etεε náá, ye goka é mε lεε bin náá, kana dwoo pan mos'ak, keyaka ne dwoo εyonj ε Zεεb aazyε ε, mε aanàkabaade menyok mε vin.» ¹⁹Bhii tak, nye eezεnɔɔ mapa, nye eebaazεghaapε Zεεb, nye eezεpyak ye, nɔɔ ye, dje bedjekel be. Nyey ne nɔɔ náá: «Yak é nyel'am zekaaa kɔ esu ε len ε. Gheesεsaka deenek εtεp bi neetetaala mε.» ²⁰Nye eebaazεdje be bεεle tak wat bhii dek. Nyey ne nɔɔ náá: «Bεεle yak é bεεle ebheŋ ε na bes ne Zεεb,

ebhen e kwyalel ne ghiya yam see ko esu e len e. ²¹Tin, guka náá, mot aaka me ɔ, nye é wak, bis ne ne é ko mesa yak! ²²Ye é tseetse náá, Serejele Mon Mot é waagwye, dáa Zeeb nazekoobal e. Tinaak, haaa kpa-ghon ne mot aakeka nye ɔ!» ²³É di'enek, bedjikel moo tin edjinel pak'ɔ náá, eze aakeka Yezu!

Ye é eze di dhil mot?

²⁴Bedjikel e Yezu moo tin ebe meso pak'ɔ, etee náá, be nadi ekwyel egu, mot di dhil mot pak'ɔ e. ²⁵Yezu eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Bemekoozi me bot e membyak me sis é waakokɔk ko bot e be di edjeed ɔ. Bemekoozi menɔk e di enyal bot ɔɔ, be kwyel edjóaa é, bot e enem esa. ²⁶Tin, ye ààgoka deenek pe yebɔ kyee. Etee náá, pe yebɔ, mot di dhil mot ɔ, nye goka ne edi to besɔ é, dáa mɔɔ dhyeeb. Deenek, mot é kwyel edi dhil mot ɔ, nye goka é ne di mot-mesa me besɔ. ²⁷É di'enek, eze di dhil mot, ye é mot di ko mesa ohoo, mot di elaa edee kel besɔ ye e ko mesa ɔ? Ye é mot di ko mesa ɔ, etsal é? Beeka, mam é to len e dáa mot di elaa edee kel bin ye e ko mesa ɔ! ²⁸Bi é bot e nadi melu djas é ngwoob'am to mebhawal ɔ. ²⁹Tyee wat ne dáa Saagam naje me Eyon e le e, tyee tak wat, me epedje bin Eyon e tak. ³⁰Bi é waade edee ne medii ko mesa yam, to Eyon e lam. Bi é waadi ko mebhóo me mekoozi kam ne ebá, étep bi neepée membyak kam ne ebá e Yisalael.»

Yezu eele Pyeed náá, nye waaswonal nye

³¹Yezu eezeke náá: «Simɔn, Simɔn, gwaka! Satan eesaa ze étep esyaal e wo dáa embee mebhok di esyaalaa to zyaagal étep edis ezeza e. ³²Tin, ye be é, me eedjaala étep'ɔ, ekaab náá, edum e kon e lo ne Zeeb ezekewyii. Tin, é ghen wo aabulal lyem'ɔ pe yam e, da wo é dje bon-nyoog ghwyil.» ³³Pyeed eezeke ne Yezu náá: «Ghen, é di me di'aak, me eezemyaal etɔ membok menabel, neghu esyee menabel.» ³⁴É di'enek, Yezu eezebɔɔza ne ne: «Beta me lee wo, Pyeed, sa di tseetse e: É pum'ak mos, esok ne kuu ne kɔk, ye aabela é, wo eezeswonal me esok elɛl.»

Ngwye epata, kpa, ne pel

³⁵Bhii tak, Yezu eezeke ne nɔɔ náá: «É sok me nalwom bin, bi kesa mesa, toto ààbe ne ekpa, àànɔɔ ngwye epata, àànɔɔ ekoko e, ye nabe é sa wat nasu bin é?» Bɔɔ náá: «Ààbe, bis nabe é ààsu sa wat.» ³⁶Deenek nye eezeke ne nɔɔ náá: «Nenak ye tokape deenek, ye moo é náá, mot di ne ngwye epata be ɔ, nye nɔɔ ye. Tyee wat ne mot di ne kpa ɔ, nye nɔɔ kpa ye, dɔɔ ne mot di ààbe ne pel ɔ, nye goka é ne ebɔmsa ndjookuwa ye étep ekebom pel. ³⁷Etee náá, ne tseetse betka me lee bin náá, ye goka é náá, etep ee Ekwyala nalee ko esu e lam náá: «Nye naalanɔa to lɔɔg bot e di ààlooba ne etsi ɔ.» Ne tseetse etep ee naliel ko esu e lam e, ye waasael.» ³⁸Bhii tak, bedjikel eezeke ne ne náá: «Ghen, beea! Bis é ne epel ebá.» Yezu eezeke ne nɔɔ náá: «Yenek eedjala.»

Yezu epedjaala pe ko etsok e pyeeb oliv

³⁹Yezu eezewyis, nye eezetɔ pe ko etsok e pyeeb oliv, dáa nye nazy e nesesa sok e. Bedjikel be zokadu nye. ⁴⁰Bhii be nakum é di tak e, Yezu é booke ne bedjikel be náá: «Djaalaka Zeeb étep bi é zekekwye to mebhawal.» ⁴¹Bhii tak, nye eezetiila ba ziii tyee wusa pwak, nye ezekekwyt mebon si, nye moo

edjaala. ⁴²Nye nadi ekeke tɔ mendjaala me é náá: «Saagam, wɔ kwyel ɔɔ, wɔ é ne ghwyil edis beele mezuk mak sok bhwoob'am. Ye nakoozodi, ye goka é náá, ekwosak ε lo sael, ààkabe yam.» [⁴³Tin, wɔ gwaa fofop ngɔt zokadus tɔ gwoo, zedje nye meghaaz. ⁴⁴Yezu, tɔ bebebwol ne bwoo, nye eebaazɛnenal nyel tɔ mendjaala. Wɔ gwaa edidyok moo tin epak nye é nyel, see é bɔs dɔ́a metɔ me ghiya.]

⁴⁵Bhii nye zedjaala ε, nye eezɛwyl, sik pɛ kyee bedjekel be nadi é. Nye kakebela bɔɔ djas é mendjaamesi é egɔ́ ne ghoŋ nazekwyesa be tɔ elyem ε. ⁴⁶Nye eezeke ne nɔɔ náá: «Étɛp yé bi di edja egɔ́? Wylka, da bi é djaala Zɛɛb étɛp ekaab náá, bi ezekekwyɛ tɔ mɛbhowal.»

Yezu eemetaa

⁴⁷Ye nabela é, Yezu dinaa elii, tin, Yudas, ngɔt tɔ bedjekel be kam ne beba eezetuula ne edhuu ε bot. Bhii tak, Yudas eezetiila pɛ daa Yezu étɛp nye neebeedal nye. ⁴⁸Tinaak, Yezu zokake ne ne náá: «Yudas, ye é ne mɛbeedela menek ε wɔ di eka Sɛɛŋele Mɔn Mot é?» ⁴⁹É gheŋ bot ε nadi egyee ne Yezu nabee sa nadi ekwyel esael é di'enek ε, be é boozedji nye náá: «Gheŋ, wɔ epɛkwyl náá, bis lum be ne epel é?» ⁵⁰Ngɔt pak'ɔɔ zokakwyl mot-mesa ε boo ghaa-Zɛɛb, zetsaal nye εlo pɛ kyee mbo eghɛŋ. ⁵¹Tin, Yezu é booke ne nɔɔ náá: «Betka, ye eedjala.» Bhii tak, Yezu eezɛmet εlo ε mot tak, wɔ gwaa pyoŋ tak zɛgel. ⁵²Bhii tak, Yezu eezeke ne eboo beghaa-Zɛɛb, ne bɛmbaalel ε kok Ndjaa-ebuwa zɛnɔɔ bepaa ε eYuda zye zɛmet nye ɔ náá: «Bi zye é ne epel ne eghwyɛs ekeɛ náá, bi zɛmet é mot djii. ⁵³Melu djas, me nadi é, ne nen tɔ kok Ndjaa-ebuwa. Bi nabe é ààsaa náá, bi met mɛ. Tin, yak ewala é yebɔ, ye é ewala ε ghwyil egwyitok.»

Pyɛɛd eeswonal Yezu

⁵⁴Dɔ́a be namet Yezu ε, be eezetɔ́ ne ne pɛ ndjaa boo ghaa-Zɛɛb. Kabela tin ε, Pyɛɛd epedu be pɛ bhii koŋ, ba etsetaɛpe ne nɔɔ. ⁵⁵Ye nabe é, be naapaada du kuku ebɛsɛɛ ε peeb. Tin, Pyɛɛd zokazedisi egɔɔl du be ne bot ε nadi tin ɔ. ⁵⁶Dhiiti moma nadi esa mesa tɔ ndjaa boo ghaa-Zɛɛb ɔ zokazɛbee nye ndiindel egɔɔl du. Moma tak eezɛgwyák nye kpɛɛɛ, nyey ne ne náá: «Mot'ak pe nadi é, be ne Yezu!» ⁵⁷Wɔ gwaa, Pyɛɛd zɛswonal, nyey náá: «Mɔɔ moma, mam ààgu nye.» ⁵⁸Ba mɔɔ ewala bhii tak, dhiiti mot-mesa eebaazɛgwyák nye. Mot tak ne Pyɛɛd náá: «Dɔɔ ne wɔy pe, wɔ é mot'ɔɔ.» Tin, Pyɛɛd eezɛbɔɔza ne mot tak náá: «Ààbe, Mam ààgyee bis ne ne.» ⁵⁹Tyee ba ewala wat bhii tak, wɔ gwaa dhiiti baazeke ne ghwyil djas náá: «Ye é tsɛtse náá, mot'ak nadi é, be ne ne, etɛɛ náá, nye é mot kyee dik Ghalile.» ⁶⁰Tin, Pyɛɛd eebaazɛbɔɔza náá: «Mɛ ààgu sa wɔ di ekwyel elii yenek.» É di'enek, Pyɛɛd dinaa elii deenek, kuu eezɛkɔk. ⁶¹Gheŋ zokazɛliig mis, gwyák Pyɛɛd, bhii tak mis mɔɔ eezɛboma. É di'enek, Pyɛɛd eezetaala sa Gheŋ naleɛ nye ε: «Esok ne kuu kɔk mos, ye aabela é, wɔ eezeswonal me esok elɛl.» ⁶²Tin, Pyɛɛd eezɛwyls, tɔ, nye moo tin edjii ebuepe.

Yezu eeleeaa ne ebiala

⁶³Bot ε nadi ebaal Yezu ɔ moo tin eduk nye. Bhii tak be eezenyuu nye. ⁶⁴Be eezɛbutal nye kaad é mis. Bhii tak, be moo edji nye náá: «Naŋa! Eze nyuu wɔ?» ⁶⁵Tin, be naaleɛ nye ebuepe.

Yezu sok bhwoob boo zæga ekukuma e eYuda

⁶⁶Tɔ melem keɛɛ, beɛpaa e eYuda, be ne eboo beghaa-Zæb, zɛnɔ beghaɛ e mekana me etsi eezesæga. Be eezetel Yezu kuku boo kwan eYuda, é di etep di epéaa ɔ. ⁶⁷Tin, be eezedji nye náá: «Ye be náá, wɔ é Mesia ɔ, læa bis!» Yezu eezɛbɔɔza ne nɔ náá: «Me læ bin náá, me é Mesia ɔ, bi aanàkwaamyaal me. ⁶⁸Me kodji bin kiya ɔ, bi aanàkwaabɔɔza me. Bi nakoodi ààmyaal, me epeleɛ bin náá, ⁶⁹kana dwoo pan mos'ak, Sæɛle Mɔn Mot aadi é ndiindel pe mbo eghɛɛ e Zæb Mækaake.» ⁷⁰É di'enek, bɔɔ djas eezedji Yezu náá: «Wɔ é Mɔn e Zæb é?» Yezu zɛbɔɔza ne nɔ náá: «Ye é dâa bi zoke yenek, ye é mam.» ⁷¹Wɔ gwaa, be zetsim náá: «Mena tokape ne gwyɛs ne mot aapit nye ɔ. Ne tsɛtse menabel bemet eegwak mekpa me nuub'ɛ.»

Yezu sok bhwoob e Pilat

23 ¹Bot e zæga djas eezɛwyl, bhii tak, beezetɔ ne ne pe daa kukuma Pilat. ²É di'enek, be moo tinaak esu nye etep. Bɔɔ náá: «Bis bela mot'ak é, ebesal bot e mbyak'es be kus eghuub. Nye epelu bot náá, be nâdje epata e lapo ne Sezaad. Nye ke é náá, ye é nyeɛ e di Mesia, neghu “mekoozi”.» ³Kukuma Pilat eezedji nye náá: «Wɔɛ é di mekoozi me eYuda?» Yezu eezɛbɔɔza ne ne náá: «Ye é dâa wɔɛ, wɔ emet ke'enek.» ⁴Bhii tak, kukuma Pilat eezɛke ne eboo beghaa-Zæb, ne edhuu e bot nadi tin ɔ náá: «Mam ààpabee tɛp me di egoka ne ekwyesal mot'ak ndje sɔs ɛ.» ⁵Tin, be eebaazeben gwood, tsim elyɛlepe náá: «Nye epebesal bot, be kus eghuub ne kɔkɔ mbi mɛlyo me. Nye nakan ne ye ɛ, pe kyee dik Ghalile. Nye eezetuula ne ye pe kyee dik Yude. Ye é nye moo ne ye mos wak'aak.»

Yezu sok bhwoob e mekoozi Eelood

⁶Dâa kukuma Pilat nagwak mekpa menek e, nye é boodji náá: «Mot'ak é mot Ghalile?» ⁷Tin, be eezelɛɛ nye náá, Yezu nadus é pe kyee dik Eelood nadi ekɔk kɔ tak ɛ. Deenek nye é bookyeed Yezu pe daa Eelood. Etɛ náá, mekoozi Eelood naazyɛ zekwyɛg ba melu tin tɔ Yeluzalem. ⁸Mekoozi Eelood naadyebamyaala ebuepe dâa nye nabee Yezu e. Etɛ náá, nye naadyeebagwak menduk e Yezu. Nye nadi esaa eboma ne ne. Nye nadi esuu é náá, Yezu sa dhiiti ndem mebwala é mis me nye neebɛɛ. ⁹Tin, nye eezedji Yezu betɛ ne medjin, Yezu kadi é gwyem, ààbɔɔza. ¹⁰Eboo beghaa-Zæb ne beghaɛ e mekana me etsi nadi é tin. Be nadi esu etep e mɛpita ebuepe kɔ lo e Yezu. ¹¹Mekoozi Eelood ne esodja be zokaduk nye, gɔ nye. Be nabee nye é tyee ba vaɲ put mot. Bhii tak, be eezɛbɛt nye mbɛɛ wolo kaad, be eezeswaal nye pe daa kukuma Pilat. ¹²Mekoozi Eelood be ne kukuma Pilat nabe sok é, ààgwakel. Ye é dwoo lenek e be nakan egwakel.

Be eezɛpɛe Yezu epé e esyee

¹³Kukuma Pilat eezesæga é boob be ne eboo beghaa-Zæb ne ekukuma eYuda, zɛnɔ bot e dɛl, ¹⁴nye eezɛke ne nɔ náá: «Bi zye me ne mot'ak é, etɛ náá, nye epebesal bot, be kus eghuub é? Deenek ye be é, me eedji ye taɲal é mis men wak, tin, mam ààpabee embee etep ee bi zɛpit nye étep tak ɛ. ¹⁵Mekoozi Eelood ààpabɛla nye ne ndje, ye é étep tak e nye naswaal nye wak.

Deenek, mot'ak ààpasa dhiiti tep mena di egoka ne egó ε nye kó esu ε tak ε. ¹⁶Étep tak ε di náá, me waalwom náá, be bi nye ne eghwyes. Bhii tak da me é bet nye.» [¹⁷É gheŋ mebyonŋ me Pak djas di esael ε, kukuma Pilat nabe é ne ezel ε ewyisal mot membok ngot.] ¹⁸Wó gwaa, bɔɔ djas zokazetsim náá: «Góa mot'ak, da wó é bet bis Bhaalabhas.» ¹⁹Bela náá, Bhaalabhas nametaa é mbok é, étep nye naagó mot, é sok bot ε mbyak'e nabe boo dho ne bot ε Lóm tɔ ghaada ε. ²⁰Dáa Pilat nakwyel ebet ε Yezu ε, nye eebaazedji edhuu ε bot. ²¹Deenek, wó gwaa bot djas zetsim elyelepe: «Bemka nye é melaaba! Bemka nye é melaaba!» ²²Pilat zokazebaadji be tyee djia esok elél náá: «Mot'ak sa yaa ebiyo? Me ààpabee gham'en bi di eke náá, nye góaa ε. Ye é étep tak ε me ke náá, be bi nye ne eghwyes, da be é bet nye.» ²³Tin, bot nadi ebesal ne etsim elyelepe náá, nye bema é melaaba. Etsim bɔɔ naadhao Pilat. ²⁴Deenek, Pilat zokazetsaal tep, nyey náá, ye zokasael dáa edhuu ε bot kwyel ε. ²⁵Tin, kukuma Pilat eezewyisal mot bɔɔ nadi ekwyel náá, nye wyisal ɔ. Mot tak nametaa é mbok é, etee náá, nye naagó mot é gheŋ boo dho nasael ne bot ε Lóm ε. Deenek, kukuma Pilat naazedje Yezu é membɔ me medhuu me bot. Nye eezeke ne nɔɔ náá: «Saka nye sa bi di ekwyel ε!»

Yezu eebemaa é melaaba

²⁶Dáa be nadi etɔ ne Yezu ε, wó gwaa be zeboma ne Simɔŋ mot del Silen. Nye nadi edus ye ε, pe pyeeb. Esodja eboozemet nye, dje nye melaaba, nye kwyee Yezu é eβep ε ye, da du Yezu pe bhis. ²⁷Zukamwaa ne mot medhuu-medhuu nadi edu be, zenɔɔ boa edje megweye ne etsim kó esu ε le. ²⁸Tin, Yezu zokazeliig mis, gwyák be. Nyey ne nɔɔ náá: «Boa ε Yeluzalem, nàdjeka kó esu ε lam! Bi goka ne edje é étep'en ne étep bɔn bin! ²⁹Etee náá, ewala epezye, ewala di náá, mot aake: «Menyo ne bekwyiid ε boa, menyo ne boa di náá, be dinaa ààpabya ɔ, menyo ne boa di ààgu dáa mɔn di edjeaa ebel ε!» ³⁰É di'enek, bot é waake ne metsok náá: «Dha dumaka kó les!» Ne eghooda náá: «Dha syelka bis!» ³¹Etee náá, kwyii le bes saaa dáak, gwyata ne syeela le? Be aakasa dáa ne ye?»

³²Esodja eebaazetɔ ne botom ebá, bembee ε bot, be neegó be sama ne Yezu. ³³É gheŋ be nakum é di be di edjoo, «Bhoobo Lo» ε, esodja zokazebem Yezu é melaaba, ne bembee ε bot ebá, nwyak pe mbɔ eghen, nwyak dhiiti pe mbɔ emyel.

³⁴Tin, Yezu eezeke: «Saagam, pela be, etee náá, be ààgu sa be di esa ε.» É di'enek, esodja eezekaa ekaad be, bhii be nazesa egwyee ε. ³⁵Medhuu me bot nadi é tin ebee. Wó gwaa, ekukuma eYuda moo tin, eduk Yezu. Bɔɔ náá: «Nye naatsik bot ε sis, nye katsik nyel'e met, ye be náá, nye é Mesia Zeeb nato ɔɔ!» ³⁶Dɔɔ ne esodja pe nadi eduk nye. Be zokazetiila, wó gwaa, be dje nye menyok me na bwaaz-bwaaz. ³⁷Bɔɔ ne ne náá: «Ye be náá, wó é mekoozi me eYuda ɔɔ, tsika nyel'ɔ woy wó emet!» ³⁸Pe eko ε melaaba ε Yezu, ye nabe é, be naabek mɔɔ pes le kwyala kó tak náá: «Nwyak é Mekoozi me eYuda.»

³⁹Tɔ bembee ε bot ebá nabemaa é melaaba ɔ, ngot naabyasal Yezu. Nyey ne ne náá: «Wó paalee é náá, wó é Mesia. Deenek, tsika nyel'ɔ tɔ esyee, da wó é baatsik bisɔ.» ⁴⁰Tinaak, wó gwaa nwyak dhiiti mbee mot zedje ɔɔ mebe. Nyey ne ne náá: «Wó ààkaab Zeeb é, woy mot di ebee mezuk me wat dáa nyey'aak?

⁴¹Yenabel mezuk eegoka ne nena, etee náá, mena gweye é, étep embee esesee

bina. Bela náá, mot'ak ààpasa dhiiti sa ebiyo.» ⁴²Bhii tak, nye eebaazeke náá: «Yezu, sa wɔ ààdjisa me, dwoo wɔ aaboozye dɔ́a mekoozi tɔ́ Eyon ɛ lɔ ɛ.» ⁴³Yezu eezebɔɔza ne ne náá: «Tseetse ne tseetse, me lee wɔ é náá: Mos, wɔ aadi é ne nam sama tɔ́ paladi.»

Esyee ɛ Yezu

⁴⁴Dɔ́a dwoo nadi ye moo kuku mwos ɛ, wɔ gwaa gwyee zɛsila, egwyitok zegwyiidela kɔ́ kyee dik djas, kekum ewala elɛl yii bikoko. ⁴⁵Kaseka é, boo lɛmbɛ na pip-pip nadi tɔ́ Di na Dɛɛ, éteɔ́ ebek dɛɛ ne koo tɔ́ Ndjaa-ebuwa ɔ́, zokanyee kuku tak, kan pɛ eko, kekum pɛ si. ⁴⁶Yezu zokazetsim elyelepe, nye náá: «Saagam, me eenɔ́ sisim'am, dje é membo mɔ́.» Bhii nye nalii mekpa menek ɛ, nye eezesil eswos. ⁴⁷Dɔ́a kukuma lɔ́ɔg esodja nabee etɛɔ́ binek ɛ, nye naaduwal Zɛɛb é eke náá: «Ne tseetse, mot'ak nabe é mot epiki.» ⁴⁸Mɛdhuu me bot ɛ nazye, zɛbee etɛɔ́ ee nadi esael é di tak ɔ́, naabee esesee binek djas. Bhii tak, be eezesik membo kɔ́ elo, ne ghoŋ tɔ́ elyem. ⁴⁹Bɛɔ́ ɛ Yezu djas ne boa nadus be ne bɛnɔ́ pɛ kyee dik Ghalile ɔ́, nadi é, ba etsetaɛpe ebee esa djas nadi esael ɛ.

Muu ɛ Yezu eedelaa

⁵⁰⁻⁵¹Ye nabe é ne dhiiti mot, din ɛ lɛ Zozef. Nye nadi é, mot dɛl Aelimate, dhiiti ghaada eYuda. Nye nabe é tɛtɛ mot epiki. Nye nadi ebwood náá, Eyon ɛ Zɛɛb zye. Ye nakoozodi náá, nye nabe é ngɔ́ tɔ́ bedhil ɛ bot ɛ boo kwan eYuda, nye nabe é ààmyaal egeka ee boob ekukuma nanɔ́ ɛ ne sa be nasa ɛ. ⁵²Nye é boozetɔ́ pɛ daa Pilat kewaab muu ɛ Yezu. ⁵³Bhii tak, Zozef zokasil muu ɛ Yezu é melaaba, zewol ye tɔ́ bheeza na puu, nɛɛg ye tɔ́ evit ɛ nakpakaa tɔ́ ghu ekok ɛ di náá, dhiiti muu dinaa ààpawaaa tin ɛ. ⁵⁴Ye nabe é, dwoo ekoobal ɛ esonok éteɔ́ dwoo saba. Tin, ye nabe é saba moo aakan. ⁵⁵Boa nadus be ne Yezu pɛ kyee dik Ghalile ɔ́ eezetɔ́ lɔ́ɔg wat be ne Zozef. Bɔ́ zokabee evit ɛ Yezu ne dɔ́a be nanɛɛg muu'e tɔ́ tak ɛ. ⁵⁶Bhii tak, be eezesik pɛ ghaada kekoo-bal bemul ne bemenanas. Dwoo saba, be eezewala dɔ́a etsi di elɛɛ ɛ.

Egom ɛ Yezu

24 ¹Keɛŋ tɔ́ melem me dwoo yenga, wɔ gwaa, boa zetɔ́ pɛ evit. Be natɔ́ é ne bemul ne bemenanas be nasa ɛ. ²Be kabee tin é, ekok ɛ nadiilaa evit ne ye ɛ moo é mbiŋela ba etsetaɛpe ne evit. ³Dɔ́a be kani tɔ́ evit ɛ, be nabe é ààkabela muu ɛ Gheŋ Yezu. ⁴Esiiza bɔ́ nadi é, ye moo mbes. É di'enek, bot ebá eezetuula be, ne ekaad ɛ na kas-kas. ⁵Boa é boosil mis pɛ si ne bwoo. Bot binɔ́k eezɛke ne nɔ́ náá: «Éteɔ́ yé bi di esaa mot di ne tsik ɔ́ tɔ́ myonɔ́? ⁶Nye tokape wak, nye eezegom. Siizaka sa nye naleɛ bin é sok bi ne nɔ́ nadi pɛ Ghalile ɛ: ⁷“Ye goka é náá, bot ɛ mesyem met Seɛŋele Mɔ́n Mot, bem nye é melaaba. Bhii melu melel, da nye é gom.” »

⁸Tin, be eezetaala sa Yezu nalii ne nɔ́ ɛ. ⁹Bhii tak, be eezɛdus pɛ evit, sik pɛ dɛl, kebaŋa bedjekel kam ne ngɔ́ nalik ɔ́, zenɔ́ bedhiiti bedjekel djas. ¹⁰Boa ɛ tak nabe é Maali moma dɛl ɛ Makdala, Zan zenɔ́ Maali nyeɛg ɛ Zak. Bedhiiti boa nadi be ne bɛnɔ́ ɔ́, nabaazozɛɛ bot ɛ lwoma etɛɔ́ binek é tyee

wat ne boa nazelée sok ɔ. ¹¹Deenek, be nabe é ààdyeebamyaal tɛp tak, bɔɔ nadi egek é náá, etɛp ee boa binɔk nadi elɛɛ be ɛ, ye nabe é etsal. ¹²Tin, Pyɛɛd zokazewyɛl piya, sum kaab, tɔ pɛ ɛvit. Kuma nye nakum é di tak ɛ, nye eezɛ-malal, gwyák tɔ ɛvit, ààbee muu. Nye nazobee é bɔɔ epes ekaad e na puu be napil nye tɔ tak ɛ. Bhii tak, nye eezɛnɔɔ nyel, sik pɛ ndjaa é djoka kɔkɔ mbi sa nye bee ɛ.

Yezu eetel nyel ne bedhiiti bedjekel ebá pɛ ze del Emayus

¹³É dwoɔ tak wat, bedjekel ebá nadi etɔ pɛ del Emayus, del ɛ tak nadi etseta ne Yeluzalem é tyee ba mɛwala membá yii goɲ mɛko. ¹⁴Bot ɛ tak nadi esɔs etɛp djas nadhaɲ ɛ. ¹⁵Dáa be nadi kuku kyeed é etɔɲal ne esɔs ɛ, wɔ gwaa, Yezu nye ɛmet zokazetiila pɛ yɔɔ, nye eezɛni é lɔɔg'wɔ. Be moo tin eke sama wat. ¹⁶Be nadi ebee nye, tin, ye nabe é ne sa wat nadipal be mis, etɛp be needi ààgwyak nye ɛ. ¹⁷É di'enek, Yezu eezɛdji be náá: «Bi kolii yé deenek gba-gba?» É di'enek, be eezɛtyaa, mɛnyel ne ghoɲ tɔ elyem.

¹⁸Ngɔt pak'wɔ, mot nadi edjóoaa Keleopas ɔ zokazɛke ne ne náá: «Pɛ kɔ del ɛ Yeluzalem djas, mot di ààgu etɛp ee sael penek tɔ melu mak ɛ, ye é wɔy wɔ ɛmet!» ¹⁹Yezu eezɛdji be náá: «Haaa ɛyɛ sael penek?» Be eezɛbɔɔza ne ne náá: «Sa nasael dum ne Yezu mot del Nazalet e! Nye nabe é ngooel-Mɛkpa ɛ Zɛɛb ne mɛbwala ɛbuepe. Nye nadi elyaal mɛbwala mɛ é mis ɛ Zɛɛb ne é mis mɛ bot é, tɔ mesa mɛ, ne tɔ etɛp ee nye nadi elii-lii ɛ. ²⁰Bot ɛ di kɔ elo eboo bɛghaa-Zɛɛb bina ɔ, ne ekukuma bina naaka Yezu etɛp be neepɛɛ nye epɛɛ e ɛsyee, da bhii tak, nye é kebemaa é melaaba. ²¹Bis nadi é ne ɛbwaalel náá, nye nabe é mot nawaazepek bɔn ɛ Yisalaɛ é bhel ɔ. Saabegɔs é náá, ye moo mos é melu melɛl etɛp binek djas nazesaɛ ɛ. ²²Bedhiiti boa tɔ edhuu ɛ les eesa bis sa ɛdjoka. Ye be é be eetɔ pɛ ɛvit tɔ ghooghom mɛlem. ²³Deenek, be ààpabee muu ɛ Yezu. Be kazye zɛlɛɛ bis é náá, efofop naatuula be, da lɛɛ ne nɔɔ náá, Yezu é ne tsik! ²⁴Bedhiiti pak'es zokatɔ pɛ ɛvit, be kabɛla esonok é dáa boa binɔk nazolɛɛ ɛ. Tin, be nakadi é ààbee Yezu.»

²⁵É di'enek, wɔ gwaa, Yezu zɛke ne nɔɔ náá: «Bi tok ne etsoɲ, etɛɛ náá, elyɛl ɛ bin ne ɛmyaal etɛp djas ee bengooel ɛ Mɛkpa ɛ Zɛɛb nalɛɛ ɛ! ²⁶Ye nabe é ààgoka náá, Mɛsia zuk é, da bhii tak nye é kani tɔ duma ye?» ²⁷Bhii tak, nye moo tin ekaada be etɛp ee djas nalɛɛaa dum ne ne tɔ Ekwyala ɛ. Nye nakan é, tɔ etsi ɛ Moiiɛ, zɛnɔɔ Ekwyala e bedhiiti bengooel ɛ Mɛkpa ɛ Zɛɛb.

²⁸Dáa be nadi, be moo kunaa ne del ɛ be nadi etɔ ɛ, Yezu eezɛsa tyee náá, nye nadi edhaa ye. ²⁹Tin, be eezɛbee nye, bɔɔ ne ne náá: «Pookosulal sama ne nes wak, etɛɛ náá, dwoɔ eezɛsila. ɛgwyitok moo aagwyiidɛla.» Tin, nye eezɛmyaal ɛsulal é di wat be ne benɔɔ. ³⁰Deenek, be eezɛdisi kɔ mesa be ne benɔɔ. Bhii tak Yezu eezɛnɔɔ mapa, ghaapeɛ Zɛɛb, nye eezɛpyak, nɔɔ ye, dje be. ³¹É di'enek, mis mɔɔ eezɛbɛɲɛl, be eezɛgwyak Yezu. Tin, wɔ gwaa nye zɛdiib be é mis. ³²Be moo tin esɔs pak'wɔ náá: «Elyem bina di é tɔɔɔ ne memyaala gba-gba, é sok nye di ekaada mena sa Ekwyala nadi elɛɛ ɛ.»

³³É di'enek wat, wɔ gwaa, be zɛwyɛl ngbat, sik pɛ Yeluzalem. Be eezɛbɛla bedjekel kam ne ngɔt é di wat be ne bedhiiti bot ɛ lɔɔg'wɔ, ³⁴é keke náá: «Ye é tsɛɛtɛɛ náá, Gheɲ eegom bhii ɛsyee! Simɔɲ be é, nye eebɛɛ nye!» ³⁵Tin, bedjekel bebá binɔk eezɛni ebaja be dáa ye nadhaa ne nɔɔ pɛ be nadus ɛ, ne dáa be nakagwyak Yezu é sok nye napyak mapa ɛ.

Yezu eelyaal nyel ne bedjekel djas

³⁶Dwoo tak wat bikoko, dāa bedjekel nadi be dinaa esɔs pak'ɔɔ ɛ, Yezu nye emet eezetuula tɔ lɔɔ. Nyey ne nɔɔ nāá: «Egwyem di ne nen!» ³⁷Tin, bedjekel djas moo epwak, be moo é ne bwoo. Ne tseetse, be nagu é nāá, be eebee dim, ghuna ye é Yezu. ³⁸Yezu kake ne nɔɔ é nāá: «Étɛp yé bi di epwak? Étɛp yé bi di ne meso tɔ elyem? ³⁹Gwyákeka mɛmbɔ mam, ne meko mam! Ne tseetse ye é mam, bwooka mɛ, da bi é gwyák mɛ! Dim tok ne epuud ne egwyes dāa mam, dāa bi di bee'aak.» ⁴⁰Nye eezeke ne nɔɔ deenek, nye eezelyaal be mɛmbɔ ne meko mɛ. ⁴¹Tin, dāa bedjekel nadi tɔ mɛmyaala ne edjoka ɛ, be nadi é, be dinaa ààmyaal enyɔɔpe nāá, Yezu eegom. É di'enek, wɔ gwaa, Yezu zedji be nāá: «Bi é ne edee e dek wak é?» ⁴²Tin, be eezɛdje nye pes su ndika. ⁴³Wɔ gwaa, Yezu zenɔɔ ye nāá, de é mis mɔɔ.

⁴⁴Bhii tak, nye eezeke ne nɔɔ nāá: «É sok mena nadika mena dinaa é di wat ɛ, mɛ nabe é, mɛ naalɛ bin nāá: “Étɛp djas di kwyala kɔ esu ɛ lam tɔ etsi ɛ Moiiz ne tɔ bɛmekana mɛ bengooel ɛ Mɛkpa ɛ Zɛɛb ne tɔ mɛkana mɛ Mɛdjeeb é waasael djas.” » ⁴⁵Yezu é boozɛdje be etson, étɛp be neemet enyɔɔpe mɛkana ɛ Zɛɛb. ⁴⁶Nyey ne nɔɔ nāá: «Beeka sa zekwyalel é: Ye goka é Mɛsia zuk, da nye é gom melu melel bhis esyee. ⁴⁷Ne din ɛ lɛ, ye goka é nāá, be goola ne bot ɛ membyak djas Mbɛɛ Bhaadal kana pɛ Yeluzalɛm, be lɛɛ bot nāá, be liig elyem. Tin, Zɛɛb é waapel mesyem mɔɔ. ⁴⁸Biɔ é kwaadi betyaases esesɛe ee bi zɛbee ɛ djas. ⁴⁹Bhii tak, mam emet é waadhis bin sa Saagam nakek ɛ. Ye kabe biɔ bɛmet ɔɔ, dika tɔ ghaada, étɛp ebwood nāá, Zɛɛb dje bin ghwyil aadus pɛ tɔ gwoo ɛ.»

Yezu eebyet tɔ gwoo

⁵⁰Bhii tak, Yezu eewyis be ne bedjekel be tɔ ghaada, nye eezetɔ ne nɔɔ é ngwoob dɛl Bhetani. É di'enek, nye é booben mɛmbɔ pɛ ɛko, sɛɛ be metel. ⁵¹É sok nye nadi esɛɛ be metel ɛ, nye eezɛbɛka ne nɔɔ, byet tɔ gwoo.

⁵²É di'enek, bedjekel é booduwal nye, bula pɛ Yeluzalɛm tɔ boo mɛmyaala. ⁵³Be nakadidi é tɔ kok Ndjaa-ebuwa melu djas, étɛp eduwal ɛ Zɛɛb.

Mbee Bhaadal e

Zaŋ

Eniel

Mbee Bhaadal e Zaŋ nakwyalaa e étep ezeeɗa ekeletye nadidi pe kyee bɔs Siili neɗhu pe kyee dik Azi Minel, dɔɔ ne kyee bɔs di djoóaa mos Tuulki e.

Mekana mak é koobela metsek-metsek. Etep ne mekpa me di kwiyala to tak e, tok tyee wat ne bedhiiti bemekana me embée e mebhhaal. Nye epedje bete ne duu to etiibal etep di syela to mekpa ne mesa me Yezu nadi sa e.

Etsek e meken me mekana me tak e, elangel e wat keyaka ne elangel e kam ne ebá (1–12) ye kaada é eboo endem eten ne ebá yii Yezu nasa e. Be djoó ye endem é, etee náá, ye epelyaal náá, Yezu e Mon e Zeeb. Ekwyala e etsek e tak kaada é bhoma e Yezu be ne bedhiiti bot, tyee: dhiiti kukuma ghaa-Zeeb eYuda, to elangel e elél (3); ne yii moma del e Samaali, to elangel e ená (4); dɔɔ ne bot e mebé, to elangel e eten zenɔɔ elangel e eten ne ená (5–9). To melyo me, Yezu lyaal nyel é dáa mapa di edje tsik e (6.35). Yezu lyaal nyel é dáa mbaalel esaa ebhata di etó ne bot be pe kyee di di ekunaa ne Zeeb Seeg e (10.11). Yezu baalyaal nyel é dáa gwey ngel di ekas ko bot e bɔs djas e (8.12). Yezu epetel ne bot djas náá, nye é tak.

Etsek e ebá e mekana, elangel kam ne elél keyaka ne elangel mekam-membá ne wat (13–21). Ye kwiyalaa e étep ewala e Yezu aadus ko bɔs, byet pe eko pe daa Seeg e. Yezu eelii ne bedjekel be. Nye nadi edje be melyo étep ewala e nye aadi ààbe edi wat be ne benɔɔ e; elangel kam ne elél keyaka ne elangel kam ne eten ne wat (13–16). Bhii tak Yezu eezedjaala ne Seeg ko esu e bedjekel be; elangel kam ne eten ne ebá (17).

É mesik me mekana, Ekwyala lyaal é etep ee nasael é gheŋ esyee e Yezu e. Ne bete ne etep ee di nɔŋel ne yii bɔɔ Matye e, Malak ne Luk nakwyal e. Elangel kam ne eten ne elél ne elangel kam ne eten ne ená (18–19).

Yezu naatel bedjekel be nyel nyey ne tsik, dwoɔ ebyoŋ e eYuda di edjóóaa Pak e; elangel mekam-membá ne mekam-membá ne wat (20–21). Mot nakwyal Mbee Bhaadal yak ɔ, ke é náá, nye nakwyal mekana me é, étep bot e nadi ààbee Yezu ɔ needum koŋ ne ne pe; elangel mekam-membá, kana ze mekam-membá ne eten ne ená kekum ze mekam-melel ne wat (20.29-31).

Mbee bhaadal e Zaŋ dyeebalii é ne dhiiti mbi zeeɗa eYuda, bot e mebhuka e Yezu. Deenek, daŋ-daŋ e, ekukuma e eYuda nabe ààdi ekwyel nye. Bela náá, Yezu nye emet nadi é mot dhaad mbyak eYuda, dɔɔ ne bedjekel be yii meken pe. É sok Zaŋ di elii ne eYuda e, nye ààzoli-liaak ne bɔɔ bemet, tin, nye lii é ne bot e mebhuka e Yezu Klisto djas ko eko e bɔs.

Mbee bhaadal e Zaṇ ààkaada ebyel e Yezu ne eken e mesa me tɔ bot. Tin, é meken me mekana, nye lee bot e náá, Yezu Klisto é «Mekpa me Zeeb» nalookan edi é di wat be ne Zeeb e; elangel e wat, ze meken kesik ne yii kam ne eten ne elél (1.1-18). Yezu, «Mekpa me Zeeb» nazye é zedi é di wat be ne bot. Deenek be é ne ghwyil edi bɔn e Zeeb. Tɔ melu me nye nadi be ne bedjekel be e, nye nadi é ne boo egwakel be ne Seeg. Nye é «mot Seeg nadhis kɔ eko e bɔs» ɔ. Bot djas aadi esaa Zeeb ne lyem kwyel ɔ, be ne ghwyil egu nye kɔ lo e Yezu.

Mekpa me tsik ne yii gwyɛ

1 ¹Tɔɔ é meken me esonok djas, ye nabe é, Mekpa moo tak. Mekpa nabe é be ne Zeeb, Mekpa nabe é Zeeb. ²Ye é tseetse náá, é meken tɔɔ, Mekpa nadi é, é di wat be ne Zeeb. ³Esonok djas di kɔ bɔs e, nakusel é ne Mekpa. Ye tok ne sa wat kɔ bɔs'ak Mekpa nadi ààkus. ⁴Tsik natus é pɛ tɔ le. Deenek, tsik tak naasa náá, bot djas nyen popoopwon tɔ gwyɛ. ⁵Ngel epekas, dje boo gwyɛ é di meghomela nadi ɔ. Tin, meghomela kadi é ààkwak edimal ye.

⁶Ye nabe é ne dhiiti mot Zeeb nadhis ɔ. Din e mot tak nabe é Zaṇ. ⁷Nye nazye é tyee tyaases, étɛp ezelyo bot dum ne gwyɛ, etɛ náá, bot djas needum koṇ ne Zeeb é ze ye. ⁸Zaṇ nyey nye emet nabe é ààbe gwyɛ tak. Deenek, nye nazye é tyee tyaases étɛp ezelyo bot dum ne gwyɛ tak. ⁹Mekpa me tak nabe é sim gwyɛ na tseetse. Ye nabe é tete gwyɛ di edje bot djas eselele e. Ye nazye kɔ bɔs e, ye neezɛdje bot gwyɛ.

¹⁰Deenek, Mekpa naazye pɛ kɔ bɔs, ye é nyey e nakus bɔs. Tin, bot e bɔs'ak ààpakamyaal nye. ¹¹Mekpa naazye pɛ daa bot e mbyak'e. Ye kabela náá, bot e mbyak'e naabyen emyaal e nye. ¹²É di'enek, bot djas aamyaal nye ɔ, bot aadum koṇ ne ne ɔ, Mekpa waadjɛ be ghwyil edi é bɔn e Zeeb. ¹³Bɔn e Zeeb tak aanàkwaabyel-byelak ghiya, ààbe yii gwyɛ epuud, ààkobaabe-beak yii ekwosak e mot. Ye é ebyel ne ekwosak e Zeeb e.

¹⁴Mekpa nadi é, ye moo mot. Mot tak naazebe di tɔ lena. Mena naabeeka Mekas me, ye é Mekas me Seengele sim Mɔn di ebela ne Seeg e, lwoodela ne enem ne embɛe e Zeeb ne etseetse. ¹⁵Zaṇ nakan edi é tyee tyaases étɛp elyo bot dum ne ne. Nye nadi etuud náá: «Ye é kɔ esu e le e me nadi ekeke náá: «Mot di ezye bhis'am ɔ, nye eedhaa me. Etɛ náá, esok ne mam ne byel, nye nadi é tak.» »

¹⁶Ne tseetse, mena naabelaka betɛ ne ekum be. Nye naakel kɔ lena enem ne embɛe be yak kɔ yii. ¹⁷Ye é tseetse náá, Zeeb naadjɛ mena etsi ne Moiiiz. Deenek, Zeeb kabaadhis mena enem ne embɛe ne etseetse e, ne Yezu Klisto. ¹⁸Ye tok ne mot ngɔt nabee Zeeb sok. Tin, seengele sim Mɔn'e emet, nyey mot di Zeeb ɔ, nye di é é di wat be ne Seeg. Ye é Mɔn e di elyaal bot Seeg.

Leṇ dum ne Zaṇ Nduuel-bot

¹⁹Ekukuma eYuda e ghaada Yeluzalem naalwom bedhiiti beghaa-Zeeb ne eLevit, bot e di esa mesa tɔ kok Ndjaa-ebuwa ɔ. Bot e tak nakedji Zaṇ Nduuel-bot é náá: «Wɔy é yɔ ze é?» ²⁰Nye naazelee be ne etseetse náá: «Mam tok Mesia.» ²¹Bhii tak, be eezɛdji nye náá: «Bha wɔy é ze? Wɔ é ngooel-Mekpa e Zeeb Eli?» Nye eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Ààbe! Me é tok Eli.» Be eebaazɛdji nye náá: «Ye é wɔy e di ngooel-Mekpa e Zeeb di ebwoodaa e?» Nye eebaazeɔɔza

ne nɔɔ náá: «Ààbe» ²²É di'enek, be eezedji nye náá: «Haaa wɔy é zε? Etεε náá, bis é sik ɔɔ, bis neekεεε bot ε dhis bis ɔ. Wɔy nakuma nyel, wɔ ke náá, wɔ é zε?» ²³Nye eezεbɔɔza náá:

«Mε é gwood mot di etuud pε kyee bɔs bεsyε di ààbe ne mɛdii ε náá:

“Koobalka mεze ε Gheṇ, ye di looba-looba!” »

Dáa ye di kwɔyala tɔ mekana me ngoolel-Mekpa ε Zεεb Ezayi ε.

²⁴Tin, tɔ bot ε nɔlwomaa pε daa Zaṇ ɔ, ye nabe é ne bot ε εdhuu ε eFalizye.

²⁵Deenek, be eebaazedji nye náá: «Étεp yé wɔ di eduu bot Zεεb, ye be náá, wɔy tok Mesia, ààbe Eli, ààbaabe dhiiti ngoolel-Mekpa ε Zεεb ɔɔ?» ²⁶Zaṇ eezεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Mam duu bin Zεεb ε, pε tɔ mɛdii. Tin, tɔ εdhuu ε len, ye é ne mot ngɔt bi di ààgu ɔ. ²⁷Mot di ezyε bhis'am ɔ, nye eedhaa me ne mεbwala. Mam aanàkwaakobela-belak duu emalal étεp ekotii-tiiak ekel e ekoko bε.» ²⁸Etεp bak djas sael tin ε, pε ghaada Bhetani, pε yii kyiid dii Yulden. Ye é pε kyee Zaṇ Nduuel-bot nadi eduu bot Zεεb ε.

Yezu é Mɔn ε Zεεb

²⁹Tɔ yak melem, Zaṇ kabee é Yezu ezyε pε daa le. Tin, nye eezeke náá: «Beeka mɔn bhata Zεεb é! Ye é nyey ε di edis mesyem mε bot ε bɔs djas. ³⁰Ye é dum ne ne mε nɔlεε náá: “Mot di ezyε bhii kon'am ɔ, nye eedhaa mε. Etεε náá, εsok ne mam ne zye, nye nadi é tak.” ³¹Mam nabe é ààdi egu náá, nye é Mesia. Tin, mam nazye, zεduu bot Zεεb tɔ mɛdii é, etεp me neelyaal nye ne bot ε Yisalael.»

³²Zaṇ é boozεkaada sa nye nabee ε. Nyey náá: «Mε eebεε Sisim Zεεb edus tɔ gwoo, sul pε si dáa εghum, bhii tak, Sisim tak eezetyaa kɔ le. ³³Kekum dwoo lak mos, mam nabe ààdi egu náá, nye é Mesia. É di'enek, ye é mot nadhis me náá, me zεduu bot Zεεb tɔ mɛdii ɔ, nye nalii ne nam é náá: “Wɔ waabee Sisim edus tɔ gwoo, sul, zεdi kɔ mot. Bhii tak Sisim tak ε zetyaa kɔ le. Ye é nyey ε aakwaaduu bot Zεεb ne Sisim na Dεε.” ³⁴Mam eebεε ye ne mis mam met. Ye é étεp tak ε mε di ebaṇa bin ye ε, mot'ak é Mɔn ε Zεεb.»

Bedjekel ε Yezu yii meken

³⁵Tɔ yak melem Zaṇ nabaadi é tin ne bedjekel be bebá. ³⁶Dáa nye nabee Yezu é dhaṇ ε, nye eezeke ne bedjekel be náá: «Beeka mot di mɔn bhata ε Zεεb ɔ!» ³⁷Bedjekel be bebá eezεgwak deenek, wɔ gwaa be zεdu Yezu. ³⁸Wɔ gwaa, Yezu zeliig mis, gwyák pε bhis, dáa nye nabee náá, bedjekel binɔk nadi edu nye ε, nye é booke ne nɔɔ náá: «Bi saa yé?» Be eezεbɔɔza ne ne náá: «Labhi! Wɔ dyeebadi paa?» Labhi kwyl εlεε é: Lyoel. ³⁹Yezu eezεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Dhaka, étεp bi neezεbee.» Bhii tak, be eezεdu nye, be eezεtɔ, kebee sum di Yezu nadidi ɔ. Tin, bot binɔk zokadi be ne Yezu é di wat dwoo tak. Ye nabe é dwoo eezeleega moo tyee ewala ε ená.

⁴⁰Andele, dhyeeb ε Simɔṇ Pyεεd, nabe é ngɔt pak bedjekel εbá binɔk nagwak lii ε Zaṇ, da bhii tak be é du Yezu ɔ. ⁴¹Andele nakeleeboma é ne tel Simɔṇ. Nye é booleε nye náá: «Bis eebela Mesia!» Nye nadi eke deenek é etεε náá, din ε Mesia kwyl εlεε é: Klisto. ⁴²Bhii tak, nye eezεdul nye pε daa Yezu. Dáa Yezu nabee nye ε, nye é booke ne ne náá: «Wɔ é Simɔṇ, mɔn Zaṇ. Wɔ aakadjóoaa é Kefas.» Ye kwyl εlεε é: Pyεεd.

⁴³É yak dhiiti dwoo, Yezu nadi ekwyel etó pe kyee dik Ghalile. Tin, nye eezeboma ne dhiiti mot di edjóaa Filip ɔ. Nyey ne ne náá: «Dua me!» ⁴⁴Filip nadi é, mot Bhetsaida, ghaada e Andele be ne Pyeed. ⁴⁵Filip eezeboma ne Natanael, nyey ne ne náá: «Bis eebela mot Moiz nakwyal dum ne ne to mekana me etsi ɔ. Ye é mot bengooel e Mekpa e Zeeb nabaalii ko esu e le ɔ, Yezu mot del Nazalet, mon e Zozef.» ⁴⁶Natanael eezeke ne ne náá: «Tete sonok é ne ghwyil etuula pe Nazalet é?» Filip é boobɔɔa ne ne náá: «Dha, wo neeze-bee.»

⁴⁷Dáa Yezu nakabee Natanael ezye pe daa le e, nye é booke ne ne náá: «Ne tseetse beeka mot dik Yisalael di ààgu mekoɔ ɔ.» ⁴⁸Natanael eezedji náá: «Wo gu me dáa?» Tin, Yezu eezebɔɔa ne ne náá: «Esok ne náá, Filip djoo wo, ye be é, me eezebee wo. Wo di é, pe si le fiigh.» ⁴⁹Natanael eezebɔɔa, nyey ne ne náá: «Labhi! Wo é Mon e Zeeb! Wo é mekoozi me Yisalael!» ⁵⁰Yezu eebaaze-bɔɔa ne ne náá: «Wo dum koɔ ne nam é, etee náá, me eelee wo náá: «Me be é, me eebée wo é gheɔ wo di si le fiigh e?» Wo waabee esonok dhaa yii wo di ebee'aak.»

⁵¹Yezu eebaazele nyé náá: «Tseetse ne tseetse me lee bin etep e tseetse é náá: bi é waabee gwoo ndiia, efofop e Zeeb ebyet ne esul ko Seɔɔe Mon Mot.»

Endem e mebwala e Yezu yii meken

2 ¹Melu melél bhii tak, ye nabe é ne eba pe del Kana, pe kyee dik Ghalile. Nyeeɔ e Yezu nadi é tin. ²Ye nabe é Yezu be ne bedjekel be naadjóaa pe eba e tak. ³Dáa menyok nabe náá, ye naawyii e, nyeeɔ e Yezu é booke ne Yezu náá: «Be tokape ne menyok.» ⁴Tin, Yezu é boozebɔɔa ne nyeeɔ náá: «Woy moma, yenabel meso é yé é tep'ak? Ewala e lam dinaa ààpakum.» ⁵Deenek nyeeɔ eezeke ne bot e mesa náá: «Saka sa djas nye aalee bin náá, bi sa e.»

⁶Ghuna é di'enek, ye nabe é ne mebbe me nasael ne mekok e eten ne wat. Mebbe me tak nadi tin é etee náá, bot e mbyak eYuda neesa mezel me edis edhuud^b. Ngot-ngot to mebbe me tak é ne ghwyil enɔɔ bheeb medii elitele dhet etee náá, ye neelwood. ⁷Tin, Yezu eezeke ne nɔɔ náá: «Lwoodalka mebbe menek ne medii.» Wo gwaa, be zelwoodal kum pe ka. ⁸Bhii tak, Yezu eezeke ne nɔɔ náá: «Daaka ye batsa, da bi é kedje mot di elii etep e ebyon ɔ, étep nye neebowal.» Be eezetó ne ye pe daa mot tak.

⁹Dáa mot tak nabowal medii me zeliigel moo menyok e, nye nadi é ààgu pe menyok me tak nadus é. Tin, ye nazobe é bot e mesa me nalwoodal mebbe ɔ, bɔɔ bemet é nadi egu pe kyee ye nadus e. Mot'enok é boodjóo motom nadi eba ɔ. ¹⁰Nye é booke ne ne náá: «É mebyon, bot djas dyeebadje sok e, tete menyok na nyenyɔ-nyɔ. Tin, da yii di ààdyeebanyɔ e, kadjeaa ebhis, bot e di, be moo to elangi ɔɔ. Ghuna wo be é, wo eekwom mbée menyok étep ye needeaa nenak ebhis.»

¹¹Yenek nabe é ndem mebwala yii esok Yezu nasa pe del Kana pe kyee dik Ghalile e. Ye é deenek é Yezu nalyaal duma nye nadi ne ye e. É di'enek, ye nabe é, bedjekel be naadum koɔ ne ne. ¹²Bhis yenek, nye eezetó pe ghaada Kapelnaum be ne nyeeɔ, ne mon-nyeeɔ zenɔɔ bedjekel be. Be naadhaa ba bim melu penek.

Yezu eezeso bot e di ebomsa esa pe to kok Ndjaa-ebuwa ɔ

¹³ Ebyon e Pak e eYuda nabe é ye moo ekunaa, Yezu eezetɔ pe Yeluzalem. ¹⁴ Nye kazebela to kok Ndjaa-ebuwa é, bot e nadi ebomsa engombe, etaa, ne meghum, doo ne bot e nadi eswoola epata ɔ mendiindil ko emesa doo. ¹⁵ Tin, Yezu eezeloo ghwyes ne ekel, nye é boozeso doo djas to kok Ndjaa-ebuwa, doo ne etaa ne engombe doo. Nye eezemwas epata ne ewaaz emesa e bot e nadi eswoola epata ɔ. ¹⁶ Nye eezeke ne bot e nadi ebomsa meghum ɔ náá: «Diska esa bak wak! Naliigka ndjaa Saagam náá, ye di zæga bot e di ebomsa esa ɔ.» ¹⁷ Tin, bedjekel be eetaala náá, Ekwyala lee é náá: «Mekwyela me me di ne ye dum ne ndjan'ɔ e, ye epegoo me to lyem daa du'c.»

¹⁸ Ekukuma eYuda eezeke ne ne náá: «Yaa koko ndem mebwala wo aatel bis, etep bis neemyaal náá, wo é ne ghwyil esa daa wo di esa'aak?» ¹⁹ Tin, Yezu eezebɔɔza náá: «Bwakeka Ndjaa-ebuwa yak, bhii tak, to melu melél, me waa-baawyel ye.» ²⁰ Tin, ekukuma eYuda eezeswonal, doo ne ne náá: «Daa weee? Sonok etep esum e Ndjaa-ebuwa bak, ye nabe é, ye naabɔya membu mekam-mená ne eten ne wat. Woy lee é náá, wo é ne ghwyil esum ye to melu melél e!»

²¹ Ghuna Ndjaa-ebuwa Yezu nadi elii e, nabe é nyel'e met. ²² Bhis egom e Yezu, bedjekel be naazetaala sa nye nake e. É di'enek, be naazemyaal etep ee nadi kwyala to Mekana e Zeeb e, ne etep ee Yezu nadi elée be e.

Yezu ne gu ebhum e elyem e bot

²³ É sok Yezu nadi, nye dinaa pe Yeluzalem e, é ebyon e Pak, bot ebuepe naadyebadam kon ne din e le. Etee náá, be nadi ebebee endem e mebwala me nye nadi esesa e. ²⁴ Tin, Yezu nabe é ààbe ne ebwalel ne doo. Etee náá, nye nadi egu doo djas. ²⁵ Bela náá, nye nabe é ààbe ne gwyes náá, mot zelee nye sa bot binok di e, etee náá, nye nadi egu sa nadi to lyem mot ne mot e.

Emo e Yezu be ne Nikodhem

3 ¹ To sama eFalizye, ye nabe é ne dhiiti mot, din e le nabe é Nikodhem. Nye nadi é, ngot pe to ekukuma eYuda. ² Wo gwaa, nye zokazezye pe daa Yezu é pum. Nye eezeke ne ne náá: «Labhi, bis ne gu náá, Zeeb é nadhis wo pe daa les, etep wo neezelyo bis. Etee náá, mot tok ne ghwyil esa endem e mebwala me wo di esa yenek, ye di ààbe náá, Zeeb e ne ne sama doo.» ³ Yezu eezebɔɔza ne ne náá: «Tsetse ne tsetse, me lee wo é náá: Mot e di ààbyel-byelak na bes do, nye aanàkwaabee Eyon e Zeeb.» ⁴ Nikodhem eezeke ne ne náá: «Mot aabaabyel-byelak na bes daa, mot moo ye toa-mot? Nye é ne ghwyil ebaani to mo nyeeg, da nye é baabyel-byelak sis é?» ⁵ Yezu eezebɔɔza náá: «Tsetse ne tsetse, me lee wo é náá, mot e di ààbyel byela medii ne Sisim na Dee do, nye aanàkwaani to Eyon e Zeeb. ⁶ Mot e byel-byelak to epuud do, nye é mot epuud. Mot e byel-byelak to Sisim na Dee do, nye é mot sisim. ⁷ Nàdjoka, etee náá, me eeke ne no náá: «Bi goka é ne ebyel é, byela na bes.» ⁸ Pup ke é é ze nye di ekwyel e. Tin, woy epegwak ghuula tak. Deenek, kabela é náá, wo ààgu pe ye di edus e, ne pe ye di etɔ e. Ye é tyee wat ne bot e zebyel to Sisim Zeeb ɔ.»

⁹Nikodhem eezake ne ne náá: «Yenek aasaal dáa?» ¹⁰Yezu eezabɔɔa ne ne náá: «Wɔy é boo lyoel kɔ Yisalael. Wɔ ààgu etep binek é? ¹¹Tsɛetse ne tsɛetse, me lɛɛ wɔ é náá, bis dyeebaleɛ é etep ee bis di egu ɛ. Bis baɲa bot é etep ee bis nabee ne mis mes ɛ. Tin, biyɔ, bi ààmyaal etep ee bis di elɛɛ bin ɛ. ¹²Bi ɛ di ààmyaal me, é sok me di elyo bin etep e bɔs ɔɔ, haaa bi aamyaal dáa, ye be náá, me moo lɛɛ bin etep ee di tɔ gwoo ɔɔ? ¹³Ye tok ne mot zebyet ni tɔ gwoo, ye di ààbe mot nadus tɔ gwoo ɔɔ, mot tak é, Seɲɛle Mɔn Mot. ¹⁴Ye é deenek ɛ, dáa Moiz nadi nye dinaa tɔ kyee bɔs besye di ààbe ne medii ɛ, nye naatsel nyo é le^d. Tyee wat, ye goka é náá, Seɲɛle Mɔn Mot tselaa é le. ¹⁵Eteɛ náá, ye é deenek é mot kwaadum koŋ ne ne ɔ, nye aabela tsik na kɔm-kɔm.

¹⁶Zɛb naadyebakwyel bot kɔ bɔs, étep tak ɛ nye é nadhis sim Mɔn'e met. Eteɛ náá, mot aadum koŋ ne ne ɔ, needi ààgwyɛ, nye neebela tsik na kɔm-kɔm. ¹⁷Eteɛ náá, Zɛb nabe é ààdhis Mɔn'e kɔ bɔs étep epée bot. Nye nadhis Mɔn'e étep bot ɛ bɔs neebela tsik kɔ esu ɛ le. ¹⁸Mot aadum koŋ ne ne ɔ, yenɔk mot aanàkwaakwyeselaa ndje sɔs. Tin, mot aadi ààdum koŋ ne ne ɔ, yenɔk eezelookwyeselaa ndje sɔs, eteɛ náá, nye nabe é, nye eepɛɛ edum ɛ koŋ ne sim Mɔn ɛ Zɛb.

¹⁹Beeka dáa Zɛb aapée bot ɛ: Mekas naazyɛ kɔ bɔs, tin, bot ɛ bɔs kakwyel yɔɔɔ ebuepe é ghooɲom dhaa mekas. Eteɛ náá, be nabe é bot ɛ embee mesa. ²⁰Bot djas di esa embee mesa ɔ, be ààkwyel mekas. Deenek, mot tak ààkwyel etɔ pɛ gwyɛ di ɛ, eteɛ náá nye epekaab náá, embee etep be ezekenyen na “ngbelele” é mis me bot. ²¹Tin, mot di eke dáa etseetse di elɛɛ ɛ, nye epetiila tɔ ngel gwyɛ, étep mesa me nye di esa sama ne Zɛb ɛ, neenyen popoopwon é mis me bot djas.»

Zaŋ nduuel-bot ne Yezu

²²Bhii tak, Yezu eezetɔ pɛ kyee dik Yude be ne bedjekel be. Be eezɛbe di penek, tin, nye nadi eduu bot Zɛb. ²³É gheŋ tak, pe del Enɔn é ngwoob del Salim, Zaŋ nabaadi pe é, eduu bot Zɛb penek eteɛ náá, pɛ kyee dik tak nabe é ne medhii ebuepe. Tin, bot ebuepe nadi ezezyɛ, zɛduwa Zɛb. ²⁴Etep binek djas nasael é, Zaŋ dinaa ààkɔɔlaa é mbok.

²⁵Tin, bedhiiti bedjekel ɛ Zaŋ nadi ebe meso be ne dhiiti mot mbyak eYuda. Mot tak nadi elii é dum ne dáa mot di egoka ne esa étep nye needis edhuud, da bula deɛ é mis ɛ Zɛb ɛ. ²⁶Wɔ gwaa be zokazyɛ pɛ daa Zaŋ, be eezake ne ne náá: «Labhi, é sok mena nadika pɛ yii kyiid dii Yulden ɛ, ye nabe é, wɔ naalii ne nes kɔ esu ɛ mot ngɔt. Beea! Mot tak epeduu bot Zɛb, deenek bot djas katɔ ɛ penek pɛ daa le.»

²⁷Zaŋ eezɛɔɔa ne nɔɔ náá: «Dhiiti mot tok ne ghwyil ebela duu sis, bhis yii Zɛb zedje nye ɛ. ²⁸Biyɔ bemet nadi é tak, esok me naleɛ náá: “Me tok Mesia ɛ. Mam é mot Zɛb nanyel edhis esok ne ne ɔ.” ²⁹Mot di nakuma moma eba ɔ, ye ngom. Tin, mɔɔ sɔ mot ba moma ɔ, nye é é ngwoob'e étep nye neegwak nye. Nye é tɔ memyaala ebuepe dáa nye gwak gwood motom ba ɔ. Tyee wat memyaala menek ɛ me memyaala mam. Memyaala me tak eebela esuk. ³⁰Ye goka é náá, duma ɛ Yezu byet, ebyet ne ebyet, da yam é sila.

³¹Mot dus pɛ eko ɔ, nye eedhaa bot djas. Mot di kɔ bɔs ɛ, nye é mot bɔs, nye lii é, etep e bɔs. Deenek, mot dus pɛ eko ɔ, nye eedhaa bot djas. ³²Nye ne

dyeebaleɛ bot esesɛɛ ee nye di ebee ɛ, ne yii nye di egwak ɛ. Tin, bot ààkwyl emyaal etep ee nye di elii ne nɔɔ ɛ. ³³Mot di myaal etep ee nye di eleɛ ɛ, baa-myaał é náá, ye é tseetse náá, Zeeb lee é etseetse. ³⁴Mot Zeeb lwom ɔ, dyeeba-lii ɛ etep e Zeeb. Eteɛ náá, Zeeb naadje nye ghwyil Sisim na Dee djas.

³⁵Seeg ne kwyl Mɔn. Étep tak ɛ nye nadjɛ nye egheɲ ne ghwyil kɔ esonok djas. ³⁶Mot ɛ dum koɲ ne Mɔn ɔ, yenɔk é waabala tsik na kɔm-kɔm. Tin, mot di ààdum koɲ ne Mɔn ɔ, yenɔk aanàkwaabala tsik na kɔm-kɔm. Deenek, ebuk ɛ Zeeb é pɛ kɔ le.»

Bhoma ɛ Yezu be ne moma Samaali

4 ¹⁻²Bot ebuepe nadi esaa náá, Yezu duu be Zeeb. Tin, Yezu nye ɛmet nabe ààdi eduu bot ɛ tak Zeeb. Ye nabe é bedjekel be é nadi eduu bot Zeeb. É gheɲ sama bot ɛ Faliize nagwak náá, Yezu nadi eduu bot ebuepe dhaa Zaṇ ɛ, wɔ gwaa be zesa mbee lyem. ³É gheɲ Yezu nagwak bot elii deenek é, nye naazɛdus pɛ kyee dik Yude, nye é eezesik pɛ kyee dik Ghalile.

⁴É di'enek, ye nazogoka é, nye dhaa pɛ ze kyee dik Samaali. ⁵Nye eezɛkum é ngwoob dhiiti ghaada kyee dik Samaali nadi edjóoaa Sikaad ɛ. Ghaada tak nabe é é ngwoob pyeeb Zakɔɔb nadjɛ mɔn Zozɛf ɛ. ⁶É di tak, ye nabe é ne guk medii ɛ Zakɔɔb. Dáa nabela náá, Yezu nabe é nye eezewak ne kyeed ɛ, é di'enek, nye eezɛnɔɔ nyel disi é ngwoob guk medii. Ye nabe é dwoo moo tyee kuku gwoo.

⁷⁻⁸Bedjekel eezɛtɔ pɛ del kɛsaa edee. Bhii tak, dhiiti moma Samaali eezɛzye zɛdaa medii. Wɔ gwaa, Yezu zeke ne ne náá: «Dje mɛ medii mɛ dek.» ⁹Moma tak eezɛbɔɔza ne ne náá: «Wɔy é mot mbyak eYuda. Ye kan dáa, étep wɔ neewaab medii ne mam, moma mbyak Samaali?» Tinaak, nye nake deenek é, etɛɛ náá, bot ɛ mbyak eYuda ààgwakel ne bot ɛ mbyak Samaali.

¹⁰É di'enek, Yezu é boozɛbɔɔza ne ne náá: «Wɔ ɛpedi é di egu sa Zeeb aadje wɔ ɛ, wɔ baadi egu mot di eke ne nɔ náá: «Dje mɛ medii, mɛ dek» ɔɔ, pɛ wɔy é waab medii ne ne. É di'enek, nye waadje wɔ medii mɛ di edje tsik ɛ.»

¹¹Moma yenɔk eezɛke: «Gheɲ! Wɔ tok ne sa wɔ aadaa medii ne ye. Guk ne dim. Haaa wɔ aabala medii mɛ di edje tsik ɛ wo?»

¹²Wɔ kwyl elɛɛ é náá, wɔ é boo-mot dhaa bhaab'es Zakɔɔb, mot nadjɛ bis guk medii mak ɔ? Tin, nye naade medii mɛ tak nyey nye ɛmet, zɛnɔɔ bɔn be, ne mesaa mɛ betit mɛ nye nadi ebaal ɛ?»

¹³Tin, Yezu eezɛbɔɔza ne ne náá: «Bot djas di ede medii mak ɔ, be waabaa-gwak gwyɛɛ ede medii. ¹⁴Tin, mot aade medii mɛ mam aadje nye ɔ, mot tak aanàkwaabaagwak gwyɛɛ medii. Eteɛ náá, medii mɛ mam aadje nye ɛ, ye aaliiza tɔ le é, sɔɔɔ medii mɛ tsik na kɔm-kɔm mɛ di ààgel ɛ.» ¹⁵Moma yenɔk eezɛke ne ne náá: «Gheɲ, dje mɛ medii mɛ tak, étep mɛ needi ààbaagwak gwyɛɛ medii, mɛ needi ààbaazɛzye zɛdaa medii wak.» ¹⁶Yezu eezɛke ne moma tak náá: «Tɔa, kɛdjoo ngom'ɔ, da bi é zye wak.»

¹⁷Tin, moma yenɔk eezɛbɔɔza náá: «Mɛ tok ne ngom.» É di'enek, Yezu é boozɛke ne ne náá: «Wɔ é ne gham ne eke náá, wɔ tok ne ngom. ¹⁸Eteɛ náá, wɔ naaba bɔtom eten. Motom wɔ di ne ne mos'aak, nye tok ngom'ɔ. É di'enek, wɔ be é wɔ eleeɛ sa di náá, ye é tseetse ɛ.»

¹⁹Moma yenɔk eezɛke ne Yezu náá: «Gheɲ, mɛ bee é ekeɛ náá, wɔ é ngoolɛl-Mekpa ɛ Zeeb. ²⁰Bebhaab bis, bot ɛ Samaali naduwal Zeeb é kɔ etsok elak.

Ye kabe biyo eYuda ɔ, bi ke é náá: “Di di egoka ne edjaala Zeeb ε, pe Yeluzalem.” » ²¹ Yezu eezebɔɔza ne ne náá: «Wɔy moma, myaala sa me di ele'e'aak. Ewala epezye, ewala di náá, bot aanàbaakeduwal Zeeb Seeg pe kɔ etsok elak neghu pe Yeluzalem ε. ²² Biyo bot ε Samaali, bi dyeebaduwal é Zeeb bi di ààgu ε. Ye kabe bisɔ eYuda ɔ, bis duwal é Zeeb bis di egu ε. Etee náá, tsik dus é pe daa bot ε mbyak eYuda. ²³ Tin, guka náá, ewala epezye, ewala ε tak eezekum, ewala ε betete ε beduwalel aaduwal Seeg pe tɔ sisim ne tɔ etsetse ε. Etee náá, binɔk é mbi beduwalel ε Zeeb di ekwyel ɔ. ²⁴ Zeeb é Sisim. Ye é étep tak ε ye di enyo náá, bot ε di eduwal nye ɔ, duwal nye pe tɔ sisim ne tɔ etsetse.»

²⁵ Moma eebaazeke ne Yezu náá: «Me ne gu náá, Mesia di edjooaa “Klisto” ɔ, nye waazyε. É sok nye aazyε ε, nye waazeleε bis esa binek djas.» ²⁶ Tin, Yezu eezεke ne ne náá: «Mam, mot di elii ne nɔ'aak, ye é mam ε di Mesia.»

²⁷ É di'enek, bedjekel be eezetuula be moo tin edjoka etee náá, be naazebela Yezu elii ne moma tak. Tin, mot ngɔt pak'ɔ nabe ààdji nye náá: «Wɔ saa yé?» Neghu: «Kɔ esu ε yé wɔ di elii bi ne moma yak?» ²⁸ Bhii tak, moma tak eezelik bhe nye di edaa medii me ε, nye eezεnɔ nyel'e, sik pe ghaada. Nye moo tin eke ne bot náá: ²⁹ «Dhabeeka dhiiti mot eelε me etep ee me di esa djas ε. Me bee é náá, mot'ak ε di Mesia!» ³⁰ Bot ε ghaada tak eezεghε, tɔ kebee Yezu pe nye nadi é.

³¹ É di'enek, bedjekel be eezεbesal nye náá, nye de edee. Bɔɔ náá: «Labhi, dea edee!» ³² Tin, nye eezεke ne nɔɔ náá: «Mam de é mbi edee ee di náá, bi ààgu ε.» ³³ Tin, bedjekel moo tin edjinel pak'ɔ náá: «Dhiiti mot be é nye eezye nye ne edee bhii koɣ'enaka?»

³⁴ É di'enek, Yezu eezεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Edee bam é esa ekwosak ε mot nadhis me ɔ. Nye nadhis me é, étep me neesa mesa me kekum esik ε tak. ³⁵ Biyo bemet bi ne dyeebakan kana yak: “Ye kalik é bengon ená, étep ekedis edee ee zekwak tɔ pyeeb ε.” Mam kalεε bin é náá, benka mis men, da bi é gwyák mebhek men, ye eezewum, etεε náá, ye neekedisaa tɔ epyeeb. ³⁶ Mot di esa mesa me edis edee tɔ pyeeb ɔ, nye ne bela ye efute djala ne mesa me nye sa ε. Nye epesεεg mebhek, mebhek me tak ε, bot djas aabela tsik na kɔm-kɔm ɔ. Deenek etεε náá, mot di ebe mebhek ɔ, ne mot di edis edee tɔ pyeeb ɔ, bɔɔ djas neemyaala sama. ³⁷ Ye é tsetse, kana di eke náá: “Dhiiti mot epebe mebhek, nwyak tak kazye é zεbɔk bhum tak”. ³⁸ Etee náá, me eelwom bin, bi tɔ kedis mebhek, tɔ edi di náá, bi nabe ààbe mebhek me tak ε. Bedhiiti bot é nazesaa mesa, biyo kadi é bot ε di ezye zede edee e mesa mɔɔ ɔ.»

³⁹ Bete ne bot ε kyee dik Samaali nadi tɔ del elenek ɔ, naabaadum koɣ ne Yezu ebuepe. Be namyaal nye é kɔ esu ε etep ε moma yenɔk naleε be ε. Nye nadi eke é náá: «Dhabeeka dhiiti mot eelε me etep ee me di esa djas ε.» ⁴⁰ Bhii tak, dáa bot ε kyee dik Samaali nazeβela Yezu tin ε, be eezεke ne ne náá: «Nàkabaadhaa. Zokadi wak.» Tin, nye eezεdjasi melu membá be ne benɔɔ.

⁴¹ Tin, bete ne bot naazedum koɣ ne Zeeb ebuepe, kɔ esu ε mekpa me Yezu.

⁴² Tin, be é boozeke ne moma yenɔk náá: «É di mena kadi wak nenak'aak, bis ààpadum koɣ ne ne etεε náá, wɔ naleε bis. Bis kamyaał, etεε náá, bis eegwak ne melɔ mes met. Bis eegu náá, ye é tsetse náá, nye é Metsik-bot kɔ bɔs.»

Yezu eezetsik mɔn dhiiti boo kukuma esodja

⁴³ Bhii melu membá menek, Yezu eezεdus kɔ del ε tak, nye eezεsik pe kyee dik Ghalile. ⁴⁴ Nye nadi esa deenek é, etεε náá, nyey nye emet naaleε náá:

«Ngooel-Mekpa e Zeeb àaduwalaa kò del e nye nabyel e.» ⁴⁵Dáa nye nakum pè Ghalile e, bot e kyee dik tak naabe nye enyèpe, etee náá, be naabee esa djas nye nasa é gheɲ ebyon e pak pè Yeluzalem e. Etee náá, bɔɔ pè naabaatɔ pè ebyon e tak.

⁴⁶Bhii tak, nye eezesik pè ghaada Kana pè kyee dik Ghalile. Kana é ghaada nye naliig medii moo menyok e. Pè ghaada Kapelnaum, ye nabe é ne dhiiti boo kukuma loɔg esodja e mekoozi. Mɔn'e nadi ebe. ⁴⁷Nye naagwak náá, ye nabe é, Yezu eezedus pè kyee dik Yude, tɔ pè Ghalile. Nye eezetɔ pè daa le, nye eezedjaala ne ne náá: «Geka me ghon! Dha! Mɔn'am mɔɔ motom epebé ekpanjepe. Nye moo é pak esyee ne tsik. Dha tsik nye.» ⁴⁸Yezu eezebɔɔza ne ne náá: «Bi e di àabee endem e mebwala ne mevyekele ɔɔ, bi aanàkwaadum koɲ ne nam!» ⁴⁹Kukuma tak ezeke ne Yezu náá: «Gheɲ, lela ezye pè daa lam esok ne mɔn'am ne gwe!» ⁵⁰Yezu ezeke ne ne náá: «Sika pè ndjan'ɔ, mɔn'ɔ eezetsak.» Tin, mot'enɔk eezemyaal sa Yezu nalée nye e. Nye eezetɔ.

⁵¹Dáa nye nadi, nye dinaa é ze e, wɔ gwaa bot e mesa me zeboma ne ne, be ezelee nye náá: «Mɔn'ɔ é nyel enyèpe ne tsik.» ⁵²Tin, nye eezedji bot e mesa me náá: «Nye tsak é yaa ewala?» Be eezebɔɔza náá: «É ewala esok, bhis ewala e dwoɔ di etyaa tɔ gwoo e, mekosa naasi nye.» ⁵³Tin, kukuma tak eezegwyak náá, ye nabe é é ewala Yezu nake ne ne náá: «Mɔn'ɔ é ne tsik» e. Tin, nye eezedum koɲ ne Zeeb, be ne bot e mebyel me djas.

⁵⁴Yenek nabe é ndem mebwala yii esok ebá Yezu nasa, bhii nye natus kò kyee dik Yude tɔ pè kyee dik Ghalile e.

Yezu eetsik dhiiti mot ebé nyel nazesɔɔb ɔ

5 ¹Bhii tak, ye nabe é ne dhiiti ebyon e eYuda. Tin, Yezu é boobyet tɔ pè Yeluzalem. ²Pè Yeluzalem, é ngwoob ebe nadi edjóoaa «Eniel Bhata» e, ye nabe é ne dhiiti boo tok egwyia nadi edjóoaa tɔ lii ebhele, Bhetesdha e. É di tak, ye nabe é ne bɔɔ mebhhaaz meten. ³⁻⁴Tɔ mebhhaaz me tak, ye nabe é ne bete ne membél mendjaamesi. Bot e mebé me tak nabe é, bot e edhim, be na edjam, bot e menyel nazesɔɔb be ɔ. ⁵É di'enek, ye nabe é ne dhiiti mot nabɔya ne ebé membu mekam-melel ne membu meten ne elel (38) ɔ. ⁶Dáa Yezu nabee nye ndjaasi e, ne dáa nye nugu náá, nye eeloozebɔya ne ebé e tak e, nye é boozedji nye náá: «Wɔ epekwyel etsak é?» ⁷Tin, mot ebé elenɔk eezebɔɔza ne ne náá: «Gheɲ, me tok ne mot gheeg me tɔ boo tok egwyia, é gheɲ medii aadheegel e. Esok djas me di esaa náá, me tɔ keghaaga e, ye dyeebabela é mot sis eezeghaaga esok ne nam.» ⁸É di'enek, Yezu ezeke ne ne náá: «Wyela, nɔɲa mwaala yɔ, da wɔ é ke!» ⁹É di'enek, mot yenɔk eezetsak. Nye eezegheɛ mwaala ye, nye moo eke.

Tin, etep binek nasael é dwoɔ saba. ¹⁰Bhii tak, ekukuma eYuda ezeke ne mot natsikaa ɔ náá: «Wɔ ààgoka ne egheɛ mwaala yɔ mos. Etee náá, mos é dwoɔ saba.» ¹¹Nye eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Mot tsik me ɔ, lee ne nam é náá: «Gheɛ mwaala yɔ, da wɔ é ke!» ¹²Be eezedji nye náá: «Yenɔk é nwyaa mot lee wɔ náá: «Gheɛ mwaala yɔ, da wɔ é ke?» ¹³Tin, mot natsikaa ɔ nabe

e 5.3-4 Tɔ dhiiti Ekwyala, ye é ne mekpa mak: Be nadi ebwood é, medii dheegel. Etee náá, ye nabebe é ne fɔfɔp e Gheɲ ngot nadidi esul tin etep ezedhedheeg medii. Tin, mot ebé aaleeghaaga tɔ tok esok ne besɔ, medii dinaa edheegel ɔ, mot tak epetsak, ye nakoozodi yak kwaambi ebé.

ààgwyak mot natsik nye ɔ. Eteɛ náá, ye nabe é, Yezu naazesyela tɔ edhuu bot ɛ nadi é di'enek ɔ.

¹⁴Ba mɛwala bhii tak, Yezu eezɛboma ne ne tɔ kok Ndjaa-ebuwa. Nye eezɛke ne ne náá: «Bee! Wɔ eezetsak. Sa wɔ ààbaasa mesyem ekaab náá, dhiiti mbee sonok ɛzɛkɛbaabɛla wɔ.» ¹⁵Tin, mot yenɔk eezetɔ, wɔ gwaa nye kelee ne ekukuma eYuda náá, ye é Yezu ɛ natsik nye. ¹⁶Ye é ɛtɛp tak ɛ ekukuma eYuda nadi esaa d́́a be sa ɛtɛp be neetiig Yezu. Be nakwyel esa deenek é etɛɛ náá, Yezu natsik mot yenɔk ɛ dwoɔ saba. ¹⁷Deenek, Yezu eezɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Melu djas, Saagam ɛpesa mɛsa, dɔɔ ne mam pe, mɛ ɛpesa mɛsa.» ¹⁸Kɔ esu ɛ etɛp binek, ekukuma eYuda nadi esaa d́́a sa ɛtɛp be neegó nye. Be nadi esa deenek é etɛɛ náá, Yezu nabe é ààdi eduwal dwoɔ saba, nye baadi eke é náá, Zɛɛb é Sɛɛg met. Ye é deenek é nye nadi egek náá, nye tyee wat ne Zɛɛb.

Zɛɛb eedje Mɔn eghɛɲ be

¹⁹Yezu eezɛlii ne nɔɔ náá: «Tɛɛtɛɛ ne tɛɛtɛɛ mɛ lee bin é etɛp e tɛɛtɛɛ náá: Mɔn tok ne ghwyil esa dhiiti sonok ne ekwosak ɛ le. Nye dyeebabee é mɛsa mɛ Sɛɛg di ezye ne sa sok ɛ. Sa Sɛɛg di esa ɛ, Mɔn pe ne sa ye. ²⁰Bela náá, Sɛɛg ne kwyel Mɔn. Tin, nye é boodi elyaal nye esesɛɛ djas nye di esa ɛ. Tin, nye waa-lyaal nye eboo esonok dhaa yii bi di bee'aak, ɛtɛp bi needjoka ebuɛpe. ²¹Eteɛ náá, Sɛɛg ne gomɔl bot tɔ esyee, da dje be tsik. Ye é deenek é Mɔn'e pe ne dje tsik ne mot nye di ekwyel ɔ. ²²Sɛɛg ààpɛɛ bot, tin, nye naadje Mɔn eghɛɲ e ɛpɛɛ ɛ bot. ²³Deenek, bot djas needuwal Mɔn, d́́a Mɔn di eduwal Sɛɛg ɛ. Mot di ààduwal Mɔn'e ɔ, nye ààduwal Sɛɛg mot nadhis Mɔn ɔ.

²⁴Tɛɛtɛɛ ne tɛɛtɛɛ mɛ lee bin ɛ etɛp e tɛɛtɛɛ náá, mot di egwak melyo mam, da nye é dum koɲ ne mot nadhis mɛ ɔ, nye waabɛla tsik na kɔm-kɔm. Tin, yenɔk aanàkwaapɛɛaa, deenek, nye eezɛdus tɔ esyee, ni pɛ tɔ tsik. ²⁵Tɛɛtɛɛ ne tɛɛtɛɛ, mɛ lee bin é náá, ɛwala epezye, ɛwala ɛ tak eezekum, ɛwala bot ɛ nazegwyɛ ɔ aagwak gwood Mɔn ɛ Zɛɛb. Tin, bot djas aagwak gwood tak ɔ, be waabɛla tsik. ²⁶Ye waasael etɛɛ náá, tyee wat ne d́́a Sɛɛg di esuk ɛ tsik ɛ, deenek, nye eesa náá, Mɔn pe di esuk ɛ tsik. ²⁷Deenek, Zɛɛb naadje nye eghɛɲ yii ɛpɛɛ ɛ bot, etɛɛ náá, nye é Sɛɛɲɛle Mɔn Mot. ²⁸Sa mot ààdjoka. Eteɛ náá, ɛwala epezye, ɛwala di náá, bot ɛ nazegwyɛ, delaa tɔ mɛvit ɔ, be aagwak gwood'e. ²⁹Bhii tak be waawyis tɔ mɛvit mɔɔ. Bot ɛ nasa enɛm esa ɔ, be waagom tɔ esyee etɛp ɛdi tɔ tsik. Tin, bot nasa embee mɛsa ɔ waagom etɛp be neezɛkwyesɛlaa ndje sɔs.

³⁰Mam tok ne ghwyil esa esonok d́́a lyem'am di ekwos ɛ. Mɛ pɛɛ é, d́́a Saagam di lee ɛ náá, mɛ pɛɛ ɛ. É di'enek, ɛpɛɛ mɛ aapɛɛ bot ɛ, ye aadi é, tɔ epiki, etɛɛ náá, mam ààsa ekwosak ɛ lam. Mɛ sa é ekwosak ɛ mot nalwom mɛ ɔ.

³¹Mɛ lee bin sa mɛ di egu kɔ esu ɛ lam ɔɔ, bot aanàkwaamyaa sa mɛ aalɛɛ ɛ. ³²Ye é dhiiti mot ɛ di egoka ne elɛɛ bot etɛp ee mɛ di esa ɛ. Tin, mɛ ne gu náá, etɛp ee nye di elɛɛ bot kɔ esu ɛ lam é tɛɛtɛɛ. ³³Ye nabe é, bi naalwom bot pe daa Zaṇ. Tin nye naalɛɛ bin etɛp ee etɛɛtɛɛ dum ne nam. ³⁴Ye be mam ɔɔ, mɛ tok ne gwyɛs náá, mot lee bot sa mɛ di ɛ, ne esa ee mɛ di esa ɛ. Tin, mɛ lii etɛp bak é, ɛtɛp bi neetsak. ³⁵Zaṇ nabe é d́́a lama di etuubɛl, da ye é wa bot djas tɔ eselele e gwyɛ ɛ. Deenek bi nabe é, bi eemyaala ba ɛwala wat tɔ eselele e gwyɛ ye.

³⁶Guka náá, mam é ne boo leŋ ekaada dhaa Zarj. Eteé náá, mesa me Saagam dje me náá me sa kekum esik ε, ye é mesa me tak ε di elyaal bot, mot me di ε. Ye é di elyaal bot náá, Saagam é nadhis me. ³⁷Deenek, Saagam, mot nalwom me ɔ, nyey nye emet ε di ekem ne elyaal ε bot kɔkɔ mbi mot me di ε. Bi dinaa ààpakogwak-gwakak gwood'ε. Bi dinaa ààpakobee-beeak bhwoob'ε.

³⁸Bi ààbaal mekpa me tɔ len, éteŋ tak ε bi di ààdum koŋ ne mot nye nadhis ɔ.

³⁹Bi epewa lyem tɔ edjek ε mekana ε Zeeb. Bi bwaal é náá, tɔ ewa ε zii é medjek me bi di edjek ε, bi é waabela tsik na kɔm-kɔm. Tin, guka náá, Ekwyala binek ε di elii ne elée ne bot, mot me di ε, ne mesa mam. ⁴⁰Tin, bi kadi é, ààkwyel ezye pe daa lam, éteŋ bi neebela tsik!

⁴¹Mam aanàsaa náá, bot dje me duu. ⁴²Tin, me ne gu náá, kwyel Zeeb tok tɔ elyem bin. ⁴³Saagam é nalwom me, bi kadi é, ààmyaal me. Tin, dhiiti mot ε zye ne ghwyil'ε met ɔ, bi é waamyaal nye. ⁴⁴Biyo é di náá, mot ne mot saŋ é ye duu nye emet yenek. Bi ààsaa duu di edus pe daa Zeeb nyey nye emet ε. Bi aakwak edum koŋ ne nam dáa?

⁴⁵Sa mot ààgek náá, mam é waakepit bin pe daa Saagam. Mot aakepit bin ɔ, ye aadi é Moiiiz, mot bi nawa ebwaalel ε len kɔ le ɔ. ⁴⁶É di'enek, guka náá, bi epedi é di emyaal Moiiiz ɔ, pe bi eemyaal me, etee náá, Moiiiz nakwyal é kɔ esu ε lam. ⁴⁷Tin, bi ε di ààmyaal sa Moiiiz nakwyal ɔ, haa bi aamyaal melyo mam dáa?»

Yezu eezedje botom bemil eten edee

6 ¹Bhii tak, Yezu eezetɔ pe yii kyeed boo soob na djato-djato kyee dik Ghalile. Boo soob tak baadjóoa é Tibeliaad. ²Wɔ gwaa, zukamwaa ne mot zedu nye, etee náá, be nadi ebee endem ε mebwala me nye nadi esa ne etsik ε mambil ε. ³Tin, Yezu eezebyet kɔ etsok. Bhii tak nye eezɛnɔ nyel disi be ne bedjekel be. ⁴Tin, ye nabe é dwoo Pak, ebyon ε eYuda eezekunaa. ⁵Dáa Yezu naben mis, bee náá, edhuu ε bot nadi ezye pe pak nye nadi ε. Nye é boozeke ne Filip náá: «Mena keɔm emapa paa, éteŋ bot bak neede?» ⁶Nye nake ne Filip deenek é, éteŋ nye neebée dáa nye aasa ε. Etee náá, nyey nye emet nadi egu dáa nye aasa éteŋ be neede ε.

⁷Filip eezɛnɔ náá: «Ne edhenye bedhet-ebá (200) e epata^f bis tok ne ghwyil ebɔm emapa ee aadjala ne dek bot bak djas ε.» ⁸Mot ngot tɔ bedjekel be, ye din nabe é Andele. Nye nadi é dhyyeb ε Simɔŋ Pyeed, nyey zokazeke ne Yezu náá: ⁹«Tɔ sama bot ε di wak'aak, ye é ne mɔɔ ngbaaz ngot di ne emapa eten yii ɔɔghe^g, zenɔɔ ɔɔ besu ε ebá. Yenek aakosa yé ne zukamwaa ne mot di wak'aak?» ¹⁰Tin, Yezu eezeke náá: «Dilka be si mendiindil.» É di tak, ye nabe é, ne meso-megwyii ebuepe. Tin, be eezɛnɔ menyel, disi kɔ tak. Bot ε nadi tin ɔ nabe é tyee botom bemil eten (5 000). ¹¹Bhii tak, wɔ gwaa Yezu zenɔɔ mapa, ghaapee Zeeb. Nye eezɛnɔ, kaa bot binɔk ye ε. Bhii tak, nye eebaazenɔɔ besu, kaa bot binɔk ye ε. Bot djas naade dáa elyem ɔɔ kwyel ε. ¹²Dáa bot nade djil ε, nye é booke ne bedjekel be náá: «Bulaka ne epes lik ε, ekaab náá, ye é zekɛpu-lel.» ¹³Tin, bedjekel moo tin etek ebhil e tak. Wɔ gwaa, be zokazelwoodal mebhwa kam ne ebá ne mebhuhhwak me ebil e emapa eten bot nakat ede ε.

^f 6.7 edhenye nabe é epata ee bot ε kyee dik Ghalile nadi ebela é mesa me mwos wat ε.

^g 6.9 ɔɔghe é mbi dhiiti bhek be di esa emapa ne ye ε.

¹⁴Dáa bot nabee endem e mebwala me Yezu nasa e, wɔ gwaa, be zeke náá: «Ne tseetse, nwyak é ngoolet-Mekpa e Zeeb nakeaa náá, nye waazyɛ kɔ bɔs'ak e.» ¹⁵Tin, Yezu naazɛgu náá, be nadi esuu eze met nye ne ghwyil, éteɖ ekɛdil nye kɔ bóó mekoozi ne bhel. Nye é boozekaab, byet kɔ etsok, nyey nye emet.

Yezu eezɛke kɔ boo soob

¹⁶Dáa dwoo nabe ye moo sila e, bedjekel be eezɛwyeed, tɔ pe eboŋ e boo soob na djato-djato. ¹⁷Bhii tak, be eezɛni tɔ boo elɛɛd. Tin, be moo tsaal dii tɔ pe yii kyiid pe kyee Kapelnaum. Ye nabe é, egwyitok eezɛgwyiidela. Yezu nadi é, nye dinaa ààzebela be. ¹⁸Tin, boo ghuu moo tin epupal kɔ boo soob na djato-djato, bhuuge moo tin eghɛɛ mɛdii elyɛlepe. ¹⁹Bhii be naduk tyee enɛŋ eten e, be kabee é Yezu eke kɔ dii. Nyey ezye pe kyee be nadi tɔ elɛɛd e. Ye nabe é bwoo ne bebebwol naamet bɔɔ djas.

²⁰Tin, Yezu é boozɛke ne nɔɔ náá: «Ye é mam, nàbemka ba!» ²¹Be nadi ekwyel eniigal nye tɔ boo elɛɛd tak. É di tak wat, elɛɛd eezɛkum é eboŋ e be nadi ekwyel eɛɛɛ e.

Edhuu e bot epesaa Yezu

²²Yak dwoo bhii tak, edhuu e bot e nalik pe yii kyiid boo soob na djato-djato ɔ, be eezɛbee náá, ye nazokalik é eboŋ é, elɛɛd wat. Be nadi egu náá, Yezu nabe é ààtɔ tɔ elɛɛd wat be ne bedjekel be. Be natɔ é bɔɔ bemet. ²³Edhiiti elɛɛd nadi edus pe ghaada Tibeliaad. Ye eezɛkum pe pak be nadi ede emapa bhii mendjaala me Gheŋ naghaapeɛ Zeeb e. ²⁴É gheŋ mɛdhuu me bot binɔk nabee náá, Yezu ne bedjekel be nabe é ààbe tin e, be é boozɛni tɔ mɛlɛɛd kesaa Yezu bɔɔ bemet pe kyee dik Kapelnaum.

Yezu é mapa tsik

²⁵Bot naazɛboma ne Yezu pe nye nadi pe yii kyiid boo soob na djato-djato e. Be eezɛdji nye náá: «Labhi, wɔ kaleezye kak é yaa ewala?» ²⁶Tin, Yezu eezɛb-ɔɔza náá: «Tseetse ne tseetse me lee bin é etɛp e tseetse náá: Bi ààsaa me etɛɛ náá, bi naabee endem e mebwala mam. Bi saa me é, etɛɛ náá, ye nabe é bi naade emapa, bi naadjil enyɔɔpe. ²⁷Nàsaka mesa éteɖ esaŋ e edee ee di náá, ye waapulel e. Saka mesa éteɖ ebela edee di ebɔya e, edee di edje tsik na kɔm-kɔm e, edee Sɛɛŋɛle Mɔn Mot aadje bin e. Etɛɛ náá, Zeeb Sɛɛg nyey nye emet naadje nye ze esa mesa me nye di esa yenek.» ²⁸Be eezɛke ne Yezu náá: «Bis goka ne esa dáa éteɖ bis neesa etɛp Zeeb di ekwyel e?» ²⁹Tin, Yezu eezɛb-ɔɔza náá: «Sa Zeeb di ekwyel e, ye é náá, bi dum koŋ ne mot nye nadhis ɔ.» ³⁰Bot binɔk eezɛke ne Yezu náá: «Lyaala bis dhiiti ndem mebwala, éteɖ bis needum koŋ ne nɔ. Yaa embɛɛ mesa me wɔ di esa? ³¹Bɛbhaab binaka naade emapa ee nadus tɔ gwoo e, pe tɔ kyee bɔs besye di ààbe ne mɛdii e. Dáa ye nakwyalel náá: “Zeeb naadje be emapa ee nadus tɔ gwoo e.”» ³²Yezu eezɛb-ɔɔza náá: «Tseetse ne tseetse me eelɛɛ bin etɛp e tseetse náá, ye tok Moiiɛz nadje bin mapa nadus pe tɔ gwoo e. Ye é Saagam e di edje bin tɛte mapa di edus pe tɔ gwoo e. ³³Etɛɛ náá, mapa Zeeb di edje bot e, ye é mapa di edus pe eko e. Ye é

di edje tsik ne bot e b̄s djas.»³⁴ Tin, be é boozeke ne ne náá: «Gheñ, gheedjedje bis mapa tak melu djas!»³⁵ Yezu eezebaake ne n̄o náá: «Ye é mam e di mapa di edje tsik e. Mot aazy e pe daa lam o, nye aanàkwaabaagwak za. Deenek, mot aadum koñ ne nam o, nye aanàkwaabaagwak gwy e medii.³⁶ Tin, me lee bin é náá, bi eebee me, saabeḡs kabe é náá, bi àadum koñ ne nam.³⁷ Bot djas Saagam di edje me o, be waazy e pe daa lam. Deenek, mam, me àanakwaas̄o mot aazy e pe daa lam o.³⁸ Ne tseetse, me nabe é àadus pe to gwoo, sul ko b̄s e, éte e esa ekwosak e lam. Tseetse, me nadus pe to gwoo, sul ko b̄s e, éte e esa ekwosak e Saagam mot nadhis me o.³⁹ Tinaak, ekwosak e mot nadhis me o, ye é náá, sa me àadiibal mot nḡot, pak bot e nye nadj e me o. Ekwosak e le é náá, me gomal bot bhis esye e é dwoo mesik.⁴⁰ Ete náá, ekwosak e Saagam é náá, mot ne mot aabee M̄on, da bhii tak nye é dum koñ ne ne o, mot tak é waabela tsik na k̄m-k̄m. Tin, me waagomal nye bhis esye e le é dwoo mesik.»

⁴¹ Tin, ekukuma eYuda moo nyiiñela pak'oo dum ne ne. Ete náá, nye naake náá: «Mapa nadus pe eko, sul ko b̄s e, ye é mam.»⁴² Tin, be eebaazebil náá: «Mot'ak tok wak Yezu m̄on e Zozef, mot mena di eguka seeg ne nyeeg o? Ko esu e ye nye di eke nenak náá: me nadus é pe eko, sul ko b̄s?»⁴³ Yezu eezeb-ooza ne n̄o náá: «Nanyiñelaka pak'en!⁴⁴ Ete náá, mot tok ne ghwyil ezye pe daa lam, ye di ààbe náá, Saagam mot nadhis me o, dhis nye pe daa lam. Me waagomal nye bis esye e le é dwoo mesik.⁴⁵ To mekana me bengool e Mekpa e Zeeb, Ekwyala lee é náá: “Zeeb é waalyo b̄o djas.” Tinaak bot aagwak Seeg, da be é myaal melyo me o, be é waazy e pe daa lam.⁴⁶ Ye àakwyel elee náá, dhiiti mot ezebee Seeg, ye di ààbe mot nadus pe daa Zeeb o. Ye é nye nye emet e zeebe Seeg.

⁴⁷ Me lee bin é ete e tseetse náá, mot e dum koñ ne nam o, nye waabela tsik na k̄m-k̄m.⁴⁸ Ye é mam e di mapa di edje tsik e.⁴⁹ Be seeg bin naade mapa nadus to gwoo é b̄o to bal. Saabeḡs é náá, be naagwy e.⁵⁰ Tin, mot aade mapa dus pe to gwoo, sul ko b̄s o, mot tak aanàkwaagwy e.⁵¹ Ye é mam e di mapa di edje tsik ne bot e, mapa di edus pe to gwoo, sul ko b̄s e. Mot e de mapa tak o, nye epebela tsik na k̄m-k̄m. Tinaak, mapa me aadje e, ye é epuud e nyel'am. Me waadje epuud e nyel'am éte e etsik e bot e b̄s.»

⁵² Dáa be nagwak deenek é, eYuda ezebe meso pak'oo ely el epe. Be nadi ekeke é náá: «Mot'ak aasa dáa, éte e nye needje mena nyel'e, mena needeka?»⁵³ Yezu eezeb-ooza náá: «Gwakeka enȳe epe sa me di lee bin'aak. Bi e di ààde epuud e nyel ne ghiya e Seengele M̄on Mot o, bi tok ne tsik to len.⁵⁴ Mot aade epuud e nyel ne ghiya yam o, mot tak é waabela tsik na k̄m-k̄m. Tin, me waagomal nye bhis esye e le é dwoo mesik.⁵⁵ Ete náá, me lee bin é náá, ye é tseetse náá, epuud e nyel é mbe edee, da ghiya yam é kadi, mbe menyok.⁵⁶ Mot e de epuud e nyel'am, ne ghiya yam o, bis ne yen̄ok aakadi é, mot nḡot. Nyey to lam, mam to le.⁵⁷ Me é ne tsik e ko esu e Saagam, mot nadhis me o. Nye é di ne tsik. Tyee wat, mot aade me o, nye aadi ne tsik ko esu e lam.⁵⁸ Beeka mapa dus pe eko, sul ko b̄s e. Nye tok dáa mapa nadus to gwoo, yii be seeg bin nade e. Ete náá, bhii be nade ye e, be naagwy e. Ye kabe yak mapa o, mot e de ye o, nye epebela tsik na k̄m-k̄m.»⁵⁹ Ete binek djas naliel é, to melyo me Yezu nalyo bot to ndjaa mendjaala me eYuda pe Kapelnaum e.

Bedhiiti bedjekel eezekaab Yezu

⁶⁰Bhii bete ne bedjekel nazegwak etep ee Yezu nadi elii ε, wɔ gwaa be zeke náá: «Melyo me ne lyel. Nwya mot aakwaagwak ye?» ⁶¹Dáa Yezu nye emet nagu náá, bedjekel be nadi elii ebyoepe dum ne melyo me nye nalyo ε, nye é boodji be náá: «Haaa etep yé, melyo mam di ekpaa bin tɔ lyem?» ⁶²Bha bi é bee Sɛɛɛle Mɔn Mot ebyet tɔ gwoo pe kyee nye nadi sok ε, bi aasa dáa? ⁶³Ye é Sisim Zɛɛb ε di edje tsik. Epuud e mot ààval dhiiti sonok. Etep ee me di elɛε bin é, ye é etep e Sisim. Ye é etep di edje bot tsik ε. ⁶⁴Tin, pak'en, ye é ne bedhiiti bot ε di ààdum koŋ ne nam ɔ.»

Yezu nake deenek é etɛε náá, nye nadi egu bot aaboodi ààdum koŋ ne ne ɔ. Nye nabaadi egu mot aakeka nye gha ɔ. ⁶⁵Nye eebaazebil ekpa náá: «Ye é etep tak ε me di elɛε bin náá: «Mot tok ne ghwyil ezye pe daa lam, Saagam ε di ààmyaal náá, nye zye ɔ.» »

⁶⁶Kana dwoo tak, bete ne bedjekel zokazɛdus yɔɔɔ. Be eezekat egɛye ne Yezu ɔɔɔ. ⁶⁷Tin, Yezu é booke ne bedjekel be kam ne bebá náá: «Haaa biyɔ, bi ààpatɔ?» ⁶⁸É di'enek, Simɔŋ Pyɛɛd eezɛɔɔɔ náá: «Gheŋ, bis aatɔ paa? Wɔy é di ne mekpa me di edje tsik na kɔm-kɔm ε. ⁶⁹Bisɔ, bis eedum koŋ ne nɔ. Tin, bis ne gu náá, wɔy ε di Mot na Dɛε Zɛɛb nadhis ɔ.» ⁷⁰É di'enek, wɔ gwaa Yezu zɛɔɔɔ ne nɔ náá: «Ye é mam ε nasée bin, biyɔ bot ε ɔɔɔ kam ne bebá. Deenek, mot ngɔt tɔ sama yen é lyeeb.» ⁷¹Nye nalii deenek é ne Yudas, mɔn Simɔŋ Iskalɔt. Etɛε náá, nyɛy é kwaakeka nye gha. Ye nakoozodi náá, nye nadi é ngɔt tɔ sama bedjekel kam ne bebá.

Bɔn-nyɛɛg ε Yezu eebyen ɛdum ε koŋ ne Zɛɛb

7 ¹Bhii tak, Yezu eezɛɔɔɔ kɔ kyee dik Ghalile. Nye nabe é ààkwyel egɛye pe kyee dik Yude, etɛε náá, bot ε dik eYuda nadi ekwyel egó ε nye. ²Ghuna melu me ebyon ε eYuda nadi edjooaa ebyon ε Epet' ε, nabe é ye eezekunaa. ³Tin, bɔn-nyɛɛg ε Yezu eezɛke ne ne náá: «Dusa wak, da wɔ é tɔ pe kyee dik Yude etɛε náá, bedjekel bɔ neebɛɛ mesa me wɔ di esa ε. ⁴Mot ε kwyel nye neeguua ɔɔ, nye aanàkwaasa mesa me ɔɔ. Dáa ye di náá, wɔ epesa eboo etep ε, wɔ goka é wɔ lyaal nyel é mis me bot ε bɔs.» ⁵Be nadi elii deenek é etɛε náá, bɔn-nyɛɛg be met nabe é ààdi dum koŋ ne ne.

⁶Yezu eezɔɔɔ ne nɔ náá: «Yam ewala dinaa ààpadjala, ye kabe biyɔ ɔɔ, mewala djas é, enyɔɛpe ne nen. ⁷Biyɔ, bot ε bɔs'ak tok ne ghwyil ebhina bin. Ye kabe mam ɔɔ, bot epebhina me. Etɛε náá, me epeleε bot náá, mesa me be di esa ε, ye àànyɔ. ⁸Biyɔ, bi é ne ghwyil etɔ kebol ebyon. Ye kabe mam ɔɔ, é ewala elak, mam aanàkwaatɔ. Etɛε náá, tɛtɛ ewala me di egoka ne etɔ é dinaa ààpakum.» ⁹Bhii nye nazelii ne nɔ deenek é, nye eezelik ye pe Ghalile.

¹⁰Tin, dáa nabela náá, bɔn-nyɛɛg nabe é, be eezetɔ pe ebyon ε, wɔ gwaa Yezu zetɔ ye pe pe ebyon ε tak tyee syaab, bot ààgu.

Yezu pe Yeluzalem

¹¹Tin, tɔ ebyon, eYuda moo tin esaa nye. Bɔɔ náá: «Nye é wo?» ¹²Tɔ mɛdhuu me bot ε nadi tin ɔ, ye nabe é ne bot ε nadi elii kɔ esu ε le ɔ. Bak bot náá: «Nye

é mbee mot.» Bedhiiti náá: «Nye epeful bot elo ne melyo me.» ¹³ Tin, bot nabe é ààdi elii kɔ esu e le é mis me bot, etee náá, be nadi ekaab ekukuma eYuda.

¹⁴ Dáa ebyon nabe é moo kuku tak e, Yezu eezetɔ tɔ kok Ndjaa-ebuwa, é di'enek, nye moo tin elyo bot. ¹⁵ Tin, eYuda moo djoka. Bɔɔ náá: «Nye gu Ekwyala e Zeeb dáa, nyey ààbe náá, nye naakedjek medjek?» ¹⁶ Tin, Yezu eezebɔɔɔa ne nɔɔ náá: «Ye tok mam nakus melyo me me di elyo'aak. Ye é mot nadhis me ɔ di nakuma tak. ¹⁷ Mot di ne lyem esa mesa me Zeeb ɔ, nye waagu náá, melyo mam é yii Zeeb, nye waabaagu neghu melyo me tak dus é pe daa lam. ¹⁸ Mot e di elii dum ne nyel'e met ɔ, nye sanj é duu étep nyel'e met. Tin, mot di esaa duu mot nadhis nye ɔ, yenɔk lee é etep e tseetse, yenɔk mot tok ne etsal tɔ le. ¹⁹ Moiiz nabe é ààdje bin etsi? Tin, ye tok ne mot ngot pak'en di eke dáa etsi e tak di elée e. Étep yé bi di ekwyel egó e me?» ²⁰ Medhuu me bot e nadi tin ɔ zokazebɔɔa náá: «Wɔ é ne mbee sisim tɔ lɔ! Eze di esanj egó e wɔ?»

²¹ É di'enek, Yezu ezeke ne nɔɔ náá: «Me eesa ndem mebwala me ngot wak, ye nabe é biyɔ djas naadjoka. ²² Moiiz naadje bin ze eniigal mengbaaz men beka. Ne tseetse, ye tok náá, Moiiz é nakus beka tak. Ye nadus é pe daa bebhaab bin. Dɔɔ ne dwoo saba bi epemyaal eniigal bot beka. ²³ Bi sa deenek é, etee náá, etsi e Moiiz ezekekak eduwala. Dwoo saba, bi epeniigal mengbaaz men beka. Haaa étep yé bi di ebiyo ne nam etee náá, me eetsik mot é dwoo saba? ²⁴ Namwaapéeke etep dáa biyɔ di ebee ne mis e. Péeka dáa di egoka tɔ epiki e.»

Ye é tseetse náá, Yezu é Mesia?

²⁵ Bedhiiti bot pak bot e ghaada Yeluzalem moo tin eke náá: «Mot'ak tok mot ekukuma bis di esanj egó e nye ɔ? ²⁶ Beeka, nye epelii é mis me bot djas, ààbe ne mot lyak nye. Ye kwyel elée é náá, ekukuma bina eemyaal náá, ye é tseetse náá, nye é Mesia? ²⁷ Zobela náá, nwyak mot, bis ne gu pe nye dus e. Ye kabe, é gheɲ Mesia aazye ɔ, ye tok mot aagu pe pak nye aadus e.»

²⁸ É di'enek, dáa Yezu nadi elyo bot tɔ kok Ndjaa-ebuwa e, nye naazeben gwood, ke náá: «Ne tseetse bi ne gu me, bi ne baagu pe kyee me nadus e. Tin guka náá, me nabe é ààzye ne ekwosak e lam met. Tin, mot nadhis me ɔ, nye é mot etseetse. Saabegɔs kabe é, bi ààgu nye. ²⁹ Me ne gu nye, etee náá, me nadus é pe daa le. Nye é nadhis me.»

³⁰ Deenek, bot moo esaa mepek me emet e Yezu. Tin, ye tok ne mot nàkomet nye, etee náá, ewala e nakoobelaa étep emet e nye ɔ, nabe é, ye dinaa ààpakum. ³¹ Bot ebuepe tɔ medhuu me bot e nadi tin ɔ, naadyeabadum koɲ ne ne. Bɔɔ náá: «É gheɲ Mesia aazye e, nye waasa eboo endem mebwala dhaa mot'ak é?»

³² Wɔ gwaa, eFalizye zokagwak dáa bot nadi elii pak'ɔɔ dum ne Yezu e. Deenek, eboo beghaa-Zeeb ne eFalizye eezekyeed esodja di ebaal kok Ndjaa-ebuwa ɔ, be kemet nye. ³³ Tin, Yezu ezeke ne nɔɔ náá: «Me dinaa wak é menabelka, ba bim bɔɔ melu, bhii tak, da me é sik pe daa mot nadhis me ɔ. ³⁴ Bi é waasaa me, kabela é náá, bi aanàkwaabela me. Etee náá, bi tok ne ghwyil ezye pe pak me aadi e.» ³⁵ É di'enek, ekukuma eYuda moo tin edjinel pak'ɔɔ náá: «Nye aatɔ paa? Pe di náá, mena aanàkwaabela nye e? Nye aatɔ é pe daa bot e mbyak eYuda di é di wat ne bot e mbyak eGhelek, étep é baake-lyo bot e yiizaag mbyak é? ³⁶ Ye kwyel elée yé, mekpa me nye di eke náá: “Bi

é waasaa me, kabela é náá, bi aanàkwaabela me. Bi tok ne ghwyil etó pe kyee me di tó e?» »

³⁷Dwoo mesik me ebyon, dwoo nabe ne boo metan e, Yezu tetel, wó gwaa nye zokabaazeen gwood, etuud náá: «Mot e di ne gwyee medii ɔɔ, nye zye pe daa lam, nye neezede medii. ³⁸Mot e dum kon ne nam ɔɔ, “medhii me di edje tsik e waawys to lyem'e, da ye é wo”, dāa Ekwyala di elée e'k.»

³⁹Yezu nadi eke deenek é, étep Sisim Zeēb. Bot e di edum kon ne Yezu ɔ waabela Sisim tak. Tin, ye nabe é Sisim na Deē dinaa ààzye. Eteē náá, Yezu nabe é, nye dinaa ààpasik to gwoo étep ebela duu.

Edhuu e bot eesyaala kɔ esu e Yezu

⁴⁰Dāa medhuu me bot nadi egwak etep binek e, be é boozeke náá: «Ye é tseetse náá, mot'ak é ngooel-Mekpa e Zeēb!» ⁴¹Bak bot náá: «Ye é Mesia.» Bedhiiti kake é tyee sis náá: «Mesia tok ne ghwyil edus pe kyee dik Ghalile!

⁴²Tinaak, mena dyeebalaaka to Ekwyala e Mekana e Zeēb náá: “Mesia aadus é to ɔɔ bedha e mekoozi Dhavid. Mesia aadus é pe Bheteleem, del e Dhavid.”»

⁴³Tin, kɔ esu e le, ye nabe é zyaala naani to bot ebuepe. ⁴⁴Bedhiiti bot nadi ekwyel náá, be met nye. Tin, ye tok ne mot namet nye.

⁴⁵É di'enek, bot e di ebaal kok Ndjaa-ebuwa ɔ, eezenɔ menyel, sik pe pak eboo beghaa-Zeēb ne eFalizye nadi e. Dāa be nakakum e, ekukuma eezedji bambaalel náá: «Bi di ààzye ne ne étep yé?» ⁴⁶Bambaalel binɔk eezebɔɔza náá: «Bis dinaa ààpabee mot di elii dāa mot yenɔk!» ⁴⁷Efalizye eezebaali ne bot binɔk náá: «Bis bee é náá, biyɔ pe, bi eezemyaal mekon me!» ⁴⁸Ye é ne dhiiti kukuma, neghu dhiiti Falizye, di edum kon ne ne? ⁴⁹Eteē náá, medhuu me bot e di ààgu etsi e Moiz ɔ, ye é bot e zelekāa ebiyoɔpe ɔ!»

⁵⁰Nikodhem, mot nazye esok zebela Yezu é pum ɔ, nye nadi é ngot to sama eFalizye. Nye ezeke ne besɔ náá: ⁵¹«Etsi bina lee é náá, mot e ne ghwyil emetaa, bot dinaa ààgwak tanal'e, bot dinaa ààgu, sa mot tak di esa e?» ⁵²Tin, be ezeke ne ne náá: «Wɔy pe, wó é mot Ghalile? Laja Ekwyala enyɔɔpe. Wó aabee náá, Ngooel-Mekpa e Zeēb tok ne ghwyil etuula, da dus pe Ghalile.»

[⁵³Bhii tak, mot ne mot eezesik pe ndjan'e.

Moma mezo

8 ¹Yezu eezetó pe etsok pyeeb oliv^m. ²Keeɲ to melem, nye eebaazesik pe kok Ndjaa-ebuwa. Tin, bot ebuepe eezzye pe daa le. Nye eezenɔ nyel, disi, nye moo tin elyo be. ³É di'enek, beghan e mekana me etsi, ne eFalizye eezzye nye ne dhiiti moma ngot nametaa esa ezo ɔ. Be eezeneg nye kuku ebwak, ⁴be ezeke ne Yezu náá: «Lyoe! bis met moma yak é, nyey esa ezo. ⁵To etsi e Moiz, ye lee é náá, ye goka é náá, moma yak góaa ne mekokⁿ. Ye kabe wɔy ɔɔ, wó ke náá, be sa moma yak dāa?»

⁶Be nadi eke deenek é, étep elóo é nye pe eko, da bwood nye pe kye. Eteē náá, bhii tak be neekɛpit nye. É di'enek, Yezu eezesil mis si, nye moo ekwyal

k 7.38 medhii me di edje tsik e waawys to lyem'e, da ye é wo Eze 47:1; Zal 14.8 1 7.42 Mesia aadus é to ɔɔ bedha e mekoozi Dhavid. Mesia aadus é pe Bheteleem, del e Dhavid. Sm2 7.12; Mis 5.1; Mat 2.5 m 8.1 pyeeb oliv ye é pyeeb ele di dje bhum di djóaa «oliv» e. n 8.5 To etsi e Moiz, ye lee é náá, ye goka é náá, moma yak góaa ne mekok Msa 20.10; Det 22.22-24

é bɔs ne djin. ⁷Dáa begħaṇ ε mekana me etsi, ne eFalizye nadi ebelal nye ne meḍjin ε, nye é booben lo, gwyák be. Bhii tak, nye eezeke ne nɔɔ náá: «Pak biyɔ djas di tin yenek, mot di náá, nye dinaa ààpasa mesyem ɔ, nye di mot meken e ewus moma yak ekok!» ⁸Bhii tak nye eebaazemalal, tin nye eebaakan ekwyal é bɔs. ⁹Dáa be nagwak deenek é, tin kili, mot ne mot naazeliig mis, sik, kan ne eboo bot, zenɔɔ mengbaaz ne bɔɔ dhyeeb. Bhii tak, Yezu nazokalik é bɔɔ bebá, be ne moma nadi tetel sok bhwoob'ε ɔ.

¹⁰É di'enek, Yezu eezeben lo bhii tak, nye eezeke ne moma tak náá: «Wen moma, bot ε zepit wɔ ɔ moo wɔ? Tɔ sama yɔɔ, ye tok ne mot kwyosal wɔ ndje sɔs é?» ¹¹Moma tak ezebeɔɔza náá: «Ààbe, Ghɛṇ! Mot ààpakwyesal me ndje sɔs.» Deenek Yezu é boozeke ne ne náá: «Dɔɔ ne mam pe, me ààpakwyesal wɔ ndje sɔs. Tɔa yɔ, sa wɔ ààbaasa mesyem.»]

Yezu é gwe ngel bot ε bɔs djas

¹²Bhii tak, Yezu eebaazeli ne meḍhuu me bot ε nadi tin ɔ náá: «Ye é mam ε di gwe ngel bot ε bɔs djas. Mot aadu me ɔ, nye aanàkwaabaake tɔ ghooghom. Nye waabela gwe ngel di edje tsik ε.» ¹³Efalizye eezedji nye náá: «Wɔ lee etep e nyel'ɔ wɔy wɔ emet ɔɔ, ye kwyel elee é náá, etep ee wɔ di elee ε, ye tok ne ghwyil emyaa-laa.» ¹⁴Tin, Yezu ezebeɔɔza ne nɔɔ náá: «Ye kobe náá, me epelee etep e nyel'am mam emet ɔɔ, etep me di elee ε, ye é tseetse. Etee náá, me ne gu pe pak me dus ε, ne pe pak me di etɔ ε. Deenek, biyɔ, bi ààgu pe pak me nadus ε, ne pe pak me di etɔ ε. ¹⁵Bi pee me é ne etsoṇ ee bi di epée bot ε bɔs ε. Mam ààpee bot. ¹⁶Guka náá, mam ε pee bot ɔɔ, epée bam aadi é, tete epée. Etee náá, tɔ epée bam, me tok mam me emet. Me pee bot ε, bis ne Saagam, mot nadhis me ɔ. ¹⁷Tɔ etsi bin, ye é kwyala náá, bot ebá ε di ekaada tep tyee wat ɔɔ, tep tak é tseetse». ¹⁸Ye é mam nakuma nyel ε di elee bin etep bam. Dɔɔ ne Saagam, mot nadhis me ɔ, nye epebaale etep bam.» ¹⁹Tin, wɔ gwaa eFalizye zedji nye náá: «Soog é wo?» Yezu ezebeɔɔza náá: «Bi ààgu me. Bi ààbaagu pe Saagam. Bi epedi é di egu me ɔɔ, pe bi ne gu pe Saagam.»

²⁰Yezu nadi edje bot melyo deenek é, nyey tɔ kok Ndjaa-ebuwa. Nye nadi é é ngwoob ebɔɔl ε bot nawewa epata e ekee ε Zeeb ε. Tin, Yezu nabe àametaa etee náá, ewala nabe náá, nye aametaa ε, nabe é ye dinaa ààkum.

Yezu eelee bot náá, nye waasik pe daa Seeg

²¹Yezu eebaazeke ne nɔɔ náá: «Me waatɔ, bi é waasaa me. Tin, bi é waagwey tɔ esyem bin. Bi aanàkum pe pak me aatɔ é.» ²²Tin, ekukuma eYuda eezedjinel pak'ɔɔ náá: «Nye aatɔ bilak é, keyeeda, etee náá, nye ke é náá: «Bi tok ne ghwyil etɔ pe pak mam aatɔ é".» ²³É di'enek, Yezu ezebeɔɔza ne nɔɔ náá: «Biyɔ, bi é bot ε si, mam é mot εko. Bi é bot ε bɔs'ak, mam tok mot bɔs'ak. ²⁴Etep tak é me ke ne nen náá, bi aagwey tɔ mesyem men. Bi ε di ààmyaal náá, ye é mam ε di mot me di elee náá, "ye é mam ɔɔ", tseetse bi é waagwey tɔ mesyem men.» ²⁵Efalizye zokabaazedji Yezu náá: «Wɔy é yɔ ze?» Yezu ezebeɔɔza náá: «Me é mot me nanyel elee bin é meken me melyo mam ɔ. ²⁶Me é ne bete ne etep kɔ esu ε len, ne yii epée bin. Tin, mot nalwom me ɔ lee é etep e tseetse, etep ee me nadjek pe daa le ɔ, me epegoola ye ne bot kɔ bɔs.»

o 8.17 Tɔ etsi bin, ye é kwyala náá, bot ebá ε di ekaada tep tyee wat ɔɔ, tep tak é tseetse. Det 17.6; 19.15; Eia 35.30

²⁷É gheŋ nye nadi elii deenek é, be nabe é ààsiiza náá, nye nadi elii é, dum ne Seeg. ²⁸É di'enek, Yezu eezeke ne nɔɔ náá: «É sok bi aakan eben Seegjele Mɔn Mot ε, é di'enek ε bi aagwyak náá, mam é di mot me di eleé náá, “mam é mot di ɔ”. Bi é waagu náá, mam ààsa esonok ne ekwosak ε lyem'am. Me lee é etep ee Saagam nalyo me ε. ²⁹Mot nalmom me ɔ, nye é loɔɔ wat bis ne ne. Nye ààpabet me mam emet, etee náá, me dyeebasa é, esa ee lyem'e di ekwyel ε.» ³⁰Dáa Yezu nadi elii deenek é, bot ebuepe naadum koŋ ne ne.

Tete bɔn Abalaam

³¹Tin, Yezu eezeke ne eYuda nadum koŋ ne ne ɔ náá: «Bi ε ke tɔ esosoob dáa mekpa mam di ekwyel ɔɔ, bi é bedjekel bam ne tseetse. ³²Étep tak ε di náá, bi é waagu etseetse, bhii tak, etseetse waapek bin tɔ ekwom.» ³³Be eezebɔɔza náá: «Bis é bɔn bedha ε Abalaam, bis dinaa ààpakodi ekwom e mot dhiiti dwoo. Étep yé wɔ di eke náá: “Bi é waapekaa tɔ ekwom?”» ³⁴Tin, Yezu eezebɔɔza ne nɔɔ náá, «Ne tseetse me lee bin é náá, bot djas di esa mesyem ɔ, be é ekwom e mesyem. ³⁵Deenek, mot di kwom ɔ, tok ne ghwyil eliiza mot mebyel na kɔm-kɔm. Tin, mɔn di mot mebyel ɔ, nye é mot mebyel na kɔm-kɔm. ³⁶É di'enek, ye be náá, mɔn eepék wɔ tɔ ekwom ɔɔ, wɔ moo é peka ne tseetse.

³⁷Me ne gu náá, bi é bɔɔ bedha ε Abalaam. Haaa étep yé bi di esan egó e me? Ye é etee náá, bi ààmyaal etep ee me di eleé bin ε. ³⁸Mam lee bin é etep ee me nabee pe daa Saagam ε. Ye kabe biyɔ ɔɔ, bi sa é etep seeg'en naleé bin ε.» ³⁹Wɔ gwaa, be baazeɔɔza ne Yezu: «Yesɔ seeg é Abalaam.» Deenek, Yezu eezeke ne nɔɔ náá: «Bi epedi é bɔn ε Abalaam ne tseetse ɔɔ, pe bi sa etep ε dáa nyey. ⁴⁰Me eeleé bin etseetse ee Zeeb nalyaal me ε. Tin, bi kakwyel é egó e me. Abalaam nabe é ààsa deenek. ⁴¹Biyɔ, bi sa é mesa me wat bi ne seeg'en.» Be eezebaayala ne Yezu náá: «Bis tok bɔn mbel, bis é bɔn du etee náá, Seeg'es é Zeeb nye emet.» ⁴²Yezu eebaazeɔɔza ne nɔɔ náá: «Zeeb epedi Seeg'en ɔɔ, pe bi epékwyel me. Etee náá, Zeeb é nadhis me. Me di wak é é di ε Zeeb. Me nabe é ààzye kɔ ekwosak ε lam. Ye é Zeeb ε nadhis me.

⁴³Étep yé bi di ààmet etep ee me di eleé bin ε? Ye é etee náá, bi tok ne ghwyil egwak mekpa mam. ⁴⁴Deenek seeg'en é dim mot mekoŋ. Tin, bi dyeebasa é, mesa me seeg'en di ekwyel ε. Nye nadi é, mot egó e bot, kana bɔs nakusaa ε. Nye dinaa ààpakoke tɔ etseetse etee náá, etseetse tok tɔ le. É sok nye di, nye moo eleé elen ɛtsal ε, nye lee ye é ne lyem wat. Etee náá, nye é mot ɛtsal, nye é seeg mekoŋ. ⁴⁵Tin, ye kabe mam ɔɔ, me dyeebaleé é etep ee di tseetse ε. Ye é étep tak ε bi di ààmyaal me. ⁴⁶Tɔ loɔɔ'en, eze aaben djin náá, me eesa mesyem? Ye be náá, me eeleé etep ee di náá, ye é etseetse ɔɔ, étep yé bi di ààmyaal me? ⁴⁷Mot di mot Zeeb ɔ, ne gwak Mekpa ε Zeeb. Tin, dáa bi di ààgwak mekpa mam ε, ye lyaal é náá, bi tok bot ε nadus pe daa Zeeb ɔ.»

Abalaam be ne Yezu

⁴⁸Tinaak eYuda zokazeke ne Yezu náá: «Bis é ne gham ne eke é náá, wɔ é mot kyee dik Samaali, wɔ é ne mbee sisim tɔ lo.» ⁴⁹Yezu eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Ààbe! Me tok ne mbee sisim tɔ lam. Me kwyel é edje duu ne Saagam. Kabela é náá, biyɔ, bi ààkwyel edje me duu. ⁵⁰Mam ààsaa duu kɔ esu ε lam met. Etee náá, ye é ne mot ngɔt di esaa duu'am ɔ. Nye é di epée bot tɔ epiki. ⁵¹Tseetse me lee bin etep e tseetse é náá, mot di eke dáa mekpa mam di eleé ɔ, nye aanàkwaagwyé.»

⁵²EYuda eebaazeke ne ne náá: «Tin, bis eemyaal tseetse náá, ye é mbee sisim e di edhek wá! Etee náá, Abalaam naazegwye. Bengoolel e Mekpa e Zeeb naazegwye yóbo pe. Bóo djas naazegwye, wá kabaake é náá: “Mot di eke dáa mekpa mam di elée ɔ, nye aanàkwaagwye.” ⁵³Abalaam, seeg'es, naazegwye. Wá kwyel elée náá, wá é boo-mot ne ne? Bengoolel e Mekpa e Zeeb naabaazegwye yóbo. Wá gek náá, wá é ze?» ⁵⁴Tin, Yezu eezebózza ne nɔɔ náá: «Ye be náá, me duwal nyel'am é mam emet ɔɔ, yenek duu tak ààval sonok wat. Mot di edje me duu ɔ, ye é Saagam. Bi dyeebake kɔ esu é le náá: “Nye é Zeeb'es”. ⁵⁵Ghuna bi ààgu nye. Tin, bela náá, mam ne gu nye. Me pe di é ke náá: “Me ààgu nye” ɔɔ, pe me é mot etsal dáa biyɔ. Tin, ye tok deenek, etee náá, mam ne gu nye, me ne looba ne mekpa me nye di elyo e. ⁵⁶Abalaam seeg'en naamyaala, etee náá, nye nadi ebwood dwoo ezye e lam. Nye naabee ye, bhii tak, lyem'e naadyeebamyaala ebupe.» ⁵⁷Tin, eYuda eebaazeke ne Yezu náá: «Wá dinaa ààpakokum-kumak membu mekam-meten. Wá lee é náá, wá naabee Abalaam é?» ⁵⁸Yezu eezebózza ne nɔɔ náá: «Iyooo, me lee bin é etep e tseetse náá, esok ne Abalaam ne byel, “mam é mot di ɔ.”» ⁵⁹É di'enek, be é boozetek mekok etep ewus é Yezu. Nye eezesɔwa, bhii tak, nye eezewyis tɔ kok Ndjaa-ebuwa.

Yezu eezetsik dhiiti mot edhim

9 ¹Dáa nye nadi etɔ gba-gba e, Yezu eezabee mot ngɔt nadi ne ébé e edhim mbyela mɔ ɔ. ²Wá gwaa, bedjekel be zokazedji nye náá: «Labhi, haaa étép ye mot'ak nabyel ne ébé e edhim? Ye é étép mesyem me met ohoo, neghu etee náá, seeg ne nyeeg naasyem?» ³Yezu eezebózza náá: «Ye tok tɛp mesyem me met, neghu yii seeg ne nyeeg. Nye bé edhim é, etee náá, mesa me mebwala me Zeeb neewyis kel kɔ esu e le. ⁴É sok di náá, ye dinaa é mwos dwoo e, ye goka é mena saka mesa me mot nadhis me ɔ. Pum moo é ekunaaepe, é sok ye aadi náá, mot aanàkwaabaakwak esa mesa e. ⁵É sok me di, me dinaa kɔ bɔs'ak e, me é gwe ngel kɔ bɔs.»

⁶Bhii nye nazelii deenek é, Yezu eezesee metel é bɔs. Bhii tak nye eezepul bɔs ne ye, nɔɔ bhɔtɔ tak, zelɔɔb é mis me mot edhim yenɔk. ⁷Bhii tak, Yezu eezeke ne ne náá: «Tɔa kegwyii mis pe tok medii me Silowe.» Ekpa e Silowe kwyel elée é «Mot-lwoma». Tin, mot edhim yenɔk eezɛnɔ nyel, tɔ, kegwyii mis. Dáa nye nabula e, ye nabe é, nye moo ebee enyɔɛpe.

⁸Bot e di é mengwoob ɔ, ne bot e nadi ebee dáa nye nadi sok ebɔɔ esa ne bot e, bot e tak eezeni edjinel pak'ɔɔ náá: «Ye tok mot nadidi ndiindel é ngwoob gba ebɔɔ esa ne bot'aak é?» ⁹Tin, bak bot náá: «Heee, ye é nyey.» Yak kyee bot náá: «Ààbe! Ye tok nyey. Be nɔɔl é nɔɔlɛk.» Tin, mot'enɔk eezeke ne nɔɔ náá: «Ye é mam.» ¹⁰Be eezedji nye náá: «Haaa mis mɔ kabɛɛl dáa?» ¹¹Mot'enɔk eezebózza ne nɔɔ náá: «Mot di edjóoaa Yezu yenɔk é see metel é bɔs. Bhii tak, nye eezɛnɔ bhɔtɔ tak, lɔɔb me ye é mis. Bhii tak, nye eezeke ne nam náá: «Tɔa, kegwyii mis pe tɔ tok medii me Silowe.» É di'enek, me eezetɔ kegwyii mis. Tin, me moo ebee enyɔɛpe!» ¹²Be eebaazedji nye náá: «Mot tak moo wo?» Tin, nye eezebózza náá: «Mam ààgu.»

EFalizye eedji mot edhim natsak ɔ medjin

¹³Tin, be eezɛzye ne mot nadi sok ne ébé e edhim ɔ, pe daa eFalizye.

¹⁴Ghuna, Yezu nasa bhɔtɔ, da bee nye mis ne ye e dwoo saba. ¹⁵Ye é étép tak

ε eFalizye pe yobɔ kyee nabaadji nye dum ne sa nasael éteɓ mis me neebɛɓel ε. Deenek, nye é boozɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Nye eelɔɔb me bhɔɔ é mis. Bhii tak, me eetɔ, keɓwyii mis. Tin, me moo nenak é, ebee enyɔɔpe.» ¹⁶ Bɛdhiiti bot pak eFalizye moo tin eke pak'ɔɔ náá: «Mot sa kwaambi etɛɓ dáak ɔ tok lwoma ε Zɛɛb. Etɛɛ náá, nye ààduwal etsi e Zɛɛb dum ne dwoo saba.» Yak kyee bot pak'ɔɔ náá: «Mot mesyem tok ne ghwyil esa endem e meɓwala mak.» Deenek, eFalizye moo é, be eezɛsyaala pak'ɔɔ dum ne tɛɓ tak. ¹⁷ Wɔ gwaa, eFalizye tak baazɛdji mot edhim natsak ɔ náá: «Mba wɔy wɔ emet, wɔ ke dɔ́a dum ne mot bɛɛ wɔ mis ɔ?» É di'enek, nye eezɛbɔɔza náá: «Nye é ngoolɛl-Mɛkpa ε Zɛɛb.»

¹⁸ Bela tin náá, ekukuma eYuda nabe é ààkwylɛl emyaal náá, nye nadi sok é, ne edhim, mos nye moo enyaasok. Ye é éteɓ tak ε be nabaadal sɛɛg ne nyɛɛg mot tak náá, be zye. ¹⁹ Be eezɛdji be náá: «Ye é tɛɛtɛ náá, nwyak é mɔn'en é? Ye é tɛɛtɛ náá, nye byel é ne ebé edhim é? Ye sa dɔ́a, etɛɛ náá, nenak, mis me nyaasok?» ²⁰ Sɛɛg ne nyɛɛg eezɛbɔɔza náá: «Bis eegwyak náá, ye é mɔn'es. Nye nabyel é ne ebé ε edhim. ²¹ Nenak nye moo bee enyɔɔpe. Tin, dɔ́a nye tsak ε, mot tsik nye ɔ, di náá, bis ààgu yesɔ. Djika nyey nye emet. Etɛɛ náá, nye moo é ne membu me di náá, nye é ne ghwyil elɛɛ bin nye emet dɔ́a ye sael ε!» ²² Sɛɛg ne nyɛɛg nalii deenek é, etɛɛ náá, be nadi ekaab ekukuma eYuda. Etɛɛ náá, eYuda nabe é, be ezeke náá, mot aake náá, Yezu é Mesia ɔ, mot tak é waasɔaa tɔ ndjaa mendjaala me eYuda. ²³ Ye é éteɓ tak ε sɛɛg ne nyɛɛg nake náá: «Nye moo é ne membu di náá, nye é ne ghwyil elɛɛ bin nye emet dɔ́a ye sael ε. Djika nyey nye emet!»

²⁴ Wɔ gwaa, eFalizye zokabaadjoo mot edhim natsak ɔ, djooa sis. Be eebaazeke ne ne náá: «Lɛɛa bis ne tɛɛtɛ é mis ε Zɛɛb, etɛɛ náá, bis ne gu náá, mot yenɔk é mot mesyem.» ²⁵ Nye eezɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Mam ààgu yam, neghu nye é mot mesyem. Mam gu é sa wat náá, me nadi é ne edhim nenak, me moo ebee enyɔɔpe.» ²⁶ eFalizye eezɛdji nye náá: «Nye sa wɔ yé? Nye tsik mis mɔ dɔ́a?» ²⁷ Mot yenɔk eebaazɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Me eezɛɛ bin, bi ààkwylɛl egwak. Éteɓ yé bi di ekwylɛl náá, me baabasal bin ye esok ebá? Bi kwylɛl bilak é náá, biyɔ pe bi di bɛdjekel bɛ?»

²⁸ Tin, be eezɛɛɛ nye, be ezeke ne ne náá: «Ye é wɔy ε di djekel mot tak! Bisɔ é bɛdjekel ε Moiiɔ. ²⁹ Bisɔ ne gu náá, Zɛɛb naalii ne Moiiɔ. Ye kabe nyey ɔ, bis ààgu nye, ààbaagu pe pe kyee nye nadus ε!» ³⁰ Mot edhim natsikaa ɔ, zokabaake ne nɔɔ náá: «Beeka, sa me di edjoka ε, ye é yenek: Bi ààbaagu pe kyee nye nadus ε, dhi biyɔ ebee náá, nye eebɛɛ me mis! ³¹ Bela náá, mena ne guka náá, Zɛɛb ààgwak bot ε mesyem. Nye dyeebagwak é bot ε di eduwal nye ne esa ekwasak ε le ɔ. ³² Bot dinaa àapagwak sok náá, dhiiti mot epetsik mis me mot nabyel ne ebé ε edhim ɔ. ³³ Mot'ak epedi é ààdus pe daa Zɛɛb ɔɔ, pe nye aanàkwaasa etɛɓ e meɓwala me nye di esa'aak.» ³⁴ eFalizye ezeke ne mot yenɔk náá: «Kana dwoo meɓyel mɔ, keyaka ne dwoo pan mos'ak, wɔ é tɔɓ tɔ mesyem, da mbi mot dɔ́a wɔy é zelyo bis é?» Bhii nye nake deenek é, wɔ gwaa be zɛɛɔ nye tɔ ndjaa mendjaala me eYuda.

Edhim e sisim

³⁵ Dɔ́a Yezu nagwak náá, eFalizye naasɔ mot yenɔk tɔ ndjaa mendjaala me eYuda ε, nye é boozɛboma ne ne. Nye eezɛdji nye náá: «Wɔ ne dum koɓ ne Sɛɛɓɛl Mɔn Mot é?» ³⁶ Tin, mot yenɔk eezɛbɔɔza ne Yezu náá: «Lɛɛa me,

Gheṇ, ye é eze, éteṇ me needum koṇ ne ne.» ³⁷Yezu eezebɔɔza ne ne náá, «Wɔ epebee nye, etee náá, nyey e di sok bhwoob'ɔ, nye é di elii ne nɔ nenak'aak.» ³⁸Tin, mot yenɔk eezebɔɔza náá: «Gheṇ, me eedum koṇ ne nɔ!» Bhii tak, nye eezekwyit meboṇ si sok bhwoob e Yezu, éteṇ eduwal nye.

³⁹Yezu eezebil ekpa náá: «Me nazyee kɔ bɔs'ak é, etee náá, bot neezep-éaa, éteṇ mis me bot e edhim neebenel, tin, bot e nadi enyaasok ɔ, neebela edhim.» ⁴⁰Bedhiiti eFalizye nadi é bhaaz'e ɔ, naagwak dáa nye nalii deenek é. Wɔ gwaa, be zedji nye náá: «Bot e edhim tak é, dɔɔ ne bisɔ?» ⁴¹Yezu eezebɔɔza ne nɔ náá: «Bi epedi é bot e edhim ɔɔ, pe bi ààpasa mesyem. Tin, dáa bi di eke náá: «Bis epebee» e, ye é éteṇ tak e bi di tɔ ndje sɔs dáa bot e mesyem.»

Kana mbée mbaalel mesaa me ebhata

10 ¹Yezu eezeke náá: «Me lee bin é etep e tseetse náá, mot e di ààni tɔ beeba ebhata pe eniel ɔɔ, nye tsel peeb tselak é dhiiti di ɔɔ, yenɔk mot e mot djii, nye é mot ezem. ²Deenek, mot di eni pe ebe e beeba ebhata ɔ, nyey é di mbaalel ebhata. ³É di'enek, mbaalel beeba ebhata é waadii nye ebe e beeba. Deenek, ebhata é waagwak gwood'e, nye kadjóo be é, ngɔt-ngɔt ne min mɔɔ. Bhii tak, nye é wyisal be pe kel. ⁴Bhii nye aazewyisal bɔɔ djas pe kel e, nye kake é pe sok, ebhata edu nye pe bhis, etee náá, be ne gu gwood'e. ⁵Tin, ebhata tok ne ghwyil edu ndjoṇ mot. Deenek, be waakaab nye, tɔ etsetaepe, etee náá, be ààgu gwood'e.»

⁶É sok Yezu di elée be kana yenek e, bot e nadi egwak nye ɔ, nabe é àànyɔ emet esuk e kana tak.

Yezu, mbée mbaalel esaa e ebhata

⁷Yezu eebaazeke náá: «Me lee bin é etep e tseetse náá, ye é mam e di ebe e eniel beeba ebhata. ⁸Bot djas nazyee esok ne nam ɔ, nabe é bot e djii, bot e ezem. Deenek, ebhata nabe é ààgwak be.

⁹Ye é mam e di ebe e ndjaa. Mot aadhaa pe daa lam etep nye neeni ɔ, nye waabela tsik. Nye é ne ghwyil eni ne ewyis dáa nye kwyel e. Nye waabela edee e dek. ¹⁰Etee náá, mot djii zye é éteṇ ezedjii, ne ezegó, ne ezesaab. Mam nazyee é, etee náá, bot neebela tsik, be neebela esa djas di egoka ne nɔ éteṇ be needi tɔ mbée tsik e.

¹¹Ye é mam e di mbée mbaalel ebhata, mbée mbaalel ka tsik'e gha é kɔ esu e ebhata be. ¹²Mot di ebaal ebhata, éteṇ nye neetuudaa ne epata ɔ, nye tok mbaalel ebhata ne tseetse, etee náá, ebhata tok be. Nye bee eben ezye ɔɔ, nye é ne ghwyil edhuugal esan e ebhata, da nye é kpaa ne kaab. É di'enek, eben é waaghaaga esaa ebhata binɔk é nyel, nɔɔ be, de be ne etwak e be. ¹³Beeka, ye sael deenek é, etee náá, mot tak sa mesa e, etep nye neetuudaa. Nye ààbem ba ne tep ebhata.

¹⁴Ye é mam e di mbée mbaalel ebhata. Etee náá, me ne gu ebhata bam, ebhata bam pe ne gu me. ¹⁵Tyee wat ne dáa Saagam di egu me e, mam pe ne gu Saagam. Ye é deenek é me di eka tsik'am gha kɔ esu e ebhata bam. ¹⁶Me é ne edhiiti ebhata di náá, be dinaa ààpani tɔ beeba e. Ye goka é náá, me kenɔɔ be, etep edjeed é be. Be waagwak gwood'am. Bhii tak be waazyee bɔɔ bemet zeseega ne bɔɔ besɔ bɔɔ, si meko me mbaalel ngɔt.

¹⁷Saagam dyeebakwyel me é, etee náá, me ne ka tsik'am gha, bhii tak da me é baanɔɔ ye. ¹⁸Mot tok ne ghwyil enɔɔ tsik'am. Ye é mam me emet e di eka ye

ne ekwosak e lyem'am. Me é ne ghwyil edje ye, me é ne ghwyil ebaanɔ ye. Ye é etinj e Saagam nadjɛ me e.»

¹⁹Mekpa menek é nabaazewa mɛbeka elyɛlɛpɛ pak eYuda. ²⁰Kyee wat eYuda náá: «Mot'ak é ne mbee sisim tɔ le! Nye é mot mɛlyet! Étɛp yé bi di egwak etɛp bɛ?» ²¹Yak kyee náá: «Mot di ne embee esisim tɔ le ɔ, tok ne ghwyil elii dáa nye di elii'aak. Embee sisim é ne ghwyil etsik mot edhim nye nyaasok é?»

EYuda eeswonal Yezu

²²Ye nabe é, é mbu kwol, pɛ Yeluzalɛm be nadi ebɔl ɛbyon e be nadi etaala dwoo Ndjaa-ebuwa nadiiaa e. ²³Yezu nadi eduula si mɛbhaaz me kok Ndjaa-ebuwa nagetaa din «bhaaz e Salomɔŋ» e. ²⁴Tin, wɔ gwaa eYuda zɛsɛɛga é ngwoob'e, be é boozedji nye náá: «Wɔ kwyl é náá, bis di é bhwood kekum yaa ewala? Nɛghu wɔ é Mesia ɔ, lɛɛa bis enyɔpɛ, étɛp bis neegwak.» ²⁵Yezu eezɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Me nabe é, me eezɛlɛ bin, bi ààkwyl ɛmyaal e me. Sonok esa e mɛbwala me me di esa ne din e Saagam e, ye epɛtaŋal é di yam. ²⁶Tin, bi di ààmyaal me é, etɛɛ náá, bi tok tɔ esaa e ebhata bam. ²⁷Esan e ebhata bam ne gwak gwood'am, me ne gu be, be ne du me. ²⁸Me epɛdɛ be tsik na kɔm-kɔm, be aanàkwaadiib dhiiti dwoo. Mot tok ne ghwyil edɛk me bak. ²⁹Sa Saagam nadjɛ me e, eedhaa esonok djas. Étɛp tak e di náá, dhiiti mot tok ne ghwyil edɛk sa tak tɔ mbɔ Saagam. ³⁰Mam ne Saagam, bis é mot ngɔt.»

³¹Tin, wɔ gwaa eYuda baazɛtek mɛkok, étɛp be neegó nye ne ye. ³²É di'enek, Yezu eezɛke ne nɔɔ náá: «Me eedyebazelyaal bin embɛɛ mesa me Saagam. Tɔ mesa menek djas, kɔ esu e yaa mesa, bi di ekwyl egó é me ne mɛkok?» ³³Tin, eYuda eezɛbɔɔza ne ne náá: «Bis ààsan egó é wɔ ne mɛkok étɛp embɛɛ mesa. Bis san egó é wɔ etɛɛ náá, wɔ epebyasal Zɛɛb! Dhi wɔ di mot, wɔ kwyl elyaal bot e náá, wɔ é Zɛɛb!» ³⁴É di'enek, Yezu é boozɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Tɔ etsi bin, Ekwyala ke náá: “Me ke é náá, bi é bezeɛb.” ³⁵Mena ne guka náá, mena tokeka ne ghwyil edis sa Ekwyala di elɛɛ e. Deenek, Zɛɛb djóo bot e di egwak mekpa me ɔ, “bezeɛb”. ³⁶Ye kabe mam ɔ, Saagam naazɛtɔ me, bhii tak, nye eezɛlwom me kɔ bɔs. Étɛp yé bi di eke náá, me eelee Zɛɛb, etɛɛ náá, me eelee náá: “Me é Mɔn e Zɛɛb” é? ³⁷Ye be náá, mesa me me di esa e, tok mesa me Saagam ɔ, ye é deenek é bi aadi ààdum koŋ ne nam. ³⁸Tin, me kosa mesa me Saagam ɔ, bi aanàdum koŋ ne nam. Dumka koŋ dum ne endem e mɛbwala me me di esa e. Étɛp bi neegu gua wat náá, Saagam é tɔ lam, deenek mam é tɔ Saagam.» ³⁹Deenek, be nabaadi é, esaa dáa be met nye. Tin, nye naadus be é membɔ.

⁴⁰Bhii tak, Yezu eebaazɛtɔ pɛ yii kyiid dii Yulden, é di Zaŋ Nduuel-bot nadi eduu bot Zɛɛb sok ɔ. Nye eekɛdi ba melu penek. ⁴¹Tin, wɔ gwaa medhuu me bot zokazyɛ pɛ nye nadi é. Bot e tak eezɛke ne ne náá: «Zaŋ nabe é ààsa dhiiti ndem mɛbwala me wat. Beeka náá, etɛp djas nye nadi elɛɛ dum ne mot tak e, djas é tɛɛtɛɛ.» ⁴²É di'enek, bot ebuepe naazɛdum koŋ ne Yezu.

Esyee e Lazaad

11 ¹Dhiiti mot ngɔt din e le nabe é Lazaad, nyey zokazɛbɛ, nye nadidi é kɔ ghaada di edjóoaa Bhetani e, del e Maali be ne mɔn-nyɛɛg Maat.

²Maali é moma naso elas e menanas ko meko e Gheṅ Yezu ɔ, da bhii tak nye é zeszujal ne bhoo'e ɔ. Ye é dhem, Lazaad é nadi ebé. ³Boa binok bebá zokaze-lwom mot, nye kelee ne Yezu náá: «Gheṅ, ɔ'ɔ wɔ di ekwyel ɔ epebé.» ⁴Dáa Yezu nagwak bhaadal tak e, nye é booke náá: «Lazaad epebé. Ebé é tak tok étep nye neegwyé. Ye é etee náá, duma e Zeeb neenyen é mis me bot. Deenek, Mɔn e Zeeb neebaabela duma é mis me bot, dum ne tep tak.»

⁵Bela tin náá, Yezu naadyeebakwyel Maali, ne Maat zenɔɔ dhem'ɔɔ Lazaad. ⁶Ghuna, dáa nye nagwak bhaadal náá Lazaad epebé e, nye naabaadjaasi melu membá bhii tak ko del e nye nadi e, nyeɣ ààtɔ. ⁷Bhii tak, nye eezéke ne bedjekel be náá: «Djhoosikeka pe kyee dik Yude.» ⁸Tin, bedjekel eezéke ne ne náá: «Labhi, ekukuma eYuda aaloo ne saṅ egó é wɔ ne mekok penek koko e koko. Mos wɔ baakwyel é etɔ penek é?» ⁹É di'enek, Yezu eezébɔɔza ne nɔɔ náá: «Mwos wat é mewala kam ne ebá, ààbe deenek é? Mot e ke to gwyé mwos ɔɔ, nye aanàkwaabema ebek. Etee náá, nye epebee gwyé bɔs'ak enyɔpe. ¹⁰Tin, mot e ke é pum ɔɔ, nye waabema ebek. Etee náá, nye tok ne sa aasa náá, nye bee ze enyɔpe.»

¹¹Bhii Yezu nake deenek é, nye é boobaakel náá: «Mɔɔ ɔɔ yena Lazaad eedja gɔ. Me epetɔ, kedjem nye.» ¹²Bedjekel eezébɔɔza náá: «Gheṅ, ye be náá, nye eedja gó ɔɔ, nye waatsak.» ¹³Yezu nadi elii deenek é, étep esyee e Lazaad. Bedjekel be nagek é náá, nye nadi elii é, dum ne tete gɔ. ¹⁴Tin, Yezu é boozee be popoopwon àasyeeba náá: «Lazaad eegwyé. ¹⁵Me epemyaala, etee náá, me be é àadi penek, etee náá, deenek é bi aadum koṅ ne nam. Tin, djhookaka pe kyee nye di e.» ¹⁶Tin, Toma nagetaa din e Ewas ɔ, eezéke ne bak bedhiiti bedjekel náá: «Djhootɔka, ye be esyee ɔɔ, be gó menabelka djas!»

Maat eemyaal náá Yezu é Mesia

¹⁷Dáa Yezu nakum e, nye eezegwak náá, Lazaad moo é ne melu mená to evit. ¹⁸Tinaak, neṅ pak del e Bhetani ne Yeluzalem nabe é tyee ekilometele elél. ¹⁹É di'enek, bete ne bot e mbyak eYuda nabe é, be eezye pe daa Maali ne Maat étep ezedje be meghaaz ko esyee e dhem'ɔɔ.

²⁰Dáa Maat nagwak náá, Yezu eetuula e, wɔ gwaa, nye zetɔ keboma ne ne. Tin, Maali eezelik ye ndiidel pe ndjaa. ²¹Maat eezéke ne Yezu náá: «Gheṅ, wɔ epedi wak ɔɔ, pe dhem'am àapagwyé. ²²Deenek, me ne gu náá, ɔɔ ne nenak, esonok djas wɔ aawaab ne Zeeb e, nye waadje wɔ.» ²³Tin, Yezu zebɔɔza náá: «Dhem'ɔ é waagom to esyee.» ²⁴Maat eezébɔɔza náá: «Me ne gu náá, nye waagom to esyee é dwoo mesik, é sok bot djas aazegom to esyee e.» ²⁵Yezu zokabaazebɔɔza náá: «Ye é mam e di gomel bot e nagwyé ɔ. Mam é di tsik. Mot e dum koṅ ne nam ɔɔ, nye waabela tsik, ye nakoozodi náá, nye naaze-gwyé. ²⁶Tin, mot e di ne tsik, da dum koṅ ne nam ɔɔ, nye aanàkwaagwyé. Wɔ eemyaal é?» ²⁷Maat eezemyaal náá: «Iyooo Gheṅ, me ne gu náá, wɔ é Mesia, Mɔn e Zeeb. Wɔy é di mot Zeeb nakek náá, nye epezye ko bɔs ɔ.»

Egom e Lazaad

²⁸Bhii mekpa menek, Maat eezesik pe ndjaa kedjoo mɔn-nyɛeg Maali. Tin, nye eezenyegal nye to elɔ náá: «Lyool eetuula, nye ke é náá, wɔ keboma ne ne.» ²⁹Dáa Maali nagwak deenek é, nye eezewyel ngbat, nɔɔ nyel, tɔ pe pak Yezu nadi é. ³⁰Ghuna Yezu nabe é, nye dinaa àakotuula-tuulak ko del e tak.

Nye nabe é nye dinaa é di be ne Maat naboma ɔ. ³¹Dáa eYuda ee nazemo ne Maali to ndjaa éteɓ edje nye meghaaz ko esyee e nabee dáa nye nawyel deenek ngbat, wysi pe kel e, be eezedu nye. Eteɓ náá, be nagek é náá, nye nató é pe evit kedje. ³²Bhii tak, Maali eezekum pe Yezu nadi é. Dáa nye nabee nye e, nye eezeghaaga si meko me. Nyeɓ ne Yezu náá: «Gheɓ, wo epedi é di wak ɔ, pe dhem'am àapagwye.» ³³Dáa, Yezu nabee nye edje, be ne bot e mbyak eYuda nadu nye ɔ, ye naazesa nye ghoɓ ne etuɓ dhaa nyel. ³⁴É di'enek, nye eezedji be náá: «Bi kenɛɛg muu é paa?» Be eezebɔɔza ne ne náá: «Gheɓ, dha, wo neezabee.» ³⁵Tin, Yezu eezedje. ³⁶Deenek, eYuda eezeke náá: «Beeka dáa nye nadi ekwyel nye e!» ³⁷Tin, bedhiiti bot pak eYuda binok moo tin eke náá: «Nyeɓ mot di eebɛ bot e edhim mis ɔ, nye àapakwak elu náá, Lazaad nàgwye?»

³⁸Ye eebaazesa Yezu boo ghoɓ to lyem, wo gwaa nye zetó pe evit. Evit e tak nabe é to gho ekok kpaka. Ye nadi é ne boo ekok nadi ediyal eniel e tak ɔ. ³⁹Tin, Yezu eezeke ne nɔɔ náá: «Diska ekok!» Wo gwaa Maat, kel mot nagwye ɔ, zepesal náá: «Gheɓ, nye moo mos é ne melu mená bhii nye nazedelaa e. Nye é ne ghwyil eka nuub elyelepe.» ⁴⁰Yezu eezebɔɔza ne ne náá: «Me be é ààlee wo náá, wo dum koɓ ne nam ɔ, wo aabee duma e Zeeb é?»

⁴¹Bhii tak, be eezedis ekok nadi é ebe e evit e. É di'enek, Yezu ezeɓen mis pe eko, wo gwaa nye ke náá: «Saagam, me eeghaape wo, eteɓ náá, wo ne gwak me. ⁴²Me ne gu náá, wo eeloozye ne egwak e me. Tinaak, me lii deenek é, eteɓ náá, meɗhuu me bot e di wak'aak neemyaal náá, woɓ é nadhis me.» ⁴³Dáa nye nazeke deenek é, wo gwaa, Yezu zebam elyelepe náá: «Lazaad, wysal!»

⁴⁴É di'enek, mot nagwye ɔ eezewyis to evit. Nye eezewyis ne membo ne meko ewola ne epes e kaad nye napilaa to tak e, dɔɔ ne bhwoob dipela ne epes e kaad e tak. Bhii tak, Yezu eezeke ne nɔɔ náá: «Tiika nye epes e kaad binek é nyel, nye neeke enyɔɓe, da bi é bet nye, nye tó.»

Boob ko esu e Yezu

⁴⁵EYuda ebuɓe to sama bot e nazye zemo ne Maali ko esyee ɔ, naabee endem e meɓwala me Yezu nasa e. Wo gwaa, be zokazedum koɓ ne ne. ⁴⁶Tinaak, bedhiiti bot to sama eYuda tak eezetó, pe daa eFalizye. Be eekelɛ be eteɓ djas nasael e. ⁴⁷Tin, wo gwaa eboo beghaa-Zeeb ne eFalizye zokazes-ɛga to boo kwan eYuda. Bɔɔ náá: «Mena saka dáa? Mot'ak dinaa esa bete ne eboo endem e meɓwala yenek!» ⁴⁸Mena betka nye, nye gheesa endem e meɓwala menek ɔ, bot djas é waadum koɓ ne ne. Tin, ekukuma e Lom é waazyɛ zewaaz Ndjaa-ebuwa bena ne mbyak yena.»

⁴⁹Mot ngot pak'ɔɔ, din e le nabe é Kayif. Nye nabe é boo ghaa-Zeeb é mbu tak. Nye eezeke ne nɔɔ náá: «Bi ààtiibal enyɔɓe!» ⁵⁰Bi ààgu sa di enyɔ ne nena e? Ye goka é mot ngot gwye ko esu e bot djas. Ye é deenek é bot e mbyak yena djas aadi ààwyyeɛza.»

⁵¹Ghuna nye nabe é ààdi eke deenek ne metselal me met. Ye nabela é náá, nyeɓ é nadi boo ghaa-Zeeb é mbu tak. Nye nadi egoola eteɓ binek é to Sisim. Nye nadi eke é náá, Yezu é waagwye ko esu e bot e mbyak eYuda. ⁵²Tin, esuk esyee e Yezu tak nabe é ààbe éteɓ eYuda bɔɔ bemet. Ye nabe é dɔɔ ne éteɓ eɛɛg é nyel wat bon e Zeeb djas zewyyeɛza «lapa-lapa» ko bɔɔ ɔ.

⁵³Kana dwoo tak, ekukuma eYuda naamyam egó e Yezu. ⁵⁴Ye é étep tak e Yezu nakat eduula é mis me bot e mbyak eYuda. Tin, nye eezetó pe dhiiti del é ngwoob bal. Din e del e tak nabe é Efalayim. Penek é nye nakekwæeg ba melu be ne bedjekel be. ⁵⁵Ye nabe é, ebyon e eYuda di edjóoaa «Pak» e eezekunaa. Bot ebuepe nadi edus pe mel mɔɔ, tɔ pe ghaada Yeluzalem. Be nató é étep be neekesa mezel me edis e edhuud esok ne dwoo ebyon kum. ⁵⁶É di'enek, be moo tin esaa Yezu, ààbee nye. Be moo tin tɔ kok Ndjaa-ebuwa edjinel pak'ɔɔ náá: «Bi ke é náá, nye é ne ghwyil ezye é ebyon elak mos é?» ⁵⁷Kabela é náá, eboo beghaa-Zeeb ne eFalizye naazedje elee náá, mot e bee Yezu ɔɔ, da nye é zele be. Etee náá, be neemet nye.

Maali eezeso Yezu menanas é meko

12 ¹Melu meten ne wat esok ne dwoo ebyon e Pak kum, Yezu eezetó pe Bhetani, del e Lazaad, mot nagwye, da nye é gomal nye ɔ. ²Tin, be eezedjaab edee étep Yezu. Maat é nadi esa mesa me ekekaa edee. Lazaad nadi é tɔ sama bot e nadi kɔ mesa ne Yezu ɔ. ³Wɔ gwaa, Maali zokanɔɔ pes litele tɔɔ ne menanas na boo metan nadi edjóoaa naad¹ e. Nye ezeke elás e tak, so kɔ meko e Yezu. Bhii tak, nye moo esunaj ye ne bhoo lo'e. Tin, menuub me menanas menek zokadjala ndjaa djas. ⁴Mot ngɔt tɔ bedjekel e Yezu, Yudas Iskalit, mot aakeka Yezu ɔ, eezake náá: ⁵«Étep yé mena di ààbɔmsa menanas me tak ne boo metan da nɔɔ edhenye bedhet-etɛn ne wat e epata (300) tak, dje ne bedjel e bot?» ⁶Nye nabe é ààke deenek, etee náá, nye nadi egek bedjel e bot ghoɔ. Nye nadi eke deenek é, etee náá, nye nadi é mot djii. Nyey é nadi emet kpa epata. Nye nadi edjii epata ee bot nadi ewa tɔ tak e. ⁷Tin, Yezu é boobɔɔza ne nɔɔ náá: «Betka moma yak gwyem, etee náá, nye nakwom menanas menek é étep dwoo medela mam. ⁸Etee náá, bi ne bedjel e bot é waadi é di wat melu djas. Ye kabe mam ɔɔ, bi aanàkwaakabaadi sama ne nam melu djas.»

⁹Bete ne medhuu me bot e mbyak eYuda zokazegwak náá, Yezu nadi é pe Bhetani. Be naazetó, be nabe é ààtɔ étep ekeboma ne Yezu nyey nye emet. Be nabaatɔ é, étep ekebee Lazaad, mot Yezu nagomal ɔ. ¹⁰Tin, eboo beghaa-Zeeb zokabaagwakel náá, ye goka é, be gó dɔɔ ne Lazaad. ¹¹Etee náá, ye é kɔ esu e le e eYuda ebuepe nadi edus tɔ edhuu e lɔɔ étep edum e koɔ ne Yezu.

Yezu eeni tɔ ghaada Yeluzalem

¹²Tɔ yii melem, zukamwaa ne mot nazye étep ebyon e Pak ɔ zokagwak náá, Yezu nadi ezye pe Yeluzalem. ¹³Wɔ gwaa, be zokawyis ne membo me mebhi é membo.² Be eezedus kɔ ghaada, étep ekeboma ne Yezu.

Be eezeni tɔ ghaada sok bhwoob e Yezu, é tsim náá: «Duu ne Zeeb! Zeeb goka é ne esee mot di ezye ne din e Gheɔ ɔ metel. Zeeb see mbæe metel pe kɔ Mekoozi me Yisalaell!»

¹⁴Tin, Yezu eezebela mɔɔ swooz an. Nye eezedisɔ kɔ le dáa Ekwyala e Mekana e Zeeb di elee e:

q 12.3 *naad* Menanas me tak nasael é, ne medii me dhiiti le na mbæe menuub di edjóoaa «naad» e, ààpuuzaa ne dhiiti sonok. r 12.5 *Étep yé mena di ààbɔmsa menanas me tak ne boo metan?* Metan me be di etuud mot sa mesa di edjala ne mesa me mbu wat e. s 12.13 *membo me mebhi é membo*. Tɔ mefulu me eYuda, eke kɔ ghaada ne membo me mebhi é membo kwyl elyaal é memyaala.

¹⁵ «Nàbem ba, wɔy, esyees ε ghaada Siyɔŋ!

Beea, məkoozi mɔ epezye,
ndiindel kɔ mɔɔ swooz an'.

¹⁶ É di'enek, bedjekel be nabe é àànyɔ etiibal etɛp binek. É sok Zɛɛb naniigal Yezu tɔ duma ε, tin ε be nakazetaala náá, Ekwyala naazelee etɛp binek kɔ esu ε le. Be nasa é esa ee nagoka ne esael dum ne ne ε.

¹⁷ Bot ε nadi lɔɔg wat be ne Yezu ɔ, é sok nye nadjóo Lazaad wyis tɔ evit, da nye é gomal nye ε, bot ε tak moo tin eleε bot esesεε djas nadhan ε. ¹⁸ Ye é étɛp tak ε mɛdhuu mɛ bot nazyε, zeboma ne ne. Bot naagwak náá, nye naasa ndem e mɛbwala menek. ¹⁹ Tin, eFalizye moo esɔs pak'ɔɔ náá: «Bot eebee náá, bot tokape ne ghwyil ebaasa dhiiti sonok, etεε náá, bot djas moo é bhii kon'ε!»

Bot ε mbyak eGhelek epesaŋ eboma ne Yezu

²⁰ Bedhiiti bot ε mbyak eGhelek, nadi é tɔ sama bot ε nazyε pɛ Yeluzalem zeduwal Zɛɛb tɔ ebyoŋ ɔ. ²¹ Tin, be eezetiila pɛ daa Filip mot dɛl Bhetsaida pɛ kyee dik Ghalile. Bɔɔ ne ne náá: «Gheŋ, bis epekwyel ebee Yezu.»

²² Tin, Filip eekelε Andele, bhii tak, bɔɔ djas bebá eezetɔ, kelεε Yezu. ²³ É di'enek, Yezu zebɔɔza ne nɔɔ náá: «Ƴwala ε Zɛɛb aadje Seɛŋele Mɔn Mot duma ε, eezedjala. ²⁴ Mɛ lee bin é etɛp e tɛɛtɛ, ndu bhisa ε kwyit é bɔs, da ye di ààbɔ ɔɔ, ye aazodi é deenek ààdje ebhum. Ye be náá, ye eewaaa tɔ bɔs ɔɔ, ye waabɔ, da bhii tak, ye é dje ebhum ebuepe. ²⁵ Mot di ekwyel tsik'ε ɔ, nye waasu ye. Tin, mot ε kwyel Zɛɛb dhaa dáa nye di ekwyel tsik'ε kɔ bɔs'ak ɔɔ, mot yenɔk é waabaal tsik'ε. Nye waadi é di wat be ne Zɛɛb kɔm-kɔm. ²⁶ Mot ε di ekwyel esa mesa mam ɔɔ, ye goka é náá, mot tak du mɛ. Ye é deenek é mot-mesa mam aadi, é di mɛ di ɔ. Ye é deenek é Saagam aadje duu ne mot di esa mesa mam ɔ.»

Yezu eelii dum ne esyee ε le

²⁷ «É di mena kadi wak nenak'aak, lo'am moo é zem-zem ne betε ne esiiza ebuepe. Mɛ goka ne eke dáa? Mɛ ke náá: “Saagam, pɛka mɛ é sa di ekwyel ezye mɛ é nyel é Ƴwala ɛlak nenak'aak?” Tin, ye é étɛp Ƴwala ɛlak ε mɛ nazyε. ²⁸ Saagam, djea din ε lɔ duu!» É di'enek, wɔ gwaa gwood wat zεgék tɔ gwoo náá: «Mɛ naaloozedje ye duu. Mɛ epebaadje ye duu djea sis.» ²⁹ Edhuu ε bot ε nadi tin, nakwak gwood tak ɔ, moo tin eke náá: «Ye é ndum bhi!» Bak bot náá: «Ye é dhiiti fofop ngɔt ε lii ne Yezu!» ³⁰ É di'enek, Yezu eezeke ne nɔɔ náá: «Gwood yenek ààpagék étɛp'am. Gwood tak gék é étɛp'en. ³¹ Mena mooka é é Ƴwala bot ε bɔs'ak aapéɛaa ε. Deenek, məkoozi mɛ bɔs'ak moo zesɔaa. ³² Tin, é sok mam aadus kɔ bɔs, da mɛ é benaa ε, mɛ waadul bot ε bɔs djas pɛ daa lam.» ³³ Tɔ mɛkpa menek, Yezu nadi eleε é kɔkɔ esyee nabe náá, nye waagwyε ε.

³⁴ Tin, mɛdhuu mɛ bot binɔk eezeke ne ne náá: «Bis djek tɔ mɛkana mɛ etsi bis é náá, Mesia aadi é ne tsik na kɔm-kɔm. Haaa étɛp ye wɔ ke náá, “Seɛŋele Mɔn Mot aadus kɔ bɔs, da nye é benaa pɛ εko?” Yenɔk “Seɛŋele Mɔn Mot” é zε?» ³⁵ Yezu eezεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Gwyε ngel dinaa pak'en, étɛp ba mɔɔ Ƴwala batsa. Kɛka é di bi dinaa tɔ gwyε ngel yenek, ekaab náá, εgwyitok

ezekebela bin zaka. Eteɛ náá, mot di eke tɔ egwyitok ɔ, nye ààgu ze nye di etɔ ɛ. ³⁶Dumka koŋ ne gwyɛ ngel é sok bi dínaa, bi ne ye é di wat yenek, etee náá, bi needi bɔn gwyɛ ngel.»

EYuda nabe é ààdum koŋ ne Yezu

Bhii nye nalii ne nɔɔ deenek é, Yezu eezɛnɔɔ nyel, tɔ, kɛsɔwa etsetaɛpe ne nɔɔ. ³⁷Bela náá, ye é tɛɛtɛ náá, nye naasa bɛtɛ ne endem e mɛbwala é mis mɔɔ, bɛ nabe é ààdum koŋ ne nɛ. ³⁸Ye é deenek é etɛp ee ngooel-Mekpa ɛ Zɛɛb Ezayi naleɛ ɛ, aabela ɛsuk. Nye nake é náá:

«Gheŋ, eze myaal Mbɛɛ Bhaadal bis goola ɛ?

Gheŋ lyaal ze ghwyil'ɛ?»

³⁹Ngooel-Mekpa ɛ Zɛɛb Ezayi naaleɛ éteɛp yé bot bak di ààdum koŋ ne Zɛɛb:

⁴⁰«Zɛɛb naasa náá, bɛ di bot ɛ edhim.

Nye naadiyal etsɔŋ bɔɔ,

etee náá, mis mɔɔ needi àànyaasok.

Etɔŋ bɔɔ aanàkwaadjɛ ghwyil ɛmet etɛp djas mɛ nasa ne nɔɔ ɛ.

Bɛ ààbula dum koŋ ne nam,

éteɛp mɛ neetsik bɛ.»

⁴¹Ngooel-Mekpa ɛ Zɛɛb Ezayi nake deenek é, etee náá, nye nabe é, nye eebɛɛ duma ɛ Yezu. Ye é éteɛp tak ɛ nye nadi elii kɔ ɛsu ɛ lɛ.

⁴²Ghuna tɔ sama ekukuma eYuda, bɛtɛ ne bɛdhiiti nadi edum koŋ ne Yezu. Tin, dáa bɛ nadi ekaab náá, eFalizye é zekɛsɔ bɛ tɔ mendjaa mɛ mendjaala mɛ eYuda ɛ, bɛ nabe é ààdi elyaal emyaal ɛ lɔɔ popoopwon. ⁴³Deenek etee náá, bɛ naadyebakwyɛl náá, bot duwal bɛ ebuepe, dhaa-dhanak duu Zɛɛb di edje bot ɛ.

Epée ɛ bot kɔ mekpa ɛ Yezu

⁴⁴Yezu eezɛben gwood tuud náá: «Mot é dum koŋ ne nam ɔɔ, nye ààpadum koŋ ne mam mɛ ɛmet. Tin, nye baadum koŋ é ne mot lwom mɛ ɔ. ⁴⁵Mot é bee mɛ ɔɔ, nye eebɛɛ mot lwom mɛ ɔ. ⁴⁶Mam zye kɔ bɔs é dáa gwyɛ ngel. Deenek etee náá, mot aadum koŋ ne nam ɔ needi ààdi tɔ ghooghom.

⁴⁷Mot ɛ di egwak mɛlyo mam da nye é di, ààkɛ dáa mekpa mɛ tak di ekwos ɔɔ, ye tok mam di ekwyesal nye ndje sɔs. Etee náá, mɛ nazye, zetsik bot ɛ bɔs. Mɛ nabe é ààzye, zɛpɛɛ bot ɛ bɔs'ak. ⁴⁸Mot ɛ byen mɛ, nye pɛɛ emyaal mekpa mam ɔɔ, nye eebɛla lo mɛsɔ mɛ nye aapɛɛaa dum ne tɛp tak ɛ. Ye é mɛlyo mɛ mɛ di elyo ɛ, aapakwyɛsal nye ndje sɔs é dwoo Zɛɛb aapɛɛ bot ɛ bɔs ɛ. ⁴⁹É di'enek, mɛ aanàkwaalii kɔ ekwosak ɛ lam. Etee náá, Saagam mot nadhis mɛ ɔ, nabe é, nye eedje mɛ elee dum ne mekpa mɛ mɛ di egoka ne elee ɛ, ne etɛp mɛ di egoka ne elyo ɛ. ⁵⁰Deenek, mɛ ne gu náá, mɛtiŋ mɛ nye di edje bot ɛ, dje é tsik na kɔm-kɔm. Etɛp tak é di náá, etɛp ee mɛ di elee bin ɛ, mɛ dyeebalɛɛ é dáa Saagam naleɛ mɛ ɛ.»

Yezu eegwyii meko mɛ bɛdjekel bɛ

13 ¹Ye nabe é é ges ebyon ɛ Pak. Yezu nadi egu náá, ɛwala ɛ lɛ nabe é, eezɛkum. ɛwala nye aadus kɔ bɔs, tɔ pɛ daa Sɛɛg tɔ gwoo ɛ. Nye nadi ekwyekwyɛl bɛsɔ bɛ di kɔ bɔs ɔ. Nye naakwyɛl bɛ kekum mesik.

²Yezu be ne bedjekel be nadi ede edee e bikoko. Ye nabe é, dim mot mekon eezewa to lyem e Yudas Iskaliot, mon e Simon, gwyes ekeka Yezu. ³Tin, Yezu nadi egu náá, Zeeb é nadhis nye, nye nawaabaazosik é pe daa le. Nye ne baagu náá, Seeg naadje nye eghen ko esa e bos djas. ⁴Boo ede ko mesa, wo gwaa Yezu zewyel ngbat. Nye eezedis kuwa é nyel. Bhii tak, nye eezenoo pes kaad pil é kuu daa dhut.

⁵Tin, nye eezeso medii to kongo. É di'enek, nye moo egwyii bedjekel be meko. Nye eezenoo pes kaad nye napil é kuu daa dhut e, nye moo tin esunal be meko ne ye. ⁶Daa nye nakum pe daa Simon di ebaadjooaa Pyeed e, wo gwaa, nye zeke ne ne náá: «Ghen, wo kwyel e wo neegwyii me meko?» ⁷Yezu eezebooza ne ne náá: «Sa me di esa nenak'aak, wo aanakwaaleeny e met esuk e tak. Wo aaboomet esuk e tak é ebhis.» ⁸Tin, Pyeed eezebooza náá: «Ààbe, woy tok ne ghwyil gwyii me meko!» É di'enek, Yezu eezebooza ne ne náá: «Me di ààgwyii wo meko oo, wo tok mot'am.» ⁹Tin, Simon Pyeed eezeke ne ne náá: «Ye be deenek oo, Ghen, nàgwyii me meko ne meko. Zokagwyii me doo ne membo ne lo!» ¹⁰Yezu eebaazebooza náá: «Mot di náá, nye eezegwyii oo, nye tokape ne gwyes ebaagwyii, nye aazokagwyii é meko. Biyo, menyel men djas moo é dee. Tin, ye é ne mot ngot to len di ààbe dee o.» ¹¹Yezu nadi egu, mot aakeka nye o. Ye é étep tak e nye nake náá: «Ye tok biyo djas di edee.»

¹²Bhii nye nazesilal egwyii é be meko e, Yezu eezenoo kuwa ye som é nyel. Nye eebula zedisi é ngwoob mesa. Tin, nye eebaazeke ne oo náá: «Bi eemet esuk e sa me sa bin e?» ¹³Bi dyeebadjoo me é «Lyoel» ne «Ghen». Bi é ne gham etee náá, me é ye. ¹⁴Ye be náá, mam Ghen, Lyoel'en, me eegwyii bin meko oo, ye goka é náá, bi gwyiiel meko pak'en. ¹⁵Me lyaal bin tin e, daa bi di egoka ne ebe bon-nyeeb bin pak'en e. ¹⁶Me eele bin étep e tseetse náá, ye tok ne mot-mesa ngot di edhaa kukuma ye. Zebaano náá, ye tok ne ngoola-ngoola di edhaa mot nalwom nye o. ¹⁷Tin nenak yak, bi eezegu náá, ye é deenek, bi aadi to memyaala é bi é di esa daa me lyaal bin e.

¹⁸Me ààlii deenek ne biyo djas. Me lii é ne bot e me zesée o. Tin, ye goka é náá, mekana e Zeeb di elee náá: «Mot bis ne ne nadi epyaala pes tsim o, nye eeliig me ekon e wak» neebela esuk. ¹⁹Esok ne etep bak ne sael, me eezenyel elee bin, etee náá, é sok esesee tak aazesael e, bi neemyaal náá: «Me é Mesia.» ²⁰Me lee bin é etep e tseetse náá, mot aamyaal mot mam dhis o, nye myaal é doo ne mam. Deenek, mot aamyaal me o, nye myaal é mot nadhis me o.»

Yezu eele náá, Yudas é waakeka nye gha

²¹Bhii Yezu nazelii deenek é, ye nabe é, ghon naazemet nye ebuepe. Nye é booke náá: «Me lee bin é etep e tseetse náá, mot ngot pak'en é waaka me gha.»

²²Bedjekel moo tin zibiliii egwyákel pak'oo, ààgu mot nye nadi eke deenek ko esu e le o. ²³Ngot to bedjekel, mot Yezu nadi ekwyel ebuepe o, nadisi é, é ngwoob e Yezu. ²⁴Simon Pyeed eezetut nye dis, étep nye needji Yezu mot nye nadi elii deenek ko esu e le o. ²⁵Tin, djekel yenok eezesil lo, kel ko bet e Yezu. Bhii tak nye eezedji nye náá: «Ghen, mot tak é ze?» ²⁶É di'enek, Yezu eezebooza ne ne náá: «Me epeduu pes mapa to saan. Mot me aadje nye pes mapa tak o, mot tak é yenok.» Bhii tak, Yezu eezenoo pes mapa, duu to saan, nye

eezenɔ ye, dje Yudas Iskaliot, mɔn e Simɔn. ²⁷Dáa Yudas nanɔ pes mapa tak, de e, é di tak wat, Satan eezeni tɔ le. Yezu eezeke ne ne náá: «Lela esa, sa wɔ di ekwɛl esa el»

²⁸Tɔ sama bot e nadi kɔ mesa ɔ, mot ngɔt pak'ɔ nabe é ààmet esuk e etɛp ee nye nadi elii deenek é. ²⁹Dáa nabela náá, Yudas e nadi emet kpa epata e, besɔ nagu e náá, Yezu naalwom nye, nye keebɔm dhiiti esa ee be nadi ne gwyes tak etɛp ebyon e. Neghu be keedje dhiiti esonok ne bedjel e bot. ³⁰Tin, Yudas eezɛnɔ pes mapa yenek zɛwɛl ngbat, nye eezɛwɛyis tɔ. Ye nabe é egwɛyitok eezɛgwɛyiidela.

Yezu eedje bedjekel be etɛn e na bes

³¹Bhii Yudas nakawɛyis e, Yezu eezeke náá: «É di mena kadi wak nenak'aak, duu e Seɛɛle Mɔn Mot eezenyen, deenek, Zɛɛ epelyaal duu ye pe tɔ le. ³²[Ye be náá, duu e Zɛɛ epenyen tɔ mɔn ɔɔ,] Zɛɛ nyey nye emet pe é waalyaal duu e mɔn. Ye kalik é batsa, nye aalyaal ye. ³³Bɔn bam, me kalik ne nen mos é ba bɔɔ melu batsa. Bi é waasaa me, dáa me nalee ne ekukuma eYuda e, ye é me baadi elɛe ne nen'aak. Bi tok ne ghwyil etɔ pe pak me di tɔ e.

³⁴Ye é me di edje bin etɛn e na bes náá: Kwɛylaka pak'en. Ye goka bi kwɛylel pak'en dáa me nakwɛl bin e. ³⁵Bi e kwɛylel pak'en ɔɔ, ye é deenek é bot aagu náá, bi é bedjekel bam.»

Yezu eelɛ náá, Pyɛɛ é waaswonal nye

³⁶Simɔn Pyɛɛ zokazɛdji Yezu náá: «Ghɛn, wɔ tɔ paa?» Yezu eezɛbɔɔza ne ne náá: «Nenak yak, wɔ tok ne ghwyil edu me pe pak me di etɔ e. Tin, wɔ waaboodi é du me.» ³⁷Tin, Pyɛɛ eezeke ne ne náá: «Ghɛn, étɛp yé me di ààgoka ne edu é wɔ nenak? É di me di'aak, me eezemyam edje tsik'am é di yɔ!» ³⁸Yezu eezɛdji ne náá: «Wɔ eezemyam edje tsik'ɔ kɔ esu e lam é? Tin, beta me lɛe wɔ tseɛtse náá, esok ne kuu ne kɔk, ye aakabela é, wɔ eezeswonal me tyee esok elɛl.»

Yezu é ze di edul bot pe daa Seɛg e

14 ¹Yezu eezeke ne nɔ náá: «Sa mot ààbem ba. Dumka kon ne Zɛɛb, da bi é baadum kon ne nam. ²Mɛdheɛn ne bu tɔ ndjaa Saagam. Ye epedi é, ààbe tak ɔɔ, pe me eelɛ bin. Ye é étɛp tak e me di etɔ, étɛp ekekoobal bin di bi aakedi e. ³Tin, bhii me aatɔ kekoobal bin di e, me aakazyee zesaa bin étɛp bi needi é ngwoob'am. Ye é deenek é bi aadi é di mam aadi ɔ. ⁴Bi ne gu ze di edul bot pe pak me di e.»

⁵Tin, Toma eezeke ne ne náá: «Ghɛn, bis ààgu pe pak wɔ di tɔ e. Haa bis aagu ze dáa?» ⁶Yezu eezɛbɔɔza ne ne náá: «Ye é mam e di ze, me é etseɛtse, mam é di tsik. Mot tok ne ghwyil etɔ pe daa Saagam, nye di ààdhaa pe daa lam ɔɔ. ⁷Dáa ye di náá, bi ne gu me e, bi ne baagu pe Saagam. Deenek, di mena kadi nenak'aak, bi ne gu nye etɛe náá, bi eebee nye.»

⁸Tin, Filip eezeke ne ne náá: «Ghɛn! Lyaala bis Soog, deenek, elyem é waasila bis.» ⁹É di'enek, Yezu eezɛbɔɔza náá: «Mena eezɛbɔɔya melu ebuɛpe é di wat, wɔ dinaa ààpagu me, Filip? Mot bee me ɔ, nye eezɛbee Saagam. Étɛp yé wɔ di baake náá: «Lyaala bis Soog?» ¹⁰Wɔ ààmyaal náá, me é pe tɔ Saagam, dáa Saagam é baadi pe tɔ lam e? Etɛp ee me di elɛe ne biyɔ djas'aak, ye ààdus pe daa

lam, ye é Saagam, mot di tɔ lam ɔ, di esa náá, esesee binek djas sael. ¹¹Myaalka me é sok me di eke náá, me é tɔ Saagam, Saagam é pe tɔ lam pe e. Ye be náá, bi ààmyaal ɔ, zomyaalka, etee náá, bi epebee endem e mebwala mam.

¹²Me lee bin e, ye é tseetse náá, mot e dum koŋ'e ne nam ɔ, nye waasa endem e mebwala. Nye waasa eboo endem e mebwala dhaa tye, etee náá, me epetɔ pe daa Saagam. ¹³Tin, me waasa esa djas yii bi aawaab ne din e lam e. Etee náá, Mɔn neelyaal bot duu e Seeg. ¹⁴Bi é waab sonok ne din e lam ɔ, me waasa sa tak.»

Yezu eekék bot Sisim na Dee

¹⁵«Ye be náá, bi ne kwyel me ɔ, keka dáa metiŋ mam di elyaal e. ¹⁶Me waawaab ne Saagam nye dhis bin Mot-Meghem, étep nye neezekem bin, etee náá, nye needi sama wat ne nen kɔm-kɔm. ¹⁷Mot tak é Sisim e etseetse. Tinaak, bot e bɔs'ak aanàkwaabela Sisim tak. Etee náá, be tok ne ghwyil ebee nye, be tok ne ghwyil egu nye. Ye kabe biyɔ ɔ, bi é waagu nye etee náá, nye é ne nen sama, nye é tɔ len.

¹⁸Me aanàkwaalik bin biyɔ bemet tyee bɔn nyel. Me waabula pe daa len. ¹⁹Ye kalik é batsa etee náá, bot e bɔs'ak needi ààbaabee me. Ye kabe biyɔ ɔ, bi é waabee me. Etee náá, me é ne tsik, dɔɔ ne biyɔ pe, bi é waadi ne tsik. ²⁰Dwoo tak bi é waagu enyɔpe náá, bis ne Saagam é mot ngɔt. Dáa biyɔ baadi mot ngɔt ne nam e, mam é mot ngɔt ne nen.

²¹Mot di emet metiŋ mam, da nye é ke dáa ekwosak e tak di ele e, mot di ekwyel mam é yenɔk. Saagam aakwyel nye, mam pe, me waakwyel nye. Me waatel nye nyel'am.»

²²Zuud, ààkabe Yudas Iskaliot, zokazeke ne ne náá: «Gheŋ, étep yé wɔ aalyaal bis nyelɔ, da wɔ é kadi é, ààlyaal bot e bɔs di ààmyaal wɔ ɔ?» ²³Tin, Yezu eezeb-ɔɔza ne ne náá: «Mot di ekwyel me ɔ, nye waake dáa me di ele e. Tin, Saagam é waakwyel nye. Bis ne Saagam é waazye pe daa le, bis aadi ne ne sama. ²⁴Mot di ààkwyel me ɔ, nye ààke dáa mekpa mam di ele e. Bela náá, etep ee me di elii ne nen e ààdus pe daa lam, ye dus é pe daa Saagam, mot nadhis me ɔ. ²⁵Me be é, me eele bin etep binek, é sok mena dika é di wat e. ²⁶Mot-Meghem aazye. Ye é nye e di Sisim na Dee Saagam aadhis ne din e lam e, étep nye neelyaal bin esonok djas. Nye waasa náá, bi siiza etep djas me nadi elelee bin e.

²⁷Me lik bin é egwyem. Ye é egwyem bam e me di edje bin. Mam ààpadje bin ye dáa bot e bɔs'ak di dje e. Sa mot ààbem ba. Sa mot ààdi ne bwoo. ²⁸Bi eegwak dáa me ke náá: «Me epetɔ, tin, me waabula pak'en". Bi e kwyel me ɔ, bi é waadi tɔ memyaala étep me ke náá, me epetɔ pe daa Saagam e. Etee náá, Saagam eedhaa me boo dhanjak. ²⁹Me eele bin ye nenak, esok ne esesee bak djas ne sael. É sok esonok binek djas aazye e, bi é waadum koŋ ne nam. ³⁰Me aanàkwaabaalii ebuepe ne nen etee náá, mekoozi me bɔs'ak moo aazye. Nye tok ne ghwyil esa me dhiiti sonok. ³¹Tin, ye goka é náá, bot e bɔs'ak gu náá, me ne kwyel Saagam. Deenek, me sa mesa mam e, dáa Saagam nalwom me náá, me sa e. Wyeŋka. Djhooduska wak.»

Yezu é tete le vin

15 ¹«Ye é mam e di tete le vin. Saagam é nakuma pyeeb tak. ²Nye waa-tsaal ele e ààdje bhum e djas. Tinaak, ele e di edje bhum e, nye

kakoobal ye é koobelak, etee náá, ye needje bete ne bhum. ³Bi moo mos é bot e na deé dum ne melyo me me dje bin e. ⁴Dika mot ngot ne nam, dáa me di mot ngot bis ne Saagam e. Lee le vin tok ne ghwyil ebya bhum, ye di ààdi naada é kuu le ɔɔ. Tyee wat ne nen, bi tok ne ghwyil ebya bhum, bi e di ààdi ne nam sama wat ɔɔ.

⁵Ye é mam e di le vin, biyɔ é elée. Mot di tɔ lam ɔ, mot me di ne ne sama wat ɔ. Nye waabya bete ne bhum, etee náá, ye tok ne sa bi aasa, mam ààbe tak. ⁶Mot di ààdi tɔ lam ɔ, nye waamwasaa pe kel dáa esɔsela elée e le, nye waatekaa, da mwasaa tɔ du, da nye é dyak. ⁷Bi e be di tɔ lam, da mekpa mam é di tɔ len ɔɔ, waabka esonok djas bi aadi ne gwyes tak e, deenek bi é waabela ye. ⁸É gheɲ bi aadje bete ne bhum e, ye waalyaal ne bot náá, bi é bedjekel bam. Deenek, bi é waadje Saagam boo duu. ⁹Me ne kwyel bin dáa Saagam di ekwyel me e. Dika tɔ kwyel'am. ¹⁰Bi e duwal metiɲ mam dáa mam di eduwal metiɲ Saagam ɔɔ, bi é waadi tɔ kwyel'am, dáa mam di tɔ kwyel Saagam e.

¹¹Me lee bin etep binek é, etee náá, memyaala mam needi memyaala men, da memyaala men é di yii tseetse ne lyem wat. ¹²Beeka yam etiɲ: Ghee-kwyekwyelaka pak'en. Kwyelaka pak'en dáa me di eboozye ne ekwyel bin e. ¹³Boo mekwyela me mot di egoka ne elyaal e, ye é edje nyel'e emet étep besɔ. ¹⁴Bi e di esa etep ee me di ekwyel náá bi sa ɔɔ, deenek, bi é waadi besɔ bam. ¹⁵Tin, me aanàkwaabaadjoo bin bot e mesa, etee náá, mot-mesa ààgu sa kukuma ye di esa e. Me djoo bin é besɔ bam, etee náá, me eezelyaal bin esa ee Saagam nalyaal me e djas. ¹⁶Ye tok biyɔ nato me. Ye é mam e nato bin. Me eedje bin lwomel bi tɔ, bi kedje bhum, bi kedje bhum aabɔya e. Deenek, Saagam é waadje bin esonok djas ee bi aawaab ne din e lam e. ¹⁷Me dje bin metiɲ menek é, etee náá, bi neegheekwyekwyela pak'en.»

Bot e bɔs'ak epebhina Yezu ne bedjekel be

¹⁸«Ye be náá, bot e bɔs'ak epebhina bin ɔɔ, guka náá, be naaloozebina me esok ne biyɔ. ¹⁹Bi epedi bot e bɔs'ak ɔɔ, pe bot e bɔs'ak epekwyel bin, dáa bot bɔɔ. Tin, ye nabe é, mam eesée bin, me eebek bin ne bot e bɔs'ak. Deenek, bi tokape bot e bɔs'ak, ye é étep tak e bot e bɔs'ak di ebhina bin. ²⁰Gheetaa-laka sa me nalee bin e: “Ye tok ne mot-mesa ngot di edhaa kukuma ye.” Etee náá, ye be náá, bot naatiigal me ɔɔ, guka náá, be waatiigal bin pe. Ye be náá, be naawa elyem tɔ melyo mam ɔɔ, be waabaawa elyem tɔ melyo men pe. ²¹Tinaak, be aasa bin etep binek djas é kɔ esu e lam, etee náá, be ààgu mot nadhis me ɔ. ²²Me epedi ààzye, étep ezeli ne nɔɔ etep bak ɔɔ, pe be tok ekwyé ndje sɔs. Tin, dáa be di náá, be naazegwak me e, mesyem mɔɔ aanàpelaa.

²³Mot di ebhina me ɔ, nye baabhina é Saagam. ²⁴Ye epedi é náá, me nabe é ààsa endem e mebwala di náá, dhiiti mot dinaa ààpakosa sok é mis mɔɔ e, é di'enek, pe be tok ne mesyem. Tin, é dwoɔ pan mos'ak, be eezebee endem e mebwala me me nasa e, bhii tak, be é kadi ebhina bis ne Saagam. ²⁵Tin, etep binek sael é etee náá, esa ee di kwyala tɔ mekana me etsi e, neebela esuk e tak. Ye é kwyala náá: “Be eebhina me, ààbe ne lo tep’x.”

²⁶Mot-Meghem é epezye. Ye é Sisim e etseetse Saagam aadhis e. Sisim tak aadus é pe daa Saagam, me waadhis bin ye e. Nye waalyaal bin etseetse dum

ne mbi mot me di e. ²⁷Tin, dɔɔ ne biyɔ pe, bi é waaleɛ bot esa ee bi di egu kɔ esu e lam e. Etɛe náá, mena eebɔyaka ne ɛgyee sama wat, kana meken me mesa mam.»

16 ¹«Me lee bin etep bak djas é, etɛe náá, bi needi ààkat edum e konjen ne nam. ²Bi é waasɔaa tɔ mendjaa me mendjaala me eYuda. Deenek, ewala é waazyɛ, ewala di náá bot aagó bin ɔ, waake náá, ye é deenek é be di esa mesa me Zeɛb. ³Be aasa deenek é, etɛe náá, be ààgu Saagam, ààgu me pe. ⁴Tin, me lee bin etep binek é, etɛe náá, é sok ewala e tak aakum e, bi neegheesimza náá, ye nabe é, me naaloozeleɛ bin.»

Mesa me Sisim na Dee

«Me nadi ààleleɛ bin ye sok é, etɛe náá, mena nadika é mena dinaa é di wat. ⁵Nenak, me moo tɔ pe daa mot nadhis me ɔ. Tin, ye tok ne mot pak'en aabaadji me náá: “Wɔ tɔ paa?” ⁶Deenek, elyem bin moo é tɔɔɔ ne ghoŋ, kɔ esu e etep me di eleɛ bin'aak. ⁷Ghuna me lee bin é tseetse náá, kɔ esu e len, enyɔ náá, me tɔ. Etɛe náá, me di ààtɔ ɔɔ, Mot-Meghem di egoka ne ezye ɔ, nye aanàkwaabaazyɛ pe daa len. Tin, me tɔ ɔɔ, me epedhis bin nwyak. ⁸Tin, é sok nye aazyɛ e, nye waalyaal bot e di kɔ bɔs'ak ɔ, edjak e lɔɔ kɔ esu e mesyem, edjak e lɔɔ kɔ esu e epiki e Zeɛb, zenɔɔ epée e Zeɛb. ⁹Mesyem me bot e bɔs é náá, bot epebyen edum kon ne nam. ¹⁰Ye be dum ne epiki e Zeɛb ɔɔ, bot é tɔ edjak, etɛe náá, me epetɔ pe daa Saagam. Tin, bi aanàkabaabee me. ¹¹Ye kabe dum ne epée ɔ, bot é tɔ edjak, etɛe náá, Zeɛb eezepée mekoozi me bɔs'ak.

¹²Me dinaa ne bete ne etep ee me aaleɛ bin e, saabegɔs é náá, bi tok ne ghwyil etiibal ye nenak. ¹³É sok Sisim etseetse aazyɛ e, nye waadjeɛd bin tɔ etseetse djas. Nye aanàkwaalii ne nen kɔ esu e le met. Nye aaleɛ bin é etep ee nye nagwak e. Nye waaleɛ bin etep ee di ezye pe sok e. ¹⁴Nye waalyaal duu'am, etɛe náá, nye waabela etep ee me di ne ye e djas. Bhii tak, nye kazye, zebaŋa bin ye e. ¹⁵Esa e Saagam djas é esa bam. Kɔ esu e tak é, me di eke náá, Sisim na tseetse waanɔɔ sa di náá, ye é yam e, da nye é zegoola bin ye e.»

Ghoŋ bedjekel é waaliiza memyaala

¹⁶«Ye kalik é ba ewala, bi aanàbaabee me. Tin, ba ewala batsa bhii tak, bi é waabaabee me.» ¹⁷Bedhiiti bot tɔ sama bedjekel be zokazɛdjinel pak'ɔɔ náá: «Nye dyeebakwyɛ eleɛ yé, é sok nye di eke náá: “Ye kalik é ba ewala batsa, bi aanàkabaabee me, bhii ba ewala, bi é waabaabee me” e? Dɔɔ ne é sok nye di eke náá: “Me epetɔ pe daa Saagam” e? ¹⁸“Ba ewala batsa” nye di eleɛ wak e, ye kwyɛ elyaal yé? Mena ààmɛtka esuk e sa nye di eleɛ mena e.»

¹⁹Tinaak, Yezu eezɛgu náá, be nadi ekwyɛl edji nye edhiiti etep. Wɔ gwaa nye zeke ne nɔɔ náá: «Me eeleɛ bin tseetse náá: “Ye kalik e ba ewala batsa, bi aanàbaabee me. Bhii ba ewala, bi é waabaabee me.” Ye é dum ne tɛp tak e bi di edjinel pak'en é? ²⁰Me lee bin é etep e tseetse náá, bi é waadje megwyɛ, bi é waadi tɔ mezuk. É di'enek, bot e bɔs'ak aadi é, tɔ memyaala ebuɛpe. Bi aadi é, tɔ ghoŋ. Tin, ghoŋ'en é waaliiza memyaala.

²¹É sok moma di ekebya e, nye bya é tɔ mezuk ne mekpaa. Etɛe náá, ewala e mezuk me dyeebadi é, eezɛdjala. Tin, ye kabe náá, mɔn eebyeɛ ɔ, nye eedjisa mezuk menek. Nye moo tɔ memyaala etɛe náá, dhiiti mot na bes eezye kɔ bɔs'ak. ²²Tyee wat ne nen, é di mena mooka nenak'aak, bi é tɔ

ghon ne mezuk. Tin, me waabaaboma ne nen. É di'enek, elyem bin aadi é, to memyaala. Deenek, ye tokape ne mot aadis memyaala menek to elyem bin.

²³É sok elu e tak aakum e, bi aanàkwaabaadji mam kiya dum ne dhiiti tep. Me lee bin é etep e tseetse náá: Saagam é waadje bin esonok djas ee bi aawaab ne din e lam e. ²⁴Keyaka ne dwoo pan mos'ak, bi dinaa àapawaab sonok ne din e lam. Tin, waabka, bi é waadjeaa. Deenek memyaala men é waadi tete memyaala ne lyem wat.»

Yezu é Gheŋ ko esa e bɔs'ak

²⁵«Me lee bin etep bak djas é, to ekana. Ewala e me aadi ààkabaalii ne nen to ekana e, ye epezye. Tin é, me aazelee bin etep mepyeme dum ne Saagam. ²⁶Dwoo tak, bi é waawaab esonok ne Saagam ne din e lam. Tin, me ààpalee bin náá, me waadjaala ne Saagam ko esu e len. ²⁷Me aanàdjaala ne Saagam étep'en, etee náá, nye emet ne kwyel bin. Nye kwyel bin é, etee náá, bi ne kwyel me. Ye é etee náá, bi ne myaal náá, me nadus é pe daa Zeeb. ²⁸Me nadus é pe daa Saagam, bhii tak, me eezeye ko bɔs'ak. Nenak, me moo zedus ko bɔs'ak, étep esik pe daa Saagam.»

²⁹Wɔ gwaa bedjekel be zeke ne ne náá: «Bee! Nenak wɔ moo lii mepyeme, ààbe to ekana. ³⁰Deenek, ye di mena kadi wak nenak'aak, bis ne gu náá, wɔ ne gu djas. Tin, wɔ tok ne gwyes ebwood náá, bis dji wɔ dhiiti tep. Ye é étep tak e bis di emyaal náá, wɔ nadus é pe daa Zeeb.» ³¹Tin, Yezu eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «É di'enek, bi moo myaal é? ³²Deenek, beeka ewala epezye, ewala e tak eezeye, ewala e biyɔ djas aawyeeza na “gwyeeen” e, mot ne mot é waasik pe daa le. Bi é waalik me mam me emet. Ààbe, ye tok tseetse náá, me aalik é mam me emet etee náá, bis ne Saagam é di sama. ³³Me lee bin etep bak djas é, étep bi needi to egwyem, é gheŋ bi aadi to egwakel ne nam e. Bi é waazukaa ne etiigaa ko bɔs'ak. Tin, saka meghaaz, etee náá, me naazekwak etep e bɔs'ak djas.»

Yezu eedjaala Zeeb étep bedjekel be

17 ¹Bhii nye zellii deenek é, Yezu ezeben mis pe eko, nye ezeke náá: «Saagam, ewala e tak eezedjala. Djea Mɔn'ɔ duu etee náá, Mɔn'ɔ needje wɔ duu pe. ²Wɔy naadje nye eghen ko bot e bɔs djas, étep nye needje bot e wɔ nadjɛ nye ɔ, tsik na kɔm-kɔm. ³Tsik na kɔm-kɔm é náá, bot gu wɔ, wɔy é Zeeb etssetse, Zeeb ngɔt, dɔɔ ne egu é Yezu Klisto, mot wɔ nadhis ɔ. ⁴Me eelyaal duma yɔ ko bɔs. Me eesilal esa mesa me wɔ nalwom me náá, me zesa e. ⁵Nenak, Saagam, dje me duma me nadi ne ye sok bhwoob'ɔ é sok me nadi é ngwoob'ɔ e, esok ne bɔs ne kusel.

⁶Me eelyaal wɔ ne bot e wɔ nasée to sama bot e di ko bɔs, da wɔ é dje me bak ɔ. Be nabe é bot bɔ, wɔ naadje me bak. Tin, ye nabe é bot e tak eegwak mekpa mɔ. ⁷Nenak be eezegu náá, esonok djas wɔ nadjɛ me e nadus é pe daa lɔ. ⁸Etee náá, me ezelee be mekpa me wɔ nadjɛ me e. Tin, be naamyaal ye, be eegu náá, tseetse me nadus é pe daa lɔ, be eemyaal náá, wɔy e nadhis me.

⁹Me djaala ne nɔ, ko esu e lɔɔ. Me ààdjaala ne nɔ ko esu e bot e bɔs'ak. Ye é étep bot e wɔ nadjɛ me ɔ, etee náá, be é bot bɔ. ¹⁰Tin, bot djas me di ne nɔɔ e, be é bɔ. Deenek bot djas di bɔ e, be é bam. Tin, be eedje me duu.

¹¹Me tokape ko bɔs. Tin, ye kabe bɔɔ ɔɔ, be é ko bɔs. Ye be mam ɔɔ, me epetɔ pe daa lɔ. Saagam na Dee, baala be to ghwyil din e lɔ, din e wɔ nadjɛ

me ε, etee náá, be needi mot ngot dáa woy ne mam di mot ngot ε. ¹²É sok bis ne benɔɔ nadi, bis dinaa é di wat ε, me nadi ebaal be ne ghwyil mebwala me din ε lo, din ε wɔ nadjε me ε. Me nabebaal be é ne ye. Ye tok ne mot ngot diib to loɔ, bhii mot nabe náá, nye waadiib, etee náá, Ekwyala e Mékana ε Zeeb neebela esuk ε.

¹³Deenek, nenak me moo ezye pe daa lo. Me lii etep bak é, é sok me di, me dinaa kɔ bɔs ε. Etee náá, bɔɔ bemet needi ne memyaala mam, da be é di ne memyaala na tseetse ne lyem wat. ¹⁴Me naadjε be mekpa mɔ. Tin, bot ε bɔs epebhina be. Etee náá, bedjekel bam tok bot ε bɔs'ak, dáa mam di ààdi mot bɔs'ak ε. ¹⁵Me ààpawaab náá, wɔ dis be kɔ bɔs'ak. Tin, me kwyel é, wɔ baal be sok bhwoob Mbee mot. ¹⁶Be tok bot ε bɔs'ak, dáa mam pe di ààdi mot bɔs'ak ε. ¹⁷Lyaala be etseetse, be needi bot bɔ ne lyem wat. Mekpa mɔ é di etseetse. ¹⁸Me eelwom be pe kɔ bɔs, dáa woy nalwom me kɔ bɔs ε. ¹⁹Me eedje wɔ tsik'am djas kɔ esu ε loɔ. Etee náá, bɔɔ pe be needi bot bɔ na deε ne tseetse.

²⁰Mendjaala mam tok etep bɔɔ bemet. Me djaala é dɔɔ ne etep bot ε aadi egwak melyo mɔ, da be é dum koŋ ne nam ɔ. ²¹Mendjaala mam é náá, bɔɔ djas di mot ngot. Saagam, be di mot ngot ne nena, dáa wɔ di pe to lam, mam to lo ε. Be di mot ngot etee náá, bot ε bɔs neemyaal náá, ye é woy ε nadhis me.

²²Me eedje be duu wɔ nadjε me ε, etee náá, be needi mot ngot dáa mena di mot ngot ε. ²³Me eebe di to loɔ, woy to lam. Ye é deenek é be aakwak edi ne tseetse mot ngot. Ye é deenek é bot ε bɔs'ak aagu náá, woy é nadhis me. Wɔ ne kwyel be, dáa wɔ di ekwyel me ε.

²⁴Saagam, wɔ naadjε me bak. Ekwosak ε lam é náá, be di bis ne nɔɔ é di me aadi ε, etep be neebɛ duu'am. Ye é duu wɔ nadjε me ε, etee náá, wɔ nakwyel me é esok ne bɔs ne kusel. ²⁵Saagam, wɔ mot epiki. Bot ε bɔs'ak nabe é ààgu wɔ, ye é kabe mam ɔ, mam naagu wɔ. Deenek, bedjekel bam bak eegu náá, ye é woy ε nadhis me. ²⁶Me naasa náá, be gu din ε lo. Tin, me waabaasa náá be gu ye, etee náá, be neekwyela pak'ɔɔ dáa wɔ di ekwyel me ε, deenek, mam é waadi to elyem bɔɔ.»

Esodja eezemet Yezu

18 ¹Bhii nye nazelii deenek é, Yezu be ne bedjekel be eezetɔ pe yii kyiid dii Sedelɔn. É di tak ye nabe é ne dhiiti bok, wɔ gwaa, nye zeni to tak, be ne bedjekel be. ²Tin, Yudas, mot naka nye ɔ, nadi egu di tak etee náá, Yezu be ne bedjekel be nadi ezezye sok zeseega é di tak. ³Deenek, Yudas zokazetɔ pe bok tak, be ne edhuu ε esodja. To sama esodja é tak, ye nabe é ne bembalel ε kok Ndjaa-ebuwa eboo beghaa-Zeeb nalwom ɔ, zenɔɔ bot edhuu ε eFalizye. Bot binɔk djas nadi é ne mekɔɔ me deε, ne etwol ne elama é membo. ⁴Tin, dáa Yezu nadi egu sa nadi ekwyel esael dum ne ne ε, wɔ gwaa, nye zetiila pe kyee be nadi é. Tin, nye eezedji be náá: «Bi saa ze?» ⁵É di'enek, wɔ gwaa, be zebɔɔza ne ne náá: «Yezu mot Nazalet.» Tin, Yezu ezeke ne nɔɔ náá: «Ye é mam.»

Yudas mot naka be nwyak ɔ nadi é tin, be ne benɔɔ. ⁶Dáa Yezu nake ne nɔɔ náá: «Ye é mam» ε, wɔ gwaa, be bula pe bhis, zeghaaga si. ⁷Wɔ gwaa, Yezu baadji be yak sok náá: «Bi saa ze é?» Be eebaazebɔɔza náá: «Yezu mot Nazalet.» ⁸Tin, Yezu ezeke ne nɔɔ náá: «Ye be é me ezeleε bin náá, ye é mam. Ye be náá, bi saŋ ε mam ɔɔ, betka bot ε sis be to yɔɔɔ.»

⁹Nye nake deenek é, etee náá, etep ee nye nalee náá: «Saagam, me àapadii-bal mot ngot to bot e wo nadi me ɔ» neebela mesuk. ¹⁰Simɔŋ Pyeɛd nabe é ne pel. Tin, nye eezewaal ye to pep, nye eezekwyal mot-mesa e boo ghaa-Zeeb.

Wo gwaa, nye zetsaal nye elo pe kyee mbo eghen. Din e mot-mesa me tak nabe é Malkus. ¹¹É di'enek, Yezu eezake ne Pyeɛd náá: «Bulela pel'ɔ to pep! Wo ke é náá, me aanàkwaade beele mezuk me Saagam zedje me e?»

¹²Deenek, edhuu e esodja ne mot nadi ko elo boɔ ɔ, zenɔɔ bambaalel e ekukuma eYuda, zokazemet Yezu. Be eezekɔl nye membo ne ekel.

Esodja eezetɔ ne Yezu pe daa An

¹³Bhii tak, be eezetɔ ne ne sok pe daa An. An nabe é seeg e mwaa Kayif, mot nadi boo ghaa-Zeeb é mbu tak ɔ. ¹⁴Ghuna, Kayif e nadi melyo menek ne ekukuma eYuda, náá: «Ye nyo náá, mot ngot gweye ko esu e bot djas.»

Pyeɛd eezeswonal Yezu

¹⁵Simɔŋ Pyeɛd be ne dhiiti djekel nadi edu Yezu pe bhis. Tin, dhiiti djekel'enɔk nadi egunel ne boo ghaa-Zeeb. Deenek, ye naasa náá, nye ni to kok ndjan e boo ghaa-Zeeb loɔg wat be ne Yezu. ¹⁶É di'enek, Pyeɛd eezelik pe kel, é ngwoob eniel. Tin, wo gwaa dhiiti djekel nadi egunel ne boo ghaa-Zeeb ɔ zewyis, tɔ, kelii ne moma mesa nadi ebaal eniel ɔ. Bhii tak, be eezeniigal Pyeɛd. ¹⁷Moma nadi ebaal eniel tak eezake ne Pyeɛd náá: «Dɔɔ ne way pe, wo nadi é ngot to sama bedjekel e mot yenɔk é?» Wo gwaa, Pyeɛd zeswonal. Nyey náá: «Ààbe! Me ààgunel ne ne.»

¹⁸Dáa egwyiyo nadi epupal ebupe e. Wo gwaa, bot e mesa ne bambaalel kok Ndjaa-ebuwa zokazepaada du. Be moo tin egɔɔl boɔ djas. Dɔɔ ne Pyeɛd pe nadi é tin, be ne benɔɔ egɔɔl du.

Boo ghaa-Zeeb eezedji Yezu medjin

¹⁹Tin, boo ghaa-Zeeb eezedji Yezu medjin dum ne bedjekel be, ne dum ne melyo me nye di elyo e. ²⁰É di'enek, Yezu eezebɔɔza ne ne náá: «Mam nalelyo é, popoopwon é mis me bot djas, ààbe to syaab. Me nalelyo é, to mendjaa me mendjaala me eYuda ne to kok Ndjaa-ebuwa, é edi bot e mbyak eYuda djas nadidi é seseega ɔ. Ye tok ne tep me nalii to syaab. ²¹Étep yé wo di edji me yenek medjin? Djia bot e nadi egwak me ɔ etep ee me nadi elelee be e. Bɔɔ, be ne gu enyɔɔpe sa me nadi elelee be e.»

²²Dáa Yezu nabɔɔza deenek é, wo gwaa, mot ngot to bambaalel e kok Ndjaa-ebuwa nadi tin ɔ zokazenyuu nye beez. Nyey ne Yezu náá: «Be lii ne boo ghaa-Zeeb é deenek é?» ²³Yezu eezebɔɔza ne ne náá: «Ye be náá, me eelii ebiyoɔpe ɔɔ, lyaala me tep ebiyo e tak. Ye kabe náá, me eelii etsɛetse ɔɔ, haa wo kamyak me etep yé?»

²⁴Tin, An eezekyeed Yezu pe daa Kayif boo ghaa-Zeeb, membo ekola.

Pyeɛd eebaazeswonal Yezu swonela sis

²⁵É ewala elenek djas Simɔŋ Pyeɛd nadi é tin to ebesee e kok ndjan e boo ghaa-Zeeb é gɔɔl du. Wo gwaa, be zedji nye náá: «Dɔɔ ne way pe, wo tok ngot to bedjekel e mot tak é?» É di'enek, Pyeɛd eezeswonal, nyey náá: «Ààbe! Mam ààgyee bis ne ne.» ²⁶Tin, mot ngot to sama bot e mesa e boo ghaa-Zeeb, mot

nadi ebyel ne mot Pyeed natsaal elo ɔ, nye eezēke ne Pyeed nāá: «Wɔ ke é nāá, me be mbembe é ààbee wɔ tɔ bok é?» ²⁷Tin, Pyeed eebaazeswonal nye swonela sis. Deenek, é di tak wat kuu eezekɔk.

Yezu sok bhwoob e Pilat

²⁸Tin, be eezedus ne Yezu pe daa Kayif, tɔ ne ne pe ndjan e kukuma mot kyee dik Lɔm. Ye nabe é tɔ melem keɛɛ. Tin, ekukuma eYuda nabe é ààni yɔbɔ pe daa kukuma mot kyee dik Lɔm. Be nasa deenek é éteɛ be nadi ekaab nāá, be ezekebela edhuud, da be di ààde edee e ebyon e Pak. ²⁹Ye é éteɛ tak e Pilat nazeɓoma ne nɔɔ pe kel. Tin, nye é boozeɗji be nāá: «Lo mesɔ me bi zepit mot tak e yé?» ³⁰Tin, be ezeɓɔɔza ne ne nāá: «Nye epedi é, ààdi mbee mot ɔɔ, pe bis ààpazye ne ne pe daa lo.» ³¹Tin, wɔ gwaa Pilat zeɓɔɔza ne nɔɔ nāá: «Ye be deenek ɔɔ, nɔɔka nye, da bi é keɓéɛ nye dāa etsi bin di eleɛ e.» É di'enek, ekukuma eYuda ezeɓɔɔza nāá: «Bisɔ eYuda, bis tok ne ghwyil edje mot epéɛ e esyee.»

³²Ye nasael deenek é etɛɛ nāá, mekpa me Yezu naleɛ dum ne kɔkɔ mbi esyee e nye aagwye e, neebela esuk. ³³Tin, Pilat eezeni tɔ ndjan'e, bhii tak, nye eezedjoo Yezu. Nye eezedji nye nāá: «Wɔ é mekoozi me eYuda?» ³⁴Deenek, Yezu ezeɓɔɔza ne ne nāá: «Ye é esiiza bɔ met e di eke nāá, wɔ dji me deenek ohoo, wɔ dji deenek é, etɛɛ nāá, bot e sis eleɛ wɔ deenek kɔ esu e lam?» ³⁵Tin, Pilat ezeɓɔɔza nāá: «Wɔ bee me é mot mbyak eYuda? Bot e mbyak'ɔ ne eboo beghaa-Zeeɓ é zepit wɔ pe daa lam. Wɔ sa yé?» ³⁶É di'enek, Yezu ezeɓɔɔza ne ne nāá: «Eyon e lam tok yii bɔs'ak. Eyon e lam epedi é di yii bɔs'ak ɔɔ, pe bot e di ebaal me ɔ, epelumla deɛb ne nen, ekaab nāá, eYuda ezeɓemɛt me, keka me é membo me ekukuma bɔɔ. Ààbe! Ye tok deenek, eyon e lam tok eyon e bɔs'ak.» ³⁷Tin, Pilat eebaazedji nye nāá: «Deenek, ye kwyel eleɛ é nāá, wɔ é mekoozi?» É di'enek, Yezu eebaazeɓɔɔza nāá: «Wɔy wɔ emet eeke nāá, me é mekoozi. Me ezeɓyɛl, tin, me nazye kɔ bɔs é etɛɛ me neezeɓanja bot sa etsɛ-etsɛ di e. Mot di emyaal etsɛtse ɔ, ne gwak etɛɛ ee me di elii e.» ³⁸É di'enek Pilat eezedji nāá: «Etsɛtse kwyel eleɛ yé?»

Yezu eepéɛaa epéɛ e esyee

Bhii Pilat nadi Yezu deenek é, nye eebaazesik, keboma ne eYuda pe kel. Nye eezēke ne nɔɔ nāá: «Mam ààbee lo mesɔ me me di egoka ne epéɛ mot'ak epéɛ e esyee dum ne tak e.» ³⁹Tin, dāa bi di nāá: «Bi ne gu dāa mena di ezyeka ne esesa sok, é mebyon me Pak djas e, me ne dyeeɓapɛl bin mot membok ngot. Bi kwyel é nāá, me wyisal mekoozi me eYuda?» ⁴⁰Be ezeɓɔɔza ne Pilat ne etsim nāá: «Hooo! Ààbe nyey! Bis kwyel é nāá, wɔ wyisal Bhaalabhas!» Ghuna Bhaalabhas nabe é mot ezem ne ebhooba.

19 ¹Deenek, Pilat ezelwom nāá, be nɔɔ Yezu, da be é nyuu nye ne eghwyɛs. ²Tin, wɔ gwaa esodja zokazesa kɔtɔ ne kel meɓɔk, sɔm Yezu ye é é lo. Be ezeɓét nye ndjookuwa na tɔɔbelaa.

³Be moo tin etiila sok bhwoob'e. Be moo eswos nye meswosel me meɓuka nāá: «Me eswos wɔ, mekoozi me eYuda!» Tin be moo epak nye meɓheɛz.

⁴Tin, Pilat eebaazewyis pe kel wyisa sis. Nye eezēke ne edhuu e bot nāá: «Gwakeka, me epezye ne ne wak éteɛ bi neegu nāá, me ààpabela lo mesɔ me di egoka ne edje mot'ak epéɛ e esyee dum ne tak e.» ⁵Tin, Yezu eezewyis, nye

eebot koto megok ne ndjookuwa na tɔɔbelaa é nyel. Tin, Pilat eezেকে নী: «Beeka mot tak é!»

⁶Tin, é gheɲ eboo beghaa-Zeeb ne bambaalel ε kok Ndjaa-ebuwa nabee nye ε, wɔ gwaa, be zetsim náá: «Bemka nye é melaaba! Bemka nye é melaaba!» É di'enek, Pilat eezেকে ne nɔɔ náá: «Kebemka nye é melaaba, biyɔ bemet. Eteé náá, tɔ yam beea, mam ààbee lo meso me di egoka ne edje mot'ak epée e esyee dum ne tak ε.» ⁷É di'enek, ekukuma eYuda eezেকে ne ne náá: «Bis é ne etsi, dum ne etsi tak, nye goka é ne esyee. Eteé náá, nye ke é náá, nye é Mɔn ε Zeeb.»

⁸Dáa Pilat nagwak elii bot binok ε, bwoo nabaazesa nye ebuepe. ⁹Nye eezesik tɔ ndjaa, bhii tak, nye eezedji Yezu náá: «Wɔ dus paa?» Tin, Yezu nabe é, ààbɔɔza ne ne. ¹⁰Pilat eezেকে ne ne náá: «Wɔ ààkwyel ebɔɔza medjin mam é? Wɔ ààgu náá, me é ne ghwyil esa náá, wɔ betaa, ne elwom é náá, be bem wɔ é melaaba?» ¹¹Yezu eezebɔɔza ne ne náá: «Wɔ tok ne dhiiti ghwyil wat kɔ lam, bhii yii Zeeb nadjε wɔ ε. Éteɲ tak ε di náá, mot zeka me é membɔ mɔ ε, nye é ne boo ndje dhaa-dhaɲak yɔ.»

¹²É di'enek, Pilat nabe é, nye moo saa mepek etée nye neebet Yezu. Tin, eYuda eebaazeni é tsim náá: «Wɔ bet mot yenok ɔɔ, wɔ tok sɔ ε Sezaad boo mekoozi. Eteé náá, mot ε ke wak náá, nye é mekoozi ɔɔ, yenok é mot mebhuka ε Sezaad!» ¹³Dáa Pilat nagwak mekpa menek ε, nye é boozewyisal Yezu pe kel. Bhii tak, nye eezedisɔ kɔ bóó betetep, é di be nadi edjoo tɔ lii ebhele: «Ghabhata» ε, ye kwyel elee ε: Ebeesε ε mekok.

¹⁴Ye nabe é é ges dwoo saba, é ebyon ε Pak, ye moo tɔ tyee ewala kuku mwos. Pilat eezেকে ne eYuda náá: «Beeka mekoozi men é!» ¹⁵É di'enek bɔɔ djas eezetsim elyelepe náá: «Góa nye! Góa nye! Bema nye é melaaba!» Pilat eezedji be náá: «Bi kwyel é náá, me bem mekoozi men é melaaba?» Eboo beghaa-Zeeb eezebɔɔza náá: «Bis tok ne dhiiti mekoozi bhii mekoozi Sezaad!» ¹⁶Tin, Pilat eezeka be Yezu, éteɲ be neekebem nye é melaaba.

Yezu eebemaa é melaaba

Be eezetɔ ne Yezu. ¹⁷Tin, Yezu nye emet eezεbep melaaba me, éteɲ ewyis kɔ dɛl, da nye é tɔ pe dhiiti di be nadi edjoo tɔ lii eBhele, «Ghologhota» ε. Ye kwyel elee ε: «Di Bhoobo Lo.» ¹⁸É di tak ε esodja nabem Yezu é melaaba. É ewala ε tak wat, be zokabaabem bedhiiti bot ebá é melaaba, nwyak pe yak kyee, nwyak ngot pe yii kyee. Yezu nadi é, kuku tak.

¹⁹Pilat zokalwom náá, be nɔɔ mɔɔ pet ebaya, da be é tsel kɔ melaaba me tak. Kɔ mɔɔ pet ebaya ε tak, be nakwyal é náá: «Yezu, mot Nazalet, mekoozi me eYuda.» ²⁰Bete ne bot ε mbyak eYuda naalaa Ekwyala e tak etée náá, di be nabem Yezu é melaaba ɔ, nabe é, é ngwoob dɛl, deenek, Ekwyala e tak nabe é tɔ lii eBhele, ne tɔ lii bot ε mbyak Lɔm, dɔɔ ne tɔ lii eGhelek. ²¹Tin, wɔ gwaa eboo beghaa-Zeeb zokazeke ne Pilat náá: «Ye be ààgoka náá, wɔ kwyal náá: «Mekoozi me eYuda.» Tin, wɔ goka ne ekwyal é náá: «Mot tak ke é náá: Me é mekoozi me eYuda.» » ²²Pilat eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Sa me zekwyal ε, ye lik é kwyal.»

²³Dáa esodja nasilal ebem Yezu é melaaba ε, be eezenɔ ekaad be, wɔ gwaa, be zekaa ye mekee mená, mot ne mot ne ye ekee. Be zokabaazenɔ lɔbɔ ye nadi lata ne kel wat kana pe si kekum pe εko ε. ²⁴Tin, esodja moo tin eke pak'ɔɔ

náá: «Sa mena àànyaaka lɔɔ yak. Deenek djhoosaka egwyeeɗ, éteɗ mena neeguka mot aanaɗ ye ɗ.» Ye é deenek é, mekana e Zeeb di elée náá:

«Be naakaa ekaad bam.

Be naasa egwyeeɗ éteɗ enɔɗ é kaad'am'».

nabela esuk. Beeka, dáa esodja nasa é, ye é yenek.

²⁵Nyeeɗ e Yezu nabe é tin tetel, é ngwoob melaaba, be ne mɔn-nyeeɗ, zenɔɗ Maali mwaa Keleopas, ɗɔɗ ne Maali, moma del e Makdala. ²⁶Yezu eezeebe nyeeɗ, tin, djekel nye nadyeebakwyel ɗ é ngwoob'e. Nye é boozeke ne nyeeɗ náá: «Nyaagam, beea mɔn'ɗ.» ²⁷Bhii tak, nye eezeeke ne djekel tak náá: «Beea nyooɗ é». Tin, kana ewala elenek, djekel yenɔk eezɛnɔɗ nye, tó, kedi é di wat be ne ne to ndjaɗ'e.

Esyee e Yezu

²⁸Bhii etep binek, dáa Yezu nadi egu náá, etep djas nabe é, ye naazesael e, nye é boozeke náá: «Me é ne gwyee medii'» Nye nake deenek e etee náá, etep djas nadi to Ekwyala e, neebela esuk. ²⁹É di tak, ye nabe é ne bhe menyok me na bwaaz-bwaaz toɔɔ. Tin, wo gwaa esodja zokaduu pes menyuku to menyok me tak, be eezekol é lee mɔɔ le. Bhii tak, be eezeseɗ ye pe pak nuub e Yezu. ³⁰Yezu eezede menyok me na bwaaz-bwaaz menek, bhii tak, nye zeke náá: «Djas eedjala!» É di'enek, nye eezesil lo si, bhii tak, nye eezesil eswos.

Sodja eelum Yezu é ebhaaz ne ekɔɔ

³¹Ye nabe é, é ges dwoo saba. Ekukuma e eYuda nabe é ààkwyel náá, myonɗ di ko melaaba é dwoo saba. Bela náá, ye nabe é boo dwoo saba. Tin, be é boozeke ne Pilat náá, nye lwom bot, be kebwak meko me bot e nadi é melaaba ɗ, da be é dis myonɗ mɔɔ. ³²Tin, esodja naazezye zebwak meko me bot ebá nabemaa é melaaba lɔɔɗ wat ne Yezu ɗ. ³³Dáa be nakazyee éteɗ ezebwak ye Yezu e, be kabee é, nye eezegwyee. Ye é éteɗ tak e be nadi ààbwak nye meko. ³⁴Tin, wo gwaa sodja ngot zokazelum nye ne ekɔɔ é ebhaaz. Wo gwaa, ghiya ne medii zokazewyis é sum di tak. ³⁵Mot nabee ne mis me dáa éteɗ bak djas nadi esael e, nyey e di ekaada etep bak. Eteɗ ee nye di elée wak e, ye é etep etsɛtse. Nye ne gu náá, nye lee é etep etsɛtse, etee náá, biyo pe, bi neemyaal. ³⁶Eteɗ bak djas nasael é, etee náá, sa nakwyalaa to Mekana e Zeeb náá: «Nye aanàkwaabwakaa gwyee wat e» neebela esuk. ³⁷É dhiiti di, Mekana e Zeeb baalee é náá: «Be waabee mot be lum nye ne ekɔɔ ɗ'».

Muu e Yezu eekenegaa to evit

³⁸Bhii tak, Zozef mot del Aelimate eezewaab ne Pilat náá, nye dje nye ze éteɗ enɔɗ muu e Yezu, nye neekedel. Zozef nabe é djekel e Yezu to syaab, etee náá, nye nadi ekaab ekukuma eYuda. Pilat zokamyaal, bhii tak, nye eezetó, kenɔɗ muu e Yezu. ³⁹Nikodhem, mot nató keboma ne Yezu dhiiti dwoo é pum ɗ, zokazyee. Nye nazye é ne epuza e bemenanas ekilo mekam-melel ee nasael ne miid ne aloe e'. ⁴⁰Tin, boɔ beba eezɛnɔɗ muu e Yezu. Wo gwaa, be zepil ye

y 19.24 Med 22.19 z 19.28 Med 22.16; 69.21-22 a 19.36 Ewy 12.46; Ela 9.12; Med 34.21

b 19.37 Zal 12.10 c 19.39 nasael ne miid ne aloe ye é bemul na mbee menuub nasael ne epek ne eka e le e. eYuda nadi eso ye to epees e kaad, da be é del muu ne ye e.

tɔ epes e bheeza, ne eseso menanas menek é tak. Bot ε mbyak eYuda dyeeba-zezye ne esa é deenek, é sok be di ekeḁel mot ε. ⁴¹É ngwoob di be nawa Yezu é melaaba ɔ, ye nabe é ne bok wat tin. Tɔ bok tak, ye nabe é ne evit ε na bes^d, nadi náá, be dinaa ààpawa mot tɔ tak sok ε. ⁴²Dáa ye nadi náá, ye nabe é é ges dwoo saba eYuda ε, ne dáa ye nabela náá, evit nadi é ekunaape ε. Éteṗ tak ε, be nanεεg muu ε Yezu tɔ tak.

Evit toto

20 ¹Kεεṇ tɔ ghooghom melem me dwoo yenga, Maali moma del Makdala eezetɔ pε evit. Nye kabee é, evit moo mbek, boo ekok é nadi ediya-laa evit ne ye ɔ, moo biṇela é ngwoob evit. ²Nye eezesum kaab, tɔ, keboma ne Simɔṇ Pyeēd ne dhiiti djekel ε Yezu nadi ekwyel εbuepe ɔ. Tin, nye eezelee be náá: «Be eedis muu ε Gheṇ tɔ evit ε le. Bis ààḡu pε kyee be kenεεg nye ε.»

³Tin, Pyeēd be ne dhiiti djekel eezεεɔ menyel tɔ pε evit ε tak. ⁴Bɔɔ djas bebá eezesum kaab. Dáa be nadi ekaab ε, dhiiti djekel yenɔk naadhaa Pyeēd ne kaab, nye eezekum pε evit εsok. ⁵Tin, nye eezemalal gwyák tɔ evit, nye kabee é bɔɔ epes ekaad ee be nadipal Yezu nyel ne ye ε, neεga si. Nye kadi é, ààni tɔ evit. ⁶Simɔṇ Pyeēd mot nadi edu nye pε bhis ɔ eebaazekum ye. Wɔ gwaa, nye zenɔ tɔ evit, nye kabee é bɔɔ epes e kaad be nadipal nye nyel ne ye ε, neεga si. ⁷Dɔɔ ne bhεε be nabutal lo ε Yezu ne ye ε. Bhεε tak nabe é ààdi é di wat ne bɔɔ epes e kaad be nadjel nye nyel ne ye ε. Bhεε nadi é, pila é dhiiti di. ⁸Tin, djekel naleekum εsok ɔ, zokazeni tɔ evit. Dáa nye nabee deenek é, nye eezedum koṇ ne Yezu. ⁹Tin, kekum ewala elenek, bedjekel ε tak nabe é, be dinaa ààmet εsuk ε Ekwyala yii Zeeb di eke náá, Yezu nawaadi é gom tɔ esyee ε. ¹⁰Bhii tak, bedjekel binɔk bebá eezesik, tɔ pε ndjaṇ'ɔɔ.

Yezu eezelyaal Maali moma Makdala nyel

¹¹Maali nadi é tetel pε kel é ngwoob evit, nyey edje. Dáa nye nadi edje ε, wɔ gwaa nye malal, gwyák tɔ evit. ¹²Nye kabee é, efofop ebá ne ekaad e na puu é menyel, bɔɔ mendiindil é di be nanεεg muu ε Yezu ɔ. Ngɔt pε kyee be nanεεg lo ε Yezu ε, nwyak ngɔt pε kyee meko. ¹³É di'enek, efofop eezεdji nye náá: «Wɔ dje yé?» Nye eezεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Be eedis Gheṇ'am, me ààḡu pε be kenεεg nye ε.»

¹⁴Dáa nye nalii deenek é, nye eezeliig mis, nye eebee Yezu tinaak tetel. Tin, Maali nabe é ààḡu náá, ye nabe é Yezu. ¹⁵Wɔ gwaa, Yezu zεdji náá: «Wen moma, wɔ dje yé? Wɔ saa zε?» Nye nagu é náá, ye nabe é mot-mesa me bok. Ye é éteṗ tak ε nye nabɔɔza ne ne náá: «Gheṇ, ye be náá, wɔy ε dis nye ɔɔ, leeε me pε wɔ kenεεg nye ε, me neetɔ, kenɔɔ nye.» ¹⁶Tin, Yezu eezeke ne ne: «Maali!» Nye eezeliig, gwyák pε Yezu nadi é. Bhii tak, nye eezelii ne ne tɔ lii eBhele náá: «Labhuni!» Ye kwyel elεε é: «Lyoel». ¹⁷Yezu eezeke ne ne náá: «Nàmet me etεε náá, me dinaa ààpabyet pε daa Saagam. Deenek, tɔa, kelεε ne bɔn-nyεεg bam náá, me epebyet pε daa Saagam, mot baadi pε Seεg'en ɔ, pε daa Zeeb'am, mot baadi pε Zeeb'en ɔ.»

¹⁸É di'enek, Maali moma del Makdala eezesik, tɔ pε bedjekel nadi ε, nye eekelεε be náá: «Me eebee Gheṇ!» Bhii tak, nye moo elεε be etεṗ ee nye naleε nye ε.

Yezu eezetel bedjekel be nyel

¹⁹Ye nazobe é dwoo yenga tak wat bikoko, bedjekel nadi é bɔɔ djas é di wat to dhiiti ndjaa. Ye nabe é, be eekɔɔl ebe e ndjaa ghij, etee náá, be nadi ekaab ekukuma eYuda. Yezu eeezye, nye eezetyaa tetel kuku ebwak e loɔ. Nyey ne nɔɔ náá: «Egwyem di ne nen!»

²⁰Tin, dáa nye nasilal eke ne nɔɔ deenek é, nye moo tin elyaal be ebham mepyon membo me, ne yii ebhaaz be. É di'enek, elyem e bedjekel nadi é tɔɔɔ ne memyaala dáa be nabee Gheɲ e. ²¹Yezu eebaazeke ne nɔɔ náá: «Egwyem di ne nen! Dáa Saagam nalwom me e, mam pe me eelwom bin.»

²²Bhii mekpa menek, Yezu eezewuubal kɔ loɔ, nyey ne nɔɔ náá: «Nɔɔka Sisim na Dee! ²³Bot e bi aapel mesyem mɔɔ ɔ, mesyem mɔɔ waapelel. Bot e bi aapee epel e mesyem mɔɔ ɔ, mesyem mɔɔ aanàkwaapelel.»

Yezu eezetel Toma nyel

²⁴Ghuna ngɔt to bedjekel kam ne bebá, Toma mot nagetaa din e Ewas ɔ, nabe ààdi tak é gheɲ Yezu natel be nyel e. ²⁵Tin, bedhiiti bedjekel zokazelee nye náá: «Bis eebee Gheɲ!» Wɔ gwaa, Toma zebɔɔza ne nɔɔ náá: «Me di ààbee ebam e mepyon me epɔndi to membo me ɔ, me di ààwa djin to ebam e mepyon me tak ɔ, me di ààwa mbo to bam be nalum nye ekɔɔ é ebhaaz ɔ, ye di ààbe deenek ɔ, me tok ne ghwyil emyaal.»

²⁶Yenga wat bhii tak, bedjekel nabaadi é zeeɔa é di wat to ndjaa. Toma nadi é tin, be ne benɔɔ. Mebe me ndjaa nadi é ekɔɔla ghij. Tin, Yezu eezetuula, nye eezetyaa tetel kuku ebwak e loɔ. Nyey ne nɔɔ náá: «Egwyem di ne nen!» ²⁷Bhii tak, nye eezeke ne Toma náá: «Wa djin'ɔ wak, da wɔ é bee membo mam. Seɔba mboɔ, da wɔ é zewa to ebhaaz bam. Kata eswonol, da wɔ é dum koɲ ne Zeeb!» ²⁸Tin, Toma eezebɔɔza náá: «Gheɲ'am, Zeeb'am!» ²⁹É di'enek, Yezu eezeke ne ne náá: «Wɔ dum koɲ'ɔ ne nam e, etee náá, wɔ eebee me? Enyɔ ne bot e di edum koɲ ne nam, bɔɔ ààbee me ɔ!»

Meso me mekana mak nakwyalaa e

³⁰Yezu naasa dhiiti bete ne endem e mebwala é mis me bedjekel be, ee di ààdi kwyalaa to mekana mak e. ³¹Yak tak nakwyalaa é, étep bi neemyaal náá, Yezu é Mesia Mɔn e Zeeb. Tin, bi e dum koɲ ne ne deenek ɔ, bi é waabela tsik na kɔm-kɔm ne din e le.

Yezu eebaazelyaal nyel ne bedjekel be

21 ¹Ba melu bhii tak, Yezu eebaazetel nyel tela sis ne bedjekel be é eboɲ e dii Tibeliaad. Beeka dáa ye nadhaɲ e. ²Simɔɲ Pyeed, ne Toma nadi edjóoaa Ewas ɔ, zenɔɔ Natanael mot ghaada Kana, pe kyee dik Ghalile, baazenɔɔ bɔn e Zebede bebá, ne bedhiiti bedjekel bebá, be nadi é sama wat. ³Simɔɲ Pyeed eezeke ne nɔɔ náá: «Me epetɔ kelóo ngwyep.» Be eezebɔɔza ne ne náá: «Djhookaka.»

É di'enek, be eezewyis, zeni to boo eléed. Tin, é pum yenek djas be nabe é ààkobela sonok. ⁴É melem keɲ, Yezu eezetyaa é ngwoob dii tak. Tin, bedjekel naabee nye, ààgu náá, ye é Yezu. ⁵Nye eezeke ne nɔɔ náá: «Biɔ mengbaaz, bi tok ne ba besu?» Be eezebɔɔza ne ne náá: «Hooo, bis tok ne ye.» ⁶Nye eezeke

ne nɔɔ náá: «Laka ɛwyet pe kyee mbo eghen e boo eleed bin, bi é waabela.» Tin, be eezela ɛwyet, wɔ gwaa, be zebela bete ne besu. Mebu me tak ààdjala ne dāa be aakwak eghee ye. ⁷Djekel Yezu nadi ekwyel ebuepe ɔ, zokake ne Pyeed náá: «Ye é Ghen!»

Dāa Simɔɔ Pyeed nagwak mekpa me náá: «Ye é Ghen e!» Nye eezekɔl ndjookuwa ye é kuu, etee náá, ye nabe é, nye naadis ndjookuwa étep ela ɛwyet. Bhii tak, nye eezeghaaga tɔ dii. ⁸Bedhiiti bedjekel eezebula tɔ boo eleed, bɔɔ é dul ɛwyet tɔɔɔ ne besu tɔ tak. Be nabe é ààdyeebatseta ne eboɔ, be nadi é tyee emetele dhet (100) ne eboɔ. ⁹Dāa be nazesee ne eleed é bɔs ε, be kabee é du ne su kɔ tak, zenɔɔ mapa. ¹⁰Yezu eezeke ne nɔɔ náá: «Dhaka ne bedhiiti besu ε bi gó ε.»

¹¹Tin, Simɔɔ Pyeed eezego tɔ eleed. Nye eezedul ɛwyet ε nazelwood ne besu ε, pe kyiid. Deenek, tɔ ɛwyet, ye nabe é ne eboo besu dhet ne mekam-meten ne elɛl (153). Tin, ne eboo besu binek, ɛwyet nabe é àànyee. ¹²Bhii tak, Yezu eezeke ne bedjekel náá: «Dha deka!» Tin, tɔ bedjekel, ye nabe é ààbe ne mot ngɔt naabee nuub'e, dji náá: «Wɔ é zε?» Etee náá, bɔɔ djas nadi egu náá, ye nabe é Ghen. ¹³Yezu eezetiila. Wɔ gwaa, nye zenɔɔ mapa, kaa be ye ε. Bhii tak, nye eebaazenɔɔ su, kaa be ye ε. ¹⁴Yenek tak nabe é tyee esok elɛl ee nye nalyaal bedjekel be nyel, bhii nye nagom bhis esyee ε.

Yezu eezebulal egwakel ε be ne Pyeed

¹⁵Bhii be nasilal ede edee ε, Yezu eezeke ne Simɔɔ Pyeed náá: «Simɔɔ mɔn Zaṇ, wɔ ne kwyel me dhaa bak bot é?» Simɔɔ ezezebɔɔɔ náá: «Heee, Ghen, wɔy wɔ emet ne gu náá, me ne kwyel wɔ.» Tin, Yezu eezelee ne ne náá: «Wyela bɔɔ ebhata bam.» ¹⁶Nye eebaazedji-djia sis tyee esok ebá: «Simɔɔ, mɔn Zaṇ, wɔ ne kwyel me?» Tin, Pyeed ezezebɔɔɔ ne ne náá: «Heee, Ghen, wɔ ne gu djas. Wɔ ne gu náá, me ne kwyel é wɔ!» Yezu eebaazezebɔɔɔ ne ne náá: «dia mbaalel etaa bam.» ¹⁷Nye eebaazedji-djia sis tyee esok elɛl náá: «Simɔɔ, mɔn Zaṇ, wɔ ne kwyel me?» Tin, lyem nabe é, ye kpaa Simɔɔ ne dāa nye nabaadji medjin me tak djia sis náá: «Simɔɔ, mɔn Zaṇ, wɔ ne kwyel me?» Tin, Pyeed ezezebɔɔɔ ne ne náá: «Ghen, wɔ ne gu djas, wɔ ne gu náá, me ne kwyel wɔ!» Yezu eebaazezebɔɔɔ ne ne náá: «Wyela ebhata bam. ¹⁸Me lee wɔ é tsetse náá, é ghen wɔ nadi, wɔ dinaa ngbaaz ε, wɔ nakokɔl bhete yɔ é kuu ε, wɔy wɔ emet. Wɔ natetɔ é, pe lyem'ɔ nadi ekwos etɔ ε. Tin, é ghen ye aakabe náá, wɔ ezegeeb ε, wɔ aazokaseseb é membo, da mot sis é kɔl wɔ bhete. Da nye é tɔ ne nɔ pe lyem'ɔ aadi ààkwos etɔ ε.» ¹⁹Ne mekpa menek, Yezu nadi elyaal é dāa esyee ε Pyeed aadi ε, dāa esyee ε le aadje Zeeb duu ε. Bhii tak, Yezu eezeke ne ne náá: «Dua me!»

Yezu be ne djekel nye nadi ekwyel ebuepe ɔ

²⁰Pyeed eezeliig mis, nye eezebee djekel ε Yezu nadi ekwyel ebuepe ɔ. Djekel tak é mot namalal kɔ Yezu é sok be nadi ede edee ε. Da nye é zedji Yezu náá: «Ghen, eze aakeka wɔ gha?» ²¹Tin, beea Pyeed nabee nye ε, nye eezedji Yezu náá: «Haaa nyey, Ghen, eyé aasa nyey?» ²²Yezu ezezebɔɔɔ náá: «Me kwyel náá, nye di ne tsik keyaka ne dwoo me aabula ɔɔ, ye gwyák wɔ wo? Wɔy, dua me!» ²³Tin, len tak eezeke pak bot ε nadi dum koɔ ne Zeeb ɔ náá, djekel yenɔk aanàkwaagwyε. Ghuna Yezu nabe é ààke ne Pyeed náá: «Nye

aanàkwaagwye.» Nyey nake é náá: «Me kwyel náá, nye di ne tsik, keyaka ne dwoo me aabula ɔ, ye gwyák wɔ wo?»

²⁴Ye é djekel tak nye emet ε di ekaada etep ee nye bee ε. Nye é boowa ye tɔ Ekwyala. Deenek, mena ne guka náá, etep ee nye di elε ε, ye é tsetse.

Lii mesik

²⁵Yezu naabaasa bedhiiti bete ne esonok. Ye pe di é be náá, etep binek djas nakwyalaa ε kwyalak ɔɔ, pe ye aanàkwaabelaaa di ekwom bemekana me tak kɔ εko ε bɔs'ak djas.

Mekana me

Mesa me

Bot e Lwoma

Eniel

Mekana me mesa me bot e lwoma ye bhɔɔba é Mbée Bhaadal e Luk nakwyal e. Nye kaada é dǎa bot e lwoma, bot e Yezu nalwom ɔ, nagoola bhaadal'e. Be nakan egoola ye é pe Yeluzalem, bhii tak pe kɔ epes e medhik me nadi mbakambaka ne tin e, bhii tak pe kɔ medhik me di é ngwoob ne ngwoob boo dii mesɔn me Mediteelane e. Deenek, be naasa **lwomel** Yezu nalwom náá, be sa é (Luk 24.47-48, bot e lwoma 1.8).

É meken me mekana me bot e lwoma, Yezu eebyet tɔ gwoo pe daa Zeeb (1.9). Nenak nye tokape é di wat be ne benɔɔ dǎa nye nadidi sok e, é di'enek, nye eedhis bedjekel be Sisim na Dee, nadus pe daa Zeeb e (elajel e ebá 2). Sisim tak é di edje be ghwyil ekegoola embée esa ee Zeeb sa e. Meken ne mesik me mekana me bot e lwoma, Sisim na Dee epedul bedhiiti bot e di edum kɔɔ ne Zeeb ɔ pe daa Yezu.

Kekum pe elajel e kam ne ebá (12), **mot-lwoma Pyeed** di mot ghoɔ tɔ etep ee di kaadaa tɔ mekana me bot e lwoma e.

Bedjekel e Yezu é eYuda, be é kuku etɔ pe kok Ndjaa-ebuwa Yeluzalem, tin, be nadi elii kɔ esu e lyoel yɔɔ. Deenek, tyee wat ne Yezu, be nabe ààdi egwakel ne beghaa-Zeeb (elajel e elél kekum yii eten ne elél 3–8).

Bot e zedum kɔɔ ne Zeeb ɔ, be eezetɔ kɔ mel me kyee dik Yude djas, pe Samaali ne pe medhik me sis. Be nadi egoola Mbée Bhaadal pe daa bot e membyak me sis (elajel e eten ne elél kekum elajel e kam ne ebá 8–12). Yenek é dhiiti sa na bes. É gheɔ tak, eYuda bɔɔ bemet é nazodi egu Zeeb ngɔt tak. Be nadi egek náá, bot e bedhiiti bezeeb e sis tok ne ghwyil egu nye. Tinaak, Yezu Klisto epesa náá, bot djas needi ne egwakel ne Zeeb. Ezeega ekele-tye, neghu ezeega ndjaa mendjaala epebyel. Ye epebilel, ebilel ne ebilel. Bot e di tɔ tak ɔ, ye é bot e mbyak eYuda ne bot e membyak me sis.

Kana pe pak elajel e kam ne elél (13), **mot-lwoma Pɔl** é kazedu bhis e Pyeed tɔ Ekwyala yii mekana me bot e lwoma. Yezu Klisto é nadjóo Pɔl (elajel yii eten ne ená 9). Bot e zeeega mendjaala Antioɔs pe kyee dik Siili zokazée nye ne bedhiiti bot e nakwaadi egyee ne ne ɔ, etep be neekegoola Mbée Bhaadal e Yezu Klisto etsetape pe medhik me sis. É eken é elajel e kam ne elél, kekum elajel e mekam-membá ne eten ne elél (13–28), ye liial é medjoɔ me lwomel'e. Ye kaada é dǎa

Mbɛ Bhaadal eezedjala mbaka-mbaka nɛ Mediteelane kɛkum pɛ ghaada Lɔm nadi ɛ boo ghaada ekukuma kyee dik tak.

Mbɛ Bhaadal ɛ Yezu Klisto Luk nakwyal ɛ, ɛpelii ɛ ɛtɛp dum nɛ ɛ ghɛŋ Yezu nadi kɔ bɔs ɛ. Tɔ mekana mɛ mesa mɛ bot ɛ lwoma, yɛ ɛ ɛkɛn ɛɛwala ɛ zɛɛga ndjaa mendjaala. Yɛ ɛ ɛwala ɛ ekeletye, bot ɛ di edum koŋ nɛ Zɛɛb ɔ, di egoola melu djas nɛ ɛ edi djas Mbɛ Bhaadal ɛ Yezu Klisto. Bɛ goola yɛ ɛ pɛ daa bot ɛ membyak djas, nɛ pɛ daa bot ɛ ezeɛga mendjaala mɛ bezɛɛb ɛ sis djas, pɛ daa bɔɔ dhyeeb, nɛ pɛ daa eboo bot, pɛ daa bekum ɛ bot nɛ pɛ daa bedjel.

Yezu eekɛk bot ɛ lwoma Sisim na Dɛɛ

1 ¹Sɔ'am Teofil, tɔ mekana mam yii ɛsok, mɛ naakaada ɛtɛp ɛ Yezu nasa ɛ, nɛ mɛlyo mɛ nyɛ nalyo ɛ mɛkɛn ɛ, ²kɛkum dwoo Zɛɛb nasa nɔ́á, nyɛ byet tɔ tɔ gwoo ɛ. ɛsok nɛ nyɛ nɛ byet tɔ tɔ gwoo, yɛ nabe ɛ nyɛ eelik bot ɛ lwoma mɛlyo nɛ ghwyil Sisim na Dɛɛ. ³Eteɛ nɔ́á, bhii mezuk mɛ nyɛ nazuk gwyɛ ɛ, nyɛ nadidi elelyaal bɛ nyɛl, ɛtɛp bɛ neemyaal nɔ́á, nɛ tsɛetse nyɛ ɛ nɛ tsik. Melu mekam-mená, nyɛ nadi elelyaal bɛ nyɛl, nyɛ nadi elii nɛ nɔɔ kɔ ɛsu ɛ ɛyɔŋ ɛ Zɛɛb. ⁴Dhiiti dwoo, nyɛ nadi ede edee lɔɔg wat bɛ nɛ bɛnɔɔ, nyɛ eezɛke nɛ nɔɔ nɔ́á: «Sa mot ààtseta nɛ ghaada Yeluzalem. Bwoodka sa Saagam nakek ɛ, sa mɛ naleɛ bin ɛ. ⁵Eteɛ nɔ́á, Zaŋ Nduuel-bot naduu bot Zɛɛb ɛ tɔ medii, yɛ kabe biyɔ ɔɔ, tɔ melu mɛ di ezye yenek, bi aaduwa Zɛɛb ɛ tɔ ghwyil Sisim na Dɛɛ.»

Yezu eebyet pɛ tɔ gwoo

⁶Deenek, bot ɛ nasɛga ɛ di wat bɛ nɛ Yezu ɔ boozɛdji nyɛ nɔ́á: «Ghɛŋ, yɛ ɛ ɛwala ɛlak ɛ wɔ aagomal ɛyɔŋ ɛ Yisalaɛ ɛ?» ⁷Yezu eezɛbɔɔza nɔ́á: «Dum nɛ tɛp ɛwala, nɛ dwoo lenek, yɛ ààgwyák biyɔ, etɛɛ nɔ́á, Saagam naazekoobal yenek nɛ ghwyil'ɛ. ⁸Yɛ kabe biyɔ ɔɔ, bi ɛ waabala boo ghwyil ɛ sok Sisim na Dɛɛ aasul kɔ len ɛ, bi aadi ɛ betyaasɛs bam pɛ Yeluzalem, pɛ kyee dik Yude nɛ Samaali kɛkum pɛ mesik mɛ bɔs.» ⁹Bhii Yezu nake deenek ɛ, nyɛ eezɛbyet tɔ tɔ gwoo, bɔɔ djas ebee, wɔ gwaa, eguud zokazɛdipal nyɛ ɛ mis mɔɔ.

¹⁰Dáa bɛ nadi egwyák tɔ gwoo ɛ sok Yezu nadi ebyet ɛ, ɛ di tak, bot ɛbá nɛ ekaad ɛ na puu eezɛtuula bɛ, ¹¹bɛ eezɛke nɛ nɔɔ nɔ́á: «Bot ɛ Ghalile, ɛtɛp yɛ bi di egwyɛ ɛ gwyák tɔ gwoo? Yezu yenɔk, mot Zɛɛb zedis nyɛ pak'en, nyɛ tɔ tɔ gwoo ɔ, nyɛ aabaazobula ɛ dhatyee bi bee nyɛ ɛ byet yenek.»

Mot nadjila Yudas ɔ

¹²Dáa bɛ nadus pɛ ɛtsok ɛ pyeeb oliv ɛ, bot ɛ lwoma eezɛsik pɛ Yeluzalem. ɛtsok ɛ tak natseta nɛ ghaada ɛ, tyee pes ɛwala wat ɛ kyeeɛ meko. ¹³Dáa bɛ nakum pɛ Yeluzalem ɛ, bɛ eezɛni tɔ dhiiti dhɛŋ nadi pɛ ɛko ɛ, yɛ nabe ɛ di bɛ nadi ezezye nɛ ɛsɛga sok ɔ. Yɛ nabe ɛ Pyɛɛd, Zaŋ, Zak, Andele, Filip nɛ Toma, zɛnɔɔ Bhaatelemi, nɛ Matye, Zak mɔn ɛ Alfe, Simɔŋ mot di tɔ ɛdhuu ɛ bot ɛ nadi ɛdjóoaa ɛZɛlɔt ɔ, zɛnɔɔ Zuud, mɔn ɛ Zak. ¹⁴Bɔɔ djas, bɛ nabe ɛ nɛ mefulu mɛ ɛsesɛga ɛ zɛɛga mendjaala bɛ nɛ boa, nɛ Maali nyɛɛg ɛ Yezu, zɛnɔɔ bɔn-nyɛɛg ɛ Yezu ɛsok nɛ ɛsok.

¹⁵Dwoo wat, wɔ gwaa, bot ɛ nadi edum koŋ nɛ Zɛɛb ɔ zokazɛsɛga ɛ di wat, metan mɛ bot ɛ tak nabe ɛ tyee bot dhɛt nɛ mekam-membá (120). Wɔ gwaa,

Pyeed zetyaa tetel kuku ebwak e ɓɔ, nye eezɛke nǎá: ¹⁶«Bɔn-nyeeɓ bam, ye nagoka é nǎá, sa Sisim na Dee naloole tɔ Ekwyala e Zeeb é sael. Pe tɔ nuub e Dhavid, nye naaloolii dum ne Yudas nǎá, ye é Yudas e nadul bot e nazemet Yezu ɔ. ¹⁷Nye nadi é ngɔt tɔ ɓɔɓ'es, nye nabe é nye eebela ye kyee ekee tɔ lwomel bis nalwomaa ε. ¹⁸Deenek, ne epata ee be nadjɛ nye, éteɓ nye neekeka Yezu ε, nye naabɔm pyeeb. Nye nabe é nye eeduma si ne eghet é ɓɔs, mɔ tii nye, mendja djas pɛ kel. ¹⁹Bot e Yeluzalem djas naagwak tɛp tak, é di tak é be naget pyeeb tak tɔ lii'ɔ «Akeledama». Ye kwyel elee é «pyeeb ghiya».»

²⁰«Tinaak, beeka sa di kwyala tɔ mekana me Medjeeb ε:

“Ndjaŋ'e goka ne elik é wum;

sa dhiiti mot àalik tɔ tak.”

Ye nabaakwyalel é nǎá:

“Da dhiiti mot é zɛɗjila nye tɔ mesa me.”

²¹Ye goka ne enɔŋaa ε, mot ngɔt tɔ sama bot e nadi egyee mena ne benɔɔ é sok mena nadi ekeka melu djas mena ne Gheŋ Yezu ε, ²²kekan dwoo Zan naduu nye Zeeb ε, keyaka ne dwoo Zeeb nadis nye pak'enaka ε. Mot tak aakadi é tyaases mena ne benɔɔ, éteɓ ekebaŋa ne bot nǎá, Yezu naazegom bhis esyee e le.»

²³Tin, be eezelyaal be bot ebá: Ye nabe é Zozɛf, dhiiti din e le nabe é Bhaa-lasabhas, nye nabaadi edjóaa é Yustus, zenɔɔ Matyas. ²⁴Bhii tak bot e nadi edum koŋ ne Zeeb ɔ zokazeseɛga, be moo tin edjaala nǎá: «Gheŋ, woy mot di egu ebhum elyem e bot ɔ, lyala bis mot wɔ tɔ, tɔ sama bot ebá bak ɔ, ²⁵éteɓ nye needi ngɔt tɔ sama bot e lwoma, é di mesa ε Yudas mot lik bis, da tɔ ye é di di egoka ne ne ɔ.» ²⁶Wɔ gwaa, be zesa dhiiti egwyeeɓ, egwyeeɓ e tak kasée é Matyas. Matyas é boozeni tɔ sama bot e lwoma kam ne ngɔt.

Ezye e Sisim na Dee

2 ¹Dáa dwoo Patekɔt nakakum ε, bedjekel nadi é zeeɓa é sum di wat. ²Kaseka tɔ gwoo é, dhiiti mewuŋal dáa ghuu na lyel-lyel eezelwoodal ndjaa djas be nadi tɔ tak ε. ³Tin, be eezebee esonok eezetyaa ko elo ɓɔɔ, tyee mengel me du. Bhii tak, wɔ gwaa ngel tak zokazebeka, ɓɔɔ epes-epes, kyee wat-wat eeketyaa ko mot ne mot.

⁴ɓɔɔ djas naalwood ne Sisim na Dee. Bhii tak be moo tin elii membyak me sis, dáa Sisim nadi edje be ghwyil elii ε.

⁵Tin, é gheŋ tak, tɔ Yeluzalem, ye nadi é ne bot e mbyak eYuda nadi ekaab Zeeb ɔ, natus pɛ kyee medhik djas di ko eko e ɓɔs ɔ. ⁶Dáa be nagwak etap elenek ε, ɓɔɔ djas zokasum ekaab zeseɛga é di wat, be moo tin edjoka ebuepe etee nǎá, mot ne mot nadi egwak bedjekel elii elii e membyak mɔɔ. ⁷Be naadyeebadjoka ebuepe, ɓɔɔ nǎá: «Bot e di elii'aak, tok bot e kyee dik Ghalile? ⁸Ye sa dáa nǎá, mot ne mot pak'ena gwak sa be di elii é tɔ lii mbyak'e? ⁹Pak'ena wak, ye é ne bot e dus pɛ dik Paaletes, dik Medes, zenɔɔ dik Elam. Bedhiiti bot dus é pɛ Meezopotami, pɛ kyee dik Yude, pɛ del e Kapadɔs, ne Pɔŋ pɛ kyee dik Azi, ¹⁰pɛ Fiilizi, ne pɛ Panfili zenɔɔ pɛ Ezipte, ne é ngwoob del e Sylen pɛ Libi, ye nabe é ne bot e natus pɛ ghaada Lɔm ɔ. ¹¹Bedhiiti nabe é, bot e ghola Kelet, ne bot e dik Aalabi. Pak'enaka ye nabe é ne bot e mbyak

eYuda, bak bedhiiti nabe é bot e nazemyaal edjaala Zeéb eYuda ɔ. Tin, biso djas epegwak pe tɔ elii e membyak mes dáa be di elee embée ne eboo esesee Zeéb di esa e!» ¹²Bɔɔ djas naadyeebadjoka dhaa tye, be moo tin yooo ààbe ne dáa be sa, be moo tin edjinel pak'ɔɔ náá: «Yak tak kwyel elee yé?» ¹³Tin, bedhiiti bot nadi ego be, bɔɔ náá: «Elangi e menyok é di esa be ɔ!»

Pyæed eezelii ne medhuu me bot

¹⁴Tin Pyæed eezetyaa tetel be ne bak bedjekel kam ne ngot, nye moo tin etuud ne medhuu me bot elyelepe náá: «Bɔn-nyæeg bam bot e mbyak eYuda, zenɔɔ biyɔ bot e di é dwoo lak mos kɔ Yeluzalem ɔ, ye goka bi met esuk e sa di esael e. Gwakeka enyɔpe sa me di ekwyel elee bin e. ¹⁵Bot bak tok tɔ elangi e menyok dáa bi di egek tɔ elyem bin e, etee náá, mena dinaaka é é ewala eten ne ená yii melem. ¹⁶É di'enek guka náá, sa ngoolel-Mekpa e Zeéb Zowel nalee é, ye moo zesael. Nye nabe é nye eke náá:

¹⁷“Zeéb naake náá: Tɔ melu me mesik,
me waadje bot djas Sisim yam.
Bɔn bin, bɔn botom ne bɔn boa
be aadi é bengooel e Mekpa e Zeéb,
mengbaaz é waakan ebee etep tyee tɔ medhyam
tin betɔa-bot é waadjem medhyam.

¹⁸Tsæetse ne tsæetse tɔ melu menek,
me waadje Sisim yam ne bot e mesa mam yii botom ne yii boa,
be aadi é bengooel e Mekpa e Zeéb.

¹⁹Me waasa esa e mebwala pe eko tɔ gwoo,
ne endem e mebwala pe si kɔ bɔs.
Ye aadi é ghiya, du, eguud ne eguluk.

²⁰Esok ne dwoo e Gheɲ zye,
dwoo tak aadi é boo dwoo ne duma,
gwyee é waaghomela,
ngɔn é waate zoooɲ dáa ghiya.

²¹Tin, mot aadjaala ne din e Gheɲ ɔ,
nye waatsak^b.”

²²Bot e mbyak Yisael, gwakeka sa me di elii'aak: Zeéb naalyaal bin kɔkɔ mbi mot Yezu mot Nazalet nadi é. Etee náá, pak'en, Zeéb naasa eboo endem e mebwala membi ne membi é ze e Yezu. Biyɔ bemet ne gu ye enyɔpe. ²³Bi nabe é bi eeka mot tak é membo me bot e di ààgu Zeéb ɔ. Be naagó nye, bem nye é melaaba, etep binek djas nasael é dáa Zeéb naloozekek, ne elee náá, nye waasa e. ²⁴Tin, Zeéb naagomal nye bhis esyee, nye naapek nye tɔ mezuk me esyee, etee náá, ye nabe é ààdjala náá, esyee di ne eghen kɔ le. ²⁵Beeka dáa mekoozi Dhavid naake kɔ esu e le e:

“Me nadi ebebee Gheɲ sok bhwoob'am,
nye é pe mbo eghen bam ekaab náá,
me zekepwak ne bwoo.

²⁶Étep tak e di náá, lyem'am é tɔ boo menyɔ,
mekpa me nuub'am eelwood ne boo memyaala,

nyel'am é tɔ boo ebwaalel.

²⁷ Eteé náá, Gheŋ, wɔ tok ne ghwyil elik me kɔ del e edim e bot e nazegwye ɔ,

wɔ aanàkwaabet náá, mot'ɔ na Dee kesyep tɔ evit.

²⁸ Wɔ eelyaal me ze di edul bot pe tsik e, wɔ epedje me memyaala é mis mɔ^c."

²⁹ Bɔn-nyeeɛ bam, betka me lee bin popoopwon dum ne bhaab'enaka Dhavid, nye naagwye, bhii tak nye naadela. E vit e le é tak dɔɔ ne dwoɔ pan mos'ak wak ekunaaɛpe. ³⁰ Dáa nye nadi náá, nye é ngoolel-Mekpa e Zeeb e, ne dáa Zeeb nakek nye ne etuwal myoŋ ne mesoŋ me náá, ngɔt tɔ bedha be é waadjila kɔ bóó mekoozi me e. ³¹ Dhavid nabe é, nye eegu sa nawaasaɛ e. Tin, ye nabe é, nye eeleɛ bot dum ne egom e Mesia bhis esyee, éteɛ tak e nye nake náá:

"Nye nabe é ààdhuugelaa tɔ del e edim e bot e nazegwye ɔ, tin, muu'e nabe é, ààsyep tɔ evit."

³² Zeeb eegomal Yezu me di elii kɔ esu e le'aak bhis esyee. Bisɔ djas é betyaases éteɛ tak. ³³ Zeeb eesa náá, nye byet pe eko ke di pe mbo egher be, nye naabela Sisim na Dee Zeeb Seeɛ nakek e. Bhii tak, nye eelwoodal bis ne ye. Yenek é, eteɛ ee bi di ebee ne egwak, mos yenek. ³⁴ Bela náá, Dhavid nye emet nabe ààbyet tɔ gwoo, tin, ye nabe é nye eeke náá:

"Gheŋ Zeeb naake ne Gheŋ'am náá:

Dha disi pe mbo egher bam.

³⁵ Me waalwom bot e mebhuka mɔ, be di esa ee meɔ mɔ aanyal e^d."

³⁶ Ye goka é náá, bot e mbyak Yisalaɛ djas gu enyɔɛpe náá: Yezu bi nabem nye é melaaba ɔ, ye é nyey e, Zeeb sa mos náá, nye di Gheŋ ne Mesia!»

Bot bemil elɛl eedum koŋ ne Zeeb

³⁷ Bot e nadi é di tak ɔ naadyeebadjoka ne mbi yenek kɔkɔ mekpa. Be boozɛ-dji Pyeɛd be ne bedhiiti bot e lwoma náá: «Mɔn-nyeeɛ, bis goka ne esa dáa?»

³⁸ Pyeɛd eezɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Mot ne mot tɔ len, liigka elyem, da bi é duwa Zeeb ne din e Yezu Klisto, eteɛ náá, mesyem men neepelaa. Bhii tak, bi é waabela ekek e Zeeb, Sisim na Dee. ³⁹ Tin, Zeeb nakek eteɛ bak é kɔ esu e len, ne bɔn bin, zenɔɔ bot e di kɔ mɛl me di etsetaɛpe e, bot djas Gheŋ Zeeb'ena aadjoo ɔ.»

⁴⁰ Pyeɛd naabaalii ne nɔɔ betɛ ne edhiiti eteɛ, éteɛ be neemyaal, ne éteɛ be neebela meghaaz. Nye nadi eke ne nɔɔ é náá: «Myaalka tsik éteɛ biyɔ bɛmɛt needi ààkwye é laab bot e di mos, be eezewo ze'aak!» ⁴¹ Ye nabe é, bot ebueɛpe tɔ sama yɔɔ naamyaal mɛlyo e Pyeɛd, wɔ gwaa, be zokazɛduwa Zeeb. Dwoɔ tak, bot ekeɛ sa ye aasa bemil elɛl (3 000) naabaazɛbilel kɔ sama bot e nazedum koŋ ne Zeeb sok ɔ.

Tsik bot e zeeɛga mendjaala

⁴² Bɔɔ djas naadyeebawa zii tɔ egwak é mɛlyo me bot e lwoma nadi elyo be e. Be nadi é tɔ boo egwakɛl pak'ɔɔ, be nadi ede edee é é di wat, ne edjaala

Zeeb. ⁴³Mot ne mot nadi é ekaab Zeeb elyelepe. Tin é ze bot e lwoma, Zeeb nadi esa bete ne endem e mebwala. ⁴⁴Bot e nadi edum koŋ ne Zeeb ɔ nadi é lyem wat to egwakel. Pak'ɔɔ, be nadi ekekaa esa djas be nadi ne ye e. ⁴⁵Be nadi ebebɔmsa esa ne ekum ɔɔ. Bhii tak, epata ee be aabela e, be kekaa ye é pak'ɔɔ, é ebee ekwosak e mot di ne ye é. ⁴⁶Melu djas, be nadi eseeɔga to kok Ndjaa-ebuwa e Zeeb. Be nadi edede edee ɔɔ é, é di wat to mendjaa mɔɔ, tin be nadi ede é ne boo memyaala to elyem, ààbe ne lyem ebet. ⁴⁷Be nadi eduwal Zeeb to medjeeb, tin, bot djas nadi ekwyel be ebuepe. Tin melu djas, Gheŋ nadi ebil to edhuu e ɔɔ, bot e nye nadi etsik ɔ.

Pyeed be ne Zaŋ eetsik boka mot

3 ¹Dhiiti dwoo, Pyeed be ne Zaŋ zokazebyet pe kok Ndjaa-ebuwa étep ekedjaala, ye nabe é é ewala elél yii bikoko. ²É ngwoob eniel e di edjóoaa «Èbe e ndjaa na nyɔ-nyɔ» e, é di tak ye nabe é ne dhiiti boka mot mbyela mɔ. Melu djas bot nadi eghæe nye, zemak nye tin, étep nye neebɔ epata pe daa bot e nadi ezye pe kok Ndjaa-ebuwa ɔ. ³Dáa nye nabee Pyeed be ne Zaŋ ekwyel eni to kok Ndjaa-ebuwa e, nye eezewaab be epata. ⁴É di'enek, Pyeed be ne Zaŋ zegwyák nye kpæe. Bhii tak, Pyeed eezeke ne ne náá: «Gwyáka bis!» ⁵Tin mot'enɔk eezegwyák be kpæe, etee náá, to lyem'e, nye nadi egek é náá, be waadje nye sonok. ⁶É di'enek, Pyeed é booke ne ne náá: «Me tok ne epata, ààkobe ne ɔɔɔ, sa me di ne ye e, me epedje wɔ: Ne din e Yezu Klisto mot Nazalet, wyela da wɔ é ké!» ⁷Bhii tak nye eezemet nye pe mbo eghen, nye eezekwyee nye é ewyel. É di tak wat, meko ne metii me meko me mot'enɔk moo tin elyelepe, ⁸vaskala, é di tak wat, nye eezetyaa tetel, nye moo tin eke.

Bhii tak nye eezeni ɔɔɔ wat be ne bot e lwoma pe to kok Ndjaa-ebuwa, nyey eke, etsel, ne eduwal e Zeeb. ⁹Bot djas nadi tin ɔ naabee nye eke ne eduwal e Zeeb. ¹⁰Dáa be nagwyák náá, ye nabe é mot nadyeebadidi ndiindel é «Èbe e ndjaa na nyɔ-nyɔ» yii kok Ndjaa-ebuwa étep ewaab epata e, tin ɔɔ djas naabela bebebwole ne edjoka ebuepe dum ne sa nasaal ne boka mot'enɔk e.

Pyeed eezelii ne medhuu me bot to kok Ndjaa-ebuwa

¹¹Dáa mot'enɔk nanaada Pyeed ne Zaŋ e, bot djas to edjoka be nadi edjoka e, wɔ gwaa be zokazyee kaab pe pak be nadi e. Ye nabe é di bhaaz nadi edjóoaa, «Bhaaz e Salomɔŋ» e. ¹²Dáa Pyeed nabee deenek é, nye é booke ne edhuu e bot binɔk náá: «Bɔn-nyeeɔ bam bot e Yisalael, étep yé bi di edjoka tsik mot'ak tsak e? Étep yé bi di egwyák tyee náá, bis tsik mot'ak é ne meghwyil mes met neghu etee náá, bis epesa zii étep edu e Zeeb? Ààbe ye tok deenek!» ¹³Ye é Zeeb e Abalaam, Zeeb e Izak, ne Zeeb e Zakɔɔb, Zeeb e bebhaab binaka e lyaal duu mot-mesa me Yezu. Biyɔ bemet bi naka nye é membo me ekukuma, ne swonal e nye é mis me Pilat, kabela náá, Pilat naakwyel ebet nye. ¹⁴Biyɔ, bi naabyen mot na deɛ, na epiki, biyɔ nakwyel é náá, Pilat bet mot di egó bot ɔ. ¹⁵Deenek, bi naagó mot di nakuma tsik ɔ. Tin, bhis etep binek djas, Zeeb naagomal nye to esyee, bis é betyaases étep tak. ¹⁶Ye é kɔ esu e mebwala me din e Yezu, ne dum ne edum e koŋ ne ne e, ghwyil mot bi di ebee ne egu'aak bula. Ye é edum e koŋ ne Yezu e sa náá, nye bela tsik nyel djas bi di ebee'enek.

¹⁷Bela náá, bɔn-nyeeɔ bam, me ne gu enyɔɔpe náá, biyɔ ne ekukuma bin nasa deenek é, etee náá, bi é to boo edjak dum ne Yezu. ¹⁸Ye é deenek é Zeeb

kwyel elyaal esuk e etep ee nye naloolee tɔ enuub e bengooole e Mekpa e Zeeb djas e. Nye nabe é nye eeleé náá, Mesia me é waazuk. ¹⁹Swoolaka mefulu men, da bi é dum koŋ ne Zeeb etee náá, nye needis mesyem men. ²⁰Deenek bhii tak, Gheŋ é waazedje bin ewala e bi aawala e. Tin, nye waadhis bin Yezu, Mesia me nye naloozeto kɔ esu e len e. ²¹Nenak yak, ye goka é náá, Yezu Klisto pookodi pe tɔ gwoo, kekum melu me ye aabe náá, esonok djas é waabula bes, dáa Zeeb naloozelee tɔ enuub e bengooole e Mekpa e Zeeb be na dɛe e. ²²Ye nabe é, Moiiiz naake náá: “Gheŋ Zeeb'en é waadhis bin ngooolel-Mekpa e Zeeb dáa mam. Nye aadi é mot mbyak'en, da bi é gwak etep ee nye aalee bin e djas. ²³Mot djas aadi àagwak etep e ngooolel-Mekpa e Zeeb tak ɔ, nye waasɔaa tɔ sama bot e mbyak, bhii tak nye waagóaa.”

²⁴Tɔ bengooole e Mekpa e Zeeb djas, kana Samyel, keyaka ne bot e nakazyé bhii koŋ'e ɔ, ye nabe é be naalii ne nen dum ne melu mak. ²⁵Etep ee Zeeb nakek bin tɔ enuub bengooole e Mekpa e Zeeb e, nabe é yebɔ. Bi é ne yebɔ di tɔ ebheŋ e Zeeb nakwyal be ne bebhaab bin e. Nye naake ne Abalaam náá: “Me waasee mebyel djas, kɔ bɔs metel, kɔ lo bedha bɔ.” ²⁶Etep tak é di náá, Zeeb napookoleedhis mot-mesa me sok é kɔ esu e len, nye napookoleedhis nye é, étep nye neezesee bin metel, ne esa náá, mot ne mot neeliŋ koŋ ne embee mefulu me.»

Pyeed ne Zaŋ sok bhwoob boo kwan eYuda

4 ¹Bela tin náá, Pyeed ne Zaŋ nadi elii ne zukamwaa ne mot nadi tin ɔ. Wɔ gwaa, beghaa-Zeeb, ekukuma e bembaaale e kok Ndjaa-ebuwa, zenɔɔ bot e edhuu e eSadusee, bɔɔ zokazyé pe kyee be nadi e. ²Elyem naadyeebakpaa be, etee náá, be nabe àakwyl náá, Pyeed ne Zaŋ, bot e Lwoma bebá gheelelyo bot tɔ melyo mɔɔ náá, Yezu Klisto mot nagwye ɔ, nye eezegom. Pyeed ne Zaŋ nadi esa deenek é etep elyaal ne bot náá, ne tseetse, bot e zegwye ɔ waagom. ³Tin be boozemet Pyeed ne Zaŋ zewa be é membok. Wɔ gwaa, be zokazedjek be tin kekum melem, etee náá, be namet be é bikoko. ⁴Bela náá, bete ne bot e nagwak mekpa me bot e lwoma ɔ, ye nabe é, be naadum koŋ ne melyo mɔɔ. Metaŋ me bot e tak naabilel, kum tyee bot bemil eten (5 000).

⁵É yak melem, ekukuma eYuda, bepaa, zenɔɔ beghaŋ e mekana me etsi, zokazeseege pe del Yeluzalem. ⁶Bot e nadi tɔ zeege tak ɔ nabe é, An boo ghaa-Zeeb, Kayif, Zaŋ, Alekzandele zenɔɔ bot e mebyel e boo ghaa-Zeeb djas. ⁷Be eezetel Pyeed ne Zaŋ metetel sok bhwoob'ɔɔ, tin, be eezedji be náá: «Bi sa esesee bak ne yak mebwala, ne din e ze?» ⁸Tin, Sisim na Dɛe eezelwood tɔ Pyeed, nye é booke ne nɔɔ náá: «Ekukuma e mbyak ne bepaa eYuda, ⁹be dji bis medjin mak mos é, étep enem esa ee bis nasa ne boka mot e. Be dji bis é náá, mot'ak tsak dáa? ¹⁰Enyɔpe, ye goka é bi gu náá, biyɔ djas, dɔɔ ne bot e Yisalael, ye be náá, mot'ak eetyaa tetel ne nyel enyɔpe é mis men ɔɔ, ye é ne ghwyil din e Yezu Klisto mot Nazalet, mot bi nabem é melaaba, da Zeeb é gomal nye bhis esyee ɔ. ¹¹Yezu, mot Ekwyala e Zeeb di eleé tseetse náá:

“Ékok e bezumel mwas e,

moo é ekok di epyet ndjaŋ e’.”

¹²Tsik belaa é, ne din e Yezu Klisto nye emet. Dhiiti mot Zeeb nadhis kɔ bɔs'ak náá, nye neetsik mena ɔ, tok.»

¹³Dáa be nabee náá, Pyeéd ne Zaŋ nadi elii ne boo ebwaalel ε, bot ε zεεga boo kwan eYuda naadjoka. Be naadjoka etεε náá, ye be ε be eesiiza náá, be nabe ε mbi vanj bot ε nadi ààtɔ medjek ɔ. Be nadi egu náá, be nadi egyee ε sama wat ne Yezu. ¹⁴Tin, be nadi ebee mot natsak ɔ tetel ε ngwoob'ɔɔ, be nabe ε ààkabe ne ekpa ε eyala. ¹⁵Be eezεke ne nɔɔ náá, be wyis tɔ ndjaa epée. Be moo tin esɔs pak'ɔɔ. ¹⁶Be nadi ekeke ε náá: «Mena aasaka bot bak dáa? Etεε náá, bot del Yeluzalem djas ne gu popoopwon náá, bɔɔ ε nasa ndem mebwala mak, mena tok ne ghwyil eswonol. ¹⁷Tin, ye ààgoka náá, menduk me tep'ak gék tɔ melo me bot bak djas. Mena ε waalyak be ne mebhema náá, be nàbaalii ne bot kɔ esu ε din ε Yezu.»

¹⁸Be eezεdjoo be, bhii tak be eezelyak be elyelepe náá, be nàbaalii neghu elyo ε bot ne din ε Yezu. ¹⁹Tin, Pyeéd ne Zaŋ eezεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Péeaka biyɔ bemet neghu ye ε enyεpe ε mis ε Zεeb náá, be looba ne nen neghu be looba ne Zεeb. ²⁰Ye kabe bisɔ ɔɔ, bis tok ne ghwyil ebyen elii dum ne sa bis nabee ne mis ne εgwak ne melo ε.» ²¹Bot ε boo kwan eebaazεbhem be, bhii tak, be eezεbet be. Be nabe ε ààbe ne tyee be aazuk be, etεε náá, εdhuu ε bot djas nadi eduwal Zεeb kɔ esu ε etεp ee nasael ε. ²²Mot natsak ne mebwala ε Zεeb ɔ nabe ε ne membu mekam-mená kedhaa.

Mendjaala me bot ε di edum koŋ ne Zεeb ɔ

²³Dáa be nabet be ε, Pyeéd be ne Zaŋ eezεtɔ pe pak εdhuu ε besɔ bɔɔ nadi ε. Be moo tin ebaŋa be etεp djas eboo beghaa-Zεeb ne bepaa ε eYuda nalεε ε. ²⁴Bhii be nazεgwak etεp binek djas ε, bɔɔ djas eezεgwakel, tin, be eezεdjaala Zεeb náá: «Zεeb Mekaake, ye ε woy ε nakus gwoo ne bɔs, ne boo dii mesɔn zenɔɔ esonok djas di tɔ tak ε. ²⁵Ye ε woy ε di náá, ne ghwyil Sisim na Dee wo naasa náá, Dhauid bhaab'es mot-mesa mɔ ke náá:

“Medhik epεkuu, ye ε étεp yé?

Bot ε membyak epedi bhoob yii toto.

²⁶Bemεkoozi me bɔs eezεkomsa,

étεp ekelumla dεeb,

eboo ekukuma eezεsεεga.

Be sεεga ε, be neekelumla dεeb ne Gheŋ,

ne mεkoozi me nye nadjε ebotaɔ ɔ.”

²⁷Ye ε tsεetse náá, Eelood ne Pɔɔs Pilat eezεsεεga kɔ del elak be ne ekukuma e membyak me sis, zenɔɔ bot ε Yisalael, be needi boob kɔ esu ε Mot-mesa mɔ na Dee Yezu, mot wo nazedje ebotaɔ ɔ. ²⁸Tin, be eesa esonok djas wɔ naloogek ne ekwosak ε lɔ ε. ²⁹É di'enek, Gheŋ, beεa mis kɔ mebhema mɔɔ, tin da wɔ ε dje bot ε mesa mɔ ze egoola mekpa mɔ, ne boo ebwaalel. ³⁰Sεεba mbɔɔ, etεε náá, bot neetsak, endem e mebwala neesael ne din ε Mot-mesa mɔ na Dee Yezu.»

³¹Dáa be nasilal εdjaala ε, di be naseεga ɔ zokazεdheegel, wɔ gwaa, Sisim na Dee zokalwood tɔ lɔɔ. Bhii tak, be eezεni ε egoola Mekpa ε Zεeb ne ebwaalel djas.

Bot ε zedum koŋ ne Zεeb ɔ epεkaa esa bɔɔ pak'ɔɔ

³²Édhuu ε bot djas nadi edum koŋ ne Zεeb ɔ, nadi ε tɔ εgwakel enyεpe tɔ elyem ne esisim, ye tok ne mot ngɔt pak'ɔɔ nadi eke náá, esa be ε yii nyey nye

ne bot e lwoma binok. Be é boozeke náá: «Ye goka é, mena lyakeka tep'ak.»¹⁸ Be eezemet bot e lwoma, bhii tak be ezeekool be é membok me bot djas di ekoolaa to tak e.¹⁹ Tin, é pum, wo gwaa fofop e Ghej zokazedii ebe e ndjaa membok, bhii tak nye eezewyisal bot e lwoma, nye ezeke ne noo náá: ²⁰«Tóka pe to kok Ndjaa-ebuwa, leeka bot etep djas di edum ne tsik na bes e.»

²¹ Bot e lwoma eezegwak fofop tak. To ghooghom melem be eezetó pe kok Ndjaa-ebuwa, tin, be eezeni elyo bot melyo mwo. Boo ghaa-Zeeb, ne bot e loog'e é boozeeseg bepaa e mbyak eYuda, etep be neeboma é boo kwan. É di'enek, be eezelwom bambaalel, be kenoo bot e lwoma pe ndjaa membok.²² Tin dáa bambaalel e tak nakakum e, be aapakabela be to dhej'oo é membok. É di'enek, be eezesik pe boo kwan, be eekelée be náá: ²³«Bis bela é ndjaa membok ndiila enyope, bambaalel tin é edi boo, é mebe me ndjaa. Kabela é náá, bis aapabee mot to tak.» ²⁴ Dáa be nagwak deenek e, ye naadhaa kukuma bambaalel e kok Ndjaa-ebuwa ne eboo beghaa-Zeeb ghwyil, be moo tin esoo dum ne sa sael ne bot e lwoma e. ²⁵ É di'enek, dhiiti mot eezetuula, nye ezelee be náá: «Gwakeka! Bot e bi nakool é membok o, be é pe to kok Ndjaa-ebuwa elyo bot melyo mwo.»

²⁶ Bhii tak, kukuma bambaalel eezetó be ne bot be, etep be neekenoo bot e lwoma, bula ne noo. Tin be naalii ne noo medje-medje, aabe ne bhel, ekaab náá, bot e del ezekeus be ne mekok. ²⁷ Bhii be nakabula ne noo e, be eezepée be sok bhwoob boo kwan eYuda. Tin, boo ghaa-Zeeb moo tin edji be medjin.²⁸ Nye ezeke ne noo náá: «Bis di é bis eezelu bin elyelepe náá, bi nabaalyo bot dum ne din e mot'enok. Ghuna bi eebatasa náá, melyo men kedjala ko ghaada Yeluzalem djas. Bi kwyel esan é náá, embee ebaka e esyee e mot tak kwe ko elo bis é?» ²⁹ Pyeed be ne bedhiiti bot e lwoma ezebozza náá: «Ye goka ne elooba ne ze, ne bot ohoo, ne Zeeb?» ³⁰ Zeeb bebhaab binaka eegomal Yezu bi nagó nye, mbema ko melaaba o. ³¹ Zeeb eetel nye tetel pe mbo egehej be, nye eedje nye dék edi mekoozi ne Metsik-bot. Nye nasa deenek é, etep edje bot e mbyak Yisalael ze etep be neeswoola mefulu mwo, be neebela epelak e mesyem mwo. ³² Bis é betyaases e etep binek djas, biso ne Sisim na Dee Zeeb nadjé bot e di elooba ne ne o.»

³³ Wo gwaa, ebuk baazesa bot e boo kwan eYuda ebuepe, bhii be nazegwak mekpa menek e. Tin, gwyes egó é bot e lwoma nasa be. ³⁴ Bela náá, to edhuu e loo, ye nabe é ne dhiiti Falizye din e le nabe é Ghamalyel, nye nadi é ghaa-mekana me etsi e Moiz, bot nadi eduwal nye ebuepe. Wo gwaa nye zewyel tyaa tetel kuku ebwak e zeege bot e boo kwan, nye ezeke náá, be wyisal bot e lwoma pe kel ba mwo pes ewala. ³⁵ Bhii tak nye ezeke ne bot e kwan náá: «Bot e Yisalael, bi é kobaka ne sa bi aasa ne bot bak e. ³⁶ Ye dinaa aapakoboya, wak koko e koko ye nabe é Tedas natuula náá, nyey é ye kuma mot. Ye nabe é botom tyee metan bedhet-ená (400) naadu nye. Bela náá, nye naagóaa, bhii tak, bot e nadu nye o naawyeeza boo djas, tin zeege tak naazegwye. ³⁷ Bhii nyey, é sok eleega e metan me bot, Yudas mot Ghalile naazeseg zukamwaa ne mot nadu nye o. Tin, nye naabaagóaa ye pe, é di'enek bot djas nadu nye o naazewyeeza gwyiin. ³⁸ Nenak me kalee bin é náá, sa mot aakabaabis be. Betka be, be to, etee náá, ye be náá, esuk e egwyes boo neghu mesa mwo dus é ne boo bemet oo, ye waasi. ³⁹ Ye kabé náá, esuk e egwyes boo neghu mesa mwo dus é tseetse ne Zeeb oo, bi tok ne ghwyil epul ye. Nagehegka menyel é edi é

bot e mebhuka e Zeeb.» Tin, zeege boo kwan eezemyaal etep ee Ghamalyel nalee e. ⁴⁰Tin, be boobaazedjoo bot e lwoma, be eezenyuu be ne eghwyes. Bhii tak, be eezelyak be náá, be nàbaalyo bot dum ne din e Yezu, é di'enek be eezebet be. ⁴¹Bot e lwoma eezedus é di kwan ne memyaala, etee náá, Zeeb eebee náá, be é bot e di egoka ne ezukaa ko esu e din e Yezu o. ⁴²Tin melu djas to kok Ndjaa-ebuwa, mendjaa ne mendjaa, bot e lwoma nadi etó ne elyo, ne egoola Mbée bhaadal e Yezu Mesia.

Bot eten ne bebá eeséaa étep ekwyee bot e lwoma

6 ¹É gheñ tak, bela náá, metañ me bedjekel nabe é ye eebaazebilel ebuepe. EYuda ee di elii lii eGhelek o, nabe é be eetañal dum ne bot e nadi elii eBhele o. Be nadi eke é náá, yoo bekus e boa nabe àadi ekwyeegeaa melu djas é gheñ be nadi ekekaa edee e. ²Bot e lwoma kam ne bebá é boozeseg bedjekel djas, be é boozeke ne doo náá: «Ye ààgoka náá, bis bet egoola Mekpa e Zeeb, étep ekekaa edee. ³Deenek, bon-nyeg, séeka pak'en bot eten ne bebá di sosoob ne epiki o, bot e di doo ne Sisim na Dee ne etsoñ o. Da mena é dje be mesa me tak. ⁴Tinaak, biso aakadi é esa mesa me mendjaala ne egoola Mbée Bhaadal.» ⁵Bot e zeege djas naamyaa egeka e tak. É di'enek, be é boozesé Etien mot nadi ne boo edum koñ ebuepe ne Zeeb o, nye eelwood ne Sisim na Dee. Ye nabe é, doo ne Filip, Polokoo, Nikanoo, Timon, Paalemenas, ne Nikolas mot del e Antios, mot namyaal edjaala Zeeb eYuda o. ⁶Bhii tak be eezelyaal be ne bot e lwoma, tin be eezedjaala Zeeb ne ekel é be mebo. ⁷Tin, Mekpa e Zeeb nadi egoollel ebuepe. Metañ me bedjekel nadi ebilel, ebilel ne ebilel pe Yeluzalem. Deenek, bete ne beghaa-Zeeb nadi edum ekoñ ne Yezu.

Etien eemetaa

⁸Etien doo ne ghwyil enem ne embée e Zeeb, ne mebwala, nye nadi esa bete ne endem e mebwala ebuepe to bot. ⁹Tin, bedhiiti bot e ndjaa mendjaala me eYuda zokazebyen lek'e. Bot e tak nabe é kyee wat, bot e moo ndjaa mendjaala nadi edjooa «Ekwom Peka» o, ye nabe é eYuda e kyee dik Silen ne yii Alekzandili. Yak kyee eYuda kyee dik Silisi ne pe pes kyee dik Azi. Be moo tin esuu meso ne Etien. ¹⁰Tin be nabe é ààkwak nye, etee náá, nye nalelii é ne etsoñ ee Sisim na Dee nadi edje nye e. ¹¹Tin, wo gwaa be zedje bot epata étep be neeke náá: «Bis eegwak nye eloo mekpa me melee dum ne Moiz ne Zeeb!» ¹²Tin be eezeni ebosal medhuu me bot, bepaa ne beghañ e mekana me etsi. É di'enek be eezemet Etien zaka, bhii tak, be eezetó ne ne pe zeege boo kwan eYuda. ¹³Wo gwaa, be zokabaazyé ne etyaases e etsal binok. Be eezeke náá: «Mot'ak ààkat enyek é kok Ndjaa-ebuwa na dee, doo ne etsi e Moiz!» ¹⁴Bis eegwak nye eke náá, Yezu mot Nazalet tak é waabwak kok Ndjaa-ebuwa, da nye é swoola etsi ee Moiz nalik mena ye e.» ¹⁵Bot djas nadi mendiindil to ndjaa é di boo kwan eYuda o, moo tin dhuu ne mis é nyel e Etien, tin be eezebee náá, bhwoob'e nabe é ye moo tyee wat ne yii fofop.

Tañal e Etien

7 ¹Boo ghaa-Zeeb eezedji nye náá: «Etep ee be di elii ko esu e lo'aak é tseetse?» ²Etien eezedooa náá: «Bon-nyeg bam ne beseg bam, gwakeka me! Zeeb duu naatel bhaab'enaka Abalaam nyel, é sok nye nadi pe kyee dik

naazegó mot del e Ezipte tak. ²⁵Nye nadi egek náá, bɔn-nyeeg bot e Yisael nadi egu náá, ye nabe é dum ne ne é, Zeeb naawaapek be é ekwom. Tin, kabela é náá, be nabe é ààgu. ²⁶Yii myen tak, nye eezebaató pe daa lɔɔ, nye kabela é bot e Yisael beba eduu pak'ɔɔ, nye é boozesuu ebee é be, nye neebulal egwakel pak'ɔɔ. Nye náá: “Bewen, bi é bɔn-nyeeg, étep yé bi di egenel pak'en?” ²⁷Tin, mot nadi ezuk mɔɔ sɔ ɔ, eezelóo Moiiiz embee mekpa, nye náá: “Eze dje wɔ bóó ekukuma, wɔ needi tetep kɔ les?” ²⁸Wɔ kwyel é wɔ neegó me dáa wɔ nagó mot Ezipte koko e?” ²⁹Dáa Moiiiz nagwak mekpa menek e, nye boozekaab, kedí pe kyee dik Madyan. Penek, nye naabya bɔn botom ébá.

³⁰Membu mekam-mená (40) bhii tak, pe tɔ kyee bɔs besye di ààbe ne medii e, é ngwoob etsok e Sinayi, fofop ngɔt zokazetuula Moiiiz pe tɔ ngel du tɔ ekpak. ³¹Nye naadjoka é ebee mbi yenek mevyekela me nye natelaa e. Tin, esok nye nadi esaa étep nye neebée enyɔpe é ngwoob e, wɔ gwaa, nye zokazegwak gwood e Gheɲ eke náá: ³²“Ye é mam Zeeb bebaab bɔ, Zeeb e Abalaam, Zeeb e Izak, ne Zeeb e Zakɔɔb”. Gbegbaagba ne bwoo, nye nabe é ààkadjheebal egwyák pe yiizaag. ³³Tin, Gheɲ ezeke ne ne náá: “Disa mepapa mɔ, etee náá, di wɔ di wak'aak, ye é bɔs na Dee. ³⁴Me eebée dáa be di ezuk bot e mbyak'am pe kyee dik Ezipte e. Me eegwak etsim bɔɔ, é di'enek e, me zye zepék be. Deenek, tɔa, me kwyel é me lwom wɔ pe dik Ezipte’.”

³⁵Ye é Moiiiz tak e bot e Yisael nabyen, é elóo mekpa náá: “Eze dje wɔ bóó ekukuma, wɔ needi tetep kɔ les?” Zeeb eedhis nye tyee kukuma, pekelbot, é ze e fofop nalyaal nye nyel tɔ ngel ekpak ɔ. ³⁶Ye é Moiiiz e nawyisal bɔn e Yisael kɔ dik Ezipte, ne endem e mebwala me nye nadi esa kɔ dik tak e, pe boo dii mesɔn na tɔɔbelaa, ne tɔ kyee bɔs besye di ààbe ne medii e é membu mekam-mená (40). ³⁷Ye é Moiiiz tak e nabaake ne bɔn e Yisael náá, “Zeeb é waadhis bin ngoolé-mekpa me dáa mam, nye aadi é mot mbyak'en.” ³⁸Baabela náá, é sok bɔn e Yisael nadi eseeɔa tɔ kyee bɔs besye di ààbe ne medii e, ye é nyey e nadi etyaa pak bebaab binaka ne fofop nadi elii ne ne pe kɔ etsok e Sinayi e. Nye naabela mekpa me tsik yii Zeeb, étep nye neezegoola mena ye e. ³⁹Tin, ye kabela náá, bebaab bina nabe é ààgwak nye. Be naabyen nye, be kakwyel é esik pe Ezipte. ⁴⁰Be naalee ne Aalɔn náá: “Sa bis bezeeb e di eke sok bhwoob'es e, etee náá, bis ààgu sa sael ne Moiiiz, mot wyisal bis tɔ kyee dik Ezipte ɔ.” ⁴¹Wɔ gwaa, be zelul naghise, mɔɔ ngom ngɔmbe é di Zeeb, bhii tak, be ezeeka naghise tak buwa. Be ezeebɔl ebyon ne memyaala ebuepe dum ne sa be nalul bɔɔ bemet e. ⁴²É di'enek, Zeeb eezeliig be kon, nye ezeebet be, be duwal ekwyikwyen tɔ gwoo. Etep e tak sael é, dáa ye di kwyala tɔ mekana me bengoolé e Mekpa e Zeeb náá:

“Bot e mbyak eYuda,

ye é mam e bi nadjé ebuwa e betit ne edhiiti embi ebuwa,
é membu mekam-mená (40) mena nadika
tɔ kyee bɔs besye di ààbe ne medii e.

⁴³Ààbe! Ghuna, bi naabep pet e zeeb Molok,
ne ekpaka-ekpaka kwyikwyen zeeb'en Lefan!
Bezeeb e benaghise binɔk, bi nakpak be é,
étep bi needuwal be.

Étép tak e di náá, me waakyeed bin,
kædhaa ghaada Bhabhilon'."

⁴⁴Ko kyee bɔs besye di ààbe ne medii e, bebhaab binaka nadi é ne pet ebheɲ e Zeeb, be nawa ebup e mekana di elii etép ebheɲ e. Ye nasael é dâa Zeeb nalee Moiiɛ e, etee náá, nye naake ne Moiiɛ náá, nye zosum é ezel wat ne yii nye nabee e. ⁴⁵Ye é deenek é Pet na Dæ e Zeeb tak nalik ne bebhaab bina, ne bot e nakadu yɔɔ bhis ɔ. Be naazenɔɔ Pet tak, tɔ ne ye, é gheɲ Zozue nadi ndulel lɔɔg'ɔɔ e. Be naadek medhik me membyak me Zeeb nadi esɔ bekum e tak sok bhwoob'ɔɔ e. Pet na Dæ e Zeeb tak naadi tin, kekum é sok Dhavid nadi mekoozi e. ⁴⁶Tin, Dhavid naabela mbæe bhwoob é mis e Zeeb. Nye é boozewaab náá, Zeeb gek nye goɲ, étép nye neesum ndjaa-Zeeb bædha e Zakɔɔb. ⁴⁷Tin, Salomɔɲ e nakasum nye ndjaa. ⁴⁸Bela náá, Zeeb Mekaake ààdi tɔ mendjaa me zumal bot. Dâa ngoolel-Mekpa e Zeeb nalee náá:

⁴⁹"Gheɲ læ é deenek náá,
gwoo é bóó mekoozi mam,
bɔs é di di meɔɔ mam di enyal ɔ.
Ye é yaa kwaambi ndjaa biyɔ aakosum me ye e?
É yaa di me aakwak edi?"

⁵⁰Ye tok mam nasa ye ne memɔɔ mam emet é?"

⁵¹Biyɔ bot e maa-elo, bot e di náá, elyem ne melɔ men eezediyaal dum ne ndjóoel e Zeeb di edjóo bin ɔ. Bi é ne maa-elo dum ne Sisim na Dæ! Bi é dâa bebhaab bin! ⁵²Baa bengooel e Mekpa e Zeeb, bebhaab bin nadi ààtiigaa? Be naagó bot e nagoola bhaadal náá, Mot Epiki ngot epezye ɔ. Ye é nyey e bi naka nye, ne egó é nye. ⁵³Biyɔ bot e efofop nadje etsi e Zeeb ɔ, bi nabe é ààduwal ye!»

Esyee e Etien

⁵⁴Dâa bot e boo kwan eYuda nagwak deenek é, be naazekpaa elyem, ne ekwaal e metsok ko esu e Etien. ⁵⁵Tin, nyey tɔɔɔ ne Sisim na Dæ tɔ læ, nye eezeben mis pe eko, gwyák tɔ gwoo. É di'enek nye eezebee mekas e Zeeb, zenɔɔ Yezu Klisto tetel pe mbɔ eghen e Zeeb. ⁵⁶Tin, Etien ezeke náá: «Me epebee gwoo mbek, Sæɲele Mɔn Mot tetel pe mbɔ eghen e Zeeb.» ⁵⁷Be eezetsim elyelepe, bhii tak, be eezediyaal melɔ, bɔɔ djas eewyis kaab, zeduma nye é nyel. ⁵⁸Be eezetɔ ne ne pe bhii del, tin, be moo zebyaal nye ne mekok, étép be neegó nye. Wɔ gwaa, betyaases zokadje ekaad bɔɔ ne dhiiti mɔɔ ngbaaz din e læ nabe é Sol, nye baal be ye e. ⁵⁹É sok be nadi ewus nye ne mekok e, Etien nadi é edjaala náá: «Gheɲ Yezu, nɔɲa sisim yam!» ⁶⁰Bhii tak, nye eezekwye meɔɲ si, nye eezetsim elyelepe náá: «Gheɲ, nàkel syem'ak ko lɔɔ!» Bhii nye nake deenek é, nye eezesil eswos.

8 ¹Sol naamyaa náá, Etien góaa.

Sol epetiig bot e zæga mendjaala

É dwoo tak wat é, mezuk me bot e zæga mendjaala Yeluzalem nakan. Bot djas nadi edum koɲ ne Zeeb ɔ naazewyæza, tɔ pe kyee dik Yude, ne pe Samaali. Tin bot e lwoma é nazokalik. ²Besosoob e bot é boonɔɔ muu e Etien, kedel, wɔ gwaa be zedje nye ebuepe.

³Tin, ye kabe Sol ɔ, nye nadi esa meghaaz éteɸ ekewaaz ezeɸga mendjaala. Bhii tak, nye nadi etɔ mendjaa ne mendjaa, kemet boa ne botom nadi edum koŋ ne Zeɸb ɔ, ewa be é membok.

Filip epegoola Mbɛɛ Bhaadal pe kyee dik Samaali

⁴Bot ɛ nawyɛɛza djas ɔ, nadi eke mel ɛ mel kegoola Mbɛɛ Bhaadal. ⁵Filip eezetɔ pe boo ghaada kyee dik Samaali. Tin, nye eezeni elyo bot ɛ del dum ne Mesia. ⁶Bot ɛ del djas nadi egwak etɸ ee Filip nadi eleɛ be ɛ ne lyem wat, é gheŋ be nagwak ne ebee endem e meɸwala me nye di esa ɛ. ⁷Deenek, embee esisim nadi ewyis tɔ membel ebo eboo etsim. Tin, dɔɔ ne betɛ ne bot ɛ naze-ɔɔɔb ɔ, ne bot edjam nadi etsak. ⁸Deenek, bot naadyeebamyaala eɸuepe ko del ɛ tak.

⁹Dhiiti mot din ɛ le nabe Simɔŋ, nye naaloobe di sok ko del ɛ tak. Nye naasa mevyekele me bot ɛ Samaali nadi edjodjoka ɛ. Nye nadi ekwyel elyaal é náá, nye é, ye ngék mot. ¹⁰Tin, mengbaaz djas ne eboo bot, nadi egwak nye ne lyem wat. Be nadi eke é náá: «Mot'ak é ne meɸwala ɛ Zeɸb, yii di edjóoaa “boo meɸwala” ɛ.» ¹¹Be nadi egwak nye eɸuepe, etɛɛ náá, nye eeloozye ne esa náá, bot gheedjoka mesa me mevyekele me. ¹²Tin, dáa be namyaa Mbɛɛ Bhaadal Filip nadi eleɛ be dum ne ɛyɔŋ ɛ Zeɸb, ne dum ne din ɛ Yezu Klisto ɛ, tin, be naazɛduwa Zeɸb botom ne boa. ¹³Dɔɔ ne Simɔŋ nyey emet naadum koŋ ne Zeɸb, nyey pe zokaduwa Zeɸb. Nye nadi é é ngwoob ɛ Filip, nye nabe é edjodjoka eɸuepe, é sok nye nadi ebee endem e meɸwala me nadi esael ɛ.

¹⁴Dáa bot ɛ lwoma, bot ɛ nadi pe Yeluzalem ɔ, nagwak náá, bot ɛ Samaali naazemyaal Mekpa ɛ Zeɸb ɛ, é di'enek, be é boozekyeed be Pyɛɛd be ne Zaŋ. ¹⁵Dáa be nakakum pe Samaali ɛ, wɔ gwaa, be zedjaala Zeɸb éteɸ bot ɛ nazedum koŋ ne Zeɸb ɔ, neebela Sisim na Deɛ. ¹⁶Deenek, Sisim na Deɛ nabe é, ye dinaa ààkosul-sulak ko mot ngɔt. Be zoduwa Zeɸb é tɔ medii ne din ɛ Gheŋ Yezu. ¹⁷Tin, Pyɛɛd be ne Zaŋ eezekel be membo, deenek, be eezɛbela Sisim na Deɛ. ¹⁸Dáa Simɔŋ nabee náá, bot ɛ di edum koŋ ne Zeɸb ɔ naadjɛaa Sisim na Deɛ é sok bot ɛ lwoma nakel be membo ɛ, nye eezɛgek edje Pyɛɛd ne Zaŋ epata. ¹⁹Nyey náá: «Djɛka dɔɔ ne mam pe meɸwala me tak, etɛɛ náá, bot ɛ me aagheekel membo ko lɔɔ ɔ, neebela Sisim na Deɛ.» ²⁰Tin, Pyɛɛd eezɛɔɔza ne ne náá: «Beta náá, wɔy ne epata bo bi pulɛl, etɛɛ náá, wɔ gek é náá, ekɛɛ ɛ Zeɸb bɔmaa é ne epata! ²¹Wɔ tok ne ekɛɛ, wɔ aakobela-belak di, tɔ tɸp'ak, etɛɛ náá, lyem'ɔ tok piki é mis ɛ Zeɸb. ²²Deenek, swoola embee esiiza bo, da wɔ é djaala Gheŋ, neghu nye é ne ghwyil epel embee esiiza ee wɔ di ye ɛ. ²³Eteɛ náá, me eabee náá, lyem'ɔ é tɔɔɔ ne embee esesɛɛ, é di'enek, wɔ moo é kwom mesyem.» ²⁴Tin, Simɔŋ eezɛke ne Pyɛɛd be Zaŋ náá: «Biɔ bɛmet djalaka Gheŋ éteɸ'am, etɛɛ náá, sa bi ke é needi ààsael ne nam.» ²⁵Bhii bot ɛ lwoma bebá nazeɸaŋa bot etɸ binek ne egoola mekpa ɛ Gheŋ ɛ, tin be eezɛsik pe Yeluzalem. Ze ɛ ze be nadi egoola Mbɛɛ Bhaadal pe ko betɛ ne mel me kyee dik Samaali.

Filip eeboma ne dhiiti boo kukuma dik Etsopi

²⁶Dhiiti fofop ɛ Gheŋ eezɛke ne Filip náá: «Wyela, da wɔ é tɔ pe kye bɔs, pe ze di edus pe Yeluzalem etɔ pe del ɛ Ghaaza ɛ, ze di edhaa tɔ bal ɛ.» ²⁷É di tak wat, Filip eezɛgheɛ nyel, tɔ. Tin, é ze, dhiiti mot eezetuula, mot tak nabe é

bot e di ààbe ne ghwyil eba meba ɔ, nye nabe é mot kyee dik Etsopi. Nye nabe é boo kukuma, mesa me nabe é, ebaal epata ne esa djas e Kandase, moma di mekoozi me Etsopi ɔ. Nye nazye pe Yeluzalem étep ezeduwal Zeeb. ²⁸ Tin, nye nadi esik pe del e le. Nye nadi é ndiindel kɔ mbem yaaga, nye nadi elaa mekana me ngooel-Mekpa e Zeeb Ezayi. ²⁹ Tin, Sisim na Dee eezeke ne Filip náá: «Tɔa pe kyee mbem yaaga di'enek.» ³⁰ Tin, Filip eezetɔ kaab pe mot tak nadi e, nye kagwak é mot'enok elaa mekana me ngooel-Mekpa e Zeeb Ezayi. Filip eezedji nye náá: «Wɔ ne gu sa mekpa me wɔ di elan'enek, di ekwyel elée?» ³¹ Mot'enok eezebɔɔza náá: «Me aagu ye dáa, mot e di ààlyaal me ɔ?»

Tin, nye eezedjoo Filip nye eezedisi é ngwoob'e kɔ mbem yaaga. ³² Pes Ekwyala e Zeeb nye nadi elan e, nabe é yak:

«Nye nadi é dáa mon bhata di etɔaa ne ne ketsakaa e,

dáa mɔɔ bhata di àatsim sok bhwoob bot e di etsik nye mya ɔ.

Nyey ne nuub ndiila.

³³ Nye naadhuselaa, ààbe ne mot kem nye.

Eze aakwak elii kɔ esu e bedha be?

Etee náá, be naadis bim melu me tsik'e kɔ bɔs'.

³⁴ Tin, kukuma yenok é boozeke ne Filip náá: «Me epedjaala ne nɔ, leeá me, kɔ esu eze ngooel-Mekpa e Zeeb di elii deenek? Nye lii é kɔ esu e le met ohoo, neghu kɔ esu e mot sis?» ³⁵ É di'enek, Filip eekan elii ne ne dum ne pes mekpa me Ekwyala e Zeeb nye lan e, nye moo tin egoola nye Mbée Bhaadal e Yezu.

³⁶ Be eezegoola tɔ, ze be nadi etɔ yɔɔɔ e, wɔ gwaa, be zekum é dhiiti di nadi ne dii ɔ. Deenek, kukuma yenok eezeke náá: «Beea medii, eyé di elu náá, me duwa Zeeb?» [³⁷ Filip eezeke ne ne náá: «Wɔ myaal ne lyem'ɔ djas ɔɔ, wɔ é ne ghwyil e duwa Zeeb.» Tin, mot'enok eezebɔɔza náá: «Me eemyaal náá, Yezu é Mɔn e Zeeb.»] ³⁸ É di'enek, nye eezeke náá, mbem yaaga tyaa, bhii tak, be ne Filip eezesul tɔ dii, wɔ gwaa, nye zeduu nye Zeeb. ³⁹ Dáa be nakasee tɔ dii e, Sisim e Gheɲ eezedis Filip é mis me kukuma tak, nye moo tin, àakabee Filip. É di'enek nye eezekpaa, tɔ ye pe pak nye nadi etɔ e, ne boo memyaala. ⁴⁰ Filip kaketuula ye é pe del e di edjooaa Azɔt e, nye moo tin etɔ kegoola Mbée Bhaadal, kɔ mel djas nye nadi edhan é, kekum pe ghaada Sezaale.

Eliig e lyem e Sol

9 ¹ É gheɲ tak, mesa me Sol nabe é, etiig ne ewun e egó e bedjekel e Gheɲ. Wɔ gwaa, nye zetɔ kebee boo ghaa-Zeeb, ² bhii tak, nye eezewaab mekana me di edje nye ze, náá, nye neekebee mendjaa me mendjaala me eYuda di pe ghaada Dhamas e. Nye nasa deenek é, neghu nye waabela boa ne botom e di edu Ze e Gheɲ ɔ, étep nye neemet be, da nye é sik ne nɔɔ kɔɔla pe Yeluzalem. ³ Dáa nye nadi nye dinaa é ze nyey etɔ e, nye nadi é nye moo ekunaa ne ghaada Dhamas, kaseka é, dhiiti ngel eezedus tɔ gwoo, mekas me tak eezebutal nye.

⁴ Wɔ gwaa, nye zeduma si, bhii tak, nye eezegwak gwood wat eke ne ne náá: «Sol, Sol, étep ye wɔ di etiig me?» ⁵ Nye eezedji náá: «Wɔy eze, Gheɲ?» Tin gwood yenek eezebɔɔza náá: «Ye é mam Yezu mot wɔ di etiig ɔ. ⁶ Deenek, wyela, da wɔ é ni tɔ ghaada, tin be waalee wɔ sa wɔ di egoka ne esa e.» ⁷ Bot

ε nadi eke sama wat ne Sol ɔ zokazetyaa, ààláo ekpa ε wat. Be nadi egwak gwood, tin ààbee mot. ⁸Tin Sol eewyel, nye eezεbeε mis, kabela é náá, nye ààkabee. Be eezεmet nye é mbo, tó ne ne pe Dhamas. ⁹Melu melel naadhaa, nyey ààkabee, tin nye nadi é ààde edee ne medii.

¹⁰Pe kɔ ghaada Dhamas, ye nabe é ne dhiiti djekel ngɔt din ε le nabe é Ananias. Gheɲ zokazetuula nye tɔ sisim, nyey ne ne náá: «Ananias!» Nye eezεbɔɔza náá: «Bee me Gheɲ.» ¹¹Gheɲ eezεke ne ne náá: «Tɔa nenak yak, pe gba di edjɔɔaa «Piki» ε. Pe tɔ ndjaɲ ε Yudas, djia dhiiti mot del ε Taalas, din ε le é Sol. É di mena di nenak'aak nye epedjaala Zεeb. ¹²Tin, tɔ sisim'ε nye eebee dhiiti mot ngɔt din ε le é Ananias eni tɔ ndjaa étεp ekel nye membo, mis me neebεɲel-bεɲela sis.» ¹³Ananias eezεbɔɔza náá: «Gheɲ, bot εbuεpe eedyeebalii ne nam kɔ esu ε mot'ak, dum ne bεte ne embee etεp ee nye di esa, ne bot ε na deε bɔ pe Yeluzalem ε. ¹⁴Deenek, nye zye wak é ne eghεɲ ee boo ghaa-Zεeb nadje nye ε, étεp emet bot djas di edjaala ne din ε lɔ ε.» ¹⁵Tin, Gheɲ é booke ne ne náá: «Tɔa, etεε náá, me eetɔ mot'ak étεp nye neetɔ kegoola din ε lam pe daa bot ε membyak me sis ne bemekoozi mɔɔ, zenɔɔ bot ε mbyak Yisalaεl. ¹⁶Mam me emet me waalyaal nye mezuk djas me nye aazuk kɔ esu ε din ε lam ε.» ¹⁷Tin, Ananias eezetɔ. Nye eezeni tɔ ndjaa tak, bhii tak, nye eezεkel Sol membo, nye eezεke ne ne náá: «Sol, mɔn-nyaagam, Gheɲ Yezu mot tel wɔ nyel é gba pe ze wɔ di ezye ε, lwom me é, étεp wɔ neebaazeεbeε-beε sis, da wɔ é lwoodel ne Sisim na Deε.» ¹⁸É di tak wat, dhiiti mbi esonok tyee epapa eezεkwiyt é mis ε Sol, tin, nye moo tin ebaazenyaasok. Nye eezεwyel, nye eezεduwa Zεeb. ¹⁹Bhii tak, nye eezεde edee, nye eezεbela ghwyil.

Sol epegoola Mekpa ε Zεeb pe Dhamas

Sol zokazεppaa ba melu é di wat be ne bedjekel ε nadi pe Dhamas ɔ. ²⁰Àako-bɔya deenek, nye moo tin egoola Mekpa ε Zεeb pe tɔ mendjaa me mendjaala me eYuda náá, Yezu é Mɔn ε Zεeb. ²¹Bot ε nadi egwak nye djas ɔ, nadi edjoka, tin, be é boodi edji náá: «Ye tok mot'ak nadi ettiɲ εlyelepe bot ε nadi etuwal din ε Yezu pe Yeluzalem ɔ? Wɔ ke é náá, nye aazyε wak ε étεp ezemet be, nye neesik ne nɔɔ pe daa boo beghaa-Zεeb é?» ²²Tin, melu djas, Sol nadi é ne εbwaalel dhaa tyε é egoola Mbεε Bhaadal ne ghwyil djas. Tɔ mbi melyo me, nye nadi elyaal popoopwon ne Eyuda ee nadidi pe Dhamas ɔ, náá Yezu é Mesia, tin be nabe é ààkababe ne ekpa εbɔɔza nye.

²³Ba melu bhii tak, wɔ gwaa eYuda djas zokagwakel étεp be neegó Sol. ²⁴Tin, Sol eezεgu boob'ɔɔ. Be nadi ebaal mebe me eniel ε ghaada é mwos ne pum, étεp be neegó nye. ²⁵Tin, é pum, wɔ gwaa, bedjekel be zokanɔɔ nye, tó ne ne, étεp ekwyεεɲ nye pe yii kyee peeb ghaada tɔ djhan.

Sol pe Yeluzalem

²⁶Dáa nye nakum pe Yeluzalem ε, wɔ gwaa, Sol zokazεgek εsεga be ne bedjekel. Bɔɔ djas nadi é ne bwoo, etεε náá, be nabe é ààdi emyaal εnyεpe náá, nye nadi é djekel ne tsetse. ²⁷Tin, Bhaanabhas é boozenɔɔ nye, tó ne ne pe daa bot ε lwoma. Nye eezεbaɲa be dáa Sol naboma ne Gheɲ é ze ε, ne dáa Gheɲ nalii ne ne ε. Nye eebaazeleε be mbi εbwaalel ε Sol nadi ne ye, étεp εlyo bot ne din ε Yezu pe Dhamas ε. ²⁸Kana ewala elenek, Sol é boozedi be ne benɔɔ. Nye nadi eke pe tɔ Yeluzalem djas, é egoola Mbεε Bhaadal ne εbwaalel

djas ne din e Gheṇ. ²⁹Nye nadi elii ne eYuda ee di elii lii Ghelek ɔ, nye nadi esuu meso be ne benɔɔ, ghuna bɔɔ nadi esan ɛ, egó e nye. ³⁰Dáa bɔn-nyeeḡ nagwak náá, be nadi ekwyel egó nye e, be eezetó ne Sol pe ghaada Sezaale, éteḡ be neekexyeed nye pe ghaada Taalas.

³¹Zeeḡa bot e mendjaala nadi é tɔ egwyem kɔ kyee dik Yude, Ghalile ne Samaali djas ɔ. Be nadi é be eezelyel tɔ edum e koṇ ne Zeeb, be nadi é tɔ tsik egwak e Gheṇ. Zeeḡa bot e mendjaala nadi ebɔk, ebɔk ne ebɔk, etee náá, Sisim na Dee nadi ekwyee be.

Tsik e Ene

³²Pyeed mot nadi kɔ kyee dik tak djas ɔ, zokazetó dhiiti dwoo pe daa bot e di edum koṇ ne Zeeb ɔ, be nadidi é pe del e Lidha. ³³Wɔ gwaa, nye zebela dhiiti motom din e le nabe é Ene. Nye nabe é, nye eesa membu meten ne elɛl ndjaasi, etee náá, ye nabe é nye eezesɔɔb. ³⁴Pyeed eezɛke ne ne náá: «Ene, Yezu Klisto eetsik wɔ! Wyela da wɔ é koobal goṇɔ.» Kaseka é, Ene eezewyel. ³⁵Bot e ghaada Lidha djas ne bot e bal Saalɔn naabee nye, wɔ gwaa be zoka-liiḡ elyem, du Gheṇ.

Egom e Dhoolekas

³⁶Pe kɔ del e Zafa, ye nabe é ne dhiiti moma nadi edum koṇ ne Zeeb ɔ, din e le nabe é «TABITA» din e tak kwyl elɛɛ tɔ lii Ghelek é «Dhoolekas», esuk e tak lɛɛ é «kwyee». Melu djas mesa me nabe é, esa enem esa, ne ekwyee e bedjel e bot. ³⁷É gheṇ tak wɔ gwaa, nye zebé, bhii tak, nye eezegwyɛ. Bhii be nagwyii muu e, wɔ gwaa, be kenɛɛḡ ye tɔ dheṇ, pe eko tɔ ndjaa. ³⁸Bedjekel e nadi pe Zafa ɔ, naagwak náá, Pyeed nadi é pe Lidha, ye nadi é ekunaaɛpe ne Zafa. Be eezekyeed bot ebá ne bhaadal yak: «Bis eedjaala ne nɔ, lela ezye kaab pe yesɔ.» ³⁹É di tak wat Pyeed eezegheɛ nyel tɔ be ne benɔɔ. Dáa be nakum e, be eezɛdul nye tɔ dheṇ, pe eko tɔ ndjaa. Bekus e boa djas eezetiila pe daa le ne megwyɛ, be moo tin elyaal nye ekuwa ne endjookuwa ee Tabita natal é sok nye nadi nye dinaa ne tsik e. ⁴⁰Pyeed eezewyisal bot djas pe kel, é di'enek, nye eezekwyit meboṇ si edjaala. Bhii tak, nye eezeliigel pe muu nadi é, nye eezɛke náá: «Tabita wyela!» Tabita eezɛbɛ mis, tin, dáa nye naabee Pyeed e, nye eezɛnɔɔ nyel disi. ⁴¹Pyeed eezɛmet nye é mbo éteḡ ekwyee nye, nye neewyel. Bhii tak, nye eezɛdjoo bot e di dum koṇ ne Zeeb ɔ ne bekus e boa, nye eezetel be nwyak, nyey ne tsik. ⁴²Wɔ gwaa, bot e ghaada Zafa djas zokagwak menduk me tak, é di'enek, bot ebuepe naazedum koṇ ne Gheṇ. ⁴³Pyeed zokadi kɔ Zafa betɛ ne melu pe daa dhiiti mot nadi esa mesa me ekwood e betit ɔ. Din e mot tak nabe é Simɔṇ.

Pyeed eedjooaa pe daa Kɔɔdney

10 ¹Pe ghaada Sezaale, ye nabe é ne dhiiti mot din e le nabe é Kɔɔdney, nye nadi é kukuma tɔ loɔḡ esodja bot e Lɔm di edjooaa: «Mwaka esodja bot e Itali» ɔ. ²Mot tak nabe é sosoob, dɔɔ ne bot e mebyel me djas. Nye nadi ezezye zeeḡa mendjaala me bot nadi eduwal Zeeb e. Nye nadi ekwyee bedjel e bot e mbyak eYuda ne lyem wat, nye naadjedjaala Zeeb é mewala djas. ³Bhii kuku dwoo, é ewala e elɛl, wɔ gwaa, nye zokazɛbee tɔ sisim. Nye naabee popoopwon fofop e Zeeb ngɔt eeni pe daa le, nyey ne ne

náá: «Kóodney!» ⁴Nye eezegwyák fofop ne lyem bwoo, bhii tak, nye eeke ne ne náá: «Éyé Gheṇ?» Fofop eezebɔɔza ne ne náá: «Zeeb eegwak mendjaala mɔ, ne ghwyikwyee wɔ di ekwyee bedjel e bot e, nye ààpadjisa wɔ. ⁵Tinaak, kyeeda bot pe Zafa be neekedjoo dhiiti mot ne din e Simɔṇ, di ebaadjooaa Pyeed ɔ. ⁶Nye di é pe daa dhiiti mot di esa mesa me ekwood betit ɔ, din e le é Simɔṇ, ndjan'è é é ebon e boo dii mesɔn.» ⁷Dáa fofop nadi elii ne ne nató e, Kóodney eezedjoo bot e mesa me bebá, zenɔ ngɔt nadi eduwal Zeeb tɔ esodja nadi esa mesa pe daa le ɔ. ⁸Nye eezebaṇa be etep ee nadhan e djas, bhii tak nye eezelwom be pe Zafa.

⁹Djemen tak, bɔɔ é ze, be moo ekunaa ne Zafa, Pyeed eezebyet kɔ eko e ndjaa, kuku mwos, kedjaala Zeeb. ¹⁰Tin, za eezesa nye. Dáa be nadi edjaab nye edee e, nye eezebee etep tɔ sisim. ¹¹Zeeb eezebee nye mis, nye kabee é, gwoo eebɛṇel, dhiiti sonok eesul pe kyee nye nadi e: Ye nabe é dhiiti sonok tyee boo pes lembe, meta é melɔ me tak ená, esul é bɔs. ¹²Tɔ tak, ye nabe é ne betit e di eke ne meko mená ɔ, betit e di ne epapa ɔ, ne membi me enen djas.

¹³Dhiiti gwood eezeke ne ne náá: «Wyela, Pyeed, góá, da wɔ é de!» ¹⁴Tin, Pyeed eezebɔɔza náá: «Hooò ààbe! Gheṇ, etee náá, me dinaa ààpakode sok sa di tɔ etsi e mbyak eYuda e, ne sa di ne edhuud e.» ¹⁵Gwood'enek eebaazégék-géka sis, eke náá: «Nàbee edhuud kɔ sa Zeeb ke náá, ye é dee e.» ¹⁶Ye naasaal deenek tyee esok elél, bhii tak, sonok tak eezebyet tɔ gwoo.

¹⁷Tin, Pyeed moo zedji sa sisim tak nadi ekwyel elée e. Ghuna, é ewala e tak e, bot e Kóodney nalwom ɔ, nadi edji bot etep be neegu ndjaa Simɔṇ nadi tɔ tak e. Ye kabela é be moo é eniel e peeb. ¹⁸Be eezedjoo, bhii tak, be eezedji náá: «Simɔṇ, mot di baadjooaa Pyeed ɔ, di é wak é?» ¹⁹Ye nabela é, Pyeed dinaa kuku esiiza dum ne sisim nye nabee e. É di'enek Sisim na Dee eezeke ne ne náá: «Gwaka, bot elél epesaa wɔ. ²⁰Wyela, sula, da wɔ é tɔ bi ne benɔɔ, sa wɔ ààbem ba, etee náá, ye é mam e lwom be.» ²¹Pyeed eezesul pe bot e tak nadi é, nye eezeke ne nɔɔ náá: «Mot bi di esan ɔ, ye é mam. Bi zye etep yé?» ²²Be eezebɔɔza náá: «Ye é Kóodney, kukuma tɔ loɔg esodja bot e Lom e lwom bis. Nye é mot epiki, nye ne duwal Zeeb, zebela náá, eYuda djas ne kwyel nye. Fofop e Zeeb ngɔt lwom nye é, nye lee wɔ náá, wɔ tɔ pe daa le etep wɔ neeke-lee nye leṇ wɔ di ne ye e.» ²³Tin, Pyeed eezeniigal be tɔ ndjaa, bhii tak nye eezedje be edi e mendjek.

Tɔ melem, nye eezetó be ne benɔɔ, bedhiiti bɔn-nyeeɔ tɔ mendjaala tɔ ghaada Zafa, zokató sama wat ne nɔɔ. ²⁴Bhii elu e tak, be eezekum pe Sezaale. Kóodney nadi edwood be, nyey, be ne bot e mebyel me, ne besɔ be nye nadjoo ɔ. ²⁵Dáa Pyeed nadi nye moo ekwyel eni e, Kóodney eezeboma ne ne. Tin, nye eezemalal, etep nye neeswos nye ne duu. ²⁶Tin, Pyeed eezewyel nye, bhii tak, nye eezeke ne ne náá: «Wyela, etee náá, mam pe, me é mot dáa wɔy.» ²⁷Tin, bɔɔ kuku elen be ne Kóodney, nye eezeni pe tɔ ndjaa, é di zukamwaa ne mot nazeseeɔa ɔ. ²⁸É di'enek, nye eezeke ne nɔɔ náá: «Bi ne gu náá, mot mbyak eYuda ààgoka ne ebeya esɔ, neghu, etó tɔ mendjaa me bot e membyak me sis e! Deenek, Zeeb eelyaal me náá, ye ààgoka náá, me bee mot dáa mot edhuud, neghu dáa mot di ààgoka náá, bot tɔ pe daa le ɔ. ²⁹Étep tak e di náá, dáa bi djoo me e, me é boozye ààbyen. Me kwyel é me gu tep bi djoo me kɔ esu e tak e.» ³⁰Kóodney eezebɔɔza náá: «Ye moo mos é ne melu melél, é ewala elak wat, é ewala elél bhii kuku dwoo, me nadi edjaala Zeeb pe ndjan'am. Kaseka é di

tak wat ε, dhiiti mot ne ekaad ee na kas-kas eezetuula sok bhwoob'am. ³¹Tin, nye eezeke ne nam náá: "Kóodney, Zeeb eegwak mendjaala mɔ, nye eesiiza ghwyikwyee yɔ dum ne bedjel ε bot. ³²Kyeeda bot pe Zafa, étep be neekedjoo Simɔɔ, di baadjóoaa Pyeed ɔ. Nye di é pe daa dhiiti mot din ε le Simɔɔ, nye sa é mesa me ekwood betit, ndjan'ε é eboɔ ε boo dii mesɔn." ³³É di tak ε, me leelwom bot, be ke esaa wɔ, tin, wɔ eemyaal ezye. Nenak, bisɔ djas bis é wak é mis ε Zeeb, étep bis neegwak etep ee Gheɔ lwom wɔ, wɔ zye zelee bis ε.»

Lεɔ ε Pyeed pe daa Kóodney

³⁴Pyeed eezekan elii nyey náá: «Nenak, me eezegu ne tseetse náá, Zeeb kwyεεg bot djas é tyee wat. ³⁵Deenek, nye kwyel é bot djas, ye nakoozodi bot ε membyak me sis, zuka ne tak é náá, mot di eduwal nye, ne eke tɔ epiki. ³⁶Tin, Zeeb naakyeed bhaadal ye pe daa bot ε mbyak Yisalaεl. Mbεε Bhaadal tak é egwym ne Yezu Klisto mot di Gheɔ bot djas ɔ. ³⁷Bi ne gu sa napookodhaa sok pe Ghalile ε, bhii tak pe kɔ kyee dik Yude djas, Zan naatuud náá: "Duwaka Zeeb!" ³⁸Bi ne gu dáa nye naasée Yezu mot Nazalet ne ghwyil Sisim na Dee ε. Bi ne baagu dáa Yezu nadi eke kɔ bɔs é esa enem esa, ne etsik ε bot djas nadi si bhel dim mot mekɔɔ ɔ. Eteε náá, Zeeb nadi egyee ne ne loɔg wat. ³⁹Tin, bis é betyaases ε etep ee nye nasa pe kyee dik eYuda ne pe Yeluzalem ε. Be naagó nye, bem nye kɔ melaaba. ⁴⁰Deenek, Zeeb eebulal nye tsik é elu ε elεl bhis esyee. Nye eedje nye ghwyil etel bot nyel, ⁴¹àakabe ne bot djas, nye nazotel é ne bisɔ bot ε Zeeb naloozesée náá, bis di betyaases ɔ. Bis naade edee ne medii é di wat, bhii Zeeb nagomal nye bhis esyee ε. ⁴²Nye lwom bis é, bis goola Mbεε Bhaadal pe daa bot, ne elyaal náá, ye é nyey ε di mot Zeeb nasée étep nye neepée bot ε di ne tsik ne bot ε nazegwyε ɔ. ⁴³Bengooel ε Mekpa ε Zeeb djas naalii kɔ esu ε le, bɔɔ náá, mot aadum koɔ ne ne ɔ waabela epelak ε mesyem me, ne ghwyil din ε le.»

Bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda ɔ, eebela Sisim na Dee

⁴⁴Bela náá, Pyeed nadi é, nye dinaa elii, Sisim na Dee eezesul kɔ bot ε nadi egwak etep ee nye nadi elii ε djas. ⁴⁵Bot ε mbyak eYuda, di dum koɔ ne Zeeb, nazyε be ne Pyeed ɔ, naadyeebadjoka εbuεpe. Eteε náá, be nabee náá, Sisim na Dee Zeeb nadje ε naasul dɔɔ ne kɔ bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda ɔ. ⁴⁶Eteε náá, be nadi egwak be elii tɔ elii membyak me sis, ne eduwal é menyɔ ε Zeeb. Tin, Pyeed ε boozeke náá: ⁴⁷«Mena é ne ghwyil elu bot bak nenak náá, be naduwa Zeeb tɔ medii, dáa be di náá, be eebela Sisim na Dee dáa menabelka ε?» ⁴⁸Tin, wɔ gwaa nye zelwom náá, be duu be Zeeb ne din ε Yezu Klisto. Bhii tak, be eezeke ne ne náá, nye kwyεεg ba melu be ne benɔɔ.

Taɔal ε Pyeed sok bhwoob bot ε zεega mendjaala pe Yeluzalem

11 ¹Bot ε lwoma ne bɔn-nyεεg bɔɔ nadi pe kyee dik Yude ɔ, naazegwak náá, bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda ɔ naamyaa pe Mekpa ε Zeeb. ²Dáa Pyeed nasik pe Yeluzalem ε, bot ε mbyak eYuda nadum koɔ ne Yezu ɔ, moo tin ebyak nye. ³Bɔɔ náá: «Wɔ eeni tɔ ndjaa ezibo, wɔ eekede edee bi ne benɔɔ!» ⁴Tin, Pyeed é boozeɓaɓa be popoopwon etep ee nadhaɔ ε djas. Nye naleε é náá: ⁵«Me nadi é pe tɔ ghaada Zafa, me nadi edjaala, é di tak me eezebee tɔ sisim, dhiiti sonok esul pe kyee me nadi ε. Sonok tak nadi enɔɔel

ne boo pes lembe, meta é melo me tak ená, ye nadi edus to gwoo, sul é bos, zekum pe me nadi e. ⁶Me eezegwyák to tak piii, me kabee é, betit e di eke ne meko mená o, betit e dik, ne betit e di ne epapa o, zenoo enen. ⁷Wo gwaa, me zegwak gwood wat eke ne nam náá: “Wyela, Pyeed, góa, da wo é del!” ⁸Tin, me eezebooza náá: “Hooo ààbe! Gheh, etee náá, me dinaa ààpakode sok sa di to etsi e mbyak eYuda e, ne sa di ne edhuud e dinaa ààpake to nuub'am.” ⁹Tinaak, gwood'enek eebaazegék-géka sis, eke to gwoo náá: “Nàbeea edhuud sa Zeeb ke náá, ye é dee e.” ¹⁰Ye naasael deenek tyee esok elél, bhii tak sonok tak eezebyet to gwoo. ¹¹Tin, é ewala e tak wat, wo gwaa, bot elél zokazekum pe ndjaa me nadi e. Be nadus é pe ghaada Sezaale, be nadi esaa pe me nadi edi e. ¹²Sisim na Dee eezeke ne nam náá, me to bis ne benoo, sa me ààbem ba. Deenek, bon-nyegg bam beten ne wat me nazye ne noo wak e, be naakekyeed me pe Sezaale. Bisoo djas, bis be é, bis eeni to ndjan e Koodney. ¹³Koodney eezekaada bis dáa nye nabee fofop tetel to ndjan'e, elee nye náá: “Kyeeda bot pe Zafa, étep be neekedjoo Simoo di ebaadjóoaa Pyeed o. ¹⁴Mot tak é waalee wo mekpa me di náá, woo ne bot e mebyel mo djas e, waabela tsik ne ye e.” ¹⁵Tin, dáa me nadi me moo ekan elii e, wo gwaa, Sisim na Dee zesul ko loo, dáa ye nasul ko les é meken e. ¹⁶Tin, me eezetaala sa Gheh nalee e: “Zaŋ naduu bot Zeeb é to medii, ye kabe biyo oo, bi aaduwa Zeeb é to ghwyil Sisim na Dee.” ¹⁷Ye é deenek é Zeeb nadjé be mbi ekee e tak wat, nye nadjé mena, é gheh mena nadumka koŋ ne Gheh Yezu Klisto e. Mam nadi ze, étep me neekela etep ee Zeeb di esa e?» ¹⁸Bhii be nagwak etep binek djas e, elyem boo djas eezesila, be moo tin eduwal Zeeb eke náá: «Ye é tseetse náá, Zeeb eebaadje pe bot e di ààbe bot e mbyak eYuda o, ghwyil eswoola mefulu moo, ne yii ebela tete tsik.»

Zeege mendjaala me bot e ghaada Antios

¹⁹Bhis Etien nagóaa e, bot e nadi edum koŋ ne Zeeb o, naadyeebatiigaa, ye naasa náá, be wyeeza. Bedhiiti bot naatoo, batakekum pe kyee dik Fenisi, pe ghola Siipele, ne pe boo ghaada Antios. Bela náá, be nazogegoola Mekpa e Zeeb e, pe daa bot e mbyak eYuda. ²⁰Bela náá, bedhiiti bot e nadi edum koŋ ne Zeeb o, bot e Siipele ne Silen, naatoo pe Antios. Be nadi elii ne bot e membyak me sis, é egoola be Mbée Bhaadal e Gheh Yezu. ²¹Ghwyil e Gheh nadi é ne noo loog wat, ye naasa náá, zukamwaa ne mot swoola mefulu moo, da dum koŋ ne Gheh. ²²Ye nabe é bot e zeege mendjaala Yeluzalem naagwak menduk me tak. Be é boozelwom Bhaanabhas pe Antios. ²³Dáa nye nakum e, tin, nye eezebee dáa Zeeb nazesee bot e di edum koŋ ne Zeeb o metel e, nye eezemyaala. Bhii tak, nye eezedje be meghaaz me ewa lyem, étep be neewa zii edu e Gheh to esosoob. ²⁴Bhaanabhas nadi é mbée mot, Sisim na Dee ne edum e koŋ ne Zeeb tooo to le. Tin, wo gwaa zukamwaa ne mot zokamyaal edu e Gheh.

²⁵Bhii tak, Bhaanabhas eezetoo pe del Taalas kesaa Sol. ²⁶Bhii nye nakabela nye e, nye é bootoo ne ne pe Antios. Tin, boo bebá naazedhaa tu mbu to zeege mendjaala me tak. É di'enek, be naalyo bot ebuupe dum ne edum e koŋ ne Zeeb. Ye é ko ghaada Antios e bedjekel nakan edjóoaa sok «ekeletye». ²⁷É gheh tak, ye nabe é, bengooel e Mekpa e Zeeb naazedus pe Yeluzalem to pe Antios. ²⁸Dhiiti pakoo, din e le nabe é Aghabis, Sisim na Dee eepem nye, nye eezeni é

elée náá, boo za moo aatuula ko bɔs djas. Bela náá, mbi za tak naasael é sok Kolood nadi mekoozi me Lom ε. ²⁹Tin, bedjekel eezegwakel náá, mot ne mot é waadjé ye ba bim nye aabela ε, étep ekwyee bɔn-nyεεg bɔɔ nadi pe kyee dik Yude ɔ. ³⁰Be nasa é deenek, wɔ gwaa, be zokakyeed esa binek pe daa bɛpaa ε eYuda, é membɔ ε Bhaanabhas be ne Sol.

Zak eegóaa, Pyeed eekɔɔlaa é membok

12 ¹É gheɲ tak, mekoozi Eelood Aghilipa moo tin etiig bedhiiti bot ε zεεga mendjaala. ²Nyeɲ zokalwom be, be gó Zak mɔn-nyεεg ε Zan ne pel. ³Deenek, dáa nye nabee náá, eYuda naakwyel ye ε, nye eezelwom be, be met Pyeed é gheɲ ebyon ε emapa ee di ààwaaa leviid ε. ⁴Eelood eezelwom náá, be met nye, da be é kɔɔl nye é membok. Tin, nye é boodje mesa me ebaal ε nye ne medhuu mená me esodja, é edhuu ε wat, ye nabe é ne esodja ená. Nye nadi egek é náá, nye neepée nye é mis me bot bhis ebyon ε Pak. ⁵Tin, Pyeed nadi é kɔɔla tɔ ndjaa membok, deenek bot ε zεεga mendjaala nadi ewa zii tɔ edjaala ε Zεeb ko esu ε le elyelepe.

Pyeed eewyiselaa é membok

⁶Bela náá, dáa Eelood nadi ekwyel epée nye é mis me bot ε, é pum, Pyeed nadi é egɔ pak esodja ebá. Nye nabe é kɔɔla ne ekel ε ghwooz ebá. Bembaa-lel ε ndjaa membok nadi é tin é edi bɔɔ, é ebe ε ndjaa membok. ⁷Kaseka é, dhiiti fofop ε Gheɲ ngot eezetuula tin, tɔ dheɲ moo tin bweee ne mekas. Tin, fofop eezekwyet nye é bhaaz, nye eezedjem nye, nyeɲ ne ne náá: «Lela edjem, wyela!» Tin, wɔ gwaa ekel é ghwooz nye nakɔɔlaa ne ye é membɔ ε, zokakwyit. ⁸Tin, fofop eezeke ne ne náá: «Bɔta bhete ɔɔ, da wɔ é kɔl ekel ε mepapa mɔ.» Pyeed eezegwak nye, bhii tak, fofop eebaaze bil náá: «Bɔta ndjookuwa ɔɔ, da wɔ é du me.»

⁹Wɔ gwaa, Pyeed zewyis tɔ membok, nye moo tin edu fofop. Nye nabe é ààgek náá, etep ee fofop nadi esa ε, nabe é etep e tsetse. Nye nagu é náá, nye é tɔ dhyam. ¹⁰Be eezedhaa esum di e bembaa-lel yii meken, bhii tak yii bhɔɔba, be eezekum pe ebe ε membok nasael ne ghwooz ε. Ebe ε tak tuula é ko ebesε ε del. Ebe ε tak zokazediil nye emet é mis mɔɔ. Be eezewyis, tin, be eezetiila é gba, é di tak wat, kaseka é fofop eezediib nye é mis. ¹¹Tin, Pyeed eezesiiza enyɔpe sa nasael ε, nye é boozeke náá: «Wak nenak me moo bee náá, ye é tsetse. Gheɲ eedhis fofop'e, nye eepek me si ghwyil ε Eelood, ne mezuk me bot ε mbyak eYuda di ekwyel náá, me bee ε.» ¹²Dáa nye naze-gwyak di nye nadi ɔ, nye é boozetɔ pe ndjan ε Maali, nyεεg ε Zan, di ebaa-djóaa Malak ɔ. Tin, bete ne bot naasega étep edjaala Zεeb. ¹³Pyeed eezediig é ebe ε ndjaa, tin, moma mesa ngot eezεɲe, étep nye neezedii ndjaa. Din ε moma tak nabe é Lood. ¹⁴Nye eezegwyak gwood ε Pyeed, nye moo tin tɔ memyaala. Ye waagoka é náá, nye dii ndjaa, tin, nye ààpakadii ndjaa, nyeɲ kasik é kaab kelee bot tɔ ndjaa náá, Pyeed é pe kel. ¹⁵Be eezεbɔɔza ne ne náá: «Wɔ epelyet el» Tin, nye eezεbasal náá, ye é tsetse. É di'enek, be eezeke náá: «Ye é fofop'e.» ¹⁶Tinaak, Pyeed kuku ediiig é ebe yenek, dáa be nakazedii ndjan ε, be eezεbee nye, be naadyeabadjoka εbuepe. ¹⁷Nye eezεɲak be ne mbɔ náá, be di gwyem. Bhii tak, nye eezeni elée be, dáa Gheɲ nawyisal nye é membok ε. Nye eebaazeke náá: «Lεeka Zak ne bedhiiti bɔn-nyεεg bina sa dhan ε.»

Bhii tak, nye eezewyis tó pe kyee sis. ¹⁸Dáa melem nakalem ε, esodja moo tin zem-zem pak'oo. Be nadi edjinel pe pak Pyeed nató ε. ¹⁹Eelood eezelwom bot náá, be kenoo nye, tin, be àapakabela nye. Be eezedji bambaalel ε ndjaa membok, tin, nye boodje be elee náá, be gó be. Bhii tak, Eelood eezetó pe kyee dik Yude pe Sezaale, penek nye naasa ba bim melu.

Esyee ε Eelood

²⁰Eelood naadyeebakpaa lyem ne bot ε Tiid ne Sidon. Tin, bot ε tak é booze-gwakel náá, be tó pe daa le. Ye nabe é, be eegwakel ne Bhalastus, kukuma di esa mesa to ndjaɲ mekoozi o. Tin, be eezetó kelee ne Eelood náá, egwakel bula be ne bot ε eghaada e tak, etee náá, edee ee bot binok nadi edede ε, nadudus é pe mel ε Eelood. ²¹Dáa ye nakum dwoó tak ε, Eelood eezebot kaad mekoozi me, nye eezedisi ko bóó mekoozi me. Tin, nye eezeni elii ne nɔɔ é mis me medhuu me bot. ²²Medhuu me bot binok eezetsim náá, «Ye é gwood dhiiti zeeb, àakabe yii mot!» ²³Tin, é di tak wat, wo gwaa, fofop ngot ε Gheɲ zokazedje Eelood baka, etee náá, nye naakwyel enoo duu di náá ye é yii Zeeb ε. Elum zokazede nye nyel, nyey batagwyε.

²⁴Ghuna, Mekpa ε Zeeb nadi egoolaaa, egooel ne egooel. ²⁵Ye kabe Bhaanabhas be ne Sol o, bhii be nasilal lwomel yoo pe Yeluzalem ε, be eezesik, tin, be kató é ne Zanɲ, mot di ebaadjóaaa Malak o.

Bhaanabhas be ne Sol eezeséaaa étép be neetó é lwomel

13 ¹Pe to zeeɲa mendjaala Antioɲ, ye nabe é ne bengooel ε Mekpa ε Zeeb, ne belyoel, ye nabe é: Bhaanabhas, Simeyɔɲ mot di ebaadjóaaa na «Dhoo» o, Lusius mot del ε Silen, Manaen so ε Eelood kana edhoma, zenoo Sol. É gheɲ tak, Eelood é nadi ekok ko Ghalile. ²Dhiiti dwoó, é gheɲ be nadi to mendjaala ne etsi ε edee étép eduwal Gheɲ ε, Sisim na Dee eezeke ne nɔɔ náá: «Séeka me Bhaanabhas be ne Sol, étép be neekesa mesa me me nadjóo be étép tak ε.» ³É di'enek, bhii be nazedjaala ne etsi ε edee ε, be eezekel be membo, bhii tak, be eezebet be, be tó.

Bhaanabhas be ne Sol pe ghola Siipele

⁴Dáa Sisim na Dee nalwom be ε, be eezetó pe eboɲ ε Selesi, pe be nazeni to boo eleed étép be neetó pe ghola Siipele ε. ⁵Dáa be nakum pe del Salamin ε, be eezeni é egoola Mekpa ε Zeeb to mendjaa me mendjaala me eYuda. Be nadi é be ne Zanɲ-Malak, étép nye neegheekwyee-kwyee be. ⁶Be naazekε ko ghola tak djas kekum pe del Pafos. Penek, be eezeboma ne dhiiti mot mesimba me elyeeb, din ε le é Bhaal-Yezu, dhiiti mot mbyak eYuda nadi eke náá, nye é ngooel-Mekpa ε Zeeb o. ⁷Nye nadidi é pe daa kukuma del, din ε le é Seedyus Polus, nye nadi é mot metselal. Wo gwaa, mot tak zedjoo Bhaanabhas be ne Sol, etee náá, nye nadi ekwyel egwak Mekpa ε Zeeb. ⁸Tin, mot mesimba me elyeeb, nadi edjóaaa Elimas to lii eGhelek o, eezeni ne esuu é meso ne nɔɔ, nye moo tin esaa náá, kukuma nàdum koɲ ne Zeeb. ⁹Tin, Sol mot nabaadi edjóaaa Pol o, moo tin tooo ne Sisim na Dee, nye eezegwyák nye kpεε. ¹⁰Bhii tak, nye eezeke náá: «Mot mekoɲ ne embee esa, mɔn ε dim mot mekoɲ, mot bhyen embεε esesεε djas! Wo aanàkwaabookat elet é meze ε Gheɲ é? ¹¹Nenak, gwaka: Gheɲ é waadje wo baka, wo waabé edhim, wo aanàkabaabee mekas me gwyε é ba bim melu.»

É di tak wat, mis e Elimas eezedipel, nye moo tin tɔ ghooghom: Nye é moo tin bako-bako eliigel é egwyák é mengwoob djas, nye nadi esaa mot, étep nye neemet nye é mbo, étep elyaal e nye ze. ¹²Dáa kukuma nabee sa nadharj e, nye eezedum koŋ ne Zeeb, etee náá, ye nabe é melyo naadyeebakwyesa nye tɔ lyem ebuepe.

Pɔl be ne Bhaanabhas pe ghaada Antios kɔ Pisidi

¹³Pɔl be ne bot e sama ye eezeni tɔ boo elɛed pe Pafɔs, bhii tak, be eezetɔ pe ghaada Panfili kɔ Pɛledje. É di'enek, Zaŋ-Malak é boozelik be, sik pe Yeluzalem. ¹⁴Be eezedus Pɛledje, goola tɔ pe ghaada Antios kɔ Pisidi. Dwoo saba, be naazeni tɔ ndjaa mendjaala me eYuda, be eezenɔɔ menyel, disi. ¹⁵Bhii be zelaɔ tɔ mekana me etsi ne yii bengooel e Mekpa e Zeeb e, ekukuma e ndjaa mendjaala me eYuda é boolwom bot, be lee ne nɔɔ náá: «Bɔn-nyeeɔ, bi e di ne etep elii ne bot e zeeɔa étep be neebela meghaaz ne zii ɔɔ, bi é ne ghwyil elii nenak.» ¹⁶Tin, wɔ gwaa Pɔl zɛwyel, nye eezesa dhiiti tseŋa ne mbo, be di gwyem, nye eeezeke náá: «Biɔ bot e Yisalael, ne biɔ bot e zye é mendjaala mena zedjaalaka Zeeb ɔ, gwakeka me! ¹⁷Zeeb bot e mbyak Yisalael naato bebhaab bena. Nye naasa náá, metaŋ me bot byet, é sok be nadi é medjoŋ pe Ezipte e. Bhii tak, nye naazewyisal be kɔ kyee dik tak ne ghwyil mebwala. ¹⁸Nye naadyeebamaad ebus bɔɔ, membu mekam-mená (40) bɔɔ tɔ kyee dik besye di ààbe ne medii e. ¹⁹Bhii tak, nye eezesilal bot e membyak meten ne ebá pe kyee dik Kanan bheee. Nye eezenɔɔ medhik me tak dje ne bot e mbyak'e, be di bekum e tak. ²⁰Deenek, ye naasa tyee membu bedhet-ená ne membu mekam-meten (450).

Bhii tak, nye eezedje bebhaab bina betetep, kekum é elu e ngooel-Mekpa e Zeeb Samyel. ²¹Bhii tak, be eezewaab náá, Zeeb dje bemekoozi. Tin, Gheŋ é boozedje be Sɔl mɔn Kis, mot mbyak Bhezame. Sɔl tak naadi é kukuma yɔɔ membu mekam-mená (40). ²²Bhii nye nakazebyen Sɔl e, Zeeb é boozedje be Dhavid, nye di mekoozi mɔɔ. Nye nabe é, nye eekɛ kɔ esu e le náá: “Me eebela Dhavid mɔn Yese, mot tak é, mot lyem'am kwyel ɔ. Nye waasa esa ee lyem'am di ekwyel e djas.” ²³Ngɔt tɔ bedha e Dhavid nabe é Yezu, mot Zeeb nadjɛ nye di edi e Metsik-bot étep mbyak Yisalael ɔ, ye é dáa nye nakek e. ²⁴Esok ne Yezu ne zye, ye nabe é, Zaŋ naagoola Mekpa e Zeeb ne membyak djas yii Yisalael, etee náá, be neeliig elyem bɔɔ, da be é duwa Zeeb. ²⁵É gheŋ Zaŋ nadi nye moo pe esik e mesa me e, ye nabe é, nye naake náá: “Bi gek náá, mam é ze? Mam tok mot bi di ebwood ɔ. Tin, gwakeka: Nye epezye bhii koŋ'am, bela tin náá, mam aanàkwaakobela-belak duu emalal étep ekotii-tiiak ekel e ekoko be.”

²⁶Bɔn-nyeeɔ, biɔ bedha e Abalaam, ne biɔ bot e zye wak étep ezedjaala Zeeb ɔ: Ye é ne menabelka djas e Zeeb dhis bhaadal yak, étep etsik é mena. ²⁷Ne tseetse, bot e del e Yeluzalem ne ekukuma bɔɔ nabe é, ààgu mbi mot Yezu nadi e. Bela náá, be àànyɔ egwak mekpa e bengooel e Mekpa e Zeeb di elanɔa dwoo esaba djas e. Tin, be naadje Yezu epée e esyee, etee náá, mekpa menek neebela mesuk. ²⁸Baabelá náá, be nabe ààbela lo mesɔ me nye napéeaa epée e esyee étep tak e. Be naake ne Pilat náá, nye gó nye. ²⁹Bhii be nazesa etep djas

ee Ekwyala e Zeeb nalee kɔ esu e le e, be eezesil nye kɔ melaaba, bhii tak, be eekenɛɛg nye tɔ evit. ³⁰Wɔ gwaa, Zeeb zegomal nye.»

³¹Melu ebuepe Yezu nadi elyaal bot e nadi egyee ne ne ɔ nyel, dusa pe Ghalile tɔ pe Yeluzalem. Bot e tak moo mos é betyaases é mis me bot e mbyak Yisalael. ³²Biso bemet, bis epezegoola bin Mbɛɛ Bhaadal. Mbɛɛ Bhaadal tak é sa Zeeb nakek bebhaab binaka e. ³³Nye nasa deenek é, kɔ esu e lenaka, menabelka bedha bɔɔ, nye naagomal Yezu bhii esyee. Ekwyala lee é tɔ mekana me Medjeb elangel ebá é náá:

«Ye é wɔy e di Mɔn'am,

kana dwoo pan mos'ak, me é Soog.»

³⁴Zeeb nabe é, nye eeleé náá, nye waagomal nye bhis esyee, étep nye needi ààsik kebo tɔ evit. Nye nake é náá:

«Me waasee bin tete metel me e dee

yii etseetse me nakek Dhavid e.»

³⁵«Ye é étep tak e nye di ebaalee tɔ dhiiti Ekwyala náá:

“Wɔ aanàkwaabet náá mot'ɔ na dee kesyep tɔ evit.”

³⁶É gheɲ e Dhavid, ye nabe é nye naasa etep ee Zeeb nadi ekwyel e. Bhii nye nakagwey e, nye nakedela é é ngwoob bebhaab be, ye nabe é nye naabo.

³⁷Ghuna, mot Zeeb nagomal ɔ nabe ààbo. ³⁸⁻³⁹Bɔn-nyeeɛg, ye goka é bi gu náá: Ye é kɔ esu e Yezu e epelak e mesyem men di egoolaaa. Ye é kɔ esu e le é di náá, bot djas aadum koɲ ne ne ɔ, be waapekel tɔ bhel mesyem djas. Mɛpekel me tak tok ne ghwyil ebelel tɔ eduwal é etsi e Moiz. ⁴⁰Dika ndjem, etee náá, etep ee bengooel e Mekpa e Zeeb nakwyal e needi ààsael ne biyɔ bemet. Ye nabe é náá:

⁴¹“Beeka biyɔ bot e ebet!

Djokaka, da bi é dus me é mis,

etee náá, é melu me tsik'en, me waasa dhiiti ndem di náá,

mot e kaada bin ye ɔ, bi aanàkwaamyaal nye!” »

⁴²Dáa Pyeed be ne Bhaanabhas nawyis tɔ ndjaa mendjaala e, be eezeke ne nɔɔ náá, be baabula é saba poon, étep be neebaazelyo be mekpa me tak wat. ⁴³Bhii zɛɛga tak, bete ne bot e mbyak eYuda ne bot e nazemyaal edjaala Zeeb eYuda ɔ, zokazedu Pɔl be ne Bhaanabhas. Be nadi elii ne nɔɔ, ne edje be meghaaz me edi besosoob si esɛɛa metel e Zeeb.

⁴⁴Dáa ye nakum yak dwoo saba e, bete ne bot tɔ ghaada djas zɛsɛɛga, étep be neezɛgwak mekpa e Gheɲ. ⁴⁵Dáa eYuda nabee medhuu me bot binɔk e, ye nakpaa be elyem. Be moo tin elet etep ee Pɔl nadi elii e, tin, be eezelee nye.

⁴⁶Pɔl be ne Bhaanabhas ezelee be ne ebwaalel djas náá: «Ye be é, ye goka náá, Mekpa e Zeeb pookogoolaaa sok pe daa len. Dáa ye di náá, bi epebyen ye e, ne dáa bi di ebee náá, tsik na kɔm-kɔm tok dhiiti vaɲ sonok é mis men e, akiba, bis kató é pe daa bot e di ààdi bot e mbyak eYuda ɔ. ⁴⁷Beeka dáa Gheɲ nake ne nes e,

“Me eenɛɛg wɔ dáa ngel étep membyak djas,

étep wɔ neetɔ be ne tsik kekum pe edum e bɔs!” »

⁴⁸Dáa bot e di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ nagwak deenek é, be naamyaala. Bhii tak, be moo tin eduwal mekpa e Gheɲ. Tin, bot djas nazesɛɛa étep be

neebela tsik na kòm-kòm ɔ, eezeliig elyem, be moo edu Zeɛb. ⁴⁹ Mɛkpa ɛ Gheɲ nadi egoolaaa, egoola ne egoola kɔ kyee dik'enek djas. ⁵⁰ Tin, eYuda eezɛbe-sal bedhil ɛ boa di bekum, eduwal Zeɛb ɔ, ne bedhil ɛ botom ɛ ghaada, ɛtɛp be neewa Pɔl be ne Bhaanabhas tɔ tsik mezuk. Bhii tak, be eezɛsɔ be kɔ kyee dik'wɔ. ⁵¹ Bot ɛbá binɔk ɛ boozekut piib ɛ meko mɔɔ ɛtɛp ɛdul ɛ be melɔ, bhii tak, be eezɛtɔ pɛ del ɛ Ikoniom. ⁵² Ye kabe bedjekel pɛ be nadi pɛ Antios ɔɔ, be nadi ɛ tɔ boo memyaala ne Sisim na Deɛ tɔ lɔɔ na tɔɔɔ.

Pɔl be ne Bhaanabhas pɛ ghaada Ikoniom

14 ¹ Pɛ ghaada Ikoniom, Pɔl be ne Bhaanabhas naabaazeni tɔ ndjaa mendjaala mɛ eYuda, be moo tin elyo. Melyo mɛ be nadi elyo bot ɛ naasa náá, betɛ ne bot ɛ mbyak eYuda ne bot ɛ nadi ààbe bot ɛ mbyak eYuda ɔ, dum koɲ ne Zeɛb. ² Tin, bot ɛ mbyak eYuda nabyen edu ɛ Zeɛb ɔ, zokazɛful bot ɛ di ààbe bot ɛ mbyak eYuda ɔ elo, ɛtɛp be needi ne embee esiiza ne bɔn-nyɛɛg bɔɔ. ³ Deenek, Pɔl be ne Bhaanabhas naadi melu ɛbuepe pɛ del ɛ Ikoniom. Be nadi elii-lii ɛ ne egheɲ djas, zɛnɔɔ ɛbwaalel ne Gheɲ. Gheɲ nadi ɛdje be ghwyil esa endem e mɛbwala, deenek, ɛtɛp elyaal etsetse ɛtɛp ee be nadi elyo be, dum ne enɛm esa e Zeɛb ɛ. ⁴ Tin, bot ɛ del zokazɛbeka: ɛdhuu ɛ wat pɛ kyee bot ɛ nadi edu eYuda ɔ, yak ɛdhuu pɛ kyee bot ɛ nadi edu bot ɛ lwoma ɔ. ⁵ Bot ɛ mbyak eYuda, ne bot ɛ di ààbe bot ɛ mbyak eYuda ɔ, ne bɛmekoozi mɔɔ, nadi egwakel ɛtɛp be neezuk Pɔl be ne Bhaanabhas, da be ɛ gó be ne mekok. ⁶ Dáa bot ɛbá tak nagwak ɛ, wɔ gwaa, be zɛkaab tɔ pɛ mel mɛ Lisɛtɛ ne Dheɛɛb, eghaada e kyee dik Likaoni, ne mel mɛ di ɛ mengwoob ɔ. ⁷ Kɔ mel mɛ tak, be eezeni ɛ baagoola Mbɛɛ Bhaadal.

Pɔl be ne Bhaanabhas pɛ kɔ ghaada Lisɛtɛ

⁸ Pɛ kɔ ghaada Lisɛtɛ, ye nabe ɛ ne dhiiti mot nadi ààbe ne ghwyil ɛtyaa tetel ɔ, ɛtɛɛ náá, meko mɛ nadi ɛ ɛsɔɔbela. Nye nadi ɛ boka kana ɛdhɔma be, nye nabe ɛ ààbe ne ghwyil ɛkɛ. ⁹ Nye nadi egwak ɛtɛp ee Pɔl nadi elii ɛ. Tin Pɔl eezɛgwyák nye piiii, nye eezɛbee náá, ɛdum ɛ koɲ ɛ le ne Zeɛb ɛ waasa náá, mot tak bela tsik. ¹⁰ Nye eezɛben gwood, zɛke ne ne náá: «Wyɛla, tyaɲa tetel ne meko mɔ met!»

Vaskala, mot'enɔk eezɛtyaa tetel, ne meko mɛ, nye moo tin ɛkɛ. ¹¹ Dáa mɛdhuu mɛ bot nabee sa Pɔl nasa ɛ, be eezɛtsim tɔ lii'wɔ, din ɛ lii tak ɛ Likonie, bɔɔ náá: «Bezɛb eenɔɔ menyel mɛ bot, tin, be eesul pɛ pak mena dika'aak!» ¹² Wɔ gwaa, be zɛget Bhaanabhas din ɛ «Zees», be kaget Pɔl ɛ «ɛɛlmes», ɛtɛɛ náá, Pɔl nadi ɛ ngoola-ngoola. ¹³ Ndjaa-zɛɛb ɛ Zees nadi ɛ ɛ ɛniel ɛ del. Wɔ gwaa, ghaa-zɛɛb ɛ Zees zokazyɛ ne engɔmbɛ ee be nazekomsa ne ɛpyeeda e mezmɛm mɛ ele be napyeed ɛ, ɛ ɛbe ɛ ndjaa-zɛɛb tak. Be nasa deenek ɛ, ɛtɛp be needje Pɔl be ne Bhalnabas buwa. ¹⁴ Tin, dáa bot ɛ lwoma binɔk bebá nagwak menduk mɛ tak ɛ, be eezɛnyaa ekaad bɔɔ. Bhii tak, be eezɛlel ɛni tɔ ɛdhuu ɛ bot ɛ ɛtuud náá: ¹⁵ «Bewen, bi sa deenek ɛtɛp yé? Bis ɛ bot, dáa biyɔ. Bis zegoola bin ɛ Mbɛɛ Bhaadal, bis ke ne nen ɛ náá, bi bet eduwal ɛkpaka-kpaka ne elula-lula, ye tok dhiiti varɲ sonok. Duka Zeɛb di ne tsik ɔ, mot nakus gwoo ne bɔs, ne boo dii mɛsɔn ne esa ee di tɔ tak ɛ djas. ¹⁶ ɛ membu mɛ nadhaɲ'e-nek, ye nabe ɛ, nye naabet náá, membyak ne membyak sa esa ee elyem bɔɔ di ɛkwyl ɛ. ¹⁷ Bela náá, nye nadi enyen ɛ mis mɛ bot, ne enɛm esa ee nye di

esa ε. Nyey tɔ gwoo, nye epedhis bin bebhi, étep ye neesa náá, bhek ne bhek kwyil é ye mbu, nye epedje bin edee, ne elwoodal elyem bin ne memyaala.»

¹⁸Be nakoozoli deenek, ye nabe é elyelepe ne bot ε lwoma, be lyak edhuu bot binɔk náá, be nàdje be buwa.

¹⁹Bhii tak, eYuda eezeyye pe Antios kɔ Pisidi ne pe Ikoniom. Tin, mekpa me be naloo ne medhuu me bot ε, naasa náá, be kwyel be. Wɔ gwaa, Pɔl zewusaa ne mekok étep nye neegóaa, bhii tak be eezewyisal nye kɔ del, be nadi egek é náá, nye eezegwyε. ²⁰Tin, dǎa bot ε di edum koŋ ne Zeeb ɔ nazeseega é ngwoob'e, nye eezewyel, bhii tak, nye eezesik tɔ ghaada. Djemen tak, nye eezetɔ pe del ε di djóaa Dheleeb be ne Bhaanabhas.

Esik ε Pɔl be ne Bhaanabhas pe Antios ε Siili

²¹Pɔl be ne Bhaanabhas nadi egoola Mbεe Bhaadal pe kɔ del ε Dheleeb. Tin, be naabela bedjekel ebuεpe. Bhii tak, be eezesik pe Lisete, pe Ikoniom pe Antios yii kyee Pisidi. ²²Be nadi edje ghwyil ne bot ε namyaal edu Zeeb ɔ, be nadi edje be meghaaz me ewa zii tɔ edum ε koŋ ne Zeeb, be nadi eke é náá: «Mena gokaka é ne ekpaa tɔ boo tsik mezuk, étep mena neenika tɔ Eyon ε Zeeb.» ²³Pe tɔ ezeega mendjaala djas, be nadi esée bepaa. Deenek bhii mendjaala ne etsi edee, be nadi edje be ebota ε Gheŋ, mot be nadum koŋ ne ne ɔ.

²⁴Be eezedhaa Pisidi kekum pe kyee dik Panfili. ²⁵Be naagoola Mekpa me Zeeb pe ghaada Peeledje, bhii tak, be eezetɔ pe ghaada Ataliya. ²⁶Dusa tin, be eezenɔ mesuwa, tɔ pe Antios pe kyee Siili, ghaada be nàdje be ebota ε Zeeb étep lwomel be nagoka ne esa ε. ²⁷Dǎa be nakakum pe Antios ε, be é booze-sεeg bot ε zεega mendjaala me tak djas. É di'enek, be boozεbaŋa be eseseε djas Zeeb nasa ne nɔɔ ε, ne dǎa Zeeb nàdje pe bot ε di ààdi bot ε mbyak eYuda ɔ, ghwyil edum koŋ ne Zeeb ε. ²⁸Deenek, Pɔl be ne Bhaanabhas naadi ba melu ebuεpe be ne bedjekel ε del ε Antios.

Bot ε zεega mendjaala me Antios eezεboma ne bot ε lwoma kɔ Yeluzalem

15 ¹Bedhiiti bot naazedus pe kyee dik Yude, tɔ pe Antios, tin, be moo tin elyo bɔn-nyεeg náá: «Bi é di ààni beka, dǎa etsi ε Moizi di elεε ɔ, bi aanàkwaabela tsik'.» ²Pɔl be ne Bhaanabhas eezetyaa ghiŋ ne bot binɔk, bɔɔ zokazεbela boo zyaala dum ne tep tak. Bot ε zεega mendjaala é boozεgwakel náá, Pɔl be ne Bhaanabhas, ne bedhiiti bot ε del ε Antios ε waatɔ pe Yeluzalem étep ekekoobal etep ε tak be ne bot ε lwoma ne bepaa. ³Wɔ gwaa, bot ε zεega mendjaala mɔɔ zokazεdje be esa djas nadi egoka étep etɔ medjoŋ ne ye ε. Be eezεghεε tɔ, be eezedhaa kyee dik Fenisi ne Samaali, bɔɔ é ebaŋa bot dǎa bot ε di ààdi bot ε mbyak eYuda ɔ, nazeliig elyem, du Gheŋ ε. Bhaadal tak naadyeεbadje boo memyaala ne bɔn-nyεeg djas.

⁴Dǎa be nakakum pe Yeluzalem ε, be eezesulal pe daa bot ε zεega mendjaala, bot ε lwoma ne bepaa naazeswos be ne memyaala. Be é boozεbaŋa be etep ee Zeeb nadi esa ne bot é ze'ɔɔ ε. ⁵Tin, bedhiiti bot tɔ sama edhuu ε eFalizye nazedum koŋ ne Zeeb ɔ, é boozewyel, be ezeεke náá: «Ye goka é náá, bot ε di ààdi bot ε mbyak eYuda nadum koŋ ne Zeeb ɔ, niigela beka. Bhii tak,

da bi é lee be náá, be duwal etsi é Moiz.» ⁶Tin, bot é lwoma ne bepaa zokazes-
eega étep edjek é tep tak. ⁷Bhii be nazesos tep tak ebupe é, Pyeed eezencó
lii, nyey náá: «Bón-nyeeg, bi ne gu náá, Zeeb naalooto mé pak'en étep mé nee-
goola Mbée Bhaadal pé daa bot é di ààdi bot é mbyak eYuda ó, be neegwak,
bhii tak, da be é dum kon ne Zeeb. ⁸Deenek, Zeeb mot di egu elyem é bot ó,
nye eelyaal náá, nye eemyaal be, nye eedje be Sisim na Dee dáa menabelka.
⁹Nye nabe é ààwa mbek pak mena ne benó: Dáa di náá, be eezedum kon ne
Zeeb é, nye eezegwyii elyem bó. ¹⁰Haaa étep yé nenak bi di ebe méso ne
Zeeb? Tin, bi epewaab-waaba bhel ne bot é di dum kon ne Zeeb ó náá, be bep
kom etep na dil-dil, di náá, ye nakoozodi menabelka bemet neghu bebhaab
binaka, be nabe é ààbe ne ghwyil ekobep-bepak é! ¹¹Ye goka é, mena myaalka
náá, mena belaka tsik é kó esu é enem esa é Gheñ Yezu, tyee wat ne nó.»

¹²Tin, bot é zeege djas moo tin kup, bhii tak, be moo tin egwak, dáa Bhaa-
nabhas be ne Pól nadi ebaña be endem é mebwala ee Zeeb nasa ne nó, pé daa
bot é di ààbe bot é mbyak eYuda ó. ¹³Dáa be nasilal elii é, Zak eezewyel, bhii
tak, nye eezeke náá: «Bón-nyeeg, gwakeka me! ¹⁴Siméyón eebaña mena, dáa
Zeeb nalookan ekwyee bot é di ààbe bot é mbyak eYuda é meken ó, étep nye
neeséé tó lóo mbyak aadi ye é. ¹⁵Deenek, etep ee bengooel é Mekpa é Zeeb
djas epenóel ne yak, etee náá, Ekwyala lee é náá:

¹⁶“Gheñ lee é náá, bhis yenek, mé waabula,
étep é baazesum ndjañ é Dhavid nabezik é,
mé waawyel bikela epap é tak, mé waabulal ye piki.

¹⁷Tin, bot é membyak djas é waasaa Gheñ,
ne tseetse, bot é membyak djas mé nadjóo náá, be di bam ó.
Sa Gheñ naleé é yenek:

¹⁸Nyey mot naloozesa náá, bot gu egeka be ó.” »

¹⁹Wó gwaa, Zak baazebil náá, mé bee é náá: «Mena tokeka ne ghwyil esaa
etep ne bot é di ààdi bot é mbyak eYuda, di eliig elyem du Zeeb ó. ²⁰Deenek,
djhookwyalka bemekana étep eleé be náá, be nàde betit é edhuud kaaa étep
edje bezeeb é benaghise ebuwa ó, be kyee mézo, be nàde betit é góaa ne bhiyo
ó, be nàde ghiya. ²¹Etee náá, kana é gheñ bebhaab, bot epelyo bot etsi é Moiz
pé kó eghaada ne eghaada, ye epelanaa tó mendjaa mé mendjaala mé eYuda
é melu mé esaba djas.»

Mekana mé nakyeedaa pé daa bot é membyak mé sis

²²Tin, bot é lwoma, ne bepaa, zencó bot é zeege mendjaala zokagwakel náá,
be séé bedhiiti bot pak'ó, be neelwom be pé Antios lóog wat ne Pól ne Bhaa-
nabhas. Tin, wó gwaa be zokazeséé, Zuud dhiiti din é le nabaadi pé é Bhaasa-
bhas, zencó Silas. Bot ebá tak nabe é tó sama bot é nadi kó elo ee bot é zeege
ó. ²³Be é booke ne nó náá, be tó ne mekana di eleé náá:

«Bot é lwoma, ne bepaa, bón-nyeeg bin eeswos bón-nyeeg bó di ààdi bot
é mbyak eYuda ó, di kó ghaada Antios, pé kyee dik Siili, dóo ne pé Silisi é.
²⁴Bis eegwak náá, bedhiiti bot é dus pé del é les ó, eezem bin ne epul é bin
esiiza, ne etep ee be di eleé é. Bisó ààpalwom be, be zélii ne nen dum ne etep
binek. ²⁵Étep tak é, bisó djas gwakel náá, bis séé bot é bis aadhis ó. Bot é tak

neezekyeed Pól be ne Bhaanabhas beɔ bena, ²⁶bot ε nawaagel menyel kɔ esu ε dín ε Gheŋ'enaka Yezu Klisto ɔ. ²⁷Bis eedhis bin Zuud be ne Silas be neezeele bin ne enuub bɔɔ bemet, etep ee bis kwyal wak ε. ²⁸Ye é náá, bisɔ ne Sisim na Dee nabe é, bis eegwakel náá, bis aanàbaabil bin dhiiti kóm na dil-dil, bhii mesa mak, ye é di ne boo megham ε: ²⁹Nàdeka betit ε kaaá etep edje bezeeb ε benaghise ebuwa ɔ, nàdeka ghiya, ààde epuud é tit góaa ne bhiyo ɔ, sa bi ààsa meɔ. Bi é sa deenek ɔ, ye aadi é enyɔɔpe. Dika enyɔɔpe!»

³⁰Deenek, be eezebet bot ε be nalwom ɔ, be tɔ pe Antios. Tin, be eezeseeg bot ε zεega mendjaala. Bhii tak, be eezedje bemekana. ³¹Wɔ gwaa, be zelaa ye, mekana me tak naadjε be meghaaz, be moo tin ne memyaala. ³²Dáa Zuud be ne Silas nadi bengooel ε Mekpa ε Zeeb bɔɔ bemet ε, be naazelii ne bɔn-nyεeg bɔɔ ebuepe etep edje be ghwyil ne meghaaz tɔ edum ε koŋ ne Zeeb. ³³Bhii be nadhaa ba bim mewala é di tak ε, bɔn-nyεeg bɔɔ eezemwana ne ɔɔ, be sik tɔ egwyem pe daa bot ε nalwom be ɔ. [³⁴Tin, Silas é booke ye náá, nye lik tinaak.] ³⁵Bela tin náá, Pól be ne Bhaanabhas eezelik pe Antios. Be ne bedhiiti bot, be nadi elyo bot ne εgoola mekpa ε Gheŋ.

Pól be ne Bhalnabas eebeka

³⁶Ba mewala bhii tak, Pól eezεke ne Bhaanabhas náá: «Djhoosikeka, kegwyák bɔn-nyεeg bina pe kɔ eghaada djas mena nagoolaka mekpa ε Gheŋ ε, mena neekebee dáa be di penek ε.» ³⁷Bhaanabhas nakwyel é, be tɔ lɔɔɔ wat be ne Zaŋ, mot di ebaadjóoaa Malak ɔ. ³⁸Tin, Pól nabe é àakwyel geka tak, etee náá, ye nabe é, nye naabet be, é sok be nadi pe kyee dik Panfili ε, nye nabe é àátɔ be ne ɔɔ pe ze lwomel. ³⁹É di'enek, ye nabe é be naabela boo zyaala, batasa náá, be beka. Tin, Bhaanabhas eezεɔɔ Malak, be eezeni tɔ mesuwa, tɔ be ne ne pe gholi Siipele. ⁴⁰Pól eezεɔɔ ye Silas, tɔ ne ne, bhii bɔn-nyεeg bɔɔ nazewa be é membo me Gheŋ tɔ mendjaala ε. ⁴¹Pól eezεkpaa kɔ eghaada Siili ne Silisi, é edje meghaaz ne ghwyil ne bot tɔ eezεga mendjaala.

Timote epegye be ne Pól ne Silas

16 ¹Pól eezεkum pe del ε Dheleeb, ne pe ghaada Lisete. Tin ye nabe é ne dhiiti mot nadi edum koŋ ne Zeeb ɔ, dín ε le nabe é Timote, nye nabe é mɔn dhiiti moma mbyak eYuda nadi edum koŋ ne Zeeb ɔ, seeg nabe é mot mbyak eGhelek. ²Bɔn-nyεeg nadi edi pe Lisete ne pe Ikonioɔm ɔ, nadi é ne mbεε taŋal dum ne Timote. ³Pól eezeseε nye, etep nye neegyεe ne ne. Tin, nye eezeniigal nye beka, etep bot ε mbyak eYuda ee nadi kɔ kyee medhik menek ɔ. Nye nasa deenek é, etee náá, bot djas nadi egu náá, seeg nadi é mot mbyak eGhelek. ⁴Pe kɔ eghaada ee be nadi edhaŋ ε, be nadi ebanja bot ε di edu Zeeb ɔ, etep ee be ne bot ε lwoma ne bepaa nakelii pe Yeluzalem ε, ne ebaaleε be náá, be ke deenek. ⁵Bot ε zεega mendjaala nadi ebela ghwyil tɔ edum ε koŋ ne Zeeb, metaŋ me bot nadi ebilel, ebilel ne ebilel.

Dhyam ε Pól

⁶Sisim na Dee eezelu be náá, be nàεgoola Mekpa ε Zeeb pe kyee dik Azi. Tin, be eezedhaa kyee dik Fiilizi ne Ghalasi. ⁷Dáa be nakum é ngwoob pes dik Misi ε, be eezεbela ekwosak ε etɔ pe pes dik Bhitini. Tin, Sisim ε Yezu naazelu be. ⁸Be eezεkpaa pe Misi, zetɔ pe eboŋ ε Toloas. ⁹É pum, wɔ gwaa, Pól zedjem

dhyam. Nye eezabee dhiiti mot kyee dik Masedwan, tetel edjaala ne ne náá: «Dhaŋa pe kyee dik Masedwan, da wo é zekwyee bis!» ¹⁰ Ààbɔya bhii dhyam yenek, bis eezesaŋ etó pe kyee dik Masedwan, etee náá, bis nabe é bis eebee tseetse náá, Zeeb nabe é nye eedjóo bis náá, bis kegoola Mbée Bhaadal pe daa bot e kyee dik tak.

Lydi eedum koŋ ne Zeeb ko ghaada Filip

¹¹ Bis eezedus pe boo ghaada Toloas to mesuwa, to pe ghola Somatalas, bhii tak, é yak elu pe ghaada Neapolis. ¹² Bhii tin, bis eezetó pe Filip, ghaada meken pes dik Masedwan, ghaada bot e Lom nasum e. Bis naadhaa melu ebuepe ko ghaada tak. ¹³ É dwoo saba, bis eezewyis ko ghaada, to pe eboŋ, pe bis nadi egek náá, bis é ne ghwyil ebela sum di mendjaala me eYuda o. Bis eezenoo menyel disi, bhii tak, bis moo elii ne boa e nasenga tin o. ¹⁴ To boa e tak, din e ngot nadi é Lydi, nye nadus é pe ghaada Tyatiid, nye nadi ebomsa etina ekaad e na nyo-nyo, na toobelaa, nye nadi eduwal Zeeb ebuepe. Nye nadi egwak bis, Gheŋ naabee nye melo etep nye neegwak ne emet mekpa me Pol nadi elii e enyoepe. ¹⁵ Wo gwaa, nye zeduwa Zeeb be ne bot e mebyel me, bhii tak nye eezedjóo bis pe daa le, nyey náá: «Bi e myaal ne tseetse náá, me eemyaal Gheŋ oo, dha dika pe daa lam.» Nye eezesa náá, bis myaal.

Pol be ne Silas to ndjaa membok pe ghaada Filip

¹⁶ Dhiiti dwoo, daa bis nadi etó pe sum di mendjaala me tak e, wo gwaa, dhiiti kwom moma zokazyee zeboma ne nes. Pe to le, ye nabe é ne mbee sisim nadi esa náá, nye gheenena bot eghaa etep ee di eezye pe sok e. Nye nadi ebela bete ne epata etep bekum be, to enaŋ é eghaa be nye nadi enaŋ e. ¹⁷ Tin, nye eezeni edu bis ne Pol, nyey etsim náá: «Bot bak é bot e mesa e Zeeb Mekaake! Be epelyo bin ze di edje tsik e!» ¹⁸ Nye naasesa deenek melu ebuepe. Bhii tak, ye nabe é Pol naazebyiyo, wo gwaa, nye zeliig mis, nyey ne mbee sisim náá: «Ne din e Yezu Klisto me lee wo é, wyisa to le!» Tin, é di tak wat sisim eezewyis. ¹⁹ Daa bekum be nabee náá, be tok ne ghwyil ebaabela epata, é ze'e, be boozemet Pol be ne Silas, to ne oo ko ebesee e bot djas, sok bhwoob ekukuma e ghaada tak. ²⁰ Be eezetó ne oo pe daa betetep e nadi bot e Lom o, boo ne oo náá: «Bot bak epekus ezem ko ghaada yena. Be é bot e mbyak eYuda, ²¹ be epelyo bot mezel me di náá, menabel bot e Lom tokeka ne ghwyil edu ne esa ye e.»

²² Tin, doo ne medhuu me bot zokazebyen be. Betetep é boozeke náá, be so Pol ne Silas ekaad é nyel, be eezelwom náá, be nyuu be ne eghwyes. ²³ Bhii be nasilal enyuu be ne eghwyes esok ne esok e, be boozekool be to membok, be eezelee ne mbaalel ndjaa membok me tak náá, nye baal be enyoepe. ²⁴ Daa mbaalel tak nagwak daa betetep nalii e, mbaalel ndjaa membok é bookewa be to dhiiti dheŋ pe esik to membok, bhii tak, be eezewa be meko to embwak.

²⁵ Ye moo etilla kuku pum, Pol be ne Silas nadi edjaala ne eduwal Zeeb ne medjeeb, tin, bedhiiti bot e membok nadi egwak be. ²⁶ É di'enek wat, wo gwaa, bos zedheegel elyeepe, ghus-zumal membok zokakuu. Mebe me ndjaa membok djas zokabeŋel, é di tak wat, eghwooz e bot e membok nakolaa ne ye é zokatiel. ²⁷ Mbaalel ndjaa membok eezedjem, daa nye nabee náá, ebe e ndjaa membok nadi é mbek e, nye boowaal pel'e etep nye neegó nyel.

Nye nasa deenek é etée náá, tó egeka be, nye nadi eke é náá, bot é membok eezekaab. ²⁸Tin, Pól eezetsim ne ghwyil'e djas náá: «Nàzuk nyel'ò, bisò djas é wak!» ²⁹Tin, mbaalel ndjaa membok eezewaab náá, be tuub twol. Bhii tak, nye eezewyis kaab, ni tó dherj tak, nyey egbakba ne bwoo, nye eezeduma si meko é Pól ne Silas. ³⁰Tin, nye eezewyisal be. Bhii tak, nye eezedji be náá: «Ekukuma bam, me goka ne sa dáa étep me neebela tsik?» ³¹Be eezebóóza náá: «Duma koñ ne Gheñ Yezu, tin, wò waabela tsik, woy ne bot é mebyel mo.» ³²É di'enek, be é boozegoola nyey ne bot é ndjan'e mekpa é Gheñ. ³³É ewala é tak wat, mbaalel ndjaa membok eezetó ne nòó é pum kegwyii be, ne egwom é be mepyonj. É di tak wat, nye eezeduwa Zeeb be ne bot é ndjan'e djas. ³⁴Nye eezebyet ne Pól be ne Silas pe ndjan'e. Bhii tak, nye eezedje be edee e dek. Mot tak ne bot é mebyel me djas nadi é tó memyaala etée náá, be naadum koñ ne Zeeb.

³⁵Dáa melem nakalem é, betetep é nadi bot é Lóm o eezelwom bot, étep ekelee ne mbaalel ndjaa membok náá: «Beta bot binok.» ³⁶Mbaalel ndjaa membok eezeleé Pól náá: «Betetep eedhis bhaadal náá, bi wyiselaa. Deenek bi é ne ghwyil ekawyis, da bi é tó tó egwyem.» ³⁷Pól eezebóóza ne bot é nalwomaa o náá: «Be eelwom náá, bis nyunaa ne eghwyes é mis me bot djas, dhi bis di bot é ghaada kyee dik Lóm. Bhii tak, be eekool bis é membok. Bisò ààpééaa dáa ye di egoka ne esael é. Deenek, sa be di ekwyel esa nenak é ye é ewyisal é bis tyee syaab é? Ààbe deenek! Ye goka é be zewyisal bis bóó bemet.»

³⁸Bot binok eezesik kelee etep binek pe daa betetep é nadi bot é Lóm o. Dáa be nagwak náá, be é bot é del Lóm é, ye nabe é, bwoo naasa be. ³⁹Tin, be é boozewaab epelak pe daa loo, bhii tak, be eezewyisal be é membok, be eezedjaala ne nòó náá, be dus ko ghaada. ⁴⁰Dáa Pól be ne Silas nawyis é membok é, be eezetó pe daa Lydi. Bhii be naazeboma ne bòn-nyeeeg bóó, ne edje be meghaaz ne ghwyil tó edu é Zeeb, bhii tak, be eezenóó menyel tó.

Pól be ne Silas pe ghaada Tesalonik

17 ¹Be eezedhaa pe eghaada Anfipolis ne Apoloni, tin, be eezekum pe ghaada Tesalonik pe bot é mbyak eYuda nadi ne ndjaa mendjaala é. ²Dáa nye nabela ne esesa sok é, Pól eezetó é esaba elél tó mendjaa me mendjaala me eYuda, be nadi elii dum ne Ekwyala é Zeeb, be ne bot é nadi tin o. ³Nye nadi elyo ne elyaal é be náá, ye nagoka é náá, Mesia zukaa, da nye é gom bis esyee. Nye nadi eke ne nòó é náá: «Ye é Yezu me di elii ne nen ko esu é le'aak, nyey é di Mesia.» ⁴Bedhiiti bot tó sama bot é nadi tin o, naamyaal etep é tak, be é boozedu Pól ne Silas. Dóó ne bete ne bot é mbyak eGhelek ee nadi eduwal Zeeb o, naazesega ne nòó, zenóó bete ne bedhiiti bedhil é boa. ⁵Tin, zok naazesa eYuda, wò gwaa, be zeseeg edhiiti ewo é mengbaaz be nabela é gba é, be boozekus ezem tó edhuu é bot é nadi tin o. Wò gwaa, be zekus eghuub ko ghaada. Be eezetó pe ndjan é Zasón kesaa Pól ne Silas, étep be neemet be, zye ne nòó é mis me medhuu me bot. ⁶Dáa be nadi ààbela be é, be é boozemet Zasón be ne bedhiiti bòn-nyeeeg, tó ne nòó pe daa ekukuma é ghaada. Be moo tin etsim náá: «Bot bak epezem dik djas, deenek, nenak be eeezye ne ye wak! ⁷Zasón eemyaal náá, bot é tak sulal pe daa le! Bot é tak djas ààsa dáa etsi é mekoozi Sezaad nadi elée é, etée náá, be ke é náá, ye é ne dhiiti mekoozi me sis, din é le é Yezu.» ⁸Etep binek naadje ekukuma ne

medhuu me bot e ghaada bwoo. ⁹Bot e tak naasa náá, Zasón be ne bòn-nyeeg zedje boo etuud pe daa ekukuma, étep be neebetaa.

Pól be ne Silas pe del e Bheede

¹⁰Dáa egwyitok nagwyiidela e, bedhiiti bot e nadi edum konj ne Zeeb o ebookyeed Pól be ne Silas náá, be tó pe del e Bheede. Dáa be nakum e, be eezetó pe ndjaa mendjaala me eYuda. ¹¹Be nabe é ààbe ne embee elyem dáa bot e Tesalonik. Be naagwak Mekpa e Zeeb ne mbée lyem. Melu djas be nadi eseegea étep edjek Mekpa e Zeeb ne efyal e etséetse e Ekwyala ee Pól nadi elée e. ¹²Ye é kó esu e tak e bete ne bot pak'wó nabe, be moo edum konj ne Zeeb, dwo ne to sama bot e mbyak eGhelek, bedhil e boa ne botom ebupe, namyaal edu e Zeeb. ¹³Dáa bedhiiti eYuda e del Tesalonik nagwak náá, Pól nabaadi egoola Mekpa e Zeeb pe Bheede e, be eezeye zekus eghuub, ne ezem to medhuu me bot. ¹⁴Bòn-nyeeg eezekyeed Pól kaab é kaab pe ze boo dii mesón. Tin, Silas be ne Timote eezelik pe Bheede. ¹⁵Bot e nakekyeed Pól o, zokató ne ne kekum pe ghaada Aten. Bhii tak, be ezelel esik yóbó pe Bheede ne mebhadaal me Pól nakeyed Silas be ne Timote e. Nye nake ne nwo é náá, be lel ekeboma ne ne.

¹⁶Dáa Pól nadi ebwood be pe Aten e, wo gwaa, ghoñ zemet nye elyelepe dáa nye naabee del towo ne bezeeb e elula-lula e. ¹⁷Nye moo tin elii to ndjaa mendjaala be ne eYuda ne bot e sis nadi eduwal Zeeb o, dwo ne kó ebesee, é di bot djas di edi o. Melu djas nye nadi elii ne bot e nye nadi eboma ne ne o.

¹⁸Bedhiiti belyoel e nadi djóoaa «Bot a Epikyid» ne bot nadi é djóoaa «Bot e Zenon» o, zokazelii ne ne. Bedhiiti eezedji nye náá: «Mot etap elak kwyel elée yé?» Bedhiiti náá: «Ye di ekee náá, nye epelyo bot bezeeb e sis.» Be nake deenek e etee náá, be nadi egwak Pól egoola Mekpa e Zeeb kó esu e Yezu ne etap egom e le bhis esyee. ¹⁹Be eezenwo nye, tó ne ne pe sum di zeegea be di edjóo «Elopaaz» e. Tin, be eezeke ne ne náá: «Bis é ne ghwyil egu melyo me na bes wo di eke e?» ²⁰Wo epelyaal bis etap e na bes, bis kwyel é náá, bis gu mesuk me tak.» ²¹Ye goka é, wo gu náá, bot e ghaada Aten djas ne bedjonj e nadidi be ne benwo o, nadhaa mewala mwo e, bwo é esos ne egwak etap e na bes tak. ²²É di'enek, Pól tetel kuku ebwak e zeegea pe «Elopaaz», nye eezeke náá: «Bot e ghaada Aten, me eebée náá, bi ne dyeebaduwal bezeeb bin ebupe to etap djas. ²³Deenek, é sok me di eke kó ghaada yen e, me di ebee emesa e bezeeb e elula-lula bi di eduwal e, me eebée dwo ne mwo di na dee wat, kó tak kwyala náá: «Ye é yii zeeb ngot bot di ààgu e.» É di'enek, ye é yii bi di eduwal ààgu e, me zye é zegoola bin nwyak. ²⁴Zeeb mot nakus bos ne esesee e djas o, Gheñ gwoo ne bos. Nyeý ààdi to mendjaa me bezeeb e benaghise, bot di esum ne membo mwo e. ²⁵Nye tok pe ne gwyee náá, be kwyee nye neghu be dje nye yak sonok, etee náá, nyeý é di edje bot djas tsik, eswos ne esonok djas kalik e. ²⁶Kekan ne mot ngot, nye naasa membyak djas, bhii tak, nye eezedje mot ne mot ye di kó bos. Étep'wo, nye naakoobal membu, ne mesik ne metsek me medhik me be nagoka ne edi kó tak e. ²⁷Nye nasa deenek é, etap be neesaa nye, ye nakoozolyel, be é ne ghwyil ebela nye. Ne tsetse, Zeeb àatseta ne mot ngot pak'ena, ²⁸etee náá:

v 17.18 Zenon Bot e tak nabaadi edjóoaa pe é «beestoyisyee», etee náá, be nadi edu é esiiza ne egeka e dhiiti mot din e le é Zenon.

“Ye é kɔ esu e le e mena dika ne tsik,
mena di ekuuka, mena dika.”

Ye é etep ee bedhiiti besaŋel e esesa bin nazolée e:

“Menaka é bɔn be pe.”

²⁹Dáa ye di náá, menaka é bɔn be e, mena tokeka ne ghwyil egek náá, Zeeb é dáa sonok lulaa ne loɔɔ, ne ghwooz di esaaa epata ne ye e, neghu ne ekok e mot di esa ne egeka ne etsoŋ be e. ³⁰Ghuna, Zeeb ààkabis etep ee nasael sok ne bot nadi tɔ edjak ɔ, deenek, nenak, nye epelee bot djas pe edi ee be di e, be swoola mefulu mɔɔ. ³¹Etee náá, nye naazekoobal elu e nye aazepée bot e bɔs djas epée é epiki e, ne mot nye nazesée ɔ. Nye naatel bot djas ndem, tɔ egomal e nye gomal mot yenɔk pak bemyon e!»

³²Dáa be nagwak Pɔl elii dum ne egom bhis esyee e, bedhiiti bot eezeduk nye, bak tak eezeke náá: «Bis é waaboogwak wɔ kɔ esu e tak dhiiti dwoo.»

³³É di'enek e, Pɔl nazelik be. ³⁴Ye kabela tin é náá, bedhiiti bot naazeni zeeɠa yɔɔ, bɔɔ dum koŋ ne Zeeb. Tɔ sama bot e tak, ye nabe é, Dhenis mot zeeɠa boo kwan nadi pe Elopaaz ɔ, dhiiti moma din e le é Dhamalis, ne bak bedhiiti bot.

Pɔl pe ghaada Koolet

18 ¹Bhis yenek, Pɔl eezetɔ pe ghaada Aten bhii tak, nye eezetɔ pe ghaada Koolet. ²Wɔ gwaa, nye zeboma ne dhiiti mot mbyak eYuda, din e mot tak nabe é Akilas, nye nabyel é pe kyee dik Pɔŋ. Nye nabe é nye dinaa ààɔɔya ne dus e pe kyee dik Itali be ne myel Pilisil, etee náá, Kolood, mekoozi me Lɔm, naalee ne bot e mbyak eYuda djas náá, be dus kɔ ghaada Lɔm. Tin, Pɔl zokatɔ keboma ne nɔɔ. ³Nye nadi esa mesa me wat be ne benɔɔ, mesa me tak nadi é esum e bɔɔ epet ne eket e betit. Nye naazesulal pe daa loɔ, étep nye neesa mesa. ⁴É melu me esaba djas, Pɔl nadi elii tɔ ndjaa mendjaala me eYuda, nye nadi elyo bot, nye nadi esaŋ e náá, bot e mbyak eYuda ne yii eGhelek dum koŋ ne Zeeb.

⁵Dáa Silas be ne Timote nadus pe dik Masedwan e, tin, Pɔl eezedje lyem'e djas tɔ elyo bot Mekpa e Zeeb. Nye naalyaal eYuda náá, Yezu é Mesia. ⁶Wɔ gwaa, eYuda zebe meso ne elee é nye. É di'enek, nye eezekut be piib ekaad be, bhii tak, nye eezeke ne nɔɔ náá: «Bi e wo ze ɔɔ, mebe me tak aadi é kɔ elo e bin, biyɔ bemet. Yenek ààkagwyák mam. É ewala elak, me aakatɔ é pe daa bot e membyak me sis.» ⁷Nye eezedus tin, tɔ pe daa dhiiti mot, din e le nabe é Titus Yustus, mot tak nadi eduwal Zeeb, ndjaŋ'e nadi é é ngwoob ndjaa mendjaala me eYuda. ⁸Kilipus kukuma ndjaa mendjaala me eYuda zokamyaal Gheŋ, be ne bot e mebyel me djas. Wɔ gwaa bete ne bot e ghaada Koolet nadi egwak Pɔl ɔ, zokazedum koŋ ne Zeeb, bhii tak, be naakeduwa Zeeb.

⁹É dhiiti pum, Pɔl zokazedjem dhyam, tɔ dhyam tak, Gheŋ nalée nye é náá: «Nàbem ba, gheelii, sa wɔ ààdiyal nuub, ¹⁰etee náá, me é ne nɔ sama, mot tok ne ghwyil ezuk wɔ, etee náá, bot ebuɛpe tɔ ghaada yak é bot bam.»

¹¹Pɔl zokazedi kɔ ghaada Koolet tyee mbu wat ne pes, nye nadi elyo bot djas Mekpa e Zeeb.

¹²É membu me Ghalɔn nadi kukuma dik Akayi e, eYuda zokazegwakel étep emet é Pɔl. Wɔ gwaa, be zetɔ ne ne di di epéɛaa etep ɔ, ¹³bɔɔ náá: «Mot'ak

epeful bot lo náá, be duwal Zeeb dhiiti mbi duwala sis, ààbe dáa etsi di elyo e!» ¹⁴Dáa Pól nawaadi ekwyel elii é, Ghalion eezebwóza ne eYuda náá: «Ye be náá, nye eesa boo tep w, neghu nye eesa eboo embee etep w, ye é me kanw nyel disi étep me neegwak bin, biyó eYuda. ¹⁵Dáa ye di náá, ye é esuu é meso dum ne mekpa, ne min, zenw etsi bin met w, yenek gwyák é biyó bemet. Me eepée edi é tetep embi etep deenek!» ¹⁶Tin, nye é boozeswaal be sok bhwoob zeege betetep. ¹⁷Tin, wó gwaa bwó djas zemet Sostén, mot nadi kukuma ndjaa mendjaala me eYuda w, zeduma nye é nyel é mis me bot é zeege betetep. É di'enek, Ghalion nabe é ààkobis ye.

Pól eezesik pe Antios pe dik Siili

¹⁸Pól eebaazedhaa ba bim melu ebuepe pe kó ghaada Koolet. Tin, nye eezelik bôn-nyeege, nye eeni tó mesuwa tó pe dik Siili, ne Pilisil, be ne Akilas. Ye nabe é, nye eezewaadal lo ebon é sok nye nadi pe del é Seekele é, etee náá, ye nabe é, nye eesa ekek ne Zeeb. ¹⁹Wó gwaa, be zekum pe ghaada Efeez. Tin, nye eezelik Pilisil be ne Akilas. Bhii tak, nye eezetó pe ndjaa mendjaala me eYuda, tin nye eezemw be ne eYuda. ²⁰Be eezeke ne ne náá, nye di be ne benw ba melu, tin, nye nabe é ààkwyel. ²¹Nye eezelik be, nyey ne nwó náá: «Zeeb é kwyel w, me waaboobaazyé pe daa len.» Tin, nye eezedus pe Efeez tó mesuwa. ²²Bhii nye nadus pe ghaada Sezaale é, nye eezetó sok pe Yeluzalem, étep nye neekeswos bot é zeege mendjaala. Bhii tak, nye eezetó pe ghaada Antios. ²³Nye eezekwyeege ba melu penek, bhii tak nye eezesik. Nye eezedhaa pe medhik me Ghalasi, bhii tak, pe Fiilizi edje-dje bedjekel djas meghaaz tó edum é kón ne Zeeb.

Apolos pe eghaada Efeez ne pe Koolet

²⁴É gheñ tak, dhiiti mot mbyak eYuda, din é le nabe é Apolos, nye nabyel é pe ghaada Alekzandili, nye naazekum pe ghaada Efeez. Nye nadi é tson mot tó lii, nye nadi egu Ekwyala é Zeeb enyópe. ²⁵Nye naadyeebadjek eke tó mekpa me Gheñ, ne ewa zii ebuepe. Nye nadi egoola, ne elyo é bot ne lyem wat etep ee di edum ne Yezu é. Ye kabela é náá, nye nazodi egu é, eduwa é Zeeb é Zan. ²⁶Nye eezeni elii ne bot ne ebwaaalel djas tó ndjaa mendjaala me eYuda. Bhii be nasilal egwak etep ee nye nadi elii é, Pilisil be ne Akilas eezenw nye, tó ne ne lwó wat, étep be neekapes egu é le dum ne meze é Zeeb enyópe. ²⁷Bhii tak, Apolos eezegwak gwyee é étó pe dik Akayi. Bôn-nyeege zokadje nye ghwyil ne meghaaz, tin, be eezekwyal bedjekel é nadi pe kyee dik tak w mekana, étep be neemyaal ne mbée lyem náá, nye sulal pe daa lwó. Dáa nye nakakum é, nye naadyeebakwyee bot é nadum kón ne Zeeb w, ne ghwyil enem ne embee é Zeeb. ²⁸Etee náá, é mis me bot djas, nye nadi elyaal popoopwon náá, eYuda eezewo ze. Nye nadi elyaal be tó Ekwyala é Zeeb náá, Yezu é Mesia.

Pól pe ghaada Efeez

19 ¹Dáa Apolos nadi pe Koolet é, Pól nadi edhaa pe mel me metsok, pe kyee dik Azi. Bhii tak, nye eezekum pe ghaada Efeez. Nye eezebela ba bim bedjekel tin, ²nye eezedji be náá: «Ye nabe é, bi naabela Sisim na Dee, é sok bi nadum kón ne Zeeb é?» Be eezebwóza ne ne náá: «Bis dinaa ààpakogwak-gwakak bot elii dum ne Sisim na Dee.» ³Tin, Pól eezedji be náá:

«Bi duwa Zeeb yak kwaambi eduwa?» Be eezebɔɔza náá: «Eduwa Zeeb e Zan.»⁴ Pɔl eezake ne nɔɔ náá: «Zan naduu Zeeb é bot e namyaal eswoola mefulu ɔ. Nye nadi eke ne bot e mbyak Yisalaél náá, be dum kon ne mot di ezye bhii nyey ɔ, mot tak nabe é Yezu.»⁵ Bhii be nazegwak etep binek djas e, be eezeduwa Zeeb ne din e Gheɲ Yezu.⁶ Bhii tak, Pɔl eezekel be membɔ, tin, be ezebela Sisim na Dee. Be moo tin elii tɔ elii membyak me sis, ne egoola be mebhadal me Zeeb dje be e.⁷ Bot e tak nabe é, bot kam ne bebá.

⁸É bengon elél, Pɔl nadi etɔ pe ndjaa mendjaala me eYuda, tin, nye naalii ne ebwalel djas. Nye nalelii ne nɔɔ é, dum ne Eyon e Zeeb, nye nadi esaa náá, bot e nadi egwak nye ɔ, myaal nye.⁹ Deenek, bedhiiti betɛ ne bot naadyebasa maa-elɔ, bɔɔ byen emyaal, be moo tin esa avusu dum ne meze e Gheɲ é mis me medhuu me bot. Deenek, Pɔl eezedus tin lik be. Nye eezetɔ be ne bedjekel be, tin, nye nadi elyo be melu djas tɔ ndjaa melyo me dhiiti mot din e le é Tilanus.¹⁰ Deenek, ye naabɔya membu membá, ye naasa náá, bot e mbyak eYuda ne bot e mbyak eGhelek nadi pe kyee dik Azi djas ɔ, gwak mekpa e Gheɲ.

Bɔn e Seeva yii botom

¹¹Zeeb nadi esa eboo endem mebwala é ze e Pɔl.¹² Ye é étep tak e bot nadi etɔ pe daa bot e mebɛ ne epes ekaad, ne ekaad ee nakee nyel e Pɔl e. Deenek, be nadi ebela tsik, embee esisim nadi ewyis tɔ lɔɔ ɔ.¹³ Bedhiiti eYuda ee nadi eke mel e mel étep ekɛsɔ embee esisim tɔ bot e mebɛ ɔ, naagek esa ye ne din e Gheɲ Yezu. Deenek, be nakeke ne embee esisim é náá: «Me lɛɛ bin é náá, bi wyis ne din e Yezu, Pɔl di egoola mekpa me ɔ.»¹⁴ Ye é deenek é bɔn eten ne bebá e boo ghaa-Zeeb mbyak eYuda nadi edjɔɔaa Seeva ɔ, nadi esesa.¹⁵ Tin, dhiiti dwoɔ, wɔ gwaa, mbee sisim zebɔɔza ne nɔɔ náá: «Me ne gu Yezu, me ne baagu pe Pɔl. Ye kabe biyɔ ɔɔ, biyɔ é beze?»¹⁶ É di'enek, wɔ gwaa, mot nadi ne mbee sisim ɔ, zeghaaga be é menyel, dáa nye nadi ne ghwyil dhaa be e, wɔ gwaa nye zeduma be é menyel ne mebin ne ebhooba djas. Be nadus tɔ ndjan'e tin é, ne ekaab bhen toto, ne mepyɔɲ é menyel kpeeɲ.¹⁷ Bot e del Efɛɛz, bot e mbyak eYuda ne bot e di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ, zokagwak tep tak, wɔ gwaa, boo bwɔɔ zemet be. Tin, be naazebela boo duu dum ne din e Gheɲ Yezu.¹⁸ Betɛ ne bot tɔ sama bot e namyaal Zeeb ɔ nadi ezye é mis me bot djas zɛvaa embee esesɛɛ be nadi esa e.¹⁹ Betɛ ne bot tɔ sama bot e nadi esa etep ee mevyekele me mesimba ɔ, zokazyɛ ne bemekana mɔɔ, zedik ye é mis me bot djas. Dáa be nalaa metan me bemekana me tak e, ye naasa tyee bemil mekam-meten metan me eghwooz ee di esaaa epata^x ne ye e.²⁰ Ye é deenek ne ghwyil e Gheɲ e, Mbɛɛ Bhaadal nadi egoolɛl, ne mebwala.

Eghuub pe ghaada Efɛɛz

²¹Bhis etep binek, Pɔl eezemyaal etsaal kyee dik Masedwan ne Gheles etep etɔ pe Yeluzalem. Nyey náá: «Bhii me aakum e, ye goka é me dhaa kebee del e Lɔm.»²² Tin, nye eezekyeed bot ebá nadi ekwyɛ-kwyee nye ɔ pe Masedwan, ye nabe é Timote be ne Eelasete. Tin, nye naazelik ba melu pe kyee dik Azi.²³ É

^x 19.19 bemil mekam-meten metan me eghwooz ee di esaaa epata ye nabe é metan me efute ee mot di egoka ne ebela bhis mesa membu kam ne eten e.

gheŋ tak, ye nabe é, boo eghuub naazeni kɔ ghaada Eféez dum ne bot e nadi edu meze e Gheŋ ɔ. ²⁴Wɔ gwaa, dhiiti mot eswom, din e le nabe é Dhemetulus, nye nadi é lulel mesum. Nye nadi elul esonok ne mbi eghwooz djas ee di esaaa epata ne ye e, yii mɔɔ ndjaa-zeeb moma Aaletemis. Dhemetulus nadi esa mesa menek, ne edje beswom e bot bete ne epata. ²⁵Nye é boozeseeg bot e tak, ne bot e mesa mɔɔ nadi enɔŋel ne mesa me tak e, nye eezeke ne nɔɔ náá: «Bewen, bi ne gu náá, ye é mesa mak e di edjeka mena ekum. ²⁶Deenek, bi epegwak neghu bi epebee sa di esael e: Pɔl tak lee bot é náá, bezeeb e bot di kpak ne membɔ e, tok betete e bezeeb. Nye eebatasa náá, bot ebuɛpe di wak kɔ Eféez ɔ, dɔɔ ne bot e mel me di pe kyee dik Azi djas ɔ, myaal etep e tak. ²⁷Etep binek é sa náá, mesa mena gweye, deenek, é di tak, bot é waabhina ndjaa Aaletemis zeeb moma. Tin, bot é waadis duu e Aaletemis boo zeeb. Bela náá, zeeb'ak yii moma epeduwalaa kɔ kyee dik Azi djas ne kɔ eko e bas djas.» ²⁸Dáa bot nagwak deenek é, be boozekpaa elyem ebuɛpe, be moo tin etsim náá: «Aaletemis yii bot e Eféez ne bɔk!» ²⁹Tin, ezem eezeni kɔ ghaada djas. Wɔ gwaa, be zemet Ghayus be ne Aalistaalak bot ebá e del e Masedwan, bot e nadi egyee be ne Pɔl é medjon ɔ. Tin, zukamwaa ne mot'enɔk eezetɔ ne nɔɔ kaab pe ebwak e boo zeeɣa. ³⁰É di'enek, Pɔl nadi ekwyel eni, nye neekelyaal nyel pe zukamwaa ne mot naseɣa e. Tin, bedjekel eezelu nye. ³¹Bedhiiti ekukuma e kyee dik Azi, bot e nadi besɔ be ɔ, zokakyeed nye menduk me tak wat náá, nye nàtɔ pe ebwak e boo zeeɣa tak. ³²É di'enek tɔ medhuu me bot binɔk, ye nabe é ne boo zyaala. Bedhiiti nadi etsim sa sis, bak bedhiiti sa sis, bak bedhiiti bot pak'ɔɔ nabe é àadi egu mesɔ me tep be naseɣa kɔ esu e tak e. ³³Wɔ gwaa, bedhiiti eYuda tɔ medhuu me bot binɔk zokazebesal dhiiti mot pe sok, din e le nabe é Alekzandele. Tin, be eezebanja nye lo tep, é di'enek Alekzandele eezeben mbɔ étep nye neelii, nye neelée lo mesɔ. ³⁴Tin, dáa bot nagwyák náá, nye nadi é mot mbyak eYuda e, bɔɔ djas é boozebo boo tsim wat, ye naabɔya tyee mewala membá bɔɔ etsim náá: «Bɔk-bɔk e di Aaletemis zeeb bot e del Eféez!»

³⁵Tin, dhiiti kukuma ngɔt ghaada eezesil be elyem, nyey náá: «Bot e del Eféez, bot djas ne gu náá, ghaada Eféez é di ebaal ndjaa Aaletemis boo zeeb moma, dɔɔ ne sa nakpakaa ne ekok yii di nɔŋel ne ebhwoob e le, nadus tɔ gwoo e. ³⁶Ye tok ne mot aaswonan ye. Deenek, bi goka é ne esil e elyem, nàsaka etep dáa bot e di àadi ne esiiza e. ³⁷Bi zye wak é ne bot e wat di náá, be ààpadjii esa ee di tɔ mendjaa me zeeb e, baabela náá, be ààpalee zeeb'ena yii moma. ³⁸Ye be náá, Dhemetulus, be ne sama beswom e bot é ne tep be di egoka ne epit mot kɔ esu e tak ɔɔ, ye é ne mendjaa me etep di epééaa e ne betetep e tak. Ye é penek e be di egoka ne ekepit. ³⁹Tin, ye be náá, bi dinaa ne dhiiti tep bi di baakwyel elii ɔɔ, mena aaliika ye e, pe zeeɣa mendjaala, pe ye di egoka ne eliiaa etep ee di dum ne etsi bina e. ⁴⁰Etee náá, mena é ne ghwyil edjóoaaaka bot e di ekus eghuub ɔ, dum ne sa sael mos e. Bela náá, mena tokeka ne megham me mena aadjeka é mbi yak zeeɣa. Be kodji esuk e tep tak ɔɔ, ye tok ne mot aabaja bot enyɔɛpe lo mesɔ me tep tak na seŋ tɔ melɔ.»

⁴¹Bhii nye nalii deenek é, wɔ gwaa, nye zeswaal zukamwaa ne mot nadi tin ɔ.

Gonj medjon e Pɔl pe medhik me Masedwan ne Gheles

20

¹Dáa eghuub nasi e, Pɔl eezeseeg bedjekel, nye eezeni é edje be meghaaz me ewa zii tɔ edum konj ne Zeeb. Bhii tak, nye eezemwana

ne nɔɔ, deenek, nye eezɛnɔɔ nyel'e tɔ pe dik Masedwan. ²Nye eezɛkpaa kɔ pes dik tak, tin, nye eebaazɛdje bɔn-nyɛɛg di penek ɔ, ghwyil ewa zii tɔ ɛdu ɛ Zɛɛb. Bhii tak, nye eezɛtɔ pe kyee dik Gheles, ³pe nye nasa bengɔn elɛl ɛ. Nye nawaadi ɛtɔ pe kyee dik Siili tɔ mɛsuwa, dɔ́a nye nakagwak nɔ́a, bot ɛ mbyak eYuda ɛ ɛ boob kɔ ɛsu ɛ lɛ ɛ, nye ɛ boozɛke nɔ́a, ye goka ɛ, nye sik pe ze Masedwan. ⁴Tin, Sopatɛɛd, mɔɔ Pyiidus mot ghaada Bheede, zokatɔ sama wat ne ne, zɛnɔɔ Aalistaalak ne Sekundus mot ghaada Tesalonik, Ghayus mot ghaada Dheleɛb, ne Timote, ne Tsisik zɛnɔɔ Tolofim mot kyee dik Azi. ⁵Bɔɔ djas ɛ naleetɔ ɛsok, wɔ gwaa, be kɛbwood bis pe ghaada Toloas. ⁶Ye kabe bis ɔɔ, bis nadus pe ghaada Filip ɛ tɔ mɛsuwa, bhis ebyɔŋ ɛ emapa ee di ààbɛ ne leviid ɛ. Tin, mɛlu meten bhii tak, bis ɛ bookeboma ne nɔɔ pe Toloas, ɛ di'enek bis naadi yenga wat.

Medjɔŋ mɛ mesik ɛ Pɔl pe ghaada Toloas

⁷É elu ɛ eten ne wat e yenga, bis naazɛboma ɛtɛp bis neede kɔminyɔŋ. Tin, Pɔl eezɛni ne elii ne bot ɛ zɛɛga. Dɔ́a ye nabe nɔ́a, nye waadhaa djɛmɛn tak ɛ, nye ɛ boozɛdul elii kekum kuku egha ɛ pum. ⁸Pe tɔ dhen bis nasɛɛga tɔ tak pe ɛko ɛ, ye nabe ɛ ne elama ebuepe. ⁹Dhiiti mɔɔ ngbaaz ne din ɛ Etik nadi ɛ ndiindel kɔ ka eyen ɛ ndjaa Pɔl nadi tɔ tak ɛ. Wɔ gwaa, nye zeni ɛ gɔ syaaaz, ɛ sok Pɔl nadi elii ɛ. Tin, nyey tɔ gɔ, nye eezɛbek kɔ eyen ɛ ndjaa na ghel yii elɛl, duma si. Wɔ gwaa, be zokazɛghɛɛ nye, nye nadi ɛ nye eezɛgwyɛ. ¹⁰Tin, Pɔl eezɛsul, nye eezɛmalal kɔ lɛ, bhii tak, nye eezɛbɛp nye kɔ mɛmbɔ mɛ, nyey nɔ́a: «Nàbemka kɛŋ: nye ɛ ne tsik!» ¹¹Bhii tak, nye eezɛbaabyet, nye eezɛnɔɔ mapa, pyak ye, tin nye eezɛnɔɔ ye, dɛ. Bhii nye nakabaalii ebuepe kekum elyama ɛ mɛlem ɛ, nye boozɛnɔɔ nyel tɔ. ¹²Tin be eekekyeed mɔɔ ngbaaz yenɔk, nyey ne nyel enyɛɛpe ne tsik. Ye nabe ɛ, ye naadje bot djas boo meghaaz mɛ ɛdu ɛ Zɛɛb.

Medjɔŋ dusa pe Toloas tɔ pe Mile

¹³Bis eetɔ ɛsok ɛtɛp ɛkeni tɔ mɛsuwa mɛ natɔ pe Asɔs pe kyee bis nawaake-nɔɔ Pɔl ɛ, ɛtɛɛ nɔ́a, nye nakwyel ɛtɔ ɛ ne meko. ¹⁴Dɔ́a nye nakaboma ne nes pe Asɔs ɛ, bis eezɛnɔɔ nye tɔ mɛsuwa, ɛtɛp bis neetɔ pe del Mitilen. ¹⁵Dusa bis nadus tin ɛ, bis eezɛsik, tin, djɛmɛn tak bis eezɛkum pe sok bhwoob Siyo. Bhii djɛmɛn tak, bis eekum pe Samɔs, tin, emyɛn tak, bis eezɛkum pe Mile. ¹⁶Pɔl nabe ɛ àakwyel etyaa pe Efɛɛz, ekaab nɔ́a, nye zɛkeɔɔya kɔ kyee dik Azi. Nye nadi ɛtɔ kaab ɛ kaab ɛ ɛsuu nɔ́a, dwoɔ Patekɔt neekebela nye, nyey pe Yeluzalem.

Pɔl eezɛmwana ne bepaa ɛ Efɛɛz

¹⁷Pe Pɔl nadi pe Mile ɛ, nye eezɛkyeed mot ne bhaadal pe Efɛɛz, be kɛdjóo bepaa ɛ zɛɛga mendjaala. ¹⁸Dɔ́a be nakakum pe daa lɛ ɛ, nye eezɛke ne nɔɔ nɔ́a: «Bi ne gu mɛfulu mɛ mɛ nadi egyee ne ye pak'en kana dwoɔ mɛ nakum pe kyee dik Azi ɛ. ¹⁹Mɛ naasa mesa ɛ Ghen ààbɛ ne ɛbet, tɔ ghoŋ ne mezuk dum ne bhoob mbee lyem bot ɛ mbyak eYuda nadi ne ye ne nam ɛ. ²⁰Bi ne gu nɔ́a, ye tok ne dhiiti mbɛɛ tep mɛ nasyel elɛɛ bin. Mɛ naazegoola ne elyo ɛ bin dum ne ɛtɛp djas ɛ mɛbɛsɛɛ ne tɔ mendjaa men. ²¹Mɛ naadul bot ɛ mbyak eYuda ne bot ɛ mbyak eGhelek mɛlɔ nɔ́a, be liig elyem, da be ɛ du Zɛɛb, ne

ebaadum ε korj ne Ghej'enaka Yezu. ²²Nenak, me moo tó pe Yeluzalem, dáa Sisim na Dee lwom me ne bhel náá, me sa e. Tin, me ààgu sa di ebwood me pe sok ε. ²³Sa me di egu é náá, kó eghaada djas, Sisim na Dee nadi elee me náá, membok ne mezuk epebwood me. ²⁴Bela náá, tsik'am met tok ne boo metan é mis mam. Yii di ne boo metan é, ye é etó kekum pe esik ε lwomel'am, ne esilal ε bim mesa me Ghej Yezu nadjε me ε: Egoola ε Mbεε Bhaadal yii enem ne embεε ε Zεeb.

²⁵Me eedhaa tó sama yen é egoola Mbεε Bhaadal Eyorj ε Zεeb, tin, me ne gu náá, ye tok ne mot aakabaabee me tó sama yen. ²⁶Ye é étep tak ε me di elee ne nen mos náá, me é sosoob: mot ngot pak'en ε kεwo ze ɔɔ, yenek ààka-gwyák me. ²⁷Eteε náá, me eezelyaal bin egeka ε Zεeb djas, ààsyel sa wat. ²⁸Bi é konyan mis kó biyɔ bemet, ne kó esaa ε Sisim na Dee dje bin bi baal ε. Bi é kobaal zεega mendjaala me Zεeb nabom ne ghiya mɔn'ε met ε. ²⁹Me ne gu náá, bhii me aató ε, bot ε di enɔjel ne eben ɔ waazeni pak'en, tin, be aanàkwaagek esaa ghorj. ³⁰Tin, dɔɔ ne tó sama yen, bot é waani ne elee elenj e etsal, étep bedhiiti bot ε di edum korj ne Zεeb ɔ needu be. ³¹Bεeka mis, da bi é taala náá, tó membu melel mwos ne pum, me nabe é ààkat edul é bin melɔ, ye nakoozodi ne miɲal é mis.

³²Nenak, me epedje bin é membo me Zεeb, ne bhaadal enem ne embεε be. Nye é ne ghwyil esa náá, bi wyee tó edum ε korj ne Zεeb, ne edje bin esesεε djas nye nakwom étep bot be ε. ³³Me nabe é ààsaa epata, ààsaa elɔɔɔ, ààsaa ekaad e bot. ³⁴Biyɔ bemet ne gu náá, me nadi esa mesa ne membo mam met, étep me neebela esa ee bis ne bot ε di egyee ne nam nadi ne gwyes tak ε. ³⁵Me nabe é, me eelyaal bin náá, ye goka é bi sa mesa étep bi neekwyee bedjel ε bot. Bi baataala etep ee Ghej Yezu nyey emet nake náá: “Egwyena mot sonok eedhaa ebela sonok ne menyɔ!” »

³⁶Bhis yenek, Pól eezékwyit meborj si be ne benɔɔ, be eezeni edjaala. ³⁷Bɔɔ djas moo tin edje, bhii tak, be eezεbeedal Pól tó membo mɔɔ, be neemwana ne ne. ³⁸Be nadi é ne boo gorj tó elyem, etεε náá, Pól naake náá, be aanàkabaa-boma ne ne. Bhii tak, be eezetó kemwana ne ne pe mesuwa nadi ε.

Pól eetó pe Yeluzalem

21 ¹Bhii bis ne benɔɔ nabeka ε, bis eezeni tó mesuwa tó pe ghola Kɔɔs. Djemen tak, bis eezékum pe ghola Lood, dusa bis nadus tin ε, bis eezetó pe eborj Patala. ²Dáa bis nabela mesuwa é tsaal tó pe Fenisi ε, bis eezeni tó mesuwa me tak, bis eezetó. ³Dáa bis nadi, bis moo é ngwoob ghola Siipele ε, bis eezedhaa pe pak kye ghola tak, étep bis neetó pe dik Siili. Bis eezetó pe ghaada Tiid, pe kyee be nadi ekekeε esa ee nadi tó mesuwa ε. ⁴Bis eezεboma ne bot ε di edum korj ne Zεeb ɔ, bis eezedhaa yenga wat tin bis ne benɔɔ. Dáa ye nabe náá, Sisim na Dee naazedul be melɔ ε, be é boozeke ne Pól náá, nye nàtɔ pe Yeluzalem. ⁵Tin, dáa yenga tak nadhanj ε, bis eezenɔɔ menyel dhaa. Wɔ gwaa, be zemwana ne nes pe esik ε del, bɔɔ ne bel bɔɔ, zenɔɔ bɔn bɔɔ. Tin, bis eezékwyit meborj si é eborj ε boo dii mesɔn, bis moo tin edjaala Zεeb. ⁶Deenek, dáa bis ne benɔɔ nasilal emwana pak'es ε, bis eezeni tó mesuwa, é di'enek, be eezesik pe mendjaa mɔɔ. ⁷Bis nasilal gorj medjorj mes é, kó boo dii mesɔn, bhii tak, bis nadus pe ghaada Tiid, tó pe eborj Potolemaysis ε. Bhis bis nasilal eswos bɔn-nyεεg bis di kó ghaada tak ε, bis eezékwyεεg elu

ε wat bis ne benɔɔ. ⁸Djemen tak, bis eezesik, bis eezetɔ pɛ ghaada Sezaale. É di'enek, bis eezesulal pɛ ndjaɲ ε Filip, lyoel Mekpa ε Zeeb. Ye pɛ daa lɛ ε bis nadjaasi. Nye nabe é ngɔt tɔ bot eten ne bebá be nasée pɛ Yeluzalem ɔ. ⁹Nye nabe é ne mesyes mɛ bɔɔ boa bená, be nadi egegoola mɛbhaadal mɛ Zeeb nadi edje be ε. ¹⁰Bis nabe é bis moo ne betɛ ne melu tin, é gheɲ dhiiti ngoolel-Mekpa ε Zeeb ne din ε Aghabis nazedus pɛ kyee dik Yude, zye ε. ¹¹Nye eezɛzye pɛ daa les, nye eezenɔɔ bhete ε Pɔl, kɔl meko mɛ ne membo mɛ, bhii tak, nyey náá: «Beeka sa Sisim na Dɛɛ lɛ ε: Nakuma bhete yak é waakɔlaa ne ekel dáak ne bot ε mbyak eYuda, pɛ Yeluzalem, bhii tak, nye waakaa é membo mɛ bot ε membyak mɛ sis.» ¹²Bhii bis nagwak etɛp binek ε, wɔ gwaa, bisɔ djas ne bɔn-nyɛɛg bis e del ε Sezaale zokazedjaala ne Pɔl náá, nye nàtɔ pɛ Yeluzalem. ¹³Tin, nye eezɛbɔɔza náá: «Étɛp yé bi di edji ne esa náá, bi dje mɛ lyem bwoo? Mam eezemyaal ne lyem'am, ye nakoozodi ekɔlaa ne ekel, neghu esyee pɛ Yeluzalem kɔ esu ε din ε Gheɲ Yezu.» ¹⁴Dáa bis nadi ààkwak elu é nye ε, bis nabe é ààkabaanenal nyel, bis é booke náá: «Ekwosak ε Gheɲ saell!» ¹⁵Dáa bis nakadhaa ba melu é di'enek ε, bis eezɛkaɲal esa, bhii tak, bis eezetɔ pɛ Yeluzalem. ¹⁶Bedjekel ε nadi pɛ Sezaale ɔ zokakɛkyeed bis, bɔɔ zokatɔ ne nes pɛ ndjaa dhiiti mot bis nawaasulal pɛ daa lɛ ɔ. Din ε mot tak nabe é Menasɔn, mot Siipele, nye nadi é tɔ sama bedjekel ε meken.

Pɔl eetɔ kebee Zak

¹⁷Dáa bis nakum pɛ Yeluzalem ε, bɔn-nyɛɛg bis zokazɛboma ne nes, ne memyaala djas. ¹⁸Djemen tak, bis ne Pɔl eezetɔ pɛ daa Zak, pɛ pak bepaa ε zɛɛga mendjaala nasɛga ε. ¹⁹Tin, Pɔl eezeswos be, bhii tak, nye eezeni ne ebɔɲa be etɛp ee Zeeb nasa pɛ daa bot ε membyak mɛ sis ε wat-wat. ²⁰Bhii be nazegwak nye ε, be eezɛduwal Zeeb. É di'enek, be eezɛke ne Pɔl náá: «Mɔn-nyɛɛg wɔ eebee dáa eYuda bemil ne bemil moo mos eedum koɲ ne Zeeb ε, elyem bɔɔ djas ne dyebakwyesa tɔ etsi. ²¹Ghuna, beeka sa bis nalee be kɔ esu ε lɔ ε: Wɔ epelyo bot ε mbyak eYuda djas di é di wat be ne bot ε membyak mɛ sis ɔ náá, ye nyo é be byen etsi ε Moiiɪz. Wɔ lee be é náá, be kat eniigal bɔn bɔɔ beka, dɔɔ ne ekat edu é mezel mɛ eYuda. ²²Bis sa dáa? Be waagu ne tsɛetse náá, wɔ eezekum. ²³Deenek, sa sa bis lee wɔ ε. Menaka wak é ne botom ená nazesa ekek ne Zeeb ɔ. ²⁴Nɔɲa be, da bi é kegwyiia étɛp edis edhuud bi ne benɔɔ, bhii tak da wɔ é kedje be epata ee di egoka ε, étɛp be neetsik be lo. Deenek, bot djas neegu náá, etɛp ee bot nadi elɛɛ dum ne nɔ ε, nabe é etɛp ee mekoɲ, deenek, dɔɔ ne wɔy pe wɔ ε duwal etsi ε Moiiɪz. ²⁵Ye kabe bot ε membyak mɛ sis di dum koɲ ne Zeeb ɔ, tɔ mekana mɛ bis nakwyal ε, ye nabe é bis naalee be egeka bis djas. Ye nabe é náá, be ààgoka ne ede betit ε nakaaa étɛp edje bezeɛb ε benaghise ebuwa ɔ, ne ghiya ne epuud e betit ε nagóaa ne bhiyo ɔ, zebaanɔɔ náá, sa bi ààsa mezo.»

²⁶Tin, Pɔl eezetɔ be ne bot ená binɔk, tɔ yak melem tak, be eezetɔ kesa mezel mɛ ekegwyiia edhuud. Bhii tak, be eezetɔ pɛ kok Ndjaa-ebuwa etɛp ekelee dwoo mezel mɛ egwyiia edhuud aasi ε, ye dwoo tak é be di egoka ne egó é ebuwa kɔ esu ε mot ngɔt-ngɔt pak'ɔɔ ε.

Pɔl eezɛmetaa pɛ tɔ kok Ndjaa-ebuwa

²⁷Ye nabe é melu metɛn ne ebá moo ekɔ ne ekum, wɔ gwaa, eYuda e kyee dik Azi zokazyɛ zɛbee Pɔl pɛ tɔ kok Ndjaa-ebuwa. Wɔ gwaa, be zɛful edhuu

ε bot ε nadi tin ɔ, elo. Bhii tak, be eezemet Pɔl, ²⁸ bɔɔ é tsim náá: «Bot ε Yisalaél, dhaka zekwyel bis! Beeka mot di elyo bot djas, é edi djas mbee melyo dum ne Yisalaél, ne etsi ε Moiiiz, zenɔɔ dum ne kok Ndjaa-ebuwa ɔ. Deenek, nye eezebataniigal bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda ɔ to Ndjaa-ebuwa. Tin, nye eezesaab Di na Dεε tak!» ²⁹ Be nalii deenek é, etεε náá, ye nabe é be naabee Tolofim, mot del ε Efεεz, be ne Pɔl pe to ghaada. Be nagu é náá, Pɔl naaniigal nye to kok Ndjaa-ebuwa.

³⁰ Eghuub ε tak eezedjala kɔ ghaada djas, bhwak moo tin metetel ne ekaab, é edi djas. Be eezemet Pɔl, be eezewyisal nye to kok Ndjaa-ebuwa, bhii tak, be eezediyal mebe me kok Ndjaa-ebuwa. ³¹ Dáa be nadi ekwyel egó Pɔl ε, ye nabe é menduk me ezem ε nadi esael pe Yeluzalem ε, naagék pe daa komanda mwaka esodja e Lɔm. ³² É di tak wat, nye eezenɔɔ bedhiiti ekukuma lɔɔɔ esodja, ne bedhiiti esodja yii pe si, be eezewyis kaab, tɔ pe kyee εdhuu ε bot nadi ε. Dáa be nabee komanda esodja ne bedhiiti esodja ε, be é boozekat ebi é Pɔl. ³³ Tin, komanda esodja eezetiila pe daa le, nye eezelwom náá, be met nye, da be é kol nye ne ekel e ghwooz ebá. Bhii tak, komanda eezedji nye náá: «Wɔy eze, wɔ sa yé?» ³⁴ Tin, pe to εdhuu ε bot, bedhiiti bot nadi etsim é sa sis, bak bedhiiti sa sis. Tin, ye nabe é, ye eelyel náá, komanda met sa wat to ezem ε tak. Nye é boozeke náá, be tɔ ne Pɔl pe to peeb esodja. ³⁵ Dáa Pɔl nakum é di bot di ebyet etep é eni to peeb ε, ye nagoka é náá, esodja ezezhεε nye. Be nadi ekaab elyel ε kuukuu mεdhuu me bot, ³⁶ etεε náá, bot djas nadi edu nye bɔɔ etsitsim náá: «Góa nye!»

Pɔl eezetɔɔɔl ye tɔɔɔl

³⁷ É gheɔ be nadi ekwyel eniigal Pɔl to peeb esodja ε, nye eezeke ne komanda náá: «Me é ne ghwyil elii é?» Tin, komanda esodja eezedji nye náá: «Wɔ ne gu elii mbyak eGhelek é?» ³⁸ Deenek, wɔ tok mot dik Ezipte, mot nazekus εghuub koko ε koko wak, da nye é zetɔ ne bot bemil ená (4 000) di egu elumla dεeb, kɔ kyee bɔs besye di ààbe ne medii ε ɔ?» ³⁹ Tin, Pɔl eezebɔɔza náá: «Mam é mot mbyak eYuda, me nabyel é pe ghaada Taalas, pe kyee dik Silisi, mot boo ghaada di ne boo ngék ɔ. «Me eemet wɔ εboɔ», beta náá, me lii ne bot bak.» ⁴⁰ É di'enek, komanda eezedje nye ze elii. Tin, Pɔl eezetyaa tetel kɔ egoel ε eniel ε peeb, nye eezepyap εdhuu ε bot binɔk mbo, be di gwyem étep be neegwak nye. Bɔɔ djas eezedi gwyem, tin nye moo elii ne nɔɔ to lii eBhele.

22 ¹ «Bɔn-nyεεg bam ne besεεg bam, gwakeka sa me di eleε bin nenak dum ne yam tɔɔɔl ε.» ² Dáa be nadi egwak, dáa nye nadi elii to lii eBhele ε, be eebaazedi gwyem εnyɔpe, tin, Pɔl eezeke náá: ³ «Me é mot mbyak eYuda, me nabyel é pe Taalas pe kyee dik Silisi, deenek me nawyilaa é wak kɔ Yeluzalem. Deenek, lyoel yam nabe é, Ghamalyel, nyey é nalyaal me etiibal etsi ε bebhaab benaka εnyɔpe. Me nabe é, me naakwyel mesa me Zεeb dhaa nyel, dáa biyɔ djas di ekwyel mos'aak. ⁴ Me naawa bot ε nadi edu meze ε Gheɔ ɔ to tsik mezuk, batakegó be góak. Me eemet boa ne botom, wa be é membok. ⁵ Boo ghaa-zεeb ne bot ε kwan, ne bepaɔ é ne ghwyil é di betyaases náá, etep ee me di eleε ε, ye é tseetse. Ye nabe é, be naadje me mekana me etɔ pe daa bɔn-nyεεg bam yii ghaada Dhamas, deenek, me naatɔ pe ghaada tak. Me nadi ekwyel é kemet bot ε nadi penek ɔ, étep me neetɔ ne nɔɔ kola, pe Yeluzalem, be neekewaaa é fεɔ.»

Pɔl epebaɲa dɔ́a nye naliig lyem ε

⁶«Me nadi é gba-gba me moo ekunaa ne ghaada Dhamas, ye nabe é ye moo ekunaa ne kuku mwos. Wɔ gwaa, boo ngel zedus tɔ gwoo, mekas tak zokaze-kaal me. ⁷Tin, me eezeduma si, é di tak me kagwak é dhiiti gwood é ke ne nam náá: “Sɔl, Sɔl, éteɲ yé wɔ di etiig me?” ⁸Tin, me eezedji náá: “Wɔy eze, Gheɲ?” Gwood'enek eezebɔɔza náá: “Ye é mam Yezu mot Nazalet, wɔ di etiig ɔ.” ⁹Bot ε nadi egyee ne nam ɔ naabee ngel, saabegɔs kabe é náá, be nabe é, ààgwak gwood mot nadi elii ne nam ɔ. ¹⁰Tin, me eezedji náá: “Me goka ne esa dɔ́a, Gheɲ?” É di'enek, Gheɲ eezeke ne nam náá: “Wyela, tɔ́a pe ghaada Dhamas. Ye é penek ε be aaleε wɔ esa ee Zeeb ke náá, wɔ sa ε.” ¹¹Dɔ́a ye nabela náá, mekas me ngel tak naadipal me mis ε, bot ε nadi egyee ne nam ɔ, é boozemet me é mbo, be é boozetɔ ne nam pe Dhamas.

¹²Kɔ ghaada tak, ye nabe é ne dhiiti mot ngɔt, din ε le nabe é Ananias, mot epiki ne esosoob tɔ etsi bena. Bot ε mbyak eYuda e Dhamas djas nadi eduwal nye εbuepe. ¹³Nye ezeɛboma ne nam, nye eezetyaa é ngwoob'am, nye eezeke ne nam náá: “Sɔl, mɔn-nyaagam, mis mɔ beɲel!” É di tak wat, mis mam ezeɛbula εnyɔɛpe, bhii tak, me ezeɛbee nye. ¹⁴Deenek, nye ezeɛbaakel náá: “Zeeb bebhaab binaka naazesée wɔ, éteɲ wɔ neegu ekwosak ε le, wɔ neebɛe sim Mot Epiki, da wɔ é gwak gwood'ε met, ¹⁵etεε náá, wɔ needi tyaaes'ε, éteɲ wɔ neegoola ne bot djas sa wɔ bee ε, ne yii wɔ gwak ε. ¹⁶Tin, nenak wɔ kabaa-bwood yé? Wyela, keduuwa Zeeb ne εgwyii ε mesyem mɔ, é edjɔ́o é din ε le.” »

Pɔl epebaɲa dɔ́a nye nalwomaa pe daa bot ε membyak me sis ε

¹⁷«Me eezesik pe Yeluzalem. Dɔ́a me nadi edjaala Zeeb pe tɔ kok Ndjaa-ebuwa ε, wɔ gwaa, me zɛbee tyee tɔ dhyam. ¹⁸Tin, me ezeɛbee Gheɲ, nyey ne nam náá: “Lela εdus kɔ Yeluzalem, etεε náá, bot ε del ε tak aanàkwaamyaal etep ee waaleε be, kɔ esu ε lam ε.” ¹⁹Me eezebɔɔza náá: “Gheɲ, be ne gu náá, me nadi etetɔ tɔ mendjaa me mendjaala me eYuda, éteɲ ekemet bot, wa be é membok ne ebi é bot ε nadi edum koɲ ne nɔ ɔ. ²⁰Tin, é gheɲ be nagó Etien, tyaaes'ɔ ε, mam pe me nadi ε, é di tak. Me naamyaala ne bot ε nagó nye ɔ, me naabaal ekaad bɔɔ.” ²¹Tin, Gheɲ eezeke ne nam náá: “Tɔ́a, etεε náá, me waakyeed wɔ etsetaεpe, pe daa bot ε membyak me sis!” »

Pɔl be ne komanda nadi mot kyee dik Lɔm

²²Edhuu ε bot binɔk zokagwak Pɔl kekum é di'enek. Bhii tak, bɔɔ djas eezeni é tsim: «Nye góaa, mbi mot dáak ààgoka ne edi ne tsik kɔ bɔs'ak!» ²³Be nadi etsim, ne εwus é ekaad bɔɔ pe eko, ne εghεε piib, wus pe eko. ²⁴Tin, komanda nadi mot kyee dik Lɔm eezelwom náá, be niigal Pɔl tɔ ebeseε ndjaa esodja, da be é nyuu nye ne εghwyεs, éteɲ nye neetaɲal ne bhel. Nye nasa deenek é, éteɲ be neegu lo mesɔ me medhuu me bot nadi etsim deenek kɔ esu ε le ɔ. ²⁵Tin, dɔ́a be nakɔl nye éteɲ be neenyuu nye ε, Pɔl eezeke ne dhiiti kukuma tɔ lɔɔg esodja nadi tin ɔ náá: «Bi é ne gham ebi é mot ghaada kyee dik Lɔm di náá, nye dinaa ààpapéeaa ɔ?» ²⁶Dɔ́a kukuma esodja tak nagwak mekpa menek ε, nye é bootɔ kedul komanda melɔ: «Nye é eezeke ne ne náá, wɔ kwyel esa yé? Mot'ak é mot dik Lɔm!» ²⁷Tin, komanda eezεzye pe pak Pɔl nadi é, nye eezedji nye náá: «Leea me, ye é tsetse náá, wɔ é mot ghaada kyee

dik Lom é?» Pól eezemyaal náá: «Iyooo». ²⁸ Tin, komanda esodja eezeke náá: «Mam naadje boo metan me epata étep me needi man del e Lom.» Pól eezeb-
 ɔɔza ne ne náá: «Yam é yii mbyela mɔ.» ²⁹ É di tak wat bot e nadi ekwyel ebi
 nye étep be neebesal nye, nye lii ne bhel ɔ, be eezebula pe bhis, etsetape ne
 ne. Tin, komanda esodja naazegwak bwoo, dáa nye nagu náá, Pól nabe é mot
 kyee dik Lom e, bela náá, nye naazelwom náá, nye kolaa ne eghwooz.

Pól sok bhwoob zæga ekukuma e boo kwan eYuda

³⁰ Komanda esodja nadi ekwyel egu enyɔpe lo meso me eYuda nadi epit Pól
 e. Étep tak e di náá, djemen yii elu e tak, nye eezelwom náá, be tii nye ekel e
 eghwooz ee nye nakolaa ne ye e. Nye eezedjoo eboo beghaa-Zæb, zenɔ zæga
 ekukuma e boo kwan eYuda. Bhii tak, nye eeezye ne Pól, tin, nye eeezépéaa
 é mis mɔɔ.

23 ¹ Pól eezegwyák bot e zæga boo kwan eYuda kpæe, nye eezeke náá:
 «Bɔn-nyæg ye é ne lyem'am selele e me sa mesa me Zæb kekum
 dwoo pan mos'ak.» ² Dhiiti boo ghaa-Zæb Ananias eezelwom bot e nadi é
 ngwoob e Pól ɔ náá, be nyuu nye é nuub. ³ Tin, Pól eezeke ne ne náá: «Ye é
 Zæb e aakwaamyak wɔ, wɔy mot medjhaaz pe eko, bhimis pe si! Wɔ di tin é
 étep wɔ neepée me dum ne etsi e Moiz, bela náá, wɔy àaduwal etsi tak, etee
 náá, wɔ eelwom náá be myak me!» ⁴ Bot e nadi é ngwoob e Pól ɔ eezeke ne
 ne náá: «Wɔ lee boo ghaa-Zæb!» ⁵ Pól eezebɔɔza náá: «Bɔn-nyæg, me be àagu
 náá, ye be é boo ghaa-zæb. Etee náá, Ekwyala lee é náá: «Sa wɔ aalii ebiyoepe
 ne dhiiti kukuma mbyak'ɔ!» »

⁶ Pól nadi egu náá, ɔ zæga boo kwan eYuda tak, ye nabe é, kyee wat eSadu-
 see, yak kyee eFalizye. Ye é étep tak e nye nazetsim elyelepe kuku ebwak e lo
 náá: «Bɔn-nyæg, me é Falizye, mot nabya me ɔ nye é Falizye. Me é ne ebwaa-
 lel náá, Zæb é waagomal bot bhis esyee, étep tak bi di epée me.» ⁷ Dáa nye
 nazosilal elii deenek é, eFalizye be ne eSadusee tombooo ne ewɔ pak'ɔɔ, tin,
 zæga ezebekaka. ⁸ Deenek, be nadi esuu meso é, etee náá, eSadusee ke é náá,
 egom bis esyee tok, efofop tok, esisim tok. Ye kabe eFalizye ɔɔ, bɔɔ ne myaal
 yɔɔɔ náá, esonok binek djas é tsetse. ⁹ Bot djas moo tin etsim elyelepe, tin,
 bedhiiti beghan e mekana me etsi, bot e nadi bot e sama eFalizye ɔ eezewyel,
 be ezebyen sa tak elyelepe, bɔɔ náá: «Bis àapabee dhiiti tep ebiyo ɔ mot'ak.
 Dhiiti sisim, neghu dhiiti fofop eelii bilak ne ne!» ¹⁰ Dáa ye nadi náá, ewɔ nadi
 ebɔk, ebɔk, ne ebɔk dhaa tyee e, wɔ gwaa komanda zebela bwoo ekaab náá,
 be zekeduma Pól é nyel, da gó nye. Tin, nye é boolwom esodja be náá, be sul
 pe zæga kwan, be neekepek Pól é membɔ mɔɔ, bhii tak, da be é sik ne ne pe
 ebese esodja. ¹¹ É yak pum bhii tak, Ghej eezelyaal Pól nyel, nyey ne ne náá:
 «Dia ne meghaaz! Wɔy é di tyaaes'am wak, kɔ ghaada Yeluzalem, deenek,
 egoka wɔ tɔ kedi pe tyaaes'am pe ghaada Lom.»

Boob kɔ esu e Pól

¹² Dáa melem nakalem e, dhiiti ba bim eYuda eezegwakel é boob, be eeze-
 tuwal myon ne meson mɔɔ náá, be aanàkwaade edee ne medii, esok ne be ne
 pookogó Pól. ¹³ Bot e nagwakel é boob tak ɔ naadhaa bot mekam-mená (40).

¹⁴Be eezetó kɛbee eboo beghaa-Zeeb ne bepaa, tin, be eezeke ne nɔɔ náá: «Bisɔ, bis eegwakel, ne etuwal myon ne meson mes ne tseetse náá, bis aanàk-waade edee, bis dinaa ààgó Pɔl. ¹⁵Deenek, biyɔ, sama wat ne bot ɛ zɛɛga boo kwan eYuda, kɛwaabka nenak ne komanda náá, nye zye bin ne Pɔl, kɔɔka nye náá, bi epɛkwyl edjek tɛp'e enyɔɛpe. Ye kabe bisɔ ɔɔ, bis aadi é, ebwood nye éteɛp bis neegó nye, esok ne nye ne kum wak.»

¹⁶Tin, dhiiti mɔn kel ɛ Pɔl, zokagwak dǎa be nadi elii é boob tak ɛ. Nye eezetó pɛ ɛbesɛɛ ɛ esodja, be eezeniigal nye, éteɛp ɛkelee Pɔl etep ee bot binɔk nadi elii dum ne ne ɛ. ¹⁷Tin, Pɔl eezɛdjóo dhiiti kukuma tɔ lɔɔg esodja, nye eezeke ne ne náá: «Tǎa ne mɔɔ ngbaaz'ak pɛ daa komanda, etɛɛ náá, nye é ne tɛp nye di elɛɛ nye ɛ.» ¹⁸Kukuma esodja eezɛnɔɔ nye, nye eezetó ne ne pɛ daa komanda, nyeɛ ne ne náá: «Mot membok Pɔl be é nye eedjoo mɛ, nye eezeke ne nam náá, mɛ zye wɔ ne mɔɔ ngbaaz'ak. Nye é ne tɛp elɛɛ wɔ.» ¹⁹Kukuma esodja eezɛmet mɔɔ ngbaaz tak é mbɔ, nye eezɛdul nye é ngwoob bɔɔ bebá. Tin, nye eezɛdji nye náá: «Wɔ kwyl elɛɛ mɛ yé?» ²⁰Nye eezɛbɔɔza náá: «Bot ɛ mbyak eYuda eegwakel náá, be epezɛwaab náá, djɛmɛn, wɔ tɔ ne Pɔl sok bhwoob boo kwan eYuda. Be aakɔɔ é náá, bot ɛ tak epɛkwyl edjek tɛp'e enyɔɛpe. ²¹É di'enek, sa wɔ ààmyaal be, etɛɛ náá, bot, dhaa bot mekam-mená (40) pak'ɔɔ waalaab nye. Be sa deenek é, etɛɛ náá, be eezɛgwakel ne etuwal myon ne meson mɔɔ náá, be aanàkwaade edee ne mɛdi, esok ne be ne gó nye. Be eezekoobal etye, be zokabwood é wɔ myaal.» ²²Bhii tak, komanda ezelee ne mɔɔ ngbaaz tak náá, sa nye ààlee bot etep ee nye banja nye ɛ, nye eezɛswaal nye.

Pɔl eekyeedaa pɛ daa mekoozi mɛ dik Felikse

²³Bhii tak, komanda eezɛdjóo edhiiti ekukuma esodja be bebá, nye eezeke ne nɔɔ náá: «Sɛɛga esodja bedhet-ɛbá (200) dɔɔ ne esodja ee di eke kɔ eyaaga ɔ mekam-meten ne mekam-membá (70), zenɔɔ bot bedhet-ɛbá (200) ne mekɔɔ mɔɔ, koobalka éteɛp etó pɛ ghaada Sezaale e pum, bhis egwyiidela egwyitok. ²⁴Da bi é baakoobal dɔɔ ne eyaaga, éteɛp bi neebɛp Pɔl tɔ ne ne, nyel enyɔɛpe pɛ daa mekoozi Felikse.» ²⁵Bhii tak, nye eezɛkwyl mekana náá:

²⁶«Mam Kolood Lyzias eeswos wɔy, Felikse mekoozi mɛ dik. ²⁷Ye be é, eYuda eemet mot mɛ dhis bin nwyak'enɔk, tin, be di ekwyl egó é nye. Dǎa mɛ nagwak náá, nye nadi é mot ghaada kyee dik Lɔm ɛ, bis ne esodja bam é bookelyak, bis eezɛpɛk nye é membɔ mɔɔ. ²⁸Dǎa mɛ nadi ekwyl egu lo mesɔ mɛ eYuda nadi epit nye dum ne tɛp tak ɛ, mɛ naazetó ne ne sok bhwoob zɛɛga boo kwan eYuda. ²⁹Me eezɛgu náá, be nadi epit nye é, kɔ esu ɛ etep ee di edum ne etsi bɔɔ ɛ. Bela náá, be nabe é ààbe ne tɛtɛ tɛp nye nadi egoka ne egóaa neghu ɛmetaa é mbok kɔ esu ɛ tak ɛ. ³⁰Bhii tak, be naazelee mɛ náá, eYuda nadi egwakel etep egó é nye, deenek mɛ booke é di tak wat náá, mɛ dhis bin nwyak. Tin, mɛ é booleɛ ne bot ɛ zɛpit nye ɔ náá, be zɛpit nye sok bhwoob'ɔ.»

³¹Esodja eezɛsa dǎa komanda yɔɔ nalɛɛ be ɛ. Be eezɛnɔɔ Pɔl tɔ ne ne pum ɛ pum kekum pɛ ghaada Antipatilis. ³²É yak melem, esodja ee nató ne meko ɔ eezɛbula yɔɔ pɛ ɛbesɛɛ ɛ esodja, tin, be eezɛbet bot ɛ nadi kɔ eyaaga ɔ be goola mɛdjɔn mɔɔ ne Pɔl. ³³Dǎa be nakum pɛ Sezaale ɛ, esodja ee nazye kɔ eyaaga ɔ boodje kukuma dik mekana mɛ komanda nadhis ɛ, bhii tak be

eezelyaal nye Pɔl. ³⁴Kukuma dik eezelaa mekana, bhii tak, nye eezɛdji Pɔl, mot kyee dik nye nadi ɛ. Bhii nye nagwak náá, nye é mot kyee dik Silisi ɛ, ³⁵nye eezeke ne ne náá: «Mɛ aadji wɔ mɛdjin é, é sok bot ɛ zɛpit wɔ ɔ, aakum ɛ.» Nye eezɛlwom náá, be baal Pɔl pɛ tɔ ndjaa mekoozi Eelood.

Mɛpita mɛ be zɛpit Pɔl ɛ

24 ¹Mɛlu meten bhii tak, boo ghaa-Zɛɛb Ananias eezɛkum pɛ ghaada Sezaade be ne bedhiiti bɛpaa, zɛnɔɔ mot ghem-taɲal ne din ɛ Tɛɛltulus. Be naazɛzye pɛ daa kukuma dik, éteɓ be neezɛɛe nye mɛsɔ mɛ mɛpita mɛ be napit Pɔl ɛ. ²Be naazɛdʒoo Pɔl, tin, Tɛɛltulus naazɛpit nye, nyey náá: «Dhaandijaa Felikse, kɔ esu ɛ lɔ é, bis di wak mos tɔ egwyem é etɛp djas. Ye é dum ne etsoɲ bɔ ɛ wɔ kem bis, tɔ eswoola ɛ etɛp ɛnyɔɛpɛ tɔ mbyak'es. ³Dhaandijaa Felikse, bis eeghaapeɛ wɔ dum ne embee esesɛ djas bis di ebela é mɛwala djas ne é edi djas ɛ. ⁴Deenek mɛ ààpakwyɛl ɛdulal wɔ tɛp ɛdjaɲ-ɛpɛ, ye é éteɓ tak ɛ mɛ kwyl náá, wɔ di ne mbee lyem egwak é bis ba mɔɔ pes ɛwala. ⁵Bis eebɛe náá, mot'ak é mbee mot dhaa nyel: dáa ye di náá, nye é kukuma zɛɛga eNazaleye ɛ, nye epekus eghuub tɔ bot ɛ mbyak eYuda djas kɔ bɔs. ⁶⁻⁷Nye nabe é nye eekwyɛl esaab edɛɛ ɛ Ndjaa-ebuwa. Tin, bis é boomɛt nye. ⁸Wɔ dji nye ɔɔ, wɔ é ne ghwyil egu wɔy ɛmɛt etsetse ɛ etɛp ee bis zɛpit nye kɔ esu ɛ tak ɛ.» ⁹Tin, ekukuma eYuda naazɛkem taɲal tak, bɔɔ náá, etɛp ee nye lii ɛ ye ɛ tsetse.

Pɔl eezɛtaɲal ye sok bhwoob ɛ Felikse kukuma dik

¹⁰Kukuma Felikse naazesa dhiiti tseɲa ɛɛɛ ne Pɔl náá, nye lii, é di'enek Pɔl é booke náá: «Mɛ ne gu náá, wɔ moo mos é ne membu ebueɛ ee wɔ di esa mesa mɛ epiki kɔ kyee dik'ena. Ye é éteɓ tak ɛ mɛ di ne ebwaaɛl ɛtaɲal é mis mɔ. ¹¹Wɔ é ne ghwyil esaɲ egu wɔy wɔ ɛmɛt, mɛ moo mos é ne mɛlu kam ne ebá ee mɛ natɔ pɛ ghaada Yeluzalem, éteɓ ɛkɛduwal Zɛɛb ɛ. ¹²Ye tok ne mot zebela mɛ pɛ tɔ kok Ndjaa-ebuwa é waya bis ne dhiiti mot, neɲhu é ful ɛdhuu ɛ bot elo, ààkobe-beak tɔ ndjaa mendjaala mɛ eYuda neɲhu é dhiiti di sis kɔ ghaada. ¹³Bot bak tok ne ghwyil ɛlyaal wɔ ɛnyɔɛpɛ etɛp ee be zɛpit mɛ kɔ esu ɛ tak nenak ɛ. ¹⁴Bela náá, sa mɛ di emyam é mis mɔ é náá, mɛ eemyaal ɛdu ɛ mɛze ɛ Gheɲ, yii bɔɔ di eke náá, ye é zɛɛga bot ɛ di ɛdjaala embee bezɛɛb ɔ. Deenek, mam duwal é Zɛɛb bɛbhaab benaka. Tin, mɛ ne myaal etɛp ee di kwyla tɔ bemekana mɛ etsi ne bengooɛɛ ɛ Mɛkpa ɛ Zɛɛb ɛ. ¹⁵Mɛ é ne ebwaaɛl ne Zɛɛb, ebwaaɛl ɛ tak wat ɛ, be baazodi ne ye, ye é náá, ye nakoozodi bot ɛ embee mɛfulu, neɲhu bot ɛ epiki, be waagom bis esyee. ¹⁶Ye é éteɓ tak ɛ, mɛ di esa meghaaz mɛ eneɛg lyem'am seɲ mɛlu djas é mis ɛ Zɛɛb ne é mis mɛ bot.

¹⁷Bhii mɛ nadi ààbe kɔ del membu ebueɛ ɛ, mɛ eebula pɛ Yeluzalem éteɓ eezɛkwyeɛ bot ɛ mbyak'am, ne ezedje Zɛɛb ɛbuwa. ¹⁸Mɛ nabe é mɛ eezesa ezel ɛ ɛdis ɛdhuud bam, bhii tak é, be nazeɛbela mɛ tɔ kok Ndjaa-ebuwa. ɛdhuu ɛ bot nabe é ààdi tin, ààkobe-beak ne ezem. ¹⁹Tin, bedhiiti eYuda ɛ kyee dik Azi nadi é tin. Deenek, tɛp epedi náá, ye tak ɔɔ, pɛ ye é bɔɔ ɛ zyezeɛpit mɛ pɛ daa lɔ. ²⁰Bot ɛ di wak ɔ, kaalɛ wɔ mbee sa mɛ nakwyeselaa ndje sɔs é tak ɛ, é gheɲ be nazye ne nam sok bhwoob zɛɛga boo kwan eYuda ɛ. ²¹Neɲhu ye é kɔ esu ɛ mɛ ke sok bhwoob zɛɛga boo kwan eYuda náá: «Mɛ eemyaal náá, bot é waagom bis esyee», ye é be di epɛɛ mɛ mos é mis mɔ'aak!»

²²Felikse mot nadi egu enyɔɔpe etep djas e zɛɛga bot ɛ di edu meze ɛ Gheɲ ɔ, eezeswaal tep tak, etɛɛ nǎá, ye neeliiaa dhiiti dwoo, nyey ne bot ɛ napit Pɔl ɔ nǎá: «Me aapɛɛ tep'en é, é sok komanda esodja Lyzias aazyɛ ɛ.» ²³Nye naazelwom dhiiti kukuma tɔ lɔɔg esodja nǎá, nye baal Pɔl é membok. Tin, nye eezeke nǎá, be dje nye ba epɛɛd éteɲ besɔ be neegheezye zɛkwyee-kwyee nye.

Taɲal ɛ Pɔl sok bhwoob ɛ Felikse be ne Dulusil

²⁴Ba melu bhii tak, Felikse naazezye be ne myel Dulusil nadi moma mbyak eYuda ɔ. Nye naazelwom nǎá, be kenɔɔ Pɔl, bhii tak nye eezɛgwak sa Pɔl nadi elii dum ne edum ɛ koɲ ne Yezu Klisto ɛ. ²⁵É sok Pɔl nakan elii dum ne tɛtɛ tsik epiki, ne egu edil ɛ nyel, zenɔɔ epɛɛ e Zɛɛb di ezye pe sok yenek ɛ, tin, Felikse moo tin nyaa-nyaa, nye é boozeke nǎá: «Ye eedjala, wɔ é ne ghwyil ekatɔ. É sok me aabela ba mɔɔ epɛɛd ɛ ewala ɛ, me waadjóo wɔ.» ²⁶Nye nadi ebwaal é nǎá, Pɔl é waadje nye epata, ye é éteɲ tak ɛ, nye nadi edjóo nye ngwyis, be zemɔ be ne ne. ²⁷Membu membá naaze-dhaa deenek, tin, Pɔlsius Festus naazedjila Felikse kɔ boo ekukuma e dik. Dáa Felikse nadi esaa nǎá, eYuda kwyel nye ɛ, nye naazɛbet Pɔl kɔɔla é membok.

Taɲal ɛ Pɔl sok bhwoob kukuma Festus

25 ¹Melu mɛlel bhii nye nakum pe kyee dik tak ɛ, Festus naazɛdus pe ghaada Sezaale, tɔ pe ghaada Yeluzalem. ²Penek é, eboo beghaa-Zɛɛb ne eYuda di bedjɛedel ɔ, nakepit Pɔl pe daa le. Be naazedjaala ne ne nǎá, ³nye gek be ghoɲ, da swaal be Pɔl pe Yeluzalem. Be nake deenek é etɛɛ nǎá, ye nabe é be naazedi boob kɔ esu ɛ le, tin, be nadi ekwyel egó ɛ nye é ze. ⁴Tin, Festus naazebɔɔza nǎá, Pɔl é é membok pe Sezaale, ye kalik é batsa nyey emet neesik pe ghaada tak. ⁵Bhii tak, nye naabaazeke nǎá: «Ye goka é nǎá, ekukuma bin zye bis ne benɔɔ pe Sezaale, be zɛpit mot tak, ye be nǎá, nye eesa etɛɲ ebiyo ɔ.» ⁶Festus zokazedjaasi tin be ne benɔɔ, tyee melu meten ne elɛl nɛghu kam (8-10), bhii tak, nye naazɛsik pe Sezaale. É dwoo nabɔɔba ɛ, nye naazɛdisi pe sum di be di pɛɛ bot ɛ, nye naazelwom nǎá, be kenɔɔ Pɔl. ⁷Dáa nye nakakum ɛ, eYuda nadus pe Yeluzalem ɔ, naazewa nye kuku ebwak. Wɔ gwaa, be zokazesu nye betɛ ne embee etɛɲ, mɛpita me bɔɔ bɛmet di ààbe ne ghwyil elyaal mesɔ me tak ɛ. ⁸Tin, Pɔl naazetaɲal ye, nyey nǎá: «Me ààpasa pɔtɔ dum ne etsi eYuda, ààkobe dum ne Ndjaa-ebuwa, ààkobe-beak dum ne Sezaad, mekoozi me Lɔm.»

⁹Festus mot nadi ekwyel esa nǎá, eYuda neekwyel nye ɔ, nye boozedji Pɔl nǎá: «Wɔ epɛkwyel etɔ pe Yeluzalem, éteɲ wɔ neekɛpɛɛaa é mis mam dum ne tep'ak é?» ¹⁰Pɔl naazebɔɔza nǎá: «Me é tetel sok bhwoob di epɛɛ e Sezaad, deenek, ye é wak ɛ me di egoka ne epɛɛaa. Ye tok ne mbee sa me sa ne eYuda, dáa woy wɔ emet di egu yenek. ¹¹Nɛghu me é ne ndje ɔ, ye be, me eesa sa me di egoka ne egóaa kɔ esu ɛ tak ɔ, me ààpabyen esyee. Deenek, ye kabe nǎá, etɛɲ e mɛpita me bot bak pit me ɛ ye tok tɛɛtɛ ɔ, mot tok ne ghwyil é ka me é membo mɔɔ. Beta nǎá, Sezaad, mekoozi me Lɔm, pɛɛ tep'am!» ¹²Deenek, dáa Festus nasilal elii be ne betsoɲ ɛ bot be ɛ, nye naazebɔɔza nǎá: «Dáa wɔ tuwal din ɛ boo mekoozi Sezaad ɛ, wɔ aakaketaɲal é sok bhwoob'ɛ.»

Taɲal ɛ Pɔl sok bhwoob mekoozi Aghilipa ne Bheelenis

¹³Ba melu bhii tak, mekoozi Aghilipa be ne Bheelenis kel, naazekum pe Sezaale éteɲ ekeswos Festus. ¹⁴Dáa nye nadi ne betɛ ne melu tin ɛ, Festus

naazelii ne mekoozi ko esu e Pol náá: «Wak, ye é ne dhiiti mot Felixe nalik é membok ɔ. ¹⁵É gheŋ me natɔ pe Yeluzalem ɛ, ekukuma e beghaa-Zeeb, ne bepaa eYuda naazepit nye. Be naazeke ne nam náá, me kwyasal nye ndje sos. ¹⁶Me é boozebɔɔza ne nɔɔ náá, bot e Lɔm tok ne mefulu me eka mot é membo me bot e zepit nye ɔ, ye be náá, betetep dinaa àapagwak ye taŋal ɔɔ. ¹⁷Be zye wak pe Sezaale é bis ne benɔɔ. Me be é ààkabaakwyel bɔya-bɔya. Tin, djemen tak me eenɔɔ di é sum di bot di péɛaa ɔ, me eezelwom náá, be zye ne mot tak. ¹⁸Bot e nadi epit nye ɔ, be eezeye, é di'enek, be naatuwal bete ne embee etep nye nasa ɛ, tin, ye nàbaabe etep ee mam nadi egek ɛ. ¹⁹Be ne benɔɔ nazosuu é meso dum ne Zeebɔɔ met, dɔɔ ne ko esu e dhiiti mot din ɛ le é Yezu. Mot tak naazegweye, da Pol é di eke náá, nye é ne tsik. ²⁰Ye kabe mam ɔɔ, me be é ààbe ne tyee me péɛ mbi yenek tep. Ye é étep tak ɛ me dji Pol náá, nye kwyel ɔɔ, nye tɔ pe Yeluzalem, étep nye neeképéɛaa dum ne tep tak. ²¹Tin, Pol eebyen, nye booke náá, tep'e kepéɛaa pe daa boo mekoozi me dik Lɔm nye emet. Me é boozelwom náá, nye neegaa é membok, kekum dwoɔ me aakyeed nye pe daa Sezaad mekoozi me dik ɛ.»

²²Aghilipa eezeke ne Festus náá: «Me kwyel é, me gwak mot'ak mam emet ne melɔ mam.» Festus eezebɔɔza náá: «Wɔ waagwak nye djemen.»

²³É yak melem me tak, Aghilipa be ne Bheelenis naazetuula ne zukamwaa ne mot, ne boo duu djas be ne ekomanda esodja, ne bedhil ɛ bot ɛ ghaada. Wɔ gwaa, be zeni tɔ boo wal be nadi ezye ne epée ɛ bot ɛ. Festus naazeke náá, be zye ne Pol, tin, be naazeye ne ne. ²⁴É di'enek, Festus naazeke náá: «Mekoozi Aghilipa ne biyɔ bot ɛ di wak'aak, bi epebee mot'ak. Bot ɛ mbyak eYuda djas ezye zepit nye pe daa lam, kana pe Yeluzalem zekum wak, etsim bɔɔ é náá, nye ààkagoka ne tsik. ²⁵Ye kabe mam ɔɔ, me bee é náá, nye ààpasa dhiiti tep di egoka náá, nye góaa étep tak ɛ. Bela náá, nyey nakuma nyel be é nye eelɛ náá, be tɔ ne ne sok bhwoob boo mekoozi me dik Lɔm. Me eemyaal ɛkyeed ɛ nye nwyak. ²⁶Tinaak, me tok ne tete mesɔ me me aakwyal tɔ mekana kyeed pe daa boo mekoozi dum ne tep'e. Ye é étep tak ɛ, me sa náá, nye taŋal é mis men, daŋ-daŋ ɛ, é mis mɔ, wɔy mekoozi Aghilipa, etɛɛ náá, bhii medjin me bi aadji nye ɛ, me neebela sa me waakwyal tɔ mekana ɛ. ²⁷Etɛɛ náá, ɛkyeed é mot é membok pe del ɛ Lɔm ààbe ne lo mesɔ me nye metaa étep tak ɛ, ne pip mam é mis.»

Pol eetaŋal ye taŋal sok bhwoob ɛ mekoozi Aghilipa

26 ¹Mekoozi Aghilipa eezeke ne Pol náá: «Be eedje wɔ ze wɔ taŋal.» Tin, Pol naazegheɛ mbo étep nye neelii. Wɔ gwaa, nye zekan ezetaŋal náá: ²«Mekoozi Aghilipa, me é ne memyaala tɔ lyem'am mos, etɛɛ náá, wɔ eedje me ze etaŋal é mis mɔ ko esu ɛ etep ee eYuda zepit me ɛ. ³Ye ne baanyɔ deenek, etɛɛ náá, wɔ ne gu enyɔɔpe etsi eYuda djas, ne etep ee be dyeebadi ne zyaala dum ne tak ɛ. Me eemet wɔ eboŋ, gwaka me enyɔɔpe.

⁴EYuda djas ne gu mbi mot me nadi sok ɛ, kana ewyel ɛ engbaaz bam. Be ne gu dáa me nadi sok ne bot ɛ mbyak'am, ne pe Yeluzalem ɛ. ⁵Be eelookan egu é me. Tin, be é ne ghwyil edi etyaases bam, be kwyel ɔɔ! Etɛɛ náá, me nadi é tɔ sama eFalizye, bot ɛ nadi ebaal etsi e Zeeb'ena ne ghwyil elyelepe dhaa bot djas ɔ. ⁶Nenak yak, me kadi wak é péɛaa é, etɛɛ náá, me é ne ebwaalel dum ne ekek ee Zeeb nakek bebhaab binaka ɛ. ⁷Ye é dum ne ebwaalel ɛ ekek

binek ε, membyak kam ne bebá nadi tɔ eduwal ε Zeeb, ne ghwyil ne lyem wat mwos ne pum. Deenek, mekoozi mam, ye é dum ne ebwaalel elenek ε eYuda zepit me! ⁸Étép yé biyɔ eYuda di ebee náá, ye tok ne ghwyil esael, náá, Zeeb waagomal bot ε zegwyε ɔ?

⁹Mam me emet nadi egek é náá, ye goka é me sa meghaaz étép elu é bot náá, be byen edu é Yezu mot Nazalet. ¹⁰Me naasa ye pe Yeluzalem. Ye nabe é eboo beghaa-Zeeb naadje me boo egheɲ. Me naawa betε ne bot ε di dum koɲ ne Zeeb ɔ é membok. É sok be nadi edje be epée e esyee ε, me nadi emyaal ye. ¹¹É sok ne é sok, bis nadi tɔ mendjaa ne mendjaa me mendjaala me eYuda, me nadi ewa bot é feɲ, me nadi elwom bot ne bhel náá, be lee din ε Zeeb. Ebuk ε lam étép'ɔɔ naasa náá, me gheewa be tɔ tsik mezuk, kekum pe tɔ eghaada bot ε membyak me sis.»

Pɔl eezebaɲa bot dáa nye naswoola mefulu me, dum koɲ ne Zeeb ε

¹²«Ye é deenek é me natɔ pe ghaada Dhamas ne egheɲ ne lwomel eboo beghaa-Zeeb, étép ekesa, sa be nalwom me ε. ¹³Me nadi é, ze ε ze, kuku mwos, mekoozi Aghilipa, wɔ gwaa, me zεbee mekas edus tɔ gwoo, mekas me tak dhaa mekas me gwyε. Ye nadi ekas é ngwoob'am ne bot ε nadi etɔ medjoɲ bis ne benɔɔ ɔ. ¹⁴É di'enek, bisɔ djas zokaduma si, tin, me eezegwak gwood wat elii ne nam tɔ dhiiti lii bot ε ebhele náá: “Sɔl, Sɔl, étép yé wɔ di etiig me? Wɔ sa elyel ε lo é gwyε, dáa tit di eboola ne ghwyε kukuma ye ε.” ¹⁵Me eezedji náá: “Wɔy eze Gheɲ?” Tin, Gheɲ eezεbɔɔza ne nam náá: “Ye é mam Yezu mot wɔ di etiig ɔ. ¹⁶Deenek, wyela, tyaɲa tetel, me lyaal wɔ nyel ε, etεε náá, me eetɔ wɔ náá, wɔ di mot-mesa mam. Wɔ aakadi é tyaases'am, étép wɔ neekelee bot dáa wɔ bee me mos ε, ne ekegoola sa me aabaalyaal wɔ ε. ¹⁷Me waatsik wɔ é membo me bot ε mbyak eYuda ne edhiiti membyak me sis, pe pak me aalwom wɔ ε. ¹⁸Me aakyeed wɔ é etεε náá, wɔ neekebεε be mis, étép wɔ neekedis be tɔ ghooghom, zye ne nɔɔ tɔ gwyε. Me waapek be si egheɲ ε Satan mot mekoɲ, zye ne nɔɔ pe daa Zeeb. Be dum koɲ ne nam ɔɔ, be waabela epelak ε mesyem mɔɔ, ne edi tɔ sama bot ε di be moo é, bot ε zedum koɲ ne Zeeb ɔ.” »

Pɔl epelii dum ne mesa me

¹⁹«Deenek mekoozi Aghilipa, me nabe ààbyen elooba ne sa me nabee ne egwak tɔ djema mebwala me nadus tɔ gwoo ε. ²⁰Tin, me naakan egoola ye ne bot ε Dhamas, ne bot ε Yeluzalem, zenɔɔ bot ε kyee dik Yude djas, ne bot ε dhiiti membyak. Me eeleε ne nɔɔ náá, be liig elyem bɔɔ, da be é dum koɲ ne Zeeb, ne elyaal tɔ mesa mɔɔ náá, ye é tseetse náá, be eezeswoola mefulu. ²¹Ye é kɔ esu ε tep'enek ε eYuda met me, é sok me di tɔ kok Ndjaa-ebuwa ε, ye be é, be ewaagó me. ²²Tin, ye be é, Zeeb eebaal me kekum dwoo mos, ye é étép tak ε me baadi mos, étép me neetaɲal yam é mis me bot djas, ne bɔɔ dhyeeb ne eboo bot. Ye tok ne dhiiti sonok me baadi eleε, bhis yii Moiz ne bengoollel ε Mekpa ε Zeeb naleε náá, ye waasael ε. ²³Ye é náá, Mesia é waazuk, nye aadi é mot meken é egom bhis esyee. Deenek, nye waagoola bhaadal gwyε di edje tsik ne bot ε mbyak'ena, dɔɔ ne bot ε membyak me sis ε.»

Pɔl epesaa náá, Aghilipa dum koɲ ne Zeeb

²⁴Tin, Pɔl kuku taɲal'ε, Festus eezetsim náá: «Wɔ epelyet, Pɔl! Dáa di náá, wɔ naadyebatɔ medjek ε, wɔ moo lyet!» ²⁵Pɔl eezεbɔɔza náá: «Me ààlyet,

dhaandijaa. Eteṗ ee me di elii ε, ye ε tseetse, ne piki. ²⁶Mekoozi Aghilipa ne gu etep ee me di elii ε, deenek, me ε ne ghwyil elii ne ebwaalet ε mis me. Me ne gu nāá, ye tok ne sa nye di ààgu, etee nāá, ye nabe ε ààsalet to so, to dhiiti tuma. ²⁷Mekoozi Aghilipa, wo ne myaal sa bengoolet ε Mekpa ε Zeēb nalee ε? Me ne gu nāá, wo ne myaal ye!» ²⁸Aghilipa eezeke ne Pōl nāá: «Wō gek ε nāá, wo ε ne ghwyil esa nāá, me di Keletye ε mō ewala batsa dāak ε?» ²⁹Pōl eezebōza nāá: «Ye nakoozodi mō ewala batsa, neghu betε ne mewala, me epedjaala ne Zeēb nāá, woy ne bot djas di egwak me mos'aak, bi di dāa me di'aak, tin, ààbe kōla ne eghwooz bak!»

³⁰Mekoozi, kukuma dik ne kel Bheelenis, zenō bot ε be ne benō nadi o, zokazewyel. ³¹Be eezedus tin, be moo tin esōs pak'ōo nāá: «Mot'ak ààpasa dhiiti tep nye di egoka ne egōaa, neghu ekōōlaa ε membok kō esu ε tak ε.» ³²Tin, Aghilipa eezeke ne Festus nāá: «Mot'ak epedi ààdjōo Sezaad boo mekoozi nāá, nye zepēε tep'ε o, pe nye eebetaa.»

Pōl eekyeedaa pe Lōm

27 ¹Dāa be nake nāá, bis moo tō pe dik Itali pe to mesuwa ε, wo gwaa, be zenō Pōl ne bedhiiti bot ε membok dje be ε membō me dhiiti kukuma esodja. Din ε kukuma tak nabe ε Zilius. Nye nadi ε boo kukuma mwaka esodja e bot ε ghaada Lōm nadi edjōo «Mwaka boo mekoozi» ε. ²Bis eezeni to mesuwa natus pe eboṗ ε Adalamit, etō pe kyee meboṗ me kyee dik Azi ε. Tin, bis eezetō, Aalistaalak, mot kyee dik Masedwan pe ghaada Tesa-lonik nadi ε bis ne benō. ³É yak melem, bis eezekum pe Sidōn. Zilius nadi ε ne lyem ghwyikwyee ne Pōl. Nye ε boozedje Pōl ze nye kebee besō etep be neekwyee nye ne esa ee nye aadi ne gwyε tak ε. ⁴Dāa bis natus tin ε, bis eezetō mbaka-mbaka pe kyee ghola Siipele, ye nabe ε, etep ekēsōwa pup nadi epupal elyelepe ε. ⁵Bis eezetsaal boo dii mesōn ε ngwoob Silisi ne Panfili, tin, bis eezekum pe ghaada Miila pe to dik Lisi. ⁶Tin, kukuma tak eezεbee dhiiti mesuwa me bot ε ghaada Alekzandili, etō pe kyee dik Itali. Nye eezeniigal bis to tak. ⁷To betε ne melu, bis nadi eke ε tetyok-tetyok. Ye ε to boo mezuε ε bis nakum pe ghaada Siniid. Dāa pup nadi elu nāá, bis natō enyōεpe pe ze tak ε, bis ε boozedhaa mbaka-mbaka ne dhiiti di di edjōōaa ze Salmōne ε. Di tak nadi ε pe to ghola Kelet, pe kyee nadi ààbe ne pup ebuepe ε. ⁸Bis nadi ewyeeed ε mbaka-mbaka, eke ε mezuwa mes naadyeebalyel. Tin, wo gwaa bis zekum ε dhiiti di, be nadi edjōo «Mbεε Eboṗ» ε, ε ngwoob ghaada Lase.

⁹É medjoṗ me tak, ye nabe ε bis eezedyeebakwyεeg betε ne melu. Tin, eke ε mesuwa nabe ε ye moo elyelepe, etee nāá, dwoo eYuda dyeebatsi edee^ε ε nabe ε eezedhaa. Ye ε etep tak ε Pōl nadul bot ε di ebe mesuwa o melō nāá: ¹⁰«Bewen bam, me bee ε nāá, medjoṗ mak ε waakōla. Mesuwa ne esa ee di to tak ε waapulel, dōo ne menabelka, mena ε ne ghwyil egwyεka.» ¹¹Tin, kukuma esodja nakadi egwak ε mekpa me mbeel mesuwa ne nakuma tak, dhaa yii Pōl nadi elεε ε. ¹²Eboṗ ε tak nabe ε àànyō etep esel mesuwa ε mbu kwol. Ye ε etep tak ε betε ne bot nadi to mesuwa o nazeke nāá, be dus tin, be nadi ekwyel esa meghaaz etep be neekum pe del ε Fenikese, ye nabe ε, dhiiti

z 27.9 dwoo eYuda dyeebatsi edee ε kana ε melu menek, ye nabe ε melu me ghuu nadi elyelepe pe kyee dik'enek ε.

ebonj e gholá Kelet. Yiizaag ebonj gwyákel é ne pe esila e dwoo, ye tep tak e, ebonj e tak, nadi mbée di ekedhaa mbu kwol.

Boo ghúu kó boo dii mesón

¹³Bhii tak, ba mój pup di edus pe kye bós eezekan epupal. Be nagek é náá, be aakwak ekum pe ebonj e Fenikese. Be eezeghe mbwak mesuwa^a, be eezetó mbaka-mbaka ne gholá Kelet.

¹⁴Tin, ààkoboya deenek, boo ghúu di edjóaa «pup di epupal edus pe edjem e dwoo» nadi esul edus pe kó metsok me gholá Kelet. ¹⁵Mesuwa nadi ewo, ye nabe é ààbe ne tyee bis pyet ye, etee náá, ghúu nadi é elyelepe. Tin, bis eezebet náá, bis wo dáa pup nadi edul bis e. ¹⁶Deenek, bis naazedhaa é ngwoob dhiiti mój gholá di edjóaa Koda e. Gholá tak naala bis pup ghúu. Tin, tó mezuk djas e, bis nakwak edul é mój eleed di elwol bot e. ¹⁷Tin, bot e di esa mesa tó mesuwa ó eezeben mój eleed e tak, wa tó mesuwa. Bhii tak, be eezekol ekel é mengwoob me boo mesuwa, étep epyet e ye. Bela náá, be nadi ekaab ekeghaaga kó ebyok e besye di é mengwoob pe kyee dik Libi e. Tin, be eezelóo dhiiti sonok di esa náá, boo mesuwa nàwo elyelepe e tó dii. Bhii tak, be eezebet náá, pup wo ne nój. ¹⁸Ghúu nadi etó ne edheeg bis elyelepe. Ye naasa náá, é elu e nazye bhii tak e, be zekan emwas dhiiti esa e mebom mój tó boo dii mesón. Be nasa deenek é etee náá, boo mesuwa neegwyaa. ¹⁹É elu e elél, be naazemwas ne membo mój met dhiiti eghwooz di esa náá, mesuwa ke é pe tó dii. ²⁰Tin, melu naadhaa ebupe bis ààkabee-beeak gwyee ne ekwyi-kwyen. Boo ghúu tak nazodi é elyelepe. Ye nabe é bisó djas naazedis lyem tó ebwaal náá, bis é waatsak.

²¹Bot e nadi tó mesuwa ó naasa bete ne melu ààde edee. Tin, Pól eezetyaa tetel sok bhwoob'ó, nye eezeke ne nój náá: «Bewen, bi epedi náá bi naagwak me ó, pe bi ààpadus pe gholá Kelet. Bi epedi náá bi naagwak me ó, pe yak puluk ne esaab esa e mebom mena ààpasael. ²²Nenak, me lee bin é náá, nàbemka ba, etee náá, mot ngót pak'en aanàkwaagwyé. Ye é boo mesuwa e aakwaazopulel. ²³Me ke deenek é etee náá, é pum'ak mos, Zeeb'am, mot me di esa mesa me ó, ye be é, nye eedhis fofop'e ngót pe daa lam. ²⁴Nye lee me é náá: «Nàbem ba, Pól! Ye goka é náá, wó ketanjal sok bhwoob e Sezaad, mekoozi me dik Lóm. Tin, Zeeb tó mekwyla me nye di ne ye ne nó epetsik wó, dó ne bot e wó di kó dii bi ne benó e djas.» ²⁵Saka meghaaz bewen, etee náá, me dum kónj é ne Zeeb. Ye waasael dáa nye lee me e. ²⁶Ye kalik é batsa, mesuwa neebel mena é ngwoob dhiiti gholá.»

Boo ghúu naazyeeegal boo mesuwa pe dhiiti gholá

²⁷Ye nabe é, é pum, elu e kam ne ená, yii pup nadi ewo ne nes kó boo dii mesó me Mediteelane e. Ye moo tyee kuku pum, bot e di ebe mesuwa ó, eezebee tyee náá, bis nadi é, bis moo kunaa ne kiid. ²⁸Be eezelóo ghwooz be di egek medim me dii ne ye e. Be eezebee náá, dii nabe é edim, medim me tak nabe é tyee emetele mekam-melel ne eten ne ebá (37). Tin, be eezebaa-tiila, bhii tak, be eebaazelóo ghwooz tak tó dii, be eezebee náá, medim me

a 27.13 mbwak mesuwa ye é boo ghwooz na dil-dil neghu boo ele be di elóo tó dii étep epyet mesuwa ekaab náá, ye ezekewo e.

tak nabe é ye moo tyee emetele mekam-membá ne eten ne elel (28). ²⁹Bot é di esa mesa tó mesuwa ɔ nadi ekaab náá, mesuwa mes ezeketuma é mekok. Étep tak, be eezesil embwak e mesuwa ená pe bhii mesuwa. Bhii be nasa deenek é, be eezebwood náá, melem lem. ³⁰É di'enek, bot é di ebe mesuwa ɔ nadi esaa dáa be dus tó mesuwa kaab. Be eezesil mɔɔ elɛed tó boo dii mesɔn. Be nadi esa tyee náá, be epekɔl edhiiti embwak mesuwa pe lo boo mesuwa. ³¹Tin, Pɔl eezeke ne kukuma ne esodja be náá: «Bot bak é di ààdi tó mesuwa ɔ, biyɔ djas aanàkwaatsak.» ³²É di'enek, esodja eezetsaal ekel e mɔɔ elɛed. Bhii tak be eezebet elɛed náá, ye wo.

³³Esok ne melem ne lem, Pɔl eezedjoo bɔɔ djas étep be neezede edee, nyey náá: «Beeka, ye moo mos é melu kam ne ená, yii bi di ebwood ne bwoo tó elyem é. Deenek, bi ààpaboma mbɔ ne nuub. ³⁴Me ke ne nen é bi de edee, étep bi neebela ghwyil étep bi neetsak. Ye tok ne mot ngɔt pak'en aakodiibal ko bhoo lo'e wat.» ³⁵Dáa nye nasilal elii é, Pɔl eezenɔɔ mapa, ghaapee Zeeb. Bhii tak nye eepyak ye, wɔ gwaa, nye zenɔɔ ye de. ³⁶Tin, nye eezedje bɔɔ djas meghaaz. É di'enek, bɔɔ djas eezede pe. ³⁷Pe tó mesuwa, bis nadi é bot bedhet-e bá ne mekam-meten ne mekam-membá ne eten ne wat (276). ³⁸Dáa mot ne mot nade djil é, be eezemwas mebhuhwak me mbi bhek bhusa di edjooa ble é, tó dii, étep mesuwa neegwyaa.

Édiida e mesuwa

³⁹Dáa melem nakalem é, bot é di esa mesa tó mesuwa ɔ naazebwe bɔɔ, be kadi é ààgwyak sum di tak. É di tak, be eezebwe dhiiti mbɛe di nadi ne besye, étep mesuwa neesel é tak é. Tin, be eezepem mesuwa mbaka-mbaka ne di tak. ⁴⁰Tin, be eezetii eghwooz, bet ye tó dii. Deenek, be eebaazetii ekel e ewul ee di epem mesuwa tó dii é. Tin, be eezeben boo lɛmbe pe lo mesuwa, etɛe náá, pup neepem ye, kyeed kɔ besye. ⁴¹É di'enek, mesuwa naazetuma kɔ ébyok e besye. Dáa lo mesuwa nabel tin tó besye é, ye nabe é ààkabe ne ghwyil etiila. Tin, boo ghulal bhuuge naazebwak mesuwa.

⁴²Esodja naawaakwyel egó bot é membok, etɛe náá, be needi ààkaab, da tó ne megɔk. ⁴³Tin, kukuma esodja nadi ekwyel etsik e Pɔl, nye naazelu esodja náá, be nása sa be nagek é. Nye eezeke ne bot é nadi egu megɔk ɔ, be di bot e esok é eghaaga tó dii étep be neekesee pe kyiid. ⁴⁴Bhii tak, bedhiiti bot é nalik ɔ, naazedu be, bɔɔ etselela kɔ ebhil e mebaya ne é mesuwa. Deenek, ye naasa náá, bɔɔ djas kesee, mot ààgwyɛ.

Pɔl pe kɔ gholá Maletɛ

28 ¹Dáa bis natsak é, bis eezegwak náá, din é gholá tak nabe é Maletɛ. ²Bot é mbyak di kɔ gholá tak ɔ, naabe bis enyɔɔpe. Dáa bhi nadi enee é, egwyiyo nadi esa, bot é del é tak naazetuub boo du, bisɔ djas neesulal é ngwoob tak, étep egoogal é menyel. ³Pɔl eetɔ ketek boo mbwoob egeta étep ezewa tó du. Tin, wɔ gwaa egel zewyis tó mbwoob egeta tak, ekaab megoo me du, nye eezekwaal Pɔl, naata nye é mbɔ.

⁴Dáa bot é gholá nabee egel tsela é mbɔ é Pɔl é, be moo tin eke pak'ɔ náá: «Ye é tseetse, mot'ak ne gó bot. Ye kobe náá, esyee eekat nye tó boo dii mesɔn ɔ, epiki e Zeeb ààpakwyel náá, mot'ak di ne tsik.» ⁵Tin, Pɔl eezekut mbɔ, nyɔ tak eekwyit tó du, nyey ààgwak sonok. ⁶Bot é tak nadi ebwood náá, be

bee nyel e Pól ebeyal, neghu náá, esyee bela nye zaka. Tin, bhii be nadyeeba-bwood ebuepe, be eezeebe náá, sonok nabe é ààsa nye. Be eezeswoola esiiza bɔɔ, be moo eke pak'ɔɔ náá, nye é kɔkɔ mbi dhiiti zeeb.

⁷É ngwoob di tak, ye nabe é ne beɛdok e kukuma ghola tak. Din e le nabe é Pibilus. Kukuma tak naamyaa ne lyem wat náá, bis sulal pe daa le. Tin, nye naadjek bis to ndjan'e melu meɛl. ⁸Seeg e Pibilus nadi é ndjaasi, nye nadi é ne mekosa ne melaa. Pól eezetɔ kebee nye, nye boodjaala Zeeb kɔ esu e le, bhii tak, nye eezekel nye membo, wɔ gwaa nye zetsik nye. ⁹Bhii tak, bedhiiti bot e mebé nadi kɔ ghola ɔ zokabaazye yɔbɔ, Zeeb zokazetsik be. ¹⁰Be naazedje bis boo duu. Tin, é gheɲ bis nadi bis moo eni to mesuwa étep bis neetɔ e, wɔ gwaa, be zedje bis esesee djas nagoka náá bis di ne ye, étep medjoɲ me bis nadi etɔ e.

Pól eedus pe ghola Maletɛ étep etɔ pe ghaada Lɔm

¹¹Bhii bengɔn elɛl, bis eezetɔ, to dhiiti mesuwa me nadus pe ghaada Alek-zandili e. Pe lo mesuwa me tak, ye nabe é ne kpaka dhiiti ndem bezeɛb e di edjooa «Mewas» ɔ. Ye nadi é, mesuwa me nadhaa mbu kwol é eboɲ e ghola Maletɛ e. ¹²Bis eezesel é eboɲ e ghaada Silakuuz, bis eezedhaa melu meɛl tin. ¹³Dusa bis nadus tin e, bis eezedhaa mbaka-mbaka ne ghola tak, étep eketsaal dii, ketuula pe ghaada Leezyo. É yak melem, pup di edus pe kye bos é eezekan epupal. Melu membá bhii tak, bis eezetuula pe ghaada Puzoles. ¹⁴Pe kɔ ghaada tak, bis naazebela bɔn-nyeeɲ bis. Be nadi ekwyel náá, bis ne benɔɔ dhaa yenga wat tin. Ye é deenek é bis nakekum pe Lɔm. ¹⁵Bɔn-nyeeɲ bis yii ghaada Lɔm naagwak menduk mes. Wɔ gwaa, be zokazye zeboma ne nes, pe djando Apiyus ne pe di edjooa «Mendjaa melɛl yii bedjoɲ» e. Dáa Pól nabee be e, nye eeez-ghaape Zeeb, tin, nye eezebela meghaaz. ¹⁶Bis naazekum pe ghaada Lɔm. Tin be naazedje Pól ze ekedjaasi pe ndjan'e, be ne sodja ngɔt nadi ebaal nye ɔ.

Pól epegoola Mbɛe Bhaadal pe daa eYuda nadidi pe Lɔm ɔ

¹⁷Melu meɛl bhii tak, Pól eezedjoo ekukuma eYuda nadi kɔ ghaada Lɔm e pe daa le. Dáa be nakaseɲga e, nye boozeke ne nɔɔ náá: «Bɔn-nyeeɲ, ye nakoo-zodi náá, me ààpasa étep ebiyo ne bot e mbyak'ena, ààkobe pe dum ne metiɲ e bebhaab benaka. Ye nabe é, me eemetaa pe Yeluzalɛm, djɛaa é membo me bot e Lɔm. ¹⁸Bhii ekukuma e Lɔm naleɛ náá, me taɲal e, be naagwak me enyɔɲpe. Tin, be naakwyel ebet e me, etee náá, be nabe ààbee lo mesɔ me be nawaadje me epée esyee kɔ esu e tak e. ¹⁹Tin, eYuda naabyen, me é boozewaab ne bhel náá, me zetaɲal sok bhwoob e Sezaad, boo mekoozi me dik Lɔm. Deenek, me nabe é ààbe ne ghwyil ezye wak zepit mbyak'am. ²⁰Ye é étep tak e me kwyl ebee bin, étep me neelii ne nen. Ye tseetse náá, me kɔɔlaa ne eghwooz bak e, kɔ esu e mot, bot e Yisalaɛl di ne ebwaalel ne ne ɔ.»

²¹Be eezebɔɔza ne ne náá: «Bis ààpabela mekana me nadus pe daa bot e kyee dik Yude dum ne tep'ɔ e. Ye tok ne dhiiti mɔn-nyeeɲ'es dus penek, étep nye neezebaɲa bis dhiiti tep. Neghu elɛɛ bis embee etep dum ne nɔ. ²²Tin, bis epe-kwyel náá, wɔ pookolɛ bis wɔy wɔ emet yɔ esiiza. Etee náá, bis ne gu náá, pe kɔ edi djas, bot ààkwyel bot e di edu sama bot e wɔ di edu yenek.»

²³Be eezegwakel ne Pól, étep be neebaaboma é dhiiti dwoo. Dáa dwoo tak nakakum e, be eeezɛye bɔɔ ebuepe, be eezebela nye pe nye nasulal e. Pól

eezeni ne elii, kana melem kekum bikoko. Nye nadi elyo be é dum ne Eyon e Zeeb. Nye nadi esa zii to elee be náá, Yezu é Mesia, étep be needum konj ne Zeeb. Nye nanenoo etep e tak e, to mekana me etsi e Moiiiz ne to bemekana me bengooel e Mekpa e Zeeb. ²⁴Bedhiiti bot naamyaaal etep ee nye nadi elee be e. Tin, bedhiiti naabyen emyaal yoo. ²⁵Dáa be nabeka, boo ààgwakel pak'oo e, Pol é booke ne nno náá: «Sisim na Dee nadi é ne gham, é ghej nye nadi elii ne bebhaab bin to nuub e ngooel-Mekpa e Zeeb Ezayi e! ²⁶Nye nadi eke é náá:

“Tsa kelee bot e mbyak'ak náá:

Bi epegwak enyoope, tin, bi ààmet mesuk me tak.

Bi epegwyák enyoope, tin, bi ààbee.

²⁷Etée náá, bot bak ne kadyeebalyel elyem dhaa tye.

Be eezediyal melo moo.

Be eezediyal mis moo.

Be sa deenek é, ekaab náá, mis moo é zekabee,

melo moo é zekgwak,

etselal e loo é zeketiibal.

Be aanàkwaabula pe daa lam étep me neetsik be^b.” »

²⁸Pol eebaazebil náá: «Guka náá, Zeeb eedhis bhaadal tsik pe daa bot e di àadi bot e mbyak eYuda o. Boo, be waagwak ye.»

[^{29c}]

³⁰Pol eezedi membu membá tin to ndjaa be naneege nye to tak e. Nyey nadi emoo ne bot djas nadi ezye zebée nye o. ³¹Nye nadi elee bot náá, Zeeb é waakok ko Eyon e le, ne elyo e bot dum ne Ghej Yezu Klisto ne boo ebwaalel, nyey ààluua.

b 28.27 Eza 6.9-10 **c 28.29** Dáa Pol nake deenek é, eYuda binok eezetó, be moo tin esuu meso pak'oo.

Mekana e Pɔl nakwyal bot e ghaada

Lɔm e

Eniel

Esuk e etep ee mekana mak nakwyalaa e

Mekana mak é mekana e Pɔl nakwyal ne bot e di edum koŋ ne Zeeb pe kɔ ghaada Lɔm ɔ. Ye nabe é, nye dinaa ààkum penek, ye é dhiiti mot e nagoola be Mbɛ Bhaadal ne eduu é be Zeeb. Pɔl nakwyal bemekana mak é, étep be neegu nye. Dum ne tep tak e nye di eke ne nɔɔ náá, é gheŋ nye aadi etɔ pe kyee dik Espanye e, nye waadhaa pe daa lɔɔ, étep nye needje be meghaaz tɔ mesa me Klisto. Nye naabaake ne nɔɔ náá, be djaala étep nye neebela ghwyil etɔ medjoŋ.

Tɔ mekana mak, Pɔl naalyaal be náá, edum e koŋ ne Klisto é mbeɛ sonok. Nye nake é náá, ye é bot e bɔs djas e nasa mesyem, étep tak e, be di ààbela duma e Zeeb. Tin, nenak, be é ne ghwyil ebula tɔ egwakel ne ne, tɔ egwakel ne Yezu Klisto. Zeeb naasée Pɔl étep nye needi mot-lwoma, étep egoola Mbɛ Bhaadal. Pɔl naake náá, embɛ mekpa menek é mebwala e Zeeb étep bot djas di edum koŋ ne Zeeb ɔ. É di'enek, mot tok ne ghwyil eke náá, nwyak mot é mot mbyak eYuda neghu nwyak mot tok mot mbyak eYuda. Etee náá, pe daa Zeeb, bot djas di edum koŋ ne Zeeb ɔ, be é djala, ye tok ne mot di edhaa mɔɔ sɔ. Nye naasa náá, be di bot e epiki, dáa Ekwyala di elɛ e. Deenek, Ekwyala lee é náá: «Mot epiki aadi ne tsik é tɔ edum e koŋ e le ne Zeeb» (1.17). Pɔl naabaake náá, bɔɔ djas, bot e di edum koŋ ne Zeeb ɔ, goka é ne edi tɔ egwakel, sa mot ààbhina sɔ mot, sa nye ààkwyesal mɔɔ sɔ mot ndje sɔs, sa nye ààpée sɔ mot, ye nakoobe náá, mefulu mɔɔ tok djala.

Mekana mak, mekana me Pɔl nakwyal ne bot e ghaada Lɔm é nadyeebalii é tep enem esa, kana dwoɔ lenek, ekeletye naamyala ne ye enyɔɔpe.

Metsek me mekana me tak é:

Pɔl naagoola Mbɛ Bhaadal (1.1-17);

ye é bot e bɔs djas e nasyem (1.18-3.20);

dáa Zeeb nasa náá bot e bɔs bela epiki e (3.21-4.25);

bot e zedum koŋ be Zeeb ɔ waabela tsik na bes (5.1-8.39);

Zeeb eebet bot e mbyak Yisalaɛl, tin, ye é étep ba mɔɔ ewala (9.1-11.36);

tsik na bes tɔ mekwyela (12.1-15.13);

sa Pɔl namyam esa e, ne meswosel (15.14-16.27).

Meswosel

1 ¹Ye é mam Pól, mot-mesa é Yezu Klisto. Zeeb é nadjóo me, nyey é nasée me étep me needi mot-lwoma, me neegoola bin Mbée Bhaadal ye.

²Zeeb naalookek Mbée Bhaadal tak ne bengooel e mekpa me tó Ekwyala na dee*. ³Mbée Bhaadal tak lii é kó esu é mōn'e Yezu Klisto Ghej'enaka. Nye nabyel kó bōs é dáa bot djas di ebyel é, tó lōg mebyel me bedha é mekoozi Dhavid*. ⁴Ne mebwala me Sisim na Dee, Zeeb naalyaal náá, Yezu Klisto Ghej'enaka é Mōn é Zeeb*, é sok nye nagomal nye pak bemyonj é. ⁵Nyey é nasa náá, me bela enem ne embée Zeeb ee me di mos mot-lwom'aak. Etee náá, bot é membyak me sis djas needum koñ ne Zeeb, ne elooba ne ne, étep edje duu ne Klisto. ⁶Biyo pe é tó lōg bot é tak. Biyo, bot é Yezu Klisto nasée étep bi needi bot be ɔ.

⁷Me kwyal mekana mak é étep biyo djas, bot é di pe ghaada Lòm ɔ, biyo bot é Zeeb di ekwyel ɔ, biyo bot é Zeeb nazesée étep bi needi bot é na dee ɔ. Beta náá, Zeeb Seeg'enaka ne Ghej Yezu Klisto dje bin enem ne embée ne egwyem.

Pól epekwyel etó kebee bot é ezeega mendjaala ghaada Lòm

⁸Me pookokan sok é, ebulal bhōɔ ne Zeeb'am ne din é Yezu Klisto kó esu é len. Etee náá, bhwak djas epelií enyōpe kó esu é edum é koñ é len ne Zeeb. ⁹Zeeb ne gu náá, sa me di eleé é, ye é etep etsetse, nyey mot me di esa mesa me yii egoola Mbée Bhaadal kó esu é Mōn'e ne lyem wat ɔ. Nye ne gu náá, me ne djaala étep'en ngwyis. ¹⁰É mewala djas me di edjaala é, me ne waab ne Zeeb náá, nye dje me ze ezye pe yebɔ, ye be náá, ye é ekwosak é le ɔɔ. ¹¹Deenek, me é ne gwyes eboma ne nen dhaa tye, étep bi neebela ekee é Sisim na Dee, étep bi neebela meghaaz. ¹²Tin, baabela náá, me kwyel é me di é di wat ne nen étep bot needjeelka meghaaz tó edum é koñ é lenaka ne Zeeb mena dika ne ye sama'aak. ¹³Bōn-nyeg bam, me kwyel é bi gu náá, me ne dyeebagek ezye pe yebɔ. Tin, me dinaa àapabela ze ezye penek dōɔ ne dwoɔ pan mos'ak. Me kwyel é náá, mesa mam baaloo pe yebɔ pe, dáa ye naloo pe kyee bot é membyak me sis é. ¹⁴Ye goka é, me tó pe daa bot djas, bot é mbyak eGhelek ne bot é di ààbe tó bot é mbyak eGhelek ɔ, pe daa bot é di egu mekana ɔ, ne pe daa bot é di ààgu mekana ɔ. ¹⁵Ye é étep tak é me di ne gwyes dhaa tye étep ezeegoola bin Mbée Bhaadal, biyo bot é di kó ghaada Lòm ɔ.

Mebwala me Mbée Bhaadal

¹⁶Me tok ne sen ne Mbée Bhaadal, etee náá, ye é mebwala me Zeeb dyee-basa étep etsik é bot é di edum koñ ne Zeeb ɔ. Bot é nye aatsik sok ɔ, ye aadi é bot é mbyak eYuda, bhii tak, bot é di ààbe bot é mbyak eYuda ɔ. ¹⁷Tin, Mbée Bhaadal lyaal é dhatyee Zeeb di eneeg mot piki é mis me é. Ye é kó esu edum é koñ ne Zeeb, kana meken kekum pe esik dhatyee Ekwyala di eleé é: «Mot di mot epiki kó esu é edum é koñ ne Zeeb ɔ, nye waatsak*.»

Bot é bōs djas é ne mesyem sok bhwoob é Zeeb

¹⁸Tin, pe tó gwoo, Zeeb epelyaal ebuk é le kó bot djas di esa mesyem ɔ, bot é di ààke tó epiki ɔ. Etee náá, embee mesa mōɔ epelu bot náá, be nāgu

* 1.2 Eza 52.7; 61.1 * 1.3 bedha é mekoozi Dhavid Mat 1.1 * 1.4 Mōn é ZeebMed 2.7

* 1.17 Hab 2.4

etssetse dum ne Zeeb. ¹⁹Bela náá, sa di egoka náá, bot gu dum ne Zeeb ε, ye é popoopwon é mis mɔɔ. Zeeb nye emet naatel be ye popoopwon. ²⁰Mebwala ε Zeeb ne konyel Zeeb nyey nye emet, ye é esa ee di náá, bot tok ne ghwyil ebee ye popoopwon ε. Tin, kana dwoo Zeeb nakus bhwak ε, keyaka ne dwoo pan mos'aak, tsoŋ mot é ne ghwyil egu ye enyɔɔpe, é gheŋ nye di ebee esa ee Zeeb di esa ε. É di'enek, bot ε bɔs tok ne dhiiti megham me be aasa náá, be nàgu Zeeb ε. ²¹Be ne gu Zeeb, tin, be àaduwal nye, be àabee nye dáa Zeeb, be àabulal bɔɔ ne Zeeb dáa ye di egoka ε. Bela náá, egeka bɔɔ moo é yii ewo, epila elyem bɔɔ eezedipal be mis. ²²Deenek, be dyeebagheɛ menyel é náá, be é betsoŋ ε bot, ghuna be epelyet. ²³Tin, edi di egoka náá, be duwal duma Zeeb mot di náá, nye aanàboogwye ɔ, bɔɔ duwal é benaghise di ekpaka tyee bot, tyee enen, tyee betit ε di ne meko mená ɔ, ne bedhiiti nakpakaa tyee edjaadela-djaadela ɔ.

²⁴Dum ne tep tak ε, Zeeb zedhuugal be tɔ embee esesee e mekwosak me elyem bɔɔ. Deenek, be kadi é esa mesa me sen di eghwyalal menyel mɔɔ met ε. ²⁵É di'enek, be epebet etep etssetse e Zeeb, étep edu etep e etsal. Tin, be kaduwal é esa ee Zeeb nakus ε, àaduwal kusel tak nyey nye emet, mot di egoka ne eduwalaa kɔm-kɔm sii ne kɔm ɔ! AMEN.

²⁶Dum ne tep tak ε, Zeeb zedhuugal be tɔ mbee mezo di eghwyalal menyel mɔɔ ε. Tin, boa àakadi meba ne botom, be kadiel meba é pak'ɔɔ boa ne boa. ²⁷Tyee wat ne boa, botom pe àakadi meba ne boa. Be kadiel meba é pak'ɔɔ botom ne botom. Ye é deenek é be di ebela efute e embee esesee di esa náá, be wo ze ε.

²⁸Dáa ye di náá, be eebyen edum ε koŋ ne Zeeb ε, Zeeb eezelum be koŋ ne esiiza bɔɔ yii ewo, tin, be epesa esa ee di ààgoka ne esael ε. ²⁹Deenek, be moo é ne bete ne membi me mesa me di ààbe tɔ epiki ε, ebiyo, mbee dɔɔb, embee mesa, lyem zok, egó ε bot, mɛwɔ, mbee mepek, mekoŋ. Be epesu etep ne min me besɔ bɔɔ, ³⁰be é bot ε mebhikel, be é bot ε mebhuka ε Zeeb, be àakaab bot, be é bot ε ebet, bot ε egheɛa nyel. Be é ne mepek me esa embee esesee, be àakaab beseeɔ bɔɔ ne benyeeɔ bɔɔ. ³¹Be àatselal, be àasa sa be di elɛ ε, be ne lyel elyem, ààbe ne ghoŋ ne besɔ bɔɔ. ³²Tin, be ne gu epée e Zeeb enyɔɔpe. Bot ε di eke deenek ɔ, be goka é ne esyee. É di'enek, be ààzosik é esa esesee binek ne esesee binek, be epemyaal bot ε di esa embee mesa menek ɔ.

Epée e Zeeb

2 ¹Wɔy, ye nakoozodi náá wɔ é eze, wɔy mot di epée besɔ bɔ ɔ, gua náá, wɔ aanàbela epelak*. Etee náá, wɔ di epée besɔ bɔ, da wɔ é baadi eke dáa bɔɔ ɔ, deenek, wɔy emet epewa nyel'ɔ é feŋ. ²Mena ne guka náá, epée e Zeeb é tsetse dum ne mbi bot ε di esa esesee binek ɔ. ³Wɔy mot di epée bot ε di esa embee esesee binek, da wɔ é baadi esa esesee tak ɔ, wɔ gek é náá, wɔ aadi é kyiid tɔ epée e Zeeb é? ⁴Neghu, wɔ kwyel é ebyasal boo enem esa e Zeeb, ne edil ε lyem'e ne mbee lyem'e? Wɔ ààgu náá, boo enem esa e Zeeb é kwaasa náá, wɔ swoola tsik é? ⁵Tin, wɔ epesa maa-elɔ, wɔ àakwyel eswoola mefulu. Ye é étep tak ε wɔ di eseeɔ boo ebuk ε Zeeb kɔ nyel'ɔ endita-endita, dwoo Zeeb aatel boo ebuk ε le tɔ epée be e piki ε. ⁶Nye waadje mot ne mot

* 2.1 Mat 7.1; Luk 6.37

efute mesa me nye nadi esa e. ⁷É di'enek, nye aadje tsik na kòm-kòm é, ne bot e di wa zii to esa enem esa, ne esan e duma, duu, ne tsik na kòm-kòm o. ⁸Tin, nye aatel boo ebuk e le é ne bot e di ààlooba ne ne o, bot e di ààkwyel elooba ne etséetse, da looba ne etep di ààbe to epiki e. ⁹Bot djas di esa ebiyo o, be waabee mezu ne bebebwo, ye aakan é ne bot e mbyak eYuda, zenoo bot e mbyak eGhelek. ¹⁰É di'enek, Zeeb é waadje duma, duu, egwyem ne bot djas di esa sa menyoo o, ye aakan é ne bot e mbyak eYuda, zenoo bot e mbyak eGhelek, ¹¹eteé náá, Zeeb ààwa mbek pak bot.

¹²Bot e di esyem ààgu etsi e Moiiiz o, be waagwye pe é ààbe ne etsi. Tin, bot e di esyem, boo é gu etsi e Moiiiz o, be waapéea é dum ne etsi tak. ¹³Eteé náá, bot e di bot e epiki é mis e Zeeb o, ye tok bot e di náá, boo zosik e é egwak etsi e Moiiiz o. Tin, bot e di bot e epiki é mis e Zeeb o, ye é bot e di ewa etsi tak to mesa o. ¹⁴É ghen bot e di ààbe bot e mbyak eYuda, bot e di ààgu etsi e Moiiiz di elooba ne etsi boo bemet o. Ye é ekeé, etsi tak é ne noo é baala to elyem, ye nakoozodi náá, be tok ne ye. ¹⁵Tin, be lyaal deenek é, sa etsi di elyo náá, mot sa e, ye é kwyla to elyem boo. Egeka e lyem boo epelyaal ye, deenek, esiiza boo ne pit be é dhiiti mewala, da baakem be é yak mewala. ¹⁶Etep binek djas aanyen é dwoo Zeeb aapée esa djas di syela to tsik mot ne mot é ze e Yezu Klisto e. Ye é sa Mbée Bhaadal me di egoola e di eleé e.

EYuda ne etsi

¹⁷Tin, woy mot di ne din e mot mbyak eYuda o, ebwaalel e lo é pe to etsi, wo ne ben nyel ko esu e Zeeb'o. ¹⁸Wo ne gu ekwosak e le, etsi naalyo daa wo di egoka ne ewa mbek pak menyoo ne ebiyo e. ¹⁹Wo bee é náá, woy é ndjeedel bot e edhim, woy é gwey bot e di to ghooohom o. ²⁰Woy é lyoel bot e di ààgu medjek o, lyoel boo dhyeeb, etee náá woy eezemyaal ne lyem wat náá, etsi epesa náá, wo di mot di egu etep o, mot di egu etséetse o. ²¹Tin, woy, mot di elyo besoo bo o, étep ye wo di ààlyo nyel'o met? Woy, mot di egoola besoo bo Mbée Bhaadal náá, be ndjii o, étep ye wo di edjii? ²²Woy, mot di elu bot náá, be nasa ezoo o, étep ye woy di esa ye? Woy, mot di ebyen benaghise o, étep ye wo di ekedjii esa ee di to mendjaa me bezeeb boo e? ²³Wo ne sa egheea nyel ko esu e etsi, tin, wo kadi é ààdje Zeeb duu, é sok wo di esa sa etsi di elu e! ²⁴Tin, Ekwyala lee é náá: «Dum ne etep bi di esa e, bedhiiti membyak epenyek Zeeb'».

²⁵Eni é beka val e, ye be náá, wo epelooba ne etsi oo. Tin, wo kadi ààlooba ne etsi oo, ye é ekeé wo ààpani beka. ²⁶Tin, mot di ààni beka o, nye looba ne metinj me etsi oo, Zeeb aanàkwaabee nye tyee mot zeni beka o? ²⁷Tin, mot di ààni beka o, nye looba ne etsi oo, nye waapée wo, woy mot di ààlooba ne etsi o, ye nakoozodi náá, wo ne gu mekana me etsi ne náá, wo naaniigela beka. ²⁸É di'enek, tete mot mbyak eYuda tok mot di etel é mis me bot náá, nye é Yuda o. Tete Yuda tok pe mot di ne bam pyonj beka é nyel o. ²⁹Tin, tete mot mbyak eYuda é mot di ààdiig bet é mis me bot o, ye é mot naniigela beka to lyem'e o, beka tak é yii Sisim Zeeb, ààbe yii etsi. Tete mot mbyak e Yuda bela duu é ne Zeeb, ààkabe ne bot e bos.

3 ¹Édi é mot mbyak eYuda kwyl eleé é, wo eedhaa bot djas é? Eni é beka é epeval dhiiti sonok é? ²Tsetse, ye é ne boo metanj to bete ne esonok.

Yii meken é náá, Zeeb naleekan edje mekpa me é ne bot e mbyak eYuda. ³Ye é tseetse náá, bedhiiti bot pak'w nabe é ààdi sosoob ne Zeeb. Tin, ye kakwyel eleé é náá, Zeeb é waakat edi é sosoob etee náá, be tok sosoob é? ⁴Ààbe deenek! Ye é kobe náá, bot e bos djas é bot e etsal w, ye goka é, ye nyen popoopwon náá, Zeeb é mot etseetse. Ye é tseetse, Ekwyala lee é náá:

«Ye goka é náá,
bot gu epiki w, to mekpa m.
Tin, mot e pit w w,
w péeaa w,
w goka é ne edi ne gham*.»

⁵Tin, ye be náá, embee mesa me mena di esa e, ye epesa náá, epiki e Zeeb nyen popoopwon é mwos dwo w, haaa mena aakabaake dāa? Zeeb é ebiyoee etee náá, nye eewa mena é fey é? Me kalii wak é dāa bot djas di elii e. ⁶Ye aanàkwaasael deenek! Etee náá, ye epedi é di deenek w, pe Zeeb aakasa dāa étep efee bot e bos?

⁷Ye be náá, etsal bam epesa náá, etseetse e Zeeb nyen popoopwon étep elyaal duma ye w, haaa, étep ye me baadi efeeaa dāa mot mesyem? ⁸Bedhiiti bot e di ààke to epiki di eke náá: «Djhoosaka ebiyo, etee náá, enem esa neenyen.» Bot binok epebyak me, be epeke náá, ye é mekpa mam. Mbi binok bot é waawaaa é fey di egoka ne w e.

Ye tok ne mot epiki é mis e Zeeb

⁹Ye é dāa? Ye kabe é náá, menabelka bot e mbyak eYuda eedhaa bot e membyak me sis é? Ààbe! Me naazeloolyaal náá, bot djas, ye nakoozodi bot e mbyak eYuda neghu bot e mbyak eGhelek, w djas é si bhel mesyem. ¹⁰É di'enek, Ekwyala lee é náá:

«Ye tok ne mot di piki,
ààkobe-beak mot ngot,

¹¹ye tok ne mot di etselal,
ye tok ne mot di esaa Zeeb.

¹²Deenek, be tokape é tete ze,
w djas eezewo ze.

Ye tok ne mot di esa enem esa,
ààkobe-beak mot ngot.

¹³Eghejel-ghejel w moo é dāa evit e di náá, ye é mbek e,
edjem w kagu é mekw,

sa di ewyis k ekwood e enuub w moo é dāa neya egel,

¹⁴enuub w moo é w w ne ekelok, ne embee mekpa àànyo.

¹⁵Be ne kwyas é meko étep egó e bot.

¹⁶É edi djas be di edhan e, ye é puluk,
tin be epewa bot to tsik mezuk.

¹⁷Be ààkwyel edi to egwakel ne bōn-nyeeeg w.

¹⁸Be ààkaab Zeeb*.»

* 3.4 Med 116.11; Med 51.6 a 3.18 Étep melangel 10-12: Med 14.1-3; 53.2-4; Ye ngel é to mekana me namwa to lii eGhelek. Étep elangel e 13: Med 5.10. Ye ngel é to mekana me namwa to lii eGhelek. Med 140.4. Étep elangel 14: Med 10.7 Ye ngel é to mekana me namwa to lii eGhelek. Étep elangel 15-17: Eza 59.7-8. Étep elangel 18: Med 36.2.

¹⁹Bis ne gu náá, esa djas Etsi di elii e, ye lii é ne bot e di si etsi o. Etee náá, bot needi ààbee nuub étep etanál. Deenek, étep bot e bós djas needi ne ndje é mis e Zeeb. ²⁰Etee náá, ye tok ne mot aadi piki é mis e Zeeb ko esu elooba ne etsi, bela náá, etsi lyaal é esyem me mot di esa e.

Dáa Zeeb di esa náá mot di piki e

²¹Nenak yak, Zeeb eezetel mena dáa nye di esa náá, mena dika bot e epiki é mis me, ààbe náá, ye é ko esu e etsi e. Bemekana me etsi dɔɔ ne bengooel e Mekpa e Zeeb naazeloollee ye. ²²Zeeb sa náá, mot di piki é mis me e, ko esu e edum koɲ e le ne Yezu Klisto. Tin, nye sa ye é ne bot djas di edum koɲ ne Klisto o, etee náá, ye tok ne mbek pak bot, ²³tin, bot djas naazesyem, duma e Zeeb tokape to loo. ²⁴Tin, Zeeb to enem ne embée be, nye eesa náá, mot di piki é mis me, ko esu e Yezu Klisto mot di epek bot to mesyem, ààbe ne efute o. ²⁵Nyey é mot Zeeb nasée étep eka nye buwa, etee náá, ghiya ye needis bot e di edum koɲ ne Zeeb o to mesyem. Nye nasa deenek é étep elyaal epiki be. É gheɲ sok, nye nabe é ààbis mesyem me bot, etee náá, nye é ne emaad lyem. ²⁶Zeeb eelyaal epiki be to melu me mena dika mos'aak. Etee náá, nye é mot epiki, nyey e di esa náá, mot di edum koɲ ne Yezu o, di pe mot epiki.

²⁷É di'enek, bot é waabaadi ne gham eghee nyel é? Ààbe, haaa! Étep yé? Ye é, etee náá, sa di wak e, ye tokape dum ne elooba ne etsi, ye é dum ne edum e koɲ ne Zeeb. ²⁸Mena é ne ghwyil eke náá, Zeeb bee mot piki é ko esu e edum e koɲ e le ne Zeeb, ààkabe etee náá, nye epelooba ne etsi djas. ²⁹Deenek, Zeeb é yii bot e mbyak eYuda bɔɔ bemet é? Nye tok ne ghwyil ebaadi Zeeb bot e di ààbe bot e mbyak eYuda o? Tseetse, nye pe é Zeeb bot e di ààbe bot e mbyak eYuda o, ³⁰etee náá, Zeeb é ngot. Zeeb aasa náá, bot e mbyak eYuda di bot e epiki ko esu e edum e koɲ ne Zeeb. Ye é nyey e aabaasa náá, bot e di ààbe bot e mbyak eYuda o, be di pe bot e epiki ko esu e edum e koɲ ne Zeeb. ³¹Ye kakwyel elee é náá, bot e di edum koɲ ne Zeeb o, etsi ààkaval é? Ye aanàk-waasaal deenek, ye é náá, bis epedje etsi boo metan.

Djhoopookonɔɔka geka ne Abalaam

4 ¹Bot aake tin dáa, étep Abalaam mot di bhaab'enaka ko eko e bós o? Nye nabela yé dum ne nyey nye emet? ²Ye epedi náá, Abalaam nadjéaa di epiki é mis e Zeeb e, ko esu e mesa me o, pe nye é ne ghwyil edi ne egheea nyel. Tin, nye tok ne ghwyil eghee nyel é mis e Zeeb. ³Deenek, Ekwyala lee é náá: «Abalaam naadum koɲ ne Zeeb, tin, Zeeb naadje nye di epiki ko esu e edum e koɲ e le ne Zeeb.» ⁴Mot di esa mesa o, nye goka é ne edjéaa efute. Efute tak tok náá, ye djéaa nye yii toto, ye é sa nye di egoka ne ebela e. ⁵Mot e di ààsa mesa me etsi di elee o, nye dum koɲ ne Zeeb mot di epel bot e mesyem o, edum e koɲ e le ne Zeeb aasa náá, nye djéaa di epiki. ⁶Memyaala ne mot Zeeb di edje nye di epiki, ààbee-beeak mesa me o. Ye é deenek é Dhavid di eke náá,

⁷«Memyaala ne bot e di náá, Zeeb eepel edjak e loo o,
bot e di náá, Zeeb eedis mesyem mɔɔ o!

⁸Memyaala ne mot di náá, Gheɲ ààbis mesyem me o'!»

⁹Tin, memyaala menek é étep bot e zeni beka ohoo, dɔɔ ne bot e di náá, be ààpani beka ɔ? Bot aaloo ne eke wak mbembe náá: «Zeeb nadjé Abalaam di epiki é, kɔ esu e edum e koŋ e le ne Zeeb.» ¹⁰Etep binek nasael é yaa ewala? Ye nasael é esok ne Abalaam ne eni beka ohoo, ye nasael é bhii tak? Ààbe, ye nabe é ààsaal bhii tak, ye nasael é esok ne nye ne ni beka. ¹¹Bhis Abalaam nadjéaa di epiki e, nye nakasaaa beka é tyee geka di elyaal epiki e. Nye nabela tseŋa tak é kɔ esu e edum e koŋ e le ne Zeeb, é sok nye nabe nye dinaa ààni beka e. Ye é deenek é Abalaam nadi nye moo seeg bot e di edum koŋ ne Zeeb ɔ, etee náá, Zeeb needje be di epiki, ye nakoozodi náá, be ààpani beka. ¹²Deenek, nye pe é seeg bot e zeni beka ɔ. Ye kwyel elee é, ye tok bot e zosik é eni e beka ne eni beka ɔ. Tin, ye é bot e di eke tɔ edum e koŋ e seeg'enaka Abalaam nadi ne ye ne Zeeb, esok ne nye ne ni beka.

Ekek e Zeeb belaaa é tɔ edum koŋ ne Zeeb

¹³Zeeb naakek Abalaam ne bedha be náá, nye waadje be bhwak, ye needi yɔɔɔ. Tin, ekek binek nabe é ààsaal etee náá Abalaam nadi elooba ne etsi. Ye nasael é etee náá, Zeeb naadje nye di epiki kɔ esu e edum koŋ e le ne Zeeb. ¹⁴Ye epedi é náá, esa ee Zeeb nakek e, nye nazokek ye é ne bot e di elooba ne etsi ɔ, ye kwyel elee é náá, edum e koŋ ne Zeeb moo é ààkabe dhiiti vaŋ sonok, tin, ekek e Zeeb aadi é yii toto. ¹⁵Deenek, etsi é di esa náá, ebuk e Zeeb di kɔ bot. Tin, é di di ààbe ne tsi ɔ, ye tok ne tep ebyen elooba ne tsi.

¹⁶Ye é deenek, ekek nadjéaa é kɔ esu edum koŋ ne Zeeb, étep ye needi ekee e Zeeb nazedje mena e. Ye aadi é deenek, ne bedha e Abalaam djas, ààzobe-beak bot e di elooba ne etsi ɔ, ye é dɔɔ ne bot e di edum e koŋ ne Zeeb dáa Abalaam nadum koŋ ne Zeeb e. Abalaam é seeg menabelka djas. ¹⁷Tin, Ekwyala lee é náá: «Me eesa náá, wɔ di bhaab bete ne membyak*.» Nye é seeg'enaka sok bhwoob e Zeeb mot nye nadum koŋ ne ne ɔ. Ye é Zeeb mot di egomal bot e zegwye ɔ, mot di kusel esa ee nadi ààdi sok e. ¹⁸Abalaam nabe é ààwa ebwaalel e le é nyel'e met, nye nawa ebwaalel é tɔ ghwyil e Zeeb. Ye é étep tak e nye nadi nye moo «Bhaab bete ne membyak». Ye nasael é dáa Zeeb naloolee nye e: «Ye é deenek é metarŋ me bedha bɔ aadi*.» ¹⁹É gheŋ tak, Abalaam nabe é, nye moo ne membu ekee sa ye aasa membu dhet (100). É gheŋ nye nadi ebee náá, nye moo ekunaa ne esyee e, ne dáa nye nabee náá, Saala myel nabe é kwyiid e, edum e koŋ e le nabe é ààbula bhis. ²⁰Tin, nye nabe é ààkat ewa ebwaalel e le ne Zeeb, nye nabe é ààbe esa meso ne ekek e Zeeb. Tin, edum e koŋ e le ne Zeeb naadyeebadjedje nye meghaaz, nye nadi ebulal bhɔɔ ne Zeeb. ²¹Nye nadi é ne boo ebwaalel náá, sa Zeeb nakek e, nye é ne ghwyil esa ye. ²²Dum ne tep tak é, ye di ekeaa ne Abalaam kɔ esu e edum e koŋ e le ne Zeeb náá: «Zeeb naadje nye di epiki.» ²³Mekpa me di kwyla náá: «Zeeb naadje nye di epiki e» ye nabe é ààkwyalaa kɔ esu Abalaam nye emet. ²⁴Tin, ye nabaakwyalaa pe é, étep menabelka bot e Zeeb zedje di epiki ɔ, menabelka bot e di edum koŋ ne Zeeb, mot nagomal Gheŋ'enaka Yezu pak myoŋ ɔ. ²⁵Nye naka Yezu é esyee é, étep edjak e lena. Nye naagomal nye pak myoŋ, étep edje mena di epiki é mis me.

Edi é tɔ egwakel ne Zeeb

5 ¹Dáa ye di náá, Zeeb eedje mena di epiki é mis me, kɔ esu edum e koŋ e lena ne ne e, ye é mena dika mos tɔ egwakel ne ne kɔ esu e Gheŋ'enaka

Yezu Klisto'aak. ²Ye é kɔ esu ɛ ɛdum ɛ kɔŋ nɛ Yezu ɛ mena belaka ze ebela enem nɛ embɛɛ ɛ Zɛɛb ee mena dika mos ghiŋ tɔ tak'aak. Ye é ɛtɛp tak ɛ mena dika tɔ mɛmyaala mɛ ɛbwaalel ɛdi é tɔ duma ɛ Zɛɛb. ³ɛbaanyɔ náá, mena baamyaalaka é sok mena dika tɔ mezuɔ ɛ, ɛtɛɛ náá, mena nɛ guka náá, mezuɔ nɛ sa náá, mena dika nɛ ɛmaad ɛ lyem. ⁴ɛmaad ɛ lyem nɛ sa náá, mena dika nɛ ghwyil ɛpyet tɔ mɛbhowal nɛ zii, da ghwyil ɛpyet tɔ mɛbhowal ɛsa náá, mena dika nɛ ɛbwaalel. ⁵Bela náá, ɛbwaalel ɛlenek ààkɔ mena. ɛtɛɛ náá, é ze ɛ Sisim na Dɛɛ Zɛɛb nadje mena ɛ, nye eesa náá, mena dika nɛ kwyel nɛ nɛ tɔ ebhum elyem bena.

⁶Tin, é gheŋ mena nadika mena dinaa ààbɛ nɛ ghwyil ɛ, é di'enek ɛ, Klisto nagwye ɛtɛp bot ɛ mesyem, é ɛwala ɛ Zɛɛb nalɛɛ ɛ. ⁷Tin, ye nɛ lyel náá, mot myaal ɛsyee ɛtɛp sɔ mot, ye nakoozodi náá, sɔ tak é mot epiki. Deenek, mot é nɛ ghwyil ebela mɛghaaz mɛ egwye, ɛtɛp mot di ɛsa enem ɛsa ɔ. ⁸Tin, Zɛɛb naatel dáa nye di ekwyel mena ɛ: Klisto nagwye é kɔ esu ɛ lena, é gheŋ mena nadika mena dinaa bot ɛ mesyem ɛ. ⁹Dáa ye di náá, ye é kɔ esu ɛ buwa nyel'e ɛ, mena moo nenak bot ɛ epiki é mis ɛ Zɛɛb, tin, ye é tɛɛtɛɛ náá, Klisto aabaa-tsik mena si ɛbuk ɛ Zɛɛb. ¹⁰É gheŋ mena nadika mena dinaaka bot ɛ mɛbhuka ɛ Zɛɛb ɛ, nye naabulal egwakel nɛ nena dum nɛ ɛsyee ɛ Mɔn'e. Nenak, dáa ye di náá, Mɔn'e é nɛ tsik ɛ, nɛ dáa di náá, nye eebulal egwakel nɛ nena ɛ, ye é tɛɛtɛɛ náá, nye waatsik mena. ¹¹Ye tok yenek nɛ yenek, mena ɛpebaamyaa-laka nɛ Zɛɛb dhaa nyel, kɔ esu ɛ Gheŋ'enaka Yezu Klisto, nyey é mot nanɛɛg mena tɔ egwakel nɛ Zɛɛb ɔ.

Adam nɛ Yezu Klisto

¹²Dáa ye di náá syem nani kɔ ɛko ɛ bɔs ɛ, kɔ esu ɛ mot ngɔt, Adam, da syem é zɛdul ɛsyee kɔ bɔs ɛ, ye é deenek é ɛsyee nazeɛbela bot djas, ɛtɛɛ náá, bot djas naasyem. ¹³Esok nɛ Zɛɛb nɛ dje etsi nɛ Moiiɛ, syem nadi é ye moo kɔ bɔs. Tin, dáa etsi nadi ye dinaa ààbɛ tak ɛ, Zɛɛb nabe é ààdi ebee mesyem mɛ bot ɛ bɔs. ¹⁴Bela náá, kana é gheŋ ɛ Adam, kekum é gheŋ ɛ Moiiɛ, ɛsyee nabe é nɛ ghwyil kɔ bot djas dɔɔ nɛ bot ɛ nadi ààsyem dáa Adam mot nadi ààlooba nɛ sa Zɛɛb nalɛɛ nye ɛ.

Adam nabe é mbaŋa-mbaŋa mot nadi egoka nɛ ɛzye ɔ. ¹⁵Tin, ɛdjak ɛ Adam tok nɛ ghwyil ɛdi tyee wat nɛ ɛkɛɛ ɛ enem nɛ embɛɛ ee Zɛɛb zɛdje mot kɔ toto ɛ. Ye é tɛɛtɛɛ náá, zukamwaa nɛ mot naagwye kɔ esu ɛ ɛdjak ɛ mot ngɔt. Tin, enem nɛ embɛɛ ee Zɛɛb nadje mena kɔ toto ɛ, ye é nɛ metan ɛbuepe. ɛkɛɛ ɛ tak nadjeaa é nɛ bot ɛbuepe kɔ esu ɛ mot ngɔt Yezu Klisto. ¹⁶Deenek, ɛkɛɛ ɛ Zɛɛb di ɛdje ɛ, ye tok tyee wat nɛ syem mot ngɔt nasa ɛ. Syem ɛ Adam naasa náá, Zɛɛb kwyesal bot ɛ bɔs ndje sɔs. Tin, ɛkɛɛ ɛ Zɛɛb nadje bot kɔ toto ɛ, ye naasa náá, bot di epiki é mis mɛ, ye nakoozodi náá bɛ é nɛ betɛ nɛ mesyem. ¹⁷Ye bɛ náá, syem mot ngɔt naasa náá, ɛsyee di nɛ ghwyil kɔ bot ɛ bɔs ɔɔ, tin, kɔ esu ɛ mot ngɔt Yezu Klisto, bot eebela enem nɛ embɛɛ ɛbuepe, nɛ ɛkɛɛ ɛ epiki di ɛsa náá, bot di nɛ tsik, nɛ ɛdi é bɛmekoozi sama nɛ Yezu Klisto.

¹⁸Nenak, syem mot ngɔt Adam eesa náá, bot djas kwyeselaa ndje sɔs, ye é tyee wat, nɛ mesa mɛ epiki mɛ mot ngɔt Yezu Klisto nasa náá, bot ɛ bɔs djas di bot ɛ epiki, nɛ ɛdje bɛ tsik ɛ. ¹⁹Dáa mot ngɔt nadi ààlooba ɛ, ye naasa náá, betɛ nɛ bot ni tɔ mesyem, deenek, ɛlooba ɛ mot ngɔt nalooba ɛ, ye eesa náá, betɛ nɛ bot di bot ɛ epiki é mis ɛ Zɛɛb.

²⁰É gheñ etsi natuula ε, mesyem naabaazebu. Tin, é di mesyem di ebu Ϸ, enem ne embée Zeeb epebaabu dhaa tye. ²¹Tin, dāa mesyem natel ghwyil'e tō esyee ε, ye é deenek é enem ne embée e Zeeb di etel ghwyil'e tō epiki, étep edje mena tsik na kōm-kōm kō esu e Yezu Klisto Gheñ'enaka.

Eduwa Zeeb, ye é egwye, ne tsik sama ne Klisto

6 ¹É di'enek, bot aakake tin dāa? Ye goka é bot gyee tō mesyem etee náá enem ne embée e Zeeb neebu dhaa tye? ²Ye aanàkwaasael deenek! Menabelka bot ε nazegwye é ze mesyem Ϸ, haaa étep yé mena di baakwyelka esik tō tsik mesyem? ³Bi ààgu náá, é gheñ mena naduwaka Zeeb ε, menabelka djas nabe é, mena mooka mot ngōt ne Yezu Klisto? Ye kwyel elee é náá, mena naazegwyeka sama ne ne. ⁴Dum ne eduwa Zeeb'enek, mena naagwye, delaa sama ne Klisto, etee náá, tyee wat ne dāa duma Seeg nasa náá, Klisto gom pak myon ε, ye é deenek é menabelka pe aabaake tō tsik na bes.

⁵Tin, ye be náá, mena nadika é mot ngōt ne ne tō kōkō mbi esyee ε le Ϸ, mena aabaadika é mot ngōt ne ne tō mbi egom ε le pak myon. ⁶Bot goka é ne egu enyōpe náá, mena tokape mbi bot ε mena nadika kpaambel Ϸ. Mena naazegwyeka, mbema é melaaba sama ne Klisto. Etee náá, tsik epuud mena nadika ne ye é neegwye, tin, mena needi ààbaadika ekwom e mesyem. ⁷Etee náá, mot nagwye sama ne Klisto Ϸ, nye moo é nye eezedjeaa di epiki, nye naazepēkaa tō mesyem. ⁸Ye be náá, mena eezegwyeka sama ne Klisto Ϸ, tin, mena é ne ghwyil édi ne ebwaalel náá, menaka pe é ne tsik sama ne ne. ⁹Mena ne guka enyōpe náá, Klisto naazegomelaa pak myon, nye tok ne ghwyil ebaagwye. Tin, esyee tokape ne ghwyil kō le. ¹⁰Klisto nagwye é ngwyee sok wat, étep esaab ghwyil mebwala me mesyem me bot e bōs. Tin, nenak yak, nye moo é ne tsik kō esu e Zeeb. ¹¹Ye é tyee wat ne biyō, beeka náá, sok bhwoob mesyem, bi é dāa bot ε zegwye Ϸ. É di'enek, guka náá, bi é ne tsik ε étep Zeeb, kō esu e egwakel ε len ne Yezu Klisto.

¹²Sa mesyem ààbela ghwyil kō menyel men di náá, ye waaboogwye é, sa bi ààlooba ne egwyee e epuud bin. ¹³Sa bi ààbaawa ekyes é menyel men tō mesyem, etee náá, ye ezekewa bin tō ebiyo. Tin, djeka Zeeb menyel men djee wat, dāa bot ε zegom pak myon étep ebula tō tsik ε. Bi goka é ne edje menyel men djas tō mesa me, étep esa mesa me epiki. ¹⁴É di'enek, mesyem aanàbaadi ne ghwyil kō len, etee náá, bi tokape si bhel etsi, bi moo é tō enem ne embée e Zeeb.

Esa mesa me epiki

¹⁵Ye é yé? Ye é náá, mena é ne ghwyil saka mesyem, etee náá, mena tokape si bhel etsi, mena mooka é tō enem ne embée Zeeb é? Ye aanàkwaasael deenek! ¹⁶Bi ne gu enyōpe náá, bi e dje menyel men ne bot náá, be kōk kō len Ϸ, bi aakadi é ekwom e bot ε bi di elooba ne nōo yenek. Ye be náá, syem ε di ekōk kō len Ϸ, ye waadul bin tō esyee. Ye kabe náá, Zeeb ε di kōk kō len Ϸ, nye waadje bin tsik yii epiki. ¹⁷Djhoobulalka bhō ne Zeeb etee náá, biyō bot ε nadi kpaambel ekwom e mesyem Ϸ, bi moo mos é elooba ne lyem wat ne mēlyo me nadjee bin e. ¹⁸Bi tokape bekwom ε mesyem, bi moo é bot ε di esa mesa me di náá, ye é yii epiki e. ¹⁹Me kalii wak é dāa bot djas di elii e, etee náá, bi ààdyeebanyō emet mesuk me etep. É gheñ sok, bi nabe é bi naawa elyem bin dōkō tō ekwom e mesa me edhuud

ne yii ezem di edis egwakel pak bi ne be Zeeb e. Ye é dâa mos, bi goka é ne ewa elyem bin djas doko to ekwom e mesa me epiki, étep bi needi to tsik na dee.

²⁰É gheñ bi nadi ekwom e mesyem e, esa mesa me epiki nabe é àadi egwyák bin. ²¹Tin, bi nakabela yé, é sok bi nadi esesa esa di edje bin sen mos'aak? Esa binek dul bot é to esyee! ²²Nenak yak, bi moo é peka si bhel mesyem, bi moo é to mesa me Zeeb. Tin, sa bi bela é, ye é tsik na dee, étep ebela tsik na kom-kom bhii tak. ²³Etee náá, efute e mesyem, ye é esyee. Tin, ekee yii toto Zeeb di edje e, ye é tsik na kom-kom to egwakel ne Yezu Klisto Ghen'enaka.

Mepeka si bhel etsi

7 ¹Bon-nyeeɣ, bi ne gu enyɔpe sa me di ekwyel eleɣ bin e, etee náá, bi ne gu etsi. Bi ne gu náá, etsi bela ghwyil ko mot e, é sok di náá mot dinaa ne tsik e. ²Djhoopookonɔka geke moma eba: etsi eba ke é náá, moma di bhaada ne ngom e, é sok ngom di, nye dinaa ne tsik e. Tin, ye kabe náá, ngom eegwyɣ ɔɔ, nye tokape si bhel etsi e eba. ³Nye bela dhiiti motom sis ngom dinaa ne tsik'ɔɔ, nye aakadjóoaa é moma meɔɔ. Tin, ngom e gwyɣ ɔɔ, nye moo é peka si bhel etsi e eba. Deenek, nye é ne ghwyil edi mwaa dhiiti mot ààbe náá, nye sa é eɔɔ. ⁴Ye é tyee wat ne biyɔ bon-nyeeɣ bam, dum ne etsi, bi moo é bi eezegwyɣ etee náá, bi é mot ngot ne nyel e Klisto. É di'enek, bi moo é bot e mot sis, mot nazegom pak myonj étep mena neesaka esa ee di enyɔ é mis e Zeeb e. ⁵Etee náá, é gheñ mena nadika mena dinaa ekeka to mekwosak me epuud e, etsi nadi esa náá, embee mekwosak me esyem sa mesa to menyel mena. Etee náá, ye needul mena to esyee. ⁶Nenak mena moo é peka si bhel etsi, etee náá, mena naazegwyɣe ko esu e sa nadi esa náá, mena dika é ekwom e. Menaka é ne ghwyil ekabaasa mesa me Zeeb tyee sis, é ze Sisim na Dee, ààkabaabe dâa ye nadi esesael é gheñ sok é ze etsi e.

Etsi ne mesyem

⁷É di'enek, bot aakake tin dâa? Etsi e esyem é? Ye aanàkwaasael deenek! Etee náá, ye é dum ne etsi e me di egu sa di syem e. Deenek, ye epedi é di náá tsi nabe é ààlee náá: «Sa wo ààwyeeb sa mot*» ɔɔ, pe me nabe é ààgu syem di edjóoaa engwyeebel e. ⁸Tin, mesyem pyet é ko metinj, étep esa náá, membi me embee mekwosak djas neebyel to lam. Etee náá, etsi epedi ààbe ɔɔ, pe syem é sa wat di náá ye eezegwyɣ e. ⁹É gheñ na mwa, é sok etsi nadi ààbe e, me nadi é ne tsik. Dâa metinj nakazyɣ e, syem eebela di. ¹⁰Mam eezegwyɣ: Metinj sa nabe náá, bot tsak ne ye e, ye nakadul mam é pe ze esyee. ¹¹Etee náá, mesyem eebela ze ekɔɔ é me. Nye kɔɔ me é dum ne metinj. Ye é ko esu e metinj me tak e me zegwyɣ'aak.

¹²Deenek, etsi é dee, tin metinj é dee, epiki ne enyɔ. ¹³Metinj, sa nadi náá ye é mbée sonok e, ye moo ne nam mos é esyee? Ye aanàkwaasael deenek! Ye é mesyem e nakus tep tak. Syem eelyaal ne tseetse sa nye di e. Mesyem pyet é ko sa di enyɔpe e, étep ye neegó me. Ye é deenek é metinj nasa náá, mena guka náá, mesyem é mbée sonok dhaa tyɣ.

Mot é si bhel mesyem

¹⁴Mena ne guka náá, etsi é etep Sisim. Tin, mam é mot epuud, me naazebomsaa tyee kwom mesyem. ¹⁵Me ààgu sa me di esa e, etee náá, me ààsa sa

* 7.7 Ewy 20.17; Det 5.21

lyem'am di ekwos ε. Tin, me sa é, sa me di ebhina ε. ¹⁶Ne tseetse ye be náá, me sa é sa lyem'am di ààkwyel ɔɔ, me eemyaal náá, etsi ne nyo. ¹⁷Nenak, ye tok mam di esa deenek, ye é syem di to lam ε di esa deenek. ¹⁸Etee náá, me ne gu náá, ye tok ne sa menyɔ di to lam, me lii deenek é, dum ne epuud bam. Ne tseetse, ekwosak esa sa di enyo é to lam, tin, me ààbela ghwyil esa ye. ¹⁹Etee náá, me ààsa enem esa ee me di ekwyel esa ε, tin, me sa é etep ebiyo ee me di ààkwyel esa ε. ²⁰Ye be náá, me sa é sa lyem'am di ààkwyel ɔɔ, ye tok mam di esa deenek. Ye é syem di to lam ε di esa deenek.

²¹Tin, mam mot di ekwyel esa enem esa ɔ, me ne dyeebabee náá, me zobela ghwyil é yii esa embee mesa. ²²Bela náá, to bum lyem'am, me ne dyeebamyala ne etsi ε Zeeb. ²³É di'enek, me epebee náá, pe to nyel'am, ye é ne dhiiti etsi sis di to zyaala ne etsi ee esiiza bam. Etsi tak ε di esa náá, me di kwom etsi e mesyem di to lam ε. ²⁴Haaa kpaaghon ne nam! Eze aapek me ne nyel'ak di edul me pe ze esyee ε? ²⁵Djhoobulalka bhɔɔ ne Zeeb kɔ esu ε Yezu Klisto Ghejenaka!

Deenek, me é to mesa me etsi e Zeeb kɔ esu ε esiiza bam. Tin, to egwyee epuud, me é kwom etsi e mesyem.

Tsik ne Sisim Zeeb

8 ¹Étep tak ε di náá, bot ε di mos sama ne Yezu Klisto ɔ, be tokape ne ndje sɔs. ²Etee náá, dum ne Yezu Klisto, tsi Sisim di edje tsik ε, naazepek me to ekwom e etsi e mesyem ne esyee. ³Zeeb naasa esa ee di náá, etsi ε Moiiiz nabe é ààbe ne ghwyil esa ε, etee náá, epuud ne sa elete. Nye naadhis mɔn'e ne nyel epuud dāa menabelka bot ε mesyem, etee náá, nye neeppek mena to mesyem. Ye é deenek é Zeeb nawa é feɲ mesyem me nadi to menyel me bot ε. ⁴Zeeb sa deenek é, etee náá, mena needika ne ghwyil eke dāa etsi di elee ε. Deenek, mena aanàkabaake to ghwyil epuud, tin, mena aakakeka é to ghwyil Sisim. ⁵Deenek, bot ε di eke to ghwyil epuud ɔ, be sa é mekwosak me epuud. Tin, bot ε di eke to ghwyil Sisim ɔ, be sa é mekwosak me Sisim. ⁶Mot ε di eke si ghwyil epuud ɔɔ, ye dul nye é é ze esyee. Tin, mot ε di eke si ghwyil Sisim ɔɔ, ye dje nye é tsik ne egwyem. ⁷Etee náá, bot ε di eke si ghwyil ekwosak ε epuud ɔ, be é bot ε mebhuka ε Zeeb, be ààlooba ne etsi e Zeeb, be tok ne ghwyil elooba ne etsi e tak. ⁸Bot ε di eke si ghwyil epuud ɔ, Zeeb tok ne ghwyil emyaala ne nɔɔ.

⁹Ye kabe biyo ɔɔ, bi ààke si ghwyil epuud, bi ke é si ghwyil Sisim, etee náá, Sisim Zeeb eebe di to len. Tin, mot di ààbe ne Sisim ε Klisto ɔ, nye tok ngbe Klisto. ¹⁰Ye nakoozodi náá, Klisto é to len, menyel men aaboodi é gwe kɔ esu ε mesyem, tin, Sisim dje bin tsik é, etee náá, Zeeb naazesa náá, bi djóoaa bot ε epiki é mis me. ¹¹Ye be náá, Sisim mot nagomal Yezu pak myonj é to len ɔɔ, tin, Zeeb mot nagomal Klisto pak myonj ɔ, nye aabaadje tsik é menyel men nazegwe ɔ, kɔ esu ε Sisim'e zebe di to len ε.

¹²É di'enek, bɔn-nyeeɲ, ye be náá, bis é ne kola yebo ɔɔ, ye tok kola epuud, etee náá, bis neeke to ekwosak ε epuud. ¹³Etee náá, bi é di to mekwosak me epuud ɔɔ, bi é waagwe. Tin, dum ne ghwyil Sisim di edje bin ε, bi é waakwak embee mefulu di to menyel men ε, bi aadi é ne tsik. ¹⁴Bot djas di edjeedel ne Sisim Zeeb ɔ, be é bɔn ε Zeeb. ¹⁵Etee náá, Sisim bi bela ε, ye tok Sisim di ewa bin to ekwom ne ebaadje bin bwoo ɔ. Deenek, Sisim bi nabela ε nasa náá, bi

di betete bon e Zeeb, ye é ko esu e Sisim yenek e mena di eben gwood, étep etsim: «ABHA!» Ye kwyel etee é, «Saagam!» ¹⁶ Sisim Zeeb nye emet epelyaal ne tseetse ne sisim yenaka náá, mena moo é betete bon e Zeeb. ¹⁷ Deenek, dáa ye di náá, menaka é bon be e, menaka pe é bon e lyak! Ne tseetse menaka é bon e lyak e Zeeb, menaka é bon e lyak sama ne Klisto. Etee náá, mena zukeka sama ne ne ɔɔ, mena aabaadika é sama ne ne to duma ye.

Duma di ezye e

¹⁸ Me bee é ekée, duma Zeeb aalyaal mena djemen e, eedhaa mezuk me mena di ezukeka mos'aak ne metan. ¹⁹ Bhwak djas é lyem pe eko é bhwood ewala e Zeeb aalyaal duma bon be e. ²⁰ Etee náá, bhwak djas naazeni si bhel meze me di ààval sonok e. Ààbe náá, ye nakwyel edi deenek é ne ekwosak e le met. Ye é ko esu e Mot nawa nye si bhel'e ɔ. Bela náá, ye dinaa ne ebwaaalel. ²¹ Etee náá, esa ee Zeeb nakus djas e, waapekel si bhel mebwala me nazesaab ye ne ewa ye to ekwom e. Tin, bhwak djas aabela di to duma mepeka sama wat ne bon e Zeeb. ²² Mena epeguka náá, ɔɔ ne dwoo pan mos'ak, bhwak djas epesim, ne ezuk dáa moma di egwak ebel ɔ. ²³ Ye tok bhwak ne bhwak di ezuk. Ye é ɔɔ ne menabelka, bot e nazeBELA Sisim dáa ekée meken to mekee me Zeeb nakek e, mena epebaasimka to elyem bena. Deenek, menaka é to bhwood náá, Zeeb sa náá, mena dika betete bon be, da nye é pek menyel mena. ²⁴ Etee náá, mena naazelBELA tsik, ye é tsik tak é di edje mena ebwaaalel. Ye be náá, bot e epebee sa di náá, bot e ne ebwaaalel ne ye ɔɔ, yenek tokape ebwaaalel. Ye é eze baadi ne ebwaaalel ne sa nye di ebee e? ²⁵ Tin, ye be náá, menaka é ne ebwaaalel ne sa di náá, mena ààbeeka ɔɔ, mena waawaka zii e é bhwood.

²⁶ Ye é tyee wat ne Sisim. Sisim epebaakwyee mena, etee náá, menaka é ne eleté. Mena ààguka edjaala dáa mena di egoka e. Tin, Sisim nye emet epedjaala Zeeb étep'ena etoola ne mekpa me di náá, mot tok ne ghwyil elii e. ²⁷ Tin, Zeeb mot di ebee to ebhum elyem e bot ɔ, ne gu sa Sisim di ekwyel ewaab e. Etee náá, Sisim epedjaala Zeeb, étep bot e di edum kon ne Zeeb ɔ, dáa nyey Zeeb di ekwyel e.

²⁸ Mena ne baaguka náá, esonok djas sael enyɔɔpe é, étep bot e di ekwyel Zeeb ɔ, bot e nye nadjóo to ekwosak e le ɔ. ²⁹ Etee náá, Zeeb naazesée be, nye naabaazesa náá, be nɔɔel ne Mɔn'e, etee náá, Mɔn'e tak needi mɔn megwyak me bete ne bon-nyeeɔ. ³⁰ Bot e di náá, Zeeb naazesée be ɔ, nye naadjóo be. Bot e nye nazedjóo ɔ, nye naazedje be di epiki é mis me. Bot e nye naazedje be di epiki ɔ, nye naabaasa náá, be bela di to duma ye.

Mebok me kwyel e Zeeb

³¹ Mena aakabaake dáa? Ye be náá, Zeeb é pe yenabel kyee ɔɔ, eze aabaadi ne ghwyil ekwak mena? ³² Nyey mot di náá nye nabe é ààsa náá Mɔn'e Yezu di ngbe met ɔ, nye naaka nye buwa ko esu e menabelka djas. Sama ne Mɔn'e, nye aadi ààdje mena esonok djas to enem ne embée be dáa? ³³ Eze aapit bot e Zeeb nazesée ɔ? Mot tok, etee náá, ye é Zeeb e di eke ne bot e nye nasée ɔ náá, be é bot e epiki. ³⁴ Eze di ne ghwyil ewa be é feɔ? Mot tok, etee náá, Yezu Klisto é mot nagwyé da gom bhis esyee ɔ. Nye é pe mbo eghen e Zeeb, nye epedjaala ko esu e lena. ³⁵ Eze di ne ghwyil ebek mena ne kwyel e Klisto? Ye

é ne ghwyil édi mezuk é, keŋ é, metiiga, za, eduuba é, embee etep é, neghu esyee? ³⁶Ekwyala lée é náá:

«Ye é kɔ esu e lɔ e mena di é mewala djas kaa é esyee,
be kabee mena é tyee ebhata be di edul étep ketsakaa e*»

³⁷Tin, mena naazekwakeka etep binek djas boo kwakak, kɔ esu e mot naze-kwyel mena ɔ. ³⁸Ne tseetse, me ne gu náá, dhiiti sonok tok ne ghwyil ebek mena ne kwyl Zeeb di ne ye ne nena e:

Ye nakoozodi esyee neghu tsik,
ye nakoozodi efofop,
ye nakoozodi edhiiti ekukuma,
neghu membi me mebwala me di pe tɔ gwoo e,
ye nakoozodi etep e mos neghu etep e djemen,

³⁹ye nakoozodi esa e mebwala me di tɔ gwoo neghu pe si bɔs e,
ààkobe-beak sa wat nakusaa-kusak e,
ye tok ne sa wat di ne ghwyil ewa ndje tɔ kwyl di pak bis ne Zeeb e.
Zeeb naalyaal mena kwyl tak kɔ esu e Yezu Klisto Gheŋ'enaka.

Zeeb nasée e bot e mbyak Yisalael

9 ¹Sa me aalee e, ye é etseetse, me ààlee etsal, etee náá, me é mot e Klisto. Sisim na Dee epelyaal tɔ esiiza bam náá, me lée é sa di tseetse e. ²Lyem'am é ne boo ghoŋ dhaa tye, ne pel wat di náá, ye ààsi e. ³Ne tseetse, ekwosak e lam é náá, mam emet bela ekelok e Zeeb, me neebeka ne Klisto, étep etsik é bɔn-nyeeɓ bam, bot e mbyak'am. ⁴Bɔn-nyeeɓ bam tak é, bot e mbyak Yisalael. Zeeb naasa náá, be di bɔn be, nye naalyaal be duma ye. Nye naasa ebheŋ ne nɔɔ, nye naadje be etsi. Nye naalyaal be dɔ́a be di egoka ne eduwal nye e, nye naadje be ekek. ⁵Be nadi é bɔn bedha e bebhaab e Zeeb naloozesée ɔ. Dɔɔ ne Klisto pe, nye nabyel é tɔ lɔɔɔ bedha e bebhaab e bot e membyak menek, dɔ́a bot djas di egoka ne ebyel e. Nye mot di Zeeb kɔ esonok djas ɔ, beta náá, duu di ne ne kɔm-kɔm sii ne kɔm. AMEN.

⁶Ye ààkwyl elee náá, Mekpa e Zeeb ààkaval. Etee náá, ye tok bot di kɔ kyee dik Yisalael djas ɔ, di bɔn bedha e bhaab, mot nadi edjóóaa Yisalael ɔ. ⁷Deenek, bɔn Abalaam djas tok bɔn nadus tɔ mɔ'e ɔ, etee náá, Zeeb natee ne Abalaam é náá: «Ye é dum ne Izak e wɔ aabela bedha me nakek wɔ e*» ⁸Ye kwyl elee náá, ye tok bɔn di ebyel dɔ́a bot di ezye ne ebyel ɔ di bɔn e Zeeb, ye é bɔn nabyel dɔ́a Zeeb nakek ɔ di ebeea dɔ́a betete bedha. ⁹Etee náá, mekpa me ekek e Zeeb natee é náá: «É ewala bot di'ak, é mbu di ezye yenek, me aabula wak, me aabela é, Saala ezebya mɔn motom*»

¹⁰Ye ààpasik tin, djhoobaatalaka ne Lebeka, mewas me nabe é bɔn seeg ngɔt, seeg'ɔ nabe é Izak bhaab'enaka. ¹¹Zeeb nalii ne Lebeka e esok mewas me bebá binɔk nadi be dinaa ààbyel e. Ye nabe é bɔn dinaa ààsa enem esa, ààsa ebiyo. Ye be náá, Zeeb nalii ne Lebeka deenek ɔ, ye é étep ekek be needi kɔm-kɔm. ¹²Ekek e tak sael é tɔ ekwosak e lɛ, ne ndjóoel nye di edjóo bot e, ààbe kɔ esu e mesa me bot di esa e. Tin, nye nake ne Lebeka é náá: «Mɔn megwyak mɔ aadi é mot-mesa me mɔn aabɔɔba nye ɔ*» ¹³Dɔ́a Ekwyala di elee é náá:

«Me eekwyel Zakooḅ, me eeyen Ezau*» ε.

¹⁴É di'enek, mena aakake tin dáa? Zeeb tok piki? Ye aanàkwaasael deenek!
¹⁵Tin, nye eezεke ne Moiiiz náá: «Me waagek ghoṅ ne mot lyem'am aakwyel náá me gek nye ghoṅ ɔ, neghu esa enem ne embεε ne mot di náá lyem'am aakwyel náá, me sa enem ne embεε ɔ*.» ¹⁶Deenek, ye tok ekwosak ε mot, ààkobe-beak ne ghwyil mot, ye é ne ekwosak ε boo lyem ghoṅ Zeeb nyey εmet. ¹⁷Zeeb naleε ne mekoozi me dik Ezipte tɔ Ekwyala é náá: «Me nasa náá, wɔ di mekoozi é, etεε náá, dum ne nɔ, me neelyaal mebwala mam, éteṗ din ε lam neegék kɔ eko ε bɔs djas*.» ¹⁸Deenek, Zeeb ne gek ghoṅ ne mot lyem'e di ekwyel náá nye gek nye ghoṅ ɔ, é sok nye di ekwyel ε, nye ne sa náá, mot lyel lyem.

Zeeb sée bot é ne lyem'e met

¹⁹Wɔ é ne ghwyil eke ne nam náá: «Éteṗ yé, Zeeb di ebaadul mena melo? Deenek, eze aakoodi ne ghwyil emaad sonok, ye be náá, ye é ekwosak ε le ɔɔ?»
²⁰Wɔy, wɔy é yɔ ze, wɔy mot epuud, éteṗ wɔ neesuu meso ne Zeeb? Bhe dyak ne dji mot name ye ɔ náá: «Éteṗ yé wɔ me me dáak é*?» ²¹Mot di emε meḅhe me dyak ɔ, nye é ne ghwyil emε sa nye di ekwyel ε ne pɔtɔ dyak. Deenek, ne pɔtɔ dyak tak wat, nye é ne ghwyil emε meḅhe me dyak éteṗ mebyoṅ me bot ε ghoṅ neghu, bedhiiti éteṗ be neebebe melu djas*.

²²Tin, Zeeb nadi ekwyel elyaal ebuk ε le ε, ne mebwala me. Bela náá, nye naadyeebamaad lyem kɔ esu ε bot ε nadi egoka ne ebuk ε le ɔ, bot ε nadi egoka ne εsyee ɔ. ²³Tin, nye nabaakwyel elyaal é dáa mekas me di eval ne bedhiiti bot ε, bot ε nye di ne boo lyem ghoṅ ne nɔɔ ɔ, bot ε nye naloozεε, éteṗ be neebela di tɔ mekas me ɔ. ²⁴Bot ε tak é menabelka, menabelka bot ε nye nadjóo ɔ, ààkabe tɔ sama eYuda ne eYuda, ye é, dɔɔ ne tɔ sama bot ε membyak me sis. ²⁵Ye é dáa nye naleε tɔ mekana me ngooel-mekpa Oze ε:

«Bot ε nabe náá, be tok bot ε mbyak'am ɔ,
 me aakadjóo be é, “bot ε mbyak'am”.
 Bot ε mbyak me nadi ààkwyel ɔ,
 me aakadjóo be é, “bot ε me di ekwyel ɔ”*.

²⁶Tin, é di be nake ne nɔɔ náá: “Bi tok bot ε mbyak'am ɔ,”
 be aakadjóoaa é, “bɔn ε Zeeb di ne tsik ɔ”*.»

²⁷Deenek, ngooel-mekpa Ezayi pε ye kyee, nye nadi etuud dum ne bot ε mbyak Yisael é náá: «Ye nakoozodi náá, bot ε mbyak Yisael nadi é ebuepe dáa besye é ngwoob boo dii mesɔn, ye é ba bim bot pak bot aalik ɔ, bɔɔ aak-waabela tsik, ²⁸etεε náá, sa Gheṅ nake náá, nye aasa ε, nye waasa ye djas ghal-ghal kɔ eko ε bɔs*.» ²⁹Ye é dáa Ezayi nazeloolεε ε:

«Ye εpedi é ààdi náá, Gheṅ Sabhaat^b nabe é ààlik mena ba bedha
 ɔɔ,
 pe bot moo é dáa ghaada Sodɔm,
 Pe bot é tyee wat ne ghaada Ghomɔɔd*.»

* 9.13 Mek 25.23; Mal 1.2-3 * 9.15 Ewy 33.19 * 9.17 Ewy 9.16 * 9.20 Eza 29.16; 45.9

* 9.21 Zel 18.6 * 9.25 Oze 2.25 * 9.26 Oze 2.1 * 9.28 Eza 10.22-23 b 9.29 Gheṅ Sabhaat
 ye kwyel eleε é, Zeeb beghele. * 9.29 Eza 1.9; Mek 19.23-28

Bot djas di edum koŋ ne Yezu Klisto ɔ, be moo é bot e epiki

³⁰Mena aakeka dáa? Bot e di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ, be nabe é ààdi esaa náá, be di bot e epiki é mis e Zeeb. Tin, Zeeb naabee be dáa bot e epiki kɔ esu e edum e koŋ e loɔ ne Zeeb. ³¹Bela náá, bot e mbyak Yisalael, bot e nadi esaa náá, be di bot e epiki é mis e Zeeb dáa Etsi di eleé e, be nabe é ààbela ye. ³²Be nadi ààbela ye étep yé? Etee náá, be nabe é ààdi esaa náá, be di bot e epiki é mis e Zeeb kɔ esu e edum e koŋ e loɔ ne nɛ. Be nadi egek é náá, be aadi é epiki bot, dum ne mesa mɔɔ. Be eekɔa é «ekok e di esa náá, bot bema ebek e».

³³Ekwyala lee é náá:

«Beeka, me eewa tɔ ghaada Siyɔn,
ekok e di esa náá, bot bema ebek e,
bat ekok di ekwyesal bot e.
Tin, mot di edum koŋ ne ekok e tak ɔ,
nye aanàkwaadhuselaa*»

10 ¹Bɔn-nyeeɛ bam, ekwosak e lyem'am ne mendjaala mam pe daa Zeeb kɔ esu e bot e mbyak eYuda é náá, be bela tsik. ²Ne tseetse, me é ne ghwyil edi tyaaes é di yɔɔ náá, be ne sa zii tɔ esa mesa me Zeeb. Tin, zii esa mesa me Zeeb tak ne bu edjak tɔ tak. ³É di'enek, be nabe é àànyɔ ettiibal dáa Zeeb di esa náá, mot di mot epiki é mis me e. Tin, be naasa yɔɔɔ mepek me edi é piki e bot ne meghwyil mɔɔ met. É di'enek, be nabe é ààlooba ne dáa Zeeb di esa étep mot needi mot epiki e. ⁴Etee náá, etuula e Klisto nabe é esik e Etsi e Moiiɔ, étep bot djas di edum koŋ ne Zeeb ɔ needjeaa di epiki é mis e Zeeb.

Tsik é yii bot djas di edum koŋ ne Gheɲ ɔ

⁵Beeka sa Moiiɔ nakwyal dum ne dáa mot di egoka ne esa étep nye needi mot epiki dum ne etsi e: «Mot di eke dáa metiŋ me etsi di eleé ɔ, nye aadi ne tsik kɔ esu e tak*» ⁶Tin, gwakeka dáa ye di ekeaa, étep mot needjeaa di epiki kɔ esu e edum e koŋ ne Zeeb e: «Sa wɔ ààke tɔ lyem'b náá: «Eze aabyet tɔ gwoo?» » Ye kwyl eleé é, esil Klisto kɔ eko e bɔs. ⁷Sa wɔ ààke-keak tɔ lyem'b náá: «Eze aasul tɔ guk di ààbe ne esik e?» Ye kwyl eleé é, egomal Klisto pak myoŋ. ⁸Ye lee yé? Ye lee é náá: «Mekpa e Zeeb eezekunaa ne nɔ, ye é pe tɔ nuub'b, ne tɔ lyem'b*» Mekpa me tak é bhaadal edum e koŋ ne Zeeb ee bis di egoola e. ⁹Deenek ye be náá, pe tɔ nuub'b wɔ eemyaal é mis me bot djas náá, Yezu é Gheɲ ɔ, ye be náá, wɔ eemyaal ne lyem'b met náá, Zeeb naagomal nye pak myoŋ ɔ, wɔ aabela tsik. ¹⁰Etee náá, bot dum koŋ ne Zeeb e tɔ lyem. Tin, Zeeb dje mot di epiki e, nye di edum koŋ ne nɔ. Ye é ne nuub e mot di emyaal edum e koŋ e le ne Zeeb, da Zeeb é tsik nye. ¹¹Ekwyala lee é náá: «Mot aadum koŋ ne Zeeb ɔ, nye aanàkwaadhuselaa*» ¹²É di'enek, ye tok ne mbek pak bot e mbyak eYuda ne bot e mbyak eGhelek. Etee náá, bɔɔ djas djóó é Gheɲ ngɔt, nye sa enem esa be é ne bot djas di edjóó nye ɔ. ¹³Tin, Ekwyala lee é náá: «Mot aadjaala ne din e Gheɲ ɔ nye waatsak*»

¹⁴Haaa be aakodjóó nye dáa, ye be náá, be ààpadum koŋ ne nɔ ɔ? Haaa be aadum koŋ ne nɔ dáa, ye be náá, be ààpagwak bot elii dum ne nɔ ɔ? Haaa

* 9.33 Eza 28.16; 8.14-15 * 10.5 Msa 18.5 * 10.7 Luk 8.31 * 10.8 Det 9.4; 30.12-14

* 10.11 Eza 28.16 * 10.13 Zol 3.5

be aagwak bot elii dum ne ne ɔ dáa, ye be náá, ye tok ne bot e di elii dum ne ne ɔɔ? ¹⁵Tin, be aakogoola ye dáa, ye be náá, ye tok ne mot lwomaa étep tak ɔɔ? Ye é dáa Ekwyala di elee náá: «Enem ne mebo me bot e di egoola embée mebhaadal ɔ'!» ¹⁶Tin, bot djas nabe é ààlooba ne Mbée Bhaadal. Ngooletmekpa Ezayi naake náá: «Gheɲ, eze myaal Mbée Bhaadal bis goola e'?» ¹⁷É di'enek, guka náá, edum e koɲ ne Zeeb dus é tɔ egwak e Mbée Bhaadal nagoolaaa e. Tin, Mbée Bhaadal tak é mekpa e Klisto.

¹⁸É di'enek, me é tin edji náá, eYuda nabe é ààgwak bhaadal tak é? Be naagwak ye! Ekwyala lee é náá:

«Tuud bengoolet e Mekpa e Zeeb naagék ko eko e bɔs djas,
mekpa mɔɔ naadjala ko eko e bɔs djas*.»

¹⁹Me epebaadji náá, bot e mbyak Yisalaél nabe é àànyɔ emet lo mesɔ me tak é? Tin, pookogwakeka dáa Moiz nayala e:

«Zeeb ke é, me waasa náá, “Bi di ne mbee lyem ne bot e di ààkodi bot e tete mbyak ɔ,
me waabesal bin náá, bi di ne ebuk ne bot e mbyak di ààbe ne metselal ɔ*.”»

²⁰Ezayi naabalazeke náá:

«Zeeb ke é náá: “Bot e nadi ààsaa me ɔ naabela me,
me naatel nyel'am ne bot e nadi ààwaab dhiiti sonok ne nam ɔ.”»

²¹Tin, ko esu e bot e Yisalaél, Zeeb naabaake náá:

«Melu djas, me naadja membo mam ne bot e mbyak di ààlooba ne nam ɔ, bot e mengat*.»

Zeeb ààpaliig bot e mbyak Yisalaél koɲ

11 ¹Deenek, me dji é náá: Zeeb eebyen bot be? Ye aanàkwaasaél deenek! Etee náá, mam emet é mot mbyak Yisalaél, dha e Abalaam, me é ngɔt tɔ bot e mbyak Bhezame. ²Zeeb ààpabyen bot be nye naloozesée ɔ. Bi ne gu enyɔɔpe sa Ekwyala di elee e, é di ngoolet-Mekpa e Zeeb Eli di emwana ne Zeeb dum ne mefulu me bɔn e Yisalaél ɔ: ³«Gheɲ, be naagó bengoolet e mekpa mɔ, be naabwak emesa e ebuwa bɔ, me kalik é mam emet. Tin, be epesaɲ egó e me.» ⁴Tin, Zeeb nakayala nye dáa? «Me dinaa ne bot bemil eten ne bebá (7 000) me di ebaal ɔ, bot e di náá, be ààpakwyit meboɲ mɔɔ si sok bhwoob zeeb di edjóaa Bhal ɔ*.» ⁵Ye é tyee wat, ne é mewala me bot di'aak, ye é ne ba bim bot bwak tɔ bot e Zeeb nasée tɔ enem ne embée be ɔ. ⁶Nye nasée be é tɔ enem ne embée, ààbe ko esu e mesa mɔɔ. Ye epedi àadi deenek ɔɔ, pe enem ne embée Zeeb tokape enem ne embée.

⁷Bot aakake tin dáa? Bot e Yisalaél ààpabela sa be nadi esaɲ e. Tin, bot e Zeeb nasée ɔ, be naabela sa be nadi esaɲ e. Ye kabe bedhiiti bot ɔɔ, be nabe é ààbe ne ghwyil emet etep binek. ⁸Ye é dáa Ekwyala di elee e: «Zeeb naasa náá, esisim bɔɔ di ààmet etep tak, nye naadipal mis, étep be needi ààbee, diyal melɔ mɔɔ dɔɔ ne dwoɔ pan mo'sak, étep be needi ààgwak*.» ⁹Tin, mekoozi Dhavid naabaake náá:

«Mebyoɲ mɔɔ di ne nɔɔ laab,

* 10.15 Eza 52.7 * 10.16 Eza 53.1 * 10.18 Mɛd 19.5 * 10.19 Det 32.21 * 10.21 Eza 65.1-2

* 11.4 Bm1 19.18 * 11.8 Det 29.3; Eza 6.10; 29.10

ye di ne nɔɔ ɛwɛt,
ye di ne nɔɔ ɛbɛk ɛ aakwyesal bɛ ɔ,
da bɛ ɛ bela fɛɲ bɛ di egoka ne ye ɛ.

¹⁰ Beta náá, mis mɔɔ ghomela,
bɛ di ààkanyaa sok,
bɛ gheedi ne ekoɲ nyaka*.»

¹¹ Deenek, mɛ epedji náá: É gheɲ eYuda nabema ɛbɛk ɛ, bɛ nakadi ɛ tɔ ndje kɔm-kɔm é? Ye aanàkwaasaɛl deenek! Tin, kɔ ɛsu ɛ edjak ɛ lɔɔ, tsik naadjɛaa bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ etɛ náá, ye neekpaa bot ɛ mbyak eYuda elyem.

¹² Tin, ye bɛ náá, edjak ɛ eYuda naasa náá, bot ɛ bɔs bela mɛvu mɛ Sisim ɔɔ, ye bɛ náá, ndje yɔɔ naasa náá bot ɛ membyak mɛ sis bela mɛvu ɔɔ, haaa mɛvu aakadi dǎa, ye di náá, bot ɛ mbyak eYuda eebulal elyem ne Zɛb ɛtɛp tsik'ɔɔ ɔ?

Tsik bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ

¹³ Mɛ kalii wak nenak ɛ ne biyɔ bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ: Mɛ ɛ motlwoma, ɛtɛp bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ. Dǎa ye di deenek ɛ, mam, mɛ epɛmyaala ne mesa mam. ¹⁴ Mɛ sa deenek ɛ, ɛtɛp ye neekpaa bɔn-nyɛɛg bam bot ɛ mbyak eYuda elyem. Ye ɛ etɛ náá, ba bim bot pak'ɔɔ neetsak. ¹⁵ Etɛ náá, ɛ gheɲ Zɛb nalum bot ɛ mbyak eYuda koɲ ɛ, ye naasa náá, bot ɛ bɔs bulal egwakel ne Zɛb. Haaa ye aakadi dǎa, ɛ gheɲ Zɛb aasa náá, egwakel bula-bula sis ne bot ɛ mbyak eYuda ɔ? Nɛ tɛɛtɛ, ye aadi ɛ dǎa bot aadus tɔ ɛsyee bula tɔ tsik ɛ!

¹⁶ Ye bɛ náá, tom mapa eedjɛaa ne Zɛb ɔɔ, ye lɛɛ ɛ náá, djas ɛ tak moo ɛ ye. Ye bɛ náá, ekaɲal e le ɛ yii Zɛb ɔɔ, deenek, elɛɛ e le tak pe ɛ ye. ¹⁷ Bot ɛ Yisael ɛ dǎa le oliv Zɛb natsaal edhiiti elɛɛ ɛ. Tin, wɔy mot di ààbɛ mot mbyak eYuda ɔ, wɔ ɛ dǎa lɛɛ le oliv dik, wɔ eezɛbotelaa pak elɛɛ e le tak. Nenak, biyɔ djas lɔɔg bi ɛ ne ghwyil eɛ mɛɛ medii mɛ le yenek di edus tɔ ekaɲal ɛ. ¹⁸ ɛtɛp tak ɛ di náá, sa wɔ ààbyasal elɛɛ natsaalaa ɛ. Haaa ye ɛ yaa ebet wɔ aakosa? Ye tok wɔy di edje ekaɲal ghwyil, ye ɛ ekaɲal ɛ di edje wɔ ghwyil.

¹⁹ Deenek, wɔ ɛ ne ghwyil eke náá: «Elɛɛ bak natsaalaa ɛ ɛtɛp mɛ neebotela ɛ di yɔɔ.» ²⁰ Ye ɛ tɛɛtɛ. Elɛɛ binek natsaalaa ɛ etɛ náá, ye nabe ɛ ààbɛ ne ɛdum ɛ koɲ ne Zɛb. Wɔy botelaa ɛ di'enek ɛ kɔ ɛsu ɛ ɛdum ɛ koɲ ɛ lɔ ne Zɛb. Tin, sa wɔ ààsa ebet, kaaba Zɛb. ²¹ Tin, tyee wat ne dǎa Zɛb natsaal elɛɛ e le nabɛaa ɛ, wɔ ɛ koobaka ekaab náá, nye ɛzɛkɛbaasa ne nɔ deenek. ²² Beɛa dǎa Zɛb di elyaal ɛ ɛwala wat, enɛm esa bɛ, ne elyel ɛ metiɲ mɛ ɛ: Nyɛ ne lyel metiɲ ne bot ɛ di esa mesyem ɔ, nye ne tel wɔ enɛm esa bɛ. Tin, wɔ goka ɛ ne ewa ɛbwaalel tɔ enɛm esa bɛ, ye di ààbɛ deenek ɔɔ, wɔ aatsaalaa dǎa lɛɛ le. ²³ Bot ɛ mbyak eYuda ɛ bulal ɛdum ɛ koɲ ɛ lɔɔ ne Zɛb ɔɔ, bɛ waabomelaa ɛ di bɛ nadi sok ɔ, etɛ náá, Zɛb ɛ ne ghwyil ebaabomal bɛ bomela sis. ²⁴ Wɔy, wɔ ɛ tɛtɛ lɛɛ le oliv dik ee Zɛb natsaal da botal ɛ. Ààbɛ tyee le oliv nabɛaa-beak ɛ. Ye kabe bot ɛ mbyak eYuda ɔɔ, bɛ ɛ dǎa etɛtɛ elɛɛ e le oliv nabɛaa-beak ɛ. Zɛb ɛ ne ghwyil ebomal bɛ bomela sis ɛ di bɛ nadi sok ɔ.

Bot ɛ mbyak Yisael ɛ waabɛla tsik

²⁵ Bɔn-nyɛɛg bam, mɛ epɛkwyɛl náá, bi gu ɛtɛp e Zɛb di syɛla ɛ, deenek ɛ bi aagu náá, bi tok betsoɲ ɛ bot. Mɛlyɛl mɛ elyem mɛ bedhiiti bot tɔ sama bot

* 11.10 Mɛd 69.23-24

ε Yisalael aabɔya kekum elu ε bot ε membyak me sis djas aabela tsik ε. ²⁶Ye ε deenek ε bot ε Yisalael djas aabela tsik, dāa Ekwyala di elεε ε:

«Mot aazepek bot ɔ, aadus ε pe Siyon,

nye waadis melyel me elyem me bedha ε Zakɔɔb. ²⁷Yenek ε ebheɲ ε lam me aasa ne nɔɔ ε,

ε gheɲ me aadis mesyem mɔɔ ε*»

²⁸Ye be nāá, ne tseetse be eebyen Mbεε Bhaadal ɔɔ, be ε bot ε mebhuka ε Zεeb εtep enem bin. Tin, ye kabε ne dāa Zεeb sεε be ɔɔ, Zεeb ne kwyel be ko esu ε bebhaab ɔɔ. ²⁹Eteε nāá, Zεeb ààdek ekeε ε nye nazedje be ε, nye ààs-woola esiiza be dum ne bot ε nye nazedjóo ɔ. ³⁰É gheɲ sok, bi naabyen elooba ne Zεeb, nenak yak, bi eezegu boo lyem ghoɲ ε Zεeb, etεε nāá, bot ε mbyak eYuda naabyen elooba ne Zεeb. ³¹Tyee wat ne ɔɔ pe, nenak be eebyen elooba etεε nāá, boo lyem ghoɲ ε Zεeb needi ne nen. Deenek, ɔɔ pe neebela boo lyem ghoɲ tak nenak*. ³²Eteε nāá, Zεeb eezesa nāá, bot djas byen elooba, εtep nye neelyaal bot djas boo lyem ghoɲ'ε.

Boo duu ε Zεeb

³³Ekum e Zεeb ne bɔk! Nye ne bu etsoɲ, nye ne bu egu! Eze di ne ghwyil epes epée be? Eze di ne ghwyil epiibal meze me*? ³⁴Dāa Ekwyala di elεε ε:

«Eze di egu esiiza e Gheɲ?

Eze aakodi lyoel ye?

³⁵Eze nakonyel εdje nye sonok sok?

Eteε nāá, mot tak neebela efute bhii tak*?»

³⁶Eteε nāá, esonok djas dus ε pe daa le, ye ε ko esu ε le ε esonok djas di ko ɔɔs, esonok djas ε ye.

Duu di ne ne kɔm-kɔm sii ne kɔm! AMEN.

Tsik na bes sama ne Klisto

12 ¹Deenek, bɔn-nyεεg, dāa ye di nāá, Zεeb eezelyaal boo lyem ghoɲ'ε ne nena ε, me epedje bin meghaaz nāá, bi ka menyel men dāa buwa di ne tsik ε, buwa na dεε Zεeb di emyaala ne ye ε. Deenek, ye ε ne nen ε tete mendjaala. ²Sa bi ààbaɲa mefulu me bot ε ɔɔs'ak. Tin, betka nāá, Zεeb nye emet swoola esiiza bin, etεε nāá, bi needi bot ε na bes. É di'enek ε, bi aagu ekwosak ε Zεeb: ye ε sa di enyo ε, sa nye di emyaala ne ye ε, sa di ààbe ne etɔn ε.

³Ko esu ε enem ne embεε ee Zεeb nadjε me ε, me lee ne nen ε nāá: Sa bi ààdi ne eghεεa nyel kedhaa. Ye goka ε nāá, mot ne mot gu mbi mot nye di ε, dum ne ye ekeε yii εdum ε koɲ ne Zεeb nye bela ε. ⁴Dāa ye di nāá, nyel wat mena dika ne ye ne bu ekyes ε, kyes ne kyes ε ne mesa me ye di esa ε. ⁵Ye nakoo-zodi nāá, bot ε ebuepe, bot moo ε nyel ngɔt tɔ egwakel ne Klisto. Deenek, bot ε tɔ egwakel pak'enaka dāa esum e nyel mot ngɔt. ⁶Deenek, menaka ε ne mekeε membi ne membi Zεeb nadjε mot ne mot dum ne enem ne embεε be ε. Mot ngɔt tɔ len ε bela ekeε ε egoola bhaadal dus pe daa Zεeb ɔɔ, nye goka ε ne esa ye ε tɔ εdum ε koɲ ε le ne Zεeb. ⁷Tin, ye be nāá, mot ngɔt ε ne ekeε ε esa

* 11.27 Eza 59.20-21; 27.9 c 11.31 *nenak* tɔ bedhiiti bemekana, be ààpake «nenak».

* 11.33 Eza 55.8; Məd 139.6,17-18 * 11.35 Eza 40.13; Zel 23.18; ɔɔb 15.8; 41.3

mesa ɔ, nye sa ye. Ye be náá, mot ngot é ne ekee e elyo ɔ, nye lyo. ⁸Ye be náá, mot é ne ekee e edje besɔ meghaaz ɔ, nye goka é ne esa ye. Ye be náá, mot é ne ekee e egwyena ɔ, nye goka é ne sa ye ne mbee lyem. Ye be náá, mot é ne ekee e edjeed besɔ bot ɔ, nye goka é ne esa ye ne zii. Ye be náá, mot é ne ekee e ekwyee bedjel e bot ɔ, nye goka é ne esa ye to memyaala*.

⁹Beta náá, kwyel bi di ne ye e, di ààbe ne medjhaaz pe eko bhimis pe si. Byenka esa ebiyo, dika to enem esa. ¹⁰Kwyelaka pak'en ne lyem wat daa bɔn-nyeeɔ to edum e koŋ ne Zeeb, kaabelka pak'en. ¹¹Tin, dika bot e esa mesa e Gheŋ waja-waja ne bham djas, ààkabe to elete. Waka zii to esa mesa e Gheŋ. ¹²Dika ne memyaala ko esu e ebwaalet e len. Dika ne emaad e lyem to mezu. É di'enek, bi goka é ne ewa zii to mendjaala. ¹³Tin, kwyeeke bɔn-nyeeɔ bin bot e na dee di to pwom ɔ. Beka bot djas di esulal pe yebo e enyɔɔpe.

¹⁴Deenek, djaalaka náá, Zeeb sa enem esa ne bot e di etiŋ bin ɔ. Djaalaka náá, Zeeb see be metel, ààbe náá, nye wa be to mbee baka*. ¹⁵Myaalaka sama ne bot e di to memyaala ɔ, djeka sama ne bot e di edje ɔ. ¹⁶Dika to egwakel pak'en. Tin, sa bi ààdi bot e egheea nyel, dika bot e mesila. Tin, sa bi ààbee náá, biyo bemet é zodi betsoŋ e bot*.

¹⁷Sa bi ààbulal ebiyo ne mot sa bin ebiyo ɔ. Waka lyem to esa enem esa é mis me bot djas. ¹⁸Ye be náá, ye dus é ne nen ɔ, bi e di ne ghwyil ɔ, saka náá, bi di to egwakel ne bot djas. ¹⁹Bɔn-nyeeɔ bam me di ekwyel ɔ, pak'en, sa bi ààbulal ebiyo ne ebiyo. Tin, betka náá, Zeeb nyey emet wa mot di esa ebiyo ɔ é feŋ, etee náá, Gheŋ lee to Ekwyala é náá: «Ye é mam e di egoka ne ebulal ebiyo be sa bin e, mam e di edje mot ne mot ye efute.» ²⁰Tin, Ekwyala baalee é náá: «Ye be náá, mot mebhuka mo é ne za, neghu ne gwyee medii ɔ, djea nye. Etee náá, wo di esa deenek ɔ, ye é dhatyee náá, wo epekel nye da ko lo*.» ²¹Deenek, sa wo ààbet náá, ebiyo kwak wo. Tin, ye goka é náá, enem esa bo bela egheŋ ko ebiyo.

Elooba ne eKukuma

13 ¹Mot ne mot goka é ne elooba ne eKukuma di edjeed bot ko bɔs ɔ. Etee náá, ghwyil ekukuma djas dus é pe daa Zeeb. Tin, bot e di ekukuma ɔ, ye é Zeeb e nadje be bóó ekukuma. ²Étep tak e di náá, mot e byen elooba ne kukuma ɔ, nye ebyen elooba ne lwomel Zeeb nadje e. Tin, bot e di ebyen elooba ɔ, be epedul epée ko lo. ³Bot e di esa enem esa ɔ, be tok ne ghwyil egwak bwoo ne ekukuma. Tin, ye é bot e di esa embee mesa ɔ di egoka ne edi ne bwoo ne ekukuma. Wo kwyel edi ààbe ne bwoo ne ekukuma ɔ, wo goka é ne esa enem esa, be waamyaala ne no. ⁴Etee náá, ekukuma sa mesa me Zeeb é étep ekwyee wo é esa enem esa. Tin, ye be náá, wo eesa ebiyo ɔ, bema ba ne no, etee náá, Zeeb naadje be ghwyil ewa bot e di esa ebiyo ɔ é feŋ. É sok be di esa deenek é, be sa é mesa e Zeeb, étep elyaal ebuk e Zeeb ne bot e di esa embee mesa ɔ. ⁵Dum ne tep tak e di egoka náá, bot looba ne ekukuma, ààzobe-beak étep ekaab e feŋ. Tin, loobaka ne no, etee náá, bi ne gu to ebhum e elyem bin náá, ye é sa di enyɔɔpe e.

⁶Ko esu e tak e bi di etuud membi me lapo djas. Etee náá, bot e di eno epata e lapo tak ɔ, sa é mesa me Zeeb. Étep tak e be di esa zii é esa mesa me

tak. ⁷Tuudka mot ne mot sa di egoka ne etuudaa e: Ye be náá, ye é etuud e epata e lapo ɔ, tuudka epata e lapo. Ye kabe dhiiti mbi etuud sis ɔ, tuudka ye. Ye be elooba ɔ, loobaka. Ye kabe tep edje duu ɔ, djeka duu ne mot di egoka ne duu ɔ.

Kwyl ne sɔ'ɔ mot

⁸Nàdi ne kola ne sɔ'ɔ mot, ye di ààbe kola kwyl bi di egoka ne edi ne ye pak'en ɔ, etee náá, mot di ekwyl besɔ ɔ, looba é ne etsi djas. ⁹É di'enek, etsi lee é náá:

«Sa wɔ ààsa mezo,
sa wɔ ààgɔ mot,
sa wɔ ààdjii sa mot,
sa wɔ ààwyeeb sa mot.»

Metij menek djas dus é tɔ etij e wat di eke náá: «Kwyla sɔ'ɔ mot dáa wɔ di ekwyl nyel'ɔ emet e'» ¹⁰Mot di ekwyl mɔɔ sɔ mot ɔ, nye tok ne ghwyil esa nye sa ebiyo. Tin, wɔ kwyl sɔ'ɔ mot ɔ, wɔ eelooba ne etsi djas.

Edi é ndjem étep ezye e Klisto

¹¹Saka deenek etee náá, bi ne gu mewala me mena kadika mos'aak: Ye é ewala e mena di egoka ne edjem é egɔ e. Etee náá, tsik moo é ekunaaape ne nena dhaa-dhanak é gheɲ mena nadumka koɲ ne Yezu Klisto e. ¹²Deenek, pum moo é etsetape, melem moo aalem. Djhookatka esa embee mesa me di esael tɔ ghooghom e, deenek, djhoonɔɔka beghel e di ebeaa é mwos e. ¹³Djhookeka tɔ epiki, dáa bot e di eke tɔ gwey ɔ. Sa mena ààdika bot e elangi, bot e mezo. Sa mena ààdika bot e di enɔ mezo tyee mesa ɔ. Sa mena ààdika bot e mɔwɔ, bot e di ewyeeb esa e bot ɔ.

¹⁴Tin, dika ne mefulu e Gheɲ Yezu Klisto. Sa bi ààbet náá, embee mekwosak pus bin é ze ebiyo.

Sa wɔ ààpée mɔn-nyoog

14 ¹Myaalka edi enyɔpe ne mot di ààlyel tɔ edum e koɲ ne Zeeb ɔ, sa bi ààlii ebiyɔpe dum ne mekpa me. ²Ye é ne ghwyil edi náá, mot epemyaal ede membi me edee djas. Ye kabala é náá, mot di ààlyel enyɔpe tɔ edum e koɲ ne Zeeb ɔ zode ye é mewyee. ³É di'enek, mot di ede membi me edee djas ɔ, sa nye ààbyasal mot di etsi edhiiti membi me edee ɔ. Mot di etsi edhiiti membi me edee ɔ, sa nye ààbyasal mot di ede membi me edee djas ɔ, etee náá, Zeeb eemyaal nye pe. ⁴Wɔy é yɔ ze étep epée mot-mesa me mot sis? Ye be náá, nye eesa mesa me enyɔpe neghu nye ààpasa enyɔpe ɔ, ye gwyák é kukuma ye. Tin, nye aapyet tɔ esa mesa me, etee náá, Gheɲ é ne ghwyil esa náá, nye pyet.

⁵Mot é ne ghwyil ebee náá, yak elu eedhaa yak. Tin, dhiiti mot kabee é náá, melu djas é djala. Mot ne mot goka é edi ne emyaal tɔ sa nye di egek e. ⁶Mot di ewa mbek pak melu ɔ, nye sa ye é étep eduwal e Gheɲ, mot di ede membi me edee djas ɔ, nye sa deenek é étep eduwal e Gheɲ, etee náá, nye ne bulal bhɔɔ ne Zeeb kɔ esu e edee. Mot di etsi edhiiti membi me edee ɔ, nye sa

deenek é étep eduwal e Gheṇ, nyey pe baabulal é bhoo ne Zeeb. ⁷Ye tok ne mot pak'ena di ne tsik ko esu e le met. Ye tok pe ne mot di egwyé ko esu e le met. ⁸Ye be náá, mena é ne tsik oo, ye é ko esu e Gheṇ, ye be náá, mena eegwyé oo, ye é ko esu e Gheṇ. É di'enek, ye nakoozodi náá, mena é ne tsik, neghu mena eegwyé, menaka é bot e Gheṇ. ⁹Etee náá, Klisto naagwyé, gom étep edi é Gheṇ bot e nazegwyé o, ne bot e di ne tsik o. ¹⁰Woy, étep yé wo di epée mōn-nyoog? Ne woy pe, étep yé wo di ebyasal mōn-nyoog? Bela náá, menabelka djas é waatyaaka sok bhwoob e Zeeb étep epée. ¹¹Ekwyala leé é náá:

«Mam Gheṇ, mot di ne tsik o, me eemyaal ne tseetse náá:

Bot djas é waakwyit meboṇ sok bhwoob'am,

bot e membyak djas é waaduwal duma e Zeeb*.»

¹²Deenek, mot ne mot é waataṇal dum ne ye mesa é mis e Zeeb.

Sa wo àakwyesal mōn-nyoog to mebhawal

¹³Djhookatka ewa epée pak'enaka. Sa bi ààdi ne mefulu me di epus bōn-nyeeg bin, bot e di ààlyel to edum e koṇ ne Zeeb o náá, be bema ebek neghu epus be to ebiyo. ¹⁴Ko esu e Gheṇ Yezu, me ne gu enyoṇpe náá, ye tok ne dhiiti sonok di ne edhuud*. Tin, mot e bee náá, yak sonok é ne edhuud oo, ye aakadi é ne edhuud étep'e. ¹⁵Wo dje mōn-nyoog tuṇ ko esu e edee oo, gua náá, wo àakake to kwyel. Deenek, sa wo ààgel tsik mōn-nyoog, mot Klisto nagwyé étep'e o, ko esu e ba mōo tep edee. ¹⁶Ye ààgoka náá, sa di enyo ne biyo e, ye kadi sa di edje bedhiiti bot ze elii ebiyoṇpe ne nen e. ¹⁷Étep tak e di náá, Eyoy e Zeeb tok étep edee neghu étep edhiiti esa e dek. Tin, ye é epiki, egwyem, ne memyaala yii Sisim na Dee di edje e. ¹⁸Mot di esa mesa me Klisto deenek o, nye é mbee mot é mis e Zeeb, bot é waadje nye gham.

¹⁹Djhoosaaka sa di egoka ne egwyem e, ne sa di egoka ne ekwyee mena náá, mena tōka sok to edum e koṇ ne Zeeb e. ²⁰Sa wo ààpul mesa me Zeeb ko esu e edee. Ne tseetse, membi me edee djas é dee, ye goka é ne edeel. Tin ye àànyo náá, bot de sa di ne ghwyil epus mōn-nyeeg'ena to edjak e. ²¹Sa di enyoṇpe e, ye é etsi e tit, etsi e menyok, ye é ebyen e sa djas di ne ghwyil epus mōn-nyoog to edjak e. ²²Emyaal wo di ne ye dum ne tep edee e, dia ne ye étep woy emet é mis e Zeeb. Memyaala ne mot di ààdje lyem'e mebe ne sa nye zesée e. ²³Tin, mot e di ne mbee esiiza é sok nye di ede edee oo, Zeeb waawa nye é feṇ. Etee náá, emyaal e le é zyaala ne sa nye sa e. Tin, sa djas di zyaala ne emyaal e, ye é syem.

Dia dāa Klisto

15 ¹Menabelka bot e di elyel to edum e koṇ ne Zeeb o, mena goka é, ne edje meghaaz ne bot e di náá be dinaa ààpalyel to edum e koṇ ne Zeeb o. Sa mena ààsaaka esa ee elyem bina di emyaala ne ye e. ²Ye goka é náá, mot ne mot sa sa di náá, mōo so aamyala ne ye e, étep ye neenyo ne ne, ye neekwyee nye é etó sok to edum ekoṇ ne Zeeb. ³Tin, Klisto nabe é ààsaa sa lyem'e aamyala ne ye e. Tin, dāa Ekwyala di eleé: «Melee me be nadi elee wo e, ye eezezii ko lo'am*.» ⁴Tin, sa djas nakwyalaa to mekana me na dee na mwa e, ye nabe é étep ye neelyo mena, etee náá, ye é ko esu e zii ne meghaaz

mε Ekwyala di edje mena ε, mena aabelaka ebwaaalel. ⁵Beta náá, Zeeb mot di edje bot zii ne meghaaz ɔ sa náá, bi di tɔ egwakel pak'en dáa Yezu Klisto di esa ne nen ε. ⁶Eteε náá, biyɔ djas tɔ egwakel dhatyee mot ngɔt, bi aaduwal Zeeb, Seeg ε Gheɲ'enaka Yezu Klisto.

Mbeε Bhaadal éteɓ bot ε membyak djas

⁷Tin, myaalelka pak'en, dáa Klisto di emyaal bin éteɓ duma Zeeb ε. ⁸Tin, me leε bin é tseetse náá, Klisto moo é mot-mesa me bot ε mbyak eYuda, éteɓ esa náá, ekek e Zeeb nakek ne bebhaab'ɔɔ ε neesael, ne ebaalyaal náá, Zeeb é sosoob. ⁹Nye nabaazyε é etee náá, bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda ɔ needuwal Zeeb kɔ esu ε boo lyem ghoɲ'e, dáa Ekwyala di eleε ε:

«Dum ne tep tak ε me waaduwal wɔ tɔ bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda ɔ, ne eduwal din ε lɔ.»

¹⁰Ekwyala na deε epebaaleε náá:

«Biyɔ bot ε membyak me sis, myaalaka sama ne bot ε mbyak ε Zeeb.»

¹¹Tin, Ekwyala epebaaleε náá:

«Bot djas di ààbe bot ε mbyak eYuda ɔ, duwalka Gheɲ, biyɔ bot djas di kɔ εko ε bɔs ɔ, tiika medjeeb me di eduwal Zeeb ε!»

¹²Ngooel-Mekpa ε Zeeb Ezayi epeleε náá:

«Dha ε Yese ngɔt é waabyel,
nye aazyε é éteɓ ezedi kukuma bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda ɔ,
bot ε tak é waawa ebwaaalel ε lɔɔ é ne ne*.»

¹³Beta náá, Zeeb mot di esuk ebwaaalel ɔ, lwoodal bin ne memyaala ne tete egwyem kɔ esu ε edum ε koɲ ε len ne ne. Eteε náá, bi needi ne ebwaaalel ne ne ebuepe ne ghwyil ε Sisim na Deε.

Pɔl é ne gham ekwyal mekana dáa nye kwyal ε

¹⁴Bɔn-nyεεg bam, mam emet epemyaal enyɔɔpe náá, bi é lwoodela ne embεε mesa, lwoodela ne ghwyil εgu sa di egoka náá, bi lyoel pak'en ε. ¹⁵Deenek, ne meghaaz djas, me naazekwyal bin tɔ bete ne meze me mekana mam, éteɓ bi neetaala ne sa bi nazedjek ε. Me nakwyal deenek é kɔ esu ε enεm ne embεε ee Zeeb nadjε me ε, ¹⁶éteɓ edi é mot-mesa ε Yezu Klisto dum ne bot di ààbe bot ε mbyak eYuda ɔ. Deenek, me sa é mesa me mebwala tɔ egoola Mbεε Bhaadal ε Zeeb, etee náá, bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda ɔ needi tyee buwa Zeeb di ekwyel ε, da be é beεaa piki é mis ε Zeeb é ze ε Sisim na Deε. ¹⁷Tɔ egwakel ne Yezu Klisto, me é ne ghwyil edi tɔ memyaala ne Zeeb dum ne mesa mam. ¹⁸Eteε náá, ye be me eelii dum ne dhiiti tep ɔɔ, ye aazodi é sa Klisto nasa dum ne nam, éteɓ edul ε bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda ɔ, be looba ne Zeeb. Nye nasa ye ε, ne ghwyil mekpa ne mesa, ¹⁹ne ghwyil endem e mebwala ne mevyekele, ne ghwyil Sisim Zeeb. Éteɓ tak ε me nagoola ne bham djas Mbεε Bhaadal ε Klisto, kana pe ghaada Yeluzalem, zenɔ medhik me sis kekum pe kyee dik Iliidi. ²⁰Tin, me nazokwyel egoola Mbεε Bhaadal pe tɔ edi di náá, bot nabe é be dinaa àagwak bot elii dum ne Klisto ɔ. Me nasa deenek é, éteɓ me needi àasum kɔ ghus-zumal dhiiti mot. ²¹Me nasa deenek é éteɓ edu sa Ekwyala di eleε ε:

* 15.12 Med 18.50; Sm2 22.50; Det 32.43; Eza 11.10

«Bot e di náá, be nabe é ààgoola be Mbée Bhaadal kɔ esu e Klisto ɔ, be waabee nye,
bot e nadi ààgwak Mbée Bhaadal tak ɔ, be waagu ye*»

Pɔl epelii dum ne medjon me pe ghaada Lom

²²Ye é etep binek e nadi elu me esok ne esok náá, me nàzye pe yebo. ²³Tin, nenak, me eesilal mesa mam kɔ medhik mak. Bela náá, membu ne membu, me nadi ekwyel ezye pe yebo. ²⁴Me kwyel esa ye é, é gheɲ me aatɔ pe kyee dik Espanye e. Etee náá, me é ne ebwaalel ebela mekee é sok me aadhaa pe yebo e, etep etɔ pe kyee dik yenek e. Tin, me waadi ba melu pe yebo. ²⁵Tin, nenak yak, me tɔ é pe ghaada Yeluzalem etep esa mesa pe daa bot e zedum koɲ ne Zeeb di penek ɔ. ²⁶Étep tak e, bot e zeeɲa mendjaala ghaada Masedwan ne yii ghaada Akayi naamyam eseeɲ epata, etep ekwyee bedjel e bot e zedum koɲ ne Zeeb di kɔ ghaada Yeluzalem ɔ. ²⁷Be naamyam esa ye é ne meghwyil mɔɔ met, tin, ne tseetse, be nadi é ne kola yɔɔ. Etee náá, bot e mbyak eYuda di ekeletye ɔ naagwyena esa e Sisim ne bot e di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ. Deenek, bot e di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ, goka é ne ekwyee be ne ekum bɔɔ. ²⁸É sok me aasilal etep binek e, é sok me aadje be epata binek e, me waadhaa pe yebo etep egoola pe kyee dik Espanye. ²⁹Tin, me ne gu náá, é sok me aazyé pe yebo e, me aazyé é tɔɔ ne eseeɲ metel e Klisto.

³⁰Tin, bɔn-nyeeɲ, gwakeka sa me di ekwyel ewaab ne nen kɔ esu e Gheɲ'e-naka Yezu Klisto, kɔ esu e kwyel Sisim na Dee di edje e. Duuka sama ne nam tɔ edjaala Zeeb kɔ esu e lam. ³¹Djaalaka Zeeb, etep nye neebaal me sok bhwoob bot e kyee dik Yude, bot e di ààdum koɲ ne Klisto ɔ. Tin, djaalaka etee náá, mekee me me aazyé ne ye pe ghaada Yeluzalem e neemyaalaa ne lyem wat ne bot e di edum koɲ ne Yezu ɔ. ³²Deenek, ye waasa náá, me kum pe yebo ne memyaala djas, Zeeb e kwyel ɔɔ, me waadi ba mɔɔ ewala pe daa len. ³³Beta náá, Zeeb mot di esuk e egwyem ɔ, di sama ne biyɔ djas. AMEN.

Meswosel

16 ¹Me eedhis bin kel'ena Febe, mot-mesa e Zeeb tɔ zeeɲa mendjaala me ghaada Seekele*. ²É sok nye aakum penek e, beka nye enyɔɔpe ne din e Gheɲ, tyee bot e zedum koɲ ne Zeeb ɔ di egoka ne esa e. Kwyeeke nye tɔ etep djas ee nye aadi ne gwyee mekwyeeɲ e, etee náá, nye naakwyee mbula bot dɔɔ ne mam pe.

³Swoska Pilisil ne ngom Akilas, bot e bis ne benɔɔ di esa mesa me Yezu Klisto sama ɔ*. ⁴Be naaka bet etep etsik e me. Me eedyeebaghaapee be, ye tok mam ne mam, ye é dɔɔ ne bot e ezeɲa mendjaala djas di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ eebaaghaapee be. ⁵Swoska dɔɔ ne bot e zeeɲa mendjaala di eseeɲa pe yɔɔɔ e. Swoska mɔn-nyaagam Efayinet me di ekwyel ɔ, nye nadi é mot meken nakan edum e koɲ ne Yezu Klisto pe tɔ kyee dik Azi ɔ. ⁶Swoska Maali, mot nadyeebawa lyem tɔ mesa etep'en ɔ. ⁷Swoska pe Andolonikus be ne Zunyas bot e mebyel mam, bot e bis ne benɔɔ nadi tɔ membok ɔ. Bɔɔ djas bebá é bot e lwoma ee bot di edje duu ebuepe ɔ. Ye é bɔɔ e naleedum koɲ ne Yezu Klisto esok ne nam.

⁸Swoska Apilyatus mon-nyaagam me di ekwyel to esa mesa me Gheŋ ɔ. ⁹Swoska Ulbe, mot bis ne benɔɔ di esa mesa me Yezu Klisto sama ɔ, dɔɔ ne Sitisis mon-nyaagam me di ekwyel ɔ. ¹⁰Swoska Apeles, mot nalyaal bot popoopwon naá, nye eezedum koŋ'e ne Klisto ɔ. Swoska bot e mebyel me ndjaŋ e Alistobul. ¹¹Swoska Eelodiyɔn, mot mebyel mam. Baaswoska dɔɔ ne bot e ndjaŋ e Naasis di edum koŋ ne Gheŋ ɔ. ¹²Swoska Tiilifen be ne Tiilifɔɔɔ, boa di esa mesa me Gheŋ ɔ, baaswoska Peesid kel'am me di ekwyel ebuepe ɔ, nye naadyebawa lyem elyelepe to mesa me Gheŋ. ¹³Swoska Lufus', mot-mesa e Gheŋ nasée ɔ. Baaswoska dɔɔ ne nyeeɛ, mot me di ebee nye daa nyaagam ɔ. ¹⁴Swoska pe Aseekilit, ne Felegɔn, ne Eelmes, ne Patolobas, ne Eelmas, zenɔɔ bon-nyeeɛ bɔɔ djas bot e zedum koŋ ne Zeeb di sama ne nɔɔ ɔ. ¹⁵Baaswoska dɔɔ ne Filolɔɔɔ be ne Zuli, ne Neele be ne kel, swoska Oleepas, zenɔɔ bot djas zedum koŋ ne Zeeb di sama ne nɔɔ ɔ. ¹⁶Swoselka pak'en ne mebeedela daa bon-nyeeɛ to edum e koŋ ne Zeeb di esa e. Bot e ezeega mendjaala e Klisto djas eeswos bin.

Edulaa melo yii mesik

¹⁷Me epedjaala ne nen bon-nyeeɛ, bi é kobaka ne bot djas di ewa mbek ne ezem to sama bot e zedum koŋ ne Zeeb ɔ, bot e di esaa naá, bi liig Zeeb koŋ ne ebyen é medjek me bi nadjek e. Dika etsetaepe ne nɔɔ, ¹⁸eteé naá, mbi binɔk bot àasa mesa me Klisto Gheŋ'enaka. Tin, be sa mesa é étep emɔ bɔɔ met! Mbée mekpa mɔɔ, ne eleŋ e mekoŋ mɔɔ, ye é étep ekɔɔ bot e di àatselal ɔ. ¹⁹Bot djas ne gu elooba e len ne Gheŋ. Me ne myaala étep'en, tin, me epekwyel naá bi di betsoŋ e bot étep esa enem esa, esa e deé, ààbe esa e ebiyo. ²⁰Zeeb, mot di esuk e egwyem ɔ, nye moo aanyal Satan si meko men.

Beta naá, enem ne embée Gheŋ'enaka Yezu di ne nen!

²¹Timote mot bis ne ne di esa mesa ɔ eeswos bin, dɔɔ ne Lusys, ne Zasɔn zenɔɔ Sosipateed bot e mebyel mam.

²²Ye é mam, Teetyus e di ekwyal bin mekana mak, me eeswos bin ne din e Gheŋ, mot di esa naá, mena dika to egwakel ɔ.

²³Ghayus, mot me sulal pe daa le ɔ eeswos bin. Ye é pe daa le e bot djas di eseeɛga é mendjaala. Eelast mot di enɔɔ epata to ghaada be ne mon-nyeeɛ'ena Kaltus ɔ eeswos bin*.

[²⁴Beta naá, enem ne embée e Gheŋ'enaka Yezu Klisto di ne biyo djas. AMEN.]

Pɔl epeduwal Zeeb

²⁵Djhoobulalka bhɔɔ ne Zeeb, mot di ne ghwyil edje bin meghaaz, étep bi needi ghiŋ to edum e koŋ e len, daa me di egoola bin to Mbée Bhaadal ko esu e Yezu Klisto e. É gheŋ sok, Zeeb nabe é ààtel bot ekwosak e le, nye naasyel ye. ²⁶Nenak yak, nye eetel ye popoopwon to bemekana me bengoolle e mekpa daa Zeeb na kɔm-kɔm nalée e. Tin, bot e membyak djas eegwak mekpa menek, étep be needum koŋ ne ne, ne elooba ne ne.

²⁷Djhoodjeka duu ne Zeeb ne din e Yezu Klisto, nyey mot di kɔm-kɔm sii ne kɔm ɔ, AMEN!

Mekana e Pɔl yii Meken nye nakwyal bot e ghaada

Koolet e

Eniel

Pɔl nakus zɛɛga mendjaala bot e Koolet é, é mɛdjoŋ mɛ ebá yii egoola Mbɛɛ Bhaadal. Ghaada Koolet é boo ghaada tɔ eghaada di kɔ kyee dik Gheles e. Ghaada Koolet vu é nɛ mɛbhoŋ mɛ ebá nye di nɛ ye e. Ghaada tak nɛ bu ekwom nɛ bedjel e bot. Bete nɛ bot kɔ dɛl e tak nabe é nɛ embee mɛfulu.

É gheŋ tak, bot e Koolet nadi edu membi mɛ etɛp mbɛs, nɛ ezɛɛga mendjaala mbɛs-mbɛs. Bete nɛ ekeletye nadi edu mendjaa mɛ mendjaala menek, ɛsok nɛ bɛ nɛ dum koŋ nɛ Yezu.

Pɔl naagwak embee menduk mɛ bot e zɛɛga (1.11) nɛ (7.1). Bot e ghaada Koolet nadi é zɛm-zɛm dum nɛ etɛp bɛ nadi eboma nɛ ye e, zɛnɔɔ egwakel dum nɛ edhiiti membi mɛ ezɛɛga mendjaala menek. Tɔ dhiiti mɛkana mɛ Pɔl nakwyal sok e, ye nabe é nye naalii kɔ ɛsu e tsik mezo mɛ bot e Koolet. Beeka ekyes e mɛkana mɛ Pɔl nakwyal bot e Koolet e:

Tɔ mɛlaŋɛl mɛ mɛken keyaka nɛ yii ená (1–4), Pɔl epɛlii nɛ ekeletye ghaada Koolet nɛ bot e nagoola bɛ Mbɛɛ Bhaadal ɔ. Mɛwɔ tɔ zɛɛga mendjaala eesa náá, bot beka. Mot nɛ mot nadi ekɛm e, mot nalyo nye Mbɛɛ Bhaadal é mɛken ɔ (1.10–13; 4.6). Tin, ye nabe é, bɛ naadjisa náá, sa di nɛ boo metɔŋ yii Mbɛɛ Bhaadal di egoola e, ye é náá: Klisto, mot-lwoma e Zɛɛb naabemaa é mɛlaaba. *Bhaadal di egoolaaa náá, Yezu naagwye mbema é mɛlaaba e, bot e bɔs ààdyee-bamyaal ye ɛnyɛɛpe tɔ etsoŋ e bɔɔ* (1.18–2.15). Bɛ nabe é ààdi egu náá, bot e lwoma e Yezu djas é bot e mesa e Zɛɛb, bɔɔ djas sa é mesa mɛ wat (3).

Kana nɛ (5.1–11.16), Pɔl epɛbɔɔza dum nɛ etɛp bot di esa e, *nye epɛlɛɛ dɔ́a ekeletye di peka e* (9). Édi nɛ din e keletye, da wɔ é di nɛ embee mɛfulu, ye aanàkwaamyaalaa tɔ zɛɛga bot e mendjaala (5–6). Pɔl epɛbaabɔɔza nɛ ekya dum nɛ etɛp eba (7), kɔ ɛsu e mɛfulu mɔɔ dum nɛ metiŋ mɛ bebhaab bɔɔ (8–10). Tɔ etɛp binek djas, nye epɛlɛɛ nɛ ekeletye náá, bɛ gek bɛsɔ bɔɔ ghoŋ, nɛ ɛdje é bɛ duu.

Kana nɛ (11.17–14.40), Pɔl epɛlii dum nɛ dɔ́a mɛfulu mɛ ekeletye e zɛɛga mendjaala mɛ di egoka nɛ ɛdi e. Nye epɛdul bɛ mɛlɔ dum nɛ esa di ewa zyaala tɔ bot e. Nye epɛbaŋa bɛ sa di esa náá, *bot e zɛɛga mendjaala di mot ngɔt e*. Mot nɛ mot nɛ val tɔ zɛɛga mendjaala. É di'enek, ekeletye moo é dɔ́a nyel mot ngɔt. Ekyes e nyel djas é nɛ ye mesa mɛ nye di esa tɔ zɛɛga nyel e. Kwyl é di ɛdjeɛd mɛfulu mɛ bot tɔ zɛɛga mendjaala (13).

Pɔl epɛbaalɛɛ náá, Zɛɛb naagomal Yezu tɔ ɛsyee, *náá dhiiti dwoɔ bot e naze-gwye ɔ, bɛ waagom pe*. Tin, ye bɛ náá ekeletye epɛdum koŋ nɛ ye ɔɔ, tsikɔɔ nɛ ɛdum e koŋ e lɔɔ nɛ Zɛɛb é nɛ metɔŋ (15).

Dáa tɔ bemekana me djas, yak mekana pe zosi é ne mebhhaal ne bemeswosel (16).

Bot e Koolet tok ekeletye di náá, be é ne embee mefulu e. Bela náá, Pɔl epebulal bhɔɔ ne Zeeb kɔ esu e lɔɔ (1.4-9). Bot ne boma ne mezuk ne edjak tɔ ezeeɔa mendjaala djas. Ye nakoozodi deenek, Zeeb epetetɔ ne esa enem esa be, ne elee ne ekeletye náá, be di tɔ tete esosoob.

Meswosel

1 ¹Ye é mam Pɔl, mot Zeeb natɔ tɔ ekwosak e le náá, me di mot-lwoma e Yezu Klisto ɔ. Ye é bis ne mɔn-nyeeɔena Sɔsten.

²Me kwyal mekana mak é étep bot e zeeɔa mendjaala ghaada Koolet, biyɔ, bot e Zeeb nasa náá, bi di bot e edee étep edi sama wat ne Yezu Klisto ɔ. Bi é bot e na dee, biyɔ ne bot djas di kɔ mel me di etuwal din e Gheɲ Yezu Klisto, nyey é di Gheɲ'ɔɔ, ne ebaadi Gheɲ'enaka. ³Beta náá, bi bela enem ne embee, ne egwyem e Zeeb Seeɔenaka ne yii Gheɲ Yezu Klisto.

Enem esa ee bot di ebela dum ne Klisto e

⁴Deenek, me epebulal bhɔɔ ne Zeeb'am melu djas étep enem ne embee ee nye nasa bin dum ne Yezu Klisto e. ⁵Tin, tɔ egwakel e len ne Yezu Klisto, bi naazedjeaa mekee djas, daɲ-daɲ é yii egu etseetse ne yii egoola Mekpa e Zeeb. ⁶Ye nabe é, bis naabana bin etep ee Klisto nasa e, deenek, bi eemyaal ye enyɔɔpe. ⁷Tin, biyɔ bot e di ebhwood ewala e Gheɲ'enaka Yezu Klisto aatuula e, sa ekee wat ààwyii tɔ len. ⁸Ye é nyey e kwaadje bin ghwyil edi tɔ epiki, kekum dwoo mesik me bɔs. Ye é deenek é be aadi ààbela sa be aapit bin é ewala Gheɲ'enaka Yezu Klisto aazyee e. ⁹Zeeb mot nadjoo bin náá, bi needi tɔ egwakel ne mɔn'e Yezu Klisto Gheɲ'enaka ɔ, nye waasa sa nye nakek e.

Zyaala tɔ ndjaa mendjaala

¹⁰Bɔn-nyeeɔ bam, me epedjaala ne nen ne din e Gheɲ'enaka Yezu Klisto náá: Gwakelka, sa bi àadi ne zyaala pak'en, dika tɔ egwakel ne lyem wat, da bi é di ne esiiza wat, zenɔɔ egeka wat. ¹¹Bɔn-nyeeɔ bam, me lii deenek é etee náá, me gwak ne bot e mebyel e Kolowe é náá, ye moo é ne zyaala pak'en. ¹²Gwakeka sa me di ekwyel elee bin e: Pak'en, bedhiiti bot epeke náá: «Mam é mot e Pɔl!» Bak náá: «Mam é mot e Apolɔs!» Bak bedhiiti náá: «Mam é mot e Pyee!» Deenek, bak bot kake é náá: «Mam é mot e Klisto!» ¹³Egeka bin é náá, Klisto é ne ghwyil ekanjaa epes-epes é? Ye é Pɔl e nabemaa é melaaba étep'en é? Bi naduwa Zeeb é ne din e Pɔl é? ¹⁴Me epeghaarpe Zeeb etee náá, pak'en, ye tok ne mot me naduu nye Zeeb, ye di ààbe Kilipus ne Ghayus bot e mam naduu ɔ. ¹⁵Tin, mot tok ne ghwyil eke náá, bi naduwa Zeeb é ne din e lam. ¹⁶Deenek, ye é tseetse náá, me naaduu bot e mebyel e Stefanas Zeeb. Bhii tak, me ààbee náá, me naaduu bedhiiti bot Zeeb. ¹⁷Etee náá, Klisto nabe é ààlwom me náá, me keduu bot Zeeb. Tin, nye nalwom me é náá, me kegoola Mbée Bhaadal. Deenek, sa me ààgoola ye ne etsoɲ e bot e bɔs, ye epedi é di deenek ɔɔ, esyee e Klisto kɔ melaaba kadi é ààbe ne mebwala.

Yezu Klisto é mebwala ne etsonj e Zeeb

¹⁸É mis me bot e zewo ze ɔ, elyo bot dum ne esyee e Klisto kɔ melaaba é dhatyee melyet. Tin, ye kabɛ bisɔ bot e di edu ze tsik ɔɔ, bis bee é náá, elyo bot dum ne esyee e Klisto kɔ melaaba é mebwala e Zeeb. ¹⁹Ekwyala lee é náá:

«Me waapul etsonj e betsonj e bot,

me waasaab metselal me bot e metselal*.»

²⁰É di'enek, tsonj mot kadi tin paa? Mot metselal kadi tin paa? Mot di egu elii enyɔɔpe é ewala elak kadi tin paa? Bi ààbee tin náá, Zeeb naazelyaal náá, etsonj e bot e bɔs é dhatyee melyet é?

²¹Tin, Zeeb tɔ etsonj be, nye ne gu náá, bot e di kɔ bɔs ɔ, tok ne ghwyil egu nye ne etsonj bɔɔ bemet. Dum ne tep tak e, Zeeb namyam etsik e bot e di emyaal melyo me esyee e Klisto kɔ melaaba, yii bis di egoola e. Melyo me tak é ne bedhiiti bot e dáa melyet. ²²Deenek, bot e mbyak eYuda saɲ é mevyekele. Ye kabɛ bot e mbyak eGhelek ɔɔ, bɔɔ kasɲ é etsonj. ²³Ye kabɛ bisɔ ɔɔ, bis lyo bot é esyee e Klisto kɔ melaaba. Tin, ye é ne bot e mbyak eYuda e melee, ye kadi é dáa melyet pe daa bot e membyak me sis. ²⁴Tin, dum ne bot e Zeeb nazedjoo ɔ, ye nakoozodi bot e mbyak eYuda neghu bot e di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ, Klisto é di ne mebwala ne etsonj e Zeeb. ²⁵Etee náá, etep e Zeeb ee bot di ebee náá ye é melyet e, ye é etep ee di ne etsonj dhaa etsonj bɔɔ e. Deenek, esa e Zeeb ee be di ebee náá, ye tok ne ghwyil e, ye eedhaa bot e bɔs ne ghwyil.

²⁶Tin, bɔn-nyeeɔ, beeka mbi bot bi di e, biyɔ bot e Zeeb nazedjoo ɔ. Dika menyel men, etee náá pak'en, ye tok ne mbula bot di ne etsonj, ne mebwala neghu bedhil e bot. ²⁷É di'enek, Zeeb kasée é sa di é mis me bot dáa melyet e, étép edje sen ne betsonj e bot. Nye kanɔɲ é sa di ààbe ne ghwyil é mis me bot e bɔs e, étép edje sen ne bot e di ebee náá, be é ne ghwyil ɔ. ²⁸Tin, nye naasée bot e di ebeaaa é mis toto ɔ, bot e di ebhinaa ɔ, neghu bot e di ààval dhiiti sonok é mis me bot e bɔs ɔ, étép epul dék esa ee bot e bɔs di ebee náá, ye é ne boo metɲ e. ²⁹Deenek, ye tok ne dhiiti mot kɔ eko e bɔs di ne ghwyil eghee nyel é mis e Zeeb. ³⁰Zeeb nasa deenek é, étép nye neewa bin tɔ egwakel ne Yezu Klisto. Nye naasa náá, Klisto di ne nena etsonj di edus pe daa le e. Kɔ esu e Klisto, Zeeb eesa náá, mena dika epiki e bot. Nye sée mena e, étép mena needika bot be, ne epek mena tɔ mesyem. ³¹Ekwyala nabela esuk é kɔ mekpa mak: «Ye be náá, mot epekwyel eghee nyel ɔɔ, nye goka é ne eghee nyel e dum ne sa Gheɲ di esa e*.»

Pɔl naagoola bhaadal esyee e Klisto kɔ melaaba

2 ¹Bɔn-nyeeɔ, é gheɲ me nazye pe daa len, zelee bin esa e Zeeb nadi tɔ sɔ e, me ààpalii ne nen tɔ mekpa di ekoola e, ààbe-beak ne mekpa me di elyaal egu e lam e. ²Etee náá, ye nabe é me eezeke náá, tɔ bim melu me mena aadika sama e, me aanàsaa egu e dhiiti sonok bhii Yezu Klisto, bhis esyee e Yezu Klisto é melaaba. ³Dum ne tep tak é me zye pe daa len, ne mesila djas epwak ne bwoo. ⁴Deenek, mekpa mam ne melyo mam nabe é ààbe etsonj e bot e bɔs, ye nabe é mebwala me Sisim na Dee nadi elyaal popoopwon tɔ esa ee

mē nadi elii ε. ⁵É di'enek, edum ε koŋ ε len nē Zēeb tok kō etsoŋ e bot ε bōs, ye é tō mebwala ε Zēeb.

Etsoŋ e Zēeb

⁶Mē nē lyo mesa mē etsoŋ nē ekeletye di nāá, bē eezewoozal tō edum ε koŋ nē Zēeb ɔ. Ààkabe etsoŋ e bōs'ak, ààkobe-beak yii begheŋ e di ekok kō bōs'ak ɔ, ye di nāá, ye aadiib ε. ⁷Ààbe, mē goola wak é etsoŋ e Zēeb nadi syela ε, yii bot nadi ààgu ε. Zēeb naazekoobal etsoŋ e tak esok nē bhwak nē kusel, éteŋ mena needika tō duma ye. ⁸Ye tok nē dhiiti begheŋ di ekok kō bōs'ak di egu etsoŋ binek ɔ. Tin, bē epedi egu ye ɔ, pe bē nabe é ààbem Gheŋ, mot di nē duma ɔ, é melaaba. ⁹Tin, dāa Ekwyala di elee é:

«Sa di nāá, mot dinaa ààpabee,

ààkogwak-gwakak ε,

sa di nāá, mot dinaa ààpasimza ε,

Zēeb nakoobal ye é éteŋ bot ε di ekwyel nye ɔ.»

¹⁰Ghuna, ye é nē biso ε, sa Zēeb nazelyaal é ze Sisim ε. Tin, Sisim na Dee é nē ghwyil esaj egu ε mepek mē Zēeb djas, dɔɔ nē yii di tō so ε. ¹¹Ye kabe mot ɔ, eze di egu egeka e lyem mot, ye di ààbe sisim mot nyey nye emet ɔ. Ye é tyee wat nē Zēeb, eze di egu egeka e Zēeb, ye di ààbe Sisim Zēeb nyey nye emet ɔ. ¹²É di'enek, mena nabe é ààbelaka sisim bot ε bōs. Tin, mena nabelaka é Sisim di edus pē daa Zēeb ε, etee nāá, mena neegu mekee mē Zēeb nazedje mena yii toto ε. ¹³Tin, mena ààlyoka bot nē etsoŋ e bot ε bōs, mena lyoka bot é nē etsoŋ ee Sisim Zēeb di elyaal mena ε. Ye é deenek é mena di ekaada etseetse e Sisim nē bot ε di nē Sisim tak ɔ. ¹⁴Tin, mot di ebun metselal mē ɔ, nye tok nē ghwyil emyaal etseetse ee Sisim Zēeb di elyaal ε. É di'enek, etseetse e Sisim Zēeb é pē daa yenok mot é, dhatyee melyet. Nye aanàbela etsoŋ etiibal ε ye, etee nāá, ye é nē Sisim Zēeb ε mot di nē ghwyil etiibal eteŋ e Zēeb. ¹⁵Tin, mot di nē Sisim Zēeb ɔ, nye é nē ghwyil etiibal eteŋ djas, saabegɔs kadi é, mot tok nē ghwyil etiibal nye. ¹⁶Tin, Ekwyala lee é nāá:

«Eze di egu esiiza e Gheŋ?

Eze di nē ghwyil edje nye melyo?»

Tin, menabelka, menaka é nē esimza e Klisto.

Keletye é mot-mesa ε Klisto

3 ¹Tin, nē tseetse, bōn-nyeeŋ bam, é gheŋ mē nadi pē daa len ε, mē nabe é ààlii nē nen dāa mē di elii nē bot ε di nē Sisim Zēeb ɔ. Ye nabe é, mē eelii nē nen dāa bot ε bōs, bot ε di nāá, bē é etɔɔ tō edum ε koŋ nē Klisto ɔ. ²É gheŋ tak, mē nadee bin é medii mē mebel. Mē nabe é ààdee bin nē edee na lyel-lyel etee nāá, bi tok nē ghwyil enyaab edee na lyel-lyel. Bela nāá, nenak yak, bi dinaa ààpabela ghwyil tak, ³etee nāá, bi dinaa nē mefulu mē bot ε bōs. Bi dinaa nē zok nē mēwɔ pak'en! Eseseē binek djas ààlyaal tin nāá, bi é nē mefulu mē bot ε bōs é? Yenek djas lyaal é nāá, bi ke é tō ekwosak ε epuud.

⁴É sok mot ngot pak'en di eke nāá: «Mam é mot ε Pɔl», dhiiti nāá: «Mam é mot ε Apolɔs» ε, bi ààbee nāá, bi sa tin é, dāa bot ε bōs'ak é?

⁵É di'enek, Apolɔs é ze? Pɔl é ze? Bisɔ djas é bot ε mesa e Zēeb, bi dhaŋ ε é ze ye etee nāá, bi needum koŋ nē Zēeb. Tin, mot nē mot sa é mesa mē Gheŋ

nadje nye ε. ⁶Mam nabe é bhek tɔ bɔs, Apolɔs kaso é médii. É di'enek, Zeeb é di esa náá bhek wyee. ⁷Deenek, mot di ebe bhek ɔ, ne mot di eso médii kɔ bhek ɔ, be ààval dhiiti sonok. Ye é Zeeb mot di esa náá, bhek wyee ɔ, di eval. ⁸É di'enek, mot di ebe bhek ɔ, ne mot di eso médii kɔ bhek ɔ, be é djala. Tin, Zeeb aadje mot ne mot efute é dum ne mesa me. ⁹Deenek, bis é bot ε mesa ε Zeeb, tin, biyɔ kadi é, pyeeb ε Zeeb.

Biyɔ pe é baadi ndjaa-Zeeb. ¹⁰É di'enek, dáa ekée ε Zeeb nadjeaa me ε, me eesum ghus-zumal ndjaa dáa tete sumel mendjaa. Nenak yak, dhiiti mot eesum epap kɔ ghus-zumal tak. Tin, mot ne mot ekobaka ne tyee nye di esum ε. ¹¹Etee náá, ghus-zumal naazesumel: Ye é Yezu Klisto. É di'enek, dhiiti mot tok ne ghwyil ebaakan dhiiti ghus-zumal sis. ¹²Tin, kɔ ghus-zumal tak, bedhiiti bot é ne ghwyil ε sum yɔbɔ ne ekok ε lɔɔd, ne gwooz di esaaa ne ye epata ε, ne mekok me metaj. Ye kabe bedhiiti bot ɔ, be é ne ghwyil esum ne ele, ne esɔsela eka neghu ne mebo. ¹³Tin, dwoo epée, mesa me mot ne mot aanyen popoopwon. Etee náá, dwoo lɛeg aadi é ne boo du, tin, du tak é waalyaal kwaambi mesa me mot ne mot nasa ε. ¹⁴Ndjaa mot ε dikaa, da ye é pyet ne megoo me du ɔ, tin, mot tak aabela efute e mesa me. ¹⁵Tin, ndjaa mot ε kadikaa, da ye é bik ne megoo me du ɔ, mot yenɔk aanàbela efute e mesa me. É di'enek, tsik'e aadi é dáa mot pekaa tɔ ngel du ε.

¹⁶Deenek, bi ne gu enyɔpe náá, bi é ndjaa-Zeeb, tin, Sisim Zeeb é tɔ len. ¹⁷É di'enek, mot ε pul ndjaa-Zeeb ɔ, Zeeb aatwak nye. Etee náá, ndjaa-Zeeb é dee, tin ye é biyɔ ε di ndjaa-Zeeb tak.

Tete etsonj

¹⁸Tin, sa mot ààkɔ nyel'e: Mot ngɔt tɔ len ε di ne egeka náá, nye é tsonj mot é mis me bot ε bɔs'ak ɔ, ye goka é nye di mot melyet é mis mɔɔ, étep nye neebela tete etsonj. ¹⁹Etee náá, etsonj e bot ε bɔs é dhatyee melyet é mis ε Zeeb. Tin, Ekwyala lɛe é náá: «Zeeb met betsonj ε bot é ne laab mekpa me nuub'ɔɔ met.» ²⁰Deenek, Ekwyala baalee é náá: «Gheɲ ne gu esiiza e betsonj ε bot, nye ne gu náá, ye ààval dhiiti sonok.» ²¹Tin, ye ààgoka náá, mot ghee nyel kɔ esu ε bot ε epuud. Etee náá, djas é yebo: ²²ye nakoozodi Pɔl, Apolɔs, Pyeed, neghu bhwak djas, tsik neghu esyee, ewala bot di'aak neghu yii di ezye'enek, djas é yebo. ²³Tin, bi é bot ε Klisto, Klisto kadi é mot ε Zeeb.

Bot ε lwoma ε Klisto

4 ¹Bot goka é ne ebee bis é, dáa bot ε mesa ε Klisto. Bis é endɔmbe ee nazenεegaa, étep egoola etseetse e Zeeb nadi syela ε. ²Zuka ne sa di ewaabaa ne ndɔmbe é náá, nye di sosoob. ³Ye kabe mam ɔ, ye nakoozodi náá, biyɔ é di epée me, neghu me péεaa é sok bhwoob betetep, lyem'am ààbem ba ne dhiiti sonok. Ye é tseetse náá, me tok ne ghwyil epée nyel'am mam emet. ⁴Deenek, me ààbem ba ne dhiiti sonok. Tin, ye ààkwyel eleε náá, me ààpasa dhiiti mbee sonok di ne ghwyil edje me ndje ε. Ye é Gheɲ ε di tetep'am. ⁵Dum ne tep tak ε, ye di náá, sa bi ààpée mot esok ne ewala ε Gheɲ ne ekum. Tin, gwaalka Gheɲ pookotuula, etee náá, nye aazewyisal tɔ gwey etep djas nadi tɔ ghooghom ε, nye aazelyaal embee esiiza ee di tɔ ebhum elyem e bot ε. É di'enek, Zeeb aaduwal mot ne mot é, dum ne mesa me nye nasa ε.

⁶Bɔn-nyeeg, dum tep me lee wak e, me eenɔ bis ne Apolɔs tyee geka, étep bi neetiibal esuk e mekpa mak. Dhiiti kana di eke náá: «Mot goka é ne esa é, sa Ekwyala di eleé e.» É di'enek, sa dhiiti mot pak'en ààdi ne egheea nyel, étep ekem nwyak mot, da bhina nwyak mot. ⁷Tin, étep yé wɔ di ebun náá, wɔ eedhaa bɔɔ besɔ bɔ? Esa djas wɔ di ne ye e, ye tok Zeeb nadjé wɔ? Dáa ye di deenek é, haaa étep yé wɔ di ne egheea nyel ekee wɔ nabe é ààdjeea-djeak?

⁸Nenak yak, bi ezezebela esa djas elyem bin nadi ekwyel e, bi moo é bot e mevú. Deenek, bi moo é edi bemekoozi, bela náá, bisɔ tok edi bemekoozi. Tin, ne tsætse me kwyel é náá, bi di bemekoozi, etee náá, bisɔ pe needi bemekoozi dáa biyɔ. ⁹Deenek, me bee é ekee náá, Zeeb naaneeg bisɔ bot e lwoma é di mesik. É mis me bot, bis é dáa bot e zeneegaa kuku ebwak étep egóaa ɔ. Me ke deenek é etee náá, bhwak djas moo é ghwyé ne mis kɔ les, étep ebee sa aasael ne nes e. Ye tok bot ne bot, ye é dɔɔ ne efofop. ¹⁰Bisɔ é bot e mɛyét kɔ esu e Klisto. Deenek, biyɔ kadi é betson e bot tɔ égwakel ne Klisto. Bela náá, bot bee é náá, bisɔ é betsak-bel. Tin, biyɔ, bi ke é náá, bi é bot e di ne ghwyil ɔ. É di'enek, bisɔ epebhinaa, biyɔ kadi é eduwala! ¹¹Kum ewala elak nenak, bis epezuk ne za, bis epegwyé ne gwyes medii, ne eduuba. Deenek, bis epebiaa, bis ààdi é di wat, bis é ghooghon ebat-bat. ¹²Bis epesa mesa me na lyel-lyel, étep bis neebela sa dek. É sok be di elee bis e, bis ne djaala Zeeb náá, nye sa be enem esa. É sok be di etiig bis e, bis ne maad. ¹³Tin, é sok bot di elii ebiyoeppe ne nes e, bis yala be é ne metela djas. Deenek, be kabee bis mos kɔ éko e bɔs e, dáa ekwyiid, neghu dáa bot e mendi.

Pɔl epelii ne bɔn be nye dyeebakwyel ɔ

¹⁴Me ààpakwyal bin mekana mak étep edje bin sen. Me kwyal bin mekana mak é, étep edul e bin melɔ, dáa bɔn bam me di ekwyel dhaa tye ɔ. ¹⁵Deenek, bi neegu náá, bi nakoozodi ne bedjeedel bemil-kam (1 0000) tɔ tsik bi di ne ye ne Klisto e, bi aazodi é ne seeg ngɔt. Etee náá, é gheɲ me nazegoola bin Mbée Bhaadal é sok meken e, mam e nakadi seeg'en tɔ tsik bi di ne ye ne Yezu Klisto e. ¹⁶Deenek, me epedjaala ne nen, banaka mesa me me di esa e. ¹⁷É di tak e, me dhis bin Timote mɔn'am me di ekwyel ɔ, nyey mot di sosoob tɔ edum konɲ ne Gheɲ ɔ. Nyey é kwaalee bin metiɲ me di edjeed me tɔ tsik bis ne Yezu Klisto e, ne dáa me di elyo é edi djas tɔ mendjaa me mendjaala e.

¹⁸Bedhiiti bot pak'en naazewa ebet náá, me tok ne ghwyil ebaazyé zébee bin. ¹⁹Tin, Gheɲ e kwyel ɔɔ, ye kalik é batsa me zye pe yebɔ. É gheɲ me aazyé e, mesa mam aanàsik egwak-gwakak sa bot e mebet binɔk di elii e. Ye goka é me gu dɔɔ ne ghwyil mebwala me be di esa mesa mɔɔ ne ye e. ²⁰Etee náá, Eyon e Zeeb tok eleɲ e nuub toto, tin, ye é etep e mebwala. ²¹Bi kwyel dáa? Bi kwyel é náá, me zye pe daa len ne ghwyes ohoo, neghu me zye ne mbée lyem tɔ kwyel, ne metela djas?

Mbee mefulu tɔ zeeɲa mendjaala

5 ¹Ye epegék é edi djas náá, ye é ne mezo pak'en. Mbi mezo me di náá, bot e di ààdum konɲ ne Zeeb ɔ, ààsa e. Tin, ye epegék náá, mot ngɔt pak'en epeke emwaaz ne mwaa seeg! ²Tin, bi epekel ebet kɔ tak! É di waanyɔ náá, bi di ne ghoɲ tɔ elyem, da bi é sɔ mot sa kwaambi yenek embee esesee pak'en ɔ. ³Ye kabe mam ɔɔ, tɔ epuud, me é etsetaepe ne nen, tɔ sisim, menaka é é di

wat. Tin, ne din e Yezu Klisto, me eezepée mot sa kwaambi yenek tep ɔ, ekee menaka é sama. ⁴É gheɲ bi di eséega ne din e Yezu Gheɲ'enaka e, da mebwala me é di tɔ len e, é di'enek, sisim yam aadi é sama ne nen pe. ⁵Ye goka é náá, bi seeb mot'enɔk é membo me Satan. Eteé náá, tsik epuud be neegwye, da sisim ye é bela tsik dwoó Gheɲ aabula e.

⁶Bi ààgoka ne esa ebet! Ye é ne dhiiti kana wat di elée náá: «Ba mɔɔ leviid batsa ne sa náá, tsim faalin di esaaa mapa ne ye e, ghamta^b» ⁷Tin, diska mendi me pu leviid na mwa yii mesyem men, eteé náá, bi needi bot e na deé. Deenek, bi kadi é dáa tsim faalin na bes di ààbe ne leviid e. Bi moo é bot e na deé, eteé náá, Klisto nazegwye é étep'en. Nyey é di mɔn bhata nakaaa é ebyon e Pak e. ⁸Deenek, djhoobɔlka ebyon e lenaka, ààbe ne emapa nasael ne leviid na mwa yii syem ne mbee lyem e. Tin, djhoobɔlka ebyon e tak ne emapa di ààbe ne leviid e, emapa ee di ààbe ne edhuud e, emapa e etseetse.

⁹Tɔ dhiiti mekana me me nakwyal bin e, ye nabe é, me eelée ne nen náá, sa mot ààdi sama ne bot e mezo. ¹⁰Deenek, ye ààkwyl elyaal náá, me nalii é ne bot djas di tɔ embee esesee ɔ, bot e mezo, bot e ndɔɔzo, bot e djii, bot e di eduwal benaghise ɔ. Ye é pe be deenek ɔ, pe ye goka é bi dus kɔ bɔs. ¹¹Me kwyl é elée bin náá, ye be náá, mot e di edjóoa keletye, da nye é baadi mot mbee tsik ɔ, sa bi ààdi sama ne ne. Mot tak é ne ghwyil edi: Mot mezo, mot ndɔɔzo, mot di eduwal benaghise ɔ, mot mebhkel, mot elangi neghu mot djii. Sa bi ààde edee é di wat ne mbi yenɔk mot.

¹²⁻¹³Ye kabé é náá, mam é di epée bot e di ààdum koɲ ne Klisto ɔ? Ohoo, ye é Zeeb e kwaapée be. Biyo é di egoka ne epée bot e bi ne benɔɔ di tɔ ndjaa mendjaala me wat ɔ. Ye é dáa Ekwyala lee é náá: «Sɔka bembée e bot pak'en*.»

Etanɔl pak ekeletye

6 ¹É sok mot ngɔt pak'en di ne tep ne mɔn-nyeeɲ e, haaa étep yé nye kesaa betetep di ààgu Zeeb ɔ? Ye àànyɔ deenek. Ye goka é náá, nye kelee tep tak pe daa bot e zedum koɲ ne Zeeb ɔ. ²Bi ààgu náá, ye é bot e zedum koɲ ne Zeeb e kwaapée bot e bɔs é? Ye be náá, biyo e kwaapée bot e bɔs ɔ, haaa étep yé bi di ekat epée ba bɔɔ etep? ³Bi ààgu náá, mena waaboopéeɲa efofop é? Haaa mena aadi ààkwak epée bɔɔ etep di kɔ eko e bɔs ɔ dáa? ⁴Tin, é gheɲ bi di ne mbi bɔɔ metap deenek pak'en e, bi dyeebatɔ é kesaa betetep e di ààgu Zeeb ɔ. ⁵Me ke é náá, ye ààsa bin sen é? Pak'en, ye tok ne tsoɲ mot ngɔt di ne ghwyil epée tep di pak bi ne mɔn-nyoog e? ⁶Haaa étep yé mot di kepit mɔn-nyeeɲ sok bhwoob betetep e di ààgu Zeeb ɔ?

⁷Deenek, é sok bi di ne bɔɔ metap pak'en, da bi é kesaa betetep e, ye lyaal é náá, bi é ne ndje. Tin, mot e sa wɔ ebiyo ɔ, neghu e djii esa bɔ ɔ, wɔ goka é ne emaad. ⁸Tin, guka náá, ye é biyo bemet e di esa ebiyo, biyo e di edjii esa e bɔɔ besɔ bin. Tin, ye é deenek e bi di esa ne bɔn-nyeeɲ bin! ⁹Bi ààgu náá, bot e di ààdi bot e epiki ɔ, be aanàkwaani tɔ Eyon e Zeeb é? Nàkɔɔka menyel men, guka náá, bot e mepam, bot e di eduwal benaghise ɔ, bot e di esa mezo ɔ, bot e di edi meba ne besɔ bɔɔ botom ɔ, ¹⁰bot e djii, bot e ndɔɔzo, bot e elangi, bot e mebhkel neghu bot e mbee mepek, be aanàbela di tɔ Eyon

b 5.6 Pɔl kwyl elyaal wak é náá, syem mot ngɔt é ne ghwyil pul bot djas tɔ zeeɲa mendjaala, dáa pu leviid di eghamta tsim faalin djas e. * **5.13** Det 17.7

ε Zeeb. ¹¹É gheñ sok, bedhiiti bot pak'en nadi esa embee etep binek. Tin, bi naazedisaa edhuud, bi naazeséaa, da neegaa é ngwoob étép mesa ε Zeeb. Ye naazesa náá, bi di bot ε epiki é mis ε Zeeb ne din ε Gheñ Yezu Klisto é ze ε Sisim Zeeb'enaka.

Nyel mot é ndjaa Sisim

¹²Bedhiiti bot pak'en dyebake é náá: «Me é ne ghwyil esa sa djas lyem'am di ekwyel ε.» Ye é tseetse, tin, esa binek djas ààval bin dhiiti sonok. «Me é ne ghwyil esa sa djas lyem'am di ekwyel ε», ye é tseetse, tin, me ààpakwyel náá, me di kwom dhiiti sonok. ¹³Bi ne baake náá: «Edee é étép mɔ, mɔ é étép edee.» Tseetse, tin dhiiti dwo, Zeeb aagó esa binek djas ebá. Zeeb nabe é àasa nyel mot étép mezo, nyel mot nasael é étép Gheñ, Gheñ é di ebaal nyel mot. ¹⁴Dáa Zeeb nagomal Gheñ bhis esyee ε, nye waagomal mena pe tɔ esyee, ne ghwyil mebwala me.

¹⁵Bi ààgu náá, menyel men é esum e nyel ε Klisto? Me é ne ghwyil enɔɔ sum nyel ε Klisto, étép kesa náá, ye di sum nyel ε moma mezo? Ààbe, ye tok deenek! ¹⁶Bi ààgu náá, mot di eséga goñ ne moma mezo ɔ, be ne ne moo é nyel ngot é? Ye é dáa ye di kwyala tɔ Mekana ε Zeeb ε: «Bɔɔ djas bebá aakadi é mot ngot*» ¹⁷Tin, mot di tɔ egwakel ne Gheñ ɔ, nye moo é mot ngot be ne ne tɔ sisim.

¹⁸Deenek, kyeeka mezo, etee náá, mot sa syem mezo é, ne nyel'e met. Ye é kabé edhiiti mesyem ɔ, ye sael é etsetaepe ne nyel. ¹⁹Bi ààgu náá, menyel men é ndjaa Sisim na Dee? Sisim di tɔ len ε, Zeeb nyey emet ε nadje bin Sisim tak. Tin, menyel men tokape yebɔ met. ²⁰Zeeb naazeɔm bin ne boo metañ. Tin, bi goka é ne edje Zeeb duu ne menyel men dáa ye di egoka ε.

Pɔl epeɔɔza medjin dum ne etep eba

7 ¹Nenak, me moo ɔɔza bin dum ne medjin me bi nadi me tɔ mekana me bi nadhis me ye ε. Me lee bin é náá, enyɔ náá, motom di kɔ ààbe ne moma. ²Tin, étép ekaab ε mezo, ye goka é náá, motom djas di ne ngbe moma, da moma djas pe é di ne ngbe motom. ³Motom goka é ne esa mesa djas motom di egoka ne esa ne myel tɔ ndjaa eba ε. Ye é tyee wat ne moma, nyey pe baagoka é ne esa ne ngom mesa djas moma di egoka ne esa ne ngom tɔ djaa eba ε. ⁴Tin, moma tok ne ghwyil edjeed nyel'e dáa nye di ekwos ε, etee náá, nyel'e é yii ngom. Ye é tyee wat ne motom, nye tok ne ghwyil edjeed nyel'e dáa nye di ekwos ε, etee náá, nyel'e é yii myel. ⁵Sa mot àànyim ɔ nyel, ye di ààbe náá, bi gwakel é étép ba mɔɔ ewala batsa kɔ esu ε mendjaala ɔ. Da bhii tak bi é bula enyɔɔpe tɔ eba ε len. Ye di ààsael deenek ɔ, bi aanàbaabela ghwyil emaad egwyes epuud. Deenek, Satan é ne ghwyil ekwyesal bin tɔ mebhawal. ⁶Sa me di eleé bin'aak, ye tok náá, me besal bin é beselak. Me lee bin é náá, bi ε sa deenek ɔ, ye aadi é enyɔɔpe. ⁷Ye epedi é yam ekwosak ɔ, pe bot djas é beko dáa mam. Tin, Zeeb naadje mot ne mot ye ekee, bak bot ne yak ekee, bedhiiti bot ne dhiiti ekee.

⁸Gwakeka sa me di eleé ne beko ε bot, dɔɔ ne bekus ε boa ε: me lee bin é náá, enyɔ náá, mot di kɔ dáa mam. ⁹Tin, bi ε di ààmaad edi beko ε bot ɔ,

bi goka é ne éba. Enyo ne mot náá, nye ba, ààkabe náá, nye zuk ne egwyes e nyel.

¹⁰Ye kabe bot e zebaa ɔ, me epedje etin elak, etin e tak tok yam, ye é yii Gheɲ: ye é náá, sa moma ààbo éba pak be ne ngom. ¹¹Tin, ye be náá, moma eeba éba pak be ne ngom ɔ, sa nye ààbaani dhiiti éba sis. Ye di ààbe deenek ɔ, nye koobal éba pak be ne ngom. Tin, sa motom ààbo éba pak be ne myel.

¹²Gwakeka sa me di eleé ne bedhiiti bot e, ye tok Gheɲ di elii, ye é mam. Me lee é náá, ye be náá, keletye eeba moma di ààdi keletye ɔ, da moma é kwyel náá, be di ne éba ɔ, sa motom ààbo éba pak be ne ne. ¹³Ye é tyee wat ne moma di keletye ɔ. Nye di ne motom di náá, nye tok keletye ɔ, da motom é kwyel náá, be di ne éba ɔ, sa moma ààbo éba pak be ne ne. ¹⁴Eteé náá, motom di ààdi keletye ɔ, nye é ne ghwyil edi dee, kɔ esu e egwakel e nye di ne ye be ne ngom mot di keletye ɔ. Ye di ààdi deenek ɔ, bɔn bɔɔ aadi é tyee bot e di ne edhuud ɔ, ghuna, be é bot e edee é mis e Zeeb ne tsæetse. ¹⁵É di'enek, ye be náá, moma neghu motom di ààdi keletye ɔ epekwyel ebo éba ɔ, nye é ne ghwyil ebo éba. É di'enek, moma neghu motom di keletye ɔ tok si bhel tsi éba, etee náá, Zeeb nadjóo bin é étep bi needi tɔ egwyem. ¹⁶Tin, wɔy moma di keletye ɔ, wɔ ne gu neghu wɔ é kwaatsik ngom'ɔ ɔ? Tin wɔy motom di keletye ɔ, wɔ ne gu, neghu wɔ é kwaatsik mwalo ɔ?

Eke dáa Zeeb di ekwyel e

¹⁷É dhiiti edi, ye goka é mot ne mot ke dáa Gheɲ nadjé nye ekee e. Mot ne mot goka ne eke é, dáa nye nadi é sok Zeeb nadjóo nye e. Yenek é etin e me di edje tɔ ezeeɲa mendjaala djas e. ¹⁸Tin, ye be náá, mot naani beka é gheɲ Zeeb nadjóo nye ɔ, nye di deenek. Ye kabe náá, é gheɲ Zeeb nadjóo nye e, nye nabe é ààni beka ɔ, nye di deenek ààni beka. ¹⁹Eni beka neghu edi ààni beka ààval dhiiti sonok é mis e Zeeb. Sa di eval e, ye é elooba ne etsi e Zeeb. ²⁰Beta náá, mot ne mot zodi dáa Zeeb nadjóo nye e. ²¹É sok Zeeb nadjóo wɔ e, wɔ nabe é, wɔ dinaa kwom, ààbe deenek é? Nàbem ba, wɔ bela ze di esa náá, wɔ di peka ɔ, wɔ goka é ne edu ye. ²²Eteé náá, kwom mot Gheɲ nazedjoo ɔ, nye moo é peka étep esa mesa me Gheɲ. Tin, mot nadi peka ɔ, moo é kwom e Klisto. ²³Zeeb nabɔm bin é ne boo metarɲ, étep bi needi bot be. É di'enek, nàsaaka náá, bi di ekwom e bot e bɔs. ²⁴Beta náá, mot ne mot di sok bhwoob e Zeeb, dáa nye nadi é gheɲ Zeeb nadjóo nye e.

Etep dum ne beko e bot ne bekus e boa

²⁵Dum ne bot e di náá, be é beko ɔ, me tok ne etin e Gheɲ wat yii me aadje be e. Tin, sa me di elii wak e, ye é ekwosak e lam, mam mot di náá, Gheɲ eegek me ghoɲ ɔ, da sa náá, me di mot bot di ewa ebwaalel ne ne ɔ.

²⁶Gwakeka sa me di egek kɔ esu e mezuk me bot di ebee'aak: Mot ne mot goka é ne edi dáa nye di e. ²⁷Wɔ é ne moma? Nàsaa náá, wɔ bo éba bi ne ne. Wɔ di ààdi ne moma ɔ, sa wɔ ààsaa náá, wɔ di ne moma. ²⁸Tin, ye be náá wɔ eeba ɔ, wɔ ààpasyem. Ye be náá, esyes e moma eeba ɔ, nye ààpasyem. Deenek, bot e di éba ɔ, be waaboma ne mezuk tɔ etsik bɔɔ. Tin, me kwyel é edis bin tɔ mezuk menek.

²⁹Gwakeka sa me di ekwyel elee bin e, bon-nyee: Bot kalikeka e ne ba mwo ewala. Kana nenak, bot e di naa, be ezeba o, be goka e ne ewa zii to esa mesa me Zeeb daa beko e bot. ³⁰Bot e di edje o, be sa ekee naa, be aadje. Bot e di emyaala o, be sa ekee naa, be aamyala. Bot e di ebom esonok o, be sa ekee naa, be aapabom sonok. ³¹Bot e di emyaala ne mevum me bos o, be sa ekee naa, be aamyala ne ye. Etee naa, bos'ak, daa ye di'aak, ye aanabaaboya kedhaa.

³²Dum ne tep tak e me di ekwyel naa, bi di peka to etep bin djas. Mot di naa, nye aapaba o, nye e ne ghwyil ewa lyem'e djas to mesa e Ghej. Nye san e naa, Ghej myaala ne ne. ³³E di'enek, mot di naa, nye ezeba o, lyem'e e towo to esa ee di ko eko e bos e. Mesa me aadi e esaa naa, myel di to memyaala, ³⁴deenek, lyem'e e pak etep eba. Tin, ko moma neghu esyes e moma di naa, nye dinaa aapaba o, nye wa nyel'e ne sisim'e djas to mesa me Ghej. Deenek, nye kwyel e naa, nye di neega e ngwoob etep nye neesa mesa e Ghej. Tin moma di e eba o nye dyeebawa lyem e to etep e bos, nye san e naa, ngom di to memyaala. ³⁵Me lii deenek e, etep meny men, ye tok etep ewa bin to laab. Tin, me kwyel e naa, bi sa sa di enyoepe etep'en e, da bi e di to egwakel ne Ghej ne lyem wat.

³⁶Ye be naa, mwo ngbaaz epebee naa, nye tokape ne ghwyil emaad e egwyes be pak be ne ghoo o, nye bee naa, nye e ne ghwyil esa sa di aagoka ne esael be ne ghoo'e be di naa aabel o, ye be naa, be waabael o, be e ne ghwyil esa daa be di ekwos e. Deenek, nye aapasyem. ³⁷Ye be naa mwo ngbaaz tak eebee naa, nye e ne ghwyil emaad egwyes e nyel etep edi e ko, aabe naa mot e besal nye o, nye eesa enyoepe. ³⁸Tin, mot e ba ghoo'e o, nye eesa enyoepe. Mot e di aaba ghoo'e o, nye eebaasa enyoepe dhaa tye.

³⁹Moma eba goka e ne edi si bhel etsi eba e, e ghej ngom dinaa ne tsik e. Tin, ye be naa, ngom eegwe o, nye e ne ghwyil e kaba mot lyem'e di ekwyel o. Deenek, ye goka e naa, motom tak di mot di edum koj ne Ghej o. ⁴⁰E yam beea, me bee e naa, nye baal di ekus be o, ye e enyoepe dhaa tye. Deenek, mam pe e ne Sisim Zeeb.

Betit e di ekaa benaghise buwa e

8 ¹Djhooliika dum ne etep betit e bot di eka benaghise buwa e. Ne tseetse, mena dyeebakeka e naa: «Menaka e bot e metselal.» Tin, metselal me tak e ne ghwyil esa naa, mena dika ne eghaa nyel. Tin, tete kwyel san e naa, mena dika ne egwakel to zeege. ²Mot di egek naa, nye ne gu sonok o, mot-enok goka e nye gu naa, nye dinaa kuku edjek. ³Tin, mot di ekwyel Zeeb o, Zeeb ne gu nye.

⁴Deenek, mena e ne ghwyil edeka betit e di ekaa benaghise buwa e? Mena ne guka naa, naghise tok dhiiti sonok ko eko e bos, mena ne baaguka naa, Zeeb e ngot. ⁵Ne tseetse, ye e ne edhiiti esisim di to gwoo neghu ko eko e bos di edjooa bezebe e. Deenek, ye kwyel elee e naa, ye e bete ne «bezebe» ne bete ne «beghej». ⁶Ye kabe menabelka o, mena ne guka naa, Zeeb e ngot, nyey e di Seeg'enaka, mot nakus esonok djas o, ko esu e le e bot di ne tsik. Ghej e ngot, ye e Yezu Klisto, nyey mot di naa, esonok djas nakusaa e e ze ye o, nye e di esa naa, mena dika ne tsik.

⁷Tin, ye tok bot djas di egu etseetse bak. Etee naa, bedhiiti bot e nadi eduwal benaghise o, e ghej be di ede betit e di ekaa benaghise buwa o, egeka

bɔɔ é náá, be epeduwal benaghise. Be ààpyet tɔ edum é koŋ ne Zeeb, é gheŋ be di ede betit é di ekaaa benaghise buwa é, be ne gu náá, be moo é ne edhuud é mis é Zeeb. ⁸Tin, ye tok edee mena di edeka é di esa náá, mena kunaaka ne Zeeb. Ede edee neghu edi ààde edee, ye aanàsa náá, mena dika betete é bot neghu bembee é bot.

⁹Bi é ne ghwyil esa sa elyem bin di ekwyel é. Tin, bi é kobaka ne sa bi di esa é. Sa bi di esa é, sa ye ààkadi ebek é di esa náá, bot é di ààpyet tɔ edum é koŋ ne Zeeb ɔ, ni tɔ mesyem. ¹⁰Etée náá, mot di náá, nye dinaa ààpapyet tɔ edum é koŋ ne Zeeb ɔ, nye bee wɔy, mot metselal ede tɔ ndjaa mendjaala me benaghise ɔ, tin, wɔ ààbee náá, wɔ epebesal nye besela sis náá, nye de betit é di ekaaa benaghise buwa ɔ? ¹¹É di'enek, mɔn-nyoog mot di náá, nye dinaa ààpanyɔ epyet tɔ edum é koŋ ne Zeeb ɔ, mot Klisto nagwye étepe ɔ, nye waawo ze etseetse kɔ esu é lɔ. ¹²Bi é syem deenек ne bɔn-nyeg bin ɔ, da bi é pul edum é koŋ é lɔ ne Zeeb, bɔɔ bot é di náá, be dinaa ààpapyet ɔ, bi syem deenек é ne Klisto nyey emet. ¹³Dum ne tep tak, ye be náá, sa me di ede é, ye epékwyital edum é koŋ é mɔn-nyaagam ɔ, me aanàkabaade ye, ekaab náá, me ezekekwyesal nye tɔ mesyem.

Pol epetaŋal dum ne lwomeŋ'e

9 ¹Me tok wak peka? Me tok wak mot-lwoma? Me nabe ààbee Gheŋ'enaka Yezu? Bi tok wak bot é zedum koŋ ne Zeeb, dum ne mesa mam kɔ esu é Gheŋ é? ²Ye nakoozodi náá, bedhiiti bot ààbee náá, me é mot-lwoma, tin, kɔ esu é len me é mot-lwoma. Dáa ye di náá, bi é tɔ egwakel ne Gheŋ é, ye é biyɔ é di elyaal ne tseetse náá, me é mot-lwoma é Gheŋ.

³Gwakeka dáa me di ebɔɔza ne bot é di elii ebiyoŋe ne nam ɔ. ⁴Dáa bis di náá, bis é bot é lwoma é, bis tok ne ghwyil ebela edee ne menyok kɔ esu é mesa mes é? ⁵Bis tok ne ghwyil etɔ mɔdjoŋ ne bel bis di ekeletye é? Bedhiiti bot é lwoma sa é deenек, dɔɔ ne bɔn-nyeg é Gheŋ, zenɔ Pyeɔ. ⁶Bi gek é náá, ye é bis ne Bhaanabhas é zodi egoka ne esa mesa, étepe bis neebela sa dek é? ⁷Bi naazegwak sok náá, mot sa mesa me esodja, da nye é tuud efute be nyey emet é? Eze di be pyeeb vin, da nye é di ààde bhum tak? Ye é nwyaa mbi mbaalel mesaa di ààde medii me mebel me mesaa me nye di ebaal é?

⁸Tin, mekpa mam ààbela ghwyil tɔ etep ee bot é bɔs di esa é. Etée náá, etsi é Moiiz baazoke é deenек. ⁹Ye é tseetse, etsi é Moiiz lee é náá: «Sa wɔ ààdiyal nuub ngɔmbe é gheŋ nye di enyal bhum ble é*.» Ye kwyel elyaal é náá, Zeeb ne gek engɔmbe ghoŋ. ¹⁰Nye ààlii deenек tin kɔ esu é lena? Tseetse, mekpa menek nakwyalaa é étepe'ena. Ye goka é náá, mot di ebe see, ne mot di enyunaŋ ebhum é ble ɔ, bela efute mesa mɔɔ. ¹¹Bis naabe bhek Sisim tɔ len. Tin, bis é kanɔɔ ba bim esa ee bi bela é mesa men é, ye kabe é ebiyoŋe? ¹²Ye be náá, bedhiiti bot é ne ghwyil ede esa bin ɔ, Haaa gwyata ne bisɔ, bis é ne gham ne ede ye dhaa-dhaŋak bɔɔ.

Bela náá, bis nabe é ààkwyel esa deenек. Tin, bis naamaad elyem kɔ etep djas, étepe bis ezekelu bedhiiti bot egwak Mbée Bhaadal é Klisto. ¹³Bi ne gu enyɔŋe náá, bot é di esa mesa tɔ kok Ndjaa-ebuwa ɔ, edee bɔɔ goka ne edus é tɔ kok Ndjaa-ebuwa be di esa mesa é. Ye kabe bot é di eka ebuwa kɔ

* 9,9 Det 25,4

mesa-ebuwa ɔɔ, edee bɔɔ zodus é tɔ ebuwa binek. ¹⁴Ye é tyee wat ne bot e di egoola Mbée Bhaadal ɔ, Gheɲ naazeloolée náá, bɔɔ pe aazobela edee é, ne Mbée Bhaadal be di egoola é.

¹⁵Ye kabe mam ɔɔ, me ààwaab esa binek, tin, me ààpakwyal bin mekana mak étep ewaab é bin dhiiti sonok. Deenek, me kwyl é náá, esyee bela me, ne náá, mot zedis me duu me di ne ye é. ¹⁶Me tok ne ghwyil eghée nyel kɔ esu é egoola Mbée Bhaadal, etee náá, ye é ne nam é bhel náá, me sa mesa me tak. Haaa kpaa-ghoɲ ne nam, me di ààgoola Mbée Bhaadal ɔ. ¹⁷Ye epedi náá, ye é mam emet é nasée mesa me tak ɔɔ, pe me goka é ne ebela efute. Dáa ye di náá, mesa me tak nadjéaa me é ne bhel é, é di'enek, me zokasa é mesa me nadjéaa me é. ¹⁸É di'enek, efute bam aakadi tin yé? Efute bam é memyaala me me di ne ye é gheɲ me di egoola Mbée Bhaadal ààwaab sonok ne mot é. Mam àànɔɔ efute ee mot di egoka ne ebela, bhis egoola Mbée Bhaadal é.

Egoola Mbée Bhaadal

¹⁹Bot ne gu náá, me tok kwom dhiiti mot. Ye é tseetse, é di tak wat, me eemyaal édi é kwom bot djas, étep beté ne bot needu Klisto. ²⁰É sok me di sama ne bot é mbyak eYuda é, me ke é dáa bɔɔ, étep edul é be é ze é Klisto. É sok me di sama ne bot é di elooba ne metiɲ é Moiz é, me ke é dáa bɔɔ. Me dyeebasa deenek é, étep me needul be é ze é Klisto, ye nakoozodi náá, me tok si bhel metiɲ é Moiz. ²¹É gheɲ me di sama ne bot é di ààbe bot é mbyak eYuda ɔ, bot é di ààlooba ne etsi é Moiz ɔ, me ke é dáa bɔɔ, étep me needul be é ze é Klisto. Deenek, ye ààkwyl elée náá, me ààlooba ne etsi é Zeeb. Tin, me é si bhel etsi é Klisto. ²²Ye kabe bot é di ààpyet tɔ edum ekoɲ ne Zeeb ɔɔ, me zobaake é dáa bɔɔ, étep edul é be é ze é Klisto. Deenek, ne mbi bot djas, me ne sa esa djas di egoka é, étep me neetsik bedhiiti bot. ²³Me sa etep binek djas é, etee náá, bot neemyaal Mbée Bhaadal. Etee náá, dɔɔ ne mam pe, me neebela yam ékée tɔ embee esa ee Mbée Bhaadal nakek é.

Edjek éke é ze é Klisto

²⁴Bi ne gu náá, bot é di esa meboola me ewyis é kaab ɔ, be kan kaab é bɔɔ djas, é di'enek, mot ngɔt é di ekekwaɲ ebela efute. Ye be náá, bi epesa meboola me kaab ɔɔ, bi goka é ne ekaab tyee wat di náá, bi neekébela efute. ²⁵Deenek, bot é di esa meboola me ewyis é kaab ɔ, be goka é ne emaad é lyem tɔ etep djas. Be dyeebasa deenek é, étep be neebela kɔtɔ duu^c di ààbɔya ne egwyé é. Tin, bisɔ dyeebasa zii é, étep ebela kɔtɔ duu na kɔm-kɔm. ²⁶Étep tak é, ye di náá, é gheɲ me di esa meboola me ewyis é kaab é, mis mam gwyák é kɔtɔ duu. Me é dáa mot meboola me tuub, ekuta be ààbyak mbes. ²⁷Me ààduwal nyel'am, me ne tiig ye elyelepe. É kaab náá, bhii me di egoola Mbée Bhaadal ne bedhiiti bot é, mam emet ezekedisaa tɔ bot aabela efute ɔ.

Edul é bot melɔ dum ne benaghise

10 ¹Bɔn-nyéeg, me kwyl é náá, bi gheetetaala ne sa nasael ne bebhaa-b'enaka é gheɲ é Moiz é. Ye nadi é ne eguud nadi edjeed be é. Bhii

^c 9.25 kɔtɔ duu ye nadjé-djéaa bot é bhii be nadi ekwaɲ meboola me be nadi esa é. Dhiiti ekɔtɔ e tak nasael é ne eka ne mezem me ele.

tak, boo djas naasee boo dii meson nadi edjóoaa Dii Meson na Toobelaa e. ² Boo djas naaduwa Zeeb to eguud ne to boo dii meson. Etep binek djas kwyel elyaal é náá, be naamyaal edu é Moiz. ³ Boo djas naade edee wat yii sisim, ⁴ boo djas naade medii me wat yii sisim. Tin, medii me be nadi ede e, nadi ewys é to ekok e sisim nadi eggee ne noo e. Bela náá, ekok e tak nabe é Klisto. ⁵ Tin, Zeeb nabe é àamyaala ne mefulu me bete ne bot pak'oo. Ko esu e tak, be naasi bheee to kyee bos besye di ààbe ne medii e.

⁶É di'enek, etep binek djas nasael é, ye needi ne nena dhatyee geka, etee náá, mena needi ààbe ne embee mekwosak dāa bōo nadi ne ye e. ⁷Nàduwalka benaghise dāa bedhiiti bot pak bebhaab'enaka naduwal e. Tin, Ekwyala lee é náá: «Bot naadisi étép ede edee ne menyok, bhii tak, be naawyel kebol mezeɽɽ ne eduwal e benaghise*» ⁸Sa mena ààduka ze mezo, dāa bedhiiti bot nasa é. É di'enek, bot bemil mekam-membá ne bemil elɛl (23 000) naakpaa ne mesyee gwyee, dwoo wat kō esu e tak. ⁹Sa mena ààwaka Klisto to mebhawal, dāa bedhiiti bot pak'ōo nasa e. Étép tak, benyō naazelo be. Wō gwaa, bete ne bot zegwyee. ¹⁰Sa bi ààdi ne menwyaad to elyem, dāa bedhiiti bot pak'ōo nadi esa e. Tin, fofop esyee naagō be kō esu e tak.

¹¹Embee etep binek djas nasael é, étep ye needi ne nena dhatyee geka. Tin, etep tak nakwyalaa to bemekana é, étep edul é mena melo, etee náá, mena moo é é melu me mesik. ¹²Mot di ebee náá, nye é ndjem o, nye goka é ne ekobaka, étep nye é zekekwe to mesyem. ¹³Be mebhowal me bi naboma ne ye e, ye é mebhowal me bot djas di eboma ne ye e. Zeeb é sosoob to ekek be, nye tok ne ghwyil ebet náá, bi boma ne mebhowal di náá, ye waadhaa bin ghwyil e. Tin, é sok mebhowal aazye é, Zeeb é waadje bin ghwyil emaad ye, nye Waalyaal bin mepek me ewyis é to mebhowal me tak.

Επεε eduwal é benaghise

¹⁴Dum ne tep tak, bɔn-nyɛɛg bam me di ekwyel ɔ, nàkunaaka ne benaghise. ¹⁵Me lii ne nen é dāa be di elii ne betsoŋ ɛ bot ɛ. Biyo bɛmet, sɔska sa me di elii ɛ. ¹⁶Taalaka beɛle mena di edeka menabelka djas, éteɛ eghaapeɛ Zeeb ɛ. Eghɛɛ mena di deka ye ɛ, ye ààsa náá, mena dika to egwakel ne ghiya ɛ Klisto? Ye naasee ko esu ɛ lena. Ye kabe mapa ɔ, ye epesa náá, menabelka djas di nyel ngɔt ne Klisto. ¹⁷Dāa ye di náá mapa é wat ɛ, ye nakoozodi náá, mena ne buka, menabelka djas moo é nyel ngɔt. Eteɛ náá, menabelka djas epedeka mapa tak wat.

¹⁸Nooka geka bon e Yisaelael. Bot e nadi ede betit e nazekaaa é buwa ɔ, be é to egwakel ne Zeeb. ¹⁹Me ààpake náá, betit e nakaaa benaghise ebuwa ɔ ne val étepe's. Me ààpabaake pe náá, benaghise é van sonok. ²⁰Tin, me kwyl elae é náá, ebuwa bot e membyak me sis di eka e, be ka ye é ne ekuk, be ààdje ne Zeeb. Tin, me ààpakwyl náá, bi di to egwakel ne ekuk. ²¹Bi tok ne ghwyil ede to beele Ghenj, da bi é baade to beele ekuk. Deenek, bi tok ne ghwyil ede ko mesa Ghenj, da baade ko mesa ekuk. ²²Tin, mena kakwyl é náá, Ghenj kpaa lyem ne nena? Mena gek é náá, mena é ne ghwyil dhaa nye ne ghwyil é?

Εσα mesa éτεp duma ε Gheη

²³ Bot dyeebake é náá: «Mena é ne ghwyil esa esa djas ee elyem binaka di ekwyel ε.» Ye é tseetse, guka náá, djas ààval sonok. Mena é ne ghwyil esa

* 10.7 Ewy 32.6

esa djas ee elyem binaka di ekwyel ε. Tin, etep binek djas ààdje zεega bot meghaaz. ²⁴Ye àànyo náá, ghwyikwyee mot zosik é nyel'e met. Ye goka é náá, nye di ne ghwyikwyee ne beso bot. ²⁵Bi é ne ghwyil ede yebo betit djas di ebomsaaa tɔ djando ε, sa bi ààtuɲ menyel esaa pe pak ye dus ε. ²⁶Eteε náá, Ekwyala lεε é náá: «Ye é Gheɲ ε di kukuma bos, nye é kukuma esa djas di kɔ eko ε bos ε'».

²⁷Mot di náá, nye dinaa ààpadum koɲ ne Zεeb ɔ, djoo bin náá, bi kede ɔɔ, ye be náá, bi eemyaal ɔɔ, deka edee djas yii nye aadje bin ε, ààtuɲ menyel esaa pe pak edee tak dus ε. ²⁸Tin, mot ε kalεε bin náá: «Tit'ak dus é é buwa benaghise» ɔɔ, deenek, sa bi ààde ye, kɔ esu ε mot lεε deenek ɔ, etep elyem needi tɔ egwyem. ²⁹Me ààlii wak dum ne esiiza e lyem bin, me lii é ne esiiza e lyem mot'enok.

Neghu dhiiti mot é ne ghwyil eke náá: «Étep yé esiiza e lyem mot aasa náá, me kat esa sa me di ekwyel esa ε? ³⁰Ye be náá, me ne bulal bhoo ne Zεeb kɔ esu ε edee me di ede ɔɔ, haaa etep yé be aakalii ne nam ebiyoεpe dum ne edee me de ε?»

³¹Tin, etep edee ne menyok me bi di ede ε, neghu sa djas bi di esa ε, saka ye etep duma ε Zεeb. ³²Sa mefulu men ààsa náá, bot ε mbyak eYuda, ne bot ε mbyak eGhelek, zenɔ bot ε zεega mendjaala Zεeb kwyit tɔ mesyem. ³³Duka mefulu mam, me ne sa meghaaz, etεε náá, bot djas neemyaala ne mesa mam djas. Tin, me ààsaa ekwyεεg ε nyel'am met, me saɲ é ekwyεεg é bete ne bot, etep be nebelas tsik.

11

¹Duka mefulu mam, dáa me di edu mefulu ε Klisto ε.

Bhet boa ne botom di egoka ne ebɔt tɔ ndjaa mendjaala ε

²Me epeso bin mesii, etεε náá, bi ne taala me é mewala djas. Bi ne du metin me me di edje bin ε. ³Deenek, me kwyel é bi gu náá, Klisto é kukuma motom djas, motom é kukuma myel, Zεeb é kukuma ε Klisto. ⁴Tɔ zεega mendjaala, é gheɲ motom di edjaala Zεeb neghu egoola Mekpa ε Zεeb ε, nye di ne lo ndjela ɔɔ, nye ààpaduwal kukuma ye, Klisto. ⁵Tin, moma di edjaala Zεeb neghu egoola Mekpa ε Zεeb ɔ, nye di ààdjel lo ɔɔ, nye ààpaduwal ngom. Nye é dáa moma di ne bhoo tsika ɔ. ⁶Ye be náá, moma ààpadjel lo'e ɔɔ, ye goka é náá, nye tsik bhoo lo'e. Tin, ye be náá, ye ne sa sen náá moma di ne bhoo tsika ɔɔ, nye goka é ne edjel é lo'e ne bhεε.

⁷Motom ààgoka ne edjel lo'e, etεε náá, nye é mbaɲa-mbaɲa duma ε Zεeb. Tin, moma é di mbaɲa-mbaɲa duma ngom. ⁸Eteε náá, motom nabe é ààkusaa ne kyes nyel moma, ye é moma é nakusaa ne kyes nyel motom. ⁹Motom nabe é ààkusaa kɔ esu ε moma, ye é moma é nakusaa kɔ esu ε motom. ¹⁰Dum ne tep tak, kɔ esu ε efofop, moma goka é ne edi ne lo ndjela ne bhεε, etεε náá, ye é tseɲa ekukuma. ¹¹É di'enek, tɔ tsik'enaka ne Gheɲ, ye tok ne motom di ààbe ne moma, ye tok pe ne moma di ààbe ne motom. ¹²Eteε náá, dáa moma nakusaa ne kyes nyel motom ε, motom pe byel é tɔ mɔ moma. Tin, djas yenek dus é pe daa Zεeb.

¹³Pookobeeka biyɔ bεmet! Ye é enyɔεpe náá, moma di ne lo mbek, ààdjel bhεε, é sok nye di edjaala Zεeb ε? ¹⁴Mena beeka dáa bos di egoka ne eke ɔɔ,

ye é etep e sen náá, motom di ne bhoo edjanpe é lo. ¹⁵É di'enek, moma di ne bhoo edjanpe ɔ, ye é duma. Deenek, bhoo edjanpe nadjeaa ne moma é etee náá, ye needi ne ne dáa bhee. ¹⁶Tin, mot e di ne gwyes esuu meso dum ne tep'ak ɔ, ye nyo é bi gu náá, ye é bemefulu me mena dika ne ye to ezee ga mendjaala me Zeeb e.

Ede kominyonj

¹⁷Yii me kalii wak nen'aak, ye tok etep eso bin mesii. Etee náá, é sok bi di esee ga e, ye dyeebakeswaala ne nen é ebiyoepe, ye aaswaala ne nen enyoepe. ¹⁸Sa meken be nalee me e, ye é náá, é sok bi di esee ga etep edjaala Zeeb e, bi é ne zyaala pak'en. Deenek, me dinaa aapamyaal ye enyoepe. ¹⁹Ye goka é náá, ye di ne zyaala pak'en, etee náá, bot neegwyak bot e di sosoob ne Zeeb ɔ. ²⁰É ghej bi di esee ga e, ye tok etep ede kominyonj. Bi dyeebaseega é, etep esa etep e sis. ²¹Etee náá, é sok bi di ekan ede e, mot ne mot suu é ede edee bemet, bedhiiti bot é lik ne za, bedhiiti bot to elangi. ²²Bi tok ne mendjaa etep mot ne mot neede edee ne menyok pe yiizaag é? Eyé, bi byasal é zee ga mendjaala me Zeeb é? Neghu bi sa é, etep bot e di aadi ne sonok ɔ neegwak sen é? Bi kwyel náá, me ke ne nen dáa? Me duwal bin é? Aabe, me tok ne ghwyil eduwal bin ko esu e tak!

²³Tin, gwakeka melyo me me nagwak ne Ghej etep me neegoola bin ye e. É pum Ghej Yezu nametaa e, nye naanɔɔ mapa, ²⁴bhii nye naghaapee Zeeb e, nye eezepyak ye. Bhii tak, nye eezeke náá: «Yak é nyel'am zekaaa ko esu e len e. Gheesesaka deenek etep bi neetetaala me*» ²⁵Tyee wat, nye naazenɔɔ beele bhii dek, nyey ne nɔɔ náá: «Beele yak é beele ebhej e na bes ne Zeeb, ebhej e kwyalel ne ghiya yam e. É sok bi aadi edede ye e, sesaka deenek etep bi neetetaala me*» ²⁶Etee náá, é esok djas bi di ede mapa ne menyok menek e, bi goola é bhaadal esyee e Ghej, deenek kekum ewala nye aabula e.

²⁷Ye é etep tak e di náá, mot edi ede kominyonj mapa ne menyok e Ghej dek di aagoka ɔ, nye eesyem, etee náá, nye aapaduwal nyel ne ghiya e Ghej. ²⁸Esok ne mot ne de kominyonj mapa ne menyok, ye goka é, nye pookodja ne tsuj, djem ne byak. ²⁹Etee náá, mot e de kominyonj aasiiza egwakel e le ne nyel e Ghej ɔ, nye epesaa epée e Zeeb ko le. ³⁰Ye é ko esu e tak e, bete ne bot to len di ne mebé, bedhiiti aabe ne ghwyil, bak bedhiiti gwyé. ³¹Mena e di edjaka ne tsuj, djem ne byak ɔ, Ghej aanapee mena. ³²Tin, Ghej e di epée mena ne ebulal mena é ze, etee náá, Zeeb needi aawa mena é fej loog wat ne bot e bos'ak.

³³Deenek, bon-nyee g bam, é sok bi di esee ga etep ede kominyonj e Ghej e, bwoodka bon-nyee g bin. ³⁴Mot e di ne za ɔ, nye de pe ndjan'e, etee náá, bi needi aawa epée e Zeeb to esee ga e len. Ye kabe edhiiti medjin ɔ, me aabɔɔza ye é, é sok me aakum penek pe yebɔ e.

Mekée me Sisim na Dee

12 ¹Bon-nyee g, djhooliika nenak dum ne mekée me Sisim na Dee. Me kwyel é náá, bi gu etséetse dum ne mekée me tak. ²Bi ne gu náá, é ghej bi nadi bi dinaa aadum konj ne Zeeb e, bi nadi ebet náá, be dul bin,

bi duwal benaghise, esa ee di ààbe ne nuub elii ε. ³Dum ne tep tak ε, me di ekwyel εlee bin náá, mot ε ke náá: «Me eekal Yezu» ɔɔ, ye tok Sisim Zeeb lwom nye náá, nye ke deenek. Tin, ye tok ne mot di ne ghwyil eben gwood ke náá: «Yezu é Gheɲ», ye di ààbe náá, Sisim na Dee ε di edjeed nye ɔɔ.

⁴Mekεε me Sisim di edje ε, ne bu membi, Sisim é wat. ⁵Mesa me Zeeb ne bu membi. Mesa me mena di esaka ε, ye é yii Gheɲ ngɔt. ⁶Ye é ne bete ne membi me esa mesa me Zeeb. Ye é Zeeb yenɔk ngɔt ε di esa mesa menek djas tɔ lenaka. ⁷Tɔ tsik mot ne mot, Sisim epelyaal ekee ε mot ne mot bela, étep ekwyee bot djas ε. ⁸Sisim dje bedhiiti bot é, ekee elii ne etsoɲ. Sisim tak wat kadje bak bot é, ekee elii ne metselal. ⁹Sisim tak wat epedje bedhiiti bot tɛtɛ edum ε koɲ ne Zeeb. Ye kadje bak bot é, ekee ε egwom ε bot. ¹⁰Sisim eedje bedhiiti bot ekee esa endem e mebwala, ne bak bot nye eedje be ekee egoola sa Zeeb di elee be ε. Deenek, ne bedhiiti bak tak, nye eedje be ghwyil ewa mbek pak embee esisim ne Sisim na Dee. Tin, ne bedhiiti, nye eedje be ekee elii tɔ elii ε bot djas di ààgwak ε. Nye kadje ne bak bot é ghwyil egoola elii binek. ¹¹Ye é Sisim tak wat ε di esa mesa menek. Nye ne dje mot ne mot ekee nye di ekwyel ε.

Nyel mot é ne mbula ekyes

¹²Nyel é wat, tin, ye é ne bete ne ekyes. Tin, ekyes e tak nakoozobu, ekyes binek djas sa é nyel wat. Ye é tyee wat ne zεega bot ε mendjaala, ye lyaal é nyel ε Klisto. ¹³Tin, menabelka djas, bot ε mbyak eYuda neghu bot ε mbyak eGhelek, kwom mot neghu seɲele mot, mena naaduwa Zeeb tɔ Sisim wat. Ye nabe é étep mena needika nyel ngɔt. Tin, ye é Sisim tak wat ε di tyee medii me mena di edeka menabelka djas ε.

¹⁴Tin nyel mot aanàkwaazodi ne kyes wat. Nyel mot ne bu ekyes. ¹⁵Ko ε ke náá: «Dáa ye di náá me tok mbo ε, mam tok kyes nyel» ɔɔ, ye waadus náá, nye é kyes nyel étep tak é? ¹⁶Elɔ ε kake ye sok náá: «Dáa di náá, me tok dis ε, mam tok kyes nyel» ɔɔ, ye waadus náá, ye tok kyes nyel étep tak é? ¹⁷Ye epedi náá, nyel mot djas é bum dis ne bum dis ɔɔ, haaa mot aakagwak tin dáa? É di'enek, ye epedi náá, nyel djas é elɔ ne elɔ ɔɔ, é di'enek, mot aakagwak menuub tin dáa? ¹⁸Ne tseetse, Zeeb nasa nyel mot é ekyes ne ekyes, kyes ne kyes ne mesa me, dáa Zeeb nye emet nadi ekwyel ε. ¹⁹Deenek, ye epedi náá, nyel mot nazosael é ne kyes wat ɔɔ, pe nyel mot tok. ²⁰Deenek, nyel mot ne bu ekyes, tin, nyel é wat.

²¹Dis tok ne ghwyil eke ne mbo náá: «Me tok ne gwyes ne nɔ!» Deenek, lo tok ne ghwyil eke ne meko náá: «Me tok ne gwyes ne nɔ!» ²²Edhiiti ekyes e nyel ee bot di ebee náá ye ààval ε, ye ne val enyɔpe. ²³Ekyes e nyel ee bot di ebee náá, ye é ààdyeebaval ε, ye é yii bot dyeebakwyεeg dhaa nyel ε. Tin, ekyes e nyel ee bot dyeebabee náá, ye ààgoka náá, ye nyen é mis me bot ε, ye é yii bot di ekwyεeg εbuεpe ε. ²⁴Tin, ekyes e nyel ee bot dyeebabee náá, enyɔ ne ebee ε, ye ààkwyεεga εbuεpe. Deenek, é gheɲ Zeeb nasa nyel mot ε, nye naadyeebadje duu ne ekyes e nyel ee bot di ààdyeebaduwal ε. ²⁵Bela náá, mbek tok tɔ nyel mot. Deenek, ekyes djas epekwyee pak'ɔɔ. ²⁶Ye di náá, kyes nyel mot wat epekpaɲ ɔɔ, ekyes nyel djas ne gwak mekpaa menek. Tin, kyes nyel wat edjeaa duu ɔɔ, ekyes nyel djas ne di tɔ memyaala.

²⁷Guka náá, bi é nyel ε Klisto. Mot ne mot pak'en é kyes wat é nyel tak. ²⁸Étep tak ε, ye di náá, tɔ ndjaa mendjaala, Zeeb nakan edil sok é bot ε

lwoma, bhoõba yoo bengoõlel ε Mekpa ε Zeeb, yii elɛl é belyoel. Bhii binok, nye naabaadil bot ε di esa endem mebwala ɔ, ne bot ε di ne ghwyil etsik bot ε mebé ɔ. Bhii tak, nye naabaazedil bot ε di ne ekee ekwyee neghu edjeed bõ beso bõ ɔ, neghu elii é tɔ betɛ ne elii e sis ɔ. ²⁹Bot djas tok bot ε lwoma, neghu bengoõlel ε Mekpa ε Zeeb, zenoõ belyoel. Bela náá, bot djas tok ne ekee esa endem e mebwala, ³⁰neghu bot ε di etsik bot ε mebé ɔ. Bot djas tok bot ε di elii tɔ elii bot di ààgwak ε, neghu bot ε di egoola elii binek ɔ. ³¹Deenek, saaka náá, Sisim na Dee dje bin ekee di eval dhaa tye ε.

Tin, me epylaal bin nenak ze di edhaa meze menek djas ε.

Kwyel goka é ne edi é tɔ esonok djas

13 ¹Djhoopookoõɔka geka náá, me epelii elii e bot ε bɔs neghu yii efofop, ye be náá, kwyel tok tɔ lam ɔɔ, tin me é dhatyee ghom neghu boo edjhaɲal ε gwooz yii bot di enyuu étep esa etap ε. ²Me é ne ghwyil egoola Mekpa ε Zeeb nadjɛ me ε, me é ne ghwyil edi náá, me ne bu egu, me é ne ghwyil epiibal etep e Zeeb djas di tɔ sɔ ε, neghu edi ne edum ε koɲ ne Zeeb di ne ghwyil edis metsok di ye di ɔ. Ye é tseetse náá, me é ne ghwyil esa etap binek djas, tin, me di ààdi ne kwyel ne bot ɔ, etap binek djas é toto. ³Deenek, me é ne ghwyil enoõ ekum bam djas, dje ne bedjel ε bot, neghu enoõ nyel'am, ka ye buwa étep ye needikaa. Tin, me di ààbe ne kwyel ne bot ɔɔ, etap binek djas é toto.

⁴Kwyel é emaad, kwyel é esa enem esa, kwyel tok ne zok, kwyel tok ne ebet, neghu eghea nyel. ⁵Kwyel àasa etap e sen, kwyel àasa ekaa, kwyel ààbiyo, kwyel tok ne ebuk tɔ lyem ne mot. ⁶Kwyel ààmyaala ne embee etap. Tin, nye myaala é ne etseetse. ⁷Kwyel ne pel etap djas, kwyel ne myaal etap djas, nye é ne ebwaalel ne etap djas, nye é ne meghaaz tɔ etap djas.

⁸É di'enek, kwyel é kɔm-kɔm. Tin, mekpa di egoolaaa bot dum ne Zeeb ε, ye aanàbaagoolaaa dhiiti dwoo. Elii ee bot di elii ε, ye aadi é si. Egu ε bot ε bɔs ε waasi. ⁹Deenek, bis goola Mekpa ε Zeeb é ba bim, etee náá, ba mɔɔ egu ε les é pes. ¹⁰Tin, dwoo etap djas aadjala ε, sa nadi ààdjala é waadiib.

¹¹É sok me nadi mɔɔ dhyeeb ε, me nadi elii neghu esiiza dáa mɔɔ dhyeeb. Me nadi é ne etsoɲ e bõ dhyeeb. Tin, é sok me nakadi me moo boo-mot ε, me naakat esa etap djas nadi yii bõ dhyeeb ε. ¹²Nenak, mena kabeeka esonok é dhatyee tɔ enyen ε di àànyɔ enyen ε, tin é ewala ε di ezye yenek, mena aabeeka esonok popoopwon. Nenak, me ààgu esonok djas enyɔɔpe. Tin, é ewala ε di ezye yenek, me waagu Zeeb enyɔɔpe dáa Zeeb nyey emet di egu me ε.

¹³É di'enek, esa elɛl bak é tɔ lam: edum ε koɲ ne Zeeb, ne ebwaalel, zenoõ kwyel. Tin, tɔ esa binek beɛlɛl, kwyel eedhaa tye.

Sisim na Dee eedje mekee étep bot neekwyeeɛ pak'oõ

14 ¹Pookosaaka sok kwyel. Da bi é baasaa mekee me Sisim, daɲ-daɲ é yii egoola bhaadal di edus pe daa Zeeb ε. ²Mot di elii tɔ elii ee bot di ààgwak ɔ, nye ààlii ne bot, tin, nye lii é ne Zeeb. Etee náá, ye tok ne dhiiti mot di etiibal sa nye di elii ε. Tin, ne ghwyil Sisim na Dee, nye wysal é etap ee di tɔ sɔ ε. ³Mot di egoola mekpa me di edus pe daa Zeeb ɔ, nye goola ye é ne bɔn-nyeeɛg, étep edum ε koɲ ε lõ ne Zeeb neeloo. Nye goola ye ne bɔn-nyeeɛg

é étep edje be meghaaz ne edje be melyo. ⁴Mot di elii tɔ elii ee bot di ààgwak ɔ, nye dje meghaaz é ne nyel'e met. Tin, mot di egoola mekpa di edus pe daa Zeeb ɔ, nye dje meghaaz é ne bot ɛ zeeɣa mendjaala djas.

⁵Me kwyel é náá, biyɔ djas lii tɔ elii ee bot di ààgwak ɛ. Tin, sa me baadi ekwyel ebuepe é náá, bi goola mekpa me di edus pe daa Zeeb ɛ. É di'enek, mot di egoola mekpa me di edus pe daa Zeeb é ne boo metanɗ dhaa mot di elii tɔ elii ee bot di ààgwak ɛ. Ye di náá, dhiiti mot tɔ zeeɣa tak é ne ghwyil egoola ye ɔɔ, ye é enyɔɔpe, etee náá, bot djas é waatiibal. É di'enek, edum ɛ koŋ ɛ bot ɛ zeeɣa mendjaala é waatɔ sok. ⁶Bɔn-nyeeɣ, me pookodji bin náá: É gheɗ me aazyɛ pe yebo ɛ, me kalii ne nen é tɔ elii ee bot di ààgwak ɔɔ, me kakwyee bin tin ne yé? Ààbe ne dhiiti sonok. Ye goka deenek é me tel bin sa nadi syela ɛ, me goola bin bhaadal Zeeb dhis ɛ, me dje bin egu neghu melyo.

⁷Djhoopookonɔɔka geka ne esa ee di ebwomaa étep ebɔl mebyonɗ ne ye ɛ, dáa sandjo ne tɔŋ. Ye be náá, mbwoma tak ààgék seɗ tɔ melɔ ɔɔ, bot aakagu mbek pak esa ee di ebwomaa é dáa? ⁸Ye é tyee wat ne mot di elɔɔ boo tɔŋ esodja ɔ, ye di ààlɔɔel enyɔɔpe ɔɔ, ye tok ne mot aawyel étep ekelumla deeb. ⁹Ye é djala ne biyɔ bemet. Ye be náá, bhaadal bi di egoola ɛ, bi goola ye é tɔ elii ee bot di ààgwak ɔɔ, tin, bot aakamet sa bi di elii é dáa? Deenek bi lii é yii toto! ¹⁰Deenek, kɔ éko ɛ bɔs, ye é ne bɛte ne elii, ye tok ne lii wat tɔ elii binek di náá, ye é ààval dhiiti sonok. ¹¹É di'enek, mot ɛ di elii ne nam tɔ lii me di ààgwak ɔɔ, nye é ndjon pe daa lam, mam pe é ndjon pe daa le. ¹²Dáa ye di náá, bi ne dyeebawa lyem tɔ mekee me Sisim ɛ, saaka náá, bi bela ebuepe mbi mekee me di esa náá, edum ɛ koŋ ɛ bot ɛ zeeɣa mendjaala tɔ sok ɛ.

¹³Dum ne etep binek, mot di elii tɔ elii bot di ààgwak ɔ, nye goka é ne ewaab ne Zeeb náá, nye dje nye ekee ɛ egoola etep ee nye di elii ɛ, étep bot neemet ye. ¹⁴Me di edjaala tɔ elii ee bot di ààgwak ɔɔ, sisim yam é tɔ mendjaala. Tin, metselal mam kadi é ààgu sa me di elii ɛ. ¹⁵Me aakasa tin dáa? Me aadjaala Zeeb é ne sisim yam, da me é baadjaala nye ne metselal mam. Deenek, me aadjeeb nye djeeb é ne sisim, da me é baadjeeb nye djeeb ne metselal mam. ¹⁶Ye be náá, wɔ zobulal bhɔɔ ne Zeeb é tɔ sisim ɔɔ, haaa mot di ààtiibal etep ee wɔ di elii tɔ zeeɣa mendjaala ɛ, aakake «AMEN» ne mendjaala me wɔ bulal bhɔɔ ne Zeeb ɔ dáa? ¹⁷Ye nakoozodi náá, mendjaala mɔ yii ebulal bhɔɔ ne Zeeb ne nyo dhaa, ye ààsa náá, bedhiiti bot pyet tɔ edum ɛ koŋ ne Zeeb.

¹⁸Me epebulal bhɔɔ ne Zeeb, etee náá, me epelii tɔ elii bot di ààgwak ɛ, dhaa biyɔ djas. ¹⁹Tin, é gheɗ bot di tɔ zeeɣa mendjaala ɛ, ye goka é me loo mekpa meten yii bot aatiibal ɛ, ne náá, me loo mekpa bedhet ne bedhet tɔ lii di náá, bot aanàkwaatiibal ɛ. Deenek, me kwyel é elyo be ne mekpa me elii be di egwak ɛ.

²⁰Bɔn-nyeeɣ, katka edi ne esiiza e bɔɔ dhyeeb. Dika dhatyee bɔɔ dhyeeb bot ɛ di ààgu sonok ɔ, sok bhwoob embee etep. Ye kabɛ pe kyee etiibal etep ɔɔ, dika eboo bot. ²¹Gwakeka sa Ekwyala di elɛɛ:

«Gheɗ ke é náá:

Ye é tɔ elii e sis,

ne tɔ enuub e bot ɛ membyak me sis ɛ,

me aalii ne bot ɛ mbyak'ak,

ye nakoozodi deenek, be aanàkwaagwak me*»

²²Deenek, ekee elii é tɔ elii e bot di ààgwak ε, ye é ndem étep bot ε di ààdum koŋ ne Zeeb ɔ, ààkabe étep bot ε di edum koŋ ne Zeeb ɔ. Ghuna, ekee egoola Mekpa ε Zeeb é ndem étep bot ε di edum koŋ ne Zeeb ɔ, ààkabe étep bot ε di ààdum koŋ ne Zeeb ɔ.

²³Djhoopookokeka náá, bot ε zeeɣa mendjaala djas lii tɔ elii bot di ààgwak ε. É di'enek, bot ε di egwak-gwakak ɔ, neghu bot ε di ààdum koŋ ne Zeeb ɔ zeni tinaak ɔɔ, be aanàkwaake náá, bot binɔk djas epelyet é? ²⁴Ye be náá, bot djas tɔ zeeɣa mendjaala epegoola Mekpa ε Zeeb ɔɔ, dhiiti mot neghu mot di ààdum koŋ ne Zeeb ɔ eni tinaak ɔɔ, nye waagwak etep binek djas. Bhii tak, nye waagu náá, nye é mot mesyem kɔ esu ε etep ee nye gwak ε. Tin, ye waani nye tɔ bum lyem.

²⁵Deenek, esiiza be nadi syela ε, ye waawwis tɔ gwyε. Tin, nye aapyak meboŋ me bhwoob si, étep eduwal ε Zeeb, eke náá: «Ye é tseetse náá, Zeeb é pak'en!»

Dáa zeeɣa mendjaala di egoka ne edi e

²⁶Bɔn-nyεεɣ, bot goka é ne emet ε yé tin? É sok bi di eseɣa étep mendjaala ε, mot ngɔt tɔ len é ne ghwyil etii medjeeb, dhiiti mot é ne ghwyil edje melyo, nwyak mot é ne ghwyil elee sa Zeeb natel nye ε, nwyak tak é ne ghwyil elii tɔ elii bot di ààgwak ε, da dhiiti mot é goola mekpa me tak. Etep binek djas é étep esa náá, zeeɣa mendjaala neetɔ sok. ²⁷Ye be náá, bedhiiti bot epellii tɔ elii bot di ààgwak ɔɔ, ye nyo é náá, ye zodi bot ebá neghu belel di elii, mot ne mot ne ye ewala nye di elii ε, da mot ngɔt é di mot egoola sa be di elii ε. ²⁸Ye di ààdi ne mot di egoola sa be di elii ɔɔ, ye goka é náá, mot ne mot kat elii elyelepe tɔ zeeɣa mendjaala. É di'enek, mot ne mot goka é ne etɔla tɔ lyem'e ne Zeeb.

²⁹Dum ne bot ε di egoola Mekpa ε Zeeb, bot ebá neghu bot elél é ne ghwyil egoola ye. Da bedhiiti bot é sɔs sa bɔn-nyεεɣ bɔɔ di elii ε, étep egu neghu ye é etseetse neghu ye é etsal. ³⁰Ye be náá, Zeeb eelyaal dhiiti mot tɔ sama bot ε di egwak ɔɔ, dhiiti tep di tɔ sɔ ε, ye goka é náá, mot di egoola Mekpa ε Zeeb sok ɔ, kat elii. ³¹Biyo djas é ne ghwyil egoola Mekpa ε Zeeb, mot ne mot ne ye ewala, etee náá, bot djas neebela melyo ne edjeaa megghaaz. ³²Bot ε di ne ekee ε egoola Mekpa ε Zeeb ɔ, goka é ne edjeed ekee ε Sisim Zeeb zedje be ε enyɔpe. ³³Etee náá, Zeeb tok mot ezem, nye é Zeeb egwyem.

Dáa ye di esael tɔ ezeɣa me mendjaala me bot ε zedum koŋ ne Zeeb ɔ djas, ³⁴ye goka é náá, boa di gwyem tɔ ezeɣa mendjaala, ye é ààpadjeaa be ze náá, be lii. Be goka é ne elooba dáa etsi e Zeeb di elee ε. ³⁵Ye be náá, be epekwyel esaa egu dhiiti sonok ɔɔ, be goka é ne ekedji botom bɔɔ pe mendjaa. Ye tok enyɔpe náá, moma dji medjin tɔ zeeɣa mendjaala.

³⁶Bi gek é náá, biyo ne biyo é di esuk Mekpa ε Zeeb é? Neghu bi gek é náá, ye é biyo ne biyo é nagwak mekpa menek é? ³⁷Mot é gek náá, nye é ngoolel-Mekpa ε Zeeb ɔɔ, neghu náá, nye é ne ekee Sisim na Dee ɔɔ, nye waagu náá, sa me kwyal bin ε, ye é metiŋ ε Gheŋ. ³⁸Tin, nye di ààgu ye ɔɔ, ye kwyel elee é, Zeeb ààgu nye.

³⁹Bɔn-nyεεɣ bam, dan-dan é náá, saaka egoola Mekpa ε Zeeb. Tin, sa bi ààlu mot náá, bot nàlii tɔ elii bot di ààgwak ε. ⁴⁰Tin, etep djas goka é ne esael é enyɔpe, ààbe tɔ ezem.

Egom ε Klisto pak bemyon

15 ¹Bɔn-nyεεɣ, nenak me epekwyel etaala bin Mbée Bhaadal me nagoola bin ε, Mbée Bhaadal bi nagwak ε, yii bi zewa lyem e tak ε. ²Ye é dum

ne Mbée Bhaadal tak ε bi nabela tsik. Ye goka é bi baal ye dāa me nagoola bin ye ε. Ye di ààdi deenek ɔ, ye waalyaal náá, edum ε koŋ ε len ne Zeeb ε yii toto.

³Me nakan egoola bin sok é melyo me mam me emet nagwak ε. Melyo me tak é náá, Klisto nagwyé é étep mesyem mena, dāa Ekwyala e Zeeb di elée ε. ⁴Nye naadelaa tɔ evit, da gom bhii melu melel, dāa Ekwyala e Zeeb di elée ε. ⁵Nye naazetel Pyeed nyel, dɔɔ ne bedhiiti bedjekel kam ne bebá. ⁶Bhii tak, nye naazetel nyel é ewala wat ne bedjekel be bedhet-eten (500). Bedhiiti bot pak'ɔ naazegwyé, bete ne bedhiiti dinaa ne tsik. ⁷Bhii tak, nye naazetel nyel ne Zak, zenɔɔ bot ε lwoma be djas. ⁸Bhii nye natel bɔɔ djas nyel ε, nye naazetel me nyel, mam mot di àakoval sonok ɔ.

⁹Me tok vanj mot tɔ sama bot ε lwoma. Ne tseetse, ye ààgoka náá, me djóoaa mot-lwoma, etee náá, me naatiig bot ε zeeɔa mendjaala Zeeb. ¹⁰Tin, kɔ esu e enem ne embée e Zeeb ε, me moo mos mot me di'aak. Enem ne embée ee Zeeb nadjé me ε, ye nabe é ààbe yii toto. Me naasa mesa dhaa bot ε lwoma djas. Ne tseetse, ye nabe é ààbe ne ghwyil'am, ye é enem ne embée e Zeeb ε nadi esa mesa tɔ lam. ¹¹Ye nakoozodi náá, ye é mam ε di elyo neghu bedhiiti bot ε lwoma ε di elyo, ye é Mbée Bhaadal bis di egoola ε. Ye é kɔ esu ε tak ε bi di edum koŋ ne Zeeb.

Zeeb é waagomal bis

¹²Mena goolaka bot Mbée Bhaadal é náá, Klisto naazegom pak myonj. Tin, tɔ sama yen, ye é ne bedhiiti bot pak'en baadi eke náá: «Bot ε zegwyé ɔ, tok ne ghwyil egom.» ¹³Ye be náá, bot ε zegwyé ɔ aanàbaagom ɔ, ye kwyel elée é náá, dɔɔ ne Klisto pe nabe é ààgom pak myonj. ¹⁴Deenek, ye be náá, Klisto nabe é ààgom pak myonj ɔ, é di'enek, melyo me mena di elyoka ε, ye é yii toto! Deenek, mena tokeka ne sa mena di edum koŋ kɔ esu ε tak ε. ¹⁵Ye be tseetse náá, myonj aanàgom ɔ, ye kwyel elée náá, Zeeb ààpagomal Klisto tɔ esyee. É di'enek, menaka é bot ε di elée elenj etsal dum ne sa Zeeb nasa ε. É di'enek, mena aadika é bot ε etsal etee náá, mena naabaŋa bot náá, Zeeb naagomal Klisto bhis esyee. ¹⁶Ye be náá, bot ε nazegwyé ɔ aanàkwaagom ɔ, é di'enek, Klisto pe nabe é ààgom pak myonj. ¹⁷Deenek, ye be náá, Klisto nabe é ààgom pak myonj ɔ, edum ε koŋ ε len ne Zeeb é yii toto. Tin, bi dinaa tɔp tɔ mesyem. ¹⁸Ye be náá, ye é deenek ɔ, guka náá, bot ε zegwyé tɔ egwakel ne Klisto ɔ, be eezewo ze. ¹⁹Ye be náá, ebwaalet ε lena ne Klisto zosik é é tsik bot di ne ye kɔ eko ε bɔs ɔ, menaka é tɔ ghoŋ dhaa bot djas.

²⁰Tin, ne tseetse Klisto naagom pak myonj, ye lyaal é náá, bot djas naze-gwyé ɔ, be waagom deenek. ²¹Dāa ye di náá, esyee nazye kɔ eko ε bɔs é ne mot ngɔt ε, ye é tyee wat, egom pak myonj zye é ne mot ngɔt. ²²Dāa ye di náá, bot djas epegwyé kɔ esu ε Adam ε, ye é tyee wat, bot djas é waagom tɔ esyee kɔ esu ε Klisto. ²³Tin, mot ne mot é ne ye elu. Klisto é mot meken nagom tɔ esyee dāa tom pyeeb ɔ. É ghenj nye aabula ε, bot djas nadi tɔ egwakel ne ne ɔ, be waagom tɔ esyee. ²⁴Bhii tak, ye aadi é mesik me bhwak. Deenek, Klisto é waawaaz ekukuma djas, bemebwala djas, ne embee esisim djas, da bulal Eyonj ne Zeeb Seeg. ²⁵Etee náá, ye goka é, Klisto di kɔ bóó mekoozi, kekum ewala ε Zeeb aawa bot ε mebhuka me djas si meko me ε. ²⁶Tin, mot mebhuka aasaabaa é mesik ɔ, ye é esyee. ²⁷Tin, Ekwyala lee é náá: «Zeeb naawa etep

djas si mako ε Klisto*.» Deenek, ye epenyen popoopwon náá, to Ekwyala bak, é gheñ Zeeb di eke «djas» ε, ye tok dɔɔ ne nyey Zeeb to tak. Nyey mot nadje Klisto ghwyil ekok ko esonok djas ɔ. ²⁸É sok esonok djas aadi si ekukuma ε Klisto ε, tin, nyey mot di mɔn ɔ, nyé aadi é si ekukuma Zeeb Seeg, mot nadje nyé ghwyil ekok ko esonok djas ɔ. Deenek, Zeeb aakok ko esonok djas.

²⁹Baataalaka bot ε nazeduwa Zeeb é di bot ε zegwyé ɔ, be bwaal yé? Ye be náá, ye é tseetse náá, bot ε nazegwyé ɔ aanàkwaagom ɔ, haaa étep yé be di eduwa Zeeb é di yɔɔ? ³⁰Étep yé bisɔ bemet bot ε lwoma di eka menyel mes melu djas é esyee? ³¹Bɔn-nyeeɛ, melu djas, esyee é é bhaaz'am. Me lee tseetse é náá, me epemyaala ne nen ko esu ε egwakel ε len ne Gheñ'enaka Yezu Klisto. ³²É gheñ me nadi pe to ghaada Eféez ε, me naaduu tuub ne bot ε nadi dáa betit ε menyan ε. Me epedi eduu ne nɔɔ é to ekwosak ε epuud ɔ, pe me kabela yé bhii tak? Ye be náá, bot nazegwyé ɔ àagom ɔ, djhoosaka dáa bot ε bɔs djas di eke ε. Be dyeebake é náá: «Djhoodeka edee ne menyok, djemen mena é waagwyeka!»

³³Nàkɔka menyel men, etee náá, ye é tseetse sa bot di elée: «Egyee loog ne bembée ε bot ne pul mefulu me betete ε bot.» ³⁴Bulaka é ze, tin, katka esa mesyem, etee náá, bedhiiti bot pak'en àagu Zeeb, ye àasa bin sen é?

Menyel me bot ε zegom pak myon ɔ

³⁵Dhiiti mot é waadji náá: «Bot aagom pak myon dáa? Tin, menyel mɔɔ é aakadi dáa?» ³⁶Mot di edji deenek ɔ àatselal. É gheñ mot di ebe bum ε, ye tok ne ghwyil ekwyil, ye be náá, bum tak dinaa àapabo to bɔs ɔ. ³⁷Tin, sa mot di ebe ε, ye é bum, ye é ne ghwyil edi bum ble neghu dhiiti bhek, ye tok le di náá ye eezekwyil ε. ³⁸Tin, Zeeb epesa náá, bum'enek kwyil dáa nye di ekwyel ε, bum ne bum ne ye kɔkɔ.

³⁹Esa djas di ne tsik ε, ye tok ne mbi nyel wat. Epuud e mot tok tyee wat ne epuud e tit. Epuud e mot tok tyee wat ne yii enen neghu yii besu.

⁴⁰Ye é ne esonok di pe to gwoo ne esonok di pe ko bɔs ε, esonok di pe to gwoo ɔ tok djala ne esonok di pe ko bɔs ε. ⁴¹Gwyes é ne ye mekas, ngɔn é ne ye, ekwyikwyen é ne yɔbɔ mekas. Tin, pak ekwyikwyen, mot ne mot é ne ye mekas.

⁴²Ye aadi é deenek é gheñ bot ε zegwyé ɔ aagom ε. É gheñ muu di edelaa ε, ye é dáa bum le be di ebe ε, ye ne gwyé. É gheñ ye di egom ε, ye aanàka-baagwyé. ⁴³É gheñ nyel di edelaa ε, ye tokape dhiiti van sonok. É gheñ ye di egom ε, ye aakadi é ne ghwyil ne duma. ⁴⁴É gheñ ye di edelaa ε, ye é nyel epuud é di edelaa. Nyel epuud delaa é tyee wat dáa be di ebe bhek ε. É gheñ nyel epuud di egom ε, ye aadi é nyel sisim. Tin, ye é ne nyel epuud ne nyel sisim. ⁴⁵Deenek, Ekwyala lee é náá: «Adam mot nakusaa é meken ɔ nabe é mot epuud nadi ne tsik ɔ.» Tin, Adam mesik é mot Sisim di edje tsik ɔ. ⁴⁶Ye tok nyel sisim di ezye sok, ye é nyel epuud ε di ezye sok. Bhii tak, nyel sisim é kazye. ⁴⁷Mot meken nakusaa é ne bɔs, mot bhɔɔba kadus é pe to gwoo. ⁴⁸Bot ε di ko eko ε bɔs ɔ, be é tyee wat ne mot nakusaa ne bɔs ɔ. Bela náá, bot ε di pe to gwoo ɔ, be é tyee wat ne mot nadus pe to gwoo ɔ. ⁴⁹Tin, ye é tyee wat ne menabelka, bot é di embaña-mbaña mot nakusaa ne bɔs ɔ. Deenek, ye é tyee wat, mena aadika embaña-mbaña mot nadus pe to gwoo ɔ.

⁵⁰Bɔn-nyɛɛg, gwakeka sa mɛ di ekwyl ɛlɛɛ ɛ. Sa nakusaa nɛ epuud nɛ ghiya ɛ, yɛ tok nɛ ghwyil ɛ bela di tɔ ɛyon ɛ Zɛɛb. Tin, sa di nɔ́á, yɛ waagwye ɛ, yɛ tok nɛ ghwyil ɛ bela tsik na kɔm-kɔm.

⁵¹Gwakeka, mɛ lɛɛ bin sa di tɔ sɔ ɛ. Tin, menabelka djas aanákwaagwye, menabelka djas ɛ waaswoolaka. ⁵²Yɛ aasaɛ ɛ mɔɔ ewala batsa, ààbɔya tyee dis di ebwaaba ɛ bhwoob, ɛ gheɲ tɔɲ aalɔɔ-lɔɔa mɛsik ɛ. ɛ gheɲ yɛ aalɔɔ ɛ, bot ɛ naze-gwye ɔ waagom, bɛ neebela tsik na kɔm-kɔm. Tin, Zɛɛb ɛ waaswoola menabelka bot aalik nɛ tsik ɔ. ⁵³Tin, nyel di nɔ́á, yɛ ɛ nɛ ghwyil epulel ɛ, yɛ goka ɛ nɛ eswoolaa, ɛtɛp yɛ needi ààpulel. Nyel di nɛ ghwyil ɛgwye ɛ, yɛ goka ɛ nɛ eswoolaa, ɛtɛp yɛ needi ààgwye. ⁵⁴ɛ gheɲ, yɛ di nɔ́á, sa di nɛ ghwyil epulel ɛ eebɔt sa di ààpɔl ɛ, deenek, sa di nɔ́á, yɛ waagwye ɛ eebɔt sa di ààgwye ɛ. Tin ɛ, sa Ekwyala di ɛlɛɛ nɔ́á: «Esysɛ aanàbaadi tak, eghɛɲ eebela di kɔ lɛ» eebela esuk.

⁵⁵«Wɔy esyee, eghɛɲ bɔ moo wo?

Wɔy esyee, ghwyil'ɔ yii ɛgɔ ɛ bot moo wo?»

⁵⁶Esysɛ bela ghwyil ɛgɔ ɛ bot ɛ tɔ syem. Tin, syem kabɛla ghwyil ɛ tɔ etsi.

⁵⁷Deenek, bhɔɔ nɛ Zɛɛb, mot di ɛdjɛ mena ghwyil ɛkwak esyee kɔ esu ɛ Gheɲ'enaka Yezu Klisto ɔ!

⁵⁸Bɔn-nyɛɛg bam mɛ di ekwyl dhaa tyɛ ɔ, dika nɛ mɛghaaz, da bi ɛ lyel bham! Saka mɛsa ɛ Gheɲ ɛnyɔɛpɛ. Bi goka ɛ nɛ gu nɔ́á, mezuk mɛ bi di ebee tɔ mɛsa ɛ Gheɲ ɛ, yɛ aanàgwye toto.

Epata ee zɛsɛɛgaa ɛtɛp zɛɛga mɛndjaala Yeluzalɛm ɛ

16 ¹Ba bɔɔ mɛkpa kɔ esu ɛ epata ee zɛsɛɛgaa ɛtɛp bot ɛ zedum koɲ nɛ Zɛɛb pɛ ghaada Yeluzalɛm ɔ. Bi goka ɛ nɛ ɛdu ɛnyɔɛpɛ mɛtiɲ mɛ tak wat mɛ nadjɛ nɛ ɛzɛɛga mɛndjaala mɛ kyee dik Ghalasi ɛ. ²Eyenga djas, mot nɛ mot pɛ ndjan'ɛ goka ɛ nɛ ɛdis ba bim epata, goka nɛ dɔ́a nyɛ di ebɛla ɛ. Da nyɛ ɛ kwom, ɛtɛp nyɛ needi ààbwood dwoɔ ɛzyɛ ɛ lam ɛtɛp ɛsa yɛ. ³ɛ gheɲ mɛ aakum ɛ, mɛ waalwom bot ɛ bi nazesɛɛ pɛ ghaada Yeluzalɛm ɔ, ɛtɛp bɛ neekɛkyeed epata ee bi nazesɛɛg ɛ, nɛ bɛmɛkana mɛ mɛ aadjɛ bɛ ɛ. ⁴Yɛ bɛ nɔ́á, yɛ goka ɛ mam pɛ tɔ ɔ, bis nɛ bɛnɔɔ ɛ kwaatɔ.

Pɔl ɛpekwyɛl ɛtɔ mɛdjoɲ

⁵Mɛ aazyɛ pɛ daa len ɛ, bhii mɛ aadhaa pɛ kyee dik Masedwan ɛ, ɛtɛɛ nɔ́á, mɛ aadhaɲ ɛ penek. ⁶Mɛ ɛ nɛ ghwyil ɛdi ba mɛlu pɛ yɛbɔ, nɛghu mɛ ɛ nɛ ghwyil ɛkwyɛɛg tu mbu bebhi penek. ɛ di'enek, bi ɛ nɛ ghwyil ɛkwyee mɛ ɛ ɛgoola mɛdjoɲ mam, pɛ kyee mɛ di ekwyl ɛtɔ ɛ. ⁷Mɛ ààpakwyɛl nɔ́á, mɛ zye pɛ yɛbɔ tyee goɲ swak. Tin, Gheɲ ɛ kwyl ɔɔ, ɛkwosak ɛ lam ɛ nɔ́á, mɛ kwyɛɛg bɛtɛ nɛ mɛlu pɛ yɛbɔ.

⁸Deenek, mɛ ɛpekwyɛl ɛdi tɔ ghaada Efɛɛz kekum dwoɔ ɛbyon ɛ Patekɔt. ⁹Etɛɛ nɔ́á, yɛ ɛ tɛtɛ ewala zɛdjɛaa mɛ ɛ, ɛtɛp ɛsa boo mɛsa ɛ Zɛɛb, yɛ nakoo-zodi nɔ́á, bot ɛ mɛbhuka ɛpɛbu.

¹⁰Timote ɛ kum pɛ yɛbɔ ɔɔ, beka nyɛ ɛnyɔɛpɛ ɛtɛp, nyɛ neemyaala. Etɛɛ nɔ́á, nyɛ ɛ mot-mɛsa ɛ Gheɲ dɔ́a mam. ¹¹Sa mot ààbɛɛ nyɛ ɛ mis toto. Tin, kwyɛɛka nyɛ ɛtɛp nyɛ neegoola mɛdjoɲ mɛ tɔ ɛgwɛm, nyɛ neebula pɛ kyee mɛ di'aak. Etɛɛ nɔ́á, bis nɛ bɛdhiiti bɔn-nyɛɛg ɛpɛbwood nyɛ.

¹²Yé kabe mɔn-nyɛɛg'ena Apolɔs ɔɔ, mɛ nɛ dyeebadjɛ nyɛ mɛghaaz éteɔp etɔ pɛ yebo, bɛ nɛ bedhiiti bɔn-nyɛɛg. Nenak, nyɛ dinaa ààpakwylɛ ezyɛ pɛ yebo. Nyɛ aazyɛ é, dwoo nyɛ aabela ghwyil ɛ.

Melyo mɛ mesik nɛ meswosel

¹³Dika ndjem, dika ghij tɔ edum ɛ koŋ nɛ Zɛɛb, dika nɛ mɛghaaz, dika nɛ ghwyil. ¹⁴Saka etɛp djas nɛ lyem kwylɛ.

¹⁵Biɔ bɔn-nyɛɛg, bi nɛ gu Stefanas nɛ bot ɛ mɛbyel mɛ. Bi nɛ baagu náá, pɛ kyee dik Akayi, bɛ nabe é bot ɛ mɛken edum ɛ koŋ nɛ Zɛɛb. Deenek, bɛ naawa lyem tɔ mesa mɛ bot ɛ zedum koŋ nɛ Zɛɛb ɔ. Tin, mɛ epewaab nɛ nen náá, ¹⁶bi looba nɛ mbi binɔk bot, ɔɔ nɛ bot djas di ewa lyem elyɛlɛpɛ tɔ esa mesa mɛ Zɛɛb sama nɛ nɔɔ ɛ.

¹⁷Mɛ epɛmyaala nɛ etuula ɛ Stefanas, nɛ Fɔɔtunatus ɔɔ nɛ Akayikus. Bɛ naadis mɛ piid'en mɛ nadi nɛ yɛ ɛ. ¹⁸Guka dáa bi di enɔɔ mbi binɔk bot ɛ, etɛɛ náá, bɛ naadjɛ mɛ mɛghaaz dáa bɛ nasa nɛ nen ɛ.

¹⁹Ezɛɛga mendjaala mɛ kyee dik Azi djas eeswos bin. Deenek, Akilas bɛ nɛ Pilisil, zɛnɔɔ bot ɛ zɛɛga mendjaala di esɛɛga pɛ tɔ ndjaŋ'ɔɔ ɔ, bɛ eeswos bin ebueɔpɛ tɔ egwakel mena dika nɛ yɛ nɛ Gheŋ ɛ. ²⁰Bɔn-nyɛɛg bin, bot ɛ di wak ɔɔ, bɛ eeswos biɔ djas.

Swoselka pak'en nɛ mɛbeedela dáa bɔn-nyɛɛg tɔ edum ɛ koŋ nɛ Zɛɛb di esa ɛ.

²¹Mam Pɔl, mɛ eeswos bin. Yɛ é mam mɛ ɛmet ɛ kwylɛ mekpa mɛ meswosel mak nɛ mbɔ'am met.

²²Mot di ààkwylɛ Gheŋ ɔ, beta náá, nyɛ bela mbee baka!

MAALANA TA! Gheŋ'es dha!

²³Beta náá, enem nɛ embɛɛ ɛ Gheŋ Yezu di nɛ nen.

²⁴Mɛ nɛ kwylɛ biɔ djas, tɔ egwakel mena dika nɛ yɛ nɛ Yezu Klisto ɛ.

Mekana e Pɔl yii Bhɔɔba nye nakwyal bot e ghaada

Koolet e

Eniel

Ye nabe é Pɔl naakwyal mekana me yii meken éteɓ bot e zɛɛga mendjaala me ghaada Koolet. Ye é bhii mekana me tak e, nye nabaabela menduk mɔɔ (2.3). É gheɗ tak, egwakel e Pɔl ne bot e zɛɛga mendjaala me Koolet nabe é ye moo ebiyoɛpe. Esok ne nye ne baatɔ pe ghaada Koolet, Pɔl naakyeed be bemekana tɔ ebwaalel náá, etep binek é waaswoola.

Tɔ melangel (1–7), Pɔl epebaɗa mbi *mot-lwoma* nye di e, ye kwɣɣel elɛɛ é, nyeɣ mot Yezu Klisto nakyeed pe daa bedhiiti bot e. Ye kwɣɣel elyaal é náá, nye nadi é *kwom mesa e Zɛɛb*. Egeka be é náá, edi djas bot gu Zɛɛb Sɛɛg ne Yezu Klisto. Tɔ mesa me Zɛɛb nadjɛ nye e, nye naaboma ne betɛ ne mezuɔ, ne betɛ ne embee etep. Nye naamaad ye ne lyem edjisaɓ. É sok nye nadi elii etep nyel'e deenek e, Pɔl nadi ebwaal egek náá, bot e ghaada Koolet aanàkwaatsin nye ne melyo me.

Tɔ melangel (8–9), Pɔl epewaab ne ekeletye e ghaada Koolet náá, be gwyena ne lyem wat ne ekeletye e ghaada Yeluzalem di bedjel e bot ɔ. Bedhiiti bot e di ne betɛ ne ekum ebuepe tɔ zɛɛga mendjaala ɔ, goka é ne ekwɣɣe bot e di ààbe ne ye ɔ. É gheɗ Pɔl nadi ekwyal mekana e, ghaada Koolet nabe é ghaada wat ne betɛ ne ekum. Tete mesa mɔɔ nabe é ebɔmsa esa, deenek, elyem bɔɔ nabe é kwɣɣesa tɔ gwyɛs ebela epata. Melangel menek epepus be náá, bekum e bot ne bedjel e bot di é di wat. Yezu Klisto mot nadi kum mot ɔ, nye nabe é nye moo djel mot, éteɓ bot e bɔs needi bekum e bot kɔ esu edjel be (8.9). Yenek eɓesa náá, *egwakel* di pak bot e bɔs.

Tɔ melangel (10–13), Pɔl epelyaal embee membi membá esa mesa e Yezu Klisto. Bot e zɛɛga mendjaala nabe é, be moo zem-zem kɔ esu e bot e di egoola dhiiti mbi bhaadal di ààɗɗɗɗɗ ne ye Pɔl e (11.3-4). Bot e zɛɛga mendjaala nabe é, be moo wa lyem tɔ membi me etep ee bot nadi egoola dhiiti mbi bhaadal nadi elɛɛ be e. Be epeɓeɓ bot náá, be é eboo bot e lwoma. Be ne ekwɣɣe elii, be é ne dék. Be epegheɛ menyel ne sa be di esa e. Yenek djas epenɗɗɗɗɗ ne membi me esesee di esael kɔ ghaada Koolet e.

Pɔl epelyaal dáa *mot-lwoma* di egoka ne edi e. *Mot-lwoma e Yezu Klisto goka é ne edi tɔ mesila*, éteɓ nye neewɣɣel bedhiiti bot. Nye eemyaal edi tsak-bel mot, éteɓ nye epegwaal ebela ghɣɣɣɣɣ di edus pe daa Zɛɛb e. Nye ààdji dhiiti sonok kɔ esu e le met, ààbe duu, kat-katak mevɣu. Pɔl epebaaleɛ náá, nye naagoola Mbɛɛ Bhaadal ne bot e Koolet ààwaab be epata. Ye é dhiiti mbi elɛɛ ne

bot náá, kwyel Zeeb di ne ye ne nena ε, ye tok étep epata. Deenek, Zeeb àapa-waab mena dhiiti sonok.

Meswosel

1 ¹Ye é mam Pól, mot-lwoma ε Yezu Klisto tó ekwosak ε Zeeb, bis ne Timote mən-nyεeg'ena ε kwyal mekana mak.

Bis eeswos bot ε zεega mendjaala di pε kyee ghaada Koolet ε, ne bot ε kyee dik Akayi djas di eduwal Zeeb ɔ. ²Beta náá, Zeeb Sεeg'enaka ne Gheɲ Yezu Klisto dje bin enem ne embεε, ne egwyem be.

Pól epebulal bhɔɔ ne Zeeb

³Djhooduwalka Zeeb, Sεeg ε Gheɲ'enaka Yezu Klisto. Nye é Sεeg'enaka mot di ne ghoɲ ne bot ɔ. Nye é Zeeb mot di edje bot meghaaz sok membi me etep djas ɔ. ⁴Nye ne dje mena meghaaz tó membi me mezuk djas, etεε náá, mena needjeka pe bedhiiti bot ε di tó mezuk ɔ meghaaz. Ye be náá, mena é ne meghaaz me esa deenek ɔ, ye é, etεε náá, Zeeb ε nanyel edje bis meghaaz me tak sok. ⁵Dáa mena di ezukeka εbuεpe tyee wat ne dáa Klisto nazuk ε, deenek, Klisto é waadjeka mena meghaaz me. ⁶Ye be náá, bis é tó mezuk ɔ, ye é, etεε náá, bi neebela meghaaz ne tsik. Ye be náá, bis eebela meghaaz ɔ, ye é, etεε náá, bi neebela meghaaz. Meghaaz me tak é waadje bin ghwyil emaad membi me mezuk me bi di ebee ε. ⁷É di'enek, bis é ne boo εbwaalel ne nen. Etεε náá, bis ne gu náá, dáa bi di ezuk mbi mezuk me wat ne nes ε, bi é waabela mbi meghaaz me zedjeaa bis ε.

⁸Bən-nyεeg, bis kwyel é náá, bi gu mbi mezuk me bis nabee tó eghaada kyee dik Azi ε. Ye é penek ε bis naboma ne mezuk dhaa nyel. Ye é tseetse náá, bis nabe é ààkabe ne εbwaalel náá, bis é waatsak. ⁹Deenek, bis nabe é ne egeka náá, bis moo é tó feɲ esyee. Ye nasael deenek é, etεε náá, bis needi ààwa εbwaalel kó menyel mes met. Tin, ye goka é, bis wa εbwaalel ε les ne Zeeb, mot di gomal bot ɔ. ¹⁰Ye é nyey ε napek bis tó mbi yenek esyee, nye é kwaabaazopek bis. Ne tseetse, bis é ne εbwaalel ne ne náá, nye waabaapek bis. ¹¹Tin, biyɔ pe, bi ne kwyee bis é sok bi di edjaala Zeeb étep'es ε. Étep tak ε, bete ne bot di ebulal bhɔɔ ne Zeeb kó esu ε mepeka me nye napek bis tó esyee, ne dáa nye di eyala ne mendjaala mɔɔ étep'es ε.

Pól eeswoola geka dum ne medjoɲ me

¹²Gwakeka sa bis di egoka ne eghεε nyel ne ye ε. Eziisa bis epelyaal bis popoopwon náá, bis eeke enyɔpepe tó epiki sama ne bot djas, dan-dan é ne biyɔ. Tin, ye é Zeeb ε dje bis ghwyil esa etep binek djas. Ye be náá, bis naake deenek ɔ, ye nabe é ààbe ne etsoɲ ε bot ε bɔs. Tin, bis nake é ne ghwyil ε Zeeb. ¹³Tin, tó bemekana me, bis di ekwyal bin ε, bis kwyal é sa di náá bi é ne ghwyil elaa ne etiibal ε. Deenek, me é ne εbwaalel náá, bi é ne ghwyil etiibal etep djas bis di elii ε. ¹⁴Ye koodi náá, nenak bi ààpatiibal etep djas di kwyala tó bemekana mes ε, bis kwyel é náá, bi tiibal ye. Deenek, dwoo εzye ε Gheɲ'enaka Yezu, bi é waadiig bet kó esu ε les, dáa bisɔ pe, bis é waadiig bet kó esu ε len.

¹⁵Me nadi é ne εbwaalel kó esu ε tak, ye é étep tak ε me nagek εzye sok pε yebo, etεε bi neebela enem ne embεε bela esok ebá. ¹⁶Deenek, me nadi

ekwyel náá, me dhaa pe daa len, da me é goola tó pe kyee dik Masedwan. É mebhula, me é baadhaa pe daa len etee náá, bi neekwyee me ne egoola mendjorj mam pe kyee dik Yude. ¹⁷Dáa me nagek deenek é, me nakagek é, ààsiiza? Egeka ee me nadi egek ε, ye nakabe é, tyee wat ne dáa bot ε bós'ak di egek ε, me ke «iyooo» ɔɔ, da ye é di «hooo».

¹⁸Zeeb é tyaases'am, sa me di eleε bin ε, ye tok náá, me myaal «iyooo» ɔɔ, da ye é di «hooo». ¹⁹Etee náá, Yezu Klisto Mɔn ε Zeeb, yii mam ne Silas zenɔɔ Timote zegoola bin ε, nabe é ààbe mot di emyaal «iyooo», da ye é di «hooo» ɔ. Tin, tɔ le, ye nazodi é emyaal «iyooo». ²⁰Tin, Yezu é di «iyooo» kɔ etep djas Zeeb nakek ε. Ye é, etee náá, kɔ esu ε Yezu Klisto ε bis di emyaal «AMEN», étep edje duma ne Zeeb. ²¹Deenek, ye é Zeeb nye emet ε di edje bisɔ ne biyɔ meghaaz me edi tɔ tsik sama ne Klisto. Ye é Zeeb nye nye emet ε sée bis, étep bis needi bot ε mesa me. ²²Deenek, nye eezewa bis ndem ne din ε le. Nye eebaawa tɔ ebhum lyem bis Sisim na Dee, étep elyaal náá, nye waadje bis esa ee nye nakek bis ε.

²³Tin, me eenɔɔ Zeeb dáa tyaases'am, me kɔɔ ɔɔ, nye é gó me. Ye é étep ekaab náá, me ezekebaazamal bin ε me myaal náá, me aanàkabaazyε pe ghaada Koolet. ²⁴Deenek, bis ààsaa náá, bi myaal sa bis di eleε bin ε ne bhel. Etee náá, bi é ghɪj tɔ edum ε koj ne Zeeb. Bis saɲ é náá, mena saka mesa é di wat étep bi needi tɔ memyaala.

2 ¹Étep tak ε, me ke náá, me tok baazyε pe daa len, etee náá, me é zekebaazebaal bin elyem. ²Me baal bin elyem ɔɔ, ye tokape ne dhiiti mot pak'en aakabaasa náá, lyem'am di tɔ memyaala. Etee náá, biyɔ djas aakadi é ne ghonj tɔ elyem. ³Me kwyal bin mekana mak dáak ε, etee náá, me ààkwyel náá, me zye pe yebo ɔɔ, me di ne ghonj tɔ lyem kɔ esu bot ε goka ne esa náá, me di tɔ memyaala ɔ. Ne tseetse, me ne gu náá, é gheɲ me di tɔ memyaala ε, biyɔ djas pe ne myaala. ⁴Ne tseetse, me nakwyal bin mekana mak é tɔ menwyaad, ne ghonj tɔ lyem ne betε ne miɲal é mis. Me nabe é ààkwyal bin ye étep ye needje bin ghonj, ye é, étep bi neegu náá, me ne kwyel bin dhaa tyε.

Pɔl eepel mot lee nye ɔ

⁵Tin, ye be náá dhiiti mot ngɔt pak'en esa náá, bi di ne ghonj ɔɔ, nye ààpasa ye ne mam, nye sa ye é ne biyɔ djas, neghu ne ba bim bot tɔ len, sa bot ààkabek. ⁶Étep mbi mot'enɔk, medjamela me bot ε zεεga mendjaala eedjala ne ne. ⁷Dum ne tep tak é ye di náá, ye goka é bi pel nye. Deenek, da bi é dje nye meghaaz, étep ekaab náá, sen ezelesa náá, ebwaalel ε nye di ne ye é si. ⁸Tin, ngwyeebel'am pe daa len é náá, bi lyaal nye náá, bi ne kwyel nye. ⁹Gwakeka sa nasa náá, me kwyal bin mekana ε. Me nasuu é náá, me wa bin tɔ mebhawal, étep me neegu ye be náá, bi ne looba ne metɪj mam ɔɔ. ¹⁰Bi ε pel mot ɔɔ, mam pe é waapel nye. Me pel mot'enɔk ɔɔ, me pel nye é kɔ esu ε len é mis ε Klisto. ¹¹Etee náá, Satan needi ààkwak mena, deenek, menabelka djas ne gu egeka be enyɔεpe.

Pɔl pe kyee dik Toloas

¹²É sok me nakum pe kyee dik Toloas étep egoola Mbεε Bhaadal ε Klisto ε, me naabee náá, Gheɲ naadii me ze étep me sa mesa me. ¹³Tin, keɲ naazesa me tɔ lyem dhaa tyε, etee náá, me nabe é ààbela mɔn-nyεεg'ena Tit. Ye é,

étep tak e me namwana ne bot e Toloas. Wo gwaa, me zegoola tó pe kyee dik Masedwan.

Yezu Klisto ne dje eghen

¹⁴Duu ne Zeeb, etee náá nye é di edje mena ghwyil ekwak etep é mewala djas kó esu e Klisto. Deenek, kó esu e lena, nye eesa náá, bot gu Klisto dáa menuub me mbee memanas zesoaa é edi djas e. ¹⁵Tin, menaka é dáa menanas na mbee menuub e Klisto. Ye é menuub me buwa nye naka Zeeb ye e. Menaka é menanas me tak étep bot e zebela tsik ɔ, ne bot e zewo ze ɔ. ¹⁶Étep bot e zewo ze ɔ, ye é menuub me esyee di edul bot pe ze esyee e. Ye kabe bedhiiti bot ɔ, ye é menuub me tsik di edul bot pe ze tsik e. Tin, eze di ne ghwyil esa yenek mbi mesa? ¹⁷Biso tok dáa bedhiiti bot e di ebomsa Mekpa e Zeeb ɔ. Etee náá, ye é Zeeb e lwom bis, tin, bis goola mekpa me e tó etseetse é mis me, etee náá, bis é bot e mesa e Klisto.

Bot e mesa me ebhen e na bes

3 ¹Tin, bis kabe é eghée menyel biso bemet é? Neghu bis aadi é ne gwyee etel bin mekana me di elyaal náá, bis é betete bot e lwoma? Neghu bis waab ne nen náá, bi kwyal bis mekana me tak é? ²Deenek, biyo bemet e di mekana mes zekwyalaa tó ebhum elyem bis e. Tin, bot djas é ne ghwyil egu ne elaa. ³Tseetse, ye é popoopwon náá, bi é mekana e Klisto nazekwyal, da bis ezye ne ye e. Tin, mekana me tak ààpakwyalaa ne kwos, ye nakwyalaa é ne Sisim Zeeb di ne tsik e. Ye nabe é ààkwyalaa kó ekok dáa etsi e Moiiiz nakwyalaa e, tin, ye nakwyalaa é tó ebhum elyem e bot.

⁴Bis lii deenek é kó esu e ebwaalel e bis di ne ye ne Zeeb dum ne Klisto e. ⁵Bis tok ne egeka náá, bis é ne ghwyil esa mesa menek biso bemet. Tin, Zeeb é di edje bis ghwyil esa sa bis di egoka ne esa e. ⁶Ye é nyey e nasa náá, mena dika bot e mesa tó ebhen e le na bes. Ebhen e tak ààbela esuk tó mekana me etsi, ye bela esuk é tó Sisim. Etee náá, etsi dul bot é tó esyee, ye kabe Sisim ɔ, ye dje bot é tsik.

⁷Etsi nakwyalaa é kó mekok, deenek, duma e Ghen naanyen é ewala elenek. Bhwoob e Moiiiz nadi ekas kóko mbi mekas me wat di náá, bot e Yisalael nabe é ààbela ghwyil edhwonal mis kó le, étep ebee nye. Tin, mekas me tak nabe é ààboya. Ye be náá, etsi ee di edul bot tó esyee naatuula ne boo yenek mekas ɔ, ⁸haaa mekas me duma mesa me Sisim aakadi dáa? ⁹Ye be náá mesa me etsi di ewa bot tó feŋ epelyaal boo mekas ɔ, tin, mesa me Sisim di esa náá, bot di piki é mis e Zeeb e, aadi é ne mekas dhaa-dhanjak. ¹⁰Tin, mena é ne ghwyil eke náá, duma nadi ekas sok e, ye tokape varj sonok é mis me duma di ekas tó melu mak e. Etee náá, mekas me duma di mos e, ye eedhaa-dhanjak yii sok. ¹¹Ye be náá, sa di ààboya naadi ne duma ɔ, haaa gwyata ne sa di náá, ye é kóm-kóm e!

¹²Dáa ye di náá, bis é ne mbi ebwaalel dáak e, bis tokape ne bwoo tó lyem.

¹³Mena ààsaka dáa Moiiiz, mot nadi ebutal bhwoob'e ne bhee ɔ. Nye nasa deenek é, etee náá, bon e Yisalael needi ààbee dáa mekas menek nadi etó ne ediiib e. ¹⁴Tin, kekum é dwoo elak mos, metselal mɔɔ nabe é àànyɔ emet esuk e tak. É ghen be nadi elaa bemekana me ebhen be na mwa e, bhee tak nabe é ye dinaa kó mis mɔɔ. Ye aaboodus be é mis é, é ghen ezye e mekas e Klisto.

¹⁵Doo ne dwoo pan mos'ak, é gheñ be aadi elelaa bemekana e Moiiiz e, ye é ne bheé wat di ebutal metselal mɔɔ. ¹⁶Ekwyala elee é náá: «É gheñ mot di eliig mis gwyák Gheñ e,* bheé epedus é mis.» ¹⁷Tin, Gheñ é Sisim. Deenek, é di Sisim e Gheñ di ɔ, mot tok si bhel etsi. ¹⁸Tin, menabelka djas tokeka ne mebhwoob embutela, mena lyaalka é mekas e Gheñ, mena eeswoolaka, étep enɔŋel ne Gheñ. Nenak, duma mena belaka e, ye é epebyet, ebyet ne ebyet. Duma tak dus é pe daa Gheñ, nyey mot di Sisim ɔ.

Ekum to bhe dyak

4 ¹Zeeb to enem esa be, nye naadje mena mesa mak. Tin, dum ne tep tak é di náá, ye é ààgoka náá, mena bulaka pe bhis. ²Bis eelum koñ ne embee etep ee di esael to ɔ e, etep ee di edje sen e. Bis ààsa mekoñ, bis ààswoola Mekpa e Zeeb. Tin, yii biso di elyaal popoopwon e, ye é etseetse. Ekwosak e les é náá, elyem bot djas gu náá, sa biso di elyo bot e, ye é etseetse é mis e Zeeb. ³Ye be náá, Mbée Bhaadal bis di egoola e syela ɔɔ, deenek, ye aazodi é syela étep bot e di ewo ze ɔ. ⁴Bot binɔk di ààmyaal Zeeb e, etee náá, Satan, zeeb e bot e bos'ak epedipal metselal mɔɔ. Nye epesa náá, be nàbee mekas me Mbée Bhaadal duma e Klisto, mot di mbaña-mbaña Zeeb ɔ. ⁵Bis ààgoola wak Mbée Bhaadal menyel mes, bis goola wak é, Gheñ Yezu Klisto. Ye kabe biso ɔɔ, bis é bekwom e mesa men kɔ esu e Yezu. ⁶É gheñ sok, Zeeb nalée é náá: «Beta náá mekas dje gwey to ghooghom*!» Nye nasa deenek é, etee náá, nye é di edje mekas to bhum elyem bina, étep mena neesiizaka duma Zeeb di ekas kɔ bhwoob e Klisto e.

⁷Tin, menabelka bot e di ne ekum e tak ɔ, mena bepka ye é to mebbe me dyak. Mena saka deenek é, étep elyaal náá, boo mebwala me tak dus é pe daa Zeeb, ààkabe náá, ye dus é pe daa les. ⁸Bis naasusaa mbee mesusa, tin, bis nabe é ààtwakaa. Bis nadi é ne ba to elyem, tin, bis nadi é ne ebwaalel. ⁹Bis naatiigaa, Zeeb nabe é ààdhuugal bis. Bis naadumaa si, bis nabe é ààgwey. ¹⁰Tseetse, melu djas, bis nadi ebebep mezuk me esyee e Yezu to menyel mes. Etee náá, tsik e Yezu neenyen to menyel mes. ¹¹Ye nakoozodi náá, bis é ne tsik, bot epewun egó bis kɔ esu e Yezu, etee náá, tsik e Yezu neenyen to menyel mes, menyel me di náá, ye waaboogwey e. ¹²Ye é deenek e esyee di esa mesa me to les, etee náá, tsik neesa mesa to len.

¹³Tin, Ekwyala lee é náá: «Me eedum koñ ne Zeeb, ye é étep tak e me di elii*.» Doo ne biso pe, bis eedum koñ ne Zeeb, ye é étep tak e bis di elii. ¹⁴Ne tseetse, bis ne gu náá, Zeeb mot nagomal Gheñ Yezu to esyee ɔ, nye waagomal biso ne biyo pe. Bhii tak, nye waatɔ ne nena é di nye di ɔ. ¹⁵É di'enek, mezuk djas bis di eboma ne ye'aak, ye é kɔ esu e len. Ye é etee náá, enem ne embée Zeeb neebu dhaa tye. Deenek, bete ne bot é waabulal bhɔɔ ne Zeeb ne eduwal nye.

Duma di ezye aadi é kɔm-kɔm

¹⁶Dum ne tep tak é bis di ààbula pe bhis. Ye nakoozodi náá, menyel mes epetɔ ne esila batsa-batsa, é di'enek, Zeeb epedje esisim bis meghaaz melu djas. ¹⁷Deenek, bɔɔ mezuk me bis di emaad é ba mɔɔ ewala elak'aak aabodi é

si. Bis é waabela boo duma kò esu é mezuk me tak. Duma tak aadi é kòm-kòm sii ne kòm. É gheñ bis di etaala duma bot aabela é, mezuk menek tok dhiiti varj sonok. ¹⁸Eteé náá, bis ààdyeebawa esiiza kò esa ee di beëaa ne mis é. Bisò kwyel é esa ee bot di ààbee ne mis é. Eteé náá, esa ee di ebeëaa ne mis é, ye ààdi kòm-kòm. Tin, esa ee di kòm-kòm é, ye é esa ee di ààbeëaa ne mis é.

Ndjaa-Zeeb zekoobal mena ye pe to gwoo é

5 ¹Ne tséetse mena ne guka náá, menyel me mena dika ne ye kò bós'ak aanàdi kòm-kòm. Ye é dáa bɔɔ epet, ye ààbɔya ne ebik. Ye bik ɔɔ, Zeeb é waadje mena dhiiti mendjaa pe to gwoo. Mendjaa me na kòm-kòm tak, tok zumal membo me bot. ²Nenak, mena epesimka etee náá, ekwosak é lena é náá, mena tɔka kesyel menyel to mendjaa di pe to gwoo é. ³Mena é syel menyel mena to mendjaa me tak ɔɔ, mena aanàkabaadika menyel toto. ⁴É di'enek, dáa ye di náá, mena dinaaka é to epet kò eko é bós'ak é, mena aazodi é esim ekée mot epezuk ne mɛdil me kòm. Ye ààkwyel elyaal náá, mena epekwyel ebekaka ne menyel me bot di ne ye'aak. Tin, ye kwyel elée é náá, mena epekwyel esyel é menyel mena pe to mendjaa me di pe to gwoo é, etee náá, tsik neenɔɔ di esyee. ⁵Ye é Zeeb, nyey nye emet é zekoobal mena étep édi to tsik tak. Nye naleedje mena é sok Sisim na Dɛɛ, étep elyaal náá, nye waadje mena dhiiti esonok sis.

⁶Deenek, menaka melu djas é ne meghaaz. Mena ne guka náá, é gheñ mena dika ne nyel'ak é, menaka é etsetape ne Gheñ. ⁷Tin, mena kɛka é to edum é koñ ne Zeeb, ààkabɛ-beak kò esa ee mena di ebee é. ⁸Menaka é ne meghaaz, tin, ekwosak é lena é náá, mena betka menyel me bós'ak, étep ekedi sama ne Gheñ. ⁹Tin, ye nakoozodi náá, menaka é to nyel mena dika ne ye'aak, neghu mena eeduska to nyel mena dika ne ye'aak, ekwosak é lena é náá, Gheñ myaala ne nena. ¹⁰Eteé náá, menabelka djas é waadika sok bhwoob é Klisto, étep nye neepée mena. Tin, mot ne mot aabela ye efute dum ne embee mesa neghu embee mesa me nye nasa kò eko é bós é.

Zeeb eebulal egwakel ne bot é ze é Klisto

¹¹Mena ne guka sa elooba ne Gheñ di ekwyel elée é. Dum ne tep tak é, mena di esaa náá, bot é bós dum koñ ne ne. Deenek, Zeeb ne gu mena enyɔɔpe, me ne gu náá, biyɔ pe, bi ne baagu me enyɔɔpe to ebhum elyem bin. ¹²Bis ààpabaasaa elyaal é menyel pe daa len, tin bis kwyel é elyaal bin é, ze étep bi neediig bet kò esu é les. Deenek é, bi aabela ghwyil ebɔɔza ne bot é di egheé menyel kò esu é esa ee di ebeëaa ne mis, ààbee esa ee di to ebhum elyem bɔɔ é. ¹³Ye be náá, bis epelyet ɔɔ, ye é kò esu é Zeeb. Tin, ye be náá, bis é ne tete esiiza ɔɔ, ye é kò esu é len. ¹⁴É di'enek, kwyel é Klisto é to elyem bona, etee náá, mena ne guka náá, mot ngɔt naagwyé étep bot djas. Deenek, menabelka djas pe eezegwyé sama ne ne. ¹⁵Nye nagwyé é étep bot djas, etee náá, bot é di ne tsik ɔɔ, be ààdi ne tsik étepɔɔ met. Tin, be di ne tsik é, étep mot nagwyé da gom étepɔɔ é.

¹⁶Étep tak é ye di náá, bis aanàbaabee mot ne mis me epuud. Ye nakoozodi náá, é gheñ sok, bis nabee Klisto é ne mis me epuud, nenak, bis ààkabee nye deenek. ¹⁷Mot é di to egwakel ne Klisto ɔɔ, mot yenɔk moo é mot na bes. Étep e na mwa eesi to le, nye moo é to etep e na bes*. ¹⁸Etep binek djas dus é pe

* 5.17 Eza 43.18-19

daa Zeeb. Ye é nyey ε di mot nadhis Klisto étep ebulal egwakel pak mena ne ne ɔ. Bhii tak, nye naadje mena mesa me ekegoola bhaadal ε ebulal egwakel ne ne. ¹⁹Zeeb nadhis Klisto é, étep ebulal egwakel pak be ne bot ε bɔs. Nye nasa deenek ε, étep nye needi ààkabaabis mesyem me bot. Nye eekyeed mena étep ekegoola bhaadal ε ebulal egwakel ne ne.

²⁰Bis moo é engoola-ngoola ε Klisto. Zeeb nyey nye emet ε di edjóo bin to mekpa me bis di egoola bin ε. Bis epedjaala ne nen ne din ε Klisto náá: «Myaalka ebulal egwakel ne Zeeb.» ²¹Klisto nabe é ààbe ne mesyem. Tin, Zeeb naanɔɔ mesyem mena, dje nye. Zeeb nasa deenek ε, etee náá, mena needika bot ε epiki é mis me.

6 ¹Deenek, dáa bis di esa mesa sama ne Zeeb ε, bis epedjaala ne nen: «Nàsaka náá, enem ne embée e Zeeb dje bin ε, ye gweyε toto.» ²É di'enek, Zeeb ke é náá:

«É gheɲ mbée ewala nakum ε,
me naagwak mendjaala mɔ,
é dwoɔ tsik, me naazyε zetsik wɔ*»

Nenak, myaalka náá, ewala tak eezekum, ye é dwoɔ di náá, Zeeb aatsik bot ε.

Dáa mot di egoka ne edi sosoob ne Zeeb ε

³Bis ààkwyel náá, mot lii ebiyoεpe dum ne mesa mes. Ye é étep tak ε, ye di náá, bis ààpakwyel edi ebek étep mot, ye nakoozodi dáa. ⁴Bela náá, bis epesa etep djas di egoka ε, étep bi neemyaal náá, bis é betete ε bot ε mesa ε Zeeb. Ye é étep tak ε, bis di emaad mezuk, ne metiiga zenɔɔ bebebɔwol. ⁵Be naabi bis, wa bis é membok, be naaful medhuu me bot elo kɔ esu ε les. Bis naasa mesa me na lyel-lyel. Bis naapaal pum, bis naamaad za. ⁶Bis epelyaal náá, bis é bot ε mesa ε Zeeb: to epiki, to egu, to edil ε lyem, to enem esa, to ghwyil Sisim na Dee, to tete kwyel, ⁷to egoola mekpa me etseetse, to mebwala ε Zeeb. Beghel ε bis di ekeduu tuub ne ye ε, ne yii bis di ebaal menyel mes ne ye ε, ye é eke to epiki. ⁸Bedhiiti bot epedje bis duu, bak bot kabee bis é mis é toto. Bedhiiti bot epeduwal bis, bak bedhiiti epelee bis. Be ke é náá, bis é bot ε etsal, ghuna bis lee é etep etseetse. ⁹Bedhiiti bot bee bis é ekee be ààgu bis, bela náá, be ne gu bis enyoεpe. Be bee bis é, dáa bot ε di náá, be eezegweyε ε, ghuna bis é ne tsik. Be epewa bis to tsik mezuk, tin, bis ààgweyε. ¹⁰Be epesa náá, elyem bis kpaa, ghuna bis é to memyaala. Bis é bedjel ε bot, bela náá, bis epedje mevɔ ne bete ne bot. Ye di é ekee bis é toto, ghuna ne tseetse, bis é ne esonok djas.

¹¹Biɔ, bɔɔ besɔ bis bot ε Koolet, bis lii ne nen wak é ne etseetse, ne lyem wat. ¹²Bis ààpabyen ekwyel bin, ye é biɔ ε di elyel elyem. ¹³Tin, me lii ne nen wak é, dáa me di elii ne bɔn bam ε: Leeke bis sa di to elyem bin ε, kwyelka bis ne lyem wat, dáa bis di ekwyel bin ε.

Ekaab eke ne bembee ε bot

¹⁴Sa bi ààke lɔɔg ne bot ε di ààdum koɲ ne Zeeb ɔ. Tin, sa di to epiki ε, ye é ne ghwyil eke sama ne sa di ààdi to epiki ε? Ghooghom ne mekas é ne ghwyil eke lɔɔg é? ¹⁵Klisto é ne ghwyil gwakel be ne Satan é? Mot di edum koɲ ne Zeeb ɔ, nye é ne ghwyil edi ne esiiza wat be ne mot di ààdum koɲ ne Zeeb ɔ?

* 6.2 Eza 49.8

¹⁶Yak mbi egwakel aadi pak ndjaa-Zeeb ne mendjaa me benaghise, bot e di ààdum koŋ ne Zeeb ɔ? Tin, menaka é ndjaa-Zeeb di ne tsik e! Gwakeka sa Zeeb nyey nye émet nalee e:

«Me aadidi é bis ne benɔɔ,
me aagegyee é bis ne benɔɔ,
me aadi é Zeeb'ɔɔ,
ɔɔ aakadi é bot bam.»

¹⁷Étep tak e, Gheŋ di eke ne bot be náá:

«Duska tɔ edhuu e bot e di ààdum koŋ ne Zeeb ɔ,
bekaka ne ɔɔ.

Sa bi ààmet sa di ne edhuud e,
tin e, me aamyaal bin.

¹⁸Me aadi é Sɛeg'en,

da bi é di esenɛle bɔn bam.

Gheŋ mebwala e di elii.»

7 ¹Bɔn-nyɛeg bam me di ekwyel ɔ, Zeeb nakek esa binek djas é étep'e-naka. Étep tak, djhoodiska edhuud é menyel mena neghu tɔ elyem bena. Djhoosaka meghaaz me edi é dɛɛ, tɔ ekaab e Zeeb.

Memyaala e Pɔl

²Saka náá, bis bela di tɔ elyem bin. Bis ààpasa ebiyo ne mot, bis ààpazuk mot, bis ààpakɔɔ mot étep enɔɔ sa ye. ³Me ààlii deenek étep ekwyesal bin ndje sɔs. Tin, ye é dáa me ke sok e, bi é tɔ elyem bis, ye nakoozodi esyee neghu tsik, mena aazodika é sama. ⁴Me é ne boo ebwaalel ne nen. Me ne dyeeba-myaala ne nen. Me é ne betɛ ne meghaaz, memyaala é tɔ lam tɔɔɔ ye nakoozodi náá, mena naazukeka ebuepe.

⁵É ekum e les pe kyee dik Masedwan, bis nabe é ààkowala batsa, bis naaze-boma ne membi me mezuk djas. Ye nakadi é ne mɛwɔ pak bis ne bɛdhiiti bot, ne bwoɔ tɔ elyem bis. ⁶Tin, Zeeb mot di edje meghaaz ne bot e di ààbe ne meghaaz ɔ naazedje bis meghaaz, é sok Tit nakum e. ⁷Ye é tseetse náá, ezye e Tit naadje bis meghaaz, ye é dɔɔ ne ebaŋa nye baŋa bis dáa bi dje nye meghaaz penek e. Nye eelɛ bis dáa bi di ne gwyes ebaabee me e. Nye naa-baalɛ bis dáa bi di edje elyem bin mebe, dum ne embee esesɛ bi nadi esesa sok e. Nye eebaalɛ bis zii bi di ne ye é gheŋ bi di ekem me e. Étep tak e, me di ne memyaala ebuepe.

⁸Tin, ye be náá, mekana me me nakyeed bin ye sok e, naakpaa bin elyem ɔɔ, nenak yak, me ààkadje nyel'am mebe. Ye é tseetse náá, é meken, me naadje lyem'am mebe, é gheŋ me nagu náá, mekana me tak naakpaa bin elyem é dhiiti ɔɔ mewala e. ⁹Nenak, lyem'am é tɔ memyaala, ààbe, etɛɛ náá, elyem bin naakpaa. Tin, me myaala é, etɛɛ náá, ekpaŋ e lyem nakpaa bin e naas-woola bin mefulu. Deenek, ekpaŋ e lyem tak nabe é ekwosak e Zeeb, deenek, bis ààpasa bin sa ebiyo. ¹⁰Etɛɛ náá, ekpaŋ e lyem di tɔ ekwosak e Zeeb e ne sa náá, mot swoola mefulu étep ebela tsik. Deenek e, mena é waabela tsik, ààdje lyem mebe. Tin, ekpaŋ e lyem di ààswoola mefulu e, ye dje é esyee. ¹¹Nenak yak, beeka sa ekpaŋ e elyem bin di edus tɔ ekwosak e Zeeb kadje e: Haa

mbée ekwosak ne nen, haaa boo zii to etajal bin, haaa bhyen mesyem to len, haaa bwoo esa embee etep to len, haaa boo gwyes eboma ne nam, haaa mbi yenek zii ne bas ewa ebiyo é feñ. Bi eelyaal popoopwon náá, bi nabe é ààbe to tep'enek.

¹²Ye be náá, me naakwyal bin mekana ɔɔ, ye nabe ààbe kɔ esu e mot nasa ebiyo ɔ, ààkobe-beak kɔ esu e mot be nasa nye ebiyo ɔ. Tin, ye nabe é, étep bi neebée popoopwon é mis e Zeeb zii bi di ne ye kɔ esu e les e. ¹³Étep tak e mefulu men dje bis meghaaz.

Ye é tseetse náá, bis naadyeebamyala dum ne sa bi nasa e. Tin, bis nabaa-bela boo memyaala kedhaa, é sok bis nabee Tit to memyaala e. Ye be náá, nye nabe é to memyaala ɔɔ, ye é etee náá, bi naadje nye meghaaz. ¹⁴Tin, me eadyeebaduwal bin é mis e Tit. Bi nabe é ààdje me sen. É di'enek, bis dyee-bale bin é etep e tseetse. Ye é tyee wat ne eduwal e me nadi eduwal bin é mis e Tit e, ye é tseetse. ¹⁵Deenek, nye epebaakwyl bin dhaa tye, é gheñ nye di etaala ne elooba e len, ne dáa bi nabe nye ne duu djas e. ¹⁶Me é ne memyaala ne dáa me di ewa ebwaalel e lam ne nen to etep djas e.

Epata ee nakyeedaa pe zeega mendjaala Yeluzalem e

8 ¹Bɔn-nyeeɣ, ekwosak e les é náá, bi gu dáa Zeeb nasa enem ne embee ne bot e ezeega mendjaala me kyee dik Masedwan e. ²Be naaboma ne bete ne mebbhowal nasa náá, be di to bete ne mezuk e. Tin, be nazodi é to memyaala dhaa tye. Ààbee edjel be nadi ne ye dhaa tye e, boo memyaala me be nadi ne ye e, naasa náá, be dje bete ne esonok. ³Ne tseetse, me é tyaases, be naadyeebadje esa kedhaa-dhanjak ekum ɔɔ, ààbe náá, mot naawaab. ⁴Be naadyeebadjaala ne nes étep bis neemyaal náá, be seeg yɔɔ etom, étep ekyeed pe daa bot e zedum koñ ne Zeeb ɔ, bot e di pe dik Yude e. ⁵Be naadyeebasa dhaa yii bis nadi ebwaal e. Be naadje elyem ɔɔ ne Gheñ. Bhii tak, be naadje elyem ɔɔ ne nes, dáa Zeeb nakwyl e. ⁶Dáa ye di náá, Tit é nakan mesa me eseeɣ esa binek pe daa len e, bis eedjaala ne ne náá, nye sik kesilal embee mesa me nye nakan e. ⁷Bi é bekum e bot to etep djas: to edum e koñ ne Zeeb, to egu elii e etep e Zeeb, to zii di ààbe ne esik e, ɔɔ ne to kwyl bi nakwyl bis e. É di'enek, bis kwyl é náá, bi lyaal ekum bin to embee mesa menek.

⁸Sa me di elii ne nen e, me ààbe mot bhel. Ye be náá, me naalii dum ne zii ɔɔ beso bin nadi ne ye ɔɔ, ye é étep bi neelyaal náá, mekwyla men é tseetse. ⁹Tin, bi ne gu enem ne embee Gheñ'enaka Yezu Klisto. Nyey mot nadi mot ekum ɔ, nye eesa náá, nye di to edjel kɔ esu e len, étep bi needi bekum e bot kɔ esu e edjel be.

¹⁰É mbu nadhanjenek, biyɔ e nadi bot e meken nake náá, bi é waakwyee bot e zeega mendjaala ghaada Yeluzalem ɔ. Bi nazobaadi é bot e meken é ekwyee be. Deenek, me epeloo yam ekpa to tep'enek, ye é di enyɔɔpe étep'en. ¹¹Nenak yak, silaleka esa mesa me tak. Waka zii to esilal e mesa me bi nakan esa sok e. Mot ne mot dje dáa nye aabela e. ¹²Ye be náá, mot epekwyel egwyena sonok ne mbee lyem ɔ, Zeeb é waamyaa eké e le. Etee náá, nye dje é djala ne bim nye bela e, ààbe dum ne sa nye di ààbela e.

¹³Ye tok náá, be sañ é ewa bin to edjel, étep ekwyee bot e sis. Tin, ye é etee náá, bot djas needi djala. ¹⁴Nenak yak, bi é ne bete ne ekum. Tin, bi é ne ghwyil ekwyee bot e di to edjel ɔ. Deenek, dwoo biyɔ aakadi ne gwyes sonok

ε, da ɓɔɔ é di ne ekum ɔ, be é ne ghwyil ekazyε zεkwyee bin. Ye é deenek é bi ne ɓenɔ aakadi djala. ¹⁵Ye é dāa Ekwyala di elεε ε:

«Mot natek εbuepe ɔ, nye nabe é ààdi ne ye dhaa nyel.

Mot natek batsa ɔ, nye nabe é ààdi tɔ pwom tak*.»

Tit ne bedhiiti ekeletye naazetɔ pe ghaada Koolet

¹⁶Duu ne Zeεb, mot nadjε Tit betε ne zii kɔ εsu ε len, dāa bis di ne ye ne nen ε. ¹⁷Tit eemyaal sa bis nawaab ne ne zii djas ε. Tin, nyey nye emet ne lyem'ε, nye naamyaal esik pe daa len sika sis. ¹⁸Bis eedhis Tit be ne dhiiti mɔn-nyεεg'ena. Mɔn-nyεεg'ena yenɔk é mot bot εbuepe tɔ ezεεga mendjaala djas di etajal, dum ne dāa nye di egu egoola Mbεε Bhaadal εnyɔpe ε. ¹⁹Dhiiti mesɔ me bis dhis nye ε, ye é nāá, bot ε zεεga mendjaala djas naazesεε nye nāá, nye di mot di egyee ne nes tɔ mɛdjoŋ me bis di etɔ kekyeed epata na sεεgaa étεp bot ε Yeluzalem ε. Ye be nāá, bis nadi esa mesa menek ɔ, ye é étεp Gheŋ nyey nye emet neebela duu. Deenek ε, bis di elyaal mbεε ekwosak.

²⁰Epata be nadjε bis ε, ye nadi é εbuepe. Tin, bis εpebe ye εnyɔpe ekaab nāá, bot ezekelii ne nes εbiyoepe nāá, bis ààpanyɔ ebe ye. ²¹Bis epekwyel esa enem esa é mis ε Gheŋ, dɔɔ ne é mis me bot djas.

²²Bis epedhis dhiiti mɔn-nyεεg'εs étεp nye neegyee sama ne ɔɔ. Bis naadyee-badjε nye mesa, nye nadi esesa mesa me tak djas é ne zii. Nenak, nye é ne zii εbuepe kɔ εsu ε εbwaalel ε nye di ne ye ne nen ε. ²³Ye kabε Tit ɔɔ, nye é mot bis ne ne di egyee ɔ. Nye é mot bis ne ne di esa mesa me egoola Mbεε Bhaadal étεp'en ɔ. Ye kabε ɓɔn-nyεεg bis, bot ε di gyee sama ne ne ɔɔ, be é bot ε lwoma yii ezεεga mendjaala lwom ɔ. Ye be nāá, be εpesa mesa menek ɔɔ, be sa é étεp duma ε Klisto. ²⁴Deenek, lyaalka be nāá, bi ne kwyel be ne tseetse. É di'enek ε, bot ε ezεεga mendjaala aagu nāá, bis nabe é ne gham egheε menyel kɔ εsu ε len, é mis mɔɔ.

Zeεb ne kwyel mot di egwyena ne lyem memyaala ɔ

9 ¹Ye ààgoka nāá, me baakwyal bin mekana kɔ εsu ε metom me nakyee-daa étεp bot ε zedum koŋ ne Zeεb pe Yeluzalem ɔ. ²Eteε nāá, me ne gu mbεε ekwosak ε len. Ye é étεp tak ε me nadyeebagheε nyel kɔ εsu ε len é mis me bot ε kyee dik Masedwan. Me naalεε be nāá: «ɓɔn-nyεεg bina pe kyee dik Akayi naaloozekoobal metom mɔɔ é mbu nadhaŋ'enek, étεp ekwyee ɓɔn-nyεεg pe Yeluzalem.» Tin, zii yen naadjε meghaaz ne betε ne bot pak'ɔɔ. ³Bela nāá, me dhis ɓɔn-nyεεg bina tak é, etεε nāá, egheε menyel me bis nagheε kɔ εsu ε len nādi yii toto. Ekwosak ε lam é nāá, esa ee bi kwom ε, ye di koobela dāa me nake ε. ⁴Bis ne bot ε kyee dik Masedwan ε zye sama wat pe daa len ɔɔ, bis εdi ààkabala nāá, bi eεzekoobal esa djas ɔɔ, é di'enek, ye aadi é boo sen ne nes, etεε nāá, bis naadyeebawa εbwaalel ne nen. Me bee é ekeε, biyɔ bemet aazobaadi é ne sen é mis mɔɔ. ⁵Étéε tak ε me gek nāá, me lel εdhis ɓɔn-nyεεg bina, étεp be needje bin meghaaz tɔ ekwom ε esa ee bi nakek ε. Deenek, é gheŋ me aazyε ε, me aabela é esonok djas moo sεεga. É di'enek, ye waalyaal nāá, bi dje ye é ne lyem wat, ààbe ne bhel.

⁶Guka nāá, tɔ pyeeb, mot ε be bhεk batsa ɔɔ, nye aazogó edee é batsa. Tin, mot ε be bhεk εbuepe tɔ pyeeb ɔɔ, nye aagó edee é εbuepe. ⁷Ye nyo é nāá,

mot ne mot dje dâa nye gek to lyem'e ε, ààbe ne bhel, ààbe ne εbuk. Etee náá, Zeeb kwyel é mot di egwyena to memyaala ɔ. ⁸Tin, Zeeb é ne ghwyil edje bin membi me mevú djas. Etee náá, melu djas bi needi ààdi to pwom sa wat, bi needi ne bete esa djas bi di egoka ne esa membi me enem esa djas ne ye ε. ⁹Ye é dâa Ekwyala di elée:

«Nye ne dyeebagwyena ne bedjel ε bot,
enem esa be é kóm-kóm sii ne kóm'».

¹⁰Zeeb ε di dje bhek ne mbeel pyeeb, nye ε baadi edje nye edee nye di ede ε, deenek, nye waadje bin membi me mebhek djas bi di ne gwyes tak ε. Nye waasa náá, ye wyee enyɔɔpe etee náá, bi neegó bete ne edee to epyeeb. Ye é deenek é, enem esa ee bi di esa ε, ye aabu. ¹¹Zeeb é waasa náá, bi gheedidi ne kókó mbi ekum djas, etee náá, bi neegheesesa enem esa. Deenek, bete ne bot é waaghaapee Zeeb, étep esa ee bi di edhis ne nes náá, bis dje be ε.

¹²Etee náá, enem esa ee bi di esa ε, ye tok étep ekwyee bot ε Zeeb ne bot ε Zeeb toto, ye waabaasa náá, bete ne bot gheebubulal bhɔɔ ne Zeeb. ¹³Be waabee náá, enem esa bin ne bók. Tin, be waabulal bhɔɔ ne Zeeb etee náá, bi naadjeaa mesa me egoola Mbée Bhaadal ε Klisto, bi epelooba ne ne. Be waabaadje duu ne Zeeb, étep egwyena ε len ne nɔɔ, dɔɔ ne bot djas. ¹⁴Be waadjaala Zeeb étep'en, ne elyaal bin kwyel'ɔɔ kɔ esu ε bete ne enem ne embee ee Zeeb sa bin ε. ¹⁵Djhoobulalka bhɔɔ ne Zeeb etee náá, enem esa be nye di sa mena ε ne bu metanj.

Tanjɔl ε Pɔl dum ne mesa me

10 ¹Mam Pɔl, me lii ne nen é ne din ε Klisto, nyey mot di mot metela ne mbee lyem ɔ. Bot ne lii ne din ε lam náá: «É gheɲ mena dyeebadika é di wat ne ne ε, nye ne tela lyem. Ye kabe é gheɲ mena ne benɔɔ di ààdika é di wat ɔɔ, nye ne goo lyem.» ²Me epedjaala ne nen, sa bi ààsa náá, me goo lyem é gheɲ me aadi pak'en ε. Tin, bedhiiti bot ke é náá, bis sa etep é dâa bot ε bɔs. Deenek, ne mbi binɔk bot, me waagoo lyem ne nɔɔ. ³Ye é tseetse náá, menaka é bot ne nyel epuud. Tin, tuub mena di eduuka'aak, ye tok tuub epuud. ⁴Tin, begheɲ ε mena di eduuka ne ye ε, ye tok begheɲ ε bot ε bɔs. Ye é eboo begheɲ ε Zeeb. Ye é ne ghwyil etwaal elyel-lyel mendjaa me bot ε mebhuka ε Zeeb di kesɔwa to tak ε. Ye é tyee wat, dâa mena di esaabka esiiza ee di ààbe to tseetse ε. ⁵Mena epekwyesalka embee egeka e bot ε egheɲa nyel djas di esa étep elu náá, bedhiiti bot needi ààgu Zeeb ε. Mena kwyelka é, eswoola egeka e bot djas, étep be neelooba ne Klisto. ⁶É gheɲ bi aadi bi moo elooba ne Klisto dâa ye di egoka ne sael ε, mena aadika ne ghwyil ewa bot djas di ààlooba ɔ é feɲ.

⁷Beeka mis enyɔɔpe, mot ε myaal ne lyem'e met náá, nye é mot ε Klisto ɔɔ, ye goka é nye gu ne tseetse náá, bisɔ pe é bot ε Klisto. ⁸Ye kobe náá, me naasa egheɲa nyel kɔ esu ε ekukuma ee Gheɲ Yezu nadjɛ mena ɔɔ, me tok ne sen étep tak. Ye é etee náá, Zeeb nabe é ààdje me ekukuma e tak, étep me neepul bin, nye nadjɛ me ye é, étep me needje bin meghaaz. ⁹Tin, me ààkwyel náá, bi gek náá, me epebeɛg bin ne bemekana mam. ¹⁰Etee náá, bedhiiti bot ke é náá: «Bemekana me Pɔl ne lyel ε mekpa. Tin, é gheɲ nye di to lena ε, nye ààgoo lyem, nye lii é dâa mot di ààlyel bham ε.» ¹¹Ye goka é mot di elii deenek ɔ gu

náá, sa bis di elee tɔ bɛmekana mes é sok bis di etsetaepe ne nen ε, bis aabaazosa é deenek é gheɲ bis aakum pak'en ε.

¹²Bedhiiti bot ne kwyel eduwal ε menyel mɔɔ. Tin, bis tok ne ghwyil eke náá, bis ne benɔɔ é tye wat. Be nɔɔ egeka é ne menyel mɔɔ met. Be zobanja é mbi kyeedɔɔ met. Yenek tok ewo? ¹³Ye kabe bisɔ ɔɔ, bis tok ne ghwyil eghee menyel kedhaa. Ye be náá, bis epeghee menyel ɔɔ, bis goka ne eghee menyel é kɔ esu ε mesa me Zeeb nadjɛ bis pɛ daa len ε. ¹⁴Deenek, é gheɲ bis nazye pɛ daa len ne Mbɛ Bhaadal ε Klisto ε, bis nabe é ààdi ne «tɔɔɔ kesee» kɔ mesa me Zeeb nadjɛ bis ε. ¹⁵Bis ààghee nyel ebuepe dum ne mesa me bedhiiti bot nasa ε. Tin, bis é ne ebwaalel náá, edum koɲ ε len ne Zeeb ε waatɔ sok. Deenek, bis é ne ghwyil esa náá, mesa mis pak'en tɔ sok, tin, ààkabe náá ye dhaa metsek me Zeeb nadjɛ bis ε. ¹⁶Nenak, bis moo kwyel etɔ kegoola Mbɛ Bhaadal pɛ kyee medhik me di etsetaepe ne nen ε. Bis aanàghee menyel ne mesa me bedhiiti bot nasa ε.

¹⁷Tin, Ekwyala lee é náá: «Ye be náá, mot epekwyel eghee nyel ɔɔ, nye sa ye kɔ esu ε sa Gheɲ sa ε*.» ¹⁸Etee náá, mot Gheɲ di myaala ne ne ɔ, tok mot di eghee nyel'e nyey nye emet ɔ, tin, ye é mot Gheɲ di eghee nye ɔ.

Pɔl be ne bɛmbɛe ε bot ε lwoma

11 ¹Me kwyel é náá, bi pel ewo bam, pookopelka mɛlyet mam batsa! ²Me epekwyel bin kwyel wat di náá, me ààkwyel náá dhiiti mot djheebal min ε, kwyel tak dus é pɛ daa Zeeb. Kwyel ε tak é, etee náá, me nabaal bin é, étep edje bin é eba ne motom ngɔt, motom tak é Yezu Klisto. Me epekwyel etel é bin pɛ daa le dáa syes moma. ³Taalaka dáa nyo nakwak Eve ne mbee mekoɲ me ε. Tin, me é ne keɲ ne nen, me kaab é náá, mot ezekɛɔɔ bin, da swoola egeka bin, étep bi neelum koɲ ne etseetse, da bi é di ààdi tɔ epiki ne Klisto. ⁴Bi ne dyeebakwyel náá, dhiiti mot zegoola bin dhiiti mbi Yezu sis. Yezu tak àànɔɲel ne yii bis nagoola bin ε. Deenek, bi é pɛ é ghwyɛ étep emyaal dhiiti mbi sisim di syaala ne Sisim na Dee bi nabela ε. Bi é ghwyɛ étep edum ε koɲ ne dhiiti mbi bhaadal di àànɔɲel ne Mbɛ Bhaadal bis nagoola bin ε.

⁵Me ne gu náá, bot ε bi di eke náá, be é «eboo ewolo e bot ε lwoma» ɔ, tin, me ààbee náá, be eedhaa me ne dhiiti sonok. ⁶Ye di náá, me ààgu elii dáa bɔɔ ɔɔ, deenek, me tok mot di ààgu sonok dum ne etep e Zeeb. Bis naalyaal bin etep e tak popoopwon esok ne esok, é mɛwala djas.

⁷É gheɲ me nadi egoola bin Mbɛ Bhaadal Zeeb ε, me nasa ye é ààbe ne efute. Mam eenɔɔ di mɔɔ dhyeeb, étep me needje bin di ekukuma. Dáa me sa deenek ε, ye é ebiyoɛpe? ⁸É gheɲ me nadi esa mesa me Zeeb pɛ yebo ε, bot ε ezɛɛga mendjaala me sis nadi edje me epata. Ye é ne epata ee me nadi enɔɔ pɛ daa lɔɔ ε, me nabela ghwyil ekwyee ε bin. ⁹É gheɲ me nadi pɛ yebo ε, me nadi é ne gwyɛ epata. Tin, me nabe é ààwaab bin sonok. Bɔn-nyɛɛg nadus pɛ kyee dik Masedwan ε naazye me ne esa ee me nadi ne gwyɛ tak ε. Deenek, me nabe é ààkwyel náá, me di kɔm mɛdil kɔ esu ε len. Nenak, me aanàkobɛt náá, me di kɔm mɛdil kɔ esu ε len. ¹⁰Dum ne etseetse e Klisto di tɔ lam ε, me lee é náá, pɛ kyee dik Akayi, mot tok ne ghwyil elu me náá, me ghee nyel kɔ esu ε

* 10.17 Zel 9.23

mesa me me nasa penek, ààwaab epata ne mot e. ¹¹Étep yé me lii deenek? Ye é etee náá, me ààkwyel bin é? Zeeb ne gu náá, me ne kwyel bin.

¹²Sa me di esa nenak e, ye é sa me aasesa melu djas e. Me sa deenek é, ekaab náá, be ezekebela lo meso me be aaghee menyel náá, bis ne beno é tye wat e. ¹³Bot binok é bembée e bot e lwoma, be é bot e djii di ekoo bot náá, be é bot e lwoma e Klisto o. ¹⁴Ye tok ne tep edjoka tin. Etee náá, Satan nyey nye emet ne koo bot náá, nye é di fofop mekas. ¹⁵Bot tok ne ghwyil edjoka, é gheñ bot e mesa e Satan binok di ekoo bot náá, be é bot e mesa e Zeeb, bot e epiki e, tin, be aabela efute di egoka ne mesa moo e.

Mezuk e Pɔl

¹⁶Me epebaabasal náá, sa mot ààbee me dáa mot melyet. Be gek deenek oo, tin myaalka náá, me é mot melyet etee náá, me neebaadi ne egheea nyel batsa. ¹⁷Sa me di elii e, ye tok sa Gheñ di ekwyel e, tin, é gheñ me di ediig bet e, me lii é dáa mot melyet. ¹⁸Dáa ye di náá, bot e bɔs'ak ne diig bet e, ye goka é mam pe, me diig bet. ¹⁹Biyo, bot e di betsoñ e bot o, bi ne maad bot e melyet enyeepe. ²⁰Bi ne maad náá, bot binok tiig bin dáa ekwom, be silal epata bin, be djii esa bin djas, be wyle bin, be myak bin mebbeez é bhwoob. ²¹Bi gek bilak é náá, bis nadi ààsa deenek nen é, etee náá, bis é betsak-bel é? Haaa sen ne mbi yenek tep!

Ye be náá, dhiiti mot é ne sa nye di egoka ne ediig e bet ko esu e tak oo, mam pe é ne ghwyil esa ye, ye nakoozodi náá, é gheñ me di elii deenek é, me lii é dáa mot melyet. ²²Be ààke tin náá, be é bot e mbyak eYuda? Doo ne mam pe, me é mot mbyak eYuda. Be é bot e kyee dik Yisalaél é? Doo ne mam pe, me é mot kyee dik Yisalaél. Be é bedha e Abalaam é? Doo ne mam pe, me é dha e Abalaam. ²³Me kalii nenak wak é, dáa mot melyet. Be ke é náá, be é bot e mesa e Klisto? Mam pe é mot-mesa e Klisto dhaa boo. Me naazuk to mesa me Klisto dhaa boo. Me naani to membok esok ne esok dhaa boo. Me naabiala dhaa boo. Me naadi to mezuk esok ne esok, ekee ye aakekunaa-kunak ne esyee dhaa boo. ²⁴Ekukuma e eYuda naamet me esok eten, be nanyuu me ne eghwyes é esok mekam-melel ne eten ne ená (39). ²⁵Bot e kyee dik Lom naamyak me ne ebhil e ele esok elel. Sok wat, be naabaal me mepyon é gheñ be nawus me ne mekok e. Esok elel, me naadi ediida to dii é gheñ bemesuwa yii medjon mam nadi esee e. Sok wat, me naadhaa tu mwos ne tu pum to boo dii meson. ²⁶To bete ne medjon me me nadi esa e, me naaboma ne bete ne mezuk. Me nabe é to mezuk é medjon mam é gheñ me nadi etsaal eboo medhii to bhyon e. Me nadi é ne mbee bwoo ekaab bot e ezem, é sok me nadi é medjon e. Me naaboma ne mezuk me bon-nyeeɔ bam bot e mbyak eYuda, ne bot e di ààbe bot e mbyak eYuda o nawa me to tak e. Me naazuk to eboo eghaada, to bal, me naazuk to boo dii meson, me naabaazuk to membok me bembée e bon-nyeeɔ. ²⁷Me naaboma ne mesa me na lyel-lyel ne eboo mebbho-wal. Tin, me nabe é ààdi edjedja gó, me naagwak za, me naagwak gwyes medii, me naabalatsi edee étep pwom, me naazuk ne egwyiyo ne eduuba. ²⁸Ye é ne dhiiti mezuk me di náá, me ààpalañ e. Sa di dáa boo kom to lyem'am e, ye é náá, me ne dyeebataala ngwyis ne bot e ezeega mendjaala djas. ²⁹É gheñ mot di ààpyet to edum e kon ne Zeeb e, ye kpaa me lyem é, ekee ye é mam. É gheñ mot di esyem e, ye ne kpaa me lyem dhaa tye.

³⁰Ye be sa egheea nyel ɔɔ, me goka ne eghee nyel é, é gheɲ me di ààbe ne ghwyil é. ³¹Zeeb, Seeg é Gheɲ Yezu, nyey mot nazeseeaa metel kòm-kòm sii ne kòm ɔɔ, ne gu enyɔɔpe náá, me ààkɔɔ. ³²É gheɲ me nadi pe ghaada Dhamas é, kukuma nadi ebɔɔba mekoozi Aaletas ɔ naaneeg esodja é eniel é ghaada éteɲ be neemet me. ³³Tin, be naawa me to djhan, kɔl ekel é tak, bhii tak, be eezekwyeeɲ me pe yii kyee peeb ghaada. Ye é deenek é nye nadi ààmét me.

Pɔl epemyaala ne mezuk éteɲ mesa me Klisto

12 ¹Ye goka é me di ne egheea nyel, ye nakoozodi náá, egheea nyel tok enyɔɔpe. Tin, me kalii nenak é, kɔ esu é esa ee me nabee dáa dhyam é, ne esa ee Gheɲ natel me é. ²Me ne gu dhiiti keletye nabyet tɔ pe to gwoo ɔɔ, ye moo mos é membu kam ne ená (14). Deenek, me ààgu neghu, ye nabe é dhyam, neghu ye é tseetse náá, nye naabyet tɔ pe to gwoo, tin, ye é Zeeb nye émet é di egu. ³⁻⁴Tseetse, me ne gu náá, mot tak naabyet kekum pe to Paladi^b. Deenek, me ààgu nekoo, ye nabe é dhyam, neghu ye é tseetse, tin, ye é Zeeb nye émet é di egu. Penek pe to gwoo, nye naagwak mekpa wat di náá, dhiiti mot tok ne ghwyil egoola ye é, mot aanàkobanɔa-banɔak ye é. ⁵Me waadi ne egheea nyel dum ne mot yenɔk. Tin, ye kabe mam ɔɔ, me aazodi ne egheea nyel é, kɔ esu é elete bam. ⁶Ye epedi náá, me epekwyel eghee nyel ɔɔ, pe me aanàdi tyee mot melyet, etee náá, me aazole é etseetse. Tin, me eepée edi ne egheea nyel, etee náá, me ààkwyel náá, bot bee me dáa boo-mot duu. Me kwyel é náá, bot péé me dum ne mesa me me di esa é, ne yii be di egwak me elii é.

⁷Deenek, me needi ààdi ne ebet kɔ esu é eboo esa é mebwala Zeeb zetel me é. Me é ne dhiiti boo pel to nyel dáa egɔk. Ye é dhatyee náá, Satan é nalwom fofop'e, éteɲ nye neezewa me to tsik mezuk. Ye be náá, Zeeb naabet náá, ye sael deenek ɔɔ, ye é etee náá, me needi ààsa ebet. ⁸Me eedjaala ne Gheɲ esok elél, éteɲ nye neepeɲ me to tsik mezuk mak. ⁹Nye nabɔɔza ne nam é náá: «Enem ne embée bam eedjala ne nɔ. Mebwala mam dyeebanyen é, é sok wo di ààdi ne ghwyil esa dhiiti sonok é.» Me kwyel é náá, me di ne egheea nyel dum ne sa me di ààdi ne ghwyil esa é, etee náá, mebwala é Klisto needi kɔ lam. ¹⁰Dum ne tep tak é, me di emyaala to elete bam, to melee, to mezuk, to metiiga, etep ee di kpaá me lyem kɔ esu é Klisto é. Etee náá, é sok me di to elete é, ye é é di'enek é me di ne ghwyil.

Pɔl ephebem ba kɔ esu bot é Koolët

¹¹Ye é biyo é di ebesal me náá, me lii tyee mot melyet, ye é biyo é nawaa-kotanjál é di yam, ye nakoozodi náá, me tok varj mot. Tin, ye tok ne sa wat yii bot é bi di edjóo «eboo ewolo bot é lwoma» di edhaa me ne ye é. ¹²Endem di elyaal náá, me é tete mot-lwoma ɔɔ, bi naazebee ye ne mis men met. Ye naanyen to zii, to membi me endem e mebwala, to bemevyeekele. ¹³Yaa mbi sonok me nasa ne edhiiti ezeeɲa mendjaala, ààsa ne biyo? Ye di ààbe náá, me naabyen náá me di ebep kɔ elo bin ɔɔ. Ye di éteɲ tak ɔɔ, pelka me.

¹⁴Me moo kɔ ne ezye pe yebo, tyee zya esok elél, ye tok náá, etep bam djas aazii é kɔ elo bin. Ye é biyo é me di ekwyel ebee, ààbe epata bin. Deenek, ye

b 12.3-4 *Paladi* ye kwyel elyaal é bok é Zeeb, é di nye di ɔɔ.

tok bɔn di eseeɣ epata éteɣ bebyael bɔɔ. Tin, ye é bebyael e di esa deenek éteɣ bɔn bɔɔ. ¹⁵Ye kabe mam ɔɔ, me aadi é ne memyaala é esilal epata bam djas, ne eka nyel'am met éteɣ'en. Me di ekwyel bin dhaa tye ɔɔ, biyɔ pe tok ne ghwyil kwyel me dhaa tye?

¹⁶Bi ne gu enyɔɔpe náá, me nabe é ààdi boo eɓep kɔ elo bin. Tin, bedhiiti bot é waake náá, «Pɔl é mot mekɔɣ, nye eekɔɔ bis.» Ààbe, ye tok deenek. ¹⁷Tɔ sama bot e me nadhis pe yebo ɔ, ye nakabe é ne dhiiti mot pak'ɔɔ nanɔɔ esa bin tyee nɔɣa mekɔɣ, éteɣ ezedje me? ¹⁸Me naadjaala ne Tit náá, nye zye pe daa len, be ne mɔn-nyeeɣ'es yii bi di egu yenɔk. É di'enek, Tit nakanɔɔ esa bin e tyee nɔɣa mekɔɣ é? Ààbe, bi ne gu enyɔɔpe náá, ye tok deenek. Sa Tit nasa e, ne sa mam nasa e, ye tok sa wat é? Bis tok ne esiiza wat é?

¹⁹Bi gek tɔ elyem bin é náá, bis lii é éteɣ bis neebela gham é mis men é? Ààbe, bis lii é tɔ egwakel ne Klisto, é mis e Zeeb. Bɔn-nyeeɣ bam me di ekwyel ɔ, bis lii ne nen etep binek djas é éteɣ edum e koɣ e len ne Zeeb neetɔ sok. ²⁰Deenek, é sok me aakum pe yebo e, me é ne keɣ náá, me ezekedi ààbela bin dáa me nadi egek náá, me aabela bin e. Da biyɔ pe é zebela me ààbe dáa bi di ekwyel e. Sa me di ekaab e, ye é náá, ye nàdi ne mewɔ, ne mbee lyem, ne mebuk, ezyaala, melee, ebyak e bot, eghɛ nyel neɣhu ezem pak'en. ²¹Me epekaab náá, é medjoɣ mam di ezye yenek, Zeeb'am ezekewa me tɔ sen é mis men. Deenek, me é ne bwoo náá, me zebela betɛ ne bot e di náá, be dinaa ààpaswoola tsik, ààkat mesyem, ààkat esa mezo, ààkat esa embee esesɛe ee be di zezye ne esa sok e.

Melyo e Pɔl yii mesik

13 ¹Yak sok é yii elɛl me di ezye pe yebo e. Ekwyala lee é náá: «Eteɣ djas goka é ne eliiaa é, kɔ mekpa me betyaases bebá neɣhu beɛɛ'ɔ.» ²É gheɣ me nazye pe yebo, é medjoɣ mam yii bhoɔba e, me naaleka ne bot e nasa mesyem ɔ, dɔɔ ne bedhiiti bot. Nenak, dáa me di etsetaɛpe ne nen e, me epebaaleka ne nen náá, é sok me aabaazye pe yebo e, me aawa bɔɔ djas é feɣ. ³Bi epekwyel egu, ye be náá, Klisto é di elii tɔ lam ɔɔ? Bi é waagu, Klisto tok mot elɛte, tin, nye waalyaal mebwala me pak'en. ⁴Ye é tseetɛ náá, é gheɣ nye nabemaa é melaaba e, nye nabe é ààbe ne ghwyil. Tin, nenak nye é ne tsik tɔ ghwyil e Zeeb. Tɔ egwakel e lena ne ne, menabelka pe tok ne ghwyil. Tin, bis é waalyaal bin náá, bis é ne tsik sama ne ne tɔ ghwyil e Zeeb.

⁵Soska sa bi di esa biyɔ bemet e, ye be náá, bi dinaa eke tɔ edum koɣ ne Zeeb ɔɔ. Bi é pookozogu enyɔɔpe náá, Yezu Klisto é tɔ len é? Ye di ààbe deenek ɔɔ, bi tok ne ghwyil elyaal náá, bi ne ke tɔ edum e koɣ ne Zeeb. ⁶Tin, me bee é náá, bi é waagu náá, bis eelyaal edum e koɣ e les ne Zeeb. ⁷Bis epedjaala ne Zeeb, etɛe náá, bi needi ààsa sa ebiyo. Ye tok éteɣ elyaal bin náá, mesa me bis nasa ne nen é nabe é enyɔɔpe. Bis kwyel é náá, bi sa enem esa, ye kodi náá, bis nabe é ààsa mesa tɔ len enyɔɔpe ɔ. ⁸Eteɛ náá, bis tok ne ghwyil esaab etseetɛ e Zeeb. Bis zosa é mesa me etseetɛ. ⁹Bis ne myaala é gheɣ bis di ààbe ne ghwyil, da biyɔ é di ne ghwyil e. É di'enek, bis ne waab tɔ mendjaala mes náá, bi di tɔ esosooɔ. ¹⁰Éteɣ tak e, me di ekwyal bin mekana mak, mam etsetaɛpe ne nen. Eteɛ náá, é sok me aakum pe yebo e, ye aabela é, bi eezeswoola

mefulu. Tin, Gheŋ naadje me ekukuma ekok ko len, nye nabe é ààdje ekukuma é tak étep me neepul bin, ye nabe é étep bi neetó sok to mesa e Zeeb.

¹¹ Bón-nyeeɓ bam, me moo mwana ne nen, saaka bi to sok to mesa me Zeeb, djeelka meghaaz pak'en, da bi é di to egwakel, dika to egwyem. Tin, Zeeb mot di ekwyel bot ɔ, mot di edje bot egwyem aadi é sama ne nen.

¹² Swoselka pak'en ne mebeedela me bôn-nyeeɓ.

Bón-nyeeɓ to edum e koŋ ne Zeeb eeswos bin. ¹³ Betka náá, enem ne embæ e Gheŋ Yezu Klisto, ne kwyel e Zeeb, ne egwakel to Sisim na Dee di ne biyo djas.

Mekana e Pɔl nakwyal bot e kyee dik

Ghalasi e

Eniel

Mekana e Pɔl nakwyal éteɓ bot e Ghalasi e, nabe é éteɓ bot e ezɛɛga mendjaala di pe eko e bɔs kyee dik di djoóaa mos Tuulki e (Mes 13.14).

Pɔl nakwyal mekana mak é, éteɓ edul bot e nazedum koŋ ne Zeeb ɔ melɔ náá, ye tok eni e beka di esa náá, be di bɔn e Zeeb.

Nye eebasal náá, ye é edum e koŋ ne Zeeb kɔ esu e esyee e Yezu kɔ melaaba é di esa náá, menabel bot e mesyem bela tsik.

Mekana mak é ne metyek meten ne ebá:

Meswosel (1.1-5);

sim Mbɛɛ Bhaadal (1.6-10);

Pɔl epekaada bot tsik'e (1.11-2.14);

ye é kɔ esu e edum e koŋ e, mot di ebela tsik (2.15-5.1);

Zeeb eesa náá, mena nàdika ekwom (5.2-12);

Sisim ne epuud (5.13-26);

ekwyee pak'en, ne esael mesa pak'en (6.1-10);

Pɔl silal mekana me é, ne edul e bot melɔ ne meswosel (6.11-18).

Meswosel

1 ¹Ye é mam Pɔl, mot-lwoma e Klisto. Ye tok bot nasa náá, me di mot-lwoma e Klisto, ààkobe-beak ekwosak e mot. Tin, ye é kɔ ekwosak e Yezu Klisto ne Zeeb Seeg, mot nagomal nye bhis esyee ɔ, me di mos mot-lwoma. ²Bis ne bɔn-nyɛɛg bam djas di wak e, bis eesɛɛgaa éteɓ ekwyal mekana mak ne ezɛɛga mendjaala kyee dik Ghalasi. ³Beta náá, Zeeb Seeg'enaka ne Gheŋ Yezu Klisto dje bin enem ne embɛɛ ne egwyem be. ⁴Klisto naaka nyel'e met buwa, éteɓ etsik e mena tɔ mesyem. Ye nabe é éteɓ nye neepeɓ mena tɔ mbee tsik bɔs'ak. Nye nasa deenek é ne ekwosak e Zeeb Seeg'ena. ⁵Duu ne Zeeb, kɔm-kɔm sii ne kɔm! AMɛN!

Sim Mbɛɛ Bhaadal

⁶Me epedjoka ne dǎa bi zeleeum Zeeb mot nazedjoo bin kɔ enem ne embɛɛ e Klisto ɔ koŋ e. Éteɓ edu dhiiti mbi melyo me bedhiiti bot di eke náá, ye é Mbɛɛ Bhaadal ɔ. ⁷Deenek, ye tok ne dhiiti mbi Mbɛɛ Bhaadal! Ye é bot e di ezem bin, be kwyl é eswoola Mbɛɛ Bhaadal e Klisto. ⁸Tin, ye nakoozodi bisɔ bemet, neghu fofop dus tɔ gwoo ɔ, mot e zye zegoola bin dhiiti Mbɛɛ Bhaadal di ààbe tyee wat ne yii bis nagoola bin ɔ, mot tak bela mbee baka! ⁹Bis

eezelee ye, me epebaabasal bin ye nenak. Mot e zegoola bin Mbée Bhaadal sis di ààbe tyee wat ne yii bi nazegwak ɔ, mot tak goka é ne ebela mbee baka. ¹⁰É di'enek, me ààsaa náá, bot myaala ne nam, me saɲ é náá, Zeeb myaala ne nam. Me ààkwyel náá, bot myaala ne nam. Me epedi é di ekwyel náá, bot myaala ne nam ɔ, pe me tok mot-mesa e Klisto.

Pɔl nazedi mot-lwoma dǎa?

¹¹Bɔn-nyeeɲ bam, me læ bin é náá, Mbée Bhaadal me goola bin e, ye tok esua-esua yii mot zesu e. ¹²Etee náá, ye tok mot nadje me ye, neɲhu elyaal me ye, deenek, ye é Yezu Klisto e natel me.

¹³Ye nabe é, bi naagwak mefulu me me nadi ne ye, é sok me nadi me dinaa mot zeeɲa mendjaala me eYuda ɔ. Bi ne gu dǎa me nadi ewa bot e zeeɲa mendjaala me Zeeb tɔ tsik mezuk, ne ewa zii éteɲ ewaaz ye e. ¹⁴É sok me nadi tɔ zeeɲa mendjaala me eYuda e, me naadhǎa bete ne bɔn-nyeeɲ bam eYuda yii kɔkɔ membu mam ne zii eduwal e etsi e bebhaab bis.

¹⁵Tin, Zeeb naaloozesée me tɔ mɔ nyaagam, esok ne me ne byel, nye naadjóo me tɔ enem ne embee be. É ewala e nye nakwos e, ¹⁶nye eelyaal me Mɔn'e, etee náá, me neekegoola Mbée Bhaadal ne bot e di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ. Tin, me nabe é ààkesaa melyo pe daa mot. ¹⁷Bela náá, me ààpatɔ pe Yeluzalem, pe daa bot e nadi bot e lwoma esok ne nam ɔ. Me natɔ é pe kyee dik Aalabi, bhii tak me eezesik pe ghaada Dhamas. ¹⁸Membu melel bhii tak, me eezetɔ pe Yeluzalem, éteɲ ekeboma ne Pyeed, tin, me eezedi melu kam ne eten bis ne ne. ¹⁹Me nabe é ààboma ne dhiiti mot-lwoma sis, bhii Zak mɔn-nyeeɲ e Gheɲ. ²⁰Eteɲ ee me di ekwyal bin wak e, ye é eteɲ etseetse é mis e Zeeb, me ààpakɔɔ.

²¹Bhii tak, me eezetɔ pe kyee medhik me Siili ne Silisi. ²²Bot e zeeɲa mendjaala me Klisto di pe kyee dik Yude ɔ, nabe é, be dinaa ààgu ebhwoob e lam. ²³Be nazogwak é bot eke náá: «Mot nadi ewaka mena tɔ tsik mezuk kpaambel ɔ, nye moo mos é egoola Mbée Bhaadal edum e koɲ ne Zeeb, yii nye nadi ewa zii éteɲ ewaaz e.» ²⁴Tin, be nadi eduwal Zeeb kɔ esu e lam.

Pɔl be ne bedhiiti bot e lwoma

2 ¹Bhii tak, ye naazekpaa membu kam ne ená. Wɔ gwaa, me baazesik pe Yeluzalem, bis ne Bhaanabhas zenɔ Tit. ²Me nasik penek é éteɲ elooba ne sa Zeeb natel me e. Tin, bis naazeboma bis ne bot e nadi ebeeeaa dǎa bot e duu ɔ é kwan. Me naakaada be Mbée Bhaadal me nadi egoola ne bot e di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ. Etee náá, me nabe é ààdi ekwyel náá, mesa me me nazesaa e, neɲhu mesa me me aasa e, di yii toto. ³Tin, Tit mot bis ne ne nadi egyee ɔ, nye nabe é mot mbyak eGhelek, mot ngɔt nabe é ààbesal nye náá, nye ni beka. ⁴Bela náá, ye nabe é ne bedhiiti bɔn-nyeeɲ bis, bot e medjhaaz pe eko bhimis pe si nazesyela pak'es éteɲ esaɲ é eniigal nye beka ɔ. Bot binɔk nasyela tɔ edhuu e les e, éteɲ be neebée dǎa bis di eke peka tɔ ekwom e tsi e, ne dǎa di náá bis moo é mot ngɔt ne Yezu Klisto e. Tin, be nadi ekwyel náá, bis di ekwom e tsi. ⁵Tin, bis nabe é ààkoobet-betak náá, ekwosak e bot e tak sael, etee náá, etseetse e Mbée Bhaadal needi ne nen.

⁶Tin, ye kabe bot e nadi ebeeeaa dǎa bot e duu ɔ, eteɲ bɔɔ ààgwyák mam, etee náá, Zeeb ààsa mbek pak bot. Ekukuma binɔk nabe é ààdi ebe me ne bhel náá, me swoola Mbée Bhaadal me di egoola e. ⁷Ghuna, be naabee náá,

Zeeb naadje me mesa me egoola Mbée Bhaadal pe daa bot e nadi ààni beka ɔ, dhatyee nye nabaadje Pyeed mesa me ekegoola Mbée Bhaadal pe daa bot e nani beka ɔ. ⁸Tin, dāa Zeeb sa nāá, Pyeed di mot-lwoma étep bot e mbyak eYuda ɔ, nye nabaasa é nāá, mam di mot-lwoma étep bot e di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ. ⁹Dāa be nabee ekee e Zeeb nadje me e, wɔ gwaa Zak, Pyeed ne Zaɲ bot e nadi dhatyee egwiɲ e seeg yii zeeɲa mendjaala ɔ, zeseeb bis ne Bhaanabhas mbo eghen ɔɔ. Ye kwyel elyaal é nāá, be eemyaal, bis é ne ghwyil é katɔ pe kyee bot e di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ, da ɔɔ é tɔ pe kyee bot e mbyak eYuda. ¹⁰Tin, be nazoke ne nes é nāá, da bis é taala ekwyee bedjel e bot, ye nabe é, me naasa ye ne lyem wat.

Pɔl be ne Pyeed pe ghaada Antios

¹¹Deenek, dāa Pyeed nazye pe Antios e, ye nabe é, me naalii ne ne ebiyo-pe é mis me bot, etee nāá, nye nadi é ne ndje. ¹²Tin, esok ne bedhiiti bot e Zak nalwom ɔ kum, Pyeed nadi ede loɔɔ wat be ne bon-nyeeɲ bot e nadi ààbe bot e mbyak eYuda ɔ. É di'enek, dāa bot e tak nakakum e, Pyeed eezekyee bot e be ne benɔɔ nadi ede ɔ, ekaab bot e nazeni beka ɔ. ¹³Bedhiiti eYuda zokazedu embee mefulu e Pyeed, tin, wɔ gwaa, ye baazesa nāá, Bhaanabhas zokabaazeni tɔ embee mesa yii medjhaaz pe eko, bhimis pe si. ¹⁴Dāa me nabee nāá, be nabe é ààdi esa esonok enyɔɔpe dāa etsɛtɛe e Mbée Bhaadal di elɛ e, me é boozelii ne Pyeed é mis me bot nāá: «Wɔy mot di mot mbyak eYuda ɔ, wɔ ke wak é dāa mot di ààdi mot mbyak eYuda ɔ, wɔ ààlooba ne etsi e Moiiiz. Haaa étep yé wɔ di ebesal bot e di ààbe bot e mbyak eYuda nāá, be du etsi eYuda?»

Tsik kɔ esu e edum e koɲ ne Yezu

¹⁵Bisɔ bak, bis é mbyela eYuda, bis tok bot e edhiiti membyak di ààduwal etsi e Zeeb ɔ. ¹⁶Tin, mena ne guka nāá, mot ààdi mot epiki kɔ esu e elooba etsi e Moiiiz, ye é kɔ esu e edum e koɲ ne Yezu Klisto. Bisɔ pe, bis naadum koɲ ne Yezu Klisto, etee nāá, bis needi bot e epiki kɔ esu e edum e koɲ ne Yezu Klisto, ààkabe kɔ esu e etsi e Moiiiz. Deenek, mot aanadi piki, etee nāá, nye eelooba ne etsi e Moiiiz. ¹⁷Tin, ye be nāá, bisɔ eYuda, bis epesaa edi é bot e epiki kɔ esu e Yezu Klisto ɔɔ, ye lyaal é nāá, bisɔ pe é bot e mesyem. Deenek ye kakwyel elɛ é nāá, Yezu Klisto é mot-mesa me mesyem é? Ààbe, ye tok deenek! ¹⁸Me baabula tɔ eduwal e etsi ee me nazeɓet ɔɔ, deenek, mam emet epelyaal nāá, me é mot di ààlooba ne etsi ɔ. ¹⁹É di'enek, dum ne etsi, me eezegwyɛ, etee nāá, etsi tokape ne ghwyil kɔ lam. Djas'enek nasael é, étep me needi ne tsik etep Zeeb. Me eezegwyɛ bis ne Yezu Klisto kɔ melaaba. ²⁰Deenek, me di ne tsik mos ɔɔ, ye tok mam di ne tsik, ye é Yezu Klisto e di ne tsik tɔ lam. Etee nāá, tsik me kadi ne ye mos kɔ eko e ɓɔs'ak e, ye é kɔ esu e edum e koɲ e lam ne Mɔn e Zeeb, mot nakwyel me, da dje tsik'e étep me neetsak ɔ. ²¹Me ààbyen enem ne embee e Zeeb. Tin, ye be nāá, etsi e Moiiiz e di edje epiki tɔ mot ɔɔ, deenek, Yezu Klisto nagwyɛ é gwyɛs.

Etsi neghu edum e koɲ ne Zeeb

3 ¹Biyo bot e Ghalasi, bi epelyet é! Eze zeseeb bin? Bela nāá, be nalyaal bin popoopwon dāa Yezu Klisto nabemaa é melaaba e. ²Me kwyel é edji

bin náá: Ye é kɔ esu ɛ ɛlooba ne etsi ɛ bi nabela Sisim na Dɛɛ ohoo, neghu ye é etɛɛ náá, bi naagwak Mbɛɛ Bhaadal, da dum kɔŋ ne ye? ³Étɛp yé bi di elyet deenek? Sa bi nakan ne Sisim Zɛɛb ɛ, bi kakwɛl esilal ye é ne ghwyil epuud é? ⁴Bi zɛbee mbi yenek etuŋ é gwyɛs é? Deenek, ye tok ne ghwyil édi yii gwyɛs. ⁵Zɛɛb mot di edje bin Sisim ne ebaasa endem e mebwala tɔ len ɔ, bi ke é náá, nye sa ye é etɛɛ náá, bi ne looba ne etsi ohoo, neghu etɛɛ náá, bi ne gwak Mbɛɛ Bhaadal edum ɛ kɔŋ ne Zɛɛb?

⁶Dáa ye di náá, Abalaam naadum kɔŋ ne Zɛɛb ɛ, Zɛɛb naadje nye di epiki. ⁷Ye goka é bi gu náá, ye é bot ɛ di edum kɔŋ ne Zɛɛb ɔ di betɛtɛ ɛ bɔn Abalaam. ⁸Ye nabe é Ekwyala naaloozeleɛ náá, Zɛɛb é waadje di epiki ne bot ɛ di ààbe bot ɛ mbyak eYuda ɔ, kɔ esu ɛ edum ɛ kɔŋ ɛ lɔɔ ne ne. Deenek, Ekwyala naaloozeleɛ Mbɛɛ Bhaadal tak ne Abalaam náá: «Bot ɛ membyak djas é waaseɛaa metel kɔ esu ɛ lɔ.» ⁹Deenek, Abalaam naadum kɔŋ ne Zɛɛb, nye naaseɛaa metel, ye é tyee wat ne bot ɛ di edum kɔŋ ne Zɛɛb ɔ, be eeseɛaa metel dáa Abalaam.

¹⁰Bot ɛ di ewa lyem tɔ esa sa etsi di elɛɛ ɛ, bɔɔ djas é kala. Etɛɛ náá, Ekwyala lɛɛ é náá: «Mbee baka ne mot di ààlooba ne etɛp djas di kwyala tɔ mekana me etsi ɔ.» ¹¹Deenek, ye é tɛɛtɛ náá, mot tok ne ghwyil édi mot epiki é mis ɛ Zɛɛb kɔ esu ɛ ɛlooba ne etsi. Etɛɛ náá, Ekwyala lɛɛ é náá: «Mot di mot epiki kɔ esu ɛ edum ɛ kɔŋ ne Zɛɛb ɔ, nyey é paabela tsik.» ¹²Bela náá, ye tok etsi di edje bot edum ɛ kɔŋ ne Zɛɛb. Ghuna, ye baakwɛyalel é náá: «Mot di eke dáa metiŋ me etsi di elɛɛ ɔ, nye aadi ne tsik kɔ esu ɛ tak.»

¹³Tin, ye é Klisto ɛ pɛk mena tɔ mbee baka etsi. Nyey nye emet naabela baka kɔ esu ɛ lena. Etɛɛ náá, Ekwyala lɛɛ é náá: «Mbee baka ne mot di egóaa tsela é lɔ ɔ.» ¹⁴Ye é deenek, bot ɛ di ààbe bot ɛ mbyak eYuda ɔ, be eebela esɛɛa e metel me nakekaa Abalaam kɔ lo ɛ Yezu Klisto ɛ. Tin, ye é é edum ɛ kɔŋ ɛ mena aabela Sisim Zɛɛb nakek ɛ.

Etsi ne ekek

¹⁵Bɔn-nyɛɛg, gwakeka, me pookonɔɔ bin dhiiti geka tyee bot di ezeɛzye ne esa ɛ: Ye be náá, mot eekwɛyál mekana me melik me ɛnyɔɛpe ɔɔ, dhiiti mot sis tokape ne ghwyil ekabaazyɛ zedis sonok, neghu ekel dhiiti mekpa tɔ tak. ¹⁶Ye é dhatyee ekek e Zɛɛb pɛ daa Abalaam ne dha ye. Ekwyala ààlɛɛ náá: «Dɔɔ ne bɛdha bɛ», dhatyee náá, ye lii é ne bot ɛbuspe. Tin, ye zolii é ne mot ngɔt, dáa ye di kwyala ɛ: «Ne dha'ɔ.» Dha tak kwɛl ɛlyaal é Klisto. ¹⁷Gwakeka sa me di ekwɛl elɛɛ é: Mekana me melik me Zɛɛb naloozekwɛyál ɛnyɔɛpe ɛ, ye tokape ne ghwyil ebaazesaabel ne etsi di náá, ye nazesaɛl é bhii membu bedhet-ená ne mekam-mɛlɛl (430) ɛ. Ye be deenek ɔɔ, ekek e Zɛɛb aadi é yii gwyɛs. ¹⁸Tin, ye be náá, esa e lyak Zɛɛb di edje e belaaa é dum ne etsi ɔɔ, é di'enek, ye aanà-kabaadi kɔ esu ɛ ekek. Ghuna ye é dum ne ekek ee Zɛɛb nasa enem ne embɛɛ be ne Abalaam ɛ.

¹⁹Tin, mesa me etsi é yé? Etsi nabe é, na ghel, étɛp esa náá, mesyem me bot neenyen popoopwon, kekum dwoɔ dha ɛ Abalaam aabyel ɛ, mot ekek bak nasaɛl kɔ esu ɛ lɔ ɔ. Etsi tak, Zɛɛb nadje ye é, é membo me efofop, tin, efofop ebodje ye ne mot, étɛp nye neekegoola ye pɛ daa bot. Mot tak nabe é Moiiɛ.

²⁰Ngoola-ngoola di é pak bot ebá. Tin, é gheŋ Zeeb nadje ekek ne Abalaam ε, nye nadi é nye emet, ye nabe é ààbe ne ngoola-ngoola.

Mesɔ me etsi

²¹Ye kakwyl elyaal é náá, etsi ne ekek e Zeeb ààke ze wat é? Ye tok deenek! Ye epedi náá, etsi epedje bot tsik'ɔɔ, pe ye epesa náá, bot di epiki kɔ esu ε etsi. ²²Tin, Ekwyala lee é náá, bot djas é si bhel mesyem, etee náá, ekek e Zeeb neesaal ne bot ε di edum koŋ ne Yezu Klisto ɔ.

²³Esok ne ewala ε edum ε koŋ ne Zeeb kum, mena nadika é si bhel etsi, ebwood náá, edum ε koŋ ne Zeeb tak nyen. ²⁴É di'enek, etsi nadi é mbaalel yenaka, kekum ewala ε ezye é Klisto, etee náá, mena needika bot ε epiki kɔ esu ε edum ε koŋ ne Zeeb. ²⁵Dáa ye di mos náá, ewala ε edum ε koŋ ne Zeeb eezekum ε, mena tokape si meko me dhiiti mbaalel.

²⁶Etee náá, biyɔ djas moo é bɔn e Zeeb tɔ edum ε koŋ ne Yezu Klisto. ²⁷Tin, biyɔ djas, bot ε zeduwa Zeeb pe tɔ Yezu Klisto ɔ, bi moo é dáa Klisto. ²⁸Tin, ye tokape ne mbek pak mot mbyak eYuda ne mot mbyak eGhelek, pak kwom mot ne mot di ààdi kwom ɔ, pak moma ne motom, etee náá, biyɔ djas, bi moo é mot ngɔt tɔ egwakel ne Yezu Klisto. ²⁹Ye be náá, bi é bot ε Klisto ɔɔ, deenek bi é pe é bedha ε Abalaam, tin, bi é waabela esa e lyak ee Zeeb nakek ε.

Wɔ tokape kwom, wɔ moo é mɔn ε Zeeb

4 ¹Gwakeka sa me di ekwyl elɛε é: Dáa ye di náá mɔn lyak dinaa mɔɔ dhyeeb ε, nye tok ne mbek ne kwom mot, ye nakoozobe náá nyey é di nakuma esa e lyak. ²Tin, nye gwak é ne bot ε di ewyl nye ɔ, dɔɔ ne bot ε di ebaal esa be ɔ, deenek, kekum ewala ε seeg nakwyl ε. ³Tyee wat ne menabelka djas, é gheŋ mena nadika dhatyee bɔɔ dhyeeb ε, mena nadika é ekwom si bhel embee esisim ee di kɔ bɔs'ak ε. ⁴Tin, dáa ewala ε Zeeb nakoo-bal ε nakadjala ε, Zeeb naazedhis Mɔn'e. Moma é nabya mɔn tak, nye nawye-laa é si etsi e Moiz, ⁵étep nye nepek bot ε nadi si bhel etsi ɔ, dɔɔ ne esa náá mena dika bɔn ε Zeeb.

⁶Deenek, ye neelyaal ne tsɛetse náá, bi é bɔn be, Zeeb eedhis tɔ ebhum elyem binaka Sisim Mɔn'e, Sisim di etuud: «ABHA», ye kwyl elɛε é Saagam. ⁷Deenek, wɔ tokape kwom, wɔ moo é mɔn, dáa ye di náá, wɔ é mɔn'e ε, Zeeb é waadje wɔ esa e lyak nye nakwom étep bɔn be ε.

Pɔl é ne keŋ dum ne bot ε kyee dik Ghalasi

⁸É sok bi nadi bi dinaa ààgu Zeeb ε, bi nabe é ekwom e bezeeb ε di náá, ne tsɛetse be tok betete e bezeeb ε. ⁹Nenak, bi eezegu Zeeb, neghu náá, Zeeb eezegu bin. Haa ye kabaasa dáa, bi baasik si bhel embee esisim ee di kɔ bɔs'ak ε, esisim ee di náá, ye tok ne metan, ààbe ne mebwala ε? Bi baakwyl é, bi baabula si ekwom bɔɔ? ¹⁰Bi ne kwyl eduwal ε melu, ne bengɔn, ne edhiiti mewala, baazenɔɔ edhiiti membu. ¹¹Me é ne keŋ ne nen, etee náá, mezuk me me nazuk ne nen ε, ye é zekegwyε gwyεs.

¹²Bɔn-nyεεg bam, me epedjaala ne nen, dika dáa mam, etee náá, mam pe, me moo é dáa biyɔ. Bi nabe é ààsa me ebiyo. ¹³Bi ne gu enyɔɔpe náá, me nagoola bin Mbεε Bhaadal é sok meken ε, mam ebé. ¹⁴Dáa bi nabee nyel'am ekpaŋ ε, ye nabe é ààsa bin bwɔɔ. Bi nabe é ààbyen me, ààtsin me, tin, bi

naamyaal me dāa fofop e Zeeb neghu dāa Yezu Kliso. ¹⁵Deenek, memyaala me bi nadi ne ye sok e moo wo? Me é ne ghwyil elee bin ne tseetse, ye é pe di é di esael ɔ, pe bi naadis mis men, dje me. ¹⁶Nenak me moo mos é mot mebhuka men, etee náá, me ne lee bin etseetse?

¹⁷Ye é ne bedhiiti bot e di ewa lyem ne nen, bela náá, to ewa lyem tak, ye tok ne etseetse. Tin, be saɲ é mena bekaka, etee náá bi neewa lyem ne ɔ. ¹⁸Enyo náá, mot wa lyem to embée esesee é mewala djas. Deenek, sa ye àazodi é sok me di sama wat ne nen e. ¹⁹Bon bam, me epebaazuk ko esu e len dāa mezuk me moma di suula étep nye neebya e, kekum dwoo Kliso aabe di to len e. ²⁰É ewala elak, me be é ne gwyes edi é di wat ne nen, étep me neelii dāa di egoka e. Etee náá, me àagu dāa me di egoka ne esa ne nen e.

Aghaad be ne Saala é ndem mebhɛɲ membá

²¹Leeka me, biyo bot e di ekwyel edi é si etsi ɔ: Bi àagwak sa etsi di elee e? ²²Etee náá, Ekwyala lee é náá, Abalaam naabya bon bebá. Ngot, nye nabya nye é be ne Aghaad kwom moma, dhiiti be ne Saala moma nadi àadi kwom ɔ. ²³Tin, mɔn nye nabya be ne moma kwom ɔ, nabyel é ne ekwosak e elyem e bot. Ye kaabe mɔn nye nabya be ne moma nadi àadi kwom ɔ, nye nabyel é dāa Zeeb nakek e.

²⁴Tin, tep'enek é ne dhiiti esulel e sis, etee náá, boa binɔk bebá lyaal é mebhɛɲ membá. Wat é ebhɛɲ e etsok e Sinayi, bon byel penek ɔ, be é ekwom: ye é Aghaad. ²⁵Bela náá, Aghaad é etsok e Sinayi di pe kyee dik Aalabi e. Ye kwyel elyaal é, ghaada Yeluzalem di mos'aak. Etee náá, ghaada Yeluzalem ne bot djas di to tak ɔ, be é to ekwom. ²⁶Tin, ghaada Yeluzalem di to gwoo e, ye tok to ekwom, ye é nyey e di nyeg'ena. ²⁷Etee náá, Ekwyala lee é náá:

«Dia to memyaala, wɔy kwyiid moma,

wɔy moma di àabya ɔ!

Tsima etsim e memyaala,

wɔy mot di àagu mekpaa me ebel ɔ.

Etee náá, bon e moma zepɛɛa ɔ,

be epebu dhaa bon e moma di é eba ɔ*.»

²⁸Ye kabe biyo, bon-nyeg bam ɔ, bi é bon nabyel to ekek e Zeeb, tyee wat ne Izak ɔ. ²⁹Tin, ye é dāa ye nadi sok e, mɔn nabyel to ekwosak e elyem e bot ɔ, nadi etiig mɔn nabyel dāa Sisim Zeeb nalee e. Ye é tyee wat ne dāa ye di esael é dwoo e lak mos e. ³⁰Tin, Ekwyala lee dāa? Ekwyala lee é náá «Saa kwom moma ne mɔn'e, etee náá, mɔn e kwom moma àagoka ne ekaa esa e lyak be ne mɔn e moma di àabe kwom ɔ^b.» ³¹Deenek, bon-nyeg bam, mena tokeka bon e kwom moma, menaka é bon e moma di àadi kwom ɔ.

Nàsaabka mepeka me bi nazeBELA e

5 ¹Kliso napek mena é, étep mena needi àabaadi ekwom e etsi eYuda. Lyelka bham, ye àagoka náá, bi baabula si bhel ekwom.

²Gwakeka, mam Pɔl, me lee bin é náá, ye be náá, bi eemyaal eniigela beka ɔ, ye kwyel elee é náá, Kliso tokape dhiiti varj mot étep'en. ³Me epebaalee ne bot djas di emyaal náá, be niigal be beka ɔ náá, be goka é ne elooba ne etsi

* 4.27 Eza 54.1 b 4.30 Wɔ aabela ye é, to mekana me Mek 21.9-10.

djas. ⁴Bi naazebeka ne Klisto, biyo bot e di ekwyel esan e náá, bi di bot e epiki é mis e Zeeb ko esu e elooba ne etsi o. Enem ne embee e Zeeb tokape ne nen.

⁵Ye kabe menabelka o, mena waka ebwaalel e lena é ne Zeeb, nyey mot di esa náá, bot di piki é mis me o. Ye é sa mena di ebwoodka ne ghwyil mebwala me Sisim na Dee di enyen to edum e koŋ e lena ne Zeeb e. ⁶Etee náá, mot e di to egwakel ne Yezu Klisto o, eni e beka neghu edi ààni beka tok ne dhiiti metan, tin, sa di ne metan e, ye é edum e koŋ ne Zeeb di enyen to kwyel e.

⁷Ye nabe é bi eekan esum kaab enyope! Haaa eze kala bin ze, étep bi needi ààlooba ne etssetse e Zeeb? ⁸Mbi melyo menek ààpadus pe daa Zeeb, mot nadjoo bin o. ⁹Bi é kobaka! Ba mo leviid batsa ne sa náá, tsim faalin di esaaa mapa ne ye e, ghamta. ¹⁰Dum ne Gheŋ, mam, me é ne ebwaalel ne nen, me ne gu náá, bi tok ne dhiiti esiiza sis. Deenek, mot di esa ezem to len o, nye aawaaa é feŋ, ye nakoozodi ze.

¹¹Ye kabe mam o, bon-nyeeŋ, ye epedi náá, me epebaagoola bot bhaadal eni é beka o, haaa ye é ko mezo me ye me baadi etiigaa? É di'enek, egoola bot esyee e Klisto ko melaaba aanàbaakpaa bot elyem! ¹²Tin, bot e di ekus eghuub to len o, be gheetetó ne esa embee mesa mo: Be dis bhum ekaad bo.

Ekwosak e Sisim ne ekwosak e epuud

¹³Bon-nyeeŋ bam, bi nadjooaa é étep bi needi ààbaadi é ekwom. É di'enek, sa bi àakasa náá, mepeka me bi zepakaa e, di ne nen tyee gham étep elooba ne ekwosak e epuud. É di'enek, ye goka é náá, bi bet náá, kwyel djeed bin, étep bi neekwyee pak'en. ¹⁴Etee náá, etsi djas é seega to mekpa mak: «Ye goka é wo kwyel so'o mot dáa wo di ekwyel nyel'o met e*.» ¹⁵Tin, ye be náá, bi epekwaalel ne edyaadel pak'en dáa betit o, bi é kobaka, bi é zekégónel pak'en.

¹⁶Tin, me lee bin é náá: Betka náá, Sisim na Dee djeed bin, é di'enek, bi aanàkabaasa ekwosak e epuud. ¹⁷Etee náá, egwyee e epuud é ne zyaala ne egwyee e Sisim. Tin, egwyee e Sisim é ne zyaala ne egwyee e epuud. Deenek, ye é ne zyaala pak'o, tyee náá, bi needi ààbe ne ghwyil esa sa elyem bin di kwyel esa e. ¹⁸Tin, ye be náá, Sisim e di edjeed bin o, deenek, bi tokape si bhel etsi.

¹⁹Bela náá, mesa me epuud nyen é to mezo, to doob, to embee mefulu, ²⁰to eduwal e benaghise, to elyeeb, to mbee lyem, to mewo, to zok, to ebuk, to bhyen edi é sama ne bo bezo, to swaka, ²¹to embee egwyee, to elangi, to mebyon mbes zenoo edhiiti mesyem di enoŋel ne yenek e. Nenak, me epedul bin melo, dáa me nadul bin ye sok e: Bot e di esa deenek o, be aanàkwaabela di to ŋyon e Zeeb.

²²Ye kabe esa e Sisim na Dee di edje o, ye é: mekwylela, memyaala, egwyem, emaad e lyem, embee, enem esa, ne esosoob, ²³metela, edil e lyem. Ye tok ne tsi wat di ebyen mbi etep binek. ²⁴Bot e di bot e Yezu Klisto o, naazebem epuud bo ne mekwosak mo, zenoo embee egwyee bo ko melaaba.

²⁵Dáa ye di náá, tsik'enaka é tsik Sisim e, betka náá, mena keka to Sisim. ²⁶Sa mena ààdika ne eghesa nyel, djhookatka ebeme pak'enaka, sa mena ààdi ne zok pak'enaka.

Bepelka mekōm me etep pak'en

6 ¹Bōn-nyēeg, mot ngōt pak'en é zebelaaa sa mesyem ɔɔ, biyɔ bot ε di ne Sisim Zeeb ɔ, bi goka é ne ebulal nye é ze to egwyem. Bi é kobaka, etee náá, biyɔ bemet é zekekwyé tɔ mebhawal. ²Kwyeeelka pak'en, da bi é bebepel mekōm me etep bin. Deenek ε, bi aake dáa etsi e Klisto di elée ε. ³Mot di ebun náá, nye é mot é mis me bot, ghuna nye ààval dhiiti sonok é mis me bot ɔ, nye kɔɔ é nyel'e met. ⁴Ye goka é náá, mot ne mot pookosiiza mesa me enyɔɔpe. Nye bee náá, nye epeke enyɔɔpe ɔɔ, tin, nye é ne ghwyil emyaala ne nyel'e met, ààbe náá, nye kagek ye ne mesa me bot ε sis. ⁵Etee náá, mot ne mot goka é ne ebep mekōm me etep be.

⁶Mot di elyoaa Mekpa ε Zeeb ɔ, nye goka é ne ekaa esa ee nye di ne ye ε, ne mot di elyo nye ɔ.

⁷Sa mot ààkɔ nyel'e, be àasa mesen ne Zeeb. Sa mot aabe kɔ eko ε bɔs'ak ε, ye é sa nye aabók ε. ⁸Mot ε be sonok étep ekwosak ε epuud be ɔɔ, nye aabela é, esa e puud, ye é esyee. Tin, mot ε kabe esa e Sisim ɔɔ, nye aabela é, esa e Sisim, ye é tsik na kōm-kōm. ⁹Sa mena ààbula bhis é esa menyɔ ne bot, etee náá, mena aawa zii ɔɔ, mena waabókeka mbée bhum mesa mena, é ewala ε Zeeb aakwyel ε. ¹⁰Tin, é sok mena di ebela ba mɔɔ epeed ε, djoosaka menyɔ ne bot djas, dan-dan é ne bōn-nyēeg bena, bot ε di edum korj ne Zeeb ɔ.

Emwana e mesik ne meswosel

¹¹Beeka, eboo ekyyeb ee me di ekwyal bin nenak'aak, me kwyal ye é ne mbɔ'am met. ¹²Bot ε di ekwyel ebesal bin náá, bi niigela beka ɔ, ye é bot ε di saɲ eghēa menyel é mis me bot, tɔ esa mesa me epuud ɔ. Be kwyl é náá, be di ààtiigaa kɔ esu ε esyee e Klisto é melaaba. ¹³Bot eni beka ɔ, bɔɔ bemet ààlooba ne etsi djas. Be kwyl eniigal bin beka ε, etee náá, be neediig bet kɔ esu ε ndem di é menyel men ε.

¹⁴Ye kabe mam ɔɔ, me diig bet é kɔ esu ε esyee ε Gheɲ'ena Yezu Klisto é melaaba. Tin, dum ne esyee e Klisto kɔ melaaba, esa e bɔs djas eezegwyé é yam mis. Deenek, mam moo é, me eezegwyé dum ne esa e bɔs. ¹⁵Étep tak ε, ye di náá, eni ε beka neghu edi ààni beka tok ne dhiiti metan. Sa di ne metan ε, ye é náá, Zeeb dje mena tsik na bes. ¹⁶Dum ne bot ε di eke tɔ elooba ne melyo mak ɔ, beta náá, egwyem ne boo lyem ghoɲ ε Zeeb di ne nɔɔ dɔɔ ne kɔ Yisalael ε Zeeb.

¹⁷Kana mos, sa mot ààbaawa me tɔ tsik mezuk, etee náá, endem^c e mezuk me me di ne ye é nyel'am ε, lyaal é náá, me é mot ε Yezu.

¹⁸Bōn-nyēeg bam, betka náá, enem ne embée Gheɲ'enaka Yezu Klisto di tɔ esisim bin. AMEN!

^c 6.17 *endem* tɔ lii eGhelek kwyl elyaal ε edho nakuma kwom di ewa kɔ kwom'e, ye kwyl elyaal é náá, Pɔl é mot ε Yezu.

Mekana e Pɔl nakwyal bot e ghaada

Efɛɛz e

Eniel

Mekana e Pɔl pe daa bot e ghaada Efɛɛz nakwyalaa é, étep ezɛɛga mendjaala di pe kyee dik Azi, yii kadi edjóoaa mos Tuulki e. Mekana me tak nakwyalaa é, nyey é membok (3.1; 4.1). Mekana me tak epekaada ne eɛɛɛ e bemelyo me mesik e Pɔl pe daa ezɛɛga mendjaala menek. Mekana me tak lii é ne bot e di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ.

Tin, esuk e mekana mak ne bot e ghaada Efɛɛz é dum ne sa Zɛɛb di ekwyel esa e. Tin, ye é sa wat di náá, ye nabe é syela, da Yezu é zesa náá bot gu ye. Egeka esa etep binek, nadi é tak, tin, ye zesael é ne Yezu Klisto. Ye nabe é dum ne meken me gwoo ne bɔs djas. Ye epelii dum ne egwakel pak bot e di kɔ eko e bɔs ɔ, ne egwakel pak bot ne Zɛɛb. Tin, zɛɛga mendjaala nabe é ne boo di tɔ sa nye nadi ekwyel esa e. É sok Pɔl di elii ne ezɛɛga mendjaala e, ye é dum ne etep ee nadhaa be nyel e. Deenek, zɛɛga mendjaala é dáa nyel e Klisto. Nyel tak ààkat ewyee, ye é daa ndjaa nazesumaa ne Klisto e. Tin, ekeletye epetetó ne esum e ye. Ndjaa tak é sama wat ne Klisto tyee wat ne dáa moma di sama wat ne ngom e.

Tɔ bemelanel yii meken keyaka ne yii elɛl (1–3), Pɔl epebasal kɔ esu e egwakel kadi enyen mos'aak, etɛ náá, Yezu naadje tsik'e kɔ melaaba. Ekeletye di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ, moo é bot e mbyak wat ne ekeletye di tɔ mbyak eYuda ɔ. É di'enek, bɔɔ djas zobelaa é enɛm esa wat e Zɛɛb. Tin, Klisto naazedis zyaala, nye eɛɛɛɛ bot e nadi koko tɔ zyaala ɔ. É di'enek, nye eedje bɔɔ djas egwyem.

Tɔ melanel yii ená keyaka ne yii eten ne wat (4–6), Pɔl epelee ne ekeletye náá, be baal edum e koŋ e lɔɔ ne Zɛɛb, ne egwakel zenɔɔ egwyem ee Zɛɛb di edje be e. Deenek, meghaaz epedjeaa be, étep be needi ne mefulu me na bes. Pɔl epedje melyo dáa bot di egoka ne edi tɔ mebyel mɔɔ e (5.21; 6.9). Étep emet e melyo mak enyɔɔpe, wɔ goka é ne egu dáa bot e na mwa nadidi é. Tin, metiŋ nabe é náá, boa looba ne botom bɔɔ. Botom nabe é ekukuma. Pɔl lii dan-dan é ne botom. Ye be náá, be é ekukuma ɔɔ, be goka é ne edi é dáa Klisto, mot nadjɛ tsik'e ɔ. Deenek, ye aadi é tyee sa na bes, é elɛɛ ne botom náá, be kwyel bel bɔɔ (5.25-33). Deenek, ye aadi é tyee sa bes é gheŋ na mwa, be lee ne ekukuma náá, be é ne kukuma pe tɔ gwoo ɔ (6.9).

Meswosel

1 ¹Ye é mam Pɔl, mot-lwoma ɛ Yezu Klisto tɔ ekwosak ɛ Zeeb. Me kwyal mekana mak é éteɓ bɔn ɛ Zeeb di pe ghaada Efɛɛz ɛ, bot ɛ di edum koɲ ne Yezu Klisto ɔ. ²Beta náá, Zeeb Seeg'enaka ne Gheɲ'enaka Yezu Klisto dje bin enem ne embɛɛ ne egwyem.

Enem esa ɛ Zeeb

³Duu ne Zeeb, Seeg ɛ Gheɲ'enaka Yezu Klisto! Ye é nyey ɛ nazesɛɛ mena metel kɔ esu ɛ embɛɛ esonok di edus tɔ gwoo ɛ. Eteɛ náá, menaka é tɔ egwakel ne Klisto. ⁴Tin, esok ne bhwak ne kusel, Zeeb naazeloosɛɛ mena éteɓ mena needika bot be, éteɓ mena needi dɛɛ ààbe ne ndje é mis me. Tɔ boo lyem kwyel'e, ⁵Zeeb naaloozemyaal náá, nye waasa náá, mena dika bɔn be kɔ esu ɛ Yezu Klisto. Ye é deenek ɛ nye nakwyel náá, ye sael tɔ ekwosak ɛ le. ⁶Djhoodjeka duu ne Zeeb kɔ esu ɛ boo ekeɛ nye nazedje mena ne lyem wat kɔ esu ɛ Mɔn'e nye di ekwyel ɔ.

⁷Ye é kɔ esu ɛ ghiya ɛ Klisto ɛ, menabelka di peka tɔ ebiyo, mesyem mena eebaapelaa. Deenek, Zeeb naatel mena dáa enem ne embɛɛ be di ebɔk ɛ. ⁸Nye naalwoodal mena ne enem ne embɛɛ be, éteɓ mena needika bot ɛ etsoɲ, ne bot ɛ matselal dhaa nyel. ⁹Tin, tɔ enem esa be, nye eesa náá, mena guka sa nadi syela ɛ. Ekwosak ɛ le nabe é náá, ye aasaɛ é ne Klisto. ¹⁰Sa tak é, yii Zeeb aasa é gheɲ melu aadjala ɛ. Ye aadi é esɛeg esa djas di kɔ eko ɛ bɔs ne yii di tɔ gwoo ɛ, etɛɛ náá, Klisto needi kukuma esa binek djas.

¹¹Tɔ egwakel ɛ lena ne Klisto, mena naabelaka ekeɛ nakekaa mena ɛ. Eteɛ náá, Zeeb naaloozesɛɛ mena tɔ ekwosak ɛ le. Tin, Zeeb sa esonok djas é dáa nye di ekwyel ɛ, ne dáa nye di ekwos ɛ. ¹²Menabelka, bot ɛ nadi bot ɛ meken é ewa ebwaaleɛ ɛ lena ne Klisto ɔ, djhoodjeka duu ne Zeeb, etɛɛ náá, nye é boo kukuma.

¹³Biyo pe, é sok bi nagwak mekpa me etseetse ɛ, Mbɛɛ Bhaadal nadjɛ bin tsik ɛ, bi naadum koɲ ne Klisto. Dáa bi nadum koɲ ne ne ɛ, Zeeb naawa geka ye tɔ len. Geka tak é, Sisim na Dee yii nye nakek bin ɛ. ¹⁴Sisim na Dee epedje mena ebwaaleɛ ɛ esa ee Zeeb nakwom éteɓ bot ɛ mbyak'e ɛ. Tin, nye læɛ ne nena é náá, menabelka bot ɛ di bot be ɔ, mena aabelaka ye djas é, é sok nye aasilal epek ɛ mena tɔ ebiyo ɔ. Tin, djhooduwalka Zeeb!

Mendjaala ɛ Pɔl

¹⁵Ye é dum ne tep tak ɛ, ye di náá, me naagwak dáa bot nadi elii kɔ esu ɛ edum ɛ koɲ ɛ len ne Gheɲ Yezu ɛ, dɔɔ ne kwyel bi baadi ne ye ne bot djas zedum koɲ ne Zeeb ɔ, ¹⁶me ààkat ebulal bhɔɔ ne Zeeb kɔ esu ɛ len. Me ne taala bin tɔ mendjaala mam. ¹⁷Me epedjaala ne Zeeb, Seeg mot duma, Seeg ɛ Gheɲ'enaka Yezu Klisto, nye dje bin Sisim etsoɲ, éteɓ bi neegu nye enyɔɔpe. ¹⁸Tin, me epebaadjaala éteɓ náá, Zeeb neebɛɛ bin mis tɔ mekas me, éteɓ bi neegu meɔk me ebwaaleɛ ɛ nye djóo bin éteɓ tak ɛ. Deenek, bi neegu menyɔ me esa ɛ lyak, yii nye aadje ne bot ɛ mbyak na dee ɛ. ¹⁹Deenek ɛ, bi aagu meɔk me mebwala me nye di ne ye, éteɓ menabelka bot ɛ di edum koɲ ne ne ɔ. Tin, mebwala me tak é, yii Zeeb nabatalyaal ne ghwyil djas, ²⁰é gheɲ nye nagomal Klisto pak myoɲ ɛ. Bhii tak, nye naadil Klisto é mɔɔ egheɲ be tɔ gwoo. ²¹Klisto naaneɛga kɔ efofop djas, kɔ esisim djas, kɔ ghwyil djas, kɔ mebwala djas. Din

ε Klisto é di ekok kɔ min djas di kɔ éko ε bɔs ε, ààkobε-beak é bhwak bot di mos'aak, ye é dɔɔ nε é bhwak di ezye ε. ²² Zεεb eesa náá, Klisto kɔk kɔ esonok djas, Zεεb naadjε nye eghεɲ tɔ zεεga mendjaala. ²³ Bot ε zεεga mendjaala é dáa nyel ε Klisto. Tin, Klisto é tɔɔɔ tɔ lɔɔ dáa nye di tɔɔɔ tɔ esonok djas ε.

Edus tɔ esyee, da bela tsik

2 ¹ É ghεɲ sok, bi nadi é, bi naazegwyε esyee ε sisim kɔ esu ε εdjak ε len nε mesyem men. ² Bi nadi é si bhel embee mεfulu mε bot ε bɔs'ak. Bi naadu kukuma embee esisim di pak gwoo nε bɔs ε. Kukuma tak ε di esa náá, bot djas di ààlooba nε Zεεb ɔ di si bhel'ε. ³ Tin, menabelka djas nasesaka esonok é dáa bɔɔ. Mena nasesaka esonok é dáa gwyε epuud nε embee esiiza bina nadi elwom mena ε. Deenek, Zεεb naazekpaa lyem kɔ esu ε lena, dáa nye nakpaa lyem nε bot ε sok ε.

⁴ Tin, Zεεb é nε boo lyem ghonɲ, nye nε kwyel mena εbuepe dhaa nyel. ⁵ Ye é dum nε kwyel tak ε, nye nasa náá, mena baadika nε tsik sama wat nε Klisto. Dáa ye di náá, mena naazegwyεka étep εdjak ε lena ε, Zεεb natsik mena é kɔ esu ε enem nε embεε bε. ⁶ Zεεb naagomal mena lɔɔg wat nε Yezu Klisto pak bemyonɲ, étep εdje mena di sama wat nε nε pε tɔ gwoo. ⁷ Nye eesa mena enem kɔ esu ε Yezu Klisto, étep elyaal bot aazyε djemen ɔ náá, mεvu mε enem nε embεε bε nε bɔk dhaa esonok djas. ⁸ Ye é kɔ esu ε enem nε embεε ε Zεεb ε, bi nabela tsik tɔ εdum ε kɔɲ ε len nε nε. Tsik tak ààpadus pε daa len, ye é ekεε ε Zεεb. ⁹ Ye tok etεε náá, bi epesa dhiiti enem esa. Tin, nye dje bin ye é yii toto. Ye nabe é, etεε náá, bot needi ààbε nε eghεεa nyel. ¹⁰ Menaka é bot ε Zεεb nakus ɔ. Dáa ye di náá, nye nakus mena é, étep mena neesa embεε mesa mε bot ε di tɔ egwakel nε Yezu Klisto di egoka nε esa ε. Ye é embεε mesa mε Zεεb nalookoobal náá, mena aasa ε.

Mbyak wat tɔ egwakel nε Yezu Klisto

¹¹ Taalaka sa mε nalεε nε nen é ghεɲ sok ε. Bi nabe é ààbyel tɔ bot ε mbyak eYuda. Bot ε mbyak eYuda nadi edjóo bin ε «bot ε nadi ààni beka ɔ». Bɔɔ kadjóoaa é «bot ε zenɪ beka ɔ». Ye bε náá, bε nadjóoaa é «bot ε zenɪ beka» ɔ, ye é dum nε geka bot wa bε é menyel ε. ¹² É ghεɲ tak, bi nabe é etsetaεpe nε Klisto, bi nabe é bedjonɲ, bi nabe é ààdi tɔ mbyak Yisalael. Tin, bi nabe é ààlaɲaa tɔ ebhεɲ ε nasaεl kɔ ekεk ε Zεεb ε. É di'enek, bi nabe é ààbε nε ebwaalel, ààbε nε Zεεb kɔ éko ε bɔs. ¹³ Biyɔ bot ε nadi é ghεɲ sok etsetaεpe nε Yezu Klisto ɔ, nenak yak, bi moo é ekunaaεpe nε nε. Nye naaso ghiya ye kɔ esu ε len étep bi neekunaa nε nε.

¹⁴ Etεε náá, nye é di egwyem'enaka. Nyey é mot nasa náá, bot ε mbyak eYuda nε bot ε di ààbε bot ε mbyak eYuda ɔ, di mbyak wat. É sok nye naka nyel'ε ε, nye naadis zyaala nadi ewa mbek pak membyak menek ε. ¹⁵ Tin, dum nε esyee ε lε, nye naadis ghwyil etsi nε mεtiɲ mε eYuda étep esa náá, bot ε mbyak eYuda nε bot ε di ààbε bot ε mbyak eYuda ɔ, di bot ε mbyak wat tɔ egwakel nε nε. Ye é deenek ε, nye nawa egwyem tɔ membyak membá menek. ¹⁶ Kɔ esu ε esyee ε lε é melaaba, Klisto naaseεg bɔɔ djas é nyel wat, da bulal bε tɔ egwakel nε Zεεb. Ye é tin é melaaba ε, nye nadis ebhina nadi pak'ɔɔ ε. ¹⁷ Klisto nazye é étep egoola Mbεε Bhaadal egwyem pε daa len, biyɔ bot ε nadi etsetaεpe nε Zεεb, dɔɔ nε bot ε nadi ekunaaεpe nε Zεεb ɔ. ¹⁸ É di'enek, kɔ esu

ɛ Klisto, menabelka djas, bot ɛ di bot ɛ mbyak eYuda ɔ, ne bot ɛ di ààbe bot ɛ mbyak eYuda ɔ, menaka é ne ghwyil ekatɔ pe daa Zeeb Sɛɛg'enaka, kɔ esu ɛ mebwala me Sisim na Dee.

¹⁹Dáa ye di deenek é, biyɔ bot ɛ di ààbe bot ɛ mbyak eYuda ɔ, bi tokape bedjɔŋ. Bi tokape bot ɛ dus pe kyee mɛdhik me sis ɔ. Bi moo é bot ɛ mbyak edɛɛ. Bi moo é bot ɛ mebyel ɛ Zeeb. ²⁰Bi moo é dáa ndjaa di náá, ghus-zumal tak é bot ɛ lwoma ne bengoolɛ ɛ Mɛkpa ɛ Zeeb ɛ. Yezu Klisto, nyey emet kadi é ekok di epyet ndjaŋ ɛ. ²¹Ye é sama ne Klisto ɛ mekok me zumal djas di epyet ndjaa. Ndjaa tak sumel é étep ye needi di, Ndjaa-ebuwa na Dee yii Gheŋ. ²²Tɔ egwakel ɛ len ne Yezu Klisto, biyɔ pe, bi é bot ɛ zumal ndjaa-Zeeb. Tin, zɛɛga ne bɔn-nyɛɛg bin djas, bi moo é ndjaa-Zeeb aadi tɔ tak é ze Sisim ye ɛ.

Mesa me Pɔl pe daa bot ɛ di ààbe bot ɛ mbyak eYuda ɔ

3 ¹Dum ne tep tak ɛ, mam Pɔl, me ɛpedjaala Zeeb, mam mot di mot membok étep mesa me Yezu Klisto ɔ. Me é wak mos é membok é, etɛɛ náá, me naakegoola Mbɛɛ Bhaadal pe daa len, bot di ààbe bot ɛ mbyak eYuda ɔ. ²Ye é tɛɛtɛ náá, bi naazegwak mesa me Zeeb nadjɛ me étep elyaal ɛ bin enɛm ne embɛɛ bɛ ɛ. ³Zeeb naatel me ekwosak ɛ le nadi syela ɛ. Ye é dáa me nyel elɛɛ bin ye tɔ mekana mak ɛ. ⁴Laja bi aalaa ye é, biyɔ pe é waagu etep ee me zegu ɛ. Ye é esonok nadi syela dum ne Klisto ɛ. ⁵É gheŋ na mwa, Zeeb nabe é ààtel bot etep nadi tɔ sɔ ɛ. Nenak, nyɛ eesa náá, Sisim lyaal ye popoo-pwon ne bot ɛ lwoma bɛ na dɛɛ, ne bengoolɛ ɛ Mɛkpa ɛ Zeeb. ⁶Beeka sa nadi tɔ sɔ ɛ: kɔ esu ɛ Mbɛɛ Bhaadal, esa ɛ lyak ee Zeeb nadjɛ bot ɛ mbyak eYuda ɛ, biyɔ bot ɛ di ààbe bot ɛ mbyak eYuda ɔ, biyɔ pe é waabaabela ye. Biyɔ ne bot ɛ mbyak eYuda, bi moo é mot ngɔt. Sa Zeeb nakek kɔ esu ɛ Yezu Klisto náá, nyɛ waadje bot ɛ mbyak eYuda ɛ, biyɔ pe é waabela ye.

⁷Dum ne ɛkɛɛ ɛ Zeeb nadjɛ me ɛ, me moo é mot-mesa me, étep egoola Mbɛɛ Bhaadal. Nyɛ nasa deenek tɔ lam é, ne ghwyil mebwala me. ⁸Ye nakoozodi náá, mam tok vaŋ mot tɔ lɔɔg bot djas nazedum koŋ ne Zeeb ɔ, tin, Zeeb eesa me enɛm egoola ne bot ɛ di ààbe bot ɛ mbyak eYuda ɔ, mevu ɛ Klisto di ààsi ɛ. ⁹Nyɛ eebaasa me enɛm, étep me neelyaal bot djas dáa ekwosak ɛ Zeeb nadi tɔ sɔ aasael ɛ. Nyey mot nakus bhwak djas ɔ, nyɛ naasa náá, ye di tɔ sɔ membu ne meseɛ. ¹⁰Nenak yak, Zeeb naatel ye tɔ zɛɛga mendjaala, etɛɛ náá, efofop ne edhiiti eghwyil ɛ mebwala di tɔ gwoo ɔ neegu meɔk me mbi me etsoŋ ɛ Zeeb di ne ye ɛ. ¹¹Tin, etep binek djas nasael é, dáa Zeeb naloolɛ náá, nyɛ aasa ɛ. Nyɛ nasa ye é kɔ esu ɛ Gheŋ'enaka Yezu Klisto. ¹²Tɔ egwakel'ena ne Yezu Klisto, ne edum ɛ koŋ ɛ lena ne ne, mena aanàbaadi ne bwoo etyaa sok bhwoob ɛ Zeeb ne ebwaaalɛ djas. ¹³Étep tak ɛ, me di ewaab bin náá, sa bi ààsyel mɛnyel, étep mezuk me me di ebee kɔ esu ɛ len ɛ. Tin, mezuk menek é étep edje bin duma.

Kwyel ɛ Klisto

¹⁴Ye é étep tak ɛ me kwyit meboŋ si sok bhwoob ɛ Zeeb Sɛɛg. ¹⁵Ye é nyey ɛ di mot di esuk ɛ membyak djas kɔ ɛko bɔs ne pe tɔ gwoo. ¹⁶Deenek, me ɛpedjaala ne ne náá, kɔ esu ɛ mevu me duma ye, nyɛ dje bin meghaaz é ze mebwala me Sisim ye, ¹⁷etɛɛ náá, Klisto neebela di tɔ ebhum ɛ lyem bin, kɔ esu ɛ edum ɛ koŋ ɛ len ne Zeeb. Me ɛpewaab náá, kwyel'en di ne ekaŋal étep

bi neepyet elyelepe. ¹⁸Deenek, biyo ne bot e zedum koŋ ne Zeeb ɔ djas, bi é ne ghwyil egu enyɔpe dâa kwyel e Klisto di ebok e, dâa ye di edjaŋ e, dâa ye di evyeeɣ e, ne dâa, ye di edim e. ¹⁹Deenek, bi é waagu kwyel'e di edhaa esonok djas bot di egu e. Bi é waabela mevu me tsik e Zeeb, da ye é lwood to len.

²⁰Ye é Zeeb e di ne ghwyil esa esonok to lena dum ne mebwala me di esa mesa to lena e, dhaa yii mena di ewaab e neghu yii mena di esiiza e.

²¹Betka náá, duu di ne Zeeb kôm-kôm sii ne kôm dum ne sa nye lyaal to zeeɣa mendjaala me é ze e Yezu Klisto e! AMEN.

Edi to egwakel

4 ¹Mam mot di mot membok, etee náá, me é mot-mesa e Gheŋ ɔ, me epe-djaala ne nen, biyo bot e Zeeb nadjoo ɔ, keka to embee mefulu dâa Zeeb di ekwyel e. ²Dika to mesila, dika to metela, dika to emaad e lyem. Djiselka pak'en ne kwyel djas. ³Saka meghaaz éteɣ ebaal egwakel e Sisim na Dee dje mena e. Dika to egwyem pak'en éteɣ bi needi to egwakel. ⁴Nyel é ngot, Sisim na Dee pe é ngot. Ye é tyee wat, ebwaalel yii Zeeb nadjoo bot to tak e pe é ngot.

⁵Ye é ne Gheŋ ngot,
edum e koŋ ne Zeeb é wat,
eduwa Zeeb é wat.

⁶Zeeb é ngot, nye é Seeg bot djas.
Nye é ko bot djas,
nye epesa mesa to bot djas,
nye é to menabelka djas.

⁷Tin, mot ne mot pak'ena naabela ye enem ne embee, yii Klisto nadjé mot ne mot ne lyem wat e. ⁸Ekwyala na Dee lee é náá:

«É gheŋ nye nabyet tó pe to gwoo e,
nye naató ne bot e nadi é ekwom ɔ,
nye naadje bot e bós mekee*.»

⁹Tin, ebyet to gwoo kwyel elee yé? Ye kwyel elee é náá, nye naasul sok to esum edi na dim-dim di ko bós e. ¹⁰Mot sul ko bós ɔ, ye é pe é mot byet to gwoo di evyeeɣepe dhaa tye ɔ. Etee náá, nye neelwoodal bhwak djas. ¹¹Nyey é nadjé bot mekee me di esa náá, bedhiiti bot di bot e lwoma, bedhiiti bengooel e Mekpa e Zeeb, bedhiiti kadi é begooel e Mbée Bhaadal, bedhiiti bedjeedel e zeeɣa mendjaala, bedhiiti kadi é belyoel. ¹²Ye é deenek é, nye nasa náá, bot e zedum koŋ ne Zeeb ɔ, bela ghwyil esa mesa me, éteɣ ebek e nyel e Klisto.

¹³Ye é deenek é, menabelka djas aadika sama to edum e koŋ wat dɔɔ ne to egu e Mɔn e Zeeb. Tin, mena kadika é dâa eboo bot e di náá, etiibal e lena é waakum dâa ye Klisto. ¹⁴Tin, mena aanàkabaadika tyee bɔɔ dhyeeb. Mena aanàbaadika ewo dâa bhuuge di edheeg eléed e, mena aanàbaadika edheeg ne pup embee melyo. Bot e melyo me mekoŋ ààkabaadul mena éteɣ ewa mena to edjak. ¹⁵Tin, mena e di eléelka etseetse to kwyel ɔɔ, mena aawyeeka to eteɣ djas dâa Klisto nyey mot di esuk e zeeɣa mendjaala ɔ. ¹⁶Ye é ko esu e Klisto e, ekyes e nyel djas di ghiŋ sama. Metii me nyel sa é mesa me ebaata ekyes e nyel. Tin, é gheŋ ekyes djas di esa mesa me dâa ye di goka e, nyel djas epewyee, ne ebok to kwyel.

* 4.8 Med 68.19

Tsik na bes yii ekeletye

¹⁷Beeka sa me di ebasal ne ewaab ne nen ne din e Ghej'enaka e: nàduka mefulu me bot e di ààdum koŋ ne Zeeb ɔ. Etee náá, egeka bɔɔ tɔ é to esa e toto. ¹⁸Tin, be tok ne metselal emet etseetse e Zeeb, ààkomet-metak tsik na bes yii Zeeb di edje bot e, etee náá, be ààgu sonok, be ne lyel elyem. ¹⁹Be eezegwyiia sen, be eezewa lyem tɔp to mezo, batakesa membi me esa e sen djas, be di emyaala ne ye e. ²⁰Ye kabe biyɔ ɔɔ, mbi yenek mefulu tok yii bi nadjek pe daa Klisto e. ²¹Me ne gu náá, bi naagwak etep ee di eliaa dum ne ne e. Bela náá, bi naazelyoaa etseetse dum ne Yezu. ²²Bi goka é ne ekat embee mefulu me bi nadi ne ye sok e. Bekaka ne mefulu me na mwa, yii embee egwyes tak di edul bin to esyee e. ²³Betka náá, Sisim Zeeb swoola mefulu men, ²⁴ekée bi eebot kaad na bes. Tin, bi moo é bot e na bes. Mot na bes yenok kusaa é dáa Zeeb di ekwyel e. Deenek, etseetse epesa náá, nye di mot epiki, mot edee.

²⁵Tin, nàsaka mekoŋ, mot ne mot goka é ne elée etseetse ne so mot, etee náá, menabelka djas é ekyes e nyel wat. ²⁶É ghej bi di ne ebuk e, sa bi ààsyem. Ye goka é, ebuk e len sila, esok ne dwoɔ ne sila. ²⁷Nàbetka náá, dim mot mekoŋ be di to len. ²⁸Mot djii goka é ne ekat edjii. Nye goka é ne esa meghaaz étep esa embee mesa ne membɔ me. Deenek, nye é ne ghwyil ekwyee bot e di to edjel ɔ.

²⁹Deenek, sa mbee ekpa e wat ààtuula to nuub'en. Bi goka ne elóo é embee mekpa di ekwyee ne edje ghwyil ne besɔ bin e, mekpa me di enyɔ ne bot e di egwak bin ɔ. ³⁰Zeeb naawa bin ndem ne Sisim na Dee ye. Tin, nàtuŋka Sisim yenek. Bela náá, ye é nyey e di elée bin náá, ye aadi é ne dwoɔ di náá Zeeb é waapek mena to mesyem e. ³¹Nàbaalka to elyem bin ebuk ko esu e embee esonok be nasa bin e, sa bi ààkpaa elyem, sa bi aadi ne ebuk. Diska to elyem bin, mewoɔbela, melee zenɔ membi me esesee e mbee lyem djas. ³²Dika ne mbee lyem ne ghwyikwyee pak'en, pelekka pak'en dáa Zeeb napel bin é ze e Klisto e.

Dáa ekeletye di egoka ne eke e

5 ¹Dáa ye di náá, bi é bɔn e Zeeb di ekwyel e, bi goka é ne edi dáa nyey. ²Dika to kwyel pak'en, dáa Klisto di ne kwyel ne nena e. Dum ne kwyel tak e, nye naka nyel'e met buwa ko esu e lena. Buwa tak nabe é tyee menanas me di ne mbee menuub pe daa Zeeb e. ³Nenak, bi moo é bot e zedum koŋ ne Zeeb ɔ. Tin, ye ààgoka náá, mezo, sa di edje edhuud e, dɔɔb, ne egwyes esonok djas baadi to len. ⁴Ye ààgoka náá, bi lóo embee mekpa, mekpa me melee, mekpa me endjemet. Deenek, bi goka é ne ebualal bhɔɔ ne Zeeb. ⁵Guka náá, bot e di to mezo ɔ, bot e di esa edhiiti esa ee di edje edhuud ɔ, bot e di ewyeeb esa e bot ɔ, be aanàkwaabela esa e lyak to Eyon e Klisto, Eyon e Zeeb. Tin, ye moo é tyee náá, be epeduwal benaghise.

⁶Sa bot ààkɔɔ bin ne elen e mekoŋ. Ye é embee esonok binek e di edje Zeeb ebuk ko bot e di ààlooba ne ne ɔ. ⁷Tin, sa bi ààke sama wat ne mbi binok bot, ⁸etee náá, é ghej sok, bi nadi é to ghooghom, nenak ko esu e egwakel e len ne Ghej, bi moo é to mekas. Tin, keka dáa bot e di to mekas ɔ. ⁹Me ke deenek é, etee náá, mekas me tak é waadje mena embee esa djas, esa e piki zenɔ esa e tseetse. ¹⁰Saka meghaaz étep egu sa Ghej di emyaala

ne ye ε. ¹¹Nàdika é di wat ne bot ε di esa mesa me di ààdje bhum ε, mesa me di esael tɔ ghooghom ε. Bi goka é ne ɛpana ye. ¹²Ye é tɛɛtɛ, esa ee bot binɔk di esa tɔ ghooghom ε, ye ne sa sen é ɛbaɲa é mis me bot. ¹³É sok, bot di ɛbaɲa sa be di esa ε, mefulu mɔɔ ne nyen popoopwon, ¹⁴etɛɛ náá, mekas ε di esa náá esonok djas nyen popoopwon. Dum ne tɛp tak ε, ye di ekeaa náá:

«Wɔy, mot di egɔ ɔ, djema,
wyela pak myon,
etɛɛ náá, Klisto neewa wɔ tɔ mekas.»

¹⁵Tin, bi é kobaka ne tyee bi di eke ε. Sa bi ààke tyee bot ε di ààbe ne etson ɔ, bi goka ne eke é dáa bot ε etson. ¹⁶Lelka esa mesa tɔ ba mɔɔ ɛpɛɛd ε ewala zedjeaa bin ε, etɛɛ náá, mena mooka é é mbee melu. ¹⁷Nàdika dáa bot ε di ààbe ne etson ɔ, bi goka é ne egu ekwosak ε Gheɲ.

¹⁸Nàdika tɔ elangi, etɛɛ náá, elangi ε dhaa nyel ɔɔ, ye é ne ghwyil ɛpus mot náá, nye sa etɛp mbes. Tin, bi goka é bi di tɔɔɔ ne Sisim na Dɛɛ. ¹⁹Djeelka meghaaz pak'en tɔ mɛdjeeb me di edje ɛbwaalel, ne mɛdjeeb me di edje duu ne Zeeb, ne mɛdjeeb me Sisim na Dɛɛ di etel ε. Tiika, myaalaka ne Gheɲ'en ne lyem wat. ²⁰Bulalka bhɔɔ ne Zeeb Sɛɛg'enaka é mewala djas, é edi djas, ne din ε Gheɲ'enaka Yezu Klisto.

Moma ne motom tɔ eba

²¹Biɔɔ bot ε di elooba ne Klisto ɔ, dika ne mesila pak'en. ²²Biɔɔ boa, loobaka ne botom bin, dáa bi di elooba ne Gheɲ ε. ²³Saka deenek etɛɛ náá, motom ε di ekɔk kɔ myel, dáa Klisto di ekɔk kɔ zɛɛga mendjaala ε. Klisto é mot di etsik zɛɛga mendjaala di náá, ye é dáa nyel'e ɔ. ²⁴Boa goka é ne elooba ne botom bɔɔ, dum ne etɛp djas, dáa zɛɛga mendjaala di elooba ne Klisto ε.

²⁵Biɔɔ botom, kwyelka bel bin dáa Klisto di ekwyel zɛɛga mendjaala ε, nyey batagwye kɔ esu ε tak. ²⁶Deenek, nye nakwyel é náá, zɛɛga mendjaala di dɛɛ, ye é éteɛ tak ε nye nadis ye edhuud ne mɛdii ne mekpa me. ²⁷Nye nakwyel é náá, bot ε di edum koɲ ne Zeeb ɔ tyaa sok bhwoob'e, ne boo duma, ààbe ne etɔn, ààbe ne di wat zekwaada ε. Nye nakwyel é náá, bot ε zɛɛga mendjaala me, di bot ε edɛɛ, éteɛ, ye needi ààdi ne mot di elii ebiyoɛpe dum ne mesa mɔɔ. ²⁸Deenek, botom goka é ne ekwyel bel bɔɔ, dáa be di ekwyel menyel mɔɔ met ε. Mot di ekwyel myel ɔ, nye kwyel é nyel'e met. ²⁹Etɛɛ náá, mot tok ne ghwyil ebhina nyel'e met. Tin, nye ne be nyel'e enyoɛpe, dáa Klisto di esa ne zɛɛga mendjaala ε. ³⁰Etɛɛ náá, menaka é ekyes e nyel'e. ³¹Ekwyala lee é náá:

«Motom é waadus tɔ ndjaa sɛɛg ne nyɛɛg,
éteɛ kedi sama ne myel.
Bɔɔ djas bebá aakadi é mot ngɔt'.»

³²Tin, ye é boo tɛp di syela tɔ elanjel elak ε. Ye é deenek é me di elɛɛ ne nen náá, tɛp tak ε dum ne Klisto ne zɛɛga mendjaala. ³³Tin, me epebaabaal ne biɔɔ botom, mot ne mot goka é ne ekwyel myel dáa nye di ekwyel nyel'e met ε. Ye é tyee wat ne boa meba, bi goka é ne eduwal botom bin.

Dáa bɔn di egoka ne ɛdi ne bebyael bɔɔ ɛ

6 ¹Biyo bɔn, bi moo é tɔ egwakel ne Gheɲ Yezu, bi goka é ne elooba ne bebyael bin, etee náá, deenek é di enyɔɔpe. ²Ɛtiɲ ɛ meken di eke ne ekɛk ɛ, ye é náá:

«Duwala soog ne nyoog,

³ éteɲ wɔ needi tɔ mɛmyaala,

éteɲ wɔ neeɔya kɔ ɛko ɛ bɔs.»

⁴Biyo besɛɛg ɛ bɔn, nàsaka náá, bɔn bin kpaa elyem. Tin, ye goka é náá, bi wyel be tɔ mbɛɛ mɛlyo ne ɛdul ɛ be mɛlo, dum ne sa Gheɲ di ààkwyel ɛ.

Dáa bekwom di egoka ne ɛdi ne ekukuma bɔɔ ɛ

⁵Biyo bekwom ɛ bot, loobaka ne ekukuma bin kɔ ɛko ɛ bɔs tɔ mesila ne duu djas, ne lyem wat, dáa bi di elooba ne Klisto ɛ. ⁶Ye ààgoka náá, mesa mɛ bi di esa ɛ zosael enyɔɔpe é sok be di ne mis kɔ len ɛ, etee náá, be needuwal bin. Tin, ye goka é náá, bi sa mesa ne lyem wat dáa Zeeb di ekwyel ɛ, etee náá, bi é bekwom ɛ Klisto. ⁷Saka mesa ne mbɛɛ lyem, ɛkee bi sa é mesa ɛ Gheɲ. Nàsaka mesa ɛkee náá, bi sa é mesa mɛ mot. ⁸Guka náá, wɔ nakoozodi kwom mot, neghu mot di ààdi kwom ɔ, wɔ sa embɛɛ mesa ɔ, Gheɲ é waadje wɔ efute.

⁹Biyo ekukuma, dika tyee wat ne ekwom bin, katka ɛbɛɛg be. Guka náá, biyo ne ekwom bin, biyo djas é bɔn ɛ boo Kukuma di tɔ gwoo ɔ. Nyey mot di tɔ gwoo ɔ, nye ààwa mbek pak bot.

Beghel ɛ Zeeb

¹⁰Ɛkpa ɛ mesik mam é náá, dika ne egwakel ne Gheɲ, saaka ghwyil'en tɔ le, etee náá, nye é ne boo ghwyil. ¹¹Nɔɔka beghel ɛ Zeeb djas, etee náá, bi neepyet dwoo dim mot mekɔɲ aazekɔɔ bin ɛ. ¹²Etee náá, tuub mena di duuka ɛ, ye tok tuub mena di eduu ne bot ɛ bɔs'ak ɛ. Mena duuka é ne embee esisim ee di pe ɛko ɛ, ne yii di ne ghwyil ebuepe ɛ, ne ekukuma, dɔɔ ne mɛbwala mɛ di kɔ mbee bɔs'ak ɛ. ¹³Éteɲ tak ɛ, ye goka é bi nɔɔ beghel ɛ Zeeb djas, etee náá, é gheɲ embee melu aatuula ɛ, bi é ne ghwyil epyet sok bhwoob bot ɛ mɛbhuka men. Bhii bi aaduu enyɔɔpe kekum mesik ɛ, bi é waatyaa zik.

¹⁴Pyetka, etseetse di ne nen dáa bhete é kuu. Dika ne epiki dáa bot di ebɔt ghun ɛ. ¹⁵Dika ne zii egoola Mbɛɛ Bhaadal di edje bot egwyem ɛ dáa mot di ebɔt ekoko é meko ɛ. ¹⁶Gheedidika ne edum ɛ koɲ ne Zeeb dáa sa di epeebal mot ɛ. Ye waasa náá, bi dimal du mekɔɔ mɛ Mbɛɛ mot. ¹⁷Nɔɔka tsik nye nadje bin dáa kɔtɔ deɛb ɛ. Da bi é baanɔɔ Mekpa ɛ Zeeb dáa pel Sisim na Deɛ. ¹⁸É mɛwala djas, waabka ne Zeeb tɔ membi mɛ mendjaala djas, djaalaka ne Zeeb ne ghwyil ɛ Sisim'ɛ. Dika ndjem tɔ mendjaala, sa bi ààkat, gheedjaalaka Zeeb kɔ esu ɛ bot ɛ zedum koɲ ne Zeeb ɔ djas. ¹⁹Baadjaalaka Zeeb kɔ esu ɛ lam, éteɲ nye needje mɛ etete mekpa mɛ di egoka ne elóo é gheɲ mɛ di elii ɛ. Etee náá, mɛ neewyisal sa di syela tɔ Mbɛɛ Bhaadal ɛ, ààbe ne bwoo. ²⁰Ye nakoozobe náá, nenak mɛ é é mbok, mɛ é ngoola-ngoola ɛ Yezu Klisto, nye nalwom mɛ é éteɲ mɛ neegoola Mbɛɛ Bhaadal. Djaalaka ne Zeeb kɔ esu ɛ lam, etee náá, mɛ neegoola ye dáa ye di egoka ɛ.

Meswosel

²¹Tisik mɔn-nyaagam mɛ dyeebakwyɛl ɔ, mot di esa mɛsa mɛ Gheɲ tɔ esosoob ɔ, nyɛ waalɛɛ bin dɔ́a mɛ di ɛ, etɛɛ náá, bi neegu sa djas mɛ di esa ɛ. ²²Mɛ dhis bin nwyak é, éteɲ nyɛ neezɛdʒe bin menduk mes, nɛ ɛbaadjɛ bin mɛghaaz.

²³Beta náá, Zɛɛb Sɛɛg'ena nɛ Gheɲ Yezu Klisto dʒɛ biyɔ djas bɔn-nyɛɛg bam egwyem, nɛ kwyɛl dɔɔ nɛ ɛdum koɲ nɛ Zɛɛb! ²⁴Beta náá, enɛm nɛ embɛɛ e Zɛɛb di nɛ bot ɛ di ekwyɛl Gheɲ'enaka Yezu Klisto nɛ lyem wat ɔ!

Mekana e Pól nakwyal bot e ghaada

Filip e

Eniel

Pól nakus zëega mendjaala kò ghaada Filip é, é medjon me ebá yii egoola Mbëe Bhaadal. Ye é zëega mendjaala meken Pól nakus kò kyee dik Elóp e. Ghaada Filip é pe eko e dik ne pe edjem e dwoo e kyee dik Gheles, tò kyee dik Masedwan.

Mekana e Pól pe daa ekeletye e ghaada Filip lyaal é tete egwakel nye di ne ye pak be ne bot e zëega mendjaala e. É sok nye nadi ekwyal mekana me tak e, nye nadi é é membok. Étep tak e nye nadi ne mezuk tò lyem, etee náá, nye nabe ààbe ne ghwyil ekwyee be. Pól epekwyel edje be meghaaz, étep be neepyet tò edum e koj e lóo ne Zëeb. Deenek, nye epelee be kwyl nye di ne ye ne nòo e. Nye epebaabem ba kò esu e lóo. Etee náá, bedhiiti bot epegoola bhaadal e Klisto étep be é ne mbee esiiza di epus be náá, be kòk kò lóo e (1.15-17; 2.21; 3.2,18). Pól epegek ekyeed bot e be ne beno di egjee tò mesa o pe ghaada Filip. Nye nagek deenek é, étep be neekekwyee bot e zëega mendjaala, da be é bula ne menduk mòo (2.19-30). Pe yòbo kyee, bot e ghaada Filip naakyeed metom pe daa Pól (4.10-20). Tò mekana Pól nakyeed pe daa bot e ghaada Filip e, nye naaghaapee be. Nye naadje be pe melyo, étep be neebela meghaaz kò esu e edum e koj e lóo ne Zëeb.

Pól eelyaal bot e ghaada Filip etep ee di dum ne *tsik ne esyee e Ghen Yezu e* (2.6-11). Yezu naabet ekum nye nadi ne ye pe daa Seeg e. Dum ne tep tak e, Zëeb nadje nye di ekukuma kò bot djas ne kò esonok djas. Ye é tyee wat ne dáa Pól nalum koj ne eboo bot e nye nadi egu pe Yeluzalem e (3.3-10). Deenek, nye naamyaaal ezuk kò esu e Yezu Klisto, batakekum tò membok. Nye eemyam edje é tsik'e met kò esu e edum koj e le ne Yezu. Nye é ne ebwaalel náá, nye waagom dhiiti dwoo pak myonj. Nye epelyo bot e Filip náá, be du geka ye (3.17; 4.9).

Tò mekana me djas, Pól nadi emyaala ne sa edum e koj e le ne Zëeb di edje nye e. Nye epedje meghaaz ne bot e Filip náá, be *di tò memyaala*. Memyaala menek goka é ne edi tak ye nakoozodi tò metsak, ne tò mezuk, é ghen ekeletye di tò egwakel pak'òo, ne tò egwakel ne Ghen Yezu e.

Meswosel

1 ¹Ye é mam Pól ne Timote, bot e mesa e Yezu Klisto. Bis kwyal mekana mak é, étep bot e di mos bot e zedum koj ne Zëeb kò esu e Yezu Klisto pe ghaada Filip o dòo ne bot e di edjeed zëega mendjaala o, zenoo edhyakele.

²Beta náá, Zeeb Seeg'ena ne Yezu Klisto Gheŋ'enaka dje bin enem ne embée ne egwyem.

Pól epebulal bhóó ne Zeeb

³Me ne bulal bhóó ne Zeeb'am é mewala djas me di etaala bin é. ⁴Me ne dyeebamyala é mewala djas me di edjaala étep'en é, ⁵kó esu é mekwyee me bi nakwyee me tó egoola Mbée Bhaadal, kana dwoo bi nakan emyaal Zeeb é, kekum dwoo pan mos'ak. ⁶Tin, me é ne ebwaalet náá, Zeeb mot nakan embée mesa mak pak'en ó, nye aató ne ye kekum esik é tak, dwoo ebula é Yezu Klisto. ⁷Me é ne gham ne edi ne esiiza binek ne nen, etée náá, me ne wa bin tó lyem'am. Etée náá, biyó djas é sama ne nam tó ekee é Zeeb nadjé me é. Ne tseetse, bi é sama ne nam ye nakoozodi, dáa me di nenak é membok'aak neghu é sok me di elyaal ne bot náá, Mbée Bhaadal me di egoola é ye é etseetse é. ⁸Zeeb é tyaases'am, me ne kwyl biyó djas, dáa Yezu Klisto di ekwyl bin é.

⁹Gwakeka sa me di ewaab ne Zeeb tó mendjaala mam é: Ye é náá, bi di ne mekwyela pak'en dhaa tye. Da bi é di bot é etiibal ne bot é egu etep enyóepe. ¹⁰Deenek é, bi aapiibal sa di enyóepe é. Tin, bi aadi é ààbe ne edhuud, ààbe ne sa ebiyo wat dwoo Klisto aazyé é. ¹¹Beta náá, bi di ne mesa me epiki ebuepe kó esu é Yezu Klisto, étep éduwal é Zeeb, ne edje nye duma.

Mbée Bhaadal epegoolaaa djala dik

¹²Bón-nyeeeg, me kwyl é bi gu náá, sa me naboma ne ye é, ye naasa náá, Mbée Bhaadal goolaaa djala dik. ¹³Deenek, esodja ee di ebaal ndjaa boo kukuma ó ne bedhiiti bot djas ó, ne kagu nenak náá, me é é membok é etée náá, me é mot-mesa é Klisto. ¹⁴Dáa bón-nyeeeg bis nabee me é membok é, bete ne bot pak'ó naazewa ebwaalet é lóó ne Gheŋ, bóó batabela meghaaz me egoola Mbée Bhaadal é Zeeb, ààbe ne bwoo.

¹⁵Ye é tseetse náá, bedhiiti bot pak'ó epegoola Mbée Bhaadal é Klisto ne mbee lyem. Etée náá, be é ne embee egeka ne nam. Tin, bedhiiti bón-nyeeeg goola Mbée Bhaadal é Klisto é ne mbee lyem. ¹⁶Bot é di egoola Mbée Bhaadal ne mbee lyem ó, be goola ye é ne kwyl djas. Etée náá, be ne gu náá, mesa mam wak é elyaal bot náá, Mbée Bhaadal me di goola é, ye é tseetse. ¹⁷Tin, bedhiiti bot goola Mbée Bhaadal é Klisto é ne mbee lyem. Ekwasak é lóó é epul, be saŋ é náá, be baabil mezuk mam tó membok.

¹⁸Ye nakoozodi náá, egeka bóó é enyóepe neghu ebiyóepe ó, sa di enyo é, ye é náá, Mbée Bhaadal é Klisto epegoolaaa. Deenek, me é ne memyaala, me aazodidi é tó memyaala. ¹⁹Etée náá, me ne gu náá, etep binek djas lyaal é náá, Zeeb é waatsik me kó esu é mendjaala men ne ghwyil Sisim é Yezu Klisto di ekwyee me é. ²⁰Tin, sa me di ebwood é, yii me di ne boo ebwaalet é, me tok ne ghwyil edi ne sen. Mos, me nakoozogwyé, me nakoozodi ne tsik, me aazodi elyaal duma é Klisto é edi djas me aadi é.

²¹Etée náá, ye é be mam ó, Klisto é di tsik'am. É di'enek, esyee moo é mbée sa. ²²Tin, ye be náá, edi ne tsik kó éko é bós epesa náá, me sa enem esa ó, é di'enek, me ààgu sa me aasée pak esyee ne tsik é. ²³Me moo é pak beman, me epekwyel ebet tsik me di ne ye'aak, étep me needi sama ne Klisto, deenek é di enyóepe ne nam. ²⁴Tin, ye é enyóepe kó esu é len náá, me zodi ne tsik. ²⁵Dáa

mé di ne ebwaaalel é tsik dáak é, mé ne gu náá, mé aadidi é sama ne nen, étep mé needje bin megghaaz mé etó sok, ne édi é tó memyaala tó edum é koŋ ne Zeeb. ²⁶ Etée náá, é gheŋ mé aabula zedi pak'en é, bi aadi é ne memyaala ko esu é sa Yezu Klisto sa ne nam é.

²⁷ Bi goka é ne eke dáa Mbée Bhaadal é Klisto di elée é. Tin, mé zye zebee bin neghu mé di ààzye ɔɔ, ye nyo é, mé gwak náá, bi é ghiŋ tó sisim wat. Ye nyo é mé gwak náá, bi epepyet ne lyem wat étep edum é koŋ ne Zeeb ko esu é Mbée Bhaadal. ²⁸ Sa bi ààgwak bwoo bot é mebhuka men. Ye aadi ne nɔɔ é ndem di elyaal náá, be eezewo ze, biyo é kazebela tsik é. Tin, etep binek djas dus é pe daa Zeeb. ²⁹ Etée náá, Zeeb naadje bin mbée bhwoob esa mesa é Klisto, ààkabe náá, ee zosike é edum é koŋ ne edum é koŋ ne ne, ye é pe é étep édi tó mezuk ko esu é le. ³⁰ Mena epeduuka tuub wat. Bi ne gu enyɔɔpe náá, é gheŋ sok mé nadi eduu tuub tak, nenak, mé baazoduu é tuub tak wat.

Klisto moo é mot-mesa

2 ¹ Egwakel é len ne Klisto ne dje bin megghaaz é? Bi ààbela megghaaz tó kwyel é Klisto? Bi é tó egwakel ne Sisim na Dee? Bi é ne kwyel ne lyem ghoŋ ne bɔn besɔ bin é? ² Ye be deenek ɔɔ, saka náá, mé di tó memyaala é mewala djas. Dika tó egwakel pak'en. Betka náá, elyem bin di ne esiiza wat, dika ne lyem wat tó esa djas bi di ekwyel esa é. ³ Sa bi ààsa dhiiti sonok ne lyem zok, sa bi ààsaa náá, bot duwal min men. Tin, bi goka é ne édi tó mesila, beeka náá, bɔɔ besɔ bin eedhaa bin. ⁴ Deenek, sa mot ààzokwyeeŋ nyel'e ne nyel'e met, ye nyo é náá, nye kwyeeŋ besɔ bot. ⁵ Dika ne embée mefulu dáa Yezu Klisto nadi ne ye é.

⁶ Yezu mot di tyee wat ne Zeeb ɔɔ,
nye nabe é ààkwyel eben é nyel ko esu é tak.

⁷ Ààbe, nyey émet naabyen esa djas nye nadi ne ye é,
étep édi mot-mesa.
Nye nakadi é mot pak bot.

Nye nabyel é mot ne nyel epuud dáa bot djas.

⁸ Nye naamyaał édi tó mesila.
Nye naalyaal elooba é le kekum dwoo esyee,
esyee é nye nagwyé mbema ko melaaba é.

⁹ Dum ne tep tak é Zeeb naben nye.
Nye naadje nye di di edhaa édi djas é,
nye naadje nye din,
ye é din é di ko min djas é.

¹⁰ Nye eesa náá,
bot djas tó gwoo,
ko bɔs zenɔɔ si bɔs,
pyak meboŋ mɔɔ si,
étep eduwal din é Yezu.

¹¹ Nye eesa náá, membyak djas dje duma ne Zeeb Seeg é eke náá,
«Ye é Yezu Klisto é di Gheŋ!»

Kaska dǎa mengel kǎ eko ɛ bǎs

¹²Bǎn-nyɛɛg bam mɛ di ekwyɛl ɔ, bi nadi elooba nɛ nam ɛ sok mɛ nadi pak'en ɛ. Deenek, dǎa mɛ kadi mos ǎǎbe pak'en ɛ, gheeleloobaka nɛ nam dhaa dǎa bi di boozezyɛ nɛ esa, mam pak'en ɛ. Deenek, waka zii tǔ mɛsa, ɛtɛp ɛlyaal nǎá, bi ɛ nɛ tsik, da bi ɛ lyaal nǎá, bi nɛ kaab Zɛɛb ɛbuepe. ¹³Etɛɛ nǎá, Zɛɛb nyɛy ɛmet ɛ di ɛdʒɛ bin ghwyɛl, ɛtɛp bi neekwyɛl ekwosak ɛ lɛ nɛ esa yɛ dǎa nyɛ ɛmet di ekwyɛl ɛ.

¹⁴Saka mɛsa dʒas, ǎǎlɛka, ǎǎwaya, ¹⁵ɛtɛp bi needi ǎǎliiaa nɛ yɛ ɛbiyɔɛpe, bi needi bot ɛ epiki. Bi needi bǎn ɛ Zɛɛb, ǎǎbe nɛ ndʒɛ tǔ sama bɛmbɛɛ ɛ bot, bot ɛ ɛbiyo kǎ eko ɛ bǎs'ak. Deenek, bi goka ɛ nɛ ɛkas tǔ lǔɔ ɛ, dǎa ekwyikwyɛn tǔ gwoo, ¹⁶bi goka ɛ nɛ ɛgoola bɛ mɛkpa mɛ tsik. ɛ di'ɛnek, mɛ ɛ nɛ ghwyɛl ɛmyaala nɛ nɛn dwoo Klisto aabula ɛ, etɛɛ nǎá, mɛsa mam nɛ mezuk mam nabe ɛ ǎǎbe yii toto. ¹⁷Yɛ kobɛ nǎá, ghiya yam eesɛɛ ɛtɛp ɛkala kǎ buwa bi di ɛdʒɛ nɛ Zɛɛb, tǔ mɛsa mɛ ɛdum ɛ kɔŋ ɛ lɛn ɔɔ, yɛ sael deenek ɔɔ, mɛ aadi ɛ nɛ memyaala, mɛ waasa nǎá, menabelka dʒas di tǔ memyaala. ¹⁸Yɛ ɛ tyɛɛ wat nɛ biyɔ, bi goka ɛ nɛ ɛdi tǔ memyaala, da bi ɛ wa mɛ tǔ memyaala mɛn.

Pǎl eelwom Timote bɛ nɛ Epafolodhit

¹⁹Nɛ ɛbwaalel ɛ mɛ di nɛ yɛ nɛ Ghɛŋ Yɛzu ɛ, mɛ bɛɛ ɛ ɛkɛɛ nǎá, mɛ moo aadhis Timote pɛ daa lin. Etɛɛ nǎá, ɛ sok nyɛ aadʒɛ mɛ mɛnduk mɛn ɛ, mɛ aabela mɛghaaz. ²⁰Yɛ ɛ nyɛy ɛ zodi ɛkɛm mɛ tǔ ɛtɛp bam. Nyɛy ɛ di ɛtaala bin nɛ tɛɛtɛ tyɛɛ wat nɛ nam. ²¹Tin, bɛdhiiti bot dyɛɛbaawa lyɛm ɛ ɛ ɛtɛp bǔɔ mɛt, bɛ ǎǎwa lyɛm ɛ ɛtɛp ɛ Yɛzu Klisto. ²²Biyɔ bɛmɛt nɛ gu dǎa Timote nalyaal ɛsosoob bɛ, dǎa mɔn di ɛgoka ɛsa nɛ sɛɛg ɛ. Nyɛ naazɛkwɛɛ mɛ tǔ mɛsa mɛ ɛgoola Mbɛɛ Bhaadal. ²³Mɛ ɛ nɛ ɛbwaalel nǎá, mɛ waadhis bin nwyak, ɛ sok mɛ aabɛɛ nǎá, ɛtɛp bam moo ɛ ɛnyɔɛpe ɛ. ²⁴Kǎ ɛsu ɛ Ghɛŋ, mɛ ɛ nɛ ɛbwaalel nǎá, mɛ moo aazyɛ zɛbɛɛ bin.

²⁵ɛ di'ɛnek, mɛ bɛɛ ɛ nǎá, yɛ ɛ ɛnyɔɛpe nǎá, mɛ bulal bin mɔn-nyɛɛg'ɛna Epafolodhit. Nyɛ ɛ mot di ɛgyɛɛ bis nɛ nɛ tǔ mɛsa mɛ Klisto ɔ, mot bis nɛ nɛ di ɛduu tǔ mɛsa mɛ ɛgoola Mbɛɛ Bhaadal ɔ, mot bi nadhis mɛ nwyak ɛtɛp nyɛ neezɛkwɛɛ mɛ tǔ mɛsa mɛ mɛ nadi ɛsa ɛ. ²⁶Nyɛ nadi ɛ nɛ gwyɛɛ ɛbaabɛɛ biyɔ dʒas. Deenek, nyɛ naadyɛɛbatuŋ, ɛ sok nyɛ nagu nǎá, bi naagwak nǎá, nyɛ nadi ɛbɛ ɛ. ²⁷Nyɛ naadyɛɛbabɛ, kunaa-kunaak nɛ ɛsyɛɛ. Tin, Zɛɛb naagɛk nyɛ ghɔŋ, ǎǎkoobɛ nɛ nyɛy nyɛ ɛmet, yɛ ɛ dǔɔ nɛ mam, ɛtɛp mɛ needi ǎǎbaadi nɛ boo ghɔŋ tǔ lyɛm. ²⁸Dum nɛ tɛp tak ɛ mɛ di ɛdhis bin nwyak ghaal-ghaal, ɛtɛp bi neemyaala ɛ sok bi aaboma ɛ. ɛtɛp mɛ needi ǎǎbaadi nɛ ghɔŋ tǔ lyɛm. ²⁹Deenek, myaalka nyɛ nɛ boo memyaala dʒas, dǎa mɔn-nyɛɛg'ɛn tǔ ɛdum ɛ kɔŋ nɛ Ghɛŋ. Bi goka ɛ nɛ ɛlyaal mbi mot dǎa nyɛy kwyɛl, ³⁰etɛɛ nǎá, nyɛ naawaagwyɛ ɛtɛp mɛsa mɛ Klisto. Nyɛ naaka nyɛl ɛtɛp ɛzɛkwɛɛ mɛ tǔ mɛsa mɛ bi nadi ǎǎbe nɛ ghwyɛl ɛzɛkwɛɛ mɛ biyɔ bɛmɛt ɛ.

Pǎl eewa ɛbwaalel nɛ Yɛzu

3 ¹Nɛnak, bǎn-nyɛɛg bam, dika nɛ memyaala tǔ ɛgwakɛl ɛ lɛn nɛ Ghɛŋ. Yɛ bɛ nǎá, mɛ ɛpɛbasal ɛlɛɛ bin sa mɛ nazɛkwyal ɔɔ, yɛ ɛ ɛtɛp ɛdʒɛ bin mɛghaaz. ²Dika ɛtɛsɛtɛpɛ nɛ bot ɛ di ɛsa ɛbiyo ɔ, bot ɛ di dǎa bɛbhyɛ ɔ, bɛ bɛɛ beka ɛ dǎa boo sonok! ³Ghuna, yɛ ɛ menabelka ɛ di nɛ tɛtɛ beka, etɛɛ nǎá,

mena e pesaka mesa me Zeeb to Sisim ye. Menaka é ne memyaala étep edi é sama ne Yezu Klisto. Mena ààwaka ebwaalel é lena ko mezel me bot é bos di esa é. ⁴Mam pe é ne ghwyil ediig bet ko esu é membi me mezel me bot é bos di esa é. Me aadi é ne boo gham esa ye dhaa bɔɔ.

⁵Me naniigela beka é, melu meten ne elél bhis ebyel é lam. Me é mot kyee dik Yisalaél, mot mbyak é Bhezame. Lii yam é ebhele, me é dha bot é mbyak ebhele. Me nadi eduwal etsi eYuda dâa tete Falizye. ⁶Me nadi é ne zii dhaa tye, é sok me nadi etiig bot é ezeega mendjaala é. Dum ne tsik epiki nakwya-laa to mekana me etsi é, me nadi é ààbe ne ndje.

⁷Tin, sa me nadi ebee náá, ye é enyɔɔpe ne nam é, me kabee ye mos é mis é toto ko esu é Klisto. ⁸Esa djas me nazesa é, me kabee ye é mis é toto, ko esu é sa di ne boo metan dhaa esonok djas é. Sa tak é egu é Yezu Klisto Gheŋ'am. Dum ne ne, me eezekat dhiiti esonok djas. Étep edi é sama ne Klisto, me kabee esonok binek djas é dâa eput esonok di egoka ne emwasaa ko ekwyiid é, ⁹étep me needi sama ne ne enyɔɔpe. Me ààkakwyeeɔ nyel'am met, me tokape mot epiki ko esu é eduwal é etsi. Me é mot epiki, etee náá, me epedum koŋ ne Klisto. Mbi yenek epiki dus é ne Zeeb, nye é di esa náá, mot di piki ko esu é edum é koŋ ne ne. ¹⁰Sa djas me di ekwyel é, ye é náá, me gu Klisto, dɔɔ ne mebwala me egom é le bhis esyee, ye é náá, me zuk dâa nyey, da me é gwyé dâa nyey. ¹¹Me é ne ebwaalel náá, mam pe é waagomelaa pak myonɔ.

Tete mepek me esum kaab étep ebela efute

¹²Me ààpake náá, me ezezebela efute ee me di esaŋ é, neghu me é mot zesa mesa djas di egoka náá, me sa é. Tin, me dinaa to esum é kaab étep ebela efute, etee náá, Yezu Klisto ezezebela me, wa me to ze ye. ¹³Ààbe, bɔn-nyeeɔ, me ààbee náá, me ezezebela efute tak. Tin, me zosa é sa wat, me kagwyák é pe sok, me ààkagwyák pe bhis koŋ'am. É di'enek, me dyeebasa meghaaz é étep edu etep di pe sok é. ¹⁴Deenek, me dyeebasum kaab é, étep me neebela efute ee Zeeb nakwom me to gwoo é. Ye é dum ne sa Yezu Klisto nasa ko esu é lam é. ¹⁵Menabelka djas bot é di náá, mena eezepyetka to edum é koŋ ne Zeeb ɔ, mena goka é ne esiiza deenek. Tin, bi é kabaadi ne dhiiti egeka sis ɔ, Zeeb é waalyaal dâa bi di egoka ne esa é. ¹⁶Ye nakoozodi dâa, djoogheeduka ze Zeeb nalyaal mena é, yii bot di boozeyé ne edu dɔɔ ne mos é.

¹⁷Bɔn-nyeeɔ, biyɔ djas, baŋaka mefulu mam. Baŋaka mefulu me bot é di ebaŋa mefulu mes ɔ. ¹⁸Me ne dyeebalee bin ye ngwyis. Nenak yak, me epebaabasal ne meŋal é mis náá: Ye é ne bete ne bot é di eke dâa bot é mebhuka me mezuk é Klisto ko melaaba ɔ. ¹⁹Be waaboowo ze, etee náá, yɔɔɔ zeeb é emɔ bɔɔ. É di'enek, be ne myaala ne esa é sen be di esa é. To esiiza bɔɔ, ye é esa é bɔɔ. ²⁰Ye kabe menabelka ɔ, menaka é bot é gwoo. Dum ne tep tak é, mena dika ebhwood Metsik-bot'enaka, Gheŋ Yezu Klisto. ²¹Deenek, nye waaswoola mena mbee nyel ee bot dika ne ye'aak, étep ye neenɔŋel ne nyel'é di ne duma é. Tin, nye aasa ye é ne ghwyil di esa náá, esonok djas di si eghen be é.

Melyo ne metin

4 ¹Bɔn-nyeeɔ bam, biyɔ bot é me di ekwyel ebaabee ɔ, biyɔ é di esa náá, bum lyem'am di to memyaala, biyɔ é di kɔto duu yam. Deenek, bɔn-nyeeɔ bam, dika sosoob to egwakel ne Gheŋ.

²Woy Evodhi ne woy Seetis, me epedjaala ne nen, dika to egwakel pak'en sama ne Gheṇ. ³Doo ne woy, mot di sosoob to esa mesa loog wat ne nam o, me epewaab ne no naá, wo kwyee boa beba binok. Etee naá, be naadyeebasa meghaaz me ekwyee me to mesa me egoola Mbée Bhaadal. Ye é tyee wat ne Kelemo ne bedhiiti bot e mesa, yii min mo di to mekana me tsik e.

⁴Dika to memyaala é mewala djas ko esu e egwakel e len ne Gheṇ. Me epebaabasal, dika ne memyaala! ⁵Beta naá, bot bee enem esa bin, etee naá, ebula e Gheṇ eezekunaa. ⁶Nàbemka ba ne dhiiti sonok, ye nakoozodi dāa. É mewala djas, waabka ne Zeeb esonok djas bi di ne gwyes ne ye e to mendjaala. Saka ye ne lyem duu to ebula é bhoo ne Zeeb. ⁷Beta naá, egwyem e Zeeb di edhaa etsoṇ djas e, baal elyem bin ne ebaal esiiza bin to egwakel ne Yezu Klisto.

⁸Deenek, bon-nyeeḡ bam, waka lyem to sa djas di enyo e, ne sa djas di egoka ne ekwyelaa e. Bi goka é ne ewa lyem to sa djas di tseetse e, sa di egoka ne duu e, sa djas di piki e, sa djas di dee e. Deenek, bi goka é ne ewa esiiza bin to esa djas di egoka ne eduwalaa neghu ewaaa lyem e. ⁹Esa djas bi nadjek ne nam e, ne esa djas bi nagwak ne nam, zenoo esa djas bi nabee me esa e, waka ye to mesa. To etep binek djas, Zeeb mot di edje egwyem o, nye aadi ne nen sama.

Pol epeghaapee bot e ghaada Filip

¹⁰Me dyeebagwak memyaala ebuepe ko esu e Gheṇ e, etee naá, bi eelyaal me lyaala sis kwyel bi di ne ye ne nam e. Me àapake deenek, etee naá, bi ààkataala me. Tin, ye é naá, bi nabe é ààbela mo epēd e ewala étep elyaal me kwyel tak. ¹¹Tin, me ààlii deenek etee naá, me é to eseega. Bela naá, me naadjek dāa mot di egoka ne emyaala ne sa nye zodi ne ye e. ¹²Me ne gu dāa me di egoka ne edi to edjel neghu to meny e. Me naadjek mepek me edi to memyaala é mewala djas ye nakoozodi naá, me é ne za neghu me é ne djil. Ye nakoozodi naá, me é to mevu neghu to eseega. ¹³Tin, me é ne ghwyil esa esa binek djas, etee naá, Klisto epedje meghwyil. ¹⁴Deenek, bi naasa enyoepe é sok bi nadi egek me ghoṇ ko esu e mezuk mam e.

¹⁵Biyo bot e ghaada Filip, bi ne gu biyo bemet naá, é gheṇ me nadus ko ghaada Masedwan e, é sok me nakan egoola Mbée Bhaadal e, bi nabe é sim zeeḡ mendjaala me wat nakwyee me o. ¹⁶É sok me nadi to ghaada Tesaloniḡ e, ye nabe é bi naadhis me esonok djas me nadi ne gwyes tak e. ¹⁷Ye tok naá, me saṇ e naá, bi gheedhis me metom. Tin, me kwyel é naá, Zeeb sa bin enem ko esu e sa bi nadjek me e. ¹⁸Me naabela esa djas yii bi nadhis me ye e, ye nadi é ebuepe kedhaa. Me naazebela ye é membō me Epafolodhit, me tokape ne gwyes dhiiti sonok. Tin, esa ee bi dhis me ye e, ye é dāa etom na mbē menuub, ye é buwa Zeeb di emyaala ne ye e, buwa nye di ekwyel e. ¹⁹Zeeb'am é waadje bin esa djas yii bi aadi ne gwyes tak e, dum ne duma mevu me nye di ne ye, to egwakel e len ne Yezu Klisto e.

²⁰Beta naá, duu di ne Zeeb Seeg'enaka kom-kom sii ne kom! AMEN.

Meswosel me mesik

²¹Swoska bot djas di edum koṇ ne Zeeb o ne din e Yezu Klisto. Bon-nyeeḡ bin, bot e bis ne benoo di o, be eeswos bin. ²²Bot djas zedum koṇ ne Zeeb o, be eeswos bin, daṇ-daṇ é bot é di esa mesa to ndjaa boo mekoozi Sezaad o.

²³Betka naá, enem ne embē Gheṇ'enaka Yezu Klisto di to esisim bin!

Mekana e Pɔl nakwyal bot e ghaada

Kolɔs e

Eniel

Ghaada Kolɔs é ghaada di pɛ esila e dwoo kyee dik Azi Minɛɛd, di edjooaa mos Tuulki e. Deenek, Pɔl nabe é ààkɛbee bot e zɛɛga mendjaala ghaada yenek. Mot nakus ye ɔ, ye nabe é Epafalas, ngɔt tɔ sama bɔn-nyɛɛg be ne benɔɔ di esa mesa ɔ (1.7; 4.12).

Pɔl naagwak náá, bot epekɔɔ ekeletye tɔ zɛɛga mendjaala ghaada yenek. É sok bot binɔk nadi elyo bot e, ye nabe é ààdi tyee wat ne mɛlyo mɛ Mbɛɛ Bhaadal bot e lwoma nalyo é mɛkɛn e. Be epelee ne bot e ghaada Kolɔs náá, be du metij mɔɔ na mwa, ne ebaasa náá, be duwal dhiiti membi mɛ mebwala mɛ di kɔ eko e bɔs e. Pɔl tɔ membok, nye tok ne ghwyil ete ko, nye bookwyal mekana ne bot e Kolɔs.

Mekana menek lyaal bot é «mbi mot Klisto di é!» Ye kwyl elɛɛ é náá, mot Zɛɛb nazeɛɛ ne elwom éteɓ etsik e bot ɔ. Pe Kolɔs, bot ne gwak bwoo ne esa e mebwala di ààbeɛaa ne mis, da ye é di ne ghwyil mebwala kɔ bɔs e. Ghuna, *Klisto ne bwala dhaa mebwala mɛ di kɔ bɔs e*. É gheɗ Yezu Klisto nagwye kɔ melaaba e, nye naamyaa enɔɔ feɗ mesyem mɛ bot. É gheɗ Zɛɛb nagomal Mɔn'e Klisto e, nye naadis eghwyil e bemɛbwala djas di kɔ bɔs e. Ye é etɛɓ tak e Zɛɛb nasa náá, Klisto di esuk e ndjaa mendjaala. Zɛɛga ndjaa mendjaala é dáa nyel e Klisto, da ekyes é kadi ekeletye e zɛɛga tak. Ye é nyey e di Kukuma bot djas zedum koɗ ne Zɛɛb ɔ, ye kwyl elɛɛ é, mot di edje bot tsik na bes tɔ egwakel ne Zɛɛb ɔ. Tin, tɔ eduwa Zɛɛb yɔbɔ, be eebela di tɔ esyee ne egom e Klisto. Deenek, be moo é bot e na bes.

Tɔ mɛkɛn mɛ mekana mak, elangel 1.1–2.5, bi é waabee dhiiti djeeb di eduwal *Klisto dáa Gheɗ bhwak ne Gheɗ ndjaa mendjaala* ɔ Bi é waabee tɔ elangel 1.15–20. Esok ne bot neebela djeeb yenek, ye é ne mendjaala dum ne bot e ghaada Kolɔs. Bi é waabela ye é tɔ elangel 1.3–14. Bhii djeeb tak, Pɔl epebaɗa mesa mɛ dum ne zɛɛga mendjaala. Bi é waabela ye é tɔ elangel 1.24–2.5.

Bhii tak, mot nakwyal mekana ɔ epelee ne ekeletye Kolɔs náá, be é kobaka, 2.6–23. Sa be ààgwak bot é di elyo bot embee mɛlyo ɔ. Be goka é ne edi tɔ edum e koɗ ne Zɛɛb be nabela e.

Éteɓ esilal, mekana é epeɗje mɛlyo éteɓ mot needi ne embɛɛ mɛfulu tɔ zɛɛga bot, tɔ mɛbyel mɛ, dɔɔ ne kɔ eko e bɔs, 3.1–4.6.

Mekana tak kesik é ne bemeswosel (4.7–18).

Mekpa mɛ di tɔ mekana nakyeɛdaa pɛ daa bot e ghaada Kolɔs e, ye dinaa dɔɔ ne mos é ne metan. Klisto eepek bot e bɔs si ghwyil bot e mebhuka. Nye eebaapek bot e zɛɛga mendjaala ne sa nadi ebek be e, ne sa di esa náá, be syaala e.

Meswosel

1 ¹Ye é mam Pól, mot-lwoma e Yezu Klisto tó ekwosak e Zeeb, ne mɔn-nyeeɣ'enaka Timote e di kwyal bin mekana mak.

²Bis kwyal mekana mak é, étep bot e zedum koŋ ne Zeeb di pe tó ghaada Kolós ɔ, bɔn-nyeeɣ bina, bot e di sosoob tó egwakel ne Klisto ɔ. Beta náá, Zeeb Seeg'enaka dje bin enem ne embée ne egwyem.

Ebulal e bhɔɔ ne Zeeb

³Melu djas, bis ne bulal bhɔɔ ne Zeeb, Seeg e Gheŋ'enaka Yezu Klisto, é sok bis di edjaala etep'en e. ⁴Etée náá, bis naagwak bot elii kó esu e edum e koŋ e len ne Yezu Klisto, zenɔ kwyel bi di ne ye ne bot djas zedum koŋ ne Zeeb ɔ. ⁵Bi sa deenek é, etée náá, bi é ne ebwaalel náá, bi é waabela sa Zeeb nazekoo-bal bin ye pe tó gwoo e. É gheŋ bi nagwak Mbée Bhaadal, di mekpa me etsetse e, ye naasa náá, bi di ne ebwaalel. ⁶Mbée Bhaadal tak epeke kó éko e bɔs djas. Ye epedje bhum é edi djas. Ye é dáa ye nasa pe yebɔ é gheŋ be nagoala bin enem ne embée e Zeeb, da bi é gu náá, Zeeb epelyaal enem ne embée be ne bot djas e. ⁷Ye é Epafalas, mɔn-nyeeɣ'es bis di ekwyel ɔ, mot bis ne benɔɔ di esa mesa ɔ, nye é nadjé bin melyo menek. Nye epesa mesa tó esosoob étep'en dáa mot-mesa e Klisto. ⁸Nye eelée bis dáa Sisim na Dee di esa náá, bi kwyel bɔn besɔ bina tó edum e koŋ ne Zeeb e.

⁹Ye é étep tak e, bis di ààkat edjaala etep'en, kana elu e bis nagwak menduk men e. Bis epedjaala ne Zeeb náá, nye lyaal bin ekwosak e le enyɔɔpe, kó esu etsoŋ ne metselal me Sisim'e di edje e. ¹⁰Bis djaala Gheŋ Zeeb é, etée náá, bi needi ne embée mefulu ne esesa mesa dáa nye di ekwyel e. Bi é waasa membi me enem esa djas, bi é waatɔ sok tó egu etep e Zeeb enyɔɔpe. ¹¹Bis é epebaadjaala ne Zeeb náá, ne duma mebwala me, nye dje bin meghaaz, étep bi needjisal etep djas ne emaad e lyem. ¹²Ne memyaala djas, bulalka bhɔɔ ne Zeeb Seeg'enaka. Ye é nyey e nasa náá, bi di bot aabela mevu me nye nakek e. Ye é étep bi needi bot be tó eyoŋ e mekas. ¹³Tsetse nye naapek mena si bhel mebwala me Satan di tó ghooghom e, étep etó ne nena tó eyoŋ e Mɔn'e nye di ekwyel ɔ. ¹⁴Ye é dum ne Mɔn'e tak e, nye napek mena tó ebiyo, ye é kó esu e le e mesyem mena napelaa.

Medjeeb me edje duu ne Klisto, nyey mot di Gheŋ bhwak djas ɔ

¹⁵Klisto é mbaŋa-mbaŋa e Zeeb,
mot di ààbeea ɔ.

Nye é Mɔn'e meɣwyak,
nye eedhaa esa djas nakusaa e.

¹⁶Ye é ne ne e Zeeb nakus esa djas:
esa ee di pe tó gwoo ne yii di kó éko e bɔs e,
esa ee di ebeea ne mis e, ne esa ee di ààbeea ne mis e,
esisim, ne eghwyil mebwala di tó gwoo e
embee esisim ee di pe éko ne ekukuma e.
Esonok djas nakusaa é ne Klisto, ye nakusaa é étep'e.

¹⁷Esok ne esonok djas ne kusel,
Klisto nadi é nye moo tak.
Ye é kó esu e le e,

esa e bhwak djas di eke enyɔɔpe.

¹⁸ Ye é nyey e di eedjeed zεega mendjaala,
dāa lo mot di edjeed nyel e.

Ye é nyey e di esuk e tsik.

Nye é Mɔn megwyak,

nye é mot meken nagomelaa pak bot e nazegwye ɔ,
éteɓ nye neekɔk kɔ esonok djas.

¹⁹ Zεeb eekwyel nāá,

nye di tɔɔɔ tɔ Mɔn'e kedjala.

²⁰ Ye é deenek é Zεeb nakwyel ebulal egwakel pak bhwak djas ne ne.

Ye é kɔ esu e ghiya Mɔn'e naso kɔ melaaba e,

nye naadje egwyem éteɓ bhwak djas,

ye nakoozodi kɔ eko e bɔs neghu pe tɔ gwoo.

²¹ É gheɗ sok, biyɔ pe nadi é etsetaεpe ne Zεeb, bi nadi é bot e mebhuka me kɔ esu ebiyo bi nadi egek esa e, ne yii bi nasa e. ²² Tin, nenak Zεeb eesa nāá, egwakel bula pak biyɔ ne ne. Ye é kɔ esu e esyee e Mɔn'e mot naka nyel'e buwa, etεε nāá, bi needi bot e edεε é mis e Zεeb, bot e di ààbe ne ndje, ààkobe-beak ne etɔn e wat ɔ. ²³ Tin, bi goka é ne edi tɔ edum e koɗ ne Zεeb, edum e koɗ e di nāá, ye pyet é kɔ ghus-zumal na lyel-lyel e. Deenek, sa mot ààbet nāá, bi di etsetaεpe ne ebwaael e len bi nabela tɔ egwak e Mbεε Bhaadal e. Ye é sa nagoolaaa kɔ eko e bɔs djas e. Ye é kɔ esu e tak e mam Pɔl, me moo mos mot-mesa e Zεeb.

Mesa me Pɔl éteɓ zεega mendjaala

²⁴ Me moo nenak é ne memyaala éteɓ mezuk me me zezuk éteɓ'en e. Dāa Klisto nazuk e, nyel'am pe é tɔ mezuk éteɓ zεega mendjaala. Ye kwyel elee é nāá, me eemyaal ezuk kɔ esu e nyel e Klisto. Me zuk deenek ɔ, ye é éteɓ ekel yam bim mezuk kɔ mezuk me. ²⁵ Me moo mos é mot-mesa me zεega mendjaala. Zεeb nalwom me é, éteɓ egoola bin Mekpa e Zεeb djas. ²⁶ Mekpa me tak é mekpa me nye naloosyel ebhokak ne bot e bhwak djas e. Nenak, nye eelyaal ye ne bot e zedum koɗ ne Zεeb ɔ. ²⁷ Etεε nāá, Zεeb nadi ekwyel nāá, be gu mbεε sa nadi syela e, esa ee nakobelaa éteɓ bot e membyak djas e. Beeka sa syela tak é: Klisto é tɔ len, nye epedje bin ebwaael nāá, bi é waadi tɔ duma e Zεeb. ²⁸ Tin, bis epegoola Mbεε Bhaadal e Klisto ne bot djas. Bis epedul melɔ ne elyo mot ne mot ne etsoɗ djas, éteɓ mot ne mot neewoozal tɔ tsik Sisim, tɔ egwakel be ne Klisto. ²⁹ Ye é éteɓ tak e, me di eghuula tɔ mesa ne ghwyil e Klisto di esa mesa tɔ lam ne mebwala me djas e.

2 ¹ Me kwyel e bi gu tuub me di eduu kɔ esu e len e, éteɓ ekeletye e ghaada Laodhise zenɔɔ bedhiiti ekeletye di ààgu me ɔ. ² Me epelyel bham éteɓ edje bin meghaaz, éteɓ bi neekwyela pak'en ne lyem wat. Me baakwyel pe é, Zεeb sεε bin metel, etεε nāá, bi needi ne betε ne etsoɗ. Deenek e bi aagu sa Zεeb di syela e, ye kwyel elee é, Klisto nyey emet. ³ Ekum e etsoɗ djas ne yii egu, ye é syela tɔ Klisto. ⁴ Me lεε bin etεɓ bak e, ekaab nāá, bot ezekekɔp bin ne elεɗ etsal. ⁵ Ye nakoozodi nāá, me é etsetaεpe ne nen tɔ epuud, tin, me é é ngwoob'en tɔ Sisim. Me é ne memyaala dāa me di ebee bin tɔ egwakel enyɔɔpe ne dāa bi di epyet tɔ edum e koɗ ne Klisto e.

Klisto é mot di edje tsik ɔ

⁶Deenek, dâa ye di nâá, bi eezemyaal Yezu Klisto dâa Gheŋ ε, keka to egwakel ne ne. ⁷Pyetka to le dâa ekaŋal e le di epyet to bɔs ε, da bi é dil tsik'en djas kɔ le. Dika ghiŋ to edum ε koŋ ne Zeeb, dâa be nalyo bin ε, da bi é gheebubulal bhɔɔ ne Zeeb.

⁸Bi ekobaka, sa mot ààkɔp bin ne elerŋ e etsal, yii etsoŋ e bot ε bɔs di ààval dhiiti sonok ε. Ye é elerŋ e etsal di ebela esuk to etep e bot ε bɔs ε, to embee esisim ee di edhek bot ε bɔs ε. Ye ààbela esuk to Klisto. ⁹Eteε nâá, sa djas di to Zeeb ε, ye eezebe di to nyel ε Klisto. Ye é tɔɔɔ to le. ¹⁰Ye é ne ne ε bi nabela esa djas. Nyey é mot di ekɔk kɔ ekukuma djas ne bemebwala djas ɔ.

¹¹Dâa bi moo to egwakel ne Klisto ε, Zeeb eewa geka to len. Geka tak é eni ε beka, ye tok beka epuud bot ε bɔs di esa ε. Tin, ye é beka di edus pe daa Klisto ε, étep epék mena to nyel epuud e syem bot di ne ye'aak. ¹²Eteε nâá, é gheŋ bi naduwa Zeeb ε, bi nabe é, bi eedelaa sama ne Klisto. Tin, biyɔ pe, bi naabaagom sama ne ne, eteε nâá, bi naadum koŋ ne mebwala me Zeeb, mot nagomal Klisto pak bot ε nazegwye ɔ. ¹³É gheŋ sok, bi nadi é, bi eezegwye to sisim kɔ esu ε edjak ε len, dɔɔ ne, eteε nâá, bi nabe é ààniigelaa beka di edus pe daa Zeeb ε. Tin, Zeeb eedje bin tsik sama ne Klisto, nye eepel edjak e lena djas. ¹⁴Nye naazenya mekana me nakwyalaa étep ekwyesal mena ndje sɔs ε. Mekana me tak nabe é ààbe ne tete egwakel ne nena kɔ esu ε metiŋ me nawaaa to tak ε. Zeeb naazewaaz ye, bem ye é melaaba ε Klisto. ¹⁵É gheŋ Yezu nagwye kɔ melaaba ε, ye nabe é, Zeeb naadis ghwyil mebwala me nadi pe to embee esisim ε. Deenek, Zeeb naakɔl be ne ekel e eghwooz dâa bot ε membok, da waal be é mis me bot djas, étep elyaal nâá, nye naakwak be kɔ melaaba ε Klisto.

¹⁶É di'enek, sa bi ààbet nâá, mot péε bin kɔ esu ε sa dek. Sa be ààkopée bin péεak kɔ esu ε mebyoŋ: mebyoŋ me ngɔn na bes, neghu mebyoŋ me dwoo saba. ¹⁷Djas'enek lyaal é, esa ee aaboosael ε, tin, etsetse e tak é to Klisto. ¹⁸Sa bi ààbet nâá, bot ε medjhaaz pe eko bhimis pe si di eduwal efofop ɔ sa nâá, bi su efute bi di egoka ne ebela ε. Be ne dyeebagheε menyel dum ne etep be di ebee to medhyam ε. Mbi bot binɔk ne ben menyel mɔɔ to toto, eteε nâá, ye é esiiza e bot ε bɔs. ¹⁹Be tokape sama ne Klisto, mot di kukuma yɔɔɔ ɔ. Ghuna nyey é dâa lo, bot ε di dum koŋ ne ne ɔ kadi é dâa epuud ne metii me nyel'e. É di'enek, bɔɔ djas é mbaata é nyel ε Klisto, be epewyee dâa Zeeb di ekwyl ε.

²⁰Bi naazegwye sama ne Klisto, étep bi needi peka si ghwyil embee esisim di kɔ eko ε bɔs ε. Deenek, haaa étep yé bi di dâa bot é di si bhel esa e bɔs'ak? Bi epemyaal nâá, bot besal bin nâá, bi myaal mbi metiŋ mak: ²¹«Sa wɔ ààde yak mbi sonok», «Sa wɔ ààbowal yak mbi sonok», neghu «Ààmet-metak!» ²²Esonok binek djas é esa ee di nâá, ye waapulel, bhii be aabe ye ε! Yenek djas é metiŋ ne melyo me bot ε bɔs di ekus ε. ²³Ye é tsetse nâá, metiŋ menek epenɔŋel ne melyo me etsoŋ, eteε nâá, ye é mesa me etsi e bebhaab, edi é to mesila, da gel menyel étep eduwal ε Zeeb. Tin, metiŋ me tak ààval dhiiti sonok, ye ààsa nâá, bot kat embee mekwosak me bot di ne ye ε.

3 ¹Bi naazegom pak bot ε nazegwye ɔ, sama ne Klisto. É di'enek, saaka esa ee di pe to gwoo ε, pe kyee Klisto di ndiidel pe mbɔ egheŋ ε Zeeb

ε. ²Waka esiiza bin tɔ esa ee di pɛ tɔ gwoo ε, ààbɛ tɔ esa ee di kɔ eko ε bɔs
 ε. ³Etɛ náá, bi eezegwyɛ, deenek, tsik'en é syela é membɔ mɛ Klisto, pɛ daa
 Zɛɛb. ⁴Tɛtɛ tsik'en é Klisto. É ghɛɣ Klisto aatuula ε, biyɔ pɛ é waatuula sama
 nɛ nɛ étɛp ɛdi tɔ duma yɛ.

Tsik na mwa ne tsik na bes

⁵Saka náá, esa ee di edje bin gwyes esa ekwosak ε epuud ε, gwyε. Esa é tak é: mɛɛɔ, sa di edje edhuud ε, ekaa, embee mekwosak, dɔɔb mɛvu. Etɛ náá, ekaa é dhatyee eduwal ε benaghise. ⁶Mbi mɛfulu menek ε di esa náá, Zeeb kpaa ebuk ne bot ε di ààlooba ne ne ɔ. ⁷Ye é deenek é bi nadi eke, é sok tsik'en nadi ye dinaa si bhel mesyem menek ε.

⁸Nenak, bi goka ε, bi kat etep bak: ebük, ekpaŋ ε lyem, mbee lyem. Sa mbee ekpa ε wat, neghu melee ààwɔyis tɔ enuub bin. ⁹Sa bi ààdi ne eleŋ etsal pak'en, etee náá, bi naazekat mefulu me na mwa, ne eseseε bi nasesa sok ε. ¹⁰Bi moo é ne mefulu me na bes, bi moo é bot ε na bes ε Zeeb Mekus-bot yenaka. Ye é nyey ε di esa náá, bi gheenɔŋel ne ne, étap bi neegu nye enyɔɔpe. ¹¹Ye tokape ne mbek pak bot ε mbyak eYuda, ne bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda ɔ, pak mot zeni beka, ne mot di ààni beka ɔ. Ye tokape ne mbek pak ndjon, ne mot di ààgu mekana ɔ, ye tokape ne mbek pak kwom ne mot di ààdi kwom ɔ. Tin, sa di ne metan ebuepe ε, ye é Klisto, nyey é djas tɔ etep djas.

¹²Bi moo é bot e edee e Zeeb, nye naazesée bin ne ekwyl e bin. Ye é étep tak e di náá, bi goka é di ne mesila, ne lyem ghoŋ, ne enem esa, ne metela zenɔɔ emaad e lyem. ¹³Djiselka pak'en, da bi é pelel pak'en. Ye be náá, mot ngɔt é ne ndje ne moo so mot ɔɔ, dáa Gheŋ napel bin e, nyey pe goka é ne epel moo so. ¹⁴Daŋ-daŋ é náá, kwyelka pak'en, etee náá, kwyl e di esa náá, bi di to egwakel enyɛɛɛ.

¹⁵Beta náá, egwyem ε Klisto djeed ebhum elyem bin. Etεε náá, ye é kɔ esu ε egwyem binek ε Zeεb nadjóo bin, étεp bi needi ekyes e nyel wat. Deenek, bulalka nye bhɔɔ é mewala djas. ¹⁶Beta náá, mekpa ε Klisto ne mevu me tak djas di to len. Lyoelka pak'en, dulelka melɔ pak'en ne etsoŋ djas. Tiika membi me medjeeb me Zeεb djas ne lyem wat, ne ebulal ε bhɔɔ to medjeeb djas: medjeeb me di edje ebwaalel, medjeeb me di edje duu ne Zeεb ε, zenɔ medjeeb me Sisim na Dee di etel bin ε. ¹⁷Mesa me bi aadi esa djas ε, ne mekpa aadi ewyis to enuub'en ε, saka ye ne din ε Gheŋ Yezu to ebulal é bhɔɔ ne Zeεb Seεg kɔ esu ε le.

Dáa ekeletye di egoka ne egyee sama e

¹⁸Biyo boa, loobaka ne botom bin, dâa di egoka náá, ye sael é mis e Gheŋ e.
¹⁹Ye kabe biyo botom ɔɔ, kwyelka bel bin, sa bi ààlyel elyem ne ɔɔ.

²¹ Biyo beseeg ne benyeeg e bon, sa bi ààsa náá, bon bin kpaá elyem, ekaab náá, esiiza bon ezekepulel.

²² Ekwom, loobaka ne etep djas ekukuma bin di ko eko ε bɔs aalɛε bin ε. Ye ààgoka náá, mɛsa mɛ bi di esa ε zosael ɛnyɔɔpɛ é sok bɛ di ne mis ko len ε, étep bɛ neemyaala ne nen. Tin, loobaka ne nɔɔ ne lyem sɛŋ, ko ɛsu ε ɛduwal

a 3.6 *ne bot ε di ààlooba ne ne ɔ edhiiti ekwyla tok ne mekpa mak.*

ε bi di eduwal Gheη ε. ²³Ye nakoozodi mesa men djas bi di esa ε, saka ye ne lyem wat dāa bot ε di esa mesa ε Gheη ε, ààbe ne menwyaad dāa bot ε di esa mesa me bot ε. ²⁴Guka náá, Gheη é waadjε bin efute, bi é waabela ekum ee nye nakwom étεp bot be ε. Etεε náá, tete kukuma bi di esa mesa me ɔ, ye é Gheη Klisto. ²⁵Tin, mot di esa εbiyo ɔ, nye aabela efute e εbiyo ε mesa me, etεε náá, Zεeb ààwa mbek pak bot.

4 ¹Biyo ekukuma, beka ekwom bin enyɔɔpe, tɔ epiki ààbe ne mekɔη. Ne tseetse guka náá, bi é pe é ne kukuma pe tɔ gwoo.

Melyo me mesik

²Djaalaka Zεeb tɔ esosoob. É sok bi di edjaala Zεeb ε, dika ndjem da bi é ebulal nye bhɔɔ. ³É sok bi di edjaala Zεeb ε, bi goka é ne ebaadjaala pe étεp'es, etεε náá Zεeb needje bis tete ze egoola Mbεε Bhaadal ye. Mbεε Bhaadal tak nabe é, egoola etεp e Klisto di syala ε. Deenek, dum ne tεp tak ε me di nenak é membok'aak. ⁴Djaalaka ne Zεeb etεε náá, me neegoola bhaadal tak popoo-pwon dāa me di egoka náá, me sa ε.

⁵Kεka ne etsoη djas é mis me bot é di ààdum koη ne Klisto ɔ. Bi é di ne ba mɔɔ epeed ewala zedjea bin, étεp esa be enem esa ɔɔ, saka ye. ⁶Betka náá, mekpa me di ewyis tɔ enuub bin ε, ye di embεε mekpa ne metela djas ne megwom dāa mesɔn, étεp bi neegu dāa bi di egoka ne eyala mot ne mot ε.

Meswosel me mesik

⁷Dum ne tεp'am, bi aagwak menduk mam é ne Tisik mɔn-nyaagam me dyee-bakwyel ɔ, mot-mesa ε Gheη tɔ esosoob, mot bis ne ne di egyeε ɔ. ⁸Me dhis nye é étεp nye eezedje bin menduk mes, ne ebaadje bin meghaaz. ⁹Nye epezye sama be ne Onezim, sosoob mɔn-nyεεg'ena mena di ekwyel tɔ edum ε koη ne Zεeb ɔ, nye é ngɔt tɔ bɔn-nyεεg bena, nye waalεε bin etεp djas di edhaa wak ε.

¹⁰Aalistaalak, mot bis ne ne di é membok ɔ, be ne Malak mɔn-nyεεg ε Bhaa-nabhas, be eeswos bin. Bi naazegwak metiη me bis nadjε bin dum ne Malak ε, nye kum penek ɔɔ, beka nye enyɔɔpe. ¹¹Yezu nabaadi ebaadjóoaa Yustus ɔ, nye eeswos bin. Bot binɔk belεl ε, ba bim ekeletye bot ε mbyak eYuda nazenɩ beka ɔ di esa mesa me Eyoy ε Zεeb bis ne benɔɔ ɔ. Deenek, be naadyeebadje me meghaaz. ¹²Epafalas, mɔn-nyεεg'en, mot nadus pe kyee dik'en ɔ, nye eeswos bin pe. Nye é mot-mesa ε Yezu Klisto, nye ààkat edjaala Zεeb ko esu ε len, etεε náá, bi neepyet enyɔɔpe, edum ε koη ε len ne Zεeb neetɔ sok, deenek, bi neegheesesa ekwosak ε Zεeb. ¹³Me é ne ghwyil eke ko esu ε le náá, nye epedyeebasa mesa ebuεpe étεp'en, étεp ekeletye e ghaada Laodhise, ne ekeletye e ghaada Yeelapolis. ¹⁴Luk mɔn-nyεεg'ena me di ekwyel ɔ, mot di ngwomel bot ɔ, be ne Dhemas eeswos bin.

¹⁵Swoska bɔn-nyεεg bina di pe tɔ ghaada Laodhise ɔ, dɔɔ ne Nymfa zenɔɔ bot ε zεεga mendjaala di esεεga pe tɔ ndjaη'ε ɔ. ¹⁶Bhii bi aasilal elaa mekana mak ε, kyeedka ye pe daa bot ε zεεga mendjaala di pe ghaada Laodhise ɔ, da bi é laa mekana me me nakyeed pe yɔbɔ ε. ¹⁷Lεεka ne Aatsipe náá: «Wɔ é kobaka! Wɔ goka é ne esilal mesa me Gheη nadjε wɔ ε enyɔɔpe.»

¹⁸Mam Pɔl, me eeswos bin. Ye é mam me emet ε kwyal mekpa me meswosel mak ne mbɔ'am met. Sa bi ààdjisa náá, me é é membok. Beta náá, enem ne embεε e Zεeb di ne nen.

Mekana e Pól yii Meken nye nakwyal bot e ghaada Tesalonik e

Eniel

Pól nakus zɛɛga mendjaala me ghaada Tesalonik e, é mendjon me yii ebá yii ekegoola Mbɛɛ Bhaadal. Bhii nye natus kɔ ghaada Filip e, nye naazyɛ kɔ ghaada Tesalonik.

Ghaada Tesalonik é pak pɛ eko e kyee dik Gheles, nɛ pɛ ɛdjem e dwoo kyee dik Masedwan. Tesalonik é ghaada mɛbom. Mbula bɛdjon nadidi é kɔ ghaada tak, daŋ-daŋ é bot e mbyak eYuda. Tin, bɛdhiiti bot tɔ mbyak eYuda nabe é ààdi ekwyɛl mɛlyo e Pól, wɔ gwaa, bɛ ɛzɛsɔ nye. Pól nakwyal mekana é, éteɓ bot e Tesalonik namyaal ebwaalel e na bes ɔ. Deenek, nye kadjedje mɛlyo me é, pɛ daa lɔɔ. Belyoel gek é náá, yɛ é mekana me meken Pól nakwyal nɛ ekeleɓe e. Ye di deenek ɔɔ, yɛ é pes mekana na mwa tɔ bemekana me ɛbheɓ e na Bes.

Tin, elɛɓel e meken e mekana mak (1–3) kaada mena é, egwakel e Pól nadi nɛ yɛ nɛ bot e ghaada Tesalonik e. Tɔ elɛɓel ená kekum yii etɛn (4–5), Pól ɛpedje mɛghaaz nɛ bot e Tesalonik, éteɓ bɛ neetɔ sok, tɔ tsik ekeleɓe bɛ di nɛ yɛ e.

Mekana mak é éteɓ ekoobal zyaala nadi tɔ zɛɛga mendjaala me na bes nye nakus e. Zyaala tak nabe é dum nɛ bemɛlyo, kɔ esu e ebula e Klisto. Nye ɛpebaadje mɛghaaz me esa mesa nɛ ekeleɓe.

Metsek me mekana mak é dáak:

Meswosel (1.1);

dáa bot e Tesalonik nadum koɓ nɛ Zɛɛb e (1.2–3.13);

tsik Zɛɛb di emyaala nɛ yɛ e (4.1–12);

ebwaalel tɔ ebula e Klisto (4.13–5.11);

mɛlyo nɛ meswosel me mesik (5.12–28).

Meswosel

1 ¹Ye é mam Pól zɛnɔɔ Silas nɛ Timote. Bis kwyal mekana mak é éteɓ bot e zɛɛga mendjaala me ghaada Tesalonik, bot e zedum koɓ nɛ Zɛɛb Sɛɛg'enaka nɛ Gheɓ'enaka Yezu Klisto ɔ. Beta náá, enɛm nɛ embɛɛ nɛ egwyem di nɛ nen!

Edum e koɓ nɛ Zɛɛb bot e Tesalonik

²Bis nɛ bulal bhɔɔ nɛ Zɛɛb melu djas kɔ esu e len. É gheɓ bis di edjaala e, bis nɛ baadjaala kɔ esu e biyɔ djas. ³Sok bhwoob Zɛɛb Sɛɛg'enaka bis nɛ

taala melu djas dǎa bi di ghiŋ tɔ edum ɛ koŋ ne Zeeb, ne mesa me kwyel, zenɔɔ ebwaalel bi di ne ye ne Gheŋ'enaka Yezu Klisto ɛ. ⁴Bɔn-nyɛɛg, bis ne gu náá, Zeeb ne kwyel bin, nye nasée bin ɛ, éteɓ bi needi be. ⁵Deenek, é sok bis nagoola bin Mbɛɛ Bhaadal ɛ, ye nabe é ààbe mekpa ne mekpa toto. Tin, ye nabe é ne ghwyil, ne Sisim na Dee dɔɔ ne ebwaalel djas. É sok mena nadika sama ɛ, bi nabee mefulu me bis nadi ne ye kɔ esu ɛ len ɛ. ⁶Tin, bi naabaŋa mefulu mes, ne yii Gheŋ. Ye nakoozodi mezuk men, bi naabatamyaal Mekpa ɛ Zeeb ne memyaala me Sisim na Dee di edje ɛ. ⁷É di'enek, bi moo é bot ɛ di náá, bot ɛ zedum koŋ ne Zeeb pe ghaada Masedwan ne bot ɛ ghaada Akayi aakadu mefulu mɔɔ ɛ. ⁸Tin, ye é kɔ kyee dik'en ɛ mekpa ɛ Gheŋ nakan egoolaaa, deenek, ye naake kɔ kyee dik Masedwan djas ne kyee dik Akayi. Tin, é edi djas, bot djas ne gu edum ɛ koŋ ɛ len ne Zeeb, bis tok ne ghwyil ebaalii kɔ esu ɛ tak. ⁹Bot djas epellii dǎa bi nabe bis, é sok bis nadi pe yebo ɛ, ne dǎa bi nakat eduwal é bezeɛb ɛ ekpaka-ekpaka ɛ benagise, éteɓ edum ɛ koŋ ne Zeeb, nyey mot di tete Zeeb, di ne tsik ɔ. ¹⁰Tinaak, bi epebwood náá, Mɔn'e, mot di edus pe tɔ gwoo ɔ zye. Mɔn'e tak é Yezu, mot Zeeb nagomal pak bot ɛ zegwyɛ ɔ. Ye é Mɔn'e tak ɛ kwaapek mena é epée ɛ Zeeb di ezyɛ ɛ.

Mesa ɛ Pɔl pe kyee dik Tesalonik

2 ¹Bɔn-nyɛɛg, biyɔ bemet ne gu enyɔɛpe náá, bis nabe é ààzyɛ pe yebo kɔ toto. ²Tin, bi ne baagu náá, é gheŋ sok bis naaleeaa, ne ettiiga pe kɔ ghaada Filip. Tin, Zeeb naadje bis meghaaz me egoola bin Mbɛɛ Bhaadal tɔ boo tuub bis nadi eswak ne ye ɛ. ³Eteɛ náá, melyo me bis di elyo bin ɛ, ye tok esua-esua etsal. Ye tok náá, bis eewo ze. Tin, bis ààsaa ɛkɔɔ mot. ⁴Tin, bis zolii é dǎa Zeeb di ekwyel ɛ. Eteɛ náá, nye eebee náá, nye é ne ebwaalel ne nes, nye bookyeed bis, bis kegoola Mbɛɛ Bhaadal. É di'enek, bis ààsaa náá, bot ɛ bɔs myaala ne nes, bi saŋ é náá, Zeeb myaala ne nes, nyey mot di egu esiiza e elyem bis ɔ. ⁵Biyɔ bemet ne gu enyɔɛpe náá, bis ààlii wak éteɓ ɛkɔɔ ɛ bot, tin, ekwosak ɛ les nabe é ààbe, éteɓ bis needi tɔ dɔɔb epata kɔ elo bin, Zeeb é tyaases yes. ⁶Bis nabe é ààsaa náá, bot dje bis duu, ye nakoozodi biyɔ neghu bedhiiti bot. ⁷Tin, dǎa ye di náá, bis é bot ɛ lwoma ɛ Klisto ɛ, bis nabe é ne ghwyil enɛɛg bin si metiŋ mes. É di'enek, é sok bis nadi pe yebo ɛ, bis nadi é ne mesila ne nen dǎa moma di ekwyɛɛg bɔn be ɛ. ⁸Deenek, bis nabe é, bis moo ne kwyel ne nen dhaa tyɛ. Kwyel tak naasa náá, bis nàzosik kɔ edje bin Mbɛɛ Bhaadal Zeeb. Tin, ye nabe é bis naakwyel edje bin, dɔɔ ne tsik'es. Ye nabe é, bi moo ne boo metan é mis mes. ⁹Bɔn-nyɛɛg, bi epetaala ne mezuk mes ne etuŋ bis. Tin, bis nadi é tɔ mesa mwos ne pum, ekaab náá, bis ezekedi ne nen boo ebep, ye é deenek é bis di egoola bin Mbɛɛ Bhaadal Zeeb.

¹⁰Biyɔ é di betyaases bis, dɔɔ ne Zeeb pe é tyaases yes, bis nabe é bis naake tɔ epiki, tɔ edɛɛ, ààlyoaa djin é mis me biyɔ bot ɛ zeedum koŋ ne Zeeb ɔ. ¹¹Bi ne baagu náá, bis nadi ne nen é, dǎa sɛɛg bɔn di edi ne bɔn be ɛ. ¹²Tin, bis nabe é, bis naadje bin meghaaz ne melyo. Bis naawaab ne nen ne ghwyil djas náá, bi ke tɔ epiki dǎa Zeeb di ekwyel ɛ. Nyey mot di ekwyel náá, bi ni tɔ ɛyɔŋ ɛ le, ne tɔ duma ye ɔ.

¹³Bis epebulal bhɔɔ ne Zeeb melu djas etɛɛ náá, é gheŋ bis nagoola bin Mbɛɛ Bhaadal ɛ, bi naagwak ye. Tin, bi naamyaal ye dǎa Mekpa ɛ Zeeb, ààbe dǎa mekpa me bot ɛ bɔs. Deenek, ne tsetse ye é Mekpa ɛ Zeeb, ye é di esa mesa tɔ len, biyɔ bot

ε zedum koŋ ne Zeeb ɔ. ¹⁴Bɔn-nyεeg bam, bi eebaŋa ezeεga mendjaala Zeeb di pe kyee dik Yude ε, bot ε di tɔ egwakel ne Yezu Klisto ɔ. Bi naazuk kɔ εsu ε bot ε kyee dik'en, ye ε dhatyee bot ε ezeεga mendjaala menek zezuk kɔ εsu ε bot ε mbyak eYuda ε. ¹⁵Bɔɔ ε naagɔ Gheŋ Yezu ne bengooole ε Mekpa ε Zeeb, tin, be naawa mena tɔ tsik mezuk. Deenek, Zeeb ààmyaala ne nɔɔ, be moo ε bot ε bhyen bot ε bɔs djas. ¹⁶Deenek, be epekwyel elu bis náá, bis nàgoola bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda ɔ Mbεe Bhaadal di ne ghwyil etsik be ε. É di'enek, be ε kuku ebil ε mesyem kɔ mesyem mɔɔ be di ezezye ne esesa sok ε. Tin, ebuk ε Zeeb moo ε kɔ lɔɔ.

Ekwosak ε Pɔl ε náá, nye baasik pe kyee dik Tesalonik

¹⁷Bɔn-nyεeg, ye kabe bisɔ ɔɔ, bis beka ne nen ε ba mɔɔ ewala batsa, mena bekaka ε edi, tin, menaka ε edi wat tɔ sisim. Bis ε ne boo ekwosak náá, mena baabomaka, dum ne tep tak ε, bis di esa meghaaz étep ekum pe yebɔ. ¹⁸Bis epekwyel náá, bis baazyε pe yebɔ. Deenek, mam Pɔl, esok ne esok me nadi ε ne gwyε ezye penek, tin, Satan nadi elu bis. ¹⁹Deenek, ye tok bedhiiti bot, ye ε biyɔ ε di ebwaa-lel ε les ne memyaala mes, bi ε kɔtɔ duu yes, yii bis aadiig bet ε mis me Gheŋ Yezu ε sok nye aabula ε. ²⁰Deenek, ne tsetse biyɔ ε di edje bis duma ne memyaala!

3 ¹Deenek, bis nabe ε ààkabe ne ghwyil emaad, bis naabee náá, ye goka ε bis lik bisɔ bemet kɔ ghaada Aten. ²Deenek, ye be ε bis eekyeed mɔn-nyεeg'es Timote, mot bis ne benɔɔ di egyeε tɔ mesa me egoola Mbεe Bhaadal ε Klisto ɔ. Nyεy ε di egoka ne edje bin ghwyil ne meghaaz tɔ edum ε koŋ ε len ne Zeeb. ³Deenek, mot ngɔt tɔ len needi ààkwyit tɔ metiiga me be di etiig bis ε. Bi ne gu biyɔ bemet náá, etep djas ee bis di ebee wak ε, ye ε Zeeb nye emet ε di ekwyel náá, bis boma ne ye. ⁴É gheŋ bis nadi pe yebɔ ε, ye nabe ε, bis naaleε bin náá, bis ε waatiigaa. Ye ε sa bis di eboma ne ye ε, bi ne gu ye enyɔrepe. ⁵Dáa me nadi ààkabe ne ghwyil emaad ε, ye ε étep tak ε me nalwom Timote, nye neezebaŋa bis menduk me edum ε koŋ ε len ne Zeeb. Me nadi ε ne bwoo náá, dim mot mebhawal ezekewa bin tɔ mebhawal, deenek, da mesa me bis nasa kɔ εsu ε len ε, gwyε toto.

⁶Tin, dáa Timote nabula pe daa len ε, nye naabaŋa bis tete Bhaadal dum ne kwyel'en, dɔɔ ne edum ε koŋ ε len ne Zeeb. Nyε eelεε bis náá, bi ne taala bis ebuepe, ekwosak ε len ε náá, mena baabomaka dáa bisɔ pe baadi ekwos ε. ⁷É di'enek bɔn-nyεeg, tɔ etuŋ ne mezuk mes djas, edum ε koŋ ε len ne Zeeb naadje bis meghaaz. ⁸Nenak, bis ε tɔ memyaala ne tsik, etεε náá, bi ε ghin tɔ egwakel ne Gheŋ. ⁹Bis bulal bhɔɔ ne Zeeb kɔ εsu ε len dáa? Etεε náá, bi epedje bis boo memyaala ε mis ε Zeeb. ¹⁰Mwos ne pum bis ne wa zii ε edjaala Zeeb étep mena neebaabomaka, étep bis neebaadje bin sa bi di ààbe ne ye tɔ edum ε koŋ ε len ne Zeeb ε.

¹¹Beta náá, Zeeb Seεg'ena nyεy emet ne Gheŋ'enaka Yezu dje bis ze, étep bis neezye pe yebɔ! ¹²Beta náá, Gheŋ sa náá, kwyel bi di ne ye pak'en ε, ne kwyel bi di ekwyel bot djas ε, gheetetɔ sok. Tin, kwyel tak goka ne edi ε dáa kwyel bis di ekwyel bin ε. ¹³Beta náá, Gheŋ dje bin meghaaz étep bi needi bot ε na deε, ààbe ne ndje, ε mis ε Zeeb Seεg'enaka, ne ε sok Gheŋ'enaka Yezu aazyε ne bot be djas ε. AMEN!

Mefulu me Zeeb di emyaala ne ye ε

4 ¹Bɔn-nyεeg, bis naazelyaal bin dáa bi di egoka ne eke, étep Zeeb neemyaala ne nen ε. Tsetse, bi eezesa ye. Nenak, bis epedjaala ne nen ne

din e Gheŋ Yezu, baasaka, dhaa-dhaŋak yii bi nadi esesa sok e. ²Tin, bi ne gu melyo me bis zedje bin dum ne Gheŋ Yezu e, enyɔpe. ³Gwakeka ekwosak e Zeeb: Bi goka é ne edi bot é na deɛ, sa bi ààdi tɔ membyam. ⁴Deenek, mot ne mot gu ebaal e nyel'e tɔ edee ne duu djas. ⁵Sa bi ààbet náá, embee mekwosak dhaa bin ghwyil, dáa bot e di ààdi bot e mbyak eYuda, bot e di ààgu Zeeb ɔ. ⁶Tin, tɔ etep bak, sa mot àasa mɔn-nyeeɛ ebiyo, neghu ekɔɔ nye. Ye nabe é bis eeleɛ bin, bis naadul bin melɔ náá, Gheŋ é waawa bot e di esa membi me etep binek ɔ é feŋ. ⁷Tin, Zeeb nabe é ààdjoo mena étep mena needika tɔ mezo. Ye nabe é etep mena needika tɔ edee. ⁸Ye é etep tak e mot di ebyen melyo mak ɔ, nye àabyen mot. Tin, nye byen é Zeeb mot di edje bin Sisim na Deɛ ɔ.

⁹É di'enek, bi tok ne gwyes náá, be kwyal bin mekana kɔ esu e kwyel pak'en. Etee náá, Zeeb naalyaal bin dáa bi di egoka ne ekwyela pak'en e. ¹⁰Kwyel tak é, bi di etel ne bɔn-nyeeɛ bin djas di tɔ Masedwan ɔ. Tin, bɔn-nyeeɛ bis, bis epedje bin meghaaz étep bi neebaasa dhaa yii bi nadi esesa sok e. ¹¹Tin, saaka náá, bi di tɔ egwyem, waka lyem tɔ etep bin met, saka mesa ne membo men met, dáa bis naloolyo bin e. ¹²É di'enek, mefulu men é mis me bot e di ààdum koŋ ne Zeeb ɔ aasa náá, be dje bin duu. Tin, bi aanàdi ebep, étep dhiiti mot.

Ebula e Gheŋ

¹³Bɔn-nyeeɛ, ekwosak e les é náá, bi gu etseetse kɔ esu e bot e nazegwye ɔ, etee náá, bi needi ààdi ne ghoŋ tɔ elyem dáa bedhiiti bot, bot e di ààdi ne ebwaalel ɔ. ¹⁴Bis ne emyaal náá Yezu naagwye, gom bhis esyee. Tin, bis nabaamyaal náá, kɔ lo e Yezu, Zeeb é waagomal bot djas nazegwye, bɔɔ edum koŋ ne Yezu ɔ.

¹⁵Beeka sa bis di elyo bin dum ne mekpa e Gheŋ e. Ye tok náá, bot aalik ne tsik kɔ bɔs é gheŋ Gheŋ aazyɛ ɔ, ye é bɔɔ e kwaaleebyet tɔ tɔ gwoo, esok ne bot e nazegwye ɔ. ¹⁶É di'enek, bot waagwak boo tsim ekomanda, gwood boo kukuma efofop, zenɔɔ bham tɔŋ e Zeeb. Tin, Gheŋ nye emet aasul tɔ gwoo. Deenek, bot e nazegwye, bɔɔ edum e koŋ ne Klisto ɔ, bɔɔ é kwaadi bot e meken é egom. ¹⁷Bhii tak, bot aadi ne tsik kɔ bɔs dwoo leeɛ ɔ, be waabyet sama ne bot e nazegom bhis esyee ɔ, tɔ tɔ gwoo, tɔ eguud pe eko étep ekeboma ne Gheŋ. É di'enek, mena aakadika é kɔm-kɔm sama ne Gheŋ. ¹⁸Djeelka meghaaz pak'en ne mekpa mak.

É bhwood elu e Gheŋ

5 ¹Bɔn-nyeeɛ, bi tok ne gwyes náá, be kwyal mekana kɔ esu e ewala ne dwoo etep bak djas aasaal e. ²Etee náá, biyo bemet ne gu enyɔpe náá, dwoo Gheŋ aabula e, ye aadi é zaka. Tin, nye aazyɛ é é pum dáa mot djii. ³É gheŋ bot aakeke náá: «Bis é enyɔpe, bis é tɔ egwyem e», é di'enek e, mezuk aatuula kɔ loɔ zaka, dáa moma di egwak ebel e. Tin, mot ngɔt aanàkwaadi kiid é mezuk menek. ⁴Deenek, biyo bɔn-nyeeɛ, bi tok tɔ ghooghom, etee náá, dwoo tak neetuula bin zaka, dáa mot djii di etuula tɔ ndjaŋ e. ⁵Ne tseetse biyo djas é bot e gwyɛ, bot e mwos. Tin, mena tokeka bot e pum, ààbe bot e ghooghom. ⁶Tin, sa mena ààdjaka egó dáa bedhiiti bot, mena goka é ne edi é ndjem, ne edi é bot e di edil elyem ɔ. ⁷Bot é di edja gó ɔ, be dyeebadja gó é é pum. Bot di ede menyok ɔ, be dyeebadi ne elangi e tak é é pum. ⁸Ye kabe

menabelka bot e mwos ɔɔ, mena gokaka é ne édi bot é edil e lyem. Djhoonɔɔka edum e koŋ ne Zeeb, ne kwyel dáa ghun, da ebwaalele e tsik é di dáa kɔɔɔ dæeb. ⁹Deenek, Zeeb nabe é ààdjóo mena étepe nye neepeé mena, tin, ye nabe é étepe mena needika ne tsik ne din e Gheŋ'enaka Yezu Klisto. ¹⁰Klisto nagwye é kɔ esu e lena, étepe mena needika ne tsik sama ne ne ye nakoozodi náá, menaka é ndjem, neghu menaka é é egó. ¹¹Djeelka meghaaz ne elyoel pak'en tɔ edum e koŋ ne Zeeb dáa bi di boozeye ne esesa e.

Melyo me mesik ne meswosel

¹²Bɔn-nyeeɔ, bis waab ne nen náá, bi duwal bot e di esa mesa pak'en ɔ, bot e Gheŋ nalwom be náá, be djeed bin ne edul e bin melɔ ɔ. ¹³Tin, lyaalka be náá, bi ne looba ne nɔɔ, bi é ne kwyel ne nɔɔ dhaa tye, kɔ esu e mesa me be di esa e. Dika tɔ egwyem pak'en.

¹⁴Bɔn-nyeeɔ, bis epedje bin meghaaz náá: Dulka betsak-bel e bot melɔ, djeka bot e di ne bwoo ɔ meghaaz, kwyeeke elete e bot, dika ne emaad e lyem ne bot djas. ¹⁵Bi é kobaka, sa mot ààbulal ebiyo ne ebiyo. Tin, gheesaaka esa enem esa pak'en ɔɔ ne bot djas.

¹⁶Dika melu djas tɔ memyaala. ¹⁷Djaalaka ngwyis, ¹⁸bulalka bhɔɔ ne Zeeb é etepe djas, yenek é ekwosak e Zeeb dum ne biyo, bot e di tɔ egwakel ne Yezu Klisto ɔ.

¹⁹Sa bi ààlu Sisim na Dee náá, nye sa mesa me. ²⁰Sa bi ààdyamal mekpa me bengooolele e Mekpa e Zeeb. ²¹Tin, sɔska etepe djas, da bi é baal sa di nyo e. ²²Tsetaka ne membi me esa djas di ebiyo e.

²³Beta náá, Zeeb nyey emet mot di esuk e egwyem ɔ, sa náá, bi di tɔ edee nyel djas. Deenek, nye baal esisim bin, elyem bin, ɔɔ ne menyel men djas, étepe bi needi ààbe ne ndje, dwoo Gheŋ'enaka Yezu Klisto aabula e. ²⁴Zeeb mot nadjóo bin ɔ, nye waasa náá etepe binek djas sael, etee náá, nye é sosoob.

²⁵Bɔn-nyeeɔ, djaalaka pe étepe's.

²⁶Swoselka pak'en ne mebeedela, dáa bɔn-nyeeɔ tɔ edum e koŋ ne Zeeb.

²⁷Deenek, me epedjaala ne nen ne din e Gheŋ náá, bi laa mekana mak é mis me bɔn-nyeeɔ bin djas tɔ edum e koŋ ne Zeeb.

²⁸Betka náá, enem ne embee Gheŋ'enaka Yezu Klisto di ne nen.

Mekana e Pɔl yii Bhɔɔba nye nakwyal bot e ghaada

Tesalonik e

Eniel

Mesɔ me mekana mak nakwyalaa e

Mekana me ɔɔba Pɔl nakwyal e, baalii é dum ne sa Pɔl nazelii tɔ mekana me yii meken e. Dáa melu di edhaŋ e, ye é dáa ekeletye di ne lyem pe eko ne dáa, Gheŋ Yezu dinaa ààbula.

Kɔ ghaada Tesalonik, bedhiiti ke é náá, elu e Gheŋ eezekum (2.2). Bedhiiti bot é epebyen esa mesa (3.6-12). Be epeke náá, ye ààkaval dhiiti sonok etee náá, Gheŋ moo aazyɛ.

Tɔ mekana mak, Pɔl epeɔɔd melyo me. Edum e koŋ ne Zeeb yii ekeletye ààwaaz etep ee bot di eboma ne ye e, ààbadus-dusak elyel-lyel etep ee bot di eboma ne ye e, ààdus pe mezuk. É elu e Yezu aazyɛ e, ebiyo aanàkabadi tak (1.5-9). Nenak yak, ebiyo epesael kɔ eko e ɔɔs dhatyee sɔ (1.2-12).

Mekana mak epedul melo ne ekeletye náá, sa be ààleebee náá, bi eezekum é elu e Yezu aazyɛ e. Egwaal e lɔɔ ààgoka ne elu e be náá, be di enyɔɔpe ne esa mesa mɔɔ.

Metsek me mekana mak é dáak:

Meswosel (1.1-2);

ebula e Klisto é waasa náá, esonok djas bula é ze (1.3-12);

Gheŋ Yezu dinaa ààpabula (2.1-12);

epyet tɔ edum e koŋ ne Zeeb (2.13-17);

mendjaala ne mesa (3.1-15);

meswosel me mesik (3.16-18).

Meswosel

1 ¹Ye é mam Pɔl, ne Silas zenɔɔ Timote. Bis kwyal mekana mak e, étep bot e zeeɔa mendjaala ghaada Tesalonik, bot e di edum koŋ ne Zeeb Seeg'enaka ne Gheŋ Yezu Klisto ɔ.

²Beta náá, Zeeb Seeg'enaka ne Gheŋ Yezu Klisto sa bin enem ne embɛe ne edje bin egwyem!

Gheŋ é waazyɛ étep ezeɔée bot e ɔɔs

³Ɔɔn-nyeeɔ bam, bis goka é ne ebulal bhɔɔ ne Zeeb melu djas kɔ esu e len. Ye goka é náá, bis sesa ye, etee náá, bis epebee edum e koŋ e len ne Zeeb epetɔ

sok, dɔɔ ne kwyel bi di ne ye pak'en ε, epebyet melu djas. ⁴Ye é étep tak ε bis di elii tep'en ne meɓun djas tɔ ezɛga mendjaala, etɛɛ náá, bi epesa zii tɔ edum ε koɲ ε len ne Zeeb, ye nakoozodi metiiga ne meɓuk me bi di eboma ne ye ε. ⁵Tin, meɓuk menek epelyaal náá, Zeeb ne pée bot tɔ epiki. Meɓuk menek é waasa náá, bi di bot ε di egoka ne eni tɔ ɛyoɲ ε Zeeb bi di ezuk étep tak ε. ⁶Ne tseetse Zeeb é piki, nye waabulal meɓuk ne bot ε di ezuk bin ɔ, ⁷ne edje mɛwala ne biyo bot ε di ezuk ɔ, dɔɔ ne bisɔ pe. Tin, etep binek aasael ε é sok Gheɲ Yezu aatuula pe tɔ gwoo ne efofop be e meɓwala ε. ⁸Tin, Gheɲ é waatuula tɔ boo ngel du, étep ezewa bot ε di ebyen egu ε Zeeb ne bot di ààlooba ne Mbɛɛ Bhaadal ε Gheɲ'enaka Yezu ɔ é feɲ. ⁹Tin, feɲ yɔɔ aadi é, na kɔm-kɔm elyelepe, étep be needi etsetaɛpe ne Gheɲ, etsetaɛpe ne meɓwala me duma ye. ¹⁰Etep binek aasael é dwoo Gheɲ aazyɛ ε. Bot ε edɛɛ djas é waaduwal nye, bot ε di edum koɲ ne ne ɔ waamyala ne ne. Deenek, bi aadi é tɔ lɔɔɔ bot ε tak, etɛɛ náá, bi naadum koɲ ne Mbɛɛ Bhaadal bis nagoola bin ε.

¹¹Ye é étep tak ε, bis di ààkat edjaala Zeeb kɔ esu ε len. Bis epedjaala ne Zeeb'es náá, nye sa náá, bi ke dáa nye nadjóo bin náá, bi ke ε. Tin, bis epewaab náá, ne ghwyil meɓwala me, nye kwyee bin étep bi neesa enem esa ee bi di ekwos esa ε, nye sa náá, edum ε koɲ ε len ne Zeeb nyen tɔ mesa men djas bi di esa ε. ¹²Deenek, din ε Gheɲ'enaka Yezu é waabela duu kɔ esu ε len, nyey pe é waadje bin duu. Yenek djas é ekeɛ enem ne embɛɛ Zeeb'es ne yii Gheɲ Yezu Klisto.

Sa aasael esok ne Gheɲ ne ekum

2 ¹Bɔn-nyɛɛg, Gheɲ'enaka Yezu Klisto moo aabula, tin, bot aadi é sama ne ne. É di'enek, sa me di ewaab ne nen náá: ²Nàbetka mot zezem bin elo, neghu ebɛɛg ε bin náá, elu ε ezye ε Gheɲ eezekum. Sa mot ààmyaal nye, ye nakoozodi náá, mot lee bin é náá, ye é mekpa me dus pe daa Zeeb neghu pe daa les ɔɔ. ³Sa bi ààbet náá, mot kɔɔ bin ne dhiiti mbi mekɔɲ. Etɛɛ náá, elu ε tak aanàtuula esok ne ewala ε bot ààbyen Zeeb ε, kum, ye aanàkwaatuula esok ne Mbɛɛ mot, mot nawaaa é feɲ ɔ, kum. ⁴Ye é nyey aapabyen esonok ee bot di eduwal, ne ebee náá, ye é dɛɛ ε. Tin, nye waake náá, nye eedhaa esonok djas ne meɓɔk, nye aabatakeni tɔ Ndjaa-ebuwa Zeeb étep ekedisi, é di'enek, nye aasa tyee náá, nyey é di Zeeb. ⁵Bi eedjisa, é sok me nadi pe daa len ε, me naabe é aaleɛ bin etep binek? ⁶Nenak yak bi ne gu sa di ela mbɛɛ mot'enɔk ze náá, nye nàzye ε. Nye aazotuula é, é ewala ε Zeeb nazekoobal ε. ⁷Tin, ghwyil meɓwala me Mbɛɛ mot'enɔk di esael tɔ sɔ ε, ye epesa mesa me. É gheɲ sa di emet nye aakadi ààbe tak ε, nye aakasa embɛɛ mesa me é popoopwon. ⁸Deenek, Mot di ààlooba ne etsi ɔ, nye waanyen, da Gheɲ Yezu é gó nye ne mengwyil me nuub'e, nye waasaab nye ne mekas me etuula ε le. ⁹Mot yenɔk aatuula é ne meɓwala me Satan. Nye waasa betɛ ne membi me endem meɓwala ne esa e edjoka, yii etsal. ¹⁰Nye waasa membi me esa djas di biyo ε, étep ekɔɔ bot ε di ewo ze ɔ. Tin, be waagwye, etɛɛ náá, be nabe é ààmyaal ekwyel etsetse ee nawaatsik be ε. ¹¹Ye é étep tak ε Zeeb di edhis be ghwyil ewo, étep be neemyaal etep e mekɔɲ. ¹²Deenek, bot djas di ààdum koɲ ne etsetse e Zeeb ɔ, da be é di emyaala tɔ esa ebiyo ɔ, be waadjeaa epée e ndje sɔs.

Zeeb naasée bin étep bi neebela tsik

¹³Bɔn-nyɛɛg bam, ye kabe bisɔ ɔɔ, bis goka é ne ebulal bhɔɔ ne Zeeb melu djas kɔ esu ε len, biyo bot ε Gheɲ di ekwyel ɔ. Etɛɛ náá, Zeeb nasée bin bot ε

meken, étep bi neebela tsik kɔ esu e Sisim na Dɛɛ. Sisim tak é di esa náá, bi di ne tsik na dɛɛ, dum ne edum e koŋ e len ne etseetse e Zɛɛb. ¹⁴Ye é etep tak e Zɛɛb nadjóo bin, é ze Mbɛɛ Bhaadal bis nagoola bin e. Tin, nye nakwyl é náá, bi bela di tɔ duma Gheŋ'enaka Yezu Klisto. ¹⁵Deenek, bɔn-nyɛɛg, pyetka, baalka mɛlyo mɛ bis nalyo bin ne mekpa mɛ enuub bis e, ne yii bis nakwyal-kwyalak e.

¹⁶Betka náá, Gheŋ'enaka Yezu Klisto nyɛy ɛmet be ne Zɛɛb Sɛɛg'enaka mot nakwyl mena ɔ, nyɛy mot nadjɛ mena mɛghaaz mɛ na kɔm-kɔm ne tɛtɛ ɛbwaalel tɔ enem ne embɛɛ ɔ, ¹⁷nye lwoodal ebhum elyem bin ne mɛghaaz, nye dje bin ghwyil esa esa e mɛnyɔ tɔ mɛfulu men, ne tɔ mekpa mɛ bi di elóo e.

Djaalaka étep'es

3 ¹Deenek, bɔn-nyɛɛg, djaalaka étep'es, etɛɛ náá, mekpa e Gheŋ needjala kaab kɔ mɛl, ye neebela duu, dáa yii nadhaa pɛ daa len e. ²Tin, baadjaalaka Zɛɛb étep nye neepɛk bis é mɛmbɔ mɛ bɛmbɛɛ e bot, bot e ɛbiyo. Etɛɛ náá, ye tok bot djas di edum e koŋ ne Zɛɛb.

³Tin, Gheŋ é sosoob. Nye waadjɛ bin ghwyil, nye waabaal bin sok bhwoob Mbɛɛ mot. ⁴Bis ɛpɛmyaal ne lyem wat é mis mɛ Gheŋ kɔ esu e len náá, bi ɛpesa sa bis nalɛɛ bin e, deenek, bi é waatɛtɔ ne esa ye.

⁵Beta náá, Gheŋ djeɛd ebhum elyem bin tɔ kwyl e Zɛɛb ne tɔ ɛmaad e lyem dáa Klisto.

Sa mesa dáa Pɔl mot-lwoma

⁶Bɔn-nyɛɛg, bis ɛpɛwaab ne nen ne din e Gheŋ'enaka Yezu Klisto náá, bi di etsetaɛpɛ ne betsak-bel e ekeletye, bot é di ààkɛ tɔ mɛlyo mɛ bis nagoola bin e. ⁷Bi ne gu biyɔ bɛmet dáa bi di egoka ne edu mɛfulu mes e. Etɛɛ náá, bis nabe é ààdi betsak-bel e bot é gheŋ bis nadi pɛ yɛbɔ e. ⁸Bis nabe é ààwaab mot sa dek. Deenek, bis nadi ezuk tɔ esa mesa mwos ne pum, ye nakoozodi náá mɛnyɛl eezetsak bis, ekaab náá, bis ezekedi ebɛp étep'en. ⁹Ye tok náá, bis nasa deenek é, etɛɛ náá, bis nabe é ààgoka ne ɛbela ɛkɛɛ e len. Tin, bis nasa deenek é etɛɛ náá, bis needi ndem bi di egoka ne ɛbaŋa e. ¹⁰Deenek, é gheŋ bis nadi pɛ daa len e, bis naalɛɛ bin náá: «Mot di ààkwyl esa mesa ɔ, nye ààgoka ne ɛdɛ edee.»

¹¹É di'enek, bis ɛpɛgwak náá, bedhiiti bot pak'en moo é betsak-bel, be ààkwyl esa mesa, tin mesa mɔɔ é ewa nuub tɔ etɛp bɛɔɔ bɔɔ. ¹²Ne mbi bot binɔk, bis ɛpedul be mɛlɔ, bis ɛpeleɛ ne nɔɔ ne din e Gheŋ Yezu Klisto náá, be goka é ne esa mesa mɛlu djas, étep be neebela sa dek.

¹³Ye kabɛ biyɔ bɔn-nyɛɛg ɔɔ, nàkatka esesa enem esa. ¹⁴Ye be náá, mot ààpalooba ne metiŋ mɛ bis di ekwyl tɔ mekana mak ɔɔ, ye goka é náá, bi lyaal nye ne bot djas. É di'enek, sa bi ààbaadi sama ne ne, étep nye neebela sen. ¹⁵Tin, sa bi àànɔɔ nye dáa mot mɛbhuka men, djɛka nye mɛlyo dáa mɔn-nyɛɛg'en.

Esɛɛa metel ne Meswosel

¹⁶Beta náá Gheŋ, mot di ɛsuk e egwyem ɔ, nye ɛmet gheedjedje bin egwyem é mewala djas. Beta náá, Gheŋ di sama ne biyɔ djas.

¹⁷Ye é mam, me emet e kwyal mekpa me meswosel mak ne mbɔ'am met. Ye é deenek é, me dyeebaduu djin to bemekana mam. Yak é ekwyala bam. ¹⁸Beta náá, enem ne embée Gheɲ'enaka Yezu Klisto di ne biyɔ djas.

Mekana e Pól yii Meken nye nakwyal

Timote e

Eniel

Sɛɛg e Timote nabe é mot mbyak eGhelek, nyɛɛg nabe é mot mbyak eYuda. Nyɛɛg naazɛdum koŋ ne Klisto. Ye nabe é, é mɛdjoŋ mɛ ebá e Pól yii ekegoola Mbɛɛ Bhaadal e nye naboma be ne Timote é sok meken tɔ ghaada Lisete pe kyee dik Azi (di edjooaa mos Tuulki e, tɔ Mɛs 16.1-3).

Kana tin, Timote nadi é nye moo mot ngot tɔ bot e nadi egyee melu djas be ne Pól mot-lwoma ɔ. Tin, nye nadi ekyeed nye, nye tɔ betɛ mɛdjoŋ mɛ ekegoola Mbɛɛ Bhaadal. Pól nadi ekyekyeed nye é betɛ ne elwomel na lyel-lyel pe daa bot e zɛɛga mendjaala nadi tɔ etɛp ɔ. Ye é dum ne tɛp tak e din e Timote di elajaa tɔ mekana mɛ Mesa mɛ bot e lwoma (Mɛs 17.14-15; 18.5; 19.22) nɛghu tɔ bedhiiti bemekana mɛ Pól (1Ko 4.17; 16.10-11; Fil 2.19-24; 1Te 3.2-6). Bemekana membá mɛ Pól nakyeeb ne Timote e, ne yii nye nakyeeb ne Tit e, ye djooaa é «bemekana mɛ bot e mesa e Zɛɛb». Ye nasaɛl deenɛk é, kɔ esu e mɛtiŋ nadjeaa ne «bot e mesa e Zɛɛb» e, nɛghu bot e di edjɛɛd ndjaa mendjaala ɔ.

Mekana mɛ meken nakyeedaa Timote e, ye é ne mesuk meɛlɛl mɛ di elyaal e. Ye kan sok e, ɛdul e bot e zɛɛga mendjaala mɛlo kɔ esu e embee mɛdjek. Ye é embee mɛlyo mɛ di esɛɛg mɛfulu mɛ bot e mbyak eYuda, ne yii bot e membyak mɛ sis, mɛlyo mɛ bedhiiti bot di etetɔ ne elyo bot e. Embee mɛlyo menɛk tel bot e náá, etɛp ee di tɔ sɔ e di enyɔ. Be nabaadi elyo é náá, bot aabela tsik é, kɔ esu e esa ee bot di egu tɔ sɔ e. Ye epebaalyak náá, sa bot é ààde edhiiti membi mɛ edee, ne ebyen eba mɛba.

Mekana mɛ epebaadje mɛtiŋ dum ne mendjaala, dáa zɛɛga mendjaala di egoka ne eke e, zɛnɔɔ dhatyee bedjɛɛdel di egoka ne edjɛɛd zɛɛga mendjaala e.

Pɛ mesik mɛ mekana, ye epɛdje mɛlyo ne Timote étɛp nye neegu dáa nye di egoka ne esa mesa e Zɛɛb e. Dɔɔ ne ekwyee membi mɛ mɛdhuu mɛ bot e di tɔ ndjaa mendjaala ɔ, étɛp nye needi mbɛɛ mot-mesa e Yezu Klisto (4.6).

Tin, bot e ne ghwyil eke náá, mekana mak é ne mesuk membá: esuk wat é mɛlyo dum ne bot e zɛɛga mendjaala djas, ne bedjɛɛdel bɔɔ (1-3), ye kabe yak esuk ɔ, ye é mɛlyo dum ne mesa mɛ Timote nye emet (4-6).

Ye tok náá, be besal e bot e zɛɛga mendjaala nɛghu bedjɛɛdel náá, be di ne elooba ne bhel ààkwyyii-ko. Tin, ye é, ewa lyem tɔ ɛdum e koŋ e di egoka ne ɛdi pyeta tɔ mendjaala ne eduwal e Yezu Klisto, Metsik-bot yenaka (2.3-6).

Meswosel

1 ¹Ye é mam Pól, mot-lwoma é Yezu Klisto tó ekwosak é Zeeb Metsik-bot yenaka, ne tó ekwosak é Yezu Klisto, ebwaalel é lenaka.

²Me kwyal é woy Timote tete mən'am tó edum é koŋ ne Zeeb mekana mak. Beta náá, enem ne embee, ne lyem ghoŋ, zenó egwym di edus pe daa Zeeb Seeg ne pe daa Yezu Klisto Gheŋ'enaka é, di ne nó.

Edul é bot melo dum ne embee melyo

³Dáa me nake ne nó é sok me nadi etó pe kyee dik Masedwan é, dia tó ghaada Efeez. Etee náá, penek é ne bot é di elyo bot embee melyo ɔ. É di'enek, ye goka é wó bhem be, be kat. ⁴Léa be náá, be bet esesa esua-esua ne elan é ekókó e mebyel yii bepaa di àási é. Etee náá, ye é epewaaz bot ne edjóo é mewa. Tin, ekaada etep binek àása náá, mot sa mesa me Zeeb di enyen tó edum é koŋ ne Zeeb é.

⁵Tin, esuk é bemelyo mak djas é, étep bot neekwyela pak'óo ne lyem sen, ne tete esiiza, ne edum é koŋ ne Zeeb di ààbe ne medjhaaz pe eko bhimis pe si é.

⁶Bedhiiti bembee belyoel naazekat esa etete etep binek. Tin, be lii é etep mbes di ààbe ne lo ne meko é. ⁷Deenek, be epekwyel elyaal bot náá, be é betete belyoel é etsi é Zeeb. Tin, bóo bemet ààgu sa be di eleé é, ne sa be di elyo bot é.

⁸Mena ne guka náá, etsi é Zeeb ne nyo, ye nyo é, ye be náá, mena ne keka dáa ye di eleé ɔ. ⁹Tin, ye nyo é, bot guka náá, etsi nabe é àadjéaa étep bot é epiki. Etsi nadjeaa é étep bot é di ààlooba ne etsi ɔ, bot é elyel é lo, bot é mbee lyem, bot é mesyem, bot é di ààkaab Zeeb ne esa é dɛɛ ɔ, bot é di egó beséeg bóo ne benyéeg bóo ɔ, bot é di egó bot ɔ, ¹⁰bot é mezo, botom é di eséega goŋ ne besó bóo botom ɔ, bot é di ebómsa ekwom é bot ɔ, bot é etsal, bot é di esu eleŋ é etsal ɔ. Ye nabe é ààbe-beak étep bot é di esa edhiiti esa ee di àànɔŋel ne mbee melyo me Zeeb ɔ. ¹¹Melyo menek é tó Mbée Bhaadal nadjeaa me é. Mbée Bhaadal tak dus é pe daa Zeeb, mot di ne duma ne enem esa ɔ.

Bhóo ne Zeeb

¹²Me epebulal bhóo ne mot nadjé meghwyil ɔ, Yezu Klisto Gheŋ'enaka. Me epebulal nye bhóo, etee náá, nye eetó me, ne ewa ebwaalel é le tó lam, ne enoŋ é me dáa mot-mesa me. ¹³É gheŋ sok, me nadi elee nye, me nadi etiig nye, me nadi é tó embee etep. Tin, Klisto eegek me ghoŋ. Me nabe é ààgu sa me nadi esa é, etee náá, me nabe é ààdum koŋ ne ne. ¹⁴Tin, enem ne embee Gheŋ'enaka nadyeebabu kó lam. Nye eesa náá, me di ne edum é koŋ ne ne, me di ne ghwyil ekwyel é bot kó esu é egwakel é lam ne Yezu Klisto é.

¹⁵Gwakeka mekpa me etséetse ee bot djas di egoka ne emyaal ye é:

Yezu Klisto nazye kó bós'ak é étep etsik bot é mesyem.

Me é mot meken tó lóo.

¹⁶Tin, nye naagek me ghoŋ,

etee náá, Yezu Klisto neelyaal boo lyem goŋ'e di ààbe ne esik é ne mam, mot di na-ghaa mesyem ɔ.

Nye nasa deenek é, étep bot é aaboodum koŋ ne ne ɔ, neebela tsik na kóm-kóm.

¹⁷Ye goka é náá, bot djas duwal Zeeb, ne edje nye duma na kóm-kóm.

Nyey é mekoozi me di ààbe ne esik ɔ,
nye ààgwyɛ, mot di ààbeaa ɔ,
ye é nyey ε di tete Zeeb na kɔm-kɔm! AMEN!

Eduu ε tete tuub

¹⁸Gwaka sa me di elee wɔ ε, Timote mɔn'am, yenek é melyo me me dje wɔ ε, dɔ́a bengooel ε Mekpa ε Zeeb nalooleε kɔ esu ε lɔ ε. Wɔ taala mekpa menek ɔ, wɔ waabela ghwyil, tin é wɔ aakaduu tete tuub. ¹⁹Étɛp esa deenek, wɔ goka é ne epyet tɔ edum ε koŋ ne Zeeb ne mbɛε lyem. Bedhiiti bot moo é ààkabe ne mbɛε lyem, deenek, be eezekwyital edum ε koŋ ε lɔɔ ne Zeeb. ²⁰Tɔ lɔɔg'ɔɔ, ye nabe é ne Yimene be ne Alekzandele, bot ε me naka be é membo me Satan, étɛp be needjek ekat elee ε Zeeb ɔ.

Melyo dum ne mendjaala

2 ¹Gwakeka sa meken me di ebesal bin náá bi sa ε: djaalaka é ewaab esa ee bi di ne gwyɛs ne ye ε, ne elɛka, ne edje bhɔɔ ne Zeeb dum ne bot djas. ²Tin, djaalaka Zeeb étɛp bemekoozi djas, zenɔɔ bot djas di edi ekukuma ɔ, étɛp bot needi tɔ tete tsik di egoka ε, ne egwyem, ne ekaab ε Zeeb, tɔ tete kwyɛl ne duu djas ne Zeeb. ³Bee sa di enyɔɔpe é mis ε Zeeb Metsik-bot menaka ε: ⁴Zeeb kwyɛl é náá, bot djas bela tsik, da be é gu etseetse. ⁵Zeeb é ngɔt, tin, mot di eduula pak bot ε bɔs ne Zeeb ɔ ye é mot ngɔt, mot tak é Yezu Klisto. ⁶Nyey é nadje tsik'e met étɛp epek bot djas. É gheŋ ewala tak nadjala ε, nye naazedje tseŋa di elyaal náá, ekwosak ε Zeeb é náá, bot djas tsak. ⁷Tseetse, me ààpakɔɔ bin, Zeeb naadje me di edi é lyoel ne mot-lwoma ye. Nye nasa deenek é, étɛp me neelyo bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda ɔ, tɔ edum ε koŋ ne Zeeb, ne etseetse.

Mefulu me boa ne botom tɔ zɛɛga mendjaala

⁸Me kwyɛl é náá, é edi djas, botom djaala Zeeb ne membo mɔɔ e edɛε bena pe eko. Sa be ààdi ne ebuk tɔ lyem, sa be ààdi bot ε mɛwɔ.

⁹Tyee wat ne boa, me kwyɛl é náá, boa di ne tete bhet. Be di ne tete ekaad di egoka náá, bot bee ε, sa be ààdi ne embee epyeeda elo mbɛs di epyeeda étɛp etela nyel ε. Sa be ààkomsa menyel ne mesum me lɔɔd, ne bemɛvunga ne mesum neghu ekaad di ne metarŋ elyelepe ε. ¹⁰Tin, be goka ne elyaal ε enem bɔɔ é tɔ embɛε mesa mɔɔ, dɔ́a betete boa di eduwal Zeeb ε. ¹¹É ewala ε melyo di elyoaa ε, boa goka é ne edi é gwyem é gwak melyo tɔ mesila djas. ¹²Me ààpadje ze náá, moma dje melyo neghu ekɔk kɔ motom. Moma goka é ne edi gwyema, é gheŋ nye di egwak melyo ε. ¹³Eteε náá, Zeeb naleekus é Adam motom, bhii tak Ève moma. ¹⁴Tin, ye tok Adam nakɔɔaa, ye é moma. Moma é nakɔɔaa, bhii tak, nye naazekwyɛ ndje é mis ε Zeeb. ¹⁵Tin, moma aazobela tsik é, é sok nye aabya ε, moma tak ε di eke tɔ edum ε koŋ ne Zeeb, ne kwyɛl, tɔ epiki, ne tɔ tsik edɛε ɔɔ.

Bot ε di ekukuma e zɛɛga mendjaala ɔ

3 ¹Beeka mekpa me bot djas di egoka ne ewa ebwaalel ε: Ye be náá, mot epekwyɛl edi ngɔt tɔ bedjeedel ε zɛɛga mendjaala ɔ, nye kwyɛl tin é esa embɛε mesa. ²Ye goka é náá, djeedel ε zɛɛga mendjaala di mot epiki, nye

di ngom moma ngot, nye di mot edil e lyem, sa nye ààdi mot edheka e lyem, nye di mot mbée mēfulu, nye di mot di emyaal náá bedjor sulal pē ye ɔ, nye di mot di edje bɔɔ bēsɔ mēlyo ɔ. ³ Sa nye ààdi mot elangi, na ghaa etuub, nye goka é ne edi mot mētela, ààdi mot mēwɔ nēghu mot di ekwyel epata dhaa tye ɔ. ⁴ Tin, nye goka é ne edjeed bot e mēbyel mē enyɔɔpe, bɔn bē goka é ne elooba ne ne ebuepe. ⁵ Bela náá, mot e di ààgu edjeed bil'e met enyɔɔpe ɔ, haaa nye aakadjeed zēega mendjaala e Zēeb dāa? ⁶ Tin, sa nye ààdi mot di náá, nye aaloo ne edum korj ne Zēeb ɔ. Ye àànyɔ deenek ekaab náá, nye é ezekesa ebet, bhii tak, da nye é bela baka tyee dim mot mēkɔɔ nazeBELA e. ⁷ Deenek, ye goka é náá, dɔɔ ne bot e di ààdum korj ne Zēeb ɔ dje nye duu, étēp bē needi ààwyele nye, tin, nye needi ààkwyit tɔ mēbhawal mē dim mot mēkɔɔ.

Edhyakele e zēega mendjaala

⁸ Deenek, ye é tyee wat ne edhyakele, bē goka é bē di bot e mēdil. Sa bē ààdi bot e mēdjhaaz pē eko bhimis pē si, ààdi bot e elangi, bē ààgoka ne edi bot e di ekwyel ebela epata ààbē náá, bē eesa mesa ɔ. ⁹ Tin, bē goka é ne ebaal etsetse e edum korj e lɔɔ ne Zēeb ne lyem sɛɔ. ¹⁰ Bē goka é ne edhaa tɔ mēbhawal. Ye kabe náá, bē tok ne dhiiti tep di ekɔɔla ne nɔɔ ɔɔ, é di'enek, bē é ne ghwyil ekasa mesa mē edhyakele. ¹¹ Tin, bel bɔɔ^a goka é ne edil e mēnyel mɔɔ, sa bē ààdi bot e ebyak é bot, ààdi bot e ebeyak, ye goka é bē di sosoob é etēp djas. ¹² Dhyakele goka é ne edi é ngom moma ngot, da nye é di mot di djeed bɔn bē ne bot e mēbyel mē enyɔɔpe ɔ. ¹³ Deenek, edhyakele e di esa mesa mɔɔ enyɔɔpe ɔɔ, bot djas é waadjē bē duu. Tin, bē waadi ne ghwyil elii ne ebwaalel djas kɔ esu e edum e korj ne Zēeb, mot di esēeg mena ne Yezu Klisko ɔ.

Boo sa sɔ

¹⁴ Mē kwyal wɔ etēp bak é, ne ebwaalel náá, mē moo aazyē zēbee wɔ. ¹⁵ Tin, mē bɔya ɔɔ, wɔ waagu dāa wɔ aagoka ne esa étēp edjeed bil e Zēeb, di zēega mendjaala mē Zēeb di ne tsik e. Ye é zēega tak e di egwyiɔ e di epyet etsetse ɔ. ¹⁶ Tsetse, sa sɔ di tɔ edum korj ne Zēeb'enaka e ne bɔk:

Klisko nazye kɔ eko e bɔs é dāa bot djas di ezye e,

ye é Sisim na Dē e nalyaal náá, nye é mot epiki^b.

Nye naatel efofop nyel,

bot naagoola Mbē Bhaadal pē daa bot e mēdhik mē sis kɔ esu e lē.

Bhii tak, betē ne bot naadum korj ne ne.

É di'enek, nye naazebela duma e Zēeb tɔ gwoo.

Bot e di elyo bot embee mēlyo ɔ

4 ¹ Tin, Sisim na Dēe nalēe popoopwon é náá, bot e kum é ewala e mesik ɔɔ, bēdhiiti bot é waakat edum korj ne Zēeb, étēp edu e esisim ee di ewyel bot e, ne edu e embee mēlyo mɔɔ. ² Deenek, bot e mēdjhaaz pē eko, bhimis pē si, ne bot e etsal é waakɔɔ bē. Esiiza e bot binɔk moo é ngwyēla, dāa bot e di náá, elyem bɔɔ é ne bham bē nadikaa ne gwooz nazete tɔɔbelaa ne megoo mē du e. ³ Deenek, mēlyo mē bot binɔk é náá, sa mot ààba, sa mot

^a 3.11 bel bɔɔ ye é ne ghwyil edi edhyakele boa. ^b 3.16 mot epiki Sisim na Dēe naalēe náá, nye é «mɔn'am mē di kwyl ɔ» Mat 3.16-17.

ààde dhiiti membi me edee. Bela náá, Zeeb nadje edee binek é, etee náá, bot e zedum koŋ ɔ, ne bot e di egu etséetse ɔ, de ye, ne eghaapee Zeeb. ⁴Tin, esa ee Zeeb nakus djas e, ye é enyɔpe, ye tok ne sa wat aamwasaa tɔ tak. Ye goka é náá, bot dje Zeeb bhɔɔ dum ne esa binek. ⁵Etee náá, Mekpa e Zeeb ne mendjaala e di esa náá, esa binek djas di deé é mis e Zeeb.

Mbee mot-mesa e Yezu Klisto

⁶Deenek, wɔ dje melyo mak ne bɔn-nyoog ɔɔ, wɔ aadi é mbee mot-mesa e Yezu Klisto. Wɔ waalyaal náá, ye é mekpa me edum e koŋ ne Zeeb ne tete melyo é di edee bɔ. Melyo mak djas, wɔ naabaal ye enyɔpe tɔ lo'ɔ ⁷Tin, wɔ goka é ne emwas esa e esua-esua di esaab dék edum e koŋ ne Zeeb e. Deenek, saŋa náá, wɔ di sosoob ne Zeeb. ⁸Guka náá, esa mesen me meboola é enyɔpe étep nyel. Bela náá, edi é sosoob ne Zeeb ne nyo dhaa esonok djas! Etee náá, mos ye epedje mena ebwaalel, ne ebaakek mena tsik na kɔm-kɔm.

⁹Ye é embee mekpa me etséetse ee bot djas di egoka ne ewa ebwaalel e, ye goka é mot djas myaal ye. ¹⁰Ye be náá, bot e epezuk ne ewa zii tɔ mesa ɔɔ, ye é, etee náá, bot naazewa ebwaalel ne Zeeb di ne tsik ɔ. Ye é nyey e di Metsik-bot, yii bot djas, daŋ-daŋ é, bot zedum koŋ ne ne ɔ.

¹¹Yenek é sa wɔ di egoka ne elyo, ne elyaal e bot e. ¹²Tin, sa mot ààbee wɔ é mis toto, etee náá, wɔ é ngbaaz. Tin, wɔ goka é ne edi é mot bot djas aadu mefulu me ɔ, tɔ mekpa, tɔ mefulu, tɔ kwyel, tɔ edum koŋ ne Zeeb ne tɔ edee. ¹³Esok ne me ne kum, wa lyem tɔ elaa Mekpa e Zeeb é mis me bot djas, dje be meghaaz, lyoa be. ¹⁴Tin, sa wɔ ààpel ekee enem ne embee ee Zeeb nadje wɔ e. Ye é ekee Zeeb wɔ nabela é ghen bengooel e Mekpa e Zeeb nalii e, da bepaa é kel wɔ membo e. ¹⁵Tin, wa lyem tɔ etep binek djas, da wɔ é wa zii tɔ mesa mɔ. É di'enek, bot djas e wabee dáa mesa mɔ di etɔ sok e. ¹⁶Wɔ é kobaka ne nyel'ɔ met, ne melyo mɔ. Wa zii esa ye, wɔ di esa deenek ɔɔ, wɔ aatsik nyel'ɔ met ne ebaatsik bot e di egwak melyo mɔ e.

Melyo dum ne bot e zeeɔa mendjaala

5 ¹Wɔ di edul tɔa-mot melɔ ɔɔ, sa wɔ ààkabiyo-biyoak, wɔ goka é ne elii ne ne, ekee wɔ lii e ne soog. Ye kabe mengbaaz ɔɔ, nɔŋa be dáa bɔn-nyoog. ²Deenek, da wɔ é nɔɔ betɔa-boa dáa benyoog, mesyes dáa bekel bɔ, sa wɔ ààdi ne egeka esyem ne nɔɔ.

³É di'enek, da wɔ é gheekwyee-kwyee bekus e boa, yii wɔ di egu náá, be tok ne bot e kwyee be ɔ. ⁴Ye be náá, kus moma é ne bɔn neghu bedha ɔɔ, ye goka é náá, be sa mesa me di elyaal edum e koŋ e loɔ ne Zeeb e, pe daa bebyael bɔɔ, zenɔɔ bebhaa bɔɔ. Ye é deenek é be aabulal enem esa ee be nasa be e. Yenek é sa di enyɔpe é mis e Zeeb e. ⁵Tin, kus moma na tseetse di náá, nye é nyey emet, ààbe ne mot ekwyee nye ɔ, nye wa ebwaalel e le ne Zeeb. Deenek, nye ààkat edjaala mwoɔ ne pum étep ewaab náá, Zeeb kwyee nye. ⁶Ye kabe kus di egyee ne ekwosak e lyem'e ɔɔ, nye moo é nye eezegwye, ye nakoozodi náá, nye ne tsik. ⁷Bee sa wɔ di egoka ne elée ne bekus e boa, étep be needi ààbe ne embee mefulu e. ⁸Ye be náá, mot ààsa enem esa ne bot e mebyel me met ɔɔ, neghu bot é be ne benɔɔ di tɔ ndjaa wat ɔɔ, nye swonal é edum e koŋ e le ne Zeeb. É di'enek, nye epesa ebiyo dhaa-dhaŋak bot e di ààdum koŋ ne Zeeb ɔ.

⁹Étep din e kus moma neekwyalaa tɔ mekana me bekus, ye goka é náá, moma tak di ne membu tyee mekam-meten ne wat (60) kedhaa. Da nye é di

náá, nye nazodi é ne motom ngot. ¹⁰Nye di moma di náá, bot djas ne gu náá, nye é ne embée mesa ɔ: Nye naalyo bɔn be enyɔɔpe, ye é moma di emyaal náá, bedjɔŋ sulal pe ye ɔ, mot di egwyii bot e zedum koŋ ne Zeeb ɔ meko ɔ, mot di ekwyee bot di to edjel ɔ. Deenek, nye di mot esa membi me enem esa djas ɔ.

¹¹Tin, ye kabe mesyes me boa di bekus ɔɔ, sa wɔ ààkwyal min mɔɔ to mekana. Etee náá, é gheŋ gwyee eba é aabaasa be e, be waalum koŋ ne Klisto. ¹²Be sa deenek ɔɔ, be waabela ndje, etee náá, be nabe é ààdi sosoob ne sa be natuwal myoŋ ne mesoŋ ne ye e. ¹³É di'enek, dáa be moo ààkabe ne sa esa e, be kakeke é mendjaa ne mendjaa. Dáa eke mendjaa ne mendjaa di ààdjaala ne nɔɔ e, mesa mɔɔ aakadi é elii etep mbes-mbes di ààgwyák be e. ¹⁴Dum ne tep tak é, mam Pɔl di edje wɔ melyo mak: mesyes me boa di bekus ɔ goka é ne etɔ meba, da be é bya bɔn, be sa mesa to mendjaa me meba mɔɔ. Me ke deenek é ekaab náá, mot mebhuka mɔɔ ezekelii esonok mbes ko esu e loɔ. ¹⁵Me ke deenek é, etee náá, bedhiiti bekus e boa eezewo ze, tin, be kadu é Satan mot mekoŋ. ¹⁶Tin, ye be náá, moma di edum koŋ ne Zeeb e ne bekus e boa to mebyel me ɔɔ, ye goka é nyey nye emet kwyee be. Ye àànyɔ náá, etep binek djas zodi ko elo e bot e zeeɔa mendjaala. Sa deenek, etee náá, bot e zeeɔa mendjaala neekwyee bekus e boa di bɔɔ bemet ɔ.

Bepaa e zeeɔa mendjaala

¹⁷Bepaa di edjeed zeeɔa mendjaala enyɔɔpe ɔ, be goka é ne ebela duu edi é sok ebá, daŋ-daŋ e bot e di ewa lyem to mesa me melyo, ne bot e di egoola Mekpa e Zeeb ɔ. ¹⁸Etee náá, Ekwyala lee é náá: «Sa wɔ ààdiyal nuub ngombe é gheŋ nye di enyal bhum ble e*.» Ne náá: «Mot-mesa djas goka é ne ebela efute.»

¹⁹Tin, sa wɔ ààmyaal mepita me paa ngot aazepit mot pe daa lo e. Wɔ myaal é, ye be náá, bot ebá neghu bot elɛl e zepit nye pe daa lo ɔɔ*. ²⁰Ye be bot e di esa mesyem ɔɔ, liia ne nɔɔ é mis me bot djas, etee náá bedhiiti bot neegwak bwɔɔ. ²¹Me epedjaala ne nɔ é mis e Zeeb, ne é mis e Yezu Klisto, zenɔɔ é mis me efofop ee Zeeb naasée ɔ náá, wɔ looba ne esa djas me lee wɔ e, sa wɔ ààwa mbek pak bot, ààkwyeeɔ mot ngot dhaa ɔɔ. ²²Sa wɔ ààleesuu ekɛl mot membo etep edje nye di mesa to zeeɔa mendjaala. Sa wɔ ààni to mesyem me bot. Wɔ goka é wɔ baal nyel'ɔ deɛ.

²³Sa wɔ ààdede medii ne medii toto, ye nyo é náá, wɔ dede ba menyok me vin etep mɔ yɔ, dáa ye di náá ebé e mɔ yɔ tak ne dhek wɔ ngwysis e.

²⁴Mesyem me bedhiiti bot nyen é popoopwon, esok ne be ne péɛ be. Bela náá, pe daa bak bot, ye nyen é, ebhis. ²⁵Tin, tyee wat ne enem esa e bedhiiti bot, ye ne nyen popoopwon, ye kabe pe daa bak bot ɔɔ, ye ààleenyen.

Dáa bekwom e bot di egoka ne edi e

6 ¹Tin, ekwom e bot goka é ne ebee ekukuma bɔɔ e, dáa bot e di egoka ne duu é esonok djas e. Ye goka é be sa deenek etee náá, din e Zeeb ne melyo me mena di elyo é needi ààbyasela. ²Tin, ye be náá, be é ne ekukuma di edum koŋ ne Zeeb ɔɔ, sa be ààbyasal be etee náá, be ne benɔɔ é zeeɔa mendjaala me wat. Ye nyo é náá, be sa mesa me be di esa pe daa ekukuma

bɔɔ ɛ ɛnyɔɔpɛ, ɛtɛɛ nɔ́á, bɛ sa mɛsa ɛ pɛ daa bot ɛ di edum koŋ nɛ Zɛɛb ɔ. Yɛ ɛ bot ɛ Zɛɛb di ekwɛyɛl ɔ.

Embee mɛlyo nɛ tɛtɛ mɛvu

Gwaka sa wɔ di egoka nɛ ɛlyo, nɛ ɛlɛɛ nɔ́á bɛ sa ɛ. ³Bedhiiti bot ɛpɛlyo embee mɛlyo mɛ sis, di ààgoka nɛ yii Gheŋ'enaka Yezu Klisto ɛ. Bɛ ààlyo bot mɛlyo mɛ di eke lɔɔg wat nɛ edum ɛ koŋ ɛ lena nɛ Zɛɛb ɛ. ⁴Binɔk bot ɛ́, bot ɛgheɛa nyel, bɛ ààgu sonok. Kwyɛl mɛwɔ nɛ ɛsuu ɛ mɛso dum nɛ mɛkpa ɛ tɔ lɔɔ tɔɔɔ dɔ́a ɛbɛ́. Mɛwu, mɛwɔ, nɛ mɛlee zenɔɔ mbee esiiza dum nɛ bɔn-nyɛɛg dus ɛ tin. ⁵Bɛ nɛ kwyɛl ɛ ɛsuu ɛ mɛso mɛ di ààbɛ nɛ ɛsik ɛ pak'ɔɔ. Yɛ ɛ bot ɛ di nɔ́á, esiiza bɔɔ moo ɛ epila dɔ́a endjemet, bɛ ààgu ɛtsɛtɛsɛ. Egɛka bɔɔ ɛ nɔ́á, ɛdum ɛ koŋ nɛ Zɛɛb ɛ dhiiti mbi mɛpɛk mɛ ɛbɛla ekum.

⁶Nɛ tɛɛtɛsɛ, ɛdum ɛ koŋ nɛ Zɛɛb ɛ boo mɛvu, wɔ di ɛmyaala nɛ sa wɔ di nɛ yɛ ɔɔ. ⁷Eɛɛ nɔ́á, bis nabe ɛ ààzyɛ nɛ dhiiti sonok kɔ ɛko ɛ bɔs'ak, yɛ ɛ tyɛɛ wat nɛ ɛ sok bot aasik ɛ, bot aanàsik nɛ dhiiti sonok. ⁸É di'enek, mena dika nɛ sa dek nɛ ekaad ɔɔ, yɛ eedjala nɛ nɛna. ⁹Tin, bot ɛ di ɛsaa nɔ́á, bɛ di nɛ mɛvu ɔ, bɛ nɛ kwyɛ tɔ mɛbhowal. Bɛ ɛ tɔ laab dum nɛ embee mɛkwosak mɛ ewo di ɛsa nɔ́á, bot di tɔ mezuk nɛ ewo ɛ ze, nɛ ɛdul ɛ bot tɔ ɛsyɛɛ ɛ. ¹⁰Eɛɛ nɔ́á, kwyɛl ɛpata ɛ ɛsuk ɛ embee ɛtɛp djas. Bedhiiti bot ɛ nakwɛyɛl ɛsa deenɛk ɔ, bɛ moo mos ɛ bɛ ɛɛzewo ze ɛdum ɛ koŋ nɛ Zɛɛb. Tin, bɔɔ bɛmɛt ɛ saa nɔ́á, bɛ zuk.

Mɛlyo ɛ Pɔl pɛ daa Timote

¹¹Wɔy mot-mɛsa ɛ Zɛɛb, sa wɔ ààsa ɛtɛp binek. Saŋa ɛdi mot epiki, mot ɛgwakɛl nɛ Zɛɛb, tɔ ɛdum ɛ koŋ nɛ Zɛɛb, nɛ kwyɛl, nɛ ɛmaad ɛ lyɛm zenɔɔ ɛtɛla ɛ lyɛm. ¹²Duua tɛtɛ tuub ɛdum ɛ koŋ nɛ Zɛɛb, baala tsik na kɔm-kɔm, yii Zɛɛb nadjóo wɔ ɛtɛp tak ɛ, ɛ gheŋ wɔ natuud embee mɛkpa mɛ ɛdum ɛ koŋ ɛ lɔ nɛ Yezu Klisto ɛ mis mɛ bot ɛbuepɛ ɛ, ¹³nɛ ɛ mis ɛ Zɛɛb mot di ɛdje tsik nɛ bot djas ɔ, ɛ mis ɛ Yezu Klisto mot naleɛ bot embee mɛkpa mɛ tak ɛ mis mɛ Pɔɔs Pilat ɔ, mɛ lɛɛ wɔ ɛ nɔ́á: ¹⁴Looba nɛ metiŋ mɛ wɔ bela ɛ, sa yɛ ààpulel, baala yɛ ɛnyɔɔpɛ kɛkum dwoo Gheŋ'enaka Yezu Klisto aatuula ɛ. ¹⁵Tin, ɛtuula ɛ Klisto aadi ɛ ɛwala ɛ Zɛɛb nazekoobal ɛ.

Nyɛy ɛ di kɔ elo ɛ ekukuma djas,

nyɛy ɛdi ɛsuk ɛ mɛnyɔ,

Mekoozi mɛ bɛmekoozi, Gheŋ begheŋ.

¹⁶Nyɛ ɛmɛt ɛ tsik na kɔm-kɔm,

nyɛ ɛ tɔ mɛkas mɛ di nɔ́á, mot tok nɛ ghwyil ɛtiila pɛ daa lɛ ɛ.

Mot ngɔt kɔ bɔs dɔ́nɔ́á ààpabee nyɛ,

mot tok pɛ nɛ ghwyil ɛbee nyɛ.

Duu nɛ mɛbwala di nɛ nɛ kɔm-kɔm sii nɛ kɔm! AMɛN!

Mɛlyo dum nɛ bekum ɛ bot

¹⁷Deenɛk, lɛɛa nɛ bot ɛ di nɛ mɛvu kɔ ɛko ɛ bɔs'ak ɔ nɔ́á, sa bɛ ààdi bot ɛ ɛgheɛa nyel. Baalɛɛ nɛ nɔɔ nɔ́á, sa bɛ ààwa ɛbwaaalɛ ɛ lɔɔ tɔ mɛvu mɛ di ààbɔya ɛ. Tin, bɛ goka ɛ nɛ ewa ɛbwaaalɛ ɛ lɔɔ ɛ nɛ Zɛɛb, mot di ɛdje mena ɛsonok dhaa mɛbu ɔ, ɛtɛp mena needika tɔ mɛmyaala. ¹⁸Lɛɛa nɛ nɔɔ nɔ́á,

be sa enem esa, be goka é ne edi é bot e mevu to enem esa, ne elyem egek é bešo bɔɔ ghor, be di bot e egwyena. ¹⁹Be di esa deenek ɔɔ, be waaseeg tete mekwom, étep ebela tete tsik.

Melyo me mesik

²⁰Wɔy Timote, baala enyɔɔpe sa nadjɛaa wɔ e, kyeea embee melen di ààke sama ne edum e korɔ ne Zeeb e, sa wɔ ààsuu meso ne elen etsal be di eke náá, ye é etsetse e. ²¹Deenek, bædhiiti bot e nadu embee melyo ne elen etsal binek ɔ, be moo é be eezewo ze to edum e korɔ e lɔɔ ne Zeeb.

Tin, beta náá, enem ne embɛe Zeeb di ne nɔ.

Mekana e Pól yii Bhóoba nye nakwyal

Timote e

Eniel

Mekana me bhóoba nakyeedaa pe daa Timote e, ye nabe é elwomel e mesik e Pól mot-lwoma. Pól é é membok (2.9), ye nabe é bete ne bot naaliig nye kon (1.15; 4.10-16). Tin, nye nabe é nye eezegu náá, nye moo aagwye (4.6). Nye naamwana ne Timote mot nadi egyee ne ne to mesa o, mot nye nadi ekwyel dáa mɔn'e o.

Mekana mak kaada é tsik e Pól: mesa me yii mot-lwoma, melyo me, mezuk me ko esu e Mbée Bhaadal. Pól epedje melyo ne Timote. Nye epedje nye meghaaz náá, nye waaboma ne mezuk ko esu e mesa e Klisto nye di esa e (2.1-13). Bhii tak, nye epebaalee náá, nye goola Mekpa e Zeeb enyɔɔpe (2.14–4.15). Dum ne tep tak, Timote goka é ne ekaab é mewa, elum bot e mesyem kon, ebaɲa mefulu e Pól. Esok ne etep djas, nye goka é ne edi sosoob ne melyo me Pól ne yii bedhiiti belyoel ekeletye nalyo nye e.

Bhis eboo betyaases e Yezu aagwye é, bot e nadjila be é mesa me etyaases o, nabaazoke é dáa boɔ. Ye é deenek é, *be nabaal mekpa* me be nagwak ne belyoel boɔ e enyɔɔpe. Tin, be baagoka é ne elaa bemekana me na Dee. É gheɲ Pól nakwyal Timote bemekana e, é gheɲ tak, bemekana e Zeeb nadi é, yii Ebheɲ e na Mwa, neɲhu ba bedhiiti boɔ epes e bemekana me Ebheɲ e na Bes. Ekwyala bak djas é «ne boo metaɲ étép elyo bot etsɛtse, étép esa náá, bot myaal, étép ekoobal embee mesa moɔ, étép esa náá, mot di ne tsik epiki» (3.16).

Meswosel

1 ¹Ye é mam, Pól mot-lwoma e Yezu Klisto to ekwosak e Zeeb. Me é wak é étép egoola bin tsik. Ye é tsik e Zeeb dje mena ko esu egwakel e lena ne Yezu Klisto e.

²Me kwyal mekana mak é ne woɲ Timote mɔn'am me di ekwyel o: beta náá, enem ne embee, ne lyem ghoɲ, ne egwyem e Zeeb Seeg be ne Gheɲ'enaka Yezu Klisto di ne no.

Pól epebulal bhóɔ ne Zeeb ko esu e Timote

³Me epebulal bhóɔ ne Zeeb, mot me di esa mesa me ne lyem seɲ dáa bebhaa-b'am nasa e. Mwos ne pum é sok me di edjaala Zeeb e, me ne dyeebadjaala étép'o. ⁴Me epetaala meɲal mo, é di'enek, me é ne gwyes ebee wo, étép lyem'am neelwood ne memyaala. ⁵Me epebaataala doɔ ne edum e kon ne Zeeb, wo zedum ne lyem wat e. Ye é kɔko mbi edum e kon ne Zeeb yii naye

yɔ Loyis ne nyoog Enis nadi ne ye ε. Me eemyaal náá, kɔkɔ mbi edum ε koŋ elenek é tɔ lɔ.

Ezúk sama ne nam kɔ esu ε Mbée Bhaadal

⁶Ye é éteɓ tak ε me baadi eleε ne nɔ náá: sa náá, ekeε ε Zeεb nadje wɔ é sok me nakel wɔ membo ε di ne tsik. ⁷Eteε náá, Sisim Zeεb nadje mena ε, ye nabe é ààbe, eteε náá, mena needika bot ε bwoo, tin, Sisim dje mena é ghwyil, kwyel ne edil ε lyem.

⁸Sa wɔ ààdi ne sen egoola Mbée Bhaadal ε Gheɲ'enaka. Sa wɔ ààbaadi ne sen ne nam, mot di é membok kɔ esu ε le ɔ. Deenek, myaala ezúk sama ne nam éteɓ Mbée Bhaadal. Tin, dia ne ebwaalel ne ghwyil Zeεb di edje mena ε. ⁹Nyeɣ é natsik mena, ne esa náá, mena dika bot ε mbyak'ε. Ye nabe é ààbe kɔ esu ε enem esa bena, ye nabe é, kɔ esu ε egeka be met ne enem ne embee be met. Tin, Zeεb nadje mena enem ne embee binek ε, é ze ε Yezu Klisto, esok ne nye nekus bhwak. ¹⁰Tin, ekeε ε enem ne embee tak kazenyen mos é é etuula ε Metsik-bot menaka Yezu Klisto. Nyeɣ mot nakwak esyee ɔ, ye é dum ne Mbée Bhaadal ε nye natel mena tsik na kɔm-kɔm.

¹¹Zeεb naadje me mesa me edi mot-lwoma ne lyoel, éteɓ ekegoola Mbée Bhaadal. ¹²Kɔ esu ε tak ε, me di ebee mezuk me me di ezúk'aak. Me tok ne sen éteɓ tak, eteε náá, me ne gu mot me wa ebwaalel ε lam ne ne ɔ enyɔɔpe. Tin, me epemyaal náá, Zeεb é ne ghwyil ebaal sa nye nadje me ε kekum dwoo epée.

¹³Deenek, mekpa me etseetse wɔ nagwak ne nam ε, ye é mekpa me wɔ di goka ne eke ne ye tɔ tsik'ɔ ε. Tin, pyeta tɔ edum ε koŋ ne Zeεb, kwyela bot ne kwyel di edus pe daa Yezu Klisto ε. ¹⁴Deenek, baala mbée melyo djas naze-djeaa wɔ ne ghwyil Sisim na Dee di tɔ lena ε.

Esosoob ε Onezifɔɔd ne yii bot ε mebyel me

¹⁵Wɔ ne gu náá, bot ε kyee dik Azi djas naazekaab me, tɔ sama bot ε tak, ye nabe é ne Fizel be ne Eemozen. ¹⁶Beta náá, Gheɲ sa enem esa be ne bot ε mebyel ε Onezifɔɔd, eteε náá, nye naadyeebadje me meghaaz. Tin, nye nabe é ààgwak sen ne nam, mam mot membok. ¹⁷Deenek, dáa nye natuula tɔ ghaada Lɔm ε, nye naawa zii é esaɲ ε me, batakebela me. ¹⁸Tin, beta náá, Gheɲ sa náá, nye bela enem esa ε Zeεb ne dwoo epée. Wɔy emet ne baagu enyɔɔpe esa djas nye nasa ne nam pe kyee dik Eféez ε.

Melyo dum ne dáa mot di egoka ne edi mbée sodja ε Klisto ε

2 ¹Wɔy, mɔn'am, dia ne ghwyil tɔ enem ne embee ee di edus pe daa Yezu Klisto ε. ²Melyo me wɔ nadi egwak me egoola é mis me bete ne betyaases ε, deenek, lyoa ye ne betete bot, bot aadi ne ghwyil é baagoola lyo bedhiiti bot ɔ.

³Myaala mezuk sama ne nam dhatyee mbée sodja ε Yezu Klisto. ⁴Mot di náá, nye dinaa kuku esa mesa me esodja ɔ, nye kwyel náá, kukuma ye myaala ne ne ɔɔ, sa nye ààbaasa dhiiti mesa me sis. ⁵Ye é tyee wat ne mot di esa meboola me ewyis ε kaab ɔ. Nye aabela efute é, nye sa dáa metiɲ me meboola me tak di eleε ε. ⁶Mbeel mebhək di ezúk elyelepe é esa mesa me pyeeb'e ɔ, goka é ne edi mot meken aade edee nye nabe ε. ⁷Siiza enyɔɔpe sa me di eleε wɔ ε, deenek, Gheɲ é waasa náá, wɔ met eteɓ djas.

⁸ Taala Yezu Klisto, dha e Dhavid, mot nagom bhis esyee ɔ, dāa Mbɛ Bhaadal mɛ di egoola e di elɛɛ. ⁹ Ye é kɔ esu e Mbɛ Bhaadal'ak e mɛ di ezuk, kɔ esu e tak e mɛ di kɔla, dāa mot sa mbee etɛp e. Tin, Mekpa e Zɛɛb tok kɔla! ¹⁰ Étɛp tak é, mɛ di emaad etɛp djas kɔ esu e bot e Zɛɛb nazesée ɔ. Mɛ sa deenek é, etɛɛ náá, bot e Zɛɛb nazesée ɔ, neebela tsik ne duu na kɔm-kɔm di edus pɛ daa Yezu Klisto e. ¹¹ Ye é embee e mekpa mɛ etsetse:

«Mena gwyeka sama wat ne Klisto ɔ,
mena waadika ne tsik sama wat ne ne.

¹² Mena pyetka ɔ,
mena waakɛka sama ne ne.
Mena byenka nye ɔ,
nyey pɛ é, waabyen mena.

¹³ Mena di ààdika sosoob ɔ, nyey é aazodi é sosoob,
etɛɛ náá, nyey tok ne ghwyil eswonat mekpa mɛ nuub'e*»

Mot-mesa mɛ Zɛɛb di ekwyel ɔ

¹⁴ Baagheeleɛ etɛp bak ne bot, dula be melo é mis e Zɛɛb náá, sa be ààsuu meso kɔ esu e mekpa mɛ bot di elóo e. Esuu meso menek é ààval sa wat, mbi yenek sanj é esaab esisim e bot e di egwak ɔ. ¹⁵ Sanja náá, wɔ di piki é mis e Zɛɛb, dāa mot-mesa di ààbe ne sen é egoola Mbɛ Bhaadal etsetse enyɔɔpɛ e. ¹⁶ Kyeea embee melenj di ebyasal edum e kɔɲ ne Zɛɛb e, etɛɛ náá, bot e di esa deenek ɔ epebeka ne Zɛɛb. ¹⁷ Melyo mɔɔ epebel epuud dāa pyonj zeni egwyin e. Tin, ye é tyee wat ne Yimene ne Filetus, ¹⁸ be naazebeka ne etsetse. Bot binɔk eezepul edum e kɔɲ ne Zɛɛb bedhiiti bot nadi ne ye e, ne elyo bot náá, Zɛɛb naazegomal bot tɔ esyee.

¹⁹ Bela náá, epap nalyel-lyel ee Zɛɛb nasum e epepyet enyɔɔpɛ, mekpa mak é kwyala kɔ tak: «Gheɲ ne gu bɔn be*», tin, «Mot di eke náá, nye é mot é Gheɲ ɔ, nye goka é ne eliig kɔɲ ne ebiyo.»

²⁰ Tɔ boo ndjaa, ye é aanàkwaazodi esowa e loɔɔ ne yii eghwooz epata toto. Ye aabaadi é, ne yii di kpakaa ne le e, dɔɔ ne yii dyak. Bedhiiti kwomaa é étɛp mebyonj mɛ bot e ghoɲ, bedhiiti étɛp ebeaa melu djas. ²¹ Tin, mot e dis edhuud e embee etɛp binek djas ɔ, mot tak aadi é dāa esowa e ghoɲ di ebeaa dwoɔ mebyonj e. Nye eezeso nyel'e djas é mesa mɛ kukuma ye, é di'enek, nye moo é mbee mot, nye é ne ghwyil ekasa tete esesɛɛ.

²² Timote, kyeea embee egwyes e engbaaz, kɛa tɔ epiki, ne edum e kɔɲ ne Zɛɛb, ne kwyel, ne egwyem ne bot e di eduwal Gheɲ ne lyem wat ɔ. ²³ Tin, sa wɔ ààsuu meso dum ne etɛp di ààbe ne lo meso e, etɛɛ náá, wɔ ne gu náá, edjóo é mewɔ. ²⁴ É di'enek, mot-mesa e Gheɲ é ààgoka ne edi tɔ mewɔ. Nye goka é ne edi ne kwyel ne bot djas, ne ghwyil elyo bot, ne emaad e lyem. ²⁵ Ye goka é náá, nye lyo bot e meso tɔ metela, neghu Zɛɛb é ne ghwyil edje be ewala di náá, be waaswoola mefulu mɔɔ, da gu etsetse e. ²⁶ Deenek, be waabula tɔ embee mefulu mɔɔ, da be é dus é laab e dim mot mekɔɲ, mot nazewa be é membok étɛp be neesesa mesa mɛ ɔ.

Mezuk mɛ melu mɛ mesik

3 ¹ Gua enyɔɔpɛ náá, é melu mɛ mesik, ye aadi é ne melu mɛ di elyel e.
² Etɛɛ náá, bot aanàkagwyena, bot aakadi é ne elyem tɔp tɔ epata, bot

egheea nyel, bot e ebet, bot e waabyasal Zeeb, be aanàkaab bebyael bɔɔ, bot aanàkwaamyaal bot, be aanàduwal etep di náá, ye é dee e. ³Bot e tak aadi é, ààbe ne lyem kwyel, ààbe ne lyem ghoŋ, bot e mebhkel, bot e di ekwyel lyem ɔ, bot e di ne lyem kyet ɔ, bot e di ààkwyel enem esa ɔ. ⁴Bot e endumta, bot e di ebiyo mbes ɔ, bot e egheea nyel, be waakwyel menyɔ me etep e bɔs dhaa yii Zeeb. ⁵Bot binɔk sa é ekee náá, be epedum koŋ ne Zeeb, ghuna ye é bot e di ààmyaal ghwyil di tɔ edum e koŋ ne Zeeb e. É di'enek, dia etsetape ne mbi binɔk bot!

⁶Bedhiiti bot pak'ɔɔ é ne mefulu me eni tɔ mendjaa me bot, étep ekɔɔ boa di ààbe ne etsoŋ ɔ. Be sa deenek é, étep boa tak neegwak be. Boa tak é, boa di àànyɔ etiibal ɔ, boa e di tɔ tsik mesyem ɔ, be ne dyeebakwyel esa e tsik epuud di ekwyel e djas. ⁷Melu djas, boa tak e epesaa egu sonok, tin, be aanàkwaakogu etseetse. ⁸Ye é dáa bot tyee Zanes ne Zambes nadi ebyen lek e Moiz e, ye é deenek é bot binɔk di ebaabyen etseetse. Ye é bot e mbee mepek, edum e koŋ ne Zeeb tokape var sonok é mis mɔɔ. ⁹Tin, be tok ne ghwyil etɔ ne ye etsetape, etee náá, bot djas é waagu ewo bɔɔ, dáa yii Zanes ne Zambes.

Melyo me mesik

¹⁰Ye kabe wɔy Timote ɔɔ, wɔ be é wɔ eegwak melyo mam enyɔɔpe, wɔ eebee mefulu mam, mesa me me di ekwyel esa e, edum e koŋ e lam ne Zeeb, emaad e lyem'am, kwyel'am, ne zii'am, ¹¹wɔ eebee metiiga me be di etiig me e, dɔɔ ne mezuk mam. Wɔ ne gu etep djas me naboma ne ye pe ghaada Antios e, pe tɔ ghaada Ikonism ne pe tɔ ghaada Lisete e. Wɔ ne gu mezuk me me naboma ne ye e. Tin, Gheŋ nabe é, nye naapek me tɔ etep binek djas. ¹²Tseetse, mot djas di ekwyel edi sosoob ne Zeeb, tɔ egwakel ne Yezu Klisto ɔ, nye waatiigaa. ¹³Tin, bot e mbee lyem ne bot e etsal, be waatɔ sok tɔ embee mesa mɔɔ, be waakɔɔ besɔ bɔɔ. É di'enek, é mesik me tak, be é waakɔɔ menyel mɔɔ met. ¹⁴Ye kabe wɔy ɔɔ, baala medjek me wɔ nadjek e, myaala ye ne lyem wat. Wɔ ne gu belyoel e wɔ nadjek pe daa lɔɔ ɔ. ¹⁵Kana edhɔma bɔ, wɔ ne gu Ekwyala na Dee. Ye é ne ghwyil edje wɔ etsoŋ ee di edje mot tsik tɔ edum e koŋ ne Yezu Klisto e. ¹⁶Tɔ Ekwyala na Dee djas, ye é Zeeb e nadjek bot etsoŋ e ekwyel e ye. Ye é ne boo metan étep elyo bot etseetse, ne elyaal é mot edjak e le, ne ebulal é bot e nasa ebiyo ɔ é ze, dɔɔ ne elyaal e mot tsik Zeeb di ekwyel e. ¹⁷Ekwyala na Dee binek nakwyalaa é etee mot-mesa e Zeeb needi mot zedjala ne esa e mesa ɔ. Nye needi mot di náá, nye é ne ghwyil esa membi me enem esa djas ɔ.

Egoola Mbée Bhaadal

4 ¹Me epedjaala ne nɔ, é mis e Zeeb ne é mis e Yezu Klisto, mot aapée bot e di ne tsik, ne bot e zegwyel ɔ, me epedjaala ne nɔ kɔ esu e ebula e Yezu Klisto, ne kɔ esu e Eyoŋ e le: ²Wa zii tɔ egoola Mekpa e Zeeb, ye nakoozodi tɔ egwyem neghu tɔ etap. Lyaka bot, dula melɔ me bot e di esa ebiyo ɔ, dje be meghaaz, ne elyo be tɔ edil e lyem. ³Etee náá, ye aadi é ne ewala di náá, bot aanàbaakwyel egwak mbee melyo e. Tin, be waasa membi me mepek djas, étep esa esa ee mekwosak me elyem bɔɔ di ekwyel e. Be aadi é ne bete ne bambee belyoel e aadi elyo be etep ee elyem bɔɔ di ekwos egwak e. ⁴É di'enek, be waabyen egwak etseetse, étep edu e esesa e esua-esua. ⁵Ye kabe

wɔy ɔɔ, dila lyem sok bhwoob etep binek djas, maada lyem tɔ mezuk, wa zii é egoola Mbée Bhaadal, silela mesa me Zeeb dje wɔ ɛ.

⁶Ye kabe mam ɔɔ, ewala di náá, ghiya yam neesee dáa buwa ɛ eezedjala, ewala emwana ne bɔs'ak eezedjala. ⁷Me eeduu mbée tuub, me eekɛkum pe esik ɛ kaab me napat ɛ, me eebaal edum ɛ koŋ ɛ lam ne Zeeb. ⁸Nenak, efute epebwood me etee náá, me eekwak. Efute tak é kɔtɔ duu, ye é kɔtɔ mot epiki. Ye é nyey Gheŋ, mbée tetep ɛ kwaadje me ye é dwoo mepéɛa ɛ. Tin, nye aanàk-waadje mam emet, nye aadje é ɔɔ ne bot djas di egwaal ne lyem kwyel ewala ɛ nye aatuula ɛ.

Melyo me Pɔl pe daa Timote

⁹Tin, sa meghaaz etee náá, wɔ neelezeɛbela me. ¹⁰Dhemas naazekaab me, etee náá lyem'e é tɔ kwyel esa ɛ bɔs'ak. Nye eetɔ pe ghaada Tesalonik. Ye kabe Kelesɔn ɔɔ, nye eetɔ pe kyee dik Ghalasi. Tit naazetɔ ye pe ghaada Dhalmasi. ¹¹Luk nye emet é kalik bis ne ne. É sok wɔ aazyɛ ɛ, dha bi ne Malak. Etee náá, nye ne ghwyil ezekwyee me tɔ mesa me Zeeb. ¹²Me eelwom Tisik pe ghaada Efɛɛz. ¹³É sok wɔ aazyɛ ɛ, da wɔ é zye me ne ndjookuwa yam yii me nalik pe ghaada Toloas pe tɔ ndjan ɛ Kalpus ɛ. Tin, da wɔ é baanɔɔ me mekana mam, dan-dan ɛ mekana nasael ne eket e betit ɛ.

¹⁴Alekzandele, lulɛl eghwooz naadyeebasa me ɛbiyo. Tin, Gheŋ nye emet waadje nye efute e mesa me. ¹⁵Tin, wɔ goka é ne ɛbaadi ne etsoŋ ne ne, etee náá nye nabe é, nye dyeebabyen melyo me bis nadi elyo ɛ.

¹⁶Tin, mot ngɔt nabe é ààkem me, é sok me nadi etanjal tanjal yam yii meken ɛ, bot djas nakaab me. Beta náá, Zeeb nàlaa syem tak kɔ lɔɔ. ¹⁷Tin, Gheŋ naakwyee me, nye naadje me meghaaz! Wɔ gwaa, me zegoola Mbée Bhaadal ye pe daa bot djas di ààbe tɔ mbyak eYuda ɔ. Gheŋ naapek me tɔ nuub ghee. ¹⁸Deenek, Gheŋ é waabaapek me tɔ embee etep djas. Tin, nye waatsik me, étep nye neeniigal me tɔ ɛyɔŋ ɛ le di tɔ gwoo ɛ. Beta náá, duu di ne ne kɔm-kɔm sii ne kɔm! AMEN!

Meswosel me mesik

¹⁹Da wɔ é swos Pilisil be ne Akilas ɔɔ ne bot ɛ mebyel ɛ Onezifɔɔd. ²⁰Eela-sete eelik pe ghaada Koolet. Tin, me eelik Tolofim pe ghaada Mile, etee náá, nyel nadi ekpaa nye. ²¹Deenek, sa meghaaz wɔ kum, esok ne mbu bebhi ne kan. Ebulus, Pudɔɔ, Linus, Koloodya ne bedhiiti bɔn-nyoog, be eswos wɔ.

²²Beta náá, Gheŋ di ne nɔ! Beta náá enem ne embee e Zeeb di ne nen!

Mekana e Pɔl nakwyal

Tit e

Eniel

Tit nabe é mot nadi egyee be ne Pɔl é esa mesa ɔ. Tin, é sok Pɔl nakwyal Tit mekana e, Tit nabe é ndjeedel bot e zɛɛga mendjaala ghola Kelet.

Tɔ mekana me tak, Pɔl nadi elyo Tit dɔ́a zɛɛga mendjaala di egoka ne edjeɛdaa e (1.5-16). Nye eedje nye melyo dum ne kwyel bot e zɛɛga mendjaala di egoka ne edi ne ye pak'ɔɔ e: Betɔa-bot (2.2), betɔa-boa (2.3), mesyes (2.4-5), mengbaaz (2.6-8), ne ekwom (2.9-10). Pɔl epekaada náá, Yezu Klisto é mot naka nyel'e buwa, étɛp edis bot e bɔs tɔ ebiyo ɔ (3.4-7): Tsik na bes yii ekeletye é kɔ esu e tak.

Beeka metyek me mekana e Tit é: Meswosel (1.1-4), Melyo me Pɔl di elyo Tit dum ne bot e be ne benɔɔ di esa mesa e Zɛɛb ɔ (1.5-16), kɔ esu e bot e zedum koŋ ne Zɛɛb ɔ (2.1; 3.11), Melyo me mesik (3.12-15).

Meswosel

1 ¹Ye é mam Pɔl, mot-mesa e Zɛɛb, mot-lwoma e Yezu Klisto. Zɛɛb nalwom me é, étɛp me neesa náá, bot e nye nasée ɔ dum koŋ ne ne, ne ebaasa náá, be gu etsetse étɛp be neewa zii edu e etɛp e Zɛɛb. ²Étɛp be needi ne ebwaalel e tsik na kɔm-kɔm. Zɛɛb mot di ààkɔɔ bot ɔ, nabe é nye naaloozekɛk mena tsik tak, esok ne bɔs ne kusel. ³É gheŋ ewala e Zɛɛb Metsik-bot menaka nalee e nadjala e, wɔ gwaa, nye zetel mekpa me. Nye naadje me mekpa menek, ne elwom e me náá, me goola ye ne bot. ⁴Tit, tete mɔn'am tɔ edum e koŋ ne Zɛɛb mena di ne ye sama e, me kwyal é wɔy mekana mak: Beta náá enem ne embɛɛ, ne egwyem e Zɛɛb Sɛɛg, ne yii Yezu Klisto Metsik-bot menaka di ne nɔ.

Mefulu me bepaa

⁵Tin, ye be náá me naalik wɔ kɔ ghaada Kelet ɔɔ, ye nabe é etɛɛ náá, wɔ neesilal esa esa djas nalik ààsaɛl e. Da wɔ é sée bepaa, wɔ é dil be étɛp be needjeɛd zɛɛga mendjaala tɔ eghaada djas, dɔ́a me nalee wɔ e. ⁶Tin, mot di paa ɔ goka é ne edi é mot di ààbe ne embee mefulu ɔ. Nye goka é ne edi é ne moma ngɔt, bɔn be goka é ne edum ekoŋ ne Zɛɛb, sa bɔn binɔk ààdi bot e mezo, ye nyo é náá, be kaab bebyael bɔɔ. ⁷Deenek, mot di edjeɛd zɛɛga mendjaala ɔ, dɔ́a ye di náá, nye é mot-mesa e Zɛɛb e, nye goka é ne edi é mot di ààbe ne embee mefulu ɔ. Sa nye ààdi mot egheɛ nyel, sa nye ààdi mot di ebiyo mbes ɔ, sa nye ààdi mot elangi, sa nye ààdi mot ebhooba, sa nye ààdi

mot di ekwyel ebela efute tɔ embee mesa ɔ. ⁸Tin, nye goka é ne edi é mot di emyaal náá, bot sulal pɛ ye ɔ, mot enem esa, mot di esiiza enyɔɔpɛ ɔ, mot epiki, mot edɛɛ, mot edil e lyem. ⁹Sa nye ààbeka ne tete Mɛkpa e Zeeb dǎa nye nalyoaa é, éteɔ edje mɛghaaz ne bot é ze tete mɛlyo, da lyaal ne bot e di ewa zyaala ɔ náá, be eekɔɔ lɛɲ.

Bot e di egoola embee mɛlyo ɔ

¹⁰Tin, ye é ne mbula bot tɔ bot e zeni beka ɔ, di náá be ààlooba ne etseetse ɔ. Ye é bot e di ekɔɔ bɔn-nyɛɛg bɔɔ ɔ ne elii etɛp bes ɔ. ¹¹Ye nyo é, wɔ diyal be enuub. Etɛɛ náá, be epɛpul mɛbyel djas ne embee mɛlyo mɛ be di dje e, éteɔ egwaal efute yii di edje sen e. ¹²Tin, ngɔt tɔ bengooel e mɛkpa mɔɔ met naalɛ náá: «Bot e ghaada Kelet é bot e etsal, betit e menyan, betsak-bel e bot, bot e di ekwyel dek dhaa tye ɔ.» ¹³Deenek, sa ngooel-mɛkpa menɔk nalɛ é, yenek nabe é etseetse. Bhema mbi binɔk bot elyelepe etɛɛ náá, edum e kɔɲ e lɔɔ needi piki. ¹⁴Tin, ye tok enyɔɔpɛ náá, be gwak etɛp e esua-esua e bot e mbyak eYuda, nɛghu metiɲ mɛ bot e bɔs di edis bot kɔ ze etseetse ɔ. ¹⁵Deenek, etɛp djas é dɛɛ ne bot e di dɛɛ ɔ. Tin, ye tok ne dhiiti sonok di dɛɛ pɛ daa bot e di ne edhuud ɔ, bot e di ààdum kɔɲ ne Zeeb ɔ. Deenek, metselal mɔɔ ne esiiza bɔɔ moo é ne edhuud. ¹⁶É di'enek, be epeke náá, be ne gu Zeeb, ghuna mesa mɔɔ epetel náá, be naazebyen Zeeb. Tin, be é bot e di ebyenaa ɔ, be é bot e di kus eghuub ɔ, be é bot e di ààbe ne ghwyil esa sa ngɔt yii enem ɔ.

Betɔa-bot, mengbaaz ne ekwom

2 ¹Ye kabe wɔy ɔɔ, djea mɛlyo mɛ etseetse di egoka ne elyoaa e. ²Betɔa-bot goka é ne edi é, bot e di ààbe bot e elangi ɔ, be goka é ne edi é, bot e duu, bot e etsoɲ, bot e di bot e epiki tɔ tete edum e kɔɲ ne Zeeb ɔ, bot e di ne kwyel ɔ, bot e di ne etela lyem ɔ.

³Tyee wat, lɛɛa ne betɔa-boa, be goka ne edi é ne embee mɛfulu dǎa bot e edɛɛ. Sa be ààdi bot e ebyak e bot, sa be ààdi ekwom e menyok, be goka é ne edje bot e embee mɛlyo. ⁴Be lyaal mesyes mɛ boa náá, be kwyel botom bɔɔ ne bɔn bɔɔ. ⁵Be di ne etsoɲ, sa be ààdi tɔ embee mɛkwosak mɛ menyel, be sa mesa mɛ mendjaa mɛ mɛba mɔɔ enyɔɔpɛ, be di ne kwyel ne looba ne botom bɔɔ. Deenek, etɛɛ náá bot needi ààlɔo embee mɛkpa dum ne Mɛkpa e Zeeb.

⁶Tyee wat, djea mɛghaaz ne mengbaaz, be di ne etsoɲ. ⁷Tin, wɔy ɛmet goka é ne edi dhatyee geka tɔ enem esa é mis mɛ bot. Ye be náá, wɔ epɛlyo bot ɔɔ, lyoa be ne lyem wat, mɛkpa mɛ di egoka e. ⁸Saɲa náá, mɛkpa mɔ di dɛɛ, yii bot di ààsa meso ne ye e, etɛɛ náá, bot e mɛbhuka mɔ neegwyɛ ne sen, be needi ààbe ne embee mɛkpa mɛ elɔo mena.

⁹Ye kabe ekwom ɔɔ, be goka é ne elooba ne ekukuma bɔɔ ne etɛp djas, be saa náá, be di bɛmbɛɛ bot é mis mɔɔ. Sa be ààwa meso ne etɛp ekukuma bɔɔ di elii e. ¹⁰Tin, sa be ààsa djii, be goka é ne elyaal náá, be é bɛmbɛɛ bot e bot di egoka ne ewa ebwaalel ɔ, éteɔ edje duu ne mɛlyo mɛ Zeeb mot di Metsik-bot mena ɔ.

Bhwood ebula e Yezu Klisto

¹¹Etɛɛ náá, Zeeb naatel enem ne embee be, dǎa ɛsuk e tsik éteɔ bot djas. ¹²Ye lyo mena é náá, mena katka esa embee mɛfulu, sa mena ààdu egwyɛs

e esa e bɔs, étep mena needi tɔ mbɛɛ tsik kɔ eko ε bɔs'ak, tɔ etsoŋ, tɔ epiki ne esosoob ne Zɛɛb. ¹³Ye é deenek é mena aadi ebwood mbɛɛ dwoɔ tak ne ebwaalel. Dwoɔ lɛɛg, boo Zɛɛb'enaka, Yezu Klisto Metsik-bot mena, nye waa-tuula tɔ duma. ¹⁴Tin, nye naazeka nyel'e buwa kɔ esu ε lena, étep edis ε mena si bhel esyem, étep bot needi bot ε mbyak'e emet na dɛɛ, étep ewa lyem tɔ esa embɛɛ esesɛɛ. ¹⁵Étep tak ε di náá, wɔ goka é ne elyo, étep edje meghaaz ne edul ε be melɔ ne ghwyil djas. Tin, sa mot àabyasal wɔ!

Dáa bɔn ε Zɛɛb di egoka ne eke ε

3 ¹Gheelelɛɛ ne bot ε zedum koŋ ne Zɛɛb ɔ náá, be goka é ne elooaba ne bemekoozi, ne ekukuma. Da be é di ghwyɛ étep esa embɛɛ mesa. ²Sa be àadi bot ε mebhkel, sa be àabiyo mbes, be di bot ε di eduula pak bot étep ebulal kwyɛl ɔ, be goka é ne elyaal é mis me bot djas é náá, be é bot ε metela. ³Etɛɛ náá, é gheŋ sok, bisɔ pe nabaadi é ààbe ne metselal, bot ε di ààlooba ne Zɛɛb ɔ, bot ε nazewo ze ɔ. Bis nabaadi é ekwom e membi me mekwosak djas, ne esa ee di edje djoŋ é mis ε. Bis nadi é tɔ embɛɛ esesɛɛ ne embɛɛ egwyɛs, bot ε mbɛɛ lyem, ebhinel pak'es. ⁴Tin, é sok Zɛɛb Metsik-bot yenaka natel bot djas enem esa be, ne elyaal kwyɛl'e ε,

⁵nye naatsik mena. Nye ààpatsik mena etɛɛ náá, mena naasaka esa di náá, ye é piki ε,
deenek, ye nabe é, etɛɛ náá, nyɛy, nye emet naagek mena ghonj.
Nye natsik mena é, ne medii me eduwa Zɛɛb mena naduwaka é ebyel ε
na bes ε,
ne Sisim na Dɛɛ ε di edje tsik na bes ε.

⁶Etɛɛ náá, Zɛɛb naadjɛ mena Sisim na Dɛɛ ebuepe,
kɔ lo ε Yezu Klisto Metsik-bot menaka,

⁷é di'enek, kɔ esu ε enem ne embɛɛ be, nye eesa náá, mena dika bot ε
epiki é mis me.

Nye eesa náá, mena belaka ekɛɛ ε tsik na kɔm-kɔm yii bot di ebwaal ε.

⁸Tin, mekpa mak ε, mekpa me etsetse. Me kwyɛl é náá, wɔ lɛɛ ye popoo-pwon, etɛɛ náá, bot ε zewa edum ε koŋ ε lɔɔ ne Zɛɛb ɔ neewa lyem tɔ esa enem esa. Ye é enyɔpe ne metan náá, bot djas goka é ne esa ye. ⁹Tin, kyeeka etep bak: esuu ε meso me etep di ààbe ne lo ε, elan ε dhaad mebyel, mɛwɔ, esuu ε meso dum ne etsi, etɛɛ náá, etɛp binek djas é yii toto, ye ààval sonok. ¹⁰Mot ε di ezye ne mefulu me ebek ε bot ɔɔ, dula nye melɔ. Nye baabasal ɔɔ, wɔ baalii ne ne, tin, nye di àagwak ɔɔ, wyisela nye tɔ zɛɛga. ¹¹Gua náá, kɔkɔ mbi binɔk bot eezewo ze, nye du esa mesyem ɔɔ, nye epewa nyel'e met é feŋ.

Meswosel ne melyo me mesik

¹²É sok me aadhis wɔ Aatemas neghu Tisik ε, sa meghaaz me ezye, zɛbela me kɔ Nikopolis, etɛɛ náá, me eemyam náá, me aadhaa mbu egwyiyo penek. ¹³Tin, sa náá, wɔ dje Zenas mot ghem-taŋal be ne Apolɔs esa di egoka étep mɛndjoŋ mɔɔ ε, etɛɛ náá, be needi ààsaa sa wat. ¹⁴Ye nyo é náá, bedhiiti bot bina wa lyem elyɛlɛpe tɔ embɛɛ mesa, étep ekwyɛe bot ε di ghal-ghal tɔ esɛɛga ɔ. Tin, be di esesa deenek ɔɔ, bot aadi é bot ε di edje embɛɛ bhum ɔ. ¹⁵Deenek, bot ε bis ne bɛnɔɔ di wak djas ɔ, be eeswos wɔ. Swosa bot ε di sama ne nena tɔ edum ε koŋ ne Zɛɛb ɔ. Beta náá, enem ne embɛɛ di ne biyo djas!

Mekana e Pɔl nakwyal

Filemɔŋ e

Eniel

Filemɔ nabe é mɔɔ sɔ e Pɔl mot-lwoma. Ye é Pɔl e nagoola nye Mbɛɛ Bhaadal, tin, nye é boodi keletye. Filemɔ nabe é mot ekum, nye nabaadi é ne ekwom e bot. Onezim nabe é ngɔt tɔ ekwom e Filemɔ. Tin, nye naakaab kukuma ye, wɔ gwaa, nye keboma ne Pɔl pɛ nye nadi tɔ membok e. É di'enek, Onezim tak nabe é nye moo ye keletye. Deenek, Pɔl naazeswaal Onezim pɛ daa Filemɔ kukuma ye ne etom e mekana. Filemɔ aakomyaal Onezim pɛ ye tin dǎa?

Mekana me Pɔl nakyeed pɛ daa Filemɔ e nabaadi é yii bot e zɛɛga mendjaala yii be nadi esɛɛga tɔ ndjaŋ'e e (ɛlaŋel ebá 2). Mekana me tak lii é tɛp di egwyák bot e zɛɛga mendjaala djas ɔ.

É gheŋ yenek, ekum e kyee dik Lɔm djas nadyeebadus é tɔ mesa me ekwom e bot. Tin, metaŋ me ekwom e bot nazobaadi é djala ne metaŋ me benakuma dik Lɔm. Ekwom e tak nadi esesa é membi me mesa djas, tsik'ɔɔ djas nabaadi é é membo me ekukuma bɔɔ. Tin, kwom ngɔt e kaab ɔɔ, nye goka é ne waaa é feŋ elyelepe di ne ghwyil esa náá, nye gwyɛ e.

Tɔ mekana me nye nakwyal e, Pɔl nawaab ne Filemɔ é náá, nye myaal Onezim ne mbɛɛ lyem dǎa mɔn-nyɛɛg keletye. Eteɛ náá, *kwom mot ne kukuma ye, bɔɔ djas é bɔn-nyɛɛg tɔ edum e koŋ ne Yezu Klisto*. É di'enek, Pɔl nabe é ààbe Filemɔ ne bhel tin, nye nakwyɛl é náá, Filemɔ sa dǎa nye di ekwos e.

Ekeletye meken, é yɔbo gheŋ, be nabe é ààbe ne ghwyil eswoola di ekwom bɔɔ da be é di bot e di peka ɔ. Tin, edum e koŋ ne Yezu Klisto e di swoola mbɛɛ tsik tɔ etɛp e bhwak. Melyo me kwyl é ne ghwyil eswoola tsik mot tɔ ɔɔ, baaswoola dɔɔ ne tsik medhuu me bot.

Meswosel

¹Ye é mam Pɔl, mot membok kɔ esu e mesa me me di esa éteɛp e Yezu Klisto e. Bis ne Timote mɔn-nyaag'am é kwyl mekana mak. Bis kwyl mekana mak é éteɛp'ɔ, wɔy Filemɔ mɔn-nyɛɛg'es, bis dyeebakwyɛl ebuepe tɔ mesa me Zɛɛb ɔ. ²Bis kwyl é bot e zɛɛga mendjaala me di esael tɔ ndjaŋ'ɔ yenek, zenɔɔ kel'ena Apiya, be ne mɔn-nyɛɛg'ena Aatsipe, mot bis ne benɔɔ di eduu tuub wat ɔ. ³Beta náá, bi bela mbɛɛ bhwoob ne egwyem é mis e Zɛɛb Sɛɛg'enaka ne Gheŋ Yezu Klisto.

Kwyl ne edum e koŋ ne Zɛɛb e Filemɔ

⁴É sok djas me di edjaala Zɛɛb e, wɔy Filemɔ, me ne djaala éteɛp'ɔ, bhii tak, me epebulal bhɔɔ ne Zɛɛb kɔ esu e lɔ, ⁵eteɛ náá, me epegwak menduk me edum

ε κοη ε λο νε Gheη Yezu, zenɔ lyem kwyel wɔ di ne ye ne bot ε zedum κοη ne Zeeb ɔ. ⁶Me waab ne Zeeb nάά, edum ε κοη ne Zeeb di ewa egwakel pak'ena ε, nyen tɔ tsik'ɔ. Eteε nάά, wɔ neegu enyɔɔpe embεε esa djas bis di ne ye, tɔ tsik'es ne Klisto ε. ⁷Mɔn-nyεεg, mekwyela mɔ eedje me memyaala ne meghaaz εbuepe etεε nάά, wɔ eedyeebadje ghwyil ne ekwyee bot ε di edum κοη ne Zeeb ɔ.

Gwyes Pɔl naadi ne ye dum ne Onezim ε

⁸Me ε ne sa wat di nάά, me epekwyel ewaab ne nɔ ε: Dάa ye di nάά, me ε tɔ egwakel ne Klisto ε, me ε ne ghwyil εlwom wɔ, wɔ sa, sa me di ekwyel nάά, wɔ sa ε. ⁹Tin, ko esu ε mekwyela me mena di ne ye ε, me kwyel ε ewaab ze ne nɔ, mam Pɔl, tɔa-mot, baazebela nάά, me ε kɔɔla ε membok ko esu ε din ε Yezu Klisto. ¹⁰Me eemet wɔ εboη ko esu ε Onezim, mot di mɔn'am ko esu ε edum ε κοη tɔ ndjaa membok wak ɔ. ¹¹Ε gheη sok, nye nabe ε ààbe varη mot ε mis mɔ. Deenek, ε dwoo pan mos'ak nye moo ε ne boo metarη dum ne ekwyee ε nye di ekwyee wɔy ne mam ε.

¹²Nenak yak, me epeswaal wɔ nwyak, wɔ goka ε, wɔ bee nye dάa dhiiti kyee nyel'am wat. ¹³Me nakwyel ε nάά, nye lik wak ε ngwoob'am εtep nye neekwyee-kwyee me ε di yɔ pe pak me di tɔ membok ko esu ε Mbεε Bhaadal-'aak. ¹⁴Tin, me nabe ààkwyel esa dhiiti sonok ààpookodji wɔ. Me nadi ekaab ε, ye ε zekedi tyee nάά, enem esa ee wɔ aasa ε, di yii bhel. Eteε nάά, mot goka ε ne esa enem esa ε ne lyem'e met.

¹⁵Ye ε ne ghwyil edi nάά, Onezim nadus wɔ ε membo ε, εtep ba ewala batsa, etεε nάά, nye bula ɔ, nye kabula ε, bula wat na kɔm-kɔm. ¹⁶Eteε nάά, kana dwoo pan mos'ak, wɔ aanàkabaabee nye dάa kwom'ɔ. Beεa nye ne metarη dhaa kwom, etεε nάά, nye moo ε mɔn-nyεεg'ena, mot mena di ekwyel εbuepe ɔ. Nye ε ne boo metarη ε mis mam ne ε mis mɔ. Tin, ye goka ε nάά, nye di ne boo metarη ε mis mɔ dhaa-dharηak mam, etεε nάά, nye ε kwom'ɔ, nye ε pe ε mɔn-nyoog tɔ edum ε κοη ne Gheη.

¹⁷Ye be nάά, wɔ epeduwal me dάa sɔ'ɔ ɔ, nɔηa nye dάa wɔ di ezye ne ebee me ε. ¹⁸Ye be nάά, nye naasa wɔ ebiyo ɔ, neghu nye naakola wɔ dhiiti sonok ɔ, kela tep tak ko lo'am. Me waatuud wɔ ye ε mam εmet. ¹⁹Ye ε mam Pɔl, Me kwyal mekana mak ε ne mbo'am met. Ε tep tak ε me di elεε nάά: mam Pɔl, me waatuud wɔ esa ee nye nakola pe daa lo ε. Wɔ ààdjak nάά, boo kola wɔ di ne ye ne nam mos ε, ye ε tsik wɔ di ne ye yenek. ²⁰Ye ε deenek, mɔn-nyεεg, me eekwyit wɔ meboη si, sa sa me waab ne nɔ ε, ko esu ε mekwyela me mena di ne ye ne din ε Gheη ε. Me kwyel ε wɔ sa nάά, lyem'am di tɔ ghwyil ne din ε Klisto.

²¹Ε gheη me di ekwyal wɔ mekana mak ε, lyem'am ε ne εmyaal ne εbwaalel nάά, wɔ aasa sa me waab ne ne ɔ. Me ne gu nάά, wɔ aasa dhaa-dharηak yii me ke nάά, wɔ sa ε. ²²Ε di'enek wat, koobela me dheη etεε nάά, εbwaalel ε lam ε nάά, ko esu ε mendjaala me bi di edjaala εtep'am ε, me waabulelaa ε membo men.

Meswosel me mesik

²³Epafalas, mot bis ne ne di ε membok εtep din ε Yezu Klisto ɔ, nye eeswos wɔ, ²⁴zenɔ Malak, Aalistaalak, Dhemas ne Luk, bot ε bis ne benɔ di esa mesa ε di wat ɔ.

²⁵Betka nάά, enem ne embεε Gheη Yezu Klisto di tɔ esisim bin!

Mekana me Bot e

Ebele

Eniel

Yak é mekana me nakwyalaa étep eYuda nadi edu Klisto ɔ. Mot nakwyal ye ɔ, nye ààguua, sa di tseetse tɔ tak é náá, mot nakwyal ye ɔ ne gu Ekwyalaa enyɔɔpe, etee náá, ye é dum ne Ekwyalaa binek e nye di elyaal etseetse etep ee nye di ekaada tɔ mekana mak e.

Ekeletye meken naadyeebatiigaa, metiiga me tak nadi epus náá, be kesɔ-sɔwa. Étep tak e, be nakwyal mekana mak, étep be neeppet, ààbula bhis.

É gheɲ bebhhaab, Zeeb naagwakel be ne bot e mbyak eYuda. Nye naalee ne nɔɔ náá, mot e syem ɔɔ, be go tit étep buwa, deenek e, Zeeb aapel mesyem me. Tin, mekana mak lee é náá, ebheɲ e na bes Zeeb sa ne bot e di edum koɲ ne mɔn'e ɔ, ye é Yezu é di mɔɔ bhata e Zeeb nakaaa buwa, kɔ esu e mesyem me bot djas e. Bot djas di edum koɲ ne ne ɔ, be tokape ne gwyes ebaaka buwa betit étep mesyem mɔɔ. Deenek, ebheɲ e na bes eedhaa yii na mwa. Etee náá, sa Yezu Klisto nasa ne bot e, ye eedhaa yii efofop, ye é Moiiiz, ne Aalɔn zenɔɔ ye Zozue nasa e.

Metsek me mekana mak é dáak:

Mɔn e Zeeb é boo kuma mot (1.1-3);

Yezu eedhaa efofop (1.4-2.18);

Yezu eedhaa Moiiiz ne Zozue (3.1-4.13);

Yezu é boo ghaa-Zeeb (4.14-7.28);

Yezu zye é ne ebheɲ e di edhaa yii na mwa e (8.1-9.22);

buwa Yezu é ngɔt, ye é buwa mesik (9.23-10.31);

bedhiiti eboo bot e nadi edum koɲ ne Zeeb sok ɔ (11.1-40);

djhoobaɲaka Yezu (12.1-13.19);

mekpa me mesik ne meswosel (13.20-25).

Zeeb nalii é tɔ nuub Mɔn'e

1 ¹É gheɲ na mwa, Zeeb naalii ne bebhhaab'enaka esok ne esok. Nye naalii ne nɔɔ ne membi me mezel djas tɔ enuub bengoolle e Mekpa e Zeeb, ²tin, é melu me mesik mena dika mos'aak, nye kalii ne nena é tɔ nuub Mɔn'e. Ye é nyey e di mot aalik ne esa djas ɔ, dum ne ne é Zeeb nakus gwoo ne bɔs*. ³Ye é Mɔn tak e di mekas me duma e Zeeb. Ye é nyey e di elyaal dáa Zeeb di e. Nye é di epyet esonok djas ne ghwyil mekpa me nuub'e. Bhii nye nasilal edis e bot

* 1.2 Zaɲ 1.3

edhuud e mesyem mɔɔ ɛ, nye naazenɔɔ nyel disi pɛ tɔ gwoo, pɛ mbɔ eghɛɲ ɛ Zɛɛb na-ghaa mɛbwala*. ⁴Zɛɛb naasa náá, Mɔn'ɛ di kɔ elo e efofop. Etɛɛ náá, nye naadjɛ nye boo din ɛ mɛbwala dhaa yii efofop.

Mɔn ɛ Zɛɛb ɛ kɔ elo e efofop

⁵Ye ɛ tɛɛtɛ náá, Zɛɛb dinaa ààpake nɛ dhiiti fofop'ɛ ngɔt náá:

«Ye ɛ wɔy ɛ di Mɔn'am, kana dwoo pan mos'ak,
mɛ ɛ Soog*.»

Tin, nye ààpakoke-keak nɛ dhiiti fofop náá:

«Mɛ waaboodi nɛ nɛ ɛ Sɛɛg,
nye aadi nɛ nam ɛ Mɔn*.»

⁶Tin, ɛ sok Zɛɛb nadhis Mɔn mɛgwyak mɛ kɔ bɔs ɛ, nye nabe ɛ, nye naake náá:

«Efofop ɛ Zɛɛb djas goka ɛ nɛ ɛduwal ɛ nye*!»

⁷Dum nɛ efofop, ye nabe ɛ Zɛɛb naake náá:

«Zɛɛb eesa náá, efofop bɛ di tyee epup.
Tin, nye naasa náá, bot ɛ mesa mɛ di tyee ngel du*.»

⁸Tin, dum nɛ Mɔn, nye naake náá:

«Zɛɛb, bóó mɛkoozi mɔ ɛ kɔm-kɔm sii nɛ kɔm.
Deenek, ye ɛ ɛke tɔ epiki ɛ wɔ di edjɛd ɛyɔɲ ɛ lɔ.

⁹Wɔ kwyɛl ɛ epiki, da wɔ ɛ bhina ɛbiyo,
dum nɛ tɛp tak ɛ, Zɛɛb Sɛɛg, Zɛɛb'ɔ natɔ wɔ ɛtɛp wɔ di mot-mesa mɛ.
Nye naso wɔ mul mɛ ebota kɔ lo ɛ ɛtɛp tak,
tɔ sama bɔn-nyoog djas, ye ɛ wɔy ɛ nye nasée*.»

¹⁰Zɛɛb naabaake náá:

«É meken tɔɔɔ, ye ɛ wɔy Ghɛɲ ɛ nakus bɔs,
dɔɔ nɛ wɔy ɛ nasa gwoo nɛ mɛmbɔ mɔ met.

¹¹Esonok binek djas aadi ɛ nɛ ɛsik,
ye ɛ kabe wɔy ɔ, wɔy aadi ɛ kɔm-kɔm.
Gwoo nɛ bɔs ɛ waapulel dɔ́a ekaad.

¹²Wɔ waabwaada bɛ dɔ́a bɛ di ebwaada kaad ɛ,
deenek, wɔ waakaswoola bɛ ɛ dɔ́a bot di eswoola ekaad ɛ nyel ɛ.
Ye kabe wɔy ɔɔ, wɔy ààswoola, tsik'ɔ tok nɛ ɛsik*.»

¹³Zɛɛb nabe ɛ ààke nɛ dhiiti fofop'ɛ ngɔt náá:

«Da disi pɛ kyee mbɔ eghɛɲ bam,
kekum dwoo mɛ aasa náá, bot ɛ mɛbhuka mɔ di dɔ́a poba wɔ di ekɛl
mɛbɔ mɔ kɔ tak ɛ*.»

¹⁴Efofop ɛ beze? Bɛ tok ɛsisim di esa mesa mɛ Zɛɛb ɔ? Zɛɛb lwom bɛ ɛ, ɛtɛp bɛ neegheekwyee-kwyee bot aabela tsik na kɔm-kɔm ɔ.

Tsik na boo metan

2 ¹Ye ɛ ɛtɛp tak ɛ di náá, ye goka ɛ mena pyetka ɛlyɛlɛpɛ tɔ mɛlyo mɛ mena nagwakeka ɛ, ekaab náá, mena ɛzɛkewo ze. ²Deenek, bhaadal efofop naleɛ ɛ, moo mos ɛ nɛ metan, bot ɛ nasa maa-ɛlɔ ɔ, nɛ bot ɛ nadi ààlooba nɛ

* 1.3 Mɛd 110.1 * 1.5 Mɛd 2.7 * 1.5 Sm2 7.14 * 1.6 Det 32.43 * 1.7 Mɛd 104.4

* 1.9 Mɛd 45.6-8 * 1.12 Mɛd 102.25-27 * 1.13 Mɛd 110.1

mekpa me tak ɔ, naazebela feŋ be di egoka ne ye ɛ. ³Tin, menabelka bemet, mena aapekelka dāa tɔ yak feŋ, ye be nāá, mena ààbiska boo yak tsik na metan ɔ? Eteɛ nāá, Gheŋ nye emet nabe é mot meken egoola tsik tak. Bot ɛ nagwak bhaadal tak ɔ, be naabaŋa bis etseetse ɛ tak. ⁴Zeeb nadi elyaal etseetse ɛ bhaadal tak ne bete ne etseŋa, ne endem ɛ mebwala, ne mevyekele zenɔ mekee me Sisim na Dee di edje mot ne mot tɔ ekwosak ɛ Zeeb ɛ.

Yezu é di edjeed bot é ze tsik

⁵Eteɛ nāá, Zeeb nabe é ààdje ghwyil ne efofop nāá, be di bot aakɔk kɔ bhwak di ezye yenek, yii mena di elii kɔ esu ɛ tak'aak. ⁶Deenek, ye nabe é dhiiti mot nakaada nāá:

«Zeeb, mot é ye ze, éteɛ esiiza bɔ needi kɔ le?

Mɔn ɛ mot é ye ze, éteɛ wɔ neekwyeeɛ nye?

⁷Wɔ naasa nāá, mot di si efofop ba ewala batsa.

Tin, wɔ naadje nye duma ne duu

⁸wɔ naadje nye ghwyil ekɔk kɔ esa ee di kɔ eko ɛ bɔs djas ɛ*.»

Ye be nāá, Zeeb naasa nāá, mot di ekɔk kɔ esa ee di kɔ eko ɛ bɔs djas ɔ, ye kwyel elɛɛ nāá, ye tok ne sa wat Zeeb nasa nāá, ye nàlooba ne ne. Deenek, é di mena dik'aak, mena dinaa ààpabee dāa esonok djas di elooba ne mot ɛ.

⁹Nenak yak, Yezu mot nasilaa é ba mɔɔ ewala batsa si efofop ɔ, mena beeka nye mos é ne boo duu ne duma, kɔ esu ɛ mezuk me esyee nye nagwyɛ ɛ. Tin, tɔ enem ne embɛɛ Zeeb, nye naadhaa é ze esyee éteɛ bot djas. ¹⁰Eteɛ nāá, Zeeb é mot nakus esonok djas di kɔ eko ɛ bɔs ɔ, djas é ye. Nye kwyel é nye needul bete ne bɔn, be neebela di tɔ duma ye. Éteɛ tak, ye nagoka é nāá, nye kwyeeɛ Yezu tɔ mezuk kekum pe mesik, etɛɛ nāá, nye needi mot di egoka ne edjeed bot pe ze tsik ɔ.

¹¹Deenek, Yezu mot di esa nāá, bot di dee ɔ, ne bot ɛ moo bot ɛ edɛɛ ɔ, bɔɔ djas é bɔn ɛ Sɛɛɛ ngɔt. Éteɛ tak ɛ Yezu di ààdi ne sen edjóo be bɔn-nyeeɛ be.

¹²Nye ke é nāá:

«Zeeb, me epekwyel egoola din ɛ lɔ,

ne bɔn-nyeeɛ bam,

tɔ edhuu ɛ bot ɛ zɛɛga mendjaala,

me epekwyel edjeed kɔ esu ɛ lɔ*.»

¹³Yezu eebaazɛke nāá:

«Me waawa ebwaalel ɛ lam ne Zeeb.»

Nye eebaazɛbil nāá:

«Bee me, me é bis ne bɔn ɛ Zeeb nadjɛ me ɔ*.»

¹⁴Deenek, dāa ye di nāá, bɔn tak nabyel ɛ, byela epuud ne ghiya ɛ, Yezu nyey pe nadi é nye moo dāa bɔɔ. Éteɛ tak ɛ di nāá, kɔ esu ɛ esyee ɛ le, nye naakwak dim mot mekɔŋ, mot nadi ne eghɛŋ kɔ esyee ɔ. ¹⁵É di'enek, nye naazepek bot tɔ bwoo esyee nazemɛt be, dāa ekwom membu ne mesee ɛ.

¹⁶Eteɛ nāá, ye é tseetse, nye nabe é ààzye éteɛ ezeekwyee efofop. Nye nazye é éteɛ ekwyee bot ɛ mebyel ɛ Abalaam*. ¹⁷Éteɛ tak ɛ Zeeb nasa nāá, nye di tyee wat ne bɔn-nyeeɛ, éteɛ nye needi boo ghaa-Zeeb'ɔɔ na mbɛɛ lyem ne esosoob

* 2.8 Med 8.5-7; Bm1 15.27; Efe 1.22; Fil 3.21 * 2.12 Med 22.23 * 2.13 Eza 8.17-18

* 2.16 Eza 41.8-9

ε nakus eghuub ne ne ɔ. ¹⁹Deenek, mena naabee ne tseetse náá, be nabe é ààni to sum dik ewala, etee náá, be naabyen edum e koŋ ne Zeeb.

4 ¹Zeeb naakek mena náá, mena waabelaka di ewala nye nazekoobal étep'ena ε. Mena é kobakaka, sa mot pak'enaka ààsu eni to di ewala elenek. ²Etee náá, mena naagwak Mbée Bhaadal dáa bot ε nadi to kyee dik besye di ààbe ne medii ε. Tin, Mbée Bhaadal be nagwak ε, nabe é ààsa be sonok, etee náá, be nabe é ààwa edum e koŋ ε loɔ ne sa be nagwak ε. ³Menabelka bot ε di edum koŋ ne Zeeb ɔ, mena é waanika to ewala ε Zeeb nakek náá:

«Myoŋ ne mesoŋ me me natuwal to ebuk ε lam é náá,
be aanàbooni to sum dik me nazekoobal be étep ekewala ε*.»

Nye nakake deenek é, nye eezesilal mesa me é sok nye nakus bhwak ε. ⁴É di'enek, Ekwyala lee ko esu ε elu ε eten ne ebá é náá: «Zeeb naazewala é elu ε eten ne ebá yii mesa me djas nye nadi esa ε*.» ⁵Zeeb nabaake to Ekwyala binek é náá: «Be aanàbooni to sum dik me nazekoobal be ye, étep be neekewala ε*.» ⁶Bot ε nanyel egwak Mbée Bhaadal ɔ, be nabe é ààni to ewala ε Zeeb nakek ε, etee náá, be nabe é ààlooba. É di'enek, bedhiiti bot ε ne ghwyil eni yobo to ewala elenek. ⁷Ko esu ε tak ε Zeeb nabaadje dhiiti elu, nye djóo elu ε tak é «mos». Nye naaloozelee to nuub ε Dhauid náá:

«Bi ε gwak gwood ε Zeeb mos ɔ,
sa bi ààlyel elyem*.»

⁸Ye é pe be náá, Zozue naadjeed bon ε Yisael étep ekeniigal be to sum dik é ewala ε Zeeb ɔɔ, pe Zeeb ààpalii ko esu ε dhiiti elu. ⁹Ye kwyel elee náá, ye é pe é ne dhiiti ewala étep bon ε Zeeb. Ewala tak noŋel é ne ewala ε elu ε eten ne ebá. ¹⁰Etee náá, mot aani to di ewala ε Zeeb nazekoobal ɔ, nye waawala to mesa me, dáa Zeeb nawala to ye mesa ε. ¹¹Djhoosaka meghaaz étep eni to ewala tak, etee náá, mot ngot needi ààwo ze, étep ebaŋa embee mesa me bebhaab bena, bot ε nabyen elooba ɔ.

¹²Mekpa me Zeeb é ne tsik, ye é ne ghwyil. Ye é wol-wol dhaa pel. Mekpa me Zeeb ne ni to esuk ε elyem, to metii me nyel, kekum to mesyel me egwyes. Ye ne pee mekwosak ne esiiza ε elyem. ¹³Ye tok ne sa di to so é mis ε Zeeb. Esonok djas nye nasa é popoopwon é mis me. Mis me ne bee etep djas. Ye é pe daa le ε mena aabooketanjalka.

Yezu é boo ghaa-Zeeb

¹⁴Djhoopyetka ghiŋ to edum ekoŋ ne Zeeb mena di egoolaka ε! Etee náá, menaka é ne boo ghaa-Zeeb, mot mebwala nakekum pe daa Zeeb ɔ. Ye é Yezu, Mɔn ε Zeeb. ¹⁵Boo ghaa-Zeeb yena é ne mezuk to lyem, é gheŋ nye di ebee mena to mezuk ko esu ε etep di edhaa mena ghwyil ε. Etee náá, nye naawaaa to mebhowal me etep djas dáa menabelka. Tin, nye nabe é ààkosyem. ¹⁶Djhoo-tiilaka ne ebwaalel djas é bhaaz bóó ekukuma ε Zeeb, pe kyee di ne enem ne embee ε. Pe daa le, mena epebelaka epelak ne enem ne embee, étep náá, nye neekwyee mena é tete ewala.

5 ¹Ghaa-Zeeb djas sééaa é pak bot, mesa me é esa mesa me Zeeb étep bot. Nye dje Zeeb é esa ε egwyena ne eka ebuwa étep mesyem mɔɔ. ²Boo

ghaa-Zeeb é ne ghwyil édi ne lyem ghoŋ ne bot é di ààgu sonok ɔ, ne bot é zewo ze ɔ. Eteé náá, nyey nye émet é mot, ye é ne esa ee di edhaa nye ghwyil é. ³Dáa ye di náá, ye é ne esa ee di edhaa nye ghwyil é, nye goka é ne éka ebuwa étep epelak é mesyem me bot, dɔɔ ne epelak é mesyem me met*. ⁴Mot tok ne ghwyil dja djem náá, me moo é ghaa-Zeeb. Ye é Zeeb é di esa náá, mot di ghaa-Zeeb, dáa nye nasa ne Aalɔn é.

⁵Ye é tyee wat ne Klisto, ye tok nyey émet nasa náá, nye di boo ghaa-Zeeb. Nye nabela di boo ghaa-Zeeb é ne Zeeb, mot nake ne ne náá:

«Ye é wɔy é di Mɔn'am,

kana dwoo pan mos'ak, me é Soog*.»

⁶Zeeb nabaake é náá:

«Wɔ é ghaa-Zeeb kɔm-kɔm sii ne kɔm,

tyee wat ne Melkisedek*.»

⁷É sok Yezu nadi kɔ éko é bɔs é, nye nadi edjaala, dɔɔ ne ewaab é ghoŋ pe daa Zeeb tɔ etsim, ne miŋal é mis. Nye nadi edjaala deenek é ne Zeeb, mot nagoka ne etsik nye tɔ esyee ɔ. Tin, Zeeb naagwak mendjaala me, etee náá, nye nadi é tɔ elooba ne etep djas. ⁸Ye nakoozodi náá, nye é Mɔn é Zeeb, nye naadjek elooba ne Zeeb tɔ mezuk me djas nye naboma ne ye é. ⁹Zeeb naasa náá, nye di mot zedjala ɔ. Tin, bot djas di elooba ne Klisto ɔ, be waabela tsik na kɔm-kɔm kɔ esu é le. ¹⁰Deenek, Zeeb eedje nye di boo ghaa-Zeeb tyee wat ne Melkisedek.

Édi é ghiŋ tɔ edum é koŋ ne Zeeb

¹¹Bis é ne bete ne etep é elii dum ne tep'ak. Sa di esa é, ye é náá, ye ne kɔɔla é ebɔɔɔ é tep tak enyɔɔpe, etee náá, bi ààkawa zii é émet esuk é etep. ¹²Ye moo é ne bete ne melu di esiŋa náá, bi di belyoel é. Deenek, bi dinaa ne gwyes náá, be baalyo bin ba melyo me meken é Mekpa é Zeeb. Bi dinaa ne gwyes ede medii me mebel, ààbe edee é bot é di ne medje ɔ. ¹³Mot di náá, edee be é, medii me mebel ne medii me mebel ɔ, ye é mɔn tɔɔɔ. Nye tok ne ghwyil esuu meso é etep di náá, ye é epiki é. ¹⁴Tin, medjaab me na lyel-lyel é edee bot é di ne medje ɔ, ye é edee eboo bot. Tɔ mesa mɔɔ, be eezegu menyo ne ebiyo.

6 ¹Deenek, mena goka ne édu é melyo me di egoka ne bot é zewyee ɔ, ààkabe náá, mena baasikeka pe melyo me meken dum ne Klisto. Sa mena ààbaasikeka tɔ esuk é melyo me meken me di elii dum ne ékat esesee di edul bot tɔ esyee é, ne melyo me edum é koŋ ne Zeeb, ²melyo étep edis edhuud, ne ekel é bot membo, ne melyo dum ne egom é bot bhis esyee, zenɔɔ melyo dum ne epée na kɔm-kɔm. ³Zeeb é kwyel ɔɔ, mena é waadjeka melyo me di egoka ne bot é zewyee ɔ.

⁴Djhoonɔka geka ne bot é nabula pe bhis tɔ mbi tsik be nadi ne ye sok é: Be naabela mekas é Zeeb, be naabowal ekee nadus tɔ gwoo é, be naabela Sisim na Dee, ⁵be naakwyel mbee Mekpa é Zeeb, be naagu ghwyil mebwala me bhwak aazyé é, ⁶bela náá, be naabaabula sik tɔ tsik'ɔɔ na mwa. Be tok ne ghwyil ebaaswoola tsik'ɔɔ swoola sis, etee náá, be epebaabem Mɔn é Zeeb bema sis é melaaba. Be epedjes bedhiiti bot ze náá, be lee nye.

⁷Djhoopookonɔka geka bɔs: É gheŋ bebhi di enee é, bɔs ne min medii me tak, ye é di esa náá, embée eka kwyil, enyo ne bot é di ebe epyeeb ɔ. Deenek,

Zeeb eesee metel kɔ bɔs tak. ⁸Tin, bɔs tak ɛwɪsɪl mɛkpak mɛ mɛgɔk, nɛ ɛngwɪnɪnɪ ɔɔ, yɛ ààval dhiiti sonok. Deenek, Zeeb aanàbɔya nɛ ɛkal ɛ yɛ, tin, ɛsik ɛ tak aadi edikaa tɔ du.

⁹Bɔn-nyɛɛg bis di ekwɪyɛl ɔ, yɛ bɛ náá, bis ɛpɛlii deenek ɔɔ, bis ɛ nɛ ɛbwaalel náá, bi ɛ tɔ tɛtɛ ze di ɛdjɛ tsik ɛ. ¹⁰Zeeb ɛ mot di piki ɔ. Nyɛ aanàdjisa ɛmbɛɛ mɛsa mɛ bi di ɛsa ɛ, ààkɔbɛ-beak kwɪyɛl bi di nɛ yɛ nɛ nɛ ɛ. Bi nɪyaa kwɪyɛl tak ɛ, tɔ ɛmbɛɛ mɛsa mɛ bi nadi ɛsɛsa, nɛ yɪi bi di ɛsa nɛnak nɛ bɛdhiiti bot ɛ di ɛdum kɔɲ nɛ Zeeb ɔ. ¹¹Tin, bis kwɪyɛl ɛ náá, mot nɛ mot pak'en wa zii kɛkum dwoo mɛsik, ɛtɛɛ náá, ɛbwaalel ɛ lɛn nɛesael ɛnyɔɔpɛ. ¹²Sa bi ààdi bɛsɪkɛl ɛ bot. Tin, nɔɔka gɛka bot ɛ di ɛdum kɔɲ nɛ Zeeb nɛ zii djas ɔ, bot ɛ di náá bɛ waaboobela ɛkɛk ɛ Zeeb ɔ.

Ekek ɛ Zeeb ààswoola

¹³É ghɛɲ Zeeb nakɛk Abalaam ɛ, nyɛ naatuwal myɔɲ nɛ mɛsɔɲ nɛ dɪn ɛ lɛ mɛt. ɛtɛɛ náá, yɛ tok nɛ mot di nɛ mɛbwala dhaa nyɛy, ɛtɛp nyɛ neetuwal myɔɲ nɛ mɛsɔɲ nɛ dɪn ɛ lɛ. ¹⁴Nyɛ naake náá: «Nɛ tɛɛtɛsɛ, mɛ waasɛɛ wɔ mɛtɛl, mɛ waasa náá, wɔ di nɛ bɛtɛ nɛ bɛdha*».

¹⁵Abalaam naabɔya tɔ bhwɔd, nyɛ naabalabelɛ sa Zeeb nakɛk nyɛ ɛ. ¹⁶É ghɛɲ bot di ɛtuwal myɔɲ nɛ mɛsɔɲ ɛ, bɛ sa yɛ é, nɛ dɪn ɛ mot di ɛval dhaa bɔɔ ɔ. Deenek, ɛtuwal ɛ myɔɲ nɛ mɛsɔɲ mɛnɛk lyaal ɛ ɛtɛɛtɛsɛ, nɛ ɛbaasa náá, mɛsɔ si. ¹⁷Ghuna Zeeb nakwɪyɛl é, ɛlyaal popoopwon nɛ bot ɛ di ɛbwood ɛkɛk ɔ náá, mɛkpa mɛ ààswoola, ɛtɛp tak ɛ di náá, nyɛ naatuwal myɔɲ nɛ mɛsɔɲ kɔ ɛkɛk bɪnɛk. ¹⁸Ekek nɛ ɛtuwal myɔɲ nɛ mɛsɔɲ, yɛ ɛ ɛsonok ɛbá ɛɛ bot di ààswoola ɛ. Tɔ ɛkɛk bɛ, nɛ tɔ ɛtuwal ɛ myɔɲ nɛ mɛsɔɲ mɛ, Zeeb tok nɛ ghwɪyɪl ɛkɔɔ*. Deenek, mɛnabelka bot ɛ zɛbɛt ɛsonok djas ɛtɛp ɛdi ɛ sama nɛ Zeeb ɔ, yɛ ɛpɛdjɛ mɛna mɛghaaɛ náá, mɛna dɪka nɛ boo ɛbwaalel ɛtɛp ɛbɛla sa nyɛ nakɛk mɛna ɛ. ¹⁹ɛbwaalel ɛ tak ɛ nɛ nɛna é, dáa mbwak mɛsuwa^a ɛtɛp tsik yɛnaka. Yɛ ɛ sa mɛlyɛl nɛ tɛɛtɛsɛ, yɪi di ɛdhaa kɛtuula pɛ tɔ boo lɛmbɛ na pip-pip di ɛkaa mɛdheɲ mɛ Ndjaa-ɛbuwa di tɔ gwoo ɛ, kɛkum Di na Dɛɛ di tɔ tak* ɛ. ²⁰Yɛ ɛ tin ɛ, Yɛzu nadi mot mɛkɛn ɛni tɔ tak, ɛsok nɛ nɛna kɔ ɛsu ɛ lɛna. ɛtɛɛ náá, nyɛ moo ɛ boo ghaa-Zeeb kɔm-kɔm sii nɛ kɔm tyɛɛ wat nɛ Mɛlkɪsɛdɛk.

Mɛlkɪsɛdɛk ɛ mɛkoozi, nyɛ ɛ pɛ ɛ ghaa-Zeeb

7 ¹Mɛlkɪsɛdɛk yɛnɔk nabɛ ɛ mɛkoozi mɛ kyɛɛ dik Salm, nyɛ nabaadi ɛ ghaa-Zeeb, Zeeb na vyɛɛg-vyɛɛg. É ghɛɲ, Abalaam nabula kɛlumla dɛɛb nyɛ nakwak bɛmɛkoozi ɛ, Mɛlkɪsɛdɛk naatɔ kɛboma nɛ nɛ. Bhii tak, nyɛ nasɛɛ Abalaam mɛtɛl. ²Abalaam naadjɛ nyɛ ndyaal wat tɔ ɛndyaal kam ɛsa ɛɛ nyɛ nabelɛ ɛ. Guka náá, dɪn ɛ Mɛlkɪsɛdɛk kwɪyɛl ɛlɛɛ é: «Mɛkoozi mɛ ɛpiki». Baabelɛ náá, Mɛlkɪsɛdɛk ɛ mɛkoozi mɛ kyɛɛ dik Salm, yɛ kwɪyɛl ɛlɛɛ é: «Mɛkoozi mɛ ɛgwɪyɛm». ³Nyɛ tok nɛ dhaad mɛbyɛl. Bot ààgu ɛbyɛl ɛ lɛ nɛ ɛsyɛɛ ɛ lɛ. Nyɛ ɛ tyɛɛ Mɔn ɛ Zeeb, nyɛ ɛ ghaa-Zeeb kɔm-kɔm sii nɛ kɔm.

⁴Beeka, Mɛlkɪsɛdɛk nadi ɛ boo kuma mot, bhaab'enaka Abalaam naadjɛ nyɛ ndyaal wat tɔ ɛndyaal kam ɛsa ɛɛ nyɛ nabelɛ ɛ dɛɛb ɛ. ⁵Etsi ɛ Moiz lɛɛ kɔ

* 6.14 Mɛk 22.16-17 * 6.18 ɛla 23.19 a 6.19 mbwak mɛsuwa yɛ kwɪyɛl ɛlyaal ɛ náá, dáa mbwak mɛsuwa di ɛsa náá, mɛsuwa nàwɔ ɛ, ɛbwaalel ɛ bot aanàkwaawɔ. * 6.19 Msa 16.2

esu e beghaa-Zeeb, bot e mebyel e Levi é náá, ye goka é be nɔɔ ndyaal wat tɔ endyaal kam e esa e bot e mbyak Yisalaél djas. Ye kwyel elée é náá, be nɔɔ ndyaal wat tɔ endyaal kam tak ne bɔn-nyeeɓ bɔɔ met, bɔn-nyeeɓ bɔɔ tak é pe é bedha e Abalaam. ⁶Melkisedek nabe é ààbe dha e Levi. Tin, nye naanɔɔ ndyaal wat tɔ endyaal kam kɔ esa ee Abalaam nabula ne ye é deeb e. Bhii tak, nye naasee Abalaam mot nabela ekek e Zeeb ɔ metel. ⁷Tin, mot di esee mot metel ɔ, nye eedhaa mot be di esee nye metel ɔ, mot tok ne ghwyil esuu meso kɔ esu e tak. ⁸Bedha e Levi, bot e di enɔɔ ndyaal wat tɔ endyaal kam kɔ esa e bot ɔ, be é bot di náá, be waagwye djemen ɔ. Tin, Melkisedek mot nanɔɔ ndyaal wat tɔ endyaal kam kɔ esa e Abalaam é ne tsik, dáa Ekwyala di elée e. ⁹É di'enek, bot e ne ghwyil eke náá, é sok Abalaam nadjé ndyaal wat tɔ endyaal kam be e, ye kwyel elyaal é náá, bedha e Levi, bot e di enɔɔ ndyaal wat tɔ endyaal kam ɔ, be naabaadje yɔɔ ndyaal wat tɔ endyaal kam. ¹⁰É di'enek, é gheɗ Melkisedek natɔ keboma ne Abalaam e, ye nabe é Levi dinaa ààbyel.

¹¹Etsi e bot e mbyak Yisalaél lee é náá, ye é bedha e Levi e di egoka ne edi é beghaa-Zeeb. Bɔn e Levi nadi beghaa-Zeeb é tyee mbi yii Aalɔn. Tin, mbi yɔɔɔ edi é beghaa-Zeeb nabe é, ààdjala dáa ye di egoka e. Ye epedi enyɔɔpe ɔɔ, haaa etep yé ye aabaadi ne dhiiti ghaa-Zeeb mbi yii Melkisedek? ¹²Etee náá, é gheɗ be di eswoola mezel me edi é beghaa-Zeeb e, ye baagoka é náá, be swoola etsi. ¹³Etep bak liiaa é kɔ esu Gheɗ'enaka. Nye nabe é mot mbyak sis, tɔ yɔɔɔ mbyak, ye nabe é ààbe ne ghaa-Zeeb. ¹⁴Menabelka djas ne guka náá, Gheɗ'enaka nabyel é tɔ dhaad mebyel e Yuda. Bela náá, é gheɗ Moiiɓ nadi elii dum ne beghaa-Zeeb e, nye nabe é ààtuwal mbyak tak.

Dhiiti ghaa-Zeeb di enɔɗel ne Melkisedek ɔ

¹⁵Beeka sa wat di elyaal náá, etep binek é etsɛetse e, dhiiti ghaa-Zeeb eeabaatuula, nye é tyee wat ne Melkisedek. ¹⁶Nye nabe é ààdi ghaa-Zeeb dum ne metiɗ me bot e bɔs. Tin, nye nadi ghaa-Zeeb é ne ghwyil tsik di ààbe ne esik e. ¹⁷Deenek, Ekwyala epelee náá:

«Wɔ aadi é ghaa-Zeeb kɔm-kɔm sii ne kɔm,
tyee wat ne Melkisedek*.»

¹⁸Deenek, etsi na mwa nadisaa é, etee náá, ye nabe é ààdi ne mebwala, ààval dhiiti sonok. ¹⁹Ye é tsɛetse náá, etsi e Moiiɓ ààpasa náá, bot di bot e zedjala dáa ye di egoka e. Tin, mbée ebwaael naazedjeaa mena, kɔ esu e tak é mena aabelaka ghwyil ekunaa ne Zeeb. ²⁰Etep binek nasael é kɔ myoɗ ne mesoɗ me Zeeb natuwal e. Bedhiiti bot nadi beghaa-Zeeb é, Zeeb ààtuwal myoɗ ne mesoɗ, kɔ esu e lɔɔ. ²¹Ye kabe Yezu ɔɔ, nye nadi ghaa-Zeeb é, é gheɗ Zeeb natuwal myoɗ ne mesoɗ me náá:

«Gheɗ eetuwal myoɗ ne mesoɗ,
nye aanàkabaaswoola ye:

“Wɔy é ghaa-Zeeb kɔm-kɔm sii ne kɔm*.” »

²²Dum ne tep tak é di náá, Yezu é mot di esa náá, mena dika tɔ tete ebheɗ dhaa yii na mwa e.

²³Ye é ne boo zyaala: beghaa-Zeeb nadi é ebuepe, etee náá, esyee nadi esa náá, be nàsa mesa mɔɔ melu djas. ²⁴Tin, Yezu é ne tsik kɔm-kɔm sii ne kɔm,

deenek, nye é ghaa-Zeeb na kóm-kóm. ²⁵Dum ne tep tak ε, nye di ne ghwyil etsik bot ε di ekunaa ne Zeeb é ze'e ɔ. Dáa ye di náá, nye é ne tsik kóm-kóm ε, nye ne djaala Zeeb ko esu ε lɔɔ.

²⁶É di'enek, Yezu é boo ghaa-Zeeb, mot di egoka ne nena ɔ. Nye é dɛɛ, ààbe ne ndje, ààbe ne syem. Deenek, nye naawa mbek pak nyey ne bot ε mesyem, nye naabena evyeegepe pe tɔ gwoo. ²⁷Nye tok dáa bedhiiti beghaa-Zeeb, nye tok ne gwyes eka ebuwa melu djas, étep mesyem me met neghu mesyem me bedhiiti bot. Nye naazesa etep binek djas sok wat, é gheɲ nye naka nyel'e met buwa ε. ²⁸Etsi ε Moiiɛ dje di edi boo ghaa-Zeeb é, ne bot ε di be dinaa ne mendje ɔ. Tin, myoɲ ne mesoɲ me Zeeb natuwal bhis etsi ε, lee é náá, Mɔn'e di boo ghaa-Zeeb na kóm-kóm sii ne kóm tɔ edee.

Yezu é boo Ghaa-Zeeb'enaka

8 ¹Gwakeka sa di ne boo metaɲ yii bis di ekwyel eleɛ bin ε: Ye é enyɔɔpe dáa ye di náá, menaka é ne boo ghaa-Zeeb ε, nyey mot di ndiindel pe tɔ gwoo pe mbo eghɛɲ bóó mekoozi ε Zeeb*, mot di ne mebwala djas ɔ. ²Nye epesa mesa me tɔ Di na Dɛɛ. Ye kwyel eleɛ é tete pet di náá, Gheɲ Zeeb nyey emet é nasum ε, ààbe yii bot ε bɔs nasum ε.

³Eboo beghaa-Zeeb djas nanɛɛgaa tin é, étep egoola esa e egwyena pe daa Zeeb, ne eka ebuwa. Tin, ye goka é náá, boo ghaa-Zeeb'enaka Yezu baadi ne ye sa nye aagwyena ne Zeeb ε. ⁴Tin, nyey epedi é ko eko ε bɔs ɔɔ, pe nye tok ne ghwyil edi ghaa-Zeeb, etee náá, ko eko ε bɔs, ye é ne bot ε di eka ebuwa dáa etsi ε Moiiɛ di eleɛ ε. ⁵Ghuna, mesa me beghaa-Zeeb di esa tɔ pet ebheɲ ε Zeeb ε, ye é mbaɲa-mbaɲa esa di enɔɲel ne esa ee di esael pe tɔ gwoo ε. É sok Moiiɛ nawaasum pet ebheɲ ε, Zeeb naaleɛ nye náá: «Gwyáka, wɔ aasum ye ε, dáa wɔ nalyaalaa pe ko etsok* ε.»

⁶Tin, nenak yak, mesa me Yezu di esa ε, ye é mesa me di edhaa mesa djas ε. Etee náá, nyey é mot naséɛaa étep eduula pak bot ne Zeeb tɔ tete ebheɲ ɔ. Tete ebheɲ ε tak nakusaa é ne tete ekek di edhaɲ ε.

⁷Tin, ye epedi é náá, ebheɲ na mwa nadi é ààbe ne ndje tɔ tak ɔɔ, pe be nabe é àadis ye, da swoola ye ne dhiiti ebheɲ ε sis. ⁸Zeeb nadul bot ε mbyak'e melo é náá:

«Mam Gheɲ ke é náá, tɔ melu di ezye yenek,
me waasa ebheɲ ε na bes,
ne bot ε mbyak Yisalaɛl ɔɔ ne bot ε kyee dik eYuda.

⁹Ye aanàkwaadi tyee wat ne yii me nasa ne bebhaab ɔɔ ε,
é sok me namet be é mbo, wyisal be pe dik Ezipte ε.
Be nabe é ààlooba ne ebheɲ ε tak,
é di tak é me natsin be.»

¹⁰Gheɲ ke é náá:

«Beeka ebheɲ ε me aasa ne bot ε mbyak Yisalaɛl ε,
bhii melu menek,
me aakwyal metiɲ mam é tɔ esiiza ɔɔ,
me aasɔn metiɲ mam tɔ ebhum elyem ɔɔ,
me aadi é Zeeb'ɔɔ, tin, ɔɔ kadi é bot ε mbyak'am!

¹¹ Tin, mot aanàkabaadi ne gwyes edje mot di é bhaaz'e neghu mɔn-nyeeg melyo náá,

“Gua Gheŋ!”

Eteé náá, bot djas é waagu me,
kana mɔn dhyeeb kekum boo-mot.

¹² É di'enek, me waapel edjak e lɔɔ, me aanàbaataala mesyem mɔɔ*.»

¹³ É sok nye nadi elii dum ne ebheŋ na bes e, ye nakwyel eleé é náá, ebheŋ e meken moo é yii na mwa. Bela náá, sa di náá, ye moo é na mwa e, nazelɔɔ é, kunaa é ne ediib.

Eduwal e Zeeb yii kɔ bɔs ne yii tɔ gwoo

9 ¹ Ebheŋ e meken nabe é ne metiŋ étepep eduwal e Zeeb, zenɔɔ pet ebheŋ kɔ bɔs. ² É di'enek, pet wat na metsek membá naasumaa. Etsek e meken nadi edjóoaa é «Di na Dɛɛ». Tɔ tak, ye nabe é ne boo lama na mengel eten ne ebá, zenɔɔ emesa ne emapa ee be di eka buwa ne Zeeb e.

³ Bhií lɛmbe na pip-pip, ye nadi é ne dhiiti dheŋ sis be di edjóo «Di na Dɛɛ dhaa nyel e». ⁴ Ye nadi é ne dhiiti mɔɔ buku nasael ne lɔɔɔ, étepep edik e epu ele na mbee menuub, ne tot ebheŋ nasael ne lɔɔɔ e. Tɔ tot ebheŋ e tak, ye nabe é ne loŋo nasael ne lɔɔɔ e, ye nadi é ne mapa nadi edus pe eko di edjóoaa «MAN» e, zenɔɔ suub e Aalɔn, suub tak nadi é ye moo ne bɔɔ eka é go é tak. Ye nabaabe é ne epek e mekok nakwyalaa metiŋ me ebheŋ kɔ tak e. ⁵ Kɔ tot ebheŋ e tak, ye nabe é ne dhiiti edjema nadi enɔŋel ne efofop e duma, nadi elyaal náá, Zeeb é tinaak e. Mɛbhap mɔɔ nadi é elesa. Piyo mɛbhap me tak nadi é ebutal tot ebheŋ. Nenak, yak tok ewala di náá, mena sɔs etep binek djas.

⁶ É gheŋ ye nadi náá, esa binek djas nabe é ye eezekoobelaa e, beghaa-Zeeb nadi é enini melu djas tɔ etsek e meken pet ebheŋ, étepep ekesa mesa mɔɔ. ⁷ Tin, tɔ etsek e ebá e pet, ye é boo ghaa-Zeeb nyey emet e di ne ghwyil eni penek, nye zoni penek é, sok wat tɔ mbu. Nye goka ne eni penek é ne ghiya tit yii nye di eka Zeeb buwa, étepep mesyem me met ne yii bot e. ⁸ É di'enek, Sisim na Dɛɛ epelyaal náá, dáa etsek e meken dinaa tin e, ye lyaal é náá, Di na Dɛɛ dhaa nyel dinaa ndiila. ⁹ Etɛp binek nɔŋel é ne etep ee mena kadi ebee mos'aak. Ye kwyel elyaal é náá, esa ee mot di egwyena ne Zeeb e, zenɔɔ ebuwa betit ee mot di eka Zeeb ye e, ye tok ne ghwyil esa náá, lyem mot di esa mbi mendjaala menek ɔ, di seŋ. ¹⁰ Metiŋ menek dum é ne esa e dek, ne manyok, zenɔɔ dáa mot di egoka ne esa étepep edis edhuud e. Ye é mezel me bot nazetawa ne esa, kekum é ewala Zeeb nakoobal esonok djas e.

¹¹ Tin, Klisto nazyé é dáa boo ghaa-Zeeb embɛɛ esa ee di kɔ eko e bɔs e. Nye naani tɔ pet^b di enyo dhaa tye e, pet di náá, ye eezedjala ne di tak e, yii di náá, ye tok bot e bɔs nasum e. Bela náá, pet tak tok kɔ bhwak nakusaa-kusak e. ¹² É gheŋ Klisto nani-niak wat na kɔm-kɔm tɔ Di na Dɛɛ dhaa nyel e, nye nabe é ààka buwa ghiya ngom taa neghu yii mɔn ngombe. Tin, nye naka é ghiya ye met, da pek mena sok wat ekeekkee tɔ mesyem mena. ¹³ Ghiya engom e engombe ne engom e etaa neghu mesii me engombe zedikaa, yii

* 8.12 Zel 31.31-34 b 9.11 pet ye é di mendjaala me beghaŋ e etsi, bɔn e Yisalaal nadi esesa mesa me eka ebuwa tɔ tak e. Ye nabe é pet be nabebyal ye byalak e. Be sulal edhiiti edíɔɔ, be kasum é sumak étepep mesa mɔɔ. Bi é waabela ye tɔ mekana me Éwy 25.8-9.

be nadi emwam kɔ bot ɛ di ne edhuud ɔ, ye ɛ ɛtɛp ye needis be edhuud, ne ɛtɛp ɛbulal egwakel ɛ lɔɔ ne Zɛɛb. ¹⁴Ye be nɔ́á, ye ɛ deenek ɔɔ, ghiya ɛ Klisto eedhaa yenek boo dhaɲak. Ne ghwyil Sisim na Dee, Klisto eeka nyel'e met ne Zɛɛb dɔ́a tete buwa di ààbe ne djam ɛ. Ghiya ye ɛ waagwyii elyem ee zepulel ne embee mesa me di edul mena tɔ esyee ɛ, ɛtɛp mena neesaka mesa me Zɛɛb, mot di ne tsik ɔ.

¹⁵Dum ne tɛp tak ɛ di nɔ́á, Klisto ɛ di mot di eduula pak Zɛɛb ne bot tɔ ebheɲ na bes ɔ. Eteɛ nɔ́á, bot ɛ Zɛɛb nazedjóo ɔ, neebela esa e lyak na kɔm-kɔm ee nye nakɛk be ɛ. Tin, be aabela ye ɛ, dum ne esyee ɛ mot ngɔt nagwye ɔ. Kɔ esu ɛ tak ɛ, bot ɛ bɔs moo mos peka tɔ mesyem me be nasa si ebheɲ ɛ na mwa ɛ.

¹⁶É di di nɔ́á, məkana me melik naalikaa ɔ, ye goka ɛ nɔ́á, ye lyaalaa nɔ́á, mot nakwyal məkana me melik me tak ɔ, naazegwye. ¹⁷É di'enek, məkana me melik ààval dhiiti sonok, ye be nɔ́á mot kwyal ye ɔɔ, dinaa ne tsik ɔ. Tin, ye val ɛ, ye ɛ be nɔ́á, mot nakwyal ye ɔɔ, nye eezekpaa ne mesyee, gwyɛ ɔ. ¹⁸Dum ne tɛp tak ɛ di nɔ́á, ebheɲ meken nabe ɛ ààval sonok, esok ne ghiya ne see. ¹⁹Moiiz napookokan sok ɛ elaa metiɲ ɛ mis me bot djas, dɔ́a ye nazo-djeaa nye ɛ. Bhii tak, wɔ gwaa, nye zenɔɔ ghiya yii ngom e etaa ne yii bɔɔ engɔmbe, dɔɔ ne mɛdii, myek ye kɔ məkana me etsi dɔɔ ne ɛ menyel me bot djas. Nye naanɔɔ lɛɛ le di edjóoaa Izop ɛ, ne mɔɔ pes kaad na tɔɔbelaa tiɲal ɛ tak, ɛtɛp ɛduu tɔ ghiya, da myek ye. ²⁰Nye naake nɔ́á: «Yak ɛ wak ɛ ghiya di elyaal ebheɲ ɛ Zɛɛb dje bin nɔ́á, bi duwal ɛ*.» ²¹Moiiz naabaamyek ghiya kɔ pet ebheɲ, ne kɔ esa djas di ebeaa ɛtɛp esa mesa me Zɛɛb ɛ. ²²Etsi lɛɛ ɛ nɔ́á, be dis edhuud ɛ esonok djas ɛ ne ghiya. Deenek, ye tok ne mot di ne ghwyil ebela epelak mesyem ye be nɔ́á, ghiya ààpasee ɔɔ.

Buwa ɛ Klisto dis ɛ mesyem

²³Ye be nɔ́á, embaɲa-mbaɲa e esa ee di pe tɔ gwoo ɛ goka ɛ ne ɛdisaa edhuud ɛ deenek ɔɔ, ɛ di'enek, esa ee di pe tɔ gwoo ɔ, ye ɛ ne gwyes buwa di ne boo metan ɛ. ²⁴Eteɛ nɔ́á, Klisto nabe ɛ ààni tɔ Di na Dee di nɔ́á, bot ɛ bɔs ɛ nasa ne membo mɔɔ ɔ, ɛ di di nɔ́á, ye ɛ mbaɲa-mbaɲa tete Di na Dee ɔ. Tin, nye nani ɛ tɔ gwoo, nye ɛ sok bhwoob ɛ Zɛɛb ɛtɛp'enaka. ²⁵Membu djas, boo ghaa-Zɛɛb bot ɛ mbyak eYuda dyeebani tɔ Di na Dee dhaa nyel ɛ, ne ghiya tit. Tin, Klisto nabe ɛ ààni esok ne esok ɛtɛp ɛkeka nyel'e buwa. ²⁶Ye ɛ pe be nɔ́á, ye nasael ɛ deenek ɔɔ, pe Klisto nazuk ɛ, esok ne esok kana bhwak nakusel ɛ. Nenak dɔ́a ye di nɔ́á, bhwak moo ɛ pe mesik ɛ, Klisto nazotuula ɛ sok wat, nye naaka nyel'e met buwa, ɛtɛp epel ɛ mesyem. ²⁷Bot djas kɔ eko ɛ bɔs goka ɛ ne egwye sok wat, bhii tak, Zɛɛb epɛɛ be. ²⁸Ye ɛ tyee wat dɔ́a Klisto naka nyel'e buwa ɛtɛp epel mbula mesyem me bot ɛ bɔs ɛ. Tin, nye waabaatuula-tuula sis, ɛ sok yenek ye aanàkabaadi ɛtɛp epel ɛ mesyem. Deenek, ye aakadi ɛ ɛtɛp edje tsik ne bot ɛ di egwaal etuula ɛ le ɔ.

10 ¹Etsi ɛ Moiiz nazobe ɛ mbaɲa-mbaɲa di elyaal mena embɛɛ esa aasael djemen ɛ. Tin, ye ààlyaal etsetse etep e tak dɔ́a ye di ɛ. ɛtɛp tak ɛ di nɔ́á, ɛkeka mbi buwa wat membu ne membu tok ne ghwyil ɛdis edhuud e bot ɛ di esaa ɛkunaa ne Zɛɛb ɔ. ²Ye epedi ɛ nɔ́á, kwaambi yenek edjaala ɛ Zɛɛb

epedis bot edhuud ne tseetse ɔɔ, pe be aanàkabaadi ne esiiza ne mesyem ɔɔ. Tin, bot é waakat ebaakeka buwa. ³Tin, ebuwa binek é di esa náá, mot gheetetaala mesyem me nye nadi esa membu ne membu ε. ⁴Etée náá, ghiya ngom ngɔmbe ne yii ngom taa tok ne ghwyil edis mesyem me bot.

⁵Dum ne tep tak, é sok Klisto nadi ezye kɔ éko ε bɔs ε, nye naake ne Zeeb náá:

«Wɔ nabe é ààbe ne gwyes ebuwa,

ààbe ne gwyes esa e egwyena.

Tin, wɔ naasa náá, me di ne nyel.

⁶Wɔ nabe é ààmyaala ne ebuwa nadikaaa wɔ kɔ mesa-ebuwa ε, neghu ebuwa nakaaa wɔ étep epel mesyem me bot ε.

⁷É di'enek, me naazeke náá, “Zeeb'am, me ezye pe daa lɔ mam me emet, étep esa ekwosak ε lɔ,

dáa ye nakwyalaa dum ne nam tɔ mekana me na dɛɛ ε’.” »

⁸Tin, nye nakan eke sok é náá: «Wɔ ààpakwyel ebuwa, neghu esa e egwyena, wɔ ààpakwyel betit zedikaaa kɔ mesa-ebuwa ε, neghu ebuwa dikaaa étep epel ε mesyem me bot ε, wɔ nabe é ààmyaala ne sa wat.» Dhi ebuwa binek di ekaaa dáa etsi di elɛɛ ε. ⁹Bhii tak, nye eezeke náá:

«Bee me, mam me emet ezye zesa ekwosak ε lɔ.»

Deenek, Klisto eedis ebuwa na mwa, nye eedjila ne buwa ye. ¹⁰Yezu Klisto naasa ekwosak ε Zeeb, deenek, nye naaka nyel'e met buwa sok wat kɔm-kɔm sii ne kɔm. Tin, nye naasa náá, mena dika bot ε edɛɛ.

Epelak ε mesyem é ze buwa ε Klisto

¹¹Ghaa-Zeeb djas dyeebadi é tetel melu djas étep esa mesa me, étep eka ebuwa e tak wat melu djas. Bela náá, ebuwa tak tok ne ghwyil edis mot mesyem. ¹²Tin, Klisto nye emet nazoka buwa é sok wat étep edis ε bot mesyem, bhii tak, nye moo é ndiindel pe mbɔ eghɛɛ ε Zeeb. ¹³Nenak, ye é tin ε nye di ebwood náá, Zeeb sa náá, bot ε mebhuka me di dáa poba be di ekel meko ε. ¹⁴Deenek, ne buwa tak wat, nye naadis bot edhuud disak wat ekee-keee étep bot needi dɛɛ.

¹⁵Tin, ɔɔ ne Sisim na Dɛɛ epebaaleɛ mena náá, ye é etep e tseetse. Etée náá, nye pookoke é náá:

¹⁶«Gheɛ ke é náá:

Beeka ebheɛ ε me aasa ne ɔɔ ε,

bhii melu menek.

Me waakwyal metiɛ mam é tɔ ebhum elyem ɔɔ,

me waason ye tɔ esiiza ɔɔ.»

¹⁷Bhii tak, nye eebaazeke náá: «Me aanàbaataala edjak ε lɔɔ, neghu mesyem ɔɔ.» ¹⁸Ghuna, é di mesyem di epelaa ε, bot tokape ne ghwyil ebaaka buwa étep mesyem.

Djhookunaaka ne Zeeb

¹⁹É di'enek, bɔn-nyɛɛɛ bam, menaka é ne ebwaalet náá, mena waanika tɔ Di na Dɛɛ dhaa nyel, kɔ esu ε ghiya ε Yezu naso tyee buwa ε. ²⁰Nye naazedii

mena ze na bes di ne tsik e, nyey nye emet é nadhaa é ze boo lembe na pip-pip ndjaa-Zeeb, ye kwyel elyaal é nyel'e met. ²¹ Tin, menaka é ne boo ghaa-Zeeb, mot di kukuma di edjeed ndjaa-Zeeb ɔ. ²² Djhookunaaka ne Zeeb, ne lyem wat, ne edum e koŋ ne Zeeb zepyet e, etee náá, ghiya e Yezu eezegwyii embee esiiza ee di tɔ bhum elyem bena e, dɔɔ ne menyel mena eezegwyiil ne tete medii. ²³ Djhoobaalka elyelepe ebwaalel e mena di egoolaka e, etee náá, Zeeb é sosoob tɔ ekek be. ²⁴ Djhookwyeeegelka pak'enaka étep edjeel meghaaz tɔ kwyel ne esa enem esa. ²⁵ Sa mena àakatka etɔ pe ndjaa mendjaala, dáa bedhiiti bot moo ne mefulu me esa ye mos e. Tin, mena goka é ne edjeel meghaaz pak'enaka, etee náá, bi epebee biyɔ bemet náá, elu e Gheŋ eezekunaa.

²⁶ Etee náá, bhii bot aazegu etseetse e, mena baasyemka ne ekwosak e lena ɔɔ, ye tokape ne buwa étep epelak mesyem me tak. ²⁷ Ye kalik mena é, egwaal tɔ menyenye epée e Zeeb ne boo du na goo-goo yii aadik bot e mebhuka me e. ²⁸ Mot e di àalooba ne etsi e Moiz ɔɔ, nye waagóá ààbe ne ghoŋ, ye é be náá, betyaases ebá neghu belel eemyaal sa nye sa e. ²⁹ É di'enek, ye aakadi tin dáa ne mot di ebhina Mɔn e Zeeb ɔ, ne mot di ebee ghiya ebheŋ e nasa náá, egwakel baabula pak bot ne Zeeb é mis toto ɔ, ne mot di elee Sisim di esuk e enem ne embée ɔ? Bi eepookogek mbi feŋ yenɔk mot di egoka ne ebela e? ³⁰ Tin, mena ne guka mot nalee náá:

«Ye é mam e di egoka ne ebulal ebiyo be sa bin e, mam e di edje mot ne mot ye efute.»

Nye naabaalee náá:

«Gheŋ é waapée bot e mbyak'e*.»

³¹ Ye é àànyɔ náá, mot di ne ndje é mis e Zeeb mot di ne tsik ɔ.

³² Pookotaalaka ne sa bi naboma ne ye é gheŋ sok, é sok Zeeb nabe bin mis étep bin neegu etseetse e. Bi naasa meghaaz tɔ eboo mezuk me bi naboma ne ye e. ³³ Bedhiiti bot pak'en naaleeaa, tiigaa é mis me bot, bela náá, bedhiiti bot nabe é ne lyem ekwyee bot e nadi ezuk ne etiigaa dáa ɔɔ ɔ. ³⁴ Bi naazuk loɔg wat ne bot e membok. Bi nadi é tɔ memyaala, é sok be nadek mevu men e. Etee náá, bi ne gu náá, bi é ne tete mevu di kɔm-kɔm sii ne kɔm e. ³⁵ Sa bi ààbulal lyem bhis dum ne ebwaalel bi di ne ye e, etee náá, bi aabela boo efute. ³⁶ Ye goka é náá, bi wa zii étep bi neesa ekwosak e Zeeb, étep bi neebela sa nye nakek bin e. ³⁷ Tin, Ekwyala lee é náá:

«Tɔ mɔɔ ewala, tɔ ba mɔɔ pes ewala,
mot di egoka ne ezye ɔ, nye waazyɛ,
ezye e le eezekunaa.

³⁸ É di'enek, Zeeb ke é náá, mot di tɔ epiki é mis mam tɔ edum e koŋ e le ne Zeeb ɔ, nye waatsak.

Tin, nye bula bhis ɔɔ, me aanàkwaamyaala ne ne*.»

³⁹ Mena tokeka bot e di ebula bhis tɔ edum e koŋ ne Zeeb, da wo ze ɔ. Menaka é bot e di tɔ edum e koŋ ne Zeeb, bot e di tɔ ze tsik na kɔm-kɔm ɔ.

Edum e koŋ ne Zeeb

11 ¹ Edum e koŋ ne Zeeb, ye é edi ne ebwaalel náá, sa wɔ di ebun e, wɔ waabela ye. Ye é emyaal ne lyem wat náá, sa di ààbeaa ne mis e, ye

é tak ne tseetse. ²Ye é dum ne edum e koŋ ne Zeeb e, Zeeb namyaal bot e na mwa.

³Ye é dum ne edum e koŋ ne Zeeb e, bot di egu náá, bhwak nakusaa é ne Mekpa e Zeeb. Ye kwyel elee é náá, esa ee di beea e nasael é ne esa ee nadi ààbeea e.

⁴Ye é dum ne edum e koŋ ne Zeeb e, Abhel nadjé Zeeb esa e egwyena dhaa yii mɔn-nyee Kayin. Ye é dum ne edum e koŋ e le ne Zeeb e, Zeeb nabee nye dāa mot epiki, etee náá, Zeeb nyey nye emet naamyaala ne esa e egwyena e le. Ye nakoozodi náá, Abhel naazegwye, etep nye nasa é dinaa egék.

⁵Ye é dum ne edum e koŋ ne Zeeb e, Enok nabyet tó pe to gwoo, nyey àagwye. Tin, mot nabe é àakabaabela nye, etee náá, Zeeb naaben nye pe to gwoo. Ekwyala lee é náá, esok ne nye ne tó to gwoo, Zeeb naamyaala ne ne, etee náá, nye nadi esa Zeeb edjɔ é mis. ⁶Bela náá, Zeeb tok ne ghwyil ebela edjɔ é mis ne mot di àadum koŋ ne ne ɔ. Tin, mot di etiila pe daa Zeeb ɔ, nye goka ne emyaal náá, Zeeb é tak. Nye ne dje efute ne bot e di esaa nye ɔ.

⁷Ye é dum ne edum koŋ ne Zeeb e, Noe nagwak sa Zeeb nalee nye, dum ne sa nadi náá ye aasael e. Ye nabe é, bot dinaa ààbee sa tak. Nye naadyeebawa lyem to etep ee Zeeb nalee nye e. Nyey batasa mesuwa me nye natsik nyel'e met ne bot e mebyel me e. É sok nye nasa deenek é, ye nabe é, nye naakwye-sal bot djas ndje sɔs. É di'enek, dum ne edum e koŋ e le ne Zeeb, Zeeb naabee nye dāa mot epiki.

⁸Ye é dum ne edum koŋ ne Zeeb e, Abalaam nalooba ne ndjóoel e Zeeb é sok nye nadjoo nye e. Wo gwaa, nye zetɔ pe kyee dik Zeeb nakek náá, nye aadje nye e. Tin, nye naazetɔ, àagu pe kyee nye di etó e. ⁹Dum ne edum e koŋ e le ne Zeeb, nye naadi tyee ndjoŋ ko kyee dik Zeeb nakek nye e. Tin, nye nadidi é pe to epet, tyee wat ne Izak, zenɔ Zakɔb, bot e nabela mbi ekek e tak wat ɔ. ¹⁰Etee náá, Abalaam nadi ebwood é boo ghaada di ne ghus-zumal na lyel-lyel e. Ghaada di náá, Zeeb nyey emet e di mot di ekoobal dāa ye aasael e, ye é nyey nye emet di sumel tak.

¹¹Ye é dum ne edum koŋ ne Zeeb e, Saala ye nakoozodi náá, nye nabe é kwyyid tɔa-moma, Zeeb naadje nye ghwyil ebela ebum, bya. Tin, nye nabe é ne boo ebwaalel náá, Zeeb é sosoob ne ekek be. ¹²Étep tak e bhaab'enaka ngot Abalaam di esuk e mebyel me bot ebupe, ye nakoozodi náá, nye nabe é nye moo tɔa-mot, nye eezekunaa ne esyee. Bot e mebyel me tak bu é dāa ekwyi-kwyen to gwoo, neghu dāa besye é eboŋ e boo dii mesɔn, mot tok ne ghwyil elaa be.

¹³Bot binɔk djas nagwye é, bɔɔ edum koŋ ne Zeeb, be nagwye é ààbela ekek e Zeeb nakek be e. Tin, be nazobee ye é etsetape, deenek, be naamyaala ne ye. Be naagu ye popoopwon náá, be nabe é bendjoŋ, ekpa-a-gon ko bɔs. ¹⁴Bot e di elii deenek ɔ, be lyaal popoopwon é náá, be epesaa kyee dik di náá, ye aadi é yɔbɔ e. ¹⁵Tin, be epedi etaala kyee dik be nadas pe yiizaag ɔ, pe be ezebela ze esik é penek. ¹⁶Ne tseetse, be nakwyl é mbee kyee dik di eedhaa yak e, kyee dik di to gwoo e. Dum ne tep tak e di náá, Zeeb tok ne sen emyaal náá, nye di Zeeb'ɔɔ. Tin, nye eezekoobal be tete ghaada.

¹⁷Ye é dum ne edum koŋ ne Zeeb e, Abalaam naka Izak buwa, é gheŋ Zeeb nawa nye to mebhawal e. Nye nadi é nye moo babeega, etep eka seŋŋele mɔn'e ngot é buwa, dhi nye di egu náá, nye naabela ekek. ¹⁸Zeeb naalee ne ne náá:

«Ye é dum ne Izak e wo aabela bedha e me nakek wo e.»

¹⁹Deenek, Abalaam nabe é ne ebwaalel náá, Zeeb é ne ghwyil egomal Izak mɔn'e pak myonj. Dum ne tep tak e, Zeeb nabulal nye mɔn tak. Tin, ye lyaal é ekee Izak gomelaa é, pak bemyonj.

²⁰Dum ne edum e konj ne Zeeb, Izak naasee Zakɔɔb ne Ezau metel, étep esa ee di eezye pe sok e.

²¹Dum ne edum e konj ne Zeeb, Zakɔɔb naasee bɔn e Zozef metel, esok ne nye ne gweye. Nye nadi epyet ne suub étep é eduwal e Zeeb.

²²Dum ne edum e konj ne Zeeb, Zozef, esok ne nye ne gweye, nye naalee náá, bɔn e Yisalaél é waawyis tɔ dik Ezipte. Nye naabaalee ne nɔɔ náá, be wyis ne egwyes e nyel'e.

²³Dum ne edum e konj ne Zeeb, seeg ne nyeeeg e Moiiiz naasyel nye, edi bengɔn elɛl bhis ebyel e le. É sok be naabee náá, mɔn tɔlɔɔ tak nabe é nem e, be nabe é ààgwak bwoɔ ebyen elooba ne metinj me Mekoozi Falaɔnj.

²⁴Dum ne edum konj ne Zeeb, é sok Moiiiz nadi nye moo boo-mot e, nye naabyen náá be djoo nye, mɔn e esyes e Falaɔnj. ²⁵Moiiiz, naamyaa náá, nye tiigaa sama wat ne bɔn e Zeeb, ne náá, nye di é tɔ memyaala me etep e mesyem, memyaala me esa ee di ààbɔya e. ²⁶Nye nadi ebee é náá, edukaa dǎa Klisto nadukaa é, ye eedhaa mevɔ djas di kɔ kyee dik Ezipte e, ne boo metanj. Etee náá, mis me nadi egwyák é, efute be yii di ezye e.

²⁷Dum ne edum e konj ne Zeeb, Moiiiz naadus kɔ dik Ezipte, ààkaab ebuk e Falaɔnj. Nye nabe é ghinj tɔ edum e konj e le ne Zeeb ekee náá, nye nadi ebee Zeeb, mot di ààbeeeaa ɔ. ²⁸Dum ne edum konj ne Zeeb, Moiiiz naakus ebyonj e pak. Tin, nye naazeke náá, be lɔɔb ghiya é mebe me mendjaa. Etee náá, é sok fofop esyee aadhaɔ e, nye needi ààgó bɔn megwyak me bot e mbyak Yisalaél.

²⁹Dum ne edum konj ne Zeeb e, bɔn e Yisalaél naasee boo dii mɛsɔn na tɔɔbe-laa ne meko mɔɔ, ekee ye nabe é tete gba bot di eezye ne edhaɔ e. Tin, é sok bot e Ezipte nawaabaɔjaa be e, bɔɔ djas naasi bheee tɔ boo dii mɛsɔn.

³⁰Ye é dum ne edum konj ne Zeeb e, eboo epap e ghaada Yeliko nabik, bhii bɔn e Yisalaél nasa melu me eten ne ebá ekii ghaada e.

³¹Dum ne edum e konj ne Zeeb e Layaab, moma mezo nadi ààgweye sama ne bot nadi ààlooba ne Zeeb ɔ. Etee náá, nye naasyel bɔn e Yisalaél enyɔɔpe, bot nazyee zebee ghaada tɔ ɔ ɔ. ³²Bi kwyel náá, me baake dǎa? Me tok ne bete ne ewala étep ekaada bin etep kɔ esu e Zedeɔnj, Bhalak, Samsɔnj, Zefete, ne Dhavid, zenɔɔ Samyel dɔɔ ne bedhiiti bengooole e Mekpa e Zeeb. ³³Ye é dum ne edum konj ne Zeeb e, be nakwak meyonj, be nake tɔ epiki, be nabela sa Zeeb nakek be e. Be naadiyal beghee enuub, ³⁴be naadimal eboo mu, be naadus é eban e esyee e be nadi ekwyel egó be ne epel e, be naabaabela ghwyil bhii mebé, be naalyaal ghwyil'ɔɔ, é sok be nadi elumla dɛeb e, wo gwaa, be ɔ esodja e edhiiti medhik me sis.

³⁵Dum ne edum e konj ne Zeeb, boa naabee dǎa bot bɔɔ nazegweye ɔ nagom e.

Bedhiiti bot naatiigaa elyelepe, bɔɔ gweye. Be naabyen mepeka, étep ebela tete tsik bhis esyee. ³⁶Tin, bedhiiti naadukaa, biaa ne eghwyes, bak bedhiiti naakɔlaa ne ekel e ghwooz, waaa é membok. ³⁷Bedhiiti bot naagóaa ne mekok, syakaa ebil ebá, góaa ne epel. Bedhiiti bot nabe é etó ne etwol edi ne edi, ekaad bɔɔ nabe é eket e etaa ne yii ebhata, be nabe é bedjel e bot, be

nadi etiigaa ne ezukaa. ³⁸Bhwak nabe é ààgoka ne mbi binok bot. Be nadi eke ghooghon ébat-bat pe kyee medhik besye di ààbe ne medhii é, ne pe ko metsok. Be nadi edjedjaasi é to eghe e mekok dɔɔ ne to ebhik di to bɔs é.

³⁹Zeeb naamyaa bot binok djas ko esu é edum é koŋ é loɔ ne ne. Bela náá, be nabe é ààbela sa Zeeb nakek é. ⁴⁰Tin, ne tsetse, ye nabe é, Zeeb naazekobal mena sa di enyɔpe ne nena é. Tin, Zeeb nakwyel é náá, be di bot é zedjala ɔ sama wat ne nena.

Fey e Zeeb dum ne bɔn be

12 ¹Ye kabe menabelka ɔɔ, menaka é kuku bete ne betyaases. Djhoodi-ska esa djas di esa náá, mena nàkɛka enyɔpe é, dan-dan é mesyem me mena di esesaka ngwyis é. Tin, djhoopatka kaab di náá, mena waakaabka kekum pe esik é. ²Mis mena goka é ne egwyák é Yezu, nyey é di esa náá, mena dika ne edum é koŋ ne Zeeb, nyey é di baasa náá, edum é koŋ é lena ne Zeeb kum di di edjala ɔ. Nye naamyaa egwyé ko melaaba, ààgwak sen, etee náá, nye nadi é ebee memyaala me di ebwood nye bhii tak é. Nenak, nye é ndiindel pe mbo egheŋ bóó mekoozi Zeeb.

³Taalaka nye ne dáa nye nazemaad swaka bot é mesyem é. Deenek, bi aanàbet náá, bi kwyeselaa, bi aanàbula pe bhis to edum é koŋ ne Zeeb. ⁴Etee náá, tuub bi di eduu ne syem é, bi dinaa ààpaduu ye kemyaal náá, bi gwyé.

⁵Bi eezedjisa meghaaz me Zeeb di edje bin dáa bɔn be é?

«Mɔn'am sa wo ààbyasal fey Gheŋ di ewa wo é tak é,

é sok nye di ewa wo é fey é, sa wo ààbula bhis.

⁶Etee náá, Gheŋ dyeebawa é fey é mot nye di ekwyel ɔ,

nye dyeebamyak é, mot nye di ebee nye dáa mɔn'é ɔ.»

⁷Maadka mezuk me Zeeb di ezuk bin, é sok nye di ewa bin é fey é, nye bee bin tin é dáa bɔn be. Ye é ne mɔn di náá, seeg ààwa nye é fey é? ⁸Ye be náá, bi ààpawaaa é fey, dáa nye di esa ne bɔn be ɔɔ, é di'enek, ye lyaal é náá, bi tok betete bɔn be. Tin, ekwyel etee é náá, bi é bɔn bel. ⁹Djhoopookonɔɔka geka besseeg bena ko eko é bɔs. É gheŋ be nadi ewa mena é fey é, mena nadi egwak be. Haaa, gwata ne Seeg'enaka mot di pe to gwoo ɔ, mena goka é ne gwak nye dhaa tye, étep mena needika ne tsik. ¹⁰Deenek, besseeg bena nadyeebawewa mena é fey é, é ba mɔɔ pes ewala dáa elyem bɔɔ di ekwyel é. Tin, Zeeb wa mena é fey é, étep mevú mena met, etee náá, mena neebela di to edee be. ¹¹É gheŋ mena di ewaaa é fey é, ye é ne menaka é dáa ewala é gheŋ to lyem, ààbe yii memyaala. Bhii tak, bot é nawaaa é kwaambi yenek mbi fey ɔ, be aakadi é be moo bot é epiki, ne bot é egwyem.

Melyo ne edulaa é melo

¹²Seebka membo men zetsak é, lyelka meboŋ men di epwak é! ¹³Beta náá, meko men du meze me di piki é, etee náá, meko me mot di ne djam ɔ, é zekepiiza, tin, ye nyo é ye tsak-tsakak.

¹⁴Saka meghaaz me édi é to egwyem ne bot djas, ne édi é to tsik na dee é. Etee náá, ye di ààbe deenek ɔɔ, ye tok ne mot ngɔt aabee Gheŋ. ¹⁵Bi é koobaka, sa mot ààsaa náá, nye su enem ne embée é Zeeb. Sa mot ngɔt pak'en

ààdi dǎa le di ne bhum na gwyee-gwyee ε, etεε nǎá, nye é zekεpul bεte ne bot pak'en ne megwyee mε. ¹⁶Sa mot ngɔt tɔ len ààsa mezo, sa mot ààbyasal esa e deε, dǎa Ezau mot nagwyena etooba be étep edee ɔ. ¹⁷Biyo bemet ne gu nǎá, bhii tak, nye nadi é ne gwyee nǎá, seeg seε nye metel. Tin, wɔ gwaa seeg byen esεε nye metel. É di'enek, nye nabe é ààbela ghwyil eswoola lyem seeg, ye nakoozodi megwyee mε.

¹⁸É gheɲ bi nakunaa ne Zεeb ε, bi nabe é ààtiila ne etsok ε di nǎá, bot ε ne ghwyil emet ε, etsok ε Sinayi ne boo du'e, ne ghooghom'e, ne pum'e, ne boo ghuu'e, ¹⁹bɔn ε Yisalael nabe é be eegwak lii tɔɲ, be naagwak gwood tuud. É gheɲ be nagwak ye ε, be naabyen ebaagwak gwood tak. ²⁰Deenek, be nabe é ààbe ne ghwyil emaad lwomel'enek: «Mot aazomet etsok elak ɔ, ye nakoozodi tit, nye aagóaa é ne mekok*.» ²¹Kɔ esu ε esa ee be nadi ebee ε, wɔ gwaa, Moiiiz zeke nǎá: «Me epepwak, me epedyeebagwak bwoo'!»

²²Tin, bi naakunaa ne etsok ε Siyɔɲ, bi naakunaa ne ghaada Zεeb mot di ne tsik ɔ. Ye é Ghaada Yeluzalem di pe tɔ gwoo ε, ye é pe efofop bedhet ne bedhet di tɔ ebyon ε. ²³Bi nabe é, bi naazekunaa ne dhiiti zεega bot ε nadi tɔ ebyon ɔ. Zεega tak nabe é yii bɔn megwyak ε Zεeb, bot ε di nǎá, min moɔ moo é ekwyala pe tɔ gwoo ɔ. Bi eezekunaa ne Zεeb, mot di ne ghwyil epée bot ε bhwak djas ɔ. Bi eezekunaa ne esisim e bot ε epiki di nǎá, be eezedjala ε. ²⁴Bi nabe é, bi eezekunaa ne Yezu, mot di nduula-nduula ebheɲ ε na bes ɔ, ne ghiya ye naseε ɔ, ghiya tak epetuud elyelepe dhaa-dhanak ghiya ε Abhel.

²⁵Dika ndjem, sa bi ààbyen egwak mot di elii ne nen ɔ. Bot ε nabyen egwak ε mot nadi edul be mεlɔ kɔ bɔs ɔ, be naaboma ne yɔbɔ feɲ. Ye kwyel elεε é nǎá, dɔɔ ne menabelka pe, mena aanǎdus é feɲ, mena aadi ààlooba ne mot di elii ne nena pe tɔ gwoo ɔ. ²⁶É gheɲ sok, gwood'e naasa nǎá, bɔs dheegel, nenak, nye eekεk mena nǎá: «Me waabaadheeg bɔs dheega sis, dɔɔ ne gwoo'.» ²⁷Mekpa mε di ekeaa wak nǎá: «dheega sis», kwyel elεε é nǎá, esa ee nakusaa ε waadheegel dhaa tye, bhii tak, ye é diib, étep εdje di ne esonok di nǎá, ye tok ne ghwyil edheegel ε.

²⁸Djhoobulalka bhɔɔ ne Zεeb, etεε nǎá, mena waabelaka eyon ε di ààdheegel ε. Djhoolyaalka bhɔɔ tak tɔ esa ε mesa mε Zεeb tyee wat di nǎá, lyem'e waamyala ne ye ε. Djhoosaka ye tɔ ekaab ne elooba ne ne. ²⁹Eteε nǎá, Zεeb'e-naka é du di edik esonok djas ε.

Mena aasaka dǎa étep Zεeb neemyaala ne nena

13 ¹Gheekwyekwyelεlka pak'en dǎa bekel ne bedhem. ²Sa mot ààdjisa εdje bedjon ε di ezye pe daa len ɔ edi. Eteε nǎá, é esa deenek, bedhiiti bot naadje efofop nazye medjon pe daa lɔɔ edi, bɔɔ ààgu nǎá, be nabe é efofop. ³Taalaka ne bot ε di tɔ membok ɔ, ekeε biyo pe é membok bi ne benɔɔ. Taalaka ne bot ε di tɔ metiiga ɔ, etεε nǎá, biyo pe é bot ne menyel ne epuud, di ne ghwyil tiigaa dǎa bɔɔ ε.

⁴Ye goka é nǎá, bot djas duwal eba, tin ye baagoka é nǎá, moma ne motom ke tɔ esosoob tɔ eba. Eteε nǎá Zεeb ε waapée bot ε mezo ne bot ε membyam.

⁵Ye ààgoka nǎá, gwyee epata djeed bin. Ye goka é nǎá, bi myaala ne esa bi di ne ye ε, etεε nǎá, Zεeb nyey emet ke é nǎá: «Ààbe, mε aanàkwaabet wɔ, mε

aanàkwaapek wɔ*.» ⁶É tep tak ε di náá, mena é ne ghwyil eke ne ebwaalel djas náá:

«Gheɲ ε mot di ekwyee me ɔ,
me tok ne ghwyil ε di ne bwoo.
Mot aakosa me ye'?»

⁷Taalaka ne bot ε nadi edjeed bin ɔ, bot ε nagoola bin Mekpa ε Zeeb ɔ. Deenek, taalaka ne dáa be nadi eke ε, ne dáa be nagwyε ε. Bi goka é ne ebaɲa mbi edum ε koɲ ε loɔ ne Zeeb be nadi ne ye ε. ⁸Yezu Klisto é tyee wat koko, mos, kɔm-kɔm sii ne kɔm.

⁹Sa bi ààbet náá, melyo mbes yii bot ε sis sa náá, bi wo ze. Ye nyo é náá, enem ne embee e Zeeb dje mena meghaaz, ààkabe náá, ye di etsi e bot zesa dum ne edee mena di edeka ε. Bot ε di edu mbi yenek etsi ɔ, be aanàkòbela varj sonok.

¹⁰Beghaa-Zeeb di esa mesa tɔ pet ebheɲ ε Zeeb ɔ, be tok ne ghwyil ede esa di ekaa kɔ mesa-ebuwa bina ε. ¹¹Boo ghaa-Zeeb dyeebatɔ pe tɔ Di na Dεε ε ne ghiya betit. Eteε náá, nye neeka ye buwa étep epelak ε mesyem. Tin, epuud e betit binek kawyisaa ne ye tɔ ghaada ε, kedikaa pe kel. ¹²Dum ne tep tak ε, Yezu nadi ààgwyε tɔ ghaada, eteε náá, nye neegwyii bot ne ghiya ye met. ¹³Djhoo-wyiska tɔ ghaada, keboma ne ne pe kel, eteε náá, mena neekebomaka ne mbi meduka me nye nadukaa ε. ¹⁴Eteε náá, kɔ εko ε bɔs wak, mena tokeka ne ghaada di ne ghwyil edi kɔm-kɔm sii ne kɔm ε. Mena saaka wak ε, ghaada di ezye yenek. ¹⁵Kɔ esu ε Yezu, djhoogheekaka Zeeb ebuwa e mekpa me di edje nye duu ε melu djas, ye é medjeeb me di elyaal náá, nyey é Gheɲ ε. ¹⁶Sa bi ààdjisa esesa enem esa, ne ekwyekwyee pak'en. Yenek é ebuwa e Zeeb di emyaala ne ye ε.

¹⁷Loobaka ne bedjeedel bin, gwakeka be. Eteε náá, be epebaal bin melu djas. Guka náá, be waabooketaɲal é mis ε Zeeb kɔ esu ε len. Tin, bi goka é ne esa náá, be sa mesa mɔɔ enyɔɔpe ne boo memyaala, ààkabe náá, be sa ye ne menwyaad. Eteε náá, be sa ye ne menwyaad ɔɔ, ye aanàkwaanyɔ ne nen.

¹⁸Djaalaka étepes! Bis epegu tɔ elyem bis náá, elyem bis é seɲ. Deenek, sa di ne nis ε, ye é náá, mewala djas, bis é tɔ eseega edi ne embee mefulu. ¹⁹Sa me di ewaab ne nen dan-dan é náá, djaalaka ne Zeeb náá, nye sa náá, me lel ebula pe daa len.

Ekwosak ε mesik

²⁰Zeeb é esuk ε egwyem, nye naagomal Gheɲ'enaka Yezu pak myoɲ. Yezu moo mos é, boo djeedel ebhata kɔ esu ε ghiya ye, ghiya di ewa mena tɔ ebheɲ na kɔm-kɔm sii ne kɔm ε. ²¹Beta náá, Zeeb tak wat dje bin ghwyil esesa enem esa, étep bi neesa ekwosak ε le. Tin, Zeeb sa ne nen sa lyem'e di ekwyel ε, é ze ε Yezu Klisto, mot di egoka ne edjeaa duu kɔm-kɔm sii ne kɔm ε! AMEN.

Mekpa me mesik ne meswosel

²²Bɔn-nyεeg bam, me waab ne nen é náá: Gwakeka ne lyem wat mekpa me di edje meghaaz ε. Bela náá, mekana me me kwyal bin é, ye ààdyeebadjaa. ²³Me kwyl é bi gu náá, mɔn-nyεeg'ena Timote naazewyis tɔ membok. Nye lel ekum wak ɔɔ, me waazyε zeebe bin, bis ne ne.

²⁴Swoska bedjeedel bin djas, ne bot ε zedum koη ne Zεeb ɔ djas. Bɔn-nyεεg'enaka bot ε kyee dik Itali eeswos bin.

²⁵Beta náá, enem ne embεε e Zεeb di ne biyɔ djas.

Mekana e

Zak

Eniel

Mekana e Zak é dhatyee mekana me mot di ekwyel eseeɗ e bot éteɗ elée be tep e: ye é *medjek* neghu tyee mbi *edje meghaaz* ne ezeɗega mendjaala di ko eko e bos e. Tin, Zak kwyal mekana mak e, ne eYuda ee di edum koɗ ne Klisto ɔ. Etee náá, bot e membyak me eYuda é si metiɗ me bot e mbyak eGhelek ee di ko dik Lom e.

Mekana me Zak é dhatyee leɗ di edje *etsoɗ* e. Ye ekwyel elyaal é, dáa bot djas di edum koɗ ne Klisto ɔ, di egoka *ne eke to edum e koɗ e lo ne Zeɗb* e. É di'enek, bot e zedum koɗ ne Zeɗb ɔ, epewaab etsoɗ binek pe daa Zeɗb. Tin, Zeɗb ne dje be ye (1.2-8; 3.13-18). Be é ne ghwyil ekakwak sa djas di ekwyel epul mot e: etep djas be di eboma ne ye e (1.2-4), ekwosak edi mot ekuma (1.9-11; 5.1-6), ekwosak esa mot ebiyo (1.2-18; 4.1-9), eben e nyel (4.13-16). Mekana lyaal é dáa edum e koɗ ne Zeɗb di epus mot ne esa enem esa. Deenek, bot tok ne ghwyil edi to tete egwakel ne Zeɗb mesa mak àànyen to le (2.14-26). Esa deenek kwyel elée e, wo tiibal ne lyem'ɔ met, sa di biyo e. Ye é, ebaadi ne lyem ne besɔ bo, esa menyo ne bot e di to pwom ɔ, sa wo ààdi tetep ko besɔ bo neghu ebee náá wo eedhaa be, epooko liig djem to nuub esok ebá esok ne elóo é mekpa mo (3.1-12).

Tin, ààbe ne meso, Zak kwyal wak é ne bedjel e bot (2.6). Be é ne gwyes edi ne ekuma, etee náá, elyem boɔ é to esa e bos. É di'enek, mekana waab ne noɔ e náá, sa be ààbyasal bedjel e bot ko esu e pwom yoɔ (2.1-13). Tin, mekana lee: Ekuma àànyo dum ne mbi sa bekum e bot di esa ne ye e (5.1-6).

Deenek, beeka sa zekwyaala to esik e mekana di elée ne ekeletye e: kwyeeke besɔ bin, djaalaka éteɗ besɔ bin, bulalka bot e zedjel ɔ é ze.

Meswosel

1 ¹ Mam Zak, mot-mesa e Zeɗb, ne Gheɗ Yezu Klisto, me eswos membyak kam ne ebá^a, di medhik ne medhik ko eko e bos djas ɔ.

Etsoɗ ne edum e koɗ ne Zeɗb

² Bɔn-nyeeɗ bam, bi e dhaa to membi me mebhawal djas ɔɔ, dika ne boo memyaala. ³ Etee náá, bi ne gu, neghu edum e koɗ e len ne Zeɗb ne kwak

a 1.1 *membyak kam ne ebá* ye lyaal wak e bot e Yisalaɗ zedum koɗ ne Yezu Klisto ɔ, bot e mbyak eYuda di ko medhik djas ɔ.

mebhowal, ye waadje bin zii. ⁴Bi goka é ne édi ne zii, étep bi needi esosoob e bot, tin, sa sonok wat ààwyii tō len.

⁵É di'enek, mot ngot tō len é di ààbe ne etsorj, nye goka é ne ewaab ye ne Zeeb, deenek, Zeeb waadje nye etsorj. Etee náá, Zeeb dje ye é ne bot djas e ne bum lyem wat, tō enem ne embee be. ⁶Tin, é sok nye di edjaala náá, Zeeb dje nye dhiiti sonok e, nye goka é ne edum korj ne Zeeb, sa nye ààwa meso. Etee náá, mot di ewa meso, nye é dhatyee bhuuge dii pup di eghee, kegheeg ye é di djas e. ⁷Deenek, sa kōkō yenōk mot ààgek náá, nye waabela sonok pe daa Ghej. ⁸Etee náá, nye é ne meso tō lyem, nye sa esonok be djas é, ne elyem ebá.

Edjel ne mevū

⁹Ye goka é náá, mōn-nyeeɗ di tō edjel o myaala, etee náá, Zeeb epedje nye mbee di metanj. ¹⁰Tin, mot ekum goka é ne édi ne memyaala é sok Zeeb di esil nye e. Etee náá, dáa mezem me mebhek di ààboya e, ye é tyee wat ne mot ekum pe, nye aanàboya. ¹¹Gwyes dyeebawyeɗ é ne boo mekas me di esyes mebhek e. Tin, zem ekwyit o, enem be djas eesi. Ye é tyee wat, ne dáa mot ekum aadiib ne ekum be e.

Zeeb ààwa mot tō mebhowal

¹²Memyaala ne mot di epyet ghij tō mebhowal o. Etee náá, mot aapyet ghij tō mebhowal o, nye aabela kōtō duu ne tsik na kōm-kōm yii Zeeb nakek ne bot e di ne kwyel ne ne o. ¹³Tin, mot di tō mebhowal o, sa nye ààke náá: «Ye é Zeeb e di ebawal me.» Etee náá, Zeeb tok ne ghwyil ebela geke ebawal é mot, neghu epus e mot tō ebiyo. ¹⁴Tin, mbee ekwosak e mot ne mot e di edul mot tō embee etep. ¹⁵É di'enek, wō bet náá, ekwosak e tak dhaa wō ghwyil o, ye kadul wō é tō esyem. Bhii tak, wō dyeebagyee tō esyem o, ye kadul wō é tō esyee. ¹⁶Bōn-nyeeɗ bam me di ekwyel o, nākōka menyel men. ¹⁷Embee esonok djas bot di bela e, ne mbee mekee djas bot di ebela e dus é tō gwoo, ye dus é pe daa Zeeb, kusel esa e mekas djas di tō gwoo e. Pe tō le, ye tok ne zwoola, ààbe-beak ne kyee wat di ne ghwyil edje meghomela. ¹⁸Nyey nye met e nakwyel edje bis tsik'e ne mekpa me na tseetse. Etee náá, bis needi bot esok tō esa djas ee nye nakus e.

Egwak e Mekpa e Zeeb ne eke dáa ye di eleɗ e

¹⁹Bōn-nyeeɗ bam me di ekwyel o, bi goka é ne emet enyōpe sa me di eleɗ bin'aak: Mot ne mot kwyes ne egwak. Ye ààgoka náá, mot kwyes elii, ne ekwyes ne ebela ebuk. ²⁰Etee náá, é sok mot di ne ebuk e, nye tok ne ghwyil eke tō epiki é mis e Zeeb. ²¹Deenek, mwaska mendi ne embee mesa men djas di ezye tō ebuk e. Myaalka ne mesila djas, Mekpa e Zeeb di ebe, tyee bhek tō ebhum elyem bin e, etee náá, bi neebela tsik.

²²Nākōka menyel men, ye goka é náá, é sok bi di egwak Mekpa e Zeeb e, bi goka é ne eke tyee mekpa me tak di eleɗ e. ²³Etee náá, mot di egwak Mekpa e Zeeb, da nye kadi ààke tyee mekpa me tak di eleɗ é, nye é dhatyee mot di ebee ebhwoob e le tō enyen e. Nye zobee é dáa nye di e. ²⁴Bhii tak, dáa nye bee ebhwoob e le, é ewala elenek, nye eetō, djisa dáa ebhwoob e le di e. ²⁵Bela náá, mot e gwak ne esiiza esuk e tete etsi e Zeeb di epek bot o, mot tak e di egwak Mekpa e Zeeb tō esosoob o, ààbe náá, nye gwak é étep nye neeghisa

ye djemen ɔ, tin, nye ke tyee mekpa me tak di eleɛ ɔ. Mbi yenɔk mot aadi é tɔ memyaala dum ne esa djas nye di esa ɛ.

²⁶Mot ɛ ke náá, nye é mot di edjaala Zeeb enyɔɔpe ɔ, bela náá, nye é mot di ekwyɛ nuub ɔ, nye eekɔ nyel'e, mendjaala me é toto. ²⁷Beeka tete mbi mendjaala Zeeb Seeg'ena di emyaala ne ye ɛ: Ekwyee bɔn nyel ne bekus ɛ boa tɔ mezuk mɔɔ, ne ebaabaal nyel tɔ embee esonok djas di kɔ eko ɛ bɔs ɛ.

Nàwaka mbek pak bot

2 ¹Bɔn-nyɛɛg bam, biyɔ bot ɛ di edum koŋ ne Gheŋ na duu yenaka Yezu Klisto ɔ, bi ààgoka náá, bi wa mbek pak bot. ²Djhoopookonɔɔka geka yak: Kuma mot eeni tɔ zɛɛga yen ne ewolo ekaad é nyel, ne esum ɛ nasaaa ne loɔd ɛ é djin. Tin, dhiiti djel mot eebaazeni ne enyaŋela ekaad é nyel. ³Bi kaduwal é mot nabɔt ewolo ekaad ɔ, bi kake ne ne náá: «Beea tete di di egoka ne ɔɔ, dia si.» Bi kake ne djel mot é náá: «Wɔy, tyaŋa tetel, neghu dia si é bɔs é di me kel meko mam ɔ!» ⁴Tin, é gheŋ bi di esa deenek ɛ, bi ààpabee náá, bi epewa mbek pak'en é? É di'enek, bi kadi é bembée betetep ɛ na mbee esiiza.

⁵Bɔn-nyɛɛg bam gwakeka me, Zeeb eezesée bedjel ɛ bot é mis me bot ɛ bɔs'ak. Nye nasée be é, étep be needi bekum ɛ bot, kɔ esu edum ɛ koŋ ɛ loɔ ne Zeeb, be neebela ɛyɔŋ ɛ Zeeb nakek ne bot ɛ di kwyel nye ɔ. ⁶Tin, biyɔ epepul dék bedjel ɛ bot. Ye tok bekum ɛ bot di etiig bin é? Ye tok bɔɔ di edul bin ne bhel sok bhwoob betetep é? ⁷Ye é bekum ɛ bot ɛ di elee ne enyɛk mbɛɛ din ɛ Klisto yii Zeeb dje bin ɛ.

⁸Tin, Ekwyala Zeeb lee é náá: «Kwyela sɔɔ mot dáa wɔ di kwyel nyel'ɔ met ɛ*.» Ye é tin é etsi e ɛyɔŋ ɛ Zeeb, deenek, bi é looba ne ye ɔɔ, bi eesa enyɔɔpe. ⁹Tin, bi ɛ wa mbek pak bot ɔɔ, guka náá, bi eesyem é mis ɛ Zeeb. É di'enek, tsi yenek eekwyɛsal bin ndje sɔs, etɛɛ náá, bi ààpalooba ne ye. ¹⁰Mot di eduwal etsi e Zeeb djas, bhii tak, nye kadi é ààbaal wat tɔ sama etsi tak ɔɔ, deenek, mot tak é ne ndje é etsi djas. ¹¹Etɛɛ náá, Zeeb é nake náá: «Sa mot ààsa mezo», ye é nyey ɛ nabaazoke náá: «Sa mot ààgɔ sɔ mot^b.» Tin, wɔ gɔ sɔɔ mot ɔɔ, ye nakoozodi náá, wɔ duwal é tsi mezo, gua náá, wɔ ààpaduwal etsi. ¹²Tin, bi goka ne elii, ne eke é, dáa bot ɛ di egu náá, be waapéeaa ne etsi ee di enɛɛg bot peka ɔ. ¹³Guka náá, é gheŋ Zeeb aapée bot ɛ, nye aanàkwaagek ghoŋ ne bot ɛ nadi ààgek besɔ bɔɔ ghoŋ ɔ. Tin, mot di egek besɔ be ghoŋ ɔ, nye aanàdi ne bwɔo ne epée ɛ Zeeb.

Mesa ne edum ɛ koŋ ne Zeeb

¹⁴Bɔn-nyɛɛg bam, ye é étep yé mot aake náá: «Me ne edum ɛ koŋ ne Zeeb», nye ɛ di ààtel ye tɔ mesa ɔɔ? Kɔkɔ mbi yenek edum ɛ koŋ ne Zeeb ɛ ne ghwyil etsik nye? ¹⁵Tin, ye be náá, bɔn-nyɛɛg bin tɔ Yezu Klisto tok ne kaad ebɔt, ààbe ne sa dek melu djas ɔɔ, ¹⁶bi ɛ di ààdje be esa ee di egoka ne tsik ɔɔ, étep yé bi di elee ne ɔɔ náá: «Tɔka tɔ egwyem, betka menyel men enyɔɔpe, da bi é de djil?» Ye é yii toto. ¹⁷Ye é tyee wat ne tep edum koŋ ne Zeeb. Embɛɛ mesa ɛ di ààke loɔg wat ne edum ɛ koŋ ne Zeeb ɔɔ, yenek djas é toto.

¹⁸Mot é ne ghwyil eke náá: «Wɔy é ne edum ɛ koŋ ne Zeeb, mam ne embɛɛ mesa!» Me waabɔɔza ne ne náá: «Wɔ é ne ghwyil elyaal me edum ɛ koŋ ɛ lo

* 2.8 Mes 19.18 b 2.11 ɛwy 20.14 ne tɔDet 5.18; ɛwy 20.13 ne tɔ Det 5.17.

ne Klisto, dhi wɔy ààbe ne embee mesa? Tin, mam é waalyaal wɔ edum koŋ é lam tɔ embee mesa mam.» ¹⁹Wɔ ne myaal náá, Zeeb é ngɔt é? Deenek, dɔɔ ne embee esisim pe ne baamyaał ye, bela náá, be ne pwak ne bwoo. ²⁰Wɔ é ne egeka tɔ mesel mɔ? Wɔ é epekwyel ebee esa ee di elyaal náá, edum é koŋ é di àànyen tɔ mesa é, ye é yii toto? ²¹Bhaab yenaka Abalaam nasa dáa, nye neebela di edi mot epiki é mis é Zeeb? Ye nabe é dum ne embee mesa me? Ye é é sok nye nanɔɔ mɔn'e Izak, ka nye buwa kɔ mesa-ebuwa é? ²²Wɔ eebee nye, edum é koŋ é le ne Zeeb nadi eke é sama ne mesa me. Ye é mesa me di elyaal etseetse náá, nye eedum koŋ ne Zeeb é. ²³Tin, sa Ekwyala e Zeeb di elée eebela esuk: «Abalaam naadum koŋ ne Zeeb, Zeeb naadje nye di epiki.» Tin é Zeeb nadjoo nye sɔ'e. ²⁴Bi eebee biyɔ bemet náá, Zeeb bee mot piki é, dum ne mesa me nye di esa é, ààkabe dum ne edum é koŋ ne edum é koŋ toto.

²⁵Dhiiti geka é náá, ye nazobaasael é deenek ne moma mezo nadi edjóoaa Layaab é. Nye naabeeaa piki é mis é Zeeb, etee náá, bot é, bot é mbyak Yisael nalmom sok náá, be kebala del ɔ, nazesulal é pe daa le. Tin, nye naabaaze-kwyee be ne elyaal é be mbee ze be aasik é tak é. ²⁶Tin, tyee wat ne, nyel mot, ye di ààbe ne eswos ɔ, ye é muu, deenek ye é tyee wat ne edum é koŋ, ye di àànyen tɔ mesa ɔ, ye é yii toto.

Mebwala me djem

3 ¹Bɔn-nyeeɓ bam, sa biyɔ djas àasaa náá, bi needi belyoel. Etee náá, bisɔ belyoel aapéeaa é elyelepe dhaa bot djas.

²Menabelka djas ne bu edjak. Tin, mot é di ààbe ne edjak tɔ lii ye ɔɔ, nye é piki mot, nye é ne ghwyil egu edil é nyel'e. ³Ye é tyee wat ne é gheŋ mena di ewaka mɔɔ gwooz tɔ nuub eyaaga éteɓ be neelooba ne nena é, ye é deenek é, mena di ne ghwyil edjeed menyel mɔɔ.

⁴Ye é dhatyee eléed, ye nakoozobɔk dáa, boo pup é di etiidal ye. Tin, ye kadi é ba mɔɔ wul é di edjeed ye, ye kadu-du é pe kyee mot di ebe ye ɔ di epem ɔ. ⁵Ye é tyee wat ne djem, Ye é mɔɔ kyes etɔɔlepe é nyel mot, ye é ne ghwyil ediig bet náá, ye waasa eboo eteɓ.

Beeka: mɔɔ du é ne ghwyil esa náá, boo dik dyak djas. ⁶Ye é deenek, djem é dáa du. Ye é, di embee esesee dyeebadi ɔ, ye é ba mɔɔ kyes etɔɔlepe é nyel mot, ye é ne ghwyil epul tu nyel mot. Djem mot é ne ghwyil edik tsik mot, kana ebyel é le ne kekum dwoo esyee é le. Du tak dus é tɔ du na kɔm-kɔm di ààdim é.

⁷Mot é ne ghwyil esa náá, betit é dik djas, besu, enen dɔɔ ne benyɔ looba ne ne. Tin, nye naazesaa náá, nye di ne ghwyil edjeed be. ⁸Ye kabe djem ɔɔ, mot tok ne ghwyil edjeed ye. Etee náá, ye é mbee sonok di ààdi gwyem é, ye é tɔɔɔ ne nea di egó bot ɔ. ⁹Mena duwal Gheŋ Seeg'enaka é ne edjem bina. Deenek, ye é ne djem tak wat é, mena di ebaakal bot é Zeeb nakus, di enɔŋel ne ne ɔ. ¹⁰Tin, mekpa me duu ne ekelok zodus é tɔ nuub tak wat. Bɔn-nyeeɓ bam, ye ààgoka ne edi é deenek. ¹¹Ye tok ne sɔɔɔ wat di edje tete medii ne é baadje medii me na gwyee-gwyee. ¹²Bɔn-nyeeɓ bam, le fiigh tok ne ghwyil é edje bhum zaboka. Kel seŋ tok ne ghwyil é edje bhum fiigh. Ye é tyee wat, sɔɔɔ di ewyisal medii me di egwom é, ye tok ne ghwyil ebaawyisal tete medii.

Etsoj ee di edus pe eko e

¹³Dhiiti mot pak'en epegek náá, nye é ne etsoj ne metselal é? Tin, nye é goka ne etel ye é, to mesa me ghwyikwyee, ne to mesila me nyel ne etsoj. ¹⁴Tin, bi e di ne bhyen, ààbe ne lyem e egwakel ɔɔ, betka eghee menyel, etee náá, bi ààlee etseetse. ¹⁵Kwaambi yenek etsoj ààdus pe eko, ye é etep e bot e bɔs'ak, yii bot e epuud, ye é yii Satan. ¹⁶É di bhyen ne mbee lyem di ɔ, tin, bi é waabaabela ezem ne ekɔko e mbee etep djas.

¹⁷Tin, etsoj ee di edus pe to gwoo e, pookodi sok é dɛɛ. Bhii tak etsoj e tak kadje é metela me lyem, egwyem ne egu elii, nye ne gek bɔɔ besɔ ghon, nye é ne bu enem ne embɛɛ. Nye ààsa mbek pak bot, nye ààgu mekɔɔ. ¹⁸Bot e di ewa egwyem pak'ɔɔ, be é dáa bot e di ebe see ɔ. Deenek, bot e tak é waabɔk bhum, bhum tak é mesa me bot e epiki.

Kwyl esa e bɔs

4 ¹Mewo ne ezyaala dus wo pak'en? Ye dus é to ekwosak e di eswak to menyel men e. ²Bi é ne gwyes ebela dhiiti sonok, tin, bi ààbela ye. Ye kalwom bin é náá, bi gó mot. Bi é ne gwyes dhiiti sonok, tin, bi tok ne ghwyil ebela ye. Ye kalwom bin é, bi di to mewo ne ezyaala pak'en. É di'enek, bi e di ààbela sa bi di ekwyl ewaab ɔɔ, ye é etee náá, bi ààgu ewaab e ye pe daa Zeeb. ³É sok bi di ewaab dhiiti sonok ne Zeeb, da bi kadi é ààbela e, ye é, etee náá, bi é ne embee meggham. Esonok bi di ewaab ne Zeeb e, ye é etep esa mekwosak me elyem bin. ⁴Biyo bot e mezo, bi ààgu náá, ekwyl e esa e bɔs saɔ é náá, bi di bot e mebhuka e Zeeb é? Tin, guka náá, mot di ekwyl esa e bɔs'ak ɔ, nye é mot mebhuka e Zeeb. ⁵Deenek, sa bi ààgek náá, ye é yii toto, sa Ekwyala e Zeeb di elɛɛ é náá: «Zeeb ne kwyl Sisim nye nawa to les e ebuepe.» ⁶Tin, enem ne embɛɛ ee Zeeb sa ne nes e eedhaa mebu. Etee náá, Ekwyala e Zeeb ne baalee náá: «Zeeb ne byen bot e eghee nyel, tin, nye sa enem ne embɛɛ be e ne bot e di etela ɔ^d.» ⁷Tin, bi goka é ne elooba ne Zeeb, da bi é byen esesee e dim mot mekɔɔ, nye waakaab tɔ etsetape ne nen. ⁸Kunaaka ne Zeeb, tin, nye aakunaa ne nen. Biyo bot e mesyem, gwyiika membo men, diska edhuud e ebhum elyem bin, biyo bot medjhaaz pe eko, bhimis pe si. ⁹Dika to ghon, djeka, botka ekaad e epum. Tin, ego bin waaliiza megwyee, memyaala men é waaliiza ghon. ¹⁰Dika ne mesila é mis me Ghen, tin, nye waadje bin duu.

Sa mot ààpée mɔn-nyeeɔ

¹¹Bɔn-nyeeɔ bam, sa mot ààpée mɔn-nyeeɔ. Etee náá, mot di ebyak mɔn-nyeeɔ, neghu epée nye ɔ, nye byak é etsi e Zeeb. Deenek, nye pée é etsi e Zeeb. É di'enek, wo kasaɔ é náá, wo di tetep etsi e Zeeb. Wo ààpakasaa náá, wo ke dáa etsi di elɛɛ. ¹²Tin, Zeeb nyey emet mot di edje etsi, nyey mot di egoka ne epée ɔ. Nye emet é di ego ne etsik é bot. Wo bee tin náá, wo moo ze, wɔy mot di epée mɔn-nyoog ɔ?

Sa mot ààdi ne eghee nyel

¹³Gwakeka me, biyo bot e di eke náá: «Bis epetɔ bedjon mos, neghu djemen pe dhiiti ghaada sis, kesa tu mbu, etep ekebɔmsa esa, tin bot waabela epata»

ɔ. ¹⁴Ghuna bi ààgu sa aasa bin djemen ɛ. Bi é tin é, dâa ba bɔɔ eguud di ewyis, ààbɔya batsa, ye é diib ɛ. ¹⁵Gwakeka etep ee bi di egoka ne eke é: «Gheɲ ɛ kwyel ɔɔ, mena dika ne tsik ɔɔ, deenek, mena aasaka tep sis, tep kel.» ¹⁶Tin, guka náá, bi ne kwyel egheɲ menyel ne ebet. Mbi mefulu menek àànyɔ. ¹⁷Ye be náá, mot di egu esa menyɔ, nye kadi é ààsa ye ɔɔ, mot yenɔk é tɔ mesyem.

Edul ɛ bot ɛ mevɔ melɔ

5 ¹Gwakeka me, biyɔ bot ɛ mevɔ, djeka, simka, etɛɛ náá, mezuk é waazyɛ kɔ len! ²Mevɔ men eezepulel, besɛs eezegɔɔ bin ekaad. ³Elɔɔɔ bin ne epata bin moo é ne emaa. Emaa ɛ tak é waagɔɔ bin menyel ne ebaapit bin, ye waadik bin dâa du. Bɔs moo é pe mesik, biyɔ bot ɛ di ekwom betɛ ne mevɔ ɔ! ⁴Bi eebyen edje bot ɛ mesa me epyeeb bin efute bɔɔ. Deenek, be epetsim, guka náá, etsim ɛ bot ɛ mesa me tak eekum tɔ melɔ ɛ Zeeb, Gheɲ Sabhaot. ⁵Pe kɔ bɔs, bi di é tɔ menyɔ ne mevɔ, menyel men moo é ne medel dâa betit ɛ di ketsakaa ɛ. ⁶Bi naazekwyesal bot ɛ epiki ndje sɔs ne egó be. Be ààpakopapela-papelak, be naadje bin menyel.

Bhwood ezye ɛ Gheɲ ne ebwaalet djas

⁷Bɔn-nyeeɲ bam, dika ne zii ne bhwood kekum dwoɔ Gheɲ aabula ɛ. Beeka dâa mbɛel mebhɛk di ne ebwaalet é ebwood náá, bebhi pookokan enee ne esi, étɛp bɔs needje nye mbɛɛ mebhɛk ɛ. ⁸Tin, ye goka é, bi di tɔ zii ne bhwood, ne meghaaɛ etɛɛ náá, ezye é Gheɲ eezekunaa.

⁹Bɔn-nyeeɲ bam, nàlekaka pak'en, Zeeb ezekepée bin. Tetɛp moo aakum, nye moo é, é eniel ɛ ndjaa. ¹⁰Bɔn-nyeeɲ bam, taalaka ne etɛp bengoolet ɛ Mekpa ɛ Zeeb nalii kɔ esu ɛ Gheɲ ɛ: be di ne nen dâa gɛka emaad ɛ lyem ne esosoob tɔ mezuk. ¹¹Mena djóoka be bot ɛ memyaala é etɛɛ náá, be naadyee-bapyet. Bi naagwak sesa ɛ Zɔɔb, dâa nye namaad mezuk tɔ zii é bhwood ɛ. Bi ne gu dâa Gheɲ nasa nye enem ne embɛɛ bhii tak ɛ. Tin, Gheɲ ne nyɔ, nye ne gek bot ɛ di tɔ mezuk ɔ ghoɲ.

¹²Bɔn-nyeeɲ bam, guka náá, sa mot àātuwal myoɲ ne mesoɲ me kɔ esa ee di tɔ gwoo, neghu kɔ bɔs ɛ. Tin, ààkotuwal ye dhiiti mbi etuwal. Deenek, bi aazomyaal ɛ «heee», ye be náá ye tsɛtɛɛ ɔɔ. Neghu «ààbɛ», ye be náá, ye tok deenek ɔɔ, étɛp ekaab náá, bi é zekebela ndje sɔs é mis ɛ Zeeb.

¹³Ye é ne mot tɔ len di tɔ mezuk é? Nye ni tɔ mendjaala. Ye é ne mot tɔ len di ne memyaala? Nye tii medjeeb me Zeeb. ¹⁴Mot ngɔt epebé tɔ len é? Deenek, nye djóo bepaa ɛ zɛɛga mendjaala, be djaala étɛp nye neetsak, da be é so nye mul kɔ lo ne din ɛ Gheɲ. ¹⁵Tin, mendjaala di esal tɔ edum ɛ koɲ ne Gheɲ ɛ, ye é ne ghwyil etsik mot ebé. Ye be náá, mot tak naasa mesyem ɔɔ, Gheɲ é waapel nye. ¹⁶Vaaka mesyem men pak'en, tin da bi é djedjaala pak'en, étɛp bi neetsak. Mendjaala me mot epiki é ne boo mebwala dhaatɛ.

¹⁷Ngoolet-Mekpa ɛ Zeeb Eli, nazobe é mot dâa menabelka. Nye naadjaala ebuepe etɛɛ náá, bhi needi àànee. Mendjaala me naazesa náá, bhi di ààno kɔ bɔs membu melɛl ne pes. ¹⁸Bhii tak, nye naabaazɛdjaala-djaala sis. Tin, gwoo naasil medhii me bhi, bhii tak, bɔs naazɛdje mebhɛk.

¹⁹Bɔn-nyeeɲ bam, mot ngɔt tɔ len ɛ beka ne etɛɛtɛɛ ɔɔ, ye goka é náá, mot ngɔt bulal nye é ze. ²⁰Guka náá: Mot di dis mot mesyem tɔ mbee ze nye nató ɛ, nye eedis nye tɔ esyee. É di'enek Zeeb é waapel zukamwaa ne mesyem me.

Mekana e

Pyeed

yii meken

Eniel

Pyeed nakyeed mekana me yii meken e pe daa ekeletye e kyee medhik meten nadi si ekukuma e Lom e. Medhik me tak nadi e pe eko e bos, ne pe edjem e dwoo e dik Azi Mineed, kadi edjooaa mos Tuulki e. Bot binok nadidi penek e daa bedjon etee naa, be nadi e ekeletye (1.1; 2.11). Bot e mel me tak nadi ebhina be, ne ebyen e be. Be nadi esu be etep, neghu ewa be to tsik mezuk.

Mot nakwyal mekana mak o, nakwyal ye e, etep edje ekeletye e tak meghaaz to edum e konj e loo ne Zeeb, deenek, etep nye needje be meghaaz me eke daa bot e zedum konj ne Zeeb di egoka ne eke e.

Pyeed nakwyal mekana me yii meken e, etep bot e nadi eduwal bedhiiti bezeeb o. Nenak yak, be moo e be ezebyel-byelak na bes, etee naa, be kadum konj e ne Zeeb di ne tsik o. Deenek, be aakake daa bebhaab booo nadi ekeke sok e (1.13–2.4). *Be moo e bot e mbyak e Zeeb* (2.4-10). Tin, be e ne ghwyil ekamaad etep ne mezuk etee naa, be e ne ebwaalel di edje be tsik e (1.3,13,21; 3.15).

Zeeb naagomal Yezu Klisto pak bemyon. Ye e sa di edje ekeletye ebwaalel e. Ye e ebwaalel elenek e di esa naa, be maad melee ne menyeka daa Yezu namaad e. Yezu naazuk, nye naaleeaa, nye naabyenaa. Ye nakoozodi deenek, nye nabe e aabulal ebiyo ne ebiyo, tin nye nazowa ebwaalel e le e ne Zeeb (4.12-19). Mekana me meken e Pyeed lyaal e naa, tsik ne esyee e Yezu Klisto e dhatyee geke etep ekeletye.

Deenek, geke yenek lyaal e daa ekeletye di egoka ne edi ne bot e di aabe ekeletye o. Ye baalyaal e, daa be aagoka ne edi to zeege bot e mendjaala e. Mekana mak dje melyo dan-danj e ne bot e di naa, be e si bhel mot o (2.18–3.6). Ye lii e ne ekwom e bot e di esa mesa pe daa ekukuma di aadi ekeletye o. Ye baalii e ne boa di naa, botom booo tok ekeletye o. Tin, mefulu me ekwom ne yii boa binok ne ghwyil elyaal ne bedhiiti bot sa di edjooaa edum e konj ne Zeeb e. To zeege yenek, ye e kwyl ne edil e bon e nyeege e di edjeed ekukuma, mengbaaz, zenoo bot e zeege djas (5.1-7; 1.22–2.3). Mbi yenek mefulu epelyaal ne bot e di aabe bot e zeege mendjaala o naa, mot tok ne ghwyil bela ekeletye ne ndje.

Meswosel

1 ¹Mam Pyeéd, mot-lwoma e Yezu Klisto, me kwyal mekana mak é étep bot e Zeeb nazesée ɔ, bot e nazewyeeza pe ekyee e medhik me sis dáa pe kyee dik Pɔŋ, pe kyee dik Ghalasi, pe Kapadóɔ, pe Azi ne pe kyee dik Bhitini e. ²Tin, Zeeb Sseg'ena naaloosée bin dáa nye naaloolé e. Ye be náá, Zeeb Sseg'en e nasée bin ɔ, nye nasée bin é dum ne mesa me Sisim na Dɛɛ, etee náá, bi neelooba ne Yezu Klisto, ne náá, ghiya Yezu nasee e, ye waasa náá bi di dɛɛ. Beta náá, Zeeb sa bin enem ne embée, ne náá egwyem di tɔɔɔ to len.

Ebwaalel e di ne tsik na kɔm-kɔm e

³Bhɔɔ ne Zeeb, Sseg e Gheŋ'enaka Yezu Klisto! Tin, to lyem ghoŋ nye di ne ye ne nena e, nye eesa náá, mena byel-byelak na bes dum ne egom e Yezu Klisto to esyee. Deenek, menaka é bot e di ne ebwaalel e di ne tsik na kɔm-kɔm ɔ. ⁴É di'enek, menaka é bot e di egwaal to memyaala embée esa ee Zeeb kwom étep'enaka e. Nye nye emet e di ebaal bin ye e pe to gwoo. Tin, esa binek, tok ne ghwyil é saabel, ààpulel, ààsyee. ⁵Tin, bi é bot e di edum koŋ ne Zeeb ɔ, Zeeb mot mebwala é waabaal bin ne ghwyil'e, étep nye needje bin tsik. Tsik tak zekunaa ne enyen e.

⁶Ye é étep tak e bi di ne memyaala ebuɛpe, ye nakoozodi náá, bi é to ghoŋ to bim melu mak, etee náá, bi é epeboma ne membi me mebhawal djas. ⁷Mebhawal menek é étep elyaal mbi edum e koŋ e len ne Zeeb. Tin, ekok e loɔd é ne ghwyil epulel, étep tak e, ye di ewaaa to du étep ebee enem e tak. Ye é dhatyee edum e koŋ e len ne Zeeb, ye ne val dhaa ekok e loɔd, ye goka é ye ni to mebhawal étep elyaal metan me. Tin, é gheŋ Yezu Klisto aatuula e, nye waaval bin, bi waabela duu ne duma. ⁸É di'enek, ye nakoozobe náá, bi dinaa ààpabee Yezu, bi epekwyel nye. Nenak yak, bi ààbee nye, bela náá, bi ne dum koŋ ne ne. Dáa di náá, bi epedum koŋ ne ne e, bi é to boo memyaala, ne duu di náá, bot tok ne ghwyil egok e. ⁹Deenek, bi bela memyaala menek é, etee náá, bi moo é ne tsik. Tsik menyel men é efute ee bi aabela to edum e koŋ ne Yezu e.

¹⁰Deenek, bengooel e Mekpa e Zeeb naani to esega dum ne esuk e tsik tak. Be naazeloolé mekpa dum ne enem ne embée Zeeb nakoobal bin ye e. ¹¹É di'enek, Sisim e Klisto nabe é sama ne nɔɔ. Ye nadi elyaal be mezuk me Klisto nawaagoka ne ebee e, dɔɔ ne duma aabɔɔba ye é. Tin, bengooel e Mekpa e Zeeb naadyebani to esega, étep egu é ewala tak ne dáa esonok binek aasaal e. ¹²Zeeb naalyaal be náá, mekpa me nye nalee be e, nabe é ààbe étep'ɔɔ, ye nabe é étep'en. Nenak, bot e di egoola bin Mbɛɛ Bhaadal ɔ, be lee bin mekpa mak é ne ghwyil mebwala me Sisim na Dɛɛ zedus to gwoo e. Tin, efofop epebaasaa náá, be gu mekpa mak enyɔɛpe.

Zeeb kwyl é mena dika bot e edee

¹³Tin, dum ne tep tak, dika ghwyé étep mesa, bi goka é ne edi ndjem. Deenek, waka ebwaalel e len djas to enem ne embée ee bi aabela é gheŋ Yezu Klisto aatuula e. ¹⁴Dika dáa bɔɔ dhyeeb e di elooba ɔ. Tin, sa bi ààdu ekwosak e bi nadi ne ye sok, é sok bi nadi ààgu Klisto e. ¹⁵Zeeb mot djóo bin ɔ, nye é dɛɛ. Deenek, bi goka é ne ebaadi dɛɛ to mefulu men. ¹⁶É di'enek, Ekwyala e Zeeb lee é náá: «Dika dɛɛ, etee náá, mam é dɛɛ*».

* 1.16 Msa 19.2

¹⁷Ye be náá, tɔ mendjaala men, bi ne djóo Zeeb «Seeg», mot di epée etep ee mot ne mot naadi esa ε, ààwa mbek ɔɔ, tin, ye goka é bi di ne ebwaalel tɔ ekaab ε Zeeb, é sok bi dinaa kɔ éko ε bɔs ε. ¹⁸Deenek, embee mefulu me di ààval sonok bi nanɔ ne bebbaab bin ε, mefulu me tak é aanàdul bin é dhiiti di. Tin, bi ne gu náá, Zeeb naatuud boo metan̄ étép epék bin tɔ embee mefulu menék. É di'enék, Zeeb nabe é ààtuud metan̄ me tak ne sa di ààbɔya, dāa pata ne ékok ε loɔd. ¹⁹Tin, metan̄ me tsik'en nabe é ghiya ε Klisto di eval ε, nyey mot nadi dāa Mɔn bhata nakaaa é buwa ε. Mɔn bhata tak nabaagoka ne édi é ààbe ne djam, ààbe ne edhuud.

²⁰Dāa ye di náá Zeeb naatɔ nye esok ne bhwak nakusel ε, nye nakazyε é mewala me mesik mak é, étép menyɔ men. ²¹Deenek, ye é dum ne Klisto ε bi di edum koŋ ne Zeeb, mot nagomal nye pak bemyon̄ ɔ, nye naadjε nye duu. Etép tak ε, bi di edum koŋ ne Zeeb, ne ewa ebwaalel ε len ne ne.

Kwyel pak'en

²²Tin, bi moo é dεε, etεε náá, bi nanyaal etseetse. Kɔ esu ε tak ε, bi di ekwyel bɔn-nyεεg, bot ε di edum koŋ ne Zeeb ɔ. Kwyelēlka pak'en ne lyem wat. ²³Deenek, Mbεε Bhaadal eesa náá, bi baabyel-byelak na bes. Ààkabe byela nyel ne epuud, ye é byela Mekpa ε Zeeb di ààgwyε ε, nye nasa deenek é ne mekpa me di ne tsik na kɔm-kɔm ε. ²⁴Tin, Ekwyala na Dεε lee é náá:

«Bot djas é dāa eka,
tin, duu bot di ne ye é, ye é dāa mezem.
Eka ne sɔs,
wɔ gwaa, mezem kwyit,

²⁵tin, mekpa ε Gheŋ ne bɔya kɔm-kɔm*.»

Mekpa menék é Mbεε Bhaadal, yii be nagoola bin ε.

2 ¹Lumka koŋ ne esa ébiyo djas, ne mekoŋ, sa bi ààdi ne medjhaaz pe éko bhimis pe si, sa bi ààsa zok neghu ebyak ε besɔ bin bot. ²Deenek, dāa bɔɔ etolɔɔ e bɔn, dika ne gwyεs medii me mebel yii Mekpa ε Zeeb. Etεε náá, ye é mbεε medii me mebel di ààpuuzaa ne dhiiti sonok ε. Deenek, é gheŋ bi aade ye ε, ye waasa náá, bi wyee enyɔepe, ne ebela tsik. ³É di'enék, Ekwyala na Dεε lee é náá: «Bi eebowal, bi eebee dāa Gheŋ di enyɔ ε*.»

Bot ε zedum koŋ ne Zeeb ɔ, be é bɔn ε Zeeb

⁴Tin, tiilaka pe daa Gheŋ, etεε náá, ye é nyey ε di ékok ε di ne tsik ε, ékok ε besumel ε mendjaa namwas ε. Bela náá, Zeeb é natɔ nye, nye naabee náá, nye é sa ghon̄ é mis me. ⁵Biyo pe é dāa mekok me di ne tsik ε, beegelka kɔ besɔ bin ngɔt kɔ yii, ngɔt kɔ yii, deenek bi neesum ndjaa-Zeeb. Bi aadi é zεega begghaa-Zeeb na dεε naséεaa étép mesa ε Zeeb ɔ. Tin, bi neekēka ebuwa ee Sisim aamyala ne ye, kɔ esu ε Yezu Klisto ε. ⁶Gwakeka sa Ekwyala di elεε ε:

«Me eetɔ ékok ε di eval ε,
tin, me eenεεg ye tɔ ghaada Siyɔŋ dāa ékok ε dyeebadi etuma é sok be
di esum ndjan̄ ε,
deenék, mot aadum koŋ ne ye ɔ, nye aanàdi ne sen*.»

⁷Tin, biyɔ bot ε di edum koŋ ɔ, ékok élenék dje bin é duu. Ye kabε bot ε di ààdum koŋ ne Zeeb ɔɔ:

«Ékok ε bezumel mwas ε,
ye moo é ékok ε di epyet ndjan^a ε.»

⁸Deenek, é bedhiiti edi, be lee é náá:

«Ye é ékok ε di esa náá, bot bema ebek ε,
ye é ékok di ekwyesal bot ε*.»

É di'enek, bot epekwa é tak, etee náá, be epebyen emyaal Mekpa ε Zeeb. Sa be di egoka ne eboma ne ye ε, ye é yenek.

⁹Ye kabe biyo ɔ, bi é bot ε mbyak Zeeb nato ɔ, zeeɣa beghaa-Zeeb ε Mekoozi, mbyak na dɛɛ. Deenek, bi é mbyak Zeeb naazesée étep elee eboo esa ee nye nasa ε. Tin, nye nawyisal bin tɔ ghooɣhom é, étep edjɛɛd é bin pe gwe ye di ε. ¹⁰Deenek, é gheɣ na mwa, bi nabe é ààdi bot be. Nenak yak, bi moo é bot ε mbyak'e. É gheɣ na mwa, Zeeb nabe é ààgek bin ghoɣ. Nenak yak, nye eegek bin ghoɣ.

Eke tɔ mefulu me bot ε mesa ε Zeeb

¹¹Bewen bam, betka me lee bin náá, bi é bedjoɣ, ekpaagoɣ kɔ eko ε bɔs. Dum ne tep tak ε, me di ewaab ne nen náá, sa biyo ààbet náá, embee mekwosak me menyel men, bela ghwyil kɔ esisim bin. ¹²Tin, dika ne embee mefulu pak bot ε di ààɣu Zeeb ɔ. Deenek, be til bin ebhete náá, bi epesa ebiyo ɔ. Tin, be waabee enem esa bi di esa ε, da be é dje Zeeb duu, dwoo nye aazyε ε.

Élooba ne ekukuma

¹³Loobaka ne bot djas di é di ekukuma kɔ bɔs ɔ, kɔ esu ε Gheɣ. Loobaka ne boo mekoozi etee náá, ye é nyey ε di kukuma bot djas kɔ eko ε bɔs. ¹⁴Loobaka dɔɔ ne ekukuma ekyee ε medhik, bot ε mekoozi nalwom be, étep ekewa bot ε di esa ebiyo ɔ é feɣ ɔ, étep edje bot ε di esa enem esa ɔ duu. ¹⁵Etee náá, Zeeb kwyel é náá, bi sa enem esa, étep bi neediyal enuub e endjemet e bot di elii mbes ɔ. ¹⁶Kɛka dáa bot ε di náá, be peka ɔ. Tin, sa mɛpeka me tak ààdi ne nen tyee mefulu me esyel embee etep bin. Bi goka é ne eke dáa bot ε mesa ε Zeeb. ¹⁷Duwalka bot djas kɔ eko ε bɔs. Kwyelka bɔn-nyeeɣ bin, bi ne benɔɔ di tɔ edum ε koɣ ne Zeeb ɔ. Djɛka duu ne Zeeb, kaabka boo mekoozi.

Eke tɔ mefulu ε Klisto

¹⁸Deenek, biyo bot ε mesa, loobaka ne ekukuma bin, ààbe náá, ye zosik ne bot ε di enyɔɛpe ɔ, ne bot ε etela lyem, tin, loobaka dɔɔ ne bot ε di náá, be é ne embee mefulu ɔ. ¹⁹Tin, ye é enyɔɛpe náá, mot maad mezuk me nye di ezukaa kɔ esu ε etep ee nye di ààsa ε. Etee náá, nye epekwyel edi sosoob ne Zeeb. ²⁰É di'enek, ye é yaa mbi efute bi aabela, ye be náá, bi zukaa é, kɔ esu ε mesyem ee bi di esa ɔ? Ye be náá, bi maad mezuk ε, etee náá, bi eesa tete mesa ɔ, ye é sa di enyɔɛpe é mis ε Zeeb ε. ²¹Ye é étep mezuk ε, Zeeb nasée bin, etee náá, Klisto nyey emet nazuk é étep'en. Nye naalik bin geka étep bi needu ye:

²²Nye nabe é ààsa mesyem,
be nabe é ààgwak mekpa me mekoɣ tɔ nuub'e.

²³ É gheŋ be nalee nye ε,
nye nabe é ààbulal melee.
É gheŋ be nadi ezuk nye ε,
nye nabe é ààwun esa mot ebiyo,
tin, nye nawa ebwaaalel é ne Zeeb, mot di epée bot tete epée ɔ.

²⁴ É nyel'e met, nye naabep mesyem menaka kɔ melaaba, etee náá, dum ne mesyem, mena eezegwyeka, étep mena needika ne tsik tɔ epiki. Ye é dum ne mepyoŋ me ε, mena nabelaka tsik. ²⁵ Deenek, bi nabe é dáa ebhata nazewo ze ε. Tin, nenak yak, bi eezebula pe daa mot di náá, nye é Mbaalel mesaa di ebaal esisim bin ɔ.

Egwakel pak moma ne motom

3 ¹ Dɔɔ ne biyo boa, loobaka ne botom bin, etee náá, ye be ne bedhiiti botom pak'ɔɔ di ààkwyel Mɛkpa ε Zeeb ɔɔ, be needum koŋ ne Zeeb, ààbe kɔ esu ε mɛkpa. Be dum koŋ ne Zeeb ε, kɔ esu ε embɛe mefulu me bel ɔɔ. ² Etee náá, be waabee dáa etsik bin moo ke tɔ edɛɛ ε, ne dáa bi di elooba ne ɔɔ ε. ³ É di'enek, nàsaaka náá, bi di ne eghee nyel, é ekomsa menyel étep edi benem ε boa, ne esonok dáa: Epyeeda elo, emayaka nalulaa ne loɔd ε, neghu ekaad e ghonɔ. ⁴ Tin, ye goka é náá, enem bin di enem e lyem. Ye é esa di elyaal náá, mot é ne sisim metela ne yii egwyem ε. Mbi yenek enem é ne boo metaŋ é mis ε Zeeb. ⁵ É gheŋ na mwa, yenek nabe é enem e boa na dɛɛ, boa nadi ewa ebwaaalel ε loɔ ne Zeeb ε. Be nadi esesa deenek é, étep elooba ne botom ɔɔ. ⁶ Tin, ye é dáa moma di edjóoaa Saala ε, nye nadi é elooba ne ngom Abalaam, nye nadi edjedjóo nye é ne din ε «gheŋ'am». Nenak yak, bi moo é bɔn Saala, bi ε di esa enem esa ɔɔ, sa bi ààbem ba ne mot. ⁷ Tin, ye kabe biyo botom ɔɔ, bi goka é ne ebe e bel bin, ààdjisa náá, boa ne tsak dhaa biyo. Djeka be duu, etee náá bi ne benɔɔ djas, bi é waabela tete tsik Zeeb nakek ε. É di'enek, bi ε sa deenek ɔɔ, ye tok ne dhiiti sonok ààlu mendjaala men.

Sa di enyɔpepe tɔ ndjaa mendjaala ε

⁸ Tin, ye goka é náá, bi di ne esiiza ne ekwosak ε wat, dika ne kwyel pak'en dáa bɔn-nyɛɛg. Dika ne lyem ghonɔ, ne edjeel duu pak'en. ⁹ Sa bi aabulal ebiyo kɔ ebiyo, sa bi aabulal melee kɔ melee. Tin, yalaka, ne esɛɛa metel etee náá, ye é esɛɛa metel me Zeeb nakek bin, é sok nye nadjóo bin ε. ¹⁰ Ekwyala na Dɛɛ lee é náá:

«Mot di ekwyel emyaala ne mbɛɛ tsik,
ne ebaamyaala ne edi tɔ embɛɛ melu ɔ,
mot tak ààgoka ne elɛɛ elɛŋ etsal,
sa tɔ nuub mot tak ààwyisal elɛŋ e mɛkɔŋ.

¹¹ Nye goka é ne eliig ε koŋ ne ebiyo,
nye goka é ne esa enem esa,
nye goka é ne ewa zii tɔ esɛɛga ε egwyem.

¹² Etee náá, mis ε Gheŋ é kɔ bot ε di eke tɔ epiki ɔ.
Tin, Gheŋ é ndjem étep egwak mendjaala mɔɔ,
deenek, Gheŋ ààkwyel bot ε di esa ebiyo ɔ.»

¹³Deenek, eze aasa bin ebiyo, ye be náá, bi ne sa enem esa ne lyem wat ɔɔ?
¹⁴Tin, ye be náá dhiiti dwoo bi epezuk, étep enem esa ee bi nadi esa ɔɔ, ye é tin e mevu étep'en. É di'enek, sa bi ààdi ne bwoo ne bot, sa bi ààdi zem-zem'.
¹⁵Tin, guka tɔ elyem bin náá, Klisto nyey emet é dɛɛ, nyey e di Gheɲ yebɔ. É sok be aadji bin náá, étep yé bi di ne ebwaalel ɔ, dika ndjem ne edje yebɔ taɲal. ¹⁶Saka deenek ne esila e lyem, ne duu djas. Dika ne lyem seɲ. Deenek, bot e di ebyak bin kɔ esu e embee mefulu men yii ekeletye ɔɔ, be waabela sen bhii mebhokol mɔɔ. ¹⁷Ye be náá, ye é tɔ ekwosak e Zeeb ɔɔ, ye nyo é náá, mot zuk étep esa enem esa, ààbe náá nye zuk étep esa ebiyo.

Klisto eekwak

¹⁸Deenek, Klisto nagwye é sok wat étep mesyem me bot. Nyey mot nadi mot epiki ɔ, nye nagwye é, étep bot e di ààdi bot e epiki ɔ. Nye nagwye é, étep ebual bin tɔ egwakel ne Zeeb. Ye é nyel'e e nye naka étep be neegó. Tin, Sisim na Dɛɛ nabe é ye naagomal nye bhis esyee. ¹⁹Tin, nye naatɔ ketuud Mbée Bhaadal ne esisim e bot e nazegwye nadi tɔ membok ɔ. ²⁰É gheɲ na mwa, ye é bot binɔk wat e nadi ààlooba ne Zeeb, é gheɲ Zeeb nadi emaad tɔ bhwood e, é ewala e mot ne din Noe nadi esa boo mesuwa e. Ye é ba bim bot e nani tɔ mesuwa me tak. Ye é bot eten ne elél e natsak é bhyonɲ. ²¹Tin, medii me bhyonɲ tak kalyaal mos e, eduwa Zeeb di etsik bin e. Eduwa Zeeb tak tok étep edis mendi di é menyel men e. Ye é étep ewaab ne Zeeb náá, nye sa náá, mena di ne elyem seɲ. Ye é kɔ esu e Yezu Klisto mot naagomelaa pak myonɲ ɔ, eduwa Zeeb di edje mena tsik. ²²Bhii tak, nye naabyet tɔ tɔ gwoo, nye é moo mos é ndiindel pe mbɔ egheɲ e Zeeb. Nenak, efofop ne esisim, dɔɔ ne ghwyil mebwala di tɔ gwoo e, be é si ghwyil'e.

Tsik na bes sama ne Zeeb

4 ¹Dáa ye di náá, Klisto naazuk tɔ epuud e, ye nyo é bi emaad elyem, etee náá, biyɔ pe, bi é waaboma ne mezuk. Etee náá, mot di náá, nye naaze-bee mezuk tɔ epuud ɔ, nye eezekat esa esyem. ²Tin, tɔ ba bim melu me bi kalik ne ye kɔ eko bɔs e, bi goka é ne eke é tɔ ekwosak e Zeeb, ààkabe tɔ ekwosak e menyel men. ³Tin, é membu me nadhaa'enek, bi nadi esesa esonok ee bot e di ààdum koɲ ne Zeeb ɔ di ekwyel e. Bi nadi é tɔ mezo, embee egwyee e epuud, tɔ elangi, bot e edheka elyem, bot e di ekwyel menyok ne eduwal e benaghise ɔ. ⁴Nenak, bot binɔk epedjoka dáa di náá, bi ààkasa embee mesa bi ne benɔɔ. Bi tokape tɔ mbée tsik etep e sen bɔɔ. Tin, mesa mɔɔ moo é élee e bin. ⁵Deenek, be waaketajal étep mefulu mɔɔ pe daa Zeeb, mot di náá, nye eezeko ne epée bot e di ne tsik ɔ ne bot e nazegwye ɔ. ⁶Dum ne tep tak e di náá, Mbée Bhaadal naakegoolaaa dɔɔ ne pe daa bot di mos be eezegwye ɔ. Tin, be napééaa é kɔ esu e mefulu mɔɔ kɔ bɔs. Epée e tak, ye é dáa be aapée bot djas di ne tsik ɔ. Deenek, kɔ esu e Sisim na Dɛɛ e, be é ne ghwyil ekadi tɔ tsik Zeeb.

Mbée mefulu me bot e zeeɲa mendjaala

⁷Deenek, bot moo aakum é mesik me bhwak. Tin, bi goka é ne édi bot e etsonɲ. Dika ndjem étep edjaala Zeeb. ⁸É di'enek, sa di enyɔɔpe dhaa tye e,

ye é ekwyel pak'en, etee náá, kwyel ne diyal mbula mesyem. ⁹Myaalka náá ndjon sulal pe yebɔ, sa bi ààdi ne mbee lii ne ne. ¹⁰Tin, saka enem esa ne bɔɔ besɔ bin ne ekee mot ne mot nabela ε. Dika dāa betete bot ε mesa di ebaal enyɔɔpe membi me mekee me Zeeb ɔ. ¹¹É di'enek, mot di ekwyel egoola Mekpa ε Zeeb ɔ, nye goola ye dāa mot di ne ekee egoola Mekpa ε Zeeb ε. Deenek, mot di ne ekee ekwyee bot ɔ, nye sa ye ne tete esiiza ε Zeeb, etee náá, tɔ mesa djas Zeeb neebela duu kɔ lo ε Yezu Klisto, mot di egoka ne duu ne mebwala kɔm-kɔm sii ne kɔm ɔ. AMEN!

Ezuk kɔ esu ε edum ε koj ne Klisto

¹²Bewen bam, sa biyɔ ààdjoka ne du mebhawal me bi di tɔ tak ε, ekee sa di esa bin ε, ye é sa di ààgoka ne esael ε. ¹³É di'enek, bi goka é, ne emyaala etee náá, bi é tɔ mezuk kɔ esu ε Klisto. Etee náá, é sok bi aabee duma ye ezye ε, bi aadi é tɔ boo memyaala. ¹⁴Deenek, be di elee bin etee náá bi é bedjekel ε Klisto ɔɔ, ye é memyaala étep'en, etee náá, Sisim duma ε Zeeb é kɔ len. ¹⁵Tin, mot ngɔt pak'en edi ezuk ɔɔ, sa ye ààdi etee náá, nye naagó mot, neghu nye naadjii sa mot, ààbe etee náá, nye naasa ebiyo neghu nye naawa nuub tɔ tep di ààgwyák nye ε. ¹⁶É di'enek, nye di tɔ mezuk etee náá, nye é keletye ɔɔ, sa nye ààdi ne sen. Tin, nye goka é ne eghaarpe ε Zeeb kɔ esu ε din ε Klisto nye di ne ye ε.

¹⁷Deenek, mena mooka é é ewala di náá tanjal moo zekan ε. Tanjal aakan sok é ne bɔn ε Zeeb. Tin, ye kan ne menabelka ɔɔ, ye aakaswaala dāa ne bot ε di ààlooba ne Mbée Bhaadal ε Zeeb ɔ? ¹⁸Ekwyala na Dee lee é náá:

«Ye be náá, elyel ne mot di tɔ epiki ɔ, náá nye bela tsik ɔɔ,

haaa, ye aakadi dāa dum ne mot di esa ebiyo ɔ ne mot esyem?»

¹⁹É di'enek, bot ε di ezuk étep esa enem esa ee Zeeb di ekwyel ɔ, be goka é ne edi ne ebwaleel ne Mekus-bot, mot di sosoob ɔ. Tin, be goka é ne esesa enem esa.

Melyo dum ne bepaa ε zeeɔa mendjaala

5 ¹Nenak, me lii wak é ne bepaa di pak'en ε. Mam pe é ngɔt tɔ bepaa dāa biyɔ. Tin, me nabe é tyases mezuk ε Klisto. Me goka é ne enɔɔ yam di tɔ duma di ezye yenek. ²Baalka esaa ε Zeeb zedje bin ε, dāa bembaleel ε mesaa. Sa bi ààsa ye ne bhel, bi goka é ne sa ye é ne lyem wat dāa Zeeb di ekwyel ε. É di'enek, sa bi é ààsa ye kɔ mesɔ me epata, bi sa ye é ne kwyel djas. ³Nàdjéedka bot ε Zeeb nadjé bin bak ɔ, djéeda bhel. Tin, bi goka é ne edi é bembée bedje-edel ε esaa di egoka ne edu mefulu mɔɔ ε. ⁴Deenek, é sok nakuma bembaleel aazyε ε, sa bi aabela tyee efute na kɔm-kɔm ε, ye é kɔtɔ duu.

Melyo ne ekeletye djas

⁵Tin, biyɔ mengbaaz, loobaka ne bepaa, dika ne mesila pak'en. Ekwyala na Dee lee é náá: «Zeeb ààkwyel bot ε eghee nyel, nye sa enem be é ne bot ε di ààghee nyel ɔ.» ⁶Dika ne mesila si mbɔ mebwala me Zeeb, étep nye neeben bin, é sok ewala tak aakum ε. ⁷Djeka etep bin djas tɔ membo ε Zeeb, etee náá, nye waadje bin sa bi di ne gwyes tak ε.

⁸Dika ndjem, bi é kobaka, etɛɛ náá, mot mɛbhuka men, dim mot mɛkɔŋ ɛpɛbɔŋal bin dáa ghee mɛnyan, étɛp nyɛ needɛ bin. ⁹Deenek, dika tɔ epiki, tɔ ɛdum ɛ kɔŋ ɛ len nɛ Zɛɛb, pyetka sok bhwoob dim mot mɛkɔŋ. Tin, ye goka é bi gu náá, kɔ ɛko ɛ bɔs'ak djas, bɔn-nyɛɛg bin ɛpezuk dáa biyɔ. ¹⁰Tin, mezuk men é, yii ba mɔɔ ɛwala batsa. Deenek, Zɛɛb mot di nɛ enɛm nɛ embɛɛ ɔ, nyey mot naadjoo bin étɛp bi neebe di tɔ duma ye na kɔm-kɔm sama wat nɛ Yezu Klisto ɔ, nyɛ waanɛɛg bin besosoob, nɛ ghwyil ɛpyet. Tin, mot aanàkwaaka-baakwyesal bin tɔ mɛbhowal. ¹¹Tin, mɛbwala na kɔm-kɔm nɛ nɛ! AMɛN.

Meswosel mɛ mesik

¹²Ye é Silas ɛ kwyee mɛ, é ɛkwyal bin ba mɔɔ pes mɛkana mak. Mɛ bee é náá, Silas mɔn-nyaagam é mot esosoob. Mɛ kwyal mɛkana é étɛp ɛdje bin mɛghaaz nɛ ɛlɛɛ bin náá: Beeka tɛtɛ ɛkɛɛ ɛ Zɛɛb é, mɛtka ɛkɛɛ ɛ tak nɛ lyem wat! ¹³Deenek, bot ɛ zɛɛga mɛndjaala di pɛ ghaada Bhabhilɔn nazeséɛa daa biyɔ ɔ, bɛ eeswos bin. Tin, Mɔn'am Malak eebaaswos bin. ¹⁴Swoselka pak'en nɛ mɛbeedala mɛ kwyl bɔn-nyɛɛg.

Beta náá, egwyem di nɛ nen, bot djas zedum kɔŋ nɛ Klisto ɔ!

Mekana e Pyeed yii bhɔɔba

Eniel

Mekana mak nakwyalaa é étep ekeletye djas, ye é dāa mekpa me emwana. Mot nakwyal mekana me tak epelee náá, esyee e le eezekunaa (1.13). Nye kwyal ye é, étep bot e zedum koŋ ne Zeeb ɔ neetetaala ne melyo me.

Mekana me epelee be náá, be baal embee mefulu me di edus tɔ edum e koŋ e lɔɔ ne Zeeb e, be di sosoob ne melyo me be nagwak e (1). Ye epebaadje melyo ne bot, dum ne bembee belyoel di elyo bot etep e etsal ne edi é tɔ mbee mefulu ɔ (2). Bhii tak, ye epebaalii dum ne ewala e Gheŋ Yezu aabula e (3). Kana meken me ezeega mendjaala, ekeletye yii kɔkɔ mebyel tak naazegweye, Yezu dinaa ààpabula. Bedhiiti bot moo é zem-zem, be aakagu étep yé, ye di ebɔya. Tin, dāa di náá, bot e zedum koŋ ne Zeeb ɔ é tɔ bhwood e, *Zeeb epelyaal náá, nye é mot bhwood*, étep bot djas neeswoola mefulu mɔɔ.

Étep ekwyee be tɔ edum e koŋ e lɔɔ ne Zeeb, mot di keletye ɔ, goka é ne ewa lyem tɔ Ekwyalaa e bengoolle e Mekpa e Zeeb yii Ebheŋ e na mwa. Be baagoka é ne ewa lyem tɔ melyo me be nagwak ne betyaases e Yezu Klisto e (3.2). É sok mekana me bhɔɔba e Pyeed nadi ekwyalaa é, bedhiiti bemekana e Pɔl naaguu (3.15). Sa mot ààlyo bot etep ee di kwyalaa tɔ mekana mak, nye di ààgu mesuk me tak tɔ Ebheŋ e na mwa (1.20), neghu àànyɔ etiibal ɔɔ (3.16). Ye goka é náá, bedhiiti ekeletye ne Sisim na Dee zye zekwyee bin.

Meswosel

1 ¹Ye é mam Simɔŋ Pyeed, mot-mesa ne mot-lwoma e Yezu Klisto. Me kwyal mekana mak é ne bot e di edum koŋ ne Zeeb dāa bisɔ ɔ. Yezu Klisto, mot di Zeeb'enaka ne Metsik-bot'enaka ɔ, nyey e nadjé mena edum e koŋ elenek, etee náá, nye é piki mot.

²Beta náá, enem ne embee ne egwyem di ne nen etee náá, bi ne gu Zeeb ne Yezu Klisto Gheŋ'enaka!

Zeeb eesée mena étep mesa me

³Ne mebwala me, Gheŋ naadje mena esa djas mena nadi ne gwyee tak e, étep mena neekaka enyɔɔpe tɔ egwakel ne Zeeb. Tin, ne ghwyil'e met, nye eetel mena mot nadjoo mena étep edi tɔ duma ye ne tɔ mbee mesa me ɔ.

⁴Tɔ duma yenek, ne tɔ mebwala menek, Zeeb naakek mena eboo etete ekek.

Deenek, ebela bi aabela ekek binek ε, ye waasa náá, embee mekwosak me bos'ak di eleeg bot ε, dus tɔ len. Tin bi aakadi é tɔ egwakel ne Zeeb.

⁵Étɛp tak, saka meghaaz, kelka tsik epiki kɔ edum ε koŋ ε len ne Zeeb. Deenek, bhis eke tɔ tsik epiki, ye goka é ne ebaadi ne tete egu ε ekwosak ε Zeeb. ⁶Kɔ egu ε ekwosak ε Zeeb, tin bi é baagu edil ε menyel men. Bhis edil ε menyel men, bi é baadi ne zii. Kɔ zii, bi é baadi tɔ egwakel ne Zeeb. ⁷Tin, tɔ egwakel ne Zeeb, dika ne tete egwakel ne bɔn-nyeeɛ bin tɔ zeeɛa mendjaala. Bhis edi ne tete egwakel pak'en, dika tɔ kwyel. ⁸Ye be náá, bi é ne embɛe mefulu menek, da bi é di esesa ye ɔɔ, ye waadjedje etete ebhum tɔ len, deenek ε, bi aakatɔ sok tɔ egu ε Gheŋ'enaka Yezu Klisto. ⁹Mot ε di ààbe ne embɛe mefulu menek ɔɔ, nye é dáa mot edhim, nye é ne mis mendiila. Mbi yenɔk mot eedjisa náá, Zeeb naazedis edhuud e mesyem me na mwa.

¹⁰Bɔn-nyeeɛ, dum ne tɛp tak, saka meghaaz me elyaal náá, ye é Zeeb ε nadjoo bin ne etɔ bin. Tin, bi ε di esa deenek ɔɔ, bi aanàkabaabema ebek.

¹¹Deenek, Zeeb é waabɛe bin ze eni é tɔ Eyon ε na kɔm-kɔm ε Metsik-bot'enaka Yezu Klisto, Gheŋ'enaka.

¹²Étɛp tak ε, me aagheetetaala bin etɛp binek. Me ne gu náá, bi ne gu ye enyɔɛpe. Ekwosak ε lam é náá, bi pyet elyelepe tɔ esosoob ne etsetse ee bi nagwak ε. ¹³Me bee é náá, dáa me dinaa ne tsik ε, me goka é ne egheetetaala bin etɛp binek étɛp bi needi ndjem. ¹⁴Tin, me ne gu náá, dwoɔ esyee ε lam moo ekunaa, dáa Gheŋ'enaka Yezu Klisto naazetel me ε. ¹⁵Deenek, me waasa náá, ye nakoozodi bhis esyee ε lam, bi gheetetaala ne etɛp bak.

Bot ε nabee duma ε Klisto ɔ

¹⁶É gheŋ bis naleɛ bin etɛp dum ne ezye é Gheŋ'es Yezu Klisto tɔ boo mebwala me ε, ye nabe é ààbe kɔ esa e esua-esua. Tin, ye é etee náá, bis é betyaases nabee mekas me ɔ. ¹⁷Deenek, nye naabela duu ne duma Zeeb Seeg. É ewala elenek, gwood ε Zeeb nagék tɔ boo mekas é náá: «Mot'ak é Mɔn'am me di ekwyel ɔ, ye é nyey ε me natɔ ne memyaala djas*.» ¹⁸Bisɔ bemet naagwak gwood dáa ye nagék pe tɔ gwoo é sok bis nadi sama wat ne ne pe kɔ etsok ε na deɛ ε.

¹⁹Tin, bis ne wa lyem tɔ mekpa me bengooel ε Mekpa ε Zeeb. Dɔɔ ne biyɔ pe, bi baagoka é ne ekobaka ne ye: ye é tyee wat ne lama di egoo tɔ ghoo-ghom kekum ewala ε melem di elem, da mekas me dwoɔ é dje gwey tɔ elyem bin ε. ²⁰Tin, bi goka é ne gu náá, mot tok ne ghwyil egoola Mekpa ε Zeeb dáa lyem'e kwyel ε. ²¹Ye tok ne sa bengooel ε Mekpa ε Zeeb naleɛ náá, ye aasael, di edus ne ekwosak bɔɔ bemet ε. Ye é Sisim na Dee ε nadi edje be ghwyil elii etɛp binek.

Bembee belyoel

2 ¹É gheŋ na mwa, ye nadi é ne bengooel ε Mekpa ε Zeeb yii mekɔŋ pe tɔ edhuu ε bot ε Yisalaɛl. Ye aabaadi é ne bembee belyoel tɔ len. Be waalyo bin melyo me esua-esua, étɛp bi neewo ze. Tin, be waaswonal tete lyoel, mot natsik be ɔ. Be waadul mbee baka kɔ lɔɔ zaka. ²Deenek, betɛ ne bot é waadu embee mefulu me mezo mɔɔ. Tin, kɔ esu ε lɔɔ, mbula bot é waadhusal ze

* 1.17 Mat 3.17; 17.5

etseetse. ³Dum ne dɔɔb mevu, be waasa náá, be wyisal bin epata ne embee melyo me esua-esua. Deenek, ye nabe é, Zeeb naaloozewa be é feɗ, tin, ye kalik é batsa be bee mezuk mɔɔ.

⁴Tin, Zeeb nabe é ààpel efofop nasyem ɔ, nye naamwas be to guk na dim-dim di ààbe ne esik ε, pe kyee be di kɔɔla ne ekel e eghwooz to ghoo-ghom, ebwood epée bɔɔ ε. ⁵Tyee wat, Zeeb nabe é ààpel bot ε na mwa, é sok nye nadesal bɔs ne boo bhyon ε. É gheɗ tak, bɔs nabe é tɔɔɔ ne bot ε di esa etep ee Zeeb di ààkwyel ɔ. Tin, nye nazotsik é Noe, mot nadi egoola mekpa me epiki ɔ, zenɔɔ bedhiiti bot beten ne bebá. ⁶Zeeb naakwyesal eghaada Sodɔm ne Ghomɔɔd ndje sɔs. Deenek, nye nasaab ye é ne du. Tin, ye é dhatyee nye aasa ne bot ε mesyem ε. ⁷Tin, Zeeb naapek Lot mot epiki, mot nadi ekpaa lyem kɔ esu ε embee mefulu me mezo me bot ε eghaada binek di esa ε. ⁸Ye kabe Lot mot epiki yenɔk ɔɔ, nye nadidi é pak bot ε nadi ne mbee tsik ɔ, tin, nye nadi ebee ne egwak ε be melu ne melu. É di'enek, lyem epiki be nadi ezuk é ebee embee mefulu menek. ⁹Deenek, ye kwyel elyaal é náá, Gheɗ é ne ghwyil epək bot ε di sosoob ne ne to mezuk ɔ. Tin, nye aanɛg bot ε mbee tsik étép ewa be é feɗ dwoɔ epée. ¹⁰Tin, nye waawa bot djas di ne gwyes edi to edhuud ɔ é feɗ, bot ε di eke to gwyes epuud, da be é byen eghen e Zeeb ɔ.

Bembee belyoel binɔk, be é ne ebet, be ne gheɛa menyel, be tok ne bwoo enyek ε esisim duma di to gwoo ε. ¹¹Bela náá, efofop tok ne ghwyil ekolee-leeak esisim e tak é mis ε Gheɗ. Dhi bot di egu náá, be eedhaa belyoel binɔk ne ghwyil ne mebwala. ¹²Tin, bot binɔk é dāa betit, ààbe ne etson. Be nabyel é étép be neebel é elaab, bhii tak, da be é góaa. Mesa mɔɔ é, elee sa be di ààgu ε, be aagwyé é dāa betit. ¹³Mbee mesa me be nasa ne besɔ bɔɔ ε, ye aadi é bulelaa be. Be kwyel é emyaala to embee etep é mwos dwoɔ. É gheɗ bi di ebol mebyon bi ne benɔɔ ε, yɔɔ mesa kɔ mebyon é, ekɔɔ bin étép be neegheesesa etep e sen elyem bɔɔ di ekwyel ε. ¹⁴Mis mɔɔ é mis me mezo, be ààdɗil to syem. Mesa mɔɔ é, ekɔp bot ε di etyak mis ɔ. Be é be na ghaa dɔɔb mevu. Tin, mbee baka Zeeb é kɔ lɔɔ. ¹⁵Bhii be nadus kɔ tete ze ε, be eezewo ze. Be kadu é ze ε Bhalaam mɔn ε Bhozɔɔd, mot nadyeebakwyel epata ee be nadi edje nye, étép nye neesa sa ebiyo ɔ. ¹⁶Tin, Zeeb nabiyo ne ne kɔ esu ε edjak ε le. Wɔ gwaa, mɔɔ yaaga di edjóaa an ε moo tin elii dāa mot, nye eelu ewo ee Bhalaam nadi esa ε*.

¹⁷Bembee belyoel binɔk é dāa esɔɔɔɔ di ààbe ne medii ε, dāa eguud di ewaazel ne pup to gwoo ε. Zeeb naazekoobal be di pe kyee be aabookedi to mbee meghomela ε. ¹⁸Tin, melyo mɔɔ é egwyanjepe, ye bu é boo menyeka. Be epebatakɔp bot to tsik epuud, ne to mezo mɔɔ, bot ε di náá, be aaloo ne dus to bot ε mbee tsik ɔ. ¹⁹É di'enek, be kek be é mepeka, ghuna bɔɔ bemet é to ekwom e bhel embee mefulu mɔɔ. Etɛɛ náá, mot ne mot é kwom sa di edhaa nye ne ghwyil ε. ²⁰Deenek, bot ε zegu Gheɗ Yezu Klisto Metsik-bot yenaka ɔ, be eezebet embee mefulu me bɔs. Tin, be baabet náá, be baaduma to etep binek ɔɔ, é di'enek, ekwom bɔɔ aadhaa yii sok. ²¹Ye nabe é ààgoka náá, be gu ze epiki. Ààbe náá, be gu, da bhii tak, be é zeliig koɗ ne metiɗ me na dee nagoolaaa be ε. ²²Tin, sa di esa be mos ε, ye é sa nadi kwyala to ekana ε:

«Bhye epebaade sa nye gó ε*,

ghwyee zegwyiaa ɔ,
nye eebaabula tɔ bhɔtɔ.»

Gheŋ moo kɔ ne ebula

3 ¹Bewen bam, yak é mekana mam yii bhɔɔba me di ekwyal bin ε. Tɔ bemekana menek djas ebá, me nadi ekwyl esa náá, esisim bin di ne esiiza na dɛe dum etep djas me di elyo bin ε. ²É di'enek, me kwyl é náá, bi tetaala mekpa me bengoolé ε Mekpa ε Zeéb na dɛe nagoola ε. Da, bi é baa-taala metiŋ me Gheŋ Metsik-bot nadjé bot ε lwoma náá, be lyo bin ε.

³Bi goka é ne egu sok náá, é melu me mesik me bɔs, ye aadi é ne bot ε di esuu meso, bot ε ebeme di esa mekwosak me elyem bɔɔ ε. ⁴Be waadi eke náá: «Nye naakek ebula, etsal é? Haaa nenan nye é paa? Etee náá, bebhaab bis eezegwye, etep djas àapaswoola kana meken me bhwak.» ⁵Tin, é sok be di eke deenek é, be epedjisa sa wat náá: é gheŋ sok, Zeéb nakus gwoo ne bɔs é ne mekpa me. Deenek, nye naazebek bɔs ne medii, bɔs nakusaa é ne medii. ⁶Ye é tyee wat ne medii, medii me boo bhyon ε nadesal bɔs, yii nagó bot ε na mwa. ⁷Ye kabe gwoo ne bɔs yii bot dika mos'aak ɔ, Mekpa ε Zeéb naazelee ne nes náá, ye aagóaa é ne du. É di'enek, du tak é neega étep dwoo epée, bot ε mesyem é waagóaa tɔ tak.

⁸Bewen bam, ye é ne sa wat di náá, sa bi àadjisa ε. Guka náá:

«Pɛ daa Gheŋ elu wat é dhatyee membu mil,
membu mil é dhatyee elu wat pɛ daa le*»

⁹Deenek, Gheŋ aanàbaabɔya ne esa sa nye nakek ε, dáa bedhiiti bot di ebee náá, ye epeɔya ε. Deenek, nye epemaad lyem kɔ esu ε len, etee náá, nye àapakwyl náá, bedhiiti bot gwye tɔ mesyem. Tin, nye kwyl é náá, bot djas bela ze eswoola mefulu mɔɔ, da be é bula pɛ daa Zeéb.

¹⁰Deenek, dwoo elu ε Gheŋ aazyε ε, ye aadi é zaka, dáa mot djii di ezye zedjii ε. Dwoo leeg, bhwak djas é waadiib ne esa be djas, bot é waagwak boo ndum é gheŋ esonok binek djas aadyak ε. Tin, bɔs ne esa be djas é waadhaa é epée.

¹¹Dáa ye di náá, esonok djas é waadiib ε, guka enyɔpe sa bot di egoka ne esa ε. Ye nyɔ é náá, mefulu mena di embɛ mefulu me edɛ. Mefulu tak, goka é ne elyaal é, egwakel ε lena ne Zeéb. ¹²Tɔ egwaal ε elu ε Zeéb, saka meghaaz, etee náá, nye neeleebula. Dwoo leeg, gwoo é waadyak tɔ du, esa djas di tɔ gwoo ε, ye waadjin tɔ ngel du. ¹³Tin, sa mena di egwaalka ε, ye é ekek e gwoo na bes, ne bɔs na bes yii Zeéb nakek mena pɛ kyee bot ε di eke tɔ epiki aakedi ɔ.

¹⁴Bewen bam, tɔ egwaal ε elu elenek, saka meghaaz me edi dɛe, etee náá, bi needi ààbe ne mbee eton é mis ε Zeéb, étep edi tɔ egwakel ne ne. ¹⁵Guka náá, lyem bhwood Gheŋ'enaka epedje mena ze tsik. Tin, Pɔl mɔn-nyeeɣ'ena mena di ekwyl ɔ nakwyl bin mekana é, ne etson djas Zeéb nadjé nyey ε. ¹⁶Nye nazolee é sa wat tɔ bemekana me djas nye di elii tep'ak ε. Tin, ye é ne melanjel di náá, bot àànyɔ etiibal ε. Bot ε di ààgu sonok, ààtɔ medjek ɔ, be ne dyee-bakwyl eswoola mesuk me tak. Deenek, be é ne mefulu me esa ye ne edhiiti Ekwyala na dɛe. Tin, be saab é menyel mɔɔ.

Melyo me mesik

¹⁷Bewen bam, ye kabe biyɔ ɔɔ, nenak, bi eezedulaa melɔ. Dika ndjem, sa bi ààwo ze kɔ esu e edjak e bot e di ààkaab etep e Zeeb ɔ. Tin, sa bi ààpul epyet e edum e koŋ e len ne Zeeb. ¹⁸Bi goka é ne etɔ sok tɔ enem ne embɛɛ, ne egu e Gheŋ'enaka Yezu Klisto, Metsik-bot'enaka.

Beta náá, duu di ne ne, kana nenak ketɔ kɔm-kɔm sii ne kɔm! AMEN.

Mekana e

Zaŋ

yii meken

Eniel

Ye nabe é ne bɔɔ mekana meɓel me Zaŋ nakyaal ne bot e nadi tɔ edhiiti eghaada ɔ. Tɔ sama bemekana menek, mekana me meken ààlyaal din e mot nakwyal mekana me tak ɔ. Mot nakwyal mekana me bhoɔba ne mekana me mesik ɔ, ye é «Paa». Nye é mot di edjeed zeega mendjaala ɔ, bot e nye di ekwyal bemekana kɔ esu e lɔɔ ɔ ne kaab nye.

Tɔ mekana me meken, din e mot di náá, mekana mak kyeedaa é pe daa le ɔ ààgua. Mekana me bhoɔba nakwyalaa é «Moma Zeeb nasée ɔ dɔɔ ne bɔn be», ye kwyel elée é, zeega mendjaala me ekeletye dɔɔ ne bot e zeega tak. Mekana me elél nakwyalaa é etep keletye wat ne din e Ghayus. Nye é wat tɔ sama bot e zeega mendjaala, pe ekeletye di ne etep pak'ɔɔ ɔ.

Bemekana meɓel mak nakwyalaa é étep ezeega mendjaala, bot e di egu Mbée Bhaadal e Zaŋ enyɔɔpe ɔ. Ye moo mos é ne betɛ ne membu bhii be nagoola Mbée Bhaadal é meken tɔɔɔ e Yezu Klisto e. Bedhiiti ekeletye nalaa Mbée Bhaadal e Zaŋ tak ɔ, be nabe é ààmyaala ne esa djas be nagwak tɔ mekana me e. Bedhiiti naadus tɔ ezeega mendjaala mɔɔ. Bak bot eekus ezem pak'ɔɔ. Be ààkwyl emyaal náá, Yezu nazye kɔ bɔs é, ne nyel epuud. Tin, be tok ne gwyes Yezu: Tsik'e ne esyee e le é mis mɔɔ é toto. Be ke é náá: «Bis tok ne mesyem», «Bis ne gu Zeeb» neghu «Bis é tɔ gwey». Tin, tsik'ɔɔ lyaal é sa sis.

Mot nakwyal bemekana me tak ɔ epedul ekeletye meɓɔ, étep be needi ààgwak eleŋ etsal ee bot di elée be dum ne Yezu neghu Zeeb ɔ. Tinaak, tete bɔn e Zeeb ke é náá, *Yezu Klisto nazye kɔ bɔs é dɔɔ bot djas di ezye e*. Bot e di ààmyaal náá ye é deenek ɔ, be é bot e mebhuka e Yezu. Bot e zedum koŋ ne Zeeb ɔ goka é ne edi é sosoob ne Mbée Bhaadal be nakwak é meken tɔɔɔ e. Mbée Bhaadal tak lee e: *Ekwyel Zeeb ne ekwyel Yezu, ye é ekwyel e besɔ bin bot*. Kyeed e ekeletye di eke e goka é ne elyaal dɔɔ edum e koŋ e lɔɔ di e.

Mekpa me tsik

1 ¹Esa ee nadi é meken tɔɔɔ e, mena naazegwak ye, mena naabee ye ne mis, mena naabee ne emet ye ne membo menaka. Ye nabe é mekpa me di esa náá, mot di ne tsik e. ²Zeeb naalyaal bot náá, mot tak é mot di edje tsik ɔ, bis naabee nye. Bis é betyaases etep be, étep tak e bis di egoola bin tsik na kɔm-kɔm nadi tɔ Zeeb Seeg e. Ye é nyey Zeeb e natel bis ye e. ³Sa bis naabee ne

egwak ε, bis epegoola bin ye é, etee náá, bi needi sama ne nes to egwakel ε bis di ne ye ne Zeeb Seeg dɔɔ ne Mɔn'e Yezu Klisto ε. ⁴É di'enek, bis kwyal etep bak ε etee náá, memyaala mes needjala.

Zeeb é mekas

⁵Bhaadal bis nagwak ne Yezu Klisto, da bis é goola bin ε, ye é náá, Zeeb é mekas, ye tok ne ghooghom to le. ⁶Mena keka náá, menaka é ne egwakel ne Zeeb da mena é baadi ekekeka to ghooghom ɔɔ tin, menaka é bot ε etsal, etseetse tok to lena. ⁷Zeeb é mekas. Tin, menabelka djas ε di eke to gwey ngel dáa Zeeb nyey nye emet di eke ɔɔ, menaka é to egwakel pak'enaka. É di'enek, ghiya ε Yezu, Mɔn'e waadis mena edhuud e mesyem djas.

⁸Mena keka náá, mena tokeka ne mesyem ɔɔ, mena eekɔɔka menyel mena met. Tin, etseetse tok to lena. ⁹É di'enek, mena vaa mesyem mena pe daa Zeeb ɔɔ, mena é ne ghwyil edi ne ebwaalel etee náá, nye é mot epiki ne esosoob. Nye waapel mesyem mena, ne edis mena edhuud embee etep djas. ¹⁰Mena keka náá, mena tok ne esyem ɔɔ, guka náá, mena eesaka náá, Zeeb di mot etsal. Tin, mekpa me tok to lena.

Klisto epezye étep ezekwyee mena

2 ¹Bɔn bam, me kwyal bin etep bak é ekaab náá, bi é zekesyem. Tin, mot ε syem ɔɔ, menaka é ne Mot-Meghem é ngwoob Zeeb Seeg'ena: ye é Yezu Klisto mot epiki. ²Nyey ε naka nyel'e buwa étep epelak ε mesyem mena. Ye tok étep mesyem ne mesyem mena met, ye é dɔɔ ne mesyem me bot ε bɔs djas.

³Mena di eduwaka metiɲ me Zeeb ɔɔ, mena ε ne ghwyil dika ne ebwaalel náá, mena ne guka Zeeb. ⁴Mot ε ke náá: «Me ne gu Zeeb» da nye é kadi é àaduwal metiɲ me ɔɔ, nye é mot etsal, etseetse tok to le. ⁵Ye kabe náá, mot epeduwal Mekpa ε Zeeb ɔɔ, yenɔk tak ne kwyel Zeeb ne tseetse. Ye é deenek ε mena aaguka náá, menaka é sama wat ne Zeeb. ⁶Mot ε di eke náá, nye é to egwakel ne Zeeb ɔɔ, nye goka é ne eke dáa Yezu.

Étiɲ ε na bes

⁷Bɔn-nyeeɓ bam me di ekwyel ɔ, etiɲ ε me di ekwyal bin wak'aak tok etsiɲ ε na bes, ye é etsiɲ ε na mwa, bi nazegwak é meken tɔɔɔ ε. Etsiɲ ε na mwa tak é mekpa me bi nazegwak ε. ⁸Bela náá, yii me kabaadi ekwyal bin kwyla sis'aak é etiɲ na bes. Etseetse e tak nyen é to tsik ε Klisto, dɔɔ ne to tsik'en, etee náá, ghooghom epetɔ ne esi, tete gwey ngel moo kan enyen.

⁹Deenek, mot di eke náá, nye é to gwey ngel, da nye é kadi é ebhina mɔn-nyeeɓ'ɔɔ, nye dinaa é to ghooghom. ¹⁰Mot ε di ekwyel mɔn-nyeeɓ ɔɔ, nye é to gwey ngel, ye tok ne dhiiti sonok aadul nye to esyem. ¹¹Tin, mot é di ebhina mɔn-nyeeɓ'ɔɔ, nye é to ghooghom, É di'enek, nye epeke to ghooghom, àagu pe kyee nye di etɔ ε, etee náá, ghooghom eezeneeɓ nye dáa mot edhim.

¹²Bɔn bam, me kwyal bin mekana mak é etee náá, mesyem men eezepelaa kɔ esu ε din ε Yezu Klisto.

¹³Biyo bepaa, me kwyal bin mekana mak é etee náá, bi ne gu mot nadi é meken tɔɔɔ ε.

Mengbaaz, me kwyal bin mekana mak é etee náá, bi naazekwak Mbée Mot.

¹⁴ Bɔɔ bam, me kwyal bin mekana mak é etee náá,
bi ne gu Zeeb Seeg.

Bepaa, me kwyal bin mekana mak é etee náá,
bi ne gu mot nadi é meken tɔɔɔ ɛ.

Biyo mengbaaz, me kwyal bin mekana mak ɛ etee náá,
bi é ne ghwyil, Mekpa ɛ Zeeb é tɔ len, bi eezekwak Mbee Mot.

¹⁵ Nàwaka lyem tɔ mbee tsik bot ɛ bɔs'ak ne embee esesee e bɔs'ak. Tin, mot ɛ di ewa lyem tɔ embee esesee e bɔs'ak ɔɔ, nye tok ne ghwyil ekwyel Zeeb Seeg. ¹⁶ Beeka esa ee di náá, ye é yii tsik bɔs ɛ: Egwyes esa sa lyem di ekwos ɛ, neghu gwyes ebela esa djas di ebeaa ne mis ɛ, zenɔɔ ebet kɔ esu ɛ esa e bɔs. Deenek, etep binek djas àadus pe daa Zeeb Seeg, ye dus é tɔ embee esesee e bɔs. ¹⁷ Etép e bɔs epetɔ pe me mesik, ne embee egwyes be. Tin, mot di esa ekwosak ɛ Zeeb ɔ, nye aadi é ne tsik na kɔm-kɔm.

Mot mebhuka ɛ Klisto

¹⁸ Bɔn bam, bot moo wak é é ewala me mesik! Bi naazegwak náá, mot mebhuka ɛ Klisto epezye. Ghuna, é mewala me bot dika mos'aak, betɛ ne bot ɛ mebhuka ɛ Klisto eezetuula. Ye kwyel eleé é, bot moo é é mewala me mesik. ¹⁹ Ne tseetse, bot ɛ mebhuka ɛ Klisto tak nabe é ààbe bot bis, étép tak é be nadul menyel mɔɔ tɔ les, tɔ yɔɔ. Etee náá, be epedi é di bot bina ɔɔ, pe be naadi bis ne benɔɔ. Ye é deenek é ye nasael étép ye neenyen náá, mot ngɔt tɔ lɔɔ nabe é ààbe bis ne benɔɔ.

²⁰ Ye kabe biyo ɔɔ, bi naazebela ebotaan e Sisim na Dee ee Klisto nadjɛ ɛ, etee náá, biyo djas neegu etseetse. ²¹ Ye be náá, me eekwyal bin mekana mak ɔɔ, ye tok etee náá, bi ààgu etseetse, ye é etee náá, bi ne gu ye. Bi ne gu enyɔɔpe náá, ye tok ne etep etsal di edus tɔ etseetse.

²² É di'enek, eze di mot etsal? Ye é mot di eke náá, Yezu tok Klisto ɔ. Nyey ɛ di mot mebhuka ɛ Klisto, nye epebyen Seeg ne Mɔn é ewala wat. ²³ Tin, mot ɛ di ebyen Mɔn ɔɔ, nye tokape ne egwakel ne Zeeb Seeg. Mot ɛ di emyaal Mɔn ɔɔ, nye é tɔ egwakel ne Zeeb Seeg.

²⁴ Dum ne tep tak ɛ, bi di egoka ne ebaal mekpa me tak tɔ elyem bin. Ye é mekpa me bi nagwak é meken tɔɔɔ ɛ. Bi ɛ baal mekpa me bi nagwak é meken tɔɔɔ, tɔ elyem bin ɔɔ, bi aadi é sama wat ne Mɔn dɔɔ ne Zeeb Seeg. ²⁵ Beeka sa Klisto nakek bis ɛ: Ye é tsik na kɔm-kɔm.

²⁶ Me kwyal bin etep bak é, kɔ esu ɛ bot ɛ di esaa ekɔɔ bin ɔ. ²⁷ Ye kabe biyo ɔɔ, ebotaan e Sisim na Dee ee bi nabela ne Klisto ɛ, ye é tɔ len. Tin, bi tokape ne gwyes náá, dhiiti mot baazelyo bin. Etee náá, ebotaan e tak epelyaal bin esa djas. Tin, sa nye di elyaal bin ɛ, ye é etseetse, ye tok etsal. Dum ne tep tak, dika sama wat ne Klisto dáa Sisim na Dee nalyaal bin ɛ.

²⁸ Ne tseetse bɔn bam, dika sama wat ne Klisto, étép mena needika ne ebwaalel é sok nye aatuula ɛ. Ye ààgoka náá, mena gwyeka ne sen é mis me, dwoo nye aazyɛ ɛ. ²⁹ Tin, bi ne gu náá, Klisto é mot epiki. É di'enek mot di esa etep epiki ɔ, nye é mɔn ɛ Zeeb.

Bɔn ɛ Zeeb

3 ¹ Beeka mbi kwyel Zeeb Seeg di ne ye ne nena ɛ, mekwyela me tak ɛ di esa náá, mena djóoaka bɔn ɛ Zeeb. Tin, ne tseetse menaka é bɔn be.

Deenek, bot ε bɔs'ak nabe é ààgu mena, dum ne tɛp tak ε be di ààgu nyey Zɛɛb. ²Bewen bam mɛ di ekwɛl ɔ, mena mooka mos ε bɔn ε Zɛɛb. Tin, Zɛɛb dinaa ààpalyaal mena sa mena aadika djemen ε. Bela náá, mena ne guka náá, é gheɲ Klisto aatuula ε, mena aadika é tyee wat ne nɛ. Deenek, etɛɛ náá, mena waabeeka nye dáa nye di ε. ³Tin, bot djas di ewa kɔkɔ mbi yenek ebwaalel ne Klisto ɔ, tokape si bhel mesyem. Tin, nye moo é dɛɛ, dáa Klisto nye emet di dɛɛ ε.

⁴Bot djas di esa mesyem ɔ, be ààpalooba ne etsi e Zɛɛb. Etɛɛ náá, esa mesyem é ebyen elooba ne etsi. ⁵Deenek, bi ne gu ɛnyɔɛpe náá, Yezu Klisto naazetuula éteɛp edis ε mesyem, nye tok ne mesyem tɔ le. ⁶Tin, mot di eke sama wat ne Yezu Klisto ɔ, nye kat esa mesyem. É di'enek, mot ε di esa mesyem ɔ, ye lyaal é náá nye nabe é ààbee nye, ààkogu nye guak.

⁷Bɔn bam, sa bi ààbet náá mot diibal bin. Tin, mot di eke tɔ epiki ɔ, nye é piki mot, dáa Yezu nye emet di piki ε. ⁸Tin, mot di eke tɔ esyem ɔ, nye é mɔn dim mot mekɔɲ, etɛɛ náá, dim mot mekɔɲ nakan esyem é é meken mɛ bhwak. É di'enek, Yezu Mɔn ε Zɛɛb natuula é, éteɛp ezɛpul embee mesa mɛ dim mot mekɔɲ. ⁹Mot di náá, nye moo é tete mɔn ε Zɛɛb ɔ, nye kat esyem, etɛɛ náá, tsik ε Zɛɛb moo é tɔ le. Dáa di náá Zɛɛb é Sɛɛg ε, ye ààgoka náá, nye baake tɔ mesyem. ¹⁰Beeka sa di ewa mbɛk popoopwon pak bɔn ε Zɛɛb ne bɔn ε dim mot mekɔɲ ε: Mot di ààkwyel mɔn-nyɛɛg ɔ neghu ààke tɔ epiki ɔ, nye tok mɔn ε Zɛɛb.

¹¹Tin, beeka mɛlyo mɛ bi nagwak é meken ε: Djhookwɛlaka pak'ena. ¹²Sa mena ààdika dáa mot di edjóaa Kayin ε, nye nadi é mɔn ε Mbee Mot, nye naagó mɔn-nyɛɛg. Haaa éteɛp yé nye nagó nye? Ye nabe é, etɛɛ náá, nye nabe é ne embee mesa. Tin, yii mɔn-nyɛɛg nadi é mesa mɛ epiki.

¹³Bɔn-nyɛɛg bam, sa bi ààdjoka, ye be náá bot ε bɔs'ak ɛpebhina bin ɔ. ¹⁴Tin, mena ne guka náá, mena eezedus tɔ esyee, mena moo é tɔ tsik. Mena ne guka ye, etɛɛ náá, mena ne kwyelka bɔn-nyɛɛg bina. Deenek, mot di ààdi tɔ kwyel ɔ, nye é si ghwyil esyee. ¹⁵Tin, mot di ebhina mɔn-nyɛɛg ɔ, nye é dáa mot di egó bot ɔ. Deenek, bi ne gu náá, bot ε di egó bot ɔ, be tok ne ghwyil ebela tsik na kɔm-kɔm.

¹⁶Beeka dáa mena di egu tyee mena di egoka ne ekwɛl bɔɔ besɔ bina ε: Yezu Klisto naadje tsik'e kɔ esu ε lena. Deenek, ye goka é náá, menabelka pe baadje tsik'enaka éteɛp bɔn-nyɛɛg bina. ¹⁷Tin, mot ε di ne mevɔ mɛ bɔs'ak, da nye é bee mɔn-nyɛɛg ezuk, nyey ààgek nye ghoɲ ɔ, nye aake náá, nye ne kwyel Zɛɛb dáa? ¹⁸Bɔn bam, mekwɛla mɛ mena di ekwɛlaka ε, sa ye ààdi yii mekpa mɛ nuub neghu yii elɛɲ toto, ye goka é mena lyaal tete mekwɛla tɔ esesɛɛ binaka.

Ebwaalel é mis ε Zɛɛb

¹⁹Beeka dáa mena aaguka náá, menaka é bot ε etsetse ε. Beeka dáa elyem binaka aasila é mis ε Zɛɛb ε. ²⁰Ye nakoozodi náá, elyem bina epedje mena mebe, mena ne guka náá, Zɛɛb eedhaa elyem bina ne meɔk, nye ne gu etɛp djas. ²¹Tin, bɔn-nyɛɛg bam mɛ di ekwɛl ɔ, ye be náá elyem bina ààpadje mena mebe ɔ, deenek, mena é ne ghwyil edi ne ebwaalel ne Zɛɛb. ²²É di'enek, nye ne dje mena esa djas ee mena di ewaab ne ne ε, etɛɛ náá, mena ne looba ne metiɲ mɛ, mena ne sa esa ee nye di emyaala ne ye ε. ²³Beeka etiɲ ε nye

nadje mena ε, ye é náá, mena goka é ne edum koj ne din ε Mɔn'e Yezu Klisto, da mena é kwyelaka pak'enaka dáa Klisto naleε mena ε. ²⁴Tin, mot di elooba ne metiη ε Zeeb ɔ, nye ke é sama wat ne Zeeb, tin, Zeeb é tɔ le. Beea dáa mena di eguka náá Zeeb é tɔ lena ε: Ye é kɔ esu ε Sisim na Dee nye dje mena ε.

Sisim Zeeb ne sisim mot mebhuka

4 ¹Bɔn-nyεeg bam me di ekwyel ɔ, sa mot ààmyaal mbi mekpa me esisim mbes di ewyis tɔ enuub e bot ε. Tin, ye goka é bi epookosiiza etep e tak enyɔɔpe neghu ye é mekpa me dus pe daa Zeeb ε. Eteε náá, bete ne bengooel ε Mekpa ε Zeeb yii mekɔη eelwood kɔ εko ε bɔs. ²Beeka dáa bi aagu náá, ye é Sisim Zeeb ε: esisim djas di emyaal náá, Yezu Klisto mot nazye kɔ bɔs ne nyel epuud ɔ, sisim tak ε yii Zeeb. ³Deenek, sisim djas di ààmyaal Yezu ɔ, ye tok Sisim Zeeb. Tin, ye é sisim mot swaka ε Klisto ee bi nagwak náá, ye epezye ε, moo é kɔ εko ε bɔs.

⁴Biyo bɔn bam, bi é bot ε mbyak'e Zeeb. Tin, bi naazekwak bembee begooel ε Mekpa ε Zeeb binɔk, eteε náá, Sisim na Dee di tɔ len ε ne bwala dhaa esisim bot ε bɔs'ak. ⁵Deenek, bembee bengooel ε Mekpa ε Zeeb binɔk é bot ε bɔs'ak. Tin, be zobaalii é etep e bɔs'ak. Deenek, bot ε bɔs'ak ne gwak sa be di elii ε. ⁶Tin, ye kabe menabelka ɔɔ, menaka é bɔn ε Zeeb. Deenek, mot di egu Zeeb ɔ, ne gwak bis. Mot di ààgu Zeeb ɔ, nye ààgwak bis. Ye é deenek é bot aawa mbek pak Sisim etseetse ne sisim mekɔη.

Zeeb é kwyel

⁷Bewen bam me di ekwyel ɔ, djhookwyelaka pak'enaka, eteε náá, kwyel dus é pe daa Zeeb. Deenek, mot di ekwyel bot djas ɔ, nye é mɔn ε Zeeb, nye ne gu Zeeb. ⁸Tin, mot di ààdi tɔ kwyel ɔ, nye ààgu Zeeb, eteε náá, Zeeb é kwyel. ⁹Beeka dáa Zeeb di elyaal náá, nye ne kwyel mena ε: Nye naadhiss Seηgele Mɔn'e kɔ εko ε bɔs, étep bot neebela tete tsik kɔ esu ε le. ¹⁰Beeka sa di edjóoaa kwyel ε: Ye tok náá, menabelka é nakwyel Zeeb, tin, ye é nye ε nakwyel mena. Nye bookadhis Mɔn'e, mot naka nyel'e é buwa étep epelak ε mesyem mena ɔ.

¹¹Bewen bam, dáa di náá, Zeeb ne kwyel mena deenek ε, mena gokaka é ne kwyel pak'enaka. ¹²Mot ngɔt dinaa ààpabee Zeeb sok. Mena ε dika ne mekwyela pak'enaka ɔɔ, Zeeb é tɔ lena. Tin, mekwyela me epenyen popoowon tɔ lena.

¹³Beea dáa mena di egoka ne egu náá, Zeeb é sama wat ne nena ε, ne náá, nye é tɔ lena ε: Nye naadje mena Sisim ye. ¹⁴Bis naabee, bis epebaηa náá, Zeeb Seeg naadhiss Mɔn'e dáa Metsik-bot kɔ εko ε bɔs. ¹⁵Deenek, mot ε myaal é mis me bot náá, Yezu é Mɔn ε Zeeb ɔɔ, Zeeb aadi é sama wat ne ne, mot tak aadi é sama ne Zeeb. ¹⁶Ye kabe bisɔ ɔɔ, bis ne gu, tin, bis ne myaal náá, Zeeb ne kwyel bis. Zeeb é kwyel, mot di eke tɔ kwyel ɔ, mot tak é sama wat ne Zeeb, deenek, Zeeb é sama wat ne ne.

¹⁷Kwyel ε di enyen popoowon tɔ lena ɔɔ, mena aadika é ne ebwaalel dwoo epéε, eteε náá, tsik'ena kɔ bɔs'ak nɔηel é ne ye Yezu Klisto. ¹⁸Ye tok ne bwoo tɔ kwyel, tete kwyel ne dis bwoo. Eteε náá, mot dyeebadi ne bwoo ε, é gheη nye di tɔ bhwood feη ε. Mot di ne bwoo ɔ, nye ààgu sa di edjóoaa tete kwyel ε.

¹⁹Ye kabe menabelka ɔɔ, mena kwyel'elka é, eteε náá, Zeeb ε naleekan ekwyel mena sok. ²⁰Deenek, mot ε di eke náá: «Me ne kwyel Zeeb» da nye

é bhina mɔn-nyɛɛg ɔ, nye é mot etsal. Tin, mot ɛ di ààkwyɛl sɔ mot nye di ebee ɔ, nye tok ne ghwyil ekwyɛl Zɛɛb, mot nye di ààbee ɔ. ²¹Gwakeka ɛtiŋ ɛ Klisto nadje mena ɛ: Mot di ekwyɛl Zɛɛb ɔ, nye goka é ne ebaakwyɛl mɔn-nyɛɛg.

Mena eezekwakeka kɔ eko ɛ bɔs

5 ¹Mot di emyaal náá, Yezu é Klisto ɔ, mot tak é mɔn ɛ Zɛɛb. Tin, mot ɛ di ekwyɛl Zɛɛb Sɛɛg ɔ, nye baakwyɛl ɛ dɔɔ ne Mɔn'ɛ. ²Beeka dáa mena di egoka ne ɛgu náá, mena ne kwyɛl bɔn ɛ Zɛɛb ɛ: Ye é é gheŋ mena di ekwyɛl Zɛɛb ne ebaal ɛ metiŋ me ɛ. ³Eteɛ náá, ekwyɛl Zɛɛb é elooba ne metiŋ me. É di'enek, metiŋ me tak tok ne mezuɔ, ⁴eteɛ náá, bɔn ɛ Zɛɛb djas é bot ɛ zekwak esa ɛ bɔs'ak ɔ. Tin, sa di esa náá, bot kwak esa ɛ bɔs'ak ɛ, ye é edum ɛ koŋ ɛ lena ne Zɛɛb. ⁵Eze aakwak esa ɛ bɔs'ak? Ye é mot di ne emyaal náá, Yezu é Mɔn ɛ Zɛɛb ɔ.

Eteɛ ee nabaŋaaa dum ne Yezu Klisto ɛ

⁶Yezu Klisto é mot natuula kɔ bɔs'ak ɔ, nye nani tɔ medii é é sok nye nadi eduwa Zɛɛb ɛ. Ghiya ye naasee é esyee ɛ le. Nye nabe é ààzye ne medii ne medii toto, nye nabaazyé é ne ghiya. Tin, Sisim na Dee epelee náá, ye é tseetse, eteɛ náá, Sisim é etseetse. ⁷Deenek, ye é ne betyaases elɛl: ⁸Ye é Sisim na Dee, medii zenɔɔ ghiya. Deenek, bɔɔ djas beɛlɛ ne gwakel. ⁹Mena ne myaalka eteɛ ee bot di ekaada mena ɛ, ghuna yii Zɛɛb di ebaŋa bot ɛ, ye é ne boo megham dhaa tye. Ye é sa nye nabaŋa bot dum ne Mɔn'ɛ ɛ.

¹⁰Mot di edum koŋ ne Mɔn ɛ Zɛɛb ɔ, mot tak ne gu etseetse ɛ eteɛ nakaadaa nye ɛ, tɔ lyem. Tin, mot di ààdum koŋ ne Zɛɛb ɔ, nye bee é náá, Zɛɛb é mot etsal, eteɛ náá, nye ààmyaal eteɛ ee Zɛɛb nakaada bot dum ne Mɔn'ɛ ɛ. ¹¹Bee a leŋ nakaadaa mena ɛ: Zɛɛb naadje mena tsik na kɔm-kɔm, tsik tak é tɔ Mɔn'ɛ. ¹²Mot di eke sama wat ne Mɔn ɔ, nye é ne tsik tak. Tin, mot di ààke sama wat ne Mɔn ɛ Zɛɛb ɔ, nye tok ne tsik tak.

Tsik na kɔm-kɔm

¹³Me kwyɛl bin eteɛ bak é, éteɛ bi neegu náá, bi é ne tsik na kɔm-kɔm, biyɔ bot ɛ di edum koŋ ne Mɔn ɛ Zɛɛb ɔ. ¹⁴Ebwaalel ɛ mena dika ne ye ne ne ɛ, ye é náá, é sok mena di ewaab sonok tɔ ekwosak ɛ le ɛ, nye waagwak mena. ¹⁵Ye goka é, mena guka náá, Zɛɛb ne gwak mendjaala mena, mena ne baamyaal ne tseetse náá, mena é waabelaka sa mena di ewaab ne ne ɛ.

¹⁶Tin, mot ɛ bee mɔn-nyɛɛg esa mesyem di náá, ye aanàkeswaala ne ne esyee ɔ, nye goka é nye djaala Zɛɛb éteɛ mɔn-nyɛɛg'ɛnɔk. É di'enek, Zɛɛb é waadje tsik ne mɔn-nyɛɛg tak. Yenek é éteɛ bot ɛ di náá mesyem aanàkeswaala ne ɔɔ esyee ɔ. Tin, ye é ne syem wat di ekeswaala ne esyee ɛ, ye tok éteɛ mbi yenek syem me di eke náá, be djaala ne Zɛɛb. ¹⁷Embee mesa djas é mesyem, tin, tɔ mesyem menek djas, ye é ne mesyem me di náá, ye aanàkeswaala ne esyee ɛ.

¹⁸Mena ne guka náá, mot di náá, nye é mɔn ɛ Zɛɛb ne tseetse ɔ, nye tok ne ghwyil ebaasyem. Eteɛ náá, Mɔn ɛ Zɛɛb epebaal nye, é di'enek, Mbee Mot tok ne ghwyil kɔ le.

¹⁹Mena ne guka náá, menaka é bɔn ɛ Zɛɛb, deenek, bɔs'ak djas ke é si bhel Mbee Mot.

²⁰ Tin, mena ne guka náá, Mɔn ɛ Zɛɛb eezezyɛ, deenek nyɛ eedje mena metselal éteɸ mena neeguka tɛtɛ Zɛɛb. Deenek menaka é sama wat ne tɛtɛ Zɛɛb kɔ esu ɛ Mɔn'ɛ Yezu Klisto. Ye é nyɛy ɛ di Zɛɛb ne tɛɛtɛ, ye é nyɛy ɛ di tsik na kɔm-kɔm.

²¹ Bɔn bam, kyeeka bezeɛb ɛ benaghise!

Mekana e

Zaṇ

yii bhɔɔba

Meswosel

¹Ye é mam «Paa», me kwyal mekana mak é étep «Moma» Zeeb nazesée ɔ, be ne bɔn be me di ekwyel ne tseetse ɔ. Ye tok mam ne mam di ekwyel bin, ye é dɔɔ ne bot djas di egu etseetse ɔ. ²Bis kwyel bin é, etee náá, etseetse é tɔ lena, ye aadi tɔ lena é kɔm-kɔm.

³Beta náá, Zeeb Seeg'enaka be ne Yezu Klisto Mɔn, dje mena enem ne embɛɛ, ne boo lyem ghon, ne egwyem etee náá, mena neekɛka tɔ tsik e etseetse ne kwyel.

Etseetse ne kwyel

⁴Me naadyeebamyaala ne egwak náá, bedhiiti bɔn bɔ epeke tɔ etseetse dáa Zeeb Seeg nalwom mena náá, mena sa ɛ. ⁵Nenak yak, gwaka sa me di elɛɛ ne nɔ ɛ, wɔy moma: djhookwyelaka pak'enaka. Sa me di ekwyal wɔ wak'aak tok etij ɛ na bes, ye é yii mena nadjeaa é meken ɛ. ⁶Deenek, kwyel é, é sok bi di eke tɔ elooba ne metij me Zeeb ɛ. Beeka etij ɛ nadjeaa bin é meken ɛ, ye é náá, bi di tɔ kwyel.

⁷Tin, me lee bin etep bak é, etee náá, bot e mekɔŋ moo é ebuepe kɔ bɔs. Be àakwyel emyaal náá, Yezu Klisto nabatazye kɔ bɔs'ak é ne nyel epuud. Ye é deenek é, mena aaguka bot e mekɔŋ ne bot e swaka e Klisto. ⁸Bi é kobaka, ekaab náá, bi ezekepul mesa me bis nasa, étep bi neebela bete ne efute ɛ.

⁹Mot e di ààke tyee mɛlyo e Klisto di elɛɛ, da nye é ke tyee sis ne yii Klisto nalyo ɔɔ, mot'enɔk tok tɔ egwakel be ne Zeeb. Tin, mot e di eke tyee mɛlyo e Klisto di elɛɛ ɔɔ, mot'enɔk é tɔ egwakel be ne Zeeb Seeg ne Mɔn'e. ¹⁰Tin, mot e zye zɛbee bin, ààbe náá, nye zye bin é ne mɛlyo mak ɔɔ, sa bi ààmyaal nye pe yebɔ, sa bi ààkoswos nye swosak. ¹¹É di'enek, mot aaswos nye ɔɔ, be ne ne moo é bot e boob wat tɔ embee mesa.

Mɛlyo me mesik

¹²Me aabaadi é ne bete ne etep elɛɛ bin, tin, me ààpakwyel náá me kwyal ye kɔ ka mekana ne medii me kwos. Tin, ekwosak e lam é náá, me zye pe daa len, étep me neezelii ne nen mam ɛmet. Etee náá, memyaala mena needi enyɔɔpe.

¹³Bɔn ɛ mɔn-nyoog yii Zeeb nazesée ɔ, be eeswos wɔ.

Mekana e

Zaŋ yii eɛɛɛ

Meswosel

¹Ye é mam «Paa», me kwyal mekana mak é ne Ghayus mɔn-nyaagam me di ekwyel ne tseetse ɔ.

²Mɔn-nyaagam me di ekwyel ɔ, me kwyel é náá, mesa djas wɔ di esa e, ye loo. Da wɔ é baadi ne nyel enyɔɔpe, dáa wɔ di ghin tɔ Sisim e. ³Tin, me naadyeebamyala é gheŋ bɔn-nyoog natuula, baŋa me dáa wɔ di sosoob tɔ etseetse e, ne dáa wɔ di eke tɔ etseetse e. ⁴Ye tok ne dhiiti sonok di edje me memyaala dhaa é sok me di egwak náá, bɔn bam^a epeke enyɔɔpe tɔ etseetse e.

Esosoob e Ghayus

⁵Mɔn-nyaagam me di ekwyel ɔ, esosoob bɔ epenyen tɔ etep djas ee wɔ di esa ne bɔn-nyoog e, ye nakoozodi náá, be é bedjon. ⁶Be naalee kwyel wɔ di ne ye ne nɔɔ e, é mis me zeeɛa mendjaala mena. Iyeee, kwyeeaa be, étep be neegoola medjon mɔɔ, dáa ye di egoka ne esael tɔ ekwosak e Zeeb e. ⁷Tin, be naatɔ kesa mesa e Klisto, bɔɔ ààmyaal sa wat ne bot e di ààdum koŋ ne Zeeb ɔ. ⁸Ye goka é náá, mena kwyeeaka mbi binɔk bot, etee náá, mena ne benɔɔ needi loɔɔ wat tɔ esa mesa me egoola etseetse.

Dhyoteef be ne Dhemetulus

⁹Me kwyal ba mɔɔ pes mekana mak é, étep zeeɛa mendjaala men. Tin, Dhyoteef mot di esuu edjeed etep djas ɔ, nye àakwyel egwak sa me di elɛe e. ¹⁰Étep tak e di náá, é sok me aazyɛ e, me waalee embee etep djas ee nye di esa e. Nyey mot di elɛe elɛŋ etsal ne embee etep kɔ elo bina ɔ. Nye àapasik tin, nye ne byen náá, bɔn-nyeeɛ bot e di ezye medjon ɔ, sulal pe daa le. Nye ne lu bedhiiti bɔn-nyeeɛ bina náá, be nàmyaal náá, bot e di ezye medjon ɔ sulal pe yɔɔɔ. Tin, nye ne lu be, nye ne sɔ be tɔ zeeɛa mendjaala.

¹¹Deenek, mɔn-nyaagam me di ekwyel ɔ, nàbaŋa sa di àànyɔ e, baŋa sa di náá, ye é enyɔɔpe e. Tin, mot di esa enem esa ɔ, nye é mɔn e Zeeb. Mot di esa embee mesa ɔ, nye ààɔɔ Zeeb.

a 1.4 Bɔn e Zaŋ di elii wak e, ye é bɔn be tɔ edum e koŋ ne Zeeb.

¹²Ye kabe Dhemetulus ɔɔ, bot djas epelee enem esa ee nye di esa e, ne etsetse ee di tɔ le epelyaal náá, ye é tsetsetse. Bisɔ pe epebaalee enem esa be, tin, wɔ ne gu náá, sa bis di elee e, ye é tsetsetse.

Meswosel me mesik

¹³Me aabaadi é ne bete ne etep elee wɔ, tin, me ààkwyel náá, me kwyal ye ne kwos ne medii me tak. ¹⁴Me é ne ebwaalel náá, mena waaboma tɔ melu mak. É di'enek, menabel bebá é waamɔ.

¹⁵Beta náá, egwyem di ne nɔ. Besɔ bɔ eeswos wɔ. Swosa bɔɔ besɔ bina, sa wɔ ààdjisa mot ngɔt.

Mekana e Zuud

Eniel

Mekana mak, Zuud e nakwyal ye. Zuud é dhyeeb e Zak be ne Yezu.

Nye nakwyal mekana me tak é étep ekeletye djas. Tò mekana mak, Zuud epedul ekeletye melò, dum ne embee melyo me di àànɔŋel ne Mbée Bhaadal e. Embee mefulu mɔɔ epelyaal náá, be é bot e di náá, be ààdum koŋ ne Yezu ɔ. Nye epebaalyaal dáa Zeeb aawa bot e di esa embee mesa ɔ é feŋ.

Tò mekana mak, Zuud epelee etep ee nasael é gheŋ ebheŋ e na mwa e, étep nye neelyo ekeletye é melu mak. Bhaadal e Zuud epenɔŋel ne mekana me bɔɔba e Pyeed.

Mekana me Zuud é ne ghwyil edi ne metsek meten ne ebá:

Meswosel (1-2);

Zuud epedul ekeletye melò dum ne embee melyo (3-16);

dáa Zuud di edje meghaaz ne ekeletye, étep be needi ghɛŋ tɔ edum e koŋ
ne Zeeb, dɔɔ ne Yezu Klisto, Metsik-bot'enaka e (17-23);
duu ne Zeeb, ne melyo me mesik (24-25).

Meswosel

¹Ye é mam Zuud, mot-mesa e Yezu Klisto, mɔn-nyeeŋ e Zak.

Me kwyal é biyɔ mekana mak, biyɔ bot e Zeeb nazedjoo ɔ, biyɔ bot e Zeeb Seeg di ekwyel ɔ, biyɔ bot e Yezu Klisto di ebaal ɔ.

²Beta náá, Zeeb dje bin bete ne lyem ghonj, egwyem ne kwyel.

Mbee belyoel

³Bɔn-nyaagam me di ekwyel ɔ, me nabe é ne gwyes ekwyal bin mekana kɔ esu e tsik na kɔm-kɔm Zeeb natsik menaka e. Deenek, ye goka é náá, me kwyal bin mekana mak étep edje bin meghaaz, bi needuu tuub étep edum e koŋ ne Zeeb nazedjeaa kɔm-kɔm ne bot e na dɛe ɔ. ⁴Tin, bedhiiti bot e na mbee mepek eezeni pak'en syaab. Be epeliig sa enem ne embée Zeeb'enaka di eleé e, étep be neediyal menyel dum ne embee mefulu mɔɔ. Deenek, be eelum koŋ ne Yezu Klisto sim Gheŋ'enaka, sim lyoel'enaka. Tin, Ekwyala naazeloolée mbi feŋ di ebwood be e.

⁵Bela náá, bi eezegu etep binek djas enyɔɔpe. Deenek, me kaada bin é dáa Gheŋ natsik bon e Yisalael pe kyee dik Ezipte e, bhii tak, nye naazégó bot e nadi ààdum koŋ ne ne ɔ. ⁶Pookotaalaka sa nasee ne bedhiiti efopop e: Be nabe é ààbaal ghwyil be nadi ne ye e. Be naadus é di Zeeb naneeŋ be e. Wɔ gwaa, Zeeb zekɔl be

tɔ mbok na kɔm-kɔm, nyɛ eezɛdiyal bɛ tɔ ghooghom kekum ɛ boo dwoo epɛɛ bɔɔ. ⁷Taalaka dɔɔ nɛ eghaada Sodɔm nɛ Ghomɔɔɔ, zenɔɔ eghaada nadi ɛ mengwoob ɔ: Bot ɛ eghaada tak nadi ɛ nɛ embee mɛfulu dɔɔ efofop binɔk, bɛ nadi ɛ nɛ mbee meɔɔ, nɛ dhiiti mezel mɛ ɛdi eba yii Zɛɛb di ààkwyɛl nɔ́á, yɛ sael ɛ. Tin, bɛ ɛ tɔ fɛɣ du na kɔm-kɔm. Yenɛk ɛ dɔɔ Zɛɛb di edul menabelka djas mɛlo ɛ.

⁸Bot ɛ nazeni tɔ len syaab ɔ, yɛ ɛ deenɛk ɛ bɛ dyeebasa. Nɛ mbee esiiza bɛ di nɛ yɛ ɛ, bɛ epesyem nɛ mɛnyɛl mɔɔ, bɛ epɛbyasal eghɛɣ ɛ Zɛɛb, bɛ epɛnyɛk duma efofop ɛɛ di tɔ gwoo ɔ. ⁹Tin, konyɛl Mesɛl kukuma efofop nabe ɛ ààkɔsa yɛ. Tɔ ɛwɔ bɛ nɛ dim mot mɛkɔɣ, ɛ sok bɛ nadi esuu muu ɛ Moiiɛ ɛ, fɔfop Mesɛl nabe ɛ ààkɔlee nyɛ, nyɛ nazɔke nɛ nɛ ɛ nɔ́á: «Beta nɔ́á, Ghɛɣ wa wɔ ɛ fɛɣ!» ¹⁰Bot binɔk lee ɛ sa bɛ di ààɣu ɛ. Sa bɛ di egu ɛ, bɛ gu yɛ ɛ dɔɔ betit, bot ɛ di ààtiibal ɔ, yɛ ɛ ɛtɛp binek ɛ di ebaasa nɔ́á, bɛ wo ze.

¹¹Haaa! Kpaa-ghoɣ nɛ nɔɔ, ɛtɛɛ nɔ́á, bɛ naadu ko ɛ Kayin, bɛ eewo ze dɔɔ Bhalaam ɛtɛp epata. Tin, bɛ nagwyɛ ɛ, ɛtɛɛ nɔ́á, bɛ naalyɛl elo dɔɔ Koole.

¹²Bɛ ɛ bot ɛ di ekus eghuub, ɛ sok bi di tɔ zɛɛga ebyoɣ ɛ ɛdɛ edee bi nɛ bɔn-nyɛɛg bin ɛ. ɛ di'ɛnɛk, bɛ bɔl ebyoɣ ɛ, ààbis mot, ààbɛ nɛ sen. Bɛ ɛ dɔɔ eguud di ewo tɔ gwoo nɛ pup ɛ, eguud binek ààsa nɔ́á, bhi nɔ. Bɛ ɛ dɔɔ ele di ààwum ɛ, yɛ nakoozodi ɛ mbu di egoka nɛ ɛwum ɛ. Tin, yɛ guaa ɔɔ, yɛ waabaagwyɛ, gwyɛa sis. ¹³Deenɛk, bɛ ɛ tyee bhuuge boo dii mɛsɔn di edheegel ɛbuepe ɛ, bɛ wysal embee mɛfulu mɔɔ ɛ pwaleɣ ɛ mis mɛ bot, dɔɔ boo dii mɛsɔn dyeeba-wysal ebɔkɔɔ ee di tɔ tak ɛ. Bɛ ɛ dhatyee ekwyikwyɛn di ewo dɔɔ eghwak tɔ medii ɛ. Tin, Zɛɛb naazekoobal bɛ di na kɔm-kɔm tɔ di mɛghomela dhaa tyɛ.

¹⁴Enɔk, bhaab'enaka yii eten nɛ ebá bhis Adam, naalooleɛ nɔ́á: «Beeka, Ghɛɣ epɛzyɛ alu nɛ alu nɛ efofop bɛ na dɛɛ, ¹⁵ɛtɛp ɛzɛpɛɛ bot ɛ bɔs djas. Tin, nyɛ waa-kwɛsal bot ɛ mesyem ndjɛ sɔs, kɔ esu ɛ embee mesa mɛ bɛ nadi esa nɛ Zɛɛb ɛ. Dɔɔ nɛ embee mɛkpa mɛ bot ɛ mesyem di ààkaab bot ɔ nalelɔo nyɛ ɛ.» ¹⁶Bot binɔk tok nɛ mɛmyaala tɔ elyem bɔɔ, mesa mɔɔ ɛ ɛtaɣal, bɛ kɛ ɛ dɔɔ elyem bɔɔ di ekwɔs ɛ. Bɛ lii nɛ bot ɛ nɛ ɛbet, bɛ nɛ sa mɛkɔɣ kɔ elo ɛ bot, ɛtɛp bɛ neebela sa bɛ di esɔɣ ɛ.

Edul ɛ mɛlo nɛ lwomel

¹⁷Yɛ kabe biyɔ ɔɔ, bɔn-nyaagam mɛ di ekwyɛl ɔ, taalaka mɛkpa mɛ bot ɛ lwoma ɛ Ghɛɣ'enaka Yezu Klisto nagoola bin ɛ. ¹⁸Yɛ nabe ɛ, bɛ eelɛɛ nɛ nen nɔ́á: «É mɛsi mɛ bɔs, yɛ aadi ɛ nɛ bot aawyii bin ɔ, bɛ aadi eke ɛ tɔ embee mɛkwosak mɛ elyem bɔɔ.» ¹⁹Bɛ ɛ binɔk, bot ɛ di ewa mbɛk ɔ, bɛ tok nɛ Sisim Zɛɛb tɔ lɔɔ, bɛ kɛ ɛ nɛ ekwosak ɛ epuud bɔɔ tyee betit.

²⁰Yɛ kabe biyɔ ɔɔ, bɔn-nyaagam mɛ di ekwyɛl ɔ, saka nɔ́á, tsik'en kɛ kɔ edum ɛ kɔɣ ɛ len na dɛɛ. Djaalaka nɛ mɛbwala mɛ Sisim na dɛɛ. ²¹Waka lyem tɔ kwylɛ ɛ Zɛɛb, ɛtɛp ɛbwɔd dwoo Ghɛɣ'enaka Yezu Klisto aadjɛ mena tsik na kɔm-kɔm kɔ esu ɛ lyem ghɔɣ'ɛ.

²²Dika nɛ ghɔɣ nɛ bot ɛ di ààpyɛt ghɛɣ tɔ edum ɛ kɔɣ ɔ. ²³Deenɛk, yɛ ɛ nɛ bedhiiti bot ɛ di nɔ́á, bi ɛ nɛ ghwyil ɛtsik bɛ ɛ ɛwyisal ɛ bɛ tɔ du epɛɛ ɔ. Yɛ kabe bedhiiti bot ɔɔ, dika nɛ lyem ghɔɣ nɛ nɔɔ, tin, bi ɛ kobaka, ɛ ghɛɣ bi nɛ benɔɔ di ɛdi wat ɛ, ekaab nɔ́á, bɛ ɛzɛkɛsaab bin nɛ embee mɛfulu mɔɔ.

Duu mesik

²⁴Duu nɛ mot di ebaal bin, ɛtɛp bi needi ààsyem ɔ, mot di nɛ ghwyil ɛdis bin mesyem, ɛtɛɛ nɔ́á, bi needi dɛɛ, nɛ mɛmyaala tɔ duma yɛ ɔ, ²⁵nɛ sim Zɛɛb

ngɔt, Metsik-bot menaka, kɔ lo ɛ Yezu Klisto Ghɛŋ'enaka! Beta náá, duma,
nɛ mɛbwala, nɛ ngék dɔɔ nɛ ekukuma, di nɛ nɛ nenak, kɔm-kɔm sii nɛ kɔm!
AMEN.

Mekana me

Eteṗ e syela Sisim natel Zan ɛ

Eniel

Mekana mak é mekana me eteṗ e syela Yezu nalwom fofop ngot náá, nye tel Zan ɛ, éteṗ nye eelyaal bot ɛ mesa me esa ee di náá, ye eezekunaa ne ezye ɛ. Nye eeke: «Mam é di mot di ne tsik ɔ, me naagwye, tin, nenak, me moo é ne tsik kɔm-kɔm sii ne kɔm. Deenek, mam ɛ di ne ghwyil kɔ esyee. Mam ɛ di ne ghwyil kɔ dɛl ɛ bot ɛ nazegwye ɔ» 1.18. Nye naalwom Zan náá, nye kwyal bɛmekana eten ne ebá, da kyeeḍ pe ezeḍga mendjaala eten ne ebá di pe kyee dik Azi ɛ. Bot ɛ di sama ne ne ɔ, be waaboma ne mezuk kwaasa náá, bedhiiti bot pak'ɔ, aagóaa. «Mot aakwak ɔ, me waadje nye bum le di edje tsik di tɔ bok ɛ Zeḗb ɛ» (1.9–3.22). Yezu nye ɛmet ɛ Mɔɔ bhata ɛ Zeḗb nakaaa buwa di goka ne ɛnɔ mekana, da dii ye. Efofop ne eseseḍ djas goka é edje Zeḗb ne Yezu duu ne duma (4–5). Ye nakoozodi eboo mezuk ne metiigaa aasaal kɔ eko ɛ bɔs ɛ, Zeḗb eekwom efute éteṗ bot ɛ nawa ebwaalel ne ne ɔ, daṅ-daṅ é ne bot ɛ nagóaa kɔ esu ɛ le ɔ (6–11). É di'enek, Satan, ne efofop be, ne bot nadi ààlooba ɔ, be waamwasaa tɔ boo tok du mesii na goo-goo (12–19). Deenek, gwoo ne bɔs di mo'saak aanàbaadi, ye aadi é ne gwoo na bes, ne bɔs na bes zenɔ ghaada na bes. Tin, Zeḗb be ne Yezu zenɔ bot ɛ nalooba ne ne ɔ, be aasulal é tin kɔm-kɔm sii me kɔm (20–22).

Eteṗ e syela Yezu Klisto natel Zan ɛ

1 ¹ Mekana mak é ne eteṗ nadi tɔ sɔ yii Yezu Klisto nawyisal ye popoo-pwon ɛ. Zeḗb natel nye eteṗ tak ɛ, éteṗ nye neelyaal bot ɛ mesa me sa di náá, ye ezekeɔ ne esael ɛ. Deenek, Klisto naakyeed fofop'e pe daa Zan mot-mesa me, eteḍ náá, nye neetel nye eteṗ binek. ² Mam tyaases Zan, me lee é náá, eteṗ djas me nabee ɛ, ye é Mekpa ɛ Zeḗb ne etseetse ee Yezu Klisto natel me ɛ. ³ Memyaala ne mot di elaa mekana mak ɔ, memyaala ne mot di egwak mekpaa me di edus pe daa Zeḗb, da nye é di elooba enyɛpe ne eteṗ di kwyla wak e! Eteḍ náá, ewala di náá, eteṗ binek djas aasaal é ye eezekunaa.

Meswosel ne bot ɛ ezeḍga mendjaala eten ne ebá

⁴ Ye é mam Zan, me eeswos bot ɛ ezeḍga mendjaala eten ne ebá di pe kyee dik Azi ɛ.

Beta náá, Zeḗb mot di ɔ, mot nadi ɔ, mot di ezye ɔ, dɔɔ ne esisim eten ne ebá dyeebadi sok bhwoob bóó mekoozi ɔ, dje bin enɛm ne embɛe ne egwyem.

⁵ Beta náá, Yezu Klisto, mot di tyaases tɔ esosoob ɔ, mot di mot meken

nagomelaa pak myon̄ ɔ, mot di mekoozi bemekoozi me di kɔ eko ε bɔs'ak ɔ, dje bin enem ne embɛɛ ne egwyem.

Klisto ne kwyel mena, nye naapek mena tɔ mesyem dum ne buwa nyel'e met nye naka ε. ⁶Nye eesa náá, mena dika eyon̄ ε beghaa-Zeeb étep esa mesa me Zeeb Seeg. Beta náá, duu ne mebwala di ne ne kɔm-kɔm sii ne kɔm! AMEN.

⁷Beeka, nye epezye tɔ eguud! Bot djas é waabee nye ne mis mɔɔ, dɔɔ ne bot ε nalum nye ne ekɔɔ ɔ. Membyak djas di kɔ eko ε bɔs ε waadje megwyε kɔ esu ε le. Tseetsε! AMEN.

⁸Gheɲ Zeeb ke é náá: «Me é ALFA ne OMEGHA», mot di ɔ, mot nadi ɔ, mot di ezye ɔ, Zeeb Mekaake.

Zan̄ eebee Klisto tɔ duma ye

⁹Ye é mam Zan̄, mɔn-nyeeɲ'en, mot di egyeɛ ne nen tɔ mezuk, tɔ Eyon̄ ε Zeeb, ne tɔ zii sama ne Yezu ɔ. Me naakyeadaa ne bhel pe kyee dik ghola Patmɔs, kɔ esu ε esosoob bam tɔ egoola Mekpa ε Zeeb, ne etseetsε ee Yezu natel me ε. ¹⁰Tin, é elu ε Gheɲ, Sisim na Dee naazemet me. Me naazegwak dhiiti gwood elɔɔ bhii kor'am elyelepe tyee boo tɔɲ. ¹¹Gwood tak nake ne nam é náá: «Etep ee wɔ di ebee ε, kwyala ye tɔ mekana, da wɔ é kyeed ye pe ezeɛga mendjaala eten ne ebá bak: zeɛga mendjaala ghaada Efeɛz ne yii Simiin, ne yii Peelgham ne yii Tyatiid ne yii Saaldes ne yii Filadhelfi zenɔɔ yii Laodhise.» ¹²Tin, me naazeliigel étep egwyák mot nadi elii ne nam ɔ. Wɔ gwaa, me zebee elama eten ne ebá nasaa ne loɔɔ ε^b.

¹³Kuku elama eten ne ebá binek, ye nadi é ne dhiiti djema di enɔɲel ne mɔn mot ε^a. Nye nabot é dhiiti ndjookuwa na ghɔlɔlɔɔ, ne bhete nasaaa ne loɔɔ ε. ¹⁴Bhoo lo'e nadi é mepum dhaa tye dáa epyaab, mis me nadi ekas dáa gel du, ¹⁵meko me nadi é tɔobelaa dáa gwooz di djóoaa blɔɔɔ ε tɔ boo du. Gwood'e nadi egek é dáa bhuuge boo dii meson. ¹⁶Tɔ mbo eghen̄ be, nye namet é ekwyikwyen eten ne ebá. Nuub'e nadi ewyisal pel na wol-wol. Bhwoob'e nadi ekas elyelepe dáa mekas me gwyε di enyan é kuku dwoo ε.

¹⁷É gheɲ me nabee nye ε, wɔ gwaa, me zeghaaga si meko me, ekεε mot di náá, nye eezegwyε ε. Tin, nye ezekeɛ mbo eghen̄ be kɔ lam. É di'enek, nyey ne nam náá: «Nàbem ba, mam é di Meken ne Mesik. ¹⁸Mam ε di mot di ne tsik ɔ, me naagwyε, tin, nenak, me moo é ne tsik kɔm-kɔm sii ne kɔm. Deenek, mam é di ne ghwyil kɔ esyee. Mam ε di ne ghwyil kɔ del ε edim e bot ε nazegwyε ɔ. ¹⁹Kwyala sa wɔ bee ε: sa di nenak ε, ne sa aazyε ε. ²⁰Gwaka esuk ε mebwala me ekwyikwyen eten ne ebá wɔ bee tɔ mbo eghen̄ bam ε, ne esuk ε mebwala me eboo elama eten ne ebá nasaa ne loɔɔ di ekwyel elεε ε. Ekwyikwyen eten ne ebá kwyel elyaal é, efofop e ezeɛga mendjaala eten ne bebá. Tin, elama eten ne ebá binek kalyaal é, ezeɛga mendjaala eten ne ebá.»

Mekana me zeɛga mendjaala ghaada Efeɛz

2 ¹«Kwyala fofop zeɛga mendjaala ghaada Efeɛz mekana náá:

Mot di ne ekwyikwyen eten ne ebá tɔ mbo eghen̄ be ɔ, mot di eke kuku lama na mengel eten ne ebá nalulaa ne loɔɔ ɔ, lee é náá: ²Me ne gu mesa mɔ,

a 1.8 Tɔ lii eGhelek, Alfa kwyel elεε é meken, Omegha kwyel elεε é mesik. **b 1.12** elama eten ne ebá nasaa ne loɔɔ ε pe daa eYuda, tɔ Ndja-ebuwa bɔɔ, ye nabe é ne dhiiti kɔkɔ mbi lama nadi dáa mɔɔ le ne elεε eten ne ebá. * **1.13** mɔn mot Dhan 7.13

me ne gu mezuk mo, me ne gu zii wo di ne ye e. Me ne gu naá, wo àaamad bot e di esa ebiyo o. Wo naasaa egu e bot e di ekoo bot naá, be é bot e lwoma o, batakegu naá, be tok bot e lwoma, be koo bot é kooak. ³Wo é ne zii, wo naazuk éteþ'am, é di'enek, wo nabe é ne meghaaz. ⁴Tin, me epeleka ne no: wo àaka-kwyel me daa wo nadi ekwyel me é meken e. ⁵Taala woy wo emet di wo nadi e, esok ne naá, wo wo ze! Swoola mefulu mo, da wo é sa mesa me wo nasesa sok é meken e. Tin, wo byen eswoola o, me aazyé pe daa lo, da me é dis lama yo é di ye di o. ⁶Tin, wo é ne sa wat me di emyaala ne no ko esu e tak e: Ye é naá, wo ne bhina mesa me zeege bot e di edjóoaa eNikolayit o, yii mam emet di ebhina pe e.

⁷Beta naá, mot e di ne melo o, nye gwak, sa Sisim di eleé ne ezeega mendjaala e!

Tin, ne mot aakwak o, me aadje nye be bum le tsik di to paladi Zeeb e.»

Mekana me zeege mendjaala ghaada Simiin

⁸«Kwyla fofop zeege mendjaala ghaada Simiin mekana naá:

Mot di meken ne mesik o, mot nagwyé da gom o, lee é naá: ⁹Me ne gu mezuk mo ne edjel bo. Gua naá, wo é mot ekum. Me ne gu mebhikel me bot e di eke naá, be é bot e mbyak eYuda, di ebyak wo o. Bela naá, be tok bot e mbyak eYuda, be é bot e zeege mendjaala e Satan. ¹⁰Nabem keŋ ne mezuk me wo aaboma ne ye e. Gwaka: Dim mot mekoŋ é waawa bin to mebhawal, nye waawa bete ne bot pak'en to membok, bi é waatiigaa é di melu kam. Tin, dia sosoob kekum dwoo esyee e lo, é di'enek, me aadje wo koto duu tsik na kom-kom.

¹¹Beta naá, mot e di ne melo o, nye gwak, sa Sisim di eleé ne ezeega mendjaala e!

Ne mot aakwak o, nye aanàkwaakabaagwyé ngwyéa sis.»

Mekana me zeege mendjaala ghaada Peelgham

¹²«Kwyla fofop zeege mendjaala ghaada Peelgham mekana naá:

Mot di ne pel na wol-wol é mbo o, lee é naá: ¹³Me ne gu di wo di o, ye é di Satan di ndiidel ko bóo mekoozi me o. Wo é sosoob ne nam, wo àapakat edum e koŋ e lo ne nam, ye nakoozobe é gheŋ Antipas, mot nadi tyaaes'am to esosoob nagóaa pe daa len, é di Satan di o. ¹⁴Tin, me é ne edhiiti ba bo esonok di naá, me di eleka ne no éteþ tak e. To zeege mendjaala mo, woy é ne bedhiiti bot e di naá, be epedu melyo me Bhalaam o. Bhalaam é mot nadi ebesal mekoozi Bhalak naá, nye laab bon e Yisalaél éteþ be neede betit e nakaaa benaghise ebuwa o, ne edjaaz be é mezo. ¹⁵Deenek, ye é pe é ne bedhiiti bot e di naá, be epedu melyo me eNikolayit pe daa lo. ¹⁶Swoola mefulu mo. Ye di ààbe deenek o, me aanà-boya ne ezye pe daa lo, da me é lumla ne bot binok ne pel di ewyis to nuub'am e.

¹⁷Beta naá, mot e di ne melo me egwak o, nye gwak, sa Sisim di eleé ne ezeega mendjaala e!

Ne mot aakwak o, me aadje nye edee syela di edjóoaa “man” e. Me waadje mot ne mot ekok e na puu. Pe ko ekok e tak é ne kwyla din na bes bot di ààgu ye di ààbe mot di ebela ye o.»

Mekana me bot e zeege mendjaala ghaada Tyatiid

¹⁸«Kwyla fofop zeege mendjaala ghaada Tyatiid mekana naá:

M̄n e Zeeb, mot mis m̄ di egel d̄aa boo ngel du ɔ, mot meko m̄ di t̄obe-laa d̄aa gwooz di d̄j̄ooaa bl̄ɔz t̄o boo du ε, l̄eε é n̄áá: ¹⁹Me ne gu mesa m̄ɔ, ne kwyel'ɔ, ne esosoob b̄ɔ, m̄ ne gu d̄aa w̄ɔ di ewa lyem t̄o esa mesa ε, m̄ ne gu zii w̄ɔ di ne ȳe ε. Deenek, m̄ eezegu n̄áá, mesa m̄ w̄ɔ kadi esa mos'aak, ȳe eedhaa yii meken. ²⁰Tin, m̄ epeleka ne n̄ɔ: w̄ɔ epedjes Zezabel, moma di ek̄ɔ bot n̄áá, nye é ngooel-Mekpa e Zeeb ɔ. Melyo m̄ epesa n̄áá, bot e mesa mam w̄ɔ ze, ȳe é epedjes be t̄o mezo ne ede betit ε nakaaa benaghise ebuwa ε. ²¹Me eebet nye ba m̄ɔ pes ewala et̄e n̄áá, nye neeswoola m̄efulu. Tin, nye àkwyel ekat mezo m̄e. ²²Étep tak ε di n̄áá, m̄ aadum nye si k̄o goŋ mezuk. M̄e waawa bot ε di egyee sama ne ne t̄o mezo ɔ t̄o boo mezuk. Ȳe di n̄áá, be eeswoola m̄efulu m̄ɔ, da be é bet edu ε nye ɔ, mezuk m̄e tak aan̄bela be. ²³Me waagó b̄on be. Tin, ez̄eega mendjaala d̄jas aagu n̄áá, ȳe é mam ε di egu esiiza ne mekwosak m̄e bot e b̄os. M̄e waadje mot ne mot efute dum ne mesa m̄e nye nasa ε. ²⁴Ȳe kabe biȳɔ bot e z̄eega mendjaala ghaada Tyatiid ɔ, biȳɔ bot e di àadu mbee melyo menek ɔ, biȳɔ bot e di àasaa egu é sa di ed̄j̄ooaa “esa e syela e Satan” ɔ, gwakeka sa m̄e di el̄eε ne nen ε: m̄e àapabaadje bin dhiiti ebep. ²⁵Tin, sa bi zebela ε, metka ȳe ghij̄ kekum ewala ε m̄e aazȳe ε. ²⁶É di'enek, ne mot aakwak ɔ, mot aasa ekwosak ε lam kekum dwoos mesik ɔ, m̄e waadje nye ghwyil k̄o membyak d̄jas. ²⁷Nye aadjeed be é ne sek ghwooz, nye waatwaal be d̄aa mebbe m̄e dyak. ²⁸Saagam ε n̄adje meghwyil tak. M̄e waadje mot aakwak ɔ kwyikwyen melem.

²⁹Beta n̄áá, mot di ne melo m̄e egwak ɔ, nye gwak, sa Sisim di el̄eε ne ez̄eega mendjaala ε!»

Mekana m̄e bot e z̄eega mendjaala ghaada Saaldes

3 ¹«Kwyla fofop z̄eega mendjaala ghaada Saaldes mekana n̄áá: Mot di ne esisim eten ne eb̄a e Zeeb, ne ekwyikwyen eten ne eb̄a ɔ, l̄eε é: M̄e ne gu mesa m̄ɔ, m̄ ne gu n̄áá, w̄ɔ é ne d̄ék d̄aa mot di ne tsik ɔ, ghuna w̄ɔ eezegwȳe. ²Dia ndjem, d̄jea meghaaz ne sa lik t̄o l̄o ε, ȳe é zekegw̄ȳe. Et̄e n̄áá, m̄e eebee n̄áá, w̄ɔ tok ne emb̄e mesa m̄e di enȳɔpe é mis e Zeeb'am ε. ³Taala melyo m̄e w̄ɔ n̄azebela ε, ne tyee w̄ɔ n̄azegwak ε. Dia sosoob ne ȳe, da w̄ɔ é swoola m̄efulu m̄ɔ. Tin, w̄ɔ di àadi ndjem ɔ, w̄ɔ aaseka m̄e p̄e daa l̄o é zaka d̄aa mot d̄jii, w̄ɔ àan̄akwaagu ewala ε m̄e aatuula ε. ⁴É di'enek, ȳe é ne bedhiiti b̄on-nyoog p̄e ghaada Saaldes di n̄áá, be àapasa n̄áá, ekaad b̄ɔɔ ni mendi ε. É di'enek, be é bot ε di egoka ne eb̄ot ε ekaad e na puu, étep be neeke l̄ɔg sama ne nam ε.

⁵Tin, ne mot aakwak ɔ, nye waab̄ot ekaad e na puu. É di'enek, m̄e aan̄ak-waadis din e l̄e t̄o mekana m̄e tsik, m̄e waamyaal é mis e Saagam, ne é mis e efofop n̄áá, nye é ngbam.

⁶Beta n̄áá, mot ε di ne melo m̄e egwak ɔ, nye gwak, sa Sisim di el̄eε ne ez̄eega mendjaala ε!»

Mekana m̄e bot e z̄eega mendjaala ghaada Filadhelfi

⁷«Kwyla fofop z̄eega mendjaala ghaada Filadhelfi mekana n̄áá:

Mot ed̄eε, mot et̄set̄e l̄eε é: nye é mot di ne sap ε mekoozi Dhavid ɔ, é gheŋ nye di edii ebe ε ndjaŋ ε, ȳe tok ne mot di ne ghwyil ediyal ȳe, é gheŋ nye di ediyal ȳe ε, ȳe tok ne mot di ne ghwyil edii ȳe: ⁸Me ne gu mesa m̄ɔ, sok bhwoob'ɔ

mé eedii ébé ε ndjaa di náá, dhiiti mot tok né ghwyil édiyal ε. Etée náá, wó tok né ghwyil ébuepe, é di'enek, wó eelooba né mekpa mam, wó ààpaswonal mé.
⁹Béa sa mé aasa né bot ε zéega mendjaala ε Satan ε, bot ε di ekó bot náá, bé é bot ε mbyak eYuda, ghuna bé tok bot ε mbyak eYuda ε: Mé waapus bé né bhel náá, bé zékwyit méboŋ si meko mó étép bé neegu náá, mé né kwyel wó. ¹⁰Dáa ye di náá, wó eelooba né etiŋ ε lam yii édi ε né zii ε, mam pé é waabaal wó é gheŋ mezuk aazyé kó éko ε bós étép éwa bot tó mébhowal ε. ¹¹Mé moo aazyé, baala sa wó di né ye ε enyópe, etée náá, mot needi ààdek kóto duu yó.

¹²Né mot aakwak ó, mé waasa náá, nye di egwyiŋ tó ndjaa-Zéeb'am, nye aanàbaawiyis tinaak. Mé waakwyal din ε Zéeb'am kó lé, dóó né din ε ghaada Zéeb'am, Yeluzalem na bes di edus pé tó gwoo pé daa Zéeb'am ε. Mé waakwyal dóó né din ε lam na bes pé kó lé.

¹³Beta náá, mot di né meló mé egwak ó, nye gwak, sa Sisim di eléé né ezéega mendjaala ε!»

Mékana mé bot ε zéega mendjaala ghaada Laodhise

¹⁴«Kwyla fofop zéega mendjaala ghaada Laodhise mékana náá:

Mot di edjóoaa AMÉN ó, sosoob tyaases ó, etsetse ó, mot méken kó esa ée Zéeb nakus kó bhwak ó, léé ε: ¹⁵Mé né gu mesa mó, mé né gu náá, wó ààtela, wó ààgoo pé. Ye waagoka é náá, wó di tó mégoo néghu tó metela! ¹⁶Tin, dáa ye di náá, wó ààgoo, wó ààtela ε, dáa wó di pak mégoo né metela ε, mé waagó wó dáa mot di egó dhoo ε. ¹⁷Wó ke é náá: “Mé é kum mot, mé moo é né beté né mévu, mé tok tó eséega ε dhiiti sonok.” É di'enek, wó ààgu mbi mot mezuk, mot mébós, djel mot, mot edhim, mot eduuba wó di ε. ¹⁸Dum né tep tak ε mé di edje wó mélyo náá, wó bóm pé daa lam tete lóó di náá, ye eezedisaa mendi né du ε. Ye é deenek ε wó aadi tete kum mot. Da wó é baabóm ekaad e na puu, étép esyel nyel'ó, étép wó needi ààbé né sen édi é ben toto. Wó é bóm dóó né met mé egwom ε mis mó étép, wó neenyaasok. ¹⁹Mé né biyo né bot ε mé di ekwyel ó, mé né wa bé é feŋ. Tin, dia né zii tó mesa, da wó é swoola mefulu. ²⁰Gwaka, mé eetýaa é ébé ε ndjaa, mé epediig. Mot ε gwak gwood'am, da nye é dii ébé ε ndjan'ε ó, mé waani tó ndjan'ε. Tin, mé waade edee é di wat bis né né, nyey né nam.

²¹É di'enek, né mot aakwak ó, mé waasa náá, nye di sama né nam kó bóó mekoozi mam. Ye é dáa mam, mé eekwak, bhii tak, mé eébe di sama né Saagam kó bóó mekoozi mé.

²²Beta náá, mot ε di né meló mé egwak ó, nye gwak, sa Sisim di eléé né ezéega mendjaala ε!»

Bot djas epedje duma né Zéeb pé tó gwoo

4 ¹Bhii tak, dhiiti sonok naazetelaa mé, wó gwaa mé zébee dhiiti ébé ε ndjaa zokazebeŋel pé tó gwoo.

Tin, gwood mé nagwak elii né nam sok ε, gwood nadi egek dáa tŋ ε, ye eézeke né nam: «Byeta pé kak, mé lyaal wó sa aatuula bhii tak ε.» ²Kaseka é, Sisim eezemet mé. Ye nabe é né bóó mekoozi pé tó gwoo, kó bóó tak, ye nabe é né mot ndiindel. ³Mot nadi ndiindel kó bóó mekoozi tak ó, bhwoob'ε nadi é ekasepe dáa mekok mé metan̄ di edjóoaa yaspe né saaldwan' ε. É di'enek,

dhiya na kas-kas dáa ekok e di edjóaa emelood^d naadii bóó mekoozi tak. ⁴É mengwoob me bóó mekoozi tak, ye nabe é ne edhiiti mebhóó mekam-membá ne ená (24). Tin, pe kó mebhóó menek, bepaa mekam-membá ne ená (24) nadi é mendiindel kó tak. Be nadi é ne ekaad e na puu é menyel, ne ekotó begheŋ nasaaa ne lood e é elo. ⁵Mengwyes, bhyeed ne begheŋ éko nadi ewyis kó bóó mekoozi yenek. Sok bhwoob bóó mekoozi, ye nabe é ne elama eten ne ebá nadi egoo elyelepe e, mengel me elama binek é esisim eten ne ebá e Zeēb. ⁶Sok bhwoob bóó mekoozi yenek, ye nabe é ne dhiiti sonok ekēe boo dii meŋon edjhaazepe dáa ekok e metaadak, dáa ekok na djhaaz-djhaaz.

Tin, kuku bóó mekoozi ne é mengwoob me tak, ye nabe é ne edhiiti membi me edjema ená di ne tsik ɔ. É menyel mɔɔ, ye nadi é ne ebhum e mis pe mebhwoob ne pe ekoŋ bɔɔ. ⁷Djema di ne tsik ɔ, yii meken pak'ɔɔ nadi enoŋel é ne boo ghee, yii bhɔɔba nadi enoŋel é ne mɔn ngɔmbe, yii elél, bhwoob'e nadi é dáa yii mot, yii ená, nakadi enoŋel é ne bhyel é pilal. ⁸Pak edjema ená di ne tsik binɔk, ngɔt-ngɔt nadi é ne mebhap eten ne wat, menyel mɔɔ ne si mebhap mɔɔ nadi é kpeeŋ ne mis é tak. Tin, mwos ne pum be nadi edjeeb ààwala:

«Dē, dē, dē é Gheŋ, Zeēb Mēkaake,
nyey mot di ɔ, mot nadi ɔ, mot di ezye ɔ!»

⁹É mēwala djas, edjema di ne tsik ɔ binɔk nadi edjeeb étép edje duma, ne duu, ne ebulal bhɔɔ ne mot di ndiindel kó bóó mekoozi ɔ, mot di ne tsik kɔm-kɔm sii ne kɔm ɔ. ¹⁰É mēwala djas, bepaa mekam-membá ne ená (24) naazeghaaga si, sok bhwoob mot di pe kó bóó mekoozi ɔ, bhii tak be eze-kwyit meboŋ mɔɔ si, sok bhwoob mot di ne tsik kɔm-kɔm sii ne kɔm ɔ. Be naadis ekotó begheŋ bɔɔ, lóo ye sok bhwoob bóó mekoozi, bɔɔ eke náá:

¹¹«Gheŋ, Zeēb'es, wɔy é di egoka,
ne edjeaa duma, ne duu zɛɔɔ mebwala,
etēē náá, wɔy é nakus esonok djas,
esonok binek nakusaa é, é ekwosak e lo!»

Mɔn bhata nyey emet e di egoka ne edii mekana

5 ¹Bhii tak me eebēe mekana wola dáa bum tó mbó mot nadi ndiindel kó bóó mekoozi ɔ. Mekana me tak nabe é ne ekwyla tó tak ne é koŋ tak. Ye nabe é tigela, ne metuŋa eten ne ebá be nabek luk kó tak e. ²Bhii tak, me eebaazebee dhiiti fofop na mebwala etuud elyelepe náá: «Eze di egoka ne éko metuŋa me nabekaa luk kó tak e, da nye é dii mekana?» ³Tin, ye nabe é ààbe ne mot pe tó gwoo, ne pe kó bɔs, zɛɔɔ si bɔs nadi ne ghwyil edii mekana, da laa ye. ⁴É di'enek, me moo tin edje ebuepe etēē náá, ye tok ne dhiiti mot nadi egoka ne edii mekana menek, da nye é laa ye. ⁵Tin, wɔ gwaa paa ngɔt zeke ne nam náá: «Sa wɔ ààdje. Beea: Boo ghee bot e mbyak eYuda, dha e mekoozi Dhavid, nye eekwak, nye é di egoka ne edii mekana me tsik ne éko metuŋa meten ne ebá binek.» ⁶Bhii tak, me ezebee Mɔn bhata ngɔt tetel é ngwoob bóó mekoozi, kuku ebwak e edjema ená di ne tsik ɔ, zɛɔɔ bepaa. Mɔn bhata tak nadi é tyee tit nagóaa étép buwa ɔ. Nye nadi é ne melak meten ne ebá, ne mis meten ne ebá. Mis meten ne ebá binek lyaal e, esisim eten ne ebá yii Zeēb nazedhis kó éko e bɔs djas e. ⁷Wɔ gwaa, Mɔn bhata zetiila étép ezɛɔɔ mekana nadi tó mbó eheŋ

mot nadi ndiindel kɔ bóó mekoozi ɔ. ⁸É gheɲ nye nanɔ mekana ε, wɔ gwaa edjema ená di ne tsik ɔ, ne bepaa mekam-membá ne ená (24) zokazeghaaga si, sok bhwoob Mɔn bhata. Mot ne mot nabe é ne sandjo é mbɔ, ne ebéele nasaaa ne lɔɔɔ ε tɔɔɔ ne epu e ele na mbée menuub di edikaa ε. Epu e ele na mbée menuub yenek lyaal é mendjaala me bot ε na dɛɛ. ⁹Tin, be nadi etii djeeb na bes:

«Wɔ goka é ne enɔɔ mekana,
da wɔ é kɔ metuɲa nabekaa luk kɔ tak ε.
Etɛɛ náá, wɔ naagóaa tyee buwa, ne ghiya yɔ,
wɔ eepɛk bot étɛp Zɛɛb,
bot djas, membyak djas, elii djas, ne medhik djas.

¹⁰Wɔ eesa náá, be di eyon ε beghaa-Zɛɛb étɛp esa mɛsa me Zɛɛb'enaka,
be waakɔk kɔ eko ε bɔs djas.»

¹¹Ne nabaadi é me dinaa egwyák, wɔ gwaa, me zegwak bhyeed medhuu me efofop: Ye nabe é efofop medhuu-medhuu ààbe ne dáa laa. Be nadi é é mengwoob me bóó mekoozi, ne edjema ená di ne tsik ɔ, ne bepaa tsii boma.

¹²Be nadi etsim elyelepe náá:

«Mɔn bhata nagóaa étɛp buwa ɔ,
nye é di egoka ne ebela,
mebwala, ne mevɔ, ne etsonɲ,
ne ghwyil, duu, ne duma, ne medjeeb!»

¹³Me naabaagwak esa djas nakusaa di pɛ tɔ gwoo ε, ne esa ee di kɔ bɔs ε, ne esa di si bɔs ε, ne yii di tɔ eboo medhii me mɛson ε, esa e bhwak djas nadi edjeeb náá:

«Ne mot di ndiindel kɔ bóó mekoozi ɔ, dɔɔ ne Mɔn bhata,
beta náá, medjeeb, ne duu, ne duma, ne mebwala di ne ne kɔm-kɔm sii
ne kɔm!»

¹⁴Tin wɔ gwaa, edjema ená di ne tsik ɔ, zɛbɔɔza: «AMɛN!» É di'enek, bepaa eezɛghaaga, da kwyit mebon si, étɛp eduwal ε Mɔn bhata.

Mɔn bhata eekɔ metuɲa eten ne wat

6 ¹Bhii tak, me eezɛbee Mɔn bhata ékɔ etuɲa meken tɔ metuɲa eten ne ebá be nabek luk kɔ tak ε. Me eezɛgwak djema ngɔt tɔ edjema ená di ne tsik ɔ, ebam elyelepe dáa ghel eko náá: «Dha!» ²Me eezɛbee dhiiti yaaga na puu. Mot nadi kɔ tak ɔ, nye nadi é ne bhan é mbɔ, be naadje nye kɔtɔ begheɲ. Tin, nye eezetɔ dáa gheɲ mot, étɛp ebaakekwak kwaka sis.

³É gheɲ Mɔn bhata nako etuɲa yii bhoɔba nabekaa luk kɔ tak ε, me eezɛgwak djema bhoɔba pak edjema ená di ne tsik ɔ, eke náá: «Dha!» ⁴Tin, dhiiti yaaga eezewyis, nye nadi é tɔɔbelaa dáa du. Mot nadi kɔ tak ɔ, nye naadjeaa egheɲ esaab ε egwyem ee nadi kɔ eko ε bɔs ε, étɛp bot neegónel pak'ɔɔ. É di'enek, boo pɛl naadjeaa nye.

⁵É gheɲ Mɔn bhata nako etuɲa yii elɛl nabekaa luk kɔ tak ε, me eezɛgwak djema yii elɛl pak edjema di ne tsik ɔ eezɛke: «Dha!» Bhii tak, me eezɛbee dhiiti yaaga na dhɔɔ ezyɛ. Mot nadi kɔ tak ɔ, nabe é ne sa be di etɛl esonok étɛp egɔ medil me tak ε é mbɔ. ⁶Bhii tak, me naagwak tyee dhiiti gwood egék pak edjema ená di ne tsik ɔ. Gwood tak nadi eke é: «Kilo wat yii embɛ mebhɛk é ne efute e dhenye wat. Tin, ekilo elɛl ebhum be di edjóo ɔɔghe ε, ye é ne efute e dhenye wat. É di'enek, sa wɔ ààpul mul ne menyok me vin.»

⁷É gheŋ Mōn bhata nako etuŋa yii ená nabekaa luk kō tak ε, me eezegwak djema yii ená di ne tsik ɔ, eke náá: «Dha!» ⁸Bhii tak, me eezebee dhiiti yaaga na dhō ekeε eka e kōkō zesōs ε. Mot nadi kō yaaga tak ɔ, din ε le nabe é εsyee, deenek, del ε edim e bot ε nazegwye ɔ nadi edu nye pe bhis. Tin, ghwyil egó ε bot naadjeaa be kō ba mō kyee bōs wat tō metsek mená, étep be neegó bot ne pel, ne pwom edee, ne egum, zenō betit ε be na nyan-nyan di kō eko ε bōs ε.

⁹É gheŋ Mōn bhata nako etuŋa yii eten nabekaa luk kō tak ε, me eezebee si mesa-ebuwa, esisim e bot ε nagóaa é buwa, etee náá, be nadi é sosoob tō Mekpa ε Zeeb ne ebaadi etyaases e Zeeb ɔ. ¹⁰Be nadi etsim elyelepe: «Gheŋ mot edee, mot etseetse, wō aaboopée bot ε bōs'ak den, étep ewa be é feŋ etee náá, be naagó bis?» ¹¹É di'enek, be naadje mot ne mot pak'ō lōbō na puu. Wō gwaa, nye zeke ne nō náá, be pookogwaal ba mō ewala batsa, kekum dwoō be aabil metan̄ me bōn-nyeeε ne bot ε be ne benō nadi esa mesa me Zeeb ɔ, bot ε di náá, be aagóaa dāa bō ɔ.

¹²Bhii tak, me eezebee Mōn bhata zeko etuŋa eten ne wat nabekaa luk kō tak ε. Tin, wō gwaa bōs zedheegel elyelepe. É di'enek, gwyes moo é suuut dāa kaad mot di ne pil ε. Tin, ngōn moo é tōbelaa dāa ghiya. ¹³Wō gwaa, ekwyikwyen di pe tō gwoo ɔ, zekwyit pe kō bōs ekeε ebhum e le fiigh dinaa àawoozal di ekwyit é bōs ne ghūu ε. ¹⁴Tin, gwoo naazewol nyel dāa be dyee-bawol bum ε. Metsok djas ne eghola djas naadisaa é edi nadidi ɔ. ¹⁵Bemekoozi me bōs, eboo ekukuma, ekukuma e esodja, bekum ε bot, bot ε di ne mebwala ɔ, ne ekwom e bot zenō bot ε di ààbe ekwom ɔ, bō djas naakesōwa tō eboo eghu mekok pak metsok ne tō ebat e mekok. ¹⁶Tin, be nadi eke ne metsok ne ebat e mekok náá: «Bilaka kō les, syelka bis, étep bis needi etsetape ne mot di pe kō bōó mekoozi ɔ, bis needi etsetape ne ebuk e Mōn bhata. ¹⁷Etee náá, boo elu ε ebuk ε lō eezekum, tin eze aakopyet?»

Geka Zeeb nawa kō bot ε mesa me ε

7 ¹Bhii tak, me naazebee efofop ená metetel é etuma ená yii bōs. Deenek, be nadi esa náá, epup ee nadi edus pe edum e bōs ε di ààpupal kō bōs, ààpupal kō boo dii mesōn, ààkodeeg-deegak le wat. ²Bhii tak, me naabee dhiiti fofop edus pe kyee edjem ε dwoō. É mbō'e, nye nadi emet geke wat yii Zeeb, mot di ne tsik ɔ. Wō gwaa, nye zebam elyelepe ne efofop ená binōk, bot ε Zeeb nadje be ghwyil étep esa ebiyo kō bōs ne tō boo dii mesōn ɔ náá: ³«Sa bi ààleesa sa ebiyo kō eko ε bōs, ne tō boo dii mesōn, neghu é le wat, esok ne mena ne waka geke kō bhata-bhwoob bot ε mesa ε Zeeb'enaka.» ⁴É di'enek, me naazegwak metan̄ me bot ε nabela geke Zeeb é bhata-bhwoob'ō. Ye nabe é, bot bemil dhēt ne bemil mekam-mená ne ená (144 000), tō bot ε membyak me bōn e Yisalael djas. ⁵Tin, geke yenek nasaa é:

tō bot bemil-kam ne bemil ebá (12 000) tō bil del ε Yuda,

tō bot bemil-kam ne bemil ebá (12 000) tō bil del ε Luben,

tō bot bemil-kam ne bemil ebá (12 000) tō bil del ε Ghaad,

⁶tō bot bemil-kam ne bemil ebá (12 000) tō bil del ε Aseəd,

tō bot bemil-kam ne bemil ebá (12 000) tō bil del ε Neftali,

tō bot bemil-kam ne bemil ebá (12 000) tō bil del ε Manase,

⁷tō bot bemil-kam ne bemil ebá (12 000) tō bil del ε Simeyōŋ,

tɔ bot bɛmil-kam nɛ bɛmil ɛbá (12 000) tɔ bil del ɛ Levi,
 tɔ bot bɛmil-kam nɛ bɛmil ɛbá (12 000) tɔ bil del ɛ Isakaad,
⁸ tɔ bot bɛmil-kam nɛ bɛmil ɛbá (12 000) tɔ bil del ɛ Zabulɔŋ,
 tɔ bot bɛmil-kam nɛ bɛmil ɛbá (12 000) tɔ bil del ɛ Zozɛf,
 tɔ bot bɛmil-kam nɛ bɛmil ɛbá (12 000) tɔ bil del ɛ Bhezame.

Zukamwaa nɛ mot sok bóó mekoozi

⁹Bhii tak, mɛ naazɛbɛɛ zukamwaa nɛ mot, metan mɛ wat di náá, mot tok nɛ ghwyil ɛlan ɛ. Ye nabe é, bot djas, membyak djas, elii djas, nɛ mɛdhik djas. Deenek, bɛ nadi é metetel sok bóó mekoozi, sok bhwoob ɛ Mɔn bhata. Bɔɔ djas nabɔt é elɔbɔ e na puu nɛ elɛɛ e mɛbhi é membɔ. ¹⁰Bɛ nadi etsim ɛlyel-ɛpe: «Tsik dus é pɛ daa Zɛɛb'enaka, mot di kɔ bóó mekoozi ɔ, nɛ Mɔn bhata!» ¹¹Efofop djas naadii bóó mekoozi, nɛ bɛpaa, zɛnɔɔ edjema ená di nɛ tsik ɔ. Bɛ naazɛkwiyit mɛboŋ bhwoob si sok bóó mekoozi ɛtɛp ɛduwal ɛ Zɛɛb. ¹²Bɔɔ eke:

«AMEN! Beta náá, mɛdjɛɛb, nɛ duma,
 nɛ ɛtsoŋ, nɛ ɛbulal ɛ bhɔɔ,
 nɛ duu, nɛ mɛbwala, nɛ ghwyil,
 di nɛ Zɛɛb'enaka kɔm-kɔm sii nɛ kɔm! AMEN!»

¹³Ngɔt tɔ bɛpaa eɛzɛdji mɛ: «Bot ɛ zɛbɔt elɔbɔ na puu binɔk é beze? Bɛ dus paa?» ¹⁴Mɛ eɛzɛbɔɔza: «Yɛ é wɔy ɛ di egu, Ghɛŋ'am!» Wɔ gwaa, nyɛ zɛke nɛ nam: «Yɛ é bot ɛ naboma nɛ eboo mɛtiiga ɔ. Bɛ naagwyii elɔbɔ bɔɔ nɛ esa náá, yɛ pum nɛ ghiya Mɔn bhata. ¹⁵Dum nɛ tɛp tak ɛ, bɛ di metetel sok bóó mekoozi ɛ Zɛɛb, tɔ ɛduwal nyɛ mwos nɛ pum tɔ Di na Dɛɛ yɛ. Tin, mot di ndiindel kɔ bóó mekoozi ɔ, nyɛ nyɛ ɛmɛt é waabaal bɛ é di tak. ¹⁶Deenek, bɛ aanàbaagwak za nɛ gwyɛ mɛdii. Mekas mɛ gwyɛ nɛ belaa aanàdik bɛ. ¹⁷Etɛɛ náá, Mɔn bhata di kuku bóó mekoozi ɔ, nyɛ waabaal bɛ dáa mot di ebaal ebhata ɛ. Tin, nyɛ waadjɛɛd bɛ tɔ ɛɔɔɔgɔ ɛɛ di ɛdjɛ tsik ɛ. É di'enek, Zɛɛb nyɛ ɛmɛt é waasunjal bɛ miŋal é mis.»

Mɔn bhata eekɔ ɛtuŋa yii eten nɛ ɛbá

8 ¹É ghɛŋ Mɔn bhata nakɔ ɛtuŋa yii eten nɛ ɛbá nabekaa luk kɔ tak ɛ, wɔ gwaa, gwoo zɛdi kup tɔ ba mɔɔ pɛs ɛwala. ²Tin, mɛ eɛzɛbɛɛ efofop eten nɛ ɛbá metetel sok bhwoob ɛ Zɛɛb. Bɛ naazɛdjɛ bɛ ɛtɔŋ eten nɛ ɛbá.

³Dhiiti fofop eezɛtyaa é ngwoob mesa-ebuwa, nyɛ nadi é nɛ mɔɔ buku nasaaa nɛ lɔɔɔ ɛtɛp ɛdik epu e ele na mbɛɛ mɛnuub ɛ. Bɛ eɛzɛdjɛ nyɛ bɛtɛ nɛ epu e ele na mbɛɛ mɛnuub di edikaa ɛ, ɛtɛp nyɛ neeka yɛ lɔɔɔ wat nɛ mɛndjaala mɛ bot ɛ zedum koŋ nɛ Zɛɛb, kɔ mesa-ebuwa nasaaa nɛ lɔɔɔ di sok bhwoob bóó mekoozi ɛ. ⁴É di'enek, eguluk ndiika epu e ele na mbɛɛ mɛnuub fofop dik ɛ, nadi edus tɔ mbɔ'ɛ, byet sok bhwood Zɛɛb, dɔɔ nɛ mɛndjaala mɛ bot ɛ zedum koŋ nɛ Zɛɛb ɔ. ⁵Tin, wɔ gwaa fofop zɛnɔɔ mɔɔ buku tak, nyɛ eezɛlwoodal yɛ nɛ du nyɛ nanɔɔ kɔ mesa-ebuwa ɛ, nyɛ eezɛwus yɛ kɔ bɔs. Wɔ gwaa, ghɛl ɛko zɛbam, bhyeed gék, mɛngwyɛs gwyɛs, bɔs dheegel.

Efofop ená yii mɛkɛn ɛpelɔɔ tɔŋ

⁶Tin, efofop eten nɛ ɛbá nadi nɛ ɛtɔŋ eten nɛ ɛbá ɔ, nadi ekomsa ɛtɛp ɛlɔɔ ɛtɔŋ.

⁷Fofop mɛkɛn eezɛlɔɔ tɔŋ. Wɔ gwaa, bhi na bɛtɛ nɛ mɛtaadak nɛ du puuza nɛ ghiya zɛnɔ kɔ bɔs. Kyɛɛ wat tɔ mɛkɛɛ mɛlɛl bɔs, nɛ kyɛɛ wat tɔ mɛkɛɛ mɛlɛl ele, zɛnɔɔ eka e bɛs djas, naazɛdyak.

⁸Bhii tak, fofop yii ebá eezelɔɔ tɔŋ. Dhiiti sonok tyee boo ɛtsok nɛ ngel kɔ tak naazeghaaga tɔ boo dii mɛsɔn. Wɔ gwaa, kyee wat tɔ mɛkɛɛ meɛl boo dii mɛsɔn zokazeliiza ghiya. ⁹É di'enek, wɔ gwaa, ɛdhuu ɛ wat tɔ mɛdhuu meɛl mɛ edjema djas nadi nɛ tsik tɔ boo dii mɛsɔn ɔ, zokazegwyɛ. Dɔɔ nɛ kyee ɛdhuu ɛ wat tɔ mɛdhuu meɛl mɛ mesuwa nadi kɔ boo dii mɛsɔn ɛ, zokaze-twaaleɛ.

¹⁰Fofop yii elɛl naazelɔɔ tɔŋ, wɔ gwaa boo kwyikwyen zɛdus pɛ ɛko, bil pɛ si. Kwyikwyen tak nadi egel dɔ́a boo ngel lama. Ye nadus ɛ pɛ ɛko, wɔ gwaa, ye zekwyit tɔ kyee wat eboo mɛdhii tɔ ekyee elɛl dɔɔ nɛ tɔ ɛsɔɔɔɔ. ¹¹Din ɛ kwyikwyen tak nabe ɛ Abset^ɛ. Kyee wat mɛdhii tɔ ekyee elɛl moo tin egwyee-epe. É di'enek, betɛ nɛ bot ɛ nade mɛdii mɛ tak ɔ naagwyɛ, etɛɛ náá mɛdii mɛ tak nabe ɛ, ye moo nɛ sa di egó bot ɛ tɔ tak ɛ.

¹²Fofop yii ená eezelɔɔ tɔŋ. Wɔ gwaa, ye zɛnyuŋa ɛ kyee wat tɔ ekyee elɛl e gwyɛs, nɛ kyee wat tɔ ekyee elɛl e ngɔn, baazenɔɔ kyee wat tɔ ekyee elɛl e ekwyikwyen. Tin, mwos tokape nɛ kyee wat tɔ ekyee elɛl e mɛkas mɛ, pum pɛ tokape nɛ kyee wat tɔ ekyee elɛl e mɛkas mɛ.

¹³Tin, mɛ eebaazegwyák, mɛ eebɛɛ bhyel wat ɛ pilal pɛ ɛko, mɛ eegwak nye etsim ɛlyelepe: «Haaa mezuk! Haaa mezuk! Haaa mezuk nɛ bot ɛ bɔs, ɛ gheŋ efofop elɛl kalik ɔ aalɔ ɔɔɔ etɔŋ ɛ!»

9 ¹Fofop yii eten eelɔɔ yɛ tɔŋ. Mɛ eezɛbɛɛ kwyikwyen wat edus pɛ ɛko, kwyit ɛ bɔs. Kwyikwyen tak eedjeaa sap boo guk na dim-dim di ààbɛ nɛ ɛsik ɛ. ²Kwyikwyen tak eezɛdii boo guk tak, wɔ gwaa, eguluk etim tɔ tak. Eguluk tak nɔŋɛl ɛ nɛ eguluk e boo du na bɔk-bɔk. Wɔ gwaa, gwyɛs nɛ pup zegwyiid nɛ eguluk binek. ³Etsemaaka naazewyis tɔ eguluk binek, wɔ gwaa, bɛ zedjaadela kɔ bɔs djas. Bɛ naadjɛaa mɛbwala mɛ di enɔŋɛl nɛ yii ebaalɔl ɛ. ⁴Deenek, bɛ naalu bɛ náá, bɛ násaab eka nɛ ele, ààsaab-saabak edhiiti e mɛbhɛk. Tin, bɛ goka nɛ ezosa ɛbiyo ɛ nɛ bot ɛ di ààbɛ nɛ geka Zɛɛb kɔ ebhata-bhwoob bɔɔ ɔ. ⁵Yɛ ààpadjeaa bɛ ze náá, bɛ gó bot góak, bɛ zotiig bɛ ɛ tɔ bengɔn eten. Tin, mezuk mɛ etsemaaka binɔk aasa nɛ bot ɛ bɔs ɛ, yɛ aakpaa dɔ́a mɛkpaa mɛ ebaalɔl di ekwaal mot ɛ. ⁶É melu menɛk, bot ɛ waasaa ɛsyee, ɛsyee aanàkwaazyɛ. Bɛ waakwyɛl náá, bɛ gwyɛ, tin, ɛsyee ɛ waakaab bɛ.

⁷Etsemaaka binɔk nadi ɛ dɔ́a eyaaga eɛ zekomsaa ɛteṗ ekelumla dɛɛb ɛ. Elo bɔɔ nadi ɛ nɛ ekɔtɔ begheŋ nasaa nɛ lɔɔɔ ɛ, mɛbhwoob mɔɔ nadi ɛ dɔ́a yii bot. ⁸Bhoo elo bɔɔ nadi ɛ dɔ́a yii boa, mɛdje mɔɔ nakadi ɛ dɔ́a mɛdje mɛ eboo begheɛ. ⁹Ebet bɔɔ nadi ɛ dɔ́a ghun ghwooz. Ghuula mɛbhap mɔɔ nadi ɛ dɔ́a ghuula embem e eyaaga di kelumla dɛɛb ɛ. ¹⁰Etsemaaka binɔk nabe ɛ nɛ mɛkɛɛz nɛ bɔɔ megɔk ɛ tak dɔ́a ebaalɔl. Bɛ belɛ mɛbwala mɛ ɛzuk ɛ bot tɔ bengɔn eten ɛ nɛ mɛkɛɛz menɛk. ¹¹Mekoozi mɔɔ ɛ fofop naadjɛaa boo guk na dim-dim ɔ. Tɔ lii Ebhele, bɛ djóo nye ɛ Abadɔŋ, tɔ lii Ghelek bɛ djóo nye ɛ «Apolɔɔŋ», yɛ kwyɛl ɛlɛɛ ɛ «mot di epul ɔ».

¹²Mezuk mɛ mɛken eezɛdhaa. Bhii tak, yɛ ɛ nɛ edhiiti mezuk mɛmbá di ebaazyɛ ɛ.

¹³Bhii tak, fofop yii eten nɛ wat elɔɔ yɛ tɔŋ. Mɛ eezɛgwak gwood wat edus pɛ tɔ etuma ená yii mesa-ebuwa nasael nɛ lɔɔɔ, yii di sok bhwoob Zɛɛb ɛ.

¹⁴Tin, gwood'enek eezɛke nɛ fofop yii eten nɛ wat nadi emet tɔŋ ɔ náá: «Tiia

efofop ená di kɔla é ngwoob boo soob na djato-djato di edjóóaa Efaalat ε.»
¹⁵É di'enek, be eezebet efofop ená nadi be moo babeega étep ewala elenek, étep dwoó elenek, étep ngɔn'enek, étep mbu yenek, étep be neekegó edhuu ε bot wat tɔ medhuu meel nadi kɔ eko ε bɔs ɔ. ¹⁶Be naaleε me metan̄ me esodja bɔɔ di elumla deeb kɔ eyaaga ε, me nagwak é náá, be nabe é emiliyɔŋ bedhet-ebá. ¹⁷Beeka dáa me nabee eyaaga ne esodja bɔɔ kɔ tak tɔ dhyam ε: Be nabɔt é eghun e na tɔɔbelaa dáa du, dhɔɔ dáa ékok ε metan̄ di edjóóaa safiid ε, djemlaa dáa dhiiti mbi mesii me na goo-goo' di edjóóaa sufele. Elo eyaaga tak nadi é dáa elo eboo beghee. Enuub bɔɔ wyisal é du ne eguluk dɔɔ ne mesii me na goo-goo. ¹⁸Du, eguluk, ne mesii me na goo-goo, di ewyis tɔ enuub eyaaga ε, ye é eboo egum elɛl nagó edhuu wat tɔ medhuu meel me bot ε bɔs ε. ¹⁹Eteε náá, mebwala me eyaaga é tɔ enuub bɔɔ, ne tɔ mekeεz mɔɔ. Mekeεz mɔɔ é dáa benyɔ. Mekeεz mɔɔ tak ε ne elo étep ezuk ε bot.

²⁰Tin, bot ε nadi ààgwyε ne mezuk menek ɔ, be nabe é ààswoola mefulu mɔɔ. Be nadi eduduwal embee esisim, bezεeb ε benaghise, yii bɔɔ bemet nalul ne lɔɔɔ, ne gwooz di elulaa epata, ne gwooz di edjóóaa blɔɔz ε, zenɔɔ mekok, ne yii be nakpak ne ele ε. Ye é esa ee di náá, ye tok ne ghwyil εbee, ààgwak, ààke ε. ²¹Be nabe é ààkat egó é bot, esa bemesimba, esa mezo ne edjii.

Fofop ne mɔɔ mekana

10 ¹Bhii tak, me eezεbee dhiiti fofop na mebwala dhaa nyel edus pe tɔ gwoo, esul pe si. Eguud naabutal nye dáa kaad. Tin, dhiya nadii nye é lo. Bhwoob'e nadi ekas dáa gwyεs, meko nadi é elyelepe dáa megwyiŋ ekas dáa ngel du. ²Tɔ mbɔ'e, nye nadi é ne mɔɔ mekana mbek, nye naakel ko eghεŋ be kɔ boo dii mesɔn, ko εmyel ε le kɔ bɔs. ³Tin, nye naazetsim elyelepe dáa boo ghee di ekeed ε. Bhii nye natsim ε, wɔ gwaa, bham beghel eko eten ne ebá zokazεgék. ⁴Bhii bham beghel eko, me nadi ekwyel ekwyal sa bham beghel eko nadi elii ε. Me eezεgwak dhiiti gwood tɔ gwoo eke: «Syela sa bham beghel eko eten ne ebá binek lεε wɔ ε, sa wɔ ààkwyal ye.»

⁵Wɔ gwaa, fofop me nabee tetel kɔ boo dii mesɔn, ne kɔ bɔs ε, zebe mbɔ eghεŋ be pe eko, ⁶tin, nye eezetuwal myon̄ ne meson̄ ne din ε Zeεb, mot di kɔm-kɔm sii ne kɔm ɔ, mot nakus gwoo ne bɔs, ne boo dii mesɔn, ne esa djas di kɔ eko ε bɔs ɔ. Fofop eezεke: «Ewala ε tak ààkabɔya!» ⁷Tin, dwoo bot aagwak fofop yii eten ne ebá elɔɔ ye tɔŋ ε, esa ε Zeεb nasyel bot ε bɔs ε, waanyen popoopwon. Ye aasael dáa nye nalooεε bot ε mesa me, bengoolɛl ε mekpa ε.

⁸Bhii tak, me eebaagwak gwood me nazεgwak edus tɔ gwoo ε, ye eebaaze-lii ne nam liia sis: «Tɔ, kenɔɔ mɔɔ mekana di mbek tɔ mbɔ ε fofop di tetel kɔ boo dii mesɔn, ne kɔ bɔs ε.»

⁹Me naazetiila pe daa fofop, me eezεke ne ne náá, nye dje me mɔɔ mekana. Nyεy ne nam náá: «Nɔŋa ye, da wɔ é de, ye waagwyee wɔ tɔ mɔ, tin, ye waases wɔ tɔ nuub dáa ego.»

¹⁰Me eezεnɔɔ mɔɔ mekana nadi tɔ mbɔ fofop ε, de ye. Meses me tak tɔ nuub'am nadi é dáa ego. Tin, dáa me namin ye ε, ye nabe é ye moo εgwyee-εpe tɔ mɔ'am.

¹¹Bhii tak, nye eebaazeke ne nam: «Ye goka é, wɔ baagoola-goola sis dáa ngooel-Mekpa e Zeeb, sa Zeeb nakék ne bete ne ekyee e medhik, membyak, zenɔ elii, ne bemekoozi e.»

Betyaases ebá

11 ¹Bhii tak, wɔ gwaa be zedje me le ghwaazok di egekaa medjaa me esonok ne ye e, ye nɔɔl é ne mɔɔ bil le. É di'enek, be eezeke ne nam: «Wyela, tɔ kegek medjaa me Di na Dee e Zeeb, dɔɔ ne mesa-ebuwa, da wɔ é laa metan me bot e di eduwal Zeeb ɔ. ²Tin, da wɔ é bet ebeseé meken kok ndjaa-ebuwa ààgek ye, etee náá, be naazedje ye ne bot e membyak me sis, bot aanyal ghaada na dee tɔ bengon mekam-mená ne ebá ɔ (42). ³Me waadhis betyaases bam bebá, be waabot ekaad e pil. Be waagoola bhaadal dus pe daa Zeeb e, melu mil wat ne bedhet-ebá ne mekam-meten ne kam wat (1 260).»

⁴Betyaases binɔk bebá é ele e oliv ebá, ne elama ebá di sok bhwoob Gheɲ nakuma bɔs e. ⁵Mot e kwyel esa be ebiyo ɔɔ, du é waawysis tɔ enuub bɔɔ, ye é dik bot e mebhuka mɔɔ. Ye é deenek é bot aakwyel esa be ebiyo ɔ aagwye. ⁶Betyaases binɔk é ne ghwyil ebee bhi, é melu djas be aadi egoola bhaadal dus pe daa Zeeb e. Be é ne ghwyil eliig medii zye ghiya. Be é ne ghwyil esa náá, bhwak djas ni tɔ membi me eboo egum djas, esok ne esok dáa elyem bɔɔ di ekwos e.

⁷Tin, é gheɲ be aasilal egoola bhaadal yɔɔ e, tit di ewyis tɔ boo guk na dim-dim di ààbe ne esik ɔ, waalumla deeb ne nɔɔ. Nye waakwak be, nye waagó be. ⁸Myon mɔɔ waakaaa é di bot djas di eseeɔa tɔ boo ghaada ɔ, di Gheɲ'ɔɔ nabemaa kɔ melaaba ɔ. Di yenek lyaal é ghaada Sodɔm ne kyee dik Ezipte. ⁹Bot djas, membyak djas, elii djas, ne medhik djas é waabee myon mɔɔ melu melé ne pes. Tin, be aanàmyaal náá, myon mɔɔ kewaaa tɔ evitɛ. ¹⁰Bot e di kɔ eko e bɔs é waamyaala ne esyee e lɔɔ, be aadi é tɔ ebyon, be waapekel ne esa pak'ɔɔ, etee náá, bengooel e Mekpa e Zeeb bebá binɔk naadyeebaazuk bot.

¹¹Tin, bhii melu melé menek ne pes, eswos e tsik eezedus pe daa Zeeb ni tɔ lɔɔ. Wɔ gwaa, be zewyel tyaa metetel, tin, bwoo naazemet bot e nadi ebee be ɔ elyelepe. ¹²Bengooel e Mekpa e Zeeb bebá binɔk naazegwak dhiiti boo gwood ebam pe tɔ gwoo: «Goka wak!» É di'enek, be naabyet tɔ tɔ gwoo tɔ eguud, é mis me bot e mebhuka mɔɔ. ¹³É di'enek, wɔ gwaa bɔs zedheegel elyelepe. Kyee wat tɔ ekyee kam ghaada zokazebik. Bot bemil eten ne ebá (7 000) zokagwye ne kukuu bɔs nadheegel e. Bwoo naazesa bot e natsak ɔ, é di'enek, be naazedje duu ne Zeeb, mot di tɔ gwoo ɔ. ¹⁴Mezuk me bhɔɔba eedhaa, tin, mezuk me elé moo aakan.

Tɔɲ yii eten ne ebá

¹⁵Tin, fofop yii eten ne ebá eezelɔɔ ye tɔɲ. Eboo bhyeed eezégék elyelepe tɔ gwoo eke náá: «Eyon e bɔs'ak moo é yii Gheɲ'es, ne Mesia me. Nye waakɔk kɔ bɔs kɔm-kɔm sii ne kɔm!» ¹⁶Tin, bepaa mekam-membá ne ená, nadi mendiidel kɔ mebhóó me ekukuma bɔɔ sok bhwoob e Zeeb ɔ, be eezeghaaga bhwoob si, kwyt mebon mɔɔ étep eduwal e Zeeb, ¹⁷bɔɔ ne ne náá:

«Gheɲ Zeeb Mekaake,

wɔy mot di ɔ, wɔy mot nadi ɔ,
bis epeghaapee wɔ,
eteε náá, wɔ eesa ne mebwala mɔ náá,
mekoozi mɔ be di nenak.

- ¹⁸ Bot ε medhik naakpaa ebuk,
nenak, ye ε ebuk ε lo ε kadi enyen.
Ɔwala ε epée bot ε nazegwye ɔ eezedjala.
Ye ε Ɔwala ε wɔ aadje bot ε mesa mɔ,
bengoolle ε Mekpa ε Zeeb,
ne bot ε di elooba ne nɔ ɔ, zenɔɔ bot ε di bo ɔ, efute,
ye nakoozodi bot ε mbyok neghu bot ε di ààdi bot ε mbyok ɔ.
Ɔwala ε esaab bot ε di esaab bɔs ɔ, ye eezedjala!»

¹⁹ Pe tɔ gwoo, Di na Dee Zeeb naazeɓenel, tin, tot ebheɲ zokatuula,
mengwyes, bhyeed, bham ghel eko zegék, bɔs dheegel zenɔɔ bhi boo metaa-
dak nee.

Moma be ne dhalaghɔɲ

12 ¹ Boo ndem wat naazetuula tɔ gwoo: dhiiti moma naabɔt gwyes ε
nyel dáa kaad, ngɔn nabe ε si meko me, nye nadi ε ne kɔtɔ begheɲ na
ekwyikwyen kam ne bebá kɔ lo. ² Nye nadi ε ne ebum. Tin, ebel ε ebya nadi
esa náá, nye tsim elyelepe.

³ Tin, wɔ gwaa dhiiti ndem sis baazetuula tɔ gwoo. Ye nabe ε boo dhala-
ghɔɲ^h na tɔɔbelaa dáa du. Nye nadi ε ne elo eten ne ebá, ne melak kam. Tin,
kɔ elo eten ne ebá binek, ye nadi ε ne ekɔtɔ begheɲ eten ne ebá. ⁴ Deenek,
ekεεz ε le nadi ewaabal edhuu ε ekwyikwyen wat tɔ medhuu meɓel nadi tɔ
gwoo ɔ, wɔ gwaa, ye mwas be kɔ bɔs. Dhalaghɔɲ tak natyaɲ ε sok bhwoob
moma nadi ekwyel ebya ɔ, etep nye neede mɔn tak, ε gheɲ nye aabyel ε.

⁵ Tin, moma tak naazeɓya mɔn mɔɔ motom. Mɔn tak ε waadjεed bot ε
membyak djas ne sek ghwooz. Mɔn tak naazeɓyet tɔ pe daa Zeeb, pe bóó
mekoozi me di ε. ⁶ Ye kabe moma ɔɔ, nye naazekaab tɔ, pe kyee dik besye di
ààbe ne medii ε, pe pak Zeeb nazekoobal nye di ε, etep nye needjeaa edee
melu mil ne bedhet-ebá ne mekam-meten ne kam wat (1 260).

⁷ Bhii tak, tuub naazeduuel tɔ gwoo. Kukuma efofop Mesel ne efofop be
naaduu ne dhalaghɔɲ. Tin, dhalaghɔɲ naabaangamela pe ye kyee ne efofop
be. ⁸ Tin, ye nabe ε, be naakwak dhalaghɔɲ be ne efofop be. Be nabe ε ààkabe
ne di edi tɔ gwoo. ⁹ Tin, boo dhalaghɔɲ naazyeegela, mwasaa pe si. Ye ε nyey
ε di nyo na mwa. Nyey ε di edjooaa Satan neghu dim mot mekɔɲ, mot di esa
náá bot ε bɔs wɔ ze ɔ. Be naazemwas nye be ne efofop be kɔ eko ε bɔs.

¹⁰ Bhii tak, me eezεgwak gwood wat etsim elyelepe tɔ gwoo, eke náá:
«Nenak, ye moo ε Ɔwala ε Zeeb di etsik bot e! Nenak, Zeeb'enaka eelyaal
mebwala me, nye eesa náá, eyoɲ ε le di. Nenak, mekoozi me ε tɔ membo ε
Mesia. Eteε náá, nye naazedis mot di epit bɔn-nyεεg bina mwos ne pum pe
daa Zeeb ɔ, mwas nye pe si. ¹¹ Bɔn-nyεεg bina eekwak nye dum ne ghiya ε Mɔn
bhata ne mekpa me be di egoola ε. Be nabe ε ààkwyeεg menyel mɔɔ, be naa-
myaal εgel menyel mɔɔ. ¹² Etap tak ε di náá, dika tɔ memyaala, wɔy gwoo ne

^h 12.3 dhalaghɔɲ ε gheɲ na mwa, dhalaghɔɲ nabe ε boo tit di esa bot ekeed ε mis ε.

biyo bot e di to gwoo ɔ! Ye kabe biyo, bɔs ne boo dii mesɔn ɔ, haa kpaag-hon ne nen! Dim mot mekon moo ɛ ko len, ne ebuk dhaa tye, etee náá, nye ne gu náá, melu me ko ɛko ɛ bɔs kalik ɛ batsa!»

¹³Dáa dhalagħɔŋ nabee náá, nye naazyeegeela, mwasaa ko ɛko ɛ bɔs ɛ, wo gwaa nye zedu moma nabya mɔn mɔɔ motom ɔ. ¹⁴Tin, moma naazedjeaa eboo mebhap membá yii bhyel. Ye nabe ɛ étep nye neepilal, kekum ɛ di be naze-koobal nye ye ɛ pe kyee dik besye di ààbe ne medii ɛ, ɛ di nye aadjeaa edee membu meɛl ne pes ààkunaa ne nyo ɔ. ¹⁵Wo gwaa, nyo tak zegó dhoo medii ne medii ebuepe, dáa boo dii bhii koŋ moma yenɔk, étep moma neewo to dii tak. ¹⁶Tin, wo gwaa, bɔs zokazyee zetsik moma. Bɔs eezɛbee nuub, min bete ne medii me dhalagħɔŋ nagó to nuub'e ɛ djas. ¹⁷Tin, dhalagħɔŋ naazekpaa ebuk ne moma, wo gwaa, nye zetó kelumla deeb ne bedhiiti bɔn moma di elooba ne metiŋ ɛ Zeeb, ne edi ɛ sosoob ne etseetse e bhaadal ɛ Yezu ɔ.

¹⁸É di'enek, dhalagħɔŋ nazetó ketyaa ko besye ɛ ngwoob boo dii mesɔn.

Betit ebá

13 ¹Bhii tak, me eezɛbee dhiiti tit wat ewyis to boo dii mesɔn. Nye nadi ɛ ne melak kam, ne elo eten ne ebá. Ko melak kam yenek, ye nabe ɛ ne ekɔto begheŋ ko tak. Pe ko elo binek, ye nabaadi ɛ ne ekwyla e min di elee Zeeb ɛ. ²Tit me nabee ɛ nadi enɔŋel ne ghee, meko me nadi ɛ, dáa meko me tit di edjóoaa ulse ɛ, nuub'e nakadi ɛ dáa yii boo ghee. Dhalagħɔŋⁱ naazedje tit'enɔk mebwala me, ne bóó mekoozi me, zenɔɔ boo egheŋ be. ³Lo wat to elo e tit'enɔk nadi ɛ ne pyon ekee be naabi nye dhaa tye, sa ekunaa ne esyee. Tin, pyon tak naazegel. Deenek, bhwak djas naadyeebamyaala ne ne, wo gwaa, be du nye. ⁴Tin, bot djas nabe ɛ, be moo eduwal dhalagħɔŋ, etee náá, nye naadje egheŋ ne tit. Bot djas nabaadi eduwal tit, bɔɔ náá: «Ye ɛ eze di enɔŋel ne tit, eze di ne ghwyil elumla deeb ne ne?»

⁵Tit naabela ghwyil ewyisal mekpa me ebet, ne enyek din ɛ Zeeb, nye naze-bela ghwyil esa deenek ɛ to bengɔn mekam-mená ne ebá (42). ⁶Tin, nye moo enyek Zeeb, elee din ɛ le, lee dɔɔ ne Di na Dee ye, zenɔɔ sa djas di to gwoo ɛ. ⁷Nye naabaladjeaa ze elumla deeb ne bɔn ɛ Zeeb, da kwak be. Nye naadjeaa egheŋ ko bot djas, membyak djas, elii djas, ne medhik djas. ⁸Tin, bot djas ko ɛko ɛ bɔs ɛ waaduwal nye, bot e di náá, min mɔɔ tok kwyla to mekana me tsik kana bɔs nakusel ɛ. Mekana me tsik tak ɛ mekana me Mɔn bhata nakaaa buwa ɔ.

⁹«Mot e di ne melo me egwak ɔɔ, nye gwak enyɔɔpe! ¹⁰Mot e di náá, nye aadi ɛ mot membok ɔɔ, nye waani ɛ mbok. Mot e di náá, nye aagwye ɛ ne pel ɔɔ, nye aazogwye ɛ ne pel. Étep tak e di náá, bɔn ɛ Zeeb goka ɛ ne edi ne zii ne edum ekoŋ ne Zeeb.»

¹¹Bhii tak, me eezɛbee dhiiti tit ɛ wyis to bɔs. Nye nabe ɛ ne melak membá dáa yii mɔɔ bhata, tin, nye nadi elii ɛ dáa dhalagħɔŋ. ¹²Nye nabe ɛ ne egheŋ e tit meken djas, nye nadi etel egheŋ binek ɛ ɛ mis me tit'enɔk. Nye nadi ebesal bɔs ne bot e di ko bɔs ɔ náá, be duwal tit meken nabaalaa boo pyon nawaagó nye, da ye ɛ gel ɔ. ¹³Deenek, tit nawyis to bɔs ɔ nadi esa eboo esa e mebwala. Nye naabatasa náá, du dus to gwoo, sul ɛ bɔs ɛ mis me bot djas. ¹⁴Deenek, nye

nadi ekɔɔ bot ɛ bɔs ne endem e meɓwala me nye nadi esa ɛ mis me tit meken ɛ. Nyey ne nɔɔ nɔ́á, be kpak naghise ɛtep ɛduwal tit nabaalaa ne pɛl, da nye ɛ tsak ɔ. ¹⁵Tin, tit bhɔɔba yenɔk naadjeaa ghwyil esa nɔ́á, naghise yenɔk di ne tsik, ye lii, da ye ɛ gó bot djas di ààduwal ye ɔ. ¹⁶É di'enek, tit'enɔk naazeɓe-sal bot djas, bot ɛ di ne mbyok ne bot ɛ di ààɓe ne mbyok ɔ, djel mot ne kum mot, kwom ne mot di ààdi kwom ɔ, nɔ́á, be waaa geka kɔ membo me egheɗ bɔɔ neghu kɔ ebhata-bhwoob bɔɔ. ¹⁷Deenek, mot tok ne ghwyil ebɔm neghu ebɔmsa dhiiti sonok, nye di ààdi ne geka yenek ɔ, neghu din ɛ tit, neghu metarɗ me di enɔɗel ne din ɛ le ɛ.

¹⁸Deenek, ye goka ɛ mot di ne etsoɗ. Mot ɛ di etselal ɔɔ, nye ɛ ne ghwyil egu sa ɛlɛɛga ɛ tit'enɔk di ɛlɛɛ ɛ, etɛɛ nɔ́á, ɛlɛɛga ɛlenek ɛ ɛlɛɛga ɛ din ɛ mot. ɛlɛɛga ɛ tak ɛ bedhet-eten ne wat ne mekam-meten ne wat ne eten ne wat (666).

Mɔn bhata ne bot ɛ zebaabela tsik ɔ

14 ¹Me nadi ebaabee, wɔ gwaa, me zebee Mɔn bhata tetel kɔ etsok ɛ Siyɔɗ. É di nye nadi ɔ, ye nabe ɛ ne bedhiiti bot bemil dhet ne bemil mekam-mená ne ená (144 000), nadi ne din ɛ le ne yii Seeg kwyala kɔ ebhata-bhwoob bɔɔ ɔ. ²Me eezɛgwak dhiiti gwood tɔ gwoo ɛ swak dɔ́a eboo mesok, dɔ́a boo bham ghel eko. Tin, etap ɛ me nagwak ɛ nadi ɛ dɔ́a yii bot ɛ di ebwom ngɔmbi ɔ. ³Bete ne bot binɔk nadi etii djeeb na bes sok bhwoob bóó mekoozi, sok bhwoob edjema ená di ne tsik ɔ, zenɔɔ bepaa. Mot nabe ɛ ààɓe ne ghwyil edjek djeeb tak, ye di ààɓe bot bemil dhet ne bemil mekam-mená ne ená (144 000) nadi kɔ bɔs ɔɔ, bot ɛ Mɔn bhata natsik ɔ.

⁴Bot binɔk nabe ɛ, bot ɛ nadi ààsaab menyel mɔɔ ne mezo kɔ eko ɛ bɔs ɔ, be naabaal menyel mɔɔ tɔ edɛɛ. Be epedu Mɔn bhata ɛ edi djas nye di etɔ ɛ. Be naadjeaa tsik tɔ sama bot ɛ nadi kɔ eko ɛ bɔs ɔ, ɛtep be needi bot ɛ meken aadjeaa Zeɓ be ne Mɔn bhata ɔ. ⁵Be ààwyisal etep e etsal tɔ enuub bɔɔ, be tok ne ghwyil kwyeselaa ndje sɔs.

Efofop elel

⁶Bhii tak, me naazebee dhiiti fofop epilal ɛvyɛgepe pɛ tɔ gwoo. Nye nabe ɛ ne Mbɛɛ Bhaadal na kɔm-kɔm nye nadi ekwyel egoola ne bot ɛ bɔ djas, membyak djas, elii djas, ne mɛdhik djas ɛ. ⁷Nye nadi etuud elyelepe ɛ nɔ́á: «Kaabka Zeɓ, djeka nye duma! Etɛɛ nɔ́á, ewala nye di epɛɛ bot ɛ bɔs ɛ, ye eezedjala. Duwaka mot nakus gwoo ne bɔs ɔ, mot nakus boo dii mesɔn ne ɛsɔɔɔ djas ɔ!»

⁸Fofop bhɔɔba nadi edu fofop meken ɔ nadi eke nɔ́á: «Ye eewyɛɛza, boo ghaada Bhabhilɔn eewyɛɛza! Nyey mot di edje bot ɛ mɛdhik djas menyok me vin me gwam-gwam mezo me ɔ!»

⁹Tin, fofop yii elel, mot nadi ebɔɔba bebá binɔk ɔ, nadi etsim elyelepe nɔ́á: «Mot ɛ duwal tit ne naghise ye ɔɔ, da nye ɛ bela geka kɔ bhata-bhwoob neghu kɔ mbo ɔɔ, ¹⁰nyey pe ɛ waade menyok me vin me boo ebuk ɛ Zeɓ. Menyok me vin me tak aadi ɛ na nyan-nyan, tin, Zeɓ ɛ waaso ye tɔ mɔɔ buku ebuk ɛ le. Deenek, nye waabee boo mezuk tɔ du ne mesii me na goo-goo di djóoaa sufele ɛ, ɛ mis me efofop na dɛɛ, dɔɔ ne ɛ mis me Mɔn bhata. ¹¹Eguluk e du di ezuk be ɛ, ye epebyet pɛ eko kɔm-kɔm. Bot ɛ di eduwal tit ne naghise ye ɔ,

bot ε bela geka din ε le é bhata-bhwoob ɔ, be epeni tɔ mezuk mwos ne pum, ààbe ne ewala.»

¹²Dum ne tep tak ε, bot ε edee goka é ne elyaal náá, be é ne zii, be ne looba ne metiɲ me Zeeb, be epedum koɲ ne Yezu.

¹³Bhii tak, me eezegwak dhiiti gwood tɔ gwoo eke ne nam: «Kwyla dáak:

“Kana mos, memyaala ne bot ε di egwyε,

bɔɔ tɔ mesa me Gheɲ ɔ!”

Deenek, Sisim lee é náá:

“Memyaala ne nɔɔ.

Be eebela ewala dum ne elyel-lyel mesa me be nasa ε,

etee náá, be waabela efute e menyɔ me mesa me be nazesa ε!” »

Mbu edis e mebhək kɔ eko ε bɔs

¹⁴Me nadi ebaagwyák, wɔ gwaa, me zebbe eguud na puu. Tɔ eguud tak, me naabee dhiiti mot é nɔɲel ne mɔn mot. Nye nabɔt kɔ lo é kɔtɔ begheɲ nasael ne lɔɔd ε, é mbo ye, nye namet é eghɔɔb wat na wol-wol. ¹⁵Tin, dhiiti fofop eezewyis tɔ Di na Dee, nye eezetsim elyelepe ne mot nadi ndiidel tɔ eguud ɔ náá: «Nɔɲa eghɔɔb ε lɔ, disa mebhək, etee náá, ewala ε tak eezedjala, mebhək me bɔs eezewoozal étep edis!» ¹⁶É di'enek, mot nadi ndiidel kɔ eguud ɔ naaze-wus eghɔɔb ε le kɔ bɔs, tin, mebhək me bɔs djas naadisaa.

¹⁷Dhiiti fofop sis naazewyis tɔ Di na Dee di tɔ gwoo ε, nyey pe nabe é ne ye eghɔɔb na wol-wol é mbo. ¹⁸Dhiiti fofop sis, mot di ne ekukuma kɔ du ɔ naazedus pe kyee mesa-ebuwa. Wɔ gwaa, nye zetsim elyelepe ne mot nadi ne eghɔɔb na wol-wol ɔ náá: «Nɔɲa eghɔɔb ε lɔ na wol-wol, tsaala megheɲ me bhum vin di kɔ bɔs ε, etee náá, bhum e tak eezewoozal.» ¹⁹Fofop tak naazedhaa ne ekpaɲ é megheɲ me bhum vin nadi kɔ eko ε bɔs ε ne eghɔɔb ε le. Wɔ gwaa, nye zeso ye djas tɔ syaala di elyaal ebuk ε Zeeb ε. ²⁰Bhum e vin natwaalaa é tɔ syaala di etsetape ne ghaada ε. Tin, ghiya nadi eswol tɔ syaala. É di'enek, ye eezewo kekum ekilometele bedhet elɛl (300). Tin, ghiya nadi ebyet, medim me tak ekee ye aasik yaaga é tsuɲ.

Efofop eten ne ebá ne egum e mesik

15 ¹Bhii tak, me ezebee dhiiti boo ndem sis tɔ gwoo, me naadjoka. Ye nabe é, efofop eten ne ebá ε nazye ne egum eten ne ebá. Ye é egum mesik, etee náá, ye é ne mezuk menek ε, ebuk ε Zeeb aadjala. ²Bhii tak, me eebaabee kwaambi dhiiti boo dii mesɔn edjhaazal dáa ekok ε metaadak, boo dii tak é puuza ne du. Tin, bot djas nakwak tit ne naghise, ne elɛga ε di elyaal din ε le ɔ, be nadi é metetel é ngwoob boo dii mesɔn menek. Be nadi é ne engɔmbi ee Zeeb nadje be ε é membo. ³Be nadi etii djeeb ε Moiiɔ mot-mesa ε Zeeb, ne djeeb ε Mɔn bhata:

«Gheɲ Zeeb Mekaake,

mesa mɔ ne bɔk, ye ne nyɔ!

Wɔ é Mekoozi me membyak djas,

étep bɔ é epiki ne etsɛtse!

⁴Eze aakodi ààkaab wɔ Gheɲ?

Eze aakopee edje wɔ duma?

Etee náá, ye é wɔy, wɔ emet ε di dee,

bot ε membyak djas é aazyε zeduwal wɔ,
etεε náá, mesa mε epiki bɔ naazelyaalaa bε popoopwon.»

⁵Bhii tak, mε eezεbee Di na Dεε di nε pεt ebhεj tɔ tak ε, ebεjel pε tɔ gwoo.
⁶Deenek, efofop eten nε bebá ee nadi emet egum é membo ɔ naazewyis tɔ Di na Dεε di pε tɔ gwoo ε. Bε naabot embεε ekaad e na puu ekas dhaa tyε, nε embaab nasael nε lɔɔd ε, epeta é kuu. ⁷Ngɔt tɔ edjema ená di nε tsik ɔ naazεδje efofop eten nε bebá bɔɔ ebuku eten nε ebá nasael nε lɔɔd ε, tɔɔɔ nε ebuk ε Zεεb, nyey mot di nε tsik kɔm-kɔm sii nε kɔm ɔ. ⁸Eguluk naalwood tɔ Di na Dεε. Eguluk binek lyaal é mεbwala nε duma ε Zεεb. Ye nabe é ààbε nε mot nadi nε ghwyil eni tɔ Di na Dεε, kεkum dwoo egum eten nε ebá yii efofop nazye nε ye ε, aadjala ε.

Ebuku eten nε ebá ebuk ε Zεεb

16 ¹Bhii tak, mε naagwak boo gwood pε tɔ Ndjaa-ebuwa eke nε efofop eten nε ebá binɔk náá: «Tɔka, kesoka ebuku yii ebuk ε Zεεb kɔ εko ε bɔs!»

²Deenek, fofop meken naazetɔ keso sa nadi tɔ mɔɔ buku ye ε kɔ bɔs. Wɔ gwaa, embee mεpyon̄ nakpaa-kpaa zεsee é menyel mε bot ε nadi nε geka tit ɔ, nε bot ε nadi eduwal naghise ye ɔ, na kpeeεj.

³Tin, fofop yii bhɔɔba naakeso sa nadi tɔ mɔɔ buku ye ε tɔ boo dii mεsɔn. É di'enek, boo dii mεsɔn moo tin zooon̄ dáa ghiya mot zegwyε ɔ. Tin, edjema djas nadi nε tsik tɔ boo dii mεsɔn ɔ naazesi bhεεε.

⁴Fofop yii elel naazeso sa nadi tɔ ye mɔɔ buku ε tɔ eboo mεdhii nε tɔ esɔɔɔ. É di'enek, ye eezeliiza ghiya. ⁵Tin, mε eezεgwak fofop nadi nε ghwyil ekɔk kɔ mεdhii ɔ, eke náá: «Wɔy Mot edεε, wɔy Mot di ɔ, wɔy Mot nadi ɔ, deenek, wɔ eelyaal náá, wɔ pée é tɔ epiki. ⁶Dáa ye di náá, bot binɔk naaso ghiya bot ε edεε, nε yii bengoolε ε Mekpa ε Zεεb ε, nenak, wɔ eedje bε ghiya náá, bε dε, bɔɔ bεmet ε saa ye!» ⁷Bhii tak, mε eezεgwak dhiiti gwood edus pε kyee mesa-ebuwa, eke náá: «Ghεj, Zεεb Mekaake, mε nε gu náá, epée bɔ é epée e tseεtε, ye é yii epiki!»

⁸Deenek, fofop yii ená naaso sa nadi tɔ ye mɔɔ buku ε, kɔ gwyes. É di'enek, gwyes naabela ze egó ε bot ε bɔs nε du'e. ⁹Bot ε bɔs naadikaa nε mbee mεgoo mε du. Bε nabe é, bε moo elee din ε Zεεb, mot di nε ghwyil kɔ egum binek ɔ. Tin, bε naabyen eswoola mεfulu mɔɔ, bε nabe é ààkwyεl edje duma nε Zεεb.

¹⁰Fofop yii eten naaso sa nadi tɔ ye mɔɔ buku ε kɔ bóó mekoozi ε tit. Wɔ gwaa, mbee mεghomela zenɔ tɔ eyon̄ ε lε. Bot nadi ekwaal metsok, etεε náá, bε nadi ezuk. ¹¹É di'enek, bε moo lee din ε Zεεb mot di pε tɔ gwoo ɔ, kɔ esu ε mezuk nε mεpyon̄ mɔɔ. Tin, bε nabe é ààkat esa embee mesa mɔɔ.

¹²Fofop yii eten nε ngɔt naaso sa nadi tɔ ye mɔɔ buku ε, tɔ boo dii di edjɔoaa Efaalat ε. Wɔ gwaa, boo dii tak zegel djas, étép edje ze nε bemekoozi nadus pε kyee εdjem ε dwoo ε. ¹³Bhii tak, mε eezεbee embee esisim elel enɔjel nε benagba. Tɔ embee esisim e tak, ngɔt nawyis é tɔ nuub dhalaghɔj, dhiiti tɔ nuub tit, zenɔɔ nwyak ngɔt tɔ nuub ngoolel-Mekpa ε Zεεb yii mekɔj.

¹⁴Embee esisim tak nabe é esisim ε Satan nadi esa mεvyεkele nε ye ε. Embee esisim binɔk beelε naazetɔ kesεεg bemekoozi mε di kɔ εko ε bɔs djas ɔ, étép ekelumla dεεb é boo elu ε Zεεb Mekaake.

¹⁵Gheŋ eezeke: «Gwaka, me aazyɛ é dǎa mot djii! Memyaala ne mot aadi ndjem ɔ, mot aadi ne ekaad é nyel ekaab náá, nye ezekeɔ́ syɛɛɛ, da nye é gwak sen, etɛɛ náá, bot eebɛɛ nye syɛɛɛ ààbe ne ekaad.»

¹⁶Esisim binek naaseɛg bemeɲkoozi é di wat di edjóoaa tɔ lii eBhele «ALMA-GHEDON» ɛ.

¹⁷Fofop yii eten ne ebá naaso ye sa nadi tɔ mɔɔ buku ɛ, tɔ pup. Wɔ gwaa, dhiiti gwood zegék elyɛlepe tɔ Ndjaa-ebuwa, edus pe kyee bóó mekoozi Zeeb, eke náá: «Nenak, esa djas eezedjala!» ¹⁸Wɔ gwaa, mengwyɛs zegwyɛs, boo ebhyeed zegék, bham begheɲ éko zɛbam, bɔs naadheegel elyɛlepe. Tin, ye naadyeebadheegel elyɛlepe, dheegelak wat di náá, kana elu ɛ mot nakusaa kɔ éko ɛ bɔs ɛ, nye dinaa ààpabee kwaambi yenek dheegela. ¹⁹Boo ghaada naazetsek é esum elɛɛ. Tin, eghaada e bot ɛ medhik djas naazebik. É di'enek, Zeeb naazetaala boo ghaada Bhabhilon, étep nye needje nye menyok me vin boo ebuk ɛ le, nye dɛ. ²⁰Eghola djas di tɔ boo dii meson ɔ naades, bot nabe é ààkabee metsok. ²¹Eboo mekok me metaadak me na dil-dil^k naazɛdus pe tɔ gwoo bila bot kɔ menyel. Tin, bot naazelee din ɛ Zeeb kɔ esu ɛ gum bhi eboo metaadak menek. Etɛɛ náá, ye nabe é gum nadi ne mbee ghulal ɛ.

Epée e moma na ghaa-mezo

17 ¹Fofop ngɔt tɔ efofop eten ne ebá nadi ne bɔɔ ebuku eten ne ebá é membo ɔ, naazyɛ zɛɛɛ me náá: «Dha, me tel wɔ feŋ moma na ghaa-mezo aabela ɛ, ye é boo ghaada di suma é ngwoob betɛ ne boo medhii ɛ. ²Bemeɲkoozi me bɔs'ak naaso menyel tɔ mezo be ne moma tak, bot ɛ bɔs nabe é, be moo tɔ elangi e menyok me vin me mezo me.»

³Tin, Sisim naazemet me, wɔ gwaa, fofop zenɔɔ me tɔ ne nam pe kyee dik besye di ààbe ne medii ɛ. É di'enek, me naazebee dhiiti moma ndiidel kɔ tit na zooonɲ. Nyel'e nadi é kpeeŋ ne ekwyla e min me di enyek Zeeb ɛ. Tit tak nadi é ne elo eten ne ebá, zenɔɔ melak kam. ⁴Moma tak nabɔt é ekaad e ghoŋ na zooonɲ, nye nadi é ne mevunga, ne mesum me nasael ne loɔɔ ɛ, ne mekok e metan zenɔɔ bemeɲyaka. É mbo'e, nye namet é mɔɔ buku nasael ne loɔɔ ɛ tɔɔɔ ne embee esesɛɛ, ne edhuud e mezo me nye di esa ɛ. ⁵Tin, bhatabhwoob'e nabe é ne kwyala din. Sa nadi syela tɔ din ɛ tak nabe é: «Boo ghaada Bhabhilon é nyɛɛg boa mezo ne embee esesɛɛ ee di esael kɔ bɔs djas ɛ.» ⁶Me naabee náá, moma mezo tak nadi é, tɔ elangi e ghiya bot ɛ zedum koŋ ne Zeeb ɔ, ne ghiya bot ɛ nazegóaa kɔ esu ɛ esosoob bɔɔ ne Yezu ɔ.

Bee me naabee nye ɛ, me naadyeebadjoka ebuɛpe. ⁷Tin, fofop eezeke ne nam náá: «Étep yé wɔ di edjoka? Me waatel wɔ etep ee di syela dum ne moma yak, ne tit di ebep nye yenɔk, mot di ne elo eten ne ebá, ne melak kam yenɔk. ⁸Tit wɔ di ebee yenɔk nadi é ne tsik, nenak yak, nye tokape ne tsik. Nye goka é ne ewyis tɔ boo guk na dim-dim di ààbe ne esik ɔ, tin, nye waagóaa ne tsetse. Bot ɛ di náá, min mɔɔ tok kwyala tɔ mekana me tsik kana bhwak ne ekusel ɔ, be waadjoka beea be aabee tit ɛ. Etɛɛ náá, nye nadi sok é ne tsik, nenak nye eezegwyɛ, tin, nye waabaatuula.

⁹Wak, ye goka é mot di ne metselal ne etsonɲ. Elo eten ne ebá binek é metsok metɛn ne ebá yii moma yenɔk di ndiidel kɔ tak ɛ. Ye baalyaal é bemeɲkoozi

meten ne ebá. ¹⁰Pe to bemekoozi me tak, beten naazegwye. Nenak ngot é kalik ko bóo mekoozi. Mot aadi mekoozi me yii eten ne ebá ɔ, nye dinaa ààpazyé. É sok nye aazyé e, nye aanàkwaadyeebabɔya. ¹¹Tit nabe é gheɲ sok, kadi mos náá, nye tokape e, nyey, nye emet e di mekoozi me eten ne elél. Nye é pe é ngot to sama bemekoozi meten ne ebá, tin, nye moo aagwye.

¹²Melak kam wo bee yenek, ye é bemekoozi kam, bemekoozi me tak dinaa ààpadilaa ko mebhóo me mekoozi mɔɔ. Tin, be waabela eghɛɲ ekɔk é ewala wat ne tit yenɔk. ¹³Bɔɔ djas é ne esiiza wat, be epedje ghwyil ne mebwala mɔɔ ne tit. ¹⁴Be waaduu ne Mɔn bhata, tin, Mɔn bhata é waakwak be. Eteé náá, nye é Gheɲ begheɲ, nye é Mekoozi me bemekoozi. Deenek, nye waakwak be ne bot be djas nye nazedjóo ne esée ɔ, bot e di sosoob ne ne ɔ.»

¹⁵É di'enek, fofop eeabaake ne nam: «Medhii me wo bee yenek, é di moma mezo di yenek, ye é bot e bɔs, ye é medhuu me bot e medhik djas zenɔ elii djas. ¹⁶Melak kam, ne tit wo bee e, be waabhina moma mezo. Be waadjii nye ekum djas, tin be waaneeg nye syée ààbe ne ekaad, be waade epuud be, yii ye aabwak e, be waamwas ye to du. ¹⁷Eteé náá, Zeé naawa to ebhum e lyem bɔɔ, egwyes esa ekwosak e le. Tin, bɔɔ djas é waagwakel náá, be nɔɔ ghwyil ne ekukuma bɔɔ, da be é sa mesa me tit ne ye, kekum ewala di náá, esa ee di kwyala to mekana e Zeé aasael e.

¹⁸Deenek, moma wo bee'aak, ye é boo ghaada di ekɔk ko bemekoozi me bɔs ɔ.»

Ewaazel e ghaada Bhabhilon

18 ¹Bhii tak, me eezebee dhiiti fofop edus to gwoo, esul pe si. Nye nabe é ne boo ghwyil, tin, duma ye nadi edje mekas ko bɔs djas. ²Nye naaze-tsim ne meghaaz djas: «Ye eewyeeza, ye eewyeeza, boo Bhabhilon eewyeeza! Nenak, ye moo é di embee esisim di ɔ. Ye moo é mɔɔ kyee di esisim edhuud djas di ekɛsɔwa ɔ. Ye moo é pe kyee enen ne betit e di ne edhuud di ààdje gwyes ebee ɔ, di ɔ. ³Membyak djas di ko eko e bɔs e naade menyok me vin me gwam-gwam mezo me. Bemekoozi me bɔs'ak naazeso nyel to mezo be ne ne. Tin, bot e di ebɔmsa esonok ko eko bɔs'ak ɔ naazevu ko esu e kwyel nye nadi ne ye ne esa e ghoɲ dhaa nyel e.»

⁴Bhii tak, me eeabaagwak dhiiti gwood nadi edus pe to gwoo, eke náá: «Wyiska to le, bot e mbyak'am, bi ezekébeeeaa dáa bot e di sama ne ne to mesyem me ɔ, eteé náá, bi needi ààbee eboo egum ee nye aaboma ne ye e. ⁵Eteé náá, mesyem me epedyeebabu yak ko yii, batakekum pe to gwoo. Deenek, Zeé ààpajisa embee mesa me. ⁶Saka nye dáa nye nasa ne bedhiiti bot e, nye goka é ne eboma ne ye tyee esok ebá ne dáa nye nasa ne bot e. Lwoodalka mɔɔ buku ye ne menyok me di enyan dhaa yii nye nadje ne bedhiiti bot e. ⁷Nye naadyeebakwyel duma ne mevú. Deenek, zukeka nye ne boo mezuk ne mesyee. Tin, nye nadi eke nye emet náá: «Me é wak é dáa moma mekoozi, me tok kus moma, me aanàkwaabot epum.» ⁸Dum ne tep tak e, egum djas nazeeneegaa étep'e, ye waasoaa nye é nyel é dwoo wat: Ébé di gó bot e, esyee ne pwom edee. Nye aagóaa é ne du; eteé náá, ye é Gheɲ Zeé mot mebwala e péé nye.» ⁹Bemekoozi me bɔs'ak, bot e naseega goɲ ne ne, ne emyaala ne esa e ghoɲ be ɔ, be waadje megwye, be waakel membo ko elo, é sok be aabee eguluk ebyet pe eko e ghaada be dik e. ¹⁰Be waatyaa etsetape

étep ekaab boo mezuk ghaada aaboma ne ye ε. Tin, be waadi eke náá: «Haaa mezuk! Haaa mezuk! Ooo Bhabhilón, boo ghaada ne mebwala! Éwala wat eedjala, etee náá, wɔ neeboma ne yɔ feŋ!»

¹¹ Bot ε mebm nadi kɔ bɔs ɔ, naabaadje ne ekel membo kɔ elo kɔ esu ε le. Etee náá, ye tokape ne mot aakabaabom esa e mebm mɔɔ: ¹² Ekok ε lɔɔɔ, ekok é be di esa epata ne ye ε, mekok me metan̄, meyaka, ne ekaad di djóoaa len ε, embee ekaad na tɔɔbelaa zenɔɔ ekaad di djóoaa swa ε, membi me ele di àabelaa mbes ε, membi me esa djas nasael ne medje me bezok ε ne ele e metan̄, esa ee nasael ne ghwooz na tɔɔbelaa di djóoaa blɔɔɔ ε, ne eghwooz neghu ne mbee mekok, ¹³ nadjeebe, ne edhiiti esa ee di ekoobelaa edee ne ye ε, ne bemenanas, ne mbi menanas di edjóoaa miid ε, zenɔɔ epu ele na mbee menuub di edikaa ε, bemenyok me vin, mul, faalin, embee mebhék, engombe ne ebhata, eyaaga ne embem e yaaga, ekwom ne bot ε membok. ¹⁴ Bot ε mebm ke ne ghaada é náá: «Membi me esa djas wɔ nadi ne gwyes tak ε, moo é àakabe pe daa lɔ, mevu djas ne esa bɔ yii ghoŋ djas tokape, tin, bot aanàk-waakobaabee ye!» ¹⁵ Bot ε mebm me nazevu kɔ esu ε esa e mebm yii be nadi ebɔmsa pe tɔ ghaada tak ε, be waatyaa etsetaepe, ekaab feŋ di náá, ye é yɔbɔ ε. Be waadje ne ekel membo kɔ elo. ¹⁶ Tin, be waadi eke: «Haaa mezuk! Haaa mezuk ne boo ghaada! Nye nabebo é ekaad ee di edjóoaa len ε, ne embee ekaad na tɔɔbelaa, nyel'e nadi é dipela ne mevunga me lɔɔɔ, mekok me metan̄ zenɔɔ bemeyaka. ¹⁷ Tin, tɔ mɔɔ ewala wat, mevu menek djas tokape!»

Ekomanda mesuwa, ne bot di etɔ medjoŋ tɔ tak ɔ, ne bot ε di esa mesa pe tɔ boo dii mesɔn ɔ, zenɔɔ bot djas di ebela efute tɔ mesa tɔ boo dii mesɔn ɔ, bɔɔ djas nadi é etsetaepe. ¹⁸ Be naazetsim é sok be nabee eguluk e ghaada be nadiɔk ε: «Ye tok ne dhiiti ghaada dɔa boo ghaada yak!» ¹⁹ Tin, be nadi eso piib kɔ elo, be nadi edje, eleka, etsim náá: «Haaa mezuk, haaa mezuk ne boo ghaada! Ye é dum ne ekuma be ε, bot djas nadi ne bemesuwa kɔ boo dii mesɔn ɔ navu. Tin, ewala wat eedjala, étep mevu menek djas neediib!»

²⁰ Gwoo, myaala ne dɔa ghaada di ewaazel e! Bot ε zedum koŋ ne Zeeb ɔ, bot ε lwoma ne bengoolle ε Mekpa ε Zeeb myaalaka. Etee náá, Zeeb eepée ghaada dum ne mesa me nye nasa e!

²¹ Wɔ gwaa, dhiiti fofop na mebwala zenɔɔ boo ekok dɔa ekok ε be di esii bhum ble ne ye ε, mwaa tɔ boo dii mesɔn, eke náá: «Ye é deenek é boo ghaada Bhabhilón aamwasaa ne bhel djas, tin, bot aanàkabaabee ye!» ²² Bot aanàkabaagwak ebwoma e bot ε di ebwom ngɔmbi, elɔɔ toŋ, etii medjeeb ɔ pe daa lɔ. Tin, bot é aanàkabaabela membi me bot djas di esa mesa me membo ε, bot aanàkabaagwak etap ε ekok ε di esiaa ebhum e ble ne ye ε. ²³ Mekas me elama aanàkabaadi pe yɔ, bot aanàkabaagwak bhyeed mengbaaz ne mesyes di náá, be aaloo ne ebá ɔ. Étep tak ε di náá, bot ε nadi ebɔmsa esa ɔ, bɔɔ e nadi begheŋ kɔ bɔs, mesimba mɔ naakɔɔ bot ε bɔs djas.»

²⁴ Ye é kɔ ghaada Bhabhilón ε ghiya bengoolle ε Mekpa ε Zeeb ne yii bot ε zedum koŋ ne Zeeb ɔ nasee, ghiya bot djas nagóaa kɔ eko ε bɔs ɔ, naasee.

Medjeeb me mesoob pe tɔ gwoo

19 ¹ Bhii tak, me eezegwak dhiiti gwood elii pe tɔ gwoo tyee bhyeed edhuu ε bot, gwood tak nadi eke ε: «Aleluya! Duwalka Gheŋ, tsik, duma ne mebwala é ne Zeeb'enaka. ² Epée be é tsetse, tɔ epiki! Etee náá, nye

eeekwyesal moma na ghaa-meɓɔ dje sɔs, moma nadi epul bɔs ne meɓɔ me ɔ. Nye nawa nye ɛ feŋ ɛ, ɛteþ nye naagó bot ɛ mesa me.» ³Be naabaazeke-kea sis náá: «Aleluya! Duwalka Gheŋ! Eguluk boo ghaada nadi edyak ɛ, ye epebyet kɔm-kɔm!» ⁴Tin, bepaa mekam-membá ne ená (24) zenɔɔ edjema ená di ne tsik ɔ, naazeghaaga bhwoob si, da kwyit meboŋ ɛteþ eduwal Zeɛb, mot di kɔ bóó mekoozi ɔ, be ezeke: «AMEN! Aleluya! Duwalka Gheŋ!»

Edee e ebyoŋ eba ɛ Mɔn bhata

⁵Wɔ gwaa, dhiiti gwood di edus pe bóó mekoozi di ɛ, zegék: «Duwalka Zeɛb'e-naka, biyɔ bot ɛ mesa me djas, biyɔ bot ɛ di elooba ne ne ɔ, bot ɛ mbyok ne bot ɛ di ààdi bot ɛ mbyok ɔ.» ⁶Bhii tak, me eezegwak dhiiti gwood ebam tyee bhyeed bot ebuepe, bhyeed tak nadi eswak ɛ dáa eboo mesok, dáa eboo beghel ɛko. Ye nadi eke ɛ: «Aleluya! Duwalka Gheŋ! Eteɛ náá, Gheŋ, Zeɛb Mekaake yenaka eezekoobal eyoŋ ɛ le! ⁷Djhoomyaalaka, djhoodika ne memyaala, djhooduwalka nye! Eteɛ náá, ewala ɛ ebyoŋ eba ɛ Mɔn bhata eezedjala. Deenek, myel moo ɛ nye eezekomsa. ⁸Be eedje nye mbɛe kaad len na kas-kas ààpuuza ne dhiiti sonok.» Kaad len tak lyaal ɛ mesa me epiki e bot ɛ zedum koŋ ne Zeɛb ɔ.

⁹Fofop ezeke ne nam: «Kwyla: Memyaala ne bot ɛ nadjóaa ɛteþ ebela di to ebyoŋ eba ɛ Mɔn bhata ɔ.» Bhii tak, nye eebaazeke ne nam náá: «Ye ɛ tin ɛ etete Mekpa ɛ Zeɛb.»

¹⁰Me naazeghaaga sok bhwoob'e, kwyit meboŋ si ɛteþ eduwal nye, tin, nye ezeke ne nam: «Nàsa deenek! Me ɛ mot-mesa dáa wɔy, ne bɔn-nyoog di eke to esosoob ne etsɛtse ee Yezu natel ɛ. Ye ɛ Zeɛb ɛ wɔ di egoka ne eduwal.»

Ye ɛ Sisim di edje mbɛe esiiza etep ee bengooel ɛ Mekpa ɛ Zeɛb di egoola kɔ esu ɛ le ɛ.

Mot di ebe yaaga na puu ɔ

¹¹Bhii tak, me ezeɛbee gwoo mbek, wɔ gwaa, yaaga na puu zetuula. Tin, mot nadi kɔ yaaga tak ɔ, din ɛ le nabe ɛ Sosoob ne Tseɛtse, nye ne péɛ bot, nye lumla deɛb ɛ to epiki. ¹²Mis me nadi ekas ɛ dáa ngel du, nye nadi ɛ ne bete ne ekoto e begheŋ kɔ lo. ɛ nyel'e, nye nadi ɛ ne kwyla din dinaa bot ààgu esuk ɛ tak, ye di ààdi nyey emet ɔ. ¹³Ye nabe ɛ, nye naabot ndjookuwa nyɔlɔlɔ ne ghiya ɛ tak. Din ɛ le ɛ: «Mekpa ɛ Zeɛb.» ¹⁴Mɛdhuu me esodja djas di pe to gwoo ɔ, nadi edu nye pe bhis, bɔɔ djas kɔ eyaaga e na puu, be nabe ɛ, be eebot embɛe ekaad e na puu, ààbe ne edhuud. ¹⁵Pɛl na zɔɔ-zɔɔ nadi ewyis to nuub'e, ɛteþ egó bot ɛ mɛdhik. Nye waadjeɛd bot ɛ mɛdhik ne mɔɔ sek ghwooz. Nye waatwaal ebhum e di edjóaa leze ɛ to mɔɔ syaala menyok me vin me ebuk ɛ Zeɛb Mekaake. ¹⁶Tin, kɔ ndjookuwa ye, ne kɔ do ye, ye nabe ɛ ne kwyla din: «Mekoozi me bemekoozi, Gheŋ begheŋ.»

¹⁷Bhii tak, me ezeɛbee fofop ngot tetel pe to gwyes. Nye naazetsim ɛlyelepe ne enen djas nadi edhaa etsetape pe to gwoo ɔ náá: «Dhaka, seegaka ɛteþ boo ebyoŋ ɛ Zeɛb! ¹⁸Dhadɛka epuud e bemekoozi, ne yii eboo ekukuma e esodja, ne yii begheŋ, ne epuud e eyaaga ne yii bot ɛ di edjeɛd ye ɔ, epuud e bot djas, bot ɛ di ekwom ɔ nɛghu bot ɛ di ààdi ekwom ɔ, bot ɛ di ne mbyok nɛghu bot ɛ di ààbe ne mbyok ɔ.»

¹⁹Bhii tak, me ezeɛbee tit, bemekoozi me bɔs'ak ne mɛdhuu me esodja, seega ɛteþ elumla deɛb ne mot nadi kɔ yaaga, ne edhuu ɛ esodja be ɔ. ²⁰Tin,

tit naazemetaa, dɔɔ ne ngoolel-Mekpa ε Zeeb yii mekɔŋ nadi esa mesimba é mis me, étep esa náá, bot ε nadi, be eezewaaa geka tit ɔ, bot ε nadi eduwal ekpaka e naghise ye ɔ, wo ze. ²¹Bot ε nabwak ɔ naagóaa ne pel nadi ewyis to nuub mot nadi kɔ yaaga yenok ɔ. É di'enek, enen djas naazede epuud e bɔɔ.

Satan eekɔɔlaa é membok

20 ¹Bhii tak, me eezebee fofop ngot edus to gwoo, esul pe si, nye nadi é ne sap boo guk na dim-dim di ààbe ne esik ε ne boo kel ghwooz é mbo. ²Nye eezemet dhalaghɔŋ, nyo na mwa, ye kwyel elée é dim mot mekɔŋ neghu Satan. Wɔ gwaa, nye zekɔl nye, lóo nye é membok pe nye aakedi membu mil wat ε. ³Bhii fofop nalóo nye to boo guk na dim-dim di ààbe ne esik ε, nye eezekɔl ye ne sap, nye eezetiŋal boo etuŋa pe kɔ tak, kel luk, etee náá, dhalaghɔŋ needi ààbaasa náá, bot ε medhik wo ze, kekum é gheŋ membu mil menek aadjaala ε. Bhii tak, nye waawyselaa étep ba mɔɔ ewala.

⁴Bhii tak, me eezebee mebhóo me mekoozi, bot ε nadi mendiidel kɔ tak ɔ naabela ghwyil epée ε bot. Me naabaabee esisim e bot ε natsakaa kɔ esu ε esosoob bɔɔ dum ne etsetse ee Yezu natel ε, ne Mekpa ε Zeeb. Bot binok nabe é àaduwal tit ne naghise ye, be nabe é ààbela geka tit kɔ ebhata-bhwoob, ààkobe-beak é mbo. Be naagom, be naadi sama ne Klisto membu mil wat. ⁵Bedhiiti bot ε nagwyε ɔ, nabe é àagom esok ne membu mil wat (1 000) yenek ne si. Ye é egom ε bot yii meken. ⁶Memyaala ne bot ε Zeeb nagomal é egom ε meken ɔ. Tin, be é bot ε Zeeb, esyee ε bhɔɔba tokape ne ghwyil kɔ lɔɔ. Deenek, be kadi é beghaa-Zeeb ne ye Klisto, be waakok sama ne Klisto membu mil wat.

Satan eepéεa

⁷É gheŋ membu mil wat (1 000) yenek aadjala ε, Satan aawyselaa é membok, ⁸nye waatɔ kekɔ bot ε medhik djas di kɔ etuma ená é bɔs ɔ, ye kwyel elée é, Ghɔɔg ne Maghɔɔg¹. Nye aaseg be étep eduu tuub. Be aadi é ebuepe dáa besye é ngwoob boo dii mesɔn. ⁹Be eezewyεεa kɔ eko ε bɔs djas. Be eezedii ghaada Zeeb di ekwyel ε, di bot ε zedum koŋ ne Zeeb di ɔ. Tin, du eezedus pe to gwoo, wo gwaa, ye zεsilal be. ¹⁰Wɔ gwaa, dim mot mekɔŋ, mot nadi ekɔ be ɔ, zemwasaa to tok du mesii na goo-goo, pe kyee tit ne bengoollel ε Mekpa ε Zeeb yii mekɔŋ di ɔ. Deenek, be aadi ε ezukaa mwos ne pum kɔm-kɔm.

Mepéεa me mesik

¹¹Bhii tak, me eezebee boo bóo mekoozi na puu, ne mot ndiidel kɔ tak. Gwoo ne bɔs naazediib sok bhwoob'e, mot nabe é àakabaabee ye. ¹²Bhii tak, me eezebee bot ε nazegwyε ɔ, bot di ne mbyok ne bot ε ààdi ne mbyok ɔ, nabe é metetel sok bóo mekoozi. Tin, bemekana naazediiaa, wo gwaa, dhiiti mekana zεbaadiiaa, yenek nabe é mekana me tsik. Bot ε nazegwyε ɔ napéεaa é dum ne sa be nasa ε, dáa ye nazekwyalaa to bemekana ε. ¹³Boo dii mesɔn naazebulal bot ε nagwyε to tak ɔ, wo gwaa, esyee ne del ε edim e bot ε nazegwyε ɔ, zεbulal ye pe. Deenek, mot ne mot naapéεaa dum ne sa nye nasa ε.

1 20.8 Ghɔɔg ne Maghɔɔg ye é deenek é bot ε mbyak eYuda nadi edjedjóo ekyee e medhik me bot ε mebhuka e bɔn ε Zeeb é mesik me bhwak. Ye aabelaa é to Eze 38–39.

¹⁴Tin, esyee nɛ dɛl ɛ edim e bot ɛ nazegwye ɔ, zokazɛmwasaa tɔ tok du. Tok du tak ɛ esyee bhɔɔba. ¹⁵Deenek, mot djas nadi ààbe nɛ din kwyala tɔ mɛkana mɛ tsik ɔ, nye naamwasaa tɔ tok du yenek.

Gwoo na bes nɛ bɔs na bes

21 ¹Tin, mɛ eezɛbee gwoo na bes nɛ bɔs na bes. É di'enek, gwoo nadi é mɛken nɛ bɔs nadi é mɛken é naadiib, boo dii mɛsɔn nabe é ààka-baadi tak. ²Bhii tak, mɛ eezɛbee ghaada na dɛɛ, Yeluzalem na bes yii Zɛɛb nadhis ɛ, edus pɛ tɔ gwoo. Ye nabe é ye moo babeega dâa moma zekomsa étɛp nye neekɛboma nɛ ngom'ɛ ɛ. ³Mɛ naagwak dhiiti lyel-lyel gwood edus pɛ kyee bóó mɛkoozi: «Nenak, pɛt ɛbheɣ ɛ Zɛɛb moo é é di wat nɛ bot! Nye aakadidi é sama wat nɛ nɔɔ, deenek, be aakadi é bot bɛ. Tin, Zɛɛb nyey ɛmet aadi é sama nɛ nɔɔ, nye aadi é Zɛɛb'ɔɔ. ⁴Nye waasunjal miɣal mis mɔɔ djas. Esyee aanàka-baadi tak, pil aanàkabaadi, ààbe nɛ elɛka, ààbe nɛ mezuk. Deenek, esa e na mwa djas aanàkabaadi tak.»

⁵É di'enek, mot di ndiidel kɔ bóó mɛkoozi ɔ naake: «Nenak yak, mɛ ɛpekus esa e na bes.» Bhii tak, nye eezɛke: «Kwyala dâak, etɛɛ náá, mɛkpa mak é etsetse, ye goka é nɛ ɛwaaa ɛbwaalel é tak.»

⁶Nye eebaazeke: «Yɛ eezesaɛ! Mɛ é ALFA nɛ OMEGHA, mɛken nɛ mesik. Mot ɛ di nɛ gwyɛs mɛdii ɔɔ, mɛ aadjɛ nye mɛdii di edus tɔ sɔɔɔɔ di ɛdjɛ tsik ɛ, ààbwaal dhiiti sonok nɛ nɛ. ⁷Nɛ mot aakwak ɔɔ, mɛ waadjɛ nye esa e lyak binek. Mɛ aadi é Zɛɛb'ɛ, nyey kadi é mɔn'am. ⁸Yɛ kabɛ betsak-bel ɔɔ, bot ɛ di ààkɛ tɔ esosoob ɔ, bot ɛ di egó bot ɔ, bot ɛ di ekus ɛzɛm ɔ, bot ɛ mɛzɔ, bot ɛ mɛlyeeb, bot ɛ di eduwal bɛnaghise ɔ, nɛ bot ɛ ɛtsal djas, bɛ waamwasaa tɔ boo tok du di nɛ mesii mɛ na goo-goo, ye é di esyee yii bhɔɔba.»

Yeluzalem na bes

⁹Fofop ngɔt tɔ efopop etɛn nɛ bɛbá, nadi nɛ ebuku etɛn nɛ ebá lwoodɛla nɛ egum e mesik ɔ, nye eezɛke nɛ nam: «Dha, mɛ aalyaal wɔ dhɛɛga, mwaa Mɔn bhata.»

¹⁰Sisim naazɛmɛt mɛ. Wɔ gwaa, fofop zɛtɔ nɛ nam kɔ dwol dhiiti boo ɛtsok ɛ na vyɛɛg-vyɛɛg. Nye naatɛl mɛ ghaada na dɛɛ, ye é Yeluzalem nadi edus pɛ tɔ gwoo, yii Zɛɛb nadhis ɛ, ¹¹ye nadi é nɛ duma ɛ Zɛɛb. ɛkas ɛ ghaada tak nadi ɛnɔɣɛl é nɛ ɛkok ɛ metarɣ di ɛdjóoaa yasɛ ɛ, djhaaz-djhaaz dâa ɛkok ɛ metaadak. ¹²Ghaada tak nabe é tɔ boo peeb, nɛ meniɛl kam nɛ ebá, eniɛl nɛ eniɛl nadi é nɛ fofop ngɔt ebaal yɛ. Deenek, kɔ meniɛl mɛ tak, ye naakwya-laa min mɛ membyak kam nɛ ebá bot ɛ kyee dik Yisalaɛl. ¹³Deenek, é epap e epeeb tak, ye nabe é nɛ meniɛl mɛlɛl-mɛlɛl. Pɛ ɛdjɛm ɛ dwoo elɛl, pɛ ɛsila dwoo elɛl, pɛ ɛko ɛ bɔs elɛl, pɛ kye ɛbil ɛ dwoo elɛl. ¹⁴Epap e epeeb ghaada tak, nasumaa é pɛ kɔ mɛkok kam nɛ ebá, kɔ mɛkok mɛ tak, ye nadi é nɛ ɛkwyala e min mɛ bot ɛ lwoma kam nɛ bɛbá ɛ Mɔn bhata.

¹⁵Fofop nadi elii nɛ nam ɔ, nye nabe é nɛ mɔɔ lɛ ghwaazok nasael nɛ lɔɔd ɛ é mbo. Mesa mɛ mɔɔ lɛ tak nabe é, étɛp egek mɛdjaa mɛ ghaada, epap nɛ meniɛl mɛ tak. ¹⁶Mɛdjaa mɛ epap e ghaada tak djas nadi é djala. Tin, fofop nagek ghaada é nɛ lɛ ghwaazok'ɛ: Mɛdjaa mɛ tak nabe é, ɛkilometɛlɛ bɛmil ebá nɛ bɛdhet-ebá (2 200), mɛbɔk mɛ tak nabe é ɛkilometɛlɛ bɛmil ebá nɛ bɛdhet-ebá (2 200), mɛvyɛɛg mɛ tak nabe é ɛkilometɛlɛ bɛmil ebá nɛ bɛdhet-ebá (2 200).

¹⁷Fofop naazegek mēpip mē pap, ye nabe é emetele mēkam-meten ne wat ne eten (65). Nye nagek ye ɛ, dāa bot di ezye ne egek sok ɛ. ¹⁸Tin, peeb nasumaa é ne mekok me metan̄ di edjooaa yaspe ɛ. Ghaada nyey nye emet nakasumaa é ne tete lood di ààpuuza ne dhiiti sonok ɛ, edjhaazepe dāa metaadak. ¹⁹Ghus-zumal epap e ghaada tak nasōnaa é ne membi me mekok me metan̄ djas. Yii ghus-zumal meken nabe é ne mekok me metan̄ di edjooaa yaspe ɛ, yii bhōoba nabe é ne mekok me metan̄ di edjooaa safiid ɛ, yii elēl nabe é ne mekok me metan̄ di edjooaa aghat ɛ, yii enā nabe é ne mekok me metan̄ di edjooaa emelood ɛ. ²⁰Yii eten ne mekok me metan̄ di edjooaa oniks ɛ, yii eten ne wat ne mekok me metan̄ di edjooaa saaldwan ɛ, yii eten ne ebā ne mekok me metan̄ di edjooaa kiizolit ɛ, yii eten ne elēl ne mekok me metan̄ di edjooaa beelil ɛ, yii eten ne enā ne mekok me metan̄ di edjooaa topaaz ɛ, yii kam ne mekok me metan̄ di edjooaa kiizopaalas ɛ, yii kam ne wat ne mekok me metan̄ di edjooaa tulkwaaz ɛ, yii kam ne ebā ne mekok me metan̄ di edjooaa ametis ɛ. ²¹Meniel kam ne ebā binek nabe é, bemeyaka kam ne ebā. Eniel ne eniel nasael é ne meyaka wat. Di bot djas di esēega tō boo ghaada ɔ, ye nasael é ne tete lood di ààpuuza ne dhiiti sonok ɛ, edjhaazepe dāa metaadak.

²²Mē nabe é ààbee ndjaa-Zēeb tō ghaada tak, etēē nāá, Di na Dēē ghaada tak é Gheṇ, Zēeb Mēkaake dōo ne Mōn bhata. ²³Ghaada tak tok ne mekas me gwyes neghu mekas me ngon, etēē nāá, duma Zēeb nadi ekas, Mōn bhata é di lama ye. ²⁴Bot ɛ medhik é waake si mekas me, bemekoozi me bōs é waazyē ne ekum bōo. ²⁵Tin, meniel me ghaada aadi é mbek tu dwoo. Deenek, ye aanākabaadiyala etēē nāá, egwyitok aanābaagwyiidela. ²⁶Be waazyē ne duma ne duu mevu me bot ɛ medhik me sis. ²⁷Deenek, ye tok ne sa wat edhuud aani tō ghaada tak, ààkobe-beak bot ɛ di ne embee mesa ɔ neghu bot ɛ etsal. É di'enek, bot aani tō ghaada tak ɔ, ye aadi é bot ɛ min mōo di kwyla tō mekana me tsik ɛ Mōn bhata ɔ.

22 ¹Bhii tak, fofop naazelyaal mē dii tsik nadi edjhaazal dāa ekok ɛ metaadak ɛ, ye nadi ewyis é tō bōo mekoozi Zēeb ne Mōn bhata. ²Dii tak nadi edhaa kuku ghaada. Le tsik nabe é pak membō membā mē dii. Le tak nadi edje bhum esok kam ne ebā tō mbu wat, deenek, sok wat tō ngon wat. Tin, eka ɛ tak é di edje tsik ne bot ɛ medhik. ³Ye aanākabaadi ne dhiiti sonok di nāá, ye waabela mbee baka ɛ.

Bōo mekoozi Zēeb ne Mōn bhata aadi é tō ghaada tak. Tin, bot ɛ mesa ɛ Zēeb é waaduwal nye. ⁴É di'enek, be waabee ebhwoob ɛ le, din ɛ le aadi é kwyla kō ebhata-bhwoob bōo. ⁵Pum aanākabaadi tak, bot é aanākabaadi ne gwyes ngel lama, neghu mekas me gwyes. Etēē nāá, Gheṇ Zēeb aasa nāá, mekas me di kō bot ɛ mesa mē, é di'enek, be waakōk kōm-kōm.

Yezu epelee nāá, nye moo kō ne ezye

⁶Bhii tak, fofop eezeke ne nam: «Mekpa mak é mekpa mē etsetse di egoka ne ewaaa ebwaalel ɛ. Tin, Gheṇ Zēeb, mot di edje etsoṇ ne bengoolēl ɛ Mekpa ɛ Zēeb ɔ, nye naadhīs fofop'ē etēp elyaal bot ɛ mesa mē, sa di nāá ye aanābōya ne esael ɛ.» ⁷Yezu eezeke: «Gwaka, mē moo aazyē! Mēmyaala ne bot ɛ di elōoba ne mekpa mē natelaa di tō mekana mak ɛ!»

⁸Mam Zan̄, mē naagwak, mē naabee etēp bak. Bhii mē nagwak ne ēbee ɛ, mē naazēghaaga si sok bhwoob fofop, mot natel mē esonok binek, etēp mē

needuwal nye. ⁹Tin, nye eezeke ne nam náá: «Nàsa deenek! Me é mot-mesa dáa woy, dáa bòn-nyoog, bengoolle ε Mekpa ε Zeeb, dáa bot djas di elooba ne mekpa di tɔ mekana mak ε. Ye é Zeeb ε wɔ di egoka ne eduwal!»

¹⁰Bhii tak, nye eebaake: «Sa wɔ ààsyel mekpa natelaa wɔ, di tɔ mekana mak ε. Eteε náá, ewala nabe náá, esa bak aasael ε, ye moo kunaa. ¹¹Mot di esa ebiyo ɔ, gheesa ebiyo. Mot di ne edhuud ɔ, gheedi tɔ ye edhuud. Tin, mot di esa enem esa ɔ, gheesa enem esa, mot di tɔ edεε ɔ, gheedi tɔ edεε be.»

¹²Yezu eezeke: «Gwaka: Me moo aazyε! Me aazyε ne efute éteṗ edje mot ne mot, dum ne mesa me nye nasa ε. ¹³Me é ALFA ne OMEGHA, mot meken ne mot mesik, meken ne mesik.»

¹⁴Memyaala ne bot ε di egwyii ekaad bɔɔ ɔ, etεε náá, be waabela ze ede bhum le tsik, da be é eni tɔ meniel me ghaada. ¹⁵Tin, pe kel, ye é ne bot ε di ne mefulu dáa bebhye ɔ, bot ε melyeeb, bot ε mezo, bot ε di egó bot ɔ, bot ε di eduwal benaghise ɔ, zenɔɔ bot djas di ekwyel mekoṇ ne elεε elεṇ etsal ɔ!

¹⁶«Mam Yezu, me naadhis fofop'am éteṗ ekelyaal bin etεṗ bak djas dum ne ezεega mendjaala. Me é mɔn dha ε Dhavid, me é kwyikwyen di ekas tɔ melem ɔ.»

¹⁷Tin, Sisim ne moma ebá, mwaa Mɔn bhata epelee: «Dha!»

Mot di egwak ye ɔ, baake ε: «Dha!»

Mot di ne gwyes medii ɔ zyε.

Mot di ekwyel medii me di edje tsik ɔ, nye aabela ye yii toto!

Elii ε mesik

¹⁸Mam Zaṗ, me lee é tseetse ne mot ne mot di egwak mekpa natelaa tɔ mekana mak ε náá: Mot ε bil dhiiti sonok ɔ, Zeeb é waakel egum zekwyalaa tɔ mekana mak ε kɔ le. ¹⁹É di'enek, mot ε dis dhiiti sonok tɔ mekpa natelaa di kwyala tɔ mekana mak ɔ, Zeeb é waadis ye ekεε ε bhum le di edje tsik ɔ, dɔɔ ne tɔ ghaada na dεε di kwyala tɔ mekana mak ε.

²⁰Mot di elyaal etseetse e etεṗ bak ɔ, lee é: «Iyooo, me moo aazyε!»

AMEN! Dha, Gheṇ Yezu!

²¹Betka náá, enem ne embee ε Gheṇ Yezu di ne biyo djas.

Plan de lecture quotidienne

Janvier

<i>date</i>	<i>écriture</i>	<i>date</i>	<i>écriture</i>
1	Matye 1:1–2:12	17	Matye 12:1-21
2	Matye 2:13–3:6	18	Matye 12:22-45
3	Matye 3:7–4:11	19	Matye 12:46–13:23
4	Matye 4:12-25	20	Matye 13:24-46
5	Matye 5:1-26	21	Matye 13:47–14:12
6	Matye 5:27-48	22	Matye 14:13-36
7	Matye 6:1-24	23	Matye 15:1-28
8	Matye 6:25–7:14	24	Matye 15:29–16:12
9	Matye 7:15-29	25	Matye 16:13–17:9
10	Matye 8:1-17	26	Matye 17:10-27
11	Matye 8:18-34	27	Matye 18:1-22
12	Matye 9:1-17	28	Matye 18:23–19:12
13	Matye 9:18-38	29	Matye 19:13-30
14	Matye 10:1-23	30	Matye 20:1-28
15	Matye 10:24–11:6	31	Matye 20:29–21:22
16	Matye 11:7-30		

Février

<i>date</i>	<i>écriture</i>	<i>date</i>	<i>écriture</i>
1	Matye 21:23-46	15	Malak 1:1-28
2	Matye 22:1-33	16	Malak 1:29–2:12
3	Matye 22:34–23:12	17	Malak 2:13–3:6
4	Matye 23:13-39	18	Malak 3:7-30
5	Matye 24:1-28	19	Malak 3:31–4:25
6	Matye 24:29-51	20	Malak 4:26–5:20
7	Matye 25:1-30	21	Malak 5:21-43
8	Matye 25:31–26:13	22	Malak 6:1-29
9	Matye 26:14-46	23	Malak 6:30-56
10	Matye 26:47-68	24	Malak 7:1-23
11	Matye 26:69–27:14	25	Malak 7:24–8:10
12	Matye 27:15-31	26	Malak 8:11–9:1
13	Matye 27:32-66	27	Malak 9:2-29
14	Matye 28:1-20	28	Malak 9:30–10:12

Mars

<i>date</i>	<i>écriture</i>	<i>date</i>	<i>écriture</i>
1	Malak 10:13-31	17	Luk 2:36-52
2	Malak 10:32-52	18	Luk 3:1-22
3	Malak 11:1-26	19	Luk 3:23-38
4	Malak 11:27-12:17	20	Luk 4:1-30
5	Malak 12:18-37	21	Luk 4:31-5:11
6	Malak 12:38-13:13	22	Luk 5:12-28
7	Malak 13:14-37	23	Luk 5:29-6:11
8	Malak 14:1-21	24	Luk 6:12-38
9	Malak 14:22-52	25	Luk 6:39-7:10
10	Malak 14:53-72	26	Luk 7:11-35
11	Malak 15:1-47	27	Luk 7:36-8:3
12	Malak 16:1-20	28	Luk 8:4-21
13	Luk 1:1-25	29	Luk 8:22-39
14	Luk 1:26-56	30	Luk 8:40-9:6
15	Luk 1:57-80	31	Luk 9:7-27
16	Luk 2:1-35		

Avril

<i>date</i>	<i>écriture</i>	<i>date</i>	<i>écriture</i>
1	Luk 9:28-50	16	Luk 18:1-17
2	Luk 9:51-10:12	17	Luk 18:18-43
3	Luk 10:13-37	18	Luk 19:1-27
4	Luk 10:38-11:13	19	Luk 19:28-48
5	Luk 11:14-36	20	Luk 20:1-26
6	Luk 11:37-12:7	21	Luk 20:27-47
7	Luk 12:8-34	22	Luk 21:1-28
8	Luk 12:35-59	23	Luk 21:29-22:13
9	Luk 13:1-21	24	Luk 22:14-34
10	Luk 13:22-14:6	25	Luk 22:35-53
11	Luk 14:7-35	26	Luk 22:54-23:12
12	Luk 15:1-32	27	Luk 23:13-43
13	Luk 16:1-18	28	Luk 23:44-24:12
14	Luk 16:19-17:10	29	Luk 24:13-53
15	Luk 17:11-37	30	Zaṁ 1:1-28

Mai

<i>date</i>	<i>écriture</i>	<i>date</i>	<i>écriture</i>
1	Zaṁ 1:29-51	9	Zaṁ 6:1-21
2	Zaṁ 2:1-25	10	Zaṁ 6:22-40
3	Zaṁ 3:1-21	11	Zaṁ 6:41-71
4	Zaṁ 3:22-4:3	12	Zaṁ 7:1-29
5	Zaṁ 4:4-42	13	Zaṁ 7:30-52
6	Zaṁ 4:43-54	14	Zaṁ 7:53-8:20
7	Zaṁ 5:1-23	15	Zaṁ 8:21-30
8	Zaṁ 5:24-47	16	Zaṁ 8:31-59

<i>date</i>	<i>écriture</i>	<i>date</i>	<i>écriture</i>
17	Zaṇ 9:1-41	25	Zaṇ 14:15-31
18	Zaṇ 10:1-21	26	Zaṇ 15:1-27
19	Zaṇ 10:22-42	27	Zaṇ 16:1-33
20	Zaṇ 11:1-53	28	Zaṇ 17:1-26
21	Zaṇ 11:54–12:19	29	Zaṇ 18:1-24
22	Zaṇ 12:20-50	30	Zaṇ 18:25–19:22
23	Zaṇ 13:1-30	31	Zaṇ 19:23-42
24	Zaṇ 13:31–14:14		

Juin

<i>date</i>	<i>écriture</i>	<i>date</i>	<i>écriture</i>
1	Zaṇ 20:1-31	16	Mesa 10:34-48
2	Zaṇ 21:1-25	17	Mesa 11:1-30
3	Mesa 1:1-26	18	Mesa 12:1-23
4	Mesa 2:1-47	19	Mesa 12:24–13:12
5	Mesa 3:1-26	20	Mesa 13:13-41
6	Mesa 4:1-37	21	Mesa 13:42–14:7
7	Mesa 5:1-42	22	Mesa 14:8-28
8	Mesa 6:1-15	23	Mesa 15:1-35
9	Mesa 7:1-29	24	Mesa 15:36–16:15
10	Mesa 7:30-50	25	Mesa 16:16-40
11	Mesa 7:51–8:13	26	Mesa 17:1-34
12	Mesa 8:14-40	27	Mesa 18:1-21
13	Mesa 9:1-25	28	Mesa 18:22–19:12
14	Mesa 9:26-43	29	Mesa 19:13-41
15	Mesa 10:1-33	30	Mesa 20:1-38

Juillet

<i>date</i>	<i>écriture</i>	<i>date</i>	<i>écriture</i>
1	Mesa 21:1-16	17	Lom 4:1-12
2	Mesa 21:17-36	18	Lom 4:13–5:5
3	Mesa 21:37–22:16	19	Lom 5:6-21
4	Mesa 22:17–23:10	20	Lom 6:1-23
5	Mesa 23:11-35	21	Lom 7:1-14
6	Mesa 24:1-27	22	Lom 7:15–8:6
7	Mesa 25:1-27	23	Lom 8:7-21
8	Mesa 26:1-32	24	Lom 8:22-39
9	Mesa 27:1-20	25	Lom 9:1-21
10	Mesa 27:21-44	26	Lom 9:22–10:13
11	Mesa 28:1-31	27	Lom 10:14–11:12
12	Lom 1:1-17	28	Lom 11:13-36
13	Lom 1:18-32	29	Lom 12:1-21
14	Lom 2:1-24	30	Lom 13:1-14
15	Lom 2:25–3:8	31	Lom 14:1-23
16	Lom 3:9-31		

Août

<i>date</i>	<i>écriture</i>	<i>date</i>	<i>écriture</i>
1	Lòm 15:1-21	17	1 Koolet 11:2-16
2	Lòm 15:22-16:7	18	1 Koolet 11:17-34
3	Lòm 16:8-27	19	1 Koolet 12:1-26
4	1 Koolet 1:1-17	20	1 Koolet 12:27-13:13
5	1 Koolet 1:18-2:5	21	1 Koolet 14:1-17
6	1 Koolet 2:6-3:4	22	1 Koolet 14:18-40
7	1 Koolet 3:5-23	23	1 Koolet 15:1-28
8	1 Koolet 4:1-21	24	1 Koolet 15:29-58
9	1 Koolet 5:1-13	25	1 Koolet 16:1-24
10	1 Koolet 6:1-20	26	2 Koolet 1:1-11
11	1 Koolet 7:1-24	27	2 Koolet 1:12-2:11
12	1 Koolet 7:25-40	28	2 Koolet 2:12-17
13	1 Koolet 8:1-13	29	2 Koolet 3:1-18
14	1 Koolet 9:1-18	30	2 Koolet 4:1-12
15	1 Koolet 9:19-10:13	31	2 Koolet 4:13-5:10
16	1 Koolet 10:14-11:1		

Septembre

<i>date</i>	<i>écriture</i>	<i>date</i>	<i>écriture</i>
1	2 Koolet 5:11-21	16	Ghalasi 2:17-3:9
2	2 Koolet 6:1-13	17	Ghalasi 3:10-22
3	2 Koolet 6:14-7:7	18	Ghalasi 3:23-4:20
4	2 Koolet 7:8-16	19	Ghalasi 4:21-5:12
5	2 Koolet 8:1-15	20	Ghalasi 5:13-26
6	2 Koolet 8:16-24	21	Ghalasi 6:1-18
7	2 Koolet 9:1-15	22	Efëez 1:1-23
8	2 Koolet 10:1-18	23	Efëez 2:1-22
9	2 Koolet 11:1-15	24	Efëez 3:1-21
10	2 Koolet 11:16-33	25	Efëez 4:1-16
11	2 Koolet 12:1-10	26	Efëez 4:17-5:2
12	2 Koolet 12:11-21	27	Efëez 5:3-33
13	2 Koolet 13:1-14	28	Efëez 6:1-24
14	Ghalasi 1:1-24	29	Filip 1:1-26
15	Ghalasi 2:1-16	30	Filip 1:27-2:18

Octobre

<i>date</i>	<i>écriture</i>	<i>date</i>	<i>écriture</i>
1	Filip 2:19-3:6	9	1 Tesalonik 1:1-2:9
2	Filip 3:7-4:1	10	1 Tesalonik 2:10-3:13
3	Filip 4:2-23	11	1 Tesalonik 4:1-5:3
4	Kolôs 1:1-20	12	1 Tesalonik 5:4-28
5	Kolôs 1:21-2:7	13	2 Tesalonik 1:1-12
6	Kolôs 2:8-23	14	2 Tesalonik 2:1-17
7	Kolôs 3:1-17	15	2 Tesalonik 3:1-18
8	Kolôs 3:18-4:18	16	1 Timote 1:1-20

<i>date</i>	<i>écriture</i>	<i>date</i>	<i>écriture</i>
17	1 Timote 2:1-15	25	2 Timote 4:1-22
18	1 Timote 3:1-16	26	Tit 1:1-16
19	1 Timote 4:1-16	27	Tit 2:1-14
20	1 Timote 5:1-25	28	Tit 2:15–3:15
21	1 Timote 6:1-21	29	Filemɔŋ 1:1-25
22	2 Timote 1:1-18	30	Ebele 1:1-14
23	2 Timote 2:1-21	31	Ebele 2:1-18
24	2 Timote 2:22–3:17		

Novembre

<i>date</i>	<i>écriture</i>	<i>date</i>	<i>écriture</i>
1	Ebele 3:1-19	16	Ebele 13:1-25
2	Ebele 4:1-13	17	Zak 1:1-18
3	Ebele 4:14–5:14	18	Zak 1:19–2:17
4	Ebele 6:1-20	19	Zak 2:18–3:18
5	Ebele 7:1-19	20	Zak 4:1-17
6	Ebele 7:20-28	21	Zak 5:1-20
7	Ebele 8:1-13	22	1 Pyɛɛd 1:1-12
8	Ebele 9:1-10	23	1 Pyɛɛd 1:13–2:10
9	Ebele 9:11-28	24	1 Pyɛɛd 2:11–3:7
10	Ebele 10:1-18	25	1 Pyɛɛd 3:8–4:6
11	Ebele 10:19-39	26	1 Pyɛɛd 4:7–5:14
12	Ebele 11:1-16	27	2 Pyɛɛd 1:1-21
13	Ebele 11:17-31	28	2 Pyɛɛd 2:1-22
14	Ebele 11:32–12:13	29	2 Pyɛɛd 3:1-18
15	Ebele 12:14-29	30	1 Zaŋ 1:1-10

Décembre

<i>date</i>	<i>écriture</i>	<i>date</i>	<i>écriture</i>
1	1 Zaŋ 2:1-17	13	Eteɸ e syela Sisim natel Zaŋ ɛ 4:1-11
2	1 Zaŋ 2:18–3:2	14	Eteɸ e syela Sisim natel Zaŋ ɛ 5:1-14
3	1 Zaŋ 3:3-24	15	Eteɸ e syela Sisim natel Zaŋ ɛ 6:1-17
4	1 Zaŋ 4:1-21	16	Eteɸ e syela Sisim natel Zaŋ ɛ 7:1-17
5	1 Zaŋ 5:1-21	17	Eteɸ e syela Sisim natel Zaŋ ɛ 8:1-13
6	2 Zaŋ 1:1-13	18	Eteɸ e syela Sisim natel Zaŋ ɛ 9:1-21
7	3 Zaŋ 1:1-15	19	Eteɸ e syela Sisim natel Zaŋ ɛ 10:1-11
8	Zuud 1:1-25	20	Eteɸ e syela Sisim natel Zaŋ ɛ 11:1-19
9	Eteɸ e syela Sisim natel Zaŋ ɛ 1:1-20		
10	Eteɸ e syela Sisim natel Zaŋ ɛ 2:1-17		
11	Eteɸ e syela Sisim natel Zaŋ ɛ 2:18–3:6		
12	Eteɸ e syela Sisim natel Zaŋ ɛ 3:7-22		

<i>date</i>	<i>écriture</i>	<i>date</i>	<i>écriture</i>
21	Eteþ e syela Sisim natel Zaṅ ε 12:1-18	27	Eteþ e syela Sisim natel Zaṅ ε 18:1-24
22	Eteþ e syela Sisim natel Zaṅ ε 13:1-18	28	Eteþ e syela Sisim natel Zaṅ ε 19:1-21
23	Eteþ e syela Sisim natel Zaṅ ε 14:1-20	29	Eteþ e syela Sisim natel Zaṅ ε 20:1-15
24	Eteþ e syela Sisim natel Zaṅ ε 15:1-8	30	Eteþ e syela Sisim natel Zaṅ ε 21:1-27
25	Eteþ e syela Sisim natel Zaṅ ε 16:1-21	31	Eteþ e syela Sisim natel Zaṅ ε 22:1-21
26	Eteþ e syela Sisim natel Zaṅ ε 17:1-18		